

تصویر ابو عبد الرحمن الکوردی

جەسەن جودی

میشووێک لە ئاگر

نهیانی خۆراگری بزوو تنه وهی ئاپوچی

دیمانه یهك له گه‌ل (جه‌میل بایك) دا

PKK

مېژوویک له ئاگر

نهیښی خوږاگری بزووتنه وهی ئاپوچی

دیمانه یهك له گهڼ (جه میل بایك) دا

حه سه ن جودای

له بلاو کراو مکانی کومیتته ی راگه یانددنی (پ چ د ک)

- ناوی پەرتووک: PKK میژووئیک ئە ئاگر

- بابەت: دیمانهی رۆژنامهیی

- ئامادەکردنی: هەسەن جودی

- تایپ: ئاراس رۆژھەلاتی، کارۆخ

- چاپ: چاپی یەكەم (۲۰۰۸)

- نرخ: ۱۰۰۰ دینار

مافی ئە چاپدانەوی ئەم پەرتووکە پارێزراوە

ناومرۇك

دوو قىسە بۇ مېژوويكى ئاگرىن...!!

- بەشى يەككەم: ئافراندىنى مېژوو..... ۳۴۱
- بەشى دووۋەم: روشى بابەتى و خودى ئەدايىكبوونى تەقكەرى (PKK)..... ۲۲-۳۵
- بەشى سىيەم: رىگايەك بۇ تىكۇشان... رىگايەك بۇ ئازادى (۱۹۷۹-۱۹۷۲)..... ۲۷۰-۲۷۳
- بەشى جوارەم: كودەتا... بەرخۇدان... يەككەم گوللە (۱۹۸۶-۱۹۸۰)..... ۳۷۰-۳۷۱
- بەشى پېنچەم: بەرمو زىانەوۋە... بەرمو چارەسەرى (۱۹۹۱-۱۹۸۶)..... ۴۲۷-۳۶۵
- بەشى شەشەم: زمەنى پىلانگىرپىيە مەزنەكان... گەپانەمى مېژوۋە شوومەكە!! (۱۹۹۸-۱۹۹۱)..... ۵۱۹-۴۲۸
- بەشى ھەوتەم: كاروانى رۇما... ئولكەى پىلانگىرپى (۱۹۹۹-۱۹۹۸)..... ۵۶۴-۵۲۰
- بەشى ھەشتەم: ئانى گۇرانتكارى... بەرمو پارادىگمايەكى نوى (۲۰۰۳-۲۰۰۰)..... ۶۰۴-۶۵
- بەشى نۆيەم: بەرمو سىستەمى ئازادى گەل (۲۰۰۶-۲۰۰۲)..... ۷۰۴-۶۰۵
- پاشكۇكان:
- ۱- جەمىل بايك ئەچەندە دېرىكلىدا..... ۷۰۷-۷۰۵
 - ۲- كرۇنۇنۇزىيە مېژوۋى پارتى كرېكارانى كوردستان (PKK)..... ۷۲۵-۷۰۸
 - ۳- كوراكراۋى ناۋى پارت و رىگىراۋىكان..... ۷۲۷-۷۲۶
 - ۴- ھەرھەتگۇكى ھەندىك ئە وشە و زاراۋىكان..... ۷۳۵-۷۲۸
 - ۵- ئىستى ناۋى شەھىدانى..... ۷۴۰-۷۳۶
 - ۶- ھەندىك ئەنارم و ئالاي تەقكەرى ئاپۇچى..... ۷۸۱-۷۷۶
 - ۷- چە پىكىك وئىنە ئە مېژوۋى تىكۇشانى (PKK) ۋە..... ۷۸۸-۷۸۲

دووقسە بۇ مېژووئىكى ئاگرىن... ۱۱

-۱-

باۋەرنىڭ بزووتنەمىيەك لىمىژوو و رۇزگارى ئىمىرۇماندا ھەيئەت ھېندە بزووتنەمى (PKK) رووبەرپروى پىلانگىرې و ھېرش و شالۋى لىناۋىردىن بوۋىتتەمە. ھەر لىسەرمەتە سەرھەلەننىيە تەۋمە ئىمىرۇ ھەمىشە ئەۋ بزووتنەمىيە بە مەترسى ھەرە مەزەن دىمىيىرەت و ھەۋلى لىناۋىردىن دىمىرەت. ھەلەمەتە ئىمەش بى ھۆكار نىيە و چەندىن ھۆكارى ھاۋىش و تەنەنەت شاراۋە لىمەشت سەرجەم ئەۋ پىلانگىرې و ھېرش و شالۋانەدا خۇى ھەشارداۋە. كەۋاتە ئەۋ ھۆكارەنە چىيىن؟ نەيىنى ئەۋ ترس و ھۇبىيا مەزەنە كە لىمىرەمىر بزووتنەمى ئاپۇچى و (PKK)دا ھەيە چىيە؟ ئەگەر ھەر لىسەرمەتە ھەۋلى لىناۋىردىن ئەۋ بزووتنەمىيە دىمىرەت، بۇچى ئەك ھەر لىناۋ نەمىرەدا، بەلكى بۇتە گەۋمەرتىن بزووتنەمە لىمەش چۈر پارچە كوردستان، تەنەنەت بوۋە بىمەكىك لىمەمەرتىن بزووتنەمە شۇرەنگىرېيەكانى خۇرەلەتە ناۋىن و چىيەن؟ كەۋاتە نەيىنى مەزەن بوۋ و خۇراگرى (PKK) چىيە؟ (PKK) دوۋزەنى كىيە و كى دوۋزەنەمەتە (PKK) دىمەت؟ چىيەننىيە و ھەلۋىست و چەمەكەكانى (PKK) بۇ زىان، مېژوو، ئازادى، ۋەلەت، گەل، فىكىر، ئاپىيۇلۇزىيا، شۇرش، تەك، كۆمەلگە، دىمەلەت، دىسەلەت، خىيەنەت، ۋەلەتپارەزى و... ھەتە، چىيە؟ ھەرۋەھا چۇن دىمىرەننەتە كىشە كورد، كىشە زىن و كىشە مەۋقەيەتەيەكانى تر؟ ئەم پىناۋەدا خاۋەن چ پىرۇۋەمەكى چارەسەرىيە؟ (PKK) خاۋەن چ سىستەمىكى بىرگەندە و زىان و كارگەندە؟ بۇچى ئەۋ پىلان و ھېرش و شالۋانە لىناۋىردىن سەرمەتە "ئۇچەلەن" دىمەكەنە ئامانچى خۇيان؟ كەۋاتە "ئۇچەلەن" كىيە و خاۋەن چ فىكىر و ھەلەسەفە و سىياسەتەكە؟ رۇل و پىيەكى "ئۇچەلەن" لىنئو ئەۋ بزووتنەمىيەدا چىيە؟ لىمىرەمىر ھەمەۋ ھەۋلەكانى لىناۋىردىندا، ئاسۋى داھاتوۋى بزووتنەمى (PKK) چىيە و چۇن دىمى؟

گومەنە نىيە كە ئەم پەرسىيارەنە و سەدان پەرسىيارى تر لىمەۋش و ھەزرى ئەۋ كەسانە دىتە و دىمەتە كە خاۋەن پەرسىيارەنە ئەۋ تەيىگەن كە بۇچى ھېندە پىلانگىرې و ھېرش و شالۋ لىدەزى (PKK) دىمەرتە؟ بۇچى (PKK) ھېندە خۇراگرى و بىر خۇدانى دىمەتە و تادىتە ھەر ھەنگەۋى مەزەن دىمەۋىزىتە؟

ئىرەدا بۇ گەمەشتەن بە ۋەلەمى راستى سەرجەم ئەم پەرسىيارەنە و سەدان پەرسىيارى دىكە دىمەۋەن پەنا بۇ كىلىلى ھەمەۋ دىمەركەن بىمەن، ئەۋىش مېژوو، مېژووۋ خۇدى بزووتنەمى (PKK). بەلەم كاتىك دىمەركە مېژووۋى بزووتنەمى (PKK) دىمەكەنەۋە ئىمەجەمەن سەدان پەرسىيارى دىكە رووبەرپروى مەۋقە دىمەتەۋە؟ ئەم بزووتنەمىيە چۇن و كەى و بە چ شىۋىمەك لىمەكەۋەۋە دىمەستى بەجمەۋچۇل و تىكۇشان و بىر خۇدان كىرەۋە؟ قۇناخەكانى پىشكەۋەتەنى ئەۋ بزووتنەمىيە چىيىن و كەى و چۇن و بە چ شىۋىمەك ئەۋ قۇناخەنە بىمەۋى پەكدا ھاتوۋن؟ چ روۋەنەۋە و چ پىشكەۋەتەننىكان لىمەل خۇياندا ھىناۋە؟ كارمەتە سەرمەكەيەكانى ھەر قۇناخەك لىمە قۇناخەنە كىن و خاۋەن چ تەيىمەندى و ھەلەسەكەۋەت و پەراكتىكىكەن؟ ھەر پەرسىيارەك چەندىن كەكە پەرسىيار و لىق و پۇپەى لىدەھىيەتەۋە، لىناۋەخەنە ۋەلەمى ھەر پەرسىيارەكەشدا چەندىن پەرسىيارى دىكە سەرمەلەدەنەۋە... لىناكامدا خۇمان لىنئو دىمەپەك پەرسىياردا دىمەننەۋە، كە دىمەنە ۋەلەمى ھەر پەرسىيارەك زىاتەر سەرسورپەمانى دىمەنگىر و خۇلىي پەرسىيارى تر و

وھلامى ترمان لەلا زياتر دەبىت... ئىدى چەندە لەنيۇ ئەو مېژوودا قوول دەبىنەو ھىندەش سەرسام دەبىن، ھىندەش لەنھىتى پىلان و ھىرش و شالوھكانى نەپارانى تىدەگەين... ھىندەش لەنھىتى خۇراگى و بەرخۇدان و مەزنىبونەكەى تىدەگەين...

لەمیانەى ئەو قوولبۇونەوھىدە؛ سەرەتا لەو تىدەگەين كە بزوتنەوھى (PKK) ەك پشكۆپەك لەزىر خۇلەمىشى ھەزاران سالەى مېژوودا خۇى ھەشارداو و ھەر پزىك دەدات، تا لەزمەنكى شەومزەنگى بەستەلەكگرتوودا بلىسە دەدات و گرو كلبە دەسنىئ و گېرگان ناسا ھەلدەقولى، ھەلدەقولى و گېر لەمېژوونكى شوم، لەقەدەرەنگى سەپىنراو بەردەدات... مېژوونكى نوئ دەنەفرىنى... ئىدى مېژو و لەسەرەو قەدەرە سەپىنراوھكانەو رېرەو خۇى دەگرى...

لەم چوارچىوھىدە؛ كاتىك بەھەگبەيەكى پېر لەپەرس و رامانەو دەجىتە نىو دەريای مېژووى بزوتنەوھى (PKK) ەو، بەسەرھات و رووداھكان، پىشكەوتن و گۇرانكارىيەكان، پەلكىشى خۇيت دەكات و تا قوولایى مېژووى مەرفاھەتیت دەبات، بەجۇش و مۇرالىكى بەرزەو، بە باوهرى و ئىرادە و وزەمەكى تۆكەو، جارىكى دىكە دەستگەپنىتەو نىو رۇڭگارى ئەمەرۇ، لەمانىزەى ئەمەرۇشەو ناسوى داھاتوونكى پەرشنگدارت نىشان دەدات. بەمەش سەفەر بەنيۇ ئەو مېژووى (PKK) دا، ەك سەفەرە بەنيۇ سەمفۇنپايەكى ئەمەردا، ەك سەفەرە بەنيۇ رۇمانىكى بىكۇتاپىدا، سەفەرە بەنيۇ شىعەرىكى ھارمۇنىدا، داستانىكى پېر لەماجەپرادا... بىگومان ەك جۇن لەپەشت ئەو سىمفۇنپايەدا؛ ئۆركىسترايەكى مەزن، ماپىستۇپەكى دانا، بىسەرەنگى عاشق دەبىنى، ئەوا مەگەر لەناواخنى ئەو رۇمانەدا پالەوانەكان، بەمەيل و توانستى خۇيانەو، لەنيۇ ناكۆكى و مەلەلانى دان و تادىت گرى نىو گەرت و رووداھكان ئالۇز دەبىت و رووودە كەردنەو و چارەسەرى دەجىت. ھەر بەھەمان شىووش لەو شىعەردا لەبرى رىتمىكى سوا، پانتايپەكى تارىك، چىز لە ھارمۇنپايەكى ھەمەچەشەنە و پانتايەكى پېر لە ئىستانىك وەردەگرىت. كاتىك كە بەمەپەزى رووداھكانى ئەو داستانەدا ھەلدەزنىئ لەپىشتدا ھىكايەتخوانىك بەھەموو مەندى و ھىكمەتى خۇپەو، شىلگىرانە ھەلدەدات ئاراستەى رووداھكان بەردە ئافارى نازادى ببات، بە قازانچى ھەموو ئەوانەى عاشق و دىۋانەى نازاين بىشكىنپەتەو... چونكە بەھانەى يەكەم و كۇتايى بۇ لەدايكىبونى ئەم سىمفۇنپايە، ئەم رۇمانە، ئەم شىعەر و داستانە تەنيا و تەنيا نازادىيە...

بۆپە كە مەرفۇ بەنيۇ ئەو مېژوودا دەگوزەرى، بەردەوام گۆيت لەو زاپەلەپە دەبىت كە بەنەغەمەكى پېر لەسۆزەو دەچىركىنى و دەپىزى؛ "ئەگەر زىيانىك ھەبىت، با بە نازادى و بۇ نازادى بىت، ئەگەر مەردىكىش ھەبىت، با ھەر بە نازادى و بۇ نازادى بىت". ئەمە ھەلسەفە و كروك و ناوەرۇكى بانگەوازى ئەو پشكۆپەكە كە لەگەل يەكەم پەزىسى خۇيدا جارى دا... بىگومان كە مەرفۇ بەنيۇ مېژوونكى ئاگرىندا دەگوزەرى، مەچرك بەدەو مەچرك بەگىيانى مەرفۇندا دىت، تا ئاستى سەرسامبۇون و شۇكبۇون دەپرات؛ جۇن مەرفۇ مەچرك ناپەگىت و سەرسام و شۇك ناپىت كە دەبىنى؛ لەپىناو ئەو بانگەوازىيە ئەمەردا ھەر جەستەپە دەسووتى، ھەر گىيانە و ھەلدەگوزەرى... كوا چ سىمفۇنپايەك ھەپە ەك ئەم سىمفۇنپايە نەغەمەكانى گېر بېن؟ كوا چ رۇمانىك و شىعەرىك و داستانىك ھەپە ەك ئەم رۇمانە، ئەم شىعەر و داستانە ھەرفەكانى كلبە بېن؟ جۇن مەرفۇ شۇك ناپىت ھەر بەتەنىشت ئەو رۇخ و جەستانەى دەبەنە تۆپەلىك ئاگر و گېر لە ھەموو ئاشىرىنپىيەكانى گەردوون بەردەدەن، رۇخ و جەستەگەلىكىش ھەن لەبەرد بەردەن، لەبەستەلەك بەستەلەكەرتن، ەك بلىئى گرى ھەموو گەردوون ناتوانى خاوپىنپان بكاەو... ئىدى ئەو سىمفۇنپايەكە بىھەلچوون و داچوون ناپىت، رۇمانىكە بى ناكۆكى و مەلەلانى ناپىت، شىعەرىكە و داستانىكە بى توخمى نەزۇك و شەپەنگىز نابىن...!! بەلام سىعەرى ئاگرىنى ئەو مېژوودە لەجى داپە؛ لەكوئ داپە؛ ئەمە نەپىنپەكە و بەتىنى گەرم و بلىسەمدارى خۇى تا قوولایى خۇى دەتبات، ئىنجا پىت دەللىت "ئەو مەن ... ئىدى پەناسە و لېم تېپەك..."

بۆيە ئەمەلىي ئەم مېزۇودا دەپخۇنئىتەۋە نەيىنى لەدايىكېۋون و مەزىنېۋونى بزووتتەۋمىيەكە كە ھېچ كەس مەزىندەى لەدايىكېۋونى ناكات، نەخاسەمە پېشكەۋون و مەزىنېۋون و سەرگەۋتەكەى، ئەمە ھەر لەدمەۋەى خەيالى دابوو... كەچى لەدمەۋەى مەزىندە و شىمانەكان، بەبى ئەمەى روخسەت لەبالادەستەكانى ئەمە جوگرافىيە و جىهان ۋەربىگىرەت، سەرىيەلدا... بەرۋو ئاسا رەگى داکوتا و بالاي كەرد، چەنە چەن و پۇپەى دەرگەرد، چەنە چەن و پۇپە دەكات ئەۋەندەش رەگەدەمكوتى، چەنە بەقۇۋلايى مېزۇودا شۇرەدەپتەۋە ئەۋەندەش بەرۋو لوتكە ھەلەدەكشى... ئىدى لەنېۋ دۆزەخى جوگرافىيەكى ۋەبۇودا، ئەمە جوگرافىيەكى كە لەمېز سالە ھەنچەن ھەنچەن كەردىۋو و پاشان سەرىۋىيەنەۋە، دەرەختەك بالانما دەكات و خاۋىزە لەمە دۆزەخەكى كە پېي دەرگەۋتەت گېزەۋ (كائىۋوس) نەيىمەكى فەنكە سابەتەكى دەرەختەن بۇ كەلەنى خەير لەخۇنەدەۋ، بۇ ژاننى ئازارچەشتەۋ، بۇ مەۋفەيەتى لەسەر خاكى مېزۇۋەتەمەيا و ھەمەۋ جىهان بۇقۇنئى...

- ۲ -

ئەمەى ۋا خەرىكە دەپخۇنئىتەۋە بەرگۇلى مېزۇۋى تەكۋەشەنى سى و پېنچ سالەى بزووتتەۋەى (PKK) و ئاپۇچىتەيە، لەسەر زەمانى يەكەك لەپشەنەكانى ئەمە بزووتتەۋەى. ئەمە پەرتۋەكە دىمانەمەكى رۇزنامەۋەىيە لەگەل بەرپەز جەمەل بايەك (ھەفەل جەمە) كە يەكەكە لەدامەزىنەرانى بزووتتەۋەى ئاپۇچىتەيە و (PKK)، كە بەرپەزەي تەكۋەشەنى سى و پېنچ سالەى ئەمە بزووتتەۋەى (تەفكەرەمە) بەشدارى و رۇلى لەسەر جەمە قۇناخەكانى تەكۋەشەندا ھەبۇۋە و شايدەدەل و ئاگادارى رۇودا و ئالۇگۇر و پېشكەۋون و گۇرەنكارىيەكان بۇۋە. لەمەيانەى ئەمە دىدارەدا بەرپەز "جەمەل بايەك" بەشكەردەۋە و ھەلەسەنگەندى ۋەد و فراۋەنەۋە بىرەۋەرى و رۇوداۋەكان دەرگەپتەۋە و باس لەتەۋاۋى قۇناخەكانى مېزۇۋى بزووتتەۋەى (PKK) لەسەر تەۋە تا رۇزى ئەمەرۋ دەكات و ھەيلى گەشتى ئەمە مېزۇۋە دەستەشەن دەكات، كە خۇى لەناۋ خۇدى رۇودا و پېشكەۋتەكاندا بۇۋە و كەركەتەرىكى گەنگ و جالەكى نېۋ ئەمە مېزۇۋەى.

لەراستىدا يەكەك لەمە ھۇكارەنى كە ھانىدام ئەمە دىدارە رەكەخەم بۇنەۋە دەرگەپتەۋە كە لەجىهان و خۇرەلەتى ناۋىندا بەگەشتى و باشۋورى كوردستاندا بەتەپەمەتى، بەشۋەمەكى سەستەمەتەك و پەلەن بۇكرادا، ھەلەمەتەكى فراۋان و، چەرۋەپ و بەردەۋامى؛ رەشكەردەن، ئاۋزەندەن، چەۋاشەكارى و شىۋەندەن لەبەرامبەر راستىنەى بزووتتەۋەى (PKK) و رەپەر ەمەلۇللا ئۇچەلەن و شۇرەگەپتەۋە نېۋ ئەمە بزووتتەۋەى ئەنچەمەدراۋە و پېشخاۋە، لەبەرامبەر فەلسەفە و ھەز و ئايدىۋەلۇزىا و سەستەمەى ژيان و بىر و كەركەندى (PKK) دا ھەۋەل و تەفەلەلەكى بىۋەچەن دراۋە و لەمەشەدا نەگەر بۇ مەۋەمەكى كوردخەپەنەش بىت، تارەدەمەكى بەرچاۋ ئەمە ھەلەمەتەنەيان سەرىگەرتۋە. ھەلەمەتە دەرگەۋەكەكانى دەرگەتە زەپەرە ئەمەپەلەستەكان، توركىا و داگەرەرانى دىكەى كوردستان، ھەرۋەھا ھەزە بەركەپەرەۋ و تەسلىمەكەركەكانى كورد و چەنەنەن نەۋەسەرى قەلەمەۋەش و ۋەزەندەۋەش كورد و بىيانى رۇلەكى گەنگەيان لەمە ھەلەمەتەدا بىنەۋە و تەنەنەت لەمەۋەمەۋە لەنېۋ پېشەپەكەيەكى سەرسۋەپەنە دەرگەۋە و تا ئاۋەسەتى ئىتەش لەسەر پېشەستەنى ئەمە ھەلەمەتە ھەر بەردەۋامەن و چاۋەپەشە نەگەرتە "ئەمەپەلەزەم - داگەرەرانى كوردستان - ھەزە ۋەبەستەكانى كورد - نەۋەسەرە خۇدەۋەشەكان" ھەرۋا زوۋ دەستەبەردارى ئەمە ھەلەمەتە ھاۋەشەيان بىن. بىگەۋەن زۇر كەمەن ئەۋەنەى بەبى مەبەستە و لەخافەگەرى و نەزەنەپەۋە كەۋتەۋەتە خەمەتى ئەمە ھەلەمەتە دۇرە شۇرەپەۋە. بۆيە گەپەرەۋە و ھەلەسەنگەندەن و شىكەردەۋەى مېزۇۋى بزووتتەۋەى (PKK) لەسەر زەمانى خۇدى (PKK) پەپەكان، ئەۋەنەى بەۋەپەرى دەرگەستەى و راستگۇۋى و جەرنەتەۋە بەردەۋامى بەتەكۋەشەنى ئازادىخاۋەنەى خۇيان دەدەن، ئەركەكى گەنگ و پەپە بەپەپەخە.

بەداخەوە خودى شۆرەنگىرچى ئىم بىزوتتەنەۋىيە لەمپروۋىيە كەمتەرخەمىيان نواندوۋە و مېزۋى ئىم بىزوتتەنەۋىيەيان بەشپىۋىيەكى فراۋان بەھەموو كەسنىڭ نەناساندوۋە. ئەمەش جىيە رەخنەيە. چۈنكە ناسىن و تىگەشتىن لە (PKK) لەمپى خودى (PKK) و (PKK) پەيگەن راستىن و زانستىيەنە تىن رىگەيە بۇ ناسىن و تىگەشتىن لەمپىزۋو و فەلسەفە و سىستەمى بىرگەندەۋە و ژيان و تىكۈشەنەكەي.

لەمپەنەي وردىبونەۋە و لىكەندەۋە سەرچەم ئىم ھەلەمەتە پىروپاگەندىيەي لەمىزى ئىم تەفكەرە بەرپۈە براۋە دەبىنرەت كە زۆر شىۋاز و ئوسلوب بەكاربرائەۋە بۇ ويناكردىنكى ناسرىن بۇ ئىم بىزوتتەنەۋىيە. بەر لەمەموو شىتەك خاۋستوۋىيەنە ئىم پەمپىۋىيە دىيالىكتىكەي نىۋان "كەل، (PKK)، ئۆچەلان" بەشپىۋىن يان بىيچىرچىن و لەمەكەي بىيچىرچىن سەپرىكىرچىن. ئىم ھىز و لاپەنەنە بۇ ئىمەي ئىم پەمپىۋىيە دىيالىكتىكەي بەشپىۋىن و لەمەكەي بىيچىرچىن ھەرچى بەدەمپىيەنە ھاتوۋە گوۋتوۋىيەنە، ھەرچى لەدەستىيان ھاتوۋە كىردوۋىيەنە، لەمەمپىيە نازۇراندەن و رەشكەندەۋە بىرە تادەگاتە ھەۋلەكانى كۈشتەن و تىرۇز، لەشەپ و ھىزىرەندەۋە تادەگاتە پىلانگىرچىيە نىۋىدەۋەلەتتەيەكان... ھەتە، بەلام سەمپىيە ھەموو ئىم ھەۋل و تەقەللا بەردەۋامەنەيان، كەچى ۋەك لەمپەنەي خۈنلەندەۋەي ئىم دىيالىگەدە دەرەكەۋىتە؛ نەك ھەر پەمپىۋىيە تۆكەي نىۋان "كەل، (PKK) و ئۆچەلان" لاۋاز نەبوۋە و نەپچراۋە، نەك ھەر ئىرادەي نازاد و سەپىرەخۇي. ئىم سىيەنەي بى كارىگەر نەبوۋە و نەشكاۋە، بەلكو تا ھاتوۋە ئىم ئىرادەيە بەھىز و تۆكەتر بوۋە و رۈخى بەرگىرى و بەرخۇدانى، پەمپىۋىيەنى كەل بە فەلسەفە و ژيانى نازادى (PKK) و رەپەر ئۆچەلان تا ھاتوۋە مەزىرە بوۋە، تا ھاتوۋە باۋەرى (PKK) و رەپەر ئۆچەلان بەھىز و تۈۋان ئىرادەي كەل و مەۋفەيەتەي پىشكەۋىتەنەۋىيە تۆكە و بەھىزىرە بوۋە. بۇيە پىۋىست دەكەت ھەركەس و ھىز و لاپەنەك بەخۇزەت دۆستايەتەي يان دوۋزەنەي ئىم پەمپىۋىيە دىيالىكتىكەي ئىمەي سىيەنەي بەكات، ئەۋا پىۋىستە ئىم راستىنەيە بەقۋلى تىبگات كە ئىم پەمپىۋىيە سەرخاۋەي خۇي لەراستىنەيە فەلسەفە و سىستەمى بىرگەندەۋە و ژيان و تىكۈشەنەي رەپەر ئۆچەلان و كەلى كوردستانەۋە ۋەردەگىرەت.

لەم رۈۋانگەۋە؛ دەگەنە ئىم راستىيەي كە ناكىرەت بەزىيەنەيەتە و جەمەك و لۆزىكە باۋەكان لە (PKK) و رەپەر ئۆچەلان و ناستى ئەمپىزى كەلى كوردستان تىبگەيەن، چۈنكە بەرپىز ئۆچەلان و (PKK) بەزىيەنەيەتە و جەمەكىكى نوۋىە سەپىيەنەلداۋە و تىكۈشۈۋەن و پەمپىيان سەندوۋە، بەمەش كەسپىيەيەكى نوۋ و ھاۋچەرخيان بۇ كورد نازارەندەۋە. زەپىيەنەتەك لەسەر بەنەماي فەلسەفەيەكى پوۋخت و سەنتىزى (كۆتۈزى) پەۋە، لەتۈزى و كىردارىدا بەناۋىيەي پىگەشتەۋە و پىشكەۋىتەۋە، كە قۇناخ بەقۇناخ خۇي پوۋخت و ھەلاۋىرە كىردوۋە و كەپىشتەۋە ئىم ناستەي ۋەك ۋاقىيەك و راستىيەك رەكى خۇي دابكوتى و لەمەكەشەنەيەي. بەمەش مېزۋىيە ئىم تەفكەرە بۇتە قۇناخىكى نوۋ و گىرەك لەمپىزۋىيە ھاۋچەرخى كەلى كوردستان و مەۋفەيەتەي، پارچەيەكى دانەپراۋ لەمپىزۋىيە كوردستان، خۇرەلاتى ناۋىن و كۆمەلگەي مەۋفەيەتەي. ئىدى لەمپىۋەلەكانى مېزۋىيە تەفكەرى (PKK)؛ پوۋختەي مېزۋىيە كەلەك كە دەستبەردارى مەيلى نازادىپۇناخەي خۇي ناپىتە و لەپىناۋ كەپىشتەن بەنازادى لەناستى ھەرە بىلىدە فورپانى، فارمانىيەي و كىيافىيەي ھەرە مەزنى نواندوۋە و بۇتە سەرخاۋەي مۇۋال و ۋەزە و تۈۋانستىيە بەھادار بۇ كەلانى خۇرەلاتى ناۋىن و جىيەن.

ئىدى لەناكامى تىكۈشەنەي شۇكدارەنەي رەپەر ئۆچەلان و تەفكەرى (PKK) و خودى كەلى كوردستان ئەۋەنەي تاك و كۆمەلگەيەكى نوۋ و ھاۋچەرخ نازىرەن، تا ناستىكى بەرەش تۈۋىيەيەي قۇناخى "بەگەلەۋىن" و "بەنەتەۋىيە" پىرەت و بەرادەيەك تۈۋانستىيە خۇي ناۋىيەيەي فەلسەفەي نازادى بەكات و بەجۈرەتەۋە بىزى؛ نەگەر ژيانەك ھەيەتە بەنازادى و بۇ نازادى بىت، نەگەر مەردىنەكەش ھەيەتە بەنازادى و بۇ نازادى بىت و بىيەتە

نموونەى " گەلى سىرگەوتىن"، بېيىتە ناسنامەيەكى ئازاد بۇ خۇرەھەلەتى ناوينىكى نوئ، ئەو گەلەى لەھەموو ناستەكاندا
 نكۇلى لىدەكرا و دىتوایەو و قەدەكرا، تەنانەت گەيەندىرايوو ئەو قۇناخەى خۇى نكۇلى لەخۇى بىكات و رازى بېيت بەم
 نكۇلىكەندە و لەمەلەلەى و ناكۇكى و شەپ و پىكەدانە جىيەنى و ھەيەيەكاندا وەك "قۇجى قورىانى" ى ھەمىشەيى و
 ولاتەكەيشى وەك "گۇرەپانى شەپ" ى بەردەوام و ابوو، ئەمەزۇ لەسايەى ئەو تىكۇشانە چۆپەرى خۇى و رەپەر ئۇجەلان
 و تەفكەرى (PKK) دا زۇر بەجورەت و شىلگىرىيەو دەلەت، "مەم و جگە لەزىانى ئازادانە و سىرگەوتىن بەھىج
 شىوہ زىانىكى دىكە و ئەنجامىكى دىكە رازى نابەم" و وەك ئەركىكى شارىستانى و مېزووى، ئەخلاقى و مەزھەپەتى
 بېيىتە داپنەمۇى دىموكراتىزىمىوونى خۇرەھەلەتى ناوين و پزىسى شۇپشكى زىھنى – وىژدانى سەرتاپاگىر...

خەسەن جودى

كەركوك - باشوورى كوردستان

ھاۋىنى ۲۰۰۸

بهشی يه كه م:

ئافراندى مېژوو

پشكۆیهك

له نیو خۆله میشی میژوودا

با سهرمتا لهم خالهوه دهست پێكهین كه تهفگهری (PKK) وهك
ههر تهفگهریكى ديكه خاومن میژووێكه، كهواته شوێنگهى میژووى
(PKK) له میژووى كوردستان و ههرێمهكه و مرۆفایهتیدا چیه؟

(PKK) له میژووى مرۆفایهتیدا شوێنگهیهكى گرنگ و تایبهتى خۆى ههیه، (PKK) بهو
شتهى كه تێكیداوه و ناشكرای كردوو، بنیادیناوه و ئافرانددویهتى و پێشخستوو
جێى خۆى له میژووى مرۆفایهتیدا گرتوو، ههمیش ههر له ئێستاوه جێى خۆى گرتوو.
(PKK) بۆ میژووى مرۆفایهتى چهندین ئهركى بنچینهیى و گرنگى پێكهیناوه. ئهو
ئهركانه چين؟ یهكهم: تاوكمو ئیستا ئهو میژووهى مرۆفایهتى كه دهخویندریت و قام
دمبیت، میژووى راستهقینهى مرۆفایهتى نییه. بهلكو زیاتر میژووى دمهسهلاتهكانه.
میژوو بهگۆیهرى دمهسهلات و بهرژموندیهكانیان و نزیکایهتیان نووسراوتهوه. كهچى
ئهووى لهبنهپهتدا میژوو دمهفرینیت كۆمهلگای ژێرمویه. بهلام وا نیشاندراره و
تێگهیهنداره كهوا كۆمهلگای ژێرموه ههچ رۆلێكى له میژوودا نییه، وهك بلیى ئهووى
میژووى ئافرانددوو و پێشخستوو دمهسهلاتدارهكان بووبن، ههلبهته ئهمهش راست
نییه. میژووى مرۆفایهتى لهبنهپهتدا میژووى كۆمهلگاكانى ژێرمویه. میژوو لهسهر

PKK مېژوويك له ئاگر

شانى كۆمەلگاي ژېرموۋە پېشكەتوۋە و گەشتۈتە رۇزى ئەمپرۇ. مېرۇف ناتوانىت نكۆلى لەشۈيىنگەي دەسلەتەكان لەمېژوۋدا بىكات، جىي خۇيان ھەيە، بەلام جىي ئەوان زۇر كەم و لاۋازە. دەسلەتەكان مېژوويان دزىو، مېژوويان بەھەلە نووسىوۋەتەو، ئەمەشيان بەنەنقەست كىردوۋە.

لەم خالەدا (PKK) و سەرۇك ئاپۇ موداخەلەي ئەمەيان كىرد. مېژوۋى راستەقىنە جىيە؟ مېرۇفايەتى لەسەر كامە مېژوۋ گەشتۈتە رۇزى ئەمپرۇ؟ ئەۋەي مېژوۋى پېشخستوۋە جىيە؟ راستىنەي ئەۋ مەسلەلەنيان خستەپروو. ئەمە يەككە لەخالە گىرنگەكان.

دوۋەم: مېژوۋى مېرۇفايەتى لەسەر شارستانىيەتى خۇرەلەتى ناوين پېشكەتوۋە. خۇرەلەتى ناوين بىنچىنەي مېژوۋى مېرۇفايەتيە، بىنچىنەي شارستانىيەتە. مېرۇفايەتى چ ھەنگاۋىكى ھاۋىشتىبىت ئەۋا لەسەر ئەۋ بىنچىنەيە ھەنگاۋەكانى ھاۋىشتوون. بەلام ئەگەر سەرنج بىدىنە ئەۋ مېژوۋى كەۋا ئىستا دەخۇيىندىت يان قام دەكرىت دەبىنين خۇرەلەتى ناوينى تىدا نىيە. ۋا نىشان دەدرىت كەۋا مېژوۋ لە خۇرئاۋاۋە دەستىپىكىردوۋە، ئەمەش شىۋاندن و ئاۋمژوۋوكرىنىكە. چۈنكە ۋەكو باسكىرد بىناخەي مېژوۋى ھەموو مېرۇفايەتى، مېژوۋى پېشكەتوۋى شارستانىيەتەكان خۇرەلەتى ناوينە. لە خۇرەلەتى ناويندا رەگ و بىناخەي خۇيان داكوتاۋە و ئاۋاكىردوۋە و لەسەر ئەۋ بىنەمايە ھەنگاۋيان ھاۋىشتوۋە. بەلام مېرۇف دەبىنىت نكۆلى لەم راستىيە دەكرىت، ئەمپرۇ خۇرئاۋا لەھەموو روۋىكەۋە مۇركى لەمېژوۋ داۋە، بۇيە بەنەنقەست نكۆلى لەشۈيىنگەي خۇرەلەتى ناوين لەمېژوۋدا دەكات. مېژوۋى لەخودى خۇيەۋە دەستىپىكىردوۋە. (PKK)، سەرۇك ئاپۇ بۇ راستكىردنەۋەي ئەمە ھەۋليان دا. ۋاتا ئەۋميان خستەپروو كە ھەموو مېرۇفايەتى و شارستانىيەت لە خۇرەلەتى ناوينەۋە سەريانەلداۋە و پېشكەتوۋون، بېۋىستە مېرۇفايەتى نكۆلى لەمېژوۋى خۇي و رەگ و بىناخەي خۇي نەكات. بەپېچەۋانە نىك نەبىتەۋە. يەككە لەۋ مەسلەلەنيان راستيانكىردەۋە ئەمەبوو.

سېيەمېشيان: لەمېژوۋى مېرۇفايەتيە، لەپېشكەتوۋى مېرۇفايەتيە، لەشارستانىيەكاندا رۇلىكى گىرنگى كوردان ھەيە. شارستانىيەتى ئاۋاكىردوۋە و پېشخستوۋە، ھەموو وزە و ھىزى خۇي خستۈتە نىۋ شارستانىيەتەۋە. بەلام ئەمپرۇ كورد لە دونيادا پەراۋىزخراۋە،

مرؤف دمتوانيت بليت؛ كورد دايكي شارستانبيته، دايكي مېژووې مرؤفايه تيبه، به لام
 نهو مندالې لايه وه له دايكبووه نكولې له دايكي خوي دهكات. واتا هيچ روليك به كورد
 نابه خشيت. (PKK)، سمرؤك ناپو رولي كورد له مېژوودا، له شارستانبيته دا چييه؟ بوچي
 كورد نه مېرؤ له دؤخه دا دهرت؟ راستينه نهو مه سولانه يان خستوته پروو.
 واتا (PKK) له هه موو روويكه وه مېژووې له شيواندن و ناوه ژووكر دنه وه دوورخسته وه و
 راستيكرده وه، نهو مېژووې لينگه ووقوچ بوو، خستيه وه سهرپي خوي.
 نهو مېژووې دمنريت هه به شيكه له نيو سهرتاپاي مېژووې مرؤفايه تي، هه ميش
 به شيكي وه هايه كه تييدا زوريك شيواندن و ناوه ژووكر دنه وه هه به. له به نه رهدا نه مه
 مېژووې مرؤفايه تي نييه، به لكو راستينه مېژووې مرؤفايه تي شاردراو ته وه. نه م
 مېژووې مېژووې كؤمه لگاي ژيره وه يه، مېژووې كه لاني خوره لاتي ناوينه، له نيويشدا
 شوينگه يه كي تايبه تي كوردان هه به. (PKK)، سمرؤك ناپو نه مانه يان خسته پروو.
 بيگومان نه مه ش تيروانين و نزيكبوونه وه يه كي نوپيه، زيه نييه تيكي نوپيه. (PKK)
 له دونيادا نزيكبوون و زيه نييه تيكي نوپي بو مېژوو پيشخست، لهو زيه نييه ته باوه
 هه بوو گؤرانكار يه كي مهنې نه نجامدا و هيشتاش نه نجامي ده دات. ئيدي مرؤف نه گهر
 بيه ويت بزانيت له مېژوودا چ شوينگه يه كي (PKK) هه به و نه م شوينگه يه چونه،
 پيوسته ليروه (PKK) بناسيت و لي تيبيكات.
 له مېژوودا، زور ته فگهر و سمرؤك دهركه وتوون، چ به خرابي و چ به باشي، هه نديك
 شتيان بو مرؤفايه تي نافراندوه، نهك تهنيا له بهر نه وه مرؤفايه تيان گؤريوه و
 پيشخستوه، يان بو مرؤفايه تي زيان و بهايان قازانجكردوه و له مېژوودا شويني
 خويان گرتوه، به لكو نه وانه ي به مرؤفايه تيشيان دؤراندوه نه وانيش له مېژوودا
 شوينيان گرتوه. به لام به خرابي شوينيان گرتوه. ته فگهر يك، سمرؤك يك له مېژوودا چ
 شوينگه يه كيان هه به؟ مرؤف چ شوينگه يه كيان پيدهدات؟ نه مه له سهر چ دهميني ته وه؟
 نهو ته فگهره يان نهو سمرؤكه بو مرؤفايه تي چ هه نكاويكيان هاويشتوه؟ چ به هايه كيان
 نافراندوه؟ چ گؤرانكار يه كيان نه نجامدا وه؟ به مانه دناسريت. نه گهر گؤرانكار ي
 مهنيان كرده يت و قوناخيكيان به جي هيشتبيت و قوناخيكي نوپيان ده ستيكرده يت،
 له زياندا گؤران يكي مهنيان ده ستيكرده يت، له نه خلاق و كولتوري مرؤفايه تي

گۇرانی مەزنیان پېكھینابیت، ئەوا ئەو تەفگەر و سەرۆگانە جییهکی باش دەگرن. بەوانەش دەلئین "تەفگەری پېشەنگ" کە بۇ مرۇفایەتی پېشەنگیان کردوو، ئەگەر گەلیش بن، پینان دەگووتریت "گەلی پېشەنگ" ئەگەر سەرۆک بن، پینان دەلئین "سەرۆکی پېشەنگ". واتا ئەوانەیی گۇرانیکاری بېجینەیی و مەزنیان ئەنجامداو، مۆرکی خۇیان لەمېژوو و ژیان داو، ئەووی لەمېژوودا گۇرانیکاری مەزنیان ئەنجام دابیت ئەوا بەهەمان شیو شۆپنگەیهکی مەزن دەگرن.

ئیدی سەرۆک ئابۇ و (PKK)ش لەمېژووی مرۇفایەتیدا لەبەر ئەووی راستینەیی مرۇفایەتیان لەهەموو روویکەووە دەرخیستۆتەرپوو، شیواندن و ئاودژووکردن لەمېژووی مرۇفایەتیدا چین و چۆن و لەکویدا دەستیپیکردوو و پېشکەوتوو؟ چۆن مېژووی راستەقینەیی مرۇفایەتی شارداراوتەو، ئەومیان خستەرپوو. لەزېھنیەتیدا گۇرانیکارییهکی زۆر مەزنیان ئەنجام داو. ئەو زېھنیەتەیی تاگو ئیستا هەیه رەتدەکەنەو و نرېکبوون و زېھنیەتیکى نوئ پېشەخەن، روو راستەقینەکی مېژوو دەرەخەنەرپوو. بۆیه گۇرانیکارییهکی مەزن لەمېژووی مرۇفایەتی دىئافرىنن. تاوگو ئیستا کەسک گۇرانیکارییهکی بەمشۆمەیی نەخستۆتە پېشخۆی و جورئەتی بەمشۆمەیی نەکردوو و گۇرانیکارییهکی وەهاشی ئەنجام نەداو. بۆیه شۆپنگەیی (PKK) و سەرۆک ئابۇ لەمېژووی مرۇفایەتیدا شۆپنگەیهکی تايبەت و پېرگرنگی خۇیان هەیه.

ئەگەر شۆرەشگىرپىتى موداخەلەکردنى مېژوو، ئەوا ئەو کاتە ئەو موداخەلەیهی کەوا (PKK) لەمېژوودا کردوویەتی جییه؟

راستە شۆرەشگىرپىتى موداخەلەکردنى مېژوو. ئەگەر لەمېژوودا، ئیدی چ مېژووی مرۇفایەتی بىت، یان مېژووی گەلیک بىت، رەگەزک بىت، یان هی جینک بىت، ئەگەر لەقۇناخیکى مېژوویاندا لەپەلۇپۇ کەوتوون و خۇیان و نکر دوو و کەتوونەتە نیو گىژاوه و پېشناکەون، لەدۆخی وەهادا پېویست دەکات موداخەلەیهک ئەنجام بدریت. هەمیش موداخەلەکە بەشۆمەیهک راست بىت کەوا رى لەپیش ئەو دۆخە بگریت. بەرادیەک

مرؤفايه تي، يان گه له كه، ياخود چينه كه، لهو دؤخه رزگاري ببيت و زمبري
 بهرنه كه ویت و نه كه ویت و لاواز و پهرشوبلاو نه بیت، تهنانهت بؤ نه ووش كه له ناو
 نه چیت. چونكه كاتيك مرؤف له مېژوو دمروانیت، تهنانهت له رؤژگاري نه مېرؤشدا زؤر
 شت ههن مرؤفايه تي دمخه نه نيؤ مه ترسييه وه. بؤ نموونه؛ نه مېرؤ مرؤفايه تي، وهك
 دمگووتریت؛ نه گهر ته دبیر و مرنه گيردریت زمبريكي مه زنی به ردمكه ویت. وهك دهلین:
 كيښی نيكولؤزی (زينگه يی) پر جدی له ئارادا هه يه، نه مهش هه پرشه له ژيانی ته واوی
 مرؤفايه تي دهكات. هه لېته نه مهش راسته. كه واته نه مېرؤ بؤ مرؤفايه تي كيښه يه كي
 ودها جدی هه يه، بيسنور هه پرشه له ژيانی مرؤفايه تي دهكات، هه رودها چه كه
 نه تومی و كيماوی و بایؤلؤزيه كانيش به هه مان شيوه هه پرشه له ژيانی هه موو
 مرؤفايه تي دهكهن. ليږدها پيويسته موداخه له يهك بؤ سهر دؤخی نه مېرؤی مرؤفايه تي
 بكریت. له م رووه وه كي نه م موداخه له يه بكات و پيش له مانه بكریت، نهوا له مېژووی
 مرؤفايه تي دا شوينگه يه كي شكؤدار دهگريت. كي نه م ويرانكاري و تيكدادانه نه بينيت و
 به ردهوام بكات و تهنانهت زياتری بكات، نهوا له مېژوودا جييه كي خراپ دهگريت.
 بؤ نموونه؛ بؤ گه لي كورد نهو ژيانه ي تييدا ده ژيا ژيان نه بوو. ده ژيا يان دهمرد ديار
 نه بوو، نه گهر گه ليك له دؤخيكی به مشيويه دا بيت پيويسته موداخه له يهك نه نجام
 بدریت، نه گهر بؤ نهو دؤخه موداخه له نه كرابيه، نهوا نه ده توانرا نهو گه له لهو دؤخه
 دمربرخريت و دمرنه نجام بهو شيويه رؤژانه دهمرد و له ناو دهچوو.
 كه مرؤف له مېژووی مرؤفايه تي، گه لان، چينه كان، عه شيرمه كان، ئايپنه كان و
 ئايپنزاكان دمروانیت، ده بينيت كه له م پيناوهدا خه باتيان كردووه، ريځخستنيان
 پيشخستووه، شهريان كردووه و تيځوشانيان پيشخستووه. هه موو نه مانه بؤچی بوون؟ بؤ
 موداخه له كردنی مېژووه، تاكو خؤيان له لاوازی و پيسي رزگار بكهن. بؤ نه ودي بتوان
 بژين و به ها بؤخؤيان بنافرينن و له كارواندا به جينه ميئن. هه مووی له م پيناوهدا بووه.
 ئيدي شؤرشگيری به ته واوی له كامه خالدا پيويسته؟ له خاليكدا كه مرؤفايه تي، يان
 گه ليك، چينيك بكه ویت نه نيؤ مه ترسييه وه، موداخه له ي شؤرشگيری پيويسته. بيگومان
 پيويسته نه مهش راست نه نجام بدریت. واتا ههر موداخه له يه كيش نه نجام گير نابيت و
 پيش له ويرانكاري و پهرشوبلاوی و مهرگ ناگريت و پيشكه و تن و سهركه و تن

به دینا هیئت. بویه مرؤف ناتوانیت به هر هه موو موداخه له یه ك بلیت: نه وه موداخه له یه كی شۆرشگێرییه. كه واته كامه موداخه له شۆرشگێرییه؟ نه وه موداخه له یه كی كه پێش له خراپی و په رشوبلاوی و له ناوچوون دهگریت، پێشكهوتن و سهركهوتن، زیان و مهزنگردنی به هاكان له گهڵ خۆیدا دینیت و ده بیهته موداخه له یه كی شۆرشگێری.

له م روانگه یه وه موداخه له ی (PKK) ش موداخه له یه كی شۆرشگێرییه، بۆچی شۆرشگێرییه؟ چونكه سه رۆك ئاپۆ و (PKK) هه م بۆ میژووی مرؤفایه تی، هه م بۆ میژووی خۆره لاتی ناوین، هه میش بۆ میژووی گه لی كورد موداخه له یه كی مه زنیان نه نجام دا. له و میژووانه دا راستی چیه؟ نه وه ی كه مرؤفایه تی و خۆره لاتی ناوین و كورد به ره و پێشه وه ده بات و سه ری ده خات. نه ی چ هۆكارێك بۆ دوا وه یان ده گه رپنیه ته وه و به دۆران دنیان ده دا و مه ترسی دروست ده كات؟ نه مانه یان خسته پروو. واته له و میژووانه دا چ به بنچینه وه ربگه دریت؟ چ په سند بكریت و چ په سند نه كریت؟ نه مانه شی خسته پروو. لی ره دا سه رۆك یه كلا یی بوونه ومیه كی پێشخست. چی هی مرؤفایه تییه و چی هی مرؤفایه تی نییه، له كویدا هه له و خراپی هه یه؟ چ بۆ مرؤفایه تی، خۆره لاتی ناوین و گه لی كورد په سند بكات چیش به لا وه بنیت؟ بۆ نه وه ی میژوو بخاته وه سه رپیی خۆی و له خراپی و پیسی و چه وتی پاك بكریت ته وه. ئیدی نه وه موداخه له یه كی (PKK) و سه رۆك ئاپۆ بۆ میژوویان كرده وه له سه ر نه و بنه مایانه یه. له به ر نه وه ی له سه ر نه و بنه مایانه موداخه له ی كرده وه بویه موداخه له یه كی شۆرشگێرییه. چونكه ده رنه نجامی خۆی هه یه؛ پێشكهوتنی به دیه ی ناوه، نه گه ر موداخه له یه ك پێشكهوتن به دینه هیئت و به هاكان قازانج نه كات، نه و نه و موداخه له یه موداخه له یه كی شۆرشگێری نییه و هیچ شتیك به قازانج كردن نادات، به لكو به پێچه وانه وه به دۆراندن و ونكردنی ده دات. له میژوودا موداخه له ی به و شیوه یه هه ن و زۆر شتیان به مرؤفایه تی و گه لان له ده ست داوه. ته نانه ت هه ندیکانی به ره و نه مان بر دووه. كه واته هه ر موداخه له یه ك گه ی و چۆن نه نجام ده دریت چ نه نجام یك به ده ست ده خات؟ نه گه ر مرؤفایه تی كه وتوو بیت، یان گه لیك كه وتوو بیت و هه میش له ئاستی هه ره خراپدا كه وتبیت و گه یشتبیه دوا ئاستی كه وتوو یی، واته ئاستی مردن و له ناوچوون، له كاتیكی وه هادا موداخه له كان زیاتر نه نجام ده درین. كه خراپی هه یه و

رېبەر نۇجەلان لەتافی لاوتیدا

سەرۆك ئاپۆ دهبیژی "میژوو له رۆژگاری ئەمپروماندا شاراوویه،
ئیمەش لەقوولایی میژوودا شاراویدین" كهواته (PKK) لهكویی
میژوودا شاراویدبوو؟ ئەه له رۆژگاری ئەمپروماندا نوینەرایهتی چ
میژووئیک دهكات؟

بیگومان تیروانین و هه‌لۆیستیکی سەرۆك ئاپۆ بۆ میژوو ههیه. لهسهره‌تای میژووی
مرۆفایه‌تییه‌وه تاوده‌كو رۆژی ئەمپرومان، ئەوه‌ی مرۆفایه‌تی پێش‌خستوو و سه‌ریخستوو و
چییه؟ ئەوه‌ی مرۆفایه‌تی لاوازکردوو و بۆ دواوه‌ودی گه‌راندۆته‌وه و به‌دۆراندنی داوه
چییه؟ له‌سه‌ر ئەو مه‌سه‌لانه لیكۆلینه‌وه‌یه‌کی قوول و فراوانی پێش‌خستوو. سەرۆك
بیانی كه ئەو میژوودی ئەمپرو دهنووسریت و وه‌ك میژوو دهناسریت میژووئیک راست
نییه، چونكه له‌و میژوودا زۆر شیواندن و ئاوه‌زووكرده‌وه و نكۆلیكردن ههیه.

ههرومها زور هه لويست و تېروانينى لهخووه دستپيگردن (ناومندگهرا - سهنتراليزم) ههن. چهنده نهو شيواندن و ناومزووگردنهوه و نكوليگردنهش لهئارادا بن و ميژووى راستهقينه و بنچينه يى شاردرايېتهوهش، بهلام نهوهى بينى كه ميژوو لهسهر رملك و كوڅى خوئ شيندميېتهوه. نهك وهك بهو شيومييهى باسى ليوه دمكريت و دهگووتريت ميژوو دمزيټ. بويه سهرؤك گووتى "نيمه لهسهرمتاي ميژوو و ميژووش لهئيمهءا دمزيټ" لهبهر نهم هويه نهو چهكمهى ئافرانء. واتا هيچ جارئك ناكريټ نكولي لهميژووى مروفايهتى بكريټ. ميژوو لهشوينيك دهست پيناكريټ. نهوهى ميژووى پيشخستوه ناكريټ نكولي ليېكريټ. بو ئهمه نهو چهكمهى پيشخست. ههر بويه سهرؤك گووتى: "من ميژووم خستهوه سهر پيى خوئ". ئهگهر مروفا بروانيت دمبينيت كه؛ خوړئاوا ههموو ميژوو بهخويهوه دمبهستيتوهه و لهخويهوه دستپيدهكات. واتا خوړههلاتى ناوين بهتهواوى بهلاوه دهنيت. لاي نهوان ميژوو بهخوړئاوا؛ بهگريك، هيلينى...هند دستپيگردوه. بونموونه؛ تو دهبنيت سوسايليزمى بنيانءراو (ريئال سوسايليزم) ميژوو لهخويهوه دستپيدهكات. وهك بللى پيش نهو مروفايهتى يان ميژوويك نهبوويټ. ئهمهش نكوليگردنيكى مهزنه، بهلام تو چهنده نكولي لهميژوو بكهيت و بنچينهكهى بشاريتوهه و ناومزووشى بكهيت، نهوا ميژوو دهليت: "من ههم" و راستينهى خوئ روويهرووى تو دهكاتوهه، خوئشى به تو بهپهسندگردن دهءات، تو چهنده نكولي ليدهكهيت بيكه، لهئاكامءا تو ناتوانيت نكولي ليېكهيت. تو چهنده شيواندن و ناومزووگردنهوهه ئهءجام بدميت تو ناتوانى راستينهى ميژوو ونبكهيت و بيشاريتوهه، چونكه به گهليك شيوه خوئ دمزيټيت.

بهگوپرهى نزيكبوونهوه و چهكمى سهرؤك ئاپو بو ميژوو؛ ميژوو لهشوينيكهوه دستپيناكات، بهكهميك شت دستپيناكات، بهلكو لهرمك و قوولايى مروفايهتياهوه ميژوو دهگريټ و دميھينيټ. مروفايهتى چون گهيشتوته رؤزى نهمرؤ؟ چى مروفايهتى گهياندوته رؤزى نهمرؤ؟ نهوهى مروفايهتى پيشخستوهه چيه؟ نهوهى زيان و بهها مءدى و مهنهوييهكانى مروفايهتى پيشخستوهه چيه؟ لهسهر چ بنهمايهك پيشكهوتوون؟ نهمانهى بو خوئ بهبنچينه ودرگرتوهه. بويه دهليت: "ميژوو لهئيمهءا و ئيمهش لهدهستپيكي ميژوودا دهزين" واتا پهيومندييهكى دياليكتيكي نيوان نهمرؤ و

مېژوو دمستنيشان دمكات. ههروهه مېژوويش تهنيا وهك شتيكي تيپهريوو نابينيټ، بهلكو نهوهي نهمرؤش تييدا دمزين و بهيانيش تييدا دمزين نهومش مېژووه. ههريويه دهليټ: "نهمرؤ ئيمه له مېژوودا دمزين".

ليړه دا دهبيټ بېرسين؛ سهرؤك نهو تهفگهري لهسر چ بنامهيهك پيشخست؟ بو ولامهكهيشي دمتوانين بليين؛ بهتهواوي لهسر مېژووي مروفايهتي پيشخست. نهگر بېرسين؛ بنچينه مېژووي مروفايهتي چيه؟ بناخهكي نيولوتيك و شورشي نيولوتيكه. سهرؤك لهو هوناخوه مېژووي مروفايهتي ومردمگريټ و دمبگهيه نيټه رؤزي نهمرؤ. ئيدي لهنيوان نهو دوو هوناخه زهمهنييه له مېژوودا چ پيشكمتووه و چؤن پيشكمتووه؟ له مېژوودا شتي باش و خراب چيبن؟ هي مروفايهتي و هي دمروهي مروفايهتي چيبن؟ ليكولتينهوه لهسر هه مووي دمكات و مېژوو و نهوهي ژيان و بهها بو مروفايهتي پيشدهخت، لهه موو خرابي و ناوژووكردن و بهلاپښا بريدن و نكولتيردنك پاككردهوه. چونكه دمبينيټ كه بناخه مېژووي مروفايهتي نيولوتيكه. نهوه نيولوتيكه بو مروفايهتي سهرمتا هه موو بههاكان دروست دمكات، شارستانييه تهكانيش لهسر نهو بناخهيه پيشدهكهون. نهگر مروفايهتي گميشتوته نه م ناستهي نهمرؤ نهوا لهسر نهو بناخهيه پيشكمتووه.

ههروهه سهرؤك دمبينيټ كه لهواي نيولوتيكه وه، له مېژوودا لادان و بهلاپښاچوونيك هيه. نهو شارستانييه ته بنيادي ش دمنريټ لهسر نهو بهلاپښاچوونه پيشدهكهويټ. بؤنموونه؛ له بنچينه مېژووي مروفايهتي دهسلاتداريټي، دمولټ، بالادستيتي، لهئارادا نيه. مروفايهتي لههوناخيكي زور دور و دريژدا بهيهكساني و لهدمروهي دهسلاتداريټي ژياوه، چينهكان لهئارادا نهبوون، دهسلاتداريټي نهبوو. نهمانه پاشان دمردكهون و لهه نجامي بهلاپښاچوونيكدا دروست دمبن. پيوسته نهو بهلاپښاچوونه راستبكريتهوه و مېژوو راستهريټي خوي بگريټ، بو نهوهي نهو بهلاپښاچوونه راستبكريتهوه بهرخودانيكي زور مهن بؤ نازادي نه نجام دراوه، جهندين نايين، نايينزا و ئايديولؤزيا دمركهوتوون، لهپيناوي نهوهي نهو بهلاپښاچوونه نهيلن. هه موو نهو تهفگهريانه بو نهوه دمركهوتوون، تاوهكو نهو خرابييه لهنيو مروفايهتي دمركهوتووه پاكبكه نهوه. هه مووي ههولندانن بو نهوهي نهو زولم و زورييه هيه نهيهيلن و

له جیگهیدا نازادی، یه کسانى و دادپهرومى به دىبه پښن. هه موویان له م پښاوه دا خه بات و شهر و تیکۆشانیان کردووه، نه وهى میژووی پښخستووه و بۆته دینامیکه ته که پشی، نه ومیه، نه وهى مرؤفایه تیشی ژیان دووه هه مان شته.

بۆیه سهرۆک ئاپۆ له سهر بناخه ی هۆناخی نیۆلۆتیک، واتا له سهر به هاکانى کۆمینالى دیموکراتى، هه موو نه و شهر و ته فگهر و تیکۆشانانه ی بۆ نازادی، دادپهرومى و دیموکراتى له میژووی مرؤفایه تیدا دهرکه وتوون بۆ خۆى به بنچینه وهرگرتووه و کردوویه تى به بناخه ی (PKK) و (PKK) شى له سهر نه و بنه مایه پښخستووه. نه و زیهنیه ته ی که له ریگه یه وه نه و ریڅخستنه ی پښ پښخستووه له سهر نه و بناخه یه یه. ته فگهرى (PKK) به ته وای هیژ و وزه ی خۆى له مه وه وهرده گریت. له میژوودا؛ له نیۆلۆتیکه وه تا رۆژى نه مپړۆ هه رچى به هایه کی کۆمینالى دیموکراتى هه بیّت به بنچینه ی وهرگرتووه و له سهر نه م بنه مایه خه باتى دیموکراتى، نازادی، دادپهرومى و یه کسانى پښده خات. نه مهش بناخه یه کی پر به هیژ و بنچینه یه.

نه گهر (PKK) هینده به هیژه، هیندهش له دژیدا هیرش نه نجام دهدریت و نه یارانى ناتوان له هیرشه کانیاندا نه نجام وهریگرن، هۆیه که ی بۆ نه و بناخه تۆکه مه یه ده گهر پښته وه. بۆیه هه موو که سیڅ ده لیت: "نه م هیژه له کوئ وهرده گریت؟! " هه له به ته به گوپره ی خویشان هه ندیک لیڅۆلینه وه و لیڅدانه وهش ده کهن. شتى هه ره راست نه ومیه که (PKK) بناخه یه کی میژووی به هیژى هه یه، چونکه له میژووی مرؤفایه تیدا هه ر شتیک که نازادی، دادپهرومى، دیموکراسى و یه کسانى به بنچینه وهریگریت کردوویه تى به بناخه بۆ خۆى و خۆى پښ ئاوا کردووه، نه مهش ئاوا کردنیکى پر به هیژه و میژوویه یه. نه گهر تۆ له سهر بناخه یه کی میژووی خۆت دابه زریښت نه و دمه یته خاوه ن بناخه یه کی پر تۆکه م. ئیدى هیژى (PKK) له مه دا چرپۆته وه. بۆیه پښو یسته که س له شوینیکى دیکه له سه رچاوه ی هیژى (PKK) نه گهر پښت. نه گهر بگهر پښت نه و هه له به و راست نییه و نایدۆزیته وه. ته فگهریک چه نده له سهر بنچینه یه کی پته و و راست ئاوا بیّت، به و راده یهش به هیژ دمه یّت. نه گهر له میژوویش بروانین نه و دمه یښین که هه ر ته فگهریک به هه مان شیوه هه لسوکه وتى کرد بیّت پته و و به هیژ بووه و توانیویه تى مۆرکى خۆى له میژوو بدات. چونکه له بنچینه دا میژوویان به ئامانچ وهرگرتووه، بۆیه

به هيزبوونه و موركى خويان له مېژوو داوه و رولى خويان بينيوه. هر تهفگه ريكش مېژوو و بنچينه مېژووى مرؤفايه تى و ديناميكيه تهكهى به بنچينه و مرنه گرتيټ، نه گهر لى پروانيت دمبينيت كه تهفگه رى له مشيوميه رولىكى نه وتويان نه بينيوه و هيچ گورانكارى به كيشيان نه نجام نه داوه، ههروهه له مېژوويشدا شوينيكيان نه گرتووه. نه وهى له مېژوودا شوينگه يه كى گرتووه، وركو گووتم؛ نه و تهفگه رانه كهوا مېژوو و بنچينه مېژوويان به راستى و بى ناواكردى خويان به بنه ما و مرگرتووه، له سهر بنچينه يه كى پته و دستيان پيكر دووه، بويه ههروا به ناسانى له ناونه چوونه و هه مېش گورانكارى به نه نجام داوه.

ئيدى (PKK) ش له نيولوتيك به داواه؛ نه وهى مرؤفايه تى ژيان دووه و پيشيخستووه، كه بهها كؤمينالئيه ديموكراتيه كانن، بوخوى به بنه ما و مرگرتووه. (PKK) كوى بهر خؤدانى نه وانه. مرؤف له مېژووى شارستانى به تدا دمبينيت كه بى نازادى، ديموكراسى و يه كسانى زور خهبات و تيكوشان هه، (PKK) هه موو نه مانه به بنه ما و مرگرتيټ. چونكه نه گهر تى و هه نريك نه بيتوه نه و ناتوانيت كي شهى كورد چار سهر بكهيت. چونكه له كوردستاندا مرؤفايه تى كه وتوته ژير پيان نه وه، نه گهر تى دخوازيت گهلى كورد هه لېسې نيته سهر پى، نه وا دهيت بزانيت كه تى مرؤفايه تى هه لېسې نيته سهر پى. كي شهكهش نه وميه؛ مرؤفايه تى له سهر چ بنه مايه كه هه لېسې نيته و ههنگاو ده نيته؛ له سهر كوك و رمگى خوى و له سهر بههاكانى خوى هه لېسې نيته و ههنگاو ده نيته. نه گهر تى وههات كورد نه وا دمتوانيت رابوون له مرؤفايه تى نه نجام به ديت. نه مېوش گهلى كورد به مجوره رابووته سهر پيان. بويه هه موو كهس سهر سوور ماوه و ده لئيت: "نه مه چؤن روويدا؟" واتا له بنه رمتدا دېبووايه نه مه رووينه دابايه. بويه نوينهرانى سيسته مى بالادست ده لئين: "نيمه گهلى كوردمان خستبووه دؤخيكه وه هه رگيز نه دېبوو رابووايه، نه مه چؤن بوو و هه رابوو؟" ئيدى نه م رابوونه سهرؤك ئاپو و (PKK)، مرؤفايه تى له سهر بهها و بنچينه خوى راكردوه سهر پيان، هه لېته نه مهش زور به زحمه تى نه نجام درا.

هر بويه نه و موداخه له يه سهرؤك ئاپو پيشيخست موداخه له يه كى مېژووى مه زنه و گه لئيك دهر نه نجاميشى دهر خستوته روو، له بهر نه وه موداخه له يه كى شوپشگيريه.

بهواتايهك لهواتاگان؛ میژووی (PKK) میژووی سهرۆكيشه. چونكه نهم تهفگهره بهو دهستیپيكرد. كهواته ئامادهگاری سهرۆك لهرووی كهسیتی، هزر، رۆح و پراكتيك بۆ ئافرانندی میژوو و دهستیومردان له میژوو به چ شیوهیهك بوو؟ یان بلیین له چ واتایهكدا میژووی (PKK) میژووی سهرۆكيشه؟

مرۆف ناتوانیت میژووی (PKK) و سهرۆك ئاپۆ لێك جودابكاتوه. لهوانهیه راستینهی سهرۆك و (PKK) یهك نهبن. مرۆف ناتوانیت تهواو بلیت (PKK) سهرۆكه و سهرۆكیش (PKK) یه. بهلام لهبنجینهشدا ههر وایه. واتا كاتێك میژووی (PKK) تاوتوێ دهكەیت، نهوا لهههمانكاتدا میژووی سهرۆك ئاپۆش تاوتوێ دهكەیت، كه میژووی سهرۆك ئاپۆ تاوتوێ دهكەیت، نهوا میژووی (PKK)ش تاوتوێ دهكەیت. لهم واتایهدا دهبنه یهك. بهلام بهتهواوی بلیتی (PKK) ئاپۆیه، ئاپۆ (PKK) یه راست نییه. لهراستییدا بهقورسایي ئاپۆ و (PKK) وهكو یهكن. نهگهر تۆ گووتت: (PKK) نهوا ئاپۆ بهئهقلی مرۆفدا دیت، نهگهر گووتیشت؛ ئاپۆ نهوا (PKK) بهئهقلی مرۆفدا دیت. تۆ ناتوانیت لهیهكتریان جودا بكهیتوه، چونكه یهكن. بۆچی؟ چونكه راستینهی میژوو و ئاستی پيشكهوتنی كۆمهڵگای كورد، لهرووی میژوویی و كۆمهڵایهتییهوه لهكهسیتی سهرۆك ئاپۆدا گوزارشت لهخۆی دهكات. مرۆف لهكهسی سهرۆك ئاپۆدا قوولبونهوهیهکی میژوویی و جفاکی كورد دهبینیت. واتا مرۆف دهبینیت كه چۆن لهكهسی مرۆفێكدا میژوو و كۆمهڵگا پيكتاهووه؟ چۆن پيشكهوتوو؟ بۆنموونه؛ نهگهر له میژووی سهرۆك ئاپۆ ههر لهمندالییهوه تاوهكو نهمرۆ پروانیت چ شهڕپکی كردوو؟ چۆن خۆی ريكخستوو؟ چۆن گۆڕانی لهخۆیدا نهجام داوه؟ چۆن میژووی كۆمهڵگای لهخۆیدا پيكتیانه و گوزارشتیان لێدهكات؟ نهوا مرۆف دهتوانیت له میژووی (PKK)ش تییگات. لهمال و گوندكهیهوه بگره تا دهگاته لهگوند دهركهوتنی و هاتنی بۆ ئهلقهره، لهویشهوه بۆ (PKK) ههنگاو هاویشتن. لهمانهدا ههمووی مرۆف دهتوانیت له میژووی (PKK) تییگات. لێرهدا

تېدهگېن كه چوڼ توانيويه تي لهكهسي خويدا هزړيكي سهربهخو بېنچينه وهربرگړيت؟ كهسي تييهكي سهربهخو و نازاد چوڼ ناوادهكات؟ چوڼ لهسر نهو بڼه مايهش ريځخستن و جفاكيكي نازاد دمنافرنييت؟ ههموو نهمانه خهبات و شهرې نهون. واتا سروروك ناپو سهرمتا لهگهل مالي خويان، گوندي خويان دهستي بهشپر كرد. نيدى خوې دهرخسته دهردهوى نهو زيهنييه ته باوى ههبوو، نهو ژيانه دى دهگوزهريندرا. نهو زيهنييه و ژيانه پېسند نهكرد. لهو كاتهوه لپرسينهوه و پيداچوونهوى له خيزان و بڼه ماله و گوند و ژيانى نهوئ كرد. لهناكامى نهو لپرسينهوه و پيداچوونهويه دا خوې لهژير كاريگهري خيزان و گوند رزگاركرد. واتا لهويدا دهستپيكرد، نهو زيهنييه، سيستم و ژيانه كهوا ههبوو لهههموو روويكهوه خوې لپچراند و لهدرزياندا راوهستا و نهوانه رهمكردوه.

سهروروك ناپو دمبيژئ: "لهدروستبوونى مندا سى قوناخ ههيه. يهكهميان: قوناخى لهدايكبوونم". نهو قوناخهش تا دهكاتو جيهنيشتنى گوند و تا دهبيته شورشگير و (PKK) ناوا دهكات، نهمه قوناخيكه، "قوناخى دووهمين: قوناخى شورشگيرييه. قوناخى سيهميش: لپرسينهوى نهو شورشگيرييه ته ههيه". واتا خو رزگاركرده لهو كيماسى و چهوتيانه لهو شورشگيرييه ته ههيه، بهتواوى خو ناواكرده لهسر بڼاخه زيهنييه تيكي نوئ.

بو نموونه؛ مرؤف نهگهر لهسر كهسي تي سهروروك ناپو بروانييت نهوا دمبينييت كه لهسر چ بڼچينهيهك ناوايووه و چوڼ نهمهش له (PKK) دا بيكهاتووه. واتا سهروروك ناپو لهخويدا چى ناواكردووه، خواستوويه تي له (PKK) شدا و له جفاكيشدا ههمان شت ناوا بكات. بؤيه مرؤف ناتوانييت (PKK) و سهروروك ناپو لهيهك جودا بكاتوه. ورك سهرمتا گووتم؛ تهواو ورك يهك نين. بهلام لهگشتيدا ورك يهكن. ههرچى لهخويدا ناوايكردووه ههمووى له (PKK) شدا ناواكردووه و بيكيهيناوه. بؤيه نهو زيهنييه ته لهخويدا ناواندوويه تي كردوويه تي به زيهنييه تي (PKK) ش، نهو تايبتمه ندى و پيوانانه كه له كهسي تي و ژيان و تهرز و شيوازي خويدا ناوايكردووه ههموياني له (PKK) شدا ناواكردووه. نهك ههر له (PKK) دا له جفاكيشدا خواستوويه تي ناواى بكات. لهكومه لگادا لهسر نهو بڼه مايه زور ههنگاويشى هاويشتووه. واتا جفاكيك و تهفكهريكي لهكهسي تي

خۇيدا بەرجەستەكردوو و لەكەسیتی خویشیدا (PKK) و جفاکی بەرجەستەكردوو. هەربۆیه مرۆف ناتوانیت (PKK) و سەرۆك ئاپۆ زیدە لەیهكتر جودابكاتهوه، لەبەر ئەومیه جفاك هیندە سەرۆك ئاپۆ پەسند دەكات و بۆخوی بەبنچینه و مردەگریت، لەهەموو روویكەوه وەك سەرۆك ئاپۆ دمیهویت خوی ئاوا بكات. چونكە ئەو ئافرانندنەى سەرۆك لەخویدا بەدیھینا ئافرانندنیکى مەزنە. چۆن ئەو ئافرانندنەى بەدیھینا؟ سەرمتا لەزیهنییهتدا بەدیھینا، شەپكى زیهنی بەرپۆهبرد، لەرووی زیهنیهتەوه زیهنیهتییكى ئازادىخوازى بۆ خۆى بەبنچینه وەرگرت، كە بتوانیت ئیرادە و كەسیتییهكى ئازادىخواز بنافرینیت. لەسەر ئەو بنەمایەش پراكتیکیكى ئازادىخواز پێشخات و ئازادى بنافرینیت. چونكە سەرۆك ئاپۆ بەدواى ئازادیدا دەگەرا و ئازادى بەبنچینه وەرگرت. هەر شتێك كە خزمەتى ئازادى نەدەكرد، لەدەروەى ئازادى بوو و كۆیلاپەتى لەگەڵ خویدا دەهینا هەمووى رەتكردەوه، هەربۆیه شەپكى مەزنى لەزیهنییهتدا پێشخست، لەناكامى ئەو شەپدا گەیشته ئیرادەیهكى ئازاد، هەریكى ئازاد. لەسەر ئەو بنەمایەش رێكخستن و ملیتانیبوونێك كە ئازادى بەبنچینه و ئامانج وەرگریت ئاواكرد، گەلیكى ئافرانند كە ئازادى بەبنچینه و ئامانج وەرگریت. هەر بۆیه ئیرادەیهكى پتەوى كوردانى خستەپروو، چونكە ئەو ئیرادەیهى سەرمتا لەخویدا ئافرانندبوو، ئەو شتەى لەخویدا ئافرانندبوو، پێكھێنانى لەنێو (PKK) و جفاكدا بەبنەما وەرگرت. بۆیه نەگەر مرۆف بپروانیت دەبینیت كە ئەو بەهayanەى لە سەرۆك ئاپۆدا پێشكەوت، ئەوا لە (PKK) و جفاكیشدا پێشكەوتوو، چونكە سەرۆك ئاپۆ لەكەسیتی خویدا پێكھێنانى مێزوو و جفاكى بەبنچینه وەرگرت، واتا ئەمەشى لەجوارچێوهى شەخسیدا دەرھینا، بەتەواوى خۆى لەخویدا دەرھینا و خۆى كردە (PKK) و خۆى كردە گەلى كورد، خۆى كردە مرۆفایەتى. چونكە خواستى كێشەى گەلى كورد چارەسەر بكات، كاتێك بینى چارەسەرکردنى كێشەى گەلى كورد چارەسەرى كێشەى مرۆفایەتیە، چونكە لە كارەكتەرى كێشەى گەلى كورد دایە. بۆیه لەكێشەى كوردەوه دەستپێكرد و خۆى گەيانندە كێشەى مرۆفایەتى. بینى كە كێشەى كورد و كێشەى مرۆفایەتى لەزۆر روووه بەیەكەوه پەيوەستن و لەیەك دەچن.

لیږده کاتیک خواستی کیشی مروځایه تی چارسه ر بکات، بیڼی کهوا کیشی مروځایه تیش په یوه سته به کیشی ژنه وه. وانا له کیشی کورده وه دهستیپیرد، بیڼی که کیشی کورد په یوه سته به کیشی مروځایه تییه وه، کیشی مروځایه تیش کیشی ژنه. چونکه له میژوودا؛ له دهستیپیکدا ژن نازادی خوی له دهستداوه، هه موو کویلایه تییه که به کویلایه تی ژن دهستیپیکردوه، هه موو کویلایه تی له سر نهو بنه مایه پیښکه وتوه، هه موو دهسه لاتداریتی له سر نهو بنه مایه پیښکه وتوه، ئیدی نه گهر تۆ ده خوازیت کیشه کان چارسه ر بکهیت نهوا دمبیت ژن بخه پته ناوهند و ته و مری هه موویانه وه.

له روانگه یه وه؛ نه و دی سهرۆك ئاپۆ گوزارشتی لیږده کات میژووه، جفاکه، چارسه ری کیشی میژوو و جفاکه. میژوو و جفاک له خودی خویدا چارسه ر کرد و له خودی خویشیدا میژوو و جفاکی چارسه ر کرد، نه مهش خۆ به مهنی ئافرانده. له بهر نه و دی خوی به مهنی ئافرانده، (PKK) شی مهن ئافرانده، گهلی کوردیشی مهن ئافرانده وه. بویه مروځ ناتوانیت میژووی سهرۆك ئاپۆ، (PKK)، گهلی کورد له یه کتر جودا بکاته وه. چونکه بوون به یه که، له سر بنه مای نهو یه کبونهش پیښکه وتن به دیهات.

سهرۆك ئاپۆ هه میسه هه موو کیشه یه کی کرده کیشی خوی، له خویدا چه نده چارسه ری به دیه پنه بیت نهوا له نیو ته فگر و گهلیشدا خواستوویه تی چارسه ری به دیه پنه بیت، نه مه ی به بنچینه و مرگرتوه. ئیدی پیښکه وتنی (PKK) و گهلی کورد له سر نه و دیالیکتیکه یه. چونکه هه موو کیشه یه کی کرده کیشی خوی و له خودی خویدا چارسه ری کرد، نه و دی له خویشیدا چارسه ری ده کرد له نیو پارت و جفاکیشدا خواستوویه تی چارسه ری بکات. ئیدی نه مه پیښکه وتنی به دیه پنه. له دیالکتیکی سهرۆك ئاپۆدا چارسه ری بنچینه یه، هزی چارسه ری به بنه ماگرتن بنچینه یه، له بهر نه و دی چارسه ری به بنچینه و مرده گریت نهوا هزی که چارسه ری پیښخات به بنه ما و مرده گریت و کیشه کان چارسه ر ده کات، به مه پیښکه وتن و سرکه وتن به دیه پنه بیت. نه مهش په یوه سته به زه پنه یه ته وه، زه پنه یه له سر چ بنچینه یه که بیت، به گویره ی نه مهش ژیان، پراکتیک، ئوسلوب، کار، خه بات، که سی تیش پیښه که ویت. له زه پنه یه تی سهرۆك ئاپۆدا ژیان کردن ته نیا بۆ خودی شه خسی خوی نیه، به لکو به ته واوی ژیان کردنه بۆ نازادی گهلی کورد، نازادی مروځایه تی، نازادی ژن، به ته واوی نازادی بۆ

خوی بهبنچینه و مردهگریت. لهبهر ئهوهی کۆیلایهتی و دمهسهلاتداریتی و ههموو شیوهکانیان رمتدهکاتهوه. تهناهت ژيانبوون و مردنیش ههر بۆ ئازادی بهبنچینه و مردهگریت، لهدمروهی ئهمه شیوه و ژيان و مردنیکي دیکه پهسند ناکات. ئهمهش لهگهڵ خۆیدا ئیرادیهکی ئازاد، کهسیتی ئازاد، ریکخستنیکي ئازاد، جفاکیکي ئازاد، دمهافرینیت.

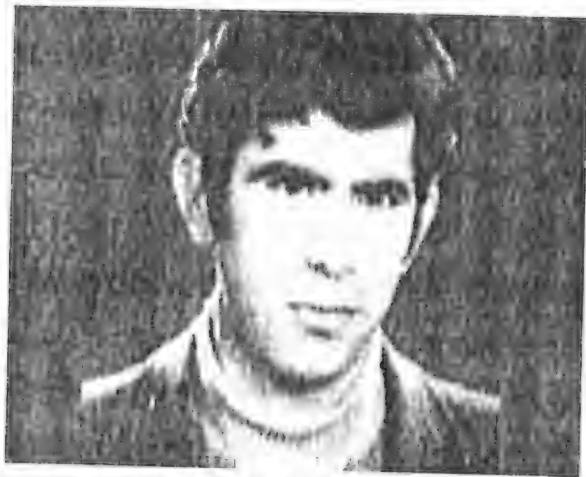
لهمیژووی گهلی کورددا سهروک ئاپۆ میژووئیکي نوئی پێشخست، ههم جفاکی ژیرهوی بهبنچینه و مرگرت، ههمیش لهمیژوودا رۆلی کوردی بهبنچینه و مرگرت، ههروهها بهتهواوی خوی خسته دمهروهی ئهو زیهنیهته باوهی که ههیه. سهرمتا زیهنیهته باوی موخاسه به کرد، ههم له کوردستان و ههمیش لهدونیادا، لیپرسینهوه (موخاسه به)یهکی مهزنی پێشخست، ئیدی ئهو زیهنیهتهی رمتکردهوه و خوی لیی رزگار کرد. ههر بۆیه ئیرادیهکی ئازاد و کهسیتییهکی ئازادی لهخۆیدا ئافراند. ئهگهر مرقف لهرووی زیهنیهتهوه ئازادی بۆ خوی بهبنه ما و مرنهگریت، ئهوا ناتوانیت هزریکي ئازاد، سیاسهتیکي ئازاد، ریکخستنیکي ئازاد، تهفگهریکي ئازاد، گهلیکی ئازاد، جفاکیکي ئازاد، کهسیتییهکی ئازادیش پێشبخات. بهپێچهوانهوه لهبن ناوی ئازادییدا به کۆیلایهتی یان بهشیومهکی دمهسهلاتداریتی بژیت، ئهوا وهک چۆن لهسۆفیهتدا روویدا روودمات.

لیردا لهبهر ئهوهی زیهنیهتهی باوی رمتکردهوه و خوی خسته دمهروهی ئهه زیهنیهتهوه. بۆیه بهتهواوی لهبیرکردنهوه و راماندا بیرکردنهوه و رامانیکي ئازادبخوازانهی بهبنچینه و مرگرت، بهپادیهک کهس نهیتوانی کۆنترۆل لهسه سهروک ئاپۆ دابنیت. لهبهر ئهمهشه ههچ کهس و لایهنیک نهیتوانیوه لهسهر (PKK)ش کۆنترۆل دابنن، نهیتوانیوه لهسهر گهلی کوردیش کۆنترۆل دابنن، چونکه بهگۆیرهی ئهو زیهنیهته ریکخستن و ملیتان و گهلیکی ئافراند، ئیدی دمهسهلاتداریتی و کۆیلایهتی پهسند ناکات، خیانهت و بهکرێگیراویتی پهسند ناکات. بهتهواوی ئازادی بهبنچینه و مردهگریت، بۆ ئازادی ژيانبوون، بۆ ئازادی مردن. ئهگهر مردنیکیش ههبت با بۆ ئازادی بیت. ئهگهر تۆ لهسهر ئهو زیهنیهته، ئیرادیهک، کهسیتییهک، گهلیک، تهفگهریکت ئاواکرد ئهوا زوو بهزوویی و ههروا بهناسانی کهس ناتوانیت چاودیری و کۆنترۆلی لهسهر دابنیت. ئیدی ئهمه چیبوونیکي مهزنه. هیزی ئهه گهلهش لهو خالهوه

PKK میژوویک له ناگر

سهرچاوه دهگریټ. کهس ناتوانیت جاوډیری بکات و تهسلیمیهتی بهسهردا بسهپیټیت. بۆچی؟ چونکه بهتهواوی نازادی بۆخوی بهبنچینه ومرددگریټ، لهدمرهوهی نهمه همر شتیکی دیکه رهندهکاتهوه. نهمه پهیوست بهجیه و بهجیهوه چیوو؟ نهگر سهرۆک ئابؤ لهو زیهنیهته باوهی ههیه خوی رزگار نهکردبا و لیپرسینهوهی لهگهڼ خۆیدا نهکردبا و رهتینهکردباپهوه و زیهنیهتهتیکی دیکه بهبنچینه ومرنهگرتباپه نهوا ئیراده و کهسیتی و تهفګر و جفاکی سهربهخۆ پېشنهدهکهوت. بۆیه میژووی سهرۆک ئابؤ دمبته میژووی (PKK). همر گۆران و پېشکهوتنیک لهسهرۆکدا بهدیهاټیت نهوا نهو گۆران و پېشکهوتنانه له (PKK) و جفاکیشدا بهدیهاټوون. بۆچی؟ چونکه سهرۆک ئابؤ ژيانیکی شهخسی لهخۆیدا نههیشتووه. ژيانی خوی بهتهواوی کرده ژيانی گهڼ و ریکخستهکهی، خوی لهگهڼ گهڼ و ریکخستندا کرده یهک، ههموو کیشهکانی گهڼ و ریکخستنی کردۆته کیشهی خوی و لهخۆیدا چارسهری کردووه، ههرجیهکی لهخۆیشیدا چارسهر کردبیت نهوا ههولیداوه لهنیو (PKK) و گهلیشدا چارسهری بکات. بوونهته یهک و تۆ ناتوانیت جودایی بخهیهته نیوانیانهوه. ههربۆیه گهڼ دمبیژئ: " (PKK) گهله، گهلیش لیږمیه " و " بئ سهرۆک ژيان نابئ " چونکه ژيانی خوی و سهرۆکی کرده یهک، چارمنووسی خوی و سهرۆکی کردۆته یهک. ئیدی ناکامی نهو زیهنیهته و به پراکتیک کردنی نهو زیهنیهتهیه. نهو زیهنیهتهی له سهرۆک ئابؤدا بهدیهاټووه، بهگوێرهی نهو زیهنیهته، پهیوسته بهو نهخلاق و کولتووردهی بهدیهاټووه و تهزری به پراکتیک بوونییهتی.

نهگر له واتاپهکدا یهکه و له واتاپهکیشدا یهک نییه، کهواته له کویندا میژووی (PKK) میژووی سهرۆک ئابؤ نییه؟

رښه نوجه لان له تافى لاويدا

بيگومان شه خسيك له هه موو روويكه وه نابيته پارتيه ك، يا خود نابيته ته فگه ريك و گه ليك. گه ليك يان ته فگه ر و پارتيه كيش له هه موو روويكه وه نابنه شه خسيك. نه و شتهى بوته يه ك چييه؟ له زيه نييه ت و بير كړنه وه و راما ندا، له كولتوور و نه خلا قدا، له تهرز و نوسلو بډا و له زيانى نه و دايه و له ثرا دهى نه و دايه. نه و دى بوته يه ك نه مهييه. نه و دى نه بوته يه كيش شه خسيك له هه موو روويكه وه ناتوانيت خوى بكا ت به ته فگه ريك يان گه ليك. نه و دى نه بوته يه كيش ليړه دايه.

له ميانه ي ليكولينه وه كړدى ميژوودا، به تايبه تى ميژووى (PKK) زور نزيك بوون و چه مكى هه له و چه وت دمردكه ونه پيش بؤ ميژوو. كه واته نه و نزيك بوون و چه مكه هه له و چه وتانه ي بؤ ميژوو و ميژووى (PKK) به تايبه تى دمردكه ون چييين؟ نزيك بوون و چه مكى راست چييين؟ مرو ف چؤن ده توانيت له ميژوو و ميژووى (PKK) نزيك بيه ته وه و لييه وه نه نجام گر بيت؟

بیگومان له نزیكبوونه وه (مامه له كردن) له (PKK) و سەرۆك ئاپۆدا زۆر نزیكبوونی هه له هه، هم له دهره وهی تهفگهری ئیمه و هه میس له نیو تهفگهری ئیمه دا. هه ته نیا له دهره وهی ئیمه نزیكبوونی هه له و چهوت نیین، به لكو له نیو تهفگهری ئیمه شدا هه. نهو نزیكبوونا نه چیین؟ نه گهر مرۆف به گشتی باسیان لیوهبكات دوو مامه له كردن یان هه لسوكهوت هه: په كه میان به شیومه کی پر خه یالی سمیری سەرۆك ئاپۆ دهكات، وهكو بلیی كه سیکی نانا ساییه و مرۆف ناتوانیت لیی تیبگات، وهك پیغه مبه ریک ده بی نریت، نزیكبوونیکی وه ها هه یه. نه مهش زیاتر له نیو تهفگهری ئیمه دا له نارادایه، هه له به ته نه مه هه له یه. پیویست دهكات مرۆف راستینه ی سەرۆك ئاپۆ بنا سیت و تییبگات، وه ها مامه له له گه ل سەرۆك نه کریت، پیویسته مرۆف وهكو پیغه مبه ریک لیی نه روانیت و تیگه یشتن و په یوه ستبوون پییه وه وه ها به دوگماتیک و خه یالی نه بی ت. نه مه هه له یه. نزیكبوونی دوو ده میس له دهره وهی ئیمه یه، نه مانه بریتین له تی نه گه یشتن و نه ناسینی راستینه ی (PKK) و سەرۆك ئاپۆ، وهك: ناخوازن لیی تیبگه، هه لویستی نكو ئلیکارانه، كه میك شتی دهر باره ده زانن و نه مه بهس ده بیین، نهو جو ره نزیكبوونه هه لانه له دهره وهی ئیمه هه.

له به رامبه ر (PKK) شدا به هه مان شیوه نزیكبوون و تیگه یشتنی چهوت هه، هه ندیک كهس (PKK) وهك تهفگهریکی میلیگه رای دی ده بیین، هه ندیکیش (PKK) چه پر وه ده بیین. نه وانه ی (PKK) به میلیگه را داده نیین ده لئین: " (PKK) تهفگهریکی سۆسیالیستی نییه و تهفگهریکی قهومییه. نه وانه ی تریش كه (PKK) چه پ ده بیین ده لئین: " (PKK) تهفگهریكه ولا تپاریز نییه و دووری كوردانه ". نه وانه وه ها نزیك ده بن. هه ندیک ده لئین: " (PKK) تهفگهریك نییه به ئیراده و هیزی خویه وه كار بكات، گریدراوی هه ندیک هیز و دهوله ته، نهو هیز و دهوله تانهش بو نه وهی تورکیا لاواز بکه، نهو تهفگه ره یان دروست کردوه ". واتا ده لئین: " (PKK) تهفگهریك نییه له سهر هیز و ئیراده ی خو ی رابوو بیت، تهفگهریکی نازادیخواز نییه ". بویه ده لئین: " (PKK) تهفگهریکی تیروریسته ". بیگومان زۆر نزیكبوونی دیکه و به گویره ی خو یان له (PKK) ده کهن. نه مانه هه مووی نزیكبوونی راست نیین. نه مه له کاتیکدا تهفگهری (PKK) وهك چۆن تهفگهریکی كوردایه تی و ولا تپاریزییه و نه مه به بنچینه و مرده گریت، نه و

بههه مان شیوه کښه کانی مرؤفایه تیش به بنچینه ودرده گریټ. نهک وهک دمرانریټ
تهنیا تمفگه ریکی قومی یان چهپ بیټ و دووری کښه کوری کوردان بیټ.
ههروهه سهرؤک ئاپو پیغه مبه ریک نییه، وهک ههنډیک کهس له ناو ئیمه دا وهه
ههئسوکه وت دمکه ن که سهرؤک پیغه مبه ریټ، یان بییان وایه مرؤف ناتوانیټ له
سهرؤک تیټگات و تهواو به رجسته ی بکات. یان سهرؤک ئاپو زور له پیشه و مرؤف
ناتوانیټ پیی بکات. نه مانه هه مووی راست نیین. بوجی نهو نریکب و نانه پیشه دمکه ون؟
بوجی تیگه یشتن له راستینه ی سهرؤک و (PKK) نایه ته دی؟ نه مه په یوه سته بهو
زیهنیه ته وه. نه گهر مرؤف به زیهنیه ته ی باو له (PKK) نریک بیټ ته وه نهوا ناتوانیټ له
(PKK) تیټگات، جا له ناو ئیمه دا بیټ، یان له دهره وه ی ئیمه دا بیټ، نه گهر که سانیک
ناتوانن راستینه ی (PKK) و سهرؤک ئاپو تیټگن، نهوا له بهر نه وه یه که تیگه یشتن یان
له گهل حیسابی نهوان په کناگریټ ته وه، بویه ناخوازن لیی تیټگن. له بهر ته دی ته ده گهن،
به لام بهرزه وه مندی نهوان ریگه یان پینادات راستینه ی (PKK) بلین. وانا ناخوازن
تیټگن، بویه به نه نقه ست سه بارمت به (PKK) و سهرؤک ئاپو شتی چهوت
بلاو دمکه نه وه و ههر شتی که مرؤفایه ته ی یان گه لی کورد په سندی نه گهن و نه فرمتی
لیکهن له سهر (PKK) و سهرؤک ئاپو بلاویدمکه نه وه، بؤ نه وه ی کار یگه ری سهرؤک و
(PKK) بشکینن و بیکار یگه ریان بکه ن. چونکه بهرزه وه مندی نهوان نه مه دمخواریټ.
بویه واده گهن، له بهر ته دی ته ده گهن که سهرؤک و (PKK) جیین، له وانه یه به قوولی لی
تیټگن، چونکه نهو زیهنیه ته ی که هه یه مرؤف له خویدا دهرنه خات مرؤف ناتوانیټ
به ته وای و له هه موو روویکه وه له (PKK) و سهرؤک ئاپو تیټگات. به لام نه وه ی
بخواریټ تیټگات نه گهر به قوولیټ نه بیټ نهوا دمتوانیټ ههنډیک شتیان لی تیټگات.
ههنډیک کهس تیټگن، به لام له گهل بهرزه وه مندی یان په کناگریټ نایټ ته وه، بهرزه وه مندی یان
ریگه یان پینادات، بویه سهرؤک ئاپو و (PKK) به هه له دمناسینن، کاریکی وهه دمکه ن.
ههنډیک شتی به راستی ناتوانن تیټگن. چونکه بهو زیهنیه ته ی هه یانه ناهیلیټ تیټگن.
نه مه ش له بهر ته دی نهو زیهنیه ته ناهیلیټ راست تیټگن. چونکه زیهنیه ته ی سهرؤک
ئاپو زیهنیه ته یکی دیکه یه و لهو زیهنیه ته ی نه مړو له دنیا دا هه یه، خو دی دهرخستو وه
و رمیته دکاته وه، له دهره وه ی نه م زیهنیه ته زیهنیه ته یکی دیکه به بنچینه ودرده گریټ.

ئیدی ئەگەر تۆ دمخوازیت له سەرۆک ئاپۆ و (PKK) تیبگهیت ئەوا پتووسته لهزیهنییهتی سەرۆک ئاپۆ تیبگهیت. واتا کام زیهنییهته بهبنچینه وەردەگریت؟ ئەگەر تۆ خواستت ئەو زیهنییهته بناسیت و کەوتیتە لۆژیکی ئەو، ئەوگاتە بهئاسانی دمتوانیت لێی تیبگهیت. شتیک کە مرۆف لێی تینەگات لەئارادا نییه، بهلام ئەگەر تۆ نهخوازیت لهزیهنییهتی سەرۆک ئاپۆ تیبگهیت، بخوازیت بهو زیهنییهتهی بالادەست تیبگهیت ئەوا ناتوانیت تیبگهیت. ئەو کاتە بهگوێزەری خۆت لێی تیدەگهیت. ههلبەتە ئەمەش ههله دەبێت. لهوانهیه تۆ هەندیک راست تیبگهیت، بهلام زۆر شتیش بهههله تیبدهگهیت و ناتوانیت بگهیتە راستی ئەو. ئیدی لهبەر ئەمەیه نزیکبوونی ههله پێشدهکهوێت. چ لهناو ئیمه و چ لهدەرەوهی ئیمهش ئەوانه روودەدەن. بۆیه ناتوان تیبگهیت. ئەو زیهنییهته ناهێلێت، بهلام هەندیک لایەنیش، بۆ نموونه؛ دەولەته داگیرکەرەکان، دەولەته سەرمايه‌دارەکان، حەق‌گە سەردەست ئەمانه هەموویان بهئەنقەست (PKK) بهههله دەناسین. ئەگەر به قوولیش نه‌بێت بۆخوێان کەمیک تیدەگهیت. بهلام لهزیهنییهتی (PKK) دا مەترسی لهسەر خوێان دەبین، ئەگەر دووژمنایه‌تییهکی مەزنی سەرۆک ئاپۆ دەرکێت لهبەر ئەم هۆیهیه، ئەگەر ده‌لێن: "تیرۆریسته" و پیلانگێری نیۆدەولەتی پێشده‌خەن لهبەر ئەم هۆیهیه. چونکه بینان کە زیهنییهت، سیسته‌م، ئەخلاق، کولتور و ئەو ژيانە کە لەئارادایه رەتدەکاته‌وه و ئەلتەرناتیفیکی نوێ له‌شوێندا پێشده‌خات، ئەمەشیان بۆخوێان پڕ مەترسیدار بینی و هەر بۆ ئەمەش پیلانگێری نیۆدەولەتیان پێشخست. ئیدی ئەمانه بهئەنقەست سەرۆک و (PKK) به‌چه‌وتی مه‌ناسین و ده‌یخه‌ن‌پروو. به‌را‌ده‌یه‌ک هه‌تا کاریه‌ری بشکێن، بۆ ئەوهی ئەلتەرناتیفیك له‌دژی ئەوان پێشده‌کهوێت.

به‌راستی تیبگه‌یشتنی چه‌وت بۆ تیکۆشانی سی ساله‌ی (PKK) ده‌بینرێت، بۆنموونه؛ نه‌وه‌ی نوێ کە چاوی خۆی ده‌کاته‌وه (PKK) ده‌بینێت ئەو میژوو نابین، وه‌ک بلایی (PKK) یه‌کسەر له‌دایکبووه و مەزن بووه. واتا ئەو میژوو نابین کە

(PKK) چۆن له دایك ده بیٔ و چۆن پێشده كهوێٔ و چۆن مه زه
 ده بیٔ و ده گاته روژی نه مپرومان. به مهش تیگه یشتنیکی راست بۆ
 نه م میژوو ده نابینرێٔ و خوێندنه وهیه کی راست بۆ میژوو
 (PKK) نییه. نه مهش له گهٔ خۆیدا کێشه دروست ده کاته. بۆ
 نموونه؛ وا ده بینرێٔ كه سه روک ئابۆ ده ستگیر ده کرێٔ پاشان باس
 لهو مه سه لانه ده کاته كه ئیستا باسی لیوه ده کاته. كه چی ئه گه ر چاو
 به ئه ده بیاتی (PKK) بخشینینه وه ده بینین پانزه سال پێش
 ئیستا، ته نانه ت زیاتریش باسی لهو مه سه لانه کردوو كه ئیستا
 باسی لیوه ده کاته، ته نانه ت به فراوانی باسی لیوه کردوو... ئایا
 لێر ده ئه مه به هه له خوێندنه وه ی میژوو ده؟

راسته، و مكو گووتم؛ هه ندێك كهس به نه نه سه ست میژوو (PKK) ده شیوین، چونكه
 له گهٔ حیسابی نه واندا یه كانگیر نابێته وه. زیه نییه تی سه روک بۆ خویان مه ترسی دار
 ده بینن. هه ندیکیش ناتوان تی بیگه ن، بۆیه له تیگه یشتنیان كه موکوپر هه یه، بۆیه
 ده كه ونه نیو هه له وه. نه مه په یوه سه ته به م خاله وه. ئه گه ر مرؤف له میژوو (PKK)
 بپروانیٔ و لیکۆلینه وه ی له سه ر بکاته، نه و شتانه ی سه روک له ئیمرالی یه وه و له میانه ی
 به رگرینه مه کانی و دیداره کانی له گهٔ پارێزه ره کانی دا پێشیده خات هه مووی له سه ره تای
 نه م ته فگه ره دا هه یه. بۆ نموونه؛ ئه گه ر مرؤف په رتووکی "رێگای شۆرش کوردستان –
 مانیفیستو" (١) بخوینێته وه و به رگرینه مه کانی ئیستای بخوینێته وه و له گهٔ یه کدی
 به راوردیان بکاته ده بینێٔ زێده جو دایی له نیوانیاندا نییه، هه موو نه و شتانه ی له
 به رگرینه مه کانا هه یه له "رێگای شۆرش کوردستان" دا هه یه. كه واته شتی جو دا
 چییه؟ سه روک هه ره وکو خۆشی ده لێٔ: "له ئیمرالی له بیر کردنه وه و رامانی خۆم دا
 گه یشتوو مه ته ئاستی پاک کردنه وه (بالا وته کاری – هه لاوێرد کردن) و خۆم ره فینه

کردوو (خۆم پالاوته کردوو، یان خۆم ههلاویرد کردوو) "واتا له بیر کردنه وه و رامانی خۆیدا شتی ههله و کهموکوری بهلاوه ناوه. شته ههلهکانی راستکردوتهوه، شته پر کهموکورییهکانی کاملکردوو و دهلیت: "له مندا گۆران نهبووه، له مندا قوولبوونهوهیهک بهدیهاوووه" مروّف که لهسر "مانیفیستۆ" و بهرگرینامهکان لیکۆلینهوه بکات دهتوانیت ئهم راستیه بپینیت که له بنچینه دا گۆرانکاری نیین، بهلکو قوولبوونهوهیهکی مهزن بهدیهاوووه، بیر کردنه وه و رامانی خۆی له ههله و کهموکورییهکان پالاوتوووه و ههلاویردی کردوو و کاملی کردوو. ئهوهی له سهروک رووی داوه ئه مهیه. ههر له سهرهتاوه ئه وه زیهنیهتهی ههیبوووه خستیه ژیر لپرسینهوهوه، ههولیداوه له ههه موو روویکه وه خۆی له وه زیهنیهته باوه رزگار بکات. چهنده خۆی لپی به دوور خست، ئه وهندهش ئه مهی له نیو تهفگهر و له نیو حقاکیشدا پيشخست. ئه گهر مروّف بروانیت؛ له و رۆژه وه تهفگهری (PKK) ده رکه و تووه تارۆزگاری ئه مپۆ پيشکه و تنهکانی تهفگهر و سهروک له سهر ئه و بنچینهیه بهدیهاوووه، واتا له سهر بنه مای زیهنیهتی که بووه، ئه و زیهنیهته چیه؟ به تهواوی به بنه ماوه رگرتنی ئیرادهیهکی ئازاد، که سیتییهکی ئازاد، حقاکیکی ئازاده. له ههه موو روویکه وه رهتکردنه وهی کۆیلایهتی و دهسهلاتدارییه. واتا له مه دا قوولبوونه وه ههیه، گۆران نییه.

بۆنموونه؛ له سالێ (۱۹۹۸) دا سهروک به یۆنه ی ئاگر به سهته وه وتهیهکی بۆ ته له فزیۆن پيشکهش کردبوو، چهنه رۆژیک بهر له نیستا (۲) جاریکی دیکه ئهم وتهیهی سهروک له (ROJ TV) پيشکهش کرایه وه. له تورکیادا زۆر که نال له راگه یانندهکانی خۆیاندا گووتیان: "ئۆجه لان چۆن له ئیمیرالییه وه قسه دهکات و ئه و قسانهش چۆن دهگاته ته له فزیۆن و بلاوه ده کریته وه؟" واتیه گهشت که ئهم وتانه ی سهروک تازه له ئیمیرالییه وه گووتراوه. که چی له راستیدا له سالێ (۱۹۹۸) دا ئه و قسانه گووتراوه. ئه مه چ دهخاته روو؟ ئه وه دهخاته روو که ئه وهی له م رووه وه له سهروکدا بهدیهاوووه گۆرانکاری نییه، بهلکو قوولبوونه وه ههیه. ئه وانه ی ئه و مه سه لانه ئاوه ژوو دهکهن ئه و به ئه نهقه ست دهیکهن. وانیشان دهدهن گوايه ئه وهی له بهرگری نامهکاندا هاوووه له ههه موو روویکه وه نوێیه. واتا سهروک ئاپۆ له قۆناخی ئیمیرالی دا هه موو شتیکی خستۆته لایه که وه و سه ره تایهکی نوێی ده ست پیکردوووه. ئه مه وانیه.

تهنانهت هم قوولبوونه وانه له ماوهی ئیمیرالی شدا دهستی پینه کردوو. مرؤف نهگر لیکولینه وه له سهر میژووی (PKK) بکات نهوا دهبینیت هم قوولبوونه وهیه له سهره تای هم میژوودا ههنگاو به ههنگاو دهستی پیکردوو و هاتوو و پشکه وتوو، له ئیمیرالی شدا قوولبوونه وه که زیاتر پشکه وتوو، واتا هم قوولبوونه وهیه تهنیا له ئیمیرالی دهستی پینه کردوو. ههر له رۆزی دامه زانندی (PKK) وه تا دهگاته ئیمیرالی هم قوولبوونه وهیه ههنگاو به ههنگاو پشکه وتوو. سهرۆک ئاپۆ هه میسه له زهینییهتی خۆیدا ههرشتیک خزمهتی ئازادی نه کردبیت به لاهوی ناوه و پاکیکردۆته وه، له سهر نهو بنه مایهش قوولبوونه وهیه کی پیشخستوو. یهکیک خاوهن ویزدان بیت دهتوانیت هم راستیه ببینیت. به لام یهکیک ویزدانی رهشبووبیت نهوا به نهقهست مهسه له کان ناوه ژوو دهکاته وه و دهیشوینیت. وهکو گووتم؛ نهوانه ی نه مه له گه له حساباتیاندا یهک ناگریته وه، بۆ نهوه ی بهرزه وهندی خویان بپاریزن هه لدهستن به ناو زرانندی سهرۆک و (PKK)، تاوهکو کاریگه رییهکانیان بشکین. هه ندیک که سیش، جا چ له ناو ئیمه دا بن یان له دمه روه ی ئیمه دا، له بهر نهوه ی ناکه ونه نیو قوولای زهینییه تی سهرۆک ئاپۆ وه و ناتوانن له لۆژیکی نهو تیبگه ن، بهو زهینییه ته ی ههیه دهخوازن له سهرۆک ئاپۆ و له (PKK) تیبگه ن. هه لبه ته نه مه ش بۆخوی ئاستهنگی ههره مهزنه له بهردهم تیگه یشتنی سهرۆک ئاپۆ و (PKK) دا. ههر بۆیه به گویره ی تیگه یشتنی خویان نه نجام به دهسته دهخن. ئیدی نه گه ر نهو جوړه نزیکوونه وانه پشده که ون، له بهر هم هویانه یه پشده که ون. بۆ نهوه ی راست له (PKK) و سهرۆک ئاپۆ تیبگه ن بپویست دهکات بکه ونه نیو چوارچیوه و قوولای زهینییه تی سهرۆک ئاپۆ و (PKK) و لۆژیکیانه وه. نهو قوولبوونه وه ی نه نجامدراوه و نهو هه له و که موکوپانه ی تییدا بزارکراوه راست تیبگه ن.

(PKK) له تیکۆشانی سی ساله ی خۆیدا به زۆر قوناخی جودا جودا تیپه ریوه و زۆر ههنگاوی جدی به دوا ی یه کدا هاویشتوو. کهواته میژووی سی ساله ی (PKK) چۆن پۆلین دهکری؟

مرؤف دمتوانیئت بهزور شیوه میژووئیک (PKK) پۆلین بکات. یهك: لهسهرمتای لهدایکبوونی تهفکهری (PKK) تا دهگاته قوناخی پیلانگیڤی نیودهولتهی (۱۹۹۹/۲/۱۵) قوناخیکه و لهدوای پیلانگیڤی نیودهولتهیش قوناخیکی تره. بهمشیهیه دهکری میژووئیک (PKK) لیکۆلینهوه و پۆلین بکریئت.

چۆن و بۆچی وا پۆلین بکریئت؟

چونکه لهدهرکهوتنی (PKK)وه تا پیلانگیڤی نیودهولتهی کاریگهری سۆسیالیزمی بنیادنراو لهسهری بههیزه. مرؤف دمتوانیئت ئەم کاریگهریه لهزیهنییهتدا، لهشیوهی ریکخستن و تیکۆشاندا، لهژیاندا، لهکولتور و ئەخلافتدا، لهئوسلوبدا بپینیت. لهدوای پیلانگیڤی نیودهولتهیشهوه وهك سهرۆك دهلیت: "بیرکردنهوه و رامانی خۆمم رمهینهکرد، ههلهكانم بهلاومنا و پاكهم كردوه، كیماسیهكانم تهواو كرد" بۆیه لهدوای پیلانگیڤی نیودهولتهیشهوه قوناخیکی دیکه دهستیپندهكات. بۆچی؟ چونکه لهزیهنییهتی سهرۆك ئاپۆدا پاكکردنهوهی کاریگهری سۆسیالیزمی بنیادنراو ههیه. بۆیه بهقوناخیکی نوێ دادهنریئت. ئەم شیوه نزیکبوونه و پۆلینکردنه راسته.

ههروهها مرؤف دمتوانیئت لهسهرمتای (PKK)وه تا دهگاته قهلهمبازی (۱۵)ی ئابی (۱۹۸۴) بکاته قوناخیك. ئەمهش دروستبوونی (PKK)یه. له (۱۵)ی ئابی (۱۹۸۴)یشهوه تا دهگاته پیلانگیڤی نیودهولتهیش دهبیته قوناخیکی تر. ئەمهش لهپارتییبوونی (PKK)دا قوناخی دووهمه. قوناخی یهكهم: ئاواکردنی (PKK)یه. قوناخی دووهمیش: خهباتکردنه لهپیناو ئهوهی (PKK) چۆن بگاته بنچینه و ناسنامهی خۆی و لهسهر بنچینهی خۆیدا چۆن پێشبهکهویت؟ ئیمه لهمیژووئیک (PKK)دا بهم قوناخه دهلیین: قوناخی دووهمی بهپارتییبوون. قوناخی یهكهم: لهدهرکهوتنهوه تا دروستبوون و تا دهگاته قهلهمبازی (۱۵)ی ئاب. ههرچهنده (PKK) له (۱۹۷۸) دامهزراوه، بهلام بهتهواوی نهگهیشتۆته ناسنامه و جوارچیوهی خۆی. بۆیه ئەم قوناخه تا (۱۵)ی ئابی (۱۹۸۴) بهردهوام بوو. ئیدی لهدوای (۱۵)ی ئابهوه چۆن بگاته ناسنامهی خۆی و بنچینهی خۆی؟

له سره هم بنه مايه خه بات و ټيځوشان بهر په پېده دات و جفاك پېشده خات. بويه ده لېين؛ له پارتېيووندا قوناخي دوومه. له پيلانگېري نيوده و له تېش بهدواوه دمېته قوناخي سييه مين. نه مهش له پارتېيووندا قوناخي سييه مينه. واتا مرؤف ده توانيت مېژووي (PKK) بؤ سى قوناخ پولين بكات. يهك: پارتېيوونى يه كه م. كه نه مه جېبوونى (PKK) يه. دوو: پارتېيوونى دوومه مين. كه له (۱۵)ى ئابه وه تا ده گاته پيلانگېري نيوده و له تى. سييه مينيش: پارتېيوونى سييه مين. واتا له سره بناخه خوى جېبوون، نه و هه لانه رويانداوه، چؤن نه مانه بهلاوه بنرېن. له قوناخي سييه ميندا نه م پرؤسه يه ده ستېپيكرد، مرؤف ده توانيت به مشيويه بولينكر دنيك نه نجام بدات. چونكه له قوناخي دوومه ميندا: بؤ نه وهى پارتېيوون له سره بناخه خوى جېبېت و پېشېكه وېت، جفاك و ملتانى خه بات له سره نه و بنه مايه پېشېكه ون كار و خه بات كرا. له مهشدا هه نديك نه نجاميش به ده ستخران، به لام هه نديك له ريدهر كه وتنيش روياندا، هه نديك هه لهش ده ركه وتن. بويه (PKK) ته واو له سره بناخه خوى چېنه بوو و پېشېكه وت. ئيدى له گه ل هاتنى قوناخي سييه ميندا له دواى پيلانگېري نيوده و له تى، سه رؤك قوناخي پارتېيوونى سييه مينى ده ستېپيكرد، بؤ نه وهى نه و هه له و كه مو كورپانه نه مينن، بؤ نه وهى به ته واوى له سره بنچينه خوى پارتېيوون پېشېكه وېت و سه ربكه وېت.

له لايه كى ديكه وه؛ مرؤف ده توانيت ديسان به شيويه كى ديكه ليكولېنه وه و پولين بكات: يهك؛ له سه ره تاى ته فكه ره وه تا ده گاته پارتېيوون قوناخي كه، ئيمه به م قوناخه ده لېين: قوناخي گروپ، كه پاشان ته فكه ره ده كه وېته قوناخي كى ديكه كه پارتېيوونه، بيگومان له نيو هر قوناخي كيشدا هه نديك خالى به نه رتى، ويستگى سه ره كى هه ن، مرؤف ده توانيت له سهريان رابوه ستيت. ديسان ده توانيت له سه ره تاى ته فكه ره وه تا ده گاته كؤنگره ي سييه مين (۱۹۸۶) بكا ته قوناخي ك. چونكه له سه ره تاوه تا كؤنگره ي سييه مين جېبوونى (PKK) يه، (PKK) له هه موو روويكه وه يه كلايى ده بېته وه؛ له رووى چوارچيوه و ناسنامه و تايه تمه ندييه كانيه وه. له دواى كؤنگره ي سييه مينيشه وه قوناخي كى ديكه يه. نه م قوناخه چيه؟ ده توانين بلېين؛ قوناخي جېبوونى ملتانى نه و ته فكه ره يه. واتا تا (۱۹۸۶) جېبوونى پارتيه يه، له ويش بهدواوه چؤن ملتانى نه و ته فكه ره

و پارتییه ئاوابیټ؟ هه موو کار و خهبات له سهر بنه مای ئه مه یه، و اتا چؤن ملیتانی (PKK) ئاوا بکریټ. چونکه تۆ که پارتییه کت دامه زرانده و ئه و پارتییه به هه موو ناسنامه ی خۆی دهرکه و ته پوو، به لام ئه مه بهس نییه، به لگو پیویستی به وه هه بوو ملیتانی پارتیش ئاوا بکریټ. ئه گهر به گویره ی ئه م پارتییه ملیتانیش ئاوا نه کرایه ئه و ئه و پارتییه ئه گهر به هه موو ناسنامه ی خۆیشی دهرکه و یته روو، ئه و ئه و پارتییه نه ده که و ته بواری کرداری و ژيانه وه. کى ئه م پارتییه بخاته پراکتیکه وه؟ کى ئه مه بخاته پراکتیک و ژيانه وه؟ هه لبه ته ملیتانی ئه و پارتییه ئه مانه ده کات، بۆیه پیویستبوو ملیتانی پارتی ئاوا بیټ. هه ربۆیه ئه و شیکردنه وانه ی سهرۆک ئاپۆ له دواى کۆنگره ی سییه مینه وه به قورسایى پیشخست هه مووی بۆ ئه وه بوو ملیتانی پارتی ئاوا بیټ، که له سهر ئه و بنه مایه ش جفاک بنیاد بنیته وه. هه ربۆیه سهرۆک له کۆنگره ی سییه مده هه لسه نگاندنیکى میژووی پیشخست و گووتى: "لیره دا ئه وه ی شیبکریته وه و هه لسه نگیندیریټ جفاک و میژووه نه ک کهس و ئه مپرویه" و اتا ئه وه ی له (PKK) دا چاره سهر ده کریټ (شیده کریته وه) جفاک و میژووه. هه لبه ته ئه گهر تۆ له جفاک و میژوودا چاره سه ریت پیشخست تۆ ده توانیت له شه خس و له سه رده میشدا چاره سه ری پیشبخه یت، تۆ ده توانیت له تاک تیبه گه یت و له سه رده م تیبه گه یت. ئه گهر تۆ له میژوو تیبه گه یشیت ناتوانیت له سه رده میش تیبه گه یت. ئه گهر تۆ له جفاک تیبه گه یشیت تۆ ناتوانیت له شه خسیش تیبه گه یت. ئه گهر تۆ چه ند ه له میژوو و جفاک تیبه گه یت راستینه و کیماسی و هه له و چه وتییه کان، خاله لاواز و به هیزه کانى، باشی و خرابیه کانى، ئه گهر له هه موو روویکه وه چه ند ه لى تیبه گه یشیت تۆ ده توانی سه رده م و شه خسیش له هه موو روویکه وه تیبه گه یت. ئه وه ی له (PKK) دا شیکراوه ته وه و چاره سه رکه راوه ئه مه یه، هه ر بۆیه سهرۆک تا کۆنگره ی سییه م خه بات و تیکۆشانى کرد بۆ ئه وه ی چؤن (PKK) بگه یه نیته ناسنامه ی خۆی. به کۆنگره ی سییه مه وه ئیدى (PKK) له هه موو روویکه وه په کلاى بووه وه و به دیار بوو. له سهر ئه و بنه مایه ش ئیدى چؤن ملیتانی ئه م پارتییه ئاوابیټ و جفاکى ئاوا بکریټ، چونکه جفاکیش هه ر له خۆیه وه ئاوا نابیټ، له رووی هزرى و رمانه وه کولتوریک دهرکه و، پیویست ده کات ملیتانیک ئاوا بیټ تاوه کو ئه و هزر و کولتور و نه خلاقه پیک به ینیت و له جفاکیشدا پیشبخات. ده کریټ

PKK میژوویك له ئاگر

تیدەپەریت و دەگاتە کاملبوون، دەرئ میژووی (PKK) ش وەها پۆلین بکریت. ئەم پۆلینکردنەش ھەر راستە.

دیسان مروؤ دەتوانیٹ میژووی (PKK) لەسەرەتایەووە تا دەگاتە قەلەمبازی (۱۵) ی ئابی (۱۹۸۴) بکاتە قۆناخێک. لەو قۆناخەدا تەفگەری جەگداری زیدە لەئارادا نییە، بەلکو زیاتر تەفگەریکی سیاسی و ریکخستنی بوو، زیاتر تەفگەریکی سیاسی و قۆناخی پیشخستنی ریکخستنووونی سەربازییە. لە (۱۵) ی ئابی (۱۹۸۴) دەو تا دەگاتە (۱۹۹۳) قۆناخی گەریلائی و شەرپ، چارەسەرکردنی کیشەکەیه بەشەر. لەھەموو روویکەووە خستنەرپوو و ناساندنی کیشە کوردە. ئەمەش قۆناخی دوویمینە، واتا قۆناخی یەگەم خۆ ریکخستنکردنە بۆ کیشەکە (دۆزێک). قۆناخی دوویمینیش ناساندن و خستنەرپوو کیشەکەیه، ئاواکردنی زەمینە و توانستە بۆ چارەسەرکردنی کیشەکە. لەسالی (۱۹۹۳) یش بەدواوە خەباتکردنە لەپیناوا چارەسەرکردنی کیشەکە. چونکە ئیدی کیشەکە لەھەموو روویکەووە دەرکەوت و ناسرا. بۆ ئەوەی چارەسەر ببیٹ توانست و زەمینە دەرست بوو. لەسالی (۱۹۹۳) یش بەدواوە پێویستبوو کیشەکە بە سیاسی بگاتە چارەسەری، واتا قۆناخی چارەسەرکردن. لەسالی (۱۹۹۳) دا سەرۆک ئاگرەستی راگەیاندا و گووتی: "ئیدی کیشەکە دەرکەوتە روو، بۆ ئەوەی کیشەکە بە سیاسی و دیالۆگ چارەسەر ببیٹ دەرڤەت و توانست دەرست بوو. ئیدی پێویستە ئیمە بە دیالۆگ چارەسەری بکەین" بۆ ئەمەش ئاگرەستی راگەیاندا.

ئەو کاتە سەرۆک گووتی: "قۆناخی ژيانەووە سەرکەوت (تەواو بوو) و کاتی چارەسەرییە (دیموکراسییە)..."

راستە. دەرئ لەسالی (۱۹۹۳) بەدواوە بە قۆناخی چارەسەری دابنریٹ. ھەروەها دەرئ میژووی (PKK) وا پۆلین بکریت: قۆناخی ژيانەووە؛ قۆناخیکە لە سەرەتای تەفگەرەووە تا سالی (۱۹۹۳). لە (۱۹۹۳) ش بەدواوە قۆناخی چارەسەرییە.

ئىدى ھەموو ئەو پۇلىنكردنانه راستن و دەكرى مرؤف بەمشىوميه ليكۆلېنەوہ له
مېژووې (PKK) بكات و لىي تېبكات...

پەراوېزمگان:

- (۱) پەرتووكى "رېڭاي شۇرشى كوردستان - مانيفېستۇ": ئەم پەرتووكة لەسالى
(۱۹۷۸) لەلايەن رېبەر ئۆجەلانەوہ نووسراوہ.
- (۲) مەبەستى كاتى سازدانى ئەم دىدارميه.

بهشی دووهم:

رهوشی بابهتی و خودی
له دایکبوونی ته قهگه‌ری (PKK)

له سالانی چهفتاگاندا؛ له سه رده می دمرکه وتنی (PKK) دا رموشی جیهان، خوره لاتی ناوین، تورکیا و کوردستان چۆن بوو؟

وهك دماز نیت كاتيك كه تهفگهري ئاپوچی دمرکهوت، جیهان بۆ دوو چه مسهر دابهش ببوو، يهككيان چه مسهري سه رمایه داری (كاپیتالیزم) بوو، كه ئه مریكا پيشهنگایهتی دهکرد، دووهميشيان چه مسهري سۆسیالیزم بوو، كه يهكیتی سۆفیهت پيشهنگایهتی دهکرد. له نیوان ههردوو چه مسهردا ناکوکی و شهپکی مهزن ههبوو. ههريهككيان دمیانیست لهههموو روویکهوه ئهوهی دیکه لهناو ببات. بهمهشيان دهگووت "شهري سارد" و ئهوه شهپه لهدزی يهكتری بهرپوهدهبرا. ههموو كهس بهگویره ئهوه شهپه نزیكبوونهوهی خوێ لهههموو كیشهكان دهکرد. تۆ لهگهڵ كاپیتالیزمیت یان لهگهڵ سۆسیالیزمیت؟ لهرووی ستراتیژییهوه كامه هیژ بۆ خۆت بهبنه ما وهردهگری؟ بۆیه ههموو هیژمکان بهگویره ئهه راستیه ستراتیژ و تاكتیکی خوێان دیاردهکرد. ههندیك دهولهتیش لهجیهاندا ههبوون، نه لایهنگری ئهمریکا بوون نه سۆفیهت، پێیان دهگووترا "جیهانی سییهم" یان "ولاتی بیلایه" وانا ئهوانه ی به ئهمریکا و سۆفیهتهوه گرێدراو نهبوون، له نیوان سۆفیهت و ئهمریکادا ئهوه هیژانه دهیانخواست خوێان وهكو هیژك نیشان بدهن. بۆیه پێیان دهگووترا "هیژی سییهم". بهلام ئهوه هیژانه زیده کاریگهریی خوێان نهبوو، لهبنهپهتدا جیهان دوو بهش بوو؛ يهك سۆفیهت و ئهویتیش ئهمریکا، ههموو ناکوکییهكان بهگویره ئهه راستیه شروقه دهکران، ستراتیژ، تاكتیک، ریکخستن و خهبات و ههموو شتیك بهگویره ئههه پيشدهکهوتن.

كاتيك كه تهفگهري ئاپوچیتی (ئاپوچیتی) یش دمرکهوت، جیهان بهمشویه بوو، جیهان دوو بهش بوو، شهپکی سارد بهرپوه دهجوو، کاریگهري ئهه رموشهش لهسه ههموو كهس و لایهنيك ههبوو. تهفگهري ئاپوچیتی لهبهر ئهوهی زیاتر ئازادی بۆ خوێ بهبناخه وهردهگرت، ئازادیش سۆسیالیزم گوزارشتی لیدهکرد، بۆیه ئاپوچیتی سۆسیالیزمی بۆخوێ بهبنچینه وهرگرت. ئهوه بهشهی سۆفیهت سهروکایهتی دهکرد

بۇخۇى بهبناخه وەرگرت، هم لهئايدیؤلۆژيادا و همیش لهریکخستن و ستراتیزدا. بیگومان کاریگهري ئەمەش لەسەر تەفگەرەمکهمان دروست بوو، هەرودها ئەو کاته ناکۆکی تەنیا لهنیوان سۆسیالیزم و کاپیتالیزم، سۆفییهت و ئەمریکا نەبوو، بەلکو ناکۆکی لهنیوان خودی سۆسیالیزمیشدا هەبوو، سۆسیالیزم لهنیو خۆیشیدا ببوو چەندی بەش؛ سۆفییهت جودا بوو، چین جودا بوو، ئەلبانیاش جودا بوو. هەرودها سۆسیال دیموکرات هەبوون جودا بوون. واتا تەفگەرە سۆسیالیستییهکان وەها بەش بەش ببوون و لهنیوانیاندا ناکۆکی وەها هەبوو، یهکتریان پەسند نەدەکرد و دژی یهکتري رادەوهستان. هەر لایهك خۆی به سۆسیالیست دەبینی و ئەوهی تری مەحکوم دەکرد. لەم رووهوه لهنیو تەفگەرە سۆسیالیستهکاندا زیاتر کاریگهري سۆفییهت و چین هەبوو، کاریگهري ئەلبانیا و کۆمۆنیزمی ئەوروپا و سۆسیال دیموکراتهکان زێدە نەبوو، واتا دیار نەبوو که گامهیان نوینەراییهتی سۆسیالیزم دهکات. چونکه هەر کهسیك خۆی به سۆسیالیست دەدیت و ئەوانی تریشی مەحکوم دەکرد، لهنیوان ئەوانیشدا شەڕیکی دژوار هەبوو تاوهکو ئەوانی تر بیکاریگەر بکات و خۆی بالادەست بکات، کاتیك که تەفگهري ئاپۆچیتي دەرکهوت ئەو کیشیه لهنیو سۆسیالیزمدا هەبوو.

بیگومان سەرۆك ئاپۆ ئەمەى بهراست نەبینی. واتا سۆسیالیزمی بهبناخه وەرگرت، بەلام سۆفییهت، چین، ئەلبانیا، کۆمۆنیزمی ئەوروپا و سۆسیال دیموکرات هیجیانى بهراست نەزانى. بۆیه کۆششی دەکرد لهوه تیبگات لهدهروهی ئەوانه سۆسیالیزم چیه و چی نییه. دهیخواست ماهیهت و جەوههري سۆسیالیزم بهبنه‌ما وەرگیریت. بۆیه بهشی سۆسیالیزمی زانستی بهبنه‌ما وەرگرت، نهك سۆسیالیزمی سۆفییهت یان چین، یاخود ئەلبانیا، کۆمۆنیزمی ئەوروپا و سۆسیال دیموکرات. دهیخواست خۆی لهژیر کاریگهري ئەوان رزگار بکات.

له‌لایه‌كى دیکه‌شه‌وه لهنیوان کاپیتالیزم و سۆسیالیزم و تەفگهري گهلانى ژێردەستدا ناکۆکیهك هەبوو، له جیهاندا هەرچی گهلى ژێردەسته هەبوو له‌دژی داگیرکەري (کۆلونیالی) و ژێردەستی تەفگهري نه‌ته‌وه‌ییان پێشده‌خست. تەفگهري به‌مشو‌مه‌ش پر به‌هیز پێشده‌که‌وتن و له‌تەفگهري رزگاربخوازی گهلى فیتنامدا گه‌یشته‌بووه‌ لوتکه، کاریگهري خۆشی هەبوو. کاتیك که تەفگهري ئاپۆچیتي دەرکهوت تەفگهري گهلى فیتنام

زور به هيز بوو، كاريگهري هه بوو له سهر هه موو گهلانې بڼدهست، كاريگهري له سهر نهو
چينانهش هه بوو كه له دزي زولم تېده كوښان، كاريگهري خوي له سهر ته فگهري ئيمهش
هه بوو. له قوناخيكي بهو شيوه يه دا ته فگهري كه مان دروست بوو.

هيري مي خوره لاتې ناوينيش به ته واوي به گوږهري ئه مريكا و سوقيهت پارچه پارچه
ببوو. ئه مريكا و سوقيهت دميانخواست له هه ريتمه كه دا خويان به هيز بكه، يه كدي لاواز
بكه، هم له ناستې دوه لته تاندا و هه ميش له ناستې ريځخسته كاندا، به گوږهري ئه مه
دابهش ببوو، به شيكيان له گهل ئه مريكا و به شيكي شيان له گهل سوقيهت بوو. بويه
ناكوكي مهن له هه ريتمه كه دا به ريوه ده جوو، هيري مي خوره لاتې ناوين له ميژوودا دوو
له راستينه ي ميژووي خوي و له زيړ كاريگهري ئه مريكا و سوقيهت دا ده گوزدرا. بويه
هه ريتمه كه زياتر له نيو بي كه سي تي دا ده زيا. چونكه هه دوو راستينه ي خوي ببوو،
هه ميش ته واو وه كو ئه وه ي ئه مريكا يان سوقيهت نه ده زيا. له نيوان سوقيهت و
ئه مريكا دا ببوو له يستوكي، ئه م هه ريتمه له رهوشيكي به مجوره دا بوو، بويه له نيو
په رشوبلاوي و بي كه سي تي دا ده زيا.

كوردهستانيش پارچه پارچه ببوو، به سهر دوه لته تاني داگير كه را دابهش كرابوو، نهو
دوه لته تانهش يان له گهل سوقيهت يان له گهل ئه مريكا په يو هنديان هه بوو، بۇ ئه وه ي
سوقيهت و ئه مريكا بتوان له هه ريتمه كه دا يه كترى تهنگه تاو بكه چاوپوشيان له دوستي
خويان ده كرد. دوسته كانيان هه رچيه كيان بكر دايه، ته نانهت نه گهر له دهر وه ي چه مك
و تير وانيش ئه وانيش ببايه، به ووي به رزه وهندي خويانه وه، هيچيان نه ده گوت.

كوردهستان به ته واوي بهش بهش كرابوو، هه ر به شيكيش له زيړ دهستي داگير كه ريكا بوو،
كومه لگاي كوردهستانيش له نيوخوي دا بهش بهش ببوو. دمتوانين بليين؛ گه لي كورد له
سهرمه رگا ده زيا. له نيوان زيان و مهر گدا دهات و ده جوو. گه ليكي به مجوره هه يه يان
نييه؟ ده زي يان نازي؟ ديار نه بوو. چونكه جيهان له ميانه ي يه كه مين و دوو همين
جهنگي جيهانيدا ريځخرا بوو و شيوه و مرگرتبوو، له بڼه رته دا بناخه ي ئه م
ريځخستنبوونه له يه كه مين جهنگي جيهانيدا دانرابوو. خوره لاتې ناوينيش له يه كه مين
جهنگي جيهانيدا ريځخسته كرابوو، ئه مهش به گوږهري به رزه وهندي سيسته مي
كاپيتاليزم نه نجام درابوو.

ئەم رېڭخستەبوونەش لەسەر پارچەبوونی کوردستان و نكۆليكردى كورد دامەزراوو. بۆيە ئەو سىياسەتەى لەسەر كوردان بەرپۆو دەچوو سىياسەتى نكۆلى و قىركردن بوو. چونكە سىستەم بەتەواوى لەسەر نكۆلى و قىركردنى كوردان و پارچەكردى كوردستان ئاوابوو. سىياسەتیش لەسەر ئەم بنەمايە بەرپۆو دەچوو. كاتىك كە تەفگەرى ئابۆچىتى سەريەلدا نە ئەمريكا و نە سۆفییەت، نە خۆرەللاتى ناوين نە دەولەتانى داگيركەن، كەسيان كوردیان پەسند نەدەكرد، بۆيە كوردان بەتەواوى مەحكومى نكۆلى و قىركردن بېوون و ھەموو كەسيك ئەووى وەكو سىياسەتيك بەبنەما وەردەگرت.

دەولەتانى داگيركەريش بېسنوور ئەو سىياسەتەيان بەبنەماگرت، كەسيش لەدزى ئەو سىياسەتە رانەووستا. لەبنەرەتدا داگيركەران سىياسەتى نكۆلى و قىركردنيان بېشنەخستوو، بەلگو سىستەمى جىهانى بېشخستوو. سىستەمى جىهانى لەسەر ئەو بنەمايە خۆى ئافرانددوو، بۆيە دەولەتانى داگيركەريش ھەروا بەئاسانى نكۆلى و قىركردنى بېسنووريان بەرپۆو دەبرد.

ئىدى كورد بەرەو لەناوچوون دەچوو، واى لىھاتبوو نەك جىهان و داگيركەران نكۆليان لە كورد دەكرد، تەنانەت كوردان خۆشيان نكۆليان لە خۆيان دەكرد. ئىدى گەيشتبوو قۇناخىكى بەو شىوہيە. چ كاپىتالىست و چ سۆسيالىست ھەموو كەسيك نكۆلى لە كورد دەكرد. مەروۇ دىتوانىت واتايەك بەو نكۆليكردنەى ئەوان بدات، چونكە بەگويەرى بەرژمەندى ئەوان بوو، دىتوانن نكۆلى لە كورد بكەن و لەناويشى ببەن. وەھاشيان كەردبوو. بەلام كورد نكۆلى و قىركردنى خۆى پەسند بكات يان نۆرمال بىيىت، ئەمە خراپە. ئىدى گەل گەيشتبوو قۇناخىكى بەمشىوہيە. چونكە لەمىژوودا ھەندىك راپەرپىنى ئەنجام داوو، ئەو راپەرپىنانەش شكستيان ھىتابوو و كۆمەلگوزى بەدواو ھاتبوو، لەدواى كۆمەلگوزىپەكانىش ئەوانەى باش بوون داگيركەران تەسلىميان كەردبوون و خستبووياننە نۆى نكۆليكردنەو و سىخوورپيان پى بەپەسندكردن داووون. بۆيە ئىدى ئىرادەى كوردان شكىنرابووون. ئىدى "ئىمە ناتوانىن رابىينە سەرخۆ، ناتوانىن سەربەخۆ بىن، پىويستە ئىمە داگيركەرى پەسند بكەين، نكۆلى و قىركردن پەسند بكەين، ئىدى ئەمە قەدەرى ئىمەيە" ئەمەيان وەك قەدەرىك پەسند كەردبوو.

كوردان هر خوځيان به خوځيان نهوميان به بنچينه و مرگرت كه "چون له كورديتي خوځيان رزگار بكه و خوځيان به په سندر كړدن بدن و بتوانن بژين". نه و دڅه له كوردستاندا پېشكه وتېوو دڅيكي به مشيويه بوو، بهيرم ديت كاتيک من دجوومه قوتابخانه، ئيمه له قوتابخانه توركي فير دمبووین، به زور توركيان فير دكردين، كه دهگه پراينه وه مان دمانخواست به كوردی قسه بكهين، باوكم پي دهگووتم: " فيري توركي ببه بو نه وهی ببيته مروځ" بوجی وهای پيد هگووتم؟ چونكه له كورديتيدا هيچ شتيك نيه، وانا سر كه وتنيك له نارادا نيه، تو نه دمتوانی بخوينيت نه دمتوانی ببيته خاوهن كارېك، تو نه گهر له سر كورديتي (كوردبوون)ی خوت پيدا گيري بكهيت نه قوتابخانه نه كار و نه ژيانته هه بوو. بويه پيد هگووتم: " فيري زمانى توركي ببه، تاوهكو ببيت به مروځ". باوكم به مروځبوونى له توركي بووندا دهيني. نه مه به داخوازی و دلى نه و بوو؟ نه خير. نه مه به داخوازی و دلى نه و نه بوو. به لام نه مهی په سند دكر د هرحه نده به دليشى نه بوو ببيت.

ماموستاش دميگوت: " دبيت به توركي قسه بكهين، كوردی قه دهخهيه". نه وهی به كوردی قسهی بكر دايه دستنیشانيان دكر د و لياندهدا. بيگومان نه وانه دهيانويست به و شيويه داگير كهری به په سندر كړدن بدن و كوردان بتويننه وه. چونكه نه وانه ماموستای داگير كهر بوون، نهركی نه وانه نه وه بوو كوردان بكهينه تورك. نه ویش گوايه به خویندن دهيانويست نه مه بكهين. دهولت نه مهی ته نيا له ريگهی ماموستاكانی نه ده كړد، به لكو له ريگهی خيزانيشه وه نه مهی نه نجام دهدا. ئیدی خيزانيش ته نانهت به منداله كانيان دهگووتم: " دست له كوردبوونى خوتان به ربدين و فيره زمانى توركي بين، بو نه وهی بينه مروځ". داگير كهران كوردیان وهكو مروځ نه دهيني و هه لوكه وتی نامروځانهيان له گه لدا ده كړد، هه لوكه وتی نازهلان له گه لدا ده كړد، بويه دهيانگووتم: " كوردی كلكدار". سووكايتيان به كورد ده كړد و به مروځيان حيساب نه ده كړد و توانستی ژيانيان به كورد نه دهدا، هه ميشه سووكايتی و زولميان ليده كړد، ئیدی كوردیش نه و وزميه له خویدا نه دهيني له دژى نه و سياسه ته دمر بكه ویت. چونكه زور راپه رينيان له پيناوهدا په رپا كړدبوو، هه مووشيان شكستيان هي نابوو. كومه لكوژيان كړدبوون، ئيرادميان شكابوو. بويه ئیدی به دلخوازی بيت يان نا، بو نه وهی ببيت مروځ و له و

سووكاښه تې پېكردن و زولمه رزگارى بېټ و بتوانيت بژى، داگيركهرى و سياسته تى داگيركهرانه پېسند دمكرد و نكولې و قېكردنى خوى پېسند دمكرد. له مېژوودا؛ زور كهم مروځ يان گهل نه مه پېسند دمكهن. كه سيش وېكو كوردان نه مه پېسند نه كړدېوو. ئيتړ مه ترسى مه زنيش له مه دا بوو.

كاتيك كه ته فگهرى ئاپوچييش دمركه وت رهوشى جيهان و ههرېمه كه و گهلې كورد لهو جوارچېوه دا بوو. له رهوشكى به مجوره دا چ كاريگهرى هېوو؟ له لايه كه وه فيكرى سؤسياليزم به كاريگهر بوو. له لايه كى ديكه شه وه ته فگهرى گهلانې ژېردست به گشتى و فيتنام به تايبه تى كه له لوتكه دابوو، به كاريگهر بووه. بويه سرؤك ئاپو ليكولېنه وه يكي مه زنى ده ستپېكرد، له م ليكولېنه وه يدا گه يشته نه وه نه جامه ي: "نه و ژيانه كى كه كورد تېيدا ده زى ژيان نيه، مروځ ناتوانيت به مه بلت ژيان. پيوسته مروځ نه و ژيانه ره تېكات وه" به لام نه گهر نه و ژيانه ره تېكته وه چ ژيانىكى ديكه ده خوازيت؟ نه و ژيانه ش چؤن و به چ فيكره يه ك دتته دى، له سر نه و مه سه لانه ليكولېنه وه ي دمكرد. سرؤك ئاپو ده لئت: "من گووتم بېمه ژمنه پالېكى توركي بؤ نه وه ي كورد رزگار بكهم، بېنيم نه و ريگايه م ليگراوه و نه و ريگايه نابيت، خؤم له ئيسلاميه تدا قولكرد وه، بېنيم به مېش نابيت. له كؤتايدا بېنيم سؤسياليزم وه لامى نه و داخوازيانم ده داته وه". چونكه سؤسياليزم نا هه قى و زولم پېسند ناكات و نازادى به بېنه ما وهرگرتوه". بويه ده لئت: "بېنيم مه گهر كورد ته نيا به فيكرى سؤسياليسى رزگارى بېټ و بوومه سؤسياليسى و چاره سره يم له سؤسياليزم دا دؤزيه وه" هه روه ها ده لئت: "به لام بېنيم سؤسياليزميش به ش به ش و پارچه پارچه يه؛ سؤفييه ت، چين، نه لېبانيا، كؤمونيزمى نه وروپا، سؤسيال ديموكرات... مروځ ناتوانيت به مانه له راستى سؤسياليزم تېبگات، راستينه ي سؤسياليزم چيه؟" له و رووه وه كه وته نيو ليكولېنه وه وه؛ نه و كاته ته فگهرى گهلې فيتنام هېوو و كاريگهرى خوى هېوو. مادام ته فگهرى گهلې فيتنام له دزى نه مريكا ده توانيت بؤ نازادى خوى شه پ بكات، بؤ ولاتى خوى تېبكوشيت، كه واته ئيمه ش ميلله تيكى ژېردستين و پارچه پارچه ين، له فيتنام زور خراپ ترين، فيتناميش پارچه پارچه بووه، به لام ديسانيش شه پ و خه بات ده كات، به رده وام له دزى نه مريكا تېده كوشيت، نه گهر گهلې فيتنام ده توانيت له دزى نه مريكا

شېر بکات و بهر خودانيکي بههيز بکات و جيهانيش خاومنداري ليدهکات، نهوا نيمهش دمتوانين بۇ خومان خهباتيک بکهين. ئيدى تهفگهري ئاپوچيىتى له هه لومه رجيکي بهمجوردا پيشکهوت.

بۇچى ئەم فيکرهيه له سەرۆک ئاپۇدا پيشکهوت؟ چونکه سەرۆک ئاپۇ له گونددا خيزان و گوندی رمتکردهو و نهو ژيانه رمتکردهو، نهو پهيوهستبوونه رمتکردهو، خوی ليدياپری، بير و ئيراده و کهسيىتى نازادى بۇخوی بهبنه ما و مرگرت. ئيدى له مه وه کهوته نيو ليکولينه وه وه و گهړان بهدواى نازاديدا، له ناکامدا ئەمهى له سۇسياليزمدا بينيه وه. کاتيکيش خواستى له راستينهى سۇسياليزم تيىگات و له مه دا چهنده خوی قوولکردهو، نهومندش له راستينهى گهلى کورد تيىگهيشت و له جيهان و داگيرکهرى تيىگهيشت. له سهر نهو بنه مايه دمستيبپکرد، و اتا سەرۆک ئاپۇ خواستى و ههروا تهفگهريک پيشبخات پيشنهکهوت، يان ههروا بهداخوازی نهو پيشنهکهوت. و اتا نهگهر سەرۆک ئاپۇ کهوته نيو نهو ليکولينه وانه وه نهوا له بهر نه وه بوو کهوا تهفگهريکى بۇ گهلى کورد پيويست بيىنى و نهو نه رکهى خسته نهستوى خويه وه. بيگومان نه رکيکى وه ها له گورپدا هه بوو نه رکيکى مېژوويى هه بوو، نهو نه رکه مهرجى خسته پيش سەرۆک ئاپۇ، نهو يش خاومندارى له نه رکه کرد. نه وهى سەرۆک ئاپۇ کردويه تى نه مه بوو، نهگهر هه لومه رجه که دروست نه بايه که بۇ گهلى کورد تهفگهريکى نازادىخوازی دسه پاند و دمبيت هه نديک کهس نهو نه رکه پيىکهيىن، نهگهر نه مانه هه موو نه هاتبايه پيشه وه، نهوا هه لبه ته سەرۆک ئاپۇ ههر له خويه وه نه مهى نه خسته نهستوى خوی. نهگهر نهو هه لومه رجه نه بايه نهگهر بشيخواستبايه نهوا نه يده توانى تهفگهريکى وه ها پيشبخات. و اتا هه م هه لومه رجه بابيه تى (ئوبزيکتيف) و هه ميش خودى (سوبزيکتيف) له داىکبوونى نه م تهفگهري دمرخسته پيش. بيگومان ليىره دا رۆلى سەرۆک ئاپوش گرنگه. چهنده مهرجى ئوبزيکتيفيش پيشکه ويىت، نهگهر تۆ له رووى سوبزه کتيفه وه موداخله يه که نه کهيت، موداخله يه که راست له ناستى بير، ريىخستن و چالاکى نه نجام نه دميت، نهوا ناتوانيت تهفگهريک پيشبخه يت. رهوشى ئوبزيکتيف هه نديک هاتبووه ناراده، هه ميش له زۆر رووه وه بهديه اتبوو، تهفگهريکى وه هاى دمخواست، ته نانه ت له کوردستاندا زۆر درهنگ کهوتبوو. ئيدى سەرۆک ئاپۇ نهو نه رکهى که درهنگ مابوو

گرتییه ئهستوی خوی. لهبهر ئهوهی ئهرکئیک بوو زور درهنگیش مابوو و سهروک ئاپو خستییه پئشخوی، ئهوا ههموو کهسیک سهروک ئاپوشی پهسند کرد و لهدهوری سهروک ئاپودا گهیشتنه یهک و کۆبوونهوه.

لهولاتیکیدا یان له گهلکیدا، زوئم و سووکایهتی و نکۆلێکردن بههیز بیّت و له کهسی ئهوه گهلهدا مرؤفایهتی بکهوئته ژێرپیوه، مرؤف دهزانیت که کئشهیهکی مهزن لهو ولات و گهلهدا ههیه، کئشهیهکی مرؤفایهتی ههیه، کئشهی ناسنامه ههیه، کئشهی نازادی ههیه. ئیدی کئ خاومنداری لهم کئشهیه بکات، ئهوا ههموو کهسیک ئهوه بهبنهما وهردهگریت. ئیدی لهبهر ئهوهی سهروک ئاپو بینی مرؤفایهتی له کوردستاندا کهوتوته ژێر پیوه، سووکایهتییهکی مهزن لهئارادایه، لهناوبردنی مهزن ههیه، ئیدی گهلی کورد لهپلهی مردن دایه... ئهمه ی بینی، بۆ ئهوهی ئهم گهله نهمریت، مرؤفایهتی نهمریت، لهرووی فیکری و پراکتیکیهوه چی پئویسته ئهوهی پئشخست و خاومنداری لیکرد. لهبهر ئهوهی داپووخان مهزن بوو، بۆیه رابوونیش مهزن بوو، ئیدی رابوونیکی مهزنیش هاته دی.

لێرهدا بئشانسی سهروک ئاپو و (PKK) لهکۆی دایه؟ لهجیهاندا ئهوه ناکۆکییهی سؤفیهت و ئهمریکا گهیشتبوه پلهی ههره بلندی خوی، پلهی کۆتایی خوی، ئیدی له جیهاندا تهفگهری بهمشیهیه نه مابوو، ئهوه کئشهیه (کئشهی گهلانی بندهست) چارهسهر ببوو، تهنیا کئشهی کورد مابوو، ههر کهسیک سوودی خوی له ناکۆکی نیوان سؤفیهت و ئهمریکا وهرگرتبوو، زور ناکۆکی خویان چارهسهر کردبوو، مخابن گهلی کورد زور درهنگ مابوو، ئهوه ئهرکهی پئویستبوو پئکهتابیه پئکههاتبوو. ئیدی سهروک ئاپو و (PKK) لهسهر پئکهبنانی ئهم ئهرکه راوستان و خاومنداریتیان لیکرد. بۆیه مرؤف دهتوانیت بلت: زور بهدرهنگی خاومنداریتی لهم ئهرکه کرا، ئهوه ئهرکهی دهبايه پئکهتابیه پئکههاتبوو. ناچار سهروک ئاپو و (PKK) خستیانه ئهستوی خویانهوه، ههمیش لهکۆتایی شهڕی ساردا، لهکۆتایی تهفگهری گهلانی ژێردهستدا تهفگهریکیان له کوردستاندا پئشخست. بئشانسییهکه خوی لێره دایه.

ئیدی ئهوه قۆناخه له جیهاندا تهواو ببوو، کۆتایی پئهاتبوو، کهچی له کوردستاندا ئهم قۆناخه تازه دهستیپیکردبوو. بئگومان ئهمهش زهممهتی و دژواری زووری بۆ سهروک

ئاپۇ و (PKK) و گەلى كوردېش دروستكرد. بېشانسى گەلى كورد، سەرۇك ئاپۇ و (PKK) لېرمدايه. ئەگەر لەمە زووتر ھەندېك كەس خاوەندارىيان لەم ئەركە بكرىدايه، ئەوھەندە زۆر و زەحمەتى نەدەھاتە ئاراو. لەوانەبوو كېشەى گەلى كورد ئاسانتر چارمەر ببايه، ئەگەر كېشەى گەلى كورد ھەروا بەئاسانى چارمەر نابېت، چونكە كېشەيهكى جيهانىيه و پەيوەستە بە رەوشى جيهانەو. رەوشى جيهانىش لەو كاتەدا بۇ ئەوھى ھەر كەسېك كېشەى خۆى چارمەر بكات توانستى زۆرى دەرەخستەرۆو، چونكە جيهان ببوو دوو بەش؛ بەشېك بۇ ئەوھى خۆى بەھېز بكات دۆستى خۆى دروست دەكرد و ھاوکارى دەكرد، ئېمە لەكۆتايى ئەو قۇناخەدا رابووین. بۆيه ئېمە زېدە سوودمان لىى نەبىنى. ئىدى جيهان ببوو يەك بەش، لە قۇناخېكى وەھادا ئېمە خواستمان تەفگەرى گەلى كورد و كېشەى گەلى كورد چارمەر بکەين، ئەو قۇناخەش تەواو ببوو. بۆيه ئەو تەفگەرەى پېشمانخست لە دەرەوھى قۇناخ پېشكەوت. درەنگ پېشكەوت. بۆيه لەگەل قۇناخدا ببوو ناکۆكېيەك. ئەمەش زۆرى و زەحمەتى لەگەل خۆيدا ھېنا.

لەسالى (۱۹۳۸)وھ تا دەرکەوتنى تەفگەرى (PKK) ھېچ تەفگەرېكى كوردان و ھېچ سەرھەلداىك لەباکوور لەئارادا نەبوو. لەو ماوھىەدا تورکيا خۆيشى لەنىو ئەو دوو جەمسەرىيەى سۆفییەت و ئەمریکادا لایەنگىرى كاپىتاليزم بوو، ھەر لەو ماوھىەدا زۆر تەفگەرى چەپگەرىش لە بەرامبەر ئەو رژېمە سەرھەلەدەن، لەنىو خودى رژېمىشدا ناوھ ناوھ کۆدەتا بەرپا دەبوون... واتا تورکيا لەنىو رەوشىكى ناانارام دابوو. ھەرچەندە تورکيا وەکو رژېم و دەرەت خۆى بەلای جەمسەرىکدا شکاندبوو، بەلام وەکو دياربوو لەنىو گرزى و ئالۆزىيەکدا دەرپا. ھۆکارى ئەو گرزى و ئالۆزىيە چىبوو؟

ئەو دۆخە چۆن و تاجەند رەنگدانەوێ لەسەر سەرھەڵدانى تەفكەرى (PKK) كرد؟

بێگومان لەشەرى نیوان ئەمەریکا و سۆڤیەتدا، تورکیا لەگەڵ ئەمەریکا دا بوو. ئەوێ لەدژی رژێم دەرێکەوتبا، بەواتای لەدژی ئەمەریکا دەرکەوتوو و ئۆبژێکتیڤیش لەگەڵ سۆڤیەتدا پەيوەندى خۆى دەبەست و سۆڤیەتى بەبنەما وەردەگرت. تەنانەت لەدەرکەوتنیدا کاریگەرى سۆڤیەتى لەسەر دەبوو. ئەمە لەلایەك، لەلایەكى دیکەشەو هەمیشە لە تورکیا کاتێك جولانەو و تەفكەر سەریانھەڵداو لەنیو رژێمیشدا لەبەرەمبەر ئەو جولانەو و تەفكەرە کۆدەتا بەرپادەبوون، ئەو کۆدەتایانەش بەردەوام ئەو تەفكەرەنە سەركوت دەکرد یان دەپخواست سەركوتیان بكات و زەبرى لێدەوێشان، بۆ ئەوێ رژێم بتوانی خۆى بپاریزێت و بەرژەوێندیەكانى سیستەمى سەرمایەدارى بپاریزێت. چونكە ئەركى رژێمى تورکیا تەنیا خۆپاراستن نەبوو، دەبا بە لەدژی سۆڤیەت كاپیتالیزمیش بپاریزێت. بۆیە ھەر تەفكەریك لەدژی سیستەمى كاپیتالیزم دەرێکەوتبا، پێویستبوو رژێم پاكتاوى بكردا، تاكو بتوانی ناوخۆى خاویں بكاتەو، بۆ ئەوێ بتوانی لەدژی سۆڤیەت رابووست، ئەو كۆدەتایانە ھەموویان بۆ ئەم مەبەستە بەرپادەبوون. ھەركاتێك كۆدەتاكایش بەرپادەبوو ئامانجیان ئەو بوو تەفكەرە شۆرشیگەرییەكان و چەپگەرەكان لاواز و بێكاریگەر و پاكتاویان بكات.

كەواتە كۆدەتاكە ھەموویان ھێزە دەرەكیەكانیان لەپشت بوو؟

بێگومان لەپشت ھەموو كۆدەتاكەوێ پشٹیوانى ئەمەریكا ھەبە و پشٹیوانیەكى بەھێزە، چونكە تورکیا ئەندامىكى ناتۆ (NATO)یە. ئەركى ناتۆش دژایەتیکردنى سۆڤیەت بوو، لەناوبردنى سۆڤیەت بوو، پاراستنى سیستەمى كاپیتالیزم و بەرژەوێندیەكانى بوو. لەبنەپەندا ناتۆ بۆ ئەم مەبەستە دروست بوو. تورکیاش

هېڅیکې ناتو بوو، تورکيا دژايه تې سؤفیه تې دهکرد و پارېژوانی له سیستمی کاپیتالیزم دهکرد. خودی رژیمی تورکیاش له نیو نهو سیستمه دا بوو، بؤ نهو دی هم رژیم و هم سیستمی کاپیتالیزم بپارېژېت له دژى سؤفیه ت رادوهوستا، بؤ نهو دی له دژى سؤفیه ت رابوهستیت ده بیت نیوخوی خاویڼ بکاته وه و خوی تۆکمه بکات. بؤیه هر تهفگه ریکی نازادېخواز و دیموکراتخواز دهرېکته وتبايه هه مووی به لایه نگرى سؤفیه ت حساب دهکرد و هېرشى ده کرده سهریان و زهرى لیدوهوشانندن. بیگومان نه مهش کاریگه ری له سر نهو تهفگه رانه دهکرد، نهو تهفگه رانه ی له دژى رژیمی تورکيا و سیستمی سهرمایه داریش سهریانه له ده زیاتر له ژېر کاریگه ری سؤفیه تدا بوون، نه یانده توانی بېنه خاوهن که سی تی و کارمکته ریکی نازاد، چ له بیر کردنه وه، چ له رووی رېکخستن و چالاکیا، هر کاتېک کودتا به رپاده بوو و شالوه گانی کودتا له دژى نهو تهفگه رانه پېشده مکوت، نهو تهفگه رانه ش لاوازده بوون و به مهش زیاتر ده که وتنه ژېر کاریگه ری سؤفیه ته وه. بؤیه نه یانده توانی له دژى رژیم و کاپیتالیزم به هېژ رابوهستن. رژیمی تورکيا له سر نکۆلی و قرکردنی کورد و له سر دووژمنایه تی رهنج و کۆمه لگای ژېروه و سؤسیالیزم ناوابوو، رژیمیکی به مشیوهیه یه، بؤیه به ته واوی له دژى سؤسیالیزم و سؤفیه ت و تهفگه ری گهلانی ژېرده ست و نازادی و دیموکراسی رادوهوستا. هم له ناو تورکيا و هه میش له دهره و دی تورکيا رژیمیکی زور زولمکاربوو و به هه موو شیوه یه زه بروزه نگى به کاده هینا، هر تهفگه رېکیش له دژى نهو رژیمه سهریه له دابایه، نهوا له دژى سهرمایه دارى دهرده مکوت و بؤ نازادی و سؤسیالیزم تیدده کۆشان، له بر نهو دی سؤسیالیزمی بنیادنراو هه بوو نهو سؤسیالیزمه یان به بېنه ما وهرده گرت و له ژېر کاریگه ری نه مه دا بوون، چه نده له دژى رژیم و سیستمی سهرمایه دارى شهریان دهکرد، به لام نه یانده توانی بېنه هېژ. رژیمیش تاده هات زهرى لیدوهوشانندن. بؤچی زهریان به رده مکوت؟ چونکه به راستی له سر بېنه مایه کی راست دروست نه ده بوون و پېشنه ده که وتن، هر چه نده له دژى رژیمیش تیدده کۆشان، به لام له بېنه رته دا به که سی تی و زېهنیه ت و چه مک و نایدیو لۆژیای رژیمه وه له دژى رژیم بوون، بؤیه نه یانده توانی بېنه هېژ، به مهش رژیم به ناسانی دهیتوانی زهریان لیبوه شینیت، چه نده زهریشیان

بەردەمكەوت لاوازتر دىبوون و زياترېش لەم چەمكەدا ھوولەدەبوونەو. بۆيە تەفكەرە چەپرەو و دىموكراتخوازەكان زېدە نەياندمتوانى بېنە ئەلتەرناتىف.

كارىگەرە ئەو تەفكەرەنە لەسەر كوردستانىش ھەبوو. چونكە ئەو سۆسىالىزمەى لە توركيە دىناسرا سۆسىالىزمى سۆفییەتەى بوو، ھەموو ئەو تەفكەرەنەى سەریانھەلداو سەرمتا لەژېر كارىگەرە سۆفییەتەى دابوون، پاشان ھەندىكیان كەوتنە ژېر كارىگەرە "چىن"، ھەندىكیشیان كەوتنە ژېر كارىگەرە "ئەلبانىا".

سۆسىال دىموكرات و كۆمۆنىزمى ئەوروپا زېدە لە توركيە بەكارىگەر نەبوون، بۆيە لەنىو كورداندا ئەوانەى لە سۆسىالىزم تىدەگەشتن لەرپى سۆسىالىزمى توركيەو لە سۆسىالىزم تىدەگەشتن، لەرپى چەپى توركيەو لە سۆسىالىزم تىدەگەشتن. چەپەكانى توركيە لە سۆفییەت و چىن لە سۆسىالىزم تىدەگەشتن، چەپە كوردەكانىش لە چەپەكانى توركەو لە سۆسىالىزم تىدەگەشتن. بۆيە تەفكەرەىكى سۆسىالىستى بەھیز لە كوردستاندا سەریانھەلنەدەدا. تەنانەت تەفكەرەىكى نەتەومىى بەھیزىش سەریھەلنەدەدا. چونكە ولاتپارېزىش زۆر لاواز بېوو. واتا نە تەفكەرەىكى نەتەومىى بەھیز و نە تەفكەرەىكى سۆسىالىستى بەھیز سەریھەلنەدەدا.

ئىدى تەفكەرەىكى ھەم سۆسىالىست و ھەم ولاتپارېز بە سەرۆك ئاپۆ و (PKK) سەریھەلدا. بۆچى سەریھەلدا؟ چونكە سەرۆك ئاپۆ ئەو ولاتپارېزىيەى كە ھەبوو، ھەمىش ئەو سۆسىالىزمەى كە ھەبوو بەبنەماى وەرنەگرت، ھەم لەدزى ئەو سۆسىالىزمەى كە ھەبوو راووستا و خواستى بنچىنە و بناخەى سۆسىالىزم تىبگات، ھەمىش لەدزى ئەو ولاتپارېزىيەى ھەبوو راووستا. چونكە بىنى ولاتپارېزىيەى لاوازە و لەدواو ماو. ئەمەش كېشەى كورد چارەسەر ناكات. چونكە (پ د ك) زۆر لەدواو بوو و نەیدەتوانى كارىگەرە ئەوتۆى ھەبىت و گۆرانكارى بىنیتەدى، زۆر بى توانست بوو و باوەرپىشى بەخۆشى نەبوو، زۆر شكلى بوو، زېدە ولاتپارېزىشى تىدا نەبوو. بۆيە سەرۆك بىنى ئەو ولاتپارېزى و سۆسىالىزمەى لەئارادان ناتوان كېشەى كورد چارەسەر بکەن. بۆيە ھەردووکیانى بەبنەما وەرنەگرت. ئەوەى بەبنچىنە وەرگرت كە چۆن بتوانىت ھەم خۆشى و ھەم گەل لەژېر كارىگەرە ئەو دوو چەمكە رزگار بکات. بۆيە

به سەرۆك ئابؤ و (PKK) وه له كوردستاندا يه كه مين تهفكهري ولاتپاريز و سؤسياليسـت سهرههـلدا و بيشكهوت.

ئهو كاته سؤفـييهـت له كوئى جيهاندا ركا به ريكى ئهـمريـكا و ئيمپرياليزم ههـبوويه هاوكارى دهـكرد، بؤ نموونه؛ كوبا به گوڤرهى سؤفـييهـت شوينى ههـره دووره، كهـچى هاوكارى تهفكهري نازادىخوازى ئهو ولاتهى دهـكرد لهـدزى ئهـمريـكا. بهـلام بهـتهـنيشت ئهـوه وه ميللهـتيكى ژيـردست ههـيه و هـيچ هاوكارى و پشتگيرييهـكى نهـكرد، بؤنموونه؛ هـيچ پشتگيري كوردانى لهـباكوورى كوردستان نهـكرد، ياخود بهـگشتى هاوكارى هـيچ سهرههـلـدان و تهفكهريكى كوردى لهـبهـشهـكانى تريشدا نهـكرد، بؤچى وهـهايه؟ ئهـمه سهرنجراكيشه، ئهـمه بهـهوى تايبهـتمهـنديـتى كوردستان و گهـلى كوردموهيه يان هؤكارى تر ههـيه؟

ليـردها ههـرچهـنده سؤفـييهـت بهـناوى سؤسياليزميشه وه سهرههـلدايـت، لهـبنهـرهدا له ئايـديؤلؤژيا و سياست و تهـريـياندا مهـسيحـيـبوون و خؤرئاوايـبوونيان بهـبنهـما وهرگرتبوو. ئيدى بهـو شيـويه سؤسياليزميـان وهرگرتبوو، ئهـگهـرنا لهـبنـچينهـدا خؤى سؤفـييهـت له كاپيتاليزم دانهـبراندبوو، خؤى له دهـسهـلاتداريـتى و كؤيـلايهـتى نهـچراندبوو. ئهـمه هؤيـهك بوو بؤ ئهـوهى كه كيشهـى كوردان نهـبينـت. لهـبهـر ئهـوهى سؤفـييهـت وهـكو لقـيـكى كاپيتاليزم چـيـبوو، خودى كاپيتاليزم كوردستانى ژيـردستـه و پارچهـكردبوو، ستاتؤيهـكى دروستكردبوو كه كوردى تـيـدا نهـبيـت، كوردى قـر دهـكرد و نكؤلى ليـدهـكرد، ئهو ستاتؤيهـ كاپيتاليزم دروستكردبوو. ئيدى سؤفـييهـت ههـرچهـنده بهـقسهـ دزى كاپيتاليزم رادهـوستا، لهـبنـچينهـدا له فهـلسهـفه و ئايـديؤلؤژيـادا، لهـههـموو

روویکهوه خوی له کاپیتالیزم دانه پړاندېوو. بویه ببووه لقیکی کاپیتالیزم، له بهر نه وهی لقیکی نهو بوو، هیچ کاتیک سؤقییهت خوی نزیکی کیښه کورد نه ده کړدوه. نه گهر لی نزیک نه بۆته وه له بهر نه هم هوپه نه یکردوه. چونکه کاپیتالیزم له سیستمی خویدا کوردی په سند نه ده کړد و نکولی و قړکردنی کوردانی به بناخه و مرگرتبوو، سیستمی خوره لاتیش هر له سهر نه مه بنیاد نرابوو، بویه نکولی و قړکردنی کوردان به بناخه و مرده گړا. بویه سؤقییهتیش نه مهی به بناخه و مرده گړت. نه گهر سؤقییهت به راستی خوی له سیستمی کاپیتالیزم دربخستبایه، له فله سفه و نایدیولوزیا و زیان و ریخستن و که سایه تی کاپیتالیزم دربخستبایه، دمبایه کوردی به بنچینه و مرگرتبایه، رابوونی کوردانی به بنچینه و مرگرتبایه.

مرؤف دمبینیت؛ له رووه وه هیچ ههنگاوکی نه هاویشتووه. وهک چو کاپیتالیزم به تاکتیک له کیښه کورد نزیک بۆته وه، نهوا سؤقییهتیش جار به جار به تاکتیک نزیکی کیښه کوردان بۆته وه. بۆ نمونه؛ به هاوکاری سؤقییهت گوماری مه ابادی ناو بوو، که چی هیشتا سالیک نه بوو ناوا ببوو ده ستبه رداری بوو. هه روها نه مریکاش دهستی هاویشته ته فگهری بارزانی و پاشان ده ستبه رداری بوو. وانا هه نه مریکا و هه سؤقییهتیش به تاکتیک نزیک بونه ته وه. نهو سیستمی له خوره لاتی ناوین دامه زراوه له سهر بنه مای پارچه بوون و له ناو بردنی کوردان دامه زراوه. سؤقییهت و نه مریکاش نه مه یان به بنچینه و مرگرتووه، کامه ده ولت لایه نگر سؤقییهت دمبوو، نه مریکا دزایه تی ده کړد، کامه ده ولتیش لایه نگر نه مریکا بوو سؤقییهت دزایه تی ده کړد و ته نگه تاوی ده کړد. نالیرو دا مه سه لهی کورد و مکو تاکتیک بۆ نه وان پویستبوو و ده ستیان بۆ دریز ده کړد، ئیدی که ئیراق لایه نگر سؤقییهت بوو، نه مریکا هاوکاری بارزانی ده کړد، بۆ نه وهی سؤقییهت له ئیراقدا لاواز بکات. کاتیک که ئیراق له میانه ی په یان نامه ی جهزئیردا له ئیران و نه مریکا نزیک بونه وه نه مریکا په کسره ده ستبه رداری ته فگهری بارزانی بوو. وانا سه بارمت به مه سه لهی کورد نزیک بونه وهی نه مریکا چو بووه نهوا نزیک بونه وهی سؤقییهتیش هه مان شت بووه. چونکه سیستمی کاپیتالیزم نه مهی به بنچینه و مرده گړت. له بهر نه وهی سؤقییهتیش خوی له نیو نهو سیستمه درنه خستبوو، بویه خوی له مه سه لهی کورد نزیک نه کړدوه. نه گهر نزیک نه بۆته وه

PKK میژوویک له ئاگر

لەبەر ئەم خالە نزيك نەبۆتەوه. ئەو سیستمەى جیهانىش تارادەيەك لەسەر ئەو سیستمەى لە خۆرەهەلاتى ناويندا ئاوا ببوو، ئەويش خۆى ئاوا کردبوو، ئەگەر تۆ دەست بۆ کێشەى کورد درێژبکەیت و نزيکبوونەوهيەکى دیکە بۆ کێشەى کورد بکەیت ئەوا ئەوکاتە بەو واتايە دیت تۆ ئەو سیستمە تیکە دەمیت و دەبیت تیکبەدەیت. ئەمە لەکاتێکدا سیستم لەسەر ئەو بنەمايە دروست بوو، بۆيە سۆفییەت بەمشوويه نزيکبۆتەوه، چونکە بەرژەومەندى خۆى لە پشتگیری کورداندا نەدەيینی، لەچیدا يینی؟ لەپاراستنى ئەو ستاتۆيەى بۆ کوردان دەستنيشانکراوو، بۆيە خۆى نزيك بە کێشەى کورد نەکردەوه.

نەو رەوشەى باستان كرد تەفگەرى ئاپۇچى تا چەند بەشیوەیهكى
راست شیکردمەو و دەلامى پێویستی بۆ ئەو رەوشە دایەو؟

كاتيڭ كه تەڧگەرى ئاپۇچى دەستى بەتېكۆشان كرد، ئەو رموشەي كه له جيهان و ناوچه كه و كوردستاندا هەبوو دەبينرا، بەگوێرەي ئەو رموشەش شيكردنەو و ستراتيج و تاكتيكي خۆي پيشدەخت. (PKK) و تەڧگەرى ئاپۇچى وەها لەدايك بوو. بەلام لەلايهكي ديكەشەو هەر لەسەرەتاو بەتەدبیر نزيكبۆتەو، بۆيە خۆي نەخستە ژیر کاریگەری سۆڤییهتەو. ئەو کاته هەموو ئەو تەڧگەرانی دەرکەوتن لەبەر ئەوەی سۆڤییهت نوێنەرایەتی ئازادی و دیموکراتی و سۆسیالیزمی دەرک، بۆیە هەموویان سۆڤییهتیان بەبنەما وەردەگرت، (PKK)ش ئەوەی بەبنەما وەردەگرت. واتا سەرەتا (PKK)ش تەواو لەراستی نەهێشتبوو، بەلام هەندیک لایەنی راستینە سۆسیالیزمی دەبینی و لەم رووەوە رەخنە خۆی هەبوو. بۆیە ئەو ناوێکەیان بەناخە وەرنەگرت و خواستی لەدەرەوێ ئەو ناوێکەیان سۆسیالیزم بۆخۆی بەناخە وەربگرێت. ئەمەش هەر لەسەرەتاو بوو تەدبیر بۆ (PKK) و لەو تەڧگەرانی که هەشیوون جیاوازتر دەبینرا. بەلام ئەگەر تۆ بێی بەتەواوی خۆی لەو

سۆسیالیزمەى كه هەبوو و لەو رموشەى كه لەئارادا بوو رزگار كردبیت، ئەمە راست نییه.

(PKK) لەدەركەوتنى خۆیدا؛ هەم لەلایەكەوه ئەو سۆسیالیزمەى هەبوو بەبنەما وەرگرت، هەمیش راستینەى خۆرهەلاتى ناوینی بەبنەما وەرگرت. بۆیه (PKK) ئەو تەفكەرەیه كەوا لەخۆیدا هەم خۆرهەلات و هەمیش خۆرئاواى بەبنەما وەرگرتوو. (PKK) بەتەواوى نە تەفكەرێكى خۆرهەلاتییه، نە خۆرئاوايشە، بەلكو سەنتیزىكى خۆرهەلات و خۆرئاوايه. ئەمە راستینەى (PKK) یە. (PKK) نە بەتەواوى بووه تەفكەرێكى سۆسیالیزمى بنیادنراو، نە بەتەواویش تەفكەرێكى خۆرهەلاتى ناوینی. بەلكو لە هەردووکیاندا هەندىك تایبەتمەندى وەرگرتوو، سەنتیزى هەردووکیانى دروستکرد. (PKK) سەنتیزى هەردووکیانە، بۆیه (PKK) بووه تەفكەرێكى جودا.

مرۆف ئەگەر سەرنج لەو تەفكەرەنە بدات كە لە خۆرهەلاتى ناویندا دەرکەوتوون یان تەواو خۆرهەلات بەبنەما وەردەگرن یان تەواو خۆرئاوا بەبنەما وەردەگرن. بەلام (PKK) هەردووکیانى بەبنەما وەرنەگرت. بەلكو لەهەردووکیانیشى وەرگرت و سەنتیزى هەردووکیانى دروستکرد، بۆیه جودابوو. ئەمە راستینەى (PKK) یە. ئەمەش پەيوەستە بە راستینەى سەرۆك ئاپۆوه، سەرۆك ئاپۆ ئەو ژینگەیهى دەوروبەرى كە لى لەدايکبووه و تییدا ژیاوه خستیه ژێر پرسیاروه، لەمەشدا ئەو شتەى رەتیکردوه و ئەو شتەى بۆخۆى بەبنەما وەرگرتوو، لەسەر ئەو بنەمايش ئەو هەنگاوانەى هاوئشتووئیهى بەمەوه پەيوەستە. ئەو ژینگەیهى سەرۆك تییدا مەزن بووه بەتەنیا كورد لى ناژى، بەلكو كورد، تورك، ئەرمەنى، ئاشوورى و عەرەب هەن، ژینگەیهكى بەمشێوهیه. هەروەها زۆر ئایین و ئایینزایش لەو ژینگەیهى هەن، لە ئیسلامیه تەوه بگرە تا دەگاتە مەسیحیه. هەروەها ئەو ژینگەیهى ئەوى لى بوو داگیركەرى بەتەواوى تییدا جیگیر نەبووه، كاپیتالیزم تییدا ناژیت، فېودالیزم بەتەواوى تییدا ناژیت، ئەمانە هەمووشیان هەن، بەلام زۆر بەهاى ژيانى نیۆلۆتیکیش تییدا دژیت. لەبەر ئەوهى لە ژینگەیهى وەهادا مەزن بووه، هەروەها ئەو خێزانەى تییدا لەدايکبووه خێزانێكى هەزارە، لەخێزانیشدا وەكو خێزانەكانى دیکە دەسلەلاتى پیاو (پیاوسالارى) تییدا نییه، زیاتر دەسلەلاتى ژن (دايکسالارى) تییدا بالادەستە، وانا خێزان وەكو

خيزانه كانى تر نيبه، ژينگه وډكو ژينگه يه كى تر نيبه، نهو كولتوور دى لهوى هه يه جودايه. زور گهل و ئايين و ئايينزا هه ن، زور تايبه تمه ندى گهلان و ئايين و ئايينزا كان هه يه. له ژينگه يه كى و هادا له دايكبووه و ژياوه و مه زن بووه. كاريگه رى نهو ژينگه و خيزانانه له سهر شيوه گرتنى سهروك ئاپو زوره.

نهگر له سهروكدا كه سىتى ئازاد و ئيراديه كى ئازاد پيشكهوت، زيه نييه تىكى ديكه پيشكهوت نهوا تاراديه ك په يوه سته بهم راستيه وه. پاشان نه مه ده بى ته راستينه ي (PKK) ش. بويه له ته فكه رى ئاپو چيدا مرو ف كه ده بى نى ت هه ر له سهره تاي خويدا يه ك تايبه تمه ندى به ته نيا نابى نى ت، هه م تايبه تمه ندى خو ره لآتى و هه مى ش تايبه تمه ندى خو رئاوايى ده بى نى ت. نه مه په يوه سته بهو ژينگه يه وه. چونكه چهندين گهل لهو ژينگه يه دا هه ن. سهروك ئاپو هه ر به ته نيا له ژير كاريگه رى كوردا نه بووه. بويه هه ر به ته نيا له ژير كاريگه رى سؤسياليزمى بنيادنراو يشدا نه ماوه، يان له ژير كاريگه رى ناوچه ي خو ره لآتيشدا نه ماوه. وډكو چو ن لهو ژينگه يه دا زور گهل و ئايين و ئايينزا هه ن و تايبه تمه ندى به باشه كانيان به بنه ما وډرگرتووه، له جيهانيشدا زور هيز و كولتوور هه ن، له نيو نهواني شدا هه رچيه كى باش هه يه وډريگرتووه و به سه نتي رى كرووه. نه مه په يوه سته بهو راستينه يه وه. بؤنموونه؛ نهگر سهروك ئاپو له ژينگه و خيزانيكى ديكه دا دمر كه وتبايه، ژينگه يه ك كه به ته واوى كور دى تى دابايه، يان له خيزانيكدا كه ده سه لآتى باوكسالارى تى دا بالاد ه ست بايه نهوا له وانه بوو شيوه گرتنى سهروك ئاپو جياواز تر بووايه له و دى ئىستاي، سهروك كى به مجوره و ته فكه ريكى به مجوره دمر نه كه وتبايه. پيوسته مرو ف نهو راستيه ش ببى نى ت.

له سالانى هه فتا كاندا كاپي تاليزم هه م له سهر خو ره لآتى ناوين و توركي ا به گشتى و هه مى ش له سهر باكوورى كوردستان تا چهن د كاريگه رى خو ي كړ دبوو؟ هه روه ا رؤي مى دا گير كه رى توركي ا چهن د كاريگه رى خو ي له سهر باكوور كړ دبوو؟

ههم كاپيتاليزم و ههميش داگيركهرى له كوردستاندا زۆر پيشكهوتبوو. بهلام لهو ناوچهيهى سەرۆك تيبدا لهدايك بووه نه داگيركهرى و نه كاپيتاليزم زۆر پيشنهكهوتبوو. بويه لهو ناوچهيهدا زۆر گهل و نهتهوه جودا دهزيان و نهتوابوونهوه. ئهگهر داگيركهرى و كاپيتاليزم لهو ناوچهيهدا زۆر پيشكهوتبايه ئهوا دمتوانهوه. كاتيك مرقوف سهرنج دهدات لهوى زنده توانهوه رووينه داوه، تواندنهوى تيكهوتوو، بهلام تهواو سهرنهكهوتوو، داگيركهرى و كاپيتاليزم تهواو خويان جيگر نهكردوو، كارىگهرى خويان ههيه، بهلام كولتورى نيولوتيكيش زۆر بههيز تيبدا دهزيت، گونديتي ههيه، نهك گرڤدراوى ئاغا و بهگ، بهلكو گونديتتبهكى كهميك نازاد ههيه. چونكه بهتوانستى خوى دهزيت. بويه ههرچهنده كاپيتاليزم و داگيركهرى له كوردستاندا زۆر بههيز بووه و ههولمهكانى تواندنهوه زۆر بههيز بووه، زۆر گوڤانكارى نهجامداوه، توركبوونى پيشخستوو و كورديتي زۆر لاواز كردوو. بهلام لهو ناوچهيهى كه سەرۆك تيبدا لهدايك بووه نه كاپيتاليزم و نه داگيركهرى زنده پيشنهكهوتوو، كارىگهريان ههيه، بهلام سهرهراى ئهو كارىگهريهش هيشتا كولتورى گونديتي زۆر بههيزه، بويه گهلان و نايين و نايينزاكان نهتوانهتهوه.

بۆتمۈنە؛ لەۋى لەناۋ خىزائىشىدا دەسلەۋتدارىتى پىاۋ زېدە بالادەست نەبوۋە، ئەگەر كارىگەرى كاپىتالىزم ۋ داگىركەرى لەۋى ھەبايە ئەۋا لەخىزائىشىدا گۇرئانكارى بەدىدەھات. گۇرئانكارى بەسەر ئەۋ گەلانەشدا دەھات. لەبەر ئەۋەى ئەۋە روۋىنەداۋە سەرۋك ھەموو ئەۋ تايبەتمەندىيانە ۋەردەگرىت. ئەمە بەگرنكى دەزانم بۆيە من باسى دەكەم.

به گشتی نهو کاته نهو مشومرپی له سهر مهسه له ی نه ته وهی و مهسه له ی چینایه تی هه بوو چ رهنگدانه وهیه کی له سهر ته فگهره که هه بوو؟

يېڭومان ئەوكلاتە گفتوگۇ و مشتومېرى بەمشيوميە ھەبوو، زۆرتريش لەنيو توركيادا ھەبوو، لەنيو رۇشنيان و خويئندەفاناندا ھەبوو، زياتريش مەسەلەى چينيائەتى بەبنەما و مردەگىرا، بەلام سەرۆك ئاپۇ شانبەشانى گفتوگوى مەسەلەى چينيائەتى مەسەلەى نەتەومىيىشى بەبنچينە و مردەگرت. واتا تەفكەرى (PKK) ھىچ كاتىك وەكو تەفكەرمەكانى دىكە نەبوو بەتەفكەرىكى چينيائەتى، بۆيەش وەكو تەفكەرمەكانى دىكە بەرتەسك نەمايەو، ھەرچەندە ناوى خوى كردە "پارتى كرېكارانى كوردستان"يش، ئەمەش كارىگەرى سۆسياليزمى بنيادنراو بوو. چونكە ئەو كاتە ئەو پارتىائەى بۆ ئازادى و سۆسياليزم دامەزران ھەموويان يان ناوى خويان دەكردە "پارتى كۆمونيست"يان"پارتى كرېكاران" لەبەر ئەووى كارىگەرى شۆرشى فېيتناميش ھەبوو و لەھەمانكاتدا سۆسياليزمىشى بەبنەما و مردەگرت، ناوى خوى كرىدبوو پارتى كرېكاران. (PKK)ش ئەو ناووى لەخوى نا. واتا پارتى كرېكاران گوزارشت لەجى دەكات؟ گوزارشت لەمەسەلەى چينيائەتى دەكات. چونكە تۆ ئەگەر گووتت: پارتى كرېكاران، واتا دەبيتە تەفكەر و رېكخستنى چينيئەك. بەلام (PKK) ھىچ كاتىك چيني كرېكارى بەتەنيا بەبنەما و مردەگرتوو. (PKK) ھەرچەندە ناوى خويىشى ئەمە بېت لەسەر ئەو بنەمايەش دامەزرايىت، لەژىر كارىگەرى ئەمەشدا دامەزرايىت، ھەم لەرامان و بيركردنەوودا ھەميش لەپراكتىكى خويىدا خوى تەنيا بە كرېكارانەوود سەنووردار نەكردوو، بەلكو ھەموو كۆمەلگەى بندەستى بەبنچينە و مردەگرتوو، واتا كۆمەلگەى ژىرمەوى بەبنەما و مردەگرت، ھەموو چينە ژىردەستەكانى بەبنەما و مردەگرت، ئەووى لەژىر زولمەدان لەرووى ئايىنى، رەگەزى و نەتەومىي، ھەمووى بەبنەما و مردەگرت. بۆيە نەبوو تەفكەرى تەنيا چينيئەك. تەنانەت نەبوو تەفكەرى تەنيا گەلېكىش، نەبوو تەفكەرى تەنيا ئايىن و ئايىنزاپەكىش. ھەر لەسەرمتاوە بوو تەفكەرىكى ھەموو نەتەو، ئايىن و رەگەزمەكان و وەھاش پېشكەوت. ئەمە پەيوستە بەو شيوەگرتنەى سەرۆك ئاپۇ و ئەو ناوچەيەى لىي بوو. لەبەر ئەووى ئەو ناوچەيەى لىي بوو وەكو گووتم؛ تەنيا يەك نەتەو يان يەك ئايىن و ئايىنزاى لى نىيە، بەلكو ھەموو ئايىن و نەتەو و ئايىنزا و ئەتىكىكى تىدايە. ئەمەش كارىگەرى لەسەر سەرۆك ئاپۇ كرىدوو. سەرۆك ئاپۇ ھەر لەسەرمەتەى تەفكەرمەكەو تەفكەرىكى رېكخست كە ئازادى بەبنەما و مردەگرت، كەواتە

بنچینه‌ی هه‌موو ئایین و ئایینزا و نه‌ته‌وه و نه‌تنیک‌کی به‌بنچینه و مرگرتووه. کاتیک ئیمه دهمانگووت کریکار (کارکس) ته‌نیا گوزارشتی له چینی کریکار نه‌ده‌کرد، ئیمه که دهمانگووت کارکەر واتا مه‌به‌ستمان نه‌وه‌ی هه‌ژار، ژێرده‌ست، نه‌وه‌ی زوئمی له‌سه‌ر بیټ، ئیمه نه‌وانه‌مان به‌بنچینه و مرگرت. بۆیه (PKK) وه‌ها به‌رته‌سک نه‌مایه‌وه و نه‌بووه ته‌فگه‌ریکی مارژینال. بووه ته‌فگه‌ریکی جه‌ماوهری (گه‌له‌ری). له‌و ته‌فگه‌ره‌شدا هه‌موو چین و توێژیک جیی تیداگرت.

له‌میژووی کورداندا ده‌زانریت که چه‌نده ته‌فگه‌ر دمرکه‌وتوون له‌ ناوچه‌یه‌کدا، یان له‌ ئایینزایه‌کدا، یان له‌ ئایینیکدا، یان له‌ عه‌شره‌تی‌کدا قه‌تیس ماوه، به‌لام ته‌فگه‌ری ئاپۆچی هیچ کاتیک له‌ ناوچه‌یه‌ک یان عه‌شره‌تی‌ک و ئایینیک و ئایینزایه‌کدا، ته‌نانه‌ت له‌ پارچه‌یه‌کیشدا قه‌تیس نه‌ماوه. به‌لکو که‌وته نیو ته‌واوی کوردستان، له‌ کوردستاندا چه‌نده نه‌ته‌وه و ئایین و ئایینزا... هتد هه‌ن که‌وته نیو هه‌موویانه‌وه. هه‌موویان له‌نیو (PKK) دا شوینیان گرت، بۆیه کاریگه‌ری (PKK) به‌ته‌نیا له‌ باکوور نه‌مایه‌وه، به‌لکو که‌وته نیو هه‌موو پارچه‌کانی کوردستانیشه‌وه. ته‌نانه‌ت که‌وته ناو هه‌موو خۆره‌ه‌لاتی ناوینیشه‌وه. نه‌مڕۆ له‌ جیهانی‌شدا کاریگه‌ری خۆی هه‌یه، بیگومان نه‌مه په‌یوه‌سته به‌راسته‌ینه‌ی زه‌هنیه‌تی ته‌فگه‌ره‌وه. په‌یوه‌سته به‌ فه‌لسه‌فه و ژیان و شیواز و پراکتیکه‌که‌یه‌وه.

واتا نه‌وکاته له‌گه‌ل سه‌ره‌له‌دانی ده‌سته‌واژه‌ی "کوردستان ژێرده‌سته" نه‌و شیمانه‌یه‌ش له‌لای ته‌فگه‌ری ئاپۆچی سه‌ریه‌له‌دا که به‌چینی سه‌رده‌ستی کوردیش رزگاری نابیت، به‌لکو به‌ چینی ژێرده‌سته خۆی رزگاری ده‌بیټ...

وايه، منیش مه‌به‌ستم نه‌وه‌بوو. ته‌فگه‌ری ئاپۆچی وه‌کو نه‌و پارتیانه‌ی که هه‌بوون له‌مه‌سه‌له‌که نزیک نه‌بووه‌وه، واتا کۆمه‌لگای ژێرده‌ستی بۆخۆی به‌بنه‌ما و مرگرت، وه‌ها نرێکبووه. بۆیه ته‌نها وه‌کو مه‌سه‌له‌یه‌کی چینی‌یه‌تی یان ته‌نیا نه‌ته‌وايه‌تی لێی نه‌روانی،

به لكو هم مهسه له چينايه تي و هميش مهسه له نه ته ومي كرده يهك. مهسه له ژېر ده ستی و سر ده ستی كرده بنچينه؛ كي ژېر ده سته و كي بنده سته؟ واتا چو ن بتوانيت كويلايه تي نه هيليت نازادي به دي به يني ت؟ چونكه بو خو ي نازادي به بنچينه و مرگرت، نه وانه ي به نازادي نازين، ئيدي به چ شيوميك دميت با ببيت، له كويلايه تي ده زين، هم مووياني بو خو ي به بنچينه و مرگرت. بويه بووه ته فگه ريكي گهل (گهلري) چونكه كومه لگاي ژيري ني به بنچينه و مرگرت. ته نيا چينيكي به بنچينه و مرنه گرت، كه چي له جيهاندا نه وانه ي ناوي كومي نيست يان كار گهران (كريكاران) يان هه لگرتبوو به ته واي چينايه تيان به بنه ما و مرده گرت، له چينايه تيشدا هه نديك چينيان بو خو يان به بنچينه و مرگرتبوو. واتا هيچ كاتي ك كومه لگاي ژيروميان به بنچينه و مرنه گرتوو. هه ربويه نه بوونه ته فگه ريكي نازاديخواز، نه بوونه ته فگه ريكي دي موكراسي، بويه كي شه ي نازادي و دي موكراسي و يهكسانيان چاره سر نه كرد. خو يان له ژير كاري گهري ده سه لاتداري تي و كويلايه تي رزگار نه كرد.

سهرنجراكي شه!! ههر له سهرمتاوه له دهرموه ي كورداندا له نيو گهلاني ديكه شدا مليتان و شور شيگر ته فلي (به شداري) ته فگه ره كه دمبن؟!

هه لبه ته، ههر له سهرمتاوه هيشتا سهروك ئاپو به ته نيايه، كي له گهل سهروك ئاپو شوين ده گريت؟ "كه مال پير" و "حه قى قهرار"ن، هه ردووكيشيان كورد نيين، خه لكي كوردستانيش نين، به لكو توركن و له توركيادا ده زين، بيگومان نه مه زور گرنگه.

شهید حهقی قه رار

شهید که مال پیر

هممیش همدووکیان بیدوودلی لهگهل سمرۆک ئاپۆدا شوین دهرن، هیشتا نه کورد و نه کهسیکی کوردستان لهگهل سمرۆک ئاپۆ شوینگیر نهبووه، بهلام نهوان باوهری به سمرۆک دههینن. بۆچی؟ نهو دوو همقاله لهگهل سمرۆکدا شوینگیر دهبین، چونکه له سمرۆکدا؛ ئازادی خۆیان و ئازادی ههموو گهلان و ئازادی مرؤفایهتی دهبینن، بۆیه بی دوودلی لهگهل سمرۆکدا شوین دهرن.

بۆ نهوونه؛ له میژوودا زۆر شۆرشگیر ههن چوون له نیو ههن دیک تهفگهری گهلانی تردا شوینیان گرتووه و بۆ نهو گهلانه شهریان کردووه. بهوانه دهلێن "شۆرشگیر ئهنترناسیۆنالیست" واتا نهوانه نهک تهنها بۆ ولات و گهلی خۆیان بهلکو بۆ ئازادی ههموو گهل و ولاتان شهریان کردووه. ههمیش نهک له ولاتی خۆیان، بهلکو چوونه ته دهرمهی ولاتی خۆیان و له نیو تهفگهری نهو ولاتانه شوینیان گرتووه و بۆ ئازادی دیموکراسی شهریان کردووه. بهلام نهو "حهقی قهرار" و کهمال پیر بهمشیهیه نییه، هیشتا تهفگهریک له کوردستان دهرنهکهوتووه، تا له تورکیاوه بپن شوینی تییدا بگرن، تهنا ته تهفگهریک له گۆرهباندا نییه، تهفگهریک دهرنهکهویتی یان نا؟ نه مهش دیار نییه، سمرۆک ئاپۆ تهنیا، نهوانه همدووکیان لهگهل سمرۆکدا شوین دهرن، بۆ نهو تهفگهریک ئاوابکهن. بۆیه دۆخی شۆرشگیریتی "حهقی قهرار" و "کهمال پیر" له دۆخی شۆرشگیریتی ئهنترناسیۆنالیست جوداتره. پاشان له زیندانیشدا کاتیکی دادوهر له "کهمال" پیر دهپرسی: "تۆ بۆچی له نیو چهپی تورک شوینگیر نهبوویت، له کاتیکیدا نه ههموو تهفگهر و گروپه چهپهروانه ههن، نهو ههموو تهفگهره کوردیانه ههن تۆ شوینت تییدا نهگرتووه، کهچی تۆ له نیو (PKK) دا شوینگیر بوویت، هۆکاری نه مه چییه؟" "کهمال پیر" یش دهلێت: "چونکه من لهو تهفگهر و گروپانهدا ئازادی و دیموکراسی و سۆسیالیزم و سهرکهوتنم نه دیت، بۆیه من له نیو نهو تهفگهرانهدا شوینم نهگرت. من له نیو (PKK) و لهگهل سمرۆک ئاپۆدا سۆسیالیزم و ئازادی و سهرکهوتن و دیموکراسیم بهدی کردووه، بۆیه من شوینم تییدا گرتووه" نه مه راستینهی سمرۆک ئاپۆ و (PKK) به دیار دهخات. هیشتا سمرۆک ئاپۆ به تهنیا، "کهمال پیر" و "حهقی قهرار" بیدوودلی لهگهل سمرۆک ئاپۆدا شوین دهرن و دهمخوازن بیکهوه له کوردستاندا تهفگهریک بپشخهن. نه مه له کاتیکیدا به تهنا ته کورد و کوردستان خاوهنداری

رێپێوانیکی جەماوەری لەسالانی هەفتاکاندا

بێگومان تەفگەرە ئازادیخوازەکانی گەلان کاریگەری مەزنیان لەسەر کوردستان، هەمیش لەسەر دەرکەوتنی تەفگەری ئاپۆچی هەبوو، بەتایبەتی تەفگەری گەلانی فیتنام، فەلەستین، مۆزەمبیک، ئەریتریا و ئەنگۆلا... هتد هەمووی هەبوون. تەفگەری هەرە بەناوبانگ و بەرچاویشت تەفگەری گەلی فیتنام بوو. فیتنام نەک تەنیا لەسەر کوردستان و تەفگەری ئیمە کاریگەری هەبوو، بەڵکو لەسەر تەواوی جیهان کاریگەری هەبوو، هەموو گەلانی ژێردەست تەفگەرە چەپرەو و ئازادیخوازەکان لەژێر کاریگەری تەفگەری فیتنامدا بوون، لاوان لەژێر کاریگەری فیتنامدا بوون، بۆ ئەوەی فیتنام بەسەر بکەوێت زۆر بزوووتنەوێ پرۆتستۆیی لەدژی ئەمریکا پێشەدەکەوتن، تا دەهات ئەو بزوووتنەوانەش بەهێز و فراوانتر دەبوون. زێدەتریش بزافی لاوان لەبرەو دابوون. بۆ نمونە؛ بزافی لاوان زۆر بەهێز بوو و لەسالی (١٩٦٨)دا لە جیهاندا سەرپههڵدا، لەبەنجینەدا ئەمە تارادەپەک لەژێر کاریگەری شەری فیتنامدا بوو. ئەمانە هەمووی کاریگەرییەکی مەزنی لەسەر کەسێتی سەرۆک ئاپۆدا دروستکرد، هەلبەتە سەرۆک ئاپۆ خۆشی دەلیت: "لەلایەکەوه تەفگەری فیتنام، لەلایەکی تریشەوه بزافی شوێرگیڕی

لاوان له تورکيا کارېگهری زور مەزنیان لەسەر من کرد، من بینیم کەوا گەلی فیتنام وەکو ئیمە گەلیکی ژێردەستە و بۆتە دووبەش، هەمیش لەدزی ئەمریکا کە هیژیکى مەزنە سەریهه‌ئداوه و شەپدەمکات. گەلانی ژێردەست و نازادپخوازانى جیهانی‌ش هەموو لەگەڵ فیتنامدا جیدەگرن. یۆچی ئیمە شەر نەکەین؟ ئیمەش وەکو گەلی فیتنام پارچە پارچە بووین، پێویستە ئیمەش بۆ نازادی خۆمان شەر بکەین". لەم روومووە ئەمپۆ ئەو ئەنجامە هەڵدەهێنجرێت، هەروەها له تورکیاشدا بزافى چەپ‌پەرەى لاوان هەبوو، بزافى رادیکال و بەهیز بوو، ئەویش بۆ نازادی شەپیان دەکرد، گەتوگۆ لەم باره‌یه‌وه گەرم بوو، چالاکى پ‌رۆتستۆی، رێپێوان ئەنجام دەدران، سەرۆک ئەمانە هەمووی دەبینیت و گوێبیستی دەبیت، ئەمەش کارېگهری خۆی دروست دەکات. لەسەر ئەو بنەمایەش چۆن دەست بە‌ه‌و‌یژتە کێشەى کورد و چۆن ئەو کێشەیه‌ بخاتەر‌وو و بیکاتە رۆژمەوه؟ لەم روومووە دەرئەوێتە نیو لیکۆلینەوه و لیکەپنەوه. لەمەدا باشر لەراستی تێدەمکات. سەرەتا بە تەنیا، لەرووی تیۆریه‌وه خەریکی لیکۆلینەوه دەبیت و تییدا قوول دەبیتەوه، چەندە خۆی لەم لیکۆلینەوه‌یه‌دا قوولتر دەکاتەوه، باشر لەکێشەى کورد تێدەمکات. چونکە له مېژوو‌ی م‌ر‌و‌ف‌ایەتى تێدەمکات. لەو مېژوو‌م‌دا له تورکيا تێدەمکات و لەوێشدا مېژوو‌ی کوردان و ئەو ستاتۆ و ژيانەى کورد کە تییدا دەژیت دەبینیت و تێدەمکات، کە ناکریت م‌ر‌و‌ف ئەو ستاتۆ و ژيانە پەسند بکات. له جیهانی‌شدا هەموو لەدزی ئەو ستاتۆیه‌ لەشەر و تێکۆشان دایە، بۆیه دەلێت: "پێویستە ئیمەش ئەو شەر و تێکۆشانە بکەین". لەسەر ئەو بنەمایە دەست بە‌کار و خەبات دەکات، ئەو تەفەکەرەش لەسەر ئەو بنەمایە دروست دەبیت.

ئەو‌کاتە رموشی بزافى چەپ‌گەر هەم له باکوورى کوردستان و هەمیش له تورکيا به چ شێومیه‌ك بوو؟ هەلۆیستی ئەوان لەبەر‌ام‌بەر دۆزی کورد و کێشەى کورد چۆن بوو؟

كاتېك ھېشتا تەفكەرى ئاپۇچى تازە دەرگە وتىپتۇ؛ ھەندىك تەفكەرى دېكە كوردى ھەببون، ھەندىك تەفكەرى چەپى تورگىش ھەببون. چەپى تورك ھەم لەژىر كارىگەرى سۆسياليزمى بنيادىراودا بوون، ھەمىش لەھەموو روويكەو خۇيان لەژىر كارىگەرى كەماليزم رزگار نەگىرېو. ھەرچەندە چەپىش بوون، لەوانەيە بەراستى نيازى ئەوانىش باش بوويىت، لەم پېناوھىدا، زۆر خەبات و تېكۇشان و فېداكارىشيان كىرەو، دەستگىرىش دەرگان و دىشكوزران، بەلام لەبەرامبەر كېشەى كوردان خاوەن ھەلوپىستېكى وھا جەددى نەببون. بەگشتى نىزىكېوونەوھى تەفكەرى چەپى تورك وھ نىزىكېوونەوھى سۆسياليزمى بنيادىراو و كاپىتاليزم و داگىرەران بوو، ھەمان ھەلوپىستىان ھەبوو، تاك تاك ھەندىك كەس ھەببون باسى كېشەى كوردىان دەرگە و دىيانخواست باشىر لەو كېشەيە تېيگەن، نەوونەى ئەوانەش "ماھىر چاپان، ئىبراھىم كاپاك كاپا، دىنيز گەزمىش، دىكتۇر ھىكەمەت كەلجەلى" ھەرىكە لەوانە سەرۇكى بىزافىك بوون. بەلام ئەوان لەھەموو روويكەو لەكېشەى كورد تېنەگەشتېوون و دىيانخواست لېي تېيگەن، ھىدى ھىدى باسىشيان لېو دەگەرد. بەلام زۆر بەكەمى باسيان لېو دەگەرد. بەگشتى كەس باسى لېو نەدەرگە، تەنانەت دىيانگوت: "كېشەى كوردى جى؟ ئېمە ھەموو شۆپىشگېر و سۆسيالېستىن، ئەگەر ئېمە دەسلەتەن خەستە دەستى خۇمانەو، كاتېك كە سۆسيالېزىمان سەرخەست، ھەموو كېشەكان چارەسەر دىبن، ئەو كاتە كېشەى كوردىش چارەسەر دىبىت" نىزىكېوونەوھىيان لەسەر ئەو بىنەمايە بوو. تەنانەت ھەندىكەيان دىيانگوت: "كېشەى كورد و كوردستانى جى؟! كوردستان وھو گۆرستانە، مەروفى مردوو چۆن زىندوو دىبىتەو؟ كېشەى كوردىش نەماو و مردوو". تەواو بىزافە چەپگەرەكانى تورك وھا نىزىكى كېشەى كورد دىبوونەو. بەلام لە ناوېشياندا وھو گووتە؛ ھەندىك كەس ھەببون لەسەر كېشەى كورد راوېستەيان دەگەرد و دىيانخواست لېي تېيگەن. بەلام تەمەنى ئەوانىش بەشى ئەوھى نەگەرد. چۈنكە دىولەت شالوى بىردە سەر ئەو بىزافانە، بەتايبەتى ھېرشى كىردە سەر سەرۇكى ئەو بىزافانە، لېرەو زىبىرى لەوان دا. بۇيە ئەمەش نەپھىشت ئەوانەى لەسەر كېشەى كورد رادەوستان بىتوانن زىاتەر خۇيان قوول بىكەنەو.

بۇ نموونه؛ سمرۆك ئاپۇ دمجووه نیو ههنډك گفټوګوی نهوانیشهوه و ګوی لښان دهګرت، به ئاخاوټنی نهوانیش کاریګر دهوو. سمرۆك دهلټت: "من ګویبیستی ئاخاوټنهګانی دکتور حیکمت و ماهیر چاپان بووم، کاریګهیریان لهسهر من کرد" ههروهه لهسیداردمانی دهغیز گهزمیش و هاوړیکانی کاتیک بهر لهووی لهسیداره بدرین هاواردمکهن "بزی برایتی ګهلی کورد و تورک" کاریګهیری لهسهر سمرۆك دروست دهکات. تهنانهت ماهیر چاپان له گفټوګویهکدا دهبیژت: "پښوسته ګهلی کورد خوی چارمنووسی خوی دیاری بکات، کهس ناتوانیت نهمه دیاری بکات"، پاشان ئییراهیم کاپپاک کاپا سهبارمت به کیشی کورد ههنډك شت دهووسیت، نهمانه ههمووی کاریګهیری خوځان ههیه، بهلام نهو ههلوښتانه تاکهکهسی بوون، نههيوون به بزافیک، یان نههيووه چه مکیکی گشتی بزافی چهپګر. واتا بزافی چهپګر نهیتوانیوو ههم خوی لهژیر کاریګهیری سۆسیالیزمی بنیادنراو و ههمیش لهژیر کاریګهیری کهمالیزم رزگار بکات. نهګر تۆ خوت لهههر دووکیشیان رزگار نهکهیت، ناتوانیت راست له کیشی کورد نریک بیتهوه. بهگشتی و بهتهواوی نریکبوونهوهی کهمالیزم بنههيوو، که رهنګردنهوهی کورد بوو. ههنډك لایهغیش بهناشکرا رعتیان نهدهمکردهوه و نهپاندهگووت: "کورد نییه" بهلکو دهپانگووت: "ئیتا کیشیهکی وهه پښووست نییه باسی لیوه بکرت، نهه کیشیهی کیشیهکی شۆرشه، ئیمهش وا شۆرش دهکهن، نهمه لهګهل شۆرشدا چارسههر دهیت" وهه نریک دهوونهوه. بیګومان نهه نریکبوونهوهیهش نریکبوونهوهی نکۆلکردن بوو له کورد، تهنانهت له نههقرمدا هیشتا تههګهیریکی جودا دروست نههيوو، سمرۆك ئاپۇ لهګهل چهپی تورک ههنډك گفټوګوی دهکرد. نهوګاته هیشتا بیریکی ئیمه نههيوو که بهناوی ګوردستان ریکخستنیک پيشبخهین، سمرۆك ئاپۇ زیاتر دهیخواست کیشی کورد له چهپی تورک تیبګهیهنیت. بۇ نهوهی چهپی تورک لهژیر کاریګهیری کهمالیزم و سۆسیالیزمی بنیادنراودا دهبرکهون. چونکه تهنیا سهبارمت بهکیشی کورد بهههلهدا نهچووېوون، له زور کیشی دیکهشدا ههله و کهموکورتی نهوان ههيوو. سمرۆك ئاپۇ دهیخواست لهمیانهی نهو گفټوګویانهوه نهوان لهراستینهی نهو کیشانه تیبګهیهنیت، نهوان لهو ههله و کهموکورتیانه رزگار بکات.

بۇ نموونه؛ رۇژېكيان سەرۆكى بزاڭىكى چەپگەرى تورك بە سەرۆك ئاپۇ دەلتىت: "ئەو
چىيە دەلتى كورد و كوردستان؟ شتىكى وھا نىيە و نەماو، ئەگەر تۆ دەخوازىت
شۆرشگىرى بىكەيت وەرە ئىمە پىكەو شۆرشگىرى بىكەين، بەلام ئەگەر تۆ دەخوازىت
مروڭىكى مردوو زىندوو بىكەيتەو، ئەو مروڭى مردوو زىندوو نابىتەو. بۆيە وزە
خوت بەمپرو مەدە..." نىكبوونەو ئەو كەسانە وھا بوو. ھەلبەتە لەناكامى ئەو
گفتوگۇيانە سەرۆك بىنى كە ئەوان راست نىكى كىشەكە نابنەو، بەمشىویمەش
كىشەى كورد تىناگەيەنرېت و چارەسەر نابىت. ئەو بزاڭە چەپگەرەنەش بەمشىویمە
نابنە ھىزىك و ئەنجامگىر نابن. بۆيە ئىمە لەنەنجامى ئەو گفتوگۇيانەدا گەشتىنە ئەو
ئەنجامە و بېرپارماندا كە لە كوردستاندا رىكخستنىكى جودا پىشېخەين.

ئەگەر ئەو كاتە چەپى تورك راست نىكى كىشەى كورد ببايەو لەوانەبوو ئەو ھەنگاۋە
جودايەمان نەھاۋىشتابە. بەلام ئىمە زۆر كارمان كرد كە بىنيمان نابىت، لەناكامدا
ئىمە ئەو بېرپارەماندا كە تەڭگەرىكى جودا دروست بىكەين، واتا نىكبوونەو ئەوان
لەسەر ئەو بىنەمايە بوو كە باسما لىۋمگەرد.

تەڭگەرە كوردەكانىش دىمانگوت: "كورد ھەمە" بەلام كوردىكى چۆن ھەمە؟
كوردستانىكى چۆن ھەمە؟ كىشەى خۆى چىيە و چ ستاتۇيەكى ھەمە و ستاتۇيەكى چۆن
دەخوازىت؟ چۆن كوردستان و گەلى كورد لەو ستاتۇيەى ھەمە رزگار بىكرېت؟ سەبارت
بەو مەسلەنە زىدە خاۋەن روانىن نەبوون. بۆيە نە لەروۋى فىكىرى و نە لەروۋى
رىكخستن و پراكتىكىيەو زىدە كارىان نەدەرد، قوۋلېونەومىيەكىان نەبوو. تەننەت
كارىگەرىشيان نەبوو، واتا ئەو تەڭگەرەنە ھەن يان نىين، زىدە ديار نەبوو، نە لەسەر
جفاكى كورد كارىگەريان ھەبوو، نە لەسەر چەپى تورك و نە لەسەر دەۋلەت كارىگەرى
ئەوتۇيان ھەبوو، زياتر تەڭگەرە چەپەكانى تورك لەسەر كۆمەلگا و لەسەر كوردىش
كارىگەريان ھەبوو. تەڭگەرە كوردىيەكان كارىگەرى ئەوتۇيان نەبوو، چۈنكە كار و
خەباتىكىان نەبوو، بۆيە جەدىيەتىكى خۇشيان نەبوو. ئىمە ئەو ھەمان بىنى، بۆيە
لەدمرەو ھەموو ئەو تەڭگەرەنەو خواستمان تەڭگەرىكى دىكە پىشېخەين. بۆيە ئىمە
تەڭگەرى ئاپۇيمان پىشېخت.

بۇ يەكەمين جار سەرۆك ئاپۇ گفتوگوى لىسەر كېشەى كورد و ئەو ستاتۆيەى كوردى تىيدا دىژى كرد و بەروونى خستىهروو و گووتى: " ئەو ستاتۆيەى ئىمەى تىيدا دىژىن ستاتۆيەى داگر كەرانەىه " واتا ولاتەكەمان داگر كراوه، داگر كەران داگرىان كرووه و توانهوه (ئەسمىلاسيون) هەىه، تالانى هەىه، لەهەموو روويكەوه نكۆلى و لەناوبردى كوردان هەىه. ئەمەىه ئەو ستاتۆيەى گەلەكەمان تىيدا دىژى و ئەو ستاتۆيەى بۇ ئىمە مردنە، ئىمە ناتوانىن ئەو ستاتۆيەى پەسند بکەىن، پىويستە ئەمە رەتبەكەىنەوه. كورد ئىرادەى نەماوه، جفاك و كەسىتى كورد نەماوه، لەهەموو روويكەوه كەسايەتى دىكوژىت، پىويستە ئىمە ئىرادەى كوردان بخەىنەروو، ئىرادە و جفاك و كەسىتى نازاد دىرخەىنەروو. ئىدى لىرەوه دەستى پىكر، لىرەوه گفتوگوى پىشخست، هەم لەدى چەپى تورك، هەمىش لەدى ئەو بزافە كوردىانەى كە هەبوون. بەمەش شەرىكى ئايدىؤلۆزى و فىكرى پىشخست...

لەنىو چەپى توركد كەمالىزم و شۆفىنىزم بالادەست بوو، بۆىه لەدى كەمالىزم و شۆفىنىزم خەباتىكى زۆر دژوارى پەرەپىدا. لەنىو بزافە كوردىيەكانىشدا مىللىگەراى سەرمەتايى بالادەست بوو، لەدى ئەمەش تىكۆشانىكى پىشخست. لە كوردستاندا ئايدىؤلۆزىاي دەولەت بالادەست بوو. شانەشانى ئەمەش ئايدىؤلۆزىاي ئىسلامىيەت، ئاينزايى، عەشىرەتى، ناوچەى، بنەمالەى و تەرىقەتەكان هەموويان بالادەست بوون. سەرۆك لەدى هەر هەموويان شەرىكى ئايدىؤلۆزىايى بەهيزى برەو پىدا. راستىنەى ئەو ئايدىؤلۆزىايانە جىيە و گوزارشت لە جى دەگەن، خستىهروو و گەلى لىيان تىگەيان، كادىرانى تىگەيان. لىسەر ئەو بنەمايە ئەو پىكەاتە و رىكخستنانەى لىسەر ئەو ئايدىؤلۆزىايانە ناوا بوون، هەموويان لاواز بوون و كارىگەريان كەم بووهوه، ئايدىؤلۆزىا و رىكخستن و خەباتى ئىمە پىشكەوت، بەمشىومىه بووينە تەفكەرەيك.

لەسالانى خەفتاكاندا لە باشوورى كوردستان بزافىكى مىللىگەراىى هەبوو، بەتايبەتى لەنىو سالانى (۱۹۷۰. ۱۹۷۴) دا گەيشتبوو ناستىكى بەرزىش. بەلام لە (۱۹۷۵) دا شكستىكى مەزنىشى خوارد، لىرەدا هەم

مهزنېوونى ئهو بزافه و هميش شىكستخواردنى تا چهند كاريگهري
و رمنگدانهووى لهسهر بير و رامن و گروپه سهرمتايپهكهى تهفكهري
ئاپوچى كرد، كه نهوكاته تازه دهستى به تيگوشان دمكرد؟

ئهو تهفكهرهى باشوورى كوردستان زېده كاريگهري لهسهر باكوورى كوردستان نهبوو،
لهوانميه لهنزىك سنوورى نيوانياندا لهنيو گهلا ههنديك كاريگهري ههبووييت، بهلام
له دهرمووى نهمه هم لهنيو گهلا و هميش لهنيو لاواندا زېده كاريگهري خوئى نهبوو،
نهمه لهكاتيكدا كه لهباشووردا زور بههيز بوو. كاتييك كه شىكستيشى هينا ئهو
كاريگهرييهى كه ههشيپوو نهما. تهنانهت له باكوور نهوانهى هيلى ئهو بزافهيان بو
خويان بهبنهما دگرت، ههر نهوانيش بهناوى كوردان ههبوون، كه بهو هيلا خويان به
ريكخسته كردبوو، كه خويان زور مارژينال بوون، لهسهر كۆمهلگا و دموئهتلى تورك و
چهپى تورك و جفاكى تورك كاريگهري وايان نهبوو. كاتييك ئهو شىكسته روويدا، ئيدى
بهتهواوى ئهو كاريگهرييهى ههشيپوو نهما. بهلام بو سهرۆك ئاپو ئهو شىكستانه
گوزارشتى له شتيك كرد؛ له باشووردا بزافيكي هينده بههيز بووييت و زمبريكي هينده
مهزنيشى بهريكهوييت، رابوونيكي ومها مەزن و كهوتنيكي ومها مەزن، سهرۆك ئاپو
لهسهر ئهو بنهمايه راومستهى لهسهر كرد و ليى تيگهيهشت كه بوجى بزافيكي هينده
بههيز لهماومپهكى كورتدا شىكستى هينا؟ بويه ئهو بزافهى له باكوور سهرههلبادات چۆن
ههولبدرت ومها نهبييت؟! بيگومان لهمهدا ههنديك دهرمنجامى بهدمستخستبوو. واتا
بزافيك لهسهر هيزى خوئى خوئى و باومپى خوئى سهرههلبادات و بهپشتيوانى ههنديك
هيزى ديكه سهرههلبادات بزافيكي ومها بى نهنجام دهبييت.

له باشووردا؛ له بزافي بارزانيدا ئهم راستينهيه سهلينرابوو. چونكه ئهو بزافه لهسهر
هيزى خوئى خوئى سهرههلباداتبوو، بهلگو لهسهر هيزى ههنديك له دموئهلتان
سهرههلباداتبوو، باومپى خوئى به خوئى و گهلى خوئى نهبوو، زياتر باومپى به دهرموه
ههبوو، به هاوكارى و پهپومندى دهرموه خهباتى بهرپوه دمبورد. كاتييك پهيمانى جهزانير
مۆركرا و ئهو هاوكارى و پهپومندييه بچرا، ئهو بزافه يهكسهر كهوت، نهمهش

دهرنجاميكي زور گرنكي بۇ كوردان خستېروو. سەرۇك ئاپۇ ئەمەي شيكردموه و دهرنجامي لي ههئېنجا. بزافي ئاپۇچيش لېسەر بېنەماي ئەو دهرنجامانە خۇي رېكخست. هەر لېسەرمتاي تەفگهرموه ئەمەي كرده پهرنسيپېك و گووتى: "پېويستە ئەم تەفگهره لېسەر باومې و هيزى خۇي خۇي سهرههئېدات". تەفگهريش لېسەر ئەو بېنەمايه سهرېهئېدا و تا رۇزى ئەمېرۇشى لېگهئېدا بېت ئەمەي بۇ خۇي كرده بېنەمايهك، بۇيه تا ئېستا شكىستى نەهېناوه.

ئەگەر سەرۇك ئاپۇ لېمەدا ئەنجامى بەدەستەنەخستبايه و تەفگهرى لېسەر ئەو بېنەمايه ئاوا نەكردبايه و پېداگرى لېسەر ئەو راستيه نەكردبايه، ئەوا ئېستا تەفگهرى ئېمەش هەر له زووموه وەكو بزافهكەي مەلا مستەفا پاكتاو دېبوو. ئەمە تايېتمەندى و پهرنسيپېكى بىناخەيى و سهرمكى ئەم بزافهمانە. واتا باومې بەدۇستايەتى دىمكات و بەها دىمدا تە دۇستايەتى، بەلام هەميشە خۇي و هيزى خۇي خۇي بېمېنچېنە و مردەگرېت و باومې بەخۇي و گەلى خۇي دىمكات، لېسەر هېللى خۇي هەنگاو دىهاوېزېت. بۇيه دىمتوانېت لەدۇي هەموو هېرشەكان و لېستۇكەكان رابووستېت، هەر لېبەر ئەمەشە گورزى مەزنى بېرناكەوېت. كاتېك كە بزافي ئېمە سهرېهئېدا شكىستەكەي مەلا مستەفا كاريگهرى خۇي لېمەدا هەبوو كە لېمەودوا بزافهكەي ئېمە چۇن بېردەوام بېت؟. چونكە لېمېژووي كورداندا زۇرچار كوردان رابوونە و راپېرېنيان بېرپا كرددوه و زىمېريان بېركەوتووه و كۆمەلگوز كراون، پاشانىش ئەوانەي ماون دىمۆلت هەموويانى تەسليم و مرگرتووه و تەنانەت كرددوونى بە سېخوپ و خستوونيه تە خزمەتى خۇيانەوه. بۇ ئەوهى جاريكى دېكە گەلى كورد نەكەوېتە رهوشېكى بېمېجۆرموه پېويستە تەفگهر لېو شكىستانەوه بەشېومېهكى مەزن سهرههئېداتەوه. واتا پېويستە بۇشايېك له مېژووي تېكۇشانى كورددا دروست نەبېت.

هەئېمەتە له باكوور تا سالانى چل راپېرېنەكان بېردەوام بېوون، هەمووشى سهرگوت و كۆمەلگوز كرابوون و لېناوېردرابوون. له سالانى چلەكانيش بەدواوه بېدەنگېيەك دروست بېوو. تەوانەمېهك ئەنجامدرايوو، له باشووريش بزافېك زىمېرى بېركەوتېوو، ئەگەر تۇ زوو نەكەوېتەخۇ و رۇئېك نەبېنى ئەوا تۇ ناتوانېت ئەو شكىست و ئەو بۇشايېهى دروست بووه پېرى بېكەيتەوه. ئەمە نەك تەنيا له باشووردا، بگره له

باکووریش تهسليمييه تيک دروست ببوو، نهوا نهو شکسته نهو دؤخه ى خراپتر دهکرد. نزيکبوونهوى نهم تهفگهره و سهرؤک ئاپؤش نهومبوو؛ مادام تهفگهرى کورد له باشوور زمبرى خوارد، نهوا پيويسته لهباکوور نهو تهفگهره دهست پيىکاتهوه، پيويسته بؤشايى دروست نهبيت. پيويسته نهو شکسته ببيت هؤکارى خهبات و تيكؤشان و گوردان به ريکخستنى کوردان...

ئيدى بهم نزيکبوونهوه و فيکروهه تهفگهر له باکوورموه کهوته جوئه. چونکه له ميژوودا؛ لهو رووداوانه ى که روويان دابوو، سهرؤک ئاپؤ نهنجامى ليوه ههئدهيىنجا و نهو نهنجامهش بؤ خؤى به بنهما و مرگرت و دهکرده وانهيهک بؤ خؤى. جا چ لهميژووى گهلى کورد بيت يان له ميژووى گهلانى ديهک بيت، چ باش چ خراپ، ههمووى بؤ خؤى کردؤته نهزموون. لهسهر نهو بنهمايهش تهفگهرى پيشخستوه، نهک تهنيا شتى باش دهخاته خزمهتى تهفگهرموه، بهلگو شتى خراپيش دهخاته خزمهتى تهفگهرموه. چؤن شتى خراپ دهخاته خزمهتى تهفگهرموه، نهوا شتى خراپيش دهکاته هؤکارىک بؤ نهوى جاريكى ديهک شتى خراپ دووباره نهبيتموه و روونهاتهوه. نهگهر شکستىکيش روويدا نهوا نهم شکسته دهکاته هؤکارىک تاوهکو چيدى شکست روونهاتهوه. بؤ نهوى تهفگهر بهردموام بکات و بههيزتر بيت. ئيدى بهم نزيکبوونهوميه له شکستى تهفگهرى مهلا مستهفا بارزانىدا، ههم نهنجام و نهزموونى ليومرگرت، ههميش نهوى کرده هؤکارىک بؤ نهوى تهفگهرى ئاپؤچى پيشبخت. نهگهر تهفگهر بهشيوميهكى جودا له باکوور پيشكهوت نهوا لهبهر نهمه پيشكهوت، نهگهر شکست دووباره نهبوومه، لهبهر نهم هؤيهيه.

له سالانى ههفتاگاندا؛ گروپهکه تازه دهست به خهبات دهکات... نهوکاته کؤمه لگاي کوردى، له رووى کؤمه لايهتتیهوه، له لايهکهوه فيوداليزم ههيه و له لايهكى ديهک شهوه کاپيتاليزم خؤى دهخرينيتته ناوييهوه، لهو خالهدا چؤن لهکؤمه لگا دهروانرا و چؤن

شیدمکرایهوه؟ ههروهها سیاسهتی نكۆلی و توانهوه و ڤرگردنیش بهرپوهدمبرا، ئەم سیاسهته گهیشتبوووه چ ئاستیک؟

لهو قۆناخه‌دا کۆمه‌لگای کورد له‌هه‌موو شتیک دمژیا، ته‌نیا خۆی نه‌دمژیا و به‌ناسنامه‌ی خۆی نه‌دمژیا، بۆ به‌رژمومندی خۆی نه‌دمژیا، راستینه‌ی خۆی نه‌دمژیا، بۆیه‌ له‌دمره‌وه‌ی خۆی هه‌موو شتیکی تر دمژیا. بۆ هه‌موو که‌سیک دمژیا و کاری ده‌کرد و خزمه‌تی هه‌موو که‌سیکی ده‌کرد، به‌لام ته‌نیا خزمه‌تی خۆی نه‌ده‌کرد. له‌لایه‌که‌وه‌ ده‌ولمه‌ت سیاسه‌تی نكۆلی و ڤرگردنی به‌رپوه‌ ده‌برد، له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه‌ کورد خۆی‌شی نكۆلی و ڤرگردنی خۆی به‌رپوه‌ ده‌برد. کاتیک ئەمانه‌ هه‌ردووکیان ده‌گه‌یشته‌ یه‌کتر ئەوا یه‌کتریان ته‌واو ده‌کرد، قۆناخی ئەو‌کاته‌ بۆ کوردان قۆناخیکی له‌ناو‌چوونی زۆر خیرا بوو. له‌لایه‌که‌وه‌ فیودالیزمی تیدا بوو، له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه‌ کاپیتالیزم تیدا بوو، له‌لایه‌که‌وه‌ عه‌شیره‌تگه‌راییی، ته‌ریقه‌تگه‌راییی و بنه‌ماله‌گه‌راییی تیدا‌بوو، له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه‌ فیکری داگیرکه‌ری و رێکخه‌ستنی داگیرکه‌ری، گوشت و بری هه‌بوو، توانه‌وه‌ (ئه‌سمیلاسیۆن)ی تیدا‌بوو. له‌دۆخیکی وه‌ها‌شدا کورد باوم‌ری به‌خۆی نه‌بوو و ده‌یگووت: "ئیدی هه‌موو شتیک ته‌واو بوو" به‌مه‌ش کورد خۆی دووری خۆی ده‌که‌ویته‌وه‌ و ده‌ستبه‌رداری زۆر شتی خۆی ده‌بی‌ت و شتی داگیرکه‌ران بۆ خۆی به‌بنه‌ما و مرده‌گریت.

بیگومان ئەو‌کاته‌ توانه‌وه‌ و به‌رشوبلاوی و بێ مۆرالییه‌کی مه‌زن و نكۆلی له‌ خۆکردنیک پێشه‌ده‌که‌وت. هه‌لبه‌ته‌ ئەمه‌ خۆی واتای چی‌بوو؟ ئەمه‌ بێ که‌سی‌تی و بێ رێکخه‌ستنی بوو، بێ که‌سی‌تی و بێ رێکخه‌ستنی له‌ بره‌و دا‌بوو، به‌ته‌واوی ده‌ست له‌ خۆبه‌ردان و باوم‌ری به‌خۆنه‌بوون، دیتنی چاره‌سه‌ری له‌ دوو‌ژمن و داگیرکه‌ری به‌رمه‌سه‌ند‌بوو. واتا ئەو ره‌وشه‌ی گه‌لی کوردی تیدا دمژیا ره‌وشیکی به‌مشۆمه‌یه‌ بوو، تۆ زیده‌ شتیکی به‌ناوی کورد و کوردستان نه‌ده‌بینی. ته‌نانه‌ت دۆخه‌که‌ گه‌یشتبوووه‌ رادیه‌ک کاتیک تۆ بتگووتبا‌یه‌ کورد و کوردستان، ده‌یگووت: "ئمه‌ چی‌یه‌؟! بۆ هه‌شتا کورد و کوردستان ماوه‌؟! هه‌شتا باوم‌ری وه‌ها هه‌یه‌ کورد و کوردستان ماب‌یت؟!"

وهمایان به ئیښه دمگووت. مېښهستم کورد خوی وهای دمگووت. کاتیک ئیښه تازه گهراپووينه و کوردستان و دهستان بهکار دکرد دميانگووت: "هه نديک کەس هاتوون دهلین: " کورد و کوردستان ههیه... تۆ بلتی ئەمە راست بێت؟ شتیکی وها ههیه؟ ئەمانه شیتن، ئەمانه بێ ئەقلن" سهرتا وهايان پېدمگووتین.

بۆ نموونه؛ من و سهرۆك ئاپۆ چووينه مالى سهرۆك له گوندەكەيان، ئەوكاته سهرۆك ئاپۆ ئەنقەرە دمیخویند و تازمش له زیندان دمرگهوتبوو، ماومیهك بوو سهردانى مالهومیشى نەکردبوو، ئیواره له مائیان له سهر خواردن بووین كه باوكی سهرۆك به سهرۆکی گووت: "پېشان تۆ كۆمونیست بوویت، من بیستوومه دهلین ئیستا بوویتە کوردپهروهر، ئەمە زۆر مەترسیداره، دیسان تۆ بیهوه به كۆمونیست یاشتره". کاتیک باوكی وهای گووت، من زۆر سهرم سورما، بینیم سهرۆك پیکهینی و گووتی: "باوكی منیش دزمانیت ئەو كۆمونیزمه ی ههیه مەترسیدار نییه و کوردیتی (کوردایهتی) زۆر مەترسیدارتره". واتا كەسێك باومړی نەدمکرد و پېیان سهر بوو، ئەمەیان به ئیشى شیتەكان دزمانی، دميانگووت: "مومکین نییه شتی وها بېتهئاراهه". ههريويه له سهرمتای دمرگهوتنی ئەو تهفگهردها دميانگووت: "هه نديک کەس پهیدابوونه بهخۆيان دهلین ئاپۆچی، ئەوانه پاندم ئەللا جهتهسى (YANDIM ALLAH ÇETESİ) ن" (۱). واتا ئەوانه ی خوا شیتی کردوون، واتا ئەمانه شیتن و ئەقلیان نییه. نه کورد و نه کوردستان له گۆرپدا ههیه، کهچی ئەوانه پهیدابوونه و دهلین: "کورد و کوردستان رزگاردمکەین، مەگەر تهنیا مروفی شیت ئەو شتانه بلیت". دميانگووت: "ئەو ههموو کەسه رابوون و سهریانهئدا، نهپانتوانی هیچ بکەن، ئیوه دمتوانن شت بکەن؟!" تهناوت باوكی من دمیگووت: "شیخ سەعید رابوو سهریهئدا، کەسی وەكو "شیخ سەعید" نهیتوانی هیچ بکات ئیوه دمتوانن شتیك بکەن؟! ئەو شیخ بوو، موریدی ههبوو و گهل پشتیوانی لیدمکرد و توانستی ئەو ههبوو، لهناو گهلدا کاریگهری خوی ههبوو، ئیوه جیین؟ چەند ههزار و فەقیریکن، نه لهناو جفاکدا جیگه ی ئیوه ههیه، نه توانستیکیشتان ههیه، کى گوی له ئیوه دگریت؟! ئیوه بهخۆتان خۆتان له ناو دمهبن، ئیښه له گهل خۆتان لهناو دمهبن، دمست لهو شتانه بهربدمن، ئەمە نابیت... واتا ئەو رهوشه ی کورد تییدا بوو وها بوو.

پهراویژهگان:

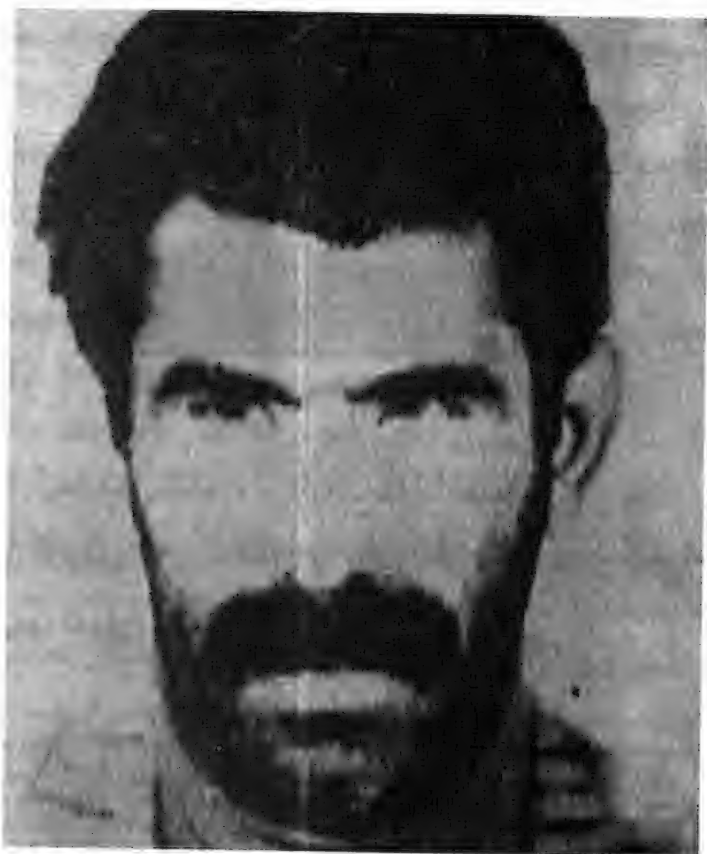
(۱) پاندم نه‌للا چەتمسی؛ دسته‌واژمیه‌ك (ئیدیۆمیك)ی توركییه بۇ ئەو كەسانه به‌كار دیت كه باکیان به‌هیچ شتێك نییه و له‌هیچ ناترسن، یان وه‌ك بلیی خوا شیتی كردوو، بۇ ئاپۆچییه‌كان به‌و واتایه به‌کاریان ده‌هینا كه هیچ شتێکی شه‌خسی خۆیان نییه جگه له نازدی گهل و رزگاری ولات ناشقی هیچ شتێك نیین و له‌هیچ شتیکیش ناترسن، له‌لای خۆمان دسته‌واژمی (به‌لای خوا) به‌کارده‌هینن، تارادیه‌ك نهم ئیدیۆمه‌ هاو واتی ئیدیۆمه‌ توركییه‌كه‌یه.

بهشى سييه م:

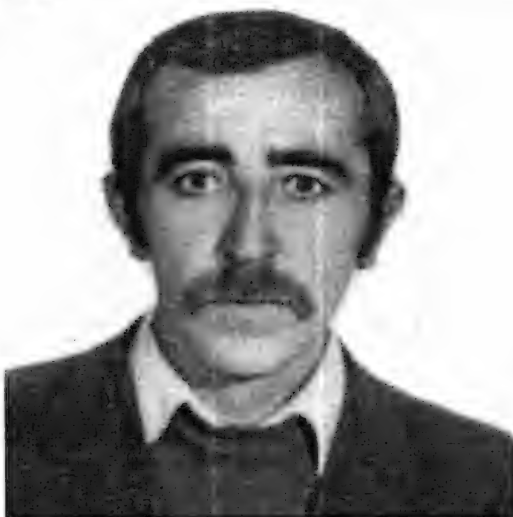
ريگايهك بو تيکووشان...

ريگايهك بو ئازادى

(۱۹۷۲ - ۱۹۷۹)

رئیسەر ئۆجه لان له دواي دەرچوونی له زیندانی ماماك

ههښان فوناد (عهنې جهيدمر قهيتان)

په كهمين گروپي نهو تهښكهره چوڼ ناوا دهبيټ و كي لهم گروپه سهرمتاييهدا شوين دهرگريټ؟

وهكو گووتم سهرمتا سهرؤك ئاپو بهتەنيايه، لهرووي تيؤرييهوه ههنديك ليكولينهوه دهكات و به ههنديك نهنجام دهكات. ههښالان "كهمال پير" و "حهقي قهرار" دهناسيټ، ههردوو ههښال له نهنقهره، لهگهړهكي "سامان پازاري" لهگهړ سهرؤكدا دهژين. لهو گهړهكهدا خانووويهك به كرئ دهرن و ههرسيكيان پيكهوه دهميننهوه و دهژين. بهلام هيشتا گروپيكيان تهښكهرهكي لهئارادا نيهه. سهرؤك زياتر له رووي تيؤرييهوه قوولبوونهوهي خوئي بهردهوام دهكات، نهو دهرنهنجامهه بهدهستيدهخات دهيدات ههښالان، "كهمال پير" و "حهقي قهرار" يش هاوكاري سهرؤك دهكهن و ههښاليتي لهگهړدا دهكهن، خزمهتي دهكهن، بهتوانستي خوئيان هاوكاري سهرؤك دهكهن، بو نهوهي سهرؤك خهباتي تيؤري خوئي بهرهو پيشهوه ببات. واتا له رووي تيؤرييهوه هاوكاريههكي نهوتوي سهرؤك ناكهن، بهلكو سهرؤك بهتەنيا خوئي بهردهوامي بهو ليكولينهوهيه دهكات.

بۇ نموونه؛ له لايمني ژيان و گوزمرانهوه، لهرووی دابینکردنی پهرتووکوهو هاورکاری
 سەرۆك دمكهن. ئیدی سەرۆك له لیکۆلینهومیهدا خوی قول دمکاتهوه و دهگاته نهو
 قهناعتهی که لهدموری نهو فیکره و نهو نهجامهی پېیگهپشتووه، گروپېك
 دایمهزینیت. بهم قهناعته دمکات. سهرمقا له نهوورۆزی سالی (۱۹۷۲) دا ههنیک لهو
 هاوړپیانهی به شخسی دمیانسای، واتا ههفالیتییهکی فیکری نییه، بهلام باومړپان
 پېدمکات و دمبینیت گهنجی دروستن و خویندکارن، بهوان دهلیت: "بابهیهکهوه بچینه
 سهرپان". باسی نهوورۆز ناکات. چونکه نهو کاته کهس زیده نازانیت نهوورۆز چیه!
 ئیدی دهچنه بهنداوی "چووبووک" له نهقهره، نهوکاته بههاره و خهلکانیکیش
 بوخویان دهچنه سهرپان... دهلیت: "با ئیمهش بچین بو سهرپان" دهچنه بهنداوی
 "چووبووک" و لهوئ دادمنیش، تا نهوکاته نهو دمرنهجامانهی له لیکۆلینهوه و
 قوولبوونهوهی خوی بهدمستییهپناوه لهگهل نهو گروپه باسی لیومدمکات. واتا گروپېکی
 فیکری و ریکخستنی نییه، بهلگو چهند هاوړی و دوستیکی شخسی نهون لهنیو
 خویندکاراندا، دمیانساییت و باومړپان پېدمکات. تا نهوکاته زیده گفتوگۆیهکی فیکری
 لهم بارمیهوه لهگهلاندا نهکردبوو. ئیدی بو پهکهمین جار لهم سهرپانهدا بو نهوانی
 باسدمکات و بهوان دهلیت: "کوردهستان داگیرکراوه". کاتیک نهمهش دهلیت تامهزوری
 نهومشه که کاردانهوهی نهوان بزانییت. بیگومان به تهمدیرموه باسی لیوه دمکات. چونکه
 تا نهو کاته لهگهل نهواندا سهارمت به کورد و کوردهستان هیچ قسهیهکی نهکردووه،
 هیچ گفتوگۆیهکی نهکردووه. بۆیه کاردانهوهی نهوانیش مهراق دمکات، که داخوا نهوان
 چۆن نریک دهنهوه؟ پهسندی دمکهن یان ناکهن؟ ههفالییتی سەرۆك دمکهن یان ناکهن؟
 سەرۆك نازانیت. بۆیه به تهمدیرموه قسه دمکات و باسی ههموو شتیکیان بو ناکات، زور
 بهکورتی باسیان بو دمکات و پپیان دهلیت: "ستاتۆی کوردهستان داگیرکراوه" واتا بو
 پهکهمین جار لهگهل نهو هاوړپیانهییدا نهو قسانه دمکات. سهرمقای خهباتی نهو بزافه
 لهویوه دمست پېدمکات، ههرچهنده نهوانه هیشتا گروپېك نین، گروپېکی فیکری نین.
 بهلام دبهنه بناخهیهک. من خۆم تهملی نهو گفتوگۆیه نهیبووم، نازانم کی بوون. بهلام
 پهکیکیان ههفال فوناد (عهلی حیدر ههپتان)بوو. نهوانی دیکه وا مەزمنده دمکهن
 کهسیان لهنیو بزافی ئیمهدا نین. وا دیاره ههنلیکیان نههاتنه نیو تهمقهرموه نهوهی

ههشبوون پاشان لهگهڵ ئێمهدا بهردهوام نهبوون. ئهگهر بهههلهدا نهچوویم وابزانم تهنیا هههال "فوناد" لهنیو ئێمهدا ماوه.

سهرماتای ئهم تهفگهره بهم گووتنه "گوردستان داگیرکراوه" دهستی بیکردوووه. چونکه بۆ یهکهمین جار سهروک سهربارت به کوردستان چۆن و چی بیردهکاتهوه، لهگهڵ ههندیك کهسی دیکهی دهرهوهی خۆی باسی دهکات. وکو گووتیشم؛ به تهدهیریشهوه قسه دهکات و داخوا ج کاردانهوهیهکیان دهبیئت. بێگومان کاردانهوهی نهوان باشه، خراب نییه.. واتا روانینیکی زۆریان نییه و ههموویان به سهرنجهوه گوێی لێدنگرن. ههلهبهته شتیکی نهوتۆش لهسهر کوردستان نازانن، ئیدی ئهو قسانه بلاوناکهنهوه و ههر لهوێ دهمیانیتهوه.

پاشان تا دههات سهروک هییدی هییدی بۆ ههر کهسیك که دهیانناسیئت ئهو فیکره رووندهکاتهوه. سهرماتا گروهبوون وها دهستپێدکات و پێشدهکهوێت.

ئایا مهتریال (سهرچاوه)ی ئهو گروپه له رووی فیکرییهوه بۆ نمونه پهرتووک، به تایبهتی سهربارت به کورد و کوردستان چیبوو؟ وا دیاره ئهدهبیاتی مارکسیزم ئهوکاته زۆر بوو، بهلام سهربارت به کورد چ مهتریالیکتان ههبوو و پشستان به چ دهبهست؟

بێگومان زهممهتی ههره مهزنیش لهمهدا بوو، سهربارت به کوردان هیچ پهرتووکیك نهبوو، سهرچاوه نهبوو. سهروک ئاپۆ لهههندیك پهرتووکی کلاسیکی چهپدا له کێشهی کورد تیگههشت، نهك وک ئهوهی لهسهر کوردان ههندیك پهرتووک و مهتریال ههبووبن و ئهوانهی خویندبیتهوه و لهپێی ئهمهوه له کێشهی کورد تیگههشتیئت. لهناخافتنی بێشتریشدا گووتبووم؛ سهروک ئاپۆ دهبیانیئت که فیکری سۆسیالیزم کێشهی کورد چارهسهر دهکات، ئیدی ههولیدا لهم روومهوه خۆی بههیز بکات. بهلام بهناوی سۆسیالیزمهوه زۆر چهمکی لهیهکدی جودا ههبووون، ئهوه دهبیانیئت که ئهو چهمکانه ههمووی هی سۆسیالیزم نییه، کهواته لهدهرهوهی ئهمانهدا سۆسیالیزمی راستهقیینه

چېيە؟ لەخودى سۆسياليزم له سۆسياليزم تىدەگات. بۆيە بەتەواوى پەرتووكە كلاسيككەكانى سۆسياليزم بەبنەما وەردەگرێت، ماركسيەت بۆ خۆى بەبنەما وەردەگرێت. ئەو پەرتووكانە دەخوێنێتەوه.

پەرتووکی مانيفېستۆى كۆمۇنيزم(۱) ھەيە، لەو پەرتووكەدا بېشگوتنىك (بېشەككەيەك) لەسەر ئىتالىا ھەيە. سەرۆك ئەو پەرتووكە و ئەو بېشەككەيە دەخوێنێتەوه، لەو بېشەككەيدا باس لەو دەكرێت كە پارچەبوونی ئىتالىا چۆن دروست دەبێت و لەسەر چ بنەمايەك ئەو يەكگىتيە دێتەدى، لەميانەى ھۆى پارچەبوونی ئىتالىا پارچەبوونی كوردستان دەبينێت و يەكگىتي كوردستان چۆن دێتەدى، لەمەدا كەمێك لەمەسەلەى كورد تىدەگات. لەلایەكى ديكەشەوه پەرتووكەكانى "لينين" ھەيە، پەرتووکی مافى چارەى خۆنووسين، بزلافى نەتەوھى لە خۆرھەلاتدا، ئەو پەرتووكانە دەخوێنێتەوه. ئەو پەرتووكانە باس لەمەسەلەى نەتەوھى و مەسەلەى گەلان و گەلى بىدەست و ئەو ولاتانەى داگیركراون دەكات. كە ئەو پەرتووكانە دەخوێنێتەوه لەمەشدا ھەندىك لە كێشەى كورد تىدەگات، تا دېت لە مېژووى مەرفاھەتى تىدەگات، لەرێى ئەو مېژوووشدا مېژوووى توركيا تىدەگات و مېژوووى توركيا دەخوێنێتەوه كە چ مېژووويەكە، لەمەدا چەندە قوول دەبێتەوه ئەوھندە لە كێشەى كوردپىش تىدەگات. واتا نەك پەرتووك و مەترىال سەبارەت بە كورد ھەبێت و بېخوێنێتەوه و شېبكاتەوه و تىببگات، وەھا نىيە.

بېگومان بەمشۆمە تىگەيشتن لە كێشەى كورد راستە زۆر زەحمەتە و ھەر كەس ناتوانێت بەمشۆمە راست لە كێشەى كورد تىببگات. واتا تۆ ھەم راست لە سۆسياليزم تىببگەيت، چونكە بەناوى سۆسياليزمەوه زۆر چەمكى جياواز ھەن و تىگەيشتن لە راستينەى سۆسياليزم زۆر زەحمەتە، ھەميش تۆ ھىچ مەترىاليكت سەبارەت بە كێشەى كورد لەبەردەستدا نىيە ھەتا بتوانيت لەراستينەى كورد تىببگەيت. بېگومان ئەمە زۆر دزوارە و ھەركەس ناتوانێت ئەوە بكات. ئىدى سەرۆك ئاپۇ لەبەر ئەوھى لەرێى پەرتووكە كلاسيككەكانى سۆسياليزمەوه كەمێك لە راستينەى سۆسياليزم تىگەيشت، مېژوووى بەبنەجىنە وەرگرت، لەبەر ئەوھى قورسايى خۆى خستە سەر مېژوو، ئەوا لە مېژوووى مەرفاھەتيش تىگەيشت. چونكە مېژوو دەبێتە داىكى ھەموو زانستەكانى ديكە.

ئەگەر تۆ باش لە میژوو تیگەیشیت ئەوا تۆ دەتوانیت لەهەموو زانستەکانی دیکەش تیگەیت. ئیدی لیژمەدا لەبەر ئەوەی چەمکی میژوویی و لیکۆلینەووی میژوویی لەلای سەرۆک ئاپۆ بەهێزد، بۆیە لە کێشە کورد تیگەیشیت و خستیه‌پروو. ئەمە زۆر بە زەحمەتی و بە رەنجیکی مەزن ئەنجام دا.

وابزانم ئەو کاتە تۆ سەرۆک و هەفالان "حەقی قەرار" و "گەمال پیر" دەناسیت هیشتا گروپ تەواو دروست نەبوو...

بائە خانە کۆلیژی زانستە سیاسییەکان - زانکۆی ئەنقەرە

کاتیکی من تەفلی ئەو گروپە بووم و هەرسێکیانم ناسی، هیشتا گروپیکی دروست نەبوو، بەناوی گروپیکیەو تەفگەرێکی لەئارادا نەبوو. تەنیا هەندیک کەس هەبوون لەیەکتر نزیک ببوونەو، بەلام ئەو کەسانە لەسەر بنەمای تەفگەرێکی خۆیان بەریکخستن نەکردبوو، بۆیە تا سالی (١٩٧٢) هیچ گروپیکی لەئارادا نەبوو. من لەو ماوەیدا بەشداري ئەو تەفگەرە بووم. کاتیکی من بەشدار بووم وەکو گووتم؛ گروپیکی ئایدیۆلۆژی لەئارادا نەبوو، تەنانهت گروپیکی سیاسیش نەبوو، بەلکو هەندیک هەفال هەن و باوەریان

بەپەگدی هەیه و وەك گروپیکی زۆر بچووکی شەش حەوت كەسی دەبوون، گفتوگۆیەك لەنیوانیاندا هەبوو، بەلام خۆی لە گروپیکی سیاسی یان رێكخستنی بەرجەستە نەدەكرد. پاشان هیڤی هیڤی گروپ دروست بوو و پێشكەوت و بوو گروپیکی ئایدیۆلۆژی. ئەم گروپ خەباتی ئایدیۆلۆژی پێشخست، ئەو خەباتە قوولكردەوه. لەئاکامدا خۆی ناساند و بناخەیهکی بۆخۆی دروستکرد، شەپکی ئایدیۆلۆژی بەرپۆمەبرد، زۆر ئایدیۆلۆژیای دیکە شکت پێهنا و خۆی سەرخت، لەسەر ئەو بنەمایە هیڤی هیڤی تەڤگەرەكە گەشە کرد.

تۆ چۆن و کە ی بەشداری ئەو گروپە بوویت؟ لەرێی کۆه سەرۆکتان

ناسی؟

رێبەر ئۆجەلان لەگەڵ هەژال جەمیل بایکدا

هه‌قان جومعه (جه‌میل بایک) له‌تافی لاویدا

من له ئەنقەرە لە کۆلیژی "زمان، میژوو، جوگرافیا" لە زانکۆی ئەنقەرە دهمخویند،
 لەبەشی زمان و ئەدەبیاتی تورکی بووم، لەوێ لەنیوان ئیمەیی خویندەهقان و فاشیستە
 تورکەکان بەردەوام شەڕ و پیکدادان دەردەکەوتن. لەو شەرپانەدا من و هه‌قان "کەمال
 پیر" یەکیمان ناسی، ئەویش شۆرشگێڕ بوو، منیش شۆرشگێڕ بووم، بەمشێوەیە
 یەکیمان ناسی، بەر لەو پیکداپژانە یەکترمان نەدەناسی، ئیدی لەسەر ئەو بنەمایە
 بووینە هه‌قانی یەکتەر. واتا هه‌قانییەتی شۆرشگێڕانە و گشتگیر دروست بوو. چونکە تا
 ئەوکاتەش لە شۆرشگێڕی خۆدا ئەندامی هیچ تەڤگەرێک نەبووم، وەک گەنجێک
 شۆرشگێڕیم بۆخۆم بەبنەما وەردەگرت. بەلام کامە تەڤگەر باشە؟ من ئەو
 دەستنیشان نەکردبوو، لەهیچ تەڤگەرێکدا شوێنگێڕ نەبووم و پەيوەندییم لەگەڵ هه‌موو
 تەڤگەرەکان هه‌بوو، هه‌قانییەتی من و "کەمال"یش هه‌قانییەتیکی بەو شیوەیە بوو.

پاشان کاتیک که متمانه و باومړی به من پهیدا بوو، به سمرۆک ئاپو و به نهوانیشی گووتبوو، وادیاره نهوانیش به ههفال "کهمال" یان گووتبوو: "تۆ دمتوانیت بیهینیتهمه مال" رۆژیک ههفال "کهمال" به منی گووت: "ههمنیک ههفال هه، تۆ دهخوازیت نهو ههفالنه مناسیت؟ ههفالی منن و باشن و نهوانیش کوردن" چونکه من پیم گووتبوو: "من کوردم" منیش گووتم: "به ئی دهخوازم بیانناسم" ئیدی منی لهگهڵ خۆیدا برده نه. "ی سمرۆک و نهوانی تیدا دهمانهوه. بهمشیمیه نهوانم ناسی. واتا ههفال "کهمال پیر" منی به سمرۆک ئاپو و نهوان ناساند. کاتیک که جوومه نهو مالهیان سمرۆک ئاپو لهمال نهبوو، ههفال "حهقی قهرار" لهمال بوو، لهگهڵ برای ههفال "حهقی" باقی" و "ئیراهیم خۆجه (ئیراهیم ئایدن)" خه لکی دیرسیم بوو، "قهیمی پهلماز" ههبوو خه لکی دمریای رهش بوو، ههموویان له مالهکیدا دهمانهوه. ههر نهوان ههبوون، کهسی تر نهبوو. پاشان سمرۆک هاتهوه، دوی نهوهی خواردنمان خوارد ههفال "کهمال پیر" گووتی: "نهوه نهو ههفالیه که بۆتاتم باسکرد" سمرۆک سهبارمت به کوردان و کوردستان له منی پرسى، تا نهو کاتهش چه مکی من لهم روومه و مکو چه مکی چه پی تورک بوو، من دهمگووت: "که ئیمه شۆرمان بهرپاکرد و سۆسیالیزم بهدیهاهت ههموو کیشمکان چارسههر دهمین، نهو کاته کیشی کوردیش چارسههر دهمیت" نزیکبوونهوهی منیش وههابوو، بینیم سمرۆک پیدکهمنیت، پاشان دهستی بهقهسه کرد، نزیکهی چوار - پینچ کاتزمیر بهردموام بوو. ئیدی سههری من تیکهڵ و پیکهڵ بوو، نهو شتانهی که من هیچ نهمدزانی و نه م بیستبوو باسی ليوهکرد. ئیدی شهو درهنگ کهوت، پیویستبوو بگهراپمايهوه زانکو. چونکه لهسههر حیسابی دهولت دهمخویند، نهو شوینهی من بوی بجوومايه فاشیست زۆر بوون، ههفالان گووتیان: "مهرو، مهترسیداره" ئیدی منیش نهرویشتمهوه و شهو لهلایان مامهوه. بهیانی گهراپمايهوه شوینی خۆم و لهویشهوه جوومهوه کۆلیژ.

بیگومان بهیانی ههفال "کهمال پیر" هاتهوه و پهکترمان بیی و لئی پرسیم: "چۆن بوو؟" منیش ههروا گاتهه کرد و گووتم: "باش نهبوو" بینیم ههفال "کهمال" زۆر عاجز بوو، که بینیم زۆر عاجز بووه، گووتم: "نا نا زۆر باش بوو". نهو کاته گووتی: "منیش ههروا مهزهندهم دهکرد" زۆر بهمه دلخۆش بوو. ئیدی پهیهونهنیم

بەمشبۆدیە دروست بوو. ئیدی دواى ئەو ناخافتنەى سەرۆک لەگەڵ ئەو هەفالاڤەدا کەوتمە نۆ جووچۆلەوه.

چ یۆتۆپیايەك له هزر و خەيالى سەرۆك و هەفالاڤى سەرمتای گروپی ئایدیۆلۆژیدا هەبوو؟ کە هیشتا نەبۆتە پارتییەك و رێكخستنان نییە، بەلام گروپیك خۆیندەفان، خاوەن چ یۆتۆپیايەك بوون؟

شەهید حەقى قەرار لە سەر دیوار نووسیویویەتى "برووخی داگیرکاری"

سەرمتا ئیمە خاوەن زانابوونیکی بەهێز نەبووین، ئەزموونیکی ئەوتۆمان نەبوو، توانستی ماددیمان نەبوو... چیمان هەبوو؟ لەهەفالیئتیدا باوەریمان بەیەكتر دەکرد، هەمیش باوەرپیەکی پڕ مەزن هەبوو. واکا کاتیک هەفالیك شتیکی بگووتبايە، یەكسەر باوەرمان پێدەکرد و هیچ گفتوگۆمان لەسەری نەدەکرد، باوەری هیندە بەهێز بوو لەنیوانماندا. چونکە لەژيان و پراکتیکدا یەكترمان ناسیبوو. بۆیە دووروووی و درۆ و

ههڅه له تان و شتی ودها له نیواخماندا نه بوو، وانا نریکبوونه ودهمان بؤ په کتر به ته و اوای و له هه موو شتی کدا به کراو میی بوو، هیچ شتی کمان له یه کتر نه دده شارده وه. له بهر نه وه زور به په کتر به باور بووین، له سر هه موو شتی که به ناشکرا له گهل په کتر قسه مان دگر، هیچ شتی کمان نه بوو له یه کتری بشاری نه وه، نیمه جیمان هه بووایه چ باش چ خراب به ناشکرا قسه مان له سهری دگر و هیچمان نه دده شارده وه و پیویستی مان به شارده وهی هیچ شتی که نه دده مانگووت: "پیویسته هه موو شتی که هه موو هه فالان بیران. چونکه هه فالیتی نه مهی ده خواست."

له لایه کی دیکه شه وه؛ نه وه هه فالانه کی هه اتبوونه لای په کتر هه موویان له چینیکی هه زار وه هه اتبوون، گوندنشین بوون، له گونده هه زار هه کانه وه هه اتبوون. راسته هه موومان له زانکو دده مانخویند، به لام هه مووشمان مندالی خیزانه هه زارمان بووین. هه لیه ته توانستی خیزانه کانی نیمه ش زیده نه بوو که نیمه بخه نه بهر خویندن، بویه له سر بودجهی ده ولت دده مانخویند، یان به قهرز کردن له ده ولت دده مانخویند، ته نانه ته نیمه ش بهی نیمه نه دگر. بویه بؤ خوشمان هه ندیک کارمان دگر. ئیدی هه کاریک هه بووایه، کریکاری و حه مالیمان دگر و به مهش هه ندیک پاره مان به ده ست دهینا. نیمه به و شیویه ئیدارمان دگر و ده زیان و دده مانخویند. چونکه توانستی خیزانه کانی نیمه زور که م بوو، له بهر نه وهی هه موو هه فالان له چینیکی هه زار و گوندی بوون، نه مهش له گهل خویدا له یه ک نریکبوونه وده کی زور به هیزی دده مانفراند. له یه کتر تیگه یشتن، ریز له یه کتر گرتن، به یه کتر باور کردن، هه موو شتی که به یه که وه زیانی دده مانفراند.

بؤ هموونه؛ زیانی نیمه زیانیکی کؤمین (هه ره وه زی بوو. وانا هه رچییه کمان هه بووایه دده ماندا یه کؤمین و هه فالیک له سهری راده وه ستا، هه رچییه کمان هه بووایه ته سلیمی نه ومان دگر، نه ویش له نیواخماندا پی داویستی به کانی نیمه پی کده هینا، وانا که سمان به ته نیا شتی کمان نه بوو، زیانیکی شه خسیمان نه بوو، توانستیکی شه خسیمان نه بوو، هه رچییه کمان هه بووایه، بؤ هه موو هه فالان بوو. ته نانه ته جلویه رگه کانیش هی هه موومان بوو. بؤ هموونه؛ پالتویه کمان هه بوو، کامه هه فالان بچوویایه دده وه نه وه له بهر خوید دگر. چونکه هه هه فالیک پالتویه کی خوید نه بوو، کی دده چووه دده وه

له بهر خۆی دهمکرد و که دهمگه پرایه وه یه کێکی تر له بهری دهمکرد، واته توانستی ئێمه زۆر کهم بوو، به پادهمیهك نه ماندهتوانی پێداویستیه سه رمه تاییه کانی ش دابین بکهین. زۆر به زهممهت ده مانتهوانی هه ندێك له پێداویستیه کان دابین بکهین. بۆیه هه موومان توانستی خۆمان ده دایه یه کتری. ته نیا به مشیومه ده مانتهوانی بزین و بگوزمێین. چونکه به هیچ شیومه کی تر مومکین نه بوو، هه م گوزمران له ئه نقه ره زۆر گران بوو، هه میش به گوێره ی ئه و گرانییه توانست و ئیمکانیه تیشمان نه بوو، ته نیا به وه ی توانستی خۆمان ده دایه یه کتر تا وه کو به توانین بزین. واته هه ر له سه رمه تا وه ژیا نی ئێمه له سه ر بنه مای گو مین ئاوا بوو، هه موو هه فالان با وه پریان زۆر به یه کتر هه بوو، له ریزگرتندا کهس که مه تر خه می نه دهمکرد و بیسنوور ریزیان له یه کتر دهمگرت. ئه گه ر مه ترسییه ک هه بووا یه یان زه حمه تییه ک هه بووا یه هه ر هه فالێک ده یخواست ئه و زۆر و زه حمه تی و مه ترسییه بخاته ئه ستۆی خۆیه وه بۆ ئه وه ی مه ترسییه که نه چێته سه ر هه فالێکی دیکه، یان له زه حمه تیدا نه ژێت. "ئه گه ر مه ترسییه ک یان زه حمه تییه ک هه یه با له سه ر من بێت نه ک له سه ر هه فالێ من" چه مکێکی به مشیومه له نیوان هه فالاندا هه بوو.

بۆ ئه موونه؛ له بزا فه کاندا په یڕه وێك ده نووسرێت و هه ر که سیك ئه مه ی په سنه کرد، په یڕه وێ دهمکات و له سه ری په یڕه و ده چن، به لām ئێمه شتیکی وه هامان نه بوو، هه رچه نه ده شتیکی وه هاشمان له وێنه ی په یڕه وێ ناوخۆدا نه بوو، به لām وه ک بلیی له نیوانماندا په یڕه وێك هه یه و نووسرا بێت وه هابوو، هیچ شتیکی نووسرا وێ به م چه شه مان نه بوو، ئێمه له دله وه ئه و په یڕه و ده مان بۆ خۆمان دروست دهمکرد، هه ر هه فالێکی ش ئه مه ی په یڕه و دهمکرد به هوشیاریه وه په یڕه وێ دهمکرد. له وانه یه له رووی ئه زموون و زانا بوونه وه ئه و نه ده به هیز نه ببووین، به لām با وه پرییه کی زۆر به هیزمان به سه روک هه بوو. چونکه ئێمه ده مان بێنی به رده وام سه روک ده یخوێنده وه، شه و و روژ ده یخوێنده وه، کاتێک شتیکی ده یخوێنده وه و لێی تێ ده گه یشت ده هات له گه ل ئێمه گفتوگۆی دهمکرد، ئه وه ی تێ ده گه یشت به ئێمه شی ددها. واته به رمه جێکی مه زن و به ئیشیکی مه زنه وه به لێکۆلینه ومیه کی مه زنه وه هه رشتیك و ئه نجامیکی ده ریخستبایه ده یخواست به ئێمه شی بدات و به ئێمه شی ددها، له سه ر ئه و بنه مایه ئێمه شی

پېشدهخست. ئېمە زياتر شتى ئامادەگراو و پاكر او مان له سەرۆك و مردەگرت، لېكۆلېنە وەگرتن و بەرمىجى خۇمان خۇمان پەرورەدە بكەين، شتىكى وەها كەم بوو. زياتر سەرۆك ئېمە پەرورەدە دەگرت، ئەو سەرۆك بە ئېمە دەدا و وەرماندەگرت و لەنيو كەسانى دېكەدا بلامان دەگرتەو. بۇ ئەو سەرۆك هەنلېك هەقال بۇ خۇمان قازانچ بكەين. ئەو سەرۆك دەماندەگرت زياتر ئەو بوو، شانەشانى ئەو ش هەنلېك خۇمان پەرورەدە دەگرت، پەر تووگمان دەرۆندەو، بەلام بەشپو مېكى سىستەماتىك نەبوو. بەلام سەرۆك پەر بە سىستەم و بەرپوگىيىكى دەرۆندەو. ئېمە هەم دەرۆينە زانكو و وانەكانەو هەمىش كارى دېكەمان دەگرت. بۆيە كات و توانستى ئەو دەرمان نەبوو پەر تووگ بخوئېنەو و لەرووى ئايدىلۆزىيەو خۇمان قوولبەكەينەو. بۆيە ئېمە زياتر له سەرۆكمان و مردەگرت. بەمە خۇمان پەرورەدە دەگرت. لەگەل ئەو شدا كە دەر فەتمان دەرۆو خۇمان پەرورەدە دەگرت. لەناو ئەو كەسانە كە باورېمان پېيان دەگرت ئەو فېكر مېمان بلام دەرۆندەو. ئېمە وەها كارمان دەگرت.

بەگورتى هەقالىتېيەكى پتەو و تۆكە لەنيوانماندا هەبوو، رېز و باورېيەكى زۆر مەزن هەبوو، هەر شتىك كە شاپستە خۇمان نەدەبىنى شاپستە هەقالى خۇشان نەدەبىنى، هەر جېيەگمان شاپستە خۇمان بېنيىايە شاپستە هەقالى خۇشان دەبىنى، ئەو له ئېمەدا بېنچېنەبوو ئېمە بەيەكلىمان باور دەرۆ و رېزى يەكترمان دەرۆ و بەدروستى لەمەك نرېك دەرۆينەو. هەر وەها باورېيەكى مەزنىشان بە سەرۆك و فېكرى سەرۆك هەبوو، هەر ئەو دەرمان هەبوو، هېچ شتىكى دېكەمان نەبوو، ژيانىكى شەخسىمان نەبوو، ژيانى ئېمە بەتەواوى بۇ يەكتر بوو، ئېمەكانمان بۇ يەكتر بوو، ئېمە بەشپو مېە دەرۆينەو. هەر لەو كاتەو خۇمان لەخودى خۇمان دەرۆستبوو. ئەمەش بە سەرۆك هاتەدى. ئېمە ژيانى سەرۆكمان بېنى كە چۆن دەرۆ، ئېمەش ئەو ژيانەمان بەبېنچېنە وەرگرت. لەژيانى سەرۆكدا ژيانىكى شەخسى نەبوو، بۆيە ئېمەش ژيانىكى شەخسىمان نەدايە پېش خۇمان. ئەمە هەر لەسەرەتاو واپېكر ئېمە له ئېمە دەرېخات. بۆيە هېچ كاتېك ژيانىكى شەخسى بۇ ئېمە دروست نەبوو، ئېدى ئەمە بوو پەرمنسېيېك لەنيو ئەم تەفكەرەدا، بوو هېزېك لەنيو تەفكەرەدا. وانا ملتانىتى ئەم

تهفگهره لهسهر ئهو بنه مايه پيشكهوت؛ لهسهر دروستبوون و پهيوهستبوون و باومړی پيشكهوت.

بيگومان لهو کاته دا به قورسی له کيشه کورد تينه گه يشتين، نه ماندمزانی که کيشه يه کی هينده گران و هينده مه ترسيداړه. ئيمه ودها تينه ده گه يشتين، به لکو وهک هر کيشه يه کی دیکه ده مانبينی. دواتر ئيمه لهوه تيگه يشتين که کيشه که زور گران و مه ترسيداړه. ئيمه که ی لهوه تيگه يشتين که زور مه ترسيداړ و گران؟ کاتيک که گروپ دروست بوو و برپارمان دا له نه نقهره وه بچينه کوردستان و له کوردستان پهره به تيکو شان بدمين، ئهو کاته له نيو ئيمه دا همنديک کهس گووتيان: "ئهمه زور مه ترسيداړه، ئهمه مردنه، پيوسته ئيمه نه چينه کوردستان، ئيمه ش وهک هر ريکخراو و تهفگه ريکی دیکه با هر له نه نقهره دا بمينينه وه، ئهوان چی دمکهن با ئيمه ش وابکهين" نه وکاته له مه ترسی ئهو کيشه يه تيگه يشتين. تا ئهو کاته ئيمه تينه گه يشتبووین که به راستی کيشه يه کی پر مه ترسيداړه، تو نه گهر دهست بهاويزيته ئهو کيشه يه ئهوا دهبيت روحي خوت بخه يته نيو چنگته وه.

ئيمه لهوه تينه گه يشتبووین، دواي برپاری گه رانه وه مان له نه نقهره وه بو کوردستان ليی تيگه يشتين. چونکه زور کهس ترسان و دهستبرداري تيکو شان بوون. وانا ئهو که سانه ی باومړيان به پيشكهوتن و سهرکهوتن نه بوو، تهنيا مردنيان دهاته به رچاو. بويه هيچ همنگاويکیان نه ده هاوشت. نه وکاته تيگه يشتين ئهو مه سه له يه مه سه له يه کی پرگران و خه ترناکه، نه ووی که وته نيو ئهو مه سه له يه وه دهبيت به گویره ی ئهمه هه لسوکهوت بکات.

ئیدی ئهم تهفگهره هر لهسهر ماته وه چهنده پيشكهوت و چهنده گورپانکاری دمنافرينيت و چهنده مه زن دهبيت يوتوپيايه کی وهامان نه بوو. نه ووی هه مان بوو ئهمه بوو: "مادام هر کهس بو گهل و ولاتی خوی خه بات دمکات، ئيمه ش گهل و ولاتيکمان هه يه و پارچه پارچه و ژيردهست بووه، پيوسته ئيمه ش خه بات بکهين و ولاتمان ولاتيکی بندهسته و پارچه پارچه بووه، پيوسته خاونداری له ولات و گهلی خو مان بکهين" تيروانيمنان بهو شيويه بوو. تو بلایي بتوانين خاونداری له مه بکهين يان نا؟ زیده بيرمان ليی نه ده کرده وه، ئهمه پاشان به ديهات.

ئىۋە بەرلەۋەى بگەرپنەۋە كوردستان لە ئەنقەرە گروپكى بچووك
 بوون، باستان لەو پەيوەندىيە ھەفائىتىيەش كرد كە لەنىۋانتاندا
 ھەبوو، تا ئەۋكاتە لەرووى سىياسىيەۋە بىر كوردنەۋمىيەكى سىياسى يان
 راستر بلتېن چالاكى سىياسىتان ھەبوو؟ لەبەرەمبەرتاندا ھىچ ھىزىك
 ھەبوو لەدۇتاندا چالاكى بنوئىت؟

بىگومان بەرلەۋەى بچىنە كوردستان لە ئەنقەرە چالاكىمان ھەبوو. چالاكىيەكانمان
 يەكەميان: لەنىۋ خويندكاراندا بوو لە خويندنگا و زانكۇدا، ئەو كاتە فاشىستى تورك
 ھەبوون، لەنىۋان فاشىستەكان لەلايەك و ھىزە چەپ و ديموكراتىخۋازەكاندا شەر
 ھەبوو، شەرەكانىش دژۋار بوون، فاشىستەكان دميانخواست لەھەموو خويندنگاكاندا
 بالادەستى خۇيان بىسەپتېن و نەھىلن شۆرشيگېر و ديموكراتىخۋازەكان بچىنە
 خويندنگاكانەۋە، شۆرشيگېرەكانىش بەرگريان دەگرد. ئىدى شەر و پىكدادان دروست
 دىبوون و دەستبەسەرداگرتن روويدەدا. كى بکەۋتبايە خويندنگايەكەۋە نەيدەھىشت
 ئەۋەى دىكە بکەۋىتە ئەو خويندنگايەۋە، واتا زۇر توندوتېز بوو، بۇيە چالاكىيەكانى
 ئىمەش لەدۇى فاشىستەكان لەخويندنگاكاندا بوو. بىگومان لەناو ھەموو تەفكەرە
 چەپرەۋەكان و تەفكەرە كوردىيەكانىشدا بەمشىۋمىيە ناسراين. واتا ئىمە لەناو تەفكەرى
 چەپەكاندا لەدۇى فاشىستەكان شوئىمان گرت، لەدۇى فاشىستەكان لە ھەموو شوئىنك
 شەرمان كرد. ھەمىش لە پىشەۋە شەرمان كرد، ئەمە ھەم ئىمەى ناساند و ھەمىش
 بىروباۋەرىيەكى بەھىزى بۇ ئىمە ئافراندا. بۇ ەموۋنە؛ ھەموويان رىزى ئىمەيان دەگرت.
 بۇجى؟ چونكە ئىمە لەدۇى فاشىستەكان لە پىشى پىشەۋە رادەۋمىستايىن، ئىمەيان بە
 ھىزىكى مەزن دىبىنى بۇ خۇيان.

شانبەشانى ئەمە لە ئەنقەرە لە گەرەكى "ئاينىن پاشا، توۋزلۇچاير و ماماك"دا
 چالاكىمان دەگرد. لەو گەرەكانەدا زياتر كورد ھەن، زۇربەشيان كوردى ەلەۋىن،
 فاشىستەكان دميانخواست لەو گەرەكانەدا رىكخستى خۇيان دروست بکەن و كوردان

بترسین و بیکاریگهریان بکهن، ههولتیکی بهمجورهیان دمد. نیمهش لهو گهرهکانده له دزی فاشیستهکان تیکۆشاین و خهباتمان کرد و شهرمان کرد. زیاتریش نهو تیکۆشانه له ژیر سهروکایهتی ههفال "کهمال پیر" دا بهپۆدهچوو. لهو گهرهکانده ههندیك گهنجی ناسیوو، ریکخستبوون. بهو گهنجانه له دزی فاشیستهکان خهبات و چالاکي دهکرد و ههموو نهو گهرهکانهیان له فاشیستهکان خاوین کردهوه. نهو گهرهکانه کهوتنه ژیر کۆنترۆلی نیمه، واتا لایهنیکی چالاکیهکانمان نهمه بوو.

لایهنیکی تریش له چالاکیهکهمان له دواي کودهتای سهربازی ئاداری سالی (۱۹۷۸) دا سهربازمهکان له ههموو جیگهیهکدا بالادهستی فاشیستهکانیان سهپاندبوو. نیت ههولئ نهوهمان دهدا که چۆن بالادهستی نهوان بشکینن و بالادهستی شۆرشگیر و چهپهکان بسهپنین. لهم رووهوه کار و خهباتمان دهکرد. لهناو چهپی تورکیشدا ههندیکیان دهیانخواست نهمه خراب بهکار بهینن، چهپی سههرکی و تهفگهره سههرکیهکان زهبریان بهرکهوتبوو و دهستگیرکراوون و لهسیداره درابوون، شههیدبوون، بهمهش بۆشاییهک هاتبووه ئاراهه. ههندیکیش فیلبازیان دهکرد و دهیانخواست نهو بۆشاییه بۆخویان پرېکهنهوه. زووتر دهستیان هاویشتبوووه نیو گهنجانهوه. چونکه گهنجان بی ریکخستن مابوونهوه، کهسانی نیو تهفگهرهکانی دیکه ههموویان دهستگیرکراوون و شههیدبوون و لهسیداره درابوون، نهوهی مابووهوش له زیندانهکاندا بوون. نهوانه لهو بۆشاییه دا سوودیان وهرگرت و دهستیان خستبووه نیو گهنجانهوه و ریکخستنیان پشخستبوو، لهم رووهشوه ههندیك کارمان کرد؛ یهکهه: بۆنهوهی ههموو بزافهکانی لاوانی چهپگر له ژیر کۆنترۆلی کهسانی دیکه دا نهبی، ههولماندا تا نهو گهنجانه له ژیر کاریگری نهوانه دهربخهین و لهنیو ریکخستنی نهواندا دهریکهون. بۆ نهوهی تهفگهرهکانی گهنج و چهپ کۆبینهوه و بینه هیزیک و بتوانن له دزی فاشیستهکاندا رابوهستن و بالادهستی فاشیستهکان بشکینن.

بۆ نمونه؛ له کۆلیزی زانسته سیاسیهکاندا، نهو کۆمهلهیهی سهرباز و پۆلیسهکان دابووین به فاشیستهکان، سهروک ئاپۆ کار و خهباتی دهکرد بۆنهوهی نهو کۆمهلهیه له دهست فاشیستهکان دهریکهویت و بکهویته دهست چهپی تورکیا و لهمهشدا به نهجامیش گهیشت، له دهست فاشیستهکانی دهرخست و تهسلیمی چهپی تورکیای

كردموه. ههروهه له دژى له سیداره دانى "دەنیز گەزمیش" و هاوړپكانى و شه هیدبوونى "ماهير چایان" و هاوړپكانى سەرۆك له كۆلیزى زانسته سیاسیه كاندا چالاكى بايكتوكردى پيشخست. بىم هۆیه وه كهوته زیندانه وه، پاشان نازاد بوو. ههروهه بۆ ئهوى لاوانى چهپ و دیموكرات هه موویان له ژیر چهترى ريكخستنیکدا كۆبكاتوه و بېتته هیزك تاكو بتوانن له دژى فاشیسته كان له خویندنگاكاندا رابوستان "كۆمهلهی خویندگارانی خویندنى بالای شۆرشگير له ئەنقەرە (ADYÖD)" دامهزرا، له ویدا ئیমে كار و خهباتمان دهکرد، له نهنجامی ئه و كاردا سەرۆك بووه سەرۆكى نهینى (ADYÖD). چونكه له رووى فەرمییه وه بهرپۆمه برایه تیهك هه بوو، ئیمه ئه و بهرپۆمه برایه تیه مان فراوان كرد تاكو هه موو لاوانى تیدا كۆبكه پنه وه. ئیمه ئه ومان ئه نجامدا و بووه هیزكى مەزن. له سەر ئه و بنه مايه پرپاگه نده و ريكخسته بوونىكى به هیز له زانكۆدا دهستپيكرد، زۆر بهشى زانكۆمان له ژیر كاریگه رى فاشیسته كان دەرخت، ئیدى شۆرشگيران بالادست بوون.

له لایه نىكى ديكه شه وه؛ هه ولمان ده دا كه چۆن بتوانین چهپى تورك و ته نانه ت لایه نه كوردییه كانیش بخه پنه سەر رێ راست و له ژیر كاریگه رى كه مالیزم و شۆفینیزم و میلیگه رای سهرمتایى ده ریان بخه یین. بۆچى ته فگه ره چه پره وه كان و كوردییه كان له كودم تا سهربازییه كان زمبریان بهر كه وت؟ هۆكارى ئه م زمبرخواردنه چیبوو؟ هه له و كه موگورى له مه دا چیبوو؟ ههروهه بۆ ئه وى ئه مه دووباره نه بېتته وه پئویسته چى بكریت؟ كیشه كه چۆنه؟ له سەر ئه و مه سه لانه گفتوگۆمان ده كرد و ده مانخواست ئه وانه له و مه سه لانه تیبگه یه نین و ئه وانه رابكیشینه سەر راسته پێ تیکۆشان. ئیدى كاریكى به مشیویه شمان ئه نجام ده دا...

به بهرپابوونى كودم تاى (۱۱) ی ئادارى (۱۹۷۱) گروپه چه په كانى وهك گروپى "ماهير چایان" و گروپى "دەنیز گەزمیش" ته سفیه ده كرىن. لیژمدا كودم تایه كه به گشتى و ته سفیه بوونى ئه و دوو گروپه به تايه تى چ كاریگه ریه كى له سەر گروپه كه ی ئیوه هه بوو؟

رېښيوانی جهامووری بزاقه چپ و شورشکیریه کان

هه‌لبه‌ته سه‌رۆك زیاتر بزاقه‌كانی پارتی - به‌ره‌یی - رزگاری گه‌لی تورکیا (Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi) به‌رېبه‌رایه‌تی "ماهیر چایان" (۱) و ئه‌رتەشی رزگاری گه‌لی تورکیا (Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu) به‌رېبه‌رایه‌تی "ده‌نیز گه‌زمیش" (۲) و ئه‌رتەشی رزگاربخوازی کرێکاران و جووتیارانی شورشکیرێ تورکیا (TİKKO) به‌رېبه‌رایه‌تی " ئیبراهیم کایپاک کایا" (۳) له‌هه‌موو گروپه‌کانی دیکه‌ی چپ باشت ده‌بینی. چونکه ئه‌و کاته زۆر گروپ و بزاقی دیکه‌ی چپ هه‌بوون، زێده‌تریش خۆی نزیکي بزاقه‌که‌ی "ماهیر چایان" ده‌بینیت، نه‌ك به‌ته‌واوی ئه‌وانه به‌بنه‌ما و ده‌رگرت، به‌لام له‌هه‌ندیك رووده هه‌واداری خۆی بۆیان هه‌یه، له‌هه‌ندیك شتدا خۆی نزیکي ئه‌وان ده‌بینیت. چونکه هه‌چ کاتێك نه‌بووده ئه‌ندامی ئه‌و بزاقه، ده‌خوازیت له‌و سێ بزاقه و هه‌موو بزاقه چه‌پگه‌ره‌كانی تریش باشت تیبگات. میژووی بزاقی چپ میژووییه‌کی چۆنه؟ چۆن سه‌ریه‌له‌داوه؟ چی گرڤووه؟ چۆن زه‌بری به‌رکه‌وتووه؟ له‌چیدا زه‌بری خواردووه؟ له‌سه‌ر ئه‌و مه‌سه‌لانه به‌ قوولی راوه‌سته‌ی کردبوو و ئه‌وه‌ی بێنێبوو که ده‌زگای ئیستخباراتی تورک (میت MIT) زۆر به‌هه‌یزه، میتی تورک ده‌که‌وێته نێو بزاقه‌کانه‌وه؛ یان ئه‌و بزاقانه به‌ته‌واوه‌تی ده‌خاته ژێر کۆنترۆلی خۆیه‌وه و

پووجیان دمکاتەو و کۆتایان پى دەھینیت، یان ئەگەر نەتوانیت بیانخاتە ژیر کۆنترۆلى خۆیەو و ئەوا پارچە پارچەیان دمکات. بەمەش بیکاریگەریان دمکات و بزافەکان بەگژ یەکتەردا دمەت و شەرى یەکتەریان پیدەمکات. بەمشۆمە بیکاریگەریان دمکات. واتا بزافى چەپى تورک هیچ کاتىک نەیتوانیو پیلانەکانى میت پووجەل بکاتەو و لەنیوگەمارۆ و کۆنترۆلى میت (MIT) دا دەرئەگەوتوو. بۆیە ھەمیشە زەبرى بەرگەوتوو. ئەمە خالىکى زۆر گرنگە. سەرۆک چۆن بتوانیت ئەو تەفگەرەى پيشەدەخات نەکەویتە نیو ئەو رەوشەو و ئەو ھەلەمەو. واتا چۆن میت (MIT) نەتوانیت کۆنترۆل لەسەر تەفگەرەکە دروست بکات؟ چى بکات بۆ ئەوئى ئەمە روونەدات؟ بۆچى بزاف و تەفگەرەکانى دیکە دەرئەگەوتە ژیر کۆنترۆلى میتەو؟ دەھینیت ھۆکارەکەى تەرز و شیواز و بیرکردنەومیانە، ھەم رامان و بیرکردنەومیان ھۆکارە، چونکە ئەواو لە گەمالیزم خۆى دانەپریو، ھەمیش ئەو تەرزى خەباتى پیدەکەن ھۆکارى ئەمەمە. کەواتە پىویستە ھەم لە رامان و بیرکردنەوئى گەمالیزم خۆیان دابپرن، ھەمیش لەتەرزدا تەرزىکى ئەوتۆ بەرپۆ ەبەن بۆئەوئى تەفگەرەکە نەکەویتە ژیر کۆنترۆلەو. ئەو تەرزى چەپى تورک پەپرەوئى دمکات چ تەرزىکە؟ تەنیا بە گۆمەلە و بە رۆژنامە کار دەکەن، ھەموویشى ئاشکران، بۆیە میت (MIT) یەکسەر کۆنترۆلیان لەسەر دادەھینیت. بۆیە پىویستە تا تەفگەر دروست دەھینت و دمتوانیت لەسەر پىى خۆى رابووستیت ئەو تەرزە بەرپۆ نەھینت. سەرۆک دەرئەنجامىکى بەو شیومەى دەرخیستبوو. بۆیە تەفگەرەى ئیمە بەم شیو و تەرزە دەستى بە خەبات نەکرد. واتا بە دروستکردنى گۆمەلە و دەرخیستنى رۆژنامە دەستى پى نەکرد، بۆیە تا دەولەت تیگەشتنى تەواوئى لەسەر تەفگەرەى ئیمە دروست بوو، تەفگەرەکەمان مەسافەپەکى باشى وەرگرتبوو. واتا رەگى خۆى باش داکوتابوو و کرۆک و بناخەى خۆى تۆکمە کردبوو، پاشان کە میت (MIT) خواستى کۆنترۆلى خۆى بکات، بەلام نەیتوانى.

ئەمە لەلایەک، لەلایەکى دیکەشەو سەرۆک ھەمیشە بەرپۆرەو لەو سى بزافانەى باسەمان کرد نزیکبووئەو. چونکە کاریگەرى ئەوان لەسەر ئەو ھەبوو. لەوان ھەننیک شت تیگەشتبوو، بۆیە ھەمیشە خۆى قەرزاری ئەو بزافانە دەھینى. چونکە خۆى کەسیتیپەکى چەپە و لە تەفگەرەىکى چەپ دایە، لەبەرەمبەر ھەموو تەفگەرەىکى چەپ و

كەسێتییهكى چهپیشدا خۆى به بهرپرسيار دهزانى، بهرپرسيارىتى خۆيشى ههميشه پێكدەهێنا. كاتێك "دەنيز گەزميش" و هاوڕێكانى لەسێدارە دران و "ماهير چايان" و هاوڕێكانى شەهيد بوون، بايكۆتى سياسى پيشخست، بۆ ئەوەى تەفكگەرى چهپرەو گۆبكرێتەوه زۆر هيداكارى كرد و كەوتە نێو هەولدانەوه. هەميشه خۆى بهرپرسيار بىنى و ئەو بهرپرسيارىتيهش پێكهێنا.

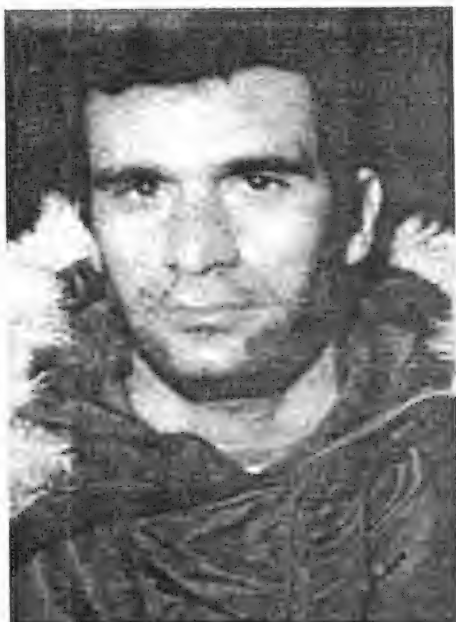
بېگومان لێردە هەفائىتى "حەقى قەرار" و "كەمال پير" يش رۆلى مەزنى خۆيان هەيه، لەبەرامبەر ئەوەى كورد نين و كوردستانىيش نين و هەر لەسەرەتاهە لەگەڵ سەرۆك ئاپۆدا شوپينيان گرت، سەرۆك ئاپۆ بەردەوام بەهايهكى مەزنى بەمەدا، لە شەخسى ئەو هەفائەدا بەردەوام گەلى تورك و چەپى توركى بۆ خۆى بەبنەما وەرگرت و بەرپزەوه هەلسوكەوتى لەگەڵياندا دەكرد و خۆى قەرزازبار بىنى، ئىدى چى بكات تاوەكو ئەو قەرزە بداتەوه؟ چىبكات ئەو ريزگرتنە لە پراكتيكىشدا پێكبهێنێت، ئەم يەكيتىيهى نێوان سەرۆك و "حەقى قەرار" و "كەمال پير" گوزارشتى لە يەكيتى نێوان گەلى كورد و توركىش دەكرد، يەكيتىيهك لەسەر بنەماى ئيرادىهەكى ئازاد و ديموكرات ئاوابوو. هەلبەتە لە چەمكى سەرۆك ئاپۆشدا ئەمە بەبنچينە وەردەگرێت، وانا چۆن يەكيتى گەلان لەسەر بنەماى ئيرادىهەكى ئازاد و ديموكرات ئاوا بكات؟ ئىدى ئەمە لەشەخسى "حەقى قەرار" و "كەمال پير" دا پێكهايتوو، هەميشه ئەمەى بۆ خۆى بەبناخە وەردەگرت، بەردەواميش لەهەر هەلومەرجێكدا خواستى بهرپرسيارىتى خۆى لەبەرامبەر گەلى توركيا و چەپى توركيا و هيزى ئازادى و ديموكراتى توركيا پێك بهيێنێت. بۆيە خاومندارىتى لە شەهيدبوونى "ماهير چايان" و ئەوانى ديكە كرد، تەفكگەرى ئاپۆچيىتى كردە بەردەوامى ئەو تەفكگەرانه، مادام ئەوان هێندە كاربان كرد و كەمێك ئەنجاميشيان بەدەست خستبوو، كارىگەريان لەسەر سەرۆك ئاپۆ هەبوو، بۆ ئەوەى لەمەسەلەى كورد تيبگات و خاومندارىتى لە گەلى كورد و كوردستان بكات، پيوستە سەرۆك ئاپۆش بەردەوامى بەو تەفكگەرانه بدات، بەمشيويه خاومندارىتى لێكرد و بەرسقى دايەوه، ئەو شەهيدبوونانەى كردە ھۆكارى ئەوەى تەفكگەريكى ئازادىخواز و ديموكراتىخواز لە كوردستان پيشبخت.

نهگر (PKK) له دایکبوو و به مشیومیه پیشکوهت نهوا هؤکاریکی بؤ نه مه دهگه پرتیه وه. چونکه نهو شه هیدبوونانه ی کرده هؤکاریک تاکو تمفگه ری نازادی و دیموکراتی و سوسیالیزم نه کوژتیه وه و له ناو نه چیت و لاواز نه بیت و بزیت، وهما به رسفی دایه وه و به رپر سیاریتی خوی به جیهینا. بیگومان لهو شه هیدبوونانه ش نهنجامی لیوه هه لیهینجا. واتا چی "دهنیز گزمیش" و هه فالانی به رهو په تی سیداره برد؟ چی "ماهر چاپان" و هاورپکانی به رهو شه هیدبوون برد؟ باش لیکوژتیه وهی له سر نه م ههسلانه کرد، له مه وه نهو دهر نهنجامه ی دهر خست که پیویسته چارمنووسه که ی تمفگه ری ناپوچیت و دهکو چارمنووسی نهو تمفگه رانه نه بیت. چونکه به له سیدارمدان و شه هیدبوونی نهوان نهو تمفگه رانه ش ته سفیه بوون و کاریگه رییه کی نه وتویان نه ما، پارچه پارچه بوون، گه لیکیان نه مان و گه لیکیشیان که وتنه ژیر کاریگه ری ده ولته وه، نهو تمفگه ره هینده مه زنانه له گوژیدا نه مان، ئیدی چی بکات تاکو رموشیکی بهو شیومیه به سر بزوتنه وهی ناپوچیتیشدا نه مهت؟ له مه شدا نهو وانه یه ی لیوه لیهینجا. له سر نهو بنه مایه تمفگه ری ناپوچیت پیخشست. نه م تمفگه ره شی کرده به رده وامی نهو تمفگه رانه، نوینه رایه تی نهو تمفگه رانه ی له گوژمهانی کوردستان و له نیو گه لی کورددا کرد و زیانندی.

نهو چالاکیه پروتستوییه ی له دزی له سیدارمدانی دهنیز گزمیش و هاورپکانی شه هیدبوونی "ماهر چاپان" له سالی (۱۹۷۲) نهنجام دهریت، رۆلی سه روک ناپو له م چالاکیه دا چیه؟ وهک دهرانریت به هو ی نه م چالاکیه وه ده ستگیریش ده کرت، زیندان یبوونی سه روک بؤ په که مین جار چ واتایه ک ده مات و سه روک خوی چ نهنجامیکی لیوه دهر خست؟

شهید نیراهیم کانیاک کایا

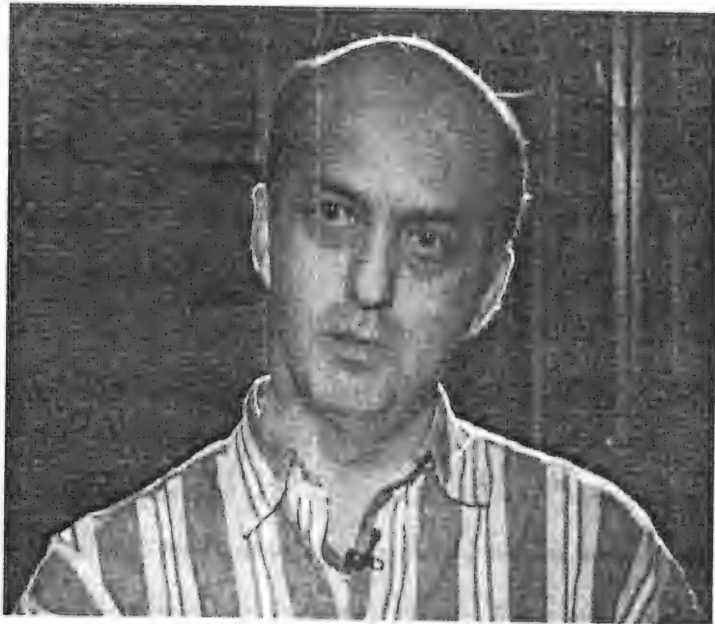
شهید ده نیز گه زمیش

شهید یوسف نهسلان

شهید حوسین ئیتان

دوغان فرتنه

لهو بایکۆتهی که له کۆلیژی زانسته سیاسیهکاندا ئه‌نجامدرا دوو کەس سەرکێشی ئەم چالاکیه دەکەن، یه‌کیان سەرۆک ئاپۆ بوو، ئەوەی تریشیان "دوغان فرتنه" بوو. "دوغان" گەنجی خەلکی ناوچهی "تراکیا" یه و هه‌فائیکی "ماهیر چایان" بوو، ئەمانه هەردووکیان ئەو بایکۆته پێشده‌خەن و پێشەنگایه‌تی ئەو بایکۆته دەکەن، هەردووکیشیان دەستگیر دەکړن. لەم چالاکیه‌دا رۆلی سەرۆک ئاپۆ سەرۆکیه‌تیکردنی ئەو چالاکیه‌یه. هەردووکیان نزیکه‌ی چه‌وت - تا هه‌شت مانگ له زیندان "ماماک" ده‌ئاخړن و دادگایی ده‌کړن. پاشان له ئه‌نجامی ئەو دادگاییه‌دا ئازاد ده‌کړن. وابزانم باوکی "دوغان فرتنه" ژهنرا، ئەمەش له ئازادکردنیاندا کاریگه‌ری خۆی هه‌یه. ئەگەر وا نه‌بایه ئه‌وکاته زحمه‌ت بوو هەردووکیان ئازاد بکەن. ئەگەر "دوغان" به‌ربەدن و سەرۆک به‌ر نه‌دەن ئەوه‌ش نابێت. ناچار بوون هەردووکیان به‌ربەدن، به‌م هۆیه‌وه ئازادکران.

له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه تاوانی ئەوان تاوانیکی ئەوتۆ نه‌بوو که‌وا سزایه‌کی گرانیان به‌سه‌ردا جێبه‌جێ بکەن، ئەگەر ته‌واو سزایان ب‌دابانایه له‌وانه‌بوو بیانخستنايه‌ته چوارچێوه‌ی "تاوانی رێکخستنی"، ئه‌وکاته چوار - پێنج ساڵ زیندان ده‌کران. چونکه

ئەو كاتە سزاي رېڭخستنبوون ھەر ئەومەندە بوو، ومكو ئىستا نەبوو. بېگومان پاشان ئەو سزايەيان گران كرد و كرديانە پانزە - بيست سال. ئەو كاتە بەمشيۈمە نەبوو، لەبەر ئەوئى تەنيا بايكۇتۇش بوو، ھەروەھا لەبەر ئەوئى باوكى "دۇغان ھەرتنە" يش ژمنراڭ بوو، ناچار بوون ھەوت - ھەشت مانگيان زىندانىكردن، دواى داداگايىكردن ئازادىيان كرىن، بەمشيۈمە ئازادبوون.

بېگومان سەرۆك ئاپۇش خۇى دىگىووت و لەم بارمەو نووسىنىشى ھەيە، لەوانەيە ئىوہ خوڭىندىتەنەو دەلىت: "كاتىك لە زىنداندا بووم زۆر بىرم دەكردەو من چى بكەم كە جارىكى دىكە نەكەومە زىندانەو، من چى بكەم بۇ ئەوئى ئەو تەڭگەرەى كە دەستەم پىيكرد چارنووسەكەى ومكو چارنووسى تەڭگەرى "ماھر چاپان" و "دەمىز گەزمىش" نەبىت. "واتا تەڭگەرەكە زەبرى بەرنەكەوئىت و بەردەوام بكات و بەنامانجى خۇى بكات. سەرۆك دەلىت: "من لەسەر ئەو مەسەلەيە زۆر بىرم كرىدەو" ھەروەھا دەلىت: "من لەگەل خۇمدا بىرپارم دا كە جارىكى تر ھەرگىز نەكەومە زىندانەو و نەگىرەم و تەڭگەرەكەمان نەكەوئىتە ژىر كۆنترۇلەو و ھەرگىز زەبرى بەرنەكەوئىت". ھەروەھا دەلىت: "لەسەر مەسەلەى كوردستان زۆر بىرم كرىدەو و تىيدا قوولبوومەو" بۇيە دەلىت: "لە بنچىنەدا من لە زىنداندا گەشتەم ئەنجام و بىرپارم دا بەناوى كورد و كوردستان تەڭگەرەكە پىشبخەم" ھەروەھا دەلىت: "سوودى ئەم زىندانىبوونە ئەومبوو" ھەلبەتە دواى ئەوئى لەزىندان دەرگەوت ھەنگاوى ئاواكردىنى ئەو تەڭگەرەى ھاوئىشت. سوودى ئەو زىندانىكردنەش ئەومبوو. ئەگەر ئەو بەرخۇدانىيەى لە زانكۆ پىشەنەخستبايە و دەستگىرنەكرابايە و قوولبوونەومەكى بەو شىۈمە نەژىابايە، باش دووژمنى نەناسىبايە و ئەزموونى لەو ھەئەنەھىنجاىبايە لەوانەبوو تەڭگەرى ئىمەش پىشەنەكەوتبايە، ئەگەر پىشەكەوتبايەش لەوانەبوو ومكو تەڭگەرەكانى دىكەى بەسەر بەتبايە، چى بەسەر ئەو تەڭگەرەنە ھات ھەمان شتىش بەسەر تەڭگەرى ئىمەدا بەتبايە.

بۇ ھەقۇلانى ئەو كاتە ئەو دەسگىركرىنە بە چ واتايەك دەھات؟

ئەو کاتە تەقگەر یان گروپ لەئارادا نییە و هیشتا سەرۆک بەتەنیا یە. بەگشتی وەکو کەسیتی یەکی چەپرەو هەلسۆکەوت دەکات و هیچ گروپیەک لە دەوربەریدا نییە، تەنیا چەند هەفالیکی شەخسی لە زانکۆدا هەیە، واتا هەفالیتی یەکی چەپایەتی (چەپرەویتی) هەیە.

دوای ئەوەی گروپ دروست دەبێت و هەندێک پیشدەسکەوێت، هەلگری چ چەمکیکی فەلسەفی و سیاسی و ئایدیۆلۆژین و بە چ رەنگێک شیکردنەوێ مەسەلەکانیان دەکرد؟

که ناری چووبووک

بیگومان هەر له سهرمتاوه ومکو نه مړو له رووی هه لسه فی و ئایدیولۆزی و سیاسی و ریکخستنی و ژياندا قوولبونه ومیه کی زور له نارادا نه بوو. سهرمتا ومکو سهرۆکیش ده لیت: "من گووتم کوردستان داگیرکراوه، من نه ودم دهستنی شان کرد". ده لیت: "نهمه ش بۆ من دهستنی شان کردنی کی زور مه زن بوو" ته نانه ت ده لیت: "له که ناری چووبووک، له گه ل هه فالانم بۆ یه که مین جار روونم کردموه و باسم لیوه ی کرد، من زور به زحمه تی و دژواری روونم کردموه، زور زحمه تیم بینی" هه روها ده لیت: "بیر کردنه ومیه کی وها نه بوو که ته فگه ری کی جودا پێشبخه یین، سهرمتا بیر کردنه ومیه کی وها نه بوو، توانست و زهمینه یه کی وها زیده به هیزیش بۆ نه وه نه بوو. واتا به زانابوونی کی سنووردار گه یشته هه ندیک نه نجام، نه نجامی هه ره مه زنیش نه و بوو که کوردستان ستانۆیه کی داگیرکراویتی هه یه، مادام داگیرکراوه پێویسته مرۆف له دژی نه مه رابوه ستیت"، ده لیت: "ئیدی من به م دوو وشه یه "کوردستان داگیرکراوه" دهستم پێکرد. بیگومان پاشان که نه و فیکریه ی خسته ناو نه و که سانه وه بینی که سه کان نه م فیکریه به سند ده که ن و له سه ر نه م فیکریه دینه لای یه کتر. ئیتر نه م فیکریه ی قوولکردموه و به هیزتری کرد. به مه ش له نه نه ره سهرۆک له گه ل هه فال "محهمه د

خهیری دوورموش"دا پهرتووکی میژووی داگیرکهری (میژووی کۆئونیالیزم)یان نامدمکرد، سهروک قسهی کرد و ههفال "محهمهد خهیری دوورموش"یش پییداجوووه و کردی به نامیلکهیهک و بلاوکرایهوه. له میژووی تهفگهری ئیمهدا ئەم نامیلکهیه یهکهه نووسینی ئیمهیه، یهکهمین بهلگهی تهفگهره و تا ئیستاش له نهرشیفی تهفگهردا پارێزراوه. ئەم نامیلکهیه دهبیته بناخه ی ههموو ئەو ههئسهنگاندن و شیکردنهوانه ی که پاشان دهکری. پهرتووکی مانیفیستۆ - رێگای شوێشی کوردستان لهسهر بنهمای ئەم ههئسهنگاندنه پێشخست. پاشان ههندیك پهرتووکی دیکه ی لهسهر ئەمه پێشخست و ئەم ههئسهنگاندنه ی فراوان کرد. واتا ئایدیۆلۆژیا و دهستنیشان کردنهکانی ئەم تهفگهره ههمووی لهم ناخافتهی سهروکدا ههیه. لهو نامیلکهیهدا ئەوهی دهستنیشانی کردوو، ههمان ئەو دهستنیشانکردنهیه که ئیستا لهبههرگرینامهکانی ئەم دواپیهیدا ههیه. واتا ئەو دهستنیشانکردنه ی که له بههرگرینامهکهدا همن ههمان ئەو دهستنیشانکردنه ی که لهو نامیلکهیهدا دیاریکردوون. ئەو ههئسهنگاندنه بۆ ههموو ههئسهنگاندنهکانی دواتری ئەم تهفگهره بناخه و بنچینهیه. تا ئەوکاته ئەو لیکۆلینهوه و لیگهپرانیه ی له رووی تیۆرییهوه ئەنجامی دابوو کردنی به تیۆری و ئایدیۆلۆژیای ئەم تهفگهره. ئەوکاته قسهی کرد و کرایه نووسین و لهسهر ههفالانیش بلاوکرایهوه، بۆ ئەوهی ههموو ههفالان پهروهردی لهسهر ببینن، تاوهکو روانین و فیکری ههموو ههفالان بکاته یهک. واتا بۆ ئەوهی یهکیتی ئایدیۆلۆژی له کادیردا بناهزینیت.

بیگومان پێش ئەوه سهروک ئاپۆ ههندیك جقینی کردبوو، بۆ نموونه؛ له ئەنقهره له "زووری بیناسازان" ی "کۆمهلهی ئەندازیاران" سیمیناریکی سازکرد. ئەو کاته ههندیك له چهپی تورکی بۆ ئەم سیمیناره بانگهێشت کردبوو، ئەو لیکۆلینهوهیهی کردبووی و ئەو دهرئهنجامه ی بهدهستهیهێنا بوو لهو سیمینارهدا پێشکەشی کرد. تا ئەو کاته ئەنجامی لیکۆلینهوهکانی تهنیا دمیدا به گروپهکه، بهلام بۆ یهکهمین جار لهو سیمینارهدا ئەو فیکر و دهرئهنجامه ی دایه ههر کهس و بلاویکردوه. ئەمه لهسالی (1976)دابوو. ههروهها جقینی دیکهشی کرد، پاشان ئەو نووسینه ی کرده نامیلکه.

تایبتمه ندى سهرمكى كەسیتی نهو ههفالانهى نهو گروهى سهرمتا
چى بوو و به چى دناسران؟ به تایبتهى ههفالان "حهقى قهرار" و
"كهمال پير"؟ ههروهه له رووى پراكتيكيه وه تهفليبوونى نهوان
بو مهزنگردنى گروه به چ رنگيك بوو؟

ههلبته رۆلى ههفالان "كهمال پير" و "حهقى قهرار" له چيپوون و پيشخستنى
گروه كهدا خاوم رۆل و پيگهيهكى تایبتهين. چونكه ههردووكيان ههر له سهرمتاوه
له گهل سهرۆك ئاپۆدا شونيان گرتبوو و فيكرى سهرۆكيان بهر له ههموو كهسيك
ومرگرتبوو. بۆيەش له ههر كەس زياتر سهرۆكان ناسيبوو و باش ليى تيگه يشتبوون. نهو
دوو ههفال له ههموو ههفالان زياتر بهردهمام له سهرۆك و فيكره كهى تيددهگه يشتن، له
ههموو ههفالانىش زياتر لهو هوناخه دا رۆلى خويان گيړا، ههم له تيگه يشتن له فيكرى
سهرۆك و ههميش له تيگه ياندن و بلاو كرده وى نهو فيكرميه دا رۆلى زور بهرچاويان
بينى. بۆيه له دروستبوون و پيشكه وتنى گروه دا رۆليكى به مشيوميان ههيه.

دمتوانم بلييم؛ له نيو تهفگه رى ئيمه دا كەسیتی وەكو كەسیتی نهو ههفالانه ناوا نهبووه،
له وانه به زور ههفالى پر بههيز و بههادر دروستبوونه، به لام تایبتمه ندى نهو ههفالانه
من له ههفالى ديكه دا نه ميبينوه، ههنديك تایبتمه ندى له ههفالان به ديها تووه، به لام
ههنديك تایبتمه نديش تا ئيستا پيكنه ها تووه. ههردوو ههفاليش نهك تهنيا له
ههنديك لايه نه وه بههيز بوون، به لكو مروف دمتوانيت بليت؛ له ههموو روويكه وه
خويان پيشخستبوو و خويان بهرهمرده كردبوو. وانا شۆرشگيرپيتى نهوان
شۆرشگيرپيتيه كى وهه تهنگ نهبوو، تهنيا له ههنديك روومه پيشكه وتوو بن، به لكو
شۆرشگيرپيتيه ك بوو له ههموو روويكه وه پيشكه وتبوو، بيگومان ههنديك تایبتمه ندى
نهوان ههه ههم وەكو يەكن، ههميش له يه كتر جودان.

چون؟

بۇ نموونه؛ همدوو همفان له پارتیبوونی (PKK) دا و له نافراندنی کولتور و نه خلاقی (PKK) دا رۆلکی گرنګ و تایبمتیان همیه. نهګر (PKK) بووه به تمفګرېك و پارتییهك و بووه خاوهن ناسنامه و تهرز و کولتور و نه خلاقی خوی، لیږمدا رۆلی مهنی همدوو همفان همیه، پیویسته مړوف بهر له ههموو شتېك هم راستییه بلېت. بۆیه سمرۆك ئاپو بۇ همفان "همفی قهرار" دهلېت؛ "وهك رۆحېكې شاراوهی من بوو". واتا مېهستی نهو كهسه بوو كه نوپنمرايهتی سمرۆكې دمكرد، نه مه راسته. همدوها بۇ همفان "كهمال پېر" دهلېت؛ "پیویسته تمفګر له رۆحې كهمال پېر تیېګات". چونكه رۆحې "كهمال پېر" رۆحې سمرۆك ئاپو، بهكرداربوونی نهوه، بۆیه سمرۆك ومها دهلېت. واتا هم دوو همفاله نهك تمنیا له فېكر و رامانی (PKK) تیګهېشتبون، بهلکو لهوش تیګهېشتبون كه نهو فېكر و هلسهفه و رامانه چۆن و به چ شیومیهك بیخه نه پراكتیكهوه. له بنچینه دا نهوهی "همفی" و "كهمال" یان مهن کرد نه مه بوو، بۆیه سمرۆك ئاپو یاس له رۆحې "كهمال" و رۆحې "همفی قهرار" دمكات بهرۆحې شاراوهی خوی دمرانیېت. لهكسایهتی همدوو همفالیشا پهكسر تیګهېشتن و پهكسر پېكهینان همیه. نه مه له سمرۆك ئاپو دا بنچینه و بنه مایه. واتا تیګهېشتن و پېكهینان وهك پهك دمېنیېت. پهكېك ناخاته پېش نهوهی ترپانهوه، تۆ هم تیېګهیت و بیخهته یواری کردارپهوه، هممیش بېكهیت و تیېګهیت. نهوهی له كسیتی "كهمال" و "همفی" دا پېكهاتوه نه مهیه "پهكسر تیګهېشتن و پهكسر پېكهینان". ههلبهته نه مه تهرزی سمرۆك ئاپو، تهرزی پراكتیكبوون و خهبات و زیانی سمرۆك ئاپو. لهو قوناخه دا نهوهی نه مهی له كسیتی خویدا پېكهیناوه نهو دوو همفالهن. بۆیه سمرۆك ئاپو ومهای لهسریان گووتوه.

لهم همفالنه دا بېی دوو دلی به سمرۆك و به تمفګر و رېباز باومپرکردن همیه، له چ ههلمومرچېكدا دمبېت با بېیت، هیچ كاتېك باومپرې خویان لاواز نهكردوه. بۇ نموونه؛ كاتېك نیمه له لوبنان بهشدارې شهرې ههلمستین دژ به نیسرائیلیمان دمكرد، دمولېت چووبوو له زېندان به همفان "كهمال پېر" یان گووتبوو؛ "ههموو همفالانی نیوه كوزراون، نهوانه ی ماوېشن نیمه دمیانګرین و دمیانهینیهوه" همفان "كهمال" یش گووتبوی؛ "نیوه درؤ دمكهن" پهكسر پېهه لګرنتیكې ومهای كړدبوو. پېګومان هیچ زانیاریهكې

نەوتۆیښی لمېردەستاندا نەبوو. بۆ ډموونه؛ ئەم پېروپاگەندەییە دۆوژمن لەسەر هەڤالانی دیکە کاریگەری کردبوو، کەوتیبوونە گومانى ئەوەى تۆ بۆیى ئەمە راست بێت؟ راست نەبێت؟ لەوانەیه راستیش بێت. بەلام هیچ کاریگەری لەسەر هەڤال "کەمال" نەکردبوو و گووتبووی: "ئێوه درۆ ډمکەن" و جوووبوو پێش هەموو هەڤالانیښ گووتبووی: "ئەوانە درۆ ډمکەن، هەڤالان هیچ شەهید نەکەوتوون، لەوانەیه هەندیکیان شەهید بکەن، بەلام ناتوانن هەموو هەڤالان شەهید بکەن و بیانگرن و بیاننێن". یەکسەر ئەو پېروپاگەندەییە دۆوژمنى شکاندبوو. ئێر ئەمە چ دەخاتەروو؟ باومرپیهکی بەهێزیان هەبوو بە تەڤگەر و ئایدیۆلۆژیا و بە هەڤالیتی، هەم لایەنى تیگەمیشتیان زۆر بەهێزە، هەمیش لایەنى پیکهینانیان زۆر بەهێزە.

هەر وەها لەئەواندا لایەنى قیداکاری له ئاستیکی زۆر بەرزدا بوو. له قیداکاریا بیسنوور بوون، له جورئەتیاندا، له باومرپاندا، له پەیموستبوونیاندا سنوور نەبوو، له خۆنۆپکردنەوه و خۆ پێشخستندا سنوور نەبوو، له بەها ئافراندن و له بەها مەزنکردندا سنووریان نەبوو. له ژيانى ئەواندا، له گەسیتی ئەواندا، ژيانیکی شەخسى نابینریت، ژيانى ئەوان بەتەواوى ژيانیکی ریکخستنییه. له ژيانى خۆياندا بەتەواوى ئازادپان بەبنەما و بنچینه وەرگرتوو. هیچ کاتیک لەگەڵ هەلە و کەموکۆرێ و گرفتدا نازین، هیچ کاتیک ئەگەر سەرشیان تێدا بچیت ئەوهیان پەسند نەکردوو کە وەها بژین. جوونه سەر کێشە و چارەسەرکردنى کێشەکە بنچینه و بنەمايه، بەها پێشخستن بنەمايه، هەڤالێ خۆ پێشخستن و مەزنکردن و بەسەرخستن بنەمايه، لاوازی و کەموکۆزى هەڤالانیان لەدژی هەڤالانى خۆیان بەکارنەدەهێنا، بەلکو هەولدان بۆ رزگارکردنیان بنەمايه. کاتیک مەترسییهک هەبووايه بۆ ئەوەى ئەو مەترسییه نەگاتە هەڤالێکی دیکە ئەوان ئەو مەترسییهیان دەخستە پێش خۆیان. واتا تايبەتمەندییى ئەوان و گەسیتی ئەوان بەتەواوى لەسەر ئەو بنەمايه بوو. هەموو شتیکی خۆیان بە تەواومتى خستبوو و خزمەتى هەڤالیتی و گەل و تەڤگەرەوه.

بۆ ډموونه؛ له روونکردنەوه و تیگەیانندن و قەناعەت پێکردندا زۆر بەهێزبوون. واتا تا مەسەلەیهکیان بەگەسیک بەپەسندکردن و قەناعەت کردن نەدابایە دەستبەردارى نەدەبوون، روونیان دەکردەوه و قەناعەتیان پێدەهێنا، تاوێکو ئەنجامیان وەرەگرتبایە

دستبهرداري نمدېوون. له ژباني خوښياندا زور دلنرم بوون. وانا دستېوې و توانست خواستن و له سر توانسته گان ژيانېوون، پان له سر دستېوې ژيانېوونيان نه بوو. دميانگوت: "نيمه مليتانين، سرړوك دميژي نيمه ش نه جامي دمدين، نيمه سرړوكمان هميه، نيمه ش مليتاني نهو سرړوكهين.

بۇ نموونه؛ همدوو همفاليش نه فرمتيان له دستېوې دمگرد، نه فرمتيان له وه دمگرد به ممرج و ممرسېب و دستېوې شؤر شگيرې بگريټ. تمفگېر چ توانستېكي بهوان بدابايه نهو توانسته پان به بنهما ومردمگرت و پېرؤزيان دميښي. وانا "نهو توانسته كهمه، پان به وه نابيت" شتيكي ومهايان نه بوو. هيچ كاتيک شتيكيان له تمفگېر نه دخواستن، هميشه چؤن بتوانن توانست بۇ تمفگېر بنا فرين و چؤن تمفگېر مه زن بگېن، نهمه پان به بناخه ومردمگرت. بۇ نموونه؛ له نيؤ نيمه دا نه وه له هر كسيك زياتر كړي كاري دمگرد و نيش و زور و زحمه تي دميښي همفال "همقي قمرار" بوو، له نيؤ نيمه دا نه وه دستېيک له نهمقمره دمركهوت و جووه "نهمنه" و له وي خه باتي سياسي دمگرد و همفاليشي دمگرد همفال "همقي قمرار" بوو. هم له وي خه باتي دمگرد و هميش همفاليتي دمگرد، خوي پي بمرؤوه دمېرد، توانستي ئا فراندووه و تمنامت توانستي زياديشي بۇ همفالاني نهمقمره دمنارد. له همدوو همفالانيشدا هيچ كاتيک و به هيچ شيوميك هرگيز كؤيلاپه تيان په سند نه كړدووه، جا به هر شيوميك بيت. هميشه چمنده كاريان كړد بيت خويان قهرزاري تمفگېر و همفاليتي بينيوه و نهمه پان به بناخه ومركرتووه.

بۇ نموونه؛ نيمه بۇ جاري دووم له زينداندا همفال "كه مال پېر" مان رھاندېوو، سرړوك له سوري اووه گوتي: "بۇ لاي مني بنيرن" منيش پييمگوت: "نيمه تؤ دمنيرين" گوتي: "من ناچم" گوتېم: "ناخر سرړوك ده ليت" گوتي: "من چؤن بچم؟ من دوو جاره كهوتوومه ته زيندانه وه، تمفگېر مني دمرخستووه (له زيندانه وه مني رھاندووه). من قهرزاري نهو تمفگېر م و من هيچ شتيكم بۇ نهو تمفگېر نه كړدووه، من چؤن بچم دمره وي ولات؟ بؤيه من ناچم" ومهاي گوت. من گوتېم: "سرړوك داوي كړدووه و پيويسته تؤ بچيت، له وي پهرورده دميښي. وهكو تريش بۇ نه وه

PKK میژووڤک له ناگر

سهرنج لهسهر تۆ نه مینیت و چیدی چاودیریش نه کریت، پاشان بگهړیوه "من ومها قهناعتم پییکرد، ومها نه بایه دهرنه دمکهوت بۆ دهرهوی ولات.

هر ومها خو شه ویستی ههر دوو هه فال زۆر به هیز بوو، لهسهر هه موو شتیك رادموستان، ته نانت لهسهر وردمکاریه کانیش. هیچ نه یاند هگووت: "هیچ نییه، شتیك نابیت" بۆ نموونه، له لای زۆر له هه فالان ئهم چه مک و لۆژیکه هه بوو. به لام ههر دوو هه فال زۆر وردیین و بهسهرنج بوون، ته نانت سهرنجی بچوو کترین وردمکاریان دها. شتیك که زۆر له هه فالان نه یاند بیینی، نه وان دمیانبیینی.

بۆ نموونه چۆن؟

بۆ نموونه؛ عه بولرهمان ناوێك هه بوو، لهسهرمهای گروپدا له نیو ئیمه دا بوو، نهو کهسه هه فالانی زۆر بیزار دمکرد، نه میدمتوانی له گهال هه فالان بگونجیت. ئیمه دهمانگووت: "نیت که سیتییه کی ومه ابه... چی لیبکه یان!!" پاشان رۆژیکیان له ئه نقه ره له بهشی ناوخوی خویندکاراندا گرهبووینه وه، نهو شوینه له دهمستی ئیمه دا بوو، "عه بولرهمان" گووتی: "ئیمه یان ههنگاوێك دمه اوێژین یان کۆتاییمان پیدیت" گووتمان: "تۆ چ له ئیمه دمه خوازیت؟ نه وهی تۆ دمیلت راست نییه" گووتی: "یان نهو ههنگاو دمه اوێژین یان ئیوه دزمان" ههرومه گووتی: "شش مانگ نابات ئیوه کۆتاییتان پیدیت" گووتمان: "ئیدی عه بولرهمانه و سهره پۆیه و لهخۆیه وه قسه دهکات" کهمال پیر گووتی: "نا، ئهمه شتیك دزمانیت بۆیه ومه قسه دهکات... چونکه ده لیت: "شش مانگ نابات!" دیاره شتیك دزمانیت. پیوسته ئهمه روون بکاته وه؟" گووتمان: "ئیدی ومه قسه دهکات و گوپی مه دهری" به لام "کهمال" پینداگیری لهسهر ئهمه کرد. بیگومان له بهر نه وهی ئیمه ی هه فالان گرنگیمان به مه نه دا، نهو پینداگیرییه ی هه فال "کهمال" ومه مایه وه. به راستیش دوا ی شش مانگ هه فال "حه ی" شه هیدکرا، ههوی کوشتنی (اغتيال) سه روکیان دا، ئه گه رجی سه ریش نه کهوت. واتا له هه موو لایه که وه هاتنه سه رمان و خواستیان ته سفیه مان بکمن. هه فال

"كهمال پير" به مشيويه لسمر همر قسه و گووتنيك رادموستا و نمنجامي ليوه هملدمهينجا.

بو دمونه؛ همر دوو همفاليش نهمانده خواست همفالي خوځيان بشكيښنه وه، نهك به و اتايه چاوي خوځيان له ههله و لاوازي و كهموكورتييهكان دمپوشي، هيچ كاتيک چاوپوشيان ندممگرد. بهلام نهو شيوازمي دميانگرتسهر وره و باومړي به همفالان دمبهخشي، وريابوون نهو دي همفالاني خوځيان نهشكيښنه وه. زور به همستياريه وه نريك دميوون. وانا شكانننهو دي مروفيك و له دمستانني كهسيكيان پهنسند ندممگرد. ههروهه له نازيتاسيونكرندا همفال "كهمال پير" زور بههيز بوو؛ كه دمچووه زور شوين به توركي قسه دي دمگرد و كوردي ندمهزاني، گونلغشياننيش له توركي تينهدهگهيشتن، ديساننيش گوځيان لههمفال "كهمال پير" دمگرت. كه ناخافتنی كوتايي پيندهات دميانگووت: "نيمه نامادمين لهگهلندا بئين" به مشيويه كاريگهري خوځي دمگرد، به كهسي تي و ههلسوكهوت و ناخافتنی خوځي كاريگهري لسمر مروف دمگرد. كاتيک مروف لهگهل "كهمال پير" بزيابه وهك نهو و ابوو مروف لهگهل سويابهك بزييت، نهو سايكولوزي و باومړيه دي دمديه مروف. چون؟ به زيان و ههلسوكهوت و ناخافتنی خوځي باومړي و موريالي به مروف دمبهخشي.

كاتيک نيمه همفال "كهمال" مان له زيندان رفاند، همننيك كهسي ناسايي له زينداندا ههيوون، گونديبوون، همفال "كهمال" زور كاريگهري لسمر نهوان كريدو، نهوانه لمرفاننني همفال "كهمال" له زينداندا روئيكي پر مهنزيان گيړا. لهبهر نهو دي جاريكي تريش همفال "كهمال" له زيندان ههلاتبوو و دهولمتيش بهمه دي زانيبوو، تهديري زوري و مرگرتبوو تاوهكو جاريكي تر ههلهنميت، نيدی همفال "كهمال" نهيدمتواني زيندان كون بكات و رابكات؛ همفال "كهمال" نهو كهسانه دي قازانچ كريدو، زينداني بهريگي نهوانهوه كون كريدو، دهولمت هيچ همستي پينهكريدو، همفال "كهمال" و نهو گونلغشيانه ههموويان ههلهاتن، نيمه نهو كهسانه مان گهمانده مالي خوځيان و بينيمان جاريكي تر گهپانهوه و هاتنهوه لمان. گووتمان: "نيوه بوجي گهپانهوه؟" گووتيان: "نيمه بي همفال كهمال ههلهناكهين، نيمه نيا و بيلا لهگهل همفال "كهمال" دمميننهوه، لهگهل همفال "كهمال" شوپشگيريتي دمكهين."

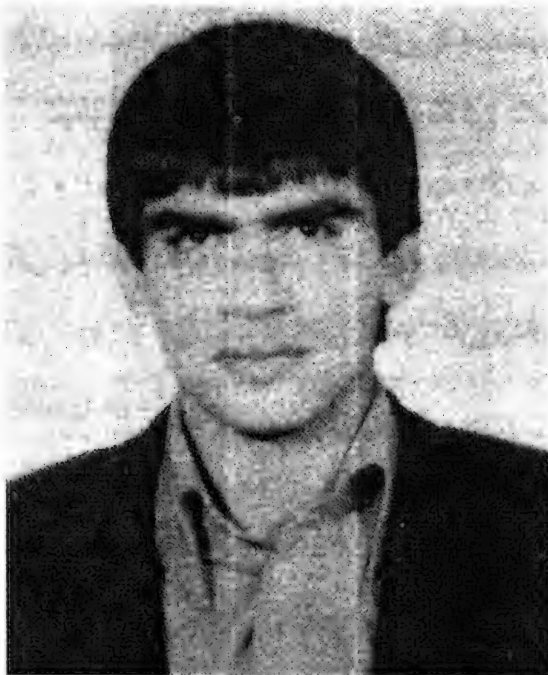
ئیدی ھەردوو ھەفائەت قەسەمیان لەگەڵ ھەر کەسێک بکەدایە مەسکەر قازانجیان دەرکرد. ھەمیشە خۆیان پەرورە دەکرد و خۆیان بەھێز دەکرد. ھیچ کاتێک کاتی خۆیان بەفەرۆ نەدەدا. لەژانی خۆیاندا بەپەلە و بەپەرۆگرام دەژیان و کاریان دەکرد و نەمەیان بەبەنجینە وەرمەگرت. لەژانی ئەواندا ھیچ کاتێک بێ رێکخستنی و بێ پیلانی و ھەمەسکاری (کەیفییەت) نەدەپێنرا، دیسپلینیان زۆر بەھێز بوو. کەسیتی ئەوان ئەو کەسیتیە بوو کە سەرۆک ئاپۆ دەخواست بپارێزێت. کەسیتیەکی بوون بەتەواوی رێکخستنی و سەرکەوتن بەبەنجینە وەرمەگرت، بێ رێکخستنیان بەسەند نەدەکرد، ھەر دەبوایە کێشە و گرفتەکان چارەسەر ببووایە، ھەر پێویستبوو ئەنجامیان بەدەست بەتایبەت. بۆیە دەچوونە ھەر جێگایەک رێکخستنیان دەبرد ئەو جێگایە، ئەخلاق و کولتور و ژان و کەسیتی و زاناوون و رۆحی رێکخستنیان دەبردە ئەو. لە ھەر کۆیەک بوونایە ئەو ھەم کادیران پێشەمکەوتن، ھەمیشە چالاکى پێشەمکەوت. لە ھەمانکاتدا ئەوان کەسی چالاکوانیش بوون. کە دەچوونە ھەر شوێنێک ئەو چالاکیان دەکرد، چالاکیان پێشەمکەوت و گۆرانکاریان ئەنجام دەدا، ئەو ھەم ئەنجامیان بەدەستەدەست. ھیچ کاتێکیش توانستی مەزنیان لەتەمەگەر نەدەخواست، لەو پەڕی بێ توانستیدا شۆرەگێڕیان کردوو. لەنەبوونی و زۆری و زەحمەتیدا شۆرەگێڕتیان کردوو و رۆژێک نەیانگوت؛ توانست نییە و زۆری و زەحمەتی ھەبە، ئێمە ناتوانین کار بکەین یان وەھا کار ناگرێت... رۆژێک بێ ورمی و بێ مۆرالیمان لەوان نەیبوو. ھەر بۆیە لەشەرگرتنی (PKK) دا لە پارتییوونی (PKK) دا، لە کولتور و ئەخلاق (PKK) دا، لە کەسیتی (PKK) دا رۆڵێکی مەزن و خەباتیکی مەزنی ئەو ھەفائەتە ھەبە. بۆیە سەرۆک ئاپۆ ھێندە بەھا دەداتە ئەو ھەفائەتە و دەڵێت: "ئەوانە نوێنەراییەتی رۆحی ئەو تەمەگەرەیان دەکرد" ھەر وەھا دەڵێت: "ھەمیشە ئەو رۆحە بۆ ئێمە پێویستە. چونکە بەراستی لەسەر ئەو کەسیتیە ئەوان (PKK) بپارێزێت و پێشکەوتن بەدیھات و ئەنجامگیر بوو. لەبەر ئەوە ھۆیە سەرۆک وەھا یاسیان دەکات.

PKK میژووێك له ئاگر

جگه لهو ههفالانه ههفالی دیکهش له گروپدا ههبوون، که وەکو
پیشەنگی گروپ تیکۆشانیان دەکرد نزیکبوونیکی ئەو ههفالانه به
گشتی له سەرۆک و نزیکبوونی سەرۆک لهو ههفالانه چۆن بوو؟ به
چ رەنگێک نزیکی یەکتەر دەبوونەوه، وایا سەرۆک به حوکمی ئەوهی
لهوان پیشەوهتر بوو و پیشەنگایهتی ئەو گروپه ی دەکرد چۆن
لهیهکتەر نزیک دەبوونەوه؟

شههید محهمەد خەیری دوورموش

شهید مهزئوم دوغان

بیگومان لهدمرهوهی "که مال بیر و حهقی قهرار"، ههفالی دیکهی وهک "محهمهد خهیری دورمووش و مهزئوم دوغان" یش ههبوون. ئهوانیش لهو قوناخه دا زۆر کار و خهباتیان کرد؛ لهپیشکهو تنی گروپ و تهفگهردا له پارتیبوونی تهفگهردا، ئهوانیش رۆلی بهرچاوی خۆیان بیینی.

ههلسوکهوت و نزیکبوونهوهی ههفالان بۆ یهکتری وهکو گووته؛ بهرۆحیکهی ههفالاییهوه لهیهکتر نزیک دهبوونهوه، یهکێک خۆی مهزن ببینیت و ههفالانی خۆی بچووک ببینیت یان بهدواکهوتوو ببینیت، یاخود بۆ ریزی بهرامبهر بکات... شتی وهها لهئارادا نهبوو. لهنیو ئیمهدا جوداکارییهک نهبوو، وهک؛ ئهو ههفالاه له پێشه و ئهوهی تر لهدواوهیه و بهگوێهری ئهمهش نزیکبوونهوه بکریت، شتی بهمجۆره نهبوو. ئهو ههفالانهی ههر لهسهرهتاوه تهفلی ئهو گروپهبوون، له ژانیسیاندا و له کاریشیاندا، وهکو یهک بوون. هیچ کاتێک جوداییهکمان نهدهخسته نیوانیانهوه. تهناهت ئهو ههفالانهی که تازه تهفلی ئیمه دهبوون، هیشتا بهتهواوی لهگروپ تینهگهیشتبوون، زۆر

ههستیاربووین لهووی که زور باریان گران نهبیټ، زیډه زهحمهتی نهبین، ههستیاربووین لهووی بهههله لهشت تیڼهگن، ههستیاربووین لهووی شیومگرتی نهوان بهراست و دروستی بیټ و نهو زوری و زهحمهتیانهی ئیمه کیشامان نهوان نهیکیش، نهو تهنگاسیانهی ئیمه بهسهرماندا هاتوو نهوان بهسهرماندا نهیمت. بۆ نهووی شورشگیرپتی نهوان باشت و تۆکمهتر پیشبکهوټ. نهمه له گروپدا نهخلاق و کولتوریکمان بوو، شیومگرتی گروپ بهتهواوی لهسر نهو بنهمایه بوو. تۆ جیاوازیته نهدمبینی لهنیوان ههفالیټ که لهسهرمتاوه تهفلی گروپ بووه و نهوهپش که لهدواپییدا هاتوو، بهمشیویه بهو.

پهپهمنی نیوان سهرۆک و ههفالانی گروپ دیسان لهسر ههمان بنهماپوو، بهلام ههموو ههفالانی گروپ ههمیشه لهنیوان خۆیان و سهرۆکدا جیاوازیهکیان دادمنا. نهمه نهک سهرۆک دهیکرد، بهلکو ههفالان نههمیان دهکرد. واتا ههموو ههفالان بۆ شک و بۆ نیقاش سهرۆکیان پهسنگرپوو، پیډوودلی پیی بهباومر بوون؛ سهرۆک چی بلټ، نهوا راست دهلټ، نزیکبوونیکی بهمشیویه لهنیو ههموو ههفالاندا ههپوو.

بیگومان نهمه لهنیو ههفالاندا بهکار و ژپانی سهرۆک دروست ببوو، نهک سهرۆک نههمی دهخواست. نهمه بهخواستی نهو دروستنهبوو، بهلکو بهتهواوی به ژپان و کاری سهرۆک نهو ریز و حورمهته، نهو پهسنگردنه، دروست بوو.

بۆ نموونه؛ له میژووی زور تهفگهردا سهرۆکاپهتی تهفگهرهکان پهکسهر ههر لهسهرمتاوه بهمشیویه دهرناکهون و پهسند ناگرپن، زور کات تیډهپهپرت تا ریکخستن دروست دهبیټ و کار و خهبات دهکرت، چهنبین کۆنگره ساز دهکرتن، له نهنجامی نهمانهدا ئینجا سهرۆکیټ پهسند دهکمن. بهلام لهنهووی ئیمهدا بهو شیویه نهپوو، هیشتا له سهرمتاداین و گروپیکی زور بهجووکین دوو - سۆ کهسین له قوناخیکی وههادا سهرۆک وهک سهرۆک پهسند گراوه. بۆچی؟ چونکه نهووی خهباتی تیوری بهرپوه دهبرد، نهووی فلهسفه و ئاپیدیولوزیا و توانستی نهو تهفگهری ههموو پیشخستوو سهرۆک ئاپویه، ههمیش بهتمنیا بهخوی و به رهنجی خوی نههمی کردوو. هیچ کاتیټ نههمی نهکرده مولگی خوی، بهنیش و رهنج و زهحمهتییهکی مهزنهوه ههرچییهکی ئافراند خواستی بیکاته مولگی ههموو ههفالان و ههموو گروپ، خواستی ههموو ههفالان لهسر نهوه

بههیز بکات. چوڼ خوی بههیز کرد، دمیخواست بهههمان شیومش ههموو ههمالان بههیز بکات، لاوازیتی ههمالانی پهسند نهدمگرد، کهماسی پهسند نهدمگرد، ههموو ههمولی نهوه بوو که چوڼ بتوانیت ههمالانی خوی بههیز بکات. چونکه دمیزانی سرکهوتنی خوی له بههیزکردنی ههمالانیدا دمرباز دمبیت، نهگمر ههمالی خوی بههیز نهکات نهوا چهنده خویشی بههیز بکات بیسووده. که ههمالی خوی بههیز کرد نهوا نهمه دمبیته هوی بههیزبوونی نهو و سرکهوتنی نهویش. بویه همم خوی پهرومرده دمکرد و ههمیش ههمالانی پهرومرده دمکرد، چهنده بوی خوی توانست و دمرفهتی دمپرخساند، بهههمان شیوه بوی ههمالانیشی توانست و دمرفهتی دمپرخساند، شهو و روژ دمپخویندهوه و لیکولینهوهی دمکرد و زیده نهددخهوت. ههموها ژپانیکی زور ساده و ساکاری ههموو، ههمالان، نههمیان دمبینی، بویه سرؤکیان پهسندکرد، حورمهت و ریژیان بوی ههموو، نهک لهبهرنهوهی سرؤک نههمی دخواست. سرؤک هیچ کاتیک نههمی نهددخواست نیمه بهو شیومیه نزیکبوونهومیهکی جودای بوی بکهین. تهنانت به نزیکبوونهوهی بهمشیمیه تووره و بیزاریش دمبوو، دمیگوت: "من ناغا نیم، سرؤک عهشیرت نیم، نیوش کویلهی من نین، تا نیوه بهمشیمیه لهمن نریک ببینهوه. لهریز و حورمهتیشدا نهو ریژ و حورمهتهی لهنیو جفاکدا ههمیه بوی من مهیکهن، نهگمر ریژ و حورمهتتان بوی من ههمیه، ههمالیتی لهگهل مندا بکهن، نهگمر ریژ و حورمهتی نیوه بوی من ههمیه، نهوا ریژ و حورمهت لهسر بنهمای ههمالیتییهکی راست و دروست ناوا دمکریت، نههمش لهسر بنهمای نهو فیکره دمبیت. نیوه لهم فیکرمدا چهنده خوتان بههیز کرد و چهنده خوتان کرده هیزی چارمهیری بوی گهل، نهوکیاته بهراستی ریژ و حورمهتی من دهگرن..." ههر لهو کاتهوه نههمی بهبنچینه ومرگرت.

لهم رووهوه با بیرومورییهکی خومتان بوی بگپرمهوه؛ نیمه مالیکمان ههموو بهکریمان گرتبوو، لهگهرمکی "ههمرانچی"، لهپشت بینایهی مهجلیسی تورکیا، مالهکه قاتی ژپرومهی بینایمک بوو، واتا ژپرزهمین بوو، شوینهکههمان زور سارد بوو، توانستی نهوهشمان نهبوو شوپنیککی تر بهکری بگرین، ههر کاتیکیش که باران دمباری پری ناو دمبوو، شوپنیککی ومها بوو... لهنریک نیمه باخچه (پارک) پهک ههموو، روژیک خورمتاو بوو، ههموا خویش بوو، خهلیک بوی خویان دانیشتبوون، من و سرؤکیش بهویدا تیپهرپن،

من گووتم: "نهو پارکه له نیمهوه نړیکه، نیمه دمتوانین جار به جار سوودی لیومرېگرین و لئی دابنیشین". بۆجی وهام گووت؟ چونکه ژېر زهمینه کهمان ژور سارد بوو، نهویش پارکه و دهرموهیه و ههوا خوښه و مروږ دمتوانیت لیره هېنېشېت، لمنیو نهو ژېرزمینه دا لهسرمان هر مردین. بینیم سرۆک لهمنی روانی و له پارکه کهی روانی؛ که خهک و گهنج لهوئ دانیشتبوون، پی گووتم: "پیوسته شوږشگېری کوردستان وک راهیبهکان بن" کاتیک که نه مهی گووت وک بلئی لمپر ناوئکی ساردیان بهسرمدنا کردیت، من زانیم که سرۆک بۆجی وها دملیت، وانا سرۆک وها تیگمیش که نیمهش لهوئ وکو نهو گمنجانه بژین، ئیدی بینیم نهو کاته شیکردنه ویهکی بۆ من پیشخت و گووتی: "بۆیه گووتم پیوسته مروږ وکو راهیبهکان بژیت. وها نه بیت نهوا شوږشگېری له کوردستاندا دروست نابیت، نهو شوږشگېریه تهی تۆ له چهپی تورکدا دهیپینی بهی جارسرکردنی کیشهی کورد ناکات..."

هرچنده من وها بیرشم نهدمکردوه، مهبستیشم نه مه نه بوو، کاتیک بینیم سرۆک وها شیکردنه وه دمکات، هرچنده وکو بهسرمدکردنی ناوئکی ساردیش بوو، بهلام نه مه بۆ من بوو بهبنچینه و بنه مایهک. بیگومان که چوینه مالوه، پییمگووت: "من بهو مهبسته گووتم، نهک وک نهوان بژین، ژېرزمینه و سارده، نهویش خورمتاوه و پارکیکه. نیمه دمتوانین جار به جار بچینه نهوئ، گفوتگو بکهین و لهوئ پهرتووک بخوئیننهوه، بۆیه وهام گووت". وانا سرۆک بهمشیهیه ههستیار بوو؛ له رویشتن و دانیشتندا ههمیشه پهرومردکردنی ههفالی خوی بهبنچینه و مردمگرت، بۆ نهوی نهکهوئته ههلهوه، نهکهوئته ژېر کاریگری گولتوور و نهخلاقی سیستمی بالادستهوه، بهلکو لئی رزگار بکات. نه مهی بهبنچینه و مردمگرت.

لهزانی سرۆک ناوډا پهرومردکردن و خۆ پهرومردکردن بنه مابوو، لهسفر خواردندا، له رویشتندا ههمیشه پهرومرده بوو. ئیدی بۆ ههفالی خوی به بمرپرسیارتیه کهوه دهژیا، حورمتهکی مهنی نیشان ددها، بۆیه هینده لهسر ههفالان رادهوستا بۆ نهوی لاوازی له ههفالاندا دهرنهکهوئت، ههفالان له دست نهدرن، تمکهر و گهل له دست نهدرت. هیچ کاتیک له دستمان (بهفرېدان) و لاوازی شایستهی ههفالی خوی نه دهیپینی. تهنیا سرکهوتنی شایستهی ههفالانی دهیپینی. چونکه دووژمن ههمیشه

ژېركهوتنى كوردى بهېنه ما وهردهگرت و به شاپستهى دهمانى و له م پېناوهدا كارېدهگر، بۇيه سەرۆك لهدى ئهو چهكهى دووژمن رادهموستا كه تهنيا دۇران و شكستى به شاپستهى كوردان دهمبىنى. بۇيه ههموو ههولېكى ئهوهبوو كه چىبكات تاكو مرؤفى كورد و ههفالانى خوى بكاته هئزى چارسهرى و لهسهركهوتندا بژين، نهك له دۇراندن و ژېركهوتن؟ لهژيانى خۇيدا ههميشه ئهوهى بهېناخه وهردهگرت، بۇيه له ناو ههفالاندا حورمهتېكى مهن مهن بۆ سهرۆك دروست ببوو، ههفالان كه له سهرۆكيان دهروانى لېيهوه فېر دهمبون و سهرۆكيش فېرى دهكردن. ئىدى كرؤك (ناوك)ى ئهم تهمگهره و كاديرانى ئهم تهمگهره سهرمتا بهمشيوميه دروست بوو. بۇيه تهمگهرهكه به توكمهيهى دروست بوو و لهسهر ئهو بهېنه مايه بهرپوهجوو...

لهو كاته دا سهرچاوهى ماددى و معنهوى گروپهكه لهكوپوه دههات؟
ئهو تهنكاسى و زهمهتيانهى تووشى بوون چۆن چارسهرتان دهكرد؟

لهسهرمتاى ئهو گروپه دا لهرووى سياسى و رېكخستنييهوه نهزموونيكمان نهبوو، لهرووى مادديشهوه هيج ئيمكان و توانستېكمان نهبوو، ئهم تهمگهره خوى توانستى ماددى و معنهوى بۆ خوى ئافراند. بۇيه نهگهر ئهمرؤ لهرووى ماددى و معنهوييهوه هئنده بههئزه و گهېشتوته ئاستى بهدمستهئنانى بههاى مهن، ههموو ئهمانه ئهم تهمگهره خوى بهرمنجى خوى ئافراندى، بهرمنجىكى مهن، بهئيش و زهمهتييهكى مهن، به سهر و لهههمانكاتا به پېداگرييهكى مهنهوه خولقاندى. پېويسته ئهم راستيه باش تېبگهين. ئهم تهمگهره هيج كاتيك ماددييهتى بۆ خوى بهېنه ما وهرنهگرتوه، ههميشه معنهوياى بهېنجينه وهرگرتوه، ماددييهت به پهيوست به معنهوياتهوه لى نزيكبوتهوه. بۇيه نهكهوتوته ههلهوه و بيس نهبوو و تيك نهجوو.

كاتيك مرؤف له مېژوووى مرؤفاهيهتى پروانتي؛ ئهوهى ههميشه مرؤفى لهسهر رېباز هئشتومتوه و بهرپوهى بردوه، ماددييهت نهبووه، بهلكو لاهمنى معنهوياى بووه،

ھەمىشە ماددىيەت خراپى و بېسى (گەمارى) بۇ مرۇقايەتى دروستكرووھ. مرۇق دىتوانىت. بى ماددىيەت بىزىت، بەلام ناتوانىت بى مەعنەويات بىزىت، ئەگەر تۇ مەعنەوياتى خۇت لەدەستدا ئەوا تۇ مرۇقايەتى خۇت لەدەست داوھ، ئەگەر تۇ ماددىيەت لەدەست بىدەيت تۇ مرۇقايەتى خۇت لە دەست نادەيت، لەوانەيە لە مرۇقايەتیبوونى خۇت ھەنىك شت لەدەست بىدەيت، بەلام ھەموو مرۇقايەتى خۇت لەدەست نادەيت. بەلام ئەگەر مەعنەويات لەدەستدا، ئەوا تۇ مرۇقايەتى خۇت لەدەست بىدەيت. بۇيە مەعنەويات بىنەمايە، لەمىژوودا ھەمىشە ماددىيەت خراپىبوونى دروست كرووھ. لەمىژوودا؛ بۇ ئەوھى ئەو خراپىبوونە لەنىو مرۇقايەتیدا بىسپنەوھ و مرۇقايەتى ديسان لەسەر بىنچىنەى خۇى بەرپوھ بچىت، ئەو شىواندن و داروو خانانەى لە مرۇقايەتیدا لە ئارادابووھ راستىبىكەنەوھ و سەر لەنوئى بىنایى بىننەوھ و مرۇقايەتى لەسەر سروشتبوونى خۇى پىشېكەوئىت ھەمىشە بىزوتنەوھى مەعنەوى سەريانەلداوھ. ئەگەر مرۇق لەھەموويان تەفكەرەكانى پىغەمبەران، ئايىنەكان، ئايىدىوئۇزىكان بىروانىت، ئامانجيان چىبووھ؟ ئامانجيان ئەومبووھ كە. چۇن بتوانن خراپى و گەمارى لەنىو مرۇقايەتیدا نەھىلن و بىسپنەوھ، چۇن ژيانىكى باش بۇ مرۇقايەتى بىخوئقىنن، ئەمانەيان كىردۇتە ئامانجى خۇيان و لەسەر ئەو بىنەمايە خەبات و تىكۇشان و شەپيان كىردوھ، ئەو تەفكەرەنە چەندە توانىويانە ئەو خراپى و خراپانە نەھىلن و لەناوبەن ھىندە لەمىژووى مرۇقايەتیدا شوئىيان گىرتوھ، بەو رادەيەش مۇركى خۇيان بۇ ماومەكى دوور و درىژ لەكاروانى مرۇقايەتى داوھ.

بۇ ئەوونە؛ با بىروانىن ئامانجى يەھودىيەت، مەسىحىيەت و ئىسلامىيەت ھەموويان ئەمە بووھ، ئامانجى فەلسەفە ھەر ھەمان شت بووھ، زانست ھەمان ئامانجى ھەبووھ، تەننەت فىودالىزم و كابىتالىزم و سۆسىالىزم، ھەر ھەموويان بۇ ئەم مەبەستە دەرکەوتوون. ئەمىرۇ لە جىھاندا سەرجەم ئەو بىزانەى ھىومانىزم و ژىنگەپارىزى و ... ھتە دەلئىن: "ئىمە دەخوازىن مرۇقايەتى لەخراپى رىزگار بکەين". كەواتە مەعنەويات مرۇقايەتى بەرپوھ دەبات و لەسەر پىيانى دەھىلئەتەوھ، نەك ماددىيەت.

ئىدى سەمىرك ئاپۇش ھەر لەسەرمەتای ئەم تەفكەرەدا مەعنەوياتى بەبىنچىنە وەرگىرت، لەبەر ئەوھى مەعنەوياتى بەبىنچىنە وەرگىرت و فەلسەفەى ئەو تەفكەرەى لەسەر ئەو

PKK میژوونك له ناگر

بښه ماڼۍ پېشخست، كېشه و گړتۍ مادديش چاروسر كران، له ناكامدا ماددييت نهو تهفكره څراپ نه كړد، هر كاتيك معنويات له تفكره پېشدا لاواز بووېت، وانا چالاكي ناپېښوونكي لاواز بوو، نهوا كولتوور و نه خلاقيش لاوازيوو، گهماري و چه ته گمري و خرابي پېشكوتوو. بويه كاديواني هم تهفكره پېويسته بهر دموام معنويات به بڼه ما وېرېگن، نهك ماددييت. پېويسته به دواي ماددييت راكراكه نهك، هميشه ماددييت به معنوياتو په پېوست بكن، نهوكاته ماددييت خرمهت دمكات و خرابه كاري ليناكوتېتوه، چونكه نهگم تې ماددييت به بڼه ما وېرگرت رږز بهر رږز زياتر پېويستې ماددييت دهيت، هر هينده ماددييت به بڼه ما وېرگرت نيدى هه موو خرابيېك به مړوځ دمكات و مړوځ له مړوځايتى دور ده خاتوه و دميكات به دووژمنى مړوځايتى. نهگم تا نه مړو تهفكره (PKK) خاوين و پاكر ماوتوه و پېويسته به نمانجه كاني خوېموه و هيندهش له نيو گه لدا شوېنى گرتوو، هوكارمكې نه مېه.

سهرتا كېشه ماددى زورجنديمان هېوو، وېكو گوتم؛ نهو هه فالاندى لهگروېدا شوېنى خويان دمگرت هه موو كسى هه ژارېوون و توانستى خويان و خيزانه كانيان زېده نه بوو، كه سيكېش توانستى به نيمه نهددا، چونكه كسى نيمه نهدناسى و هه روهه به ناسانېش باوهرېان به نيمه نه دكرد تاكو بلين: "مادام نهوانه بې نيمه كاردمك، با نيمهش توانستېك بهوان بدېن" بويه نيمه له رووهو زور تهنگاسيمان كېشا. هم خوت بزيښى و خوت موحتاجى كه سيك نهكېت و خوت خراب و گهمار نهكېت و هميش كاري شوړشگيرې بكهيت، بېگومان نه مې زور زحمهت بوو، هر له سهرمتاو مليتاني هم تهفكره وها ژبا و شهري كرد و زوري و زحمهتې چاروسر كرد و به مشوېهش پېشكوت. له سهر هيزى خويى خويى پېشكوت و هېج كاتيك خوي موحتاجى كه سيكى ديكه نه كړد. له بهر نهوې كېشه و گړتۍ ماددى هېوو خوي نه فروشت و نهكوتو خرمهتې كه سيكهو، له پيناو ماددييتدا خوي به هه نديك لايېن پېويست نه كړد، هر چه نده كېشه ماددى خويى هېووېت، چاروسر كرنى له سهر هيزى خويى به بېنچينه وېرگرت. ته نانت رږزكېش نه مانگووت: "كېشه مادديمان زوره، جا چون بزيښ و چون شوړشگيرې بكهين، چون بېينه تهفكره ك؟ نيدى

بەمشېۋىيە نابىت " ھەرگىز ۋەھامان نەگۈوت. بەلكو گۈوتمان؛ كېشەيەكمان ھەيە، پېۋىستە چارەسەرى بىكەين. ئىمە چۈن ئەو كېشەيە چارەسەر بىكەين؟ ئىمە دەبىت بەھىزى خۇمان چارەسەرى بىكەين، ئىمە دەبىت خۇمان ماندوو بىكەين تاكو ئىمىكانىيەت بۇ خۇمان دروست دەكەين، ئىمە دەبىت بەتەۋاۋى لەسەر توانىستى خۇمان بىزىن، دەبىت خۇمان موحتاجى كەسكى دىكە نەكەين.

دەۋلەت دەيزانى كېشەيە جىددى ماددىمان ھەيە، ئىدى ئەۋكاتە پېلۇت (نەجاتى كاپا)يان رۇلگىر كرد و خستە دەۋرەۋە، دەيانخواست لەرپى "پېلۇت" ۋە زەبىر لە تەفگەر بەدن و تەفگەر بىخەنە زېر كۆنترۇلى خۇيانەۋە، لەنىۋ تەفگەرىشدا زۇر كادىر تەسفىيە بىكەن. نەگەر "پېلۇت"يان خستە ناو تەفگەرەۋە بۇ ئەو مەبەستە بوو. "پېلۇت" دەبىيىنى ئىمە چەنلىن رۇز بىرسىن و ھىچمان نىيە بىخۇيىن، دەيگۈوت: " ۋەرن با خواردنتان بۇ بىكرىم، ۋەرن با بتانەمە چىشتانەۋە" ئىمە پەسندمان نەدەكرىد، دەمانگۈوت: " تۆ بۆچى ئىمە دەبەيتە چىشتانە؟ ئەو پارمىيە دىدەيتە چىشتانە با بەخواردنى بەدەين و لەمالەۋە خواردن دروست بىكەين، ھەم خاۋىنترە و ھەمىش ھەرزانتەرە" ئەۋىش دەيگۈوت: " نا پېۋىست ناكات، جا خواردنىكتان لە چىشتانە بەدەمى جىيە، زۆرە؟ ئىۋە لەبەرامبەر ھەموو شتىكن" دەيخواست بەمشېۋىيە كارىگەرېمان لەسەر دروست بىكات، دىسان كە دەيزانى كېشەيەكى ماددى جىددىمان ھەيە رۇژىك گۈوتى: " ئەو شوئەنى من ئىشى تىدا دەكەم، بىرۋەكى فرۇكەۋانى سفىلە، پارمىيەكى زۇر دېتە ئەۋى، ئىمە دەتوانىن بەناسانى دەستى بەسەردا بىگرىن، ھىچ شەھىدىكىش نادەين، با ئەمە بىكەين" ئەمەى بە من و ھەفال "كەمال پىر" گۈوت. من و ھەفال "كەمال پىر" ىش گۈوتمان: " با بىكەين، مادام پارمىيەكى ئەۋەندە زۆرە، نەگەر شەھىدىش بەدەين با بىكەين، ئىمە دەچىن ھەمالىتى دەكەين، كەچى ھىشتا بەشمان ناكات، نەگەر ئىمە ئەو پارمىيە بە دەستبىخەين ھەم ھەفالانمان دەخەسئەۋە، ھەمىش دەتوانىن زياتر كار بىكەين، ئىمە ئىدى ھەم ھەمالىتى ناكەين ھەمىش كاتى خۇمان بەتەۋاۋى تەرخان دەكەين بۇ كار و خەباتى سىياسى و رىكخستىنى، زۇر باشر دەتوانىن ئەنجام ۋەرىگرىن". ئىدى چۈۋىن بە سەرۋكمان گۈوت. سەرۋك گۈوتى: " با بىنئىت ئەمە مەكەن" ئىمە زۇر سەرمان سوۋرما، گۈوتمان: " تۆ بلىنى سەرۋك بۇ ۋا دەئىت؟" سەرۋكىش دەزانىت رەۋشى ماددىمان زۇر خۇراپە، ھىندە

پاره، كه دوازده مليون پارهى توركى بوو، پارمېهكى گهليك زور بوو. به سەرۆكمان گووت: "رهوشمان له پېش چاوانه، با ئه مه بكهين، نه گهر شه هيليش بدين كيشه نييه، هر هيج نه بېت تهفگهره كه مان به سهرده كهوئ" سەرۆك گووتى: "نا" ناچار بووېن له لای سەرۆك دهرچووېن، پاشان له نيوان خومان گفتوگومان كرد و گووتمان: "كهواته سەرۆك شتيك دهرانييت، بۆيه ئه مه په سندن ناكات، نه گهرنا بۆجى په سندن ناكات؟! " به لام ئيمه هرگيز حيسابى نه وومان نه دمه كرد كه "پيلوت" سيخوېر بېت، بۆيه سەرۆك په سندن ناكات. پاشان چارېكى ديكه چووېنه وه لای سەرۆك و پيمانگووتمه وه، ديسان په سندن نه كردمه وه. كاتيك په سندن نه كردمه گووتمان: "ئيدى پېويست ناكات نه ووند ه پيداگرى بكهين". بۆيه وازمان ليهينا. پاشان به دياركهوت كه "پيلوت" دمهوئت رمانكيشته ناو نه و چالاكويه وه و له و چالاكويه دا هه موومان ته سفيه بكات. نه گهر توانى كاديرى باشى تهفگهره كه ته سفيه بكات، نه وكاته دمهوانييت تهفگهره كه به تهمواوى بخاته ژېر كۆنترۆلى خويه وه و پاشان دمهولته شه وه. وانا به پاره تهفگهره كه بكرېت، له لايه كه وه تهفگهره كه به پاره بكرېت و له لايه كى ترېشه وه كاديرم كان له و چالاكويه دا ته سفيه بكات. به مەش تهفگهره كه بخاته ژېر كۆنترۆلى دمهولته وه. نهركى نه و نه مه بوو. سەرۆكيش له و كهوتۆته گومانه وه، ناتوانييت به ئيمەش بلّيت، دهلييت: " نه گهر به وان بلّيم نه وانيش به هه نديك هه فالانى ديكەش دهليين، نه و كاته مەترسيدار دهلييت... " بۆيه به ئيمه نالّيت، "پيلوت" پش و بيردكهاته وه كه نه گهر بلّيت: "پارميه كى هينده مەزنه" ئيمەش دهليين: "با بيكهين" له مه سوود وهرده گرېت و زه برېكمان ليدمه وشينييت. چونكه به پرستى زور له هه فالان به نۆره حه مائيمان دمه كرد، نه گهر وا نه بابه نه مانده توانى بگوزهرئين، ئيمه حه مائيشمان دمه كرد كه چى زور به زه حه مەتى ده مانده توانى بگوزهرئين.

به ميرم دپته وه؛ هه تا شه رى "هيلوان" ى سالى (١٩٧٨)، به ميرم نايهت رۆژيك هه فالان تير نانيان خوارده بېت، نه مه راستيه كه. نه م تهفگهره مان له نيو زورى و زه حه مەتتبه كى مەزندا پيشخست. به ميرم دپته وه؛ هه موو هه فالان حه مائيتيان كرد و له خواردى خويان برى و خويان به مبرستى هيشته وه بۆ نه وهى پاره كۆيكه مېنه وه تاكو چه كيك بكرېن. په كه مين چه كى نه م تهفگهره به مشويه كېدا. ديسانيش پاره كه مان به شى كېرى

چەکیکی نەکرد، بە قەرز کڕیمان، کاتیکی ئەو چەکەمان کړی گووتەمان: "ئیدی بووینە خاوەن چەکیک، ئیدی دمتوانین شت بکەین" واتا له بێ توانستیدا چۆن توانست دروست بکەین؟ ئەوەمان بۆ خۆمان بەبێنەما وەرگرت، ئێمە نەمانگوت: "مادام توانستمان نییە، ئیدی نابێت" و دەستبەرداری خەبات نەبووین. ئێمە نەمانگوت: "توانستمان نییە با بچین هەندیک توانست لەهەندیک کەس بخوازین، تاكو توانست بەئێمە بدم" ئێمە ئەوەمان بەبێنەما وەرناگرت، بەلکو بەتەواوی لەسەر توانستی خۆمان خەباتمان کرد و رابووین، ئەوەمان بەبێنچینە وەرگرت. ئیدی ئەمە ئەو تەقەرە پێشخست و ژياندى...

لەو قۆناخەدا؛ گروپ هیڤی هیڤی ئاوا دەبێت و مەزن دەبێت، زۆر کەس بەتایبەتی گەنج تەقلى گروپ دەبن، ئەو کەس و گەنجانە چۆن پەرۆردە دەرکړن و چۆن نامادە دەرکړن بۆ خەبات؟ ئەو کاتە پەرۆردە چۆن بوو و بۆ ئیوه به چ واتایەك دەهات؟ رۆلی پەرۆردە له پێشخستنی گروپدا چیبوو؟ هەڤالان چۆن نزیکى پەرۆردە دەبوونەوه؟ سەرۆك چۆن نزیکى پەرۆردە دەبووه؟ هەرودها ئەو سەرچاوانەى بۆ پەرۆردەکردن بەگارتان دەهینا چیبوو؟

له (PKK) دا پەرۆردە ئەركیكى بنچینهییه، ئەوهى راست لهو ئەركه نزیك نەبێتەوه، هیچ کاتیکی راست له ئەركەکانی دیکەیشی نزیك نابێتەوه، ئەوهى لەم ئەركەدا قوولنەبێتەوه و ئەنجام وەرناگرت، ئەوا له ئەركەکانی دیکەشدا ناتوانیت ئەنجام بەدەستبێخات. هەموو ئەركەكان پەيوستن به ئەركى پەرۆردەوه، وهك پێشيانمان دەلێن: "چ بچینیت ئەوه دەرۆریتەوه" ئەگەر تۆ شتیکت نەچاند تۆ ناتوانی شتیکیش بدووریتەوه، یان تۆ چیت چاندووه ئەوه زیاتر ناتوانیت شتی دیکە بچینیتەوه، ئەمە راستە. بۆ شۆڕشگێڕەش ئەگەر تۆ کەسانى خۆت پەرۆردە کرد، تۆ کەسانى خۆت کردە هیڤى جارەسەرى، ئەوا تۆ دمتوانیت بەم کەسه ئەنجامگیر ببیت. هەموو خراپییەکان

له نه زانییه وه دهرمهگه ویت، مرۆفی نه زان خرابی دهکات. ئه گهر تۆ ناخوازیت کهسانی تۆ خرابی بکهن، تۆ ئه وه کهسانه پهروهرده بکه و بیانکه بههیزی چارسههری. ئه وه کاته ئه وه کهسانه خرابی ناگهن، ئه وه کاته ئه وه کهسانه خزمهتییکی باشی گهلی خۆیان دهکهن. ئه گهر له نیۆ (PKK) دا بۆ هه موو شتیک لیبورردن هه بییت، ئه وا بۆ خۆ پهروهرده نه کردن لیبورردن نییه. چونکه خۆ پهروهرده نه کردن پهسندکردنی ئه وه کهسیتییه که دووژمن و داگیرکهرا دروستیان کردووه، ژيانلنی ئه وه کهسیتییهی دووژمنه له نیۆ تهفکهردا. بۆیه لیبورردنی بۆ نییه و تاوانییکی مه زنه. چونکه داگیرکه ره هه یج کاتیک ناخوازیت مرۆفی کورد پهروهرده بییت و هوشیار بییته وه، زانابیت و بییته هیزی چارسههری، بۆ ئه وهی بتوانیت داگیرکه ریتی خۆی بهناسانی بهرپوه ببات. ئه گهر (PKK) دهخوازیت داگیرکه ری له کوردستاندا نه هیلت ریی ئه مه به کویدا تیده په ریت؟ تۆ بتوانیت مرۆفی خۆت پهروهرده بکهیت و بیکهیته هیزی چارسههری. ئه گهر تۆ ئه مهت کرد، ئه وا دمتوانیت له هه موو روویکه وه له داگیرکه ری تی بکهیت و له دزی رابوهستیت و خه بات و تیکۆشان بکهیت و ئه نجام وهر بگریت. بهشیومه کی دیکه ئه مه نا کریت و نابیت. به وه کهسیتی و کۆمه لگایه ی داگیرکه ران دروستیان کردووه تۆ ناتوانیت دزی داگیرکه ران رابوهستیت، به مه دژی رابوهستیت تۆ ناتوانیت ئه نجام گیر بییت. پاشان ئه وهی به مشیومه سهره له بات، دیسان ده چیته وه باومشی داگیرکه ران و له گه ل داگیرکه ران ده بیته وه یه ک. ئه گهر کهسانی که خیانهت ده کهن له بهر ئه م هۆیه یه ده که ونه خیانه ته وه، که ده چن له گه ل دووژمن ده بنه یه ک له بهر ئه م هۆیه یه. مرۆفیک که له هه موو روویکه وه خۆی له داگیرکه ران دا براند بییت، هه یج کاتیک نا حییت له گه ل داگیرکه ران بییته یه ک. که سیک بۆ ئه وهی له گه ل داگیرکه ران نه بیته یه ک خزمه تی ئه و نا کات و له دزی راده وهستیت و هه یج کاتیک چاوی له وه نه بییت، پئوپسته جیبا کات؟ ده بیته ئه وه کهسیتییه ی داگیرکه ران دروستیان کردووه، ئه وه کۆمه لگایه ی داگیرکه ران فۆرمیله (شیوه) یان پیداهه تیکیدات، له سه ر ئه و بنه مایه ش که سیتی و کۆمه لگای نو ئ بنیاد بنیته وه، ئه وه ش به پهروهرده دیته دی. به شداری نه کردن له پهروهرده پیدایه ریکردنه له سه ر مانه وهی که سیتی کۆن، پیدایه ریه له سه ر داگیرکه ری، پیدایه ریه له سه ر

کۆیلايهتی. دمرکوتن له کۆیلايهتی و لهژر داگیرکمری و ههنگاونان بۆ نازادی تهنیا لهپێی بهرووردموه دیتهدی. بۆیه بهرووردده زۆر گرنگه.

ههر لهسهرمهتاوه؛ ئەم تهفگهره بهرووردی وهك نهرکیکی بنجینهیی دیاریکرد، خواستی به بهرووردده ئەو کهسیتییهی داگیرکهران بنیادیان ناوه تیک بدات و لهشوێنیدا کهسیتییهکی نوێ بنیاد بنیتهوه، ئیرادیهکی نوێ و نازاد، کهسیتییهکی نازاد بنیاد بنیت. ئەمەش له فیکر و رامانهوه دهستپێدکات. پێویسته دهستپێک له فیکر و راماندا نازادی بناهرێنیت، بۆ ئەوهی بتوانیت کهسیکی نازاد، ئیرادیهکی نازاد، لهسهر ئەو بنهمایهش کۆمهلگایهکی نازاد بناهرێنیت و نازادی بهیئیتهدی.

ئیدی (PKK) له بهروورددها ئەمههه بهبنجینه وهرگرت. بهرووردی خسته پێش ههموو نهرکهکانی دیکهوه، ههموو نهرکهکانی دیکههه پهیوهست بهم نهرکهوه بهرپهوه برد. چهنده لهم نهرکهدا ئەنجامگیر بوو، هیندیش لهنهرکهکانی دیکهدا ئەنجامگیر بوو. (PKK) سههرتا بهرووردی لهمالان دهستپێکرد. ئەو مالانهه بهکرێمان گرتبوو و تییدا دهماپهوه و تییدا دهمانخویند، لهو مالانهدا دهستان بهپهرووردده کرد، ئەو مالانهمان کرده خویندنگایهك. ئیمه نهمانگوت: "با لهو مالانهدا بهحهساومیی بزین" بهلکو گووتمان: "ئیمه پێویسته لهو مالانهدا بهرووردده بۆ گهلهکهمان بکهین" ئیدی ئەو مالانهمان وهك خویندنگایهك بهکارهینا. ههقی ئەو مالانهمان بهتهواوی دها، هیچ کاتیك لهو مالانهدا ژيانیکی شهخسی نهژایین، نهشمانهئیش کهس بۆ شهخسی خۆی تییدا بزیت، نهمانهئیش کهس ژيانیکی ههساوهی تییدا بزیت، گووتمان: "لهو مالانهدا ههر کهسیك تییدا بزیت و بپته ئەو مالانهوه پێویسته بۆ گهلی خۆی بزیت، بۆ نازادی بزیت". بۆیهش لهو مالانهدا بهرنامهیهکی بهرووردمان پێشخست، لهسهر ئەو بهرنامهیه ههموو ههفالانی خۆمانمان پهرووردده کرد.

بێگومان بۆ ئەوهی دووژمن ههست بهمه نهکات، زۆر دیکهتمان دهکرد و تهعبیریشمان وهردهگرت. چونکه زۆر له ههفالان دههاتن و دهچوون و دهمانهوه و پهرووردیمان دهبینی و گفتوگۆیان دهکرد. ههلهبهته مایک هینده گهنج بێن و بچن سههرنج رادهکشیئت. بۆیه دیکهتی تهواویشمان دهکرد، لهو مالانهدا ههموو ههفالانمان پهرووردده دهکرد، لهوانهیه ئەوه بۆ ئیمه سهختیش بووبیئت. بۆ نهوونه؛ ئەگهر جێیهکی کراوه و

ناشکرا و ياسایي همبایه، دمتوانی لهوئ هم زور کس کؤبکمهتوه، همیش پهروردمیان بکهیت، بهلام نیمه نه توانستیکي وهامان ههبوو تا شوپنیکي بهمشيويه بگرين، نه لهروشیکي بهمجورهدا بووین، نیمه دهمانزانی نهگهر نیمه بهمشيويه بکهین، دموهتیش زور پیاوی خوی تیدهخرزینیت. چونکه تهمفکهری چهپی تورک، گروپه کوردیهکان، ههموو بهو شيويه کاریان کردبوو، بویه کهوتبوونه ژیر کؤنترؤلی دموهتیهوه. پیویستبوو نیمه نهکهوینه ژیر کؤنترؤلهوه، ههر هیچ نهبییت لهدمستپیکهوه، پیویسته کادیریکي ساخلام و تۆکمه ناوا بکهین، که نهگهر پاشان دموهت سیخوړی خویشی تیوهخراند نهتوان بمانخهنه ژیر کؤنترؤلی خویانهوه، بویه پهروردمکردنمان لهمالان بؤ خومان بهبنچینه ومرگرت، نهمه لهههموو روویکهوه زور زحمهت و دژواربوو، که هم دموهت ههستی پینهکات، همیش پهروردمکردن لهمالان ژمارمیهکی کهم کهم پهروردم دمهکیت، تۆ که کهم کهم پهروردم دمهکیت زور کاتی تویشی دمخوارد، زور ماندوویشی دمکردی، بهلام نهمه ریگهی ههره راست بوو. تهنیا بهمشيويه دمتوانی بهگوپړی نامانجی تهمفکهر کادیر پهروردم بکهیت و راست پییشبخهیت و کؤنترؤلی دووژمنیشی بهسهرموه نهبییت. نهگهر نیمه نهو شیوازهان بهبنچینه ومرگرت نهوا لهبهر نهه هویه بوو. نهه شیوازه نهنجامی خویشی ههبوو، واتا هم کادیربوونی نیمه ساخلام دروست بوو، همیش پهکیتی کادیر و پهکیتی تهمفکهر بنیادنرا، همیش دووژمن زیده ههستی پینهدمکرد و کؤنترؤلی دووژمنیش لهسهرمان دروست نهدمبوو. بویه تهمفکهر بهمشيويه لهسر بناخهیهکی پتهو و تۆکمه ناوا بوو، کادیری خوی بنیادنا و لهسر بنهمای نهو کادیرانهش ههنگاوی هاویشت، ههروهه زیده زمیریشی بهرنهکهوت و بهرمو ههلدیر نهچوو و نهکهوته ژیر کؤنترؤلی دموهتیهوه.

بیگومان ههر ههفالیك پهروردمدی شەخسی خویشی دمکرد، ههروهه وهک گروپ بهرنامهی گروپ ههبوو، پهروردمدی بهکۆمهله (بهپهکهوه)یان دمبینی. سهروکیش پهروردمدی خوی ههبوو، ههلبهته بهردموام خوی پهروردم دمکرد. لهخوپهرومرده کردنیشدا نهو دمرنهنجامانهی بهدمستیدمخست دمیدایه ههفالان. بؤ نموونه؛ ههفالانی کۆدمکردموه و لهگهلیاندا دمناخفت و گفتوگۆی دمکرد، هم شتیکی بیخواستبایه دمیدایه ههفالان، همیش شتیکی کهوا لهوانهدا راستییکردبایهوه راستی دمکردموه و

دمیخسته پروو. ئیدی پەرومردەى ئیمە لەو مالانەدا بەمشیمویمە پێشکەوت. ئەو مالانە ھەر یەکەى بوو ئەگادیمیا و خویندنگایەك، رۆژێكى مەزنى و ھەای بینى. ئیدی ئەمە بوو چەمكىك لەنیو ئەم تەفگەرەدا، ئیمە لەگویندا شوین و ئیمکانییەتیگمان ھەبووبییت و دەرڤەتیگمان بەدەستكەوتییت ئەو شوین و توانست و دەرڤەتەمان بۆ پەرومردە بەگاریھێناو. ئیمە و ھا نزیکبووینەو. ئەم چەمكەمان لێرمو و مرگرت. سەرۆك بناخەى ئەو چەمكەى لێرمو دەستپێكرد و پێشخست، ھەمیشە مالاكانى ئیمە لەھەر گوپیەك بووبییت بوونەتە خویندنگا و شوینی پەرومردە، شوینی پەرومردەكردى كادیر و پێشخستنى كادیر. ئیمە بەخویندنەوێ پەرتووك، بە گفتوگۆ، چ بەتمنیا و چ بە گروپ گروپ پەرومردەمان پێشخست. یەكیتی كادیران و یەكیتی تەفگەرىش بەساخلەمى ئاوابوو و لەسەر ئەو بنەمايەش ھەر دەھات بەپەرومردە خۆى قوولتر دەرگەو و ھەنگاوى تۆكمەترى دەھاوێشت و مەزنترى دەرگەو و تا رۆژى ئەمڕۆش ھەر بەردەوامە.

**ھێشتا گروپ نەبۆتە پارتییەك و ھەڤالانیش ھەموویان بەیەكەو
دەزین و خەبات دەكەن، ئەو كێشە و ناكوکیانیەى ئەو كاتە لەنیوان
ھەڤالاندا دەرگەوتن چیبوون و چۆن چارەسەر دەرگەو؟**

كێشەكانى ئەو كاتە زۆرتر كێشەى نیو ژيان بوون، واتا كێشەى ئایدیۆلۆژى، رێكخستنى و پراكتیكى زۆر نەبوو. چونكە تەفگەر لەرووى ئایدیۆلۆژى، رێكخستنى و پراكتیكا زۆر بەھێز نەبوو، كادیریش خۆى بەھێز نەبوو، تا كێشەى ئایدیۆلۆژى و رێكخستنى دەرگەو. ئەگەر كێشەش ھەبووایە كێشەى پەرومردە بوون، ئەم كێشەى چۆن چارەسەر بكەین؟ چۆن خۆمان پێشبخەین و ھەڤالان پێشبخەین، ئەو كێشەى شەمان بەو پەرومردەى كە لەمالان پێشمان دەخست چارەسەرمان دەرگەو.

لەلایەكى دیکەشەو؛ كێشە و گرفتى نیو ژيان دەرگەوتن. چونكە توانستى ماددییمان كەم بوو، زۆر جار نەماندەتوانى پێداویستییەكانمان دا بین بكەین. بۆ نموونە؛

دهمانخواست پهرومرده بکهین، پهرتووک پئویستبوو، توانستمان نهبوو پهرتووک بهدمستبخهین. ئەم کیشیه چۆن چارەسەر بکهین. زیدەتر لەسەر ئەو مەسەلەنە گفتوگۆ دیمکران یاخود کیشە دمرەکهوت. وەکو گووتم؛ لەبەر ئەوەی کولتوور و ئەخلاقیەکان بۆ خۆمان بەبەنجینه وەرگرتبوو، لەمەشدا گوێراپەڵی یەکتەری، ریز و حورمەت، بەیەکتەر باوهرکردن، بەهەدان بەیەکتەری بنەما بوون بۆمان، کیشە و گرهتیکێ وەرما جەدی کە بەخۆیەوه خەریکمان بکات یان وەر و مۆرال و باوهری هەفالاڤان دابەزینی و بشکینی و نهبوو. چونکە هەموو کیشەکانمان بەناخافتن و گفتوگۆ بەناسانی چارەسەر دەکرد. ئەگەر کیشەیهک دهریکەوتبایە، بەیەکهوه دادەنیشتن و گفتوگۆمان دەکرد، کێ کەوتۆتە کێماسییهوه و هەڵە کێ هەیه رەخنەمان دەکرد و ئەویش پەسەندی دەکرد و کۆتایی پێدەهات. واتا کیشەکان زۆر درێژە نەدەکێشا و پێداگری زۆر نەدەمکرا، کەسی وەرما لەسەر کەموکۆپی و هەڵە پێداگری نەدەکرد، ئەگەر یەکیەک هەڵەیهکی بکەربایە، خۆی دەیگووت: "ئەو هەڵەیهم کردوو"

چۆن؟

بۆ نموونە؛ ئێمە هەموومان بەنۆره دەچووین حەمالی تیمان دەکرد و کارمان دەکرد. رۆژیکیان نۆره هەفال "حەقی قەرار" بوو، نۆره هەفالیکێ تریش بەناوی "پلماز" بوو. ئەو هەفاله تازە تەفلی ئێمە ببوو، هەردووکیان پێکهوه چوو بوونە حەمالیتی. کاتیەک لەکار دەرکەوتنەوه ئەو هەفاله نوێیه بەهەفال "حەقی قەرار" دەلێت: "با دۆندرمەیهک بخۆین" زیدە رهوشی بی توانستی ئێمەش نازانی. هەڵبەتە هەفال "حەقی" یە بێرەدەگاتەوه، ئەگەر ئەمە رەتەبکاتەوه، "پلماز" هەفالیکێ نوێیه و کار و حەمالیتی دەرکات دلی چۆتە دۆندرمەیهکهوه، دلی بشکینی و باش نییه، بەلام ئەگەر دۆندرمەیهش بکەر ئەوا بەو پارمییهی کە دەمی نیتەوه دەبی و خوارن بۆ ئیوارە بکەیت کەم دەبی و بەشناکات، هەفالادمان هەموو چاوهری ئەو پارمیەن خوارنی پێبکەر. حیسابی ئەمەش دەرکات، لەناکامدا هەفال "حەقی" دەلێت: "با بیکرین" دۆندرمەیه دەرکەر، پاشان بەو هەفالهش دەلێت: "هەفال بڕوانە، ئێمە کە هاتووین کار دەرکەین بۆ

ههډالان كار دمهكېن، ئىستا نهوان چاومېږي ئيمه، نهگهر ئيمه نهو پارميه نهبهينهوه مال نهوا برسي دهمينهوه، خو نهگهر پاروش نهبهين ههډالان همر هيچ نالين. نهگهر بشلين دوندرمه مان خواردووه، يان پاره كهه بوو همر هيچ نالين " بهس نهخلاقيكي ئيمه هميه، ههډال له مال برسین و ئيمهش ليره دوندرمه بخوين باش نييه، بهلام لهبر نهوهى تو ههډالتيكي نوپيت دلم نهشكاندى، بويه ئيمه كه گهراينهوه بهههډالان دهليين: " نه مړو ئيمه پارهى كارمهكمان وهرنهگرت، سبهى بهو پارميهى كه ناني پيدوخوين نان ناخوين، دمپخهينه شويني پارهى دوندرمهكه و دميدينه ههډالان، به ههډالانينش مهلي " نهو ههډالنهش دهلييت: " منيش نههمه نهزاني، " نيواره كه گهراينهوه، بينيمان پارمیان نههيناومتهوه، ئيمهش گووتمان: " كيشميهك نييه " رۆزى دواتر پارمیان هينا. دواى ساليك نهو ههډاله نهو مهسهلهيه بهئيمه گووت. گووتمان: " شتيك نابيت، نهو كاتمش دمتانتوانى نهو مهسهلهيه بهئيمه بلين، دوندرمهيهكتان خواردووه كهى كيشميهكه؟ نيوه كار دمهكمن..."

دمتوانم بليم؛ كولتور و نهخلاقي ئيمه لهسهر نهو بنهمايه بوو، بههمر ههډالتيك بگووتبايه نهه كهموكورى و ههلهيهت هميه رمتينهدهكردوه و دمپگووت: " راسته " و رهنهدانى خوى ددها، كوتايى پيدمهاه. بويه لهنيو ههډالاندا كيشميهك نهدههاته ناراده، چونكه ههډالتيبييهكى توكمه ههبوو، باومر بهيهكترى ههبوو، ريز لهيهكترى گرتن ههبوو. نهگهر كولتور و نهخلاقييهتيك ههبييت كيشه و گرفت دمرناكهوييت، نهگهر ههشببوت چارهسهر دمبييت و خراپهكارى لهگهل خويدا ناهينيت. كيشهكانى ئيمه زيدهتر بهمشيوميه دمردهكهوتن. واتا زهمهتيبييهكانى زيان ههبوو، لهمهدها كيشميهك دمركهوتن، ومكوتر زيده كيشميهك لهنارادا نهبوو.

بۇ نموونه؛ پهرتووكممان پيويستبوو، زياتریش بۇ سهرۆك پيويستمان پيى ههبوو. چونكه شهو و رۆز ليكولينهوهى دمكرد، پارهمان نهبوو پهرتووك بکړين، دهجووينه پهرتووكمخانهكان دانهيهكمان بهپاره دمكړى و دوو - سييهكيشمان دمكړى. ناچار بووين بهمشيوميه پيداويستى خومان دابين بكهين. چونكه ومكوتر توانستمان نهبوو نهه ههموو پهرتووكمانه بکړين. تهنانهت رۆزتيكان سهرۆك زور نهخوش كهوت، من ترسام لهوهى بمریت، تا نهو رادميه نهخوش كهوتبوو، پيويستبوو بۇ لای دگتورمان بېردبايه،

پارمان نېبوو بۇ لای دکتوری بېهین، من چوومه زانکۆ گووتم: "به لکو بتوانم له هاورپيانی زانکۆم همنديک پاره و مريگرم، چووم چهنديکيانم بيئي، بريک پارم ليومرگرتن، به لام ديسان بهشي چوونه لای دکتوری نه دمکرد. چيکه؟ هم به بهرچاومان سهرۆک گران نهخۆش کهوتوو، ههميش پاره نييه بييهينه لای دکتور، ئيدي شتيک نېبوو بتوانين بيکهين، پاشان سهرۆک دوو - سي رۆژ وها بهگرانی نهخۆش کهوت، پاشان هيدي هيدي چاکبوووه.

بۇ نموونه: چاريکیان سهرۆک له گهل ههفالیک دهبوويه بچووبايه ئهستهنبۆل بۆ کاریکي ريکخستنی، ههرچی پارهی ههمانبوو دامانی. له دهستاندا هيچ پاره نهما، گووتمان: "با بچينه خویندنگا بگهريين لهوانهيه ئهو ههفالانهی له چهپی تورک دمياناسين همن همنديک پارميان ليومرېگرين. وانا کيشهکانی ئيمه بهمشيوميه بوون. تهنانت رۆژيکیان من و ههفال فوناد (علي حميدر قهيتان) له مالهوه بووين، گهدهی ئهو ههفاله نهخۆشی "گاستريد"ی ههبوو، زۆر نازاری ههبوو، برسيش بوو، پيم گووت: "وا دهچمه نانه واخانه و نان ديم و ديمهوه" ههفال "فوناد" گووتی: "چۆن دهچيت نه پاره هميه نه هيچ؟" گووتم: "دهليم پينج ليريم پييه، وردهم له لا نييه، نانم بدمري پاشان پاره کهيت بۆ ديم" گووتی: "نهگهر گووتی بيينه بۆت ورد دمکه مهوه، تۆ چی دهلييت؟" منيش گووتم: "دمت دهخمه گيرفانم و دهليم وهلا له مالهوه له يادم کردوه" گووتی: "شهرمه وا مهکه" گووتم: "هيچ نابيت" ئيدي چووم و وامگووت، ئهو جواميرش نانی دامی. بهمشيوميه ئهوشمان تيپهپانند. وانا ئهو کيشانهی ئيمه تييدا دهزيابن وهابوون، به لام ئهو کيشانه لهنيو ههفالاندا بي حورمهتی دروست نه دمکرد، خراپه کاری لینه دمکهوتوهوه. چونکه کولتور و نهخلاقى ئيمه ريگهی ئهمهی نه دهدا، له بهر ئهمهی ههفاليتی و باومرپيهکی تۆکمه لهنيوانماندا ههبوو، ههر کيشهيهک دمرېکهوتبايه بهناسانی چارمهسرمان دمکرد.

له جفینى کهنارى چووبووک بهدواوه دهولت تا چ ناستيک ئاگادارى ههبوونی گروپيکی بهمشيوميه بوو که گروپيکی گهنج ههن و

له جموجول دان؟ نهگمر بهم گروپه ی دهرانی تا چهند زانیاری تهواوی ههبوو؟

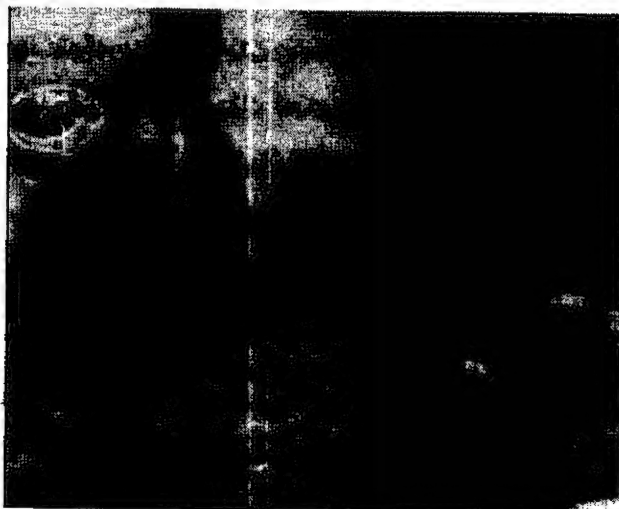
دهولمت تا سالی (۱۹۷۵) دهرههق به گروپهکه زیده زانیاری نهبوو، چونکه بهناوی گروپهکهوه نووسین و شتی تر لهئارادا نهبوو، دواي (۱۹۷۵) به تهفلیببونوی "پیلوت" دهولمت ههستی پیکرد که شتیک ههیه. چونکه "پیلوت" بهردهوام زانیاری به دهولمت دهدا، نیدی ودهوتریش تهفکمرکه خوی گهیاندهبووه ئاستی گروپیک، لیږه و لهوی سیمیناری سازدهدا، کۆبوونهوهی نهمنجام دهدا، ناخافتن و گهفتوگۆی دهکرد. لهدهرموهی ئیمه گروپهکانی دیکه دهیانگوت: "ناپۆچی پهیدایوونه" سهبارت بهئیمه قسه و باسیان دهکرد، نیدی دهولمت بهمشیمیه ههستی پیکرد، بهلام دهولمت هیچ کاتیک سهبارت بهئیمه زانیاری راستی بهچنگ نهکهوتبوو و لهراستینهی ئیمهش تینهگهیشتبوو. واتا ئیمهشی ودهو ههر گروپیکی دیکه جهپی تورک و گروپه کوردیههکانی تر دهبینی، لهوانهیه ههنديک تاپهتیهندی ئیمه ههبن، بهلام لهبنچینهدا ههرهوه ئهوانی تری لهقهلهمهدهاین و پیی وابوو که ئیمهش گروپیکین وهک ههر گروپیکی دیکه. بۆچی؟ چونکه سهروک بهمشیمیه زانیاری دهدايه "پیلوت"، "پیلوت" یش نهو زانیاریانهی سهروک پییدهدا دهجوو دهیدا به دهولمت. بۆ نمونه؛ سهروک دهیگوت: "ئیمهش ههر له نهنقههره کار دهکهین، وهک ههر تهفکهریکی دیکه، ئیمه لهبهر ئهوهی توانستهان نییه بۆیه کۆمهلهیهک بۆ خۆمان ناکهینهوه و رۆژنامهیهک بۆ خۆمان دهراخهین، نهگمر ئیمه توانستهان ههبووايه نهوا ئیمهش ودهو نهوان کاردهکهین". کاتیک که سهروک ودها قسهی دهکرد، "پیلوت" دهیگوت: "مادام وایه من نهو توانسته پهیدا دهکهیم". سهروک زانیاریهکی ودهای به "پیلوت" نهدهدا که تیڤگات ئیمه جیاواز لهوانی دیکه بهنیازین خۆمان بکهینه ریکخستن و دهچینه کوردستان و لهوی دهست به کار و تیڤکۆشان دهکهین... هیچ کاتیک نهیدمههیشت نهو شتانه بزانییت. نهو زانیاریهی دهیدا ئهوه بوو که؛ نهو تهفکهرانه ههنديک کهموکورییان ههیه، ئیمهش دهخوازین کیماسی نهو تهفکهرانه نههیلین و لهگهڵ نهو

تەفگەرانی بێهەڵە کە کار دەکەین، سەرۆک و هەڵە دیاردەکرد و وەهەڵە تێدەمکەیان، بۆیە "پیلۆت" یش تێڕوانینی خۆی بۆ دەوڵەت دەگوت، دەوڵەتیش کە لەراپۆرتەکانی ئەوی دەروانی و تێدەگەشت کەوا ئەو تەفگەرە تەفگەریکی مەترسیدار نییە. بۆ نموونە؛ فاتمە (کەسێرە یلدرم) لەنیو ئەو تەفگەرە شوینی خۆی گرت. باوکی "فاتمە" سیخوڕیکی مەزن بوو، دەوڵەتیش بەو باومڕی دەکرد. "پیلۆت" یش هەبوو، "فاتمە" ش هەبوو، خانەوادەی "فاتمە" سیخوڕیکی مەزنی دەوڵەتن و خۆیشی بۆ دەوڵەت سەلماندوو، "فاتمە" ش کچیکی ئەو خانەوادەییە، ئەویش چۆتە ناو تەفگەرە، پاشان لەگەڵ سەرۆک زەواجیکیشی کرد. بۆیە دەوڵەت وامەزەندە دەکرد کە ئەم تەفگەرە زۆر مەترسیدار نییە و دەتوانیت بێخاتە ژێر کۆنترۆڵە، دەوڵەت کەوتە نیو مەزەندەییەکی بەمشێوەیەوه.

واتا هەلۆستیکێ بەرچاوی دەوڵەت لەو کاتەدا لەهەمبەر گروپەکە نەبوو...

بێگومان نەبوو، چونکە سەرۆکیش ئەمە دیقەت دەکرد. واتا لەرووی فەرمییەتەوه هیچ شتیکێ بەدەستەوه نەدەدا. چونکە ئێمە نە رۆژنامەمان دەردەخست و نە کۆمەڵەمان کردبوو، ئێمە هەموو پرۆپاگەندەیی خۆمان بەدەم (زارمکی) ئەنجام دەدا. هیچ بەلگەیەکی بەدەست دەوڵەتەوه نەبوو تاكو بتوانیت ئێمە لەرێمەوه شیبکاتەوه و لیمان تێبگات، هەندێک زانیاری بەدەست گەیشتبوو و بەگوێرە ئەو زانیاریانەش زێدە جودایی ئێمە و تەفگەرەکانی دیکە نابینیت، بۆیە دەوڵەت لەو قۆناخەدا ئێمە بەخەتەرناک نەدەبینی...

تا چ کاتیێک ئەمە هەر وا بەردەوام بوو...؟

رښه نوجوان له کاتي پېشکه شکرډن و تومارکړښي شکرډنه و مکاني

تا سهرۆك له كۆتايي سالي (١٩٧٦) له نهنقهره كۆبوونه ومپه كي له هولي "زووري بيناسازان" كړد. ئيدى لهو سيمينار و كۆبوونه ومپه دا سهرۆك نهو نه نجامانهى له ميانهى ليكولينه ومكهيدا به دمستى خستبوو، بۇ دهره وى ئيمه باسى ليوه كړد، په كسهر دواى نهو سيميناره سهرۆك له نهنقهره نه مپه وه و هاته كوردستان، له شارى ناگريپه وه دمستى پي كړد تا عهنتاب، سهرمتاي (١٩٧٧) بوو، له هه موو شارمگان جفيني كړد، دواى ته و او بوونى جفينه گان ديسان گهراپه وه نهنقهره. ئيدى نهو كاته دهولت بېنى نهو زانيارپانهى پيگه يشتوو راست نين. واتا نهو ته فگه ره و كهو ته فگه ره كاني ديكه نييه، نهوان جودان و ئيمهش زور جودا و پر مهترسيدارين. نهو كاته له م مه سله په تيگه يشت، لهو كاته به دواوه برپاريان دا كهوا هيرش بېننه سهر ته فگه ره كه مان، سهرمتا به شهيد كړښى همقال "همقى قهرار"، دواى نه ممش ههولى تيرور كړښى سهرۆكيان دا له نهنقهره، خواستيان ته فگه ره كه له ناو بېن، بينيان كه تا نهو كاته به هه له دا چوونه، دهولت بېنى نهو پاره و توانستهى له رپى پيلوت (نه جاتى كاها) وه خه رجيكردووه و خيزانى "هاتمه" و هلان هه مووى بى نه نجام بووه، نه مپان بېنى و بويه برپارى هيرش كړښيان دا. ته نانهت خواستيان توله له "پيلوت" يش بكه نه وه، دواى نه وهى بينيان نهو زانيارپانهى پييداوون هه مووى هه له په، پييان گووت: "دميت خراپيه كاني خوت

خاویڼ بکهیتهوه، نهگەر تۆ خاویڼی نهکهیهوه ئیمه خاویڼت دمکهینهوه" بویه "پیلۆت" کهوته ههولئ نهوهی سهروک لهناو ببات، ئیدی ههر بهدوای سهروکهوه بوو، ههلبهته سهروکیش خۆی شاردهوه، پاشانیش چوو دهرهوهی ولات. ئیدی دهرههتی کوشتنی نهما، لهگهڵ کودهتای (۱۲)ی نهپولدا له ئهدهنه لهژێر ناوی رووداوی ترومبیلهوه تهسفیهیان کرد...

باشه لهکاتیکیدا گروپهکه ههندیکی مهزن دهبیته و ههندیکی چالاکیش ئههجام دهدات، ههلوێستی هیزه چهپگهراکان و هیزه کوردیهکانی ئهو کاته لهههمبهری تهفگهرهکه چیبوو؟

ئهوانهه ههندیکی ئیمهیهان دهناسی و ریزیان لیدهگرتین، کار و چالاکي ئیمهیهان لهبهرامبهر فاشیستهکان بینیبوو، بویه ریزیان لیدهگرتین. تهنامهت ههندیکیان لهژێر کاریگهری فیکری ئیمهشدا بوون. بۆ نموونه؛ دهیانگووت " وهرن له بارمگای کۆمهلهکانی ئیمههه بۆ جهماوهری ئیمه سیمینار بدن، چهمکی خۆتان بۆ خهڵک روونبکهنهوه، ههندیکیان ئهو ههلوێستهیهان ههبوو، ههندیکی تریشیان ئیمهیهان بهمهترسیدار دهبینی و لهدژی ئیمه رادهوهستان...

کامیان زیاتر لهدژی تهفگهرهکه بوو؟

بۆنموونه؛ لهناو هیژی تورکاندا گروپی رووناگهیران (Aydınlıkçılar) ی دۆغو پهڕینهچک (PERİNCEK DOĞU) ههبوو، که ئیستا له تورکیادا بهخۆیان دهلێن "پارتی سۆسیالیست" و کهنالی ئاسمانی (ULUSAL TV) یان ههیه، ئهوانه و هاوشیوهیهان ئیمهیهان بهخهتهرناک دهزانن و لهدژی ئیمه رادهوهستان. ههروهها ههندیکیان دهیانخواست دهستبهرداری چهمک و هیلی فیکری خۆمان ببین و تهفلی ئهوان ببین. ههندیکیان لهسهر ئهو بنهمایه نزیکهدهبوونهوه. بۆ نموونه؛ گروپی رێگای

شۆرش (DEV_ YOL) هه‌بوون، به‌رپر‌سیاری ئه‌وان و‌ها نزیک‌ده‌بووه‌وه، به‌ئێمه‌ی د‌م‌گ‌ووت: "وا‌ز به‌ی‌ن‌ن، چ ک‌ورد و ک‌ورد‌ستان‌تانه؟ ئێ‌دی ه‌ه‌ردووکیان مردوون و نا‌ژێنه‌وه، کاری ئێ‌وه پ‌و‌وجه، ئه‌گه‌ر د‌م‌خ‌وا‌زن شۆرش‌گێ‌ڕی ب‌که‌ن و‌هرن با پ‌یکه‌وه ب‌یکه‌ین..." و‌اتا د‌م‌یان‌خ‌وا‌ست ئێ‌مه بۆ ئه‌مه راب‌کێ‌شن. گ‌روپه‌که‌ی "ئاگ‌تان ئێ‌نجه" هه‌بوو، له‌هه‌موو لایه‌که‌وه پ‌روپاگه‌نده‌ی ئێ‌مه‌یان د‌ه‌کرد، له‌گه‌ڵ ئێ‌مه‌دا جم‌وج‌و‌ل‌یان د‌ه‌کرد، د‌م‌یان‌ه‌یشت بۆ ج‌ه‌ما‌وه‌ری ئه‌وان سیمینار ب‌ده‌ی‌ن، ئه‌وانیش له‌ناو ج‌ه‌پی تورك و‌ها نزیک‌ده‌بوونه‌وه.

به‌لام له‌بهر ئه‌وه‌ی ئێ‌مه له‌د‌ژی ه‌اشیسته‌کاندا به‌ بریار بووین و له‌هه‌موو ج‌به‌ه‌کاندا له‌پێ‌شه‌وه بووین، ه‌ه‌روه‌ها له‌کۆ‌گ‌ردنه‌وه و گ‌رد‌ک‌ردنه‌وه‌ی گ‌ه‌نجانی شۆرش‌گێ‌ڕ له توركیا‌دا سه‌رۆک زۆر کاری ک‌رد‌بوو، بۆ‌یه‌ش هه‌موویان رێ‌زیان له ئێ‌مه د‌ه‌گ‌رت. بۆ ئه‌م‌ونه؛ له کۆ‌لی‌ژی "زمان، می‌ژوو، جوگ‌رافیا" دا من و هه‌فال "که‌مال پ‌یر" گووت‌مان: "ک‌ورد و ک‌وردستان هه‌یه" ئه‌و هێ‌زانه‌ی ج‌ه‌پی تورك هه‌موویان هێ‌رش‌ی سه‌ر ئێ‌مه‌یان ک‌رد، باش بوو ئێ‌مه‌یان د‌ه‌ناس‌ی، که له‌د‌ژی ه‌اشیسته‌کان له‌پێ‌شه‌وه بووین، له‌م رووه‌وه هه‌منێک رێ‌زیان لێ‌ده‌گ‌رت‌ین، له‌ئێ‌مه‌یان نه‌دا، ئه‌گه‌ر وا نه‌بایه له‌وانه‌بوو له ئێ‌مه‌شیان ب‌دایه‌یه. گووتیان: "ئه‌مه ج‌به‌یه؟ ئه‌مه له‌کۆ‌ی د‌ه‌رکه‌وت؟ هه‌ر ئه‌مه مابوو؟ شتیکی و‌ها نییه...؟". و‌اتا له‌لایه‌که‌وه رێ‌زی ئێ‌مه‌یان د‌ه‌گ‌رت، له‌لایه‌کی دیکه‌یشه‌وه هه‌بوون له‌د‌ژی ئێ‌مه راده‌وه‌ستان، هه‌منێکیان د‌م‌یان‌خ‌وا‌ست ئێ‌مه راب‌کێ‌شنه لای خ‌ۆ‌پا‌نه‌وه. به‌گ‌شتی نزیک‌بوونه‌وه‌ی هه‌منێک له‌ج‌ه‌به‌کهانی تورك به‌مشێ‌وه‌یه بوو.

گ‌روپه ک‌وردییه‌که‌نیش نه‌پا‌ند‌ه‌خ‌وا‌ست له‌گه‌ڵ ج‌ه‌پی تورك جم‌وج‌و‌ل ب‌که‌ی‌ن، چونکه ج‌ه‌مکی ئه‌وان ج‌ه‌مکی م‌یللیگه‌رایی بوو، به‌رت‌ه‌سک و دواکه‌وتوو بوون. ئه‌وان چوون به‌ج‌ودا "کۆمه‌له‌کهانی کولتوو‌ری د‌یموک‌راتی شۆرش‌گێ‌ڕ (DDKD) یان دامه‌زراند. و‌اتا له (ADYÖD) شوێ‌نیان نه‌گ‌رت، ئه‌مه له‌کاتی‌که‌دا ئێ‌مه ده‌مان‌گ‌ووت: "پ‌ی‌ویسته هه‌موو شۆرش‌گێ‌ڕان، د‌یموک‌راتی‌خ‌وا‌زم‌کان، ک‌ورد و تورك له (ADYÖD) دا گ‌رد‌ب‌ه‌ی‌نه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی ب‌ه‌ی‌نه هێ‌ز، بۆ ئه‌وه‌ی د‌ه‌ست به‌سه‌رداگ‌رت‌نی ه‌اشیسته‌کان بۆ سه‌ر خ‌وێ‌ند‌نگا‌کان ب‌شکێ‌ن‌ین، ئه‌گه‌ر و‌ها نه‌بێ‌ت و هه‌ر په‌کیک ب‌ج‌یت ج‌ودا ج‌ودا به‌می‌نێته‌وه، ئه‌وا ئه‌و هێ‌زه‌ی که شۆرش‌گێ‌ڕان هه‌میان‌بوو پا‌رچه پا‌رچه ده‌بوو، به‌مه‌ش هێ‌ج کاتی‌ک ناتوانن له‌د‌ژی ه‌اشیسته‌کان راب‌وه‌ستن، ته‌نا‌ه‌ت ته‌وا‌وی ئه‌و خ‌وێ‌ند‌نگایانه‌ی تییدا بالاده‌ست

بوون له دهستان دندا. ئیتر له وانمبوو نه توانن بکهونه نیو خویندنگانا کانیسه وه،
 رهوشیکی به مجوره ددره کهوت" بۆ شهوی رهوشیکی به مشیوهیه دهرنه کهوت ئیمه
 گوتمان: " پیوسته هه موو هیژمکان بینه یهک و بهیه کهوه له دزی فاشیسته کان
 رابوستن، تاکو بتوانین نهجام به دهستبخهین. ئیدی له نیو چهپی تورکدا گروپه کهی
 دۆغو په رینه چهک چوون به جودا بۆ خۆیان شوینیکیان کرده وه، گروپه کوردیه کانیس
 چوون به جودا بۆ خۆیان کۆمه له یهکیان به ناوی (DDKD) کرده وه. ئیمه له دزی شهوه
 بووین، بۆیه شهوانه به ئیمه یان دمگوت: " شهوانه کورد نین، هیچ په یوهندیان به
 کوردایه تیه وه نییه.... ئیمه کوردین و بۆ کوردان کار ده کهین، بۆیه ش ئیمه
 ریکخستنیک دادمه زینین... ئیمه له گهڵ تورک جموجۆل نا کهین و له ناو ریکخستنی
 شهواندا شوین ناگرین..." شهوانیش به مشیوهیه نزیکه دیوونه وه، شهوانه دمیانه خواست
 ئیمه له ناو کورداندا گۆشه گیر بکه، تا ئیرادهی ئیمه به تهواوی بشکین. شهوانیش وا
 نزیکه دیوونه وه و به مشیوهیه له دزی ئیمه راده بوستان. شهو کاته له ناو کوردان زۆر
 ریکخراو و ریکخستن له ئارادا نه بوو، هه موویان له ناو (DDKD) دا جییان گرتبوو.
 کهمال بوره ای و شهوانیش له ناو پارتیه کی تورکدا به ناوی پارتی سۆسیالیستی تورکیا
 (TSP) دا شوینیان گرتبوو. ریکخراوهکانی "نالای رزگاری، رزگاری، پ د کی تورکیا، رزگاری
 نازادی..." هه موویان لهو کۆمه له یه دا شوینیان گرتبوو و له دزی ئیمه راده بوستان.
 بیگومان ئیمه شهو کاته شهوه مان به راست نه زانی و ده مانگوت: " به رژه وه مندی ته فکهری
 چه پره و دیموکراتیخواز، چ کورد بیته یان تورک پیوسته هه موو له نیو یهک کۆمه له دا
 شوین بگرن، بۆ شهوی بتوانن خۆ به هیژ بکه. چونکه کوده تای سالی (۱۹۷۱) زمبریکی
 کوشندهی له ته فکهره دیموکراتیخواز و چه پره موکان وه شان دیوو، په رشوبلاوی
 کربوونه وه و ئیرادهی شان دیوون، هیژه فاشیسته کانیسی پر به هیژ کربوو، له زۆر
 جیگه دا بالاده ستیتی فاشیسته کان هه بوو. بۆ نمونه؛ له هه مندی خویندنگاندا
 شۆرشگیرمکان نه یان ده توانی ههنگاوێک بهاویژن. نه گهر تۆ شهو هیژانه نه که یته یهک
 هیژ، شهوا تۆ ناتوانیت ریکری له مه بکهیت، ئیدی ئیمه ریکریمان له مه کرد. به راستی
 ته فکهریکی زۆر به هیژ له نه قهره دروست بوو، کاریکهری خۆیشی له نهسته نبۆل و
 شوینی دیکه ش دروست بوو، گه نجان هه موویان له لای یه کتر کۆببوونه وه و رۆحیکی به

گەنجان بەخشی، ئیرادەمەك ئافەینرا، لەدزی فاشیستەکاندا گەنجان کەوتنە جموجۆلەوه، هەم لە خویندنگا و زانکۆکاندا، هەمیش لەدەرمەوهی خویندنگا و زانکۆکاندا، لە نیو بازارمکانیشدا بێکەدان روویدەدا، بەم شەپە کاریگەری فاشیستەکان شکینرا، شۆرشگێڕەکان لەزۆر جیگادا بالادەست بوون. لێردا ئیدی تەفگەری شۆرشگێڕی خۆی کۆکردمەوه، جاریکی دیکە پێشکەوت.

هەر لەقوناخی گروپبووندا، هەلۆیستی ئەو کاتە جفاکی کوردی بە چ رەنگێک بوو؟ کوردان چۆن لە گروپەکە نزیک دەبوونەوه و چۆن لێی تێدەگەشتن؟

کاتیەک ئێمە تازە لە ئەنقەرەوه چووینە کوردستان بۆ ئەوهی ئێمە دەست بەخەبات بکەین، یەکێک لەوانە سەرما گەڕانەوه کوردستان من و هەفال "کەمال پیر" بووین، هەردوو کمان چووینە شاری عەنتاب، کاتیەک چووینە عەنتاب و دەستمان بەخەبات کرد، هەم چەپی تورک - هەلبەتە زیاتر چەپی تورک هەبوون گروپە کوردییەکان زێدە نەبوون - هەمیش گەلی کورد دەیانگوت: "دوو کەس ھاووون دەبێژن کورد و کوردستان هەیە" واتا گالتهیان پێمان دەکرد، چەپی تورکیش دەیانخواست رێگریمان لێبکەن بۆ ئەوهی کار و خەبات نەکەین و قسە نەکەین. نزیکبوونەومان بەتەواوی لەسەر ئەو بنەمایە بوو. تەنانەت خەلکی کورد دەیانگوت: "ئێوه گوناھن دەکوژرێن، دەست لەو کارە بەردەن و بۆخۆتان بچن بخوینن و خویندنی خۆتان تەواو بکەن باشترە، بەردەوامی بەژیانی خۆتان بدەن، ئێوه دواي جی کەوتوون؟ ئیشیکی بووچە، ئێوه نەدەتوانن شتی بکەن و خۆستان بەخۆپای بەکوشت دەدەن... ئێوه گوناھن بچن لەمال و حاڵی خۆتان دانیشن و خویندنی خۆتان بکەن..." ئەو ستانەیان بەئێمە دەگوت و نزیکبوونەومان بەو شیومیە بوو. واتا نە چەپی تورک نە گروپە کوردییەکان، نە گەل کەس باوەریان بەوه نەدەکرد کە ئەو تەفگەرە وەها پێشکەوت.

تەنانت لەناو ئیلمەشدا هەندیک له هەفالاڤ باوەڕیان بەمە نەدمکرد، کاتیك بېارماندا بگهڕیڤینهوه کوردستان، لەترسان لەگروپەکه‌دا دوو لەسێی گروپەکه‌ دەستیان لەتەفگەر بەردا. بېنیان که تەفگەر جەدیە و ئیشی گالته نییە، واتا دمحوازیت له کوردستان هەنگاو بهاوێژیت و خەبات و تیکۆشان بکات، ئەوانه‌ وا مەزەندەیان نەدمکرد، بەلکو بېیان وابوو وەکو تەفگەرەکانی دیکه‌ له‌ ئەنقەرە دەمیڤیتەوه‌، تەفگەرێکی نەرم و ریفۆرمیست دەبیټ، دەولەتیش زێدە هێرش و شالۆی ناھێنیتە سەر، ئەوان وەها حیسابیان دەکرد، بەلام که‌ بېنیان تەفگەر ناخوازیت له‌ ئەنقەرە بمیڤیتەوه‌، دمحوازیت له‌ کوردستاندا کار و خەبات بکات و لەهەموو بەرمەیه‌که‌وه‌ شەری داگیرکەری بکات، ئەمەیان زۆر به‌ خەتەرناک بینی، به‌ مردنیان دەزانی. بۆیه‌ له‌ کادیارماندا دوو لەسەر سییان دەستیان له‌ تەفگەر بەردا و بەناشکرا گووتیان: "ئیمە ناچینه‌ کوردستان" ئیدی له‌ سێ بەش تەنیا بەشیکی مایه‌وه‌. بێگومان لەو بەشەش هەموو نەهاتنه‌ کوردستان، یەکسەر هەموویمان نەگه‌ڕاندەوه‌ کوردستان. چونکه‌ مەترسیدار بوو، چی دەبیټ چی نابیت، دیار نەبوو. بۆیه‌ هەنگاو به‌ هەنگاو گه‌ڕاینه‌وه‌. وا بیرمان کردەوه‌؛ با ئەوانه‌ سەرما بچن، بزانی چ ئەنجامێک له‌گەڵ خۆیاندا دەهین، ئەگەر ئەنجامگیربوون، ئەوا پاشان ئەوانی تریش دەتوانن بچنه‌ کوردستان، ئەگەر لەناویشچوون، با هەموو بەیه‌که‌وه‌ لەناو نەجن.

بەو شیۆمیه‌ سەرۆک تەدبیری وەهای وەرگریوو. بۆیه‌ کادیاریکی زۆر که‌م سەرما که‌وته‌ کوردستان، ئەوانه‌ دەستیان بەکار کرد، پاشان هەفالاڤی تریش هیڤی هیڤی هاتنه‌وه‌ کوردستان. بێگومان ئەگەر یەکسەر هەموومان بچووینایه‌ کوردستان، ئەمە پڕ خەتەرناک دەبوو. هەلبەتە ئیمە هەم یەکسەر هەموو کادیارمان نەخستە کوردستان، هەمیش ئەو هەریمانەمان بەبێچینه‌ وەرگرت که‌ نزیک به‌ سنووری تورکیان(ه). نەک هەریمه‌ دوورمکانی دور به‌ تورکیا. چونکه‌ ئەمەش مەترسیدار بوو، هەم ئەزموونی ئیمە نەبوو، هەمیش پەيوەندی ئیمە لەو هەریمانه‌ نەبوو، هەمیش توانستمان نەبوو. هەروەها هەندیک کەس و لایەن هەرشەیان لەئیمە کردبوو، وەک "سیراج بیلگین" ئەو کەسه‌ ئەوکاته‌ له‌ پارتی دیموکراتی کوردستان - تورکیا (پ د ک-T)دا بوو. دمیگووت: "نابیت ئیوه‌ بینه‌ کوردستان، ئەگەر بینه‌ کوردستان ئیمە قاچتان دەشکینین". بێگومان

ئەو ھەرپشەيە جەدى بوو، بۆيە پېۋىستېوۋ ھېسابى ھەموو ئەو مەسەلەنەمان بېكرىايە
 و بەگۋېرەي ئەمەش ھەنگاۋى خۇمان بەاۋىشتايە. ھەربۆيە لەنزىك سىنورى تۈركىيادا،
 ۋاۋا لەشارى "رەسىم" مۇە بېگرە تا دەگاتە شارەكانى "ئەلەمەزىز" و "غەمەتاب" و ئەو
 شۋېتەنە، سەزەم. ھەنگاۋمان بۇ ئەو شۋېتەنە ھاۋىشت، بۇ ئەۋەي بىتۋانىن لەو شۋېتەنەۋە
 ھەنگاۋ بەھەنگاۋ بېكەۋىنە نېۋ ھەموو كوردستانەۋە. ئېمە ھەنگاۋېكى بەو شۋېتەنەمان
 بەبىنەما ۋەرگىرت و لەسەر ئەو بىنەمايە كار و خەباتمان پېشخست. بېگومان سەرمەتا گەل
 باۋمېرى بە ئېمە نەدەكرد. چۈنكە زۆر راپەرىن بەرپابېوۋ، ھەموو راپەرىنەكانىش
 زەمىريان بەرگەۋتېوۋ و ئەۋەي لەرابردوۋا راپەرىنېشيان بەرپاگردېوۋ ھەموۋىان شېخ و
 ئاغا و بەگ و سەرۋىك غەشىرەت بوۋن. خەلك بىنىۋىۋىيان كە ئەگەر ئەۋانە نەيانتۋانى
 بېت شىتېك بېكەن، كە لە ئېمەشيان دەرۋانى ھەموو لاۋىن، نە شېخىن و نە ئاغا و نە
 بەگ، نە لەپشت ئېمەشدا غەشىرەتېك ھەيە و نە ھېزېكەمان ھەيە، بۆيە دىمىانگۋوت:
 ئەو گەنجانە دىتۋانن چى بېكەن؟ ناتۋانن ھېچ بېكەن". لەلەيەكى دېكەشەۋە كورد ئىرادەي
 شىكابوۋ و ئىدى قۇناخى تەسلىمىيەتى پەسند كوردېوۋ، جا چۇن تۇ پەسند بېكەن؟
 بېگومان پەسندىان نەدەكردىن، باۋمېريان پېنەدەكردىن. دىمىانگۋوت: "دەست لەو كارانە
 بەردىن، شېخ سەمەيد نەيۋانى، سەمەيد رەزا نەيۋانى، شېخ غوبېدوۋلا نەيۋانى، بارزانى
 نەيۋانى، ئېۋە چۇن دىتۋانن راپەرىن ئەنجام بىدەن؟ جا ئېۋە كېن؟ ئېۋە كەسانى دەم
 روۋتەن... جا ئېۋە كېشەي كورد چارەسەر دەكەن؟ ئېۋە خۇتان لەناۋدەمبەن، بېرۋەنەۋە
 مالى خۇتان و ئىشى خۇتان بېكەن..." ھەلبەتتە تا ئەو تېرۋانىنەي ناۋ گەلمان شكاند، زۆر
 ۋ زەحمەتتېيەكى مەزەنمان بېنى، بەمەش يەكسەر بى مۇۋال نەبوۋىن، باۋمېرمان
 بەخۇمان لەدەست نەدا، ئەو نىزىكېۋەنەۋانەشمان بۇخۇمان كىردە ھۇكارى ئەۋەي زىاتر و
 زىاتر بە ئىرادە كار و خەبات بېكەن، تۋانىمان بۇ خۇمان پەيۋەندى لەنېۋ خەلگدا
 دروست بېكەن، تۋانىستمان بۇ خۇمان ئافراندا، چالاكىمان ئەنجام دا... ھىدى ھىدى
 پېشكەۋتېن، ئىدى خەلك بېنى كە بەراستى ھەندىك شت دروست دەبن، ئەو كاتە ھىدى
 ھىدى باۋمېريان بە تەفكەر كىرد. شېۋازى ژيانى ئېمەيان بېنى، ئەخلاقى ئېمەيان بېنى،
 بېنىان كە ئېمە بۇ خۇدى خۇمان ھېچ ناژىن، لەبىنەرتەدا ئەمە زۆر باۋمېرى بەخەلك
 بەخشى. ھەروەھا بېنىان تا دېت تەفكەرىش پېشەكەۋىت، چالاكىش پېشەكەۋىت،

نهجامیش دمردهكهوئیت، هیډی هیډی گهل باومړی به تمهگهرمكهمان هیڼا و بهشداری تیدا دمکرد.

تا پئش سازدانی جفینی گهرمکی "دیکمان" چه مکی ریکخستن و ریکخستنبوون، تا چ ئاستیک پهرمیسهنلبوو و به چ شیوهیهك بوو؟

له میژووی تمهگهری نیمه دا، جفینی "دیکمان"، که له سالی (۱۹۷۱) دا سازدرا، یه که مین جفینی فهرمی نیمه یه. تا نهو جفینه کی دهیخواست کار بکات کاری دهکرد. له کوردستانیشدا تا پئش نهو جفینه ههنديک کار و خهباتمان کردبوو و ههنديک نهجامیشمان به دهستخستبوو، ئیدی نهو دمرکه وتبووه روو که تمهگهر له کوردستاندا تا رادمیهك خوئی جیگر دهکات، تا دیت پئشدهکهوئیت، نه مهش له گهل خویدا کیشه و گرهتی نوئی دمردهخات، پئویسته نهو پراکتیکه ی بهرپوه جووه و نهو نهجامانه ی به دهستهاتوون، گفتوگوئی له سمر بکریټ و چار سمر بکریټ. بویه نهو جفینه سازدرا. له میژووی تمهگهری نیمه دا یه که مین جفینی فهرمی مانه. تا نهو جفینه سهرۆک به ته نیا نهو تمهگهری بهرپوه دمبرد و سهرپهرشتی دمکرد، سهرۆک لهو جفینه دا گووتی: "ئیدی تمهگهر پئشدهکهوئیت، تا ئیستا من به ته نیا بهرپوهم بردوو، نابیت له مه ودوا به مشیوهیه بیت، پئویسته بهرپوه بهرایه تییه کی نهو گروپ و تمهگهره هه بیت" له جفینه دا بهرپوه بهرایه تییه کی گروپ دروست بوو؛ یه کیکیان هه فال "ههقی هه رار" بوو، نهو دی تریش "هه مهر ئوسکان" بوو، نهو کهسه پئشتر له چه پی تورکدا له نه رتمشی رزگار یخوازی کریکاران و جووتیارانی تورکیا (TİKKO) دا بوو، له گهل "ئیراهیم کاپاک کایا" بوو، کاتیک که نهویش له (۱۹۷۲) دهستگیر دمکریټ، نهو "هه مهر ئوسکان" ه ئیشکگر (نۆبه تچی) بووه، دوا ئیشکگریش بووه. نیمهش بۆ ریزگرتن له "ئیراهیم کاپاک کایا" په سندان کرد که تمهقی گروپی نیمه ببیت. نیمه شوینیمان کردهوه و گووتمان: "نه مه شۆرشگیرپیکه و له گهل "ئیراهیم کاپاک کایا" شوینی گرتوو، "ئیراهیم کاپاک کایا" ش شهید بووه و نهویش ماوه، دهوئیتیش لهو دهگهرا،

بەخۇبىشى دەپخواست لىگەل ئىمەدا بېت، ھەفالى "فوناد" و ھەفالىنى دىكەى لەشارى دېرسىم بىنىبوو، ھەلېمە ھەفالى "فوناد" و ئەوان ئەو كەسەيان ھىنا، ئىمەش وھا رېزمان لىگەت و بەھادارمان بىنى، ھىچ جىاوازيەكىشمان نەخستە نىوان خۇمان و ئەوھو، دەمانووت: "نەمە شۇرېشگېرېكى دېرىنە، ھەفالىنى شەھىدبوونە و ئەو بەتەنيا ماو، با شوپىنېكى بدمىنى..."

ئىدى ھەفالى "ھەقى قەرار" و ئەو "قەمەر ئۆسكان"مان كرده يارمەتىدەرى سەرۆك. واتا يەگەمىن جار بەفەرمى و بەمشىومىيە بەرپۆمبەرايەتى گروپ دروست بوو. ئىدى لەو جىپىنەى "لىكمان" بەدواوہ كار و خەبات لەزېر سەرپەرشتى و بەرپرسيارىتى ئەو بەرپۆمبەرايەتییەدا بەرپۆ دەجوو. ئەمە داخوازی سەرۆك بوو. بۆیە ئەمە گرنگە. لەو كۆبوونەومىيەدا كېشە و گىرفتى رېكخستى گىتوگۇ كرا، لەئەنجامى ئەو گىتوگۇيەدا دىركەوت كە ئەو كېشانە چۆن چارەسەر بېن، بۆ ئەو مەبەستەش ئەو بەرپۆمبەرايەتییە بۆ گروپ پېكەت. لەبەر ئەوۋى تەفگەر بېشەكەوېت و دىبېتە گروپىكى ئايدىۋلۇزى و فراوانتر دىبېت و بەرەو گروپىكى سىاسى دەچېت، بۆیە پېوېستە بەرپۆمبەرايەتییەكى خۆى ھەبېت. ئەگەر بەرپۆمبەرايەتییەكى نەبېت، ئەوا ھەر بەتەنيا سەرۆك بەرپۆۋى دىبات، ئەمە ھەم بۆ سەرۆك و ھەمىش بۆ گروپ زەحمەتە.

لەو چوارچىۋەدا تەفگەر لەگروپىكى ئايدىۋلۇزىيەو بەرەو گروپىكى سىاسى ھەنگاو دىبېت، تەفگەر مەزن و فراوان دىبېت. پېوېستە بەرپۆمبەرايەتییەكى خۆى ھەبېت، چونكە ناكىرئ سەرۆك بە تەنيا بېت، بۆیە بەرپۆمبەرايەتییەكى گروپمان بەمشىومىيە دروستكرد. پاشان ئەو "قەمەر ئۆسكان"ە كە چوۋە دېرسىم كارى نەگرد، دەپخواست لەسەر ئەو بەھا و توانستەى تەفگەر پېنى دابوو لېى پال بکەوېت و بىخاتە خزمەتى شەخسى خۆیەو، بىكاتە سەرمايەك و لەسەر ئەو بىنەمايش كەوتە نېو ھەندىك پەپومندى شەخسىيەو، بۆ شەخسى خۆى ھەندىك توانستى دروست كرد. بېگومان ئىمە ئەوھمان پەسند نەگرد، ھەلېمە دوای ئەمەش بىنىمان كار ناكات و بەشەخسى لەتوانستى تەفگەر نىزىك دىبېتەو و دەخوازېت بىخاتە خزمەتى شەخسى خۆیەو و بۆ

شەخسی خۆی و خزمەتی خۆی بەکاری بهێنیت. گووتمان: "نەمە وانابیت" و پەيوەندی
خۆمان لەگەڵیدا بچراند...

جگە لەو بریارەى دروستکردنى بەرپۆمبەرایەتییهك بۆ تەفگەر، چ
هەڵسەنگاندنیك بۆ ئەو كار و خەباتە كرا كە تا ئەوكاتە بەرپۆمبە
برداربوو؟ چ رێنماییهكى بۆ دواى جفین و بۆ خەباتى داهااتوى
تەفگەر هەبوو؟

هەڵبەتە لەو كۆبوونەومێدا تەنیا بەرپۆمبەرایەتى دانەمەزرا، ئەو پراكتيكهى هەبوو
هەڵسەنگێندرا، لەو پراكتيكهدا شتى هەڵە و كەموكوڕى چيین؟ شتى باش چيین؟
پيوستە لەمەولا چ پراكتيكێك بەرپۆمبە بیهین؟ چۆن مەزن و فراوانى بكهين؟ تەفگەر
بەرەو كۆئ دەچیت؟ مەترسییهكانى چيین و چۆن دینه پێش تەفگەرەوه؟ چۆن بتوانین
تەدبیری پيوست وەرگیرین؟ هەرودها رێنمایى و بریارى ئەوه وەرگیرا كە پيوستە
بكهوينە نێو هەندێك هەریم و ناوچهى نوێوه، پيوست دەكات بۆ ئەو شوێنانە كادیر
بنێردرێن... ئەمانە هەمووى گفتوگۆیان لەسەر كرا. لەسەر ئەو مەسەلەنەش بریار
دران. دواى ئەو جفینە كار و خەباتمان بەهێزتر و قوولتر كردهوه. بۆ ئەموانە؛ بۆ
هەندێك هەریم و ناوچهى نوێ كادیرمان بۆى نارد، لەو هەریمانەى هیچ نەچوووبووین
لەو شوێنانە دەستمان بەخەبات كرد، لەو شوێنانەش هەندێك پێشكهوتن بەدیهاتن.

بۆ ئەوهى پراكتيك بەرەو پێشەوه بیهین و هەندێك هەریمى نوێ بكهینهوه و خەبات
لەهەندێك هەریمى ديكەى نوێ پێشبخهین ئەم جفینە گرنگ بوو. هەرودها لەو
هەریمانەى خەباتمان تییدا كردبوو بریارماندا كە بەرەو پێشەوهتری بیهین، لەسەر ئەو
مەسەلەنە چەندین بریارمان وەرگرت. هەرودها هەندێك لە هەمقالانمان بۆ سەر شارەكان
دابەشكرد و ئەركمان پێیان سپارد و هەندێك هەمقالى ديكەى نوێشمان ناردە نێو
خەباتەوه، هەرودها ئەو هەمقالانەى لە ئەنقەرە مابووونەوه چۆن كار و خەبات بكەن، لە

گەرپكەكاندا، لەزانكۆكاندا، كارى ئايدىيۆلۇزى چۆن بىرئىت؟ لەسەر ئەو مەسەلەنەش ھەندىك بىرپارمان وەرگرت.

بىگومان ئەو بىرپارانە مۇرالىكى بەھىزىتى ئافراندى و بىر و باومرپىيەكى تۆكمەى لەنىو ھەفالىندا خولقاندى. ئەو قەناعەتە زياتر بوو كە ئىدى تەفكەر ئەنجامگىر دەپىت، كار و خەبات ئەنجامى ھەيە، ئەمە وای لەكادىران كەرد زياتر خەبات بكەن، زياتر ھەنگاو بەاویژن. ھەلبەتە ھەموو ئەمانە لەنەنجامى ئەو جەپىنەدا بەدەپتات...

ئەو چالاكیيانەى ئەو كاتە ھەفالى كەمال پىر لە گەرپكى
 "تووزلوچاىر" ئەنجامى دەدا؛ بۆ گروپ بە چ واتایەك دەھات؟
 رەنگدانەھوى ئەو چالاكیيانە لەنىو كۆمەلگادا چۆن بوو؟

ئەو چالاكیيانەى كە ھەفالى "كەمال پىر" لە گەرپكەكانى "تووزلوچاىر، ئابلىن پاشا، ماماك" بەرپۆھى دەبرد، ھەم چالاكى سىياسى بوو، ھەمىش چالاكى عەسكەرى بوو. گروپكەمان لەخاوینكەرنەھوى ئەو گەرپكەكانە لەفاشىستەكان رۆلى گەنگى ھەبوو. شانبەشانى چالاكى عەسكەرى، چالاكى سىياسىشى بەرپۆھ دەبرد. ھەندىك كادىر كە لەو كاردا بەشدار ببوون، لەرووى چالاكى عەسكەرىيەھە نامادە دەكران، ئەمە زۆر گەنگ بوو. ھەمىش تەفكەر لەگەل گەل پەپۆھەندى خۆى دروست كەرد. واتا. تەفكەر لەجوارچىھوى خویندەفاناندا دەردەكەوت و خىتابى خەلكى دەردەھوى خویندەنگا و زانكۆى دەكەرد. راستە تەفكەرەكەمان لەنىو خویندەفاناندا دەستى پىكەردبوو و كارى دەكەرد، بەلام لەوئىشدا خۆى دەرخست. چالاكیيەكانى نىو ئەو گەرپكەكانە گوزارشتى لەمە دەكەرد، ئەمەش بەو واتایە دەھات كە تەفكەر ھەنگاو بۆ نىو گەل دەھاویژىت و دەخاویژىت لەناو گەلدا خەبات بكات و گەل قازانچ بكات، خۆى لەجوارچىھوى خویندەكاران و رۆشەنبىران دەردەخات و رىكخەستنى گەل بەبەنچىنە وەردەگرىت. چونكە ئىمە تەفكەرەكى سۆسىالیست بووین، پىوېستبوو گەلان بەبەنچىنە وەرگرتبايە، تەنیا بەھەندىك لە خویندەفانان تەفكەر نابىتە تەفكەرەكى سۆسىالیست، پىوېستبوو تا

ددهات خوی له چوارچېمیه دمریختبایه... نیدی لهو گهرمکانه دا نهو ههنگاوانه مان ددهاویشته. نه مه نامادهکاری بوو بۆچی؟ نه مه له هه مانکاتدا نامادهکردنی کادیران بوو بۆ چوونه کوردستان، له هه موو روویکه وه، هه م نامادهکردنی کادیر بوو بۆ کارکردن له نیو گه لدا که بتوانیت نه زموون وهربرگرت، هه میش نامادهکردنی کادیران بوو له رووی چالاکي نواندنه وه، واتا کار و چالاکي نیو نهو گهرمکانه بۆ نیمه گرنگ بوو، بهو چالاکيانه نامادهکاریه که کرا، بهو نامادهکاریه وه کادیران که وتنه نیو کوردستانه وه. له بهر نه وهی لهو گهرمکانه دا هه ندیک نه زموونی له رووی چالاکي و خه باتکردن له نیو گه لدا وهرگرتبوو، نهو نه زموونه ی له کوردستانیش پیڅڅست و سوودی لیوهرگرت. نه مه ش نه وه دپاردمکات که تمفگهری ئاپوچی هه ر له سهرمتای خه باتکردنیه وه گه لی به بنچینه وهرگرتووه، هه ر ته نیا له بوته ی روښنیراندا نه ماوته وه و جموجوئی نه کردووه، هیل و ریبازی خوی به ته واوی هیل و ریبازی گه له، له نیو گه لدا زیانبوون، له نیو گه لدا خه باتکردن و پیڅڅستنی ئیراده ی گه لی به بناخه وهرگرتووه، له سهر نهو بناخه یه خوی کرده تمفگهریک و هیشتا له نه نقره له نیو خویندکاران دابوو کادیربوونی خوی ئافراندا، لهو گهرمکانه شه وه چووه نیو گه له وه، له ویشدا خه باتی به رهو پیڅه وه برد. نه مه ش راستینه ی نه م تمفگهره نیشان ددهات، که گه ل به بنچینه وهربرگرت، نه که تمفگهریک ته نیا بۆ نوخبه ی روښنیران بیت، نهو چه مک و نریکبوونه وه یه نه م تمفگهری له تمفگهریکی روښنیران دهرخت و کردی به تمفگهریکی گه له ری.

بهر له وهی نه م تمفگهره به ناوی (PKK) وه بناسریت، به چ ناویک خه باتی دهرکرد؟ هه روه ها گه ل و هیز و لایمه نه سیاسیه کان چ ناویکیان لهو تمفگهره نابوو؟

نیمه به خو مان دمووت: "شورڅکړانی کوردستان"، نیمه نهو ناوه مان بۆخو مان دانابوو. به لام له دهرموه ی نیمه زور ناویان له نیمه دها؛ هه ندیک کهس نهو ناوه ی نیمه

لهخۇماتمان ناوۋە پەسنەيان دەمكرد و ئەوانىش دەيانگوت "شۆرشگېرېنى كوردستان".
 ھەندىكى تىرىش بەنئىمەيان دەگوت: "زىگارېخوازنى نەتەھەبى (ULUSAL
 KURTULUŞÇU) يان "سوپاى زىگارې نەتەھەبى (ULUSAL KURTULUŞ
 ORDUSU) ھەندىكىش ئەم ناوھيان لەنئىمە نابوو. بەلام ئىمە ھىچ كاتىك ئەم ناوھمان
 لەخۇ نەناوۋە، ھەندىكى تىرىش دەيانگوت: "ياندم ئەللا چەتەسى YANDIM ALLAH
 ÇETESİ" يان "ئەللا چەتەسى ALLAH ÇETESİ" وەھايان دەگوت. ھەندىكى
 تىرىش دەيانگوت: "ئاپۇجى" ھەندىكى تىرىش بە نىمەيان دەگوت: "مىللىيەتچى
 كوردان" ھەندىكى تىرىش دەيانگوت: "شۆرشگېرېنى كورد" يان "سۆسالىستانى كورد"
 ھەر يەكە و ناوېكى لە نىمە دىنا. لەناو گەلىشدا گەل دەگوت: "تەلەبە -
 خويىندكاران". ناوھكانى دىكە زىاتر ھىز و لايەنە چەپ و كوردەكان لە نىمەيان دىنا،
 بەلام ئىمە دەمانگوت: "ئىمە شۆرشگېرې كوردستانىن" بەم ناوۋە ئىمە دىناخفىن و
 بەياننامەمان دەردەخست.

بەبى ئەھەبى كورد مىراسىكى شۆرشگېرې و ئەزموونىكى شۆرشگېرې
 ھەببوپىت، ئەم تەفكەرە دەست بە تىكۇشان دەكات. وەكو ديار
 دەبىت زۆر بە تەفكەرى گەل فېتنام كارىگەر دەبىت، ھەلەبەتە
 مۇدېلى شۆرشگېرېتى فېتنامىش و تەرزەكەشى بەشى كوردستانى
 نەدەمكرد، كەواتە شۆرشگېرېيەكى چۆن و چ بىنەمايەك بە بىنچىنە
 وەرگىرا؟

بىگومان لەپىش ئىمەدا ئەزموون و مىراس و توانستىكى مەزن لەئارادا نەبوو، تاكو
 ئەمانە بىكەينە بناخەيەك بۇ خۇمان و لەسەر ئەمەش تەفكەرىك ئاوا بىكەين و
 پىشېخەين. ئىمە ئەزموونى مېژوو مىرۇفایەتىمان بۇخۇمان بەبىنچىنە وەرگرت.
 لەمېژوو مىرۇفایەتىدا، مىرۇفایەتى چۆن بۇ ئازادى و دىموكراسى شەر و خەباتى

کردوو؟ نهو ئەزموونانەمان بۆخۆمان بەبەنچینه وەرگرت، هەروەها لەمیژووی گەلەکشماندا، ئەگەر لاوازیشت بێت، ئەگەر کەمیش بێت، ئەو بەرخۆدانانەى ئەنجام دراوون بۆ خۆمان بەبەنچینهمان وەرگرت. لەسەر ئەو بنەمایە ئەو تەفکەرەمان پێشخست. بۆیەش پێشخستنی ئەم تەفکەرە زۆر دزوار و سەخت بوو، تەنیا دمیوایە لەسەر هیژی خۆمان رابووینایە، نەماندەتوانی لەهیچ جیگمەیک و لەهیچ هیژیک هاوکاری و پشتیوانییەکی وەرگیرین، یان هیوایەکی وەهامان هەبێت. هیوامان هەر خۆمان بووین و هیژیشمان هەر خۆمان بووین. پێویستبوو بەتەواوی لەسەر هیژ و توانستی خۆمان رابووینایە، بۆیە ئەمەش دزوار و زەحمەت بوو، وەکوتیش رێگەچارمەیک دیکە نەبوو، یان تۆ دەستت بەتیکۆشان نەکردبایە، ئەگەر تۆ بتگوتبایە: "ئەزموون نییە، توانست نییە، کەسیکیشت هاوکاریمان ناکات و ئەمە نابێت". کەس نەیدەتوانی ئەمە هەرگیز پەسند بکات. چونکە رهوشی گەلەکشمان لەپێش چاوان بوو، رۆژ بە رۆژ دەتوايەوه و لەهەڵدێری مەرگ دابوو، لەسەر گەلەکشمان زوڵم و وەحشیەتیکی مەزن، توانەومیەکی نەتەومیی مەزن بەرپۆوەدەچوو، ئەگەر تۆ موداخەلە نەکەیت ئەوا واتای ئەومیە ئەم گەلە لەبەین دەچێت. ناتوانیت بڵێیت: "توانست و ئەزموون نییە یان کەمە، یا دەست بە خەبات نەکەین تا هەندیک توانست و ئەزموون پەیدا دەکەین، چونکە ئەو توانستەمان نییە کاربکەین" واتا هەر رۆژیک تێدەپەرێت زیاتر تەنگ بەگەلەکشمان هەڵدەچنرا و توانای ژيان کەمتر دمیوووە، پێویستە تۆ رۆژیک زووتر موداخەلەى ئەم رهوشە بکەیت و رێگری لەم رهوشە بکەیت، هەرچەندە توانست و ئەزموونیش کەم بێت، تۆ ناتوانیت ئەمە بکەیتە بیانووی ئەوەی کە موداخەلە نەکەیت، بەلکو بەپێچەوانەوه دەبێت ئەم بێ توانستی و بێ ئەزموونییەش بکەیتە بیانووی ئەوەی ئەو موداخەلەیه بکەیت. روانین و چەمکی ئەم تەفکەرە ئەومبوو، واتا ئەگەر ئەزموون نییە، دمیوو تۆ ئەزموون لەخۆتدا دروست بکەیت، خۆت پێشبخەیت. ئەگەر توانست نییە، توانست بئافرینینیت، ئەگەر زانابوون نییە تۆ دەبێت خۆت زانا بکەیت، ئەگەر تۆ ئەمانەت ئەنجام دا ئەوا تۆ دەتوانیت کێشەگە چارەسەر بکەیت. ئەگەرنا هەر لەخۆیەوه چارەسەر نابێت و کەسیشت چارەسەری ناکات. بۆیە ئێمە نەمانگوت: "توانست و ئەزموونمان کەمە ئێمە ناتوانین ئەمە ئەنجام بدەین.." ئێمە نەکۆلیمان لەو

زور كېماسى و ههلهى ئېمه دمرگهوتن، ئېمه لهمەش ناترسين، لهههله و كهموكورپيهكانى خۇمان ئىنجام ههلههينجين و لهسر ئهو بنهمايش خۇمان پهرومردە دمكهين و ئەزموون و مرمهگرين. مروڤى ئېمه گوندين، ئېمه چى بكهين، گهلى ئېمه گهلىكى گوندنشينه، ئېمه بخوازين و نهخوازين ههر ئەمهيه و ههر بهم كسانه ههموو كار و خهباتى خۇمان دمكهين، كهسيكى ديكه لهئاسمانهوه ناهينين...". بېگومان من كاتېك وهام بېى گووت، زور شهرمى لهخوى كرد.

من بوچى ئەمه باس دمكه؟ چونكه ئهو كاته كهسيك نهبوو خوى له كيشهى كورد نزيك بكاتهوه، لهوانهيه ههنديك كەس ههبووبن بهناوى كوردموه ههنديك ناخافتنيان كردهيت، بهلام دمرسان لهوى بكهونه نيو پراكتيكهوه، ئهو ههنگاوشيان نههاوېشت. ئېمه به بهرپرسيارتييهوه ههلسوكهوتمان كرد و لهمەش نهترساين. ئېمه گووتمان؟ دهبيت ئېمه ئەم كيشهيه چارسهه بكهين، ئەگەر ههله و كهموكورپيشمان ههبيت، دهتوانين لهو ههله و كهموكورپيانهمان ئىنجامى ليوه دمربخهين و راستى بكهينهوه. ئەگەر ئېمه نهيكهين كەس نايكات. ئەگەر ئەزموون و توانست بيه ئەمه نابېته هوى لهوى هيچ ههنگاوېك نههاوېژين، چونكه كاديرېك بهدانيشتن نابېته كادير، نهخاسمه له كيشهى كورددا؟ ئەگەر تۆ خۆت ماندوو نهكهيت و خۆت نهخميته ژېر بهرپرسيارتييهوه و جلدى نهبيت، تۆ ناتوانيت له كوردستاندا هيچ گۇران و پيشكهوتنېك بهدى بهيئيت، دهبيت بهجدييەت و بهرپرسيارتييهوه خۆت ماندوو بكهيت و خۆت بخميته ژېر نهركهوه. ههلهبهته دهبيت تۆ ههول بدهيت كه ههله و كهموكورپيت نهبيت، بهلام كاتېك كه ئەزموون نهبيت، زانابوون و توانستېكت نهبيت، ههلهش دمردهكهوېت و كېماسيش دمردهكهوېت، دهبيت مروڤ لهمەش نهترسيت، كه تۆ كهموكورپى و ههلهى خۆتت بېنى و چاوېوشيت لى نهگرد و بۆ خۆت كريت به ئەزموونېك و هوكارېك بۆ نههيشتنى ئهو ههله و كېماسيانه، ئهوا ئهو ههله و كېماسيانه زېده زيانى خوى نابيت و خراپى لهگهله خويدا ناهيئيت. زور نموونهى وا لهپراكتيكى تهفكهرى ئاپوچىدا روويدهوه.

لهوانهيه ئېمه زور كهموكورپى و ههلهمان كردهيت، بهلام ئېمه له كوردستاندا زور گۇران و پيشكهوتن و سهركهوتنمان بهديهتئاوه و زور بههاى مهزندان بۆ گهلى كورد

نافراندووه. نهوانه میانگووت: "نهموون و توانست نییه و مهترسیداره، با نهو شتانه مان همبیت پاشان دست بۆ کیشهی کورد دمهین" بۆ نهه گهله هیج شتیکیان نهکردووه.

ومکو دیار دمهبیت نهو پیوانه شۆرشگیږپیانیهی نهوگاته، جا ج پیوانهکانی چهپی تورک بیت، یان نهوهی فیتنام یاخود کلاسیکی کوردستان تیری شۆرشگیږی و تیڤۆشانی نهو گروپهیی نههمکرد، بۆ نموونه؛ نهگهر شۆرشگیږیکی فیتنامی هاتبایه کوردستان دمیتوانی شۆرشگیږپیهکی سهرکهوتوانه له کوردستاندا بکات؟

کیشهی کورد کیشهیهکی مهزنه و زۆر دژواره، وهک کیشهی هیج گهل و ولاتیکی دیکه نییه. کیشهی کورد کیشهیهکی جیهانییه، کاتیک تۆ دست بهاویژییه کیشهی کورد وهک نهوه وایه دست بهاویژیته کیشهی ههموو جیهانهوه، دست بهاویژیته ناو کیشهی تهواوی مروفایهتی و نهو سیستمهیی لهجیهاندا لهئارادایه. بۆیه پیویسته تهفگهریک، یان پراکتیکیک بهگۆږهیی نهه کیشهیه پېشکهوږت، نهگهر نهو تهفگهره له بیر و راماندا، له ریکخستن و چالاکي نوانندا بهگۆږهیی کیشهکه پېشنهکهوږت، هیج کاتیک ناتوانیت کیشهکه چارهمر بکات. ئیدی لهههر ولاتیکیا بهگۆږهیی ههلهومهرجی نهو ولاته، بهگۆږهیی کارمکتهری نهو گهله، بهگۆږهیی نهو کیشه و ولات و گهله، تهفگهر و شۆرش پېشکهوتوون، تۆ ناتوانیت سۆفیهیت، فیتنام یان شوپنیکي دیکه بۆ خوت بهبنهه وهربرگیت. تۆ دمتوانیت سوود لهنهموونی ههموویان وهربرگیت، ئیمهش سوودمان لهنهموونی ههموو مروفایهتی وهرگرتووه، بهلام هیج کاتیک هیج ولاتیک و گهلیکمان بهبنهچینه وهرنگرت. واتا نهوانه چیان کردووه ئیمهش ومها بکهین و ومها دمتوانین سهرکهوین... هیج کاتیک نهکهوتینه ههلهیهکی بهمجۆرهوه. چونکه ههر ولات و میللتهیک، نهو ههلهومهرجی تییدایه، نهو کیشهیهی تییدا دمژیت، تایبهتمهندییان، لهیهکتر جودایه.

لیرمدا کیښه کوردستان نه وه کښه ځینا، نه وه کښه چین، سوځیه، کوبا، نهنگولا، یان هر ولایتی دیکه جیهانه. کښه کورد کښه گهلیک بته جوار بهش، هر بهشیکش له زیر دسهلات و داگیرکری دولهتیک دایه. هر یمک له دولهتانهش له جیهاندا له گهل هندی هیز و دولهتی دیکه دا په یومندی و هاویمانیان هیه، نهو سیسته مهی له جیهاندا هیه نهو کوردستانی پارچه کردو و خستوویه تییه ژردستی نهو داگیرکرانه، له نیو سیسته میشدا جیکه به کوردستان نه داوه، به لگو تهواو نکولی و قکردنی به بنچینه و هرگرتووه، نیدی گهلیک له نیو خویدا به بنه مال، عشرت، ناین، ناینزا و ناوچه و بارچه بارچه بووه، جیهان نکولی لیدمکات... خویشی خاومنداریتی له خوی ناکات، کښه کښه یه کی به مجوریه. کاتیک تۆ دمست بۆ نهو کښه یه برد، وکو نهو وایه تۆ دمست بۆ هه موو کښه کانی جیهان دبهیت، تۆ هه موو جیهان دمکه یه دووژمنی خوت، نهو کښه یه کښه یه کی هینده مهن و قووله، کښه یه کی نیوده وله تییه، نهک ته نیا کښه ولایتیک و گهلیک بیت، یان ته نیا ناوچه یه ک بیت، به لگو کښه یه کی نیوده وله تییه. نهگر تۆ دته ویته نهو کښه یه چارهر بکهیت، دبهیت به گویره نهو له بیر و رامن، له ریکخستنبوون و چالاکي نواندن نریک ببهته وه. بۆ نهو ی بتوانیت راست له کښه ک تیکهیت، راست گفتوگو ی له سر بکهیت، بۆ نهو ی بتوانیت کښه ک راست چارهر بکهیت، دبهیت شیواز و نافراندنی راست پیښخهیت، نهگر وها نه بیت، نهو نهو موداخه له یه تۆ دهیکهیت، چارهر یه ک له گهل خویدا ناهینیت، ته نانهت له وانه یه کښه ک قورستر و دزوارتر بکات و کښه تریش له گهل خویدا بهینیت.

هه لته جیاوازی (PKK) ش له مه دایه. زور پارت و ریکخراو له باکور به ناوی کوردان بهر له (PKK) دمرکه وتبوون، نهو پارت و ریکخراوانه ناویان هه بوو، به لام شوپنه نهی نهوان هیچ دیار نه بوو، هیشتا ته فگهری نابوچیتی دمرنه که وتبوو نه وانه هه بوون، زور نیمکانیاتی نهوانیش هه بوو، به لام نه وانه هه موویان ته نیا ناویان مایه وه، تا دهات ته فگهری نابوچیتی پیښده که وت و لدمره وهی ته فگهری نابوچیتی هیچ ته فگهری کی دیکه نه ما. بۆچی؟ چونکه نه وانه نه گرچی به ناوی کوردیش دمنافین، به لام باش و دروست تینه گه یشتبوون که کښه کورد جیه، راست لئی

نزيك نه بوونهوه، خۇيان له كېشه كه تېنه گەيشت بوون جا چۇن دمتوانن كېشه كه چارمەر
بكه ن؟

له بهر نه وهى سەرۆك ئاپۇ راست له كېشهى كورد نزيك بووه وه راست لىي تېگەيشت
و راست گفوتوگۆيشى كرد، بۆيه كېشه كهى راست خسته پروو و هه موو كه سىكى تېگەيانند،
پارت و ريكرخواوه كانى ديكه هيجيان نهو كېشه يان دمرنه خسته پروو له كه سيشيان
تېنه گەيانند. نه گە است له كېشه كه نزيك نه بيته وه، نهوا تۇ ناتوانيت نهو كېشه يه
به پەسنكردينش بدميت، تۇ ناتوانيت چارمەريشى بكهيت. ئيدى (PKK) نه مهى
كرد، جودايى نيوان (PKK) و تهفگەرەكانى ديكه ليرمدايه. سەرۆك ئاپۇ نه زموونى
هه موو جيهانى بۆخوى كرده بناخه و له سر نهو نه زموونانه له كېشه كه تېگەيشت و
كېشه كهى گفوتوگۆ كرد و خسته نيو گفوتوگۆكانه وه و له هه موو روويكه وه كېشه كهى
به تېگەيانند دا، بۆيه ش بۆ چارمەرى كېشه كه زۆر ههنگاو هاويشتراون، له سر
نه زموونى تهواوى جيهان نه زموونىك ئافرىترا، واتا مروؤف دمتوانيت بليت: "ئيمه
له هه موو روويكه وه، له سفره وه دمتان پيكر، له رووى نه زموونى سياسيه وه بيگره
تا دهگاته توانستى ماددى، هه موو شته كانمان به خۇمان ئافراندمان، به رمنجى خۇمان
ئافراندمان، به رمنج و ئيش و كار و زهحه تيه كى مه زنه وه هه موو نهو پيشكه وتن و
نه زموون و ئيمكانياته مان خولقاند.

ليردا به تهواوى له سر هيزى خۇمان رابووين، ئيمه له هيج كه سيك هيج هيزيكمان
ومرنه گرت، هيج هاوكارييه كمان و مرنه گرت، ته نانهت هه ر كه س دميخواست ريگريمان لى
بكات، بۆ نه وهى ئيمه ده ستبه ردارى بيين، به لام ئيمه پيداگريمان كرد. واتا ئيمه هه م
ده ستبه ردارى نه بووين، هه ميش باومرپيمان به خۇمان هينا و له سر هيزى خۇمان
رابووين. بيگومان نه مه زۆر و زهحه ت بوو، مروقى زۆر ئازار ددها، به لام وهكوتر هيج
چارميه كى ديكه نه بوو. نه مه ش پيشكه وتنى هه ره راسته، پيشكه وتنى راست له سر نهو
بنه مايه ديتهدى. هه رچهنده ئيمه زۆر و زهحه تيمان بيينى، به لام ئيمه نه زموون و
توانستىكمان بۆخۇمان خولقاند. بۆيه له بهر نه وهى ئيمه له سر هيزى خۇمان رابووين،
هه موو توانستىكمان به خۇمان ئافرانند، له بهر نه وه بيمنهت بووين، ئيمه نه كه وتينه ژير

PKK میژووێك له ناگر

كارىگهرى ئەم و ئەوهوه، ئێمه نەكهوتینه خزمەتى هیچ ھێزێكەوه، هیچ ھێزێكیش نەیتوانى ئێمه تەسليم بکات.

ئیدی ئەگەر تۆ دەخوازیت لە کوردستاندا کۆیلاپەتى نەھێلێت و ئازادى و ديموکراسى دەستەبەر بکەیت، تەنیا بەمجۆرە دەتوانیت ئەنجامگیر ببیت. کوردستان زۆر خراپ و گەمار کراوه، ئەگەر تۆ نەتوانیت ئەو خراپى و گەمارپیه رابمالێت و خاوینى نەکەیتەوه، ئەوا تۆ ناتوانیت ئازادى بەدیبھێنیت. ئەمەش بە چ دێتەدى؟ کە تۆ رەخنەپەکی مەزن پێشبخەیت و لەسەر بنەمای ئەو رەخنەپەش رەخنەدانێكى مەزنت پێشخست، ئینجا دەتوانیت ئەو گەمارى و خراپپیه رابمالێت و خاوینى بکەیتەوه، ئەو کاتە دەتوانیت تەفگهرێكى ئازادیخواز و ديموکراتیخواز بەرمو پێشەوه ببەیت، ئەوهی (PKK) و سەرۆک ئابۆ ئەنجامیان داوه ئەمەپە.

ئەو پەيوەندىپەى لەنێوان گروپەكە و كۆمەڵەى خوێندكارانى خوێندنى بالā لە ئەنقەرە (ADYÖD) دا ھەبوو چۆن بوو؟ ھەروەھا بەسوود وەرگرتن لەو رێكخراوە ياساپیە، گروپەكە تا چەند توانى كار و خەباتى خۆى بەرمو پێشەوه ببات و خۆى فراوان بكات؟

لەسالى (١٩٧١)دا لە توركيا كودەتايەكى سەربازى بەرپا كرا، نامانجى ئەو كودەتايەش نەووبوو كە تەفگەرە شۆرشگێرەكان تەسفیە بكړن. بۆپە بە ئەنجامگیربوونی كودەتای سەربازپیهكە زۆر گرتن و كوشتن و لەسێدارەدان و ئەشكەنجەیان ئەنجام دا و زەبرێكى كوشندەیان لە تەفگهرى شۆرشگێرى دا. شانبەشانى ئەمەش فاشیستى توركى بەھیزكرد و لەھەموو روویكەوه ھاوكارى ئەوانى كرد، چ بەنھێنى و چ بەناشكرا ئەوهی لەدەستى ھات كردى، زۆر ھەنگاوى بۆ جیگیرکردنى فاشیستەكان ھاوێشت، تەفگهرى چەپى تورك زیاتر تەفگهرێكى خوێندەفانان بوو، بۆ ئەوهی تەفگهرى چەپ لە توركيا تەسفیە بكات لە خوێندنگاكان و زانكۆكاندا فاشیستەكانیان جیگیر كرد و بەھیزیان كردن، بۆ ئەوهی جارێكى دیکە لەو شوێنانەدا تەفگهرى شۆرشگێرى خۆى كۆنەكاتەوه و بەھیز نەبێتەوه.

بهمهش بتوانن دمه‌لاتداریتى خوځان پته و ټوکه بکمن و به‌پړوى ببهن. به‌مشیومه کودتا سهربازیه‌که گه‌لیک همنگای هاوښت، دواى نه‌وى حوکمى عه‌سکمرى هه‌لومشاپه‌وه و جارېکى دیکه حوکمى ممدېنى گه‌پایه‌وه، تمفگمرى شورشگېرېش که زمبرېکى جددى به‌رکه‌وتبوو، نیرادهى شکابوو، لاواز و به‌رشویلاو بوو و له وزه و ټاقتى خوځى که‌وتبوو، فاشیسته‌کانیش زور به‌هیز ببوون، بویه پېوښتبوو که تمفگمرى ١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ ١٠ ١١ ١٢ ١٣ ١٤ ١٥ ١٦ ١٧ ١٨ ١٩ ٢٠ ٢١ ٢٢ ٢٣ ٢٤ ٢٥ ٢٦ ٢٧ ٢٨ ٢٩ ٣٠ ٣١ ٣٢ ٣٣ ٣٤ ٣٥ ٣٦ ٣٧ ٣٨ ٣٩ ٤٠ ٤١ ٤٢ ٤٣ ٤٤ ٤٥ ٤٦ ٤٧ ٤٨ ٤٩ ٥٠ ٥١ ٥٢ ٥٣ ٥٤ ٥٥ ٥٦ ٥٧ ٥٨ ٥٩ ٦٠ ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠ ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠ ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥ ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠ ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠ ١٠١ ١٠٢ ١٠٣ ١٠٤ ١٠٥ ١٠٦ ١٠٧ ١٠٨ ١٠٩ ١١٠ ١١١ ١١٢ ١١٣ ١١٤ ١١٥ ١١٦ ١١٧ ١١٨ ١١٩ ١٢٠ ١٢١ ١٢٢ ١٢٣ ١٢٤ ١٢٥ ١٢٦ ١٢٧ ١٢٨ ١٢٩ ١٣٠ ١٣١ ١٣٢ ١٣٣ ١٣٤ ١٣٥ ١٣٦ ١٣٧ ١٣٨ ١٣٩ ١٤٠ ١٤١ ١٤٢ ١٤٣ ١٤٤ ١٤٥ ١٤٦ ١٤٧ ١٤٨ ١٤٩ ١٥٠ ١٥١ ١٥٢ ١٥٣ ١٥٤ ١٥٥ ١٥٦ ١٥٧ ١٥٨ ١٥٩ ١٦٠ ١٦١ ١٦٢ ١٦٣ ١٦٤ ١٦٥ ١٦٦ ١٦٧ ١٦٨ ١٦٩ ١٧٠ ١٧١ ١٧٢ ١٧٣ ١٧٤ ١٧٥ ١٧٦ ١٧٧ ١٧٨ ١٧٩ ١٨٠ ١٨١ ١٨٢ ١٨٣ ١٨٤ ١٨٥ ١٨٦ ١٨٧ ١٨٨ ١٨٩ ١٩٠ ١٩١ ١٩٢ ١٩٣ ١٩٤ ١٩٥ ١٩٦ ١٩٧ ١٩٨ ١٩٩ ٢٠٠ ٢٠١ ٢٠٢ ٢٠٣ ٢٠٤ ٢٠٥ ٢٠٦ ٢٠٧ ٢٠٨ ٢٠٩ ٢١٠ ٢١١ ٢١٢ ٢١٣ ٢١٤ ٢١٥ ٢١٦ ٢١٧ ٢١٨ ٢١٩ ٢٢٠ ٢٢١ ٢٢٢ ٢٢٣ ٢٢٤ ٢٢٥ ٢٢٦ ٢٢٧ ٢٢٨ ٢٢٩ ٢٣٠ ٢٣١ ٢٣٢ ٢٣٣ ٢٣٤ ٢٣٥ ٢٣٦ ٢٣٧ ٢٣٨ ٢٣٩ ٢٤٠ ٢٤١ ٢٤٢ ٢٤٣ ٢٤٤ ٢٤٥ ٢٤٦ ٢٤٧ ٢٤٨ ٢٤٩ ٢٥٠ ٢٥١ ٢٥٢ ٢٥٣ ٢٥٤ ٢٥٥ ٢٥٦ ٢٥٧ ٢٥٨ ٢٥٩ ٢٦٠ ٢٦١ ٢٦٢ ٢٦٣ ٢٦٤ ٢٦٥ ٢٦٦ ٢٦٧ ٢٦٨ ٢٦٩ ٢٧٠ ٢٧١ ٢٧٢ ٢٧٣ ٢٧٤ ٢٧٥ ٢٧٦ ٢٧٧ ٢٧٨ ٢٧٩ ٢٨٠ ٢٨١ ٢٨٢ ٢٨٣ ٢٨٤ ٢٨٥ ٢٨٦ ٢٨٧ ٢٨٨ ٢٨٩ ٢٩٠ ٢٩١ ٢٩٢ ٢٩٣ ٢٩٤ ٢٩٥ ٢٩٦ ٢٩٧ ٢٩٨ ٢٩٩ ٣٠٠ ٣٠١ ٣٠٢ ٣٠٣ ٣٠٤ ٣٠٥ ٣٠٦ ٣٠٧ ٣٠٨ ٣٠٩ ٣١٠ ٣١١ ٣١٢ ٣١٣ ٣١٤ ٣١٥ ٣١٦ ٣١٧ ٣١٨ ٣١٩ ٣٢٠ ٣٢١ ٣٢٢ ٣٢٣ ٣٢٤ ٣٢٥ ٣٢٦ ٣٢٧ ٣٢٨ ٣٢٩ ٣٣٠ ٣٣١ ٣٣٢ ٣٣٣ ٣٣٤ ٣٣٥ ٣٣٦ ٣٣٧ ٣٣٨ ٣٣٩ ٣٤٠ ٣٤١ ٣٤٢ ٣٤٣ ٣٤٤ ٣٤٥ ٣٤٦ ٣٤٧ ٣٤٨ ٣٤٩ ٣٥٠ ٣٥١ ٣٥٢ ٣٥٣ ٣٥٤ ٣٥٥ ٣٥٦ ٣٥٧ ٣٥٨ ٣٥٩ ٣٦٠ ٣٦١ ٣٦٢ ٣٦٣ ٣٦٤ ٣٦٥ ٣٦٦ ٣٦٧ ٣٦٨ ٣٦٩ ٣٧٠ ٣٧١ ٣٧٢ ٣٧٣ ٣٧٤ ٣٧٥ ٣٧٦ ٣٧٧ ٣٧٨ ٣٧٩ ٣٨٠ ٣٨١ ٣٨٢ ٣٨٣ ٣٨٤ ٣٨٥ ٣٨٦ ٣٨٧ ٣٨٨ ٣٨٩ ٣٩٠ ٣٩١ ٣٩٢ ٣٩٣ ٣٩٤ ٣٩٥ ٣٩٦ ٣٩٧ ٣٩٨ ٣٩٩ ٤٠٠ ٤٠١ ٤٠٢ ٤٠٣ ٤٠٤ ٤٠٥ ٤٠٦ ٤٠٧ ٤٠٨ ٤٠٩ ٤١٠ ٤١١ ٤١٢ ٤١٣ ٤١٤ ٤١٥ ٤١٦ ٤١٧ ٤١٨ ٤١٩ ٤٢٠ ٤٢١ ٤٢٢ ٤٢٣ ٤٢٤ ٤٢٥ ٤٢٦ ٤٢٧ ٤٢٨ ٤٢٩ ٤٣٠ ٤٣١ ٤٣٢ ٤٣٣ ٤٣٤ ٤٣٥ ٤٣٦ ٤٣٧ ٤٣٨ ٤٣٩ ٤٤٠ ٤٤١ ٤٤٢ ٤٤٣ ٤٤٤ ٤٤٥ ٤٤٦ ٤٤٧ ٤٤٨ ٤٤٩ ٤٥٠ ٤٥١ ٤٥٢ ٤٥٣ ٤٥٤ ٤٥٥ ٤٥٦ ٤٥٧ ٤٥٨ ٤٥٩ ٤٦٠ ٤٦١ ٤٦٢ ٤٦٣ ٤٦٤ ٤٦٥ ٤٦٦ ٤٦٧ ٤٦٨ ٤٦٩ ٤٧٠ ٤٧١ ٤٧٢ ٤٧٣ ٤٧٤ ٤٧٥ ٤٧٦ ٤٧٧ ٤٧٨ ٤٧٩ ٤٨٠ ٤٨١ ٤٨٢ ٤٨٣ ٤٨٤ ٤٨٥ ٤٨٦ ٤٨٧ ٤٨٨ ٤٨٩ ٤٩٠ ٤٩١ ٤٩٢ ٤٩٣ ٤٩٤ ٤٩٥ ٤٩٦ ٤٩٧ ٤٩٨ ٤٩٩ ٥٠٠ ٥٠١ ٥٠٢ ٥٠٣ ٥٠٤ ٥٠٥ ٥٠٦ ٥٠٧ ٥٠٨ ٥٠٩ ٥١٠ ٥١١ ٥١٢ ٥١٣ ٥١٤ ٥١٥ ٥١٦ ٥١٧ ٥١٨ ٥١٩ ٥٢٠ ٥٢١ ٥٢٢ ٥٢٣ ٥٢٤ ٥٢٥ ٥٢٦ ٥٢٧ ٥٢٨ ٥٢٩ ٥٣٠ ٥٣١ ٥٣٢ ٥٣٣ ٥٣٤ ٥٣٥ ٥٣٦ ٥٣٧ ٥٣٨ ٥٣٩ ٥٤٠ ٥٤١ ٥٤٢ ٥٤٣ ٥٤٤ ٥٤٥ ٥٤٦ ٥٤٧ ٥٤٨ ٥٤٩ ٥٥٠ ٥٥١ ٥٥٢ ٥٥٣ ٥٥٤ ٥٥٥ ٥٥٦ ٥٥٧ ٥٥٨ ٥٥٩ ٥٦٠ ٥٦١ ٥٦٢ ٥٦٣ ٥٦٤ ٥٦٥ ٥٦٦ ٥٦٧ ٥٦٨ ٥٦٩ ٥٧٠ ٥٧١ ٥٧٢ ٥٧٣ ٥٧٤ ٥٧٥ ٥٧٦ ٥٧٧ ٥٧٨ ٥٧٩ ٥٨٠ ٥٨١ ٥٨٢ ٥٨٣ ٥٨٤ ٥٨٥ ٥٨٦ ٥٨٧ ٥٨٨ ٥٨٩ ٥٩٠ ٥٩١ ٥٩٢ ٥٩٣ ٥٩٤ ٥٩٥ ٥٩٦ ٥٩٧ ٥٩٨ ٥٩٩ ٦٠٠ ٦٠١ ٦٠٢ ٦٠٣ ٦٠٤ ٦٠٥ ٦٠٦ ٦٠٧ ٦٠٨ ٦٠٩ ٦١٠ ٦١١ ٦١٢ ٦١٣ ٦١٤ ٦١٥ ٦١٦ ٦١٧ ٦١٨ ٦١٩ ٦٢٠ ٦٢١ ٦٢٢ ٦٢٣ ٦٢٤ ٦٢٥ ٦٢٦ ٦٢٧ ٦٢٨ ٦٢٩ ٦٣٠ ٦٣١ ٦٣٢ ٦٣٣ ٦٣٤ ٦٣٥ ٦٣٦ ٦٣٧ ٦٣٨ ٦٣٩ ٦٤٠ ٦٤١ ٦٤٢ ٦٤٣ ٦٤٤ ٦٤٥ ٦٤٦ ٦٤٧ ٦٤٨ ٦٤٩ ٦٥٠ ٦٥١ ٦٥٢ ٦٥٣ ٦٥٤ ٦٥٥ ٦٥٦ ٦٥٧ ٦٥٨ ٦٥٩ ٦٦٠ ٦٦١ ٦٦٢ ٦٦٣ ٦٦٤ ٦٦٥ ٦٦٦ ٦٦٧ ٦٦٨ ٦٦٩ ٦٧٠ ٦٧١ ٦٧٢ ٦٧٣ ٦٧٤ ٦٧٥ ٦٧٦ ٦٧٧ ٦٧٨ ٦٧٩ ٦٨٠ ٦٨١ ٦٨٢ ٦٨٣ ٦٨٤ ٦٨٥ ٦٨٦ ٦٨٧ ٦٨٨ ٦٨٩ ٦٩٠ ٦٩١ ٦٩٢ ٦٩٣ ٦٩٤ ٦٩٥ ٦٩٦ ٦٩٧ ٦٩٨ ٦٩٩ ٧٠٠ ٧٠١ ٧٠٢ ٧٠٣ ٧٠٤ ٧٠٥ ٧٠٦ ٧٠٧ ٧٠٨ ٧٠٩ ٧١٠ ٧١١ ٧١٢ ٧١٣ ٧١٤ ٧١٥ ٧١٦ ٧١٧ ٧١٨ ٧١٩ ٧٢٠ ٧٢١ ٧٢٢ ٧٢٣ ٧٢٤ ٧٢٥ ٧٢٦ ٧٢٧ ٧٢٨ ٧٢٩ ٧٣٠ ٧٣١ ٧٣٢ ٧٣٣ ٧٣٤ ٧٣٥ ٧٣٦ ٧٣٧ ٧٣٨ ٧٣٩ ٧٤٠ ٧٤١ ٧٤٢ ٧٤٣ ٧٤٤ ٧٤٥ ٧٤٦ ٧٤٧ ٧٤٨ ٧٤٩ ٧٥٠ ٧٥١ ٧٥٢ ٧٥٣ ٧٥٤ ٧٥٥ ٧٥٦ ٧٥٧ ٧٥٨ ٧٥٩ ٧٦٠ ٧٦١ ٧٦٢ ٧٦٣ ٧٦٤ ٧٦٥ ٧٦٦ ٧٦٧ ٧٦٨ ٧٦٩ ٧٧٠ ٧٧١ ٧٧٢ ٧٧٣ ٧٧٤ ٧٧٥ ٧٧٦ ٧٧٧ ٧٧٨ ٧٧٩ ٧٨٠ ٧٨١ ٧٨٢ ٧٨٣ ٧٨٤ ٧٨٥ ٧٨٦ ٧٨٧ ٧٨٨ ٧٨٩ ٧٩٠ ٧٩١ ٧٩٢ ٧٩٣ ٧٩٤ ٧٩٥ ٧٩٦ ٧٩٧ ٧٩٨ ٧٩٩ ٨٠٠ ٨٠١ ٨٠٢ ٨٠٣ ٨٠٤ ٨٠٥ ٨٠٦ ٨٠٧ ٨٠٨ ٨٠٩ ٨١٠ ٨١١ ٨١٢ ٨١٣ ٨١٤ ٨١٥ ٨١٦ ٨١٧ ٨١٨ ٨١٩ ٨٢٠ ٨٢١ ٨٢٢ ٨٢٣ ٨٢٤ ٨٢٥ ٨٢٦ ٨٢٧ ٨٢٨ ٨٢٩ ٨٣٠ ٨٣١ ٨٣٢ ٨٣٣ ٨٣٤ ٨٣٥ ٨٣٦ ٨٣٧ ٨٣٨ ٨٣٩ ٨٤٠ ٨٤١ ٨٤٢ ٨٤٣ ٨٤٤ ٨٤٥ ٨٤٦ ٨٤٧ ٨٤٨ ٨٤٩ ٨٥٠ ٨٥١ ٨٥٢ ٨٥٣ ٨٥٤ ٨٥٥ ٨٥٦ ٨٥٧ ٨٥٨ ٨٥٩ ٨٦٠ ٨٦١ ٨٦٢ ٨٦٣ ٨٦٤ ٨٦٥ ٨٦٦ ٨٦٧ ٨٦٨ ٨٦٩ ٨٧٠ ٨٧١ ٨٧٢ ٨٧٣ ٨٧٤ ٨٧٥ ٨٧٦ ٨٧٧ ٨٧٨ ٨٧٩ ٨٨٠ ٨٨١ ٨٨٢ ٨٨٣ ٨٨٤ ٨٨٥ ٨٨٦ ٨٨٧ ٨٨٨ ٨٨٩ ٨٩٠ ٨٩١ ٨٩٢ ٨٩٣ ٨٩٤ ٨٩٥ ٨٩٦ ٨٩٧ ٨٩٨ ٨٩٩ ٩٠٠ ٩٠١ ٩٠٢ ٩٠٣ ٩٠٤ ٩٠٥ ٩٠٦ ٩٠٧ ٩٠٨ ٩٠٩ ٩١٠ ٩١١ ٩١٢ ٩١٣ ٩١٤ ٩١٥ ٩١٦ ٩١٧ ٩١٨ ٩١٩ ٩٢٠ ٩٢١ ٩٢٢ ٩٢٣ ٩٢٤ ٩٢٥ ٩٢٦ ٩٢٧ ٩٢٨ ٩٢٩ ٩٣٠ ٩٣١ ٩٣٢ ٩٣٣ ٩٣٤ ٩٣٥ ٩٣٦ ٩٣٧ ٩٣٨ ٩٣٩ ٩٤٠ ٩٤١ ٩٤٢ ٩٤٣ ٩٤٤ ٩٤٥ ٩٤٦ ٩٤٧ ٩٤٨ ٩٤٩ ٩٥٠ ٩٥١ ٩٥٢ ٩٥٣ ٩٥٤ ٩٥٥ ٩٥٦ ٩٥٧ ٩٥٨ ٩٥٩ ٩٦٠ ٩٦١ ٩٦٢ ٩٦٣ ٩٦٤ ٩٦٥ ٩٦٦ ٩٦٧ ٩٦٨ ٩٦٩ ٩٧٠ ٩٧١ ٩٧٢ ٩٧٣ ٩٧٤ ٩٧٥ ٩٧٦ ٩٧٧ ٩٧٨ ٩٧٩ ٩٨٠ ٩٨١ ٩٨٢ ٩٨٣ ٩٨٤ ٩٨٥ ٩٨٦ ٩٨٧ ٩٨٨ ٩٨٩ ٩٩٠ ٩٩١ ٩٩٢ ٩٩٣ ٩٩٤ ٩٩٥ ٩٩٦ ٩٩٧ ٩٩٨ ٩٩٩ ١٠٠٠

له تورکيادا؛ دواى کودمتايه‌که "پارتى گريکارانى سؤسياليسى تورکيا - TSIP" دامه‌زرا. نهم پارتیيه له‌ناو گهنجاندا له‌ژېرناوى (ADYÖD)دا ريکخراوېکى دروست کردبوو، به‌ته‌واومتى سوودى له‌و بؤشاپيه و مرگرت که له تمفگمرى شورشگېرېدا هاتبووه ناراو و نهم ريکخستنهيان دروست کرد. خوځى پارتیيه‌کى چهپ بوو، همرچه‌نده نه‌و پارتیيه سوودى له‌و بؤشاپيه و مرگرتبوو و ده‌ستى خستبووه نيؤ خوځندنگا و زانکؤگان و گهنجانده، به‌لام له‌به‌ر نه‌وى پراکتیکى نه‌و پارتیيه نه‌بوو کهس زېده باومېرى پې نهم‌کرد. بویه نه‌میدته‌وانى ههموو گهنجان له دموروبه‌رى خوځى کؤبکاته‌وه. له‌نيؤ گهنجاندا ته‌نیا به‌شېکى زور که‌مى ريکخسته کردبوو. له‌بنچينه‌دا گهنجان له‌دمره‌وى نهم پارتیيه له‌ريکخستندا بوون، ئيدى فاشیسته‌کانیش پر به ريکخستن و حاکميه‌مت بوون. نهمه‌ش مه‌ترسیدار بوو، پېوښتبوو چارمه‌سهریبه‌ک بؤ نه‌و دؤخه بدؤزريته‌وه.

له‌سهر نهم بنه‌مايه سهرؤک ئاپؤ له‌نيؤ خوځندمه‌فانان و چه‌پى تورکدا هه‌ول و تمفه‌للایه‌کى پېشخست، گووتى: "پېوښته نه‌و ريکخستن (ريکخراوه‌ى له‌ناو گهنجاندا ناوابوووه فراوانترى بکه‌ين، ههم به‌پړومه‌رايه‌تیه‌که‌ى فراوان بکه‌ين، ههميش له‌ناو ههموو خوځندنگا و زانکؤگاندا به‌پړوى ببه‌ين. بؤ نه‌وى ههموو گهنجه چه‌پره‌وه‌کان تييدا کؤبکه‌ينه‌وه، تا بتوانين له‌هه‌مه‌به‌ر فاشیسته‌کان رابوستين. نه‌گهر وه‌ها نه‌بيت نه‌وا تمفگمرى گهنجان و چه‌پره‌ویتی زياتريش لاواز ده‌بيت. له‌سهر نه‌و بنه‌مايه به‌کار و داخوازی سهرؤک ئاپؤ له‌ههموو زانکؤ و خوځندنگاکاندا کؤبوونه‌وه ئه‌نجام دران، ههموو که‌سيش نهم داخوازیيه‌ى په‌سند کرد، له‌نه‌نجامى نه‌و کؤبوونه‌وانه‌دا پالئوراوان هه‌لېژدران و ههموو نه‌و پالئوراوانه له (ADYÖD)دا کؤبوونه‌وه، بېرپارياندا که

بەرپۆمبەرایه‌تی (ADYÖD) فراوان بکریټ، به‌راډمیەك هه‌موو ریکخراوه‌ چه‌پر مه‌کانی تورکیا بکه‌ونه‌ نیو به‌رپۆمبەرایه‌تییه‌که‌یه‌وه‌ و تییدا به‌شداری بکه‌ن. واتا ئه‌م ریکخراوه‌ ته‌نیا له‌ده‌ست گروپیکدا نه‌بیټ، به‌لکو هه‌رچی ته‌فگه‌ری چه‌پره‌و له‌ تورکیادا هه‌ن، نوینه‌ری گه‌نجه‌کانیان هه‌مووی بکه‌وێته‌ به‌رپۆمبەرایه‌تییه‌که‌وه‌. به‌مه‌ش ئه‌م ریکخراوه‌ بیه‌یته‌ ریکخراوی گه‌نجانانی هه‌موو چه‌په‌کانی تورکیا. ئیدی پالیئوراوان ئه‌م به‌یاره‌یان و مرگرت و به‌رپۆمبەرایه‌تییه‌که‌ وها فراوان بوو، له‌هه‌موو ریکخراوه‌که‌نه‌وه‌ نوینه‌ریان که‌وته‌ نیو به‌رپۆمبەرایه‌تییه‌وه‌. له‌سه‌ر ناوی گروپی ئی‌مه‌ش سه‌رۆک ئاپۆ و هه‌م‌قال "حه‌قی قه‌رار" که‌وته‌ به‌رپۆمبەرایه‌تییه‌وه‌. سه‌رۆک بووه‌ سه‌رۆکی (ADYÖD).

له‌راستیدا (ADYÖD) ریکخراویکی ئاشکراوو و به‌قه‌رمی دامه‌زراوو، به‌لام ئه‌و به‌رپۆمبەرایه‌تییه‌ فراوانه‌ له‌لای ده‌وله‌ت قه‌رمی نه‌بوو.

هه‌لبزاردنێ ئه‌و پالیئوراوانه‌ له‌ کام سال بوو؟

له‌کۆتایی سالی (۱۹۷۲) دا ئه‌و هه‌لبزاردنه‌ ئه‌نجام درا. به‌لام له‌قه‌رمییه‌تدا هه‌ر به‌رپۆمبەرایه‌تییه‌که‌ی پێشان به‌رپۆمبەرایه‌تییه‌کی قه‌رمی بوو، له‌راستیشدا ئه‌وه‌ی (ADYÖD) ی به‌رپۆمه‌دبەرد ئه‌و به‌رپۆمبەرایه‌تییه‌ به‌رفراوانه‌ بوو، که‌ ته‌فگه‌ری لاوانیشی به‌رپۆه‌ دبەرد. سه‌رۆکی ئه‌و به‌رپۆمبەرایه‌تییه‌ فراوانه‌ی (ADYÖD) یش سه‌رۆک ئاپۆ بوو. (ADYÖD) له‌هه‌موو زانکۆ و خویندنگاگاندا ده‌ستی به‌خۆ ریکخستن کرد. له‌سه‌ر ئه‌و بنه‌مایه‌ش یه‌کێتی هه‌موو چه‌پی تورک له‌ناو گه‌نجاندا ئاوابوو و بووه‌ هیژیک. به‌مه‌ش له‌دژی فاشیسته‌کان راوه‌ستا، له‌نیوان فاشیسته‌کان و ته‌فگه‌ری گه‌نجانانی چه‌په‌ر مه‌دا زۆر پیکدادان روویاندا، هه‌م له‌خویندنگاگاندا، هه‌میش له‌ده‌ره‌وه‌ی خویندنگاگاندا. ئه‌مه‌ش وایکرد ته‌فگه‌ری چه‌پ هه‌نگاو به‌هاوێژیت، ته‌فگه‌ری چه‌پ خۆی کۆکردوه‌ و بووه‌ هیژیک، فاشیسته‌کانیش زه‌بری جدیدیان به‌رکه‌وت، له‌پێشخستنی ته‌فگه‌ری گه‌نجاندا له‌لایه‌ن (ADYÖD) وه‌ رۆژیکی پر مه‌زنی سه‌رۆک هه‌بوو. له‌بنجینه‌دا سه‌رۆک ئه‌و خه‌باته‌ی به‌رپۆه‌ برد و ئه‌نجامیش به‌ده‌سته‌ئێنرا...

وېك دهمزانيټ؛ نهو گروپه سهرمتا له نهنقهره دادمهزيت،
بهتايېد-يش له كوليژي "زانسته سياسييهكان" دا سهرهلهدمات.
بوجي شاريكي تر يان له كوليژيكي ديكه سهرپهلهنه دا؟ وېكو
دمگوتريټ؛ ههموو پياواني دمولهتيش لهو كوليژمدا دمركهوتن و
مهن بوون. كهواته سهرهلهداني نهو گروپه له نهنقهره و لهو
كوليژمدا بوجي دمگهريټهوه؟

راسته، نهوانه ي نهو تمفكهرميان ناواكر د له نهنقهره بوون و خويندمهان بوون. ،
نهوانه ي لهگروپدا شوپنيان گرتبوو ههمووشيان له زانكودا لهوانهكانيان زيرك بوون.
بوجي لهزانكودا؟ چونكه نهوكاته له توركيادا بيري نوئ و بيري سؤسياليستي له زانكودا
پهرميسهند بوو. واتا تو له زانكودا لهبيري سؤسياليزم تيدهگهپشتي، نهتمدتواني
لهشوپنيكي ديكه لي تيگهپشتي. نهگهر گروپهكه لهنيو خويندمهاناني زانكودا سهرپهله
لهبهر نهو هويه بوو. چونكه نيمه سهرمتا له سؤسياليزم تيگهپشتين، پاشان لهخومان و
كيشي كوردپش تيگهپشتين. نهگهر نيمه له سؤسياليزم تيگهپشتيناياه نهوا
لهخومان و له كيشي كوردپش تيگهپشتين. سؤسياليزم لهنيو خويندمهاناندا
تيگهپشتين، نهو بيره لهنيو خويندمهاناندا پيشكهوتبوو. بويه گروپهكه له زانكودا
دروست بوو.

له توركيادا "كوليژي زانسته سياسييهكان" گريډراوي زانكوي نهنقهرميه، نهو كوليژه
زور كاديري دمولهت دروست دمكات، بهلام نهو كوليژه كهوتبووه دمست تمفكهرمي
چهپرهموه. واتا تمفكهرمي چهپرهمو لهوي بالادمستي خوي چهسپانديبوو. سهروك و
همقال "هوناد"يش ههر لهو كوليژه دميانخويند. تايپهتمهندي نهو كوليژه نهومپه كه به
سياسهتهوه مژوول دمپيت. نهك له توركيادا، بهلكو نهومهندي من بيزانم نهو كاته
لهخورهلاتي ناويندا ههمووي، تاكه كوليژيكي بهمشيوميه بوو، نيستا لهولاتاني
ديكهشدا نهو كوليژه دامهزراوه. واتا كوليژيكي زور نهوازه بوو، لهوي نابووري، سياست،

PKK میژروپك له ناگر

دېپلوماسی، سۆسیؤلۇژی لهئاستیكى بهرندا دهخوینرا. ئیدی نهو كۆلیزه پېداوېستییهكانی دهولتهتی لهرووی كادیرهوه پېكددهینا. نهومی لهو كۆلیزه دهرچووبایه، دهبووه پارېزگار (والی)، قایمقام، ئابووریناس، دېپلومات، سیاسهتهدار. واتا بۆ دهولمت كادیری پېددهگهپاند، لهو كۆلیزهده تهفكهری چهپرهو زۆر پېشكهوتبوو و بالادهستی خوئی چهسپاندبوو. ههلبهته نهو وانانهی دهخویندرېن بهردهوام مرؤف بهرمو پېشهوه دهبات و دهیخاته نیو لېكۆلینهوه و بیرى نوپوه. بۆیه نهوانهیی لهو كۆلیزهده دهخوینن كهسیتییهكى داخراو نابن، كۆنهپهرست دهرناچن، بۆ بیرى نوئی كراوه دهبن، له كهسیتی نهواندا لېكۆلینهوه و تیخویندنهوه پر بههیز دهبیت، به ناگان لهومی له جیهاندا چ روودمدات؟ چ بیرىكى نوئی و سیاسهتیکى نوئی ههیه؟ چونكه وانهكانیان لهسهر نهو مهسهلانهیه. بۆیه لهو كۆلیزهده تهفكهری چهپرهو پېشكهوت و بالادست بوو، سهروكیش لهم كۆلیزه دهیخویند، نهو گروهش سهروك دروستی كردبوو، گروهكەش ههموویان له زانكۆ دهبانخویند و لهوانهكانی خویشاندا زیرهك بوون. ههروهها نهو چینهی لېشییهوه هاتبوون ههموویان مندالی ههزار و گوندنشین بوون. بۆیه گروهپكى نهوازه و بههیز دروستبوو...

گروپ له نههقهرموه بهرمو كوردستان دهچیت، بۆچی گروپ دهگهرپتهوه كوردستان؟ لهگهپانهوهده بۆ كوردستان و لهنهنجامی خهباتکردن له كوردستاندا چ نهنجامیكى بهدهستخست و لهسهر نهو دهرنهنجامانه چ ههنگاوپك هاویشتر؟

بهر لهومی ئییه برپاری گهپانهوه بۆ كوردستان بدمین و دهست بهخهبات بكهین، من و سهروك چووینه عهنتاب و ئورفه و تا گوندی سهروك چووین. بېگومان سهروك به منی نهگوت؛ ئییه بۆچی دهچین؟ تهنیا گووتی: "من له زینداندا دهركهوتووم و لهمیژیشه نهچوومهته گوند، دهخوازم جارپك بچم، نهگهر دهخوازیت تۆش وهره با پېكهوه بچین" منیش نهو ناوچهیهه هېچ نهبیینیوو، بۆیه گووتم: "باشه با بچین" ههردووكمان

پټكهوه چووین. هه‌لبه‌ته كه چووین سەرۆك له شارمكانی عه‌نتاب و ئورفه و خه‌لقه‌تی و گوندمكانی خه‌لقه‌تی هه‌ندیك جفینی ئه‌نجامدا، له‌گه‌ڵ خویندمه‌فانان و مامۆستایان و گونډنشینان من نه‌و كاته تیگه‌یشتم كه سەرۆك خه‌ریكى هه‌ندیك لیكۆلینه‌وه‌یه، هه‌ر بۆ نه‌م مه‌به. هه‌ش هاتوو و نه‌و جفینانه‌ش بۆ نه‌مه ده‌كات.

دواى نه‌وه‌ی ئی‌مه له‌وى گه‌رانه‌وه و چووینه نه‌نقهره، رۆژێكیان سەرۆك له‌گه‌ڵ من و هه‌فان "كه‌مال" گه‌توگۆی كرد، سه‌بارت به‌وه‌ی؛ ئایا بچین له كوردستان ده‌ست به خه‌بات بكه‌ین؟ داخوا كاتى نه‌وه هاتوو یان نا؟ چ وختێك مرۆف ده‌ست به‌و خه‌باته بكات باشه‌ره؟ له‌سه‌ر نه‌و مه‌سه‌لانه له‌گه‌ڵ هه‌ردووكمان گه‌توگۆی كرد. ئی‌مه تیگه‌یشتین كه سەرۆك ده‌خوازێت له هه‌لوێستی ئی‌مه تی‌بگات. ئی‌مه نه‌و كاته گووتمان: "ب‌ی‌ویسته بچین له‌وى كار بكه‌ین، ئی‌مه‌ش بۆ نه‌مه ئاماده‌ین بچین له‌وى كار بكه‌ین" سەرۆك گووتی: "ئاخر ئی‌وه ئی‌ستا له زانكۆ ده‌خوینن، چ له‌خویننه‌كانتان ده‌كه‌ن؟". ئی‌مه‌ش گووتمان: "به‌سه، نه‌وه‌ی تا ئی‌ستا خویندوو‌مانه به‌سه، ئی‌مه ناخوازین چیدی بخوینن، ده‌خوازین ده‌ستبه‌ردارى خویندن ببین، به‌ ته‌واوى شۆرشگێرى بكه‌ین" دواتر گووتی: "هه‌لومه‌رج له كوردستان زۆر و زه‌حمه‌ته و توانستیش نییه، په‌یوه‌ندى نییه، مه‌ترسیداره، ئی‌وه ده‌توانن له‌وى شۆرشگێرى بكه‌ن؟" گووتمان: "ئی‌مه هه‌موو شتێك ده‌مه‌ینه به‌رجاومان" گووتی: "ئاخر وه‌ها عاتیفى نزیک نه‌بنه‌وه، وه‌كو ئی‌وه لێی تیگه‌یشتوون وه‌ها نییه، زۆر گران و به‌زه‌حمه‌ته، نه‌گه‌ر نه‌و هه‌نگاوه به‌هاوێزێت، نه‌گه‌رى ده‌ركه‌وتنى هه‌نلێك شت هه‌یه و هه‌ندیك شت له‌گه‌ڵ خۆیدا ده‌هێنێت. ب‌ی‌ویسته ئی‌مه هه‌موو نه‌و شتانه بزانی، ئینجا بریار بده‌ین" ئی‌مه‌ش گووتمان: "ئی‌مه‌ش بریارى خۆمان ده‌مه‌ین". چونكه سەرۆك كاتیك كه بریارى وه‌ربگرتابه‌یه هه‌ج كاتیك له‌خۆیه‌وه نه‌و بریاره‌ی وه‌رنه‌ده‌گرت، ب‌ی‌شتر لیكۆلینه‌وه‌ی له‌سه‌ر ده‌كرد و گه‌توگۆی له‌سه‌ر ده‌كرد، پاشان ده‌گه‌یشته ئه‌نجام، له‌لای خۆیه‌وه ده‌گه‌یشته ئه‌نجام و بریارێك، به‌لام هه‌ج كاتیك نه‌و ئه‌نجام و بریاره‌ی به‌ناشكرا نه‌ده‌گوت، هه‌روه‌ها نه‌و بریاره‌ی ب‌ی‌گه‌یشتوو داخوا چه‌نده راسته یان راست نییه؟ كوێی نه‌م بریاره راسته یان راست نییه؟ بۆ نه‌وه‌ی له‌م مه‌سه‌لانه‌ش تی‌بگات گه‌توگۆی ده‌كرد. كاتیك له‌گه‌ڵ من و هه‌فان "كه‌مال" گه‌توگۆی كرد، ئی‌مه له‌وه تیگه‌یشتین كه سەرۆك له‌لایه‌ن خۆیه‌وه

برپاری داوه، بهلام هیچ کاتیك بهناشکرا به ئیمهه نهگوت. زندهتر دهیخواست لهوه تیبگات که؛ ئیمه چۆن نزیك دهبینهوه؟ ئیمه عاتیفی نزیك دهبینهوه یان بهراست لهم مهسهلهیه نزیك دهبینهوه؟ کاتیك ئیمه گووتمان: "ئیمه نامادمین" ئیدی سهبارت بهزۆر لایهنی ئهم مهسهلهیه قسه و گفتوگۆی کرد و شیکردموه. نهگهر لهبرپاری ئیمههه لایهنی عاتیفی زاله، یان لایهنیکی مهسهلهکه روون نهبیت لهلامان، ئیمه ئهوه دهبینین و برپاری خۆمان بهمشوویه دهمین، بۆ ئهوهی پاشان ئیمه پهشیمان نهبینهوه و نهئین: "ئهو لایهنهمان نهبینوو و نهزانیبوو..."

کاتیك لهههموو روویکهوه مهسهلهکهی باس کرد و خستییه پیش ئیمه و ئیمهش ههر سووربووین لهسهر برپاری خۆمان، گووتی: "تهواو، مادام وایه ئیوش گونجای دهبین، با نامادهکاری بکهین و ئیوه دهنیرین. بیگومان له ئهنگهره تا کۆتایی (۱۹۷۵) بهو کار و چالاکیانهی ئهجاممان دابوو گروپیک ناوا ببوو، ئیدی پێویستبوو ئهو گروپه بجووبایه کوردستان و له کوردستان دهستی بهخهبات بکرايه. ئهو خهباته دهبوایه ئیمه له ئهنگهره بمانکردبایه، کردبوومان، هیشتاش شتی بکرا بایه ههبوون، بهلام شتی بنهچینهی له ئهنگهره ئهجامدراوو، پێویستبوو ئیمه ههنگاو بهرمو کوردستان بهاوێژین، نهگهر ئیمه دهخوازین ئهم گروپه پیشکهوێت، که له پراکتیکیدا پێشدهگهوت، ئهمه ئیدی له ئهنگهره نهدهبوو، بهلکو ئهمه له کوردستاندا بهدیدههات. بۆیه ئیمه ئهو برپارهمان دا. بهلام کاتیك ئیمه چۆن بکهوینه کوردستان؟ لهکۆپه دهست پێکهین بۆ ئهوهی ئهههه بهدهست بکهین و نهکهوینه نیو ههله و کیماسی و زهبرمان بهرنهکهوێت؟ لهسهر ئهمهش گفتوگۆمان کرد، بۆیه ئیمه ئهو باژێره نزیکانه سنووری تورکیامان (۶) بهبنهچینه وهرگرت. چونکه ئهو باژێرانه نزیك به تورکیا بوون، نیو تورکیا نیو کوردستانن، کادیرانیش ههموویان زنده ئهزموونی خۆیان نییه، له گهرمکی "توزلوچار" ههتدیک نزاکیتمان ههیه، ههرچهنده کوردی عهلهویش بن، بهلام زۆر دووری کورد کهوتبوون. وانا دهمانتوانی ئهو ئهزموونه بۆ ئهو باژێرانهش سوودی لی ببینین. بهلام تۆیهکسهر بکهوێت کوردستان و بهچین له دیاربهر و ههکاری و بینگۆل و ئهو شوێنانه دهست پێکهین زهحمهت بوو، لهوانهبوو ئهو کادیرانه نهتوانن لهناو گهله خهبات بکهن و ئیرادیمان بشکێت، ئهمهش مهترسیداربوو.

له لایه کی دیکه شهوه، "سراج بیلگین" که نهو کاته سکرتری پارتی دیموکراتی کوردستان - تورکیا (پ د ک - T) بوو، هه ره شه ی لیکر دبووین و گووتبووی: "نه گهر بکه ونه کوردستان ئی مه قاجان ده شکینین" پیوستبوو ئی مهش وریا بین. نه گهر لهو شوئینه ی نهوان هه ندیک کاریه ریان هه مه ئی مه دست به خه بات بکه یین، نهوا زه برمان به ردمکه ویت، بۆیه پیوستبوو ئی مه هه نگاو به هه نگاو بکه وینه کوردستانه وه. هه روه ها باژیره مکانی نزیک تورکیا خوینده فغان و کرێکاری زوری تیدا بوو... وانا له پرووی کۆمه لایه تییه وه هه ندیک پیشکه و تووتر بوون، بۆیه ئی مه ده توانین به ناسانی کاری تیدا بکه یین و زووش نه نجام به ده مستبخه یین، ده ستوانین لهو باژیره نه دا زووتر کادیر په یدا بکه یین و پی داویستی ته فکهر پیک به یینین. لهو باژیره نه دا هه نگاو به هه نگاو پیشکه وین. ئی مه نه وه مان به بنچینه وه رگرت، نه مهش راست بوو.

هه لیه ته راستی نه مهش له پراکتیکدا دهرکه و ته پروو، بۆیه له عه نتابه وه بگه ره تا دیرسیم نهو خه ته مان به بنچینه وه رگرت، ئی مه سه ره تا چووینه نهو باژیره نه وه. بیگومان ئی مه په کسه ر هه موو کادیرانه مان نه خسته نیو نهو باژیره نه وه، چ ده بیّت و چ نابیت دیار نییه، گووتمان: "سه ره تا با هه ندیک کادیر به یین، بزانیین ده توانین نه نجام وه ریه رین یان نا، یاخود چ نه نجامیک دهردمکه ویت؟ مه ترسییه گانی چیین؟ با نه نجامی خه باته که دهر بکه ویت، به گویره ی نه نجامی نهو خه باتهش هه نگاو نوێ ده هاویره یین."

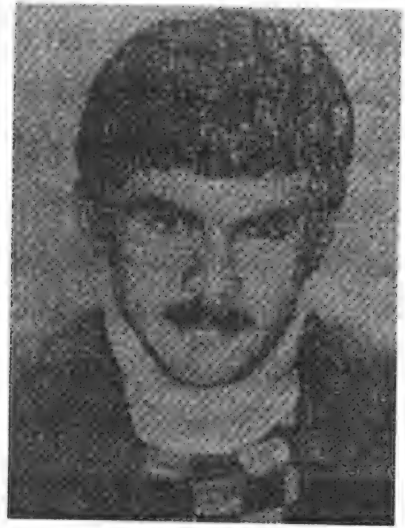
ئیدی له کوتای (۱۹۷۵) دا نهو هه نگاوانه مان هاویشته، له سالی (۱۹۷۶) یش کۆبوونه وه مان له سه ر نهو پراکتیکه له "دیکمان" سازدا. نهو هه نگاوانه ی ئی مه هاویشته ومانه چۆنه و چ نه نجامیک به ده مستخستوه؟ لهو پراکتیکه دا کیماسی چییه؟ لایه نی باش چییه؟ گه فتوگۆمان له سه ر نه مه کرد. ئیدی ئی مه به ریارمان وه رگرت که نهو هه نگاوه ی هاویشته ومانه به هیزتر و تۆکه متری بکه یین. چونکه له م خه بات و پراکتیکه دا به دیارکه ویت که نهو هه نگاوه ی ته فکهر له کوردستاندا هاویشته ویه تی ده توانیّت به هیزتری بکات، چونکه نهو شوپانه ی ئی مه چووین گروپمان جیگر کردبوو، ئی مه بۆخۆمان هه ندیک په یه وندی و کادیرمان دروست کردبوو، جه ماوه رپیکمان ریکخستبوو، هه ندیک چالاکیان نه نجام داوو، نه مهش نه وه ی به دیار خستبوو که ده توانین ته فکهر مه زنتر بکه یین و هه نگاوێ تریش به اویره یین، ده توانین به یینه هه ندیک ناوچه ی دیکهش و

كادیری بۆ بنێرین و كار و خهباتیان تێدا بكهین و لهسهر نهو بنه‌مایه‌ش ته‌فكه‌ر به‌هێزتر بكهین. ئه‌مه به‌روونی دیار ببوو. ئیدی نهو هه‌نگاوهمان له جفینی "دیکمان" دا گه‌توگۆ کرد و له‌نه‌نجامی نهو جفینه‌دا بپارمان وهرگرت که نهو هه‌نگاو به‌هێزتر و قوولتر بکهینهوه. له‌سهر بنه‌مای نهو بپارمێش ته‌فكه‌رمان له کوردستاندا به‌هێزتر کرد. هه‌ندیک کادیریان نارد به‌ژێرمانی دیکه، هه‌لبه‌ته ئێمه ده‌جووینه هه‌ر جیگه‌یه‌ک پێشکه‌وتنمان به‌دیدمه‌یتا. سه‌رما چه‌پی تورک و گروپه کوردیه‌کانیش ده‌یانخواست رێگریمان لێ بکه‌ن، بۆ نه‌وه‌ی نه‌توانین له‌و شوێنه‌کانه کار بکه‌ین، به‌لام ئێمه سووربووین له‌سهر خه‌بات، له‌ناکامی نهو سووربوونه هه‌موو که‌سی‌که‌مان ده‌خسته نێو گه‌توگۆوه، هه‌لبه‌ته له‌گه‌توگۆکانیشدا ئێمه پڕوپاگه‌نده و نازیتاسیۆنی زۆر به‌هێزمان ده‌کرد، که‌س نه‌یدانه‌وه‌ی له‌به‌رامبه‌ر ئێمه وها پڕوپاگه‌نده بکات. له‌ گه‌توگۆکاندا ئێمه به‌سه‌رده‌که‌وتین، بۆیه زۆربه‌یان له‌نێو نهو گه‌توگۆیاندا ده‌که‌وته‌ ژێر کاریگه‌ری ئێمه‌وه، ئێمه نهو ئاسته‌نگیه‌ی نه‌وانمان به‌مجۆره بیکاریگه‌ر ده‌کرد، ئیدی به‌مشێوه خه‌باتمان پێشخست...

له‌و قوناخه‌دا؛ ته‌فكه‌ره‌که‌ یه‌که‌م شه‌هید ده‌دات، که هه‌فال "ئایدن گول" بوو، به‌ده‌ستی رێکخراوی رزگاری گه‌ل (Halkın Kurtuluşu) شه‌هید ده‌که‌وێت. بۆچی نهو هه‌فاله‌یان شه‌هید کرد؟ نهو په‌یامه‌ی له‌میان‌ه‌ی نهو شه‌هیدکردنه‌وه به‌ته‌فكه‌ر درا چی بوو؟ هه‌فاله‌انی گروپه‌که‌ چۆن له‌و رووداوه نزیك بوونه‌وه...؟

شەهید نایدن گول

شەهید عەلی دوغان یلدرم

لەبەنچینەدا، لەمیژووی تەفگەری ئیমেدا یەكەمین جار هەفال "عەلی دوغان یلدرم" لەگەڕەکی "تووزلوچایر"ی ئەنقەرە کاتیك كە مەشقی فیڕبوونی دەمانچە بە هەفالان دەدا خۆی قەزای کرد و شەهید بوو. ئەمە بەر لە شەهیدبوونی هەفال "نایدن گول" روویدا. بەلام لە کوردستاندا یەكەمین شەهیدی ئیমে هەفال "نایدن گول"ە، كە لەسالی (١٩٧٦) لە دێرسیمدا رێكخراوی رزگاری گەل (Halkın Kurtuluşu) شەهیدیان کرد. پیش ئەوەی ئیমে لە دێرسیمدا خەبات بکەین رێكخراوی رزگاری گەل (Halkın Kurtuluşu) و ئەرتەشی رزگاریخوازی کرێکاران و جووتیارانی تورکیا (TİKKO) و هەموو گروپەکانی چەپی تورک هەبوون، یەكەمین جار بەناوی کوردستان ئیমে لەویدا دەستمان بەخەبات کرد. بێگومان کاتیك ئیমে دەستمان بەخەبات کرد، ئەو تەفگەرانی چەپی تورک لاواز دەبوون و لە کورتیان دەدا، "نایدن گول"یش پیشتەر هەفالێکی رێكخراوی "رزگاری گەل" بوو، کاتیك ئیमे لەوێ دەستمان بەخەبات کرد، لەوان دابرا و تەقڵی ئیमे بوو.

ئەوانە چەپ بوون یان فاشیست بوون؟

نډوانه چېپي تورک ټوون. له ډیرسیمدا فاشیستهکان جیگر نډببوون، همووی چېپي تورک ټوون، تمفګهرمکانی کوردانیښ لهوئی نډبوو، ئیمه سهرمتا لهوئی دهستان پټکرد، لهبر نډهوئی ئیمه سهرمتا دهستان بهو خهباته کرد، له چېپي تورک دادمیران و تمفلی ئیمه دډبوون، "نایدن گول" پش لهوانه ټوو. "نایدن گول" لهخویندنګای نامادیمی دمیخویند، نډوانه بینیان که نهګهر ری لهم دایرانه نهګرن نډوا دمتویننډوه و نامینن، له گفټوګوکانیاندا نهیاندمتوانی ری لهئیمه بګرن، ئیمه لههر جیګمهک گفټوګومان دمکرد کاریګهریمان دروست دمکرد و دایران لهوان دروست دډبوو و تمفلی ئیمه دډبوون. کاتیګ بینیان به گفټوګو ناتوانن ریګریمان لی بګرن، خواستیان به کوشتن ریګریمان لی بګرن. چونکه تازه تمفګهری ئیمه کهوتډوو نډوئی، هیشتا بهتهواوی خوئی لهوئی بهریکخستن نهکردډوو، هیشتا تمفګهریش لهوئی بهتهواوی نهاسرابوو، لیردا مهګهر به کوشتنیکی بهمجوره بتوانن پش له ئیمه بګرن. وادیاره ودها بیریان گردډوووه، نیدی له خویندنګای نامادیمی نډو همفالهیان شهیدکرد. بۆ نډهوئی ترس و شلهزان دروست بګرن و بهمهش حاکمییهتی خویان بهردموام بګرن و کهس تمفلی ئیمه نهبیټ، نډهوئی تمفلی ئیمهش ټوو لهئیمه دایرنډوه.

کاتیګ که همفال "نایدن گول" شهید کهوت من لهګوندی "بالک کاپا"ی سهر به ناوچهی "خوزات" ی ډیرسیم ټووم. ئیمه هموالیکمان پیګهیشته که لهناو شاری ډیرسیم همفالیک لهلایمن ریګخراوی "رزګاری گهل"وه شهیدکراوه، بهلام نهمانزانی کییه؟ رووداومکه چۆن روویداوه نډوشمان نهزانی. بۆیه بهرهبره ری نیواره بهریککهوتین بۆ نډهوئی بچینه نریک ډیرسیم، بۆ نډهوئی زانیاری وهریګرین و بهګوپرهی نډمهش نهګهر رهوشیک همبیټ بتوانین موداخهله بګهین، بهلام لهبر نډهوئی باوېوران ټوو نهمانتوانی بچینه ډیرسیمهوه، نیدی پاشان گهیشینه ډیرسیم... تا ئیمه گهیشین تهرمهکهیان ناشتډوو، نډو کاته تیګهیشین که همفال "نایدن گول" شهید کراوه، همفال "نایدن گول" کادیریکی زۆر له پشهوئی ئیمه نډوو، تازه تمفلی ئیمه ټوو، له نامادیمی دمیخویند، بهلام پشتر له نامادیمی لهریګخراوی "رزګاری گهل" خهباتی کردووه، لهبر

له سه رمته ی تیكۆشانی گروپدا سی كەسی گومانای تهفلی گروپ دهبن كه "عهبدولرهمان، نه جاتی كایا و كهسیره یلدرم"ن. ئەو كەسانه چۆن تهفلی تهفگهر بوون؟ چ كار و كردموهیهكیان له ناو گروپدا كرد؟ ئەگهر دهوڵەت ئەوانه ی خزاندهییه ته ناو گروپه كهوه ئەوا دهیخواست له ریگه ی ئەو كهسانه به چ ئەنجامێك بگات؟

بیشتر "كهسیره یلدرم" له ناو چهپی تورك دابوو، له قۆناخی (ADYÖD) دا كه گهتوگۆ دهكرا و پالییوراوان بۆ فراوانكردنی بهرپۆسهراپهتی (ADYÖD) ههڵمهتی زێردان، ئیدی لهو قۆناخه ئەو تهفگهری ئیهمه ی ناسی و پهیوهندی خۆی له گهڵ ئیهمه بهست و خواستی كه تهفلی ئیهمه ببیت. ئەو بیته كه گروپی ئیهمه بههیز و زیركه، ئەو گروپه ئەو كاری ههڵبژاردنه ی پیشخستوه، ئەمه سه رنجی ئەوی راكیشا، بۆیه دهستبهرداری چهپی تورك بوو و خواستی تهفلی ئیهمه ببیت.

له چ گروپێكی چهپی تورك دابوو؟

له گروپی رێكای شۆرش (DEV-YOL) دا بوو. بێگومان كاتیك كه خواستی پهیوهندی خۆی له گهڵ ئیهمه دا دروستبكات و تهفلی ئیهمه ببیت، ئەمه بووه هۆی ئەوهی زۆر گهتوگۆ بیته ناراوه. بۆچی؟ چونكه خێزانی "كهسیره یلدرم" بهشداری له كۆمهڵكوژییهكهی (١٩٣٨) ی دێرسیمدا له گهڵ دهوڵهتی توركیا كردبوو. ئەمه دهوڵهتیش دهیزانی و ههموو كهس دهیزانی، بنه مالهیهكی سیخوڕ (جاسوس) بوو، له كۆمهڵكوژی گهلی كورددا بهشدار ببوو، ئەوهی كچی ئەم بنه مالهیه بوو، بۆیه ئیهمه گووتمان؛ بپوێسته بهشداربوونی ئەو كچه پهسند نهكەین، ئەگهر پهسندی بكهین ئەوا زهرمه مند دهبین. چونكه ئەو كاته ههر كهسیك دهلیت: "كچی سیخوڕێكه، كه له

كۆمهلكوژى گەلدا بەشدار بوو، ئەم تەفكەرە چۆن چۆنى ئەو وەها پەسنى دەكات...؟
ئەمە بۇ تەفكەر مەترسیداره".

وكتوئیش لە کوردستاندا راستییەك هەیه؛ منالی سیخوڕانیش دەبنە سیخوڕ. ئەمە راستییەکی تورکیاشە... بۇ نموونە؛ مندالی پۆلیسەکان دەبنەو پۆلیس، مندالی ئەفسەرەکان دەبنەو ئەفسەر. وانا کولتوورێکی بەمجۆرە هەیه، بۆیە ئێمە گووتمان: "لەوانەیه "گەسیرە"یش سیخوڕ بێت" چونکە خێزانەگەیی ئەو هەر سیخوڕێکی ئاسایی نەبوو، بەلکو سیخوڕێکی مەزنیش بوو، بۆیە گووتمان: "پێویست ناکات وەریبگرین".

بیگومان ئەوکاتە نزیکبوونەوی سەرۆک بۇ ئەم مەسەلەیه جودا بوو، دەیکووت: "ئێمە "گەسیرە" وەك گەسێك لێی ناڕوانین، بەلکو ئێمە "گەسیرە" لە کوردستاندا وەكو چینیك یان توێژێك لێی دەروانین، ئەویش توێژی سیخوڕانە. چونکە لە کوردستاندا توێژێکی بەمجۆرە هەیه، ئەگەر تۆ دەخوازیت لە کوردستاندا ئازادی پێشبەخەیت و ئەنجام وەریبگریت و کێشەیی کورد چارەسەر بکەیت، پێویستە باش لەو چین و توێژە تێبگەیت و بێ گاریگەری بکەیت. ئەگەر تۆ ئەم چینه بیکاریگەر نەکەیت ناتوانیت کێشەیی کوردیش چارەسەر بکەیت، ناتوانیت ئازادی بەدییهێنیت". دووهمینی: سەرۆک دەیکووت: "راستە بنەمالەیی ئەو بەشداریان لە کۆمەلگۆژی کورددا کردوو و سیخوڕ، بەلام ئێمە ناتوانین مەروڤێك بەهۆی بنەمالە و خێزانەگەیهو تۆمەتبار بکەین، لەوانەیه ئەو کەسە خاوەن و بێ وەیی بێت، ئەگەر خێزانەگەیی سیخوڕە بەو واتایە نایەت ئەویش سیخوڕ بێت، لەوانەیه ئەو گەسێکی دروست بێت". سییهمینی: سەرۆک دەیکووت: "ئەم خێزانە خێزانێکی کوردە، دووژمن کردوونی بەسیخوڕ و لە کۆمەلگۆزییەکاندا بەشدار بیکردوو و لەدژی کوردان بەکاریهێناو، ئێمەش دەرمان کەچی ئەو خێزانە لەدژی خودی خێزانەگە و لەدژی دەولەتیش بەکار بهێنین. وانا ئێمە پێچەوانەیی بکەینەو، چۆن دەولەت خێزانێکی کوردی لەدژی کوردان بەکاریهێناو، ئێمەش پێویستە کوردان قازانج بکەینەو و لەدژی دەولەت بێخەینه جموجۆڵەو، ئەگەر ئێمە توانیمان ئەمە بکەین دەرمان ئەنجام بە دەستبەخەین، ئەگەرنا زەحمەت و دژوارە" لەروویکی تریشەو بەراستی "گەسیرە" ژنیکی زیڕەك و زاناش بوو، لە ئەنێستۆی بالایی راگەیانن و چاپەمەنی سە بە زانکۆی ئەنقەرە دەیکویند. سەرۆک

دمیگوت: "گەسیرە" ژنیکی، ئەگەر ئەم ژنە دروست بێت و مرۆڤ قازانجی بکات زۆر سوودی خۆی هەیە بۆ تەفکەر". چونکە سەرۆک تەنانەت هەر لەو کاتەشدا نزیکبوونەومیەکی جودای بۆ ژن هەبوو، وایا لەسەر مەسەلەی ژن رادەموستا و بەهای بە ژن دەدا. هەلبەتە ژنیکی زانای وەك "گەسیرە"ش کەم پەیدا دەبوو، ئەگەر مرۆڤ بتوانێت ئەو ژنە قازانج بکات ئەوا زۆر سوودی بۆ تەفکەر دەبێت. هەر وەها دمیگوت: "ئەگەر ئێمە "گەسیرە" وەرگیرین لەوانەیە دەوڵەت هەندێک حیسابات بکات. چونکە خێزانەکی خێزانیکی سیخوڕە و لەگەڵ دەوڵەتە، لەوانەیە دەوڵەت وا بیر بکاتەوه کە" دمتوانین لەرێگە ئێو خێزانەوه و لەرێگە "گەسیرە"وه تەفکەرەکە بخەینە ژێر کۆنترۆلی خۆمانەوه و کاریگەری لەسەر بکەین" ئەگەر ئێمەش ژیربێن دمتوانین ئەمە بۆ خۆمان بەکار بهێنین و سوودی لیۆمەر بگیرین". وایا سەرۆک وەها ئایدیۆلۆژی و سیاسی لە مەسەلەکە نزیک دەبوووه...

ئێمەش (هەڤالان) لەهەموو روویکەوه لەمەسەلەکە نزیک نەدەمیوینەوه، ئێمە دەمانگوت: "خێزانەکی سیخوڕە، ئەویش کچی ئەو خێزانەیه، لەوانەیە کچی سیخوڕێک هەر سیخوڕ دەربجێت، سیخوڕیش ریز و حورمەتی لەناو کۆمەڵگادا نییه". بێگومان نزیکبوونەوهی سەرۆک نزیکبوونەومیەکی راست و زانستی بوو، ئەوهی ئێمە نزیکبوونەومیەکی عاتیفی و بەکاردانەوه بوو، زینە بەهای خۆی نەبوو. لەئەنجامی ئەو گفتوگۆیانەدا لەبەر ئەوهی باوەڕپێشمان بەسەرۆک هەبوو، ئەو هەڵسەنگاندن و شیکردنەومیەکی سەرۆکیشت، لەئەنجامی ئەو هەڵسەنگاندن و شیکردنەوانەدا ئێمەش پەسندمان کرد کە تەڤلی تەفکەرەکی ئێمە ببێت و بەمشێوهی "گەسیرە" تەڤلی ئێمە بوو و لە ناو ئێمەدا جێگە گرت.

بەلام "عەبیلڕەحمان" لە کۆلیژی زانستە سیاسییەکاندا دەیخویند، لەوئ سەرۆک و هەڤال "فوناد" و هەڤالانی تری ناسیبوو، پەيوەندی لەگەڵ هەڤالان بەستبوو، بەمشێوهی پەيوەندی خۆی لەگەڵ تەفکەر دروستکرد. و تەڤلی ئێمە بوو، هەلبەتە خویندکارانی ئەو کۆلیژە زۆربەي زۆری چەپ بوون، ئەوهی چەپیش نەبووایە نەیدەتوانی بجێتە وانەکانەوه. ئەویش لەوئ دەیخویند و هەڤالان دەناسیت و پەيوەندی خۆی دەبەستیت، وەها تەڤلی ئێمە دەبێت.

بهلام "پيلوټ" لمرېگه "عميدولپرحمان" موه نيمه دمناسيت و نهو نهوى تهغلى تمفكر كرد، "عميدولپرحمان" به نيمه گووت: "نهجاتى كايا (پيلوټ) خهلكى ناوچهى نيمهيه - واتا خهلكى ناگريه - له دمزگاي تورك قوشو (TÜRK KUŞU) دا كدمزگايهكى مهزنى فرؤكهوانى مهدهنييه، كاردەكات و نهويش كورده و كهسيكى باشه و من دميناسم، دهخوازيت تهغلى نيمه ببيت "نيمهش گووتمان: "مادام وايه با بيت و بيهينه، مادا مينا سبت و پاكره دهخوازيت تهغلى نيمه ببيت بيهينه". "پيلوټ" يش لمرېگه "عميدولپرحمان" موه تهغلى نيمه بوو. بيگومان نيمه نهماندمزاني "پيلوټ" كيه و چيه و چ كارميه؟ نهوانه هر ستيكان بهمشيويه تهغلى نيمه بوون.

"عميدولپرحمان" ههميشه ناشقى خوى بوو، خوى بهبنه ما ومردمگرت و زور تاكړه و خوږهرست بوو، هيچ كاتيك لهگهل همفالاندا پهكانگر نهدهبووه و ژيانىكى شهخسى بو خوى بهبنچينه ومردمگرت، هر لهخويهوه لهسر زور شت و مهسهله ههلدهداي و گفتوگو بيسروبره و پيچهوانهى دمكرد، بويه هيچ همفاليك خوشينهدهويست، لى رازى نهبوون، هيچ همفاليكيش نهيدهخواست لهگهل نهو كار بكات، ههلبهته زيده لهگهل نيمه نهمايهوه، له كوتايى سالى (۱۷۷۱) دا نزيكهى دوو ساليك لهگهل نيمه مايهوه، پهيومنديمان لهگهل پچراند. چونكه هيچ همفاليك نهيدهخواست لهگهلدا كار بكات، دهجووه هر جيگهيهك دهبوو كيته، نيمه بينيمان نيدى نابيت، بويه گووتمان: "با پهيومنى لهگهلدا بپچرئين" نيدى پهيومنديمان لهگهلدا پچراند.

"پيلوټ" دواى نهوى تهغلى نيمه بوو، زياتر دميخواست لهدهوروبهري سرؤكدا بمينيتهوه، له بنمرندا به سرؤكهوه خهريك دهبوو، ومكوتريش نهك لهسر ههموو همفالان، بهلكو بههمندك همفالى ديكهش خهريك دهبوو. بيگومان نهمه سهرنجراكيش بوو، نيمه نهماندمزاني "پيلوټ" سيخوپكه، پاشان كهوته كوليژى زانسته سياسييهكانموه، گووتمان: "تو چون چوويته نهو كوليژموه؟" گووتى: "من كهسيكم خسته شويى خؤمهوه بو تافيكردنهوه، بهمشيويه لهتافيكردنهوه سركهوتم" نيمهش باومرمان پيكرد، چونكه شتى وها روويدما، نيمه بهخوشمان زور جار لهبرى كهسانى تر دمكهوتينه تافيكردنهوهوه و كهسانى تريش لهبرى نيمه دمكهوتنه تافيكردنهوهوه. نهو شتانه زور رووياندهما، بويه گووتمان: "دمكرى شتى وا ببيت، بهلام پاشان دواى

نەووی لهرموشه که تیگهشتین، نیمه تیگهشتین که شتی ومها نییه، بهلکو هر سال، دموکرات و نیستخباراتی تورکیا هه‌ندیک سیخوری خوی دمخاته ناو ههموو خویندنکا و زانکۆکانه‌وه، وەك خویندمفان دمیانی‌ری‌ت، بۆ نەووی له‌ناو خویندمفاناندا بمیننه‌وه و بکه‌ونه نیو ته‌فگهره‌که‌نه‌وه، ههمیش کادی‌ری خویان په‌رورمه‌ ده‌که‌ن. له‌هر خویندنکا و زانکۆیه‌که‌دا کۆنتازان (کۆتا - حصه‌)ی خویان ههمیه. بۆ نموونه؛ له‌هر سالی‌که‌دا له کۆلی‌زی زانسته سیاسیه‌که‌کان‌دا بیست که‌س له‌کادی‌رانی خویان دمخه‌نه نهم کۆلی‌زمه‌وه و وەك خویندمفان دمخوینن، ههم ده‌بنه کادی‌ر و پ‌ر‌و‌ف‌یش‌نال، ههمیش له‌ویدا ده‌که‌ونه نیو ته‌فگهره‌که‌نه‌وه و له‌ناویاندا کاری سیخوری ده‌که‌ن. چونکه سهرنج‌شیان ناکه‌و‌یت‌ه‌س‌ر.

پیلۆت (نه‌جاتی کاپا)یش ومها که‌وته کۆلی‌زی زانسته سیاسیه‌که‌کان‌وه، ههمیش له‌په‌لی یه‌که‌میندا خستوو‌پانه‌ته نه‌و کۆلی‌زمه‌وه، نه‌ك به‌تافی‌کردنه‌وه و شتی ومها، به‌لکو به کۆنتازان (کۆتا - حصه‌) که‌وتۆته کۆلی‌زمه‌وه. پاشان تیگه‌یش‌تین که "پیلۆت" هیشتا له‌ناگری له‌ ناوه‌ندی و ناماده‌ییدا ده‌خوین‌یت، نه‌فسه‌ری‌کی تورک کاریگه‌ری له‌سهر چه‌وت زارۆکی گورد ده‌کات و به‌خۆپانه‌وه په‌یوه‌ستیان ده‌کات و دمیان‌کاته سیخو‌ر. کاتی‌ک که ناماده‌ییش ته‌واو ده‌که‌ن، ههموو‌پان له‌گه‌ل خۆیدا ده‌ه‌ین‌یت‌ه نه‌نقه‌ره، خۆ‌پ‌شی د‌یت‌ه نه‌نقه‌ره، له نه‌نقه‌ره‌ش له‌گه‌ره‌کی "نه‌مه‌ك"دا خوی جی‌گیر ده‌کات و ههر چه‌وت‌شیان دمخاته زانکۆوه. ئیدی "پیلۆت"یش یه‌که‌یکه له‌و چه‌وت که‌سانه. "پیلۆت" که‌وته ناو نیمه‌وه و نه‌وانه‌ی دیکه‌ش که‌وتوو‌نه‌ته نیو گروپه جبه‌په‌کانی تورکه‌وه. ب‌ی‌گومان نیمه پاشان له‌و شتانه تیگه‌یش‌تین. و‌م‌کو گووت‌م؛ "پیلۆت" زیاتر له‌سهر سه‌روک راده‌وستا، که سه‌روک بخاته ژێر کۆن‌ترۆلی خۆیه‌وه، بۆ نەووی ههمیشه زانیاری به‌ده‌ست بخات و بیداته نیستخبارات و به‌گو‌ی‌ره‌ی ههرمان و ر‌ی‌ن‌ما‌ی‌ی نیستخبارات هه‌ل‌سو‌که‌وت ب‌کات. و‌م‌کو‌تر‌یش له‌سهر هه‌ندیک هه‌فالی تری گروپه‌که که ده‌ناسران و له‌پ‌ش‌ه‌وه بوون راده‌وستا، بۆ نەووی بیان‌خاته نیو هه‌ندیک چالاکیه‌وه. به‌مه‌ش ته‌سفیه‌پان ب‌کات و ههموو گروپه‌که بخاته ژێر کۆن‌ترۆلی خۆیه‌وه.

له‌لایه‌کی تریشه‌وه، گروپه‌که‌مان له‌رووی ماددییه‌وه له‌نیو ته‌نگاوی دابوو، گوايه له‌ری‌گه‌ی ماددییه‌وه هه‌ندیک پ‌ی‌دا‌و‌ی‌ستی گروپه‌که پ‌ی‌ک به‌ی‌نی‌ت و به‌مه‌ش کاریگه‌ری

ههڅال مستهفا قهرهسوو

"كهسیره"ش تهڅلی ئیمه بوو، پاشان سهرۆك زهواجی لهگهڵدا كرد، سهرۆك دهیخواست بهراستی "كهسیره" قازانج بكات. وانا دهیویست "كهسیره" لهههموو روویكهوه بكهوێته خزمهتی تهڅگهرهوه، بهلام "كهسیره"ش دهیخواست سهرۆك بخته ژیر كۆنترۆلی خۆیهوه، ههولێکی بهمجۆرهی ههبوو. بۆ نمونه؛ "كهسیره" هیچ حیسابیکی بۆ ههڅالانی دیکه نهدهکرد و بهههندی وهرنهدهگرتن و رێزیشی لهوان نهدهگرت، ههموو ههولێکی بۆ سهرۆك بوو كه چۆن سهرۆك بخته ژیر كۆنترۆلی خۆیهوه، بۆ ئهوهی بیکته ژیر كۆنترۆلی خۆیهوه ههموو ئوسلوب و شیوازیکی بهكار دههینا، بهلام بیگومان سهرۆك هیچ کاتیك ئهمهی پهسند نهکرد و نهکهوته ژیر كۆنترۆلی "كهسیره"وه. تهناهنهت رۆژیکیان له ئامهده (دیاربهرگر) له مالتیکدا كه ههڅال "محهممهده خهیری دورمووش"یش لهوێ بوو، من و ههڅال "كهمال" و سهرۆك و "كهسیره"ش ههبووین. مشتومرێك لهنیوان سهرۆك و "كهسیره"دا دهركهوت. بێنیم زۆر سوکایهتی به سهرۆك دهکات،

سهرۇكىش له بهر نه وهى ئېمه لهوئ بووين زېده دهنكى نه كړد، له ماله كه دهر كهوت و چوو، دواى نه وهى سهرۇك له مال دهر چوو، هه فال "محممد خمېرى" به "كسېره"ى گووت: "تۇ بۇچى وا دمكهيت؟" بېنېم ودها هاتمه سر نهو هه فاله زور سهر بوو، نهو كاته به هه فال "محممد خمېرى" م گووت: "بېويست ناكات، له گهل نه مه دا گف توگۇ و شتى وا نابيت" من دهر كهوتم و چووم. پاشان هه فال "كه مال پېر" م بېنى و بېيم گووت: "ئيدى رهوشى "كسېره" زور جلدېيه، نه م هه موو سو كايه تييه به سهرۇك دمكات و بارى به نه عسابى سهرۇك دمكات، ئېمه بېويسته چارمېك بۇ نه مه بېيىنه وه" گووتمان: "بېويسته ئېمه سزاي نهو بدهين - واتا بېكوژين - به لام نه گهر به سهرۇك بلتين و به تمفگهر بلتين په سئدى ناكهن، با ئېمه به بى ناكادارى نه وان نه مه جېبه جى بكهين و نهو بهر پرسيار تييه پېك به نين و نه م تمفگهره و سهرۇك لهو كه سه رزگار بكهين، نه مه زور مەترسیداره" پاشان هه فال "كه مال" گووتى: "كاتيك كه ئېمه نهو كه سه مان تمفلى خومان كړد، هه نديك گف توگۇ دروست بوو، ئيستا نه گهر ئېمه نهو شته بكهين بۇ تمفگهر باش نابيت، چونكه دمبېته هوى نه وهى دمو لمت هيرش بكا ته سهر تمفگهر كه مان و زمرر له ئېمه بدات، چونكه ئېمه به تمه واوى خومان ريكنه خستووه، بۇيه ناتوانين له ژېر بارى نه مه دا دهر بكهوين و با ئيستا ودها به ميئيته وه" ئيدى ئېمه ده سته ردارى بووين و نه مان كړد. بېگومان نهو مه سه له ميه مان به هيچ كه سيك نه گووت...

"كسېره" ش بېنى نهو شيوازانه ي به كارى ده ميئيته نه منجامگير نابيت، له كه شو هه واى كۇنگره ي سييه مه، خواستى هه نديك تمفليه مفى (نالوزى) و پيلانگېرى پېشېخات، بۇيه ده سته گير كرا و دادگاهى كرا، دادگاه سزاي له سي دارمدانى بۇ برپيه وه. بېگومان سهرۇك هيچ كاتيك له سي دارمدانى په سئد نه كړدووه، بۇيه نه م برپاره پېك نه هات و پېكنه هينرا. چونكه سهرۇك له سي دارمدانى به راست نه زانى. ئيدى له ريزى پارتى دهر كرا و برپار درا له چوارچېوه ي بهر مى رزگارى نه تمه ويى كوردستان (ERNK) دا كاربكات، تا خوى ده سه ليئيته كه كه سيكى دروسته، بۇ نهو مه به سته ش ره وانه ي يۇنانستان كرا، هه لېمه لهوئش هه لات و روشت و له ئېمه دابرا.

هاتمه (كسېره) هيچ كه سيكى به شدارى نهو تمفگهره نه كړد، ته نيا خوى هات و پاشان كه چىكى به رمگهز يۇگسلافى به ناوى "ناهيره"ى به شدار پېكړد، نهو كه چش له توركيا

دمېخوېند. ومكوتر كهسيكي تری تمغلی نهو تمفگهره نهکرد، هیچ کاتيک لهگهډ نهو تمفگهرهشدا نهبووه پهك. بهلام زور زېرهك بوو، توانستی خوی زور بوو، هیچ کاتيکیش نهو زېرمکی و توانايهی خوی نهخسته خرهمت تمفگهرهوه، هیچ کاتيک ریزی همفالانی نهدمگرت، ههموو شهرې نهو لهذی سمرۆك بوو. واتا دمېخواست سمرۆك تهسليمی خوی بکات و بيخاته ژېر کونترولی خویهوه، کاتيک بيینی نهمهی بۆ مهيسر نابيت، خواستی سمرۆك و تمفگهر خراب بکات، بۆ نهمهش ههموو شيواز و ريگايهکی بهکارهینا، ههلبهته تمفگهر ريگهی نهوهی ليگرتبوو، لهسر نهمه دادگایی کرد، كه بيینی نهمهش سمرناگريت، لهمنجامدا دابرا و رويشت.

نهو سې كهسه پهيوهندييان بهيهكهوه ههبووه؟

نيمه نازانين پيشتړ پهيوهندييان بهيهكهوه ههبوو يان نا، بهلام لهناو تمفگهردا پهيوهندييهکی بهرچاويان بهيهكهوه ديارنهبوو. نهگهر پيشتړ پهيوهندييان بهيهكهوه ههبووه يان نا نيمه نهو شته نازانين.

باسی كهسيكتان گرد بهناوی "قهمر ئوسكان". لهداوی رووداوی شههيدبوونی "ئيراهيم کاپاک کایا" و هاوپتيکانيدا نهو "قهمر ئوسكان" له پاشماوهی نهو گروهه دا بهشداري لهگروههكه دهکات... نهمه به چ نيازیکهوه بهشداري گروههكه دهبيت؟

گروههکی "ئيراهيم کاپاک کایا" بهناوی نهترهشی رزگارخوازی کرکيران و جووتيارانی شورشگيری تورکيا (TİKKO) بوو، "ئيراهيم کاپاک کایا" سمرۆکی نهو تمفگهره بوو، لهسالی (۱۹۷۲) دا دهستگيرکرا و له زيندانی دياربهگردا به نهشکهنجه کووشتيان. نهو كهسه لهو گروهه دا بوو. کاتيک "ئيراهيم کاپاک کایا" و هاوپتيکانی له ديسيم لهميانهی ئۆپهراسيونيکدا دهستگيرکران، "قهمر ئوسكان" ئيشگر

(نۆبەتچى)ى دواىى بووه. "ئىيراهيم گاپاك كاپا"ش بهرلهوى بكوژرېت له نووسىنىكى خۇيدا دهلتيت: "پنويسته لىپرسينهوه له گهل دوا نۆبەتچى بكرېت" مەبەستىشى "قەمەر" بووه. "قەمەر" ئەو كاته دەستگىر نەكرا و نەكەوتە دەست دەولەتى تورگياوه. ئىدى كاتىك ئىيمە له دىرسىم دەستمان بەخەبات كرد، لەوئ هەفالىنى ئىيمە دەناسىت و پەيوەندى لەگەل هەفالىن دەبەستىت.

هەلبەتە ئەو كاته (TIKKO) زەبرى بەركەوتبوو و پەرشوبلاو ببوو، ئەویش، گوايه دەولەت بەدوايدا دەگەرېت، خۇى شارەبۇوه. ئىدى هەفالىنىش گووتيان: "ئەو هەفالى ئىيراهيم گاپاك كاپا و ئەوانە" ئىمەش ئەومان بەهادار بىنى و بەمشىويه پەيوەندىمان لەگەلیدا پىشخست. ئىيمە نەمانزانى بوو ئەو كەسە هەمان ئەو كەسە بووه كە دوا نۆبەتچى بووه، هەمان ئەو كەسە بووه كە ئىيراهيم گاپاك كاپا دهلتيت: "پنويسته حىسابى لىبېرسن" ئىيمە بۇخاترى ئىيراهيم گاپاك كاپا بەها و نرخمان پىيدا و تەفلى خۇمانمان كرد، تەنانەت ئىيمە له كۆبوونەومەكەى "دېكمان" دا لەناسىتى بەرئوھىرايمەتيدا ئەركىشمان پىي سپارد. بەلام دواى ئەوى گەراپەوه دىرسىم هىچ كار و خەباتىكى نەكرد و خووستى پەيوەندى و توانستەكانى تەفكەرەكە بۇ خزمەتى شەخسى خۇى بەكار بەيىت. بىگومان ئىيمە ئەومان پەسند نەكرد و پىمان گووت: "دروست بە، ئىيمە ئەم هەموو بەهەه بە تۆ دەمدىن، له ئەخلاقى ئەم تەفكەرەشدا ئەوه نىيە كە تۆ لەسەر حىسابى تەفكەر زىيانىكى شەخسى بژىت، ئەگەر تۆ دەخوازىت كار بكمېت دەيىت بەگۆرەى ئەم تەفكەرە و كۆلتوور و ئەخلاقى ئەم تەفكەرە كار بكمېت، ئەگەرنا تۆ دەتوانىت لەدەرەوى ئەم تەفكەرەدا بەيىتەوه و دەخوازىت چ بكمېت بىكە" ئىيمە بەمشىويه پەيوەندىمان لەگەلیدا پچراند....

لەو قۇناخەدا؛ لەلایەكەوه هەم دەولەت هىرش بۇ سەر تەفكەر دەيىت، هەمىش لەلایەكى دىكەوه هیزە چەپكەرەكان، فاشىستەكان، كوردىيەكانى وەكو رىكخراوەكانى "ستىركا سۆر، رزگارى گەل، (DDKD) و هاوشىوكانىيان هىرش دىننە سەر

تەفكەر مەكتان، بۆچی ئەم ھەموو ھیرش و دزایە تیکردنە؟ بۆچی ھیزە چەپ و کورد و فاشیستەکان و دموکرات ھەموویان بەیەكەو ھیرش و دزایەتی ئەم تەفکەرە دەکەن؟

سەرمتا دموکرات بەناشکرا نەهاتە سەر ئێمە، دموکرات چ تاکتیکێکی بەرپۆوە برد؟ گروپەکانی چەپی تورک، گروپە کوردییەکان، فاشیستەکان ھەر ھەموو ئەو گروپانەی لەدوای ئێمە خستە جموجۆڵەو و پاشان ناغا و سەرۆک عەشیرتە کوردییەکان و ھەنلێک عەشیرەتیان لەدوای ئێمە خستە گەڕ، کاتێک بینی بەمانە ناتوانیت ئەنجام بەدەستببخات، تادیت تەفکەریش پێشەمکەوێت و مەزن دەبێت، ئیدی ناچاربوو خۆی ھیرش بکاتە سەر تەفکەر، بۆچی سەرمتا خۆی ھیرشی نەکرد؟ ئەگەر سەرمتا خۆی ھیرشی بکردایە وەک ئەو وایوو ھەموونی تەفکەری پەسند کردبێت و رەوایەتی پێدەدا. بۆیە بەناشکرا نەدەهاتە سەر تەفکەر مەکو، چونکە ئەگەر دموکرات ھیرش بباتە سەر تەفکەری ئەمە ھەر کەس دەلێت: "کەواتە ئەم تەفکەرە تەفکەری بەھیزە، بۆیە دموکرات ھیرشی دەباتە سەر، ئیدی بەھێج شێوێکی دیکە ناتوانیت رێگری لەم تەفکەرە بکات بۆیە دموکرات وھا بەناشکرا و بەھەموو توانست و ھیزی خۆیەو دەستی بەھیرش کردوو". بەمەش ئەم تەفکەرە لەناو گەلدا زیاتر ریزی لێدەگیرێت و بەھیزتری دەکات. دموکراتی تورکیا نەپەسە خواست بەمشێوێ تەفکەر بناسرێت، سەرمتا گووتی: "پێویست ناکات بەھیزی خۆم ھیرشی ببەمە سەر، دەتوانم بەرێگە تەفکەر مەکو؛ چ تورک بن یان کورد، یان گروپە فاشیستەکان بن زەبەر لەو تەفکەرە دەوشینم و رێ لەپێشکەوتنی دەگرم و تەسفیە دەکەم". حیساباتیکی وھاى کرد، تاکتیکێکی وھاى پەپرەو کرد. پاشان بینی ئەمەش بەشی تەسفیەکردن ناکات. ئیدی ھەنلێک ناغا و عەشیرەتی کوردیشی خستە گەڕ، بۆ ئەوێ بیانخاتە نیو شەری دژ بەئێمەو. تاكو ھەر کەس بکاتە دووژمنی ئەو تەفکەرە و گۆشەگیر و ھەناسەبەری بکات، بەو شێوێ بێخەکییت و زەبری لێدات... تاکتیکێ بەمجۆریشی بەرپۆوەبرد.

بۇ ھەممەت؛ ئەو ڭاتە له ڭونسولخانەى ئەمەریکا له ئەدەنە (چوڭورئاوا)دا سیخوړى ناوهندى نیستخباراتی ئەمەریکی (CIA) ھەن و لەوئ ڭاردەمکەن. څوڭمى "شاھ" له ئیړاندا بالادەست بوو، لەناوچەى خۆرھەلاتى ناویندا ناوهندى (CIA) تاران بوو. ھەموو زانیارییەکان لەوئ له سەفارتى ئەمەریکا له تاران څۆدەڭرایەو، ڭاتیک ڭە څوڭمى "شاھ" رووخیڼرا و شۆرشى خەلڭى ئیړان بەرپابوو، ئەو سەفارتە لەلایەن ئیړانییەکانەو دەستى بەسەردا ڭیرا. ئەو بەلڭانەى لەسەفارتەمەڭدا ھەبوون ھەموویان بلاوڭردەو. ھەم بەنوسخەى ئەسلى و ھەمیش بە وەرڭیردراوى بلاوڭرانەو. مەنیش ئەو بەلڭانەم خۆیندەو، لەو بەلڭانەدا، ڭونسولییهى ئەمەریکا له "ئەدەنە" زانیارى بۇ سەفارتى ئەمەریکا له "تاران" دەنیریت... تێیدا چ دەلیت؟ دەلیت: "چەپى تورک، ڭروپە ڭوردییەکان نە بۇ ئیمە نە بۇ تورکیا مەترسیدار نین. بەلام تەفڭەرئیک ھەمە بەناوى "ئاپوڭى" تادیت ئەو تەفڭەرە پێشەمکەوئیت و بەھیز دەبیئت. ئەمەش زۆر مەترسیدارە، پێویستە لەبەرامبەر ئەو تەفڭەرە ھەنئیک تەدبیر وەرڭیردرئین. یەڭمە: پێویستە شەخسى ئاپو بەنامانچ وەرڭیردرئیت، بە چ بېزار و تووږە دەبیئت؟ لەو چوارچۆمەیدا پڕوپاڭەندە لەسەر ئاپو بڭرئیت، بۇ ئەووى ڭەسیتى ئەو لاواز و ناشرین بڭرئیت، تاوڭو لەنئو ڭەلدا بچووک ببینرئیت. دووڭم: پێویستە عەشیرەتەکان چەڭدار بڭرئین و لەدزى ئەو تەفڭەرە بڭرئینەڭر. سییەم: پەيوەندى نئوان ئەم تەفڭەرە و تەفڭەرمانى دیکە خراپ بڭرئیت. لەنئوانیاندا شەر و نازاوه بنرئینەو، ڭەوا بتوانرئیت ئەو تەفڭەرە ڭۆشەڭیر بڭرئیت و بیکاریڭەر بیئت".

ھەلبەتە ئەووى لەو قوناخەشدا لەدزى ئیمە پەیرمو دڭران ئەو شتانە بوون. واتا ناڭڭرا بوو ڭە لەپشت ئەو شتانە ھەنئیک دەولەت ھەن. چوڭکە شەرى ئیمە و ڭروپە چەپەکان و ڭوردییەکان و عەشیرەتەکانى ڭورد بى ھۆڭار نەبوون. ھەلبەتە ئەو ڭاتەش ئیمە ھەلەسەنڭاندنى وھامان دڭرد، واتا دەمانڭووت: "لەپشت ئەم ھیزانە ھەنئیک دەولەت ھەن، ھەنئیک لەدەزگا نیستخباراتییەکان ھەن، ئەوانە ھەر لەخۆرا ئەو شتانە ناڭمەن، چوڭکە ھیچ ڭاتیک لەدزى ئەو ھیزانە دەستمان نەدابوو، چەڭ، ئیمە نامانڭیكى وھامان نەبوو ڭە ئەوانە لەناو ببەین. ئیمە دەمانخواست لە ڭوردستان ڭاریڭەین. ڭاتیک ئیمە دەستمان بە ڭار ڭرد بینیمان ئەو ھیزانە ھەموو ھیرشیان بۆھینان.

له راستیدا نیمة شهرې ئاییدیلوژیمان پېشنهخت، له شهرې ئاییدیلوژیشتا دمیاندوړاند،
 نهمجاره بینیمان به چەك هیرشیان کردە سهرمان. ئیدی "لایدن گول" بهمشیتویه
 شههیدکرا. ههلبەتە پاشان ئەو هیرشانه بهمشیتویه بهردەوام بوو. زۆرێك له هیز و
 گروپه چهپرەموکان و کوردییەکان لەنێوان خۆیاندا لەدژی نیمة بهرمههکیان ئاواکرد.
 کۆمەڵەکانی کولتوری دیموکراتی شۆرشگێڕ (DDKD) و رزگارخووانی نەتەوهی
 کوردستان - کوک (KUK) و رزگاری (RIZGARI) و ئاڵای رزگاری (ALA RIZGARI) و
 رێگای ئازادی (ÖZGÜRLÜK YOLU) هەر هەموویان، لەبەرمههکدا بهناوی پەمکیتی
 هیزە دیموکراتی و نەتەوهییەکان (UDG) گەشتنە پەك و لەدژی نیمة کاریان کرد.
 ئیدی کوک (KUK) هیرشی نیمة کرد، زۆر هەفتای ئیهمههیان شههید کرد. ئەو بهرمهه
 هاوکاری (KUK)یان کرد. لەشارمکانی "وان" و "دیاربەکر"یشدا رێگای ئازادی
 (ÖZGURLÜK YOLU) و کۆمەڵەکانی کولتوری دیموکراتی شۆرشگێڕ (DDKD)
 هەفتالانیان شههید دکرد. وانا لەهەر شوێنێك كە کوک (KUK) هەبوو ئەو شهرې
 نیمة دکرد، لەهەر شوێنێكیش كە رێگای ئازادی (ÖZGURLÜK YOLU) یان
 (DDKD) هەبوو ئەوانەش هیرشان دکردە سەر نیمة. تەنانەت تا ئەوكاتە پۆلیسیك
 سەربازێك، سیخوڕێکیان نەگۆشتبوو، كەچی ئەوانە بەدەیان هەفتای ئیهمههیان شههید
 کرد. لە چهپی تورکیشتا رێكخراوی رزگاری گەل و ئەوانەش گەلیك هەفتای ئیهمههیان
 شههید کرد. لەلایهکی دیکهشهوه فاشیستەکان هیرشیان دکردە سهرمان. هەروەها
 عەشیرتە کوردییەکان و ئاغاكانیش؛ وەك عەشیرتی "سلیمانان" و "بوچاق" و
 ئەوانەش هیرشیان دکرد، لەبەرامبەر هەموو ئەو هیرشانه تەفكەر خۆی پاراست.
 ئیدی ناچار بوو خۆی بپارێزێت؛ دهبووایە یان تۆ لەبەرامبەر هەموو ئەوانە شهر
 بکەیت و لەبەرامبەر هیرشی ئەواندا رابوستیت و خۆت بپارێزیت، یانیش تۆ تەسلیم
 ببوویتایە، لەهەر دوو بژاردا دهبووایە پەمکیکیان بگریتمەبەر. بێگومان نیمة
 نەماننەتوانی تەسلیم ببین، ئەگەر تەسلیم ببووینایە کۆتاییمان پێدەهات و نەدەمان،
 پێویستبوو خۆمان بپارێزین. ئیدی ئەگەر لەبەرامبەر ئەو هیزانه بەرگریمان لەخۆمان
 کرد، لەبەر ئەوه بەرگریمان لەخۆمان کرد، هیچ کاتیك نیمة دەستمان بە شهر
 نەکردوو و نەمانخواستوو لەبەرامبەر ئەواندا نیمة شهر بکەین. ئەوانە دەستیان

بەشەر کرد و شیوازی شەپیان بەبەنەما وەرگرت و خواستیان بەم شیوازه زەبەر لەنیمە بدەن و ئیرادەى نيمە بشکين و بمانخنکين، نيمەش لەبەرامبەر ئەوە ناچار بووین خۆمان بپارێزین، ئەگەر نيمە خۆمان نەپاراستبايە، هەرگیز نەدەتوانرا تەفکەرەمان بەردەوام ببایە و تا ئەمڕۆ هاتبايە. هەر لەو کاتەدا تەفکەرەکە کۆتایی پێدەهات. هەلەبەتە نامانچیشیان ئەمە بوو.

بۆ نموونە؛ هەندێک بەرپرسيارى تورکياش بەگوێرى ئەوە لێدوانیان دەدا. ئەو کاتە "حەسەن فەهەمى گونەش" وەزیری ناوخۆ بوو، بەناشکرا لێدوانى دەدا. هەندێک بەرپرسيارى تورکياى ئەو کاتە دەیانگووت: "پێویستە بەو شیوەیە ئەو تەفکەرە گۆشەگیر بکەین و تەسفیەى بکەین". هەروەها ئەو کاتە "کەمال پاماک" هەموو بەرپرسيارىکی سەربازی بوو لە نامەدا، ئەو دەیانگووت: "نيمە لەدزی کورد و تەفکەری کورد نین، نيمە لەدزی ئاپۆچییهکانین، پێویستە هەموو کەس لەدزی ئاپۆچییهکان رابووستیت" و ئاتا بەمشێوەیە ئۆرگانیزەشیان دەکرد. ئەم شتانە هەمووی بە بەلگە و دیکۆمێنتیش هەن و ماون. "حەسەن فەهەمى گونەش" دەیانگووت: "نيمە پێویستە هاوکاری ئەوانە بکەین کە لەدزی (PKK) رادەوستن". لێدوان و قسەى بەمشێوەیان دەکرد. هەلەبەتە لە پراکتیکیشدا ئەوەى دەیانکرد هەر ئەوە بوو، بەراستی لەناو ئەم هەموو هێرشەدا زۆری نەماو بوو بختکين. رەوشیکی وەهابوو. گروپە کوردییەکان، گروپە چەپڕەموکان، گروپە فاشیستەکان، عەشیرەتەکان و ئاغاگان هەموو کەس هێرشیان دەکردە سەرمان. بێگومان تەفکەرێک کە لەبەرامبەر هەموویان رادەوستا هەروا ئاسان نەبوو، زۆر زەحمەت بوو، تۆ هەم لەبەرامبەر ئەو هەموو هێزە و هەمیش لەبەرامبەر دەرلەت رابووستیت زۆر زەحمەت بوو. لەوێدا نيمە گەلێک شەهیدمان دا و زیاتمان زۆر بەرکەوت. لەو قۆناخەدا تا سالی (١٩٧١) نزیکەى سەد هەفتایى نيمە شەهید بوون. تەنانەت دەرلەتیش هێندە زبانی بەنيمە نەگەياند بوو. دواى سالی (١٩٧١) بەدواوە هەندێک حەسايەنەو. و ئاتا تەفکەر لەو شەپانەدا هەندێک خۆی چەسپاند و لەرووی بەجەماوەریبوونەو گەشەى کرد. ئیدی نەياندەتوانی بەو هێز و گروپانە رێگری لەنيمە بکەن. ئیدی هێدی هێدی دەرلەت خۆی کەوتە دەرەو، بەناشکرا کەوتەگەر.

ئەو راپۆرتانەى كونسولییەى ئەدەنە كەى نووسرابوون؟ چونكە لەدەواى شۆرشى گەلانى ئێران لە (١٩٧٩) بڵاوكرانەووە...

بەتەواوى بیرم نایەتەو، بەلام لەوانەى راپۆرتى سالى (١٩٧٧) و (١٩٧٨) بن.

ئەو كاتە هێشتا (PKK) ناوى نەبوو...

بەئێ، هێشتا (PKK) دروست نەببوو، چونكە راپۆرتەكە دەئێت: "ئەو تەفكەرە ناوى "ناپۆچى" یە و ئەو ناومى لە "ناپۆ" وە وەرگرتوو".

لەئەنجامى ئەو هێرشانەدا، رووداوى شەهیدبوونی هەفالى "حەقى قەرار" روودەدات، ئەو رووداوە چۆن روودەدات و كى لەبەشت ئەو رووداوە بوو؟ هەروەها بۆچى هەفالى "حەقى قەرار" بەئامانج دەگیردرێت؟ ئەو هەلۆستانەى لەنێو تەفكەردا لەبەرامبەر ئەو رووداوە دەرکەوتنە پێش چیبوون؟ ئەو ئەنجامەى ئەو رووداوە لەگەڵ خۆى هێنای چیبوو؟

شههید حهقی قهرار

ههفال "حهقی قهرار" له (٨) ی گولانی (١٩٧٧) دا له شاری عهنتاب شههیدکرا، ئهوهی ههفال "حهقی قهرار" یشی شههید کرد ریڅخراوئیک ههبوو بهناوی ستیرکا سۆر (STÊRKA SOR) ئهو ریڅخراوه ئهو ههفالهی شههید کرد، سهروکی ئهو ریڅخراوهش ناوی "عهلانهددین قاپان" بوو، ئهو کهسه بهرمگهز کورد بوو و پیشت لهناو ریڅخراوئیکی چهپی تورک دابوو بهناوی ئهرتهشی رزگاری گهلی تورکیا (THKO). "دهنیز گهمیش" سهروکی (THKO) بوو، که لهریڅخراوهکهدا کاری دهکرد دهستگیرکراوو، له زینداندا بوو، دواي دهرکهوتنی له زیندان ریڅخراوی ستیرکا سۆر (STÊRKA SOR) ی دروستکرد. ئهوهی له "ستیرکا سۆر" دا جیبیان دهگرت ههندیک لهو کهسانه بوون که پیشت له پارتی دیموکراتی کوردستان - تورکیا (پ د ک - T) دابوون، ههندیکیش له ئهرتهشی رزگاری گهلی تورکیا (THKO) که چهپی تورکیا بوون، ههندیکیش لهوانه بوون که بهخویان دهگووت: "ئیمه کاوهچی (KAWACI) ین، "ستیرکا سۆر" لهوانه پیکهاتبوو. بیگومان گروپیکی سیخوری بوو. میت (MIT)

دروستیکردبوو، بهناوی ریڅخراوېکی کوردییه وه دروستیکردبوو، نامانجیشی بهتهواوی نهومبوو که چوڼ بتوانن تهفګهري ئیمه تهسفیه بګه، بهتهواوی تهسفیهګردنی ئیمه یان بؤ خویان بهنامانج و مرګرتبوو، واتا دهولت دروستیکرد بوو. بهلام بهناوی کوردایه تی دهیانخواست نهو نامانجه بییکن. بهمشپویه خویان پهردمپوش بګه، تاګو کس راستینهی نهوان نهزانیټ. "عهلانمدین" کسکی بی کسیتی بوو، کسکی سهرسهری و لومپه ن بوو، ئیمه پیشریش له لهنقهره دهمانناسی. کاتیک ههفال "حمقی قمرار" سهرمتا له نهقهره چوو دهمنه کار بګات، لهوش نهوی بپنیبوو، کاتیک ههفال "حمقی قمرار" دهچته عمتاب دمست به کار دمکات لهوالیشی دهچنه عمتاب، ګوايه بؤ نهوی لهوی "ستیرکا سؤر" دمست حالاک بګات. لهوی ههفال "حمقی قمرار" به ههفالان دهلیت: "نهو "ستیرکا سؤر" ممترسیدره، با ههفالان وریا بن، نهوه ریڅخراوېکی سیخوړانه، نامانجی نهوانیشی نهومیه ګه دهخولان ئیمه تهسفیه بګه، با ههفالان خویان لهوان بهدوور بګرن و وریا بن، بؤ نهوی ئیمه لهدهستی نهوان زیان نهبینن" بهمشپویه ههفالان ناګادار دهکاتوه.

نیدی لنیو ئیمه ده همنیک ههفال لهګه ل نهوانا دهکونه نیو پهپوهندییه وه، ګفتوګویان لهګه ل دهک، دوی نهو ګفتوګویه دهلین: "با کاتیک نهبینن پهګر ببیننه وه بؤ نهوی نهو ګفتوګویه بهردوام بګه، با ههفالی ئیوش و ههفالی ئیمهش بپن نهو کاته ګفتوګوی بګه". نهو ههفالان بپن به ههفال "حمقی قمرار" دهلین: "ئیمه ګفت (موهد) لکمان داناوه، لهروزی (۸) ی ګولان، لهګرمکی نووری پازار باشی (NURI PAZAR BAŞI) لهچایخانهی فلان...". ههفال "حمقی قمرار" بش بهوان دهلیت: "ئپوه ههله تان کردوه، ئپوه بؤچی نهو موعیدمتان داناوه، من بهنیووم ګووتبوو ګه لهګه ل نهوانه نهکونه نیو پهپوهندییه وه، نهوانه ممترسیدارن. نهوانه دهخولان ئیمه تهسفیه بګه، پیوستبوو ئپوه نهو موعیدمتان لهګه لئاندا دانه نابایه" ههفالان دهلین: "تازه موعیدمهکمان داناوه، جا نازانین ئیمه نهچین باش نابیت" ههفال "حمقی قمرار" دهلیت: "مادام وایه پیوسته ئیمه بهتمدیرمه دهچین" همنیک ههفال پیشر بؤ لهوی دهنیريت و دهلیت: "بچنه نهو شوپنه و تمدير وهریګرن، پاشان ئیمهش بپن" نهو ههفالان به پاسی شارهوانی دهچنه شوپنی موعیدمهک، درمنګ دهکونه نهوی،

همفال "حمقى قمرار" پش دمجېته گمړمكى "خوش گوردو" لهوى مائىكى ئيمه همبوو، دمانچى لېبوو، دمخوازېت دمانچكه و مېرگړېت و لهوېش همندېك همفال لهگهل خۇيدا ببات و بېجېته شوېنى موعيدمكه. وانا بمتدبېرموه دمجېت، بۇ نهوى زمېريان بهرنمكهوېت، دمجېته نهو ماله نه دمانچه هميه نه همفالان له مالمومن، ئىدى نهوېش ودها دمجېته شوېنى موعيدمكه، دملېت: "هر چۇنېك بېت همفالانى ديكه پېش ئيمه چوونمته نهوى، ئىستا نهوان تددېريان و مېرگرتووه، ومكوتريش بېگومان كاتى موعيدمكه رۇزه. نهو جېيمى موعيدېشيان لى داناهه شوېنى كورده عهلهوېيمكانه و فاشيستمكانيش لهو ناوه نين، بۇيه ممتريسيهكى نهوتوش نابېت. نهگم مرقۇ همندېك تددېر و مېرگړېت دتوانرېت رېگري له بيلانگېريهكان بكات" وادياره همفال "حمقى قمرار" و ابير دهكاتهوه. ئىدى بېمشېويه دمجېته شوېنى موعيدمكه، بېگومان نهوان پېشتر چووبوون و خۇيان جېگري و نامادمكردبوو، له گازېنۇش پېروپاگهندهى نهوميان كريدبوو و گووتبوويان: "فاشيستمكان ئىستا دېنه ئېره، نهو فاشيستانه دمخوازن هېرش بېننه سمر نهو گازېنۇيه و كوشتوبېرې نمنجام بدمن، ئيمفش تددېرمان و مېرگرتووه، كه هاتن ئيمه فرسمتى نهوان نادمن. "نهوانهى لهوېشن دمنگ ناكمن... كاتېك كه همفال "حمقى قمرار" دهكاته نهوى نهوانيش دملېن: "نهوه فاشيستمكهيه و لىي بدمن" يهكسمر نهوانيش لىي ددمن، ئىدى نهو همفال همر لهوى شهيد دمكهوېت. "بۇزان نهسلان" ك همبوو، گوايه نهو لهگهل همفال "حمقى" بوو، نهوېش پېشتر له رېكخراوى "رۇگارى گهل" بوو، لهو رېكخراوه هاتبوو و تمللى ئيمه بېوو.

وانا شهيدبوونى همفال "حمقى قمرار" ناشكرايه، نهوانهى لدمرموى ئيمه "ستېرگا سۇر" و لهناو ئيمفشدا همندېك بېاوى دمولمت همن. نهوانه پېكموه نهو بيلانگېريه دادمنېن و نهو بېرياره و مرمگرن، نهو موعيد و موعيدكاريه بۇ نهو مېمېستهيه و هر بۇ مېمېسته نهو شوېنه دياريدمگمن، نهو شهادهتمه بېمشېويه روودهدات. وانا كهسانى سيخورى دمولمت لهناو ئيمه و لدمرموى ئيمه پېكموه نهو بيلانه نمنجام ددمن.

بېگومان شهيدبوونى همفال "حمقى قمرار" بۇ ئيمه رووداوىكى گرنگ بوو، زمېرىكى مهن لهئيمه كهوت، بدم شهيدبوونه پياميان بېئيمه دا، نهو پيامه جيبوو؟ "يان ئيوه دمست لهو كار بهردمدن يان ومكو حمقى قمرار دمكوژرېن" نهو پياممى

بەناشکرا بە ئیلمەیان دا ئەوە بوو، بۆیە ئەم شەهیدبوونە لەنیۆ هەندیک لەهەمفالاڤ و هەواداران ئیلمە شلەژان و ترسیکیشی دروستکرد، ئەوانە دەستیان لەتەمەگەر بەردا و هەللاتن و لەشاری عەنتابیش نەمان. تەنانەت هەندیکیشیان لەترسان تا ئەوروپا رایانکرد. لەناخی هەندیک لەهەمفالاڤی تریشدا رکوکینیکی مەزن دروستبوو، کە چۆن بتوانن تۆلەیی ئەو هەمفالاڤە بکەنەوه. وایا ئەم شەهیدبوونە ئەو دەرئەنجامانەی لەگەڵ خۆیدا هێنا و بەمشێوەیە کاریگەری خۆی کرد.

لە میژووی تەمەگەری ئیلمەدا، تا ئەو کاتە هەمفالاڤ "عەلی دۆغان یلەرم و ئایین گول"مان بەر لەشەهیدبوونی هەمفالاڤ "حەقی قەرار" لێ شەهید بوو، بەلام شەهیدبوونی هەمفالاڤ "حەقی قەرار" لەناستیکی بەرزدا روویدا. هەمفالاڤ "حەقی قەرار" هەم هەمفالاڤی هەرە لەپێشەوهی گروپی سەرمتایی بوو و لەگەڵ سەرۆکدا شوێنی گرتبوو، هەمیش هەمفالاڤ بوو نە کورد و نە خەڵکی کوردستانی بوو، بەلکو خەڵکی کەنار دەریای رەش بوو. لەنیۆ گروپدا یاریبەدەری سەرۆک ئاڤۇ بوو، لەجەقی "دەگمان"دا ئەمریکی وەهای پێسپێردرا، ئەندامی بەرپۆمەرایەتی و یاریبەدەری سەرۆک بوو. بەکێک بوو لەو هەمفالاڤانەی باش لە سەرۆک تیگەبەشتبوو و پێکیههینا، هەمفالاڤی بەمجۆرە بوو، بۆیە شەهیدبوونی ئەم هەمفالاڤە بۆ ئیلمە زیانیکی پێ مەزن بوو. ئەو شەهیدبوونە شەهیدبوونیکی ئاسایی نەبوو. نەک لەبەر ئەوەی هەمفالاڤی لەو ئاستەدا شەهید کەوت بۆیە زیانیکی مەزن بوو، بەلکو لەبەر شوێنگەیی هەمفالاڤ "حەقی" بوو لەنیۆ تەمەگەردا. "حەقی قەرار" لەنیۆ ئەم تەمەگەردا بەرجەستەیی راستییەکی دەکرد، گوزارشتی لە راستییەکی دەکرد، لەبەر ئەوە ئەو شەهیدبوونە زۆر گران بوو بۆ ئیلمە و زیانیکی مەزن بوو.

بۆچی هەمفالاڤ "حەقی قەرار"یان کردە ئامانج؟ بۆچی کە لە "ئەنقەرە" و "ئەدەنە" خەباتی دەکرد نەیانکوشت؟ بۆچی لە "عەنتاب" کوشتیان؟ بێگومان ئەمە بە بیلان و بەرنامە دایانابوو، ئامانجێک لەپشت ئەمەوه هەبوو، لە ئەنقەرە و ئەدەنەش دایانابوو شەهیدیان بکردایە. بەلام ئەگەر لەو شوێنانە شەهیدیان بکردایە ئامانجی ئەوان بەدینەدەهات. پێویستە لە کوردستان بکوژرێت. هەر بۆیە لە "ئەنقەرە" و "ئەدەنە" نەیانکوشت و لە عەنتاب کوشتیان. لەلایەکی دیکەوه بۆچی هەمفالاڤی دیکەیان بە

ئامانچ نەگرت و ھەڧال "ھەقى" قەھريان كۈردە ئامانچ؟ ھەلۋەتە لەپىشت نەمەشدا
 ئامانچىك ھەبوو. چونكە ھەڧال "ھەقى قەھرار" نە كۈرد بوو و نە خەلكى كۈردستان
 بوو، بەھەبوونى "ھەقى قەھرار" و "كەمال پىر" لەگەل سەرۋك ئاپۇ سىياسەتى دەولەتى
 تۈرك كە لەسەر نىكۆلى و قىركىدن بىياندراوھ زىھرىكى مەزنى بەركەموتىبوو،
 بەتەڧلىبوونى ئەم دوو ھەڧالە بۇ تەڧگەرەكە داڭىر كەرى زىھرىكى كۈشندەى
 بەركەموتىبوو. چونكە دەولەتى تۈركىيا نىكۆلى لە كۈرد دىكرد، ئەك تەنيا ئەمەش، بەلكو
 دىمىخواست لەناوېشى بىبات، ھەڧال "ھەقى قەھرار" و "كەمال پىر" ىش خاوندارىتى لە
 كۈرد و كۈردستان دىگەن. ئەمەش بۇ دەولەتى تۈركىيا خىانەتتىكى مەزەنە، سزى ئەمەش
 مردنە. چونكە ئەگەر مەزۇل باش لىكۆلنەوھ لەسەر دەولەتى تۈركىيا بىكات، دىمىنىت كە
 بۇ دەولەت و دەسلەت برا براى كۈشتووه، نەرىت و كۈلتۈورى بىمىجۇرەيان لەسەردەمى
 عوسمانىيەكاندا ھەيە، بۇ بەرژەمەندى دەولەت بۇ دەسلەلەندارىتى ھەموو شتىك رەوايە.
 تەنانەت برا براش دىكۆژىت، يەكترىشيان كۈشتووه. كۈلتۈور و نەرىتتىكى وھايان ھەيە.
 ئەگەر ئەوانەى بۇ دەولەت و دەسلەت براى خۇيان كۈشتىبىت بىگومان لەكەسىكى وەكو
 "ھەقى قەھرار" ھەر ھىچ نابوورن. واتا خاوندارىتتىكىردنى ئەوان لە كۈرد و كۈردستان
 بۇ دەولەت خىانەتتىكى مەزەن بوو، پىوېستىبوو كە سزا بىدرىن. ئەگەر "ھەقى قەھرار" يان
 كۈردە ئامانچ لەبەر ئەو ھۆيە بوو. بۇجى بە "ھەقى" دەستيان پىكرد و لە "كەمال"
 دەستيان پىنە كۈرد؟ چونكە "ھەقى" لەبەر پىوېمبەرايەتيدا بوو، يارىدەمەرى سەرۋك بوو،
 وەكۈترىش يەكەمىن كەس بوو كە لەپراكتىكىدا ھەنگاوى بۇ دەرمەوى ئەنقەرە
 ھاوېشتىبوو و لە ئەنقەرە دەرگەموتىبوو، بۇيە "ھەقى قەھرار" يان كۈردە ئامانچ. "ھەقى"
 ئەو كەسە بوو كە باش لە سەرۋك تىدەگەيشت و پىكىدەھىنا، بۇيە كۈردىبوويانە ئامانچى
 خۇيان، لە شەخسى ھەڧال "ھەقى قەھرار" دا خواستيان رىگىرى لەو بەكەن كە كەس لە
 تۈركىيا تەڧلى تەڧگەر بىبىت، تاكو تەڧگەر نەبىتە تەڧگەر پىكى رەوا، تەڧگەر لەلاى تۈركىيا
 بىناخە و پەيۈمەندى دروست نەبىت و ھاوکارى بەدەستەنەخات. چونكە بە تەڧلىبوونى
 ھەڧال "ھەقى قەھرار" و "كەمال پىر" رىي ئەمە كرابۇو، كە لەناو تۈركىيا تەڧلىبوون
 بۇ تەڧگەر دروست دەبوو، ئەمەش بۇ دەولەتى تۈركىيا پىر مەترسىدار بوو، ئەم رىيە كى
 كۈردىبوويەو؟ ئەو دوو ھەڧالە كۈردىبوويانەو، پىوېستىبوو بەكۈشتى ئەوانەش ئەو رىيە

بگيردريت و دبخرت. بۇ ئەمەلىي له توركيادا تەفلىببون نەبىت، بۇ ئەمەلىي بەرمى توركييا پتمو ببىت، تاكو بتوانىت تەفگمى كورد دبمرگىنپتەمو و تەسفىيى بكات. ئىدى لەبەر ئەم ھۆيانە ھەفان "ھەقى قەرار" يان كرده ئامانجى خۇيان، پىويستبوو له كوردستان بكوژريت بۇ ئەمەلىي به توركەكان پلېن: "پروانن ھەقى قەرار ھوو بۇ كوردان خەمبات بكات و لەم پىناوودا وازى له خوڭنەنەكەشى ھىنا، ھىداكارى بۇ كوردان كرد. تەننەت كورد خاومەن له كورد دەرەدەكەوت، ھەقى خاومەندارىتى له كورد كرد، كەچى كوردان "ھەقى قەرار" يان له كوردستان كوشت. "چونكە پىويستبوو به دەستى كوردان بكوژريت. ھەر بۇ ئەمەش "ەلەنەدەين ھاپان" و "ستېرگا سۆر" يان نامادە و تروستكرىبوو، پىويستبوو بەدەستى رىكخراوېك كە بەناوى كوردان كار دىكات و سەرۋكى ئەم رىكخراومەش كورد بىت و گوايە ئەمەلىي دىشيكوژىت ھەر دىبىت كورد بىت، بۇ ئەمەلىي دىمەلت بتوانىت پىروپاگەندە ئەمە بكات؛ "ئىدى پروانن كوردان ھەقى قەرار يان كوشت، مەۋە ناتوانىت خاومەندارىتى له كوردان بكات، ئەگەر ئىوەش بۇ كوردان خەمبات بىكەن ئەمە كورد ئىوەش دىكوژىت" بۇيە به رىكخراوېكى گوايە كوردى كوشتيان بۇ ئەمەلىي بگەنە ئامانجى خۇيان. ئەگەر وا نەبايە به رىكخراومەكانى دىكەش دىمەنتوانى "ھەقى" بكوژن، بەكەسانى دىكەش دىمەنتوانى "ھەقى" بكوژن، بەلام ئەمە كاتە نەمەنتوانى بگەنە ئامانجى خۇيان.

ئەگەر لەدەرمەلىي كوردستان بىيانكوشتىبايە دىسان نەمەنتوانى بگەنە ئامانجى خۇيان، ناتوانن پىروپاگەندە بىكەن، بۇيە پىويستبوو ھەم لە كوردستان و ھەمىش بەدەستى كوردان بكوژريت، بۇ ئەمەلىي بتوانن ھەم لەسەر خىزانەكەيان راوستە بىكەن، ھەم لەسەر خەلگى توركييا (تورك) پىش رابوستن، تاكو تەفلىببون بۇ ئەمە تەفگمە نەمەتەمدى و تورك بىكەنە دوۋزمنى تەفگمەركە، ھەم خانەوادەكەى بكاتە دوۋزمنى تەفگمەركە، ھەمىش لەشەخسى خانەوادەشدا تورك بكاتە دوۋزمنى تەفگمەركە. ئەگەر ھەفان "ھەقى قەرار" يان كرده ئامانج بۇ ئەمە مەبەستانە كرىيانە ئامانجى خۇيان.

بە تىرۋرگەردى ھەفان "ھەقى قەرار" خواستيان ئەمە پەمەندىيەى لەسەر بىنەماى ئازاد و دىموكراتىيانە سەرۋك و "ھەقى و كەمال" لەنىوان خۇياندا پىشيانخستبوو تىكىبەن، چونكە گوايە كورد ئەمە پەمەندىيەى پەسەنە نەكرد. "ھەقى قەرار" و

سەرۆك پهیوهندی نیوان كورد و توركیان لهسەر بنه‌مایه‌كی نوێ ئاوا كردبوو و پێشيانده‌خست، ئەمەش بۆ دەولەت زۆر مەترسیدار بوو، ئەگەر سەرۆكیش ئەمە دەكات، بەلام دەبێت "حه‌قی قەرار" هەرگیز ئەمە نه‌كات، ئەمە خیانه‌تێكه‌ و پێویسته‌ بكوژرێت و سزا بدرێت ئەو پهیوهندییەش تێكدرێت. ئەگەر هه‌فال "حه‌قی" به‌مشۆمه‌یه‌ كوژرا هۆكار و ئامانج ئەمە بوو.

شه‌هیدبوونی هه‌فال حه‌قی قەرار چی له‌گه‌ڵ خۆیدا هینا؟

مه‌راسیمی به‌خاکسپاردنی شه‌هیدێك له‌سالانی هه‌فتاکاندا

خانه‌واده‌ی هه‌فال "حه‌قی" یان خسته‌ ناو پر‌اواکسیۆنه‌وه‌ و پێیان گووتن: "بروان کۆره‌که‌ی ئێوه‌ چوو بۆ کوردان ئەم هه‌موو فیداکارییه‌ی کرد که‌چی کوردان کوشتیان" بۆ ئەوه‌ی خانه‌واده‌که‌ی بکه‌نه‌ دووژمنی ته‌فکه‌ر. بۆ نموونه‌؛ باقی قەرار (سلیمان) ی برای هه‌فال "حه‌قی قەرار" یان به‌مشۆمه‌یه‌ له‌دژی ته‌فکه‌ر وروژاند.

هه لېږته پاشانیش لمتفکمر دابرا و بووه به لا بهسمر تمفکمر موه و رؤیشت. هه رومها خواستیان بهم شههادمه شلمزان و ترسیک لماناو تمفکمر دا دروست بکهن، بۇ نهومی پهرشوبلاوه به تمفکمرکه بکهن و تفسفیهی بکهن، نه مه نامانجیان بوو، چونکه لمأستی بهرزدا زمبریان وهشانند بوو، تاگو بتوانن پهرشوبلاوه به تمفکمرکه بکهن. هه لېږته دواى نهو رهمه کوژییه خواستیان ئمنجام بهدمست بخهن، ئهمجاره یان له ئمنقهره له گهرمکی "تورک ئیش بلوکلهری" همولی کوشتنی سهرؤکیان دا، نه م هموله یان بیناکام بوو. ئیدی مروف دمیینی که دمخوازن دواى کوشتنی همفال "حمقی" و لمانوبردنی سهرؤک دمتوانن بمته و اوی تمفکمرکه تفسفیه بکهن. بهممش به شهیدکردنی "حمقی همرار" قوناخی تفسفیه کردنی تمفکمر دمستی پیکرد، بیگومان نهو قوناخه تمنیا به شهیدبوونی همفال "حمقی همرار" دا سنووردار مایه وه، تمفکمر نهو بهیامه ی وهرگرت که بیینی ئیدی دمولمت به توندی هیرش دینیته سهر تمفکمرکه و برپاری تفسفیه کردنی تمفکمری داوه، بویه تمفکمریش همنیک تهمبیری وهرگرت، تاگو نهو نامانجانهمیان پیکنهیمت.

شهیدبوونی همفال "حمقی همرار" بووه هوی نهومی تمفکمر بگاته برپاریک، چونکه بیینی که ئیدی دمولمت برپاری داوه تمفکمر به توندوتیزی و تیرور و گوشتن تفسفیه بکات، پیویسته تمفکمریش خوی بپاریزیت، ئیدی بۇ کوردستان قوناخیکی نوی دمستپیدمکات. نهگهر له کوردستان دمخوازیت خهبات بکهیمت پیویسته تۇ بهر لهه موهو شتیک تهمبیری خوپاراستن وهرگرت. چونکه نهگهر تۇ خوت نهمپاریزیت نهوا ناتوانیت کار و خهباتیش بکهیمت؟ نهی چۇن خوت بپاریزیت؟ دمولمت به توندوتیزی و گوشتن و تیرور دپته سهر تۇ، تمنیا دمتوانیت به چهک خوت بپاریزیت، ومکوتر هیج رییهکی دیکه نییه، ئیدی لیردا تمفکمر نه م برپاره ی دا که خوی به چهک بپاریزیت. چونکه ومکوتر به هیج شیوهیهکی دیکه نه دمکرا خوت بپاریزیت. ئیدی شهیدبوونی همفال "حمقی همرار" بۇ تمفکمر نه منجامیکی بهمجوره ی خسته پروو و هه لوپستیکی بهمجوره ی بۇ خوی به منچینه وهرگرت و پیشیخست. بویه "بهرگری رهوا" کهوته رۆژمفی تمفکمر موه، بۇ نهومی بزانیت چۇن خوی بپاریزیت و بزیت و بهردموام بییت. بهممش تمفکمر تیکوشانی چهکدارى دمرخسته پيش، نهگهر نهو شهیدبوونه رووی نه دابایه،

ئېمە ئەو ھەنگاۋمان نەدماۋىشت، چونكە تا روودانى ئەم شەھيدكردنە ئېمە بە
سیاسى كار و خەباتمان دمگرد، واتا ئامانجىكى وھامان نەبوو كە ئېمە خەباتىكى
ەمەسكەرى بەو شېۋمىيە پېشېخەين. بەلام ئەم رووداۋى شەھيدبوونە بەئېمەى گووت: "
ئەگەر ئېۋە دىخۋازن كارى" سياسى بىكەن رېئ ئەمە بە خۇپاراستن دىبېت. ئەمەش بە
چەك دمگرت. ئىدى لەمەۋە ئېمە دەستمانكرد بە خۇپاراستن، ئەۋەشمان بەچەك كرد.
ئىدى ھەنگاۋىكى بەمچۆرەمان ھاۋىشت، لەبەر ئەۋە گرنگ بوو.

لەلایەكى دېكەشەۋە ئەم شەھيدبوونە شەھيدبوونىكى زۇر مەزن بوو، دووژمن
دەپخواست ئىرادەمان بىشكىنىت و بمانترسىنىت، بەھەندىك كۈشتى دېكەش كە دۋاى
ھەفالى "ھەقى ھەرار" سەرۋىكىان كرىبوۋە ئامانجى خۇيان. ئەگەر سەرۋىكىشان
بىكۈشتىبە ئەۋ كاتە دەگەشتە ئامانجى خۇيان، ئەۋەى كۈشتىان كۈشتىان، ئەۋەى
دېكەشيان تەسلىم دمگرت. ئامانج ئەمە بوو. ئېمە نەماندەتۋانى ئەمە پەسند بىكەين،
ئەمە كۈتايى ئېمە بوو. ئەگەر ئېمە دىخۋازىن لە تىكۋشان بەردەۋام بىن، ئەۋا پىۋىستە
ئېمە ئىرادەى خۇمان و تەفكەر بەھىز و تۈكەمە بىكەين و ھەنگاۋىك بە تەفكەر
بھاۋىزىن. وەكۈتر نەدمكرا ئېمە لەسەرپىيان رابۋەستىن و كار بىكەين، ئىدى ئەم
شەھيدبوونە ھەنگاۋىكى بە تەفكەر ھاۋىشت. ئەم ھەنگاۋە چىبوو؟ ھەنگاۋى پارتىبوون
بوو.

سەرۋىك دۋاى ئەم شەھيدبوون و ھىرشكردنە ھاتە غەنتاب ئەۋ كاتە خانوۋىكمان لە
گەرمكى خۇش گوردو (HOŞGÖRDÜ) بەكرى گرتبوو، لەۋ خانوۋەدا شەۋ و رۆژ
مايەۋە تا بەرنامەى كۈنگرە و پارتىبوونى ئامادە كرد، رەشۋوسى بەرنامەى پارتى
ئامادە كرد. ئېمە ئەۋ پىرۋگرامەمان بىلۋكردەۋە، گەتۈگۈ و جىنىنى باشى لەسەر كرا، بۇ
ئەۋەى لەسەر ئەۋ بىنەمايە تەفكەر بىكەينە پارتى. سەرۋىك بەمىشۋمىيە بەرسقى ئەۋ
ھىرشەى دايەۋە، ئەۋ شەھيدبوونەى كرىدە ھۋى ئەۋەى تەفكەر لە گروپىكەۋە
بگەيمەنىتە پارتىبوون. ئەمەش بوۋە خەتىك و تايەتمەندىيەك و پىرنسىپىك لەنىۋ
ئەم تەفكەردە؛ " پىۋىستە ھەر شەھيدبوونىك بېئىتە ھۋى ئەۋەى تەفكەر مەزنىر
بېئىت، بە تەفكەر ھەنگاۋ بھاۋىشتىت " شەھيدبوونىكى مەزن بوو، پىۋىستبوو
ئەنجامەكەشى مەزن بىت، ئەۋىش بە پارتىبوون دېتەدى. بۇيە سەرۋىك ئەم ھەنگاۋەى

به تەفگەر هاوێشت. پیلانگێڕییەکی مەزن بوو. چونکە ئەم شەهیدبوونە تەنیا لەدەرەوێ ئێمە پێک نەهات، بەلکو لەناو ئێمەشدا هەندێک کەس هەبوون لەو پیلانگێڕییەدا بەشداربوون؛ کەسانی وەک بۆزان ئەسلان، قەزجک عەلی، ئەحمەد... هتد ئەوانە زۆربەیەیان ئەو کەسانەبوون کە لە رێکخراوی "رزگاری گەل" ئەو تەفلی ئێمە ببوون. ئەوانە و "ستێرکا سۆر" بێکەو ئەم رەشەکوژییەیان ئەنجام دا. بۆیە زۆر گرنگ بوو، پیلانگێڕییەکی مەزن بوو.

لەمیژوودا؛ زۆر چۆر پیلانگێڕی هەیە، توانیویەتی تەفگەرەکان پەرشوبلاو بکاتەو، هەندێک پیلانگێڕیش هەیە بێجەوانە هەڵدەگەڕێتەو و دەکەوێتە خەزمت تەفگەرەو و وا دماکات ئەو تەفگەرە بەهێزتر و تۆکمەتر ببێت و سەرکەوتن بەدەستبەھێنێت.

ئیدی پیلانگێڕی شەهیدکردنی هەفال "حەقی قەرار" پەرشوبلاو بوونی دروست نەکرد، بەبێجەوانەو تەفگەری مەزنتر کرد. ئەمەش بە هەلۆیست و نزیکیبوونەو سەرۆک ئابو بەدیھات. ئەگەر سەرۆک ئابو لەناو و ساتی خۆیدا هەنگاویکی مەزنی بەم تەفگەرە نەهاوێشتبایە، ئەگەر بۆ بیردەوری و ریزگرتنی ئەو هەفالە رەشەووسی پرۆگرامی نەووسیبایە و تەفگەری بەرەو پارتیبوون ئاراستە نەکردبایە، ئەوا ئەو پیلانگێڕییە بەسەردەکەوت و تەفگەر پەرشوبلاو دەبوو، چونکە ئامانجی پیلانگێڕییەکە ئەو بوو.

ئەوانە لەناو ئێمەدا بەتایبەتی رۆژانی لەو پیلانگێڕییەدا هەبوو، لەدوای شەهیدبوونی هەفال "حەقی قەرار" بەخۆیان دەگووت: "ئێمە حەقیچیین" بەمەش دمیانخواست تەفگەریش بێخەنە دەستی خۆیانەو، هەلۆیکی بەمجۆریان دا؛ هەم لە کوشتنی هەفال "حەقی قەرار" دا بەشداربوون، هەمیش ئەو کوشتنەیان بۆ خۆیان دەکرد سەرمايە و دەکەوتنە پشت ناوی هەفال "حەقی قەرار" ئەو و دمیانگووت: "ئێمە حەقی قەرارجیین" و دمیانخواست بەو شیومیە تەفگەر بێخەنە ژێر کۆنترۆلی خۆیانەو، کاریکی بەمجۆریان بەرپۆە دەبرد. کاتیکی کە تەفگەر ئەو پیلانگێڕییە ئاشکرا کرد، بەسەر ئەو پیلانگێڕییەدا چوو ریسوای کرد و حیسابیانی ئی خوازا و لیپرسینەومیان لەگەڵدا کرا و سزای ئەو کەسانە دا. بێگومان بەمەش ئەوانە بێچارە مانەو و سەرنەکەوتن، رەوشی ئەوان ئاشکرا بوو، بە ترس و شەژانەو ئەوا تەفگەردا هەلاتن و چوونە ناو گروپەکانی دیکەو. بۆ لای ئەوانە چوون کە بەیەکەو ئەو پیلانگێڕییەیان ئەنجام

دابوو، له گهل نهوانه دا بوونه يهك و هيرشيان كرده سهر تهفگهرهكهمان، له بهرهى (UDG) دا و لهدرهوهى نيمه دا دميانگووت: "نيمه لهدزى ئاپوين و لهدزى ئاپوچييهكانين" خواستيان بهمجوره تهفگهر تهسفيه بكن. بيگومان تهفگهرېش چووهر سهريان و زمبرى لهوانه وشاند و پهرشوبلاوهى پيكردن و بى كارېگهرى كردن. بويه نه تهفگهر كهوته دمست نهوانهوه و نه تهسفيهش بوو. بهلكو تهفگهر ههنگاوېكى بۇ پارتيبوون هاويشت و بووه پارتى (PKK).

بويه له ميژووى تهفگهرى نيمه دا شهيدبوونى ههفال "حهقى قهرار" پر گرنگه. واتا نوپنهرايهتى قوناخيك دهكات و قوناخيك له خووه دمگريت. بۇ نيمه بووه نهزموونيكى مهزن لهداهااتوودا. بۇ نموونه؛ كاتيک يهكهمين كۆنگرهى كۆنگرهى گهلى كوردستان لهكوټايى سالى (٢٠٠٢) سازدرا، كه لهناكامدا دووچارى ههنديك كيشه و گرفت بووين، لهنهزموونى نهم رووداوه نهزموونمان وهرگرت و توانيمان له كيشه و گرفتهكه تيېگهين و چارهسهرى بكهين.

نهگهر شهيدبوونى ههفال "حهقى قهرار" رووى نهدابايه و لهو نهزموونه نهژيابووينايه و تيېنهگهيشتيئايه نهوا نهو كيشهيهى كهوا له يهكهمين كۆنگرهى كۆنگرهى گهلدا تييدا ژايان نهماندهتوانى لىي تيېگهين و تهديري پيويست وهربرگين. نهو كاته زمبريكى مهزنيشمان دهخوارد.

چۆن؟ نهگهر نهو مهسهلهيه زياتر روونبكهنهوه سوودمهندتر دهبيت...

نهوهى لهيهكهمين كۆنگرهى كۆنگرهى گهلدا روويدا بهتهواوى وەكو پيلانگيرپيهكهى دژ به ههفال "حهقى قهرار" بوو، چۆن ههنديك كهس لهناو نيمه دا لهگهل "ستيركا سۆر" ريككهوتبوون و بهيهكهوه كاربان كردبوو و نهو رهشهكوژييهيان نهنجامدابوو، پاشانيش لهپشت ناوى ههفال "حهقى قهرار" موه خوڤيان شاردموه و كاربان دمكرد تاكو راستينهى نهوان دهرنهكهويته روو و ههميش دميانخواست تهفگهر بخهنه دمست

خۇيانەو، كە تەڭگەرىشيان خستە دەست خۇيانەو، زەبەر لە تەڭگەر بوشىن و سەرۆك بېكارىگەر بکەن. كاتىكىش كە ئەم شتەيان بۇ نەچووه سەر و راستىنەى ئەوان ئاشكرا بوو، ئەوا ھەلاتن و چوون لەبەرەى دژدا ھەولياندا و ھېرشيان بىرد بۇ ئەوۋى تەڭگەر تەسفىيە بکەن، تەڭگەرىش لەدژى ئەمە راوستا و نەيھىشت بگەنە ئامانجى خۇيان... ھەر ھەمان شت، بەلام لە قۇناخ و زەمەنىكى دىكەدا ديسان ھاتەو پېشمان. ئەوېش لە يەكەمىن كۆنگرەى كۆنگرەى گەلدا بوو. ھەرھاد (عوسمان ئۇجەلان) و بۇتان (نيزامەددىن تاش) و تاقەمكەيان دەيانگووت: "ئېمە پەيوەستىن بە سەرۆكەو، ئېمە دەخوازىن داخووزى و چەمكى سەرۆك پېكېيىن، بەلام ھەندىك كەس ھەن ناھىلن ئېمە ئەمە پېك بېيىن" ئەم پېروپاگەندەيان دەگرد. كەچى ئەمە لەكاتىكدا خۇيان لەدژى سەرۆك بوون، بەلام دەيانگووت: "ئېمە لەگەل سەرۆكىن و سەرۆك بەبىنجىنە وەردەگرىن" بەم پېروپاگەندەىە دەيانخواست راستىنەى خۇيان بشارنەو، بۇ ئەوۋى كەس لىيان تېنەگات تاكو بتوانن تەڭگەر بىخەنە دەستى خۇيانەو، كە تەڭگەريان خستە دەستى خۇيانەو زەبەر لە سەرۆكىش بوشىن. چونكە تا تەڭگەر نەخەنە دەستى خۇيانەو ناتوانن زەبەر لە سەرۆك بوشىن. دەزانن كە گەل و كادىران پەيوەستىن بە سەرۆكەو، ئەگەر سەرمتا لەدژى سەرۆك دەرىكەون ئەوا ھەر لەسەرمتاوە دەياندۇراند. بۇ ئەوۋى ئەنجام بەدەستىبەن پېويستبوو پەيوەستبوونى گەل و كادىران بە سەرۆكەو ئىستغلال بکەن، خۇيان وا نىشان بەدەن كە لەگەل سەرۆكىن، بۇ ئەوۋى بلىن: "ئېمە دەخوازىن خەتى سەرۆك پېكېيىن، بەلام ھەندىك كەس ناھىلن" بۇ ئەوۋى لەبەرەمبەر ئەو كەسانەى ئەوان باسيان دەكەن كاردانەو و ركوكىن دروست بکەن، ئەو كاردانەو و ركوكىنانەش بە رېكخستىن بکەن. بەمەش بتوانن تەڭگەر بىخەنە ژىر كۆنترۆلى خۇيانەو، كە خستىانە ژىر كۆنترۆلى خۇيانەو سەرۆكىش تەسفىيە بکەن. ئەوان ئەو پىلانگېرىيەيان بەو شېۋەىە بەرپۆە دەبىرد. كاتىك راستىنەى ئەوان دەركەوتەپروو و ئاشكرايوون كە ئەوانە سەرۆك بەبىنجىنە وەرنەگرن، بەلكو لە بنجىنەدا لەدژى سەرۆكىن، كە لەمەدا سەرنەكەوتن ئىدى ھەلاتن و چوون لەدەردەو لە بەرەى دژى ئېمەدا دەستىان بەھىرشكردنە سەر سەرۆك كەرد و گووتيان: "ئېمە لەدژى سەرۆك و خەتى سەرۆكىن، لە بنجىنەدا ئېمە ھەر لە كۆنەو بەرمان بە سەرۆك نەبوو، پېشترىش ئېمە لەدژى

سەرۆك و خەتى سەرۆك بوون..." ئىدى دەستيان بەم ئاخافتانە كرد، لەبەرمى دەرەودا دەستيان بە ھېرشكردنە سەر تەفكەر كرد بۆ ئەودى تەسفىيەى بكەن. پېشتەر دىيانخواست تەفكەر بىخەنە دەستى خۆيانەو، كاتىك ئەمەيان بۆ مەيسەر نەبوو و سەرنەكەوتن و راستىنەى ئەوان دەرکەوت، ھەلاتن و ئىنجا لە دەرەودى تەفكەر ھېرشيان دەستپېكرد.

بىگومان تەفكەر بەنەزموون وەرگرتن لە پىلانگىرپىيەكەى دژ بەھەفال "حەقى قەرار" لەو پىلانگىرپىيەش تىگەشت و لەدژى راوستايەو. وەك چۆن ئەوانەى ھەفال "حەقى قەرار"يان شەھىد كرد و پاشان گووتيان: "ئىمە حەقىچىين" و لە پشت ناوى "حەقى"يەو خۆيان دەشاردەو بۆ ئەودى تەفكەر بىخەنە ژېر كۆنترۆلى خۆيانەو، "بۆتان" و "قەرھاد"يش بەھەمان شۆو لەھەولى تەسفىيەكردنى سەرۆك شوپيان گرتبوو و دىيانگووت: "ئىمە سەرۆك بەبىنچىنە وەردەگرين." لەپشت ئەمەش دىيانخواست خۆيان بشارنەو، بۆ ئەودى تەفكەر بىخەنە دەست خۆيانەو، وەك چۆن ئەوانەى رەشەكوژى "حەقى"يان كرد و ئاشكرا بوون كە لەو رەشەكوژىيەدا رۆليان ھەبوو ھەلاتن، "بۆتان" و "قەرھاد"يش بەھەمان شۆو سەرنەكەوتن و راستىنەى ئەوان ئاشكرا بوو كە لەدژى سەرۆكىن و لە پىلانگىرپىيە تەسفىيەكردنىدا شوپيان گرتوو، ئەوانىش ھەلاتن و بە ئاشكرا لەدژى سەرۆك راوستان. وەك چۆن ئەوانەى تر دىيانگووت: "ئىمە لەدژى ئاپۆ و ئابۆچىيەكانىن" ئەوا "قەرھاد" و "بۆتان"يش دىيانگووت: "لەدژى سەرۆكىن و دژى رېبازى ئەوين". ئىدى ئىمە پېشتەر لەو پىلانگىرپىيەى سەر ھەفال "حەقى قەرار" ھەندىك ئەنجاممان بەدەست خستبوو، بۆيە من وەكو شەخسەك دەلێم؛ من يەكسەر لەو پىلانگىرپىيەى ئەوان تىگەشتەم، كە ئەوانە ھەرچەندە دەلێن: "ئىمە گرێدراوى سەرۆكىن و خەتى سەرۆكىش بەبىنچىنە وەردەگرين" بەلام راست نىيە، بەلكو لەبەرئەمدا ئەوانە لەدژى سەرۆكىن و لەدژى رېبازى سەرۆكىن، بۆ ئەودى رېكخستن (تەفكەر) بىخەنە دەستى خۆيانەو ھەموو كەسەك دەخەلەتێنن و راستى خۆيان دەشارنەو و خۆ دەخەنە پشت سەرۆك و دەخوازن ئىمە بىكارىگەر بكەن، چونكە تا ئىمە بىكارىگەر نەكەن ناتوانن رېكخستن بىخەنە دەستى خۆيانەو و ناتوانن سەرۆكىش تەسفىيە بكەن. لەبەر ئەودى ئەوانە ئەمەيان دەزانى، بۆيە ئىمەيان بە ئامانج

وهرگرتبوو، مهسهله و گرفتى ئەوان ئیڤه نه‌بووین، به‌لکو سه‌رۆك بوو. هه‌لبه‌ته پاشان ئاشكراش بوو كه گرفت ئیڤه نین، به‌لکو بۆ ئەوان گرفت سه‌رۆكه.

ئیدی ئیڤه به‌مشيويه ئەزموویمان له‌رابردووی ته‌فگه‌رمكه‌مان وهرگرت. ئیڤه له‌ویدا پێداگریمان كرد كه ئەوانه رێبازی سه‌رۆك به‌بێنجینه وهرناگرن، به‌لکو ئەوانه له ته‌سفیه‌چیین. ئامانجی ئەوان سه‌رۆكه، ئەمه‌ش به‌هاوكاری هه‌نێك هیزی دهرمه‌وی ئیڤه ئەنجامی دهمدن، ئیڤه ئەمه‌مان ئاشكرا كرد، هه‌لبه‌ته كه ئەمه‌ش ئاشكرا بوو، هه‌لاتن و به‌ئاشكراش گووتیان: "ئامانجی ئیڤه سه‌رۆك و رێبازی سه‌رۆكه، نه‌ك ههر ئیستا به‌لکو پێشتریش ئیڤه له‌دژی ئەو بووین" به‌و شیویه راستینهی ئەوان ئاشكرا بوو و به‌مشيويه‌ش بێکاریگه‌رمان كردن.

ئهمه لیكچوو‌اندیكى گرنگه... بۆ نموونه؛ كاتى وهرگرتنى تهرمى هه‌فال "حه‌قى قه‌رار" له خه‌سته‌خانه‌دا، ئەو كاته وابزانم تیروانینی جودا جوداش دهرمه‌كه‌وتنه‌پروو، له ته‌سفیه‌گه‌ریتی سالی (٢٠٠٤)شدا به‌هه‌مان شیوه تیروانینی هاوشیوهی ئەو كاته دهرمه‌وته‌پروو، ته‌نانه‌ت هه‌مان چه‌مك به‌لام له كات و شوینی جیاواز...

بێگومان كاتێك هه‌فالان خواستیان تهرمى هه‌فال "حه‌قى قه‌رار" له نه‌خۆشخانه وهربگره‌وه، ده‌وله‌تیش دهمیزانی كه هه‌فالان دهمخوازن تهرمه‌كه‌ی وهربگره‌وه و له‌مه‌شدا به‌بێران، ده‌وله‌ت ده‌یخواست ئەمه‌ش بكاته هۆی كۆمه‌لكوژییه‌ك و زمبیریکی دیکه‌ش له ته‌فگه‌ر بومشینییت، ده‌وله‌ت نه‌یده‌خواست تهرمه‌كه ته‌سلیم بكاته‌وه. هه‌فالانی‌ش سووربوون له‌سه‌ر ئەوه‌ی تهرمه‌كه وهربگره‌وه، بۆیه ناكۆکییه‌کی مه‌زن دهرمه‌وته‌پروو. كه‌مێك ما‌بوو شه‌رێك بێته ئاراوه. ئەگه‌ر شه‌ر به‌رپایایه، ئەوا ئەو كاته ده‌وله‌ت زمبیریکی مه‌زنتری له‌ئیڤه دهمدا. سه‌رۆك ئەو كاته له مه‌سه‌له‌كه تیگه‌یشت، بۆیه

گووتی: "پۆیسته ئیمه ئیستا لیره پێداگری نهکەین، با تەرمەکه لهخەستەخانەکه و لەشار دەرێکهوێت و با تەسلیمی خانەوادەکهی بکەنەوه، وهك بێژی خانەوادەکهی وەریدەگرێت، پاشان ئیمه دەتوانین موداخەلە بکەین و تەرمەکه ببەینە ئەو شوێنە هەفال "حمقی" لێی لەدایکبووه، لەوێش دەتوانین میتینگێک سازبەدەین، بەمشێوەیه ئەو پیلانگێڕییه پووچەل دیکەینەوه" ئەگەر سەرۆک ئەو کاتە موداخەلەي نهکردبایه، بەراستیش هەفالان بەکاردانەوه و هەلوێستی عاتیفیانه نزیك مەسەلەکه دەبوونەوه و سووربووین لەسەر ئەوهی هەر دەبیّت تەرمەکه له خەستەخانە وەریگیرنەوه، دەوڵەتیش تەرمەکهی نەدەدایەوه و دەیخواست بەمە زەبێک له هەفالان و تەفکەر بدات. ئەو کاتە لەوانەبوو زەبێکی مەزەمان بخواردبایه، ئیدی سەرۆک لەم لەیستۆکه تیگەشت و لەیستۆکهی تێکدا. خانەوادەکهی تەرمەکهیان وەریگرتەوه، بەلام کاتیک لەشار دەرچوون هەفالان خۆیان گەیانده تەرمەکه و بێریانەوه شوێنی له دایکبوونی هەفال "حمقی قەرار" له قەزای "ئۆلویهی"ی سەر بە پارێزگای ئۆردوو (ORDU) لەوێ مەراسیم و میتینگێکی مەزن ئەنجامدرا و بەمشێوەیه ئەو پیلانگێڕییهش پووچەلکرایەوه.

هەلبەتە من لەبەر ئەوه ئەو نموونەیم هێنایەوه، ئەو پیلانگێڕییه چۆن پووچەل کرایەوه؟ چۆن ئیمه ئەو رووداویمان کردە هۆی هاوێشتنی پێنگاڤێک بۆ تەفکەرەکهمان و تەفکەر له گروپەوه گەشتە "پارتی"یەك؟ بەهەمان شێوه لەقۆناخی کۆنگرەي یەکمەي کۆنگرەي گەلێشدا ئەو پیلانگێڕییه لەدژی تەفکەر چنرایوو... تیگەشتن لەراستینەي ئەو پیلانگێڕییه و ناشرکردنی و بێ کاریگەرکردنی و خاوەنداریتیکردن له تەفکەر، لەزۆر روودوه وەکو ئەوهی کاتی شەهیدکردنی هەفال "حمقی قەرار" بوو، هەلبەتە هەر لەبەر ئەمەش بوو ئەو نموونەیم هێنایەوه.

دوای شەهیدبوونی هەفال "حمقی قەرار"، هەفال "خەلیل چاوغون"یش له رووداوێکی دیکەدا شەهید دەبیّت. ئەو رووداو

چۆن و به چ شیوهیهك روودهدات؟ ههروهها بۆچی ئهو ههفاله به ئامانج دهگیردریت؟

شەهید خەلیل چاوغون

شەهید مەمەد مەرسوونگور

ههفال "خەلیل چاوغون" خەلکی "حیلوان" بوو. عەشیرەتی سلیمان (سلیمانان) لەوێ هەیە، ئەو عەشیرەتە لەگەڵ پارتی بزافی نەتەوەپەرست (MHP) و دەرۆڵەتدا پەيوەندی خۆیان هەبوو، هاوکاری و پشتیوانی لە دەرۆڵەتەووە وەردەگرت، بەمەش لە حیلوان بە زۆر و فشار و چەك بالادەستی خۆیان سەپاندبوو، شار و شارەوانیان خستبوو دەستی خۆیانەووە، لەسەر هەموو گوند و خەلکی ئەو ناوچەیەدا دەسەلاتی خۆیان ئاوا کردبوو. هەرچیپێکیان دەخواست دەیانکرد، دەرۆڵەتیش هەر ئەو بوون، یاساش هەر ئەو بوون، بەبێ ئەوان کەس نەیدەتوانی نە لە گوند و نە لە شاریش یەك هەنگاو بهاوێژێت. واتا دەسەلاتیکی رەهای بەمجۆرەیان هەبوو، زۆلمێکی مەزنیان لەخەلکی ئەو ناوچەیە دەکرد، چ لە گوندەکان، چ لە شاریش. ئیدی ئێمە کاتیك دەستمان بەخەبات کرد، هەندیک گەنج، خۆیندکار، ئەوانە ی لەنامادەیی یان لە پەیمانگای پەرۆردەیی و هەندیک لە گوندنشین بەشداری تەفکەر ببوون، یەكێك لەوانەش کە هەر لەسەرەتاوە لەناو تەفکەردا شوینی گرتبوو هەفال "خەلیل چاوغون" بوو. لەناو ئەوانەدا ئەووی

باش له تەفگەر تیگمیشتبوو ئەو ھەفاله بوو و بێشەنگی ئەوان بوو، واتا ھەفاله "خەلیل جاوگون" لەو ئۆنۆنەرایەتی تەفگەری دەرکەر، ھەمووشیان بەو شێومە "خەلیل جاوگون"یان پەسەند دەرکەر. واتا کەسیتی ئەو کەسیتیەکی جەدی بوو، بە رێکخستنی بوو، خۆی پەرورە دەرکەر و تا دەھات پێشەدەھوت، لەژایانی خۆشیدا زۆر دانیزم بوو، زۆر تاییبەتەندە رێکخستنی و تەفگەری لەخۆیدا کۆکردبوومو و بەرجەستە کرد بوو، ھەر بۆیە ھەموو ھەفالا ئۆنۆش ئەوان پەسەند دەرکەر و بۆ خۆیان وەک سەرۆکی ئەو ناوچەیان دەبینی، ھەفاله "خەلیل" ھەرچییەکی بگوتایە ئەوان جێبەجێیان دەرکەر. بێگومان تەفگەر لەو ئۆنۆ خۆیندەنانانی نامادەیی و لەناو خەلکی گوندەکاندا کار و خەباتی دەرکەر و ھەندێک پەرمیدەسەند. عەشیرەتی "سەلیمانان"یش ئەمەیان بینی کە تەفگەری ئەو پێشەدەھوت، ئەگەر پێشکەوت ئەو بۆ ئەوان مەترسیدار دەبێت.

چونکە چەندە ھوشیاربوونەو بێتەدی ئەوئەندەش کاردانەو پێشەدەھوت، ئەمەش بۆ دەستەلاتداریتی ئەوان مەترسیداربوو. ئەم راستییەیان بینی، لەو ناوچە کۆ پێشەنگایەتی و سەرۆکایەتی ئەمە دەکات؟ ھەفاله "خەلیل جاوگون" دەیکات، بۆیە ھەفاله "خەلیل جاوگون"یان کردە نامانج بۆ خۆیان. ئیدی کاتیەک لە ساڵەگەری شەھیدبوونی ھەفاله "حەقی قەرار"دا، لە حیلوان پۆستەری ھەفاله "حەقی قەرار" ھەلەدەواسن، "سەلیمانان"یش کە دەولەت لە پشتیانەومیە ھەلەدەدەن زەبیریەک لە تەفگەر بووشین، بۆیە بەپێویستیانی بینی زەبیریەک لە "خەلیل جاوگون" بووشین. ئەگەر زەبیریان لە "خەلیل جاوگون" وەشان و تەسفیەیان کرد ئەو ترسیکی مەزن دروست دەکەن و دەستەلاتی خۆیان تۆکمەتر دەکەن، ئەو کاتە تەفگەر پەرشوبلاوێ پێدەکرێت و نامیێت.

بۆیە "سەلیمانان" ھەفاله "خەلیل جاوگون"یان شەھید کرد. ئەگەر لەم ئاستەدا زەبیریان وەشان بۆ ئەوئەو ئەنجام بەدەستبەخەن، تاکو ھەموو کەسیک بترسێت و لەدژی ئەوان کەس سەرھەلەدات و تەفگەری لەو تەسفیە بێت و لەناو بچێت. بێگومان شەھیدبوونی ھەفاله "خەلیل جاوگون" لەدوای شەھیدبوونی ھەفاله "حەقی قەرار" شەھیدبوونی ھەرە گەری بوو، لەوانەمیە ئەو ھەفاله لەناستی ھەفاله "حەقی قەرار"دا

نەبوویت، بەلام شەهیدبوونی هەفال "خەلیل چاوغون" یش گوزارشتی لە شتیك دەکرد، ئەویش ئەو بوو؛ فێودالی کورد بەشتیوانی دەولەت هیڤشی کردۆتە سەر تەفگەر و کوشتنی ئەنجام داوه، لەویدا دەبایە ئێمە یان لەدژی ئەوان رابووستینایە، یانیش سەری خۆمان بچەمانداوە. دەولەت و "سلیمانان" یش وا مەزەندەیان دەکرد کە: "ئەگەر ئێمە زەبرمان لە خەلیل چاوغوندا ئیدی کەس ناتوانیت لەدژی ئێمە رابووستیت" بەمشێوەیە حیسابتیان دەکرد، هیچ حیسابی ئەویمان نەکرد کە ئێمە لەدژیان دەووستینەوه و شەڕ دەکەین و زەبریانی ئی دەوشتین. هەلبەتە هیچ کاتیکیش کەس لەدژی ئەوان رانەووستا بوو و زەبریانیان بەر نەگەوتبوو، زۆر بەخۆیان بەباوەر بوون. بێگومان ئەو کاتەی کە هەفال "خەلیل چاوغون" شەهید بوو، لەرووی عەسکەرییەوه ئامادەکارییەکی وەها جەدییمان نەبوو، چەکی ئێمەش نەبوو، کادیری ئێمە رێکخستەبوونیکی وەهای نەبوو کە شەڕی عەسکەری بەرپۆه ببات.

بیرکردنەوه و رامانیك لەم رووهوه هەبوو...؟

لەم بارمیهوه بیرکردنەوه و رامان هەبوو، بەلام تا ئەو کاتە تەنیا لەدژی هەندیک کەسی دەولەت و سیخوڕ و فاشیست هەندیک چالاکیان ئەنجام داوو، ئەمەش زێدە رێکخستەبوونیکی بەهێز و ئیمکانیاتیکی بەهێز ناخوایەت. بەلام لە حیلوان لەدژی ئێمە عەشیرەتیکی بەرێکخستەیی رووبەر و مان دەبێتەوه، تەنانەت چینیکی لەدژی ئێمە راووستاوه، چینی فێودالی کورد، هەم عەشیرەتە و هەمیش رێکخستنیکی فێودالییە. واتا لە عەشیرەتیش دەرکەوتوو و بووه بەرێکخستنیکی فێودالی، بووه بە رێکخستنیکی دەولەت، هەمووشیان چەکاران و چەکەکانیشان چەکی (G) و کلاشکوف، زۆربەی هەرە زۆری عەشیرەتەکە ئەو چەکیان هەیه و رێکخستەکراون. بۆیه لەدژی ئەوان راوستان پێویستی بە رێکخستنیکی عەسکەری هەیه. هەروەها بەرەنگاربوونەوهی ئەوانە ئیمکانیاتی عەسکەری پێویستە، ئێمە رێکخستنیکی بەمشێوەیەمان نەبوو، کادیری بەمجۆرەمان ئامادە نەکردبوو، لەرووی چەک و تەقەمەنیشەوه تەنیا یەك

کلاشکوفمان هه‌بوو، هه‌موو ته‌فگه‌ره‌که‌مان ته‌نیا په‌ک کلاشکوفی هه‌بوو، هه‌چ چه‌کێکی ترمان نه‌بوو، نه‌و کلاشکوفه‌ش ئێمه‌ به‌قه‌رز کړیووومان، چونکه‌ پاره‌ی ئێمه‌ به‌شی کړینی نه‌و کلاشکوفه‌شی نه‌دمکرد. واته‌ له‌رووی چه‌ک و ته‌قه‌مه‌نییه‌وه‌ ئێمه‌ چه‌که‌مان نییه‌، نه‌وان هه‌موویان چه‌که‌دارن، هه‌مووشیان ریکخسته‌ کراون و ده‌وله‌تیا‌ن له‌پشته‌ و ریکخسته‌بوونیکی عه‌سکه‌رییان هه‌یه‌، نه‌ک ته‌نیا ریکخسته‌یه‌کی عه‌سکه‌ری، به‌لکو‌ په‌یوه‌ندیان له‌گه‌ل (MHP)ش هه‌یه‌، که‌ پارتیه‌یه‌کی فاشیسته‌کانه‌ و ریکخسته‌نیکی به‌هێزیه‌. مه‌گه‌ر ریکخسته‌نیکی عه‌سکه‌ری بتوانیت له‌به‌رامبه‌ریدا رابوه‌ستیت. ئێمه‌ش ریکخسته‌نیکی وه‌هامان نه‌بوو و چه‌کیشمان نه‌بوو.

بۆیه‌ ره‌وشیکی زۆر جددی دهرکه‌وتنبوو به‌شمان؛ یان ده‌بایه‌ ئێمه‌ له‌دژی نه‌وان رابوه‌ستا‌ینایه‌، یانیش نه‌و شه‌هیدبوونه‌مان په‌سند بک‌ردبایه‌، نه‌گه‌ر نه‌و شه‌هیدبوونه‌مان به‌بێ‌دمنگی په‌سند بک‌ردبایه‌ و ئێمه‌ له‌دژی "سلیمانان" دهرنه‌که‌وتینایه‌، نه‌وا گه‌ل نه‌ک له‌ حیلوان به‌لکو‌ له‌ته‌واوی کوردستاندا باوه‌ری به‌ئێمه‌ نه‌ده‌ما و ته‌فگه‌ر له‌ حیلوانیش نه‌ده‌ما. چونکه‌ ئێمه‌ له‌ پرۆپاگه‌نده‌ و ئازیتاسیۆنی خۆماندا له‌دژی به‌ک‌رێگه‌راو و خانیان و فیودالی کورد راده‌ه‌وستاین، چونکه‌ فیودالی کورد له‌ میژوودا هه‌میشه‌ رو‌لی به‌ک‌رێگه‌راویتی و سیخو‌پ‌تیان بینیوه‌، بۆ به‌رژمۆندی خۆیان کورد و کوردستانیان فرۆشتوو، له‌گه‌ل دو‌ژمن دان. میژووئیکی به‌مجۆره‌یان هه‌یه‌، بۆیه‌ ئێمه‌ له‌دژیان راده‌ه‌وستاین. ئیستاش نه‌و چینه‌ هێرشێ کردۆته‌ سه‌ر ئێمه‌ و هه‌فالی ئێمه‌یان شه‌هیدکردوو، نه‌گه‌ر ئێمه‌ له‌دژیان رانه‌ه‌وستین، که‌واته‌ نه‌و پرۆپاگه‌نده‌ی ئێمه‌ کردوومانه‌ هه‌مووی راست نییه‌ و هه‌لا‌یه‌، نه‌و کاته‌ش که‌س باوه‌ریمان پێناکات و ده‌لێن: "به‌روان عه‌شیره‌تی سلیمانان، "خه‌لیل چاوغون"یان شه‌هید کرد، که‌چی ته‌فگه‌ر نه‌یتوانی له‌دژی "سلیمانان" رابوه‌ستیت". نه‌و کاته‌ کێ به‌ئێمه‌ باوه‌ر ده‌کات؟! ئێمه‌ زه‌برێکی مه‌زن ده‌خۆین، بۆیه‌ پێویسته‌بوو به‌پاریکه‌مان وهرگرتبایه‌.

ئیدی لی‌ره‌دا سه‌رو‌ک به‌پاریکی میژوو‌یی وهرگرت، سه‌رو‌ک گووتی: "چی ده‌بی‌ت با به‌ی‌ت پێویسته‌ ئێمه‌ له‌دژی سلیمانان رابوه‌ستین، هه‌میشه‌ ده‌بی‌ت له‌زووترین کاته‌دا رابوه‌ستین و زه‌بر له‌وان بو‌ه‌شێنین، نه‌گه‌ر ئێمه‌ نه‌مه‌ نه‌که‌ین، نه‌وا له‌ حیلوان ناتوانین کار و خه‌بات به‌که‌ین و له‌ته‌واوی کوردستانیش که‌س باوه‌ریمان پێناکات و زه‌برمان

بهردهكهوېت" بۆيه نېمه پېويستبوو له دژى "سلېمانانگ رابو مستينه وه. به لام له لايه كى ديكه وه هيچ چهكيكمان نيه و ريگخسته يه كى عهسكه ريشمان نيه، چون له دژيان رابو مستينه وه؟ نه گهر هر بهمجوره رابو مستين زمبرمان بهر دهكهوېت. پېويسته هر چى زووتره ريگخستنېكى عهسكه رى پېشخهين و هه نديك چه كيش پهيدا بكهين بؤ نه وى نېمه بتوانين له دژى نه وان رابو مستين، پېويسته نه مەش زور درنگ نه كهوېت، چونكه درنگيش بيمنييت كاريگهرى خرابى دمييت و ئيدى ناتوانين درنگ بكهوين.

سەرۆك ئه و بريارى و مرگرت و نه و نهركه شى به هه فال "محه مه د قهره سگور" سپارد و گووتى: "پېويسته تۆ ليړه ريگخستنېكى عهسكه رى زو و ناوا بكهيت و له دژى "سلېمانان" بكه وېته نېو جموجوله وه و پېويسته نه و زمبرى نېمه له وانيش ديوه شينين له شوېنى خوېدا بيټ و به كاريگهر بيټ و پېويسته نه نجامگر بيټ و سهركه وتوو بيټ، نه گهر نېمه چالاكى بكهين و سهرنه كهوين و زمبرمان بهر بكه وېت نه و بؤ نېمه خراب دمييت. پېويسته نېمه زمبرمان بهرنه كهوېت، به لكو زمبر بوشينين. ههروه ا نېمه زمبريكي وه ايان ليېدمين كه و له "سلېمانان" دا شله ژان و ترسيك دروست بكات و له ناو گه ليشدا باوه رپيه كى به هيز دروست بكات، كه بتوانين بهر خودانى ته فگهر ليړه دا پېشخهين".

ئيدى له و چوارچيوه دا ئاماده كارييه ك نه نجامدرا، بيگومان نه و ئاماده كارييه درنگ كهوت، سەرۆك كه بينى درنگ دهكهوېت جاريكى ديكه چوه ئورفه و موداخه لى كرد، هه فال "محه مه د قهره سوونگورى خواست، هه فال "كه مال پير" يش نه و كاته چوه نه وى، نه ويشى خواست، نه و كاته "سه قى پايداش" هه بوو، ولا تپاريزيكي نه و ناوچه يه بوو، له عه شيرمى "پايداش" بوو. به لام نه و عه شيرمته گه رايبى به بنه ما و مرنه دمرگرت، له گه ل هه فالان جموجولى ده كرد، نه ويش هات، سەرۆك له وى كۆبوونه وميه كى بؤ نه وان نه نجامدا و ره خنه ي كردن، منيش نه و كاته ئاماده بووم، دواى نه و ره خنه يه نه وان گه رانه وه حيلوان، كاتييك كه ده جوونه حيلوان هه فال "كه مال پير" گووتى: "نه گهر سەرۆك جاريكى تر بانگمان بكات نه و من نايه م" من پيم گووت: "هه فال كه مال من باش تۆ دهناسم" گووتى: "من به كامه روو بيمه لاي سەرۆك؟ نهركيكي به نېمه

سپاردووہ تا من ئەو ئەرکە پیکنھینم ناتوانم بێم، ئەگەر من ئەرکی خۆم پیکنھینا ئەو کاتە دمتوانم بێم بیپینم."

بیگومان لێرمدا پێویستە مرۆف هەلۆیست و نزیکیوونەوی هەفال "کەمال پیر" بۆ سەرۆک و بۆ ئەرک و بۆ ریکخستن تیبگات، لەلای هەفال "کەمال پیر" ئەرک بۆ ئەووی مرۆف جیبەجیبی بکات ئەرکە، ئەرک پیرۆزە، پەییوستبوون بە سەرۆک، هەفالیتی و تەفکەر بە ناخافتن نابیت، بە ئەرک پیکنھینان و لە ئەرکیشدا سەرکەوتن دەبیت. بۆیە هەفال "کەمال پیر" وەها ناخفی. لێرمدا پێویستە مرۆف باش هەفال "کەمال پیر" بناسیت. واکا چۆن ئەرکخستن تیدەگات و چۆن لێ نزیک دەبیتەو؟ چۆن لەئەرکی ریکخستن نزیک دەبیتەو؟ لەئەرکدا سەرکەوتن بەبێچینە و مردەگریت، بۆیە بەمشیمویە قسە ی کرد.

بیگومان ئەوان گەرانهوە حیلوان، پاشان ئەو چالاکییە پیکهات، چالاکییەکی پڕ بەهێز بوو، زەبیریکی مەزن بە "سلیمانان" کەوت، هەمیش بەرۆز و لەنیو بازار ی حیلواندا لە سەرۆکی ئەم عەشیرتەیاندا، هەندیکیان مردن و هەندیک ی تریشیان بریندار بوون، ئەوانە ی بریندار بوون بریدیانە عەنتاب، هەوالیان بۆ هەفالانی عەنتاب نارد کە بریندارمکان بۆ عەنتاب رموانە گراون، ئەو هەفالانە ی لە عەنتابیش بوون بریندارمکان ئەوانە ی لەگەڵ بریندارەکانیشیان بوون لەبەر دەرگای نەخۆشخانە کوشت و بریندار کرد، لە "سلیمانان" یەکیکیان هەلات و چوو ئەدەنە، کە گەشتە ئەدەنەش لەوی ئەویش کوژرا. سلیمانان کە بینیان دەچنە هەر شوینیکی رزگاریان نابیت. بیگومان سەرۆک عەشیرتەکەش کوژرا. بۆیە زەبیریکی مەزنیان بەرکەوت و ترسیکی گەورمیان لێنیش، گەلیش باومرپیەکی مەزنیان بەتەفکەر هینا، ئەو "سلیمانان" ی کە دمیانگووت مرۆف ناتوانیت لێیان نزیک ببیتەو، بینیان کە هەموویان دەکوژرین، لەبازاردا دەکوژرین، لەدەرمووی حیلوان دەچنە هەر شوینیکی دەکوژرین، ئەمە باومرپیەکی مەزنی بە گەل بەخشی. ئەو کاتە گەل هەموو لەدژی "سلیمانان" سەریهەلدا و لەگەڵ تەفکەر بوو. شەری حیلوان بەمشیمویە دەستی پیکرد و بەمشیمویەش ئەنجامی وەرگرت.

حیلوان بەقەزا و گوندەکانییەو بەتەواوی کەوتە ژێر کاریگەری تەفکەرەو، هەموو گەل لەگەڵ تەفکەر بوو یەک، زۆریش پەوندییان بەتەفکەرەو کرد، پاشان

"سليمانان" ته سليم بوون، له ميكرؤفوني شارهوانيدا قسه يان كرد و گووتيان: "نيمه ته سليم دمبين، تمفگهر چ له نيمه بخوازيتم نيمه جيبه جيبى دهكهين" شارهوانيان ته سليم كرد و چهكى خوښيان هه موو ته سليم كرد.

نيمه له حيلوان بهرپو مبهرايه تيبه كمان له خه لك (گهل) دروست كرد، هه موو تويزيك له نيو نهو بهرپو مبهرايه تيبه دا جيبان تيدا گرت، بووه "نهنجوومهنى گهل" نيدى نهو نهنجوومهنه ته واوى "حيلوان"ى بهرپوه دمبرد، هه موو برپارمگان نهو نهنجوومهنه ومريده گرت، نيدى دهولت له وئى ئيفلاسى كرد.

نهو رهوشه تا كهى بهردهوامى كرد؟

تا بهرپابوونى كودم تاى (١٢)ى ئه يلولى (١٩٨٠) بهردهوام بوو، گهل خوئى حيلوانى بهرپوه دمبرد...

نموونه يه كى "دهسه لاتی گهل" بوو...؟

بيگومان... بويه نهزموونى حيلوان زور گرنگه، هه له ميژووى تمفگهردا هه ميش له ميژووى گهلدا بۆ يه كه مچار گهلى كورد بهبى فيودالى كورد و بهبى سهرۆك عهشیرتى كورد، له دژى دهولت سهرپانه لدا و راپهړين و نه نجام گيريش بوون. نه گهر مروؤ له ميژووى گهلى كورد و ميژووى تمفگهرى كورد بروانيت نهوا دمبينيت هه رچى راپهړينى كورد بهرپابووه گشتيان فيودالى كورد و سهرۆك عهشیرتى كورد سهرۆكايهتى راپهړينه كه يان كردووه، بۆ بهرژه و مندى خوځيان گهليشيان دهخته جموجول و شهروه، نه مه شيان بۆ بهرژه و مندى خوځيان كردووه، نهك بۆ گهل يان بۆ كوردايهتى، بهلكو كوردايهتيان بۆ خوځيان كردوته ئامرازيك... هيچ كاتيكيش نه نجام گير نه بوونه. له حيلوان بهبى فيودال و سهرۆك عهشیرت و هه ميش له دژى نهوان تمفگهرىك ئاوابوو و نهو تمفگهره به نه نجام گهيش. نه مه له ميژووى كوردستاندا شتيكى نوئ بوو و كاريگهرى زور مهنيشى له سهر گهل دروست كرد، گهل بينى كه بهبى فيودال و سهرۆك

عشرمه گانیش دمتوانن سهرهه ئېدن و راپېرن. بهرابوونی بهمشيويه دمتوانن نه نجام بهدست بخهن، تاكو ئیستا رابوون و هیچ نه نجاميكيان بهدست نه خستبوو، بهلام بهم شيوازه رابوون توانيان نه نجام بهدست بخهن و له حيلوان نه نجامگير بوون. كهواته فيودالې كورد و سهرؤك عشيهرمتي كورد سهرناكهون و تهفگهر بهسهرناخن، مهگهر تهنيا گهل خؤي رابييت دمتوانيت سهرېكهوئت، نهزمووني حيلوان نه مهي سملاند.

ههروهها راستينه ي چيني فيودالې كوردې ئاشكرا كرد، نهوانه له كوردستاندا چ راستييهكيان ههيه؟ نوينه رايهتي چي دهكهن؟ نه مهي له "گهل" گهياند، ترسيكي مهزنيان شكاند، گهل زؤر له فيودالكان دمترسا، نهو ترسهي شكاند، ئيدي لههه موو جييهك له دزي زولمكاراني كورد، فيودال، ناغا، سهرؤك عشيهرمتي كورد گهل رابووه سهر پنيان. وانا نه ميه تهفگهر يكي نازاديخواز و ديموكراتخوازي له ناو گهلدا پيشخست، هوشيارى و زاناييهكي مهزن و له سهر نهو بنه مايهش ريگخستن و كهوتنه جموجؤلى ئاواكرد و پيشخست. ئيدي له دزي زولمي فيودالان گهل رابوو و قهدهري خؤي خسته دهستي خؤيه وه، فيودال و بهرگريگراواني كوردش له شهخسي "سليمانان" دا زهبريكي مهزنيان بهر كهوت، ئيدي نه ياندهتواني وهكو پيشان زولم له گهل بكهن، بينيان كه نهو قؤناخ و سهردهمه بؤ نهوان تهواو بوو و بهسهرچوو، تا نهو كاته له بهرامبهر گهل ههرچييهكيان خواستبايه له ناوچهكهي خؤيان دمپانكرد، ههلبهته دهولته تيش له ريگهي نهوانه وه دمه لاتي خؤي بهرپوه دمېرد.

تهنانهت دمپانگوت؛ ژنهينانيش دهبايه به ئيزني نهوان بايه...

هه مووشت به ئيزني نهوان بوو، ئيدي نهو سهردهمه كؤتايي پنهات و تهفگهر كه مان قاجيكي دهولته شي شكاند و زهبريكي مهزني ليوشاند. چونكه دهولت داگير كه ريتي و دمه لالتداريتي خؤي له ريي نهوانه وه بهرپوه دمېرد، بؤيه نهوانيش ههرچييهكيان بكرديايه دهولت چاوپؤشي ليدهكرد. چونكه نهو چينه بوو قاجي دهولت بوون، نهوانيش سووديان له ميه ومردگرت و هه موو شتيكيان به بي ياسا بهرپوه دمېرد، بؤيه گه ليان به تهواوي ترساند بوو و تهسليميان كردبوو... ئيدي كه "سليمانان" زهبريان

بهركهوت نهوانی تر نهیاندمتوانی چیدی بهمشیمویه ههلسوکهوت بکهن، ههم فیودالان زمبریان بهرکهتبوو، ههمیش دهولمت زمبری بهرکهوتبوو، بۆیه لهههموو شوێنێک سهردهمی گهل دهستی پێکرد، ئیدی گهل باومپی بهخۆی دمکرد، ئیرادهی خۆی بهبنچینه ومردهگرت، پێفاژویهکی بهمجۆره له ناوجهی ئورفه و دهوروبهری پێفاژویهکی بهمجۆره پێشکهوت، لهزۆر شوێندا دهولمت و فیودالیش ئیفلاسیان دمکرد، دهمهلاتی گهل پێشدهکهوت. ئیدی حیلوان پێفاژویهکی بهمجۆرهی پێشخست و پێشدهخست، بۆیه زۆر گرنگ بوو.

له میژووی گهلی کورد و تهفگهرهکانیدا بۆ یهکهمجار بوو لهههموو توێژ و چینیکی گهل بهرپۆمهبرایهتییهک ئاوا بکریت. بۆ نموونه؛ ئیستا ههندیك واتیدمگهن که سهرۆک ئاپۆ دواي دهستگیرکردنی له ئیمرالی، کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی کهشف کردوه و دایهیناوه. ئهمه وانیهی ئیمه سهرتا له حیلواندا به پراکتیک کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی مان پێکهیناوه. ئهمزموونی حیلوان لهبهر ئهم خالهمش گرنگه. چونکه لهوی لهههموو توێژمکانی نیو گهل بهرپۆمهبرایهتییهک ئاوا بوو، ئهو بهرپۆمهبرایهتییه حیلوانی بهرپۆه دهبرد. واته کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی (بهرپۆمهبرایهتی گهل) دروست بوو. نهك ئهمرۆ سهرۆک ئهمهی کهشف کردبیت، بهئگو ههر لهدهستپێکی ئهم تهفگهرمدا ئهمه ههمیه. سهرۆک له میژوو و پراکتیکی ئهم تهفگهرمدا ئهنجام و ئهمزموونی لیومرگرتوو و له بهرگرینامهکانیدا گهیاندى به "سیستم" ێك. لهوانهیه پێشان وهکو سیستمیک نهدهناسرا. چونکه کاریگهری "سۆسیالیزمی بنیادنراو" ههبوو، سهرۆک هزری خۆی لهو کاریگهریانه خاوینکردوه و گهیانديه سیستمێك، نهك تازه کهشف کرابیت و تازه لهنیو ئهم تهفگهرمدا قسهی لهسهر کرابیت. ههرچهنده وهك سیستم و به سیستم تازه قسهی لهسهر دمکریت، بهلام لهرووی چهك و پراکتیکدا ههبووه، له حیلوان ئهمه پراکتیزه کراوه، بۆیه لهم خالهدا ئهمزموونی حیلوان گرنگه.

واتا له حیلوان دهمهلاتداریتی دهولهتیش و فیودالانیش تێکشکێنران و لهشوێنیدا "دهمهلاتی گهل" ئاوابوو. ئیرادهی بهرپۆمهبرایهتی گهل ئاوابوو. ئیدی ئیرادیهکی خۆجێی (محلی) له شارهوانیدا دروست بوو. بهمشیمویه کۆنفیدرالیزم له حیلوان پێکهات. پێفاژوی گهل لهوی دهستیپێکرد. ههر بۆیه خهڵکی حیلوان له قهزا و

گوندهکانی هه موویان له دزی "سلیمانان" له گهڼ ته فکهر بوون، بۆیه "سلیمانان" یش ناچار ته سلیم بوون، ئیدی نه مه قوناخیکى نوڤى له کوردستان دهستپیکرد، بۆیه چالاکییه کهى حیلوان گرنگه. کاتیك که ئیمه شهرى حیلوان مان دهستپیکرد و مگو گووتم؛ ته نیا یهك کلاشکوفمان هه بوو.

ئیمه بۆ نهو مه بهسته جووینه "سروج"، چهپی تورک لهوئ هه ندیك چهکیان کرپبوو، قاچاخچییهکان نهوانیان خه له تانده بوو و چهکیان نه دا بوونئ، به ئیمه یان گووت، بۆ ئیمهش چهك پئویستبوو، ئیمه جووین نهو قاچاخچیانه مان بینى و پیمان گووتن: "نهو چهکانه هى ئیمه، پئویسته ئیوه بهمانده نهوه، نهوان ئیمه یان دهناسى، بهمشویمیه دوو کلاشکوفمان لیو مرگرتن، نهوه مان به چهپی تورکیش گووت: "ئیمه ئیستا پئویستیمان بهو چهکانه ههیه، نهگهر ئیوه بهسندى بکهن نهوا به قهرز له ئیوهى و مردهگرین و بهکارى دمهینین و پاشان بۆ ئیوهى دهگه پرئینه وه" نهوانیش گووتیان: "تهواو، باشه" هه له بهته نهوان نه یاندهتوانى نهو چهکانه و مربرگ نهوه، ئیمه بهمشویمیه قسه مان له گه لیاندا کرد و نهو دوو کلاشکوفمان و مرگرت. بهمهش چهكى ئیمه بووه سى کلاشکوف.

نهو سى کلاشکوفمان هینایه حیلوان. بهم سى کلاشکوفه دهستان بهشهرى حیلوان کرد. ته نیا سى کلاشکوف، له بهرام بهر ئیمهشدا عه شیرهتیک هه مووی به چهكى (Gi) و نارنجوگ خوڤان چهگدار کرپبوو. ته نانهت تا نهو شهرهش نه ماندهزانى نارنجوگ چییه و ههچ بهکارمان نه هینابوو و له دهستیشماندا نارنجوگ نه بوو. به لام گوندىیهكى گوندىكى سهر بهشارى و پراشه نارنجوگىكى له سهر زهوى دۆزیووهوه، وادیار بوو له سهر باز و شتى وا کهوتبوو و ماومیهكى زۆر بوو له سهر زهویه کههوتبوو، له ژیر باراندا مابوووه و ژمنگى گرتبوو و خراپیش ببوو. نهو گوندىیه به ئیمه ی گووت: "نارنجوگىك له لای من ههیه. دمهیدم به ئیوه" ئیمهش گووتمان: "باشه بهماندرئ" کاتیك ئیمه نهو نارنجوکه مان و مرگرت گووتمان: "ئیدی ئیمه بووینه خاوهن نارنجوگ، دمهوانین هه موو شتیک بکهین" واتا چۆن دمهولهتیک بۆمباى نهتۆمى به دهستدهخات و دمه بهته خاوهن ههیزیکى مهزن و ئیدی ناترسیت "بۆ ئیمهش به هه مان شیوه بووه ههیزیکى مهزن. نهو نارنجوکه بۆ ئیمه گوزارشتیکى و مه های هه بوو و گووتمان: "ئیدی نارنجوگىكى ئیمهش

همه و دمتوانين ههموو شتيك بكهين" كهچي خوي يهك دانه نارنجوكيش بوو، ومكوتريش نيمه نهماندمزاني نارنجوك چون دمهتقيرتيت. هرر نهومندهمان دمزاني دمكوژيت. بهلام نهماندمزاني چون دمهتقيرتيت، ههقال "محممد همرسوونكور" سهربازي توركياي كردهوو، گووتی: "من دهمانم" دمستی بۇ ئەلقهكهی برد گووتمان: "نامان، وریابه، مهترسیداره..." گووتی: "هیچ نییه، من پهرومردهی نهوم بینیه و دهمانم چون دمهتقيرتيت" نيمه دیسان دهمانگووت: "چ دهبیت و چ نابیت دیار نییه، وریابه، نارنجوكهكه بتهتقيرتيت ههمووان دمكوژيت". نيمه شهرمان بهم نيمكانياته و لهم كهش و ههوايهدا دمستپيكرد، بهلام ئيرادميهك و سووربوونيك ههبوو، بهمه دمستان پيكرد و سهركهوتين.

دواي نهودی ههقال "خهليل چاوغون" شهيد كرا، گهل زور ترسابوو. من و ههقال "كهمال پير" كه چووین بۇ حيلوان هيچ مائيك نهيدمتواني نيمه ميوانداري بكات، تهنيا كهسيك نيمه به دزي برده مائي خوي و به نيمه گووت: "تكا دمكهه، مروفت ناتوانيتم لهبرامبه سليمانان رابوهمستيت، خهليل كوژرا ئيووش خوتان به كوشتن نهدهن و نيمهش به كوشتن نهدهن، برؤن با سليمانان نهزانن كه ئيوه هاتوونهته ئيره..." بيگومان نيمه بهزور ههناهمتان پييكرد، نيمه ههنديك كهسمان بهنهيني هينايه نهو مالهوه، بهنهيني قسهمان لهگهلياندا كرد، خواستمان باومرپيان پيبنهين، چهنده قسهمان لهگهلياندا دهكرد، بهلام زيده باومرپيان نهدهكرد، ئيدي لهوي دهركهوتين و چووین نهو چهكانه بهينين، سليمانان لهبر نهودی خهلكي ههزاکه ههموي دهناسن، كه يهكيكي نامؤ و غهواره (غهریب) بيت و بچيت دمزانن كه كهسيكي غهريب هاتوته ههزاکهوه، بينيان كه نيمه غهريبين يهكسهه به ترومبيل دوامان كهوتن و تاقيبين كردين، شوپيري نهو ترومبيله نيمه ليی سوار ببووین لهدزی سليمانان قسهی زور دمكرد، جارئك بينيمان يهكسهه دمنگی خوي بری، گووتمان: "چيبوو؟" گووتی: "سليمانان به ترومبيل تاقيبی نيمه دمكهه" بينيمان بهراستی دوو ترومبيل لهبشتمانوه ديئ، گووتمان: "لهوانهيه نهوان بن، بازؤ (ليبخوره)" گووتی: "ئیدی ناتوانم ليبخورم" نهزنؤی شكا، زور ترسا، گووتمان: "باشه نهگهر هاتن بلی:" من نهوانه ناناسم، نهوانه ميوانن و نهفهرن و له حيلوانوه سواربوونه، چيین و چي نين من نازانم، من پارهی

خۆم و مردەگرم و نازانم کښ تۆ ودها بلئ "من و ههفال" کهمال" یش له نیوان خۆماندا ریککهوتین که بلئین: " ئیمه مامۆستاین له سیفهرهکهوه هاتووین و دهچینه ئورفه مووچهی خۆمان و مردەگرم، ئیمه ترومبیلمان تا حیلوان پمیدا کرد، له حیلوان یش نهو ترومبیلمان بیی و لئی سوار بووین و دهچینه ئورفه، نهگرم باومریان کرد باشه، نهگرم باومریشیان نهکرد و خواستیان بمانگرن خۆ دههاویژینه سهر چهکهکانیان، که چهکهکانیانمان خسته دهستی خۆمانهوه ئیمه چهندیکیان لی دمکوژین، نهوانیش ئیمه دمکوژن". و مکوژر رزگار بوون نییه، ئیمه چهکیشمان پینهبوو، من و ههفال "کهمال پم" بووین، "کهمال پم" یشمان تازه لهزیندانی ئورفه رفاندبوو، قاجاخ بوو و ناسنامهیهکی ساختهی پیبوو. بیگومان ترومبیلی یهکهمی "سلیمانان" هات و پیشی ئیمه ی گرت و گووتی: "رابوستن" ئیوه لهکوپوه دین؟" گووتمان: " ئیمه له سیفهرهکهوه دین و دهچینه ئورفه، مامۆستاین" ئیمه یان نهناسی. چونکه پشتر ئیمه یان نهبینبوو، هیچ زانیاریهکیان لهسهر ئیمه نهبوو، ههمووشیان چهکدار بوون، چهکی گهویج و کلاشنکوفیان پیبوو، گووتیان: "برۆن" ترومبیلهکهی دیکه هات و لهلای ترومبیلی یهکهم راوستا، له نیوان خۆیان مقۆمقۆیهکیان کرد و جاریکی دیکه بهدواماندا هاتن. ئیدی ئیمه گهیشتی نه "ئورفه" و ناچار بوون گهرانهوه و رۆشستن. بهمشیمیه خۆمان رزگار کرد، ئیمه که چووین بهشۆفیرمان گووت: " له حیلوان باسی نهمه مهکه" ئیمه چووین چهکمان هینا، که گهراینهوه بینیمان شۆفیرمه که گهرامتهوه و ههموو خهڵک پئی زانیوه، نهو کهمه مۆرالهی دروستیشمان کردبوو نهویش نهماوه، جاریکی دیکه دهستمان پیکردمهوه. واتا له ههلوهرجیکی بمجۆردها تهفگهر دهستی بهشهری حیلوان کرد. بیگومان زۆر به زهحمهتی نهو شهرهمان پشخست، تا زهبری یهکهممان له "سلیمانان" نهدا گهل باومری به ئیمه نهدهکرد.

ئیمه لهناو بازار و بهروژ و لهپیش چاوی خهڵک بوو لهوان درا، نهوان لهناو ترومبیلدا بوون و دمگهران و دهسورانهوه. ههفالانیش لییان دان، زهبریکی مەزنیان لیدرا، نهوهی برینداریش بوو و ههلاتبووه دهرهوهی حیلوان کوژران، نهو کاته گهل باومری به ئیمه کرد و ههموو گهل رابوو و لهگهل تهفگهردا شوینگیر بوون.

باست لهوه گرد که پهک کلاشینکوفتان هه‌بوو، نهو کلاشینکوفه‌تان
چون به‌دمستخست؟ هه‌لو‌یست و موړالی هه‌فالان بو نه‌م کلاشینکوفه
چی‌وو و چون بوو؟

بیگومان نی‌مه که نهو کلاشینکوفه‌مان به قهرز کرې، موړالیکی زور مه‌زن و توکم‌می
له‌نیو هه‌فالان دروست کرد. چونکه هه‌موو هه‌فالان حه‌مالیتیان کردی‌وو و له‌دم‌می
خو‌یان گرتی‌وو و به‌م پارمی‌می پاشه‌که‌وتمان کردی‌وو کرې‌بو‌ومان. که پارکه‌ش به‌شی
نه‌کرد، له سروج قا‌چاخچی‌یه‌کانمان دمناسی، به‌قهرز لی‌انمان و مرگرت. نهو کاته نه‌گهر
هه‌له نه‌بم نهو چه‌که‌مان به یازده هه‌زار کرې و مزه‌للی بوو. نی‌مه‌ش ته‌نیا ده هه‌زارمان
هه‌بوو، پاشان هه‌زاره‌کی ترمان دایه‌وه به قا‌چاخچی‌یه‌که. کاتی‌ک نهو کلاشینکوفه‌مان
کرې و بو‌وینه خا‌ومن چه‌ک، ئیدی دهمانگو‌وت: "نی‌مه چه‌که‌مان هه‌یه و دمتوانین شه‌ر
بکه‌ین" هه‌موو هه‌فالان و مکو چا‌وی خو‌یان دمی‌انپاراست بو نه‌وه‌ی ژمنگ نه‌گرت و
شو‌ینیکی خراب نه‌بیت و زمبری پی‌نه‌که‌ویت، کاتی‌ک نهو کلاشینکوفه‌مان له
قا‌چاخچی‌یه‌که و مرگرت به هه‌فال "که‌مال پیر" مان گو‌وت: "له‌لای نهو قا‌چاخچی‌یانه
باش خوت لی‌ی فی‌ر بکه" چونکه نی‌مه نه‌مانده‌زانی به‌کاری به‌ینین و چون کار دمکات و
چون بیکه‌ینه‌وه. گو‌وتمان: "تو فی‌ر ببه، نی‌مه‌ش له تو‌وه فی‌ر دمی‌ن". ئیدی له
قا‌چاخچی‌یه‌که فی‌ر ببوو و چه‌که‌که‌ی هی‌نایه ئورفه. پی‌مان گو‌وت: "با بزانی‌ن چون
به‌کار ده‌هینریت و چون دمکرتیه‌وه و خا‌وین دمکرتیه‌وه؟" ئیدی هه‌فال "که‌مال پیر"
چه‌که‌که‌ی کرده‌وه، که ویستی پارچه‌کانی بخته‌وه سه‌ریه‌ک نه‌یتوانی، کاتی‌ک که
نه‌یتوانی بی‌خاته‌وه سه‌ریه‌کتری نهو چه‌که له‌دمست نی‌مه‌دا وه‌ک پارچه‌یه‌ک ناسی
لی‌هات. ئیدی گو‌وتمان: "نهو هه‌موو رمنجه‌ی دامان و نهو هه‌موو پارمی‌می نی‌مه هه‌مو‌وی
به‌فی‌ر چوو" پی‌مان گو‌وت: "بو‌چی باش فی‌ر نه‌بو‌ویت؟" گو‌وتی: "من فی‌ر بووم به‌س
نا‌جیه‌وه سه‌ر په‌ک" گو‌وتمان: "نه‌گهر به‌فشار بی‌خه‌یه‌وه سه‌ریه‌ک له‌وانه‌یه
پارچه‌یه‌ک یان شو‌ینیکی بشکیت، نه‌مه‌ش نابیت" گو‌وتی: "نا نی‌لا دمی‌خه‌مه‌وه
سه‌ریه‌ک" گو‌وتمان: "نا‌خر به‌فشار نابیت، نه‌م جاره له‌دمست‌دا ده‌شکیت، بو‌یه ده‌ستی

لیممهده" گووتی: "نیمه ناچارین فیر ببین" نهویش راستی دمووت. نه ملا و نهولا، دیسان پارچهکانی خستهوه سهر پهکتری، خواستی جاریکی تر بیکاتهوه گووتمان: "مهیکهرموه، نامان!، لهوانهیه بشکیت یان خراب ببیت، با پارمکهمان بهفیرۆ نهچیت". گووتی: "پئویسته نیمه فیر ببین"، نیدی بهمشیمیه فیریووین کلاشنکوف چون دمریتهوه و چون بهکار دمهینریت. پیشت چهکمان نهبوو، کهسیش بهرومردهی نهکردبووین، بهمشیمیه لهکردنهوه و بهکارهینانی کلاشنکوف تیگهیشتن. نهو کلاشنکوفهمان بههموو شارمکانی گوردستاندا دهگهراند و بهو کلاشنکوفه چالاکیان نهجام دمد، ههفالانی نیمهش وا تیگهیشتبوون که لههموو شوینیک کلاشنکوفمان ههیه، نهو گروپانهش که لهدمرووی نیمهش لهدزی نیمه بوون هر وایان دمرانی لههموو شوینیک کلاشنکوفی نیمه ههیه، بیگومان ههموی هر یهک کلاشنکوف بوو، نیمه هینده دهمانگهراند نهمانهیش رۆژیک بگيردریت، یان پیس ببیت، تۆ ههرگیز نهتمدبینی پیس بووبیت. ههموو ههفالانیش ومکو چاوی خوین دهمانپاراست.

دوای سهرکهوتن له شهرى حیلوان که دمهسلاتی گهل دپته ناراه و گهل مۆرال و مردمگریت و پیشکهوتن روودمدات... نهو هیژه چهپ و کوردانهی که پیشت شهرى تهفگهریان دمکرد، دوای نهوهی پراکتیکی ئاپوچییان بینی که دمهسلات بۆ ئاپوچییان نییه، بهلکو بۆ گهله، نهو هیژانه چون نزیك دمبونمهوه؟ ههمروهها دموهلت چون نزیك دمبونمهوه؟

بیگومان تهفگهر به شهرى حیلوان خوی باشت ناساند، پیشکهوتنیک بهدیها، باومرپیهکی زیاتری به گهل بهخشی، بۆیه نهو هیرشه لهسهر تهفگهر ههبوو، مهزنتر و زیاتر بوو، دموهلت گروپهکانی تری زیاتر دزی نیمه هاندا. زیدمتريش نهو گروپانهی که بهخوین دمووت: "نیمه کوردين" نهو گروپانه زیاتر هیرشیان کرده سهر نیمه،

هم له رووی ئاییدیولۆزییه وه هیږشیان کرده سهرمان و دمیانخواست ناوی تهفگهرهکهمان بزپښن و دمیانگووت: "نهوانه شهر دژی عهشیرمهکان دمهکن، عهشیرمهکان بهگز یهکترهوه دمنین، خرابکاری دمهکن..." بهمشیمیه پروپاگهندیان دمهکرد، بهمهش لهنیوان خویندا بهرمیهکیان له دژی ئیمه بهناوی یهکیتی هیزه دیموگراتی و نهتموهمیهکان (UDG) دامهزراند... لهزیر نهو ناوهدا (KUK، DDKD، رښگای نازادی، ئالای رزگاری و... هتد) نهک له دژی دهولت، بهلگو له دژی ئیمه به عهسکهری هیږشیان کرده سهر ئیمه، تا نهو کاته گروپه کوردیهکان به عهسکهری هیږشیان نهکردبووه سهر ئیمه، بهلگو به پروپاگهنده دژی ئیمه بوون، تهنیا گروپهکانی چهپی تورک به عهسکهری هیږشیان دمهکرده سهرمان، بهلام دواي حیلوان له بهر نهوهی شهر ی حیلوان راستینهی نهوانیشی ناشکرا کرد، که چیه و چی نییه؟! لهناو گهلیشدا نیدی قیমে تیان نهدهما و ریسوا دمیوون و تادههات لاوازتر دمیوون و بهرشوبلاومیان پیدمهکرا و بنکهی چهماومری خویشیان لهدهست ددها، شهر ی حیلوان نهمهی زیاتر کرد و پیشخست، بو نهوهی بتوانن لهسهر پښیان بمینن به عهسکهریش هیږشیان کرده سهر تهفگهر، نهو بهرمیان دامهزراند. بهو بهرمیهش له دژی تهفگهر هیږشی عهسکهریان نهنجامدا.

وابزانم ههر نهو کاته بوو که له شارمهکانی دیلۆک (عهنتاب) و دپرسیم دا لهناو تهفگهردا گروپیک بهناوی "تیکۆشین" دهردهکهون که خاومن مهیلی جودان. نهو گروپه چۆن و بوچی دهرکهوتن و خاومن چ مهیل و چه مک بوون؟ پاشان چییان لیهاات؟

نهوانه ی تیکۆشین (TEKOŞIN) یان دروستکرد لهبنه پمندا نهو کهسانه بوون که پیشتر لهناو چهپی تورکدا کاریان کردبوو، لهناو نهوانیشدا چهند کوردیکیش ههبوون، نهوانه دهستبهرداری چهپی تورک بوون و گووتبوویان: "ئیمه بهناوی کوردستان ریکخستنیک پیشدههین"، کاتییک خواستبوویان ههنگاوکی بهمجۆره بهاوژن، چهپی تورک بهوانه یان گووتبوو: "نهگهر ئیوه دهخوازن بۆ کوردستان ریکخستنیک پیشبخهمن نهوا

ريځځستنيځي ناپوځييه كان هميه نهو شتانهي نيوه دملين قسهي ناپوځييه كانه، نيوه شتيځي جودا تر لهوان نالين، برؤن تهلې لهوان بين و لهناو نهواندا كار بكهن باشتره" نهوانه گووتبوويان:" نا، نيمه جودا خو مان ريځځسته دمكهين و ريځځستن ناوا دمكهين". ههنديك لهوانهي "تيكوځشين" يان دروستكرد لهو كهسانه بوون، ههنديكيښ نهوانه بوون كه بهشداريان لهرشهكوځييهكهي ههفال "ههقي قهرار" كردهوو، لهناو نيمه دا بوون، ههنديكيښ پياوي خودي دموهتي تورگيا بوون. وانا لهوانه ههموويان گروپي "تيكوځشين" دروستبوو. نامانجي نهو گروپهش نهوه بوو چؤن تهفگهري نيمه بخهنه دهستي خو يانهوه، چؤن توانستي تهفگهر بكهويته دهستيان؟ لهم پيناودا ههوليان ددها. كاتيكيښ كه نهامانجانهيان بهدينههات، ئيدي خواستيان تهفگهر تهسفيه بكهن و بهمجوره خو يان لهشويني تهفگهر دايپن. لهمهشدا ههر سهرنهكهوتن و نهنجاميان بهدهست نههينا، كاتيځ نيمه له حيلوان لهزي "سليمانان" شهرمان دكرد و ههموومان بهمه خهريك بيووين، نهمهش لهگهل خو يدا ههنديك بؤشايي له ديلوك و دپرسيمدا دروستكرد، نهوانيښ نهام ههلهيان قؤستهوه، پييان وابوو دمتوانن لهو شوينانه تهفگهر بخهنه دهستي خو يانهوه. بيگومان ههنديك لهناو نيمهشدا ههبوون و لهگهل نهوانه لهنيو بهيومندي دابوون، نهوانه ههموويان پيكهوه كاريان دكرد، نيمه نهوهومان نهدمزاني، نهوانه ناو نيمه و نهوانه لهدمروه "تيكوځشين" يان دروستكردبوو پيكهوه كاريان دكرد. نيمه نهو كاته له حيلوان بووين. ههوالمان پيگهيشته كه له عهنتاب بهناوي "تيكوځشين" كودمتايهك روويداوه و دهستيان بهسهر تهفگهردا گرتووه. ههموو شتيځي تهفگهريان خستوته دهستي خو يانهوه. بؤيه نيمه چووينه عهنتاب بؤ نهوهي بزاني نهوه چ مهسهلهيه و چؤن روويداوه و كين نهوانه واپانكردووه. كه چووينه عهنتاب بينيمان كه مهسهلهكه راسته. وانا ههنديك كهس لهناو نيمه دا لهگهل نهوانه لهدمروهي نيمه "تيكوځشين" يان دروستكردووه و بهيهكهوه دهستيان بهسهر تهفگهردا گرتووه، ههموو توانستي تهفگهريشيان بؤخو يان بردووه و ئيدي دملين:" تهواو ناپوځي ليره كو تايان پنهات" ههنديك له ههفالاني نيمه لهبرامبهه نهام رووداوه شوك بوونه، نازانن چيبكهن؟! ههلبهته نهو ههفالانهشيان بيكاريگهر كردووه، ههموو شتيكيان خستوته دهستي خو يان، ههر يهكيك بهخوي بليت:" من ناپوځيم" تهسفيهي دهكهن.

بۆيه لهنيو كادييران و گه لدا شله ژان و ترسيك پهيدا بووه، هر كسه و چوته مائي خوي و بهبيدمنگي لاي دانويستووه و نازانيت چي بكات؟ لهبر نهوهي بهرپومبهرايه تي لهوي نيه، كسيكي نهوتوش لهوي نيه رينمايان بكات. ئيدي بهمشيوميه بالادستي خويان سهپاند بوو، نيمه كه چووين بينيمان رموشهكه زور مەترسيداره، بهراستيش تمفگهر لهوي تهسفيه بووه و همموو شتيك كهوتوته دستي "تيكوشين" موه، نه مەش لهريگه ي نهوانه ي لهناو نيمه دا بوون نهنجاميان داوه، نهگهر وا نهبايه نه ياندهتواني ومها بكهن. نيمه دهستان بهسازداني چمندين كۆبوونهوه كرد، هم لهگهل ههفالان، ههميش لهگهل گهل، تا نهوانه مان تهنگاو كرد، جاريكي ديكه همموو شتيكي تمفگهرمان لهدهست نهوان درخستهوه، نهوانه ههلاتن، بهمشيوميه بي نهنجام بوون. بيگومان سهرتا روونمان كردهوه نه مەسلهيه چيه و چ نيه، جفينمان لهگهل ههفالان و گهل ساز كرد. كاتيكي كه ههفالان و گهل له رموشهكه تيگههشتن و بينيان بهرپومبهرايتيش هاتوته ئيره و له مەش هيژ و وزميان وەرگرت، ئيدي دزي نهوان دمركهوتن و نهوان نه ياندهتواني جموجول بكهن و بچه ناو ههفالان و گهلهوه، رموشيان زور تهنگ بوو، ناچارمان ههلاتن. نهو كاته چووينه سهرمان و ههنديك لهوانه مان سزا دا و همموو ئيمكانيه تي تمفگهر؛ له چك و هر چيهك ههبوو جاريكي تر لهدهستان دهرهينرايهوه. ئيدي جاريكي تر تمفگهر كار و خهباتي خوي لهوي دهستپيكردهوه. بيگومان كاتيكي نيمه رموشهكه مان له عهنتاب بيني مهزندهمان كرد كه ههمان شت له "دريسيم" يش روويدات. كه هيشتا رووينه داوو يهكسهر ههفالانمان نارده نهوي و گوتمان: "برون لهويش تهديري خوتان و مربرگن، تا دمرگرت زوو بچن. چونكه بهگويهره نهو زانيارپيانه ي و مرمانگرتووه نهوا له ديسيميش ههمان شت روودادات. نيمه هم مهزندهمان كردبوو، ههميش زانيارمان و مرگرتبوو. هيشتا شتيك ديارنه بوو، بهلام به ههفالانمان گووت: "زوو بچن و درمگ نهكهون" بهرلهوهي نهوان شتيك بكهن ئيوه بچه نهوي، كه گهيشته نهوي نهوان ناتوانن كاريك بكهن". ريك نهو كاته ي ههفالان گهيشته نهوي خواستبوويان لهويش خويان رابگهينه و دهست بهسهر تهفگهردا بگرن، نهزمووني عهنتاب (ديلاك) يش ههبوو، ههفالان يهكسهر پيشيان ليگرتن و لهپيلانهكه ياندا سهرنهكهوتن، لهويش چووينه سهر نهوان، نهو ريگهسته مان

پەرشوبلاو كردهوه، چونكه ئېمە ھەندېكمان سزا دا، ھەندېكيشيان كه ببوونه ئامراز بەدەست ئەوانەوه، كه له رموشەكه تېگەشتن دەستبەردارى ئەوان بوون و گەرانەوه نېو تەفكەر، چونكه بېنيان ئەمە رېكخستەپەكى شۆرشگېرى نېپە، ئامانجى خۆيشى ئەومپە كه ئەم تەفكەرە بختە دەست خۆپەوه و تەسفىەى بكات. لەمە تېگەشتن و دەستبەردارى بوون، چوونى ئېمە بۆ سەر ئەوان ئەو رېكخستەى پەرشوبلاوه پېكرد و بەمشۆمپە "تېكۆشين" بېكارىگەر تەسفىە بوو.

بېگومان ئىدى ھەندېك لەوانەى بە نەپنى لەگەڵ ئەوانەدا كەوتبوونە نېو پەيمۆنلەپەوه سېخوڤ بوون، ئەمە ئاشكرا بوو، بەتايبەت ھەندېك لەوانەى له رمەكۆزىپەكەى ھەفالى "ھەقى قەرار" بەشدار بوون، ئەوانە ھەمان ئەو كەسانە بوون كه پېروپاگەندەى ئەومپان دەكرد و دەيانگوت: "ئېمە ھەقىقەت" بەمە دەيانخواست تەفكەر بختە دەستى خۆپانەوه، كاتېك كه لەپستۆكى ئەوان ئاشكرا بوو، ھەلاتن، لەگەڵ "تېكۆشين" دا بەپەكەوه رايانگەياندا كه تەفكەر تەسفىە دەكەن. بېگومان تەفكەر ئەو دەرڤەتەى بەوان نەدا، ھېزىكى ئەوتۆشيان نەبوو كه بتوانن ئەمە ئەنجام بەدن، بەمجۆرە ئەو مەترسەپەشمان وەھا بېكارىگەر كردد...

ھەنگاويكى ھاوشۆوئەى ھەنگاومەكى "حەلوان" له "سېفەرەك" يش ھاوئېشتر. ئەو ھەنگاوه چۆن ھاوئېشتر؟ ئەو دەرئەنجامانەى لەگەڵ خۆپدا ھېناى چىبوون؟

له سېفەرەكدا چەتەى فېودال "مەمەد جەلال بوچاق" بالادەست بوو، چەتەكانى "بوچاق" تەنبا له سېفەرەكدا دەسەلاتدار نەبوون، بەلكو لەدەوروپەرى سېفەرەكەيش بالادەست بوون، ھەم له بازرې ھەم له قەزاكانى نزيك سېفەرەك و ھەميش له گوندەكان بەتەواوى دەسەلاتدارىتى ئەوان بەرپۆە دەچوو. بەمبى ئەوان نە گەل دەپتوانى ھەنگاويك بەاوئېزىت و نە دەولەتەيش، بەتەواوى بەدەست ئەوانەوه بوو، بەسەدان چەكدارى خۆى ھەبوو، ھەمووئېشى پياوگۆز بوون. زۆر كەسيان كوشتبوو. واتا له سېفەرەك و

دەورووبەری سیفەرەك گەل زۆر لەوان دەتەرسا، گەلیان بەتەواوی تەسلیم کردبوو. دەوڵەتیش ھەموو شتێکی تەسلیم بەوان کردبوو، بۆیە زوڵمێکی مەزنیان پەیرەم دەکرد، بێ یاساییەکی زۆریان بەرپۆ دەبرد، خەلکیان دەگرت و دەیانکۆشت و دادگاییان دەکرد و سزایان دەدان. دەستیان بەسەر موڵک و مائی خەلک دادەگرت. کەسیکیش نەیدەتوانی لەدژی ئەوان رابووستێت، تەنانت ئەوانەش کە بەخۆیان دەگوت: "ئێمە شوێشگێڕین" وەکو (DDKD، رزگاری، ئالای رزگاری. کاوەجی) ھەموویان لەوێ بوون، ھیچیان لەدژی ئەو چەتە فیودالە نە ئاخافتنیکیان دەکرد نە کاریکیان دەکرد. کاتیەک ئێمە لە حیلوان تەفگەرمان پێشخست، ھەم کاریگەری خۆی لەسەر ناوچەکانی دەورووبەری حیلوان دروست کرد، ھەمیش "محەمەد جەلال بوچاق" ئەو مەترسییەیی بینی، بۆیە ھەولیدا بۆ ئەوەی زەبر لە حیلوان بدات، ئێمە ئەوەمان دەبینی کە مەترسییەك لە ئارادایە. بۆ ئەوەی ئێمە حیلوان ببەریزین، ھەمیش رێگری لەو زوڵمەیی کەوا "محەمەد جەلال بوچاق" لەسەر گەل دمیكات بەکەین، لەدژی ئەو چەتە فیودالە دەستمان بە ئامادەکارییەك کرد. ئەگەر ئێمە ئامادەکاریمان نەکردبایە و نەچووینایە سەری مسۆگەر ئەو دەھاتە سەر ئێمە، دەھاتە سەر حیلوان... ئێمە ئەزموونی حیلوانیشمان ھەبوو، چۆن "سلیمانان" ھێرشیان کردبوو سەر تەفگەر و زەبیران لە تەفگەردا بوو، زۆر ئێش و زەحمەتیمان بینی تاكو توانیمان لەدژیان رابووستین، نەماندەخواست ھەلەپەکی بەمچۆرە لە سیفەرەكیش دووبارە بەکەینەو. بۆیە لەژێر سەرۆکایەتی ھەفال "محەمەد قەرەسوونگور" دا بۆ سیفەرەك ئامادەکاریمان کرد، بێگومان کاتیەک کە ئامادەکارییەکانمان دەکرد ئەو ئامادەکارییانە زۆر بەزەحمەتی و دژواری ئەنجام دەدرا.

بۆ ئەمۆنە؛ لەوێ دۆستیکی زۆر باش ھەبوو، من و ھەفال "محەمەد قەرەسوونگور" چووینە مائی ئەو دۆستە، ھەندێک ھەفالێ دیکەشمان لەگەڵ داوو. ئەو دۆستە دەیگوت: "ھیچ ھێزێک ناتوانێت لەدژی محەمەد جەلال بوچاق رابووستێت، ئەگەر ئێوە دەخوازن با بچینە دیاربەگر ھێرش بەکەینە سەر فەیلەقی سوپای تورکیا، من بۆ ئەمە ئامادەم و ھەم، بەلام بۆسەر محەمەد جەلال بوچاق من ئامادە نیم و من لەگەڵدا نیم." ھەروەھا دەیگوت: "لەسەرەووە خودا و لەخوارەوش بوچاق، مەرۆف ھەرگیز

ناتوانیت له دږی بوجاق رابوستیت "تهنانت دمیگوت:" باومریم زور به نیوه ههیه، من تکا دهکم، من مال و مندالی خوځ هه مووی ته سلیمی نیوه دهکم، من دمهانم له نیووه زمرر ناگاته خانه وادهی من. من لیږه دمردمهکوم و دمرپوم. "تا نهو رادهیه دمترسا، نهو کهسه کهسی ههره باش و ولاتپاریز بوو، تهنانت نهویش نهو هیږی نه دمهینی که مروځ له دږی بوجاق رابوستیت و دمیگوت:" نهگر ههر کهسیک له دږی بوجاق رابوستیت نیدی کوځایی بهو کهسه خوځی دیت"

بویه زور به زدهمتهی نهو نامادهکاریه مان پیڅخست، پیو یستبوو سهرتا زمبر له خودی بوجاق کهوتبا، بۆ نهووی بتوانین نهنجام به دهست بخهین. چونکه له نهو زموونی "سلیمانان" نهو دمان بینبوو. نهگر تۆ زمبرت له سهرۆکه که و هساند و نهنجامیشت به دهستخست، نهو تۆ دمتوانیت سهرکه ووتوو بیت. بویه زیاتر له سهر بوجاق راوستاین. له ناکامدا چالاکیه که نهنجام درا، بوجاق و هندیک کهسی خوځی چوو بوونه گوندیک. هه فالان زانیاریان و مرگرتبوو، چوو بوونه سهر نهو مالهی نهوان لیی بوون. هه فالان باومریان به خوځیان هه بوو که دمتوان نهنجام به دهست بخهین، نهو نارچوکهی که باسم لییه وهکرد، که کهسیکی خه لگی و یرانشار دابووی به نیمه، هه فالان هندیک بهو نارنچوکه باومر ببوون. کهوا نارنچوکه که دهاویننه ژووروه و پاشانیش هیږش دهکمن. به مشیومیه دمتوان نهنجام به دهست بخهین.

له لایه کهوه پشتیان بهم نارنچوکه قایم کردبوو، له لایه کی دیکه شهوه کاتیک که بوجاق چوو بووه گوندمه، هه فالان له شوینیکی دیکه بوون. په کسهر که هه والیان پیگه یشتبوو چوو بوونه گوندمه. واتا زینه به پلان و نامادهکاریه کی مه زنهوه نه چوو بوون. چونکه زور زدهمته بوو بوجاق و هها به دهست بکه ویت، دهره تیکی به مشیومیه ره خسابوو، هه فالانیش گووتبوویان: "تا هه وال بۆ هه فالان دمنیرین و نامادهکاریه کی باشر بکریت، لهوانهیه نهو له گوندمه بپرات، تا نه چوو به خوځانی پیگه یه منین." هه لبه ته له نامادهکاریه کانی هه فالاندا که موکوری هه بوو، واتا له چالاکی هیږش کردنه که بۆ سهر بوجاق دا که موکوری هه بوو. هه فالان دهچن و هیږش دهکمن، نیدی شهر دهست پیډمکات. هه فالان نارنچوکه که دهاوین، به لام ناته قیتهوه، چونکه نارچوکه که خراب بووه، کون بووه. کاتیک که نارنچوکه که نه ته قییه وه، پشتیشیان بهم نارنچوکه بهستبوو

PKK میژووێك له ئاگر

و پیلانەکیان لەسەر ئەو نەنجۆکە دارشتبوو. بۆیە پیلانی هەڤالان سەرناگیرێت. ئیدی هەڤال "سالح کەندال" یش دەمچیتە ئەو ژوورەى که "بوجاق" ی لێیە، لەو باوەردە دایە که نەنجۆکە دەتەقیتەو، کاتیەک که ناتەقیتەو هەڤال "سالح کەندال" دەبیتە ئامانج، یەکسەر لەوئ شەهید دەبیت. هەندیک لە پیاوانی "بوجاق" یش دەکوژرێن، "بوجاق" خۆشی بریندار دەبیت و خۆی دەخاتە ژێر تەرمەکانەو، هەڤالان دەلێن: "وادیارە تەواو بوو". لەبەر ئەوێ هەڤال "سالح کەندال" یش شەهید بوو و دوو هەڤالی دیکەش بریندار ببوون، هەڤالان دەلێن: "وادیارە محەمەد جەلال بوجاق کوژراو، هیچ دەنگی چەکیشت نایەت" تاریکیشت بوو. ئیدی هەڤالان بۆ دواو دەگەرێنەو.

شەهید جومعه تاق

شەهید سالح کەندال

بێگومان شەهیدبوونی هەڤال "سالح کەندال" شەهیدبوونیکی زۆر گرانبە. ئەمەش لەسەر هەڤالان کاریگەری دەبیت، لەپیلانی هەڤالاندا ئەوەیە که دواى چالاکییەکە بچنە سیفەرەك و بکەونە ناو باژێر و لەناو گەلدا بلاوی بکەنەو که "بوجاق" بەسرا

گهیه نندراوه، نه گهر به گوږه پیلانه که ههنگاو یان هاوښت بایه، مه زنده یان دمکرد که گهل همووی رابایه سهرې، ئیمه نه نجامان و مردم گرت. له وانه یه وکو نهووی "سلیمانان" پش درېژدی نه کښا بایه، چونکه کوشتنی "محهمد جهلال بوجاق" کاریگه ریه کی پر مه زتری دمکرد، ههژاندنیکي دروست دمکرد، گهلش رادمبوو، له وانه بوو نه یان توانی بایه زیده بهرگری بکه.

هه لېمه پش هه فالان هه وال دمگاته سیفهرهک و ده لئین: "محهمد جهلال بوجاق کوژراوه" خه لک که نم هه واله دمبستن گشتیان هه لېهرکی دمکه. هه ندیک قوربانی سهر دهرن و هه ندیکي دیکه شایي دمکه. واتا له شار و له گونده گان دمبسته شایلوغان، به لام دوی کاتزمیریک هه والیکي دیکه دمگاته شار و ده لئین: "محهمد جهلال بوجاق بریندار بووه و نه کوژراوه". کاتیک نهو هه واله دمگاته خه لک بیگومان نه مجاریان خه لک دهرسیت که "نه مردوو!! داخو جییمان به سهر دیت؟ وا دیلان و هه لېهرکی شمان کرد" بویه هه ندیکیان واز له هه لېهرکی دین و هه ندیکیشان ده چنه مائی "بوجاق" بو نهووی ریگری له کومه لکوژی به کی شیمان نه کراو بگرن. بو نهووی پیوانی "بوجاق" نه چنه سهریان، نه مجاریان رهوشیکي به مجوره له نا کاو دیت نه اراوه. بویه به گوږه پیلانی ئیمه چالاکی به که نه نجامگیر نه بوو، له بهر نهووه نیشی ئیمه له سیفهرهک که وته نیو زهحه تیه وه. شهری سیفهرهک زور درېژدی کښا، هم درېژدی کښا و هه میش به گوږه پیلانه که دیارېژرا بوو به رېومه چوو. ئیمه ده مانخواست لهوې پروپاگنده ی چه کداری پښبخه یین و به مهش نه نجامگیر ببین، له سهر نهو و بانه مایهش گهریلا پښبخه یین، گهریلاش له ههریمی "بو تان" جیگیر بکه یین. نامانجی ئیمه نهو و بوو. واتا کاتیک له دزی چه ته ی "محهمد جهلال بوجاق" له سیفهرهک نهو و شهرمان پښخست، بو نهو و بوو؛ یه که م: حیلوان بباریزین. دووه میشیان: که ئیمه حیلوانیکي نوې دروست بکه یین. سییه میشیان: که تاکتیکي پروپاگنده ی چه کداری بکه یه نینه گهریلا و گهریلاش له "بو تان" جیگیر بکه یین، نامانج نه مانه بوو، له حیلوان دا "سلیمانان" گروپیکي چه ته ی فیودال بوو، ئیمه زهریکمان لی وماند بوو، کاریگه ری خویشی هم له سهر گهل هه میش له سهر ده ولت و فیوداله گان دروست کردبوو، به لام فیودالی مه زن له بنجینه دا "محهمد جهلال بوجاق" بوو. نه گهر له کوردستان دا زهر لهو چه ته یه

وەشێندرا ئەوا ئیدی فێودالییەت نەیدەتوانی بەرگهی مانەوهی بگرتبایه، فێودالەکان
 زەبڕێکی مەزنیان بەردەمکەوت. واتا له دیموگراتیزمبون، کوردستاندا دمیوو
 هەنگاوێکی مەزن، گەلیش زیاتر دمیکوته جموجۆلهوه، زیاتر باومری بەخۆی دمیگرد،
 ئەمه له کوردستاندا گۆڕانیکی گەورەشی دروست دمیگرد بۆ تەفکەر، بەلام ئیدی لەبەر
 ئەوهی ئەو چالاکییه لهسەرماندا تەواو ئەنجامگیر نەبوو، وەکووتریش ئەو تاکتیکی و
 پیلانەیی پەپوهست بەم چالاکییهوه دابوو مانە پێش خۆمان پێشنەکەوت. لەخەتی
 ئێمەدا له پێشنەنگایەتی شەڕدا هەندیک لادان دروستبوو. هەندیک کێمەسی دمیگرەوت و
 ئەو کێمەسییهش هەندیک هەلهی دروست کرد، هەلبەتە بۆیه شەڕی ئەوئ زۆر درێژی
 کێشا، زۆر زەرمەر و قوربانیان دا. هەم ماددی و هەمیش مەعنەوهی قوربانیان دا،
 لەوئ ئەو شەڕی پێشکەوت ببوو شەڕی کلاسیک. وەك چۆن له کوردستاندا لەنیوان
 عەشیرەتەکاندا شەڕی بەرمیی (سەنگەر لەیهکترگرتن) بەرپا دمیبون، شەڕی بێمەجۆره
 له سیفەرەك پێشکەوت، ئەمه خەتی ئێمه نەبوو كه بەمشێومیه شەڕی سەنگەر
 پێشبخەین و زۆر كەس بخەینه نیو سەنگەری شەڕەوه و دوو رۆژان شەڕی
 بەرامبەرەكەمان بكەین. ئەمه چەمك و خەتی ئێمه نەبوو بۆ شەڕ. ئەمه چەمك و
 خەتی کلاسیکی شەڕکردن بوو لەناو کورداندا، ئەگەر تۆ شەڕی سەنگەرت بەرپۆهە برد
 مسۆگەر تۆ ناتوانیت ئەنجامگیر ببیت. چونكه چەتە "بوجاق" هەموویان بیاوگۆژ
 بوون، شەڕی سەنگەریان گەردبوو، شەڕی عەشیرەتەکانی دیکەیان گەردبوو. لەم رووهوه
 ئەزموونێکی زۆر مەزنیان هەبوو، چەك و ئیمکانیاتی خۆیان زۆر و زەبەند بوو،
 هەلبەتە دەولەتیش لەپشت ئەوانەوه بوو، بەلام ئێمه نه ئیمکانیاتمان هەبوو، نه چەکی
 باشمان هەبوو، نه ئەزموونێکی شەڕی سەنگەریشمان هەبوو، بۆیه بەگۆڕەیی ئامانج و
 پیلانی ئێمه لەوئ شەڕ پێشنەکەوت و درێژی کێشا و قوربانیان دا، له تاکتیکی ئێمەدا
 دوورکەوتنەوه و هەله دمیگرەوت. بێگومان پاشان تەفکەر موداخەلهی ئەمهی کرد، رێی
 لەمه گرت، بەلام تا ئێمه رێمان لەمه گرت زۆر قوربانی و زیانمان لیکەوت. بەگۆڕەیی
 پیلانی ئێمه دمیابه ئەومەندە زیانمان لێنەکەوتبایه، ئەومەندە شەڕ درێژی نەکێشابایه.
 ئیدی گەبێشتە رادەیهك هەموو توانستی تەفکەرەمان خستە خزمەتی شەڕی
 سیفەرەكەوه، كەچی چەمك و تاکتیکی ئێمه لەدمرووهی ئەمه بوو. لەبەر ئەوهی له

تاكتيكيدا دووركهوتن و ههلهیهك روویدا، شەر ئهوانده فراوان بوو و بهرۆزان بهردهوام بوو و بووه شهڕی سهنگهر بهسهنگهر، بۆ ئهههش نه مڕۆف بهشی دهكاته، نه فیشهك بهشی دهكاته. بۆیه بۆ ئییه زۆر زیانهمههنبوو، بۆ ئهوهی رێگیریش لهمه بکهین، به ههموو ئیمکانیاتی خۆمانهوه کهوتینه جموجۆل. واته ههموو ئیمکانیاتی تهفگهر کهوته نیو ئهم شهڕهوه، تاكو توانیمان رێی لهپیش بگرین. ههلهیهته دواى ئهههش کۆدمتای سهربازی (۱۲)ی ئهیلولی (۱۹۸۰) رهوشیکی نوێی هیئایه ئاراهه.

ئیدی ئییه نهماندهتوانی وهك پێشتر له سیفهرهك بهردهوامی به شهڕ بدهین، ههلهیهته ئهو تاکتیکی که پهیرهویش دهکرا تاکتیکی ئییه نهبوو. ئییه دهمانخواست رێی لهپیش بگرین، که کۆدمتای (۱۲)ی ئهیلولی (۱۹۸۰)ش روویدا رهوشهکهی گرانهتر کرد، پۆیستبوو بهتهواوی لهوێ گۆرانکاریمان بکردایه. ئهو گۆرانکارییانهمان کرد و بهمشوویه رێگیریمان له زیانلیکهوتنی زیاتر گرت.

بیگومان چهتهی "بوچاق"یش زۆر زمهریان بهرکهوت، واته ئهو دهسهلاتهی ئهوان ههرچهنده بهتهواوی لهناو نهبردرا، بهلام ئیدی نهیاندهتوانی وهكو رابردوو زوڵم لهخهلك بکهن، گهل ههناسهیهکی ههلهکیشا، بۆیه لهنیو گهلدا باوهڕی بۆ تهفگهر تۆکمهتر بوو، زۆر گوندنشین لهگهڵ تهفگهر شوێنگیر بوون، ئیدی ئهو ترسهی "بوچاق" شکیندرا، گهل لهدژی ئهو راههستان، ئهوانه نهیاندهتوانی وهكو پێشان به کهیفی خۆیان چ بخوازن بیکهن. دیسان لهبهر ئهوهی شهڕی سیفهرهك دواى شهڕی حیوان پێشکهوت، کاریگهری باشی لهسههه گهلی ناوچهی دیکهش کرد، واته ههرچهنده شهڕی سیفهرهك بهگوێرهی تاکتیکی ئییه بهرپوه نهچوو، زیان و قوربانی ئییهش ههبوو، بهلام دهنگدانهوهیهکی مهزنی له باکووری کوردستان ههبوو، لهسههه گهل کاریگهریهکی بههیزی دروست کرد، هوشیاربوونهوهیهکی مهزن، تهفلیبوونیکی مهزنی هیئایه ئاراهه. واته تا دههات تهفگهری لهرووی جهماوهریوونهوه پێشدهکهوت، کاریگهریهکی بهمجۆرهی دروست کرد...

له چوارچيډوې هەر دوو ئەزموونی حیلوان و سیفهرمکدا که
دمسلاتی گهل ئاوا دمیټ، له لایه کی دیکه شهوه تهفلیبوونیکی مهزن
بۆ تهفگهر دپته ناراده، ئەمه چ کیشه و گرفتیک بۆ تهفگهر دروست
دمکات؟ له م رووهوه چه مک و تیروانیی تهفگهر لهو کاته دا چیبوو؟

ههلبهته له لایه کهوه تهفگهر له ناو گهلدا بههیز دمیوو و پشدهکهوت، باومپی گهل
به تهفگهر تۆکمه تر دمیوو، گهل له ناو تهفگهر دا شوینگیر دمیوو، له هه موو روویکه وه
تهفگهر مهزن دمیوو... له لایه کی تریشه وه ئەو تاکتیکه ی له سیفهرمک خستبوومانه
پیش خۆمان چپه جینه کرا. پیشهنگیتی (کادیرانی پیشهنگ) نهیتوانی ئەو تاکتیکه
چپه جی بکات، له تاکتیکدا لادانیک روویدا. ئەو لادانهش کیشه که ی گرانتر کرد،
ههروه ها هیرشی دهوئمت، فیودالەکان، گروپه کوردیهکان، ههندیک له گروپهکانی
چهپی تورک له سه ر تهفگهر هه بوو، بۆیه تهفگهر ههندیک زۆری و سهختی دهچیشته،
واتا له دزی هه موو ئەو هیرشانه چۆن خۆی بهاریزیت؟ ئەو کیشه و گرفتانه ی
دهرکهوتن چۆن چارسه ریان بکات؟ له سیفهرمک له تاکتیکدا دوورکهوته و مهیه ک هه بوو
و له گهل خۆیدا خرابی دروست دهکرد، چۆن تاکتیک بچه سپیټ و ریگیری له زهرمر و
زیان بکریټ؟ له بهر ئەوه ی گهل تهفلی تهفگهر دمیټ و تهفگهر مهزن دمیټ، ئەمهش
له گهل خۆیدا ههندیک کیشه و گرفتی دروست کردبوو. ئیدی پیویستبوو تهفگهر هه موو
ئەو کیشه و گرفتانه چارسه ر بکات. لیڤه دا له کادیران و پیشهنگدا کیشهیه ک له نارادا
بوو.

ئەو کیشهیه چیبوو؟

هیژ و توانای کادیر بهشی ئەوه ی نه دهکرد که پیشهنگایهتی بکات و تهفگهر بههیز
بکات و به رهو پیشه وه ی بیات و ئەو کیشه و گرفتانه ی دهرکهوتوون چارسه ریان بکات.
گهل پیشهنگی دهخواست، کادیری پیشهنگی دهخواست. بهلام پیشهنگیش نهیتوانی

بېټه هېږي چاروسه، واک له هه موو روويکه وه نهو پېشکه وتنانه ی له نارادا بوون پېشنگاپه ټي کهوتبووه دواوه نهو پېشکه وتنانه وه. نه مه مه ترسی خسته سر تمفکرموه له گهل خويدا بنبه سټوونیکي دروستکرد، تمنانت که ميک مابوو تمفکمر زميرکي مهنی بهرېکه وېت. ئیدی تا دهات هېرش دزی تمفکمریش زیاتر دصوو. تمفکمر له ريگه ی ته دبیر و مرگرتنه وه نه میتوانی بېټه به رسف. نه مه ش بو تمفکمر بنبه سټوونی دروستکرد، هه میس ری له به ردهم زمرر و زیان کردمه. له مه شدا تمفکمر زور که وته زوری و زحمه تیه وه.

بیگومان سر وک هه موو نه مانه ی بیی، چون ریگری له م رموشه بکات؟ نه گهر ریگری له مه نه کات نهوا مه ترسیداره، نهو کاته بیی که توانستی ریگریکردن له م رموشه مه ترسیداره و نهو گرفتانه له ولادتا نیی، مه گهر له دمرووی ولادتا بتوانریت هه نیک که نال بکریته وه، له دمرووه هه نیک ناماده کاری بکریت و نهو ناماده کاریانه بخاته ولات که مروف بتوانیت هه م بېټه به رسف، هه میس کیشه کان چاروسه بکات. بو نه وهی تمفکمر زمیری بهر نه که ویت و بتوانیت له سر بیی خوی رابوستیت و له سر بناخه و نامانجی خوی بهر پوه پروات. نهو زوری و زحمه تیه یانه ی ئیمه له سیفه ره کدا بینیمان، نهو زمرر و زیانه ی لیان که ویت، نهو هیرشانه ی کرانه سر ئیمه، ئیمه ی ناچار کرد چاروسه رییه ک بدوزینه وه، چاروسه ریش نهو بوو که مه گهر ته نیا له دمرووی ولات بیت. به مجوره ریگای دمرووی ولات که وته پېش تمفکرموه.

سر وک نهو ریگه ی به مجوره کردمه، بیگومان و مکتوریش کاتیک شه ری سیفه ره کمان ریخست، نامانجی ئیمه چیپوو؟ ئیمه پارتیبوونمان پېشده خست، ده مانخواست دامه زراننی پارتیش له گهل شه ری سیفه ره ک رابگه یه نین. نامانجیکي به مجور شمان هه بوو، واکا ده مانخواست به چالاکي له سر "محمه د جهال بوجاق" دامه زراننی پارتی رابگه یه نین. چونکه زور بیرمان کردبووه؛ ئیمه به ره پارتیبوون هه نگاو ده او یژین، ئیمه دمبینه پارتی، به لام پئویسته پارتیه کی شوړشگر خوی به چالاکیه ک رابگه یه نیی، کهوا کاریگه رییه کی به هیز له سر گهل دروست بکات و باومریه کی تۆکه به نافرینیت، نه مه ش زور گرنه بوو.

ئەو کاتە ئیڤە حیسابی ئەوەمان کرد، چالاکییەکی چۆن ئەنجام بدەین؟ بەگوێرەى نایدیۆلۆژیا و ھیکر و ئامانجی ئیڤە راست بێت. لەدژی دەولەت چالاکییەك ئەنجام بدەین باشترە یان لەدژی خائینی کورد و چەتە و ھیودالی کورد؟ بێگومان ئیڤە ئەوەمان گەتوگۆ کرد، لەئەنجامی ئەم گەتوگۆیانە راگەیانندى پارتی بە چالاکییەك لەدژی "مەھمەد جەلال بوچاق" زۆر راستر و باشترمان بینی. چونکە رێکخستنی ئیڤە تا ئەو کاتە لەو ئاستەدا نەبوو و بەھیز نەبوو کەوا بتوانین لەدژی دەولەت بتوانین چالاکییەکی وەھا ئەنجام بدەین، کە شایستەى راگەیانندى پارتی بێت. ئەگەر ئیڤە چالاکییەکی بەمجۆرەمان ئەنجام بدابایە، ئەوا ئەو ھێرشەى بەھاتبایە سەرمان، نەماندەتوانی بەرسقى بدەینەو. ئەو کاتە ئیڤە زەبرمان بەردەکەوت. بەلام ئەگەر لەدژی "مەھمەد جەلال بوچاق" چالاکییەك ئەنجام بدەین، ئەوا ئەو ھێرشانەى پاشان بکریتە سەرمان دەتوانین وەلامى بدەینەو. چونکە ئاستی رێکخستنی ئیڤە دەیتوانی وەلامى ھێرشى بەمجۆرە بداتەو، ئەمە لەلایەك.

لەلایەکی تریشەو، ئەگەر تۆ دەخوازیت لە کوردستان چالاکی ئەنجام بدریت ئەوا پێویستە تۆ سەرەتا لەقاج و ستووندەکانی بدەیت، چونکە لە کوردستان زیاتر قاجەکانی (پەلەپۆکانی) لەخودی دەولەت بەھیزترن. ئیدی "مەھمەد جەلال بوچاق" قاجیکی بەھیزی دەولەتى تورکیا بوو. ئەگەر تۆ زەبرت لەم قاجەى دا و ئەنجامگیر بوویت، ئەوا تۆ قاجیکی دەولەتى تورکیات لە کوردستان شکاند. ئەمە بۆ تۆ نەفەسیتکی مەزن دەنافرینیت، توانستی مەزن بۆ کار و خەبات دەخولقینیت. ئیڤە کە تەفکەرێکی سۆسیالیستی بوو، لەدژی ھیودالیزم بووین، لەدژی بەکریگیرویتی بووین، ئیڤە تەنیا لەدژی ئیمپریالیزم و داگیرکەرى نەبووین، بەلکو لەدژی بەکریگیرویتی و خیانەتکاری و ھیودالیزمیش بووین. ئەگەر تەفکەرێکی ئازادیخواز و دیموکراتیخواز لە کوردستاندا لەدژی توپژ و چینیکی سیخوڕ و بەکریگیرو و خائین کە زولمکار و رەنجخۆرى گەلە و خوینی گەل دەمژیت چالاکییەك ئەنجام بدات، ئەوا چالاکییەکی راستە. واتا بە گوێرەى کارمەتەر و ئامانجی تەفکەرە.

بۆیە ئیڤە "مەھمەد جەلال بوچاق"مان کردە ئامانج و بێپارمان دا چالاکی لەدژی ئەنجام بدەین. بەم چالاکییەش دامەزراندنى پارتی (PKK) راگەیهەنین. چونکە ئیڤە

تەفكەرېكې رېفۆرمېست نەبووېن، بەلكو ئېمە تەفكەرېكې شۆرېشكېږ و رادېكال بووېن، راگەباندى دامەزراندى پارتېيېش پېوېستېوو بەتەرېكې شۆرېشكېږانە بووایه. بۆیه ئېمە خواستمان بە چالاكېيەكې بېمچۆرە پارتې راگەبەنېن. هەلبەتە كاتېك چالاكېيەكە لەدزى "بوجاق" ئەنجامدرا له هەموو شوېنېك بېماننامە (چارنامە)ى پارتېبوون و دامەزراندى پارتېشمان بلاوكردەوه... بەم چالاكېيە هەموو كەس زانى كە پارتې دامەزراوه و پارتې راگەباندرأوه...

بەر لەوهى ئەو چالاكېيە لەدزى بوجاق ئەنجام بىرېت هېچ كاتېك هەفأان و چەتەكانى بوجاق رووبەرئوى يەكتر بېوونەوه؟

بېگومان پېش ئەوهى چالاكېيەكە ئەنجام بىرېت ئېمە نامادەكاريمان دەكرد، لەكاتى ئەو نامادەكارېيانەدا ئەو كاتە هەفأان "جومە تاق" هەبوو باوكى "جومە تاق" پېش پېاوى "بوجاق" بوو. له "سېفەرەك" باخچەيەك هەبوو، ئەو باخچەيە شوېنېكې وها بوو كە زۆر فەرمانبەر، رۆشنىر و مامۇستا و خوێندەفأان و خەلكى دېكەش دېنە ئەو باخچەيەوه... هەفأان "جومە تاق" پېش دەچېتە ئەو باخچەيە بۆ ئەوهى لەگەل هەنئېك كەس پەيوەندى پېشېخات و پېروپاگەندە بكات. چونكە نامادەكاريمان بۆ پېشخستنى كار و خەبات دەكرد له سېفەرەك. ئەو كاتەش له سېفەرەك زېدە هەفأالى ئېمە نەبوو. زۆر كەم هەفأانمان لەوى هەبوو، دمتوانم بئېم؛ نرېكەى دە تا پازدە هەفأان و دۆستى ئېمە هەبوو. ئىدى لەو پاركەدا، كەسانى نېو پارتەكانى دېكەش هاموشۇ دېكەن وەك (DDKD) و رېگاكى ئازدى و رزگارى و...هتد. كە "مەمەد جەلال بوجاق" پېش لەگەل پېاومەكانى دېكەنە نېو ئەو پاركەوه، هەموو كەسك، تەنانەت ئەوانەش كە بەخۆيان دېگوت: "شۆرېشكېږېن، له فأان تەفكەرېن و لەفېسار پارتېيېن..." هەموويان لەپېشوازېدا لەترسان هەستانە سەرې. بېگومان تەنيا هەفأان "جومە تاق" هەئاسك، ئەمەش سەرنج و دېقەتى "بوجاق" و پېاوانى رادەكېشك، پېاومەكانى "بوجاق" دەخوازن يەكسەر بېكوژن، "بوجاق" ناھيأيت. چونكە تا ئەو كاتە شتېكې وها

رووینه داوه، لمېر نهوه ناهیلېت، نهک کوشتنی نهو ناخوازېت، که چوته همر جیگایهک ههموو کهس لهپیشی ههئساوه، پهکهمجاره کهسیک به بهرچاوی خه لکهوه له بهری ههئاستیت. "محهمد جهلال بوجاق" نهمه دمبینیت و دمخوازېت لهمه تیښگات و بزانیته نهمه کییه و بوجی ههئاستیت؟ چونکه ههندیک شتیشی بیستبوو، بو نموونه شهرمکهی حیلوانی بیستبوو، همرودها بیستبووی که تهفکر دمخوازېت له سیفهرمک ههندیک کار و خهبات بکات و پیشبخات، نهه شتانه دمبینیت و نهگهره مهترسیدارمکان شیمانه دمکات، بویه دمخوازېت تیښگات، تا نهو کاتهش شتیکی ودها له سیفهرمک رووینه داوه. بیگومان پیاوانی "بوجاق" جهند جاریک دهخوازن بیکوژن، "بوجاق" ناهیلېت و دهچېته بهردم نهو میژمی ههفال "جومعه تاق" لیی دانیشتووه و پیی دهلېت: "تو کیی و خه لکی کوپی؟ خه لکی سیفهرمک بیت یان نا؟ تو چ دمکهیت لیږه؟ تو دزمانی من کیم؟ ههموو خه لک لهپیش من ههستان تو بوجی ههئاستیت و... هتد". ههفال "جومعه تاق" یش دهلېت: "نهگهر نهوان ههستانو بو خویان ههستانو، بهلام من ههئاستم". همرودها دهلېت: "من توش دناسم تو کیی؟ تو محهمد جهلال بوجاقیت و منیش خه لکی ئیږم و باوکی منیش پیاوی تویه. من کوری فلانه کهسم. نهگهر ههموو کهسیک ههستایه سهر پیان نهوا بهو واتایه نایمت که پیویسته منیش ههستمه سهر پی" "بوجاق" دهلېت: "کهواته تو من دناسیت و خه لکی ئیږم شیت، لهپیاومکانی خویشی دهپرسیت: "بهراستی خه لکی ئیږمیه، کوری فلانه کهسه؟ پیاومکانیشی دهلین: "راسته وایه" دیسان پیاومکانی دهخوازن بیکوژن، "بوجاق" دهلېت: "با بگهر پینهوه و برپین، وکو نیوه لمرهوشه که تیگمیشتونو بهمجوره نییه، نهوهی نیوه لیی تیگمیشتونو زور لهوش خراپتره، پیویسته نیمه باش لمرهوشه که تیگمیهن" نیدی دمردهچن و دمرپون. بیگومان نهوهی له باخچه که بوون که ههموویان رابیوونه سهر پیان دهلین: "مسوگر جومعه تاق دمکوژریت" کاتیک دمبین "جومعه تاق" له دزی نهوان قسهی کرد و لهکاتی قسه کردنی خویشیدا رانه بووه سهر پیان، کهچی نهیانکوشت و رویشتن. نیدی ههموویان له دهوری ههفال "جومعه تاق" کۆدبهنهوه و پیی دهلین: "تو بوجی واتکرد؟ لهوانه بوو تو یان بکوشتایه، مروف چوون لهپیش محهمد جهلال بوجاق شتی وا دمکات؟!..."

بیگومان همقال "جومعه تاق" قسه یان بۇ دمکات و تمنانمت هه نندیک قسه ی ناشرینیشی لهدم دمردمچیت. پییان دهلیت: "نیوه بیشرمرفن... نهگەر محهممد جهلال بوجاق بۆته بهلا بهسمر خه لکموه ئهوا نیوه بهم شیوازی خۆتان کردووتانه به بهلا... باشه نهمه گهله و نهزانه و شت نازانیت، خۆ نیوه هه نندیکتان به خۆتان دهلین؛ نیمه شۆرشگیرین و نیمه تهمگهری شۆرشگیرین و تمنانمت دهشتین نیمه لهدزی فیودالیزمیشین، کهواته بۆچی له پێش محهممد جهلال بوجاق هه لهدستن؟ بۆچی بوجاق هینده بهسمر گهله مەزن دمکەن؟ نهگەر له بنهرمندا بوجاق ناواهی مەزن بووه ئهوا نیوه مەزنتان کردوو... نیوه بیشرمرفن و هیچ په یومنديیهکی نیوه به سۆسیالیزم و شۆرشگیري و لاتباریزیه وه نییه..." بیگومان کهسیش له بهرام بهر ئهوه همقاله ناتوانیت قسه یه کیش بکات. هه لویستی ئهوه همقاله و ئهوه ناخا هتانه ی له نیو سیفهرکدا دهنگیکی مەزنی دایه وه و له هه موو شوینیک بلاو بووه وه. ئیدی ئه مه زۆر خه لگی و لاتباریزی له نیمه نزیك کردوه. هه نندیکش به نه ینی په یومنديیان له گه ل به ستین. تا ئه و کاته نزیکه ی ده تا بازده همقالمان هه بوو، که چی دوا ی ئه م رووداو ه زۆر په یومنديمان بۆ دروست بوو، زۆر که سی نیو تهمگهری دیکه وازیان له وان هینا و تهملی تهمگهری نیمه بوون، ئیدی ئه و تهمگهرانه ی دیکه تمنانمت ناویشیان نه ما، هه موویان له وئ تهمسفییه بوون، ئیدی تهمگهری شۆرشگیري له سیفهره ک کهوته ژیر کۆنترۆلی ئیمه وه، تمنیا نیمه و "بوجاق" ماینه وه، ئه و تهمگهرانه ی دیکه هه موویان نه مان.

به گشتی ئه و تیگۆشانه چه کداریه ی له حیلوان و سیفهره ک به رپۆوه چوو بۆ ئه و قه له مبارزه ی که دواتر له ئهروه له (۱۵) ی ئابی (۱۹۸۴) ئه نجام درا به چ واتایه ک ده هات و تا چه ند رۆلی له ده ستپیکردنی ئه و قه له مبارزه دا هه بوو؟

له بنهرمندا پراکتیکی حیلوان و سیفهره ک نامادماکاری بوو بۆ قه له مبارزی (۱۵) ی ئاب. واتا نیمه ده مانخواست پڕوپاگهنده ی چه کداري له وئ ئه نجام به دین و پێشبخه ین، له مه شه وه

بیگمیهنینه ناستی گهریلا و گهریلاش له "بۆتان" جیگیر بکمین و له "بۆتان" گهریلائی و شهرې چهکداریش رایگمیهنن. ههرچهنده له حیلوان و سیفهرهک شهرمان پیڅخست، بهلام بهفهرمی شهرې چهکداریمان رانهگمیاننبوو، ئامانجیکې بهمجورمان نهبوو. چونکه ئیمه هیشتا نهگمیشتبووینه ریڅخستبوون (تنظیم) ټکي عهسکهری و گهریلائی که بتوانین شهرې گهریلائی رایگمیهنن. لهبنهپهتدا ئیمه دهمانخواست ئامدکاری نهمه له حیلوان و سیفهرهک پیڅبڅهمن و بگمینه ناستی ټیکۆشانی گهریلائی و لههرمی بۆتان گهریلا جیگیر بکمین و شهرې گهریلاش لهوئ له بۆتان رایگمیهنن. نهگهر شهرې حیلوان و سیفهرهک نهبايه و ئامانجې بهمشیوهیهمان نهبايه نهوا نهماندجتوانی قهلهمبازی (۵)ی ئاب پیڅبڅهمن، چونکه ئامانجیکې وهامان ههبوو. لهبنهپهتیشدا نهو ئامانجهمان له حیلوان و سیفهرهک دابوو پښ خۆمان، بهشیوهیهکی روونیش له سیفهرهکدا خستبوومانه پښ خۆمانهوه. بۆیه سهرۆک ئاپۆ له سیفهرهکیش نهركی به ههفال "محممد قهرسوونگور" سپارد کهوا پرپاگهندهی چهکداري ریڅخسته بکات و بهرنامهی نهووشی نووسی و دی به ههفال "محممد قهرسوونگور" که ریڅخستنیکې پرپاگهندهی چهکداري لهوئ دامهزړنیت، بۆ نهه مهبسته بهرپوهبهرایهتییهک له سئ ههفال بیکهات، پیویستبوو لهزیر بهربرسیاریتی نهو بهرپوهبهرایهتییهدا ههنیک یهکینهی پرپاگهندهی چهکداري پیک بیت که ئیمه بگمیهنیته قوناخی گهریلائی. بهلام ومکو گوتم؛ نهو تاکتیکهکی که بۆ سیفهرهک دامانرښتوو پیک نههات، بیگومان نهو ئامانجهش بهدینههات و درمنگ کهوت. نهگهر ئیمه له (۵)ی ئابی (۱۹۸۴)دا له "بۆتان" له "نهرهه، شهمینان و چهتاخ" شهرې چهکداریمان راگهپاند، نهوا بیگومان درمنگ راگهپاندرا... له نهرهه و شهمینان چالاکی نههجامدرا، نهوهی چهتاخ باش نههجام نههرا. ئیمه ئامانجهمان نهوه بوو زۆر زووتر گهریلا بڅهینه ههرمی بۆتان و لهوئ شهرې گهریلائی رایگمیهنن. بهلام لهبهر نهوهی ئیمه له سیفهرهک نههجامی پیویستمان بهدهست نههینا و نهو پیڅکهوتنهی دهمانخواست و پیلانمان کردبوو بهدینههات، چوونی ئیمه بۆ ههرمی بۆتان و ههنگاو هاوښتنی گهریلا و جیگیرکردنی گهریلا له بۆتانیش درمنگ کهوت. ههربۆیه قهلهمبازی (۵)ی ئابیش درمنگ کهوت.

پیش نهوهی یهکهمین کۆنگره پارتیبوون و دامه‌زراندنی (PKK) ریکبخه، تا نهو کاته؛ نه‌دهبیاتی نهو تهفگهره "رؤژنامه و گوڤار و نامیلکه و نووسراو..." چی هه‌بوو؟

تا کۆنگره یهکه‌مین دامه‌زراندنی (PKK)، نيمه زینده به شتی نووسراو کارمان نه‌دهکرد. زیاتر به‌زارمکی (به‌دهم) کارمان ده‌کرد. واتا ههر هه‌فالیک وەکو رۆژنامه‌یه‌ک وابوو، وەکو رادیۆیه‌ک یان ته‌له‌فزیونیک بوو. نيمه بهو ته‌رزه کارمان ده‌کرد. نه‌وه ته‌رزیک نوێ بوو، ته‌رزیک ناسان نه‌بوو و زۆر کار ده‌خوازیت، خه‌رجکردنی وزمه‌کی زۆر ده‌خوازیت، مرۆڤ زۆر ماندووش ده‌کات. به‌مشیمیه ئا‌فراندنی یه‌کی‌تی کادیر و ته‌فگهریش زۆر زه‌حمه‌ته، دروستکردنی یه‌کی‌تی گه‌ل و ته‌فگهریش زه‌حمه‌ته، زۆریش زه‌حمه‌ته. به‌لام چه‌نده زه‌حمه‌تیش بێت نه‌وه‌مان ئا‌فراند. تا نه‌و کاته رۆژنامه یان گوڤارێکمان نه‌بوو، رادیۆ و ته‌له‌فزیۆن و شتیکی به‌مجۆر‌ه‌شان نه‌بوو، سه‌رمه‌رای نه‌مه‌ش کادیری نيمه له‌هه‌موو جیگه‌یه‌ک وەک یه‌ک دمه‌خ‌فین. ته‌نانه‌ت هه‌موو کەس دمیگوت: "رۆژنامه‌یه‌کیان نییه، هیچ شتیکیان نییه، که‌چی هه‌مووشیان وەک یه‌ک دمه‌خ‌فن، قسه‌کانیان وەک یه‌که. نه‌مه چۆن دمه‌خ‌فرین؟ چۆن به‌مجۆره یه‌کی‌تی نیوانیان دروست بووه؟ ئوسلوبيان یه‌که و ئاخفتنی‌شان وەک یه‌که، ته‌نانه‌ت ته‌فگهره‌کانی دیکه که رۆژنامه‌یان هه‌بوو نه‌یان‌ده‌توانی ئه‌م یه‌کی‌تییه دروست‌بکه‌ن". هه‌رکەس سه‌ری سو‌رمه‌بوو.

هه‌روه‌ها له‌و قۆناخه‌دا سه‌رۆک به‌"کاسیت" کاری ده‌کرد. له‌ کاسیتدا دمه‌خ‌فی و نوسخه (کۆپی)ی ئه‌و کاسیتانه‌مان دمه‌ارد به‌رپۆمه‌یه‌رایه‌تی هه‌موو ناوچه‌یه‌ک، هه‌فالان گو‌ییان له‌و کاسیتانه ده‌گرت و به‌گو‌په‌ری ئه‌مه پ‌روپاگه‌نده‌یان ده‌کرد، ئیدی یه‌کی‌تی ته‌فگهریش به‌مه ئا‌فرینرا. هه‌روه‌ها سه‌رۆک ج‌فینی به‌هه‌موو کادیران ده‌کرد. به‌مه یه‌کی‌تی کادیر و ته‌فگهر ئا‌وا بوو. له‌یه‌ر ئه‌وه‌ی سه‌رۆک ج‌فینی به‌هه‌موو کادیران ده‌کرد و به‌ کاسیت دمه‌خ‌فی و ئه‌و کاسیتانه‌ش ده‌گه‌یشه‌ ده‌ست هه‌فالان، گو‌ییان لێ‌ده‌گرت و خۆیان له‌سه‌ر به‌رومرده ده‌کرد، به‌مجۆره یه‌کی‌تی نیوان کادیران دروست بوو. بۆیه

كاديړان وهك يهك دمناخفين، ئيدى ئيمه باومړيپهكى بههيزمان به گهل دمهبخشى، بينيان كه لههر شوښڼك همقالتيكى ئيمه همبیت وهك يهك دمناخفين، له ناخافتنى همقالندا ناكوكى نابيښڼت، نهمه كاريگهريپهكى بههيزى لهسر گهل دروستكرد، بهمه باومړى گهل به تهمگهر دروست بوو، كه له تهمگهرمكاني ديكهپان دمړوانى؛ هر كاديړيكيان قسهپهكيان دمكرد، بويه زيده باومړيان پتيان نهدمكرد.

ئيمه نهم تهرزهمان بههوشيارپهوه پيشخت، تهرزيكى نوئ بوو، دموهتيش فيرى تهرزيكى بهمشيوميه نميبوو، نهموونى دموهت جياواز بوو، لهبرامبهر تهمگهرمكاني ديكه و تهرز و شيوازمكاني ديكه نهموونى خوى همبوو. ههلبهته لهبر نهموش بوو نهماندوتوانى كونترولي خويان لهسر ئيمه دروست بكهن، نهماندوتوانى لهنيمهش تيښگن، نهماندوتوانى تهديريش لهبرامبهر ئيمه ومربگرن. نهمه هوكاريك بوو بؤ گرتهبهري نهم تهرزه لهلاپهن تهمگهرمكهمانهوه. ههموها ئيمه نهماندخواست پهكسر و زوو بهلگهپهك بدپينه دمست دموهتهوه، بويه نهو تهرزهمان بهرپوه برد، لهم تهرزيشدا زور سوودمهند بووين و نهمجامگريش بووين.

پاشان ئيدى سمرؤك ناخفى و ههقال "مهمهد خهپرى دوورموش" يش پاكنووسى كرد و كردمانه ناميلكه، ناوى پهكهم ناميلكهمان "ميژووى كؤلونپاليزم" بوو. نهم ناميلكهپه پهكهمين نووسراوى نهم تهمگهرمپه، ههموو نووسراومكاني نهم تهمگهره سمرچاومكهى خوى لهم ناميلكهپهوه ومردمگرت. نهمه بووه بناخهى ههموو نهمديياتى نهم تهمگهره. نهم ناميلكهپهمان له سالى (۱۹۷۱)دا لههموو كوردستان و بهسر ههموو كاديړان بلاوكردمده. دواى نهمه نووسراوى دووهمينى تهمگهر "رنگاى شؤرشى كوردستان" بوو. نهمه دووهمين نووسراوى تهمگهرمكهمان بوو، كه ئيمه پيى دهليين: "مانيفيستؤ" يان "مانيفيستؤى پهكهم". نهمه خودى سمرؤك نووسى. واتا لهسر كاسيتيش تومارى نهكرد، بهلام "ميژووى كؤلونپاليزم" لهسر كاسيت تومارى كرد و ناخفى و ههقال "مهمهد خهپرى دوورموش" پاكنووسى كرد. هرچى "رنگاى شؤرشى كوردستان - مانيفيستؤ" بوو سمرؤك بهدمستى خوى نووسى، پاشان ديسان ههقالان پاكنووسيان كردمده، بهمجوره بووه پهرتووك و بلاومانكردمده.

بېگومان دمرخستنی پهرتووك يان ناميلكه زؤر زحممت بوو، تهنانهت دمرخستنی بهياننامه يه كيش زؤر زحممت بوو، وكمو نه مېړؤ ته كنېك پېشنكه وتېوو. ناميرېك همېوو پېيان دمگوت ته كسير(رؤنيؤ) به ددست دمسوورېندرا و نوسخه زېده دمكرد. نيمه بهو ناميره بهياننامه و پهرتووك و ناميلكه مان چاپ دمكرد، نهو ناميرمشمان له خوېندنكايه كى توركي دزى، به شهو چووينه خوېندنكايه كهوه و دمرمانخت و له شوېنېكى شاراوه دا شارمانه وه. ئيدى هه موو بهياننامه و پهرتووك و ناميلكه يه كمان بهو ناميره دمرخست.

بېگومان پرؤگرامى پارتى پېش كؤنگره يه كه مين سهرؤك نووسى. نهو پرؤگرامه مان پېش كؤنگره بلاوكردموه و گفتوگؤى له سهر كرا و پاشان كؤنگره سازدرا. دواى كؤنگره بهياننامه دامه زراندى "جارنامه دامه زراندى PKK" سهرؤك نووسيوي و له گه ل راگه ياندى پارتيدا نهو جارنامه يه بلاوكرپه وه.

سهارمت بهو شهر و خه بات و پراكتيكه ي له ئورفه و حيلوان و ناوچه كانى سهر به حيلوان و دموروبه رى بهرپوه مان برديوو هه فال "محممد خه رى دوورموش" ناميلكه يه كى بچووكى نووسى، به ناوى "با راسته رى دابنئين"، بهر له وهى پارتى دلبه زريت نه وانه هه مووى نه دميياتى نيمه بوون. نه دميياتى نيمه كه م بوو، زېده دمو له مهنه نه بوو.

بەرەو یەكەمین كۆنگرە...

كەى بەتەواوى بىر لەو كراپەو كە كۆنگرەپەكى تەفكەرەكە ساز
بىریت و ببیتەپارتییەك؟

بېگومان لەدواى شەهیدبوونی هەفالى "حەقى قەرار" سەرۆك یەكسەر ھاتە عەنتاب،
ئەو كاتە پاییز بوو، وا مەزەندە دەكەم مانگی دە بوو. ئێمە لەگەرەكى "خۆش گوردوو"
خانووێكمان بەنەینى بەكرى گرتبوو، لەو مالا دا رەشوووسى پرۆگرامى نووسى. تا
ھەمووى نووسى و تەواویكرد لەو مالا دەرەچوو، پاشان ئەو رەشوووسەى داپە من،
گووتى: "ئەمە بگەپەنە ھەموو ناوچەكان، با كادیران بېخوینەنەو و گەتوگۆى لەسەر
بەن، تێروانین و رەخنە و پێشنیازی خۆیان بنووسن و كۆى بەكەنەو و بۆمنى بێن،
منیش لەبەر چاویان دەرگرم و فۆرمیلەى كۆتایی دەدەمى". بۆپە ئێمە لەھەموو
ناوچەكاندا لەناو ھەفالا ئندا بلاومان كردەو، بېگومان لەھەموو ناوچەكان ھەفالا
خویندیانەو و گەتوگۆیان لەسەر كرد. ھەندىك لەھەفالا ئ دەیانبىنى بەرەو
پارتیبووونىك دەچىن و ھەنگاوى بۆ دەریت و ئامادەكارى بۆ دەریت. چونكە ئەو
پرۆگرامەى لەبەر دەستیان داوو پرۆگرامىك نەبوو بۆ رێكخراوىكى لاوان یان شتىكى
تر بىت. لەبەر ئەوەى ئێمە تەفكەرەيكى لاوانیشمان پێشخستبوو. سەرۆك پرۆگرامىكى
بۆ لاوانیش نووسیبوو. واتا ھەفالا ئ دەیانزانى كە ئەم پرۆگرامە جوداى، پرۆگرامىكى
پارتییە، لەوانەپە ھەموو ھەفالا ئ بەتەواوى لى تێنەدەگەپشتن، بەلام ھەندىك
لەھەفالا ئ لەمە تێدەگەپشتن كە ئامادەكارىپەك ھەپە و ھەنگاوىك ھاویشترەو. بېگومان
ناوى پارتى لە پرۆگرامەكەدا نەبوو، پرۆگرامەكە رەشوووس بوو، بەلام كە مرۆف
دەپخویندەو دەپبىنى كە ئەمە پرۆگرامى پارتییەكە و ناوەرۆكەكەى بۆ پرۆگرامى
پارتییەكە. بۆپە لى تێدەگەپشتن.

بېگومان بېنووسىنى نېم رېشووېسې نېم ھېنگاودېمان ھاوېشتېوو. ھېلېمېتې شېھېدېوونى ھېفالى "خېقى قېرار" بووې ھۇى نېوې كې تېفكېر ھېنگاوىك بېاوپېژنېت. لېراستېدا بۇخۇى تېفكېرېكى سېاسېيې و گروپېكى سېاسى دروستېوو، نېگېر دواى نېمې ھېنگاو بېاوپېژنېت نېم ھېنگاوى پارتېيېون دېھاوېژنېت. سېرۇك بۇ بېرېمورى نېم ھېفالى، نېم ھېنگاوى بېتېفكېر ھاوېشت. نېگېر (PKK) دامېزرا لېسېر شېھېدېوونى ھېفالى "خېقى قېرار" دامېزرا. نېم شېھېدېوونې كرده بېناخې پارتېيېون، بۇ نېوې ھېفالى "خېقى قېرار" بې نېمېرى بېمېنېتېو. نېوې بۇ نېم مېسېستې بوو. نېمې نرېكېوونى سېرۇك بوو بۇ شېھېدېوون. بېگومان نېمې بووې پېرېنسېب و تايېمېنېدېيېكى نېم تېفكېرې. پېوېستې ھېر شېھېدېوونېك بېكېنې ھۇى پېشخېستې تېفكېر و ھېنگاوىك بېتېفكېر بېاوپېژن. نېدى بېناخې نېم چېمكې بېشېھېدېوونى ھېفالى "خېقى قېرار" ھاوېشترا. لېسېر بېنېماى نېم چېمكېش (PKK) دامېزرا. سېرۇك بېمېشېوېمې پېوېستېوون بېمېرېمورى شېھېدېوونى ھېفالى "خېقى قېرار"ى پېكېنېا. نېم بېرېمورېيې بېرېمورى ھېفالىتېيې، رېزگرتېن، چونكې ھېفالى "خېقى قېرار" ھېر لېسېرېتاوې بېدوودلى لېگېل سېرۇك شوېنگېر بېوو، ھېفالىتېيېكى بېھېز و تۇكېمې و پېوېستېيېكى تۇكېمې ھېوو، پېوېستېوو بۇ رېز و بېرېمورى نېم ھېفالى سېرۇك نېمې پېكېنېا بېيې، نېوېش بېم ھېنگاوې پېكېا، نېدى نېمې تايېمېتېمېندى و نرېكېوونېوې سېرۇك ئاېوې بۇ شېھېدېوون. نېم تايېمېتېمېندى و نرېكېوونېوېمې پاشان بووې تايېمېتېمېندى و نرېكېوونېوې (PKK)ېش، ھېر شېھېدېوونېك لې (PKK)دا بۇتې ھۇيېك بۇ ھېنگاو ھاوېشتن و لېھېر رووېكېوې تېفكېر بېھېز و تۇكېمې بېيېت. نېگېر نېم تېفكېرې چېنېدې زېبېرىشى خواردېيېت ھېچ پېرشوبلاو نېبوو، نېمې ھۇيېكې. چونكې ھېر شېھېدېوونېك و زېبېرېك ھۇكار بووې بۇ نېوې تېفكېر لېھېموو رووېكېوې مېزن بېيېت. نېمې نېھېيشت دووژمن نېنجامگېر بېيېت، نېمې ھېزېكى مېزنى بۇ تېفكېر ئافراند. ھېر شېھېدېوونېك بۇتې ھېزېكى مېزن بۇ نېم تېفكېرې. لېسېر نېوې بېنېمايې تېفكېرى بېھېز و تۇكېمې كړدووې و پېشېخېستووې. بۇيې دووژمن نېھېتوانېوې نېنجام بېدېستېخات.

سەرۆك ئاپۇ ھەم لە مېژووې كورددا ھەمىش لە مېژووې مروڤايەتيدا چەمكىكى نوئى و نزيكبوونەوميەكى نوئى بۇ شەھيد و شەھيدبوون پېشخست. مروڤ چۆن لەشەھيد نزيك بېيتەو؟ پەيوەستبوون بەشەھيدەو پېويستە چۆن بېيت؟ ئىدى ئەو چەمكى پېشخست. ئەمەش چەمكىكى نوئى بوو. ئەم چەمكە، نەك ھەر تەنيا بە (PKK)، بەلکو بە كوردانىشى بەقازانجکردنى مەزن دا.

ئەو ئامادەكارىيانەى بۇ سازدانى كۆنگرە كرا چۆن و بە چ شىويميەك ئەنجامدرا ؟

دواى ئەوەى پرۆگرامەكە بلاوكرايەو؛ بۇ ئەوەى ئيمە بەفەرمى بگەينە ئاستى پارتى (پارتىبوون)، لەھەموو شوئېنېكدا گەفتوگۆى لەسەر كرا، لەدەروەى ئەمەشدا سەرۆك ئاپۇ خۇيشى ھەندېك جڤينى لە ناوچەكان كرد، بۇ ئەوەى تېگەيشتنى باش لە پرۆگرام ھەبېت، بۇ ئەوەى تېگەيشتنى باش لەسەر ئەو ھەنگاوە ھەبېت كە دەھاوېشترېت. شانەشانى ئەمەش ھەندېك جڤينىشى بۇ ئەو كادىرانەى سەرھتا تەڤلى بېوون دەكرا، لەو جڤينانەدا لەسەر مەسەلەى رېكخستن زۆر گەفتوگۆ كرا.

جڤين (كۆبوونەو)ىكى شارى ئەلازخ (ئەلەمەزىن)مان ھەيە، ئەم جڤينە لە مېژووې تەڤگەرەكەماندا جڤينىكى گرنگە. دواى ئەوەى سەرۆك پرۆگرامەكەى نووسى و ئيمە بلاومانكردەو و لەھەر شوئېنېك گەفتوگۆى لەسەر كرا، ئىدى دواى ئەمە ئەنجامى ئەو گەفتوگۆيانە جېيە؟ بۇ مەسەلەى رېكخستن چ بېر دەكاتەو؟ لەو كۆبوونەوميەدا ئەو مەسەلەنەمان ھەئسەنگاند و لەسەرى راووستاين. بۇ ئەو ھەنگاوەى دەھاوېزېن تا چەند تېگەيشتن ھەيە؟ بەراستى ئەو ھەنگاوە دەھاوېزېن يان نا؟ چۆن لەم ھەنگاوە نزيك دەبينەو؟ ئىدى ئەمانە ھەمووى گەفتوگۆى لەسەر كرا، ئەو كۆبوونەوميەمان لەمالى "ئاپتەكېن توغلوک" سازدا، ھېشتا كۆبوونەوە لەنيومېدا بوو، ھەندېك زانىياريمان وەرگرت كە لەوانەيە پۇليس پېى زانىبېت و ھېرش بكا تە سەر كۆبوونەوەكە. ئيمە

يەكسەر شوپنى كۆيۈنەۋمەكەمان گۆرى و چووينە دەرۋەدى شار، لەۋى كۆيۈنەۋمەكەمان تەۋاۋ كەرد.

بېگومان ئەۋ كۆيۈنەۋمەكەمان گىرگ بوو. بۇ ئەۋنە؛ لەم جىيەنەدا "ئەلى چەتەنەر" و "شاھىن دۈنەز" و ئەۋنە كە ھەموۋيان سى چۈر كەس بوون گوۋتيان: "ھېشتا زوۋە ئىمە ھەنگاۋى پارتىيۈون بەۋيۈزىن، پىۋىستە ئىمە بەرىگە رىكخستىنى گەنجان كار بىكەين تا مامىيەك، پاشان ھەنگاۋى پارتىيۈون بەۋيۈزىن". ئەمەيان بەراست نەدەزنى و سوۋرىش بوون لەسەر راي خۇيان. بېگومان سەرۈك و ھەفالىن "مەمەد خەيرى و مەزلۇم دۇغان" و ھەفالىنى دىكەش دىيانگوۋت: "پىۋىستە ئىمە پارتىيۈون پىشېخەين. ئىدى تەفگەر گەمىشتۈتە ئەۋ قۇناخە، ئەگەر ئەم ھەنگاۋە نەۋاۋيۈزىن تەفگەر پىشېناكەۋىت، ئىدى دەۋلەتەش ھىرەشمان بۇ دىنىت. شەھىدىۋونى ھەفالى "ھەقى قەرار" و پاشان ھەۋلى تىرۈركىنى سەرۈك كە لە ئەنقەرە ئەنجامياندا، لەھەموۋ روۋىكەۋە ھىرش بۇ سەر تەفگەر بەھىز دىيىت، ئىدى ھەنگاۋىك كە پىۋىستە بەۋيۈزىن ھەنگاۋى پارتىيۈونە. بۇيە پىۋىستە ئەم ھەنگاۋە بەۋيۈزىن و رىكخستەۋونى خۇمان پىشېخەين، تاكو بتوانىن لەدۇى ئەۋ ھىرشانە رابوۋستىن..." ھەندىك ھەفالىش ھەرچەندە بەقوۋلى و بەتەۋاۋى لەمەسەلەى پارتىيۈون تىنەدەگەمىشتىن، بەلام لەگەل چەمكى سەرۈك بوون و لەدۇى ئەۋان بوون.

بۇيە لەم كۆيۈنەۋمەكەمان زياتر ئەۋ ئەنجامە دەرگەۋت كە پىۋىستە ھەنگاۋى پارتىيۈون بەۋيۈزىن. ئەمە گىرگ بوو، بەگىشتىش نىزىكبوون و مەيلى كادىرانىش لەناۋچەكاندا ھەمان شىۋە بوو، كە لەنەنجامى ئەۋ گەتوگۇيانەى لەسەر رەشۋوسى پىرۋگرامەكەدا كرابوۋ. ئىدى لەسەر بىنەماى ئەۋ كۆيۈنەۋمەكەمان لەناۋ كادىراندا گەتوگۇ سەبارت بە پىرۋگرام، تىگەمىشتىن لەچەمكى پارتى، رىكخستەۋونى پارتى، زياتر ئەنجامدرا. واتا ئەم كۆيۈنەۋمەكەمان رۇلىكى بىمەجۈزەى بىنى.

سەرۈك بەخۇشى دۋاى ئەم كۆيۈنەۋمەكەمان لەھەندىك ناۋچەدا كۆيۈنەۋمەكەمان ئەنجام دا، بۇ ئەۋەى كادىر شۇرېگىرپىتى ئەماتۇريانەى سەردەمى گروپ دەرېاز بىيىت، بۇ ئەۋەى ئەگەر سەمىنى ھەنگاۋىكەمان بەرەۋ پارتىيۈون ھاۋىشت ئەۋ ھەنگاۋە زەبرى بەرنەكەۋىت، چۈنكە ئەۋ شۇرېگىرپىتىيەى لەنارادا ھەبوۋ شۇرېگىرپىتىيەىكى پارتىيۈون

نييه، بهلگو هی قوناخی گروپه و بهدلنه. وانا نهك نهو شۆرشگېړېتييهی بهرېسا و بهېرمو و پرؤگرام ناوا بووبېت، بهلگو شۆرشگېړېتييهی بهدلنه، همر كهسېك لهكوئ كاردمكات نهوا دهيكات، زېده ناچاربوونېك نييه، شۆرشگېړېتييهی پرؤفشيونالې زېده نييه. همرچمنده همنېك له ههقالان به پرؤفشيونالې خهبات دمكمن، بهلام ههموو كهسېك به پرؤفشيونالې كار ناكات، وانا شۆرشگېړېتييهی قوناخی گروپ ههيه، نهاماتوره، پرې پؤلمتيك (سياسي) نييه، زؤر ئايديوؤلؤزېك نييه، زؤر پرؤفشيونال و رسمى نييه، بهگويړه پمېرمو و پرؤگرام بهرېوه ناچېت. بيگومان شۆرشگېړېتي پارتیبوون لهههموو رووېكهوه جودايه، پېويسته خؤى لهو تهنگبوون و ناماتوريه دمريخات و خؤى زياتر رسمى و پرؤفشيونال بكات، ئيدى نهك بهگويړه دلى خؤى، بهلگو بهگويړه نامانچ و رېباز و تاكتيك و ژيانى تهنكهر بژيت و كارېكات، بؤيه زؤر جياوازه. سمرؤك دمېخواست كادېر له شۆرشگېړېتي ناماتؤرى رزگار بكات و بهرمو شۆرشگېړېتي پرؤفشيونالې ببات، لهم رووهوه دمېخواست همنگاوه به كادېر بهاوېژېت، كادېر زياتر هوول بكاتوه و چرپوپرى بكات، بؤ نهوهى مهسهلهى پارتى و رېكخستهكردنى پارتى و ئهرك و بهرپرسيارىتى پارتى باش تېبگات، كه نهگهر سبهى پارتيمان دامهزراند لهنهههكردا تهنكهاوى نهپېت، بؤ ئهم مهيهسته نهو كؤبوونهوانهى ساز ددها، چونكه نهزموونېكى پارتیبوونمان نهبوو. هيچ كادېرېكى ئيمه تېيدا نهژابوو، بؤيه مهسهلهى پارتیبوونيشمان نهدهزانى، رېكخستهبوونى پارتى چپيه و چ له مرؤف دهخوازېت، رسمىيهت و رېساكانى پارتیبوون چپين؟ وهكوتريش نهگهر پارتى دامهزرا دووژمن زؤر جياوازتر هيرشى دهكات هسمر، پېويسته نهمانه ههموو تېبگيهنرېت و بزانرېت. لهيهر نهوهى نهزموونېكى بهمجؤره نهبوو، سمرؤك دمېخواست نهوه له كادېر تېبگيهنرېت، تاكو كادېر نهو همنگاوه بهاوېژېت و لهسهر ئهم بنهمايهش پارتیبوون ناوا بكات و به توكمهپى ناواى بكات.

پاشان لهناو شارى ئامهددا، لهگهرمكى ئؤفيس كؤبوونهوهيهى فراوانترمان سازدا، چونكه دواى كؤبوونهوهكهى نهلمهزېز لهسهر بنهماى نهو كؤبوونهوهيهى كار و خهباتمان كرد، لهسهر نهو بنهمايهش نهو كؤبوونهوهيهى مان له ئامهد سازدا. كؤبوونهوهكهى نهلمهزېز بهرتهسك بوو، مهسهلهى رېكخستنيمان به گروپېكى بهرتهسك گفوتوكؤ كرد، وانا زياتر

كاديره له پېشهكان بوون. بهلام كۆبوونهوهكې نامهد كه له گهرېكى ئوفيس سازدرا
 كاديران زياتر تهقلې بوون، بۆ نموونه؛ لههر ناوچهيهك سى يان چوار يان پېنج
 كاديرمان تهقلې كۆبوونهوهكه كرد. ئيدى دهمانهوېت برپار لهسر سازدانى كۆنگرهيهك
 (كۆنگرهى يهكهمين) بدهين. لهو كۆبوونهوهيه ههنديك كهس ههبوون لهدزى ئيمه
 دمركهوتن، واتا نهپاندهخواست تهقگهر برپاريكى بهمجوره بدات و بكهوېته نامادهكارى
 بۆ سازدانى كۆنگرهيهك، ههنديك كادير كه له ماردېنوهه هاتبوون، ههبوون، لهناو
 پارتيه كوردويهكانهوه هاتبوون، ئهوانه نهپاندهخواست برپاريكى ودها بگرين، لهناو
 ئيمهشدا "عهلى چهتينهر" و "شاهين دونهز" و ئهوانهش نهپاندهخواست، بهلام
 گروپينگى بهژماره زۆر نهبوون، ژماردى ههره زۆر برپارى وهرگرت كه ئيمه كۆنگره ساز
 بدهين.

شههيد سهيفهددين زووغورلوو

کې زیاتر بهو ئامادەکارېانەوه خەریک بوو؟

لهو کۆبوونەوهیە ئامەد بریارى ئەوەمان وەرگرت و ئەركمان به سەرۆك سپارد كه ئەو دەستنیسانی بکات؛ كې تەقلى كۆنگره ببیت؟ چۆن بیینه شوینی كۆنگره و لهكوئ كۆنگره سازبدریت؟ هەموو ئەو ئەركانەمان به سەرۆك سپارد. سەرۆك لهگەل گامە هەفان ئەو ئامادەکارېانە بکات، خۆی ئەو هەفانلانی دەستەى ئامادەکارى دەستنیسان بکات، بۆجى ئەو ئەركەمان تەنیا به سەرۆك سپارد؟ بۆ ئەوهى دووژمن بەمه نەزانیت، نەینیبووئى ئەم کاره بپارێزیت، چونكه ئەگەر ئەم ئەركه بەزۆر هەفان بسپێدریت لهوانەیه دووژمن هەستى پێبکات و ئەمەش مەترسى لهگەل خۆیدا دەهینیت و لهوانەیه لهناوبردنیش رووبەدات. پێویستبوو كۆنگره بەسەلامەتى ساز بدریت. بۆیه ئیمە زۆر وریا و بەدیقەت بووین، لەبەر ئەوه لهو کۆبوونەوهیەدا ئەو ئەركەمان به سەرۆك سپارد و گوتمان: "تۆ گامە هەفان گونجاو دەبینیت دمتوانیت لهگەل ئەو هەفانلانی ئامادەکارى پێك بهینیت". ئیدى لهو کۆبوونەوهیەدا ئەو بریارەمان بەمەنچینه وەرگرت، واتا بریارى ئەوهى كه ئیمە بچینه كۆنگره، ئامادەکارى كۆنگرەش سەرۆك بەرپۆه ببات، كات و شوین و چوون و هاتن هەمووى سەرۆك دەستنیسانی بکات. سەرۆكیش لهگەل هەفان "مەزلۆم دۆغان و سەیفەددین زووغورلو" كه ئەو كاته له ئامەد بوون، هەموو ئەو ئامادەکارېانەى ئەنجام دا. هەفانلانى دیکه كەسیان لهو ئامادەکارېیەدا شوپنگیر نەبوون. هەموو هەفانلانى دیکه چوون له ناوچەكاندا به كار و خەباتەوه خەریك بوون. واتا كۆنگره كهى و چۆن و لهكوئ سازمەدریت، كەس نەیدەزانى. سەرۆك بریارى داوو لهگوندى هیس لەمالى هەفان "سەیفەددین زووغورلو" كۆنگره سازبدریت، ئەوهشیان دەستنیسان كەربوو كه كهى هەفانلانی بێن و چۆن بێن...؟ هەوالى بۆ هەر ناوچەیهك دمنارد كه فلان و فلان هەفان بێنه فلانە جێگه، هەفانلانیش كه دەهاتنه شوینی دیاریكراو، هەفان "مەزلۆم دۆغان" و "سەیفەددین زووغورلو" ئەوانیان دەرگاوستهوه شوینی كۆنگره. واتا ناو و نیسانی شوینی كۆنگرەیان

بە کەس نەگووتبوو. چونکە لەوانەبوو لەهاتندا گرتن روویدابایە، ئەگەر بزانی ئەوا شۆینی کۆنگرە ئاشکرا دەبێت، بۆیە هیچ کەسێک شۆینی کۆنگرە نەدەزانی. بۆ نموونە؛ هەقالان کە دەهاتنە ئامەد نەیان دەزانی کۆنگرە لە ئامەدە یان لەشۆینیکی دیکە، کەس نەیدەزانی لەکوێیە؟ تەدبیریکی بەمجۆرە وەرگیرابوو. هەموو هەقالان بەمشۆیە کۆبوونەوه و بۆ شۆینی کۆنگرە نێردران. لە کۆتاییدا سەرۆک و من و وابزانم فاتمە (کەسیرە) یان هەقال "ساکینە جانسز" بوو، مابووین، هەقال "سەیفەددین زووغورلو" بە ترومیڵیک ئیمە ی بردە شۆینی کۆنگرە. ئیدی کۆنگرە یەکەم لەسەر ئەو بنەمایە و ئەو ئامادەکارییانە پێشکەوت...

کەش و هەوا (ئاتمۆسفیر) ی یەکەمین کۆنگرە چۆن بوو؟
بەشداربووانی کۆنگرە لەرووی چەندایەتی و چۆنایەتییهوه بە ج
شۆیهێک بوو؟

ئەو خانووی کەوا ئەگوندی "فیس" دا یەکەمین کۆنگرە ی (PKK) تیدا سازدرا

که کۆنگره دستپێکرد، بمتەواوی بەیادم نایەتەوه (۲۲) یان (۲۳) هەفان بووین، لەدەرەوهی ئەو هەفانانە دهبووایە هەفان "گەمال پیر" و "محەممەد قەرسوونگور"یش تەفلی کۆنگره ببووایە، هەفان "گەمال پیر" لەبەر ئەوەی لە زینداندا بوو، بۆیە تەفلی کۆنگره نەبوو، هەفان "محەممەد قەرسوونگور"یش خەریکی خەباتی سیفەرەک بوو، ئەمەش بۆ ئێمە گرنگە. واتا کاتیەک هەنگاوی پارتيبوون و ئەو ئامادەکارییانە لەم روووەوە دەمانکرد، شانبەشانی ئەمەش خەبات و شەری سیفەرەکمان پێشدمخست. چونکە ئێمە دامەزراندنی پارتيان بەجالاکی لەسەر "محەممەد جەلال بوچاق" رادەگەیانند. بۆیە دهبووایە ئامادەکارییەکان تەواو ببایە، بەمەش هەفان "محەممەد قەرسوونگور" تەفلی کۆنگره نەبوو. ئەو ئامادەکارییەکانی بەپێوە دەبرد. لەدەرەوهی ئەم دوو هەفانە هەموو ئەو هەفانانە دەستینیشان کرابوون تەفلی بوون، ژمارە هەفانانیش (۲۲) تا (۲۳) کەس دهبوون، ژمارە هەفانانی کچ کەم بوو، وابزانم دوو یان سێ کەس بوون.

بێگومان کۆنگره دوو رۆژ بەردەوام بوو، لەمالی هەفان "سەیفەددین زووغورلو" ئەنجامدرا و تەواو بوو. دایک و باوکی هەفان "سەیفەددین زووغورلو"یش نەیان دەزانی کە ئێمە کۆنگره لەمالی ئەوان سازدەدین، هەفان "سەیفەددین زووغورلو" بە دایک و باوکی خۆی گوتیبوو: "ئەوانە هەفانی منن لە خوێندنگا، من دەعوتم کردوون دوو - سێ رۆژ لێرە دەمیننەوه، بۆخومان خواردن دەخوین و قەسە دەکەین و پاشانیش هەر کەس دەگەرێتەوه شوێنی خۆی". بەمشێوەیە بە خانەوادەکە گوتیبوو، تەنانەت پاش کۆنگرەش دوا کاتیکی دوور و درێژ خانەوادەکە نەیزانیبوو ئەوە کۆنگره بوو و کۆنگرە دامەزراندنی (PKK) لەوێ سازدراوه، پاشان بەماوەیەکی زۆر ئینجا تێگەشتن، دوا ئەوەی کە هەر کەس زانی ئەوانیش پێیان زانی. بەراستی زۆر بەنەتێنی ئامادەکارییەکان ئەنجامدرا بوون، بۆیە بەبێ مەترسی و بەسەرگەوتوویی تەواو بوو.

رۆژەفلی کۆنگره چی بوو؟

ئەو چەمك و مەيلانەى لەنيۆ كۆنگرەدا دەرکەوتن چىبوون؟ چ بريار و رېنمايىهك له كۆنگرەو دەرچوو؟

مرۆف دىتوانىت بلىت له كۆنگرەدا سى مەيل و چەمك ھەبوون، ئەو مەيلەى كەوا سەرۆك نوینەرايەتى دەرکە كە ھەمان مەيل مۆركى خۆى لەسەر كۆنگرە بەجیھىشتبوو، واتا بەو پەرى ھوشيارىيەو لە پارتىبوون و لە كۆنگرەدا دەرچوان، بۆيە بەشداربوونى خۆيان بۆ كۆنگرە زۆر بەھىز بوو، لەسەر ووى ھەموويانەو سەرۆك. مەيلى دووھەمىش ئەو ھەمقالانە بوون تىروانىتى سەرۆكيان بەبناخە و مردەگرت و تەفلىشى دىبوون، بەلام ھەلسەنگاندن و بەشداربوونيان كەم بوو، زياتر دىمانخواست تىبگەن، بەلام بەتەواوھتى تەفلى ناخافتەكانى سەرۆك دىبوون، لەگەل ھەر بريارىكىدا بوون كە سەرۆك دىخواست لە كۆنگرە بىدات، بەلام زۆر بەھوشيارىيەو نەبوو، چونكە ئەگەر زۆر بەھوشيارىيەو بووايە ئەوا تەفلىبوونى خۆيان زياتر دەرکە، لەبەر ئەو تەفلىبوونى ئەوان لاواز بوو، ئەمەش مەيلىك بوو لەنيۆ كۆنگرەدا.

ژمارىيەكى زۆر بچوو كىش خاوەن مەيلىكى دىكە بوون، ئەو مەيلە چ بوو؟ ئەوانە بوون كە لە كۆبوونەوھەكانى دىكەشدا لەدزى دامەزراندنى پارتى بوون و نەياندەخواست تەفگەر بىتە پارتى. كەسانى بەمجۆرە زىدە تەفلىبوونى خۆيان ئەنجام نەدەدا، ئەوانىش ھەر دوو - سى كەس دىبوون "شاھىن دوھەز، عەلى چەتینەر" و يەك دوو كەسى ترىش ھەبوو، زىدە نەبوون. ئەوانە بە ئەنقەست تەفلى گەتوگۆكان نەدەبوون. ئىدى كۆنگرە بە سەلامەتى و جۆش و خرۆشەو تەواو بوو.

كاتىك كە كۆنگرە بەرەو تەواو بوون دەرچوو، ئىدى دەست بەھەلزاردن كرا تاكو بەرپۆمبەرايەتییەك بۆ پارتى ھەلپژىردىت. سەرۆك پىش ھەلپژاردنەكە ناخافتىكى پىشكەش كرد و تىیدا گووتى: "من ئەو تەفگەرەم تاكو نىستا ھىناو، باش و خراب، ھەر ھەمقالىك نامادەبىت سەرۆكايەتى تەفگەر بكات من نامادەم سەرۆكايەتى ئەم تەفگەرە تەسلىم بەو بكەم". بىگومان كەس دەرەكەوت كە ئەم نەركە لەئەستۆى خۆى بگرىت. جا ئەركىكى ھىندە مەزن كى دىتوانىت لەئەستۆى خۆى بگرىت، تا ئەو كاتە

به سەرۆكگهوه چهوت كهس له كۆمیتەى ناوهندییدا دهییت یان سەرۆك جودابوو؟

به سەرۆكگهوه چهوت كهس له كۆمیتەى ناوهندى بن، سەرۆك جودا و كۆمیتەى ناوهندیش جودا نهبوو. سەرۆكیش لهناویدا كۆمیتەى ناوهندى چهوت كهس بن، نهو كاتهش له سیستەمى ئیعمەدا سەرۆكمان جودا نهكردبووهوه، سەرۆكیش لهو كۆمیتەى ناوهندییدا ئەندامێكە، بەمشێوەیه بوو.

بیگومان "شاهین دوهمز" ههستا خۆی پێشنیاز کرد و گووتی: "من ئاماده و دهخوایم بیه ئەندامی كۆمیتەى ناوهندى". سەرۆك تاراڤمیهك "شاهین دوهمز"ی دمناسی، بۆیه پێیگووت: "بهراستی تۆ ئامادهی ئەم ئەرکه پێك بهییت؟ ئەرکیكى زهحمهته، چروپر و زۆر مهترسیداره، زۆر شت لهمرۆف دهخواییت، تۆ دمتوانیت لهژیر بارى ئەم ئەرکهدا دهریکهویت؟". "شاهین" گووتی: "من خۆم ئاماده دهبینم" بیگومان سەرۆكیش ههچى نهگووت، بینى كه ههفالانى تریش له كۆنگرهدا شتێك نالین، گووتی: "باشه مادام خۆت گونجاو دهبینیت"، ئیدی ناوی ئەویشی نووسی، ههفالانى دیکهش ههفالانى تریان پێشنیاز دهمکرد. بۆ نموونه ههندێك لهههفالان ههفال "مەزلۆم دۆغان"یان پێشنیاز کرد، سەرۆك گووتی: "تۆ ئامادهی بۆ ئەم ئەرکه؟" ههفال "مەزلۆم دۆغان" گووتی: "من خۆم پێشنیاز نهكردووه، ههفالان منیان پێشنیاز كردووه، مادام ههفالان پێشنیازیان كردووه ناتوانم رەتیكهمهوه". چونكه كۆلتوور و چهமکیكى ئیعمه ههبوو كه نهگەر تهفگەر یان ههفالان ئەرکیكى بهگهسیك سپارد، پێویسته نهو ئەرکه پێكبهییت. بیگومان بۆیه ههفال "مەزلۆم"یش نهو ئاخافتنهى کرد، دیسان نهريت و كۆلتووریكى ئیعمه ههبوو كه كهسمان خۆی خۆی پێشنیاز نهدهکرد، ههمیشه ههفالان ههفالێکیان پێشنیاز دهمکرد، ههچ كاتێك كهسیك شهخسی خۆی پێشنیاز نهدهکرد، نهريت و كۆلتووریكى بهمجۆرهمان ههبوو. ههڵبهته ئیدی "شاهین دوهمز" لهدهرموهى نهريت و كۆلتوورى ئیعمه ههلسوكهوتی کرد، كاتێك كه خۆی خۆی پێشنیاز کرد سهرنجی سەرۆك و ههمووشمانی راكیشا، بهلام پێویستبوو ئیعمه ئهوهمان رەخنه بكردابایه، وانا سەرۆك و

همموو همقالانیش دميانزانی که "شاهین دوهمز" ناتوانیت هم ئهرکه پیکینیت، هم کس دمیزانی که له کسیتی "شاهین دوهمز" دا تایبتمندی دسه لاتخواریتی زور بهیزه، کسیتی نهو کهسیتییهکی ناجیگیره و تمفلیهفه (تیکهال و پیکهاله)، له کسیتی نهودا سهرهړوی (لومپه نیزم) ههیه و ناکهویتهوه ناو ریکخستن و دیسپلینهوه، جدیدیهتی نییه، کهسیتییهکه دووژمن ویرانی کردوه، تایبتمندی کهمالیزمیشی تیدا بهیزه...هتد. هم بویه سهروک پی گووت: "بهراستی نامادی بو هم ئهرکه؟" سهروک چاوهرپی رای همقالان بوو هم بارمیهوه، همقالانیش دمنگی خویان نهکرد، بویه سهروکیش هیچی نهگووت.

بیګومان لیږمدا نیمه ههلهیهکی مهزمنان کرد، نیمه هممووشمان دهمانزانی که "شاهین دوهمز" شایستهی نهو ئهرکه نییه، کهچی کهسمان دمنګمان نهکرد. پاشان "شاهین دوهمز" بووه بهلایهکی مهزن بهسهر تمفګرهوه، زمبریکی مهزنی لهتمفګر دا. کاتیک که دستگیر کرا بهرخودانی نهکرد و تسلیم بوو، ههرچییهکی تمفګری دمیزانی تسلیمی دووژمنی کرد. نههمش تهریباتیکی مهزنی بو نیمه دوست کرد. هوکاری نهومی نهو تهریباتانهمان بهسهردا هات نهوا دمتوانم بلیم هم خالوه دوستی پیکرد، هم ههلهیهوه دوستی پیکرد.

له ناکامی ههلبزاریندا جهوت همقال بو کۆمیتتهی ناومندی دستنیشان کران، لهوانه یهکیکیان سهروک بوو، "مهممد قهرسوونګور، من (جهمیل بابک)، مزلوم دوغان، مهممد خهیری دوورموش، باقی قهرار (برای حمقی قهرار) یهکیکیشیان نهو "شاهین دوهمز" ه بوو. ئیدی نهو جهوت کهسه بووپنه ئندامی کۆمیتتهی ناومندی (PKK). پاشان لهناو کۆمیتتهی ناومندیدا دستتهی کارگیرپیشمان ههلبزارد، همقال "مهممد قهرسوونګور" یشمان گونجاو بینیبوو که له دستتهی کارگیریدا بیت، بهلام نهو همقاله ئهمی بهسند نهکرد و گووتی: "همقالانی لهمن باشتر همن نهو ئهرکه پیکینن، که همقالان منیان شایسته بینیهو شتیکی باشه، بهلام من خوم شایسته نابینم، من همقالی دیکه شایسته دبینم". نهو همقاله خوی له کۆنګرهدا ناماده نهیبوو، بویه که کۆمیتتهی ناومندی و دستتهی کارگیری ههلبزیردران ناګای لینهبوو، تهنامت خویشی پیشنیازی کردبوو که کی بکهویته شوینی نهو، نیمهش گووتمان: "مادام وایه همقالیکی ترمان

دەستنیشان کرد، بۆ دەستەى کارگێریش سەرۆک و من و ئەو "شاھین"ە بووین، واتا دەستەى کارگێرێ لە سێ کەس پێکھاتبوو، ئیدی بەمشێوھە کۆنگرە تەواو بوو. پێویستبوو بەیاننامەى راگەیاندن ئامادە کرابایە، ئامادەکارى سەفەرەک تەواو بکرایە و بەو چالاکیەش ئێمە (PKK) راگەيەنین. تا ئەو کاتەش پارتى لەھەموو شوێنێک رێکخستە بکریت و رێکخستنى پارتى دروست ببیت، ئیدی بۆ رێکخستەبوون دەستمان بەخەبات کرد. بۆ رێکخستنى پارتیش کۆمیتەيەگمان دروستکرد "کۆمیتەى رێکخستنى پارتى" من لەو کۆمیتەيەشدا بووم، بۆ ئەوێ بتوانین بەخیرایى پارتى رێکخستە بکەین. سەرۆکیش ئامادەکارى نووسینی بەیاننامەى دامەزراندنى پارتى دەکرد. دەتوانم بۆ کۆنگرەى یەکەم ئامازە بەو شانە بکەم.

خائێک سەرنجى مرۆڤ رادەگێشیت؟ شاھین دۆنمەز دەناسریت، کەسیتی ئەو و تایبەتمەندیاتیەکانى و مەسەلەى دەسلەتخواریتى و خۆ بەبەنجینە وەرگرتن و لومپەنیزمى ئەو...ھتد. بەلام بۆچى سەرۆک یان ئەو کۆمیتەيەى بۆ ئامادەکارى کۆنگرە پێکھێنرابوو شاھین دۆنمەز یان کردە ئەندامى کۆنگرە، پێشتریش تیروانىنى ئەو لە کۆبوونەومکاندا دیار بوو کە دژی پارتیبوونە، کەچى دیسانیش سەرۆک و کۆمیتەى ئامادەکار شاھین دۆنمەز وەک ئەندامى بەشدار لە کۆنگرە دەستنیشان دەکات و پاشانیش دەبیت بە ئەندامى کۆمیتەى ناومندى و ئەندامى دەستەى کارگێرێ...

راستە، راستینەى "شاھین دۆنمەز" بەمجۆرە بوو، بەلام لەپراکتیکیشدا کارى دەکرد، بۆ ئەوێ خۆى بە پەسەندکردن بەدات زۆر کارى دەکرد. وەکوتریش تواناکارى خۆى ھەبوو کە پێشکەوت. چونکە لە زانکۆش خوێندبووى، واتا توانستى وەھاشى ھەبوو.

له لایه کی تریشه وه چه مکیکی سهرۆک هه بوو که کهسیک بلێت: "من دمتوانم فلان کار بکهه" سهرۆک نه میدمگووت: "نا ناتوانیت" و "ناییت" هیچ کاتیکیش نه مهی نه گووتوووه. دمیخواست راستینهی نهو بهو بناسینیت، لهو کۆنگرهیشدا خواستی راستینهی نهو بهو بناسینیت، بهلام کاتیکی که "شاهین دوهمز" سوور بوو، نهویش گووتی: "مادام تۆ خۆت ناماده دمبینیت و دمخوازیت، شتیکی من بیلیم نییه". نه مه نزیکبوونه وهی سهرۆک بوو، واتا هه مفااتیکی بیگووتبايه دمتوانم نهو کاره بکهه، سهرۆک نه میدمگووت: "نا" دمیگووت: "مادام تۆ خۆت ناماده دمبینیت فهرموو بیکه".

نه مه نزیکبوونه وه مه کی دیموکراتیانهیه...؟

بیگومان کهسیک بلێت: "من دمتوانم نهو کاره بکهه" تۆ ناتوانیت بلێت: "تۆ ناتوانیت بیکهت"، وهکو تریش سهرۆک بۆچی نهو چه مکهی به بنه ما و مرگرت؟ چونکه چه مکی دیموکراتیانهی به بنه ما و بناخه و مردهگرت. نه مه هۆکاریکی بوو. هۆکاریکی تریش نه وه بوو که داگیرکه ران هه میشه به خه لکی ئیهمه یان گووتبوو: "ئیوه ناتوانن شتیکی بکهه، ناتوانن نه نجام به دهست بخهه". نهو چه مکه یان به سالان خستبووه نیو میشکی گه لی ئیهمه وه، بۆ نه وهی خه لکی ئیهمه باومر به خۆی نه کات. سهرۆکیش دمیخواست نه م چه مکه له خه لکی ئیهمه دا بشکینیت، ته نه نه ت نهو هه مفاالانهی که لاواز بوون و نه یان دمتوانی کاریکی بکهه، سهرۆک دمیخواست و هه ولیدهدا و باومری به وان بدات، مۆرالی و وره ی به وان دمه به خشی، بۆ نه وهی باومری به خۆیان بکهه و بتوانن هه نگاو به اوێژن. دمیگووت: "ئیوه دمتوانن بیکهه"، واتا نه م ئوسلوب و نزیکبوونه وه مه ی په یره و دمکرد، تاکو به م هه مفاالانه هه نگاو به اوێژیت، بۆ نه وهی نهو شته ی دووژمن به سالان خستبوونه مه میشکی خه لک، نهویش بتوانیت له میشکی خه لک دمریبخات، دووژمن و داگیرکه ران گووتبوویان: "تۆ ناتوانیت هیچ بکههت". نه گهر تۆش ههر پیی بلێت: "تۆ ناتوانیت، تۆ ناتوانیت..." نهو که سه ناتوانیت هیچ هه نگاوئیک به اوێژیت. پیویسته تۆ پیی بلێت: "تۆ دمتوانیت بیکهت" و هیز و وزه و مۆرالی بدمیت، تاکو نهو که سه هه نگاو به اوێژیت و باومری له لا دروست ببیت. چونکه سهرۆک نه م تیروانینه ی به بنه ما

ومر دمرگرت، که "شاهین دودمەز" گووتی: "من دمتوانم و نامادەم و بەخۆم باومەرم" نەپخواست بېشکیننەوه و گووتی: "مادام تۆ دەلێت من دمتوانم، فەرموو بیکە". هەلبەتە پاشانیشت سەرۆک دەپخواست رموشی ئەو و لاوازییەکانی بناسیت و هەمیش لەناو کار و جەقینەکاندا خۆی لە لاوازییەکانی رزگار بکات و هەنگاو بەردە پێشەوه بەاوێژیت، سەرۆک بەمجۆرە لە "شاهین دودمەز" نزیکبوومەوه. بەمە زۆر وزە و مۆرانیشتی و مرگرت و جورئەتیشتی و مرگرت، لە پراکتیکدا هەنگاویشتی دەهاوێشت. هۆی ئەوەی سەرۆک رموشی "شاهین دودمەز"ی دزمانی و رێگری لێنەکرد لەبەر ئەم هۆیانە بوو.

سەرۆک نزیکبوونەومیەکە بۆ مرۆفەکان هەبوو، دمیگووت: "ئەگەر لە (۹۹٪)ی خراب بووبیت و لە (۱٪)ی باش بیت ئەوا پێویستە مرۆف ئەو (۱٪) بەبنەما و مرگرت و ئەو (۱٪) بەهێز بکات، بۆ ئەوەی مرۆف بتوانیت لایەنی خرابەیی ئەو کەسە کەم بکاتەوه". نزیکبوونەوهی سەرۆک بەتەواوی لەسەر ئەو بنەمایە بوو: سەبارەت بە "شاهین دودمەز"یش هەمان ئەو نزیکبوونەومیەکە بەبنەما و مرگرت...

چەند هەفتەئێکی کچ بەشداری کۆنگرە ببوون، بەلام کەسیان لە کۆمیتەیی ناوەندییدا شوێنگیر نەبوون، خۆیان نەیان دەخواست یان هۆکاری دیکە هەبوو؟

هه‌فان ساکنه جانسز

هه‌فان عه‌باس (دوران کالکان)

ئهو کاته هه‌فالانی کچ زۆر بێ ئەزموون بوون و تازه بوون له پراکتیکدا، بۆ خویشیان خۆیان به‌گونجاو نه‌ده‌بیینی، هه‌فالانیش کهس نه‌وانیان پێشنیاز نه‌کرد، بۆیه هه‌فالانی کچ نه‌بوونه ئەندامی کۆمیتە‌ی ناوه‌ندییه‌وه...

**له‌ کۆنگره‌دا ناو و ئالا و سیمبۆلی پارتی چۆن گه‌فتوگۆی له‌سه‌ر کرا؟
به‌تایبه‌تی ناوی (PKK).**

له‌ کۆنگره‌دا هه‌ندی‌ک گه‌فتوگۆ کرا و هه‌ندی‌ک پێشنیاز کران، ئهو کاته ئیمه‌ به‌ته‌واوی بریارمان له‌سه‌ر نه‌دا. ئهو مه‌سه‌له‌نه‌مان بۆ سه‌رۆک به‌جیه‌یشت و گووتمان: "با پێشنیازی زیاتر وه‌ریگریت و پاشان له‌ناو ئهو پێشنیازانه‌دا ناوی‌کی گونجاو و ئارمێکی گونجاو ده‌ستنیشان بکات". ئیدی له‌ناو پێشنیازه‌کاندا هه‌م بۆ ناو و هه‌میش بۆ ئارم ئهو ناوه‌ی ده‌زانریت پارتیا کارکه‌رین کوردستان (PKK) و ئهو ئارمه‌ی ده‌زانرێ؛ زه‌مینه‌یه‌کی سوور، له‌ناوه‌راستیدا چه‌کوش و داسی‌ک ده‌ستنیشان کران، ناوی (PKK) وابزانم پێشنیازی هه‌فالان "مه‌زڵوم دۆغان" و "فه‌ره‌اد کورتای" بوو. هه‌فال "فه‌ره‌اد کورتای" خه‌لگی شاری ماردين بوو، ئەندازیار بوو له‌ زیندانی دیاربه‌گرده‌دا شه‌هید بوو.

ئەوان ناوی (PKK) یان پېشنیاز کردبوو و بەمشێوەیە ئەو ناوە پەسندکرا. لەدەرەوێ ناوی (PKK) چەندین ناوی دیکەش پېشنیاز کران، بەلام ئەم ناویان پەسندکرا، هەلبەتە ئەوێ ئارمیش "چەکووش و داس" بوو، لەدەرەوێ ئەم ئارمە ئارمە دیکەش پېشنیاز کرابوو، بەلام ئەمەیان پەسند کرا. چونکە تەفکەری ئێمەش ئەو کاتە لەژێر کاریگەری سۆسیالیزمی بنیادنراودا بوو. لە جیهاندا هەموو ئەو تەفکەرانیە بۆ ئازادی و سۆسیالیزم و دیموکراتییەت شەپیان دەکرد زۆربەیان ئەو ئارمەیان بەبەنجینە وەردەگرت، ئێمەش لەژێر ئەو کاریگەرییانەدا بووین، بۆیە ئەو ئارمەمان پەسند کرد.

پارتی دادەمەزرێت، کاریگەری دامەزراندنی پارتی لەسەر هەفاقان و گەل چۆن بوو؟ دەنگدانەووەیەکی چۆنی هەبوو؟

بێگومان کە کۆنگرە سازدرا و دەستمان بە رێکخستەکردنی پارتی کرد کاریگەری زۆر بەهێزی لەسەر کادیران کرد و جۆش و خڕۆشیکی مەزنی بەخشی و ئیدی ئێمە بووینە پارتی و هەر کەسیکیش خۆی بە پارتی دەزانی. بێگومان ئەمە هێز و وزە بە هەفاقان بەخشی و بەم دڵخۆشییەو زياتر کەوتینە نیو کار و خەباتەو. بەلام بێگومان هێشتا لە شۆرشگێڕێتی سەردەمی بەر لە پارتیبووندا دەژیان و پارتییتێ نەدەژیان، هەر بۆیەش تەواو لە پارتیبوون تێنەدەگەیشتین، ئیدی خۆمان بەئەندامی پارتی دەبینی. بەلام لەبەرئەوە لەزۆر روووە دووری پارتیبوون بووین. واتا لەهەموو روویکەو لە شۆرشگێڕێتی سەردەمی گروپدا دەژیان و شۆرشگێڕی ئەماتۆر بووین. رەوشی کادیڕ بەمەجۆرە بوو، بەلام مۆرال و جۆشیکی بەهێزی بە کادیڕ بەخشیبوو. چونکە هەر کەس خۆی بە ئەندامی پارتی دەزانی، بۆیە بەجۆشەو کاری دەکرد، بەلام بە کەسیتی ئاماتۆرییەو.

بێگومان کاریگەری لەسەر گەلیش هەبوو، لەبەرئەوە کە دامەزراندنی پارتیمان راگەیاندا کاریگەری خۆی کرد، بێگومان بەر لەووە گەل نەیزانیبوو کە هەنگاوێکی بەمەجۆرەمان هاوێشوو.

كه كۆنگره كۆتایی هات، دامه‌زراندنی پارتی كه‌ی راگه‌یه‌نرا...؟

هه‌ڵبەتە لەهه‌مان رۆژدا دامه‌زراندنی پارتی راڤه‌گه‌یه‌ندرا. چونكه هه‌شتا رێكخسته‌بوونمان تۆكمه نه‌كردبوو، ئه‌گهر ئێمه راڤه‌گه‌یه‌نین، بۆ رێكخستنی هه‌یه، ده‌وڵەت هه‌ر شمان بۆ بێنیت و زمه‌ریكى مه‌زن ده‌خوین. بۆیه بۆیوستبوو كه رێكخسته‌بوونیك به‌دیبنین، هه‌ڵبەتە به‌چالاکی سیفهره‌ك ده‌مانخواست راڤه‌گه‌یه‌نین، هه‌شتا ئاماده‌كاری ئه‌نجامدانی ئه‌و چالاکیه‌ ته‌واو نه‌بوو، بۆیه ئێمه راڤه‌ننه‌ده‌گه‌یاندا، ئیدی پاشان راڤه‌گه‌یاندا.

بێگومان گه‌ل كاتیك كه دامه‌زراندنی پارتی راگه‌یه‌نرا، ئه‌و كاته پێی زانی كه پارتی دامه‌زراوه، ئه‌مه‌ش كاریگه‌رییه‌کی زۆر به‌هێزی له‌سه‌ر گه‌ل دروست كرد، گه‌ل زیاتر باوه‌ری به‌ ته‌فكه‌ر كرد، زیاتر خۆی ته‌فلی ته‌فكه‌ر كرد، له‌زۆر شوێندا ته‌فكه‌ر زۆر فراوان و مه‌زن و به‌هێز بوو، ئیدی گه‌ل به‌هێزبوونی خۆی ده‌بینی. چونكه پارتی خۆی دامه‌زرا، تاكو ئه‌و كاته له كوردستاندا گه‌لی كورد ناوی پارتیه‌یه‌کی بۆ خودی خۆی نه‌بێستبوو، ئه‌و پارتیه‌یه‌ی هه‌بوون هه‌مووی پارتی ده‌وڵەت بوون، هه‌ی كوردانی‌ش نه‌بوون، هه‌ی ده‌وڵەت بوو هه‌ی تورکیا بوون. به‌ناوی كورد و كوردستان هه‌یچ پارتیه‌یه‌ك نه‌بوو و كورد نه‌بێستبوو، یه‌كه‌مینجار به‌ راگه‌یانندی دامه‌زرانی (PKK) بیه‌ی كه‌وا پارتیه‌یه‌ك به‌ناوی كورد و كوردستان دامه‌زراوه، له‌به‌ر ئه‌مه‌ زۆر كاریگه‌ری خۆی له‌سه‌ر گه‌ل كرد، واته‌ بیه‌یان كه پارتی ئه‌وان دامه‌زراوه، ئیدی خاوه‌نیکی ئه‌وان هه‌یه، تا ئه‌و كاته خۆی بێخاوه‌ن ده‌بینی، خۆیان بۆ رێكخستن و بۆ هه‌یز ده‌بینی، به‌لام به‌ له‌دایه‌كوونی (PKK) ئیدی خۆی به‌ هه‌یز و توانا بیه‌ی، بیه‌ی كه‌ ئه‌ویش هه‌یزه‌ك و ئیدی پارتی ئه‌ویش هه‌یه. له‌به‌نچینه‌دا ئه‌و كاریگه‌رییه‌ی خۆی له‌سه‌ر گه‌ل كرد، گه‌لیش زیاتر خۆی له‌ته‌فكه‌ر نزیک كرده‌وه و تییدا به‌شداربوو، بۆیه ته‌فكه‌ر له‌هه‌موو شوێنێكدا به‌م هه‌نگاوه‌ به‌هێز و فراوانتر بوو. له‌میژووی گه‌له‌كه‌ماندا یه‌كه‌مینجار بوو به‌ناوی ئه‌وه‌وه پارتیه‌یه‌ك دروست بیه‌یت. پارتیه‌یه‌ك كه به‌ چالاکیه‌ك خۆی راڤه‌گه‌یه‌نیت، هه‌میش به‌ چالاکی دژ به‌ "مه‌مه‌د جه‌لال بو‌جاق" خۆی راڤه‌گه‌یه‌نیت. چونكه گه‌لی كورد چه‌نده

به‌دهستی داگیرکهران زوئمی چه‌شتبوو، بهو رادمیه‌ش به‌دهستی خائین و سیخوړ و دمه‌لاتداری کوردیش زوئمی بینیبوو، له‌بنه‌رپه‌تیشدا نهو زوئمه‌ی دووژمن و دموئه‌تانی داگیرکهری کوردستان دمیانکرد به‌دهستی نهو خائینانه‌وه دمیانکرد. دموئه‌ت له‌هه‌ننیک شویندا خو‌ی دمدایه پېش، له‌زور شتیشدا خو‌ی له‌دواوه دشارده‌وه و چینی خائینی کوردی دمدایه پېش، هه‌موو زوئم و تاوانی به‌دهستی نهوان دمکرد، بویه نهو زوئم و تالانی و کوشتنانه‌ی نهوان دمیانکرد گهل چاک دهیبینی، چونکه به به‌رچاوی گهلدا دمیانکرد، له‌راستیدا دموئه‌گ به‌مه دهیخواست گاردانه‌وه و رک له‌به‌رامبه‌ر نهوان بیټ، نه‌ک له‌به‌رامبه‌ر دموئه‌ت، وانا تاکتیکی به‌مجوړه‌ی به‌پړیوه‌دمبرد، کوردی له‌دزی کورد به‌گاردمه‌ینا، کوردی به کورد به‌کوشت ددها، بویه گووتنیکیان هه‌یه ده‌ئیت: "سه‌گ سه‌گه، چ سپی چ رمش جیاوازیان نییه، سه‌گ به سه‌گ به کوشت بده" نهو تاکتیکیان دژ به کورد به‌پړیوه دمبرد.

نیدی کاتیک له‌دزی "محمهد جه‌لال بوجاق" نهو چالاکیه نه‌نجامدرا و له‌گهل چالاکیه‌که‌دا پارتی راگه‌یه‌نرا، کاریگه‌ریه‌کی مه‌زنی له‌سهر گهل کرد، باوم‌پیه‌کی به‌هیزی به گهل به‌خشی، بویه گهل به پارتی باوم‌پری کرد و له‌هه‌موو شوینیک که‌وته نیو جموجوئه‌وه و له‌زور شویندا گوپرایه‌لی پارتی بوو و له‌نیو ری‌کخستنی پارتیدا شوینی گرت، پارتی چی ده‌خواست په‌کسهر پتیکیده‌ینا، کاریگه‌ریه‌کی به‌مجوړه‌ی کرده سهر گهل.

بویه له‌دایکبوونی (PKK) له‌دایکبوونیک میژوویی بوو، له میژووی گه‌لی کورددا لاپه‌رمیه‌کی نوئ بوو، هه‌نگاویک نوئ بوو، په‌که‌مین جار بوو پارتیه‌ک به‌ناوی نه‌وانه‌وه دابمه‌زیت و رابگه‌یه‌نریت. نیدی گه‌لی کوردیش بووه خاومن پارتی خو‌ی. تا نهو کاته پارتیه‌کیان نه‌بوو، به‌ناوی کورد و کوردستان ری‌کخستنیک نه‌بوو و تییدا به‌شار نه‌ببوون، ته‌نیا له ری‌کخستنه‌گانی دموئه‌تی تورکیا به‌شار ببوون، نهو ری‌کخستنه‌ی که‌وا ته‌سفییه‌ی گه‌لی کوردیان نه‌نجام ددها، وانا نهو ری‌کخستنه‌ی پیشتر گه‌لی کورد تییدا شوینیان دمگرت ته‌سفییه‌ی گه‌لی کوردیان دمکرد. بویه له‌دایکبوونی (PKK) میژوویی بوو و لاپه‌رمیه‌کی نوئ بوو بؤ گه‌لی کورد.

PKK میژووێك له ئاگر

ئیدی به له‌دایکبوونی (PKK) و راگه‌یانندی دامه‌زرانی (PKK)، قوناخێك له كوردستان كوتایی پنهات و قوناخێکی نوێ سه‌ریهه‌لدا و ده‌ستیپێكرد. پێشتر میژوو، نه‌ك له‌سه‌ر قاچه‌كانی، به‌لكو له‌سه‌ر سه‌ری خۆی به‌رپوه ده‌چوو و سه‌راونخون ببووه‌وه، به‌م له‌دایکبوونه ئیدی میژوو گه‌رێندرایه‌وه سه‌ر قاچه‌كانی خۆی. بۆیه له‌دایکبوون و راگه‌یانندی دامه‌زرانی (PKK) پێشكه‌وتن و گۆرانکارییه‌كانی دوو قات زیاتر كرد، ئیدی کاریگه‌رییه‌کی به‌مجۆره‌ی كرد.

کاریگه‌ری دامه‌زرانی پارته‌ی له‌سه‌ر ده‌وله‌ت و هیزه‌كانی دیکه چۆن بوو؟ بۆ ئه‌وان به‌ چ واتایه‌ك ده‌هات؟

دییه‌نیك له كۆمه‌لكوژییه‌كه‌ی مه‌رع‌ه‌ش

ده‌وله‌ت به‌گرتنی "شاهین دونه‌مز" و خیانه‌تی ئه‌و تیگه‌یشته‌بوو كه ئییه‌ كۆنگره‌مان سازداوه و بووین به‌ پارتیه‌یه‌ك، تا به‌ر له‌گرتنی "شاهین دونه‌مز" ده‌وله‌ت نه‌یده‌زانی و

هیچ زانیاریهکی نه‌بوو. به‌لام بهم گرتنه‌ی "شاهین دوتمه‌ز" که دانی به‌هه‌موو شتی‌کدا نابوو و هه‌موو شتی‌کی ته‌سلیم به دمو‌لته کردبوو، به‌بی ئه‌شکه‌نجه‌کردن دانی به‌هه‌موو شتی‌کدا نابوو، دمو‌لته بووه خاومنی زانیاری. هه‌لبه‌ته دمو‌لته سه‌رم‌تا باوم‌ری پی‌نه‌کردبوو، گووت‌بووی: "ئه‌مه درؤ دمکات ئی‌مه ده‌خله‌تینی‌ت" به‌وجوره مه‌زمندی نه‌دم‌کرد که‌وا "شاهین" به‌بی ئه‌شکه‌نجه‌کردن ته‌سلیم بی‌ت، چونکه ئه‌و قسانه‌ی "شاهین" کردبووی هیچ ته‌حه‌مولیان نه‌دم‌کرد، هه‌ندی‌ک شت که "شاهین" دانی پ‌یدا نابوو دمو‌لته هیچ زانیاریه‌کی له‌سه‌ر نه‌بوو و نه‌میدزانی، بۆیه دمو‌لته ده‌ی‌گووت: "ئه‌مه درؤ دمکات" و باوم‌ریان پی‌نه‌کرد. و‌مکو‌تریش له‌ئاستیکی وه‌ها‌دا خیانه‌تی‌کی به‌وجورمیان هیچ باوم‌ر نه‌دم‌کرد. چونکه کادیری ئه‌م ته‌ف‌گه‌رمیان به‌جۆری‌کی تر ناسی‌بوو، بۆیه سه‌رم‌تا پی‌ی باوم‌ر ناکه‌ن، پاشان باوم‌ریان پ‌یکردبوو. تا ئه‌و کاته‌ش ته‌ف‌گه‌ر هه‌ندی‌ک ته‌دبیری بۆ خۆی وهر‌گرت‌بوو.

دم‌توانم بل‌یم؛ پ‌یش ئه‌وه‌ی ئی‌مه دامه‌زراندنی پارتی رای‌گه‌یه‌نین دمو‌لته دمیزانی که ئی‌مه کۆنگره‌مان سازداوه و پارتیمان دامه‌زراندووه و ر‌یک‌خستنی‌کی پارتی هه‌یه و ده‌خ‌وا‌زین به‌ چالاکی به‌سه‌ر "بو‌جاق"‌دا پارتی رای‌گه‌یه‌نین. "شاهین" به‌ته‌وا‌وی نه‌میدزانی، به‌لام مه‌زمندی دم‌کرد که پارتی به‌ چالاکی به‌سه‌ر "بو‌جاق"‌دا خۆی راده‌گه‌یه‌نی‌ت، ئه‌مه‌ی باس کردبوو. بۆیه دمو‌لته دمیزانی چۆن ر‌ی‌گ‌یری له‌مه‌ بکات، ده‌ی‌خ‌وا‌ست ته‌دبیری ئه‌مه وهر‌ب‌گ‌ر‌یت و له‌سه‌ر ئه‌مه‌ش سوور بوو، به‌لام ئی‌مه‌ش له‌سه‌ر برپاری خۆمان سووربووین.

ئه‌مه راستینه‌ی ئه‌م ته‌ف‌گه‌رمیه، ئه‌گه‌ر ته‌ف‌گه‌ر هه‌رجییه‌کی داوم‌ته پ‌یش خۆی تی‌یدا سووربووه و پ‌یکه‌یه‌ناوه، جا چ دره‌نگ بی‌ت یان له‌کاتی خۆیدا بی‌ت، ئه‌مه تایبه‌تمه‌ندییه‌کی ئه‌م ته‌ف‌گه‌رمیه. له‌به‌ر ئه‌وه‌ی خاومن تایبه‌تمه‌ندییه‌کی به‌مش‌ی‌وه‌یه، گه‌لیش ئه‌مه ده‌زان‌یت، بۆیه گه‌ل باوم‌ری به‌م ته‌ف‌گه‌ره کرد. واته ته‌ف‌گه‌ری ئاپ‌و‌چی هه‌رجییه‌ک بل‌یت راست ده‌بی‌ز‌یت و پ‌یکه‌یه‌نی‌ت. ئیدی قه‌ناعه‌تی‌کی به‌مجۆره له‌نی‌و گه‌ل‌دا دروست بووه. چونکه له‌زیان و پ‌راکتیکی (PKK)‌دا ئه‌مه‌ی بینووه، که (PKK) نه‌توان‌یت شتی‌ک بکات ناب‌ی‌ز‌یت، که ده‌ئاخ‌ف‌یت که‌واته ده‌یکات، که کردی ئینجا قسه

دمكات. ئیدی ئەمە باوەڕپێهێکی بەهێزی بە گەل بەخشی، بەمشێوهیە (PKK) لەناو گەلدا ناسرا.

من لەناخافتنی خۆشمدا گووتم؛ بۆ نموونه ئێمە دهمانخواست لە سیفەرەك بگمێنە گەرێلا و گەرێلاش لەهەڕێمی "بۆتان" پێك بێنین، هەرچەندە لە سیفەرەك ئەو نامانجانە بۆخۆمان دانابوو بەتەواوی پێكنههات، دیسانیش دەستبەرداری نەبووین، درنگیش بێت ئێمە دیسان ئەو نامانجەمان پێكهێنا.

لەمەسەلەی راگەیانندی دامەزرانی (PKK) شدا. هەرچەندە "شاهین دۆمەز" خیانەتیشی کرد، دیسانیش ئێمە سووریووین لەسەر ئەوەی بەچالاکێ بەسەر "بوچاق" دا پارتی راگەیهێنین. ئیدی ئەوە تاپەتەمنەندێهێکی ئەم تەفگەرە، دەوڵەت چەندە خواستی رێگیریش لەمە بکات بەلام نەیتوانی. کاتیك پارتی راگەیهێنرا، ئەمە بۆ دەوڵەتیش شتێکی نوێ بوو، چۆن بۆ گەلی کورد و تەنانەت کادیری تەفگەر راگەیانندی دامەزرانی (PKK) گوزارشتی لەشتێکی نوێ دەکرد، بۆ دەوڵەتی تورکیاش گوزارشتی لەشتێکی نوێ کرد، چونکە تا ئەو کاتە بەناوی کورد و کوردستان هیچ پارتییەك دروست نەبوو، بەمشێوهیەش خۆی رانەگەیاندا، هەر پارتییەکیشتی کە دروست بوو بێت بەشاراوێی خۆی هێشتۆتەوه و بەمشێوهیە خۆی رانەگەیاندا، کەسێك نەیدەزانی ئەو پارتییانە هەن یان نا، بەناوی پارتییەکان کار و خەباتیان نەدەکرد. هەبوون پارتی بوون، بەلام رێکخستن و چالاکێ و خەباتیان نەبوو، کەسێك پێی نەزانیبوو کە هەن، ئیستا (PKK) بە چالاکییەك خۆی بۆ دنیا رادەگەیهێنێت، ئەمە پێکەمین چارە شتی وەها نەنجام بدرێت. ئەمە بۆ دەوڵەتی تورکیا زۆر گرنگ بوو، کەواتە ئیدی کورد بەناشکرا و بەناوی خۆی خۆی رادەگەیهێنێت و خاوەندارێتی لەچارمنووسی خۆی دمکات و ئیدی چارمنووسی خۆیان دهمەنەوه دەستی خۆیان.

کەواتە راگەیانندی دامەزرانی (PKK) بەو واتایە دەهات کە؛ ئێمە ئیدی ئەو ژبانه پەسند ناکەین، ئیدی لەهەموو روویکەوه داگیرکەری رەتدەکەینەوه، ئێمە پەيوەندی خۆمان لەگەڵ داگیرکەری دەچڕێنین. ئەمە راگەیانندی ئەوە بوو، بۆیە بۆ دەوڵەت ئەمە پڕ گرنگ بوو...

له بهرام بهر نهو ههنگاوهی که تهمنگهر بؤ بوون به پارتی هاویشتبووی، دموکراتیک ههنگاوی هاویشت؛ له (۲۴) ی مانگی دوازدهی (۱۹۷۸) دا "کۆمه‌لکوژی مهرعش" ی نهنجام دا. نه م کۆمه‌لکوژییه وه‌لامیک بوو بؤ پارتیبوونی نیه. بهر لهوهی نیه پارتی رابگه‌یه‌نین کۆمه‌لکوژی مهرعش نهنجام درا. بؤچی؟ چونکه "شاهین دونه‌ز" زانیاری به‌دموکرات دابوو، که نیه کۆنگره‌مان سازداوه و بووین به پارتیه‌ک و ریکخستنی پارتی پی‌شده‌هین و خۆشی به چالاکیه‌ک گوزارشت له م دامه‌زراندنه دمکات. ئیدی دموکرات دمیخواست ریکتری له مه بکات، هم له سیفهره‌ک هاوکاری "محمد جه‌لال بو‌جاق" ی دمکرد، هه‌میش به‌چروپری هی‌رش دی‌کرده سهر نیه، تهمنگهرمانکی دیکه‌ی له‌دزی نیه هاندده و شمری له‌دزی نیه‌ی پی‌دمکردن. له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه کۆمه‌لکوژی مهرعشی نهنجام دا، بۆیه به‌مه به‌رسفیکی دا به سازدانی کۆنگره و ریکخسته‌بوونی پارتی.

دموکرات به شه‌یدکردنی هه‌فال "حه‌قی قه‌رار" به‌یامیکی بؤ کادی‌ران دا "ده‌ستبه‌ردهن، نه‌گهر ده‌ستبه‌رنه‌دن هه‌مووتان و مکو حه‌قی قه‌رار دمکوژین..." به‌لام به کۆمه‌لکوژی مهرعش به‌یامیکی بؤ گه‌ل دا "پی‌ویسته نی‌وه له م تهمنگهرمان به‌شدار نه‌بن، نه‌گهر شوین بگرن نه‌وا دمه‌تانکوژین و کۆمه‌لکوژتان دمکه‌ین، پی‌ویسته نی‌وه دووری نه‌م تهمنگهره رابوه‌ستن". به‌یامیکی به‌مشویه‌ی به گه‌ل دا. نیه نه‌و به‌یامه‌مان وه‌رگرت. سه‌رۆک نه‌و کۆمه‌لکوژییه‌ی مهرعشی شیکردمه‌وه و پاشان وه‌ک نامیلکه‌یه‌کیش بلا‌وکرایه‌وه، ناوی نامیلکه‌که‌ش "سه‌باره‌ت به کۆمه‌لکوژی مهرعش" بوو.

نه‌م کۆمه‌لکوژییه گوزارشت له‌چی دمکات؟ بؤچی له‌و کاته‌دا نهنجام درا؟ نه‌و کۆمه‌لکوژییه چی له‌گه‌ل خۆیدا ده‌هینیت؟ نه‌و مه‌سه‌لانه‌ی هه‌موو له‌و نامیلکه‌یه‌دا شیکردمه‌وه، یه‌که‌مه‌جار له‌سه‌رتاپای تورکیا و کوردستاندا سه‌رۆک نه‌و کۆمه‌لکوژییه‌ی شیکردمه‌وه و لێی تی‌گه‌یشت و نامانه‌که‌ی بی‌ی، نه‌و نامیلکه‌یه‌مان له‌سه‌ر کادی‌ران بلا‌وکردمه‌وه، بؤ نه‌وه‌ی کادی‌ران له پی‌شازویه‌که (هۆناخه‌که) تی‌بگه‌ن، دووژمن چۆن دیته سه‌ر تهمنگهر و نه‌و هه‌نگاوه‌ی دمکرت به‌او‌ئێ‌ت چ هه‌نگاویه‌ک؟ که ده‌خوازن کۆمه‌تایه‌کی سه‌ربازی نهنجام به‌دن. چونکه ئیدی نه‌و ته‌دبیرانه‌ی تا‌کو نه‌و کاته دموکرات وه‌ریگرتبوو هی‌چ نهنجامیکی بؤ نه‌م تهمنگهره نه‌بوو، ئیتر دموکرات دمیخواست به‌ناشکرا و

بەهەموو هیزی خۆیەوه هیرش بکاته سەر تەفگەر، تا ئەو کاتە سەرمتا بەدزییەوه
 هیرش بڕدە سەر تەفگەر، زیاتریش ھەندیک گروپی ناردە سەر تەفگەر، کە ئەنجامی
 بەدستنەخست، ھەندیک گروپی دیکەیشی لەگەڵ گروپەکانی دیکە ناردە سەر تەفگەر،
 گروپە چەپرۆمەکان، گروپە کوردییەکان، فێودالی کورد... کە بیانی بەمەش ئەنجام
 بەدستناخات، بە نیوە نەینی و نیوە ئاشکرا لەھەندیک ناوچەدا ھاتە سەر تەفگەر،
 ئیدی ئەو تاکتیکە بەرپۆوە دەبێت، کە بیانی بەمەش ناتوانیت رێگری لەپیشکەوتن و
 مەزنوونی تەفگەر بکات، نیت بەئاشکرا و بەهەموو هیزیکی خۆیەوه دەخواست هیرش
 بکاتە سەر تەفگەر، بە کۆمەڵگۆزی مەرعەش ئەم بێقاژۆیە دەستیپێکرد. ئەمە
 ئامادەکاری بوو بۆ ئەنجامدانی کودەتای سەربازی (۱۲)ی ئەیلولی (۱۹۸۰). سەرۆک ئەمە
 دەستنیشانکرد، نیت ھەلۆپستی دەوڵەت لەسەر ئەو بنەمایە بوو. چونکە بیانی نیت
 مەسەلەی (PKK) وەکو رابردوو چارەسەر نابێت، بە لەدایکبوون و راگەیانندنی
 دامەزرانی (PKK) ئیدی لە کوردستاندا رەوشیکی نوێ پێشەدەکەوت و کورد بە ئاشکرا
 خۆیان رادەگەیەنن، کە شەڕ و کار و خەبات دەکەن. دەوڵەتیش بەمشۆە ئامادەکاری
 خۆی پێشخست و بەو جۆرە وەلامی ئیمە دایەوه، ئیمە خواستمان کە لە سیفەرەک
 تەفگەر بگەینەن گەریلا، دەوڵەتیش خواستی بە کۆمەڵگۆزی مەرعەش بکاتە کودەتای
 سەربازی. ئیدی لەنیوان ئیمە و دەوڵەتدا شەڕیکی بەمجۆرە پێشکەوت.

بێگومان راگەیانندنی دامەزرانی (PKK) لەجوارچۆی کورد و تورکیادا نەمایەوه، بەلکو
 بەراگەیانندنی دامەزرانی (PKK) دەنگی کوردان گەیشتە گۆرەپانی نیودەوڵەتیش. تا ئەو
 کاتە جیھان چی لەبارەی کوردەوه دەزانی؟ وایاندەزانی کە کورد و کوردستان لە تورکیادا
 مردووه، کێشەپەکی بەمجۆرە نەماوه، بەلام بە راگەیانندنی دامەزرانی (PKK) ببنیان کە
 کورد نەمردووه و دەلیت: "من ھەم" ئەو کاتە لەھەندیک دەزگای راگەیانندنا ئەو
 مەسەلەپە باسکرا و ئامازە پێشرا، کەواتە کورد ھەنگاو دەھاوێژیت تاکو بۆخۆی کار و
 خەبات بکات، کەواتە نەمردوون، بەراگەیانندنی لەدایکبوونی (PKK) ئەم راستییە
 ئاشکراوو. بۆیە راگەیانندنی دامەزرانی (PKK) تەنیا راگەیانندنیکی ئاسایی و سادە
 نەبوو، بەلکو موداخەلەپەک بوو سەر میژوو، ئەو میژووێ کەوا نەکۆلی لە کورد دەکرد
 و لەناوی دەبێت، (PKK) موداخەلەپە ئەمە بوو، بەئاشکرا راگەیانندنی ئەمە بوو کە

ئیدی: "من ئەو میژووو رەتدەمکەمەو، من ئەو ژیانە رەتدەمکەمەو، من ھەم، یان بەنازادی دەژیم یان نازیم" ئەو پەیامە دیار ھەر کەس...

وێکو باستان کرد، بەر لە رۆژانی گودمتای (۱۲)ی ئەیلولی (۱۹۸۰)، رەوشیکی گرز و ئالۆز لەئارا دابوو، لەدوای دامەزراندنی (PKK) وە کۆمەڵگۆزی مەرەش روودەدات، ھەروەھا باسی ئەوێشان کرد کە سەرۆک ئەو کۆمەڵگۆزییە شیکردمەو و ھەڵسەنگاند و پێشبینی روودانی گودمتایەکی کرد، ئەو کاتە تەفگەر و سەرۆک چ تەبیری ئێک و مردمگرن؟ ھەروەھا تا چەند ئەو شیکردنەو و مەزەندە و ھەڵسەنگاندن و پێشبینیانە بوونە مۆلکی گەل و ھێز و لایەنەکانی دیکە؟

بێگومان ئەو کاتە رەوشیکی پڕ دژوار ھەبوو، چەپەکان و ھاشیستەکان شەریان لەدژی یەکتەر دەکرد، ناکۆکییەکان زۆر بەھێز بوون، لەلایەکی دیکەشەو تەفگەری کورد لەپێشکەوتن دابوو، لەنێوان کورد و دەولەتی تورکیادا ناکۆکی بەھێزتر دەبوو، لە تورکیادا لەنێوان چەپ و ھاشیستەکانیشدا ناکۆکییەکان بەھێزتر دەبوون، کێشە و گرفتە سیاسی، ئابووری، کۆمەڵایەتیەکان زۆر بوون.

ھەروەھا لەھەریەکەدا ھەندێک گۆران و پێشکەوتن روویان دەدا، لە خۆرھەلاتی ناوین و جیھاندا، سۆفییت موداخەلە ئێفغانستانی کردبوو، لە ئێراندا رژیمی "شاھنشاه" کەوتبوو و شۆرشیکی جەماوەری بەربا ببوو، لەناوچە خۆرھەلاتی ناویندا ناکۆکی نێوان سۆفییت و ئەمریکا ھەبوو، ھەندێک دەوڵەت لەگەڵ سۆفییت و ھەندێکی تریش لەگەڵ ئەمریکادا سەنگەری بەندەبوون، ئەو پێشکەوتن و ئالوگۆرانی کەریگەری خۆیان لەسەر تورکیا دەکرد، چونکە تورکیا دەوڵەتی ئاتۆ (NATO) بوو، ئەمریکی ناتۆش ئەو بوو کە سیستەمی سەرمايەداری و بەرزەوھەندییەکانی بپارێزێت، ئەو رەوشە

لناوچهكه و جيهاندا هېوو، نهو رموشه توركيای تيدا دمگوزمرا جی دمخواست؟
 پيوستېو تورکيا بتوانيت هم سيستمی سرمايمدارى و هم نهو رژيمی لهتورکيا
 بالادست بوو بيانپاريزيت، هر بويه کودتای سهربازيان ههنگاو بهههنگاو نهنجام دمدا.
 رهوشیکی بمجوره هېوو، بهلام زيده لهلاين هيچ کهسيکهوه شينهدمکرايهوه و
 نهدمبينرا. سرۆک نههمی بينی، تمنامت به کۆمهلگۆزی ممرعش نههم رموشه
 بمتهواوی روونبووه که بهرمو کوئ دهچيت، سرۆک خواستی هم کادير و تهمگمر بۆ
 نههم ناماده بکات، هميش نههم رموشه له چهپی تورکيش بگهيمنيت، بويه شانبهشانی
 نههم سرۆک سهارمت به نايدیولۆزیا و سياست ناميلکهمی دمرخت بهناوی
 "نايدیولۆزیا و سياست هپين و چون سهربانهلداوه؟" بۆ نهوهی پيداويستی کادير
 لمرروي نايدیولۆزی و ريکخستنييهوه دابين بکات، چونکه نيهم پارتيمان دامهزراند بوو
 و ريکخستنی پارتی و خهباتی پارتی هېوو، رموشی کاديران هېوو، له چهندين روومه
 کادير له نهमतۆزی و سهرمتاييپووندا دهزیا و نهدمبووه بهرسف. ياخود کيشه و گرفتى
 بۆ ريکخستهبوون و خهباتی پارتی دروست دمگرد، مەترسی دروست دمگرد، بۆ نهوهی
 پيداويستی کاديران لهم روومه دابين بکات، سهارمت به نايدیولۆزیا و سياست نههم
 ناميلکهمی دمرخت، نههم ناميلکهميشمان بلاوگردهوه، لهسر کۆمهلگۆزی ممرعشيش
 ناميلکهمی نووسی و بلاومانکردوه، بۆ نهوهی هم کاديران پهرومرد بکړين و ناماده
 بکړين بۆ هر پيشکهوتن و پيشهاتیک و بۆ هر ئهركيک، هرومها بۆ نهوهی نههم کيشه
 و گرفتانهی تيدا دهزين چارمهريان بکهين.

لهلايهکی دیکهشوه سرۆک دهخواست بهرپرسياريتی خوی لهبهرامبر چهپی تورک و
 گهلی تورکيا پیکهيتيت، سرۆک هميشه و لههر ههلوهمرجیکدا نهوهی بمبجنينه
 ومردمگرت. بۆ نههم مهبسته سرۆک منی نارد نههمره و پتی گووتم: "برۆ چهپی
 تورک ببينه و قسهيان لهگهلدا بکه و پپيان بلئ که له تورکیادا وا خمریکه کودمتايهکی
 سهربازی رووددات، نههمش زۆر مەترسیداره، پيوسته مرؤف بهخيرایي تهدير
 ومبرگريت... پيوسته ههمو هيزه چمپ و ديموگراتيخوازهگان لهجوارچیوهی
 بهرميهکی ديموگراتيدا کۆبينهوه، نهگمر ريککهوتن نههم نهدريت، نهوا ههمو
 تهمگهرهگان زمريان بهرمکهويت" سرۆک به منی گووت، نههم مهسهلهيکيان که

پېښت دمکات لهگه‌لاندې قسې لاسر بکھیت، دوومیش: نهموونمکې سالی (۱۹۷۱) هه‌بوو، که کودمنا سمربازییه‌که زمبریکې مهنی له چېپ دابوو. کادیرانی پېشه‌وه (پېشه‌نگ) هه‌موویان دمستگیر کرابوون، لاسیداره درابوون، کوژرابوون، تمفگهرمان پهرشوبلاو ببوون، بۆ نه‌وهی جاریکې دیکه پېغازویه‌کی به‌هه‌مان شیوه روونه‌داتمه‌وه پېیان بلی: "با هه‌ر تمفگهریک ههنلیک له کادیرانی کومیته ناومندی خوی رهمانهی دهره‌وهی تورکیا بکات، نه‌وانه‌ی که دهمیننه‌وه نه‌گهر زمبریشیان به‌ربکه‌وئت نه‌وا نه‌وانه‌ی دهره‌وه دفتوانن به‌ردهموامی به تمفگهرمکھیان بدن، لاسالی (۱۹۷۱) دا له‌بهر نه‌وهی ته‌دبیریکی به‌مجوره وهرنه‌گیرابوو، هه‌موو کادیرانی پېشه‌نگ شهید بوون. هه‌ر بویه نه‌و تمفگهرانه زمبری کوشنده‌یان خوارد و نه‌مانتوانی به‌خیرایی خویان کوبیکه‌نه‌وه، نه‌گهر جاریکې دیکه رهوشیکې به‌مجوره دهریکه‌وئت ئیدی ناتوانن خویان کوبیکه‌نه‌وه سهریه‌ک، نه‌مه‌ش هر مترسیدار ده‌بیت، نه‌گهر له تورکیا چېپې تورکیا و تمفگهری چېپې دیموکراتی زمبریان به‌ربکه‌وئت نه‌وا کاری ئیمه‌ش زور دژوار دمکات. بۆ نه‌وهی نه‌مه روونه‌دات و تمفگهری ئیمه‌ش زمبری زور مهنی به‌رنه‌که‌وئت، پېویسته تمفگهری چېپې تورکیاش زمبری به‌رنه‌که‌وئت...". به‌منی گووت: "لاسهر نه‌م مه‌سلانه قسهایان له‌گه‌لدا بکه و چ ئهنجامیکې ده‌بیت وهره به‌گوهری نه‌وه‌ش نه‌و کاته هه‌لسمنگاندنی خومان دمکھین، به‌گوهری نه‌مه‌ش چ برپاریک پېویست بیت وهریدمگرین و چ هه‌نگاوئیکیش پېویست بیت دمیهاوئیزین"

بېگومان من چوومه نه‌نقهره و ههنلیک هیزی چېپې تورکیام بینی، له‌م بارمیه‌وه گف‌توگوم له‌گه‌لاندې کرد، نه‌وان مهنده و پېشبینی نه‌وه‌یان نه‌دمکرد که کودمناپه‌ک رووبدات، وکوتریش دمیانگووت: "نه‌گهر کودمناپه‌کیش رووبدات نه‌وا ئیمه نامادمین له‌دژی رابوستین، بۆ ئیمه گرنگ نییه". هه‌ر بویه‌ش نه‌و پېش‌نیازهی ئیمه‌یان زیده به‌جددی وهرنه‌گرت. هه‌م بۆ نه‌وهی ریککه‌وتن ئهنجام بدمین، هه‌میش ههنلیک کادیری خویان بۆ دهره‌وه رهمانه بکمن، نه‌مانه‌یان به‌جددی وهرنه‌گرت. کاتیک که بینیم هه‌وای نه‌وان جودایه و قاحیان له هه‌وایه و پېشکه‌وتن و ئالوگ‌وهرمان تاهیب ناگهن و لئی تیناگهن و به‌مشیه‌یه پیداکریش لاسهر هه‌لوئستی خویان دمکهن، منیش گهرامه‌وه. من به سهرۆکم گووت: "رهوشی نه‌وان به‌مشیه‌یه"، سهرۆک گووتی: "مادام وایه

ئېمه نهو تەدبىرى پېويستە بۇخۇمان وەردەگرين، ئېمه ئەركى خۇمان پېكېينا، كه ئەوان پېكى ناھىنن ئېمه چېبكهين؟ شتىكى ئېمه بېكهين نىيه. با ئېمه بۇخۇمان چ تەدبىرىك پېويستە وەربىگرين".

رېك ئەو كاتە "شاھين دوجمەز" لەشارى ئەلەمزىز دەستگىر كرابوو، كاتېك كه من دەچوومە ئەنقەرە سەرمەتا چوومە "ئەلەمزىز" لەوئ ھەفالاڭم بېينى، پاشان چوومە ئەنقەرە، لە ئەنقەرە نزيكهى مانگېك مامەو، كه گەرامەو دەيسان لەرى خۇمدا چوومەو ئەلەمزىز، چونكه ترومبېل بۇ ھاتن و چوون تا ئەلەمزىز ھەبوو، بۇيە من چوومە ئەلەمزىز، لەوئ سەردانى ھەفالاڭنىش كەرد، لەبنەمادا من پېويستېوو بچوومايە ئامەد (دیاربەر)، چونكه سەرۆك لەوئ بوو. من بلیتم بېرى و ھاتمە ئەلەمزىز، لەبەر ئەوئ بلیتم بۇ ئامەد دەستەكەوت، بۇيە چوومە لای ھەفالاڭى ئەلەمزىز بۇ ئەوئ ئەوانیش بېينم و پاشان بلیتى ئامەد پەيدا بکەم و بچمە ئامەد. بېگومان من نەمدەزانى كەوا لە ئەلەمزىز ھەفالاڭ گىراون، من چوومە گەرەكى "ھوزى چەخماخ"، لەوئ ھەندېك دۆست و ھەوادارى خۇمانم بېينى و بەمنیان گووت: "تۆ لېرە لە چ دەگەرپېت؟ ھەموو ھەفالاڭ گىراون، پۆلىس وا ھەموو شوپىنېك دەگەرپېت و دەپشكېت" وامزانى گالتە دەكەن، كەچى بېينم بەراستیانە و گالتە ناکەن و زۆربەى ھەرە زۆریان گىراون، كاتېك كه بېينم ھەندېكيان گىراون، لەردوشى ھەندېك ھەفالم پەرسى زانیم كه ھەندېك لە ھەفالاڭنىش نەگىرابوون، گووتم؛ با ھەم ئەوان بېينم و لە رەوشەكە تېگەم و ھەمیش تەدبىرى پېويست وەربىگرين، پاشان دەچمەو ئەمەد. ھەلبەتە بلیتیش نەبوو، گووتم؛ تا ئەو كاتە بلیتیش پەيدا دەكەم و بەرەو ئەمەد بەرپەدەكەوم، ئەنجامى ئەو جەفیانەى كەوا لەگەل ھېزە چەپرەموكاندا ئەنجام دەبوو بە سەرۆك دەلیم".

ئەو ھەفالاڭەى نەگىرابوون بەشەو ئەوانم بېينى و قسەم لەگەلئاندا كەرد، بېينم رەوش زۆر جەدىيە، ھېشتا نەمانزانى بوو كه "شاھين دوجمەز" تەسلىم بوو، بەلام لەشېوئى كرتن و ھېرشەكانى دووژمن تېگەپشتەم كه تەسلىمىيەتېك و خیانەتېك ھەيە، ھەلبەتە نەمەش مەگەر ھەر "شاھين" بېكەدبايە. واتا من لەشېوئى ھېرشكەردنى دووژمن دەركم بەوەكەرد كه "شاھين" ئەو زانیاریانەى داو و تەسلىم بوو. منیش لەوئ گىرام، بەلام لەبەر ئەوئ ناسنامەى من ساختە بوو، دیاریش نەبوو كه ساختەيە، ناسنامەى ئەنقەرە

بوو، بۇيە من دوو سى سەعات لەدەست ئەواندا مامەو، پاشان منيان بەردا، من زانيم
 كە پاشان دەمناسنەو، بۇيە منيش يەكسەر لەوى دەرگەوتم و نەمامەو، دواى
 كاترميڼك كە منيان بەردا ھەستيان بە من كرد، بەدوامدا ھاتبوون و لەھەموو
 شوينيك دەرگەپڼ و دەرگاكانى مالەكان دەرگن و ئۆپەراسيۆنى مەزن دەكەن. بېگومان
 ئەو كاتە من لە ئەلەمزىز دەرچووويووم، كە دەرچووم، گومانم ھەبوو، گووتم؛ لەوانەيە
 بە ئەنقەست منيان بەردا بېت، بۇ ئەوئى تاقىبىم بىكەن تاكو سەرۆك و ھەفالاڼى دىكەش
 بىگرن، بۇيە يەكسەر نەچوومە نامەد، چوومە چەند شوينيكى دىكە، وايىرم كردەو كە
 ئەگەر تاقىبىم دەكەن با شوينى خۆم ونبكەم، پاشان دەچمە نامەد. كە چوومە نامەد بە
 سەرۆكم گووت: "رەوش بىمچۆرەيە، پڼويستە تەدبىر وەربىگرن، واديارە شاھين تەسليم
 بوو و خيانەتيكى مەزن لەنارادايە" ئيمە تەدبىرمان وەرگرت، ھەلبەتە پاشان دەرگەوت
 كە "شاھين" خيانەتيكى مەزنى كردوو، ئەو مالەي كە سەرۆك لە نامەد لىي دەمايەو
 ئەدرەسى ئەو مالەشى داوہ بە دووژمن. بەلام وەكو گووتم؛ سەرمتا باوەرپان پڼى
 نەكردوو، پاشان باوەرپان پڼيكرديوو، بەمەش درەنگ كەوتبوون، تا ئەو كاتەش تەدبىر
 وەرگيردراوو، "شاھين" بۇلىس دڼيتە ئەو مالەي كە سەرۆك لىي دەمايەو، دەبينيت
 كە كەسى تڼدا نيبە. واتا ئەگەر وانەبايە ئەو كاتە سەرۆكيش دەرگرا و تەفكەرەيش
 گورزىكى كوشندەي بەر دەرگەوت.

کۆچی مەزن
بەرەو دەرەوێ ولات...

[illegible][illegible]

رەوشیکی دژوار هەبوو، بە "گۆمەلگوژی مەرعهش" یش پەيامی دەولەت ناشر و روون بوو، ئیدی له تورکیادا کودەتایەکی سەربازی روودەدات و وا لەبەر دەرگایە. نامانجی بنچینەیی ئەو کودەتایە ئیلمەین. دەخوازن تەفکەری (PKK) تەسفیە بکەن. ئەمە لەلایەن ئیلمەووە یەکلایی ببۆو، ئیلمە چۆن لەدژی ئەمە رابووستین و خۆبپارێزین؟ چۆن ئەو تەخەریباتانەیی تییدا دەگوزەراین بێتوانین بەلاوەی بێتین؟ ئیلمە گەفتوگومان لەسەر ئەو مەسەلەنە کرد. سەرۆک بێنی گە بەو توانستەیی کە لەبەر دەستمان دایە و ئەو رەوشەیی تییدا دەژین مومکین نییە بێتوانین رێگری لە مەترسییەکان بکەین، ئەمە تەنیا لەدەرەووی وڵات دەبێت، بەلام لەدەرەووی وڵاتیش هیچ پەيوەندییەکی ئیلمە نییە، کەسیش ناناسین، ئیلمە چۆن ئەو توانست و دەرەتە بئافریتین؟ ئەمە زۆر زەحمەتە.

هەفاله "ئەدەم ئەکچان" هەبوو، خەلکی سروج بوو، سەرۆک گووتی: "لەوانەییە ئەو هەفاله خزم و کەسوکاریان لە سوریا هەبێت" سەرۆک قەسە لەگەڵ ئەو هەفاله کرد، ئەویش گووتی: "راستە هەندێک خزم و کەسوکارم لەوێ لە "کوبانی" هەیە". هەلبەتە "کوبانی" و "سروج" یش دراوسێی یەکتەر و سنوور لەنێوانیاندا هەیە، زۆر خێزان لەم لان و زۆریش لەو لان و هەموو خزمی یەکتەر، لەناوچەکانی دیکەش خزمایەتی بەمشێوەیە هەیە. ئەگەر ئیلمە سوریا مان دایەبێش خۆمان لەبەر ئەم ھۆیە بوو دامانە بێشخۆمان، چونکە ئیلمە پەيوەندییمان لەگەڵ هیچ وڵاتێک نەبوو، کەسمان نەدەناسی، تەنیا ئەو بوو هەندێک هەفاله ئیلمە خزمیان لە سوریا هەبوو، ئیلمە ئەوەمان دەزانی کە سنوور دروست بوو خزم و کەسوکاریان لەوێر سنوور هەیە و هاتن و چوونیش هەیە. ئیدی گووتمان ئەگەر توانستی دەرچوون هەبێت تەنیا ئەو رێیە هەیە و دێتوانین ئەو دەرگایە بکەینەو، وەکوتر مومکین نابێت. هەفاله "ئەدەم" گووتی: "خزمی من لەوێ هەن" بێگومان رەوشی ئەو خزانەیی ئەو جیبە و چی نییە؟ ئایا سەرۆک دێتوانێت لەلایان یەمێنیتەو و بێجەوینتەو و بێشارنەو؟ ئیلمە ئەوێشمان نەدەزانی.

هەفاله "ئەدەم" گووتی: "ئیلمە دێتوانین بچین، خزمی ئیلمە باشن و خراپ نین، هەلبەتە ئیلمە رەوشی سەرۆک نابێزین، ئیلمە دەلێین: ئەویش خزمی خۆمانە، بەمشێوەیە دەچین. ئیدی بزانی چۆن دەبێت؟" وەکوتریش توانست نەبوو، ئیدی ئیلمە

نهمومان بهمشيوميه پيسند كرد، نهگهر سهرۆك بهرمو سوريا رۆيشت لهبهر نهم هۆيه بوو، ومكوتر توانستى ئيمه نهيوو.

تهنيا من و ههفال عهباس (دوران كالكان) دهمانزانى كه سهرۆك لهگهال ههفال "نهمهم" دهچنه سوريا، ومكوتر كهس ناگاي لينهيوو. ئيمه نهمومان بهشاراومى هيشتهوه تا سهرۆك گهيشته نهوى و پاشانيش ههر بهشاراومى مايهوه، كهسيك نهيدمزانى كهوا سهرۆك چوووه بۆ كوبانى.

بيگومان كاتيك ئيمه سهرۆكمان رهوانهى كوبانى كرد، برپارى نهو چوونهمان له ئورفه ومركرت. وانا ئيمه لهبازپرى ئورفه كۆبوونهوميهكان سازكرد، ههرسيكمان سهرۆك و ههفال "عهباس" و من بووين، ئيمه نهو برپارهمان ومركرت، ئيدى سهرۆك و ههفال "نهمهم" چوون و دمبووايه به قاچاخ سنووريان دمرباز بكرديايه، نهو كاته قاچاخچيتى ههيوو، قاچاخچى پارمیان به سهربازمکان دهدا و بهمشيوميه دمرباز دمبوون. ئيدى بهمشيوميه دمرباز بوون. بيگومان ئيمه دلنيا نهيووين لهكاتى دمربازبووندا چى روودهدات؟ داخوا بهساخى دمرباز دمبن يا نا؟ بيگومان تا چوون و دمرباز بوون ئيمه لهسهر ناگربووين، كه چوون و گهيشته نهوبهر سنوور و تهلهفۆنيان كرد، ئيدى گووتمان: "باشه" چونكه بهساخى گهيشتن. ئيدى ئيمه دمتوانين كار بكهين، نهگهر ئيمهش بگيرين مادام سهرۆك ساخه، دمتوانيت كي شهكان چارمهر بكات، ههموو ترسى ئيمه نهوه بوو كه سهرۆك نهگيريت، بهمشيوميه چوونه دمروهى سهرۆك بهرپوه چوو، ئيدى چووبوون له سنووردا پارمیان به سهربازيك دابوو و بهمشيوميه دمرباز بيوون و گهيشته كۆبانى.

له كۆبانى سهرۆك چۆن خۆى گهياندبووه لای فهلهستينييهكان؟

ههلبهته كه سهرمتا چوونه نهوى، سهرۆك نهوى بهبنهما ومركرتبوو كه چۆن بتوانيت نهو خيزانه قازانج بكات، كه نهو خيزانهى قازانج كرد لهريگهى نهو خيزانهوه چوووه شام (هيمهشق) و لهويش چوووه لای فهلهستينييهكان له بهيروت بهمشيوميه سهرۆك نهو ريگهيهى كردموه، بهريگهى پهيومندى نهو خيزانهوه نهو كهنالهى كردموه، به توانستى

ئەم ماله گەشتە شام و چوو لەستینەکان و بەتوانستی فەلەستینەکانیش چوو لەوبنان، کە ناوێندی تەفگەرە فەلەستینەکان لەوێ ببینیت و قسەیان لەگەڵدا بکات بۆ ئەوەی بتوانیت بۆ ئێمە شوێن دابین بکات و بەلێن وەرگریت کە ئێمە بتوانین هەندێک کادیر رهوانەى ئەوئ بکەین و ئەوئ پەروردمیان بکەین، تاکو بتوانین بەم کادیرانە موداخەلە بکەین و ئەو کێشە و گرفتەکانی تییدا دەرێن بتوانین چارەسەریان بکەین. ئەمە بۆ ئەوە بوو.

سەرۆک چوو گوبانی، پاشان هەوالی بۆ ئێمە نارد و گووتی: "هەندێک هەفال بنێرن" بێگومان کاتێک کە گووتی هەفال بنێرن، سەرمتا گروپیکی بچووکی خواست، پاشان گووتی: "(٢٥٠) کەس بنێرن" فەرمانیکی بەمشۆمەیی نارد، کاتێک ئەو فەرمانەى بۆ ئێمە نارد ئێمە گووتمان: "سەرۆک چۆن لە کاتێکی وەها زوودا ئەم هەموو توانستەى لەدەرەوه ئافراندا کە وەها (٢٥٠) کەس دەخوایێت؟! چونکە جێگیرکردن و گوزرانێکی ئەم هەموو هەفالە لەدەرەوه زەحمەتە". پەیوەندی ئێمەش وەها نەبوو، ئێمە گووتمان: "چۆن وەها زوو ئەم پەیوەندییە و ئەو توانستەى ئافراندا؟" ئێمە سەرمان سوورما. وەکووتیش گووتمان: "(٢٥٠) کادیر و هەمیش کادیری پێشەوه بنێرن چۆن کێشەى رێکخستن لێرە چارەسەر بکەین؟" گووتمان: "ئەمە راست نییە" چونکە زۆر هەفالێش گیرابوون، گووتمان بەو هەفالانەى ماون دەتوانین رێگری لەتەخریبات بکەین و دەتوانین کێشەى رێکخستنیش چارەسەر بکەین". من و هەفال "عەباس" قەناعەتییکی وەهامان هەبوو، تەنانەت ئێمە لەم روودووە هەندێک کاریشمان کردبوو و هەندێک ئەنجامیشمان بەدەستخستبوو و دەمانگووت: "ئیدی دەتوانین ئەنجام بەدەستبەخەین". بۆیە ئێمە داخوای سەرۆکمان پێکنەهینا، ئێمە (٢٥٠) کەسمان نەنارد، ئێمە ژمارەییکی کەمى هەفالانمان نارد. بێگومان ئێمە هەلەیهکی مەزەمان کرد، ئەو هەلەیهش پاشان بۆ ئێمە بوو هۆکاری ئەوەی کە زەرەر و زیانی مەزەمان بەرێکەوت.

ئەگەر ئەو کاتە داخوای سەرۆکمان جێبەجێ بکردایە و هەفالانمان رهوانەبکرایە ئەو ئەو هەفالانەى ماوون و پاشان لەمیانەى کودەتای (١٣)ی ئەیلوولی (١٩٨٠) دەستگیرکران، دەستگیر نەدەکران، نەدەکووتنە دەست دووژمنەوه و ئەوێندە دوور و درێژ لە زینداندا

نهدمانهوه و نهومنده ئەشکه‌نجه‌شیان نهدمبیتی. له‌وانه‌بوو ره‌وشی ته‌فگه‌ریش وه‌ها نه‌بایه.

ئیدی ئیمه هه‌له‌یه‌کی مه‌زمنان کرد. بۆچی؟ چونکه ئیمه ده‌مانگوت: "ئه‌گه‌ر ئیمه نه‌و ژماره زۆره بنێرین نه‌وا له ولات بۆشایی دروست ده‌بیت، نه‌و کاته‌ش ئیمه ناتوانین رێ له‌به‌رده‌م ته‌خریباته‌کان بگرین و به‌لا‌ومیان بنێین. ئه‌گه‌ر له‌ده‌ست ئیمه‌دا، نه‌و کادی‌رانه هه‌مین نه‌وا ده‌توانین ته‌خریباته‌کان به‌لاوه بنێین، به‌لام سه‌رۆک له‌و قه‌ناعه‌ته‌دا نه‌بوو. واتا ده‌مبیتی که پێ‌ویسته ته‌دبیری ریشه‌یی (بنجینه‌یی) وه‌ربگرین، پێ‌ویسته موداخه‌له‌ی ریشه‌یی بکه‌ین، ئیمه به‌قوولی له‌وه تینه‌گه‌میش‌ت‌بووین، ئیمه ده‌مانگوت: "ئیمه به‌هه‌ندی‌ک ته‌دبیر ده‌توانین رێ له‌م ته‌خریباتانه بگرین و دی‌سان کێشه‌کانمان چاره‌سه‌ر بکه‌ین و خه‌بات به‌هێز بکه‌ینه‌وه و درێژه‌ی پێ‌ده‌مین" پاشان به‌ده‌رکه‌وت که نه‌وه‌ی سه‌رۆک راست بوو، نه‌وه‌ی ئیمه به‌هه‌له‌ ده‌رجوو، بۆیه نه‌و خه‌تایه‌مان کرد.

سه‌رۆک چۆن توانستی نه‌وه‌ی ئافرانده‌ که بتوانیت جی‌گه و گوزمه‌ران بۆ (٢٥٠) کادی‌ر دابین بکات تا‌کو په‌روه‌رده‌ ببینن؟

سه‌رۆک چوو‌بووه‌ لای فه‌له‌ستینه‌یه‌کان و دا‌وای له‌وان کرد‌بوو که هه‌ندی‌ک له‌ هه‌ف‌الان له‌لای نه‌وان په‌روه‌رده‌ ببینن، فه‌له‌ستینه‌یه‌کان زێ‌ده نه‌یان‌ده‌خواست نه‌و توانسته به‌ئیمه‌ ب‌ده‌ن، چونکه ئیمه هه‌ج نانه‌س، سه‌رۆک چۆته‌ لایان و قه‌سه‌ی بۆیان کرد‌وو و گووت‌وو‌یه‌تی: "ئیمه ته‌فگه‌ری‌کی به‌مشێ‌وه‌یه‌ین، به‌مه زانیاریان له‌سه‌ر ئیمه‌ په‌یدا کرد، پێ‌شتر هه‌ج زانیاری‌یه‌کی راستیان له‌سه‌ر ئیمه نه‌بوو، پێ‌شتر نه‌و زانیاری‌یه‌ی سه‌بارته به‌ئیمه به‌وانیان دا‌بوو، هه‌مووی هه‌له‌ بوو. وه‌ک گوا‌یه "ئیمه ته‌فگه‌ری‌کی شۆرش‌گیرین، به‌لکو ته‌فگه‌ری‌کی گرێ‌درا‌وی نه‌م‌ری‌کاین، گرێ‌درا‌وی نی‌س‌رائی‌لین، گرێ‌درا‌وی میت (MIT)ی تو‌رکی‌این. یان گوا‌یه ئیمه له‌د‌ژی شۆرش‌گیرانین و شۆرش‌گیران ده‌کوژین... واتا له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایانه زانیاریان له‌سه‌ر ئیمه به‌وان دا‌بوو، بۆیه فه‌له‌ستینه‌یه‌کان راستینه‌ی ئیمه‌یان نه‌ده‌ناسی، تا نه‌و کاته هه‌ج هه‌ف‌الێ‌کی ئیمه‌یان نه‌بینی‌بوو، یه‌که‌مه‌جار

سەرۆكیان بینی و سەرۆك قەسە بۆیان كەرد بوو، بەلام ئەوان زۆر زانیاری و نامەیان لەبەر دەست دایە، كە لەلایەن ئەو پارتیانە بۆیان ناردراوە كە پێیان باوەڕ دەكەن و بەیوەندپیان لەگەڵیاندا ھەمە. بۆیە بەم زانیارییانە بەدەستیان گەشتوو ھەتسوكەوت دەكەن و ناخوازن توانست بە ئێمە بەدەن، ناتوان بەناشكرا بڵێن: "ئێمە ناخوازن"، بەلام چونكە سەرۆك زۆر پێداگری دەكات و دەلێت: "ئێمە چۆن بیانھێنین؟ لە سوریدا كێشە" ئیخوانی موسلیمین" پەرەیسەندوو، بێ ناسنامە و بێ ھیچ شتێك ئێمە چۆن بیانھێنین؟ ئێوە ھاوکاریمان بكەن، ناسنامە و توانست بەئێمە بەدەن تا بتوانین لە سنووری سوریا تا لوبنان ھەمژان دەریاز بكەین" ئەوانیش دەلێن: "وێڵا ناتوانین، ئەگەر ئێوە خۆتان دەتوانن بیانھێنن ئەوا بیانھێنن" ئەوانە لەو قەناعەتەدا بوون كە ئێمە ناتوانین كەسێك بەھێنە لای ئەوان. بۆیە دەلێن: "ئەگەر دەتوانن بیانھێنن بۆ ئێرە بیانھێنن. سەرۆك دەبینێت كە ھیچ چارەبەكێ دێكە نییە، دەلێت: "باشە" ئیدی دەگەرێتەوێ شام و لەوێش بۆ گوبانی و لە گوبانی ھەوالی بۆ ئێمە نارد گوتی: "ھەمژان بنێرن"، لەبەر ئەوەی كە ئێمە دوودل بووین، واتا ئێمە توانستمان نییە، چ زوو سەرۆك ئەو توانستە دابین كەردوو؟ لەوانەمە ئەگەر ھەمژان بچنە ئەوێ پەرێشان ببن و بگێرن، لەوانەمە تەسلیمی تورکیا بكەین، ھەر ھەمانگوت: "ئەگەر ھەمژان بنێرن، ئێرە بۆشایی دروست بێت" بەلام ئێمە دیسانیش گرۆپێكمان نارد.

سەرۆك لىمۇ ھەندىك پەروەردى ئەمەس گروپىنى كۆرۈپ ۋە ھەندىك لىمۇ گروپىنى رەھبەرلىك قىلىدىغان ھەندىك گروپىدا ھەندىك زانىلارنى ۋە تەلىماتى بۇ ئىمە ئارىسىدا، كە ئىمە ھەندىك تەدبىر ۋە مەزگىل ۋە ھەندىك ھەتتە دىكەش مەزگىل. بىگۇمان ئەمەس گروپى ئارىسىدا گىرابوون ۋە نەگەشتە لىمۇ ئىمە. بۇ ئەمەس تەلىماتىنى پىك نەتەن. ئەمەس تەدبىرلەش ۋە مەزگىل، ۋە ئىمە مۇداخەلە مەشئە بى ئىمە بۇ. مەن ئەمەس كەتە دوو جاران چوومە لىمۇ سەرۆك، لىمۇ ئەمەس سەرۆك مەزگىل، دوو جاران چوومە ۋە ھەتتە. لىمۇ دوو مەزگىل سەرۆك گوتى: " بۇ ئەمەس كۆمىتە كە ئىمە نەگىراون بى ھەمەمە بىن ۋە مەزگەن. " ۋە مەزگەن ئەمەس كۆمىتە نەگىراون بى ھەمەمە بىن ۋە مەزگەن. " ۋە مەزگەن

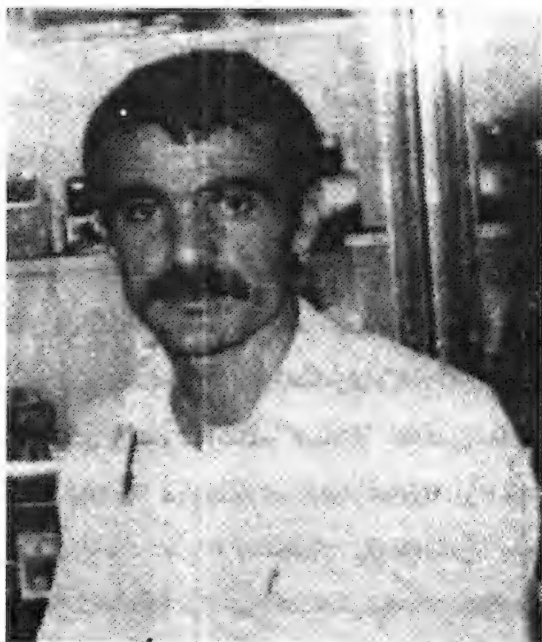
گووتی: "هەندیک هەڤالی بیکەش دەتوانن دەرڅەن". من چووم و هەڤال "عەباس" م
 بیی و بەیەکەو هەتسەنگانلەنمان کرد و بەگوێرەى ئەو تەعلیماتەى سەرۆک داویەتى،
 کە چۆن کۆمیتەپەکی ناومندى کاتىی لە هەڤالان دروست بکەین؟ چۆن لەناوچە و
 هەریەکاندا دیسان هەندیک کۆمیتەى رێکخستنى ئاوا بکەین؟ ئەو هەڤالانەى کە
 ئاشکرا بوونە چ ئەندامى کۆمیتەى ناومندى و چ هەڤالانى دیکە و کادیرى پێشەو و چۆن
 دەرمانبەخەین و بۆ لای سەرۆک رەوانەیان بکەین، قسەمان لەسەر ئەو تەدبیرانە کرد. وا
 دامانناو کۆبوونەوێ دواى بکەین و نێمەش بەرپێکەوین، سەرمتا من دەرچوو ماپە و
 پاشان هەڤال "عەباس" یش دەرچوو باپە. ئیدى ئەو هەنگاوەمان پێشخست.

لێرەدا خاڵیکى گەرنى هەپە؛ لەچەمکى ئەو تەڤگەرەدا گواپە "توانست کەمە و ئەو شتە
 نابێت" چەمکى بەمشوێمە نێپە، بەلگە ئەگەر توانستى زۆر بچوو کیش هەبێت،
 ئەوا توانستىکە و توانستىکى مەزنىشە. ئەگەر تۆ راست لەو توانستە نزیك ببیتەو و
 مافى تەواو بەم توانستە بدەیت، ئەوا دەتوانیت لەم توانستەدا توانستىکى پەر مەزن
 دروست بکەیت، نزیكبوونەوێ ئەم تەڤگەرە لەسەر ئەو بنەماپەپە، کاتیک کە سەرۆک
 چوو دەرەو، چوو سوریا توانستىکى وەها مەزنى لەبەر دەستدا نەبوو، سەرۆک
 نەپگوت: "بەم توانستە کار ناکریت". تەنیا پەک خێزان هەبوو، ئەو خێزانەش چۆنە؟
 ئەویش دیار نەبوو، بەلام توانستەکە هەر ئەو بوو، سەرۆک ئەمەى وەک توانستىک
 بیی و راست لێ نزیكبوو وەها مافى ئەو توانستەى دا و بەم توانستە زۆر توانستى
 مەزنى خولقاند. بەرپەگەى خێزانیک هەزاران خێزانى لەتەڤگەر نزیك کردەو، بەرپەگەى
 پەپووندىپەکی وەها سادەو پەپووندىپەکی زۆر مەزنى لە خۆرەلاتى ناوین لەگەڵ
 تەڤگەرە قەلەستىنپەکان و سوریا ئاوا کرد، لەوێ تەڤگەر زۆر سوودمەند بوو، ئیدى
 ئەمە راستینەى سەرۆک و راستینەى ئەم تەڤگەرپە، ئەو تەرزەى ئەم تەڤگەرە
 بەبنەماى وەردەگریت، بەمشوێمەپە، پراکتیکبوونى ئەم تەڤگەرە لەسەر ئەو
 بنەماپەپە، وانا چۆن ئەو توانستەى لەبەر دەستداپە مەزنى بکات و توانستى دیکەى لێ
 بنافرینیت، ئەمە بەبنەما وەردەگریت و دمیكات بەبناخە بۆ توانستى خۆى. تەڤگەر
 بەم چەمک و تەرزەو کار و خەبات دەکات. ئیدى ئەگەر مەروڤ بەمشوێمە کار بکات
 ئەوا دەتوانیت ئەنجامى مەزنىش بەدەستبخت. هەرەها راستپەپەکی دیکەى سەرۆک و

نهم تەفكەر ههیه، نهویش چیه؟ هیچ کاتیک ناییت: "نهو کەسه وایه و نهم وایه، خواستوویتە قازانجی بکات، لەسەر ئەمە پێداگری کردوو، ئەگەر نهو کەسه هی تۆ نییه و خواست بیکەیت بهی خۆت، کە کردت بهی خۆت تۆ دمتوانیت پێشکەوتن و سەرکەوتن ئەنجام بدەیت. ئەگەر تۆ گووت: "ئەمە هی من نییه" ئەوا تۆ ناتوانیت نهو قازانج بکەیت، کە تۆ قازانجیشت نەکرد تۆ ناتوانیت تەفکەر مەزن بکەیت و بیگەیهنیت بەسەرکەوتن. بیگومان کە کەسێک هی تۆ نەبێت و تۆ قازانجی بکەیت زۆر زەحمەتە، بەلام کە تۆ قازانجیشت کرد ئەوا قازانجی دیکەیت و ئەنجام بەدەست دەخەیت، ئەگەر تۆ گووت: "ئەمە هی فلان پارتییه" و بهوێ دیکەشت گووت: "نهویش هی فیسار پارتییه، ئەمەش هی دەرئەتە... زێدە کەست بۆ نامینیتهوه کە رێکخستە بکەیت، زیاتریش ئەوانە ناخوازن کار بکەن، ناخوازن خۆیان ماندوو بکەن نهم بههانه و بیانوانه بۆ خۆیان دروست دیکەن. کەسی بعمجۆره تەنیا ئەوێ ههیه بعمنه ما و مردمگرت و لەسەر هی ئاماده و حازر دهموازن کار بکەن. کەسی بعمجۆره توانستی ئامادهش ناپارێزیت. نهم چه مکه شتی ک نانا فرێنی و ئەوێ ههشه کۆتایی پێدێنیت. ئەگەر تۆ دهموازن ئەوێ ههیه بعمینی و بیپارێزیت و بهفرێ نەدەیت رێگە ئەمە بهکویدا دهمراز دهمبێت؟ تۆ هی نوێ تەفلی بکەیت، کە هی نوێ تەفلی بکەیت دمتوانیت ئەوێ کۆنیش بیپارێزیت، تۆ دمتوانیت تەفکەر بهمشێوه مەزن بکەیت، ئەگەر وها نەبێت تۆ هیچ کاتیک ناتوانیت تەفکەر بهرمو پێشهوه ببەیت و بیگەیهنیتە سەرکەوتن.

ئیدی سەرۆک ئاپۆ بەم چه مکه له سوريا و لوبنان کاری کرد، کە هەر کەسێکی بینی خواستی پهيو مندی لهگهڵدا بهستیت و کاریگهري لەسەر دروست بکات و بۆ خۆی بیکاته دۆست. ئەمەدا پێداگری کرد. لەناو گەلی کوردیشدا وها کاری دیکرد، لەناو عەرمیشدا وها کاری دیکرد. ئیدی ئەمە ئەنجامی بەدەستیهنا. لهو گۆرهپانهدا توانست بۆ تەفکەر بهمشێوه خوێنرا، بەم تەرز و چه مکه بهدیها.

به مانهوهی رێبهی ئاپۆ و ههفالان له لوبنان و له لای
 فهلهستینییهکان، ههلوێست و نزیکبوونهوهی تهفگهره
 فهلهستینییهکان له بهرامبهی تهفگهر چۆن بوو، له کاتی کدا که بێشتر
 باک (تَحْفَظ) یان له بهرامبهی تهفگهر ههبووه. چونکه وهک دهمزانریت
 ئهو کاته ههندیك هیژ و لایهنی باشوور بهوه تاوانبار دهکران که
 په یوهندیان له گهڵ ئیسرائیل ههیه، ئهمه چۆن و تا چهند
 رهنگدانهوهی خۆی له سهی په یوهندی تهفگهر بهو تهفگهره
 فهلهستینییهکانهوه کرد؟ ههروهها رێبهی ئاپۆ چۆن و تا چهند ئهو
 په یوهندییه و ئهو دهرفه تهی خستۆته خزمهتی تهفگهری
 ئازادیخوازی کوردیهوه؟

شه هید نه ده م ناکچان

کاتیک که سەرۆک جووه لای فەلەستینییه‌کان له لوبنان، هه‌روا به‌ئاسانی په‌یوهندی له‌گه‌ڵ فەلەستینییه‌کان پێشنه‌گه‌وت، زۆر به‌زهممه‌تی پێشکه‌وت. ئه‌مه‌ش هۆکاری خۆی هه‌بوو. هۆکاری یه‌که‌م: له‌بهر ئه‌وه‌ی ته‌فگه‌ری "مه‌لا مسته‌فا" په‌یوهندی خۆی له‌گه‌ڵ ئه‌مریکا و ئیسرائیل هه‌بوو. فەلەستینییه‌کانیش له‌بهر ئه‌وه‌ باومرپان به‌ کوردان نه‌ده‌کرد و نه‌یانده‌خواست په‌یوهندی له‌گه‌ڵ کوردان پێشبخهن. واته‌ به‌گومان له‌ کوردان نزیک دهبوونه‌وه، چونکه‌ له‌نیوان ئیسرائیلییه‌کان و فەلەستینییه‌کاندا ناکوکییه‌کی مه‌زن هه‌بوو، ته‌فگه‌ری "مه‌لا مسته‌فا بارزانی"یش په‌یوهندی خۆی له‌گه‌ڵ ئیسرائیل و ئه‌مریکادا به‌ستوو، فەلەستینییه‌کان کوردانیان به‌دۆستی ئیسرائیلی و ئه‌مریکایی دهبینی و به‌م چاوه‌ سه‌پیری هه‌موو کوردانیان ده‌کرد، هه‌ر بۆیه‌ش زێده‌ باومرپان به‌ کوردان نه‌ده‌کرد و نه‌یانده‌خواست په‌یوهندی له‌گه‌ڵدا پێشبخهن. بێگومان نه‌یانده‌زانی له‌ناو ته‌فگه‌ری کورداندا چی هه‌یه؟ واته‌ کوردانیان به‌ریگه‌ی "مه‌لا مسته‌فا" و (پ د ک) ناسیوو و له‌م روانگه‌یه‌وه سه‌پیری هه‌موو کوردیشیان ده‌کرد. ئیدی ئه‌مه‌ بۆخۆی ئاسته‌نگیکی مه‌زن بوو.

بێگومان سەرۆک تا گێشه‌ی کورد و (PKK) ی به‌وان ناساند کاتیک زۆری خایاند. پاشان فەلەستینییه‌کان بێنیان که‌ کورد هه‌مووی وه‌ک (پ د ک) نین، سەرۆک په‌یوهندی نیوان کورد و فەلەستینییه‌کان و هه‌موو عه‌ربه‌کانی له‌سه‌ر بناخه‌یه‌کی نوێ دروست کرده‌وه، له‌ناو عه‌ره‌یدا شوێنیکی تایبه‌تی بۆ کوردان ئاواکرد، بۆ دیپلۆماسیه‌تی کورد و په‌یوهندی کورد ده‌رگا‌یه‌کی نوێی کرده‌وه، گۆڕه‌پانی خۆره‌ڵاتی ناوین بۆ کوردان داخرا‌بوو، نه‌یانده‌توانی دیپلۆماسی و په‌یوهندی خۆیان پێشبخهن. ئیدی سەرۆک ئا‌پۆ ئه‌و رێگه‌یه‌ی بۆ کوردان کرده‌وه، ئه‌و سه‌نگه‌ره‌ی خسته‌ خزمه‌تی کوردان. شانه‌شانی ئه‌مه‌ زۆر زانیاری نا راستیان سه‌بارت به‌ ته‌فگه‌ری (PKK) به‌ فەلەستینییه‌کان دا‌بوو، گوايه‌ (PKK) ته‌فگه‌ریکی وه‌ها شۆڕشگێڕ نییه‌ و ته‌فگه‌ریکه‌ گرێدراوی ئه‌مریکایه‌، گرێدراوی تورکیایه‌، له‌دژی شۆڕشگێڕان راده‌مۆستیت و شه‌ڕ ده‌کات، ئه‌مه‌ش ئاسته‌نگیکی مه‌زنی دروست کرد له‌به‌رده‌م پێشکه‌وتنی په‌یوهندیه‌کان له‌گه‌ڵ فەلەستینییه‌کان، له‌بهر ئه‌م هۆیه‌ش بوو فەلەستینییه‌کان به‌گومان نزیک دهبوونه‌وه. سەرۆک تا‌کو توانی راستینه‌ی ته‌فگه‌ری (PKK) ی به‌وان ناساند و تا فەنا‌عه‌تی پێکردن

که نهو زانیاریانې لهسمر (PKK) بهوان دراوه راست نین کاتیکې زوری خایاند. لهپاشاندا بینیان که نهو زانیاریانې سهارمت به تهفګهري (PKK) بهوان دراوه راست نین، لهههلوپست و نزيکبوونهوه و ههلهسنگانسنهګانی سهروکدا، ههروهه پاشان له کامپهګانیان ههفالانیان بیني، ژيان و ګاري ههفالانیان بیني، بینیان که نهو زانیاریانې ههمووی ههلهن، ههلوپست و نزيکبوونهوميان بۆ کوردان ههلهيه، که ههموو کورد ومکو (پ د ک) نین و ومکو نهویش بیرناکهنهوه. پاشان خوځيان به سهروکيان ګووتبوو: "بمانبهخشن، ئيمه ئيوهمان بهمشيوميه نهناسيبوو، ههرموو بپروانن نهومنده نامه و زانیاری لهسمر ئيوه ههيه، ئيمه پيشتر ئيوهمان نهدمناسی، بۆيه نهماندهخواست زيده پهيومندی لهګهه ئيوه پيشبخهين، بهګومان لهنيوه نزيک دهبووینهوه، بهلام ئيمه بینیمان که وانیهه". تهنانهت لهم رووهوه داوای ليپوردنیان کرد، پهيومندی ئيمه و ههلمستينيهګان و عهرمهګان بهزحممت پيشکهوت، تاګو پيشکهوت زور ناستهنگی دههاته پيش ئيمه...

نهو هیز و لایه نه کوردیانهی لهوئ بوون و بیروئ خوځيان له لوبنان و سوريا ههبوو، چۆن لهمانهوهی سهروک و ههفالان له لوبنان نزيک دهبووینهوه و ليپان دهروانی؟

نهوانهی سهرمتا راست لهئيمه نزيک دهبووینهوه و هاوګاری ئيمهيان دمکرد کهم بوون. پاشان تهفګهري پهيومندييهګانی خوئ پيشخست و لهوئ خوئ بههیز کرد. ئينجا پارتیه کوردیيهګان لهتهفګهري نزيک بوونهوه. سهرمتا وهه نهبوو، کاتیک که سهروک دهربازی سوريا بپوو، پارتی چهپی کورد لهوئ ههبوو، کهمیک هاوګاری سهروکيان کردبوو و دۆستايهتيان کردبوو، لهدمروهی نهو پارتیيه، نهوانی دیکه نه تهفګهريان دمناسی و نه نزيکبوونهوميهکی راستيشيان ههبوو، چونکه پهيومندی خوځيان لهګهه پارتیهګانی دیکه کورد له باکوور و باشوور ههبوو. نهمانیش سهارمت به (PKK) زانیاری ناراستيان بهوان دابوو، پهيومندييان لهګهه نهوان بههیز بوو. بۆيه راست (PKK)يان نهدمناسی،

نهیاندەخواست له (PKK)ش نزیك ببهوه. تهنیا پارتی چهپی كورد له سوريا سهرمتا پهیومندییان لهگهڵ هههالان بهستبوو، بهگوێهری توانستی خۆیان هاوکاری هههالانیان کردبوو، له لوبناندا پارتی و رێكخستنهكانی كورد زێده بههێز نهبوون. دیسان ههندیك گروپی بچووك بچووك ههبوون، پهكێك لهو گروپانه گروپیکی بچووك سهرمتا هاوکاری ئێمهیان كرد. لهوێ كهسێك ههبوو ناوی "حهسهن" بوو، رابیتهیهكیان ههبوو رێكخراویکی بچووك بوو و ههندیك پهیومندیشیان لهگهڵ ههلهستینییهكان ههبوو، نهوانه له لوبنان بۆ دابینکردنی خانوو و ناسینی لوبنان و تهفگهره ههلهستینییهكان و ومپگیرێ كردن بۆ ئێمه ههندیك هاوکاریان کردین. واتا هاوکاری نهوان و هی پارتی چهپی كورد له سورپاش هاوکارییهکی وهها مەزن نهبوو، نه لهرووی ماددی و نه لهرووی سیاسیهوه هاوکارییهکی مەزنیان نهکردین، چونكه خۆشیان توانستیکی مەزنیان نهبوو. واتا زێدهتر هاوکاری نهوان نهوه بوو كه نهو شوپنهی هههالان نهیاندەناسی بههههالانیان دهناساند، لهجێگیرکردنی هههالاندا هاوکارییان دمکردین، وهك ومگیرێ هاوکارییان دمکردین، سهبارمت به گهه و تهفگهرمکان زانیارییان بهئێمه دهدا، لهم لایهناوهوه هاوکارییان دمکردین...

گهلهكهمان ههم له باشووری رۆژئاوا و ههمیش له لوبنان لهگهڵ چوونی سهروك و هههالان بۆ نهوێ چۆن تهفگهر دهناسن و پهیومندی خۆیان لهگهڵ تهفگهری (PKK) پێشدهخهن؟ تا چهند لهناو تهفگهردا شوپنگیر دهبین و دهبه هیزێکی سهرمکی بۆ تهفگهر...؟

كاتێك سهروك چوووه نهو گۆرپانه، چ سوريا چ لوبنان چهنده پهیومندی لهگهڵ پارت و تهفگهرمکانی نهوێ بهبنچینه ومردمگرت، نهومندهش لهناو گهلهدا پهیومندی پێشخستن و ئاواکردنی رێكخستنیشی بهبنچینه ومردمگرت، نهگهر لهناو گهلهدا کاری رێكخستنی پێشنهكهوتبایه، نهوا مومكین نهبوو نهومنده دوور و درێژ لهو گۆرپانهدا بژیانایه.

همنښك كېس واتیډهگېن كه په یوونډی لهگهل دولمت، پارت و تېفكهرمکان و بهتوانست و هاوکاری نهوانهوه ئیمه توانیمان لهوئ بژین و خمباتی خوْمان بهردهوام بکھین. نهْمه راست نییه، ئیمه چهنده لهگهل دولمت و پارتی و تېفكهرمکانی نهوئ په یوونډیمان پېشخست، لهبنهړمندا ئیمه زیاتر په یوونډیمان لهگهل گهلکهمان بهبناخه ومردهگرت. ئیمه دهمانزانی كه نهگهر لهگهل گهلی خوْمان په یوونډییهکی بههیز نهبستین و پېشنهخهین و گهل هوشیار نهکهنهوه و ریڅخستهی نهکھین و رُوحی نهو گهل هازانچ نهکھین و خوْمان لهناو گهلدا جیگر نهکھین نهوا ئیمه ناتوانین لهوئ بژین، نهگهر لهوئش بژین ناتوانین بهسهربهخوْیی لهوئ بژین، ناتوانین نازادی و سهربهخوْیی خوْمان، هر له نایدیولؤزیاوه تا دهگاته ریڅخستنی بپاریزین. بویه ئیمه هوشیارکردنهوه و ریڅخستهکردنی گهلی خوْمان لهوئ بهبنچینه ومردگرت. ئیدی نهگهر بهها و پېگهی تېفكهری (PKK) لهناو دولتهتهکان و پارتی و تېفكهرهکاندا دروست بوو بهمه دروست بوو، نهگهر ئیمه نهو کارهمان بهبناخه ومرنهگرتبایه کسېك قیমেتی نهدهدایه تېفكهرمکهمان، نهْمه راستیییهکی نهْ تېفكهرمیه.

پېگومان کاتېك ئیمه تازه كهوتبووینه نهْ گۆرهبانهوه وککو گووتم؛ سهرؤك بهرېگهی خیزانیکهوه دمستیپیکرد و به ههزاران خیزانی ریڅخست، نهْمهی بهگرتگ دمزان، نهْمه تهرز و ریبابزی نهْ تېفكهرمیه. ریبابزی سهرؤك ئاپؤ بهتهواوی گهل بهبناخه ومردهگرت، هوشیارکردنهوهی گهل، ریڅخستهکردنی گهل، هیزی گهل لهههموو روویکوه بهبنچینه ومردهگرت. پهکېك گهل بهبنچینه ومرنهگرت و لهناو گهلدا نهْزیت و لهههموو روویکوهوه گهل مهزن نهکات و بهسهرینهخات ناتوانیت ببیته (PKK)ی. چونكه ریبابزی (PKK) بهتهواوی نهْمه بهبنچینه ومردهگرت. بویه ئیمه بچینه هر جیگهییهك لهوئ په یوونډی بهستن لهگهل گهل، جیگرېوون لهناو گهلدا، قازانجکردنی رُوحی گهل، ناوپتهبوون لهگهل گهل لهههموو روویکوهوه و پشتهستن بهتوانستی گهل بهبنچینه ومردهگرین، نهْمه راستینهی نهْ تېفكهرمیه، بویه کاتېك سهرؤکیش چوو نهْ گۆرهبانه، نهک تمنیا پېشخستنی په یوونډی لهگهل دولمت و پارتهمکان و تېفكهرمکانی بهبنچینه ومردگرتبیت، بهلکو بؤ نهوهی نهو په یوونډیانه راست پېشکهوئت و فشار و گوشاری مهزن لهسر تېفكهر دروست نهکهن و تېفكهر

پهراویژمگان:

(۱) ماهیر چاپان: سهرۆکی بهرهی - پارتي - رزگاری گهلی تورکیا (Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi) بوو. له پیناو رزگارگرډنی دهنیز گهزمیش و هاوړپیکانی له لهسیداردندان چوار تهکنیکاری ئینگلیزی دهرپینن، هیزهکانی دهولتیش لهبهرامبهه نهومدا دمست به ئوپهراسیونیکي گهوره دمکن، لهناکامدا له (۳)ی ئاداری (۱۹۷۲)دا لهگهڼ نو له هاوړپیکانی له هزلدیره شهید دمکړین و همر چوار تهکنیکاره ئینگلیزهکش دمکوژرین.

(۲) دهنیز گهزمیش: بېشهنگی ئهرتمشی رزگاری گهلی تورکیا (Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu) بوو. لهگهڼ دوو له هاوړپ سهرکردمکانی "یوسف ئهسلان و حوسین ئینان"دمستگیرکران و له (۶)ی گولانی (۱۹۷۲) لهزیندانی "ماماک" لهسیداره دهرپین. (۳) ئیبراهیم کاپاک کایا: سهرۆکی ئارتمشی رزگارپخوازی کرپکاران و جووتیارانی شورشگیرپ تورکیا (TİKKO) بوو. لهناکامی شهر و پیکدادانییدا له ههریمی دپرسیم سالی (۱۹۷۳) دا دمستگیرکرا و له زیندانی دیاربهرکرا لهزیر ئهشکهنجهدا له (۸)ی گولانی (۱۹۷۳)دا شهید دمکړیت.

(۴) پهرتووکي مانیفیستوی گۆمۆنیزم پهرتووکي ههره سهرمکی فیکری گۆمۆنیستییه. ئهم پهرتووکه لهنوووسینی کارل مارکس و فریدیک ئهنگلسه. (۵) مهبهستی سنووری نیوان باکووری کوردستان و تورکیایه، که به لای باکوردا شارهکانی عهنتاب، مهرعش، مهلاتیا، سیواس ئهرزنجان، ئهلههزیز تا دمگاته دپرسیم دمکړیتهوه.

(۶) مهبهستی سنووری نیوان باکووری کوردستان و تورکیایه.

بەشی چوارەم:
کودەتا... بەرخۆدان...
یەكەم گوللە
(۱۹۸۰ - ۱۹۸۶)

با بگه‌پینه‌وه سه‌ر ره‌وشی ئه‌و کاته‌ی تورکیا؛ له (۱۲) ی ئه‌یلولی (۱۹۸۰) دا کوده‌تایه‌کی سه‌ربازی رووده‌دات، بو‌چی ئه‌و کوده‌تایه به‌رپا بوو و چی له‌گه‌ڵ خویدا هی‌نا و چی برد؟ هه‌روه‌ها چ کاریگه‌رییه‌کی له‌سه‌ر تیکۆشانی ته‌فگه‌ری (PKK) کرد؟

رێبه‌ر ئۆجه‌لان له ئوبتا‌ندا

ئه‌و کوده‌تایه‌ی که له (۱۲) ی ئه‌یلولی (۱۹۸۰) روویدا زۆر هۆکاری به‌رپا‌بوونی هه‌بوو؟ به‌لام ئامانجی بنه‌ره‌تی ئه‌و کوده‌تایه ته‌سفیه‌کردنی ته‌فگه‌ری ئازادیخوازی گه‌لی کورد بوو، ئه‌مه‌ی به‌بنچینه وهرگرتبوو؛ ئه‌گه‌ر ئه‌و ته‌فگه‌ره ته‌سفیه نه‌کات ئه‌وا ناگاته

نامانجی خوی. نهو کودمتایه بهدمستی نهمریکا نهنجام درا، بۆ نهووی بتوانیت تورکیا به سهلامهتی بهیلیتیهوه. چونکه له ئیران حوکمی "شا" رووخابوو و نهمریکا گورزیکی کوشندهی بهرکهوتبوو، له نهفغانستاندا سؤفییهت تییکهوتبوو، نهمه بۆ نهمریکا گورز و کودمتا بوو. له خۆرههلاتی ناویندا بهرهی لایهنگری سؤفییهت بههیز ببوو، له تورکیاشدا تهفگهری چهپی تورک و تهفگهری نازادیخوازی گهلی کوردستان لهنیو پیشکهوتنیکی مهزن دابوون و کیشی جددی لهئارادا بوون. نهگهر ریگری لهمانه نهکات نهو لهوانهیه تورکیاش لهدمستی دمریجیت، نهو کاته نهمریکا و سیستهه (سیستهمی سهرمایه‌داری) زمبریکی مهزنی بهردهکهوت، بۆ نهووی سیستهه زهیری بهرنهکهویت، بۆ نهووی نهو زمبره له سیسته‌میش کهوتووو بیکاریگهری بکات کودمتایهکی سهربازیان له تورکیا پیشخست.

دیاره نامانجی نهو کودمتایه فره رههه‌ند بوو...

نامانجی نهو کودمتایه نهوه بوو که تهفگهری نازادیخوازی گهلی کوردستان تهسفییه بکات، تهفگهری شۆرشگێری چهپ له تورکیا تهسفییه بکات، تاکو بتوانیت کیشه نابوو، سیاسی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کانی تورکیا په‌رده‌هۆش بکات، تاکو بتوانیت نهو بۆشاییه به‌رووخانی "شا" دروست بووه پربکاتهوه، بۆ نهووی کاریگهری شۆرش خه‌لکی ئیران له‌ناوچه‌که‌دا پیشنه‌کهویت. هه‌روه‌ها تاکو بتوانن له‌دژی سؤفییهت تهفگهری نیسلامی پیشبخهن. چونکه نهو کاته ستراتیژییه‌کی نهمریکا هه‌بوو، دمیانگووت: "دروستکردنی پشتینهی سه‌وز (الحزام الاخضر) له باشووری سؤفییهت" واتا له باشوورهوه سؤفییهت گه‌مارۆ بدن، بۆ نهووی نه‌هیلن سؤفییهت زیاتر له باشووردا په‌له‌هاویژیت و بیته خواریوتر و بگاته خۆره‌ه‌لاتی ناوین و ناوچه‌کانی دیکه، بۆ نهووی بتوانن کاریگهری سؤفییهت که‌متر بکه‌نهوه و ته‌نگاوی بکه‌ن و نه‌هیلن سؤفییهت زیاتر هه‌نگاو به‌هاویژیت، ئیدی به‌مه‌ش بتوانن له خۆره‌ه‌لاتی ناویندا تهفگهری چهپ و دیموکراتیخواز دایمرگینه‌وه... دمیانه‌خواست نه‌مانه هه‌مووی بهدمستی تورکیا نهنجام بدن، تورکیاش له‌لایه‌که‌وه له‌دژی شۆرشگێران له‌ناو تورکیادا ده‌ستیکرد به‌گرتن و کوشتن، یاسا‌کانی

خۆی گۆڕی، ئەشکەنجەیی دژواری بەرهەبیدا بۆ ئەوەی بتوانێت ئەنجامگیر ببێت و ناوخۆی ساخڵەم بکات، تاكو بتوانێت ئەو رۆڵەیی لەلایەن ناتۆ و سیستەمی سەرمايەداري پيیداووه لەناوچەکەدا جێبەجێی بکات. بۆیە کۆدەمتای (١٢)ی ئەیلول ئەشکەنجەیی دژواری پێشخست، رهش‌بگیری و رهش‌ه‌کوژی به‌ره‌راوانی ئەنجامدا، پەرەیان بە لەسێدارەدان دا. واتا هەرچی کەسێکی دیموکراتیخواز و سۆسیالیست بووایە دەخرايە زیندانەوه، زۆر رێکخراو و رێکخستنی مەدەنی هەبوون، هەموویان داخران، پارتييه‌کان هەموویان داخران، وه‌ح‌شيه‌تیکی مەزنیان پێشخست. ئەنجامی بنچینه‌پیش تەسفیه‌کردنی تەفگەری (PKK) بوو. بۆیە لە کوردستاندا وه‌ح‌شيه‌تیکی زۆر مەزنیان پەڕمۆ کرد، وه‌ك ب‌ل‌ی سەر لەنوێ سەربازپایانە کوردستانیان داگیرکردبێتەوه وابوو، زۆر رهش‌ه‌کوژی و رهش‌بگیری و ئەشکەنجە و تالانیان پەڕمۆ کرد، بۆ ئەوەی بتوانن بەتەواوی ئیرادەیی گەل تێکشکێنن و تەسلیمی و مەربگرن.

بێگومان تەفگەر پەيوەندی خۆی لەدەرمەوه دروست کردبوو، هەندێك کادییری خۆی رەوانەیی دەرەوه کردبوو، دەرەوت بەمەیی نەزانیبوو. پاشان دەرەوت هەستی بەمە کرد، کاتیك كە گروپی هەفال "کەمال پیر" و ئەوان گەڕانەوه و هەفال "کەمال پیر" و ئەوان دەستگیر کران و هەندێك بەلگە کەوتە دەست دووژمن، ئەو کاتە زانیان کە تەفگەر پەيوەندی خۆی لەگەڵ خۆره‌لاتی ناوین و فەلەستینییه‌کان پێشخستوو و گروپ چوو و پەرومردەیی بینیوه و گەڕاوتمەوه و نامادەمکارییه‌ك دەکات بۆ ئەوەی شەڕیکی گەریلایی ئەنجام بدات، ئەو کاتە لەمەسەلەکە تێگەشتن و ئەمەیان زۆر بە مەترسیدار بینی، بۆیە یەكسەر کۆدەمتای سەربازیان پێکھێنا.

لەبنچینه‌دا لەوانە بوو کۆدەتایه‌کە هەندێك درەنگتر روویدا، بەلام کاتیك ئەو زانیاریانە کەوتە دەستی ئەوان، کۆدەتایان زووتر ئەنجام دا. چونکە ئەگەر درەنگتر بمین، ئەوا ئەو گروپەیی پەرومردەیی بینیوه و گەڕاوتمەوه لەوانەیه‌ گەریلا رێکبخات و شەڕی گەریلایی دەستپێکات. ئەو کاتەش پێ درەنگ دەمین. بۆیە پێویستبوو یەكسەر موداخەلە بکەن و نەهێلن شەڕی گەریلایی رێکخستە بکری و کۆدەتایان هێنایە پێشەوه و زۆر کەسیان دەستگیر کرد. لەبەنەرەتدا زۆریه‌ی کادییرانی ئێمە کە دەستگیر کرابوون پێش کۆدەتاکە دەستگیر کرابوون، لەکۆدەمتای (١٢)ی ئەیلولدا ئێمە

PKK میژوویک له ناگر

له‌رووی کادیرموه زنده زمرمرمان نه‌بینی. چونکه نه‌وه‌ی گیرابوو نه‌وا گیرابوو، نه‌وانه‌ی تریشمان دمرخستبووه دمرموه. بو‌یه دستگیرکردنی هه‌فالانی ئیمه‌ دوای (۱۲)ی نه‌یلول که‌م بوو.

بیگومان ژمارهیهکی ژۆر کادیر له زینداندان بوو، دموڤت خواستی کهوا له زینداندان نهو کادیرانه هه مووی تهسلیم و مریگریت، نهگهر هه موویان تهسلیم و مریگریت، نهوا تهفکهر زهریکی مهزنی بهردمهگویت و زیده له دژی نهوان بهرخودان نامینیت. بویه دهیخواست ئیرادهی نهوانهی له زینداندان بشکینیت و تهسلیم بکات و له شهخسی زیندانییهکانیشدا هه تهفکهر و هه میش گه تهسلیم بکات.

به‌لام زیندانیانی زیندانی ئامه‌د (دیاربە‌گەر) له‌دژی حوكمی (١٢)ی ئه‌یلول به‌رخۆدانێکی مه‌زنیان پێشخست و نه‌یانهیشت ئهو حوكمه‌ له‌ زینداندا ئه‌نجام به‌دمستبخت. زیندانی ئامه‌د بووه‌ قه‌لای به‌رخۆدان، ئیدی به‌م به‌رخۆدانه‌ حوكمی (١٢)ی ئه‌یلول گورزێکی مه‌زنی به‌ركه‌وت. یه‌كه‌مجار له‌م زیندانه‌دا زه‌بری به‌ركه‌وت و بێ ئه‌نجام مایه‌وه‌. به‌لام له‌ زیندانه‌كانی دیکه‌دا و له‌دوره‌وی زیندانه‌كاندا به‌ناسانی به‌رنامه‌ی خۆی به‌رپۆوه‌ دمب‌رد، هه‌نگاوی ده‌هاویشت و ئه‌نجامی به‌دمست ده‌یئا. تاكه‌ شوێنێك كه‌ ئه‌نجامی به‌دمستنه‌خستبوو و ده‌یخواست تێیدا ئه‌نجامگیر ببێت و به‌رنامه‌ی خۆی ته‌واو بکات زیندانی ئامه‌د بوو. له‌وئ ئه‌شكه‌نجه‌یه‌گی مه‌زنی به‌رپۆوه‌ برد، تا ئه‌شكه‌نجه‌یشی مه‌زنتر ده‌کرد (PKK)ش به‌رخۆدانی له‌ زیندانی ئامه‌د مه‌زنتر ده‌کرد. له‌ناکامی ئه‌مه‌دا به‌رخۆدانی (PKK) به‌سه‌ركه‌وت، ئیدی بۆیه‌ حوكمی (١٢)ی ئه‌یلول له‌وئ گورزێکی مه‌زنی به‌ركه‌وت.

له لایه که وه؛ حوکمی (۱۲)ی نه یلول هه وئی دهدا له تورکیا و له کوردستان ته فکهر مکهان بهر شو بلاقه پیبکات و ته سلیمیان بکات. بۆ نه مهش هه موو شتیکیان گۆری، دمستووری شیان گۆری و دمستکاریان کرد و یاسای نوێیان دهرخست، بهر شو بلاقه و میان به ریکخته نه کان کرد، بۆ نه وهی جاریکی دیکه ته فکهری کورد و چهپی تورکیش توانست و دهرفتهی خۆ ریکخته کردنیان نه مینیت. ئیدی سیاسهتیکی بهمجۆرمیان بهر پوه دهبرد، بۆ نه وان ناووه گرنگ بوو، نه گهر بتوانن له ناووه نه انجام گیر ببن نه و دمتوانن بهناسانی له دهر مهش نه انجام گیر ببن.

له لایه کی دیکه شهوه؛ سیاسه تیکی دیکه میان له بهرام بهر نهو شۆرشگیرانه ی چوو بوونه دمره وهی تورکیا و کوردستان بهرپوه دمبرد، نهویش له گه ل و لاتانی نهو روپادا بیلانیکیان دارشت که چۆن نهو کادیر و شۆرشگیرانه ی چوونه ته دمره وه رایانکیشنه نهو روپا و له نهو روپاشدا مالیی (دمسته مۆ) یان بکه ن و رۆحی شۆرشگیرانه یان بکوژن، بۆ نهو وهی نه بنه مه ترسی بۆ رژی می تورکیا. نه م نه رکانه میان دابوو به ژمه نپا ئیکی تورک به ناوی "حه یدمه ر سالتک"، نه و ژمه نپا له چوو بووه نهو روپا و له سه ر نه م مه سه له مه راوستا و له گه ل ده ولته کهانی نهو روپا کاریکی بهمجۆرمیان بهرپوه دمبرد، بۆ نهو وهی بتوانن ته فکه ری شۆرشگیر له تورکیا و کوردستان به ته واوی ته سفیه بکه ن و بیکار یگهریان بکه ن، کاریکی بهمجۆرمیان بهرپوه دمبرد...

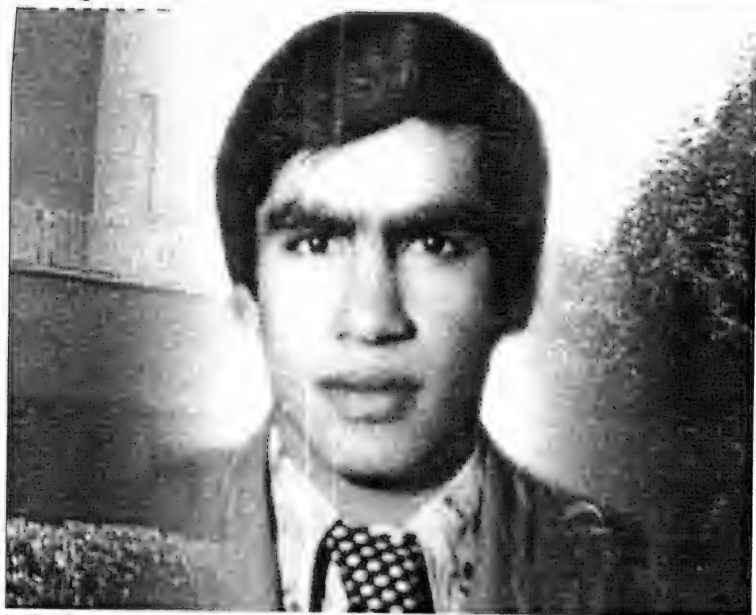
وا دیاره له زیندانی نامه ددا دوو خهت بهرپوه دهچوو "بهرخۆدان" و "ته سلیمیه ت"، له نیوان ههردوو خهتدا زیندان دمبیته گۆر پهانی یه کلا ییبوونه وه و سه رکه وتن... لیه ردا نهو بهرخۆدانه ی به هه قال مه زلوم دۆغان ده ستیپ یکرد و به داویدا زنجیر مه ک بهرخۆدانی دیکه ش پێشه که ویت، چۆن شرۆفه ده که ن و چ کار یگه رییه کی به سه ر خه بات و تیگۆشانی (PKK) و گه لی کورد ده بیت...؟

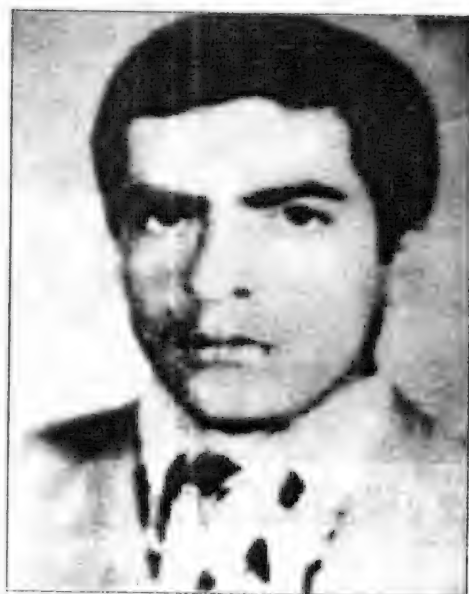
کادیرانی (PKK) له زینداندن له کاتی دادگاییکردن

کادیرانی (PKK) له زینداندن

شەھید مەزئوم دوغان

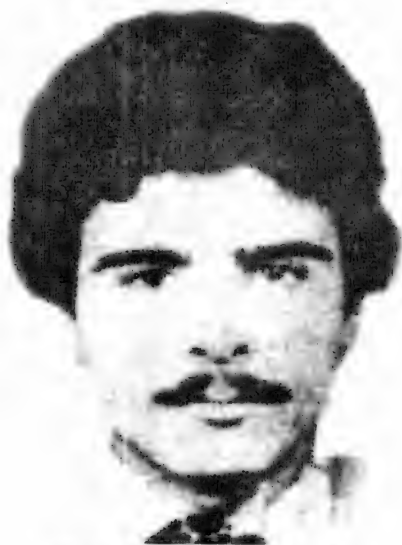
شەھید مەحمود زەنكىن

شەهید فەرھاد کورتای

شهید نه جمی نوونه ر

شهید نه شرفا نانیك

بېگومان له زېندانى ئامەددا شەپكى مەزن بەرپۆه چوو، لەوئى ھەم خیانەتى مەزن، ھەمیش بەرخۆدانى مەزن روویدا... دەولەت ھەندىك كەسیان تەسلىم كردبوو، وەك: "شاھین دوخمەز" و "پلەرم مەركىت" و... ھتە، بەرپۆگەى ئەوانەو دەولەت دەخواست بەتەواوى بەرخۆدان تېكشكىنئىت و تەسلىمىيەت و خیانەت بالادەست بكات. "شاھین دوخمەز" و "پلەرم مەركىت" ھەر تەنیا دەستبەردارى تەفگەر نەبوون و ھەر تەنیا تەسلىم نەبوون و ھەر تەنیاش خیانەتیان نەكردبوو، شانەشانى ئەمە بەشدارىيان لە ئەشكەنجەدانى ھەفالاڤنىش دەكرد و ئەشكەنجەیان لەسەر ھەفالاڤ بەرپۆه دەبرد، بۆ ئەووى بتوان بەرپۆگەى ئەوانەو ئىرادەى ھەفالاڤ بشكىن. كە دەولەت و جەللادەكانى دەولەت ئەشكەنجەى ھەفالاڤ بکەن زېدە كارىگەرى خۆى نابىت، بەلام كاتىك كە ھەفالاڤ خۆت و لەگەل خۆت دابوو خیانەتت لىدەكات و ئەشكەنجەت دەدات، داقورتاندى ئەمە پەر زەحمەت و مەترسیدارە. ئىدى دەولەتى تورگیا سیاسەتى خۆى لەو زىندانەدا ھەمووى بە سەرپەرشتى ئەفسەرىكى تورك بەناوى "ئەسەد ئۆكتاى پلەران" بەرپۆه دەبرد، ئەو ئەفسەرەش "شاھین" و "پلەرم"ى لەدزى ھەفالاڤ بەكاردەھىنا. بەتایبەتى بەدەستى ئەوان ئەشكەنجەیان لە ھەفالاڤ دەكرد، بۆیە زۆر زەحمەت بوو.

لەبەر ئەمەش بوو لەو زىندانەدا لەدزى ئەو خیانەتە و وەحشىەتە بەرخۆدانىكى مەزنیش گرا. لەوئى؛ "یان تەسلىم ببىت یان بەرخۆدان بکەیت". ملیتانى (PKK) نەیدەتوانى تەسلىمىيەت و خیانەت پەسەند بكات، پتۆیستبوو لەدزى تەسلىمىيەت و خیانەت و ئەشكەنجە بەرخۆدانىان بكرىبايە و ئەم بەرخۆدانەیان بەسەر خستبايە.

ئىدى ھەفالاڤ "مەزلۆم دۆغان، كەمال پەر، محەمەد خەبرى دوورموش، فەرھاد كورتای و... ھتە" ئەو ئەرکە مېژووپیەیان جیبەجىكرد. چونكە بىنیان كە ئەگەر لەدزى ئەم وەحشىەتە رانەووستن و ئەو تەسلىمىيەتە نەشكىن، ئەوا ھەم تەفگەر و ھەم گەلىش و ھەمیش خۆیان زەبرىكى مەزنیان بەردەكەوئیت. بىنیان كە توانستى خوشیان زېدە نییە كە لەدزى ئەو تەسلىمىيەتە رابووستن، تەنیا گیانیان ھەيە، وەكوتر ھیچ شتێكى دیکەیان نییە، ئىدى بەگیانى خۆیان لەدزى ئەو تەسلىمىيەت و خیانەتە راوەستاون. ئەگەر ھەفالاڤ "مەزلۆم دۆغان" ئەپەكەم روژى نەوروژى سالى (۱۹۸۲) خۆى سووتاند، ئەگەر ھەفالاڤ "فەرھاد" كورتای، ئەشرف ئانىك، مەحمود زەنگین، نەجى ئۆنەر

له شهوی (۸) ی (۵) ی سالی (۱۹۸۲) دا خوځيان سووتاند، نهگهر پاشان ههفالان " کهمال پير، محهمد خهپری دوورموش، عاکف يلماز، عهلی چيچهک " لهروژی (۱۴) ی ته مهورزی سالی (۱۹۸۲) دا مانگرتن له خواردنیا تا مردن دمستپیکرد، نه مه هه مووی له پیناو نه وه بوو که بتوانن لهوئ بهر خوځدان پيشبخه و سهريخه و نه هیلن که ته سلیمیه ته بالادست ببيت، له م پیناوه دا بوو. بویه نه رکیکی میژوویان خسته پيش خوځيان و جيبه جيان کرد.

کاتیک که نهو چالاکیان په پيشخست ته علماتيان له کس و مرنه گرت، رينمايان له کس و مرنه گرت، توانستی نه ووش نه بوو که ته علمات و رينمايي و مرنگرن. چونکه په یوه نديان له گهل پارتی پچرابوو، دووژمن نه پیدمه یشت که نه له گهل له دهر وه په یوه ندي بیسه تن و نه له دهر وه ووش په یوه نديان له گهل بیسه سرتیت، هه موو په یوه نديیه که به ته وای پچرابوو. هه لبه ته به مشیویه د میانخواست نیرادمان بشکین و ته سلیمان بگرن. نیدی نه م هه فالانه نهو مه ترسیه یان بین و له دزی نهو مه ترسیه چوڼ رابوستان، پیداوستی ته فگر لهوئ چیه؟ پیداوستی گهل لهوئ چیه؟ نه ومان دمستنی شانکرد، بۆ نه ووی نهو پیداوستیانه جيبه جی بکه ن نه رکیان خسته پيش خوځيان وه و نهو نه رکیان پیکه ینا. نهگهر نهو چالاکیان په پيشخست بۆ نه م مه بهسته بوو، بۆ نه ووی بتوانن پیداوستی ته فگر پیکینن و نامانجی ته فگر به دیبیت و نامانجی داگیر که ران نه یه ته دی.

له بنه رته دا نهو چالاکیان نه نجامی مه زیان به دمستخت، نهو ملیتانیتی (PKK) بوو له پراکتیکدا، پیکه یانی راستینهی سهروک ئاپو و ریبازی (PKK) بوو، هه لبه ته له بهر نه مهش بوو لهوئ بهر خوځدانیکي مه زن پيشکهوت، لهوئ نهو ته سلیمیه تهی که و دووژمن خستبوویه پيش گهلی کورد پووجهل بوو وه. لهوئ کودمتای (۱۲) ی نهیلول گورزیکی کوشندهی بهرکهوت. پروگرامی (۱۲) ی نهیلول لهوئ گورزی بهرکهوت و نیدی بوو هوکاري نه ووی نهو کودمتایه تیک بجیت و نه نجامگیر نه بیت.

بویه بهر خوځدانی نهو هه فالانه بهر خوځدانیکي میژووییه، حوکی فاشیستی سه رته له زیندانی نامه د گورزی بهرکهوت. پاشان دوی نه مه نهیتوانی خوئ کویکاته وه سه ریه که؛ تا دهات کودمتای (۱۲) ی نهیلول ههنگای بۆدواوه هاویشت، نه م چالاکیان جاریکي

دیکه رێی پێشکەوتنی دیموکراسییەت و حوکمی مەدەنی لە تورکیا کردەوه، بۆیە بەرخۆدانێکی میژووپی بوو و رۆڵێکی مەزنی بینی. ئەو بەرخۆدانه راستینە ی ملیتانیتی (PKK) ی لەهەموو روویکەوه خستەپروو، هەندێک پێوانە ی خستەپروو. ئیدی پێویستە ملیتانیتی لەسەر ئەو پێوەرانه پێشکەویت، بە پێوانە ی لەمە ژێرتر و نزمتر ملیتانیتی نابێت هەبێت، لەبەر ئەمە "مەزلۆم، فەرهاد، کەمال و خەیری" و هەفالانی دیکه هەم لەناو (PKK) دا و هەمیش لەناو گەلی کورددا جێگەیهکی مەزنیان گرت، گەل و تەفکەریش ئەو پێوانانە ی ئەو هەفالانە ئافرانلیان بەبنەما وەرگرت، ئەو پێوانانە نوێ بوون، پێوانە ی مەزن بوون، ئەگەر تۆ ئەو پێوانانەت بەبنەما وەرگرت، ئەوا تۆ دەرئانیت لەدژی خیانت و تەسلیمیەت و داگیرکەریدا بەرخۆدان بەرمو پێشەوه ببەیت و بەهیزی بکەیت و ئەنجامگیر ببیت، ئیدی بە بەرخۆدان ی ئەو هەفالانە میژووێکی نوێ نووسرایەوه، میژوو ی بەرخۆدان نووسرایەوه.

بۆ هەر تەفکەرێک زیندانەکان گرن، راستینە ی هەر تەفکەرێک لە زیندانەکاندا ئاشکرا دەبێت، راستینە ی کادیر لە زینداندا ئاشکرا دەبێت، ئەگەر تەفکەرێک لە زیندانەکاندا بەرخۆدان ی بەهێزکرد، ئەوا هەر کەس بەو تەفکەرە باوەڕ دەکات، ئەگەر تەفکەرێک خۆی لە زیندانەکاندا نەسەلێنێت و بەرخۆدان ی مەزن پێشنەخات، ناتوانیت بێر و باوەڕی خۆی بە گەل ببەخشیت، ناتوانیت دلی گەل قازانج بکات، ئەگەر (PKK) لە زیندان ی ئامەدا بەرخۆدان ی وەها مەزنی نەکردایە، گورزێکی مەزنی لە داگیرکەری نەخستبایە، باوەڕپێهکی بۆ گەل نە ئافرانلبایە، هیچ کاتیێک گەل باوەڕی بە (PKK) نەدەکرد و (PKK) ش هێندە پێشنەدەکەوت. ئەگەر ئەو بەرخۆدانە پێشنەکەوتبایە و لەشوێنیدا تەسلیمیەت پێشکەوتبایە، هیچ کاتیێک قەڵەمبازی (PKK) ی ناب، ئەو بەرخۆدانە مەزنەش پێشنەدەکەوت. لەوانەبوو تەفکەر هەر لەوێ زەبرێکی مەزنی خواردبایە و گۆتایی پێهاتبایە و تێکچووبایە.

ئیدی لە تەواوی زیندانەکانی تورکیا و باکووری کوردستان و لەژێر وەحشیەتیکی مەزندا هەموو زیندانەکان تەسلیم بوون، هەموو رێکخستن و لایەنەکان تەسلیم بوون، تەنیا (PKK) تەسلیم نەبوو، زیندان ی ئامەد تەسلیم نەبوو، بەرخۆدان یکی مەزنی نواند و ئەنجامگیربوو، ئەمە کاریگەری لەسەر هەموو زیندانەکانی دیکەش کرد. پاشان

زیندانه‌کانی دیکه‌ش که‌وتنه نیو به‌رخ‌ودانه‌وه، نه‌مه کاریگه‌ریه‌کی له‌سهر گهل کرد، وایکرد گهل‌یش به‌رخ‌ودان بکات. ئیدی به‌رخ‌ودانه‌کانی "مه‌زلوم، فهرهاد، خه‌پیری، که‌مال" و هه‌قاله‌کانی دیکه بووه هوی نه‌وهی له‌نیو زیندانه‌گان و دهره‌وهی زیندانه‌گاندا به‌رخ‌ودان پېش‌بکه‌وېت و ته‌سلیمییه‌ت روونه‌دات. تا نه‌و کاته ته‌سلیمییه‌ت و خیانه‌تکاری روویده‌دا و کودم‌تای (۱۲)ی نه‌یلول به‌ناسانی به‌رنامه‌ی خوی به‌رپوه‌دمبرد. له‌و باوم‌پرش دابوو که دمتوانی‌ت به‌ناسانی نه‌نجام به‌ده‌ست‌بخات. ئیدی به‌رخ‌ودانی "مه‌زلوم، خه‌پیری، که‌مال و فهرهاد" و هه‌قاله‌کانی دیکه گورزیکی مه‌زنی له‌و کودم‌تایه‌ دا و ریگری له‌سهرکه‌وتنی کرد، نه‌و پېقاژو‌یه‌ی پېچه‌وانه‌ کرده‌وه. تا نه‌و کاته ته‌سلیمییه‌ت پېش‌ده‌که‌وت، له‌وئ که به‌رخ‌ودان ده‌ستی‌پیکرد و له زیندانه‌کانی دیکه و له‌نیو گهل‌دا به‌رخ‌ودان پېش‌که‌وت، باوم‌پریه‌ک به ته‌فگمر پېش‌که‌وت، که‌سه‌گان باوم‌پریان به‌خویان هینا که دمتوانن له‌دزی حوکی فاشیستی رابوه‌ستن. ههر بویه حوکی فاشیستی تا ده‌هات بۆ دواوه گه‌راپه‌وه و ناچار بوو ریگه‌ی حوکی مه‌ده‌نی کرده‌وه. نه‌گهر نه‌م به‌رخ‌ودانه نه‌بووایه مومکین نه‌بوو ریگری له‌سهرکه‌وتنی نه‌م کودم‌تایه بکری‌ت.

وه‌کو با‌ست کرد؛ له‌دوای به‌رخ‌ودانه‌که‌ی هه‌قال مه‌زلوم دۆغان هه‌قالان "فهرهاد کورتای، نه‌شره‌ف ئانیک، مه‌حمود زه‌نگین، نه‌جمی ئۆنه‌ر" به‌شیوم‌یه‌کی دیکه درېزه به به‌رخ‌ودان دهم‌دن، به‌یه‌که‌وه گر له‌جه‌سته‌ی خویان به‌رده‌مدن... نه‌و په‌یامه‌ی هه‌قال فهرهاد کورتای و هه‌قالانی به‌چالاکیه‌که‌ی خویان به‌خشیان چیبوو؟

له‌به‌رمه‌تا په‌یامی به‌رخ‌ودان هه‌قال "مه‌زلوم" به‌خشی، له نه‌ورۆزدا دزی نه‌و زوئم و وه‌حشییه‌ته‌ی ناگری له‌جه‌سته‌ی خوی به‌ردا، سه‌رو‌گایه‌تی به‌رخ‌ودانی کرد. هه‌قال "مه‌زلوم دۆغان" نه‌ندامی گۆم‌یه‌ ناوه‌ندی بوو، به‌و چالاکیه‌ پېشه‌نگایه‌تی به‌رخ‌ودانی کرد و له‌خویه‌وه ده‌ستی‌پیکرد. هه‌ل‌به‌ته پېشه‌نگایه‌تیش ههر نه‌مه‌یه، واتا

نهیگوت: "با ههفالیکى دیکه خوى بسووتینیت یان چالاکییهک نهنجام بدات" نهگر بههر ههفالیکى بگووتبايه نهو ههفالتهش نهوى دمکرد. بهلام بهخوى و لهخویهوه دستپیکرد، بۇچى لهخویهوه دستپیکرد؟ چونکه نهو وحشییهتهى لهسر نهو نهنجام دمدر زور مهزن بوو، نهگر ههمان نهو چالاکییهى ههفال "مهزلوم" نهنجامى دابوو ههفالیکى دیکه نهنجامى بدابايه و بیانگووتبايه نهو چالاکییهى نهنجام داوه، نهوا نهونده کاریگهري خوى لهسر کادير نهدمبوو، نهگر ههفال "مهزلوم" خوى نهو چالاکییهى نهنجام دا، بۇ نهومبوو که کاریگهريیهک لهسر ههموو کاديران لهدزى تسليمیهت دروست ببیت و بهرخودان بههیزهوه نهنجام بدریت، بویه چالاکییهکهى لهخویهوه دستپیکرد. نهمه لهبهر نهو هویه بوو. ههروهها کولتووریکى نه تهمگهره ههبوو، له کولتوورى نه تهمگهره، بهرپرسیاریتی تۆ چهنده مهزن بیت دمبیت پراکتیکى تۆش هینده مهزن بیت، نهمه کولتوور و نهخلاقیکی نه تهمگهره بوو، لهویش بهرپرسیار ههفالان "مهزلوم دوغان، کهمال و خهیری" بوون. چونکه نهوانه ههفالئ مهزگهزى بوون، پیویستبوو بهرخودان لهوئ لهزیر بهرپرسیاریتی نهو ههفالانهدا پیشکهوتبايه، بهرپرسیاریتیش نهمه دهخوازیت، پیویسته نهوانه لههر کهسیکی دیکه زیاتر لهدزى نهو زولم و نهشکهنجه و وحشییهته رابوستن، لهپراکتیکیشدا پیشهنگایهتی بکهن، بۇ نهوى کاديران نهمه ببینن و هیز و وزه ومیگرن، تاکو کادیرانیس بتوانن بهرخودان بکهن. ههلبهته نهو ههفالانه له زینداندا لهههموو بهرخودانهکاندا بهشارییان تیدا کرد، ههر بویه کادیرانیس لهدزى نهو وحشییهتهى بهرپوه دمبدر تهلیم نهبوون و بهردوام لهنیو بهرخوداندا مانهوه، بهلام داگیرکه نهشکهنجه و زولم و وحشییهتیکی وهایان پیشخست، نیدی ئیرادهى مروف نهیدمتوانی تهحهموولی بکات، له ناستیکی وهادا وحشییهتیان نهنجام دما، لهدزى نهمه مهگر تهنیا له ناستیکی پیشهنگیدا تۆ بتوانیت لهدزى رابوستیت، ئینجا دمتوانیت رئ لهپیش نهو وحشییهته بگریت، نهگرنا زحممت بوو تۆ بتوانیت رئ لهپیش نهو وحشییهتهدا بگریت، نیدی لهبهر نهومبوو ههفال "مهزلوم دوغان" بۇ خوى نهو چالاکییهى نهنجام دا.

بیګومان کاتیک ههفال "مهزلوم" نهو چالاکیه ی نهنجام دا کاریګه رپیه کی مهزنی لهسر ههفالان کرد. همر بویه ههفال "فهراډ گورتای" و ههفالانی دیکه بهدوایدا چالاکیه که بیان نهنجام دا. تاومکو نهو بهرخودانه بههیزتر و بؤ پیښه ومتری ببهن، همر بویه همر چوار ههفالیش خویان سوتانند.

کاتیک نهو چالاکیه نهنجام درا ههفال "که مال پیر" دهلیت: "له بنه رمتدا نهو چالاکیه کی که نهو ههفالان نه نجامیان دا دمبووایه نیمه نه نجامان دابایه" لیږهډا به مشیومیه رخنه دانی خویښی دمدا، به رخنه دان له نهرک نریک دمبیته وه، دهلیت: "نیمه درمنگ ماوین" همر بویه ههفالان "که مال پیر، محمه د خهیری، عاکف یلماز و عهلی چیچک" یش دهست به چالاکی دمکه ن. به مهش بریاربوونیکی مهزن، نیرادیه کی مهزن دمردمکه وپته روو، دهولت دمبینت که چهنده ومحشیه تیکی مهزنی نه نجام دا و له ناستی همره بهرزا بهرپوه برد، ومحشیه تی له مه ناست بهرتر نییه برپوهی ببات، که چی بهرخودانیکی بههیز لیکه وته وه و نهو ومحشیه ته ی پووجه لگړده وه.

دهولت بینی که نیدی ناتوانیت شتیکی دیکه نه نجام ببات، نهو ومحشیه ته ی نه نجامی بدابایه نه نجامی دا، که چی بهرخودانیکی مهزن له دزی نه مه پیښکه وت. بیګومان که ههفالان بهدوای په کدا خویان سوتانند و که وتنه چالاکی مانگرتنی بیګوتاییه وه، وهک بچنه ناهنگ بهرهو مهرگ دهچوون، دهولت زور له مه ترسا و په یامیکی ومرگرت، چونکه نه گهر په کیک بهمجوره خوی بسووتینت و گیانی خوی فیدا بکات، نهوا دمتوانیت هه موو شتیک نه نجام ببات، دهولت بینی که ههرچی ومحشیه ت و نه شکهنجه ههیه نیرادیمان ناشکینت. تهواو به پیچه وانهی نه مه نهو ومحشیه ته دمبیته هوی نهوه ی بهرخودان مهزتر بییت، دهولت نه مه ی بینی، نهوه ی بیکردبایه نهوا کردی، نیدی شتیکی دیکه له بهرام بهر ههفالان په پرهو بکات نه ما بوو، بهلام بهرخودان بههیزه وه نه نجام درا، بویه هیوای دهولت شکا.

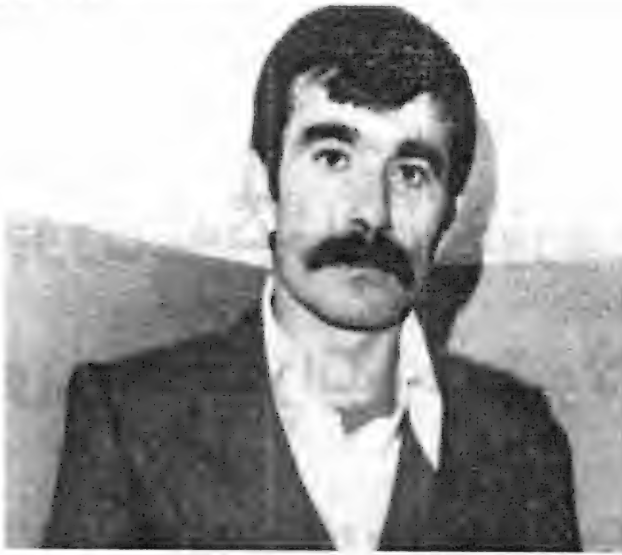
نیدی نه مه راستینه ی (PKK) بوو ژیا، چونکه له فله سفه و نایدیولژیای (PKK) دا نه شکهنجه چهنده دژوار بیت، ومحشیه ت چهنده مهزن بیت، پیویسته ببیته هوی بهرخودانی مهزن، نیدی له زیندانی نامه ددا ههفالان "مهزلوم، خهیری، که مال و فهراډ" و ههفالانی دیکه نه مه بیان پیکهینا، واتا نهو نه شکهنجه و زولم و ومحشیه ته ی

له بهرام بهريان دهكریت، نه یانكرده به هانهیهك كهوا دهستبهرداری له پارتی و گهل بكم، ههسانهومیان نه دایه پيش خویان... بهلكو ئه مهیان كرده هوئی نه وهی وهشییهت و ئه شكهنجه لهگۆر بنین و مرؤفایهتی ههستینه سهرپیان، ئیدی له بهر نه مه بهر خۆدانیکه مهزن پيشكهوت و كودهتای (۱۲) ی نهیلول لهوئی گورزیکه مهزنی بهر كهوت...

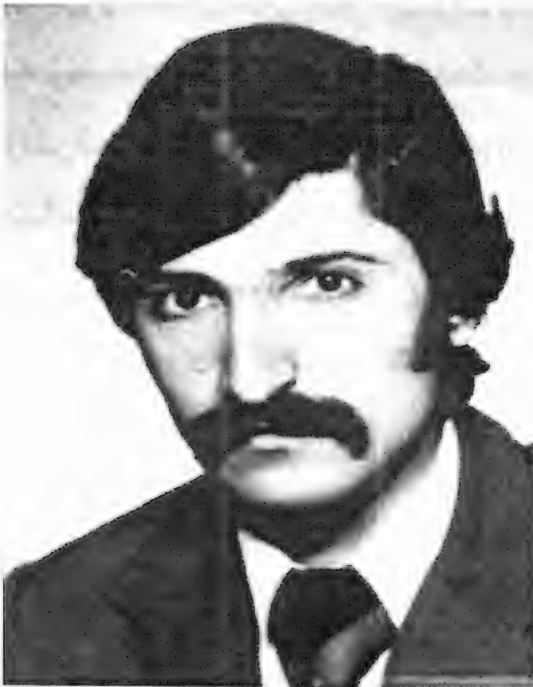
دەرچوون له گيژاوی خورهه لاتی

ناوین... گه پانه وه بۆ ولات

له سال (۱۹۸۱) دا بۆ جاری په گهه بوو کۆنفرانسیکی (PKK) سازدەگریت، دواى ئەوهى هەندیک هەفال له دەرهموی ولات پەرهمرده دەبینن و سەرۆکیش له دەرهموی ولاتە، زۆربەى هەفالانیش له زیندان دان و بەرخۆدان دەکەن، لەرهوشیکی بەمچۆردا کۆنفرانس سازدەدریت. ئەم کۆنفرانسە لەمیژووی (PKK) دا شوینگەپهکی چۆن دەرگرت؟ هەرهمها ئەو چه مک و بڕیارانهی لهو کۆنفرانسەدا وەرەگیرین چ کاریگه ریهکی لهسەر خهبات و تیکۆشانی تهفگهري (PKK) دهکات؟

شهید کهمال پیر

شهید محەمەد خەیری دوورموش

شهید علی چیچک

شهید عاکف یلماز

ودك دوزانریت؛ یه كه مین كۆنفرانسی (PKK) له لوبنان له كامپی بهرەى دیموكراتى
رزگارى فهلهستین (الجبهة الديمقراطية لتحرير فلسطين) (١) سازدرا، یاشان ئیمه ئەو شوینهمان

کرده " نهکادیمیای معسوم قورقماز ". بیگومان سازدانی نه م کونفرانس له میژووی تهفکهری نیمه دا شوینک و روئیکی مهزنی خوی هیه.

له میژوودا زور تهفکهر هیجمرت (کۆچ) یان کردووه، چوونه ته دمرهوی ولات، بۆ نهوهی ههندیك نامانج به دیبهین، بهلام نهو تهفکهرانه جاریکی دیکه نهگهراونه تهوه ولات و تهسفیه بوونه، له دمرهوه ماونه تهوه و مارژینال بوونه، بیکاریگه ماونه تهوه، نهوهی له دمرهوه مارژینال و پهنا هه ندله نه بووه و جاریکی دیکه گهراونه تهوه ولات، هه م بهردهوام بوونه و هه میش نهجامیان به دیبهیناوه. بۆچی چوونه دمرهوه و هیجمرت روویداوه؟ نهگه ر تهنگه تاوی و مهترسی مهزن له نارادا بن هیجمرتیش روودهدات، بۆ نهوهی ریگری له پیش نهو تهنگه تاوی و مهترسیانه بکریت هیجمرتیش روودهدات. له میژوودا زور نموونهی بهمجۆره هه ن. بۆ نموونه "هه زمهتی مههمه د" یش هیجمرتی کردووه. بۆچی؟ چونکه رووبه رووی مهترسییه کی مهزن بۆ تهوه، بۆ نهوهی ریگری له م مهترسییه بکات و بتوانی ت بهردهوامی به تهفکهرمه کی خوی بدات هیجمرتی کردووه. نهو هیجمرت ههش نهجامگیر بووه. ئیدی ئیسلامیه می ته به سه رخستوووه. نهگه ر نهو هیجمرت ه نه بووایه نهوا "هه زمهتی مههمه د" یش نهدهما و ئیسلامیه تهیش کۆتایی پیدمهات، کهواته هیجمرت بۆ نه مه گرنگه.

کاتیك که سه رۆکیش چوو دمرهوه ههنگاوکی بهمجۆرهی هاویشت، تهفکهر زور تهنگاو ببوو، کی شهی مهزنی تهفکهر هه بوو، نهیدمهتوانی له ولات چارمه ریان بکات، زیده پیداگریکردن له سه ر مانه وه له ولات، له وانه بوو تهفکهر تهسفیه ببایه. ئیدی بۆ نهوهی نه مه روونهات، سه رۆک نهو ههنگاوهی هاویشت، کاتیك نهو ههنگاومیشی هاویشت له سه ر توانستیك نهیهاویشت، توانست زیده نه بوو، وهکو نهوه وابوو تۆ له شه وه زهنگیكدا ههنگاو بهاوپژیت، کۆتاییه که ی چ ده بی ت دیار نییه. واتا له وانه بوو له م دمرکه وتنه دا جاریکی دیکه ش گهرا نه وه نه بی ت، له م دمرکه وتنه دا له ناویش بجیت، یان له دوا ی دمرکه وتنه دا مرۆف ببی ته پهنا هه ندش... واتا هه موو شتیك مومکین بوو، ئیدی سه رۆک بۆ نهوهی هه م له ناو نه جیت هه میش مارژینال نه بی ت، هه م نه بی ته پهنا هه ند، هه میش بتوانی ت بۆ تهفکهر توانست بناهزی نی ت و تهفکهر له و توانسته سوودمه ند بی ت و بتوانی ت جاریکی دیکه خوی کۆبکاته وه سه ریه ک، تاکو بتوانی ت کی شه کانی خوی

له ولات چارمه سر بکات نهو ههنگاوی هاوښت و له سر بڼه مای نهو نامانجان هه میسه بهه ستیارییه وه ههنگاوی هاوښت.

له ناکامی نهو دا ئیمه گه یشینه کونفرانسی په کمه. ئیدی گرنګیتی کۆبوونه وه له کونفرانسی په کمه چیوو؟ بهو مانایه دهات که نهو ههنگاوی ئیمه له هیجره تدا هاوښت بوومان ئیدی گه شت بووه کۆتایی. هیجره ت ته واو بیوو، ئیدی پتویستبوو گه رانه وه بۆ ولات نه نجام بدریت. بۆیه نهو ههنگاوی بۆ دمره وه ولات نه نجام درابوو نه نجامیکی باشی دابوو، مه ترسی رووینه ده دا. له م ههنگاوه دا زۆر توانستمان به ده ستخبوو، ته فګه ر چهن دین کیشی خوی چارمه سر کردبوو و خوی کۆکردبوو وه سه ریه ک. ئیدی له کونفرانسه که دا رووی خوی دمه یه ولات، تا کو ههنگاوێک له ولات دا به او یژیت. بۆیه نه م کونفرانسه کونفرانسیکی میژووی بوو و روئیکی گرنګی میژووی پیکه ئینا.

له م کونفرانسه دا دمرکه وت که نهو شته ی له میژووا به سه ر زۆر ته فګه ردا هاتوو به سه ر نه م ته فګه ر نه هاتوو، کونفرانسه که گوزارشتی له مه دمکرد. بیگومان تا سازدانی کونفرانسه که زۆر خه بات کرابوو له رووی سیاسی، ئایدیۆلۆژی، عه سه که ری، ریکه خستی، دیپلۆماسییه وه. له ناکامی نهو خه باتانه دا په کلای بوونه ومیه ک و به بریار بوونی ک و پشکه وتنی ک له کادیراندا به دیه اتبوو. چه مکه هه له کان هه مووی به لاهه نرابوو، کادیر خوی کۆکردبوو وه سه ریه ک، ته فګه ریش خوی کۆکردبوو وه سه ریه ک. له سه ر نهو بڼه مایه کونفرانس سازدا.

له و کاته وه ئیمه دمرکه وتبووینه دمره وه ولات تا سازدانی کونفرانسه که ته فګه ر له ناو خوی دا له نیو زۆر کیشه دا ده ژیا. چونکه کاتی ک کادیرانمان بۆ دمره وه دمرخست، له کادیراندا چهن دین چه مکه هه بوو، په رشوبلا وپییه که له نارا دابوو، له هه ندیکیاندا ئیراده شکابوو، هه ندیکیان واتیده گه یشتن که ئیدی ئیمه ناگه رپینه وه ولات، گه رانه وه بۆ ولات مومکین نییه. چونکه کودمقای (۱۲) ی ئه یلولیش روویدا بوو، هه ندیکیان دمیانگووت: "ومحشییه تیکی مه زن له تورکیادا هه یه، ته فګه رمه کان هه موویان زمبریان به رکه وتوو، بۆیه ئیدی زحمه ته ئیمه بگه رپینه وه ولات" له هه ندیکیاندا نه م چه مکه هه بوو، ئیدی ئیمه هه ر له دمره وه دمیینه وه... له هه ندیکیاندا کاتی ک له ژیر زو لمی دمه لته تی

توركيادا دمرکه ووتنه دمره وهی ولات، له نیو پراکتیکي کی پر دژواردا دمرکه ووتیوون، گووتیان: "ئیدی بۇ خۇمان لیږه هه ناسهیهک هه لده مژین" بهمجوره دهستیان له خویان بهردا" و دهیانگووت: "ئیدی مهترسی نهماوه و له ژیر نهو پراکتیکه دژواره دمرکه ووتین، با هه نديک بۇخۇمان بجه سیینه وه" چه مکيکی بهمجوره له هه نديکیاندا هه بوو، بویه ژيانبوون له سر نهو توانسته ی ههیه و بیرنه کردنه وه له هیج شتيکی دیکه، هه بوو.

ئیدی له هه نديکی تریاندا نه وه هه بوو که دهیانگووت: "لوبنانیش مهترسیداره" چونکه نهو کاته له لوبنانیش شهر هه بوو، مهترسیدار بوو، ریکخسته شوږشگيردهکانی تورکیا هه موویان روویان له نه وروپا کردبوو، له ناو ئیمه شدا هه نديک هه بوون دهیانگووت: "لوبنان مهترسیداره، ئیمه لیږه چيیکهین؟ ئیمه ئیدی ناتوانین بجه نه وه ولاتیش، با ئیمه ش بجه نه وروپا، تا له تورکیادا رهوش دهگوردریت". هه نديکیان نه مهیان به بنچینه و مرده گرت. هه نديکی تریش دهیانگووت: "ئیمه دمرکه ووتووینه ته دمره وهی ولات و په رومردیهک دهبینین و دیسان دهگه ریینه وه ولات و کار و خهباتی خۇمان له ولات به ردهوام دهکەین، ئیمه زیده لیږه (لوبنان) نامیینه وه" له هه نديکیاندا نه م چه مکه هه بوو. له هه نديکی تریشدا نه وه هه بوو دهیانگووت: "دهولت نه ومنده زولم و نه شکمنجه دهکات و له زیندانه کانداه وحشییهت به ریوه دهچیت، با هه نديک فرۆکه ی تورکیا برقینین یان هه نديک سهفیر و کونسولخانه ی تورکیا بارمه بگرین، بۇ نه وهی بتوانین ریگیری لهو و وحشییهت و لهو له سیدارمدانه بکهین و هه قالان له مه رزگار بکهین" چونکه نهو کاته دهست به له سیدارمدان کرابوو، بۇ هه قالانیش بریاری له سیدارمدانیان ددها، به مهش له سیدارمدان زور پیشده گهوت. هه نديک کادییریش که له هه لویست و نزیکبوونه وهی هه له ستینییه کانیان دهروانی، به کاردانه وه (ریفعل) هه لسوکه ووتیان دهکرد و دهیانگووت: "ئیمه بۇچی هاتووینه ته ئیږه؟ رهوشی دمره وه چیه؟ نهو په یومندیانه چۆن دروستبووه؟ نهو توانسته چۆن نافریتراوه؟ مروؤ پیویسته چۆن لیی نزیک ببیته وه؟ لهو مه سه لانه تیینه دهگه یشتن، زور شتیان له دمره وهی چه مکي خویان دهبینی و به کاردانه وه نزیک دهبوونه وه.

هه روهها زور لایه ن و ریکخستن دهیانخواست لهو رهوشی ئیمه تییدا ده زیاین سوود و مربرگن و له سر ئیمه فشار دروست بکهن بۇ نه وهی دهستبه رداری نازادی خۇمان ببین

و بکهوینه خزمهتی نهوانهوه. لهناو فهلهستینییهکانیشدا ههنلیکیان دمیانهواست ئیمه بکهنه عهسکهری خوځیان و بۆ خوځیان بمانخنه نیوشهپری خوځیانهوه، ههنلیک لهنیو تمفگهری فهلهستینی لهسهر ئیمه لهگهل تورکیا پهیومهنلییان دمهست و وهک نهوهی ئیمه ببهینه کالای بازرگانیکردن بازرگانلییان بهئیمه دهکرد. ههولیان دهدا ههنلیک توانست له تورکیا بهدمهستبخهن. تورکیاش بهوانی دهگووت: "پئویسته نیوم نههیلن نهوانه جارێکی دیکه بگهڕینهوه تورکیا". نهوانیش دمیانهگووت: "پئویسته نیومش دان بهئیمهدها بنین و رێگه بدهن نووسینگه له تورکیادا بکهینهوه..." بهمشیهیه لهسهر ئیمه سهودا و مامهلهیان دهکرد.

لهلایهکی دیکهوه؛ تورکیا ههنلیک سیخوپی خوځی ناردبووه لوبنان بۆ نهوهی لهکامپهکاندا زهبر له ئیمه بوهشێن. بۆیه لهنیو کادییراندا زۆر چهمکی ههله ههبوو، ئیراده لاواز ببوو یان شکابوو، یان بهگوێرهی خوځیان ژيانکردن ههبوو.

بیگومان سهروک لهبهرامبههر ههموو نهو چهمکانهدها شهپری کرد، نهو چهمکه ههلهانهی ههموو خستهروو و تییهگیانندن و کادییرانی بۆ لای چهمکی تمفگهر راکیشا و جارێکی دیکه رووی کادییرانی ناراستهی تمفگهر کردوه، بۆ لای کولتوور و ئهخلاق و ژیان و نامانج و نایدیولۆژیای تمفگهر ناراستگیر کردوه. بیگومان ههروا ئاسان نهبوو، نهمه نزیکهی سال و نیویکی خایاند، ههلهته ههموو کادییرانی ئیمه له کامپی فهلهستینییهکاندا بوون. کەس لهدمهوهی نهو کامپهدها نهبوو. لهو کامپهدها خوولی پهرومردمی کرایهوه و لهناکامی نهو پهرومردمییهدها نهو چهمکه ههلهانه راستکرانهوه و لهکادییراندا پهکیتییهک دروست بوو و خوځ کۆکردنهومیهک بهدیهاات. لهسهر بنهمای ئهمه نهو کۆنفرانسه سازدرا.

بیگومان نهو کاته لهناو ئیمهدها "سهمیر" ههبوو، "سهمیر" رهوشی کادییرانی دهبینی که ئیرادمان شکاوه، ههریهکه و لهرهوشییکدا دهژین و پهرشوبلاوییهک ههیه، ههر کهس بهگوێرهی خوځی نزیکبوونهومیهکی ههیه، نهوهی دهبینی و دمیخواست ئهمه قوولتر بکاتهوه، کادییران ههموو بهرمه نهوروپا ناراستهگیر بکات. واتا بۆ باوهری دروست دهکرد، خیتابی سۆزی کادییرانی دهکرد، توانستی تمفگهر ههرچییهک ههیهت دمیخواست ههمووی بخته خزمهتی ژبانی شهخسیانهوه. لهو چوارچیوهیهدها دمیگووت: "مالی

پارتی دمریایه، نهووی نهپخوات بهرازه". له لایه کی دیکهوه ههولئ دما که په یوهنډی نیوان نیمه و فلهلستینییه کان تیځبات، بۆ نهووی تهفګر نه توانیت لهوئ بزیت و کار و خهباتیک بکات، بۆ نهووی ناچار ببیت روو له نهو روپا بکات، نهویش نهو ههولانهی دما.

ئیدی سمرۆک له دزی ههول و تهقه لاکانی نهویش کادی رانی بههیز کرد، کادی رانی له رووی چه مکهوه بههیز دمکرد. بهمشیمیه چه مکهکانی "سه میر" نهیدتوانی لهسر کادی ران به کاریګر ببیت و بهتهواوی لهزیر کاریګه ری نهودا دمکهوت، له کادی راندا کۆمبوونیځ (ګردبوونهومیهک) بهدیها، لهسر نهو بنهمایه کۆنفرانسکه سازدا. کهسیځ باومړی نهدمکرد که (PKK) لهکاتیکی وهادا نهو کۆنفرانس سازبات. چونکه نهو مامیه (۲۸۱) پیڅاژویهکی وهابوو که تهفګه ری شۆرشګیر له تورکیا و کوردستان بهتهواوی لهتسفیهبوون دابوون، پیڅاژویهکی وهابوو، بۆیه کهسیځ باومړی نهدمکرد که له قوناخیکی وهادا خوئی کۆبکاتهوه و کۆنفرانس سازبات و برپاری میژووی و مربریت و ری له تسفیهبوون بگریت و پیڅاژویهکی دیکه دهستیپکات. بیګومان نهمه بهخهباتیکی ناناسایی نهچام درا، سمرۆک بهشهو و رۆژ لهسر نهمه راوستا، لهناکامی نهمه دا نهوه بهدیها. نهمه لهکاتیکی ههموو تهفګه ره شۆرشګیریهکانی تورک و کورد بهرشوبلاومیان پیدمکرا و دمتوانهوه، تمنیا (PKK) له پیڅاژویهدا خوئی کۆکردموه و گهیشته کۆنفرانسیځ.

کاتیځ که ناکامی کۆنفرانسکه به بهلاغیځ راګهینرا، ههموو کهس سهری سوورما؛ چۆن (PKK) له پیڅاژویهکی وهادا کۆنفرانسیځ سازدهکات؟ تۆبلی نهمه راست بیت؟ نهمه مومکین نییه. چونکه کهسیځ باومړی نهدمکرد، لهبهر نهووی ههموو لهتسفیهبوون دابوون، نهووی تمنیا لهنیو تسفیهبووندا نهبوو (PKK) بوو، که نهووی ری له تسفیهبوون گرت (PKK) بوو. بۆیه نهمه زۆر گرنگه.

بیګومان کاتیځ که کۆنفرانسکه سازدا، ګروپیکی وهکو "سه میر" و "داوود" ههبوو، دمیانشواست کۆنفرانسکه بی نهچام تهواو ببیت، کۆنفرانسکه ههچ برپاریځ و مرنهگریت. له کۆنفرانسکه دا زیاتر بهرشولاوی بیته کاپهوه و تهفګه ر و کادی ران بهرمو نهو روپا ناراستهګر ببن. ههموو ههولیکیان له پیناوه بوو، نهوان وا حیساباتیان

دمکرد که دمتوانن ئه نجامیش به دمه ستبخه ن، نهو پی شکه و تنه ی له کادی راندا به دیهات بوو نه یاندمی بی و نه یاندمزانی. نه وانه چۆن له کادی ران تیگه یشتبوون؟ وا تیگه یشتبوون که وا کادی ران کاتی ک له ولات دمرکه و تنوون، چۆن دمزیان و بی ریان دمکردوه هه ر به هه مان شیوه ما ونه ته وه. نه مه له کاتی کدا سه رۆک له میانه ی په رومر دوه کادی رانی له و ره وشه رزگار کردبوو، ئیدی کادی ران روویان له ولات بوو، شتیکی تر دمزیان، له کادی ران و له ری کخستندا خو کۆ کردنه و مه یه کی تۆ که به دیهات بوو. بیگومان نه وانه زی ده نه مه یان نه دمزانی، نه وانه وا تیدمگه یشتن که دمتوانن له کۆنفرانسکه دا کاریگه ری له سه ر رموتی کۆنفرانسکه بکه ن و ومکو ده یانه ویت له کۆنفرانسکه دا بی ریار وه ریگرن، بۆیه له کۆنفرانسدا هه نلیک له وانه ههستان و ناخفین، زیاتر "داوود" یان دهر خسته پی ش. حی ساباتیان نه ومبوو که؛ "با "داوود" بنا خفیت بزانیان کاریگه ری خو ی چۆن دمییت و کار دانه ومکان چۆن دمب؟" نه وانه به گۆپه ری نه مهش تاگتی ک په یه ره و بکه ن. کاتی ک که "داوود" ناخفی و سه رۆک و کادی ران زۆر به هیز جوونه سه ر "داوود" نه واته نه وانه تیگه یشتن که کادی ران ومکو نه وان لی ی تیگه یشتوون وه مانین، له کادی راندا گۆران کارییه کی مه زن به دیهات بوو. بۆیه نه یان توانی له کۆنفرانسدا هیج کاریگه رییه کیان هه بییت و هیج نه نجامی کیان به دمه ستنه خست، هه لبه ته له به ر نه وه هه نگاویان به ره و دوا وه هاو پیشت و تاکتیکی خو یان گۆری، بۆ نه وه ی بتوانن له دوا ی کۆنفرانس وه کار بکه ن. چونکه بی نیان که نه و شته ی ده یان خواست له کۆنفرانسکه دا نه نجامی بدن، زه می نه ی نه ما وه، نه گه ر زۆر پی داگریش بکه ن، نه وانه به ته واوی خو یان نا شکر ا دمکه ن و زه می ریان به ر ده که ویت. ئیدی بۆ نه وه ی نه که ونه ره وشنیکی به مه جۆره وه خو یان بۆ دوا وه کشاندموه و خو یان شار دمه وه.

بیگومان له کۆنفرانسکه دا زۆر به ی کادی ران گۆ یان به قسه و هه لۆیسته گانی "سه مر" و "داوود" نه دا، به لکو گۆ یان له قسه و شیکر دنه ومکانی سه رۆک دمگرت، به لام چه مکیکی وه مان ملیتانی ش له نارادا نه بوو، واته به قوولایی له که شی کۆنفرانسکه نه ده زیان، ته ملی بوونیکی وه مان تۆ که مه یان بۆ کۆنفرانسکه نه بوو، زیاتر ته ملی ناخافتنه گانی سه رۆک و نه و به ریارانه ی سه رۆک ده ی خواست له کۆنفرانسکه وه ریگری دریت ده بوون. به لام ته ملی بوونیکی زی ده به هوشیاری و دانا یه کی به هیز نه بوو. بیگومان زی ده تر

قورسایى سەرۆك له كۆنفرانسەكەدا هەبوو، سەرۆك هەنسەنگاندن و ئاخافتنى گرنكى كرد. مەرۆف دمتوانییت بلیت سەرۆك مۆركى خۆى له كۆنفرانسەكە دا. ئەو چەمك و رۆحەى دەیخواست له كۆنفرانسەكەدا بیچەسپینییت، چەسپى و بالادەستى كرد. ئەو كۆكردنەومیەى كه لەمیانەى پەرورمردەو بەدیھاتبوو له كۆنفرانسەكەدا قوولتر و بەھیزتر بوو. بۆیە كۆنفرانسەكە بەسەرکەوتوویى تەواو بوو.

كۆنفرانسەكە زۆر بریارى میژوووی و مرگرت. ئەم كۆنفرانسە ئەرکی كۆنگرمیەكى جیبەجی كرد. ناوی كۆنفرانس بوو، بەلام لەبنەرەتدا ئەرکی كۆنگرمیەكى پێكھینا. واتا بریاربوون و سافیبوونیكى تۆكمەى لەنیو كادیراندا خوێلقاند، بۆیە له پەرورمردەدا كه كۆكردنەومیەك بەدیھاتبوو، بەكۆنفرانسەكەش قوولتر و بەھیزتر بوو، ئیدی لەم كۆنفرانسەدا بریار درا كه رێكخستن رووی له ولات بییت و موداخەلە له ولات ئەنجام بدات.

تا ئەو كاتە زیندانییەكان نوێنەرایەتى تەفكەر و بەرخۆدانیان دەكرد، ئیدی زیندانەكان رۆلى خۆیان تەواو دەكرد، پێویستە تەفكەر لەدەرمەو موداخەلە بكات، ئەگەر زۆر درەنگ بێنیت ئەوا مەترسیدارە. چونكه ئیدی زیندان ئەوێ دەبووایە ئەنجامی بدابایە ئەنجامی دابوو، لەمە زیاتر شتیكى تر نەبوو بیکات، پێویستە ئیدی له دەرەوێ زینداندا گەریلا بكەوتبایە دەورەو. ئیدی كۆنفرانسەكە ئەمەى دەستنیشانكرد، كۆنفرانسەكە ئەو رۆحەى ئاھراندا، بۆیە ئاراستەى رێكخستنى دایە ولات و بەتەواوی رێگەى له پەناھەندەیی و مەترسییەكانى گرت، ئەمە گرنك بوو. ئەو مەترسییانەى لەو ھەنگاوەدا ھەبوو، بەم كۆنفرانسە تەفكەر رێی لیگرت و بەلاوێ نا. ئەو ھەنگاوەى له دەرەوێدا ھاویشتر بەم كۆنفرانسە گەیشته لوتكە. لەبەر ئەوێ كۆنفرانسەكە گرنك بوو...

ئیدی تەفكەر ئەو بریارە دەدات كه بەرمو ولات بكەرتەو، بەلام ئەو گەرانەومیە چۆن ئەنجام دەدریت؟ پێم وایە ئەو كاتە (١٩٨٢ - ١٩٨٤) زیاتر لەباشوورى رۆژئاوای كوردستانەو بەرمو باشوورى

كوردستان و لهوېشهوه بهرهو باكوورى كوردستاندا تېدهپهپرين.
لهسهر نهو سنوورانesh هيزمگاني باشوور ههبوون؛ ومكو (پ د ك،
حزبى شيوعى ئىراق، ى ن ك...هتد)، كهواته چ ئاستهنگييهك و
زحمهتييهك لهبهردهم گهړانهوهى پهكينه و گروپهگاني كاديپران
ههبوو بۇ باكوورى ولات؟

پۇستهرېك بۇ پيرمووى پهرغۇدالهكەى شههيد مەزكۇم نۇغان

بۆستەریك بۇ ھاندانی تیکۆشانی چهكدارى له سالانی ههشتاكاندا

دواى كۆنفرانسەكە يەكسەر دەست بە گەڕانەوه بۆ وڵات نەكرا. سەرۆك ئەو بریارەى لەمیانەى كۆنفرانسەكەدا وەرگرت و رووى رێكخستن و كادیرانى كردە وڵات. بەلام دواى كۆنفرانسەكە يەكسەر گەڕانەوه بۆ وڵات دەستیپێنەكرد. چونكە پێویستبوو كادیران لەسەر بریار و رێنماییەكانى كۆنفرانسەكە قوول بکرایهوه، ئەو ئامادەكارییانەى هەبوون دەبایە تۆكمە و بەهێزتر بکرایه. وەكو تریش پێوست بوو هەندیک تەدبیری

ومرېگر ابايه، لهسمر نهو بنه مايش گهړانه وه بۆ ولات نه نجام بدر ابايه، بۆ نه وهى له
 گهړانه وه بۆ ولات زېده كېشه و گرفت دهر نه كه وېت. نه م ته دېرانه له م پېناوه دابوو،
 هر بۆيه دواى كۆنفرانسكه كاديران ديسان لهسمر رۆحى كۆنفرانسكه و برپار و
 راسپار دكانى كۆنفرانسكه پهر ومردد كړانه وه، بۆ نه وهى كاديران به نامادكار بيه كى
 باشتر وه بچنه وه ولات و بتوانن بېنه وه لّام. نه مه له لايه ك، له لايه كى ديكه شه وه؛
 هه ولد مدرا بۆ نه وهى هه نديك ته دېر ومرېگر درېت. بۆ نموونه؛ هه ولد مدرا هه نديك
 كمال بكرېته وه، چونكه زۆر بى كاديران دمبايه بكه وتبانايه هه رېمى بۆتان وه. ئيمه
 هيچمان نهو هه رېمه شمان نهدناسى، هيچ پميوهندييه كى ئيمه ش له بۆتان نه بوو،
 كاريگه رى (پ د ك) ش لهسمر نهو هه رېمه هه بوو، رېكخستنى (پ د ك) له وى هه بوو،
 پيوېستبوو پميوهندي خۆمان له گه ل (پ د ك) پېشبخه ين، بۆ نه وهى له چوونى ئيمه بۆ
 نهو هه رېمه رووبه رووى مه ترسى نه بېنه وه. چونكه پېشتر رووداوى تر رووېدا بوو،
 "عه لى عه سكرى" (۲) و هاورپكانيشى چووبوونه نه وى، (پ د ك) نه وانه لى له ناوبردبوو،
 نه گه ر ئيمه ش به بى (پ د ك) بچينه نهو هه رېمه وه له وانه يه ئيمه ش رووبه رووى
 مه ترسييه كى به مجۆره بېينه وه. بۆيه پيوېستبوو پميوهندي له گه ل (پ د ك) دا
 پېشبخه ين، بۆ نه وهى بتوانن به بى كېشه بچينه نهو هه رېمه وه. دووهمينيش؛ ئيمه
 نهو هه رېمه هيچ ناناسين، هيچ پميوهندييه كى ئيمه له وى نيه، جوگرافياكه شى
 ناناسين، تايبه ته مندى خه لكه كه شى ناناسين، پيوېسته له م رووشه وه هه نديك ته دېر
 ومرېگرين، بۆ نه وهى به چوونمان بۆ نهو هه رېمه رووبه رووى هيچ مه ترسييه ك
 نه بېينه وه، له بمر نه م خاله ش ته دېر ومرگرتن گرنگ بوو.

نيدى دواى كۆنفرانسكه سه رۆك زياتر لهسمر نهو مه سه لانه راوستا. كاتي ك ئيمه
 كاديرمان له ولات دمرخستبوو، به ته واوى ولاتمان چۆل نه كړدبوو، ئيمه هه نديك
 كاديرمان هېشتبوو وه، بۆ نه وهى ئيمه به به مرمدموامى له گه ل ناو موى ولات له نيو
 پميوهندي دابين، هه روه ها دواى نه وهى له دمردموى ولات نامادكار بيه كانمان بۆ گهړانه وه
 بۆ ولات ته واو كړد، هه ر كاتي ك بخوازين كاديران بگهړپېننه وه ولات رووبه رووى
 مه ترسى نه بېينه وه. بۆ نه مه ش هه نديك كمالمان پيوېستبوو، بۆيه هه نديك تيمان
 له ناو موى ولات هېشتبوو، نهو تيمانمان هه م له گه ل هه فالانى ناو زينداندا

په یوونډیایان بهرڼو دمبرد، هه میښ له گهل خه لك په یوونډیایان دمهست، هه میښ كه ناله كانیان به گراومی دمهښته وه، به لام له ناوچه ی بۆتان زڼده كه نالتيكي نه وتومان نه بوو، په یوونډیایان زڼده نه بوو، نه مهش بۆ ئیمه كيښه په كي جددی بوو، ئیدی پيوستبوو توانستی نهوشمان دابین بكر دبايه، تا نهو توانستنه دابین بوون، كادیرانمان جاريكي ديكه له پهرومردی عهسكمری و ئاییديولؤزی و سیاسى قوولتر كردهوه. له كۆنگره ی دووهمیشدا نه مه كامل بوو.

له دواى كۆنگره ی دووهمه وه، گهړانه وه بۆ ولات دمستپيكرد. واتا نهو بریاره ی كۆنفراسى په كم وهریگر تبوو كۆنگره ی دووهمیش خستیه پراكتيكه وه. ئیدی به مشيوميه گهړانه وه بۆ ولات دمستپيكرد. بيگومان نهو كادیرانه دوو سى سال بوو له ولات دوور بوون، له ولاتیش زور گۆرانكارى رویدا بوو، كاتيك نهو كادیرانه بچنه وه ولات پيوسته له سمر سنوورمكان جيگير بكرڼ و زڼده تهنگاو نه كړڼ و زمبريان بهرنه كهوږت، تا بتوان خویان بگونجڼ. همر بۆیه له همریمی بۆتاندا جيگير بوون، زڼدمتريش له سمر سنوور جيگير بوون، هه لای باشوور و هه میښ لای باكوور، به بنچینه و مرگير درا. ئیدی نه گهر له گهل (پ د ك) ش په یوونډی و ريككه وتن نه انجام بدریت نهوا نهو كاته كيښه له لایه (پ د ك) شهوه دمرناكهوږت. نهو كادیرانه دمتوان لهوئ خویان جيگير بكه، دمتوان له بۆتان تاكتيكي پروپاگهنده ی چهكدارى پښبخن، له سمر نهو بنه مایهش تهفكر دمتوانیت بناخه ی گهریلای داپريژیت و گهریلاش له سمر نهو بناخه خوی ريكخسته بكات و چالاكیه كانی خوی په ره پيبدات. ئیدی نه مانه هه مووی پلانريژی بؤكرا... له سمر نهو نامادمكارى و پلانريژیانه ههنگاوى گهړانه وه بهرمو ولات له دواى كۆنگره ی دووهمینه وه دمستپيكرد.

نهو كاته له نیوان ههر دوو رژیمی ئیراق و توركيادا ريككه وتنیک مۆر دمكریت، به گوږه ی نه م ريككه وتنهش نهو مافه یان به په كتر ددها كه چه ندين كيلومه تر بچنه ناو خاكی په كتره وه. ههر نهو كاتهش په كینه كانی گهریلا له سمر سنوور بوون. نهو ريككه وتنه ی

نیوان ئیراق و تورکیا تا چەند کاریگەری لەسەر جموجۆل و چالاکیەکانی گەرییادا ھەبوو؟

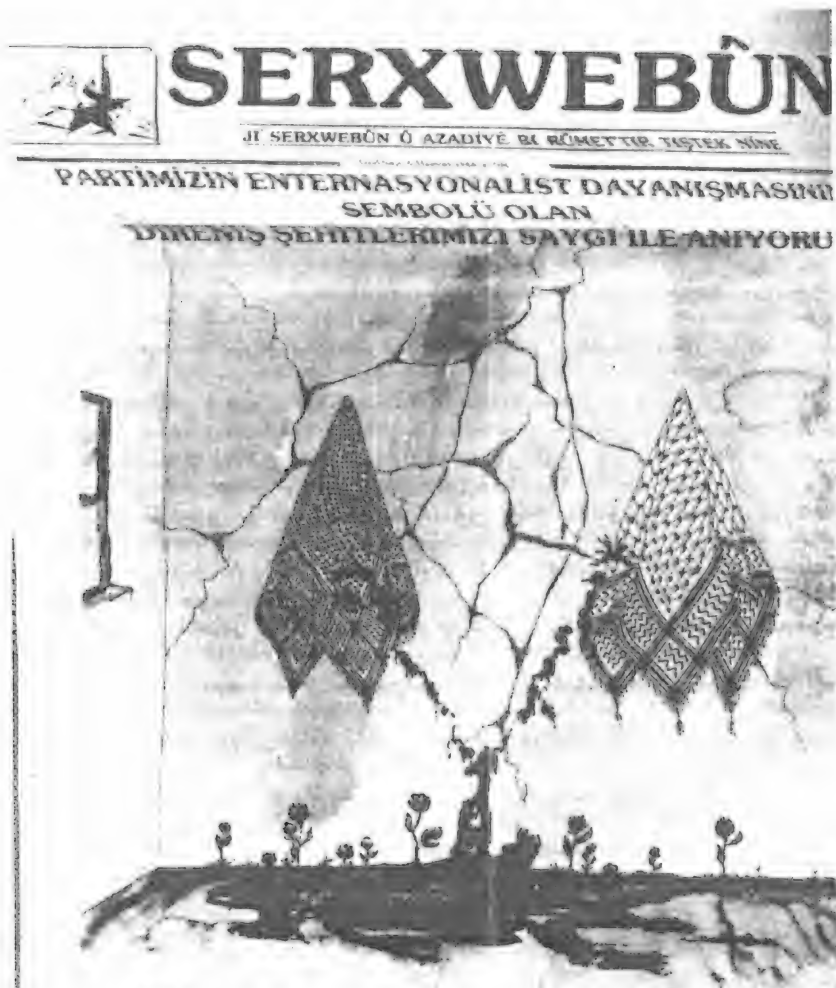
راستە، لەنیوان ئیراق و تورکیادا پەیمانێکی بەمجۆرە ھەبوو، بەلام ئیراق لەنیو شەڕ دابوو لەگەڵ ئێراندا، بۆیە لەسەر سنوورەکان بۆشاییەکی مەزن ھەبوو و زۆر ھیزی لەسەر سنوور کشاننبوو، سنوور بە لای باشووردا بۆشایی زۆری تییدا ھەبوو، بۆیە ئەم پەیمانە زێدە کاریگەری ئەوتۆی نەبوو. چونکە ھیزی ئیراق لەسەر سنوور زێدە نەبوو، لەھەندێک شوێنیشدا ھەر ھیچ نەبوو، لەھەندێک شوێنی تریشدا لەدووری سنوور ھەبوو، بۆیە تورکیا بەتەنیا لەسنووری خۆی نەیدەتوانی ئەنجام بەدەستببات، تورکیا لەم روومووە ھەندێک ئۆپەراسیۆنیشی کردبوو، بەلام ئۆپەراسیۆنەکانی ئەوان بۆ ئەنجام دەمایەو. چونکە ئیراق نەیدەتوانی بە عەسکەری ھاوکاری تورکیا بکات. لەبەر ئەوەی ھەموو عەسکەر و ھیزی خۆی کشاننبوو، بۆ شەڕی دژی ئێران.

بێگومان ئەو کاتە ھەفאלان "مەھمەد قەرەسوونگور" و "مەعسوم قۆرقماز" و "حەسەن" یشمان ناردبوو. بۆ ئەوەی لەسەر سنوور ھەم بە لای رۆژھەڵاتی کوردستان و ھەمیش بە لای باشووری کوردستان ئامادەکاری بکەن. ئەگەر کاتیەک ئێمە گروپەکانمان لە لوبنان نارد ئەوان لەسەر ئەو سنوورانەدا جێگیریان بکەن، بۆ ئەوەی زێدە تووشی کێشە و گرفت نەبن، ئێمە ئەو تەدبیرەشمان وەرگرتبوو، پێشتر ئەو ھەفאלانەمان ناردبوو، بۆ ئەوەی ھەم جوگرافیایەک بناسن، ھەم سنوورەکان بناسن، ھەمیش پەییوەندی لەگەڵ خیزبەکانی رۆژھەڵات و باشوور پێشبخەن، بۆ ئەوەی ئێمە بتوانین لەسەر ئەو بنەمایە ھەفאלان گروپ گروپ رەوانە بکەین. ئەو ھەفאלانە ھەندێک ئامادەکارییان کردبوو.

لەو ساڵەدا (١٩٨٢) لە باشووری لوبناندا شەڕ بەرپا ھەبوو، ئەو کاتە (PKK) ش وەک تەقەگەرێکی ئازادیخواز لـەوئ لەبەرەوی فەلەستینیەکاندا جێدەگرێت و بەرخۆدان دەکات و چەندین

PKK میژووئیک له ناگر

شەهیدیش لەم پێناوە دەدات، ئەو رووداوەی شەڕ بەگشتی و
هەبوونی (PKK) لەناو ئەو شەڕدا و ئەو بەرخۆدانەی ئەنجام درا
لەسەر چ بنەمایەک بوو و چ ئەنجامێکی لەگەڵ خۆیدا هێنا...؟

☆ حزب العمال الكردستاني ☆ جبهة النضال الشعبي الفلسطيني ☆

ينبغي ان الى جماهيرنا الفلسطينية والعربية والكردية كوكبة من الشهداء سقطوا في مواجهة المخطط الامبريالي الصهيوني في المنطقة

عبد الشهيد والابرار ان نستمروا في النضال حتى نحقق لمحو مان سعبنا

بۆستەرى شەھىدانى (PKK) ئە بە يىرۆت ئە بە رامبەر هېرشەكانى نيسرانىل

بېگومان کاتيک جووینه لای فله سستیښه کان، هرچه نده سهرتا فله سستیښه کان باورپیان به ئیمه نهدکرد و به گومان لیمان نریک دمبوونه وه، هر بویه ش زیده توانستان نه ده دایه ئیمه، ته نانهت هه ندیک جار بی ریزیشان له بهرام بهرمان دنواند.

بهلام ئيمه چه مگ و نزيكبوونه وميه كي خومان سه بارمت به كي شه ي گه لي هله ستين هه بوو، چونكه گه لي هله ستينيش و هكو گه لي ئيمه ژيرده سته بوو، له سهر نه و گه له ش زور زولم و نه شكه نجه و كومه لكوژي به رپو مبرابوو و به رپوه دمبرا. و اتا كي شه ي هله ستينيه كان و كي شه ي گه لي كورد له هه نديك رووه وه له يه ك نزيك بوون. هه لبه ته ته و او و هك يه ك نيين، به لام له هه نديك رووه وه و هك يه ك ترن، ئيمه ش جوو بوو ينه لاي نه وان و به توانستي نه وان ده ژيان و به رومرده ي خومان دمكرد و بؤ گه لي خومان ده مانخواست به رپرسياريتي خومان پيكيه ي نيين. بؤيه ئيمه به رپزموه له وان نزيك دمبوو ينه وه، نه مه نه خلاق و چه مكي نه م ته فگهره بووه، نه م ته فگهره به ها دمدا ته دؤستايه تي، و اتا له چه مگ و تي پروانيني سه روك ئاپوډا نه گهر يه كي ك دؤستايه تي له گه لدا بكات نه و توش دؤستايه تي زياتري له گه لدا بكه. نه مه چه مكي بوو، هه ميشه ريز له دؤستايه تي گرتن، له دؤستايه تي دا به رپرسياريتي پيكيه ي نان بنه ما بوو.

ئيدى له بهر نه وه ي ئيمه له گه ل نه وان بوو ين، ميوانى نه وان بوو ين، به توانستي نه وان ئيمه به رومرده ي خومان پيشده خست، هه رچه نده له نزيكبوونه وه ي نه واندا هه له ش هه ييت، ئيمه هيج كاتي ك به كاردا نه وه هه لسو كه وتمان نه دمكرد و به هه له له وان نزيك نه بوو ينه وه، هه ميشه به به رپرسياريتيه وه هه لسو كه وتمان دمكرد، ته نانمت ئيمه به نه وانيشمان گووت: "تاكو ئيمه لي ره بين هه رچي نه ركي ك بكه وي ته سه رشاني ئيمه جي به جيى دمكه ين، نه ك ئيوه نه مه ده خوازن، ئيوه بخوازن يان نه خوازن ئيمه جي به جيى دمكه ين. نه مه چه مكي ئيمه يه، ته نانمت كاتي ك هه نديك له وان به هه له له ئيمه نزيك دمبوو نه وه ئيمه به وانمان ده گووت: "پيو يسته ئيوه ودها به هه له له ئيمه نزيك نه بنه وه، به هه له ش له ئيمه تي نه گهن، نه گهر ئيوه ئيمه و هكو ته فگه ري كي سه ربه خو نه بينن و به مشي وميه له ئيمه نزيك نه بنه وه، نه و ئيمه لي ره ش ناميني نه وه، و هك چؤن ئيوه بؤ گه لي خؤتان شه ر و خه بات ده كهن و به رپرسياريتيه كتان هه يه، ئيمه ش به رپرسياريتيه كمان به رامبه ر به گه لي خومان هه يه، ئيمه له م پينا ودا هاتوو ين، ئيوه پيو يسته نه م راستيه بزائن و به گو يري نه مه له ئيمه نزيك بنه وه".

بؤيه هه تا ئيمه له وئ بوو ين چه نده كاري خومانمان پي كده هينا نه و منده ش كاري نه وانمان پي ك ده هينا، هه ر بؤيه كاتي ك له و چه مكه ي ئيمه يان رووانى، كاري گه ري به كي

مهزن لهسهر نهوان دروست بېوو، جددییهتی ئیمهیان بیڼی، ههلبهته پاشان بهجددییهت لهئیمه نزیك دمبوونهوه و باومریشیان بهئیمه دمکرد و بههایان بهئیمه دهدا. کاتیک که شهر دمکهوت بهراستی ئیمه له نامادمکاری کونگره دوومهین دابووین. ئیمه دهمانخواست کونگره نهمجام بدمین و کادیران رهوانه‌ی ولات بکهینهوه، ئیمه لهنیو نامادهکارییهکی وهما دابووین، شهریش دمستی پیکرد. بهمهش رووبهرووی رموشیکی نوئ بووینهوه، ئایا بهشداری لهم شهره‌دا بکهین یان نا؟ نه‌گهر ئیمه لهم شهره‌دا بهشدار ببین، نه‌وا نه‌مه شهره و له‌وانه‌یه زمبریشمان بهربکه‌ویت، نه‌گهر ئیمه زمبریشمان بهربکه‌ویت نه‌وا قه‌دمری میلله‌تیک گری‌ندراوی ئهم ته‌فکهریه. نه‌گهر لهم شهره‌دا بهشدار نه‌بین، نه‌وا له‌روژانی ته‌نگدا ئیمه هاتینه لای هه‌له‌ستینییه‌کان و له کامپی نه‌واندا ده‌ژایین، به‌توانستی نه‌وان په‌رورده‌مان ده‌بینی و ناماده‌کاریمان پش‌خستبوو، بۆ نه‌وه‌ی بتوانین ئهرکی خۆمان بۆ گه‌لی خۆمان پیک بی‌نین. له‌سهر نه‌وان مه‌ترسییه‌کی مه‌زن له ئارادابوو، شهریکی مه‌زن پش‌که‌وتبوو، له‌رموشیکی به‌مجورهدا، نه‌گهر له‌گه‌ل نه‌واندا جینه‌گرین کاریکی نه‌خلاقانه نه‌دمبوو، له‌دمرووی هه‌له‌سه‌فه و ئاییدی‌لوژیا و نه‌خلاق و کولتووری ئیمه بوو. بۆیه بۆ ئیمه بریار وم‌گرتن زۆر د‌ژوار و زم‌جه‌ت بوو.

ئیدی سه‌رۆک نه‌و کاته به‌بی دوو د‌لی بریاری وم‌گرت و گووتی: "پ‌یویسته ئیمه له‌گه‌ل گه‌لی هه‌له‌ستیندا بین، نه‌وان له‌روژیکی زۆر ته‌نگه‌تاو دان، پ‌یویسته له‌روژیکی وه‌هادا ئیمه له‌گه‌ل نه‌واندا بین و د‌وستایه‌تی خۆمان به‌سه‌ل‌نین، هه‌فالی‌تی و شو‌ر‌ش‌گیر‌تی خۆمان به‌سه‌ل‌نین" هه‌روه‌ها گووتی: "هه‌ل‌ویستی هه‌ره راستیش بۆ (PKK) نه‌مه‌یه" به‌م چه‌مکه ئیمه له‌و شهره‌دا به‌شداربووین.

ب‌ی‌گومان ئیمه له‌و شهره‌دا شه‌هیدمان دا، دیلمان دا، ته‌مانه‌ت نه‌گهر هه‌ندیک ته‌دی‌رمان وم‌رنه‌گرت‌بایه شه‌هید و دیلی زیاتریشمان دهدا، نه‌گهر ز‌یده شه‌هید و دیلمان نه‌دا نه‌وا ه‌و‌کاریکی سه‌رمکی نه‌ومبوو که گه‌لی لو‌بنان هاوکاری ئیمه‌یان کرد. چونکه له‌ناو گه‌لی لو‌بنانی‌شدا ئیمه کاریگه‌رییه‌کی به‌ه‌یزمان دروستکردبوو، گه‌لی لو‌بنان ئیمه‌یان ده‌ناسی، باومر‌پیه‌کی به‌ه‌یزیان به‌ئیمه هه‌بوو. کاتیک ئیمه له‌گه‌ل هه‌له‌ستینییه‌کاندا بووین، کام‌به‌کانی هه‌له‌ستینییه‌کانیش له‌ناو باخ‌چه‌ی لو‌بنانییه‌کاندا بوو، ئیمه

PKK میڤروپك له ناگر

زمرمرمان له شتومهك و باخچهی گهل نهدهدا، بۆیه گهل دمیانگووت: "با كهسانی (PKK) پی بپن له باخچهی ئیمهدها بمیننهوه، یان لمنزیک له باخچهگاندا بمیننهوه، چونكه نهوان دمپارپزن" بۆیه کاتیك كه شهرپش دمرکهوت گهلی لوبنان خاومنداری لهئیمه کرد و ئیمهیان باراست، ههفالانی ئیمه زمانی عهرمبیان نهدهزانی و ریگاوبانیان نهدهناسی، گهلی لوبنان هاوکاری ههفالانیان کرد، بهمشیمیه، زۆر له ههفالانیان گهیاند ههفالان. بۆیه نهگهر ئیمه زهبری مهزتمان بهرنهکهوت لهبهر نه هویه بوو.

ئیمه لهم شهرهدا تا کۆتایی شهرکه بهشداربووین، من خوشم لهم شهرهدا تا کۆتایی بهشدار بووم، لهکاتی گهمارۆدانی بهیروتدا تا کۆتاییهکهی ههر لهوی بووم، کاتیك كه نهمریکیهکان و ئیسرایلییهکان ریککهوتن کهوا؛ دهبیئت فهلهستینییهکان له لوبنان دهریجن، ئیمهش لهناو نهواندها هاتین و دمرکهوتین.

زۆر له ههفالان لهم شهرهدا قارهمانیتی مهزنیشیان نواند، قارهمانیتی و بهرخۆدانی ههفالان له "قهلاي شههید، قهلاي سهلاحهدهدی ئههوی" ههروها لهشارهکانی "سهیدا، سور، نهلامور، بهیروت و ههسبایا..." لهلایهن فهلهستینییهکانهوه دهزانریت.

دوای نهوهی فهلهستینی و ئیسرایلییهکان بهیهکهوه ریککهوتن و دیلهکانیان گۆپیهوه، لهناو نهوانیشدا دیلی ئیمهش ههبوو، دیلهکانی ئیمهش بهمشیمیه نازادکران. لهبهر نهوهی ههفالان بهگشتی بهشداري نهو شهره ببوون، سهروک و ههفالان سازدانی دووهمین کۆنگرهیان دواخستبوو، لهکۆتایی شهرکهدا کۆنگرهش سازدرا. ئیدی دوای کۆنگرهی دووهم نهو برپارهی له یهکهمین کۆنفرانسه وهرمانگرتبوو جیبهجیمان کرد. بپگومان لهبهر نهوهی ئیمه بهشداري نهو شهرهمان کرد و شههید و دیلمان دا و تا کۆتایی بهشداري شهرکه بووین و گهلیك له ههفالانیش قارهمانیتی مهزنیان نواندبوو، نهه کاریهگرییهکی زۆر مهزنی لهسهر گهلی عهرهب کرد، (PKK) ی باشتر ناساند، گهلی کوردی باشتر ناساند. ئیدی بهمهش (PKK) بۆ کوردان ریزیکسی مهزنی لهناو عهرهبهگاندا بهدهستهینا، ریکهی خهباتی دهپلۆماسی لهناو جیهانی عهرهباندا زیاتر کردموه و بههیزی کرد، نهگهر له خۆرهلاتی ناوین و لهناو عهرهباندا ریزیکسی مهزنی

كوردان دروستبوو و باومپی به كوردان دروستبوو، كورد توانیان لهوئ چالاکی دیپلۆماسی پێشبخهن، ئەوا ئەمە په‌یووسته به‌خه‌بات و هه‌لۆسته‌ی (PKK) وه، هه‌لۆسته‌ی به‌رخۆدانفانیانه‌ی (PKK) له شه‌ری (١٩٨٢) دا کاریگه‌رییه‌کی زۆر مه‌زین کرد...

به‌لام ئەو کاته تورکیا هه‌م له‌گه‌ڵ ئیسرائیلییه‌کان، هه‌میش له‌گه‌ڵ فه‌له‌ستینییه‌کان - وا مه‌زمه‌ده ده‌که‌م له‌گه‌ڵ بزوووته‌وه‌ی ئەله‌متج دا - رێککه‌وته‌ن و په‌یماننامه مه‌ژ دمکات. ئەو کاته ئەو هه‌لۆسته و به‌رخۆدانه‌ی (PKK) تا چه‌ند کاریگه‌ری له‌سه‌ر ئەم رێککه‌وته‌ن و په‌یماننامه هه‌یه؟ یان بلێین؛ ئایا ئەو رێککه‌وته‌ن و په‌یماننامه‌ی تورکیا له‌گه‌ڵ ئیسرائیلییه‌کان و هه‌ندیك له فه‌له‌ستینییه‌کان مۆری دمکات، تا چه‌ند ره‌نگدانه‌وه و کاریگه‌ری له‌سه‌ر خه‌بات و تیکۆشانی ئەو سه‌رده‌مه‌ی (PKK) دا هه‌بوو؟ تاچه‌ندیش توانیان به‌م رێککه‌وته‌ن و په‌یماننامه ئەه‌نجام به‌ده‌ستبخه‌ن؟

راسته تورکیا هه‌م له‌گه‌ڵ ته‌فکه‌ری فه‌له‌ستینییه‌کان و هه‌میش له‌گه‌ڵ ئیسرائیلییه‌کان په‌یوهندی خۆی هه‌بوو، په‌یوهندی تورکیا له‌گه‌ڵ فه‌له‌ستینییه‌کان له‌گه‌ڵ رێککه‌وته‌ن و به‌رخۆدانه‌ی (منظمة التحرير الفلسطينية) هه‌بوو، "رێکخراوی رزگاریخوازی فه‌له‌ستینی"ش زیاتر به‌ده‌ست "ئه‌له‌متج" وه بوو. تورکیا ده‌یخواست هه‌م به‌ په‌یوهندی خۆی له‌گه‌ڵ ئیسرائیل و هه‌میش له‌گه‌ڵ رێکخراوی رزگاریخوازی فه‌له‌ستینی زه‌بر له (PKK) بوه‌شینیت. نه‌ك ته‌نها له شه‌ری (١٩٨٢) دا خواستی زه‌برمان لی‌بوه‌شینیت، ته‌نانه‌ت به‌ر له شه‌رپش ده‌یخواست و هه‌ولیده‌دا که زه‌برمان لی‌بدات. له‌م پێناوه‌دا ته‌نانه‌ت تورکیا له‌وئ سوودی له په‌یوهندیه‌کانی له‌گه‌ڵ "نیسته‌خبا‌راتی ئی‌راقی"ش

ومردمگرت. چونکه په یومندییه کی توکمه ی له گهل "نیستخباراتی ئیراقی" دا هه بوو، "نیستخباراتی ئیراقی" ش له لوبنان زور به هیز بوو، هه م له ناو ته فکمره هه له ستینییه کان و هه میش له ناو "حرکة الکتاب" دا. بویه تورکیا سوودی له "نیستخباراتی ئیراقی" ومردمگرت و دهیخواست زه برمان لیبومه شینیت.

له لایه کی دیکه شه وه؛ تورکیا خویشی نیستخباراتی خو ی له وئ جیگر کرد بوو، ته نانهت نه و کاته "عوسمان باسما ن" هه بوو، سه رده مانیک له به غداد سه فیری تورکیا بوو، په یومندییه کی به هیزی له گهل "نیستخباراتی ئیراقی" هه بوو، نه ویان نارده بوو لوبنان. هه روه ها هه ندیک له وانه ی له نیو نیستخباراتی تورکیا (MIT) دا به تایبهت له سه ر راده و مستان بۆ لوبنانیان نارده بوو، هه روه ها نه وانه ی له نیوان میت (MIT) و (CIA) دا په یومندییان ریگده خست بۆ لوبنانیان نارده بوو. هه لبه ته به مشیویه له لوبنان چالاکیه کی سیخوړی پر به هیزیان له دزی نیمه بهرپوه ده بر. ته نانهت "به ری به میان گووت: "ناگاداری خو تان بن، تورکیا له دزی نیو چالاکیه کی سیخوړی به هیز بهرپوه ده بات، ته نانهت له ناو هه له ستینییه کانیشدا ده ستیان هه یه، نیمه نه وانه مان ناگادار کرد ته وه که کاری خراپ له به رام بهر نیو نه که من، به لام دیسانیش نیمه ته دبیر ومردمگرین و نیوش به ته دبیر بن". به مشیویه نیمه شیان ناگادار کرده و خو شیان ته دبیریان ومردگرت. ته نانهت ده توانم بلیم؛ بهر له ده ستپکردنی شه ر له (۱۹۸۲) دا بهرپرسیاری نیستخباراتی ئیراقی له وئ په یومندی خو ی له گهل هه ندیک که س و گروپ هه بوو، ده یانخواست له ریگه ی نه و گروپانه وه نیمه له ناو به بن، ته نانهت نیمه شیان گرت، نه گهر زو و هه وال نه گه میشتبایه "به ری ده یموکراتی رزگاری هه له ستینی" و نه وانیش زو و موداخه له یان نه کردبایه، هه روه ها به ری تیگوشان (جبهه النضال) موداخه له ی نه کردبایه، له وانه بوو نیمه یان بکوشتبایه، من خو شم له گهل نه و هه فالانه دا بووم؛ نیمه یان گرت و بردیانی بۆ شوینیک بۆ نه وه ی بمانکوژن، به لام هه وال گه یشته به ری ده یموکراتی رزگاری هه له ستینی و به ری تیگوشان (جبهه النضال) نه وان په کسه ر هه ندیک هیزی چه کداری خو یان نارده نه و شوینه ی که نیمه یان گه مارو دابوو، هاتنه نه و شوینه و نیمه یان رزگار کرد.

ئیدی لهوئ بمر له شهڕپش رووبهرووی مەترسی لهمجۆره ببووینهوه، نهوهی من باسی دهکهم رێك لهناو شهڕدا ئیهمهیان گرت، چونکه ههركهس بهگوێهری شهڕ جهوجۆلی دمهگر، زۆر تێکهلی و پێکهلی و ئالۆزیش ههبوو، رێك لهدوخیکی وههادا خواستیان زهبریکی مهزهمان لێدهن. من و چهند ههفالێك که دهگهراپهوه مال دهستگیرکراین، چونکه پێشتر مالی ئیهمهیان دهستنیشان کردبوو، چووویون کهوتبوونه مال، دمرگای بالهخانهکەش داخرابوو، بهلام پاسهوانی بالهخانهکه به پاره دهخهلهتین و دهکهونه مال، ئیهمش لهدمروه دههاتینهوه چووینه زوورهوه، پهکسەر ئیهمهیان گرت، که ئیهمهیان برد لهوئ دۆستیکی ئیهمه ههبوو، پهکسەر ههوال دمهاته ههلهستینییهکان و خۆشی تاقیب دمهکات، بۆ نهوهی بزانییت ئیهمه بهرهو کوئ دهبهن. ئیدی ههلهستینییهکان گهیشته نهو شوینه و بهمشیومه ئیهمهیان رزگارکرد. ئیدی نهگەر ههلهستینییهکان درهنگ گهیشتبوونایه نهوئ نهو ئیهمه دمهکوژراین و لهناو شهڕپش دایه، کئ کوشتیان؟ دیار نهبوو و کهسیش نهیدمزان. بێگومان ئیهمه حالهتی بهمشیومهیان بهسەر هاتبوو. تورکیا نهو کاته له زیندانی ئامهددا پرۆپاگهندهیهکی بۆ ههفالانی نیو زیندان بڵاوکردبووهوه، گوايه: "ههموو له شهڕدا کوژراون، ئیسرائیلیش ههندیکی گرتوون، نهوانهی که دهستگیریش کراون تهسلیمی ئیهمه دهکهنهوه" تهناهت سهبارت به سهروکیش گووتبوویان: "ئیسرائیل نهویشی گرتووه و تهسلیمی ئیهمه دهکهنهوه" بهمه دمهیانخواست ئیرادهی ههفالان له زینداندان بشکێن. ئیدی نهو کاته وهکو پێشتر باسم لێهوه کردبوو، ههفال "کهمال پهر" ههستابوو و گووتبووی: "نیوه درۆ دهکهن، ههفالان شههید نهبوونه و نهگیراون و نیوش ناتوانن ههفالان تهسلیم وهریگرن.... نیوه درۆ دهکهن" نهمه جورئهتیکی مهزنی دابوو ههفالان، نهگەر ههفال "کهمال پهر" باومرپیهکی بههیزی بهتهفکەر نهبايه لهوانهبوو نهو پرۆپاگهندنانه کاریگهری لهسەر ههفالان بکردبايه و نهئهمگهیری ببوونایه. تهناهت ههندیك له ههفالان بهم پرۆپاگهندنانه کهوتبوونه نیو دوودلیشهوه و گووتبووشیان: "لهوانهیه راستیش بێت... چونکه شهڕ و شوهر و ههفالانیش لهوین، لهوانهیه زهبریان بهرکهوتبیت" واته کهوتبوونه نیو نهو دوودلییهوه، بهلام ناخافتن و ههلوپستی ههفال "کهمال" نهو دوودلییهی شکاندبوو. بێگومان نهمهش کهسیتی ههفال "کهمال پهر" نیشان ددهات،

بەپەستبوونی ئەو نیشان دەدات، لە هەلومەرجی هەرە خراپدا نیشانی دەدات کە چۆن شۆرشگیرێتی پێکدێت؟ لە چ کاتێکدا تۆ چ بکە و چ هەنگاوێک بەهۆی و چ قسەیه کەیت و چ هەلۆیستیک بنوییت؟ ئەمانە بەدیار دەخات. ئیدی پێویستە مەوێ بپینیت کە لە "گەمال پیر" دا ملیتانیتی (PKK) چۆن بەرجەستە بوو.

بیگومان تورکیا لەم شەڕدا بەراستی هەوێدا زەبرێکمان لیبەهێشت. هەوێدا ئەو هەفالانە بە ئەسیری کەوتبوونە دەست ئیسرائیلەو تەسلیمیان وەرگیرێتەو. پاشان کە لە نیوان ئیسرائیل و فەلەستینییهکاندا رێککەوتن ئەنجامدرا و چوونە جەزائیر و ئەوانە دیل کران لەوئ بگۆڕدرێنەو، خواستیان لەوئ وەریانگیرێتەو. لەسەر ئەمە لەگەڵ "ئەلقەتەح" دا قسە کردبوو. خواستیان ئەو پیلانگیرپیه دابڕێزن... لەوئ زۆر پیلانگیرپیمان لەدژدا کرا، بەلام یەک لەو پیلانگیرپیانەش ئەنجامگیر نەبوون. هەم هەندیک لە دۆستانی ئیمە لەناو تەفگەری فەلەستیندا نەیانھێشت ئەنجامگیر ببیت، هەمیش ئەو کار و خەباتە ئیمە کردبوومان نەیانھێشت ئەو پیلانگیرپیانە جییه جی ببین. ئەگەر تورکیا لەمەدا ئەنجامگیر نەبوو، ئەوا لەبەر ئەو هۆیانە بوو کە نامازەم پێدان.

واتا ئەو هەفالانە تەسلیمی تورکیا نەکرانەو ...

نەخیر تەسلیم نەکرانەو... ئەو هەفالە دیل (ئەسیر)انە لەگەڵ دیلە فەلەستینییهکانی دیکە رەوانە جەزائیر کران. پاشان فەلەستینییهکان هەموو دیلەکانیان گروپ گروپ هیانیەو سوریا، ئیمە گووتمان: "هەفالانی ئیمەش بپننەو سوریا". بیگومان بۆ ئەوێ بیانھێننە سوریا لەگەڵ دەولەتی سوریا دا رێککەوتنیان دەکرد. هەفالان دەهینن، بەلام بە سوریا یان نەگووتوو، سوریا ش هەر لەفرۆکەخانەدا ئەو هەفالانە پەسند نەکرد. بۆیە ناچاربوون جاریکی دیکە بگەرێنەو جەزائیر، ئەو کاتە فرۆکەش لەوێو بۆ پۆنانستان و لە پۆنانستان یشەو بۆ جەزائیر دەچوو، ئیدی جەزائیریش کە جاریک لێی دەرچوو بوو پەسندی نەدەکرد بگەرێنەو... بەمشێوەیە هەفالان بۆ جێگە و رێگە دەمانەو و ئیدی تەسلیمی تورکیایان دەکردنەو. پیلانیکی بەمچۆرە لەناو بوو. ئیمە بەو هەفالانەمان

گووت: " ئێوه له یۆنانستان له فرۆكهخانه رابكه و لهوئ داواى پهناهه ندمى بكه "

ئهوانیش له یۆنانستان داواى پهناهه ندمى دمهكهن و بهمشوویه رزگاریان دهییت.

ئهگەر وهها نهبووایه ئهوانه تهسلیمی تورکیایان دهکردنهوه...

پشت له پنهانه ندهی... روو له

نیشتمانیکی داگیرکراو...!!

دواى نهووى سالى (۱۹۸۲) شەر تهواو دهبیت، دووهمین کۆنگرهش سازددریت، وهکو باستان کرد بۆ پراکتیزمکردنی ئهو بریارانهی له کۆنفرانسی یه کهم و مردمگیرین کۆنگرهی دووهم دهگاته بریارى پراکتیزمکردن. به گشتی ئهتمۆسفیری ناو دووهمین کۆنگره چۆن بوو؟ چه مک و مه یله ههره بهرچاوهکان، بریاره ههره گرنگهکانی کۆنگره چیبوون؟ ههروهها دووهمین کۆنگره بۆ (PKK) به چ واتهیهك دههات؟

دووهمین کۆنگره‌ی (PKK)

دووهمین کۆنگره‌ی (PKK)

رئیسەر ئۆجه لان و کادیران له کامپی په رومردیهی له لوبنان

من خۆم تهقلی دووهمین کۆنگره نهبووم، من ئەو کاته لهنیو شەپدا بووم، لهنیو گەمارۆی بهیروتدا بووم، سەرۆک گووتی: "وهره بهشداری کۆنگره ببه..." منیش گووتم: "من ناتوانم ههفالان لهنیو شەپدا بهجیبهیلم و بێم بۆ کۆنگره، ئەگەر ههفالان بمیننهوه ئەوا منیش دەمیتمهوه، ئەگەر ئەوانیش بێن ئەوا منیش دێم" بۆیه من تهقلی کۆنگره نهبووم. کۆنگره له کۆتایی شەپدا نیوان فەلەستین و ئیسرائیل دا سازدرا، تا ئێمه له گەمارۆی بهیروت دەرچووین، لەرێ کەشتیهوه لهناو فەلەستینییهکانهوه چووینه سوریا، چونکه له کامپهکاندا ئێمهیان دەستگیر کرد، بۆیه ئێمه به کۆنگرهکە رانهگەشتین، ئیدی بهمشۆمهیه کۆنگره تهواو بوو.

پاشان که هاتم زانیاریم دەربارە کۆنگره وەرگرت. لهبنەرەتدا ئەو کۆنگرهیه لهسەر بنه‌مای بیردوهری شه‌هیدبوونی هه‌فالان "مەزلۆم و کەمال، خەیری" و هه‌فالانی دیکه‌ی زیندان و هه‌روه‌ها لهسەر بنه‌مای ئەه‌جامه‌کانی شەپدا نیوان ئیسرائیل — فەلەستین و بریاره‌کانی کۆنفرانسی یه‌که‌م سازدراوو. ئەو بریاره‌ی یه‌که‌مین کۆنفرانس وەرگیرتوو کۆنگره‌ی دووهم به‌فهرمی کرد و خسته‌ی پراکتیکه‌وه. واتا له‌دەرودە‌ی ئەمه‌ بریار

دیکه و مرنه گرت، نهو برپارده و مرگير درابوو بهمه رمیکرد و خستیه پراکتیکه وه. له بنه پرتدا رۆلى نهو کۆنگرميه نه مه بوو.

بېگومان "سه مير" و "داوود" و نهوان، که له کۆنفرانسى يه که مدا نه نجاميان و مرنه گرتبوو، له بنجینه دا هه موو هه ول و کارى خۆيان بۆ دواى کۆنفرانسه که هيشتبوو وه، دواى کۆنفرانسه که قورسا ييان دابوو سهر نه وروپا، قورسا ييان دابوو سهر زيندانه کانى تورکيا، بۆ نه وى بتوانن نه وروپا و زيندانه کان بخه نه ده ستى خۆيانه وه. له سهر نهو بنه مايه ش بتوانن کۆنگره بخه نه ژېر کۆنترۆلى خۆيانه وه، ناماده کاريه کانى نهوان له سهر نهو بنه مايه بوو.

که شه رى (١٩٨٢) ش روويدا، نهوان حيساباتى نه و ميان گرديبوو که ئيمه لهو شه ردا زميريشمان به رده که وېت، نهو کاته به ئاسانى ده توانن پارتى بخه نه ده ستى خۆيانه وه. هه لته کاتېک که ئيمه له شه ردا بووين، راگه يانده کانى تورکياش له سهر ته فگهر دميان نووسى و پر و پاگه ندميه کى مه زنيان له دژى ته فگهر ده کرد؛ که گوايه ته فگهر گورزى به رکه و تووه، "سه مير" و "داوود" و "باقى" و نهوانى تريس نهو چالا کيانه ي خۆيان له نه وروپا به هيز گرديبوو. ته نانته به يان نامه يه کيشيان ناماده گرديبوو بۆ نه وى خۆيان را بگه يهن و بلين: "ئيمه نوينه رايمتى ته فگهر ده که ين، ئيمه ته فگهر ين" و اتا ناماده کاريه کى بهو شيوميان گرديبوو، به گوڤره ي مه زمنده ي خۆيان له ريگه ي "حوسين يلدرم، شاهين دودمه ز، يلدرم مه رگيت" و نهوانى دیکه ده ستيان خستبووه نيو زيندانه وه، هه ولتيان ده دا له گه ل نه وانه ي که و له ناو خيانته دان بتوانن خيانته کارى زال بکه ن و زيندانيه کان بېکار يگهر بکه ن و زيندان بخه نه ژېر کار يگهرى خۆيانه وه. هه روه ها له نه وروپا هه ولتيان دابوو و کاريان گرديبوو و حيسابيان گرديبوو که نه وروپاش به ده ستى نه وانه و ميه. نه وى ده مي ني ته وه خۆ ره لاتی ناوين (سوريا - لوبنان ه). نه گهر له خۆ ره لاتی ناوين ته فگهر گورزى به رکه وېت، نه و سهر و کيش لاواز ده بېت و به مه ش ده توانن به ئاسانى جموجۆل بکه ن. به يان نامه يه کى به مجۆرميان ناماده گرديبوو. کاتېک که بينيان ئيمه له شه ردا زمير يکى نه و تو مان به رنه که و تو وه، راسته ئيمه هه نديک شه هيد و ديلمان داوه به لام زۆر که م بووه. ته نانته ته فگهر زميرى به رنه که و تو وه، به لگو به پيچه وانه وه ته فگهر له و دۆخه و لهو شه ر و شو ردا

نیستبارېكى مەزنىرى بۇ خوى خولقاندووه، توانستى زور مەزنىرى بۇ خوى ئافراندووه،
ئەو كاتە ئەو بەياننامەيە بلاوناكەنەو و ئەو ھەنگاوه ناھاوېژن و دەلئېن: "با ئېمە
بچېنە كۆنگرە و لە كۆنگرەدا بەنەنجام بگەين. ئەگەر ئېمە نەچېنە كۆنگرە و ھەروا
خۇمان رابگەيمەين، ئەو كاتە ناتوانين ئەنجام بەدەست بخەين" ئىدى بەم ئامادەكارى و
بەم مەيلەو بەشدارى لە دووھەمەين كۆنگرە دىكەن.

بېگومان ئەو كاتە "داوود" دەستگىر كرابوو، چونكە ھەندېك ھەفالى شەھىد كرىبوو و
زانبارى ھەلەى سەبارەت بەو ھەفالاڭەى بە رېكخستىن دابوو. بۆيە لەسەر ئەو بىنەمايە
لېكۆلېنەو (تحقيق) لەگەلېدا كرا و دەستگىر كرا. "سەمەر" و "باقي" پش چەند
ھەفالىك لەگەل خۇياندا دىبەن و دەچنە لای سەرۆك تاكو لەگەل سەرۆك قسە بگەن و
بېلېن: "يان ئەو ئېمە ئەندامانى كۆمىتەى ناوھندى دەستنىشان دىكەين و دەبېت تۆش
پەسندى بگەيت، تۆش دىكەينە ئەندامى كۆمىتەى ناوھندى، يان ئەگەر ئەمە پەسند
ناكەيت ئەوا ئېمە رېكخستىن پارچە دىكەين ..." بۇ ئەوھى بەم ھەرەشە كرىنە بتوان
ھەموو شتېك بە سەرۆك بە پەسندى كرىن بىدەن و سەرۆك بېكارىگەر بگەن و تەفگەر
بخەنە دەستى خۇيانەو. تاكتىكىكى بەمجۆرميان لەپېش خۇيان دانابوو. ئەوانە دەچنە
لاى سەرۆك و دەلئېن: "دەمانەوېت لەگەلئەدا ھەندېك قسە بگەين" سەرۆكېش دەلئېت:
قسەيەك كەوا مەن لەگەل ئېوودا بېكەم نېيە، ئېمە وا بەرەو كۆنگرە دەچىن و لەنئو
كەشى كۆنگرە داين، ھەرچىيەكى دەخوازن بىناخفەن لە كۆنگرەدا دەتوانن بىناخفەن و
باسى بگەن، با ھەر كەسېكىش لە قسەى ئېو تېبگات كە چىيە و چى نېيە؟ شتى ھەرە
راستېش ئەمەيە. ئىدى بەرپرسىارېتى مېش كۆتايى ھاتوو. چونكە وا بەرەو كۆنگرە
دەچىن، شتېك كە ئېو بەجودا لەگەل مەندا بىناخفەن نېيە..."

بېگومان سەرۆك لە تاكتىكى ئەوان تېلەمگات. ئەو ھەفالاڭەى كە لەگەل "سەمەر"
دەچنە لای سەرۆك، سەرۆك ئەوان وريا دىكاتەو. بېگومان ئەو ھەفالاڭەى تا ئەو كاتە
نازانن كە "سەمەر" دەخوازېت چى بكات، كاتېك كە سەرۆك بەمشېومە قسە دىكات ئەو
كاتە تېلەمگەن كە ھەلەمیان كرىوو، بەمەش دەستبەردارى "سەمەر" دىبەن. ئەو تاكتىكەى
"سەمەر" ھەر لە ھەنگاوى يەكەمدا لەوى ژېر دىكەوېت.

دووهمینیش؛ حیسابی نهوان لهسهر "داوود"ه، که "داوود" بخهنه پېش و بیدهنه ناخافتن، بهلام "داوود"پش لمبهر نهوهی دستگیرکراوه و لهزېر لیکولینهوه دایه، ناچار دمېن خوږیان دمربکهونه پېش و بناخفن. کاتیک له کونگرمد قسه دمکهن، ههفال ععباس (دوران کالگان) رادمېی و وهلامی نهوان دمداتهوه. فاقمه (کهسره)ش نمو کاته همدنیک قسه دمکات. "فاقمه" خوۍ وانیشان دمدات که گوايه لهگهل سهروک و نهوانه دایه و پارتی دمپارېزیت. بهلام لمبهنه مادا دهخوازیت ناکوکی نیوان ههفال "ععباس" و "سه میر" بههیز بکات، نهویش حیساباتیکی ودها بهرپوه دمبات.

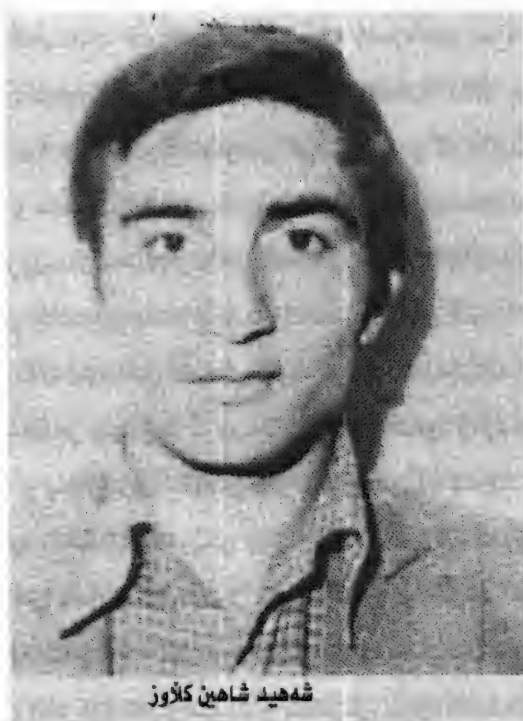
بیگومان ههفال "ععباس" رهخنهۍ "فاقمه"ش دمکات. سهروک سهرمتا دننگ ناکات و دهلیت: "با ههر کس قسهۍ خوۍ بکات و بهدیار بکهویت، ههرکس بیر لهچی دمکاتهوه و دهخوازیت چیبکات..." نیدی "سه میر" و "فاقمه" قسه دمکهن، ههفال "ععباس"پش لهدزی نهوان قسه دمکات، نیدی کهمیک شتهکان زهلال و ناشکرا دمېن. دواۍ نهمه سهروک له کونگرمد کهدا قسه دمکات، له ناکامی ناخافتنی سهروکدا؛ هم نمو تاکتیکهۍ "سه میر" بهرپوهی دمبات و ههمیش نمو تاکتیکهۍ "فاقمه" بهرپوهی دمبات زمبریان بهردمکهویت و پووجهل دهنهوه، راستینهۍ نهوان ناشکرا دمېت. بویه ناتوان له کونگرمد نالوۍ و نازاوه بنینهوه و پارچهبوون دروست بکهن، ناتوان ههرشه و گورمه بکهن و تمهگر بخهنه دستۍ خوږیانهوه، بهلگو بهپیچهوانهوه راستینهۍ نهوانه بمتهواوی دهردمکهویت و راستینهۍ سهروک و ریباری پارتی له کونگرمد زال دمېت.

ههموو تمههلای نهوان چیه؟ تمههلای نهوان ههمووی نهوسیه که نمو برپارهۍ له یمکهمین کونفرانس و مرگیراوه، دووهمین کونگره بهفهرمی نهکات و نهپخاته پراکتیکهوه. تمنامت "سه میر" نمو کاته دهلیت: "ههر کهسیک بجپته ههکاری، بجپته ههریمی بۆتان نهوا دهرمیت" دهخوازیت ترسیک دروست بکات، بۆ نهوهۍ برپاریکی ودها دهرنهچیت، بۆ نم مهبستهش زور کار و تمههللا دمدات. بیگومان کونگره برپاری کونفراس پهسند دمکات و دهپخاته پراکتیکهوه. بویه نیاز و تمههللا و بیلان و تاکتیکهکانی "سه میر" و نهوان ههمووی پووجهل دمیتهوه.

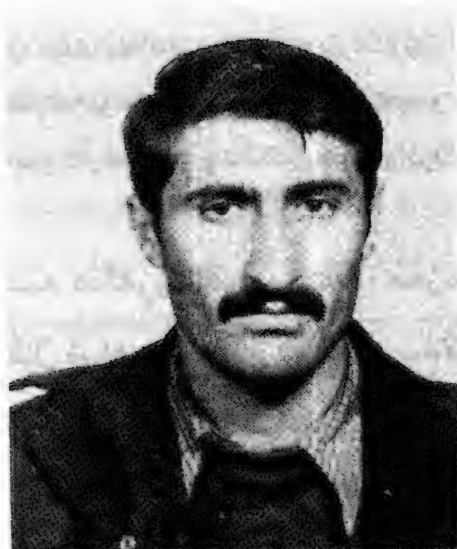
لهم کونگرهۍدا تهذبیریکیش وهردمگیر دیت، نمو تهذبیرش نهومبوو؛ لهکونگرمد نمو کومیه ناومندیهۍ لهکونگره هلدبیزدیت به کومیتیهکی ناومندی کاتی لهقهلهم

دا، بهلام تا سالیك با كار بكات، دواى ساليك دهستنيشان بكریت كه كى ببيتته نهنداميكى
 فهرمى كۆمیتتهى ناومندى و كیش نهبيتته نهندام. بۇ ئەمەش كۆنگره دهستپووى ئەم
 دهستنيشانكردنەشى دايە سەرۆك. واتا سەرۆك سەپرى كار و پراكتيك و چەمكى ئەو
 ئەندامانە بكات كه كى گونجاو و كى گونجاو نيبه، ئەو برپار بدات. كۆنگره تەدبيريكى
 بېمجۆرهى وەرگرت. بۆچى كۆنگره تەدبيريكى بېمجۆره وەردەگریت؟ چونكه دەبيرييت
 كه رموشى هەندىك لەو ئەندامانەى كۆمیتتهى ناومندى روون و زەلال نيبه، بۆيه ئەم
 تەدبیره وەردەگيردريت. واتا بۇ ئەوهى لەسەر پارتى مەترسييهك دروست نەبيت. بۇ
 نموونه؛ "سەمير" و ئەوانى تر له كۆنگرهو هەنگاو بەرهو دواوه دەني، چونكه كه
 دەبينن ئيدى ناتوانن ئەنجام بەدهستبخەن، واز له تەقەللای خۆيان دەهينن و هەنگاو
 بۇ دواوه دەني و ناچار خۆيان وەها نيشان دەدەن كه تەقلى برپارى كۆنگره دەبن.
 بېگومان كۆنگره دانيا نيبه ئەوهى تا چەند لەمەدا راستگۆن يان نا. بۆيه بەنيحتيات
 (تەدبير) لايان نزيك دەبيتتهوه. لەسەر ئەو بنەمايه كۆنگره برپار دەدات؛ "هەرکەسيك
 كه ببيتته ئەندامى كۆمیتته ناومندى ئەنداميتيان له كۆمیتتهى ناومندى دا كاتيه، تا
 ساليك ئەنجامدانى كار و پراكتيك، دواى ساليك سەرۆك برپار دەدات كه كى بەفهرمى
 ببيتته ئەندامى كۆمیتتهى ناومندى و كیش نابيتته ئەندام". ئيدى ئەم تەدبیره
 وەردەگریت. ئەو تەدبیره تەدبيريكى لەجىي خۆى دايە.

بېگومان له ميژووى هيچ حزبىكدا مروۇف ئەمە نابيينت، بەلام له ميژووى (PKK) دا
 مروۇف ئەمە دەبينت. بۆچى (PKK) تەدبيري بېمجۆره وەردەگریت؟ چونكه (PKK)
 بەتەواوى بەرژەومندى گەل بەبنچينه وەردەگریت، رەنجى گەل بەبنەما وەردەگریت، بۇ
 ئەوهى كەس يارى پينەكات، بۇ ئەوهى ئەو رەنجە بەفپرو نەچيت. (PKK) سەرکەوتنى
 گەل بەبنەما وەردەگریت، لەپيناو سەرکەوتنى گەل و پاراستنى رەنج و بەديهينانى
 نامانجەکانى گەلدا چ پيوست بيت ئەوه بەبنەما وەردەگریت، بۆيه تەدبيري وەهاش
 وەردەگریت. ئەگەر (PKK) لەدووهمين كۆنگردا تەدبيري وەرگرت بۇ ئەو مەبەستە
 بوو. واتا بۇ ئەوهى كەس دەستپووى (صلاحية) لەدزى تەفگەر و لەدزى رەنج بەهەلە
 بەكار نەهينت. ئەمە بۇ مەبەستىكى وەها بوو. لەبەر ئەوه برپاريكى لەجىي خۆيدا
 بوو.

شهید شاهین کلوز

شهید ئیبراهیم بیلگین

بېگومان له دمرکه وټن بؤ دمره وى ولات، له ژيان بوون له دمره وه، له گهړانه وده شدا بؤ ولات نه گهر به بهر پرسياري ټي و به هوشياري و به جدي هه ټسوكه وتمان نه كړدبايه، له وانه بوو، قورباني زور گران و مه زلمان دابايه. له لايه نى بير و رمانه وه بگره تا دمگاته لايه نه رېڅخستنى و پراكتيكيه كهي، نه و ته دبيرانه ي پويستبوو، و مرگير درين، هه موويمان و مرگرتبوو، بويه نيمه زنده زيان و قوربانيمان نه دا. نه و زيان و قوربانيناهى نيمه داومانه، ناسايين، به گوږه ي نه و دؤخ و توانستانه ي له اثارا دابوون، زنده و گران نين.

بېگومان نيمه هه موو هه وټيكان نه و بوو كه هيچ زيان و قوربانينيه ك نه دمين، نه مهش مومكين نييه، له بهر نه وى نيمه كار و خه باتمان دمكرد، زيان و قوربانيمان دمدا. و انا تؤ هينده كهي له ولات دمربخه ي و به ولاتاندا دمربازيان بكه ي و له دؤخى شهردا بژيت و له ناو بى نيمكانيه تيذا بيت، هه روه ها به ولاتان و سنوورمه كاندا تيپه پريت و بيانگه رڼيتمه و ولات، بېگومان نه مه هه روا ټاسان نه بوو. كاتيك نيمه دهستان به نارنده وى گروهه كان كرد بؤ ولات له و جموجوله ماندا هه نديك قوربانيمان دا، گروهى هه فال "شاهين كلاوز" و گروهى هه فال "فهرحان" شهيد بوون. و انا نزيكه ي يازده هه فالان شهيد بوون، له دمرباز كردنى هه موو گروهه كان بؤ ولات، هه شت هه فال له گهل گروهى هه فال "شاهين كلاوز" بوو له "چه مى هيزل" دا كاتيك دمپه رينه وه لاي باشوورى مه زن، كه وټبوونه بؤسه وه، نيت نه و هه فالانه له "چه مى هيزل" دا شهيد بوون. و انا هه نديكان له كه نار چه مه كه و هه نديكيشيان له ناو چه مه كه دا له بؤسه مه كدا توركي له و هه فالانه ي دا، نيدى نه م گروهه هه موو به فيشه كى توركي شهيد بوون، بېگومان له گهل نه و گروهه دا كه سيك هه بوو ناوى "عومهرى لاي" بوو نه و كه سه پياوى (پ د ك) بوو، هه ميش قاچاخچى بوو، نه و چاوساخى بؤ هه فالان دمكرد. بېگومان نه و كه سه رزگارى بوو، نه گيرا و نه كوژرا، كه چى هه فالانى گروهه كه هه موو شهيد بوون، نيمه زور له سر نه و رووداوش راوستاين؛ ټايا نه و كه سه نه و گروهه ي خستو ته بؤسه وه و به كوشتنى داو، يان بهر پيكه و نه و كه سه رزگارى بووه؟ ته واو ديار نه بوو، به لام گومانى نه وه هه بوو كه نه و كه سه نه و گروهه ي به كوشتن دابيت. هه روه ها نه و كاته هه نديك زانيارى تر هه بوو؛ كه "پارتي گهل"ى "سامى عهبدولرحمان" كه نه و كاته له (پ د ك) جودا بېووه و ده گووترا كه نه و پارتييه نخبه اريان له سر نه و گروهه مان

PKK میژووێك له ناگر

كردوو و بهكوشتنیاں داو، ئێمه زۆر لهسهر ئهو مهسهلهیه راوستاین، بۆ ئهووی بزانی که کامیان راسته؟ بیگومان بهتهواوی نهمانتوانی دهستنیسانی بکهین. ئهو گروپه بهمجۆره ههموویان شههیدبوون، بیگومان ههشت ههفال بوون، بۆ ئێمه زیانیکی مهزن بوو، ههشت ههفال بهوجۆره پێکهوه شههید ببن. ههروهها پاشان ههفائیك بهتهنیا که لهسهر سنووری باکوور رابهریتی (دهلیلی) دمکرد، کهوته بۆسهوه و شههید بوو، دوو ههفالیش پهکیکیان ههفال "ههراخان" بوو و ههفائیکی دیکه گروپهکانی لهسهر سنوور دهرباز دمکرد شههیدبوون. بهمجۆره لهم قوناخهدا یازده شههیدمان دا.

ئیدی دواي ئهووی ههندیك له ههفالان دمگهنه ولات و لهسهر سنوور کامپ دروست دمکهن و نامادمکاری بۆ تیکۆشانی چهکداری دمکهن. لهو نامادمکاریپانهوه تا دمگاته ههلمهتی (١٥)ی ئابی (١٩٨٤) واتا سالانی (٨٢ و ٨٣ و ٨٤) ئهو نامادمکاریپانه چۆن نهجام دهدرا؟ ئهو مهیل و نزیکبوونهوانهی ئهو گاته دمردمکهوتن چیبوون؟ رۆلی ههفال "عهگید" (مهعسوم قورقمان) لهو نامادمکاریپانه چیبوو؟ بهگشتی وێرای ئاستهنگی و زهممهتیپهکان ئهو نامادمکاریپانه دمگاته چ ئاستیک لهناو ولاتدا؟

تا ههلمهتی (١٥)ی ئابی (١٩٨٤) ئهو گروپانهی ئێمه لهدمروهوه بۆ ناو ولات ناردبوومان و بهسهلامهتی گهیشتبوون، ههموویان جیگیریبوون... ههندیك له باشووری کوردستان و ههندیکی تریش له باکووری کوردستان، ههر تهنیا لهسهر سنوورمکان نا، بهلکو ههندیك له گروپهکانی ئێمه چوووبوونه ناو ههرێمی بۆتانوه. واتا لهدمروهوه شههیدبوونی گروپی ههفال "شاهین گلوز"، نهوانهی باسم لیپانهوه کرد، تهواوی گروپهکانی دیکهمان بهساخی گهیااندبووه ولات و جیگیریشمان کردبوون. ئیدی ههفالان چوووبوونه ههرێمی بۆتان و ههرێمهکهیان ناسی بوو، پهپوهندییان لهگهڵ خهڵکی ئهوێ

PKK میژووېك له ئاگر

پیشخستبوو، ئمرکی پروپاگاندەى چەكدارىش بەدیهاتبوو، پېویستبوو ئىدى دەرپازى گەرلایى ببوونایە، بەلام ئەمە تا دەهات درەنگەر دمکەوت. بۆجى درەنگ دمکەوت؟ ئەو کاتە بەرپۆمبەراپەتى پراکتیکى لە ولات هەمیشە هەنگاومەکانى بۆ دواوە رادەمکیشا. بە چ بیانووێهە؟ ئیتر دیمانگوت: "ئامادەگارى تەواو نەبوو، پېویستە ئەو کادیرانە بە پەرورەمىهەکی دیکەشدا تێبەپەرن، وەها نەبێت ئێمە ناتوانین هەنگاوى گەرلایىبوون بهاوێژین.." بەم بیانووانە ئەو هەموو هەنگاوانەى هاوێشترابوون بۆ دواوەى دەرماندەو.

بۇ نموونە؛ ئەو كادىرانەي كە لە باكوور خۇيان جىگىر كىرد بوو، ھەموويان راكىشاھەو
بۇ باشوور، بۇ ئەوئى لەوئى پەرورمىدىھىكى دىكە بىيىن. ئەمە لەكاتىكىدا ئەو كادىرانە لە
لوپنان پەرورمىدىان بىنى بوو، پەرورمىدى ئايدىئۆلۆزى، سىياسى، رىكخستىنى و
عەسكەريان بىنىبوو، گىرقتى پەرورمىدىان نەبوو، گىرقتى كادىران ئەوئىبوو كە تۆ
لەپراكتىكىدا زىاتىر بەرھەم پىشەھەي بىمەيت، گىرقت ئەوئىبوو ئەو بىرپارەي تەفكەر
و مىگىرتىبوو پىئوئىستىبوو بىكەوئىتە پراكتىكەھەو، بۆيەش پىئوئىستىبوو، خەباتى پىروپاگەندەي
چەكدارى تەواو بىايە و ھەنگاوى گەريلايى پىشكەوتىبايە. ئەركىش ھەر ئەوئىبوو،
گىرقتىش ھەر ئەوئىبوو. بەلام بەرپۆمىبەرايەتى پراكتىكى ئەو كاتە ئەمەي نەخستىبوو
پىش خۇي و ئەو ھەنگاوى نەھاوئىشت. لەئىئو بى بىرپارەيەكدا بوو، مەسەلەكە ئەوئىبوو،
بەلام ئەمەشى بە ئاشكرا نەدەمگىوت. ئەي چى دىمگىوت؟ دىمگىوت: "كادىر ھىشتا ئامادە
نىيە كە شەرى گەريلايى بەرمىپىدات. بۆيە پىئوئىستە ئەمانە بە پەرورمىدىھىكى نوئىدا
دەرباز بىكەينەھەو، ئامادىيان بىكەين تاكو بتوانىن ئەو ھەنگاوى بەھائىزىن..."

بېگومان سەرۋك ئەمەي پەسەند نەكرد و رەخنەي كرد. ئەو كاتە بەرپۆمبەرايەتى پراكىتىكى ھەمىشە تەفكەرى رادەكىشاىە باشوور و رايەدەكىشاىە ژېر كۆنترۆلى (پ د ك) وە. (پ د ك) ش دەمىخواس تەفكەر لە باشوور بەيئىتەمە و لەژېر كۆنترۆل و چاودىرى خۇيدا بېت، بۇ ئەمەي بىتوانىت ئەو ھەمەو كادىرانە بىكاتە چەكدارى خۇي و بىخاتە نىو شەرمە و بەگۆيرەي ئامانجى خۇي بەكارىان بەيئىت. بۇ ئەمەي ئىمە بۇ باكوور ھەنگا و نەھاوژىن و لەژېر كۆنترۆلى ئەواندا دەرەكەوین و نەبىنە تەفكەرىك. (پ د ك) وەھا نزىك دەبوومە. تەنەتە لەھەرىمى "خەفتانىن" دا گرۇپەكانى ئىمەيان خەستبوو ناو

گروپهكانى خويانهوه له دژى رژيمى سهدام خستبوويانه نيو جموجولم. نهو كاته "سادق عومر" به همفالاښى گووتبوو: "حهيفه و گوناوه، بؤچى نهو همفالاښه دمخنه خزمهتى (پ د ك) وه؟ نيوه ههلمهيكى مهن دمكهن" بهمشيويه رمخنه همفالاښى كړدبوو. ناگادارى كړدبوونهوه. ههلمته نهه مترسييهكى مهن بوو. سرؤك لهبر نهه رمخنه بهرپوهمبراهمى پراكتيكى دمكرد. بؤيه دميكووت: "نهو كارى نيمه پيشمانخستوه نيوه بهرو دواوى دمكهرپننهوه و پووجهلى دمكهنهوه، هر تهنيا پووجهلى ناكهنهوه، تهنانت تمفكر دمخنه زپر كؤنرؤلى (پ د ك) شهوه، نهه مترسيداره و پيوسته نيوه نهه نكهن، پيوسته نيوه هيزمكاهان له باكور جيكير بكهن. نيوه پيوسته له باكور شمري گهريلاي پيشبخن، لهبر نهه بوو بهرپوهمبراهمى پراكتيكى نهو كاته رمخنه دمكرد و دهاته سر بهرپوهمبراهمى. بيگومان نهو كاته همفال عهگيد (مهمسوم هورقمان) زېدمتر له باكور دابوو، لهنيو نامادمكارى جيكير كړدى گهريل دابوو، دمخواست گهريل بهرو پيشهوه ببات. بهلام بهرپوهمبراهمى پراكتيكى نهيدمخواست نهو ههنگاه بهاويزيت، دمترسا، دميكووت: "نهگر نيمه نهو ههنگاه بهاويزين توبلتي (عجبا) چيمان بهسر ديت؟" دهولمى توركي و سوپاى توركيان زور مهن دمبىنى. ههروها مترسى (پ د ك) يان ههيوو دميانگووت: "نهگر نيمه ههنگاه بهاويزين نهو لهوانهيه (پ د ك) ش هيرشان بكاته سر. نهو كاته نيمه جيبكهين؟ لههرپمى بؤتانيشدا ههنيك پهيومندى (پ د ك) هميه، لهوانهيه (پ د ك) و توركي پيكهوه نهو ههرپمى لهسر نيمه دابخن، نهو كاتمش نيمه زميرمان بهردكهووت. "لهبنچينهدا لهنيو نهو ترسهدابوون، بؤيه نهپاندمخواست نهو ههنگاه بهاويزين. بهلام وا نيشانيان دها كه گواه؛" كاديران هيشا ناماده نين كه نيمه ههنگاوپكى بهمجوره بهاويزين، پيوسته نيمه كاديران ناماده بكهين. "بهمشيويه كاديران تهنانت نهوانهش كه له باكور جيكير ببوون، ههموويان رادمكيشنه باشوور. بؤ نهوى نهه به سرؤك به پسندكردن بدن كؤبوونهوميهكيش سازدمكهن، لهگهل نهجمامى نهو كؤبوونهوميهدا همفال "عمباس" و نهوان هاتبوونه گؤرهماني سرؤكاهمى. بيگومان كاتيك بهو ناكاهى كؤبوونهومكه هاتبوون، سرؤك ريگهى نهدا همفال

"عمباس" و نهوان نهو چهك و مهيله بهوېش به پهسندكردن بدمن، سهرؤك ريگيرى لهمه كرد.

ههلبهته نهو كاته لهوېش كؤبوونهوميهكى ناومندى له شام لسمهرتاي سالى (۱۹۸۴)دا سازدرا. لهمېژووى تمفگهرى ئېمهدا نهو كؤبوونهوميه كؤبوونهوميهكى زؤر گرنگه. پاشان كؤنگرهى سيهمين سازدرا نهو شتهى لهكؤنگرهى سيهميندا قسه و باسى لهسهر كراوه و رخنه كراوه و برپارى لهسهر دراوه ههمووى لهو كؤبوونهوميهدا سهرؤك باسى كريدوو. لهو كؤبوونهوميهدا رخنهى زؤر بههيز پيشكهوت، لهسهر كؤميتهى ناومندى و بهرپوهمبرايهتى و ههر ههفاليكيش، سهرؤك ههم رهوشى كؤميتهى ناومندى، ههم بهرپوهمبرايهتى و ههر ههفاليكيشى ههلسهنگاند. لهو كؤبوونهوميهشدا رخنهدان پيشكهوت. ههروما نهو پراكتيكهى له ولائدا بهرپوهمچوو و ههلوېستى بهرپوهمبرايهتى پراكتيكى رخنهكران، جاريكى تر سهرؤك زؤر بهروونى و ناشكرايى نهو ههنگاوى كه پيوسته بهاوېژرېت خستيهوه پيش تمفگهر، ههميش جهختى لهسهر نهوه كردموه كه پيوسته ئيدى دوا نهخرېت.

ههر لهو كؤبوونهوميهدا سهرؤك ههلسهنگاندى سؤسياليزمى بنيادنراو (الاشتراكية المشيدة)ى كرد. پارتى كؤمؤنيستهكانى ههلسهنگاند و رخنهى زؤر بههيزى لهسهر نهوان پيشخست. سهرؤك گووتى: "نهو پارتى كؤمؤنيستانه ههرچهنده بهخويان دهليّن پارتى كؤمؤنيست، ههر تهنيا ناوى نهوان كؤمؤنيسته، بهلام دوورن له كؤمؤنيزمهوه، يان پيوسته خويان سهرلانوئ بنيادبنينهوه، يانيش با خويان ههلبومشيننهوه، ئيتّر نهمانه نوئينهرايهتى سؤسياليزم ناكهن، بهلكو بؤ خويان كؤسپېكى مهزنن لهبهردهم سؤسياليزم". رخنهى وهما مهزنى ناراسته كردوون.

لهلايهنى ريكخستنيشهوه سهرؤك چهكى نوپى لهناو (PKK)دا پيشخست. وانا لهم كؤبوونهوميهدا كهميك (PKK)ى لهژېر كاريگهرى سؤسياليزمى بنيادنراو دوورخستهوه، بؤيه نهو كؤبوونهوميه گرنگه. سهرؤك ههلسهنگاندى وهما بههيزى پيشخست، لهرووى رهوشى سياسيهوه، سهارمت به سؤسياليزم، ريكخستن و بهرپوهمبرايهتى ريكخستن، سهارمت به تاكل به تاكى ههفالان، بؤيه نهو نهركهى كه كؤنگرميهك جيبهجيى بكات نهو كؤبوونهوميه جيبهجيى كرد.

تا نه و کاته من له سوريا بووم، دواى نه م کؤبوونهوميه منيش هاتمه ولات، ئيدى له دواى نه م کؤبوونهوميه هه موو هه ولتکمان بؤ نه وه بوو که بتوانين گه ريلايى پيشبخهين و نه وه ههنگاو بهاويزين، بؤ نه وهى ئيمه تهفگهر له ژير کاربگهرى و کؤنترولى (پ د ک) دا نه هيلين و له سهر ئاپيديؤلوزيا و ئامانجى خوى ههنگاو بهاويزيت و نه وه پيلاننامه يه له پيش خويدا دايناوه جيبه جيى بکات.

ئيمه که هاتين هه نديک کؤبوونه و هه مان نه نجام دا، پئويستبوو نه وه ههنگاو هه مان هاوشتبايه، به لام ديسان درمگ کهوت، سهرؤکيش ته علمياتى نارد و ره خه نى نه مه ي کرد و هه نديک هه فالى نارد وه که هه فال "فوناد" و چه ند هه فالتيکى دیکه. له گه ل نه وه هه فالانه دا ته علمياتى نوپى نارد بوو. ئيمه نه وه کاته له سهر نه وه ته علمياتى سهرؤک کؤبوونه و هه ميه که مان له "لؤلان" سازدا، برپارى هه لمه تى (۱۵) ى ئابى (۱۹۸۴) مان له وه کؤبوونه و هه ميه و مرگرت، نه وه کاته هه فال "عه گيد" له باکوور بوو، بؤيه ته فلى نه وه کؤبوونه و هه ميه نه بوو، هه فالانى کؤميتى ناوه ندى ئيمه شش يان کهوت هه فال دمبووين، له وه کؤبوونه و هه ميه ئاماده بووين، ته علمياتى سهرؤکمان تيدا خویندموه و گه توگؤمان له سهرى کرد و له ويدا برپارمان و مرگرت که له (۱۴) ى ته مموزى (۱۹۸۴) دا له ناوچه کانى "ئهروه، شه مهنان، چه تاخ" جولانه وهى چه کدارى گه ريلايى به فهرمى به ناوى تهفگهر موه رابگه يه نين. به لام ئيمه بينيمان که کات زؤر که مه. چونکه له مانگى حوزميرانى هه مان سالدا نه وه کؤبوونه و هه ميه مان سازدا بوو، پيرپاناگهين ئاماده کاربیه کان تا (۱۴) ى ته مموز ته و او بکهين. بؤيه ئيمه گووتمان (۱۵) ى ئاب هيزى رزگارى کوردستان (HRK) و تيکؤشانى گه ريلايى رابگه يه نين، نه وه برپاره و نه وه ريکه وته مان له وى ده ستنيشان کرد.

ئيمه بؤجى (۱۴) ى ته مموزمان به بنچينه و مرده گرت؟ چونکه له (۱۴) ى ته مموزدا رؤزى ده ستپيکردنى چالاكيبه کهى هه فالان "مه مه د خه پرى دوورموش، گه مال پير، عاكف يه لاماز و عه لى چيچه ك" بوو، ئيمه ده مانخواست (HRK) له و ريکه وته دا رابگه يه نين، له و ريکه وته دا چالاكى سهر شارؤچه کەکانى "ئهروه، شه مهنان، چه تاخ" ده ستپيکهين. بؤ نه وهى ئيمه نه وه چالاكيبه ي زيندانى ئامه د بکهينه بناخه ي نه وه هه لمه ته. به مه ش نه م شؤر شگير مه زنانه، نه وه هه فاله مه زنانه به نه مرى به يلى نه موه، نه مه بؤ بير مومرى نه وان

بوو. ئەمە کولتوور و تایبەتمەندی ئەم تەڤگەرە بوو، هەر شەهیدبوونیکی مەزن پێویستە ببێتە قوناخێکی نوێ، هەر شەهیدبوونیکی مەزن ببێتە هەڵمەتێکی نوێ. چونکە شەهیدبوونی هەڤال "حەقی قەرار" بوو هۆی ئەوەی کە (PKK) دايمەزریت، شەهیدبوونی هەڤالان "مەزلۆم، خەبیری و کەمال" و ئەوانی دیکەش پێویستبوو ببایە هۆی راگەیانندی تیکۆشانی گەریلائی، لەبەر ئەوە ئەم رێکەوتەمان بەبەنجینە وەرگرت. بەلام لەبەر ئەوەی کات کەم بوو و بەشی نەدەکرد، ئێمە رێکەوتی (١٥)ی ئابمان کردە بریار. ئامادەکارییەکان لەسەر ئەو بنەمایە ئەنجامدران. ئیدی بەمشێوەیە لەسەر ئەو ئامادەکاریانە هەڵمەتی (١٥)ی ئابمان راگەیاندا و ئەنجاممان دا...

لەدوای بەرپاڤوونی کودەتای (١٢)ی ئەیلولی (١٩٨٠) و چوونە دەرەوێ و لاوت، تەڤگەری (PKK) هەرچەندە لەدەرەوێ و لاوتیش دەمێنێتەو؛ بەلام لەلایەکەوە ئامادەکاری بۆ گەڕانەوێ و لاوت و ئەنجامدانی هەڵمەتێکی گەریلائی دەکات، لەلایەکی دیکەشەوە لەپێناو بەرمەنگاربوونەوێ فاشیزمدا، کە کودەتاکە پێشێخستبوو، بانگەوازی بۆ ئاواکردنی بەرمەیهکی دژە فاشیزم دەکات و لەم پێناوەدا هەول دەدات. بۆچی ئەم بەرمەیه؟ هێز و لایەنە جەپ و بيموگراتیخواز و کوردییەکان تا چەند وەلامی ئەو بانگەوازییەیان داوە و کاریان بۆ کرد؟ ئەو پرۆژەیهی "بەرەو دژە فاشیزم" گەشتە چ ئاستێک؟

پێش کودەتای (١٢)ی ئەیلول وەک چۆن ئێمە ئەوەمان بینی و پێشبینیمان کرد لە تورکیادا هوکمیکی فاشیستی و عەسکەرتاری پێشمەکەوێت، ئەو کاتە خواستمان لەدژی ئەم کودەتا شیمانەکراوە، رێکەوتن پێشخەین، هەرچەندە لەم پێناوەشدا کارمان کرد و

نه نجامگیریښ نه یوو، به لّام دواى نه ووى کودمئا سهر بازیه که روویدا، له دژى حوکمى فاشیستى نهو هه لوښت و نړیکبوونه و مېه ی بهر له کودمئا که دهمانوښت پیښیڅه ین دیسان خواستمان به هیژتر پیښیڅه ین. چونکه بهر له کودمئاى (۱۲) ى نه یلول که سیڼک باومړى نه دمکرد که حوکمیکى فاشیستى و عهسکه رتارى پیښدمکه وښت، به لّام نه ووه روویدا و نهو حوکمه فاشیستیه زوړ به دژوارى هیژشى هینایه سهر گهل و تهفکه رماکان، همر تهنها دژ به تهفکه ره شوړشگیریه کان نا، به لگو دژ به تهفکه ره لیبرالییه کانیش و دژى هه موویان هیژشى برد. ته نانت پارتهاکانى "نه جهوید" و "دیمیرهل" شیان داخست و نه وانیښیان خسته زیندانه ووه، نهو پارتانه پارتى دموکراتیش بوون، حوکمى فاشیستى هه موو شتیکی دابووه پیښخوځى و رایده مالى، به توندوتیژى، تیرزوړ، گرتن، کوشتن، نه شکنه چندان، گرتنى پارتهاکان و دامودمزاگان بیسنوور په پړه و دهکرد. بویه نیمه خواستمان که واه دژى حوکمى فاشیستى هه له ناستى تورکیا و هه میش له ناستى کوردستاندا ریځکه ووتن و بهره پیښیڅه ین. نیمه هه له گهل تهفکه رماکانى چه بى تورک و هه میش له گهل هه نډیک له لایه نه کوردیه کان له سهر نهو بڼه مایه په یومنسلیمان پیښخست و که و تینه جموجو له ووه.

له گهل لایه نه کوردیه کان نیمه هه نډى کوښوونه و دهمان ساز دا، بو نه ووى بهرمیه کی نه ته و مې له دژى داگیر که رى فاشیست پیښیڅه ین، به لّام پیښنه که ووت. بوچی پیښنه که ووت؟ نهو پارتها کوردیپانه نه یانده خواست له گهل نیمه بهرمیه ک ناوا بکه ن، له دژى نیمه رادموهستان، له برى نه ووى له دژى حوکمى فاشیستى رابووستن له دژى نیمه رادموهستان. بهر له کودمئاى (۱۲) ى نه یلولیش و دهایان کرد و له دواى کودمئا که ش همر له سهر نهو سیاسه ته ى خوځیان به رده وام بوون. دمیانگووت: "نیمه له گهل (PKK) هیچ ریځکه ووتن و بهرمیه ک سازناده ین، باومړ پمان به (PKK) نییه، (PKK) خرابى دهکات و زمرمر دمداته گهل "نیمه ش به و انمان گووت: "به مشیومیه نیوه ناتوانن (PKK) لاواز بکه ن و ناشتوانن خوځتان بڼه خاوم هیژ، نه گهر و دکو نیوه دهلین (PKK) خرابه و زمرمر دمداته گهل پیویسته نیوه له (PKK) زوړ باشتر کار له دژى داگیر که رى فاشیست پیښیڅه ن، نهو کاته نه گهر راستن و خرابیه کی (PKK) هه بیټ، دمتوانن بیکاری که رى بکه ن و دمتوانن خوځستان به هیژ بکه ن و باومړى گهل بو خوځتان قازانچ بکه ن، رڼى نه مه

بهمه دمرباز دمیټ". همروهما پیمانگووتن: "مادام ئیوه هینده پیداکړی دهکمن و ناخوازن لهگهل ئیمه بهرمیهك سازبدن ئیوه لمنیوان خوتاندا قسه بکه، کامهتان باومړیتان بهوی تر هیه دمتوانن بهرمیهك لمنیوان خوتاندا ساز بکه، نهگهر ئیوه لمنیمه بخوازن که ئیمهش بکهوینه نیو نهو بهرمیهوه دیسان ئیمه دهکوهینه نیو نهو بهرمیهوه، نهگهر ناخوازن لهگهل ئیمه ریکههوتن نهنجام بدن، ئیمه هر رازین، نهگهر ئیوه هیچ ریکههوتنیکیش لهگهل ئیمهدها نهکمن، نهگهر ئیوه لهدزی حوکی داگیرکمری فاشیست لهپراکتیکا بهرمیهك ناوا بکه، نهوا ئیمه دیسان پشتیوانی ئیوه دهکمن و هاوکاریتان دهکمن". ئیمه هموو رییهکمان خستبووه پیښ نهوانهوه، بویه ناچار بوون گووتیان: "ئیمه سهرمتا لمنیوان خوتاندا قسه و باسی لهسر دهکمن، نهگهر ئیمه گمیشینه نهنجامیک نهوا پاشان بمنیوش رادمگهمنین" ئیمهش گووتمان: "باشه، ئیمه چاومړی هوالی ئیومین، ئیوه چونتان پی باشه ئیمه وادهکمن" لمنیوان خوتاندا ناخفین و ناخفین... لهناکامدا نه بۇخویان بهرمیهکیان ناواکرد، نه هوالیکیان بۇ ئیمه رهوانه کرد، ئیدی بهمشیومیه بی ناگام مایهوه. ههلبهته خویان نیازیکی وهاییان نهبوو، کهوا لهدزی داگیرکمری فاشیست شهرېك و پراکتیک و خباتیک پیښبخه. هر بویه نهیاندخواست بهرمیهك ناوا بکړیت. نهوانه دمیانزانی کهوا نهگهر بهردهوامی بهو کؤبوونهوانه بدن، نهوا ئیمه نهوان ناچار دهکمن که نهو ههنگاه بهاوژن، نهوان نهمهیان دمرانی. بویه نهیاندخواست بهره ناوا بکړیت و ههنگای وها پراکتیکی بهاوژن، ئیدی لهههندیك بیانوو دمهگړان و دمیانگووت: "ئیمه لهگهل (PKK) دا ناخوازین بهرمیهك ناوا بکهمن". بیگومان نهگهر (PKK) نهبیټ دمتوانن بۇ خویان وا ئیداره بکه و بیگوزمرینن و کاتی خویان دمرباز بکه. بهلام لهگهل (PKK) دا ناخافتن و پیومندی و کؤبوونهوه ههبیټ و هر کؤبوونهومیهك (PKK) تیپیکهویټ مسؤگهر (PKK) دهخوازیت نهنجامیک بهدست بخات، ناهیلټ ههروا کؤبوونهوه سازبدریت و هیچ نهنجامیکیش نهبیټ، نهوان نهمهیان دمرانی. هویهك نهومبوو که نهیاندخواست نهو کؤبوونهوانه وها بهردهوام بکه.

دوومیش؛ نهوانه له (PKK) دقرسان. چونکه چ کار و خباتیکیان نهبوو، بهر لهکودمتای (۱۲)ی ئهیلولیش نهبوون، دواى کودمتاکهش خبات و کار زور زحمهتر ببوو،

پېويستېبوو زور به جورنېتموه ههنگاويان بهاويشتبايه. هيز و توانست و جورنېتمېكي ومهاشيان نهېوو، دمترسان و دميانگوت: "نهگەر ئېمه لهگهل (PKK) دا كاريكي بېمجوره پېشېخهين، نهوا ئېمه بېتمهواوي دمتوئينهوه". بۇيه نهپاندمخواست لهگهل (PKK) دا بهره يان ريككهوتنيك ئېنجام بدمن. هوكاري سهرمكي ئېمه بوو. نهك ومكو نهوان بانگهشهيان بۇي دمگرد، كه گوايه (PKK) زمرمر دمداته گهل، زمرمر دمداته خېبات بۇيه لهگهل (PKK) ناخوازن كار بكهن. ئېمانه ههمووي بيانوو بوو.

لهراستيدا نهوانه باومرپان بهخويان نهېوو، دمترسان لهووي لهگهل (PKK) دا كار بكهن. نهگەر بيكهن نهوا دمتوئينهوه و دمكهونه خزمهتي (PKK) وه. چونكه هيج شتيكي خويان نهېوو، نه له بير و راماندا نه لهپراكتيكد، تاكو بهرخودانيك و خېباتيک لهدزي داگيركهرى فاشيست پېشېخهين. دميانزاني نهگەر لهگهل (PKK) دا ههنگاو بهاويژن نهوا (PKK) بهوان ههنگاو دمداته هاويشتن. نهپاندمخواست ژيانى خويان تيکېدمن، بۇيه لهناستي كوردستاندا هيج بهرميهك دروست نهېوو، هيج ريككهوتنيكيش بهدينههات، نه لهنيوان ئېمه و نهواندا، نه لهنيوان خوياندا، هيج بهره و ريككهوتنيكيان ئېنجام نهدا. گووتمان: "ئيوه خوتان لهناو خوتاندا ئېنجامى بدمن" ديسان هەر نهپانميان نهدا. ئيدي ئاشكرايوو كه هيج نيازىكي نهوان نيه. زېدمتر كي ومهاى گرد؟ زېدمتر پارتى سۇسياليست (PSK) و كوك (KUK) و (DDKD) و ئالاي رزگارى (ALA RIZGARÎ) ئالاي رزگارى و نهوانه بوون. نهوانه نهو كۆبوونهوانهيان بيئېنجام هيئېتموه. پاشان لهنيوان نهوانيشدا هيج ريككهوتن و بهرميهك دروست نهېوو.

لهلايهكى ديكهشهوه؛ لهگهل گروپهكانى چهپى توركيش ههولماندا و ههنديك كۆبوونهوهمان ئېنجامدا، بۇ نهووي بهرميهك لهدزي فاشيزم پېشېخهين. لهمهدا ههنديك ئېنجاممان بهدمستخست، بهرميهك دروستبوو. لهو بهرميهدا ههنديك له لاينههكانى چهپى تورك بهشداريان تيذا گرد، لهسر نهو بنهمايهش ههنديك ههنگاو هاويشتران، رۆژنامهيهكى هاوبهش دمرچوو، له نهووروپا كۆميتهى هاوبهش دروستكران و بهيهكهوه لهدزي حوكمى فاشيستى ههنديك ريپويان و چالاكى پرؤتستوي ئېنجامدران.

بهلام لهبنهرمندا ئامانجى ئېمه نهوېوو كه ئېمه دهمانخواست لهناو توركيادا كاريكي ومها هاوبهش پېشېكهوت، ومكو چۆن ئېمه بۇ كوردستان ئامادىكارى تيکۆشاني

گهريلاييمان دمکرد و هوډلمان دمدا گهوا گهريلاي پېشبخهين و بهرميهکي بهر فراوان ساز بکهين و خهباتيکي بههيز پېشبخهين. لهئاستي تورکياشدا ئيمه دهمانخواست هم بهرميهک و هميش گهريلايهکي گريبراي ئهو بهرميه پېشبخهين. بهمه ئيمه دمتوانين ريگري لهزولم و نهشکهنجه و کوشتن و لهسېداره و هوکمي فاشيستي بکهين. ئيمه دهمانگووت: " بهمه ئيمه جاريکي نيکه ري نازادي و ديموكراتي له تورکيا دمکينهوه، بهمه دمتوانين ري له تهمسفيهيووني تهمگهري شوړشگيري بگرين، که تهمگهري شوړشگيري خوئي کوبکاتهوه و بهخوئي باومر بکات و باومرې به گمل ببهخشيټ، گهليش دزي هوکمي فاشيستي رابومستيټ.

ئيمه دهمانزاني که نهگمر لهئاستي تورکيادا بهرميهک له تورکيا پېشبخهين لهزيړ چمتري ئهو بهرميهدا گهريلاي و خهباتي گهريلاي پېشنهخهين ئهوا له کوردستاندا پر زهممتي دميينين. واتا له کوردستاندا ئيمه چهنده بههيز بين و تيکوشان بهرز بکهينهوه، نهگمر ئهو تيکوشانه قاجي تورکياي نهبيټ و پېشنهکهويټ و بههيز نهبيټ، ئهوا شوړشي ئيمه تهنيا لهسر قاجيک بهريوه دهچيټ، ئهو کاته دهولتي داگيرکهری تورکيا بهههموو هيږي خوږهوه ديټه سر کوردستان و ديټه سر ئيمه. ههروهها تهخريباتيکي مهزنش له کوردستاندا روودمدات، شهپيکي مهزن و دريژخايهن له کوردستان روودمدات و بهردموام دهبيټ، زوو به زووش کيشي کورد چارمسر ناکريټ و نهجامگريش نابيټ. نهگمر ئيمه دهخوازين هم تهخريبات روونهات و شهر دريژه نهکيشيټ و بهراستي کيشي کورد چارمسر بيټ، پيوسته تهمگهري شوړشگيري و ديموكراتي له تورکيا بههيز بيټ، که دهولتي تورکيا بخاته نيو زهممتهيهوه و فشاري بو بهينيټ و ببېته هيږيک بو کوردستان. لهسر ئهو بنهمايهش بتوانريټ دهولتي داگيرکمر تهنگهتاو بکات و ناچاري بکات بو چارمصري کيشي کورد ههنگاو بهاويژيټ. نهگمر ومها نهبيټ ئهوا زور زهممت دمبيټ.

بيگومان ئهو بهرميه نهگمر لاوازيش بيټ بهرمو پېشهوهمان برد، ئيمه خواستمان نهواندي لهو بهرميهدا بهشارن بهيمکهوه نامادهکاري بو تيکوشاني گهريلاي بکهين و لهگهل نهواندا ههنديک هيږ بنيږينه خاكي تورکيا، لهويش گهريلاي پېشبخهين. لهم کارمدا ريکخراوي ريگاي شوړشگير (DEV-YOL) ئهو ههنگاوهي نههاويشت، هم

ههنگاوی نههاوێشت، هه‌میش دهمستبهرداری خه‌بات بوو و نه‌وروپای دایه‌ پێشخۆی و له‌ نه‌وروپاش ژبان و گوزهرانی دایه‌ پێشخۆی. ته‌نانه‌ت پاشان هه‌وێ دا به‌ره‌ش تێك بدات، کارێکی به‌مجۆره‌شی کرد. ئیدی کاتێک وه‌هابوو به‌ره‌ به‌یوه‌ندی خۆی له‌گه‌ڵ (DEV-YOL) دا به‌چری. گووته‌مان: "با چارێکی دیکه‌ به‌ره‌ سه‌ر له‌نوێ پێشبخه‌ینه‌وه‌" به‌شیومه‌یه‌کی دیکه‌ پێشمانه‌ست، به‌لام له‌به‌ر نه‌وه‌ی رێکخراوه‌کانی دیکه‌، زێده‌ هێزی خۆیان نه‌بوو، نه‌و به‌رمیه‌ نه‌یتوانی نه‌و هه‌نگاوه‌ به‌اوێژیت، هه‌موو باره‌که‌ له‌ناستی تورکیاشدا که‌وته‌ سه‌ر نه‌ستۆی ئێمه‌. که‌چی ئێمه‌ش ده‌مانخواست چه‌پی تورک بخه‌ینه‌ جموجۆله‌وه‌. نه‌وان هه‌ندێک باره‌که‌ بخه‌نه‌ سه‌ر نه‌ستۆی خۆیان. باری ئێمه‌ له‌ کوردستان بۆخۆی گران بوو، نه‌گه‌ر باری تورکیاش بخه‌ینه‌ نه‌ستۆی خۆمان نه‌وا بۆ ئێمه‌ پڕ زێده‌ ده‌بوو. له‌م روومه‌ چه‌نده‌ها کارێشمان کرد، نه‌و ته‌مه‌گه‌رانه‌ی چه‌پی تورک زێده‌ نه‌و هه‌نگاومه‌یان نه‌هاوێشت و زێده‌ نه‌و هێزیه‌مان له‌خۆیاندا نه‌ده‌بینی. بۆیه‌ نه‌و به‌رمیه‌ زێده‌ پێشه‌نه‌که‌وت و له‌ناستی تورکیاشدا گه‌ریلائی زێده‌ پێشه‌نه‌که‌وت. به‌مه‌ش باری ئێمه‌ له‌ کوردستاندا گرانه‌تر بوو...

له‌سه‌له‌کانی نیوان (١٩٨٠ - ١٩٨٣) دا رێبه‌ر ئاپۆ له‌رووی فیکری و فه‌لسه‌فی و ئایدیۆلۆژی و سیاسیدا هه‌ول و خه‌باتێکی مه‌زنی نه‌ه‌جامدا، به‌تایبه‌تی سه‌بارمه‌ت به‌؛ په‌رسی که‌سیتی، چه‌مکی زه‌بروزه‌نگ له‌ کوردستاندا، سه‌بارمه‌ت به‌ره‌یکه‌ستن و رێکخه‌سته‌بوون، چه‌ندین شیکردنه‌وه‌ و لێکۆلینه‌وه‌ی گرنگی نه‌ه‌جامدا، نه‌و قوناخه‌ له‌رووی فیکری و ئایدیۆلۆژییه‌وه‌ چ پێگه‌یه‌کی له‌میژووی تیکۆشانی ته‌مه‌گه‌ری (PKK) و سه‌روک هه‌یه‌ و مه‌رووف چوون هه‌لیده‌سه‌نگینی‌ت؟

من له مئاخافتنى خۇشمدىا گووتېبووم؛ هېشتا له ئەنقەرە بووین سەرۆك پەرتووکى "مېژووى كۆلۇنئالېزم" ى نووسى. ئەو وەك نامىلكەيەك بىلاوكرایەو. پاشان رەشئووسى پەرۇگرامى بۇ پارتىبوون (دامەزانینى پارتى) نووسى. پاشان "رېگای شۇرشی كوردستان - مانیفېستۇ" ى نووسى، ھەر وەھا بەناوى "سەپارت بەكۆمەلگۆزى مەرەش" نامىلكەيەكى دىكەى نووسى. ئەو پەرتووك و نامىلكانە بەر لەووى لەولات دەرېكەوین نووسىبوونى. لەپېناو دابىنكرەنسى پېداوېستىيەكانى كادىران ئەو ھەلەمگانەنەى نووسىبوو. دواى ئەووى چووینە دەرەووى ولات، كېشە و گەرفتەكانى كادىر زۆر زۆرېوون. چونكە تەفكەر زەبىرىكى مەزنى خواردېوو، كەمىك مابوو تەفكەر تەسفىە بېیت، دووژمن ھېرشى كەربوو سەر زۆر لە رېكخستەكانى ئېمە و دەستگىر كرابوون، كادىران كەوتېوونە زېندانەكانەو. لەبەر ئەووى پارتى لەرووى رېكخستەو ە زەبىرى بەركەوتېوو، ئەو لەرووى پېشەنگىدا زۆرى و زەحمەتى دەبىنى لەووى كادىران پېشەنگایەتى تەفكەر بکەن، بۆیە لە تەفكەردا بېنەستى ھاتېوو ەئارادە، گەرفتى جەدى دەرکەوتېوون، پېوېستېوو ھەموو ئەو گەرفتانە چارەسەر بېانایە، لە سېفەرەك لە شەردا تاكتىك بەرپۆە نەچووبوو، لەدەرەووى تاكتىكىدا جەوچۇلېك بەرپۆەچوو بوو. ئەمەش لەرووى ماددى و مەعنەوېیەو ە زەمرى لەئېمە دابوو، ئامانجەكانى تەفكەر زۆر لەزېر مەترسى دابوون، لەپېشەنگى و لە كادىراندا كېشە و گەرفت ھەبوون، كاتىك كە ئېمە چووینە دەرەووى ولات بەم ھۆیەو ھەنلېك كېشەى دەرەو دەرکەوت، ئەمەش كارىگەرى لەسەر تەفكەر و كادىران كەربوو. بۆیە كادىران لەنېو كېشەى جەدىدا دەژیان، رېكخست لەنېو كېشەى جەدىدا بوو، بۆیە پېوېستېوو ئەمانە ھەمووى چارەسەر بکرایانایە.

ئىدى سەرۆك بۇ ئەووى ئەو كېشە و گەرفتە ھەلسەفە، ئایدېئۆلۇژى، سیاسى، رېكخستى، ەسكەرى، سۆسېئۆلۇژى، كۆلتوورى و سايكۆلۇژىيەكان چارەسەر بکات و كادىران لەسەر ئەو بىنەمایە پەرورەدە بکات، كە كادىر بەھیز و تۆكەمە بکات، رۆحى رېكخستى لەنېو ئەواندا پتەو بېیت، كۆلتوور و ئەخلاق و ئایدېئۆلۇژیا و تەرزى رېكخستى لەواندا بەھیز و تۆكەمە بکات، ھەنلېك پەرتووکى نووسى، ئەو پەرتووكانەى دەرېخست، ھەر ھەمووى بەگۆیرەى پېداوېستى رېكخست و كادىرېوون، كە كادىر پەرورەدە بکریت،

له نښان کادیر و ریځخستنډا یه کیتی دروست بکات، بۆ ئه وهی ئیراده، بیر و باوهری و زانایی و هوشیاریان به هیز بکات، زه لالی و به بریاربوون تۆکمه بییت، تاگو بتوانریت پراکتیککی به هیزیش بیته ناراو و پشبحریت. ئه و پهرتووکانه هه موو بۆ ئه و مه بهسته له چاپ دران.

سه بارهت به مه سه له ی ریځخستن پهرتووکیکی دهرخست به ناوی "سه بارهت به ریځخستن" له و پهرتووکه دا هه موو کی شه و گرفته ریځخستنییه کانی تاوتوی کردووه و تیشکی خستوته سه ر ئه وهی؛ خهت و ریباری ریځخستنی ئه م ته فگمه چییه و له سه ر چ بنه مایه که. ئه مه ش بۆ ئه وهی کادیران له رووی خهت و ریباری ریځخستنییه وه هوو بکاته وه. چونکه له کادیر و له مرؤفی کوردیشدا، هه م له بیر و راماندا و هه میش له پراکتیکدا، له نیو لاوازییه کی جددیدا بوو، به ته واوی له ریځخستن تینه دمگه یشت، زیده له نیو ریځخستنډا نه ژیا بوو، بۆ لای هه موو شتیک ده چوو، به لام بۆ لای ریځخستن نه ده چوو، که پیتدمگووت؛ "ومره نیو ریځخستن هه" وهک ئه وه وا بوو پیی بلایی؛ "ومره نیو زیندانه وه". ریځخستن بۆ مرؤفی کورد تا ئه و رادمیه سه خت بوو. چونکه به بی ریځخستن ژیا بوو، به بی به ربرسیاریتی ژیا بوو. بیگومان ژیا نی ریځخستن ئه مانه هه مووی په سند ناکات، بۆیه لی رده مرؤفی کورد زۆری و زه حمه تییه کی مه زنی دهبینی، ئه مه له کاتیکدا بۆ مرؤفی کورد ریځخستن (ریځخسته بوون) هه موو شتیک بوو، نه گه ر له ریځخستن تینه گات و که سی تییه کی ریځخستن له خویدا بنیاد نه نیت ئه و ناتوانیت هیچ شتیک بکات، هیزی ئه و له ریځخستن دایه، لاوازی مرؤفی کوردیش هه ر له مه دایه، نه گه ر تۆ ده خوازیت مرؤفی کورد به هیز بکه میت و کۆمه لگای کوردی له لاوازییه کانی رزگار بکه میت، ئه و تۆ دهبیت ئه و له بی ریځخستن رزگار بکه میت و ریځخسته ی بکه میت و له ریځخستنډا هوو لی بکه یته وه. له بهر نه م هو یه ئه و پهرتووکه ی نووسی و کادیرانی له سه ر په رومرده کرا.

هه روه ها پیو یستبوو که خهت و ریباری سه ربازی ته فگه ری زه لال و یه کلاپی کردبایه وه، واتا پیو یست بوو ئه وه روون ببیته وه که ئی مه ده خوازین چ خهت و ریباریکی سه ربازی له کوردستاندا به رپوه به مین؟ زه مروزه نگ چییه و رۆلی زه مروزه نگ له میژوودا چییه؟ بۆیه سه رۆک له ژیر ناوی "رۆلی زه مروزه نگ له کوردستاندا" پهرتووکیکی نووسی.

نهمهش دهستنيشانكردنى خمت و رېبازى سهربازى تهفكر بوو له كوردستاندا. له دوو توپى نهو پهرتووكه دا باسى لهوه كړېوو كه تهفكر دمخوازيت چ رېبازيكي سهربازى له كوردستاندا بهرپوه ببات؟ نهو رېبازه به ريكخستنېكي چوڼ و تاكتيكيكي چوڼ بهرپوه دهچيت؟ لهو پهرتووكه دا لهسهر نهو مهسلانه شيكردنهوه و ههلسهنگانلنى كړېوو. چونكه نهمهش زور گرنگ بوو. له كوردستاندا گهلى كورد بؤ دموالته تورك شهري كړېوو، له "قوبرس" شمري كړېوو، بهلام بؤ خودى خوى شمريكي نهوتوى نهكړېوو، ههرومهها شمري نيوان عهشيرهتهكان و نيوان فيودالتهكان روويډا بوو، شمري نيوان ناپينزاكان روويډا بوو، لهو شمراڼهشدا ههمووى زمبرى بهركهوتبوو و شكستى هيڼابوو. دواى نهو شكستانهش لهكومهلگادا نيرادهى شيكړابوو. تهسليمييمت روويډابوو، سيخوړى تهشمهنى سهنېبوو. نيمهش له "سيفهرهك" شمريكمان بهرپوه بربېوو، ههلبهته نهو شمري نيمه لهوى بهرپوهمان بربېوو، ههمان شيوازي نهو شمريبوو كه كومهلگا بهرپوهى بربېوو. واتا كومهلگا چوڼ له شهري تيدىهكات و چوڼ شهري بهرپوه دمبات و لهسهر چ بنهمايهك شهري دمكات، ههمان نهو چهكه له شهريكهى سيفهرهك دا زال بېوو. نهمهش كيښهيهكى جددى بوو. چونكه كولتوورپك لهناو گهلهكهماندا بالادست بوو، نهويش كولتوورى شهري سهنكمران بوو. ههلبهته لهم شيوازي شهريشدا هيچ كاتييك كورد سهرنهكهوتبوو. تهنانهت نهيتوانېبوو كيښه عهشيرهتپيهكانيش چاروسهر بكات... نيدى پيويسستبوو كاديران باش لهو كولتووره تيبيگهيهنرپت، ههرومهها لهومش تيبيگهيهنرپت كه نيمه شهريكي چوڼ و رېبازيكي سهربازى چوڼ بهبنه ما وهردمگرين و دمخوازين لهسهر كامه رېباز شهري بهرپوه ببهين؟ ههرومهها ريكخستهكردنى نهو شهري بهگوپړهى نهو رېبازه چوڼ دمپيت؟ لهو پهرتووكه دا سهروك لهسهر نهو مهسلانه ههمووى شيكردنهوه و ههلسهنگانلنى خوولى كړدووه، تييدا رېبازى سهربازى و ريكخستنى و كيښهكانى تاوتوى كړدووه. لهسهر نهو پهرتووكه بهروورده بهرپوهچوو.

ههرومهها مهسولهى ريككهوتن و بهره و هاوپهيمانيتى ههبوو، لهسهر نهو مهسلانه سهروك پهرتووكيكي بهناوى "كيښهى نهمهويى و شيوازي چاروسهرى" نووسى. لهم پهرتووكه دا باس لهوه كراوه كه كيښهى نهمهويى چييه و چوڼ چاروسهر دمكرپت؟

رېبازی ئیمه بۆ بهره و رېککهوتن چیه؟ ئیمه چۆن له مهسهلهی بهره و رېککهوتن تیدهگهین و لهسهر چ بنه مایهك بهره و هاوپهیمانیتی پېشده خهین؟ دمتوانین به بهره چ کیشهیهك چارهسهر بکهین؟ لهو پهرتووکهدا سهروك لهو مهسهلانهی شیکردهوه و کادیران لهسهر ئیمه پهرومرده کران.

ههروهها لهسهر مهسهلهی کهسیتی راوستا و پهرتووکیکی بهناوی "پرسی کهسیتی له کوردستاندا" نووسی. واتا لهرووی ئاییدیولۆزییهوه بگره تا دهگاته مهسهلهی سۆسیولۆزی و سایکۆلۆزی شیکردنهوهی سهبارت به پرسى کهسیتی کردووه. چونکه لهو کهسیتییهی که له کوردستاندا دروست ببوو، کهسیتییهکی نازاد و دیموگراتیخواز نهبوو، کهسیتییهك نهبوو که بهرخۆدان بهبنه ما وهر بگریت، داگیر کهران کهسیتییهکی کۆیلهیان له کورددا دروستکردبوو، کهسیتییهکی دروستکرد بوو که لههه موو روویکهوه نکۆلی لهخۆی دهکرد و خۆی لهناودهبرد. واتا بهناوی کورد زیده شتیکی تری تیدا نهدهژیا، کهسیتییهك بوو کهوا لههه موو روویکهوه تهسلیم وهر گیرابوو، کهوتبووه خزمهتی داگیر کهران هوه، کهسیتییهکی بهمجۆره بوو، پئویستبوو تۆ تیی بگهیهنیت که ئهم کهسیتییه کهسیتی کییه و چۆن دروستبووه؟ نهگهر کیشهکهی بهم کهسیتییه چارهسهر نابیت کهواته به کهسیتییهکی چۆن چارهسهر دهبیت و چارهسهر کردنی لهو کیشهیه چ کهسیتییهکی پئویسته؟ لهو پهرتووکهدا لهو مهسهلانهی بهچروپری شیکردهوه. چونکه لهو کهسیتییهی داگیر کهران دروستیان کردووه ناتوانیت لهدژی داگیر کهران رابوووستیت، نهگهر لهدژی رابوووستیت لهوا ناتوانیت تا کۆتایی بهردهوام بیت، ئهمه لهزۆر رووهوه خزمهتی داگیر کهری دهکات و لهدواپیشدا لهگهڵ داگیر کهری دهبیت هوه یهك، کیشهی کهسیتی له کوردستاندا کیشهیهکی بنچینهیی بوو. چونکه کۆمهلگای کورد لهزۆر رووهوه داگیر کهری دهژیا، واتا میللهتیک له بهرچاوان ههینه، بهلام دهژیت یان دهمریت؟ بۆخۆی دهژیت و کار دهکات یان لهدژی خۆی کار دهکات، دیار نهبوو؟ تاک و جفاکی کورد له دۆخیکی بهم جۆردا بوو، له نیوان ژیان و مردندا بوو، واتا که تۆ لیی دهروانی وا دهمانیت ساخه، بهلام که بهوردی لیی دهکۆلییهوه دهمینیت وهك تهرمیک وایه، کۆمهلگا له دۆخیکی وههادابوو، تیییدا نه بهرخۆدان نه شیلگیری و نه بانگهشهیهك ههیه، نه رمتکردنه و میهك ههیه، بهلگو بهتهواوی و لههه موو روویکهوه

داگیر کهری په سند کردووه و پښه وه دمژیت و خوۍ به پارچه یه کی نه و دمینیټ،
ته ناهت له هه نډیک شویندا له تورک زیاتر بېووه تورک و بۆ تورک کار و خهبات و
پروپاگهنده دی دمکرد، که ورتبوه دؤخیکی و مهاوه. ئیدی نه مه جفاک و که سیټی کورد
نییه، تۆ ناتوانیت له ودا کوردا په تی بجینیت، پښیسته تۆ نه و جفاک و که سیټییه تیک
بدهیت، نه گهر تۆ تیکت نه دا نه و ناتوانیت که سیټییه کی نوئ سهرله نوئ بنیاد
بنیټه وه، که نه شتوانی که سیټییه کی نوئ بنیاد بنیټه وه نه و ناتوانیت له دژی
داگیر کهری رابوو مستیت و شهرې نازادی، دیموکراتی، عدالته و یه کسانى پېشبخهیت و
سهرکه وتن به دمست بهینیت، نه مه مومکین نابیت.

هه لېته یه کی که له خاله کانی گهرمى سهرۆک ئاپۆ له مه دایه. یه کی که له و نویگه ریا نه ی
له نیو ته فگهری شوړشگړپیدا نه نجامیدا له و بواره دایه، له مه سه له ی که سیټی دایه، هیج
که سیټ که هینده ی سهرۆک ئاپۆ له سهر مه سه له ی که سیټی رانه وه ستاوه و هینده که سیټی
شینه کردۆته وه، هینده گۆرانی له که سیټی به بنچینه و مرنه گرتووه. کاتی که که سهرۆک
له سهر مه سه له ی که سیټی راوسته ی کرد نه و له سهر مه سه له ی جفاک راوسته ی دمکرد.
واتا نه که له سهر هه نډیک که س راوسته ی کرد بیت، یان ته نیا له سهر نه ندامی ته فگهر
راوسته بکات، وها نییه، به لکو له شه خسی ته فگهردا و له که سه کاند کۆمه لگایه کی
شیکردوه، خواستی کۆمه لگایه کی بنیاد بنیټه وه. له شه خسی (PKK) دا هه میژوو، هه
جفاکی شیکردوه و چارمه رى نه وه ی پېشخست. واتا کاتی که که مه سه له ی که سیټی
تاوتوئ دمکرد و راوسته ی له سهر کرد، نه و ته و او ی کۆمه لگای کوردی تاوتوئ کرد و
راوسته ی له سهر کرد، شیکردنه وه ی نه مه کۆمه لگایه کی کرد، شیکردنه وه ی میژوو و
میژووی مروفا یه تی و کۆمه لگای کرد. هه ر بۆیه شه که سیټییه کی زور به هیزی
پېشخست، که سیټییه کی به ته و او ی له خوۍ دمرد که ویت و له خویدا گشتگیریه تی بنیاد
دمنیت، به ته و او ی بۆ نازادی و دیموکراسی دمژیت و ژيانى خوۍ به گوږه ی نه مه
رکده خات، له دمردمه ی نه مه ژيان له خوۍ حهرام دمکات، ته ناهت مردنیکیش
له دمردمه ی نه مه له خوۍ حهرام دمکات، نه مه ئافران دنیکى زور مه زن بوو.

له میژوودا هیج سهرۆک و هیج ته فگهریک هینده شه خس و کۆمه لگای شینه کردۆته وه،
ئافران دنیکى هینده مه زنیان نه کردبوو. ئیدی یه کی که له حیا وازییه کانی سهرۆکیش

لەمەدايه، يەكێك لە خاڵەكانی بەشداری (شارە) سەرۆك بۆ تەفكەری شۆرشگێری و بۆ سۆسیالیزم لەمە دایە. واتا بە شیکردنەوەی تاك و كۆمەلگا و بنیادانی كۆمەلگایەکی نوێ و كەسیتییهکی نوێ دەستیپێکرد، ئەمەش شتیکی نوێ بوو لە تەفكەری شۆرشگێری و لە سۆسیالیزمدا. بۆیە ئەم تەفكەرە لە تەفكەرمكانی دیکە جوداتر بێشكەوت، مەسەلەي كەسیتی كردە مەسەلەيەکی بنچینەیی. كاتیك كە كۆمەلگای لە شەخسی (PKK) و شەخسی ملیتانی (PKK)ی تاوتوێکرد و ئەو كۆمەلگایەي پێ شیکردەوه، لەلایەنی ئایدیۆلۆژی، فەلسەفی، سیاسی، رێكخستنی، سەربازی، سۆسیۆلۆژی، سایكۆلۆژی، كۆلتوواری و لەهەموو لایەنیكییەوه لێی نزیک بوووه و راوێستەي لەسەر كرد و شیکردەوه. ئیدی بۆیە رابوونی گەلی كورد و مرۆفی كوردیش رابوونیکی هێندە مەزن بوو، رابوونێك بوو هیچ كەسێك مەزەندەي بۆ نەدەكرد. ئەمە بەم شیکردنەوهیە ئافرینرا، بە چارەسەرگردنی پرسی (گێشەي) كەسیتی بەدیھات.

ھەر لەھەمان پێھاژۆدا سەرۆك سەبارەت بە میژووی كوردستان پەرتووکیکی نووسی، زیاتر لەسەر ھەردوو سەدەي ھەژدە و نۆزدە راوێستەي كرد و وەكو پەرتووکیك دەریخست.

ھەر وھا لەسەر تەسفیەگەریتی پەرتووکیکی نووسی، تەسفیەگەریتی لەمیژوودا جیبوو؟ زەمینەي تەسفیەگەریتی لە كوردستاندا چییە؟ بۆچی ھەمیشە لە كوردستاندا خیانتە روودمات؟ ھۆكار چییە؟ ھۆكاری ئایدیۆلۆژی، سیاسی، فەلسەفی، میژوویی و كۆلتوواری دەرکەوتنی خیانتە لە كوردستاندا چییە؟ ئەو مەسەلانەي شیکردەوه. چونكە لەمیژووی كوردستاندا ھەمیشە خیانتە ھەیە، واتا چەندە بەرخۆدان ھەیە ئەومەندەش خیانتە ھەیە. تەنانەت ھەمیشە گێلی و نەقامی (غەفلەت) و خیانتەتیکی مەزن لەنارادا بوو، وەك دەلێن: "كورد گەلێكە لەمیژوودا خیانتەتي خۆي لەھي ھەموو گەلانێ دیکە مەزنترە" شیکردنەوهیەکی بەمشێوھە لەلایەن كەسانی بیانی كە لەمیژووی گەلی كوردیان كۆلیوھتەوه، كراوه. لە لێكۆلینەومياندا بینویانە كە خیانتەتي زۆر مەزن لەنیو كورداندا ھەبوو، واتا لەو دووژمنایەتیەي لەدەروھە لەبەرامبەر كورد كراوه زیاتر، لەنیو خودی گەلي كورددا كورد دووژمنایەتي كوردی كردوو، ئەوانە گەشتوونەتە ئەنجامیكي بەمجۆرە، بەلام ئەمە چۆن روویداوه؟ زێدە بەزانستی

شیکردنه و میان له سر نه کړدووه. به لام سهرؤک نه مهی به زانستی شیکردو ته وه. و اتا بناخه و رمگی غمفلت و خیانت و ته سفیه گهری تی له کوردستان چییه، نه مهی شیکردووه، بؤ نه وهی گادیر له سر نه مهی له سر نه مهی به کات، تا کو گادیر زووبه زووی نه که ویتنه نه مهی دؤخه وه، بؤ نه وهی کهس یاری به گادیر نه کات، گادیر یاری به خودی خوی به به هاگانی ته فگر و گهل نه کات، بؤ نه وهی بتوانیت که سی تییه کی به هیز و تۆگمه و رؤحی کی به رخؤدانى مهن له خودی خؤیدا به رجسته بکات. به مهش بتوانیت کیشی کورد چار سر بکات. چونکه که تۆ دهست بؤ کیشی کورد به بیت، نه و زؤر هیز ههن له سر کوردستان رادموستن و به رژه و مندی نه وان له کوردستان ههیه، بؤ نه وهی به رژه و مندییه گانی نه وان تی که نه چیت زؤر یاری به سر ته فگر مرگانه وه دمگهن و هه ولتیکی زؤر دمگهن بؤ نه وهی نه ته فگرانه به خنه ژیر کؤنرؤلی خؤیانه وه و به رشوبلا و میان پی بکه نه بکه ونه ژیر کاریگه ریانه وه و بیانخه نه خرمه تی خؤیانه وه، له پینا و مندا زؤر کؤش دمگهن. هه روه ها چینی بالادست و خانی کوردیش ههیه، نه و چینه زؤر پیلانگپری و له یستؤک دمگهن...

سهرؤک له سر هه موو نه مهی له سر هه لانه هه لوسته ی کړد، بؤ نه وهی نه مانه هه مووی به کادیران بناسیت و کادیر نه که ویتنه ناو نه و له یستؤکانه وه، هه خوی و هه که سیش نه کاته قوربانی، نه و شته ی گهل له میژو ودا به سر ریها تووه جاری کی دیکه به سریدا دووبات نه بیتنه وه. له رووه و شیکردنه و میه کی قوول و فراوانی کړد و کړدی به به رتووک و خستیه به ردهم کادیرانه وه و کادیرانیش به رو و رده یان له سر نه و به رتو و گانه بیی. له نه نجامی نه مهشدا له کادیراندا به کی تی هزر و پراکتیک به دیهات، له ریکخستندا به کی تی به دیهات، نه و کیش و گرفتانه ی کادیر و ریکخستن تییدا دمزیان چار سه رکران. ئیدی ریکخستن له سر نه و به نه مایه جاری کی دیکه رووی له ولات کړدووه و نه و هه نگاوه میژو و میه ی له ولات هاوشت.

هه سهارمت به مهی له ی ته سفیه گهری تییه وه؛ و ابرانم هه ر نه و کاته بوو که دموله تانی نه و روپا بؤ نه وهی کیشی کورد، که خؤشیان

رۇليان لەدمركەوتنى ئەو كېشەيەدا ھەيە، لەژىر كۆنترۇلى ئەواندا
دەرنەكەھىت تەفكەرىش بەبى ئىزنى ئەوان سەرھەلنەدات
لەشەخسى كەسانى وەك سەمىر و جەغفەر و ئەواندا دەخوازن
جارىكى دىكە ئەو تەفكەرە، كە بەبى پەرسى ئەوان دەركەوتوو،
بەخەنە ژىر كۆنترۇلى خۇيانەو... وابزانم ھەر ھەمان ئەو ماومە
بوو...

ھەلبەتە من لەناخافتنى خۆشەدا گووتە؛ ھوكى فاشىستى لە توركيادا، ھەر تەنیا لە
توركيا و لە كوردستاندا نەدەھاتە سەر تەفكەرى شۆرشگىرى و ديموكراسى، تەننەت
لەدمرەوى توركياش ھىرشى دەھىنايە سەر ئەو تەفكەرە، بۆ ئەوى بىتوانىت ئەوانەى
چوونەتە دەرەوى ولات بكا تە پەناھەندە و ئەو رىكخستەنە جارىكى دىكە روو لەولات
نەكەنەو و نەگەرپنەو و لەدمرەو بەمىننەو و بىتوینەو و كۆتايان پىيىت. بۆيە
يەكەك ئەو ژمىرپالانەى كەوا لە كودمتاى (۱۲)ى ئەمىلول بەشدار ببوو "ھەمىدەر سالتك"
چوو ئەوروپا و لەوى مايمەو. ژمىرپالەكانى دىكە لە توركيا كاريان دەكرد و ئەويش
لەوى كارى دەكرد، لەگەل ئەو دەولەتەنەى ئەوروپا بەھەماھەنگى كاريان دەكرد، بۆ
ئەوى بىتوانن تەفكەرەكانى چەپى توركيا و گروپە كوردپىيەكان لەخۆرەلاتى ناوينەو
رابكىشەنە نۆو زەمىنەى ئەوروپاوە. چونكە ئەگەر ئەو تەفكەرەنە لەخۆرەلاتى ناويندا
بەمىننەو ئەوا ناچار دەبن روو لەولاتەكەى خۇيان بەكەنەو، ناچارن تىكۆشان بۆ خۇيان
بەبنەما وەرگىرن. لەخۆرەلاتى ناويندا ئەگەر تۆ توانىت خۆت رىكخستە بەكەيت و
ھىزى سەربازى خۆت دروست بەكەيت ئەوا دەتوانىت خۆت بپارېزىت و كاربەكەيت و
بژىت، ئەو كاتە ھەركەس دان بەھەبوونى تۆدا دەنىت و قەدرت دەگرىت. ئەمە
راستىيەكى خۆرەلاتى ناوينە.. ئەگەرنا ناتوانىت لەخۆرەلاتى ناويندا بژىت و كەس
تۆى قەبوڵ نىيە، ئەگەر تۆ ھىزىكى بەرخۆدانفانى تۆكەمە نەبىت ئەوا كەس رېزىت
لېناگرىت و شوپىت بۆ ناكاتەو و پەسنىت ناكات. ئەوى لىرەدا بژىت ناچارە ئەم

ههنگاه بهاویژیت. ئیدی بۆ نهوهی نهو تهفگهرانه لهخورهلاتی ناوین نهژیین و نهوانهش که چوونهته نهوروپاش نهبنه مهترسییهک بهسهرپانهوه، پئویست دهکات نهوانیش رابکیشینه نهوروپا، ئیدی بۆیه ژمنپالیکی تورک "همیدهر سالتک" لهگهڵ دهولتهانی نهوروپا بهههماههنگی کاریکی وهایان بهپۆوه دمبرد، تاکو نهو کادیر و ریکخستنانهی لهخورهلاتی ناوینن رایانیکشینه نهوروپا؟ له نهوروپاش ههموو ههولتیکیان دهدا بۆ نهوهی مائیی (تروپض)یان بکهن، گهوههری شۆرشگیپیتی و رۆحی شۆرشگیپیتی نهوان بکوژن و رایانیکشینه خهتیکی تهسلیمکاری و له شۆرشگیپیتی و کار و خهبات بهدووریان بهخهنهوه، بۆ نهوهی چیدی مهترسی دروست نهکهن. ئیدی ولاتانی نهوروپا و نهو ژمنپالهی تورک بهیهکهوه کاریکی وهایان بهپۆوه دمبرد. بهمهش زۆر تهفگهریان لهخورهلاتی ناویندا راکیشایه نهوروپا. نهوانهی رایانیکشانه نهوروپاش و نهوانهش که ههر خۆیان چوووبوون بۆ نهوروپا تهربیهیان کردن و بهرشوبالوویان پیکردن. ئیدی ههرکسه و ژیانیکی شهخسی دایه پيشخوی، بۆ نهمهش دهولتهانی نهوروپا توانستی بهوان بهخشی، بۆ نهوهی لهژیانی ریکخستنی و کاری سیاسی دووربکهونهوه، تهنیا ژیانیکی شهخسی بۆ خۆیان بهبنهها وهرگرن و بتوینهوه و کۆتاییان پېییت. بۆیه ههم سیاسهتیکی وهایان پراکتیزه کرد و ههمیش دهرهت زهمینهیان بۆ نهمه پيشخست. ئیدی زۆر گروپ و تهفگهریان بهم سیاسهت و ئیمکانییمت بهخشینه توندهوه.

بیگومان خواستیان بهههمان شیوه دهست بۆ ئیمهش ببهن و ئیمهش رابکیشنه ههمان زهمینهوه، دهیانخواست ئهمهش بهپێگهی "سهمیر" نهنجام بدهن. لهریکخراوی ریگای شۆرشگیپ (DEV-YOL)دا کهسێک بهناوی "تانهر نهکچهم" ههبوو، نهو کهسه پهپومندی لهگهڵ "سهمیر" دروست کردبوو، بهپێگهی "سهمیر" دهو دهپخواست تهفگهری ئیمهش رابکیشیته ههمان زهمینهوه. نهمه چۆن نهنجام بدات؟ مهگهر بتوانن پهپومندی ئیمه لهگهڵ ههلهستینییهکان تیکبدن، بۆیه "سهمیر" ههموو ههولتیکی نهومبوو نهو پهپومندییه تیکبدات، که تیکیشچوو ئیمه ناتوانین لهم زهمینهیهدا بمینینهوه. لهو دۆخهشدا نهماندهتوانی بگهڕێینهوه کوردستانیش، نهو کاته ریگای نهوروپاش کراوتهوه، کهواته دمبیت روو له نهوروپا بکهین. واتا بهمشیمیه ریگهی مردنیان بۆ

ئیمه دکردهوه. ئیدی سهرۆك ئاپۆ نهیهیشت نهو پیلان و کاره‌ی کهوا نه‌وروپا و ژمن‌اله‌که‌ی تورک به‌رپنگه‌ی "تانهر نه‌گچه‌م" و "سه‌میر" ده‌خوازن به‌سه‌ر ئیمه‌ی دابسه‌پینن، سه‌ر بگریت، نه‌و پیلانه‌ی بیکاریگه‌ر کرد. بۆیه ته‌فکه‌ری ئیمه‌ی رووی له نه‌وروپا نه‌کرد، له‌ لوبنان و له‌گه‌ل فه‌له‌ستینییه‌کاندا مایه‌وه و له‌نیۆ شه‌ردا مایه‌وه و ناماده‌کاری خۆی کرد و رووی له‌ ولات کرد و گه‌رایه‌وه ولات...

له‌کاتی ناماده‌کاری بۆ هه‌لمه‌تی (۱۵)ی ئابی (۱۹۸۴)دا، له‌باشووری کوردستانیشدا له‌سالی (۱۹۸۳)دا شه‌ری براکوژی نیوان حزبه‌کانی باشوور له‌پهرسه‌ندن دابوو. بێگومان نه‌و شه‌رانه‌ی زۆر زهرمر و هوربانی لیکه‌وته‌وه، نه‌و کاته ته‌فکه‌ری (PKK) هه‌فالان "محهمه‌د هه‌رمسوونگور، ئیبراهیم بیلگین" و چه‌ند هه‌فاتیکی دیکه‌ی دهنیریت بۆ نه‌وه‌ی وه‌ک ناوبژیوانیک نه‌و شه‌ره‌ی رابووستینییت و ناشته‌واویه‌ک له‌نیوان حزبه‌کان بێته‌ ئاراهه‌، به‌لام کاتیک نه‌و هه‌فالانه‌ی خه‌ریکی ناوبژیوانین له‌نیوان نه‌و حزبانه‌دا شه‌هید ده‌کرین. بێگومان ئیستاشی له‌گه‌لدا بێت هیج یه‌کیک له‌و حزبانه‌ی ناشکرای ناکه‌ن که به‌راستی کێ نه‌و هه‌فالانه‌ی شه‌هیدکردوو و هه‌ریه‌که‌یان ده‌یخه‌نه‌ نه‌ستۆی نه‌ویترانه‌وه. نه‌وه‌ی لی‌رده‌ی بپرسین نه‌وه‌یه‌ چه‌مکی "یه‌کیتی نه‌ته‌وه‌یی" له‌لای ته‌فکه‌ری (PKK) به‌ چ واتایه‌ک دی‌ت و نه‌و کاته‌ی چۆن و به‌ چ شیۆمه‌یه‌ک هه‌ولێ بۆ دمه‌را؟ هه‌روه‌ها به‌گوێره‌ی زانیاری ته‌فکه‌ری (PKK) نه‌م رووداوه‌ی چۆن روودمه‌دات؟

شه هیدبوونی نهو ههڅا لانه تا چهند کاریگری لهسه
ناماده کارییه کانی هه لمه تیڅو شانی چه کداری (۱۵) ی ناب دهکات..؟

نهو کاته له شامدا هم په یومندی ئیمه له گهل (ی ن ک) و هه میس له گهل (پ د ک)
هه بوو، هه میس له گهل حزبی شیوعی ئیراقي (حشع) هه بوو، ئیمه دهمانخواست که
نیوانی نهو هیزانهش باش بیټ، له پیناوشدا هه ولمان دها. هیچ کاتیک ئیمه
یه کیکیان به باش و نهوهی ترمان به خراب نه ده بیټی، یه کیکیان نزیکی خومان
نه ده کرده و نهو یت له خومان به دوور نه ده گرت، ئیمه له گهل هه مووشیاند
په یومندیان پیشده خست. لهو په یومندیان هه ولمان دها کهوا بتوانین ناکوکی
نیوانیان هیدی هیدی نه هیټین. کاتیک که شهر له نیوان "به ره ی جود" و "به ره ی
جه و قهه" (۲) دا به رپابوو، ئیمه پیشنیازمان بۆ هه دوو لا کرد که ئیمه ببینه واسیته و
ناو بزیوان له نیوانیاندا، که نهو شهرانه رابوو مستن، هه ردوولاشیان هم پیشنیازمیان
په سندر کرد. له سه ره نهو بنه مایه ئیمه هه ولمان بۆ نهو ههڅا لانه ی که له ولات بوون نارد
و پیمانگووتن: "ئیمه له گهل هه دوو لایان قسه مان کردوو و هه دوو لایان نهو میان
په سندر کردوو که ئیمه بکهوینه نیوانیان هه و ناو بزیوان بین، با ههڅا لانه بچه
نیوانیان هه و" له سه ره نهو بنه مایه ههڅا لانه "محه مه د قهرسوونگور، ئیبراهیم بیلگین،
نازاد و فوئاد"، هم دوو ههڅا لانه ی دوا بیان پاشان له ناگری شه هید بوون. نهو جوار
ههڅا لانه چوون له گهل هه موو لایه نه کان دیدار نه انجام بدن، بۆ نهوه ی بکهونه
نیوانیان هه و نهو شهره رابوو مستیت و ناشتی به رقه رار بیټ. ئیدی که چوو بوون (پ د
ک) یان بینبوو، پاشان چوو بوون "حزبی شیوعی ئیراقي" یشیان بینبوو، به رپیده کهون بۆ
نهوه ی بچن (ی ن ک) ش ببینن، کاتیک که دهچن (ی ن ک) ببینن نهو کاته شهریک له نیوان
(ی ن ک) و حزبی شیوعی روودهدات، لهو شهره دا ههڅا لانه "محه مه د قهرسوونگور و
ئیبراهیم بیلگین" شه هید ده گرتن و ههڅا لانه "فوئاد" و نازاد" یش به دیلی ده کهونه
دهستی (ی ن ک). (ی ن ک) بهو ههڅا لانه ده لیت: "ئیمه نه مانزانی که نیوهن، لیمان
ببوورن" ئیدی نهو ههڅا لانه هه ردوو ههڅا لانه شه هیده که له گهل گوندنشیناندا به یه کهوه

دمنیزن. له بناری جیای قه نښل دا "شیخ عومەر" همپه، نیستاش له ژایندا ماوه، نهو همفالانه به خاک دمسپیریت، (ی ن ک) هردوو همفالنه کهی تریش به رددات. پاشان نهو همفالانه هاتن و گه یشتنه وه همفالان.

بیگومان تاگو نیستا روون نه بوو مته وه نهو همفالانه چۆن شهید گه وتوون؛ به نهغه ست شهیدیان کردوون یان به نه زانی شهیدیان کردوون. هیشتا دیار نییه، به ته واوی نازانین، به لام بیگومان هم مووشیان د میان زانی کهوا نه وانه همفالان و هاتوون تاگو له نیوان نهو حزبانه دا بۆ ناشتی کار بکهن، هم موویان نه مه یان دمرانی، همفالان له گهل (پ د ک) و حزبی شیوعی ئیراقی دیداریان نه نجام دابوو و دچوونه لای (ی ن ک) له کاتی چوونیاندا شهریک له نیوان نهو حزبانه روو دمدات. ریک له کاتی نهو شهرانه دا شهید بوون، دوو همفالیش که شهید نه ببوون به دیل گیرابوون و که وتبوونه دمت (ی ن ک) وه. واتا به دیار ده که ویت که نه وانه به گولله ی (ی ن ک) شهید بوون. چونکه له دیلبوونی نهو دوو همفالنه دا نه مه به دیار ده که ویت، له ناخافتنی هردوو همفالیشدا هر نه مه به دیار ده که وت. واتا به گولله ی (ی ن ک) شهید گه وتوون، نیدی نه مه به نهغه ست بووه یان نا؟ نیمه نهو نازانین.

نهو کاته هر یه که له (پ د ک) و (ی ن ک) د میانخواست نیمه بینه تهره ف (لایه ن) له شهرانه ی نیوانیاندا. بیگومان هیچ کاتیک نه مه مان په سند نه کرد. چونکه نیمه دمانخواست ناشتی له نیوانیاندا هه راهم بکهین، نه که نیمه بینه تهره فیک، هر له بهر نه مه ش بوو نهو شهیدانه مان دا، نهو همفالانه له پیناو ناشتی نه تهومی شهید که وتبوون، له پیناوه دا نهو شهیدانه درابوو، نه خاسه دوا ی نهو شهیدبوونه هیچ نه ماندمتوانی بینه تهره ف، (ی ن ک) و (پ د ک) وها له مه سه له که نریک دمبوونه وه، د میانخواست نیمه بکه نه تهره ف. بیگومان نه ومان هه رگیز په سند نه کرد.

له سه ر نهو رووداوه سه رۆک هه لسه نگاندن و شیکردنه ومیه کی پشخست و نامیلکه یه کی نووسی، بۆ نه ووی نهو شهیدبوونه بکاته هو ی ناشتی و یه کیتی نه ته ومی، هه لسه نگاندنه که له سه ر نهو بنه مایه بوو. هه لبه ته نریکبوونه ووی سه رۆک بۆ شهید و شهیدبوون به مجۆره بوو، هر شهیدبوونیک پتویسته ببیته هو ی به هیزکردنی ریکخست و کار و خبات و تۆکه کردنی یه کیتی نه ته ومی، به مجۆره مامه لیه له گهل

شه هیدبوون و شه هیدان کردووه، له نیو (PKK) شدا هه روا نزیك دمیوو، به هه مان شیوه له شه هیدبوونی هه قال "محه مه د قهرسوونگور" یش نزیك بووه وه، خواستی كه په كیتی نه ته ومی له سهر نه وه شه هیدبوونه پيشكه ویت، نه وه شه هیدبوونه ببیته هو ی به دیه اتی نه مه، نیمه له سهر نه وه بنه مایه کارمان ده کرد. بیگومان نیمه هه رچه نه ده هه ویشماندا به نه نجام نه گه یشتین. چونكه نه گهر لایمه كان نیازی ناشتیان نه بیت، نیازی په كیتی نه ته ومیان نه بیت تۆ چهنده کاردمكه یت بیکه، کاری تاكلاپه نه نه نجام نادات، نه وه ی نیمه ش کاری تاكلاپه نه بوو... له نیوان (ی ن ك) و (پ د ك) شدا كیشی جلدی هه بوو، كیشی میژوویی هه بوو، زور شهر ی په كتریان کردبوو، له په كتریان كوشتبوو، كیشی نیوانیان مه زن بوو، بویه له پیناوی چارمه رکردنی كیشی كانی نیوانیان هه نكاویان نه هاویشت، له بهر نه وه نیمه هه رچه نه ده هه ولماندا و کارمان کرد كه ناشتی له نیوانیاندا بیته دی و په كیتییه کی نه ته ومی توكمه بیته كاپه وه، به لام زیده نه نجامگیر نه بوو.

چه مکی نیمه بۆ په كیتی نه ته ومی له په رتووكی "كیشی رزگاری نه ته ومی و رڼای چارمه ر" دا ده ستیانشانمان کردبوو، نه ك ته نیا به تیوری ده ستیانشانمان کردبوو، به لكو به پراكتیکیش خواستمان له باكووردا هه موو باله كانی ته فگه ری كورد له بهرمیه كدا به په كه وه بښینه لای په ك له م پیناوه دا زور کارمان کرد، به لام به نه نجام نه گه یشت. له باشووریشدا له نیوان (ی ن ك) و (پ د ك) دا شهر هه بوو، نیمه هه قالان "محه مه د قهرسوونگور" و هه قالانی دیکه مان نارد بۆ نه وه ی بكه ویته نیوانیان هه و شهر ی نیوانیان را بووه ستیت و په كیتی نه ته ومی بیته دی، نه مه ش هه ر نه نجامگیر نه بوو، نه مانه هه موو به دیار ده خه ن كه به چ شیومه ك له چه مکی په كیتی نه ته ومی نزیك دمیبه نه وه، نیمه هه یج كاتیک خو مان ته نیا له بهرام بهر به شیکی كوردستان به بهر پرسیار نه بښیوه، هه یج كاتیک نه مانگووت: "ته نیا به شیك كوردستانه و کارمان به به شه كانی ترموه نییه..." نیمه هه میسه كوردستانمان به هه رچار پارچه كه یه وه بښیوه، هه موو هه ولیكمان بۆ نه وه بووه له نیوان هه ر چوار پارچه كدا په كیتییه ك ناوا بكه ین و له هه ر شوین و به شیکدا ته فگه ری نه ته ومی و شورشگیر ی به هیز و توكمه ببیت. نیمه نه وه مان به بنه ما وهرگرتووه، نه گهر ته فگه ر هه بیت نه وا نیمه به هیزی بكه ین،

ئەگەر نەبىت ئىمە تەڭگەرىك لەوى پېشېخەين. ئىمە لەسەر ئەو بىنەمايە كارمان كرد و بەمشېومىيە لە مەسەلەى نەتەومىي نىزىك بووينەتەو. ئىمە لەسەر ئەو بىنەمايە كارمان كردووه كە ناسنامەيەكى كورد، رۇحىكى كورد، يەكئىتەيەكى كورد، ھۆشيارىيەكى كورد بىنەمايە، لەنىوان لایەنەكانى تەڭگەرى كورددا دووژمنايەتى و شەر نەبىت و ھەموو كەسك بۆ نەتەومىي ديموكراتى كار و خەبات بىكات، لەنىوان ھەموو لایەنەكاندا پەيوەندى و رېككەوتن و ھاوپەيمانىتى ھەبىت، بۆ ئەو بەيەكەو كار بىكەين. ئەو ناخۆشەيە لەنىوان كورداندا ھەيە نەھىلن و كولتورېكى ديموكراتىيانە بىناڤرىنن و يەكلى پەسەند بىكەين، ھەر كەسك بەحزب و ژيان و كارى خۆى بەسەربەستى كار بىكات، ھەم ھەر كەس و كارى خۆيان بىكات و ھەمىش ھەموويان بەيەكەو كار بىكەن و ھىزى خۆيان لەڤىزى داڭىر كەرى بىخەنەگەر. واتا ھىچ كاتىك ئىمە خۆمان وەك تەڭگەرى تەنبا بەشېكى كوردستان نەبىنيو، بەلكو خۆمان بە تەڭگەرى تەواوى كوردستان بىنيو. ئىمە ھەمىشە ئەو مان بەبىنچىنە و مرگرتووه و وەھا نىزىك بووينەتەو، بۆ ئەو تەڭگەرى ئازادى لەتەواوى كوردستاندا پېشېخەين و بلاوى بىكەينەو و ئاستى ھوشيارى و زانايى بەرزىكەينەو و جموجۇل دروست بىكەين، يەكئىتە تەڭگەرى كورد و يەكئىتە گەلى كورد بىناڤرىنن...

ئەو گوللەییە هەمیشە نەمرە...

پاش ھەموو ئامادەکارییەکان، ئیدی لە (۱۵) ی ئابی (۱۹۸۴) دا قەڵەمبازی تیکۆشانی چەکداری دھاوێژرێت. ئەو قەڵەمبازە چۆن و بە چ شیومیەك ئەنجام دەدرێت؟ کاریگەری خۆی لەسەر تەفگەری (PKK)، گەلی کوردستان، دووژمن چی دەبێت؟ ھەروەھا لەناستی ناوچەکە و نیو دموکراتیدا چ دنگدانەومیەکی دەبێت؟

شەهید نەردال

شەهید بەهران

(محەممەد سەفکات)

لەبنەرمتدا ئامادەكارىيەكانى ھەلەمەتى (۵)ى ئابى (۱۹۸۴) ھەم لەناستى ئايديۆلۇژى، سياسى و رېڭخستنى، ھەميش بە پراكتيك سەرۆك ئاپۇ ئەنجامى دا. بەئامادەكارىيەكانى سەرۆك ئاپۇ ئەو ھەلەمەتە مېژووييە ئەنجام درا. پېكھينانى ئەم ھەلەمەتە لەپراكتيكدا ھەفال "عەگيد" رۆلتيكى مەزنى تيدا بىنى، ھەفالان "ئەردال، بەدران، گوزليكى عەلى" و ھەفالانى دېكە لەگەل ھەفال "عەگيد" رۆلتيكى مەزنيان گيړا و لەپراكتيكدا جيبەجيان كرد. دواى رەنجى سەرۆك رەنجى ئەو ھەفالانەى تيداىە.

ئەم ھەلەمەتە ھەلەمەتيك بوو؛ دىبووايە زووتر ئەنجام بىرايە، بەلام درەنگ كەوتبوو، دىبووايە بەگوپرەى ئامادەكارى و پىلاننامەى تەڤگەر زووتر پېكھاتبايە، لەبەر ئەوەى بەگوپرەى ئەو نەركەى بەرپۆمبەرايەتى پراكتيكى لەئەستوى خوى گرتبوو ھەنگاوى نەھاويشت، بۆيە درەنگ كەوت، ھۆكارمەشى ئەمەبوو...

ئەو ھەلەمەتە لەسەر بىنەماى بە بىرھىنانەو و يادەوهرى شەھيدبوونى ھەفالان "مەزلۇم دۇغان، مەمەد خەپرى دوورموش، كەمال پېر" ئەنجامدرا. لەبناخەى ئەو ھەلەمەتەدا ئەمە ھەيە، ئەو شەھيدبوونە بىووە ھۆيەك كەوا ھەلەمەتى (۵)ى ئاب ئەنجام بىدەين. بەم ھەلەمەتەش خواستمان ئەو ھەفالانە ھەر بەنەمرى بەيلىنەو، ئىدى بەم ھەلەمەتە ھەر بەنەمرى مانەو. شەھيدبوونى ئەو ھەفالانە وايگرد تەڤگەر ھەلەمەتى (۵)ى ئاب ئەنجام بدات، بەمەش لەمېژووى كوردستاندا قەلەمبازيكي نوپى ھاويشت، لاپەرپەيەكى نوپى كردەو، ئەو شەھيدبوونە لەو ئاستەدا بەم ھەلەمەتە ھاتەزبانەن، رۆحى "كەمال پېر، مەمەد خەپرى دوورموش و مەزلۇم دۇغان" بوو رۆحى ھەلەمەتى (۵)ى ئاب، لەسەر ئەم رۆحە ئەو ھەموو ھەنگاوە ھاويشترا.

بىگومان كاتيک بېپارى پېكھينانى ھەلەمەتى (۵)ى ئابمان دا، بېپارماندا لەسى شوين "ئەروھ، شەمزيان، چەتاخ"دا چالاکى ئەنجام بىدریت. وەك يەك و لەيەك كاتدا ئەنجام بىدریت. پېويستبوو بە سەرکەوتوويى پېكھاتبايە و تا ساتى ئەنجامدانى چالاكيبەكان بەشاراومى ئامادەكارى بۇ بکريت و کەس پېى نەزانييت، بۇ ئەوەى بووچەل نەکريتەو و بەسەرکەوتوويى ئەنجامگير ببيت. ھەرومەا لەگەل ئەنجامدانى ئەو چالاكيبە لە (۵)ى ئابدا پېويستبوو ھيزى رزگارى كوردستان (HRK)يش رايگەيەندريت. (HRK) ھيزى

سەربازی ئێمه بوو. ئیدی پێویستبوو بەم ناوه هەموو خەباتی سەربازی ئێمه بپیشبکەوێت.

ئیدی بەم چالاکییه ئێمه تیکۆشانی گەریلاپیمان رادەگەیاندا و دەرپازی شەری گەریلاپی دهبووین. ئەمە لە ج کاتیکیدا ئەنجام دەدرا؟ لەکاتیکیدا کە لە تورکیا حوکمی فاشیستی و عەسکەرتاری هەبوو، بەرنامەی خۆی لەهەموو روویکەوه بەرپۆه دەبرد، بە بەرخۆدانێ هەفالان "مەزلۆم، خەپری، کەمال" و هەفالانی دیکە ئەو حوکمە زەبریکی مەزنی خواردبوو، بە هەڵمەتی (۱۵)ی ئابیش پێویستبوو ئەو گورز وەشانە زیاتر ببوایه و ببوایه گورزی مردنی حوکمی فاشیستی و داگیرکەری. رێک لەو دۆخەدا ئێمه هەڵمەتی (۱۵)ی ئابمان پێشخست.

تا ئەو کاتە دنگی بەرخۆدانێ زیندانێ ئامەد هەبوو، وەکوتر زێدە دنگیکی دیکە نەبوو، دنیا نەیدەزانی لە تورکیادا چی روودەدات و چی روونادات. هەر کەسیک وا تێدەگەشت کە حوکمی (۱۲)ی ئەیلول بەرنامەی خۆی بەرپۆه دەبات و سەڕیشدەکەوێت، کەسیک چاوەڕپێ نەدەکرد لەدژی ئەو رژێمە وەها هەڵمەتیکی بەهێز، بەرخۆدانێکی مەزن بپیشبکەوێت، نە زانیاری کەسیک هەبوو نە کەسیکیش لە هەلومەرجێکی وەهادا مەزەندە شتیکی بەمچۆرە دەکرد. لە تورکیادا تەفکەری چەپرەوی بەتەواوی تەسفیە بوو، زیندانەکان هەمووی تەسلیم ببوون، هیچ رێکخستنیکی نەمابوو، هەم لەتەفکەری شۆڕشگێڕیتیدا، تەسفیەبوونیکی لەئارادابوو هەمیش لەگەڵیدا ئیرادەیان شکێنرابوو. واتا بەرخۆدانێکی لەناستی تورکیادا نەبوو، بەتەواوی حوکمی فاشیستی زāl ببوو، هەر بۆیەش کەس باوەڕی نەدەکرد کە بەرخۆدانێ و هەڵمەتیکی بەهێز و مەزن بێتەئاراوه، گرتن و ئەشکەنجە و کوشتن و زوڵمی مەزن هەبوو، لەسێدارەدان لەپەرەسەندن دابوو، سیاسەت هەمووی قەدەخە کرابوو، لەدۆخیکی بەمچۆرەدا قەڵەمبازی (۱۵) ئاب ئەنجامدرا.

هەر بۆیە ئەم هەڵمەتە زۆر بەهێزەوه دنگدانەوهی دا، لەسەر هەفالانی ئێمەش کاریگەری خۆی هەبوو، لەسەر زیندانەکان، گەل، لەسەر رژێم و لەسەر رای گشتی دەرەوش کاریگەری خۆی کرد. واتا هەموو کەسیک خواستی لەوه تێبگات کە ئەمە چیه و چی روودەدات؟ لەبەر ئەوهی زانیاری هیچ کەسیک نەبوو، کەسیش شیمانە

نەدەکرد کە لەدوختیکی وەھادا ھەلمەتییکی بەمجۆرە ئەنجام بدریێت. کاتیێک کە ئەنجامیش درا ھەر کەس شۆک بوو، خواستیان تیێگەن کە ئەمە چییە و چی نییە؟ ھەموو کەسیێک بەگوێرەى خۆى گەفتوگۆى لەسەر ئەم ھەلمەتە دەکرد، کەسیێک زێدە لەم ھەلمەتە تیئەگەشت، بۆیە ئاگو شیانکردمەوە و لێى تیێگەشتن کاتیێکی زۆرى برد.

ئەم ھەلمەتە قەلەمبازیکی مەزن و میژووویی بوو، لەمیژوووی تەفگەری ئیمە و گەلی کورددا ھەلمەتییکی نوێ بوو. ئیدی میژوووییکی نوێ دەستیپێکرد، ئەو میژوووی گۆیلایەتیەش گۆتایی پێھات. چونکە ئیمە موداخەلەییەکی مەزەمان ئەنجام دا. لەگەڵ ھەلمەتی (۱۵) ئابدا گەلی کورد لەجیھاندا خۆی راگەیاندا کە؛ ئیدی گۆیلایەتی رەتدەکاتەو، یان بە ئازادی دەژیێت یان ھیچ ئازیتی، ئەو ھاگەیاندا ئیم بەرپارمەبوو. بۆیە راگەیاندا بێرپاریکی مەزن بوو، ئەو میژوووی لەسەر سەری خۆی (سەراوژیر) بەرپۆوە دەجوو، خرایەو سەر قاچی خۆی، ئیدی گەلی کورد لەھەموو روویکەو جەلەوی میژوووی خۆی خستەو دەستی خۆی و دەگووت: "من خاوەن میژوووی خۆم، خۆم میژوووی خۆم دەنووسمەو، ئیدی کەس ناتوانیێت بەناوی من میژوو بنووسیێتەو، میژوووییکی رەش بنووسیێتەو. قەلەمبازی (۱۵) ئاب راگەیاندا ئەمە بوو... (۱۵) ئاب ئاگو ئیستاش بەشیوھییەکی راست تیێگەشتن بۆی نەبوو، ھەر کەس وا تیئەگات کەوا تەنیا ھەلمەتییکی عەسکەرییە، کەچی وەھا نییە، لایەن و رەھەندی عەسکەری خۆی ھەیە، بەلام رەھەندی عەسکەری دواى ھەموو رەھەند و لایەنەکانی دیکەى دیێت. (۱۵) ئاب ھەلمەتییکی سیاسى، ئایدیۆلۆژی، رێکخستنى، کولتووری، ئەخلاقى و عەسکەرییە... ھەلمەتی ژيانیکی نوێیە. واتا شەپکردنی داگیرکەرییە لەھەموو روویکەو، رەھەندە ئایدیۆلۆژی، سیاسى، کولتووری، ئەخلاقى و رێکخستنییەکی لەپێش رەھەندە عەسکەرییەکیەتی. (۱۵) ئاب موداخەلەکردنی میژووویکە لەھەموو روویکەو. بۆیە ھەر تەنھا موداخەلەییەکی عەسکەری، یان چالاکییەکی عەسکەری نییە. وەکو گووتەم؛ لایەن و رەھەندە عەسکەرییەکی لەھەموو رەھەند و لایەنەکانی دیکەى ئەم ھەلمەتە کەمتر و لاوازتر و لەدواوترە. لەبەرئەمدا زیاتر لایەنی ئایدیۆلۆژی، سیاسى، فەلسەفی، رێکخستنى، کولتووری، ئەخلاقى و دیموکراتی بەھێزترە، ھەلمەتییکی ئازادی و

دېموكراسييه، له هه موو رووېكه وه خو دابړاندن و پچړاندن له كؤيلايه تي و دهسلاتداري تي داگر كهرې، رابوونه له سر خو هيزي (القوة الذاتية) و باومر به خو كړدنه.

هه نديك كس ده لېن: "په كهمين گولله" راسته په كهمين گولله يه. له بنه مادا؛ له (۱۵) ي نابدا (PKK) گولله ي له خو ي دا، واتا له كورداني دا. بؤ نه وه ي كورد له كؤيلايه تي دهرېكه وېت، بؤ نه وه ي نه و ژيانه رېكېكات هوه. ئيدي (۱۵) ي ناب ئيراده ي نه م رابوونه يه، له بنچينه دا كورد به (۱۵) ي ناب رابووه سر پييان. واتا (۱۵) ي ناب هؤشيار كړدنه وه و هه ستاندنه سر پي گه لي كورده، هه م له بير و رماندا و هه ميش له دلدا تيكدان و نه هيشتنې نه و ترس و سهنگه ره ي داگر كهر يه كه دهولمت له نه قل و هؤشې كورداندا دروستي كړدبوو، (۱۵) ي ناب به و واتي ه دېت. ئيدي له گه ل (۱۵) ي نابدا گه لي كورد نه و پردې هه بوو شانكندي، نه و ژيانه ي تييدا دمژيا رمتي كرده وه، مهودا (مسافة) په كي خسته نيوان خو ي و داگر كهر يه وه، گووتې: "ئيدي من له هه موو رووېكه وه داگر كهرې رمتدكه مه وه و په سندي ناكه م، نه و ژيانه ي كه شايسته ي منيان بينيوه رمتدكه مه وه، ئيدي خو م ژيان بوخو م ده ستني شان دمكه م، خو م بوخو م ژيان يك هه لدمبزي ر م. ئيدي (۱۵) ي ناب گوزارشت له مانه دهكات... له هه موو رووېكه وه خو نازاد كړدن به بناخه و مرده گرېت، بؤيه (۱۵) ي ناب هه لمه تيكي نازادي و دېموكراتييه.

(۱۵) ي ناب حوكمي فاشيستي هه ژاند. بؤيه كه هه لمه تي (۱۵) ي ناب ده ستپي كړد، له سي دارم دان هه مووي راوستا، نه گهر (۱۵) ي ناب نه بابه له سي دارم دانيكي زور پراكتيزه ده كرا، به لام به هه لمه تي (۱۵) ي ناب هه موو له سي دارم دانيك راوستا، هه روه ها نه شكه نجه دان زور كه م بووه وه، ريگاي سياست كرايه وه، ريگاي دېموكراسييه ت له توركيادا كرايه وه، نه و ري كخراو و پارتې و سهنديكايانه ي داخرا بوون سر له نو ي كرانه وه، حوكمي فاشيستي ناچار بوو چاريكي ديكه بيان كاته وه، هه ر خو ي دايخستبوو، هه ر خو ي شي كړدنه وه، "سليمان ديمرهل" و "بولنه نه جهويد" و نه وانه هه موويان له زينداندا دمر كه و تن و ده ستنيان به كاري سياسي كرده وه. نه گهر پاشان بوون به سه رو ك كؤمار و سه رو ك و مزي ران نه و (PKK) نه واني كرده سه رو ك كؤمار و سه رو ك و مزي ران. نه گهر هه لمه تي (۱۵) ي ناب نه بووايه، نه و نه و دمر گايانه ي زيندان بؤ نه وانه نه ده كرايه وه و نه و پارتنيان چاريكي ديكه ريگه ي كاري سياسيان پينه ده درا.

بۆیه (١٥)ی ئاب هه‌لمه‌تیکی دیموکراتی مه‌زنه‌، چونکه رێگه‌ی دیموکراتی و دیموکراتیزمبوونی کردموه، رێگای نازادی کردموه، چونکه حوکمی فاشیستی ترسا له‌وه‌ی که نه‌گهر کاریه‌ری ئه‌و هه‌لمه‌ته له تورکیاشدا هه‌بێت ئه‌وا گه‌لی تورک، هێزه لیب‌رال و دیموکراتیخوازه‌کان و ههر که‌سیک که له‌دژی حوکمی فاشیسته له‌گه‌ل هه‌لمه‌تی (١٥)ی ئابدا ده‌بیته یه‌ک، بۆ ئه‌وه‌ی نه‌بنه یه‌ک، بۆ ئه‌وه‌ی به‌ره‌ی تورکی (لای تورکیا) به‌ساخی به‌می‌نێته‌وه و له‌ده‌ستیان نه‌پ‌وات و له‌دژی کوردان به‌کاریان به‌ی‌نن، ئه‌وا ئه‌و له‌سێداره‌دانانه‌یان راوستاند، رێگای کاری سیاسیان کردموه، زۆر که‌سیان له زیندانیشدا نازاد کرد، جاریکی دیکه دهرقه‌تیان پێدان که ده‌ست به‌کاری خۆیان بکه‌نه‌وه، بۆ ئه‌وه‌ی گه‌لی تورکیا له‌گه‌ل کوردان و (PKK) نه‌بنه یه‌ک. ئه‌مه بۆ ئه‌و مه‌به‌سته بوو... بۆ ئه‌وه‌ی به‌ره‌ی تورکیا بۆ خۆیان ساخه‌م بکه‌ن. چونکه (١٥)ی ئاب جوورنه‌ت و بیر و باوم‌پیه‌کی به‌ گه‌ل به‌خشی، نه‌ک ته‌نیا گه‌لی کورد، به‌لکو گه‌لی تورکیش بی‌نی که شۆرشگێڕتی هێشتا نه‌مردوو. ئه‌مه‌ی بی‌نی، نه‌گهر مرۆف سوور بێت له‌سه‌ر به‌رخۆدان ئه‌وا ده‌کرێ سهره‌له‌دان سهره‌له‌باته‌وه. ئیدی ئه‌مه ئیراده‌یه‌کی بۆ چه‌پی تورکیا ئا‌فراند، جه‌ماوهر و باوم‌پ‌ی و مور‌ا‌لی پێدان. چه‌پی تورکیا له‌دۆخی ته‌سفیه‌بووندا بوو، له‌مه جوورنه‌تی و مرگ‌رت، که ده‌توانی‌ت خۆی کۆبکاته‌وه، به‌مجۆره هه‌ندیک هه‌نگاوی هاو‌یشت.

، ئاب له‌سه‌ر گه‌لی کورد کاریگه‌رییه‌کی زۆر مه‌زنی کرد، چونکه له‌می‌ژووی گه‌لی کورددا یه‌که‌مجار بوو که گه‌لی کورد به‌ناماده‌کاری و به‌رێک‌خستنی و به‌ئێ‌را‌ده و به‌برپارمه‌ شه‌ڕیکی گه‌ریلا‌یی را‌بگه‌یه‌نیت. ئه‌مه له‌می‌ژووی کورداندا یه‌که‌مجار بوو، ئه‌مه‌ش سۆ‌را‌ل و باوم‌پیه‌کی به‌هێزی دا‌یه گه‌ل، که ده‌توانی‌ت له‌دژی دا‌گیرکه‌ری فاشیستی تورک تی‌بکۆشی‌ت، بۆیه ههر ئه‌و کاته له زۆر شوێندا خه‌لک و جه‌ماوهر چوونه سه‌ر چیاگان، چوون بۆ ئه‌وه‌ی شه‌ڕپش بکه‌ن، ئه‌و هه‌لمه‌ته باوم‌پیه‌کی وه‌های ئا‌فراند. له کوردستاندا رێگه‌ری له‌سێداره‌دان کرد، وه‌ها نه‌بایه زۆر له هه‌م‌فا‌لانیان له‌سێداره د‌هدا، رێی له‌پێش ئه‌و ئه‌شکه‌نجه و وه‌حشییه‌ته گرت، مۆ‌را‌ل و باوم‌پ‌ی و ئیراده‌یه‌کی تۆکم‌ه‌ی ئا‌فراند، ئه‌و ترسه مه‌زنه‌ی که له‌نیۆ گه‌لی کورددا هه‌بوو شکاندی و به‌ته‌واوی

نه بهیشت، له دزی داگیر کهری له هه موو روویکه وه بیهه لگرتنی پېشخست و کاریگره ییه کی مه زنی کرد.

له جیهانیشدا؛ ههر کس دهیگوت: "حوکمی فاشیست بهرنامه ی خوی بهرپوه دهبات و سهرده که ویت، که چی نه و کاته ی که پینان وابوو نیدی حوکمی فاشیستی نه انجام گیر دهبیت، که چی ته فگهری کی به هیژ سهریه لدا. بینان که کوردان دهبیزن: "نیدی نیمه ههین و به نیراده یه کی توکمه وه دهچینه سهر شانوی ژیان" نه مه یان بین. زور کس دهیانگوت: "ته مه نی نه و ته فگهره زیده نابیت..." نیدی دهیانگوت؛ ته مه نی بیست و چوار کاترمیره... چل و ههشت کاترمیره... نازانم چه نده... به لام پاشان بینان که وهکو نه وان مه زمنده ی بۆ دهگن ودها نییه و ته فگهری کی ساته وهختی نییه، بینان که ته فگهری کی نازادی و دیموکراسی ره گدا کوتاوه و بهرده وای خوی هه یه، تا دیت ههنگاویش دههاویریت، نه مهش باومرپیه کی مه زنی به کس و هیژه دیموکراتیخواز و سۆسیالیسته کان به خشی. له بهره ی داگیر کهرانیشتا تا دههات ترسیان زیاتر دهبوو... کاریگره ی هه لمه تی (۱۵) ی ناب بهمجوره بوو.

له و چوارچیویه دا؛ نه مرۆ مرۆف رۆلی فه رمانداریتی هه فال "عه گید"، نه و که سییتی به یه لپراکتیکدا نه و هه لمه ته ی به سه رکه وتن گه یاند، چون هه لده سه نگین؟ له کاتیکدا له سایه ی حوکمی فاشیستی و عه سه کرتاریدا هه موو شتیک له ژیر ترس و توفیندا بوو، فاشیزم تا نه و رادمیه له ته شه نه سه ندن دابوو، که سییتی هه فال "عه گید" وهک فه رماندمیه ک دهرکه وته پروو... پېشتر کورد خاوه نی که سییتی فه رماندمی بهمجوره نه بوو. واتا له شه خشی هه فال "عه گید" دا فه رمانداریتی کوردان دهنا فریت... مرۆف چون نه مه هه لده سه نگینیت؟

کاتیځ که مروؤ دمبیزیت (۵) ی ئاب، دواى سمرؤک ئاپؤ، همفال عهگید (مهمسوم قورقمان) بهیرى مروؤدا دیت. بؤجی؟ چونکه لهپراکتیدا ئهو ئهو ههلمهتهى پیکهینا و ههمیش بهسهرکهوتووپی پیکهینا، بؤیه رهنجیکى مهنى تیدا ههیه و (۵) ی ئاب به همفال "عهگید" دناسریت. چونکه خودى خوی بهشدارى چالاکیهکهى "ئهرهه" بوو، ئهو چالاکیههش بهسهرکهوتووپی دمر باز بوو. لهبهر ئهوه (۵) ی ئاب به همفال "عهگید" دناسریت، بهر لهو ههلمهتهش لهپیفازؤی پروپاگهندهى چهکداریشدا ههلمهتهى پروپاگهندهى چهکدارى له ههریمى بۆتان پشخست. لهپیکهینانى ئهرکى ئهو ههلمهتهدا، له پشخستنى نامادهکارى بؤ تیکوشانى گهریلايیدا رۆلئیکى تایبهتهى ئهو همفال ههیه، بؤیه لهههلمهتهى (۵) ی ئابدا رۆلى خوی لهههموو کهسێک زیاتر بىنى. ئهگهر پش ئهوه رۆلى خوی نهگيرابايه ئهوا لهو ههلمهتهشدا رۆلئیکى وهها مهنى نهدمبىنى.

لهژيانى همفال "عهگید" دا ههمیشه ئهرک بهبنچینه وهرگرتن و تهواو مافدان بهو ئهرکى لهئهستوى دایه، ههیه. ههر ئهرکێکى دابینه پشخوی سهرکهوتنى لهو ئهرکهدا بهبنهما وهرگرتوه، تا ئهنجامى بهدمستخستوه ئینجا دهستبهردارى بووه. لهبهر ئهمه ۵. همفال "عهگید" ئهو ئهرکى تهفگهر پى سپاردبوو ههمیشه بؤ خوی بهپیرۆزى ۵ و پىداگرى لهسهر دهرکدا تا سهرکهوتنى بهدمستدهینا، ئهههیه کهسیتى همفال "عهگید".

همفال "عهگید" رىبازى ئاییدیولۆزى و ریکخستنى و عهسکهرى ئهم تهفگهرى بؤ خوی بهبنهما وهرگرت، خوی تیدا قوولدهکردهوه، ههر وهها نوپی دهردهوه، بهتهواوى بهگوپهرى پىداویستى رىباز دهژیا، رىبازى تهفگهر پىویستى به چ ههیه، ئهوهى دمستنیشان دهرکدا و دهیدایه پشخوی و دهیخواست ئهوه جىبهجى بکات و لهمهشدا پىداگرى دهرکدا، کهسیتى ملیتانیتى ئهم تهفگهرى بهبنهما وهرگرت، لهژيان و پراکتیکى خۆیدا جىبهجى دهرکدا، کهسیتیهکى وهها بوو.

چونکه ملیتانیتى ئهم تهفگهر بهتهواوى لهسهر دمستنیشانکردنى پىداویستیهکانى ئهم تهفگهره و خستهپشخوی ئهو پىداویستیه و دابینکردنى ئهو پىداویستیه

بنیادنراوه. ملتانیټی ټم تەفگەرە بەتەواوی لەسەر ټهو بنچینه‌یه‌یه، ټه‌گر تۆ ملتانیټیه‌کی وەها بەبنچینه وەربگریټ، ټه‌وا ملتانیټیه‌کی مەزنه، ملتانیټیه‌که بەردەوام پێشکەوتن و سەرکەوتن بەدیده‌ییت. ټهو ملتانیټیه‌دا زیده بەفیرۆدان (خەسارکردن) نییه، په‌کێک ټهو ملتانییه‌ی له‌خۆیدا ئاواگرد بێت ټه‌وا خۆی بۆ خۆی ټه‌رک و تەعلیمات دروست دەکات. کەسیکی بەمجۆره هەرگیز لەنامانجی رێکخستن دوور ناکه‌ویته‌وه، له‌رێباز و تاکتیک و ټه‌رکی رێکخستن دوور ناکه‌ویته‌وه، بۆ کەسیټی وەها تەعلیمات هەبێت یان نەبێت، چاودێری هەبێت یان نەبێت، ټه‌وا خۆی بۆ خۆی چاودێری ټه‌رک و تەعلیماتیش دەکات. هەر بۆیه ملتانیټی بەمجۆره بەردەوام سەرکەوتن و پێشکەوتن دینێته ئاراه، ئیدی کەسیټی هەفان "عه‌گید" کەسیټیه‌کی بەمجۆره بوو، بەرجه‌سته‌کردنی ملتانیټی تەفگەری (PKK) ی له‌کەسیټی خۆیدا بەبنه‌ما وەرگریبوو. ټه‌وه‌ی هەفان "عه‌گید" کردی ټه‌مه‌یه، هیج کاتیک هەفان "عه‌گید" به‌ ټه‌مر و تەعلیمات و چاودێریکردن تیکۆشانی گەریلا ی پێشنه‌خست و چالاکي ټه‌نجام نه‌دا، به‌لکو هه‌ولێ ده‌دا تیبگات که کێشه‌ی گەریلا و گەریلا ی چیه و چۆن چاره‌سەری بکات؟ چۆن گەریلا ی و شه‌ر مەزن بکات، پێداویستی کار و تەفگەر چۆن پێک بێنیت؟ هەمیشه ټه‌وه‌ی بۆ خۆی بەبنه‌ما وەرگری و لەسەر ټه‌مه پێداگری کرد و لێی تێگەشت و هه‌نگاوی بۆ هاوێشت، له‌بەر ټه‌وش بوو هه‌نگاوه‌کانی هه‌نگاوی پێشکەوتن و سەرکەوتن بوو و بەردەوام ژیان و به‌های فازانج کرد. ملتانیټی (PKK) ی له‌ژیان و پراکتیکدا پێکه‌ینا، ټه‌وه‌ی "عه‌گید" ی کرد "عه‌گید" ټه‌مه‌یه، "عه‌گید" وەها بووه "عه‌گید". چونکه ټه‌گر تۆ به‌تەعلیمات و ټه‌مر و چاودێریکردنه‌وه کار و خه‌بات بکه‌یت زیده هونه‌ری تیدا نییه، ټه‌مه هەر کەس ده‌توانیت بیکات، کەسیکی نا رێکخستنیشت تۆ کاری پێ بسپێریت کەمێک ده‌یکات. ملتانیټی تەفگەریشت ټه‌گر تەفگەر ټه‌رکیکی پێ بسپێریت ټه‌وا مسۆگەر ده‌یکات، ته‌نانه‌ت کەسیکی نا ملتانیشت ټه‌گر تەفگەر ټه‌رکی پێ بسپێریت ده‌یکات. ملتانیټی جودایه، ملتانیټی به‌ ټه‌مر و تەعلیمات و چاودێریکردن نابیت، به‌ توانستدان نابیت، ملتانیټی ټه‌وه‌یه که به‌تەواوی خۆی به‌نامانجه‌وه گلیل ده‌دات، بۆ ټه‌وه‌ی ټهو نامانجه‌ش پێک به‌یټ پێداویستی ټهو نامانجه‌ش ده‌ستنیشان ده‌کات و ده‌یداته پێشخۆی و پێکیده‌ییت. هەمیشه توانست و

ئیمکانییت پېشدهخت، ملیتانیتی وها دېتهدی. پهکېک ملیتانیهکی وهای بهمنچینه ودرگرت، دمتوانیت ملیتانیتی نهم تهفگهره لهخویدا بهرجهسته بکات. چونکه ناییدولۇزیا و نهلسهفهى نهم تهفگهره ملیتانیتییهکی بهمجوره دهخوازیت. "عهگید" نهم ملیتانیتییهى لهخویدا بهرجهستهکرد. بهو ملیتانیتییه ژیا و خهباتى کرد.

بۇیه لهپراکتیکی ههفال "عهگید" دا بهردموام رېکخستن و گهرېلا بهرهو پېشهوه دهچوو. ئیدى نهمه چى بوو؟ سرۆك و رېبازى سرۆك باش تیگهېشتن و باش بهرجهستهکردنى بوو. بۇیه بووه رۆحى سرۆك، بۇیه سرۆك بههایهکی مهزنى بهو ههفاله دندا. چونکه لهو ههفالهدا تهفگهر ههمیشه همرچیهىکی ددهایه دهستی نهوا پېشخست و مهزنى کرد و گهماندهیه سرکهوتن، هېچ کاتېک لهشهخسى نهم ههفالهدا شت بهفېرۆ نهمدهچوو، پان کهم نهمدهبوو... ئیدى نهمه ملیتانیتی ناییدولۇزیاى نهم تهفگهرمبوو، لهپراکتیدا بهرجهستهکردنى نهمه بوو، لهکەسیتی ههفال "عهگید" دا کهفیهیت (میزاجیهیت) نهبوو، ژيانیکی تاکرهویتی نهبوو، پاری به بههایهکان نهمدکرد، بهتماواى ژيانیکی رېکخستنى ههبوو، تییدا دیسپلین و بېوانه و جددیهیت و بهرپرسیاریتی و هوشیاری و دانایی ههبوو، به کیماسى و ههلهوه نهمدهژیا، بهلکو بى دوودلى رمخنهى کهماسى و ههلهکانى دمکرد و بهلاوميانى دندا، بهردموام شمرپان و کادیرانى پېشدهخت و مهزنى دمکردن و نهیدمهیتت بهکیماسى و لاوازی بژین، بههای گهل و تهفگهرى دهخته خزمهتى تهفگهر و گهلهوه، بهمهش تهفگهرى پى مهزن دمکرد، هېچ کاتېک بۇ خوۋى پهکارى نهمدههینا، هېچ کاتېک ژيانیکی شهخسى نهدهایه پېشخوۋى، لهدزى کۆنهپهرستى و میللیگهراپى و داگیرکهرى نیکۆشانى دمکرد و رمتیدمکردنهمه، ژيانى خوۋى بهتماواى خستبووه خزمهتى نازادى و لهپېناو نازادى ژیا و لهپېناو نازادى شهمهیدبوو، لهدمرهموه نهمه هېچ ژيان و مردنیکى دیکهى پهسند نهمدکرد، لهژيانى خوۋیدا زۆر ساده بوو، سادهبوونى بهپنهما وهردمگرت، به توانستیکى کهم و همپى خهباتى دمکرد و دمژیا، بهو توانسته کهمه توانستى مهزنت و بههیزترى دمردمخست و بهپنهماى وهردمگرت، ههمیشه لهخویدا هوشیاری و دانایی و زانستبوونى پېشدهخت و خوۋى لهرووى سیاسى و رېکخستنى و عهسکهرى و فیکرى و ناییدولۇزییدا بههیزتر دمکرد، ئیدى لهههموو روویکهوه خوۋى بههیز دمکرد و نوپى دمکردمهمه،

همیشه رېښاز و تمفگمر و پېداوېستی تمفگمری بۇ خوی بهېنهما و مردمگرت، همروهها ئیمکانییهتی تمفگمریشی بۇ پېداوېستی رېښاز دمخستهگمر.

له کسیتی همفال "عهگید" دا فیداکاری و جورنهمتیکی مهزن ههبوو، ههموو ژيانی خوی لهگهل همفالانی دمگوزمراند، چ لهکاتی مهترسیدا، چ لهکاتی ههبوونی ئیمکانییهتدا و چ لهکاتی بئ ئیمکانییهتیشدا، هیچ کاتیک خوی لهدمروهی همفالانیدا و لهسر همفالانیدا نهدهیینی، همرچییهکی بۇ خوی بهشایسته بینیبایه بۇ همفالانی خویشی بهشایسته دهیینی، همرچییهکی بۇ همفالان بهشایسته دمرانی بۇ خویشی بهشایستهی دمرانی، کهمیکی وها بوو، لههموو روویکهوه رېښاز و رۆحی سهروکایهتی بهېنهما و مرگرتبوو، لهخویدا بهرجهستهی کردبوو. همر بویه لهپراکتیدا کاری مهزنی ئهنجام دندا، سهروکیش بهردموام بهها و ریزی دمدایه همفال "عهگید".

کاتیک که شهید بوو سهروک ئاپو گوتی: "من لایهکی خۆم لهدهست دا، بۇ بیرمهری نهو همفالهمش مهزنکردنی سوپا (نارتهمش)ی گمریلا و شهری گهریلائی بهېنهما و مرگرت، بۇ ئوموی نهو همفالهمش همر لهنهمریدا بمینیتتهوه. بهمجوره لهشههیدبوونی همفال "عهگید" نریکبووهوه. به شههیدبوونی همفال "عهگید" بهسوپابوون (بهنارتهمشبوون)ی گمریلائی پشخست، بهمشیومه ولامی شههیدبوونی همفال "عهگید"ی دایهوه...

بهگویرهی نهو پلانسازییهی نهو کاته ههبوو، پئویستبوو لهگهل ههلمهتی (۱۵)ی ئابدا، بهرهی رزگاری نهتهومی کوردستان (ERNK)ش رابگهیهنریت، بهلام وکو دیار دهییت لهو کاتهدا نهو بهرهیه رانهگهیهنریت. بۆچی نهو بهرهیه لهو کاتهدا راناگهیهنریت؟

کاتیک ئیمه له (۱۵)ی ئابدا هیژا رزگاریا کوردستان (HRK)مان راگهیاند، دهیوویه ئهنیا رزگاریا نهتهوا کوردستان (ERNK)ش راگهیهنرابایه، ئیمه گهریلامان راگهیاند و

د مریازی قۇناخی گهریلائی دمیووین، پیویستبوو بهره (ERNK) ش رابگهیهنرایه و (HRK) ش ببايه هیزی نهو بهرمیه. پیویستبوو لهژیتر چهتری بهرمدا پییشبکهوتبایه. نیمه برپاریکی وهامان و مرگرتبوو، دمیوویه نامادمکارییهکانیش لهسر نهو بنهمایه پییشبکهوتبایه، نامادمکارییهکانیش دمیوویه تا (۵) ی ئاب تهواو بیوویه، نیمه نهمرکی نامادمکردنی بهلاغی دامهزراندنی (ERNK) مان به فلقمه (کهسیره پلنرم) سپارد بوو، که پیویستبوو "فلقمه" نامادمکاری بکردایه، "فلقمه" خوی نهمهی خواست و گووتی: "دمخوازم من نهو بهلاغه ناماده بکه" نهک تمنیا وهک بهیاننامهیهک بوو، بهلگو پیویستبوو و مکو جارنامهیهک ناماده بکرایه. واتا وهک نامیلکهیهکی بچووک نامادهمان بکردایه، بهلام "فلقمه" نهمهی نهنجام نهدا. نهو خوی نهمرکی نامادمکردنی دابیوو سهمر نهستوی خوی و کهچی خویشی پیکینههینا، لهبر نهوهی پیکینههینا، نیمهش ناچاربووین تمنیا (HRK) مان راگهیاند. بویه (ERNK) رانهگهیانهرا، کهچی دمیوویه نهو بهرمیهشمانه نهو کاته راگهیاندبایه.

بویه راگهیاندنی (ERNK) مایهوه، تا له بهکهمر رۆزی نهورۆزی (۱۹۸۵) دا راگهیاندرا. کاتیك بۆ نهمه نامادمکاری تهواو نهیبوو، نهو جارنامهیه رانهگهیاندرا. چونکه هر تمنیا جارنامه نهبوو، پیویستبوو ههنديك كادپریش بۆ نهو بهرمیه ناماده بکرایه، ههندي كۆبوونهوه لهم پیناوهدا ساز بدرایه، بۆ نهوهی که (ERNK) مان راگهیاند نهوا دهست بهکاری ریکخستن خوی بکات، لهم روومهو نهو نامادمکارییهشی بۆ نهکرابوو. بهمشيويه نهگهر تۆ (ERNK) رابهگهیانهیت زیده واتای خوی نهدمبوو، بهلام سهمرای نهمهش لهبنهرمتدا نیمه دهمانتوانی هر رایبگهیانهین، رانهگهیاندنی (ERNK) لهو کاتهدا خهتایهک بوو، چونکه نیمه دهمانتوانی بهو شیومیهش رایبگهیانهین، نیمه گووتمان: "نامادمکارییهکانی نهکراوه با بمینیت تا نهو نامادمکارییه تهواو دهبن. پاشان نیمه رایبگهیانهین" بویه نیمه نهورۆزی سالی (۱۹۸۵) مان گونجاو بیی که له نهورۆزدا رابگهیانهین...

PKK میژوونیک له ناگر

دوای راگه یانندنې هه لمه تی (۱۵) ی ئاب هه لوښتی دمورو بهری تورکیا، هیزه چه پرمو مگانی تورکیا، هیزه کوردییه کان له باکوور و باشووری کوردستان له بهرام بهر نهو هه لمه ته چی بوو؟ چوڼ هه لمه تی (۱۵) ی ئابیان هه لدمه نگانده؟

پارته گانی کورد هیچ په کیکیان لهو هه لمه ته تینه گه یشتن و باوریشیان بهو هه لمه ته نه بوو، ئیدی هه ندیکیان دمیانگووت: "نه شقیان (یاخیبوو مگان) نهو چالاکیه یان نه منجامداوه" هه ندیکي تر دمیانگووت: "(PKK) نه منجامی داوه، به لام ناتوانیت بهر دموامی پییدات" واتا نهو هه لمه ته یان په سند نه کرد و له دزی راوستان، دمیانخواست کاریگر ییه گه ی بشکینن. چونکه نه یاندمتوانی نهو هه لمه ته دا قورتینن، له بهر نهو دی نهو هه لمه ته زمبریکي مهنیشی له وان دابوو، هر خویان بی هیز ببوون و نیازیکی نهو تو یان نه بوو کار و خه باتیک بکه، (۱۵) ی ئابیش کاتیک نه منجامدرا، زمبریکي مهنی له چه مکه گانی نه وان دا، و دک بلتی مردنی نهوانی له گه ل خویدا هی نابیت، بویه نه یاننتوانی په سندی بکه و دا قورتینن. هر بویه ش له دزی نهو هه لمه ته راوستان، هه ندیکیان به کاریکی بی بهایان له قه لدم ددا و هه ندیکي تریش به کاریکی بجووکیان ده زانی، هه ندیکي تریش دمیانگووت: "نه هه لمه ته بهر دموام نابیت". هه بوون دمیانگووت: "نمه کۆمه لگوژی کوردان له گه ل خویدا ده یینیت" هه شیوون دمیانگووت: "نهوا نهو هه لمه ته نه منجامدرا و ئیدی کۆتایی پیهینرا، ئیدی (PKK) کۆتایی به خوی دینیت".

له باشووریشدا (ب د ک) زور توور به بوو، چونکه به بی نه وان نهو هه لمه ته نه منجامدرا بوو، دوای هه لمه ته گه گووتیان: "ریککه وتنیکي نیوان ئیمه هه بوو، ئیوه ئیمه تان هیچ ناگادار نه کردموه، ئیوه بۆ نهو هه لمه ته تان دستپیکرد؟ پیو یستبوو ئیوه به ئیمه تان بگووتبا یه، نه گهر به ئیمه تان بگووتبا یه له وان هه بوو ئیمه هی زمان دابا یه ئیوه!!" واتا به مشیومیه توور مپوونی خویان نیشان دا، پاشانیش تا دهات په یومندیان له گه ل ئیمه لاواز دمکرد و دمپچراند، له بهرام بهریشدا په یومندی خویان له گه ل دمو له تی

پهراویژمگان:

(١) بهرمی دیموکراتی رزگاری فهلهستین (الجبهة الديمقراطية لتحرير فلسطين): بزووتنهوویهکی چهکداری شوپشگێری بوون و یهکێک بوو له رێکخراوه سهرمهکیهکانی ناو رێکخراوی رزگاریخوازی فهلهستینی. بێشتر ناوی بهرمی گهلمری دیموکراتی رزگاری فهلهستین بوو، پاشان ناوی خۆی گۆڕی و بووه بهرمی دیموکراتی گهلمری رزگاری فهلهستین تا دواجار ناوی خۆی کرد بهرمی دیموکراتی رزگاری فهلهستین. نایف حهوا ته ئه مینداری نهو بهرمیه بووه.

(٢) مه بهستی له کارساتی ههکارییه که له ساڵی (١٩٧٧) دا روویدا، لهو کارساته دا سه دان بێشمه مرگه ی (ی ن ک) به دهستی "قیادهی موهقه ته" و "عه شیره ته به کرێگراومگانی باکوور" و به هۆی سه رما و به فروه شه هید بوو. له نیو شه هیده گاندا عه لی عه سه کری و دکتۆر خالیدیش هه بوو...

(٣) بهرمی جود (جبهة الوطنية الديمقراطية) بهرمیهکی هێزه کوردیهکانی باشوور بوو به سه رکر دایه تی (پ د ک) و بهرمی جه وه د (جبهة الوطنية القومية الديمقراطية) بهرمیهکی هێزه کوردی و ئێراقیهکان بوو به سه رکر دایه تی (ی ن ک). ئه و دوو بهرمیه له سه رمه تای هه شتا کان دروست بوون و شه ر و پێدا دانیکی زۆر له نیوانیاندا روویدا...

بهشی پینجه م:

به رهو ژیان هوه... به رهو چاره سه ری

(۱۹۸۶ - ۱۹۹۱)

بهره سوپایبوون... جه ماوه ریبوون!!

دوای شهیدبوونی ههقان "عهگید" له (۲۸) ی ئاداری سالی (۱۹۸۶)، سییه مین کۆنگره ی (PKK) سازدمدریت. نهو کۆنگرمیه له میژووی تمهگهردا چ شوینگهیه کی ههیه؟ بهگشتی راسپارده و برپارمکانی کۆنگره چیبوون؟ ههروهها نهو مهیل و چه مکهانه ی له نیو کۆنگهردا دمرکهوتنه روو چیبوون؟

سییه مین کۆنگره ی (PKK) له میژووی ئیمه دا شوینگهیه کی زۆر گرنگی ههیه. ئیمه خهباتمان بهرپوه بردبوو، لهو خهباته دا زۆر ههله و کهموکوپری دمرکهوتبوون. ههروهها له سالی (۱۹۸۵) دا زۆر زهبریشمان بهرکهوتبوو، تهنا ته کهمیک مابوو تهفگهری گهریلای زهبریکی مهزن بخواه، له رهوشیکی وهها دا دمزیاین. له دۆخیکی بهمجۆره دا کۆنگره ی سییه مین سازدرا، ههر کهسه و حیساباتی خو ی له سههر نهو کۆنگرمیه دمکرد، دمیانگووت: "له م کۆنگرمیه دا تهفگهر پارچه دمبیت، ئیدی نه م تهفگهره ناتوانیت خو ی کۆیکاتهوه و له خهباته دا بهردمهوام ببیت" هه ندیک که سیش ئاماده کاری نهومیان دمکرد کهوا میراسی نهو تهفگهره بیهنه دهستی خو یانهوه.

دموله تی تورکیا ئاماده کاری نهوه ی دمکرد کهوا له کاتی ئه نجامدانی کۆنگهردا زهبر له تهفگهر بومشینیت، که به تهواوی تهفگهر ته سفیه بکات و ئه نجامگیر ببیت. چونکه له بهرمی گهریلادا؛ هیرشیکی مهزنی تورکیا له سههر گهریلا بهرپوه دمچوو. ئیمه زۆر قوربانیمان دمه دا، دموله تی لهو قهناعه ته دا بوو که ئیدی دمهوانیت گهریلا بیکاریگهر بکات، پیوستبوو گورز له کۆنگره بومشینیت و کۆنگره ش ته سفیه بکات، بۆ نهوه ی تهفگهر به تهواوی ته سفیه ببیت، ئاماده کاری بۆ نهوه دمکرد، که جیی کۆنگره

دهستنيشان بکات، بۆ ئەم مەبەستە چەندین تیمی تایبەتیشی ناردبوو، بۆ ئەوەی کۆمەڵگۆزی و کوشتار و گوشتن (اغتيال) یش ئەنجام بدەن، بۆ ئەوەی بتوانن پەلاماری شوێنی کۆنگرە بدەن و کۆمەڵگۆزییەك ئەنجام بدەن و بەمجۆرە تەفگەر تەسفیە ببێت، بۆ ئەو مەبەستە زۆر هەولیان دەدا.

ئێران، هەندێك له هەمفالأنی ئێمەى گرتبوو، سەودا و مامەڵەى لەگەڵ تورکیا لەسەر ئەو هەمفالأنە دەکرد و دەپخواست لەسەر ئەمە هەم پەيوەندى خۆى لەگەڵ تورکیادا باش بکات، هەمیش دەپخواست زەبیریکیش لەتەفگەر بوەشی نێت، ئەویش لەنێو نامادەکارییەکی وەهادا بوو و بۆ ئەو مەبەستەش کاری دەکرد.

سوریا، دەییانی کە ئێمە لەوڵاتدا، لەبەرەى گەریلادا، هەندێك زەبرمان بەردەمکەوێت، کێشەى رێکخستنیشمان هەیە، دەپخواست فشار و گوشارى خۆى لەسەر تەفگەر زیاتر بکات. دەپگوت: "تەفگەر کێشەى قورسى خۆى هەیە و بێهێز بوو، بۆیە دەتوانم تەفگەر بى ئێرادە بکەم و بیخەمە خزمەتى خۆمەوه" ئەویش لەنێو حیساباتێکی وەهادا بوو. بۆیە فشار و هەڕەشەى لەسەر تەفگەر بەرپۆه دەبرد. تەنانەت ئەو کاتە سەرۆکیشی دەستگیر کرد، واتا خواستیان تەفگەر بترسێن و تەسلیمی بکەن، ئەوەش حیساباتى ئەوان بوو.

هەندێك پارتى کوردیش دەیانگوت: "ئێدى (PKK) کۆتایى پێدێت و سازدانى کۆنگرەش ناتوانی ئەوان رزگار بکات، ئێمەش ئەو بەها و میراسەى (PKK) ئافران دووبەتى بۆ خۆمان گلی دەدەینەوه و لەسەرى دەژین و خۆمانى پى بەهێز دەکەین، ئەوانەش لەنێو ئەو حیساباتانەدا بوون.

بێگومان لەناو ئێمەشدا حیساباتى "فاتمە" هەبوو، حیساباتى "کۆر جەمال"، "تەرزی جەمال"، سەلیم خۆجە (سەلاحەددین جەلیك) و ئەوانە هەبوو، ئەوانەش دەیانخواست حیساباتى خۆیان بەرپۆمەن.

بۆیە مەمقۆمقۆی زۆر لەسەر ئەوه دەکرا کە؛ ئایا ئەو کۆنگرەیه سازمەدری؟ ئەگەر کۆنگرە سازمەدری؟ چۆن سازمەدری؟ ئەکۆی و کەى سازمەدری؟ دەتوانی کێشەکان چارەسەر بکات یان نا؟ سەردەمکەوێت یان نا؟ بەم کۆنگرەیه کۆتایى ئەم تەفگەرە چى دەییت؟ گەفتوگۆ لەسەر ئەو مەسەلەنە زۆر دەکرا. بۆ زۆربەى ئەو هیز و کەسانەش دیار

نەبوو، کە کۆتایی ئەم تەفگەرە چی دەبێت؟ سەرۆکیشت لەهەموو ئەو مەسەلانە تێدەگەیشت و دەیبینی بۆ ئەو کۆنگرە کۆببێتەوه کێشەکانی تەفگەر چارەسەر ببن، بۆ ئەو کۆنگرەمەش بێتە هۆی پێشکەوتنی تەفگەر، ئەک هەر تەنیا کێشەکان چارەسەر بکات و مەترسییەکان نەهێڵێت، بەئێوە هەم چارەسەریان بکات و هەمیش بێتە هۆی دەستپێکردنی هەڵمەتێکی مەزن. سەرۆکیشت حیساباتی خۆی بەتەواوی لەسەر ئەو بنەمایە بوو. هەر لەسەر ئەو بنەمایەش کار و خەباتی دەکرد. ئیدی کۆنگرە سێیەمین لەدۆخێکی وەهادا کۆبوووه و کاری خۆی دەستپێکرد.

بێگومان سەرۆک بەرلەوهی کۆنگرە دەست پێبکات هەندێک تەدبیری وەرگرتبوو، لە کادیران و ئەندامانی کۆنگرەدا قوولبوونەومیەکی پێشخستبوو، زۆر کێشە تەفگەری پێش سازدانی کۆنگرە چارەسەر کردبوو. لەسەر بنەمای ئەو تەدبیرانە بەفەرمانی کۆنگرە سازدرا، ئەگەر وەها نەبایە لەوانەبوو کۆنگرە بەزەحمەت ئەنجام بدرایە، ئیدی ئەو هیوایە کە زۆر لە هیژ و لایەنەکان چاومرپێ بوون لەوانەبوو پێکەاتبایە، یان لەهەندێک روومە پێکەاتبایە. ئەگەر ئەو هیوایەیان پێکنەهات ئەوا لەبەر ئەوەبوو کە سەرۆک بەرلەوهی کۆنگرە دەست پێبکات پەرۆردمیەکی قوول و فراوانی پێشخست، رەخنە و رەخنەدان و گفتوگۆیەکی چڕوپڕی پێشخست، کەش و هەواوەکی گونجای نافراند. بەمەش گەلیک کێشە چارەسەر کرد. لەسەر ئەو بنەمایەش کۆنگرە بەفەرمانی سازدرا، بەمەش کۆنگرە سەرکەوتنی بەدەستەینا.

سەرۆک بۆ کۆنگرە سێیەمین شیکردنەومیەکی فراوانی کرد، هەم شیکردنەومیەکی بوو لەسەر میژوو، هەمیش لەسەر کۆمەلگا. ئیدی لەبەر ئەوە سەرۆک گوتی: "ئەو هیوای لێرەدا شیکردنەومیە و چارەسەر دەرکێت هەموو کە نییە میژوو، شەخس نییە چینی و جفاکە". ئەمە شیکردنەومیەکی میژوویی بەهێز بوو. بۆیە بەم شیکردنەومیە کێشەکانی (PKK) چارەسەر بوو، کێشە کۆمەلگای کورد، مرۆفی کورد چارەسەر بوو، کێشە میژوو چارەسەر بوو.

بەئەنجامدانی سێیەمین کۆنگرە؛ ئەم تەفگەرە میژووییکی لەدوای خۆی بەجێهێشت، سەردەمیکی نویی لەمیژووی خۆیدا کردووه و دەستپێکرد، تا ئەو کۆنگرەمە لەنیو تەفگەردا زێدەتر مەسەلە رێکخستنیهکان گفتوگۆی لەسەر دەرکرا، واتا (PKK) چۆن بە

PKK میژووڤك له ناگر

ناسنامه‌ی خو‌ی بگات؟ (PKK) چۆن له‌هه‌موو لایه‌كه‌وه زه‌لال و روون ب‌ییت؟ ئه‌و كارانه‌ی سه‌رۆك به‌رپۆه‌ی ده‌برد له‌سه‌ر ئه‌و بنه‌مايه بوو. ئیدی (PKK) به‌و كۆنگره‌یه و به‌و شیکردنه‌وه و هه‌ئسه‌نگانه‌نه‌ی کران و به‌و بریارانه‌ی له‌كۆنگره‌كه‌دا دران گه‌یشته ناسنامه‌ی خو‌ی و ناسنامه‌كه‌ی له‌هه‌موو رووی‌كه‌وه زه‌لال بوو. ئیدی ب‌یویستبوو ملیتانی‌تی (PKK) له‌سه‌ر بنه‌مای ناسنامه‌ی (PKK) پ‌ی‌ش‌ب‌كه‌وت‌ب‌ایه، ئیدی ئه‌و شیکردنه‌وه‌یه‌ی گه‌وا سه‌رۆك به‌ سازدانی كۆنگره‌ ده‌ستی‌پ‌ی‌كرد و له‌دوای كۆنگره‌ش قوول‌تری كرده‌وه و به‌ه‌یز‌تری كرد هه‌مووی بۆ ئه‌م مه‌به‌سته بوو. ئه‌و شیکردنه‌وه‌یه شیکردنه‌وه‌ی كۆمه‌لگای كورد، میژووی كورد بوو. له‌سه‌ر ئه‌و بنه‌مايه‌ش شیکردنه‌وه‌ی كه‌س‌یتی كورد بوو، شیکردنه‌وه‌ی رۆژگار و سه‌رده‌م‌یش بوو. ئیدی ئه‌گه‌ر تۆ باش له‌میژوو و كۆمه‌لگا ت‌ینه‌گه‌یش‌تیت ئه‌وا تۆ ناتوانیت گ‌ی‌شه میژووییه‌كان و جفاك‌ییه‌كان‌یش چاره‌سه‌ر بكه‌یت.

گ‌ی‌شه‌ی كورد گ‌ی‌شه‌یه‌كی زۆر مه‌زن بوو، هه‌م له‌رووی جفاك‌ی و هه‌م‌یش له‌رووی میژووییه‌وه، گ‌ی‌شه‌یه‌كی ه‌ین‌ده مه‌زنی میژووی و جفاك‌ی، ئه‌گه‌ر تۆ له‌میژوو و كۆمه‌لگا باش ت‌یگه‌یش‌تیت و باش شیت‌كردنه‌وه و راست هه‌ئسه‌نگاند ئه‌و كاته تۆ ده‌توانیت گ‌ی‌شه‌ی كورد چاره‌سه‌ر بكه‌یت، گ‌ی‌شه‌ی ر‌ی‌ك‌خ‌ست‌نی، گ‌ی‌شه‌ی كادیر‌یتی چاره‌سه‌ر بكه‌یت. سه‌رۆك به‌ كۆنگره‌ی سییه‌مه‌وه پ‌ی‌فا‌زۆیه‌كی به‌مجۆره‌ی پ‌ی‌ش‌خ‌ست. بۆیه ئه‌و كۆنگره‌یه گ‌رنگ بوو.

ب‌یگومان سه‌رۆك له‌و كۆنگره‌یه‌دا، چه‌مك و مه‌یله‌كانی "كه‌مالیستی، چه‌پ، بۆرژوازی ب‌چ‌ووك، كوردی ف‌یو‌دال - ئه‌رستۆكرات، گوند‌یتی، خه‌تی ناوه‌راست"ی هه‌موو شیکرده‌وه، ز‌ی‌ده‌تریش چووه سه‌ر چه‌مك و مه‌یله‌كانی بۆرژوازی ب‌چ‌ووك، كه‌مالیست، ف‌یو‌دال - ئه‌رستۆكرات. چونكه ئه‌و چه‌مك و مه‌یله‌نه بۆ ر‌ی‌ك‌خ‌ستن، گه‌ریلا، پ‌ی‌شه‌نگایه‌تی، نازادی و دیموكراسی گ‌ی‌شه‌ی دروست‌كرد بوو، سه‌رۆكایه‌تی ئه‌مه‌ی خسته‌روو و له‌ كادیر و ته‌ف‌گه‌ری گه‌یاند كه ئه‌و چه‌مك و مه‌یله‌نه چ‌ی‌ین، ئه‌و خرابه‌كار‌ییانه‌ی ئه‌و چه‌مك و مه‌یله‌نه ئه‌نجامیان داوه خسته‌یه‌روو و به‌ت‌یگه‌یش‌تنی دا. چونكه ئه‌گه‌ر تۆ راست‌ینه‌ی ئه‌و چه‌مك و مه‌یله‌نه ش‌ینه‌كه‌یه‌ته‌وه و به‌ت‌یگه‌یش‌تنی نه‌ده‌یت، ئه‌وا ناتوانیت ته‌ف‌گه‌ر و كادیران له‌و چه‌مك و مه‌یله‌نه ر‌زگار بكه‌یت، ناتوانیت

تەڭگەر لەسەر بناخە و ئامانجى بىنچىنەيى خۇي بەھىز بىگەيت و بەرپوۋەى بىبەيت، بۇيە لەكۇنگەرى سىيەمىندا رەخنە و رەخنەدان بەشىۋمىيەكى مەزن و فراوان بەرپوۋەچوۋ، حىساب پەرسىن (لېپەرسىنەۋە) و حىسابدانىكى بەھىز پېشكەۋەت. ئىدى بەمە ئەۋ كېشەنە چارەسەر بوۋن و كۇنگەرش سەرگەۋەت.

ئەۋ كۇنگەرىيە لەمېژوۋى تەڭگەرى ئىمەدا بوۋە بناخەى ھەلەمەتىكى نۆى. ھەرگەس دىگەۋەت: " ئىدى (PKK) تەسفىيە دەبىيت، كۇنگەرش ئەۋ تەسفىيەبوۋنە فەرمى دەكات" بەلام ھەر كەسپىش بىنى كە ئەمە روۋىنەدا، بەلگە تەۋاۋ بەپېچەۋانەۋە روۋىدا، ھەر چاۋمېرى تەسفىيەبوۋن بوۋن، كەجى لەكۇنگەرە تەڭگەر بەھىزەۋە دەرگەۋەت و ھەلەمەتىكى نۆى دەستېكىرد. بېگومان ئەمە بەكار و ھەۋلى سەرۋك ھاتەدى. چۈنكە سەرۋك راستىنەى مېژوۋ و جفاكى شىكردەۋە، ئەۋ كېشەنەى لەۋىدا دەرەكەۋىت و لەرىكخستىدا باسى لېۋە دەكرېت، كە ھەر ھەموۋى لەشەخسەكاندا گوزارشتى لېدەكرېت و لەمېفازۋەكاندا گوزارشتى لېدەكرېت، دەرېخستەپروۋ كە گرېدراۋى مېژوۋ و كۇمەلگايە. ئەگەر تۆ راست گەتوگۇت لەسەر كۇمەلگا و مېژوۋ نەكرە و لەراستىنەى مېژوۋ و كۇمەلگا تېنەگەشەيتىت، لايەنە زېندوۋەكانى و لايەنە مردوۋەكانىشت نەخستەپروۋ، ئەۋا تۆ ناتوانىت رەنگدانەۋەى ئەمە لەناۋ رېكخست و كادېراندا تېگەيت و نەبەيتىت. ئىدى لەمېر ئەۋەى سەرۋك مېژوۋ و كۇمەلگاي بەبىنچىنە. ۋەرگرت، ئەۋا نەۋمىشى شىكردەۋە كە راستىنەى مېژوۋ و كۇمەلگا جېين؟ لايەنە زېندوۋەكانىيان و لايەنە مردوۋەكانىيان جېين؟ رەنگدانەۋەىيان لەنىۋ رېكخست و كادېراندا جېيە؟ دەكرى لەپراكتىكىدا چ ئەنجامىك بەدەستېخىت؟ ھەموۋ ئەمانەى شىكردەۋە و بەتېگەيانەنى دا، بۇيە ئەۋ تەڭگەرى لە پەلوپۇ كەۋتېۋو و بەرمو تەسفىيەبوۋن دەچوۋ، لەۋىدا رابوۋە سەرپېى خۇي و بوۋە ھۇى ھەلەمەتىكى نۆى...

لەۋ كۇنگەرىيەدا يەكەك لەۋ بېرپارانەى دەكرېت بەسۋابوۋن (بەئارتەشبوۋن)ە. ئەۋ بېرپارە چۆن رەنگدانەۋەى خۇي لەپراكتىكىدا دەبىيت؟ لەبەنەرەتدا ئەۋ بېرپارە بۇجى ۋەرگىر؟

یهکئیک لهو برپاره گرنگانهی سییهمین کۆنگره وهرگرت نهوه بوو که بهسوپابوون (بهنارتهشبوون)ی گهریلا ناوا بکړیت. تا نهو کاته هیزی رزگاری کوردستان (HRK) ههبوو، نهمه ریکخستنیک گهریلاهی نهبوو، ریکخستنیک بوو بۆ پروپاگهندهی چهکداری بوو، نهو ریکخستهبوونه زندهتر بۆ نهوه بوو که بناخهی گهریلا دابنیت. ئیدی لهگهڵ ههلمهتی (۵)ی ئابدا ئیمه نهو ههنگاوهمان هاویشتبوو، ههنگاوی گهریلامان هاویشتبوو. بۆیه نهو ریکخستهیهی قوناخی پروپاگهندهی چهکداری بهرتهسک بوو و لهداوه بوو و نهدهبووه وهلام. پئویستبوو لهریکخستهبوونی پروپاگهندهی چهکدارییهوه دهریازی ریکخستهبوونی گهریلا ببین. ئیدی کۆنگره نهو برپارهی وهرگرت. بۆیه ناوی (HRK) گۆردرا و ناوی ئارتمشی رزگارپخوازی گهلی کوردستان (ARGK) پهسندکرا. نهمه ههر تهنیا ناو گۆرپنیک نهبوو، نهمه بۆ بهنارتهشبوونی گهریلا برپار وهرگرتن و ههنگاو هاویشتن بوو. بهگۆرهری نهمهش گۆرپنی ریکخستهبوونی عهسکهری بوو، لهو روومهوه هاویشتنی ههنگاوئیک بوو. برپاردانی نهمه بوو، چونکه ههفال عهگید (مهعسوم قورقمان) شههید ببوو، بۆ بیرهمهری نهو ههفاله پئویستبوو وهک ههفالانی دیکه به پینگاف (ههلمهت)یک وهلامی شههیدبوونهکهی بدرتیهوه، مهگهر نهویش بهریکخستهکردنی گهریلا و پيشخستن لهناستی بهسوپابوون (بهنارتهشبوون)دا تۆ دهتوانیت بیرهمهری نهو ههفاله بهرز رابگریت. چونکه نزیکبوونهوهی سهروک بۆ شههیدبوون بهمجۆره بوو. ههفال "عهگید" وهک کهسیتییهکی عهسکهری، کهسیتییهکی گهریلاهی دهناسرا. ههلبهته ههر تهنیا کهسیتییهکی گهریلاهی و عهسکهری نهبوو، بهلکو کهسیتییهکی پارتیش بوو، لهو قوناخهدا ئاواکردن و پيشخستن سوپای گهریلا و پيشخستن شهری گهریلاهی ئهرکیکی سهرمکی بوو، ئهرکیکی سهرمکی پارتیش بوو، ههفال "عهگید"یش نهو ئهرکهی جیبهجی کردبوو، زۆر بهشکودارییهوه جیبهجی کردبوو و لهو پیناوهشدا شههید ببوو. ئیدی بۆ بیرهمهری نهو ههفالیش پئویستبوو نهو ئهرکهی که پارتی و بهسوپابوونی گهریلا بههیز بکات لهکۆنگرهدا بووه برپار. نهگهر نهو برپاره وهرگیرا نهوا هۆکاریکیشی بۆ بهردهوامی بیرهمهری نهو شههیدبوونه بوو، بۆ نهوهی

بەسوپایبوونی گەریلا پېشبخەین، بریار لەسەر یاسای بە سەربازیکردن (تجنید
المسکری)یش درا. ئەمەش زیاتر پېشنیازی خەلک (گەل) بوو، گەل ئەمەى پېشنیاز
کردبوو، بۆیە کۆنگرەش ئەو پېشنیازەى گەلى کردە بریارپک بۆ بەسوپایبوونی گەریلا.

چۆن پېشنیازی خەلک بوو؟

لەهەریمی بۆتان هەمقالان چوووبوونە هەندیک لەگوندەکانى ئەو هەریمە، گوندەشینان
گووتبوویان: "ئێو یاسایەکی بەمجۆرە و بریارپکی وەها وەربگرن، وەرن گەنجانی ئێمە
ببەن، ئێمە دەنگ ناکەین. چونکە نەرتەشى دەولەتى تورکیا یاسای دەرخیستوو و
سەربازی کردۆتە ناچارى و دیتو گەنجەکانمان دەبات، ئێمە ناتوانین دەنگى خۆشمان
بکەین، ئێویش وەرن یاسایەکی عەسکەرى بەمجۆرە دەریخەن و وەرن گەنجەکانمان ببەن،
مەگەر ئێو بەمجۆرە بتوانن هێزى گەریلا زۆر بکەن، وەکووتریش ئەگەر ئێو وەهاتان
کرد ئێمە دەتوانین بەرگرى لەخۆشمان بکەین، چونکە دەولەت دیتو دەلیت؛ بۆچى
دەهیلان منداڵەکانى ئێو ببەن؟ ئەگەر ئێو بێنو بەیاسای عەسکەرى منداڵەکانمان
ببەن، ئێمەش دەلیین؛ چیبکەین دین و بەزۆرمیلی دمیانبەن و دمیانبکەنە عەسکەر،
ئێمە چیبکەین؟ ناتوانین و هێزى ئەوەمان نییە رێگریان لێبکەین، ئەو کاتە دەتوانین
بەمشویمە بەرگرى لەخۆمان بکەین، ئەگەرنا دەولەت دەمانگریت و ئەشکەنجە و
نازارمان دەبات و دەمانخاتە زیندانەکانەو. بۆیە پێویستە ئێو تەدبیریکی بەمجۆرە
وەربگرن..." ئەو پېشنیازە مافوول بوو، ئیدی گوندەشینەکان گووتبوویان: "بروان
بەزۆرمیلی زارۆکی ئێمە دەبەن و دمیانبکەن بەعەسکەرى تورکی، ئێویش بۆچى
نایانبەن و نایانبکەن بە عەسکەرى کوردی" بۆیە ئەو یاسای سەربازیکردنە لەکۆنگرەدا
بوو بەریار. ئیدی لەسەر ئەو بنەمایەى ئێمە چۆن گەریلا و سوپای گەریلا مەزن بکەین
و پېشبخەین و شەرى گەریلا چۆن بەهێز بکەین؟ کۆنگرەى سییەم ئەو بریارەى
وەرگرت، (ARGK) بۆ ئەم مەبەستە ئاوابوو...

له دواى سييه مين كۆنگرموه؛ نهو چه مك و مهيلانهى لهنيو
كۆنگرمدا دمركه وتبوون، پاشان لهپراكتيكدا چوڼ رهنكدانه وهى خوى
دمبیت، هم له ناو گهريلا و هميش له ناو ريځخستن و گهلدا؟

دواى نه وهى له سييه مين كۆنگرمدا "كسیره" هموو شيوازمكانى بى نه نجام مايه وه و
بينى كه به مشيوميه ناتوانيت بهر دموام ببيت و بالادستى خوى له سر تهفكر و
سرړوك بسه پيښت. تا نهو كاته زور كيشه و گرفتيشى بۇ تهفكر و سرړوك دروست
كردبوو، دمیزانى له كۆنگرميه دا نه مه دمبیته كۆتايى نهو هه لسوكه وتانهى. وانا پان
"كسیره" دستبهردارى نهو رهفتارانهى خوى ببيت و خوى تمللى تهفكر بكات و
له گهل تهفكردا ببيتهميهك و بكه وپته ژپر فهرمانى تهفكر و به گوپړه تهفكر
بهړپومبجيت، يانيش ئيدى تهفكر له گهل "كسیره" دا بهړپوه ناجيت. ئيدى "كسیره"
له مه تيبگه يشتبوو، له بهر نه وه لهو قوناخه دا "كسیره" دوا كارتى خوى خسته پروو، ئيتر
دمستى به هه ولدانه كانى خوى كردوه، بۇ نه وهى بتوانيت له بهرام بهر سرړوك هه نديك
ركوكينه و كاردانه وه دروست بكات و بتوانيت سرړوك بيكارى كمر بكات. به ممش
دميخواست كه سرړوك و ريځخستن نه توانن رى لهو رهفتار و هه لسوكه وتانهى بگرن.
"كسیره" دمبيني كه تهفكر (ريځخستن) به چ رهوشكى زور و زحمه تيدا تيبهر
دمبیت؛ له لايه كه وه گهريلا زور قوربانى دمه خشيت و هه فال "عهگيد" شهيد بووه،
له لايه كى ديكه شه وه چهنين حيسابات له سر كۆنگره له نا را داپه... هموو نه مانه
دمبيني، واى مه زنده دمكرد كه؛ "سرړوك و ريځخستن لهنيو زورى و زحمه تيه كى
مه زن دان، نه كمر من هه نديك هه پرشه و گوپړشه بكم، ركوكين و كاردانه وه زياتر
بكم، نهوا دمتوانم ريگيرى له وه بكم كه ريځخستن و سرړوك رخنه بكم" لهنيو
حيساباتى كى به مجوردا بوو، بويه كيشه و گرفته كانى نيو كاديراندا قول دمكردوه،
دميخواست هه نديك له كاديران بخاته ژپر ركيفى خويه وه و له دزى سرړوك و ريځخستن
به كاريان ببيت. رهفتارى كى به مجورهى دمكرد. هم سرړوك و هميش بهړپومبه رايه تى
ريځخستن "كسیره" ئى ناگادار كردوه كه دستبهردارى نهو كارهى ببيت و چيدى

نهیكات. ئه‌وېش ههر پېداگری له‌سهر ره‌فتاره‌گانی خۆی ده‌کرد، بۆیه ومكو پېشتر
ناماژهم پېی دا؛ ده‌ستگیرگرا و كهوته ژیر لیکۆلینه‌ومه‌وه. له‌ناکامی لیکۆلینه‌ومه‌که‌دا
دادگایی گرا، برپاری له‌سیدارمه‌دانی له‌سهر درا. بېگومان سه‌روک ئه‌و برپاره‌ی په‌سند
نه‌کرد، سه‌روک هه‌میشه له‌دژی ههر له‌سیدارمه‌دانیک بوو و هیچ کاتیک سزای
له‌سیدارمه‌دانی په‌سند نه‌کردوه. بۆیه دادگا برپاری دا له‌ئهنده‌میتى پارتی بکه‌ویت و
له‌ناستی "به‌ره" دا کار بکات و له‌وېشدا خۆی به‌سه‌لینیت. ئیدی دواى ئه‌و دادگاییه
رمه‌وانه‌ی یۆنانستان گرا بۆ ئه‌وه‌ی له‌وئ له‌ به‌ره (ERNK) دا کاربکات. هه‌لبه‌ته پاشان
له‌وېش هه‌لات و رویش...

"سه‌لاحه‌ده‌ین چه‌لیک" هه‌بوو، هیشتا له‌ ولات بوو ئیراده‌ی خۆی شکابوو، خواسته‌بووی
ته‌سلیمی ده‌ولت بپیت، له‌گه‌ل هه‌ندیک پیاوی ده‌ولت كه‌وته‌بووه نیو په‌یوه‌نده‌یه‌وه،
تاكو له‌نیوان ئه‌و و ده‌ولته‌دا ببه‌ نیویه‌ینکار (ناوبزیوان) بۆ ئه‌وه‌ی بچیت ته‌سلیم
بپیته‌وه. هه‌فالان ئه‌وه‌یان زانی و ریگریان لیکرد و نارده‌یانه "گۆرهمانی سه‌روکایه‌تی".
ته‌مگهر ئه‌رك وه‌سته‌رپۆی پېدا‌بوو، كه‌چی ئه‌رك و ده‌سته‌رپۆیه‌که‌ی به‌هه‌له به‌کاره‌ینا
بوو و ته‌خریباتی مه‌زنی کردبوو. بۆ نموونه؛ له‌نیوان نیمه و حزبی شیوعی ئیراقی
له "حه‌فتانین" دا شه‌ری به‌رپا‌بوو، ده‌یتوانی ریگری له‌و شه‌ره بکات، هه‌رچه‌نده حزبی
شیوعی ده‌یانخواست شه‌ر بکه‌ن و هه‌ندیک پراواکسیونی‌شیان ده‌کرد، به‌لام ده‌یتوانی رۆ
له‌م شه‌ره بگریت، ئه‌و ریگری له‌مه نه‌کرد بوو و ئه‌وېش ومكو ئه‌وان وه‌لامی دابووه‌وه و
ببووه هۆی ئه‌وه‌ی شه‌رکه ته‌شه‌نه به‌سه‌نیت، ئیدی شه‌رکه زۆر ته‌شه‌نه‌ی سه‌نده‌بوو و
هه‌فالانی‌شی له‌وئ به‌جیه‌یشته‌بوو و چوو‌بووه ناوچه‌ی بۆتان، واته هه‌لاتبوو و چوو‌بوو،
وه‌ک بلیی كه‌شه‌وه‌ای شه‌ری دروستکردبوو و ته‌شه‌نه‌ی پېدا‌بوو، ئه‌و پراواکسیۆنه‌ی
له‌ئارادا بوو ئه‌وېش زیاتر فراوانتری کردبوو، كه شه‌ریش ده‌سته‌بپیکرد بوو،
به‌رپرسیاریتی خۆشی هاو‌یشته‌بووه سه‌ر هه‌ندیک كه‌سی تر و هه‌لاتبوو و رویشته‌بوو...
هه‌لبه‌ته رویشته‌نی خۆشی بۆ ئه‌وه بوو تاكو بچیت و ته‌سلیمی ده‌ولت بپیته‌وه. هه‌فالان
"عه‌باس" و ئه‌وان ته‌ده‌یری ئه‌وه‌یان وم‌رگرتبوو و گرتبوویان و هی‌نابوویان و
ناردبوویانه "گۆرهمانی سه‌روکایه‌تی"، له‌وېش دادگایی گرابوو و ئه‌وېش برپاری سزای
له‌سیدارمه‌دانی به‌سه‌ردا درا. سه‌روک ئه‌مه‌ی په‌سند نه‌کرد، ئه‌وېش له‌ئهنده‌میتى پارتی

کهوت و تمفګر له ناستی "بهره" دا نهرکی پیسپارد، بۇ نهوهی خوی بسهلینیت، نهویشیان بهمجوره ناردۀ نهوروپا، پاشان نهویش دواى ماومیهک له نهوروپا ههلات و چوو.

نهوهی زور زیده لهکونګرهی سییهمیندا نالۆزی و ګرفتى دروست کردبوو "فاتمه" و "سهلاحمددین چهلک" بوون. بهلام لهدمرهوهی نهوانهشدا ههنډک کیشه و نالۆزی دیکه ههبوون، نهو کیشه و ګرفتانه چیبوو؟ سهروک لهبهرامبهر نهو پراکتیکه کیه بهرپوه بردراوه زیدمتر ههفال "عهباس" و نهوانی بهرپرسیار دهبینی و رهخنهی دمکردن. نزیکبوونهوهی ههفال "عهباس" چیبوو؟ نهو دمیګووت: "من نهرکی خوم بهجیګهیانندوه، نهوانیت نهرکی خویان بهجینهګهیانندوه، لیره دا کیماسی من زیده نییه..." سهروکیش نهوهی پهسند نهدمکرد، پییګووت: "تۆ چۆن بهرپرسیاریکی؟! بهرپرسیاریتی خوت بهجیګهیانندوه و نهوانی دیکه بهجیان نهګهیانندوه؟! تۆ خوت راست دهبینی؟ نهوه پهسند ناکریت". بیګومان ههفال "عهباس" بهمشیومه خوی راست دهبینی. واتا پیی وابوو؛ نهګر ههلهیهک همیه من ههموو ههولیکم دا راستی بکهمهوه و ریګیری لیبګه، بهلام خهتای نهوانیت بوو راستنهکرایهوه. سهروک نهو کاته گووتی: "مادام نهوان ومکو تۆ نهدمبوون تۆ ومکو نهوان ببوویتایه و خوت لهوان دانهبرانسیابه" چونکه ههفال "عهباس" خوی لهوان دابراننبوو و بهکاردانهوه (ردفعل) ههلسوکهوتی کردبوو، ئیدی سهروک نهوهی رهخنهکرد، نهګر تۆ خوت لهوان دابرانند و جوداګردوه، نهوا تۆ ناتوانیت کاریګهری لهسر نهوان دروست بکهیت، نهګر تۆ خوت لهوان بهدوور نهګرتبایه و کاریګهریت لهسر نهوان بکردبایه، دهتتوانی ههلهکان راست بکهیتمهوه. لهم خالهدا سهروک ههفال "عهباس"ی رهخنه کرد.

"کۆر جهمال" و "تهرزی جهمال" و نهوان چ نهنجامیکیان لهروهشی "کهره" و "سهلاحمددین" و ههفال "عهباس" و نهوان دمرخستبوو؟ نهوانهش وا حیساباتیان دمکرد و دهیانگووت: "نهوانهی له بهرپوهبهرایهتی دان رهخنه کران، ههنډیکیان لهپارتیش وهدرئران (نهندامیتیان لیسهنندرایهوه) ئیدی دهرهت بۆ ئییه رخساوه تاکو بتوانین خومان بکهینه نهندامی گۆمیته ناوهندی..." نهوانهش لهنیو حیساباتیکى وها دابوو. "کهره" کهمیک نهو چه مک و مهیلانهیشی وروزانندبوو و ختووکهی دابوو.

بۇيە "گۆر جهمال" و "تەرزى جهمال" و ئەوان ئەوميان بۇخۇيان كړدبووه ئامانچ و دميانگووت: "ئەوانه ئيدى بېكارىگەر بوون، ئيمه دمتوانين كۆميتەى ناوهندى بخهينه دەستى خۆمانهوه"، بهپراكتيكيش لەنيو ئامادەكارىيەكى بھمجۆردا بوون.

بېگومان فەرھاد (عوسمان ئۆجەلان) يش دھيبينى كه "گۆر جهمال" و "تەرزى جهمال" لەنيو ئامادەكارىيەكى بھمجۆره دان، ئەويش وا بىرى كړدۆتەوه كه؛ "ئەوه مافى منە، چونكه من براى سەرۆكم" ئەويش بۇيە لەدزى "گۆر جهمال" و "تەرزى جهمال" رادەومستيت، بۇ ئەوهى ئەوان بېكارگەر بكات و خۆى بېيتە ئەندامى كۆميتەى ناوهندى و بەگوپۆردى خۆى كۆميتەىكى ناوهندى دروست بكات، ئەويش دكهوئيتە نيو ئامادەكارىيەكى بھمجۆروه، "كەسەرە" هەندىك ئەويش دەوروزيئيت، بۇيە ئەويش وا باومر دھكات كه بېيتە ئەندامى كۆميتەى ناوهندى...

كاتىك كه سەرۆك دھيبيئيت هەر كەسه و لەنيو حيساباتىكى وەھادايە سەرۆك دھچيتە توند رەخنە لەوان دەرگريت و دەلييت: "هيشتا من نەمردووم، منيش هەم ئەگەر ئيوە دمحوازن شت بكهەن، ئەمه چۆن دھييت؟" لەلايهكى ديكەشەوه ئەو شتانەى ئەوانە دمحوازن بيكهەن بەناشكرا ناپكهەن، بەلگو بەنهيئى و پيلانگيپر دھيكەن. چۆن ئەم بېكارىگەر بكهەن و شوپنى ئەو بگريئت؟

ئيدى ئەو كاتە كەسييتيه نەعلەتكراوھكى كورد لەهەر لايەكەوه دەرەكەوئيت و خۆى دھكاتە رۆژمە و وپردى سەرزمان. هەر كەس "سەرکەوتنى خۆى لەژيركەوتنى هەفالى خويدا دھيبيئت" بېگومان ئەوه ئەو زيهنييهت و كەسييتيهيه كه داگيركەران لەكەسييتى كوردپان دروستكردووه، دووژمن لەبىر دھكات و يەكترى دھخۆن، سەرکەوتنى خۆى لە سەرکەوتنى هەفالى و دراوسى و كەسى نزيكى خۆى و دەوروبەرى خويدا نابيئيئت، بەلگو لەژيركەوتنى ئەواندا دھيبيئت. ئيتر ئەو كەسييتيه لەهەموو روويكەوه بەھيز ببوو و دەرکەوتبووه پيش. بېگومان ئەمه مەترسيدار بوو، بۇيە سەرۆك ئەمەى بە مەترسى دھيبينى و رەخنەى توندى ئەوجۆره كەسييتيهى كړد، ئەو كاتە زياتريش رەخنەى سەر "فەرھادى" كړد، بەناشكرا بېيگووت: "تۆ كەريت" تەنانەت ئەو وشەيهشى بەكارهينا. ئەو ناخافتنە لەتەعلياماتا و لەنەرشيفى پارتيشدا ماوه و پاريزراوه.

بێگومان "فهرهاد" دهیخواست له نیو پارتیدا چه مکیکی تازمش بپیشخات. ئەو چه مکه چیبوو؟ گوايه "برای سەرۆکە، پێویستە بەم پەيوەندى برايه‌تییه بۆ خۆی شوێنگه‌یه‌ك دروستبکات" ئەمە له‌کاتی‌کدا، تا ئەو کاته "فهرهاد" هەر کادیڕێکی ناساییه، نه‌ ئەندامی کۆمیتەى ناوهندییه و نه‌ له‌وش نزیکه‌ بپێته‌ ئەندامی کۆمیتەى ناوهندى! ته‌نانه‌ت نازانی‌ت کۆمیتەى ناوهندیش چیه‌؟ به‌لام لهم کەشوه‌وايه‌دا هه‌ندێک کەس که‌وتنه‌ ژێر کورسى ئەو و چه‌مک و مه‌یلى دەسه‌لاتخوازی‌تى ئەویان ختووکه‌ دا، چه‌مکی باوی نیو کۆمه‌لگایان له‌کەسی‌تى ئەودا وروژاند و ئەویش باوم‌رى کرد و پێی وابوو که به‌راستی ده‌بیته‌ ئەندامی کۆمیتەى ناوهندى و بۆ خۆی وا بیرى ده‌کردوه‌ که؟ "منیش به‌گوێره‌ی خۆم له‌ناستی ئەندامی کۆمیتەى ناوهندیم، من برای سەرۆکیشم، ئەگەر من به‌هویت هه‌نگاوێکی وه‌ها به‌اوێژم پێویسته‌ سەرۆکیش له‌مه‌دا هاوکاری من بکات" حیساباتێکی وه‌های ده‌کرد و وا مه‌زهنده‌ی ده‌کرد که‌وا؟ "ئەگەر من له‌دزی "گۆر جه‌مال" و "ته‌رزى جه‌مال" و ئەوان رابوه‌ستم، ئەوا پێویسته‌ بیه‌م کۆمیتەى ناوهندیش، که‌ ماڤى منه‌، پێویسته‌ سەرۆکیش پش‌تیوانی له‌من بکات" به‌م چه‌مکه‌ هه‌لسوکه‌وتى ده‌کرد. بێگومان کاتی‌ک که‌ سەرۆک به‌مجۆره‌ له‌مه‌سه‌له‌که‌ نزیک نه‌بووه‌وه‌ و زۆر به‌توندی ره‌خنه‌ی کرد، ئیدی "فهرهاد"یش که‌ تیگه‌یشت سەرۆک به‌گوێره‌ی چه‌مکی برا برایی و خزم خزمینەى ئەو هه‌لسوکه‌وت ناکات و ته‌نانه‌ت دزی ئەو جۆره‌ چه‌مکه‌نه‌شه‌، هه‌نگاوی بۆ دواوه‌ هه‌لنا.

ئێتر له‌به‌نه‌رمه‌تا، کاردانه‌وه‌ و رکوکینی "فهرهاد" بۆ سەرۆک و دووژمانيه‌تى ئەو بۆ سەرۆک له‌و کاته‌وه‌ ده‌ستپێده‌کات. گوايه ئەگەر سەرۆک ره‌خنه‌ی توندی ئەوی نه‌کردبايه‌ و رێی له‌و نه‌گرتبايه‌، ته‌نانه‌ت به‌گوێره‌ی ئەو ده‌بووايه‌ سەرۆک هاوکاری "فهرهاد"ی بکردبايه‌ و ببووايه‌ ئەندامی کۆمیتەى ناوهندى و له‌نیو پارتیدا بالادەستی خۆی بکات. ئەگەر بالادەستی خۆی له‌نیو پارتیدا به‌ده‌سته‌هێنا، ئەوا سەرۆک نه‌یه‌یشت. "فهرهاد" له‌و کاته‌وه‌ وا بیرى کردۆته‌وه‌ که؟ "له‌به‌ر ئەوه‌ی برای سەرۆکم ئەوا ئەو پەيوەندىیه بووه‌ به‌ ئاسته‌نگ له‌به‌رده‌مه‌دا". که‌چی ئەو ده‌یخواست سەرۆک نه‌ک هه‌ر بپێته‌ کۆسپ و ئاسته‌نگ، به‌لکو ده‌بووايه‌ له‌هه‌موو روویکه‌وه‌ بپێته‌ هاوکاری بۆ ئەو و "فهرهاد" هه‌رچیه‌ی‌ک بکات ئەوا ده‌بی‌ت سەرۆک پش‌تیوانی ئێ‌بکات. سەرۆک

هیچ کاتیک نه برا، نه خیزان و نه کهسوکاری بهبنه ما و مرنه گرت، به لکو رمخنه ی توندی له سهر هه موو نهو جوړه په یو مندیانه هه بوو و هه موو نهو په یو مندیانه شی رمتکر دموه. "فهراهاد" یش بهمه زور تووړه بوو، ئیدی کار دانه وهی "فهراهاد" له دزی سهرۆک له مه وه دستیبیکرد و لهو ریکه وته به دواوه تاده هات نهو کار دانه وهیه بووه دووژ منایه تی. کیش و گرفت "فهراهاد" لیرومه دستیبیکرد.

"فهراهاد" دمیویست په یو هندی بنه مالهی له گهل سهرۆک له نیو تمفگه ردا پیشیخات، سهرۆکیش نه وهی زور مه ترسیدار بیی و رمخنه ی زوری کرد، "فهراهاد" یش که زانی ومکو نهو بیرى لیده کاته وه وها نییه بیدنگ بوو و سهرى خو ی نزم کرد. کاتیک که سهرۆک رمخنه ی توندی له "فهراهاد" گرت، "کۆر جهمال" و "تهرزى جهمال" یش نه مه یان کرده بیانوو یه ک بۆ خو یان و سوو دیان له مهش بیی و دزی تمفگه ر ههنگاویان هاویشت، بۆ نه وهی بتوانن حیساباتى خو یان پیکبینن. بیر کردنه وهی نه وانیش وهابوو که گوايه؛ "فیکر و چه مکى سۆسیالیستی له کوردستاندا زیده پیشناکه ویت و زهحه ته، چونکه کوردستان زور له دواومیه، چه مکى بۆرژوازی بچووکیش ئیفلای کرد - که هه فال "عهباس" و نهوان بوون - کى دهمینیتته وه؟ گوندى (لادی) دهمینیتته وه، که واته سهردهم سهردهمى گوندىیه کانه "هه لبه ته خو شیان گوندى دهبینن، بۆیه وا مه زمنده دمکهن که؛ مادام سۆسیالیزم پیشناکه ویت و بۆرژوازی بچووک ئیفلای کرد، نهوا نهوان دمتوانن بالادستیتى خو یان پیکبینن. هه لبه ته وهاشیان دهگوت: "ئیدی بۆرژوازی بچووک ئیفلای کرد، چه مکى سۆسیالیزمیش سهرناگریت، سهردهم سهردهمى گوندىیه کانه" بهم چه مکه نزیك دهبوونه وه، دهخوازن چه مکى به مشیومیه له نیو پارتیدا بلاوبکه نه وه. بیگومان نهو چه مکه به ته واوی له دزی پارتیه و له دزی ریبازی تمفگه ره. هه لبه ته نهو کاته نه مه به ناشکرا پیشناخه، به لام نه وهی له رۆحى نه واندا دمژیت نه مه یه، که چى خو شیان وانیشان ددهن کهوا له سهر خه تی سهرۆک به رپوه دمجن و نهو خه ته به بنه ما و مرده گرن و جیبه جی دهکهن، خو یان وانیشان ددهن. نهو شتانه له قو ناخى کۆنگرما له نارادا بوو.

ئیدی له کۆنگرما "کۆر جهمال" و "تهرزى جهمال" نهو چه مکى خو یان به شاراو یی دهکرده رۆژم، به لام که دهسپړو شیان له پارتى و مرگرت، خواستیان نهو دهسپړویه

به کاربهيښن، بۇ نهوهى بتوانن به گويږهى خويان لهنيو کوميتهى ناوهنديدا چه مکی گونديتي خويان لهنيو له کاديړاندا، له نهرکسپارندا بالادست بکهن. دهستان بهم کاره کرد...

له سييه مين کونگرموه تا سالانى (۱۹۸۷ - ۱۹۸۸ - ۱۹۹۰) دا لهو ماوميه دا چه مکی چه ته گهريتي لهنيو سوپاي (ARGK) دا وهک مه پليک له پراکتیکدا دمر دمکه ويته پروو، نهو چه مکی چه ته گهريتيه، يان وهک پيى دمگووتريت "چوار چه ته" رمگ و ريشهى خوى له گويوه ديت؟ نهو زمره و زيانانهى له ته فکهریدا چيبوون؟ پاشان کي سهرکيشي نهو چه مکهى دهکرد و ناکامى نهوانه به چي گه پشت؟

له بنه پمندا نهو چه مکی چه ته گهريتيه له چه مکی گونديتیهوه دمرچوو. له بنه مادا "کور جهمال" نوينه رايه تي نهو چه مکهى دهکرد و بهرميپيښدا و دميويست بيکاته چه مکی هر کس و هه وليده دا تيوريزميشي بکات، له ناو ريکخستندا تارادميکي بهرچاو بلاويشي کردهوه، له سر نهو کاديړانهى له دواومن و زيده کسانى نا نايديولوزى و نا ريکخستين و لهنيو گونديتي خويان دهزين، له سر نهوانه تارادميه کيش کاريه گهرى خوى کرد. هه ليه ته نهو کاديړانه شى دمه دا يه پيش، خواستى نهو جوړه کاديړانه بالادست بکات و به ته واوى ته فکهر بکاته ته فکهر يکي گونديتي. نيدى نهو چه مکی چه ته گهريتي لهنيو ته فکهر دا به هيز کرد. نهوهى نوينه رايه تي نهو چه مکهى دهکرد کي بوون؟ "کور جهمال، هوگر، توپال مه تين و بهرماکسر زمکي (شهملين ساکيک)" بوون، "هوگر و مه تين و شهملين" يش بهروردهى دهستى "کور جهمال" بوون. "کور جهمال" نهوانى دمرخسته پيش، دهسپړويى و شتى وای بهوانه به خشى و به خو يه وه په يومستى کردن و چه مکی خو يشى له که سييتى نهواندا چاند،

لهږگه‌ی ئه‌وانیشه‌وه چه‌مکی چه‌ته‌گه‌ریتی خو‌یشی له‌پراکتیکدا و له‌ناو ته‌فکه‌ردا پ‌یشخست.

چه‌مکی چه‌ته‌گه‌ریتی سالی (١٩٨٧) ده‌ستیپ‌یکرد و له‌ناو ته‌فکه‌ر و له‌ناو گه‌ریلادا پ‌یشکه‌وت. هه‌رچه‌نده‌ ئه‌و چه‌مکه‌ ئه‌و چوار که‌سه له‌پراکتیکدا پ‌یشیانخست و به‌ه‌یزیان کرد، به‌لام له‌بنچینه‌شدا ئه‌بویه‌گر (خه‌لیل ئه‌تاج) و بۆتان (نیزامه‌ددین تاش) ئه‌و خه‌ته‌ی ئه‌وانیان ده‌پاراست، ئه‌وانه‌ بوونه‌ ه‌وی ئه‌وه‌ی خه‌تی چه‌ته‌گه‌ریتی، ر‌یک‌خستنکردنی چه‌ته‌گه‌ریتی ئه‌وه‌نده‌ پ‌یشبه‌کوه‌یت و ئه‌وه‌نده‌ ته‌خ‌ریبات له‌گه‌ڵ خو‌یدا به‌ی‌نی‌ت. له‌بنه‌مادا، له‌ژ‌یر به‌رپر‌سیاریتی ئه‌واندا ئه‌و خه‌ته‌ و ئه‌و هه‌موو ته‌خ‌ریباتانه‌ روویدا. له‌ هه‌رم‌ی بۆتان - مارد‌ین‌دا(١) تا سالی (١٩٩٠) به‌رپر‌سیاری سیاسی بۆتان (نیزامه‌ددین تاش) بوو، به‌رپر‌سیاری عه‌سکه‌ریش ئه‌بویه‌گر (خه‌لیل ئه‌تاج) بوو. ئه‌و پراکتیکه‌ی له‌ مارد‌ین و بۆتان و ده‌وروبه‌ری له‌د‌زی گونده‌کان، له‌د‌زی که‌سانی س‌فیل پ‌یشکه‌وت له‌ژ‌یر ناوی گوا‌یه: "ئه‌وانه‌ سیخو‌رن، چه‌ته‌ن و جاشن" ته‌سفیه‌ک‌ردنی ئه‌و که‌سانه‌ هه‌مووی له‌ژ‌یر به‌رپر‌سیاریتی "نیزامه‌ددین تاش" و "خه‌لیل ئه‌تاج"دا روویدا. ئه‌و کاته‌ به‌تالیو‌ن‌یک‌ی سه‌رم‌کی نی‌مه‌ هه‌بوو، "ه‌وگر، شه‌م‌ل‌ین ساکیک و تو‌پال ممت‌ین" یش له‌و به‌تالیو‌نه‌دا فه‌رمانده‌ی تیپ و فه‌رمانده‌ی که‌رت بوون. ئه‌و به‌تالیو‌نه‌ش له‌ژ‌یر به‌رپر‌سیاریتی "ئه‌بویه‌گر" دا‌بوو و فه‌رمانده‌ی ئه‌و به‌تالیو‌نه‌ش هه‌ر "ئه‌بویه‌گر" بوو. ئه‌و چالاکیانه‌؛ له‌وانه‌یه‌ له‌پر‌کتیکدا "شه‌م‌ل‌ین ساکیک، ه‌وگر و ممت‌ین" ئه‌نجامیان دا‌ب‌یت، به‌لام هه‌مووی له‌ژ‌یر به‌رپر‌سیاریتی "ئه‌بویه‌گر" و "بۆتان"دا ئه‌نجام دراو‌ن. ته‌نانه‌ت "ئه‌بویه‌گر" و "بۆتان" خو‌شیان ته‌ف‌لی هه‌ند‌یک له‌و پراکتیکانه‌ بوون، ئه‌و ته‌خ‌ریباته‌ و ئه‌و خه‌ته‌ی چه‌ته‌گه‌ریتی به‌مش‌یوه‌یه‌ ته‌شه‌نه‌ی سه‌ند.

"گ‌ۆر جه‌مال" نو‌ینه‌رایه‌تی چه‌مکی چه‌ته‌گه‌ریتی ده‌کرد و له‌سالی (١٩٨٦ - ١٩٨٧) یشدا ئه‌و چه‌مکه‌ی له‌ "ه‌وگر و ممت‌ین و شه‌م‌ل‌ین ساکیک" یش چاند. هه‌لبه‌ته‌ به‌م ه‌ویه‌وه "گ‌ۆر جه‌مال" گ‌یرا و دا‌دگای گ‌را و س‌زا درا. ئه‌و چه‌مکه‌ "ه‌وگر و ممت‌ین و شه‌م‌ل‌ین" و م‌ریانگرت‌بوو و له‌پراکتیکدا به‌رده‌وام بوون له‌ بلا‌وکردنه‌وه‌ و پ‌یکه‌ینانیدا، "ئه‌بویه‌گر" و "بۆتان" یش ئه‌و چه‌مکه‌ و ئه‌و که‌سانه‌یان ده‌پاراست به‌رده‌پ‌و‌ش ده‌کرد و ئه‌و

پراكتيكانه يان ته شمنه پېده دا. نه گهر "بۇتان" و "نېبويه گر" چه مكى چه ته گهر ښتيان به سند نه كړد بايه و له دژى نهو چه مكه رابو هستانايه، نهوا "مه تين و هوگر و شم ملى ساكيك" نه يانده توانى نهو چه مكه و نهو پراكتيكه ته شمنه پېده، نهو كاته هينده ته خريباتيش رووى نه ده دا. نه مه گورزيكى كوشنده لى ته فكه گر دا، پيشه نكايه تى و گهر يلايه تى خراب كړد، فهرانده يى و شمرفاني تى شيواند، نهو كارى سر و ك به رپوه دمبرد هه مووى قالا دمرخست، ته فكه رى به پچه وانه لى راستينه لى خوى نيشاندا. نه گهر پاشان ته فكه ر به "تيروريزم" تومه تبار كرا و سر و ك به "تيروريزم" تومه تبار كرا، هوكارمكه لى نهو پراكتيكى چه ته گهر ييه يه. بهرپرسيارى سرمكه نهو پراكتيكش "بۇتان" و "نېبويه گر". "هوگر و مه تين و شم ملى ساكيك" و نه وانه له پراكتيكدا نهو چه مكه يان پيكده هينا. "نېبويه گر" پاشان چووه نه يالمت (هه ريم) لى گارزان نهو چه مكه و نهو پراكتيكه لى له وېش بلاو كړد مووه و پيشخست و به هيزى كړد، "شم ملى ساكيك" لى چووه نامد و نه رزروم و نهو شوپانه نهو چه مك و پراكتيكه لى پيشخست و به رده وامى پيدا.

تا پيش نه وى "كؤر جه مال" و چه ته كانى ديكه، نهو چه مكه چه ته گهر ښتيه له ناو ته فكه رى نيمه دا پيشخه و بلاو يكه نه ووه و پرمنسي لى ته فكه ر تيك بدن، تا نهو كاته ته فكه رى نيمه زؤر خاوېن و پاك بوو، چه مكى وهك فيوداليتى، بيلانگيريتى، ته سفيه گهر ښتي و.... شتى به مجؤره زېده له ناو ته فكه ردا نه بوو. نيدى نه مه لهو چوار چه ته يوه ده ستپي كړد و ته فكه ريان پيس كړد، له زؤر رووه و ته فكه ريان له بناخه لى خوى دمرخست، له مهش دووژمن زؤر سوو دمه ند بوو، نه مه ته خريباتيكى مه زنى له ناو ته فكه ردا دروست كړد. هه رپويه ته فكه ر رخنه لى زؤرى له "كؤر جه مال" گرت و سزى دا، دواى نه مهش رخنه لى لهو كه سانهش گرت كه نوپنه رايه تى نهو چه مكه دمكه ن.

سر و ك بېنى كه نهو چالاك يانه لى له (۱۹۸۷) دا له دژى گونده كاندا، به بيانووى نه وى گوايه "چه ته و سيخوړن" روو دمه ند، هيج په يوه ندييه كى خوى به خه تى ته فكه ر مووه نييه، نهو چالاك يانه ته خريباتيكى مه زن دروست دمكه ن و دووژمنش سوو ديكى مه زنى له مه ده بېنى... سر و ك زؤر رخنه لى له مه گرت. نيمهش له سر نهو بنه مايه له (۱۹۸۸) دا كؤبوونه مويه گمان له جياى "پرو" ساز كړد و نيمهش رخنه لى نهو چه مكه مان

کرد. لهمنجامی نهو کۆبوننهیهودا من جوومه گۆرپهانی سەرۆکایهتی. سەرۆک بریاریدا نهوانه ههمووی رابکۆشیته لای خوی له نهکادیمیا. ئیدی "بۆتان، مهتین، شهمنین، ساری باران" و ههرکەسیک که خاومنی نهو چه مکهن و نوینه رایهتی دهکهن، خواستی بچنه نهکادیمیا لای سەرۆک. داواي "بۆتان"یشی کرد، تهنیا "ئهوبهکر" لهنیو نهوانه دا مایهوه. سەرۆک لهکۆتایی سالی (۱۹۸۸) و سهرمتای (۱۹۸۹) دا تهواوی نهو شیکردنهوانه پێشخستبوو لهسهر چهته گهریتهی و سوپایبوون و فهرمانداریتهی بوون. سەرۆک لهمیانهی نهو شیکردنهوانه دا خواستی چه مکی چهته گهریتهی بهتهواوی لهناو تهفگهردا مهحکوم بکات و خهتی تهفگهر له گهریلادا و لهپێشهنگایهتیدا بالادهست بکات.

ئیدی نهو کاته "بۆتان" و نهوانه گووتیان: "ئیتز ئیمه تیگهیشتهین" و بهئینیان دا که نهو چه مکه لهنیو تهفگهردا نههیلن، بۆ نه مهش دهرهفت و شانسیکی خواست، سەرۆک نهو دهرهفتهی به "بۆتان" دا و "بۆتان"ی رهوانهی ولات کردوه، بۆ نهوهی لهولادتدا کۆنفرانسیک سازیکهن و لهو کۆنفرانسهشدا نهو چه مکه بهتهواوی مهحکوم بکهن، ههر کهسیکیش نهو چه مکهی پێشخستبوو بکهوێته ژێر لیکۆلینهوه و سزای نهوانیش چیه بهدادگا دهستنیشان بکریته. سەرۆک نهوانهی دیکهشی له نهکادیمیا هیشهوه. تهنیا "بۆتان"ی نارد. چونکه "بۆتان" بهئینی دا. ئامانجی سەرۆک چیبوو؟ نهو کۆنفرانسه له ولات سازبهریته و بهو کۆنفرانسه خهتی چهته گهریتهی نههیلته، له گۆرپهانی نهکادیمیاشدا دهیخواست لهریگهی پهروهردهوه کادیران بهتهواوی لهو چه مکه دوور بختهوه، تاکو بتوانیته نهنجامگیر ببیته.

بیگومان چهتهکان "شهمنین، مهتین، ساری باران، هۆگر و بۆتان" بینیان که سەرۆک زۆر بهجیدی دهجیته سهر نهو چه مکه و سهر نهوان. واتا سەرۆک بهبریاره بۆ نهوهی لیبرسینهوه لهگهڵ نوینهرانی نهو خهته بکات. نهوانه چییان کرد؟ نهوانه ههولیان دا بۆ نهوهی سەرۆک ههلا دهربخهن و خویان بالادهست بکهن. لهلایهکهوه راستینهی خویان شاردوه بۆ نهوهی سەرۆک و تهفگهر بخهلهتینن، لهلایهکی دیکهشهوه نهو کارهی سەرۆک بهنهنجامی گهیاندهوه ههولیاندا بهتهواوی ههلا دی دهربخهن، نهمهیان بهبنهما وهرگرت.

له ولات، له جیای ته حتمه پش (۲) دا کونفرانسیک سازدرا، کونفرانسکه له ژیر بهر پرسیاریتی "نموبه کر" و "بوتان" نهمامدرا، پیوستبوو لهو کونفرانسدا چته گهریتی مه حکوم بکریت و خه تی تمقگر بالادست بییت. نهوانه ی خمتی چته گهریشیان پیشخستوو و تهریباتیان نهمامداوه حیسابیان لیپرسن و لیپرسینه و هیان له گه لدا بکن، که چی "بوتان" و "نموبه کر" جیان کرد؟ چوون "هؤگر" یان خه لات کرد. واتا خه تی چته گهریتی یان خه لات کرد، چونکه "هؤگر" باش نوینه رایه تی چته گهریتی کردبوو، له بری نه وه ی مه حکومیان بکردایه و حیسابیان لیی بپرسیایه، ته و او به پیچنه وانه ی نهمه خه لاتیان کرد، گویه "هؤگر" سرکه وتوو، بؤچی خه لاتیان دا به "هؤگر"؟ چونکه نه وان له که سی "هؤگر" دا خه لاتیان دا به خودی خویان !! له وانه یه نه یان تانوی بییت بیدن به خویان، دایان به "هؤگر"، خه لات کردنی "هؤگر" خه لات کردنی خه تی چته گهریتی یه. هه لته ته نه وه ی له دزی چته گهریتی بییت خه لات نادا به "هؤگر". که واته نه وانه له بنجینه دا خویان نوینه رایه تی نه و چمه که یان دمکرد، بؤیه خه لات دمدن به "هؤگر"، نهمه به و واته دهات.

بؤیه نه و کونفرانسه نه و نامادمارپیانه ی سرؤک کردبوو به ته و او ی پووجه لیان کردوه که له ماوه ی چهنین مانگدا سرؤک پیشخست و "بوتان" ی نارد بؤ ولات، که له ولاتدا بییت به هیژ و وزمیه ک، که چی هه موو نه و نامادمارپیانه ی سرؤکیان فالادهرخست. خواستیان له و کونفرانسدا به ته و او ی خه تی چته گهریتی زال بکن. خه لات کردنی "هؤگر" به و واته دهات. بیگومان کاتییک که سرؤک سهارمت به کونفرانسکه زانیاری پیگه یشت، نه و کونفرانس ی رتکردوه و گووتی: "نیمه چته گهریتی په سند ناکه ی" کاتییک که بینیان سرؤک له دزی نه م خه ته به بریار و شیلگریانه رادوه ستیت و ته سلیمی نه و خه ته یان نابیت. نیر بیران له وه کردوه که سرؤک له ناو بیه نز نهمجاره نه و حیساباتانه یان کرد. نیدی سهر دتا له گوره پانی نه کادیما (له دؤلی بیقاع) دا هه فال حه مزه (حه سن بیندال) یان شهید کرد. هه فال "حه سن بیندال" هه م پاریزوانی په که می سرؤک بوو (بهر پرسیاری دهسته ی پاراستنی سرؤک بوو)، هه میش "نامه بر" ی سرؤک بوو، نه و هه فاله یان کوشت و ویستیان بیخنه چوارچیوه ی رووداوی له دهست دمرچوون (هه زاو هه دهر) دوه. به لام هه ندیک

ههځال نه و تاوانه يان بينيښو، يهكسر دمچن به سهرؤك دهلتن: "نمه قهزا نييه، بهلكو بهدستى فلان و فيسار كوژراوه، نييمه بهچاوى خومان بينيمان كه سېره (نيشان) يان ليگرت و كوشتيان" سهرؤك دهلتن: "مادام وايه نهوانه يهكسر بگرن و بيانخمنه ژېر ليكولينه ووه" نيتر نهگهر ههځالان نه و تاوانه يان نه بينيښايه و به سهرؤكيان نهگووتبايه و سهرؤكيش نه و تهدييرانه ي وهرنه گرتبايه، نهوا له ههنگاوى دووه مېشدا سهرؤكيان تهسفيه دمكرد. چونكه پيوستبوو سهرمتا ليپرسراوى دهسته ي پاراستنى سهرؤك بكوژن، پاشان خويان بگه يه نننه سهرؤكيش، يو هم مهبهسته ش "حهسمن بيندال" يان كرده نامانچ، نهگهر نه و كاته سهرؤك تهسفيه نه بوو، نهوا له بهر نه مه بوو. نه و كاته له راگه يانندن و چاپه مهنه يه كانى توركياش نووسرا كه "ئاپو كوژراوه"، پاشان كه بينيان نهكوژراوه گووتيان: "ليپرسراوى دهسته ي پاراستنى نه و كوژراوه". نه مه راست بوو، مهسه له كمش به و شيويه بوو. خواستيان سهرؤك تهسفيه بكهن، چونكه بينيان كهوا نهگهر سهرؤك تهسفيه نه كهن، نهوا ناتوانن خمتى خويان زال بكهن. سهرؤكيش دمخوازيت ليپرسينه وه له گهل خاوهنى نه و چهكه بكات و حيسابى لى بخوازيت، له بهر نه و هويه خواستيان سهرؤك تهسفيه بكهن. ئيدى سهرؤك تهديري و مرگرت، نه و همولى تهسفيه كرنه نهنجامگر نه بوو. دوايى سهرؤك سهركونه ي نه و خمته و نوينه رانى نه و خمته ي كرد. "مهتين" سزادرا، پاشان "سارى باران" و "هؤگر" ههلاتن، "شهملين" يش كهوته ژېر ليكولينه ووه، چه ندين جار كهوته ژېر ليكولينه ووه، بهمشيويه رى له تهشه نه كرنى نه م خمته گيرا. بهلام بهمخواوى كاريگه ريه كه بهلاوه نه را. پاشان ديسان سهركونه و رخنه ي "بوژتان" و نهوان كرا، پيش كوڅگره ي چوارممين "بوژتان" و "لهبويكر" و نهوانه مان هه موويان بى نهر كرد، له بهر نه وهى چه ته گهر يتيان پيشخستبوو، راستينه ي گهريلا و خمتى تهفگهريان شيواندبوو، تهخريباتيان نهنجام دابوو، بويه نهر كمان له هه موويان و مرگرتوه و كهوته ژېر ليكولينه ووه، بهمجوره كوڅگره ي چوارممين سزادا، نه و چهكه ي "چه ته گهر يتى فيوداليتى - پيلانگير" مان مه حكوم كرد. بويه نييمه بو پاريزوانانى گوند (جاشه كان) بهمانامه مان دهر كرد و بانگه وازيمان لهوان كرد كه؛ چيدى دووزمنايه تى نييمه نه كهن. بهمشيويه كه چه ته گهر يتى ناوخوييمان هه نديك

بېهیز کرد، چته گهریټی دمرهوی نیمهش بېهیز بوو. ئیدی تهفگر هندیك ههناسهی ههلمزی. بویه نهگر نیمه رهنه و سرکونهی چته گهریټیمان نه کردبایه، نهوا مسوگر نهو پیشکوتنه روویان نه ددها که لهسالی (۱۹۹۰) به دواوه نهجامدران، نهک هر نه مه، به لگو تهفگر به تهواوی دهکوته دهست چته گانه وه. به مشیویه تهفگر کوتایی پیده هات و ته خریباتیکی مه زنیش رووی ددها...

نهو چه مکهی چته گهریټی و نهوانهی نوینه رایه تی نهو خته چته گهریټیه یان ده کرد هیچ په یوه نندییه کان له گهل جورمکانی دیکه ی ته سفیه گهریټی هه بوو له دمرهوه...؟

په یوه نندیان هه بوو یان نه بوو نه مه زنده گرنه نییه، هه لبه ته بناخه ی نهو چته گهریټیه و نهو کولتووره ی چته گهریټی له کوردستاندا به هیزه، له پشت جیگر کردنی نهو کولتوورمش خودی دهولته تی تورکیا هیه. هه میشه نهو کولتووره ی به زیندووی هیشتوته وه و هانیدمات و به هیزی دمکات. نهگر له جفاکی کوردا چته گهریټی و نه شقیایه تی (یاخیگهریټی) به هیزه نهوا نه مه په یوهسته بهو راستیه وه. نهوه ی له نیو پارتیشدا پیکهاتبوو رهنه گانه وه و ناکامی نه مه بوو. هر هه مان کولتووره و جاریکی دیکه له نیو پارتیدا زیندوو ببوو وه.

هه لبه ته خودی "گور جه مال" بهرله وه یته ریزمکانی نیمه وه خو ی نه شقیای (یاخی) بوو، چند که سیکی کوشتبوو، له ناوچه ی "سیرت" و "ماردین" له چیا ده زیا. ته نگه تاویش ببوو، ته نانه ت نه یده توانی وکو پشان نه شقیایه تیش بکات. ئیدی دهولته تیش که وتبوه جموجوله وه، چونکه تهفگری نیمه هه بوو، نه یده توانی بهر دهوامی به نه شقیایه تی خو ی بدات و بزیت. نه شقیایه تی نیعتباری خویشی نه ما بوو، چونکه تهفگری شورشگیر سهریه لدا بوو، له ناو گه لدا نیعتباری شورشگیران په یدا ببوو، بویه نهویش تهفلی نیمه ببوو. نهو کولتوور و چه مک و شیوه ژیا نه ی چته گهریټی زور به هیز له ودا هه بوو. پارتیمان زور راوهسته ی له سر کرد و توانستی

پیدا، ههنگاوی دههاوێشت، ههندیك ههنگاویشی لهم رووهوه هاوێشت. بهلام بهتهواوی خۆی لهو کولتووهره رزگار نهکردبوو. کاتیك دهستپۆیی و بهرپرسیاریتیکی کهوتهدهست، جاریکی دیکه نهو کولتووهره لهودا زیندوو بۆوه و گوزارشتی لیكردهوه. واتا "کۆر جهمال" چهك و کولتووهری چهتهگهریتی لهناو تهفگهردا لهبههر نهه هۆیه بهرهپیدا، چونکه بناخه و رمگیکی نهو کولتووهری تیدا ههبوو. مرۆقی کوردیش لهم کولتووهر بهدووهر نییه. داگیرکهراو نهو کولتووهریان بهکۆمهلگاداوه، نهو کولتووهره لهناو کۆمهلگادا بههیزه. بۆیه "کۆر جهمال" یش خیتابی نهو کولتووهره و کهسیتییهی دهکرد. لهکیدا نهمهی بیینی خیتابی نهوانی کرد و نهوانی دهمایهپیش. زیدمتریش له "شهملین ساکیك، تۆپال مهتین و هۆگر" دا بیینی و نهوانهی دهرخستهپیش و نهوانهش دهستپۆیی و توانستیان له "کۆرجهمال" وهرگرت و چهمکی "کۆر جهمال" یان بۆ خۆیان بهبنهما وهرگرت...

لهسالی (1988) دا تهفگهری کورد لهباشووردا دووچارى شکستیکی مهزن هات، نهو کاته ههلوێست و نزیکبوونهوهی تهفگهری (PKK) لهبهرامبههر نهو شکسته و هیزهکانی باشوور و نهو کۆچهرییهی نهو کاته لهناکامی پرۆسهکانی نهنفالدا روویاندهدا چیوو و نهو وانه چۆن شیدهگرانهوه...؟

کاتیك که ئاگر بهستی نیوان ئیراق - ئێران دروست بوو، نهو کاته ئیمه مهزهندهی نهوهمان دهکرد که رژیمی ئیراق هیرشیکی مهزن بکاته سههر باشووری کوردستان. بۆیه ئیمه لهنیو خۆماندا لهسههر نهو بابته چهند کۆبوونهومیهکمان سازدا، بۆ نهوهی بزانیان دهتوانین چیبکهین؟ نهگهر هیرشیکی مهزن بکریته سههر باشوور ئایا بهرخۆدان دهکریت یان نا؟ نهگهر ببیت باشه و ئیمهش دهتوانین پشتگیری لیبهکهن، نهگهر بهرخۆدان نهکریت لهوانهیه گهل لهباشوور کۆچهری باکوور ببیت، پێویسته ئیمهش بهگوێهری نهمه تهدیهری خۆمان وهربگرین، نهگهر نهو خهلهک کۆچههر ببیت نهو پێویسته هاوکاریان بکریت و بهریشان نهبن و دالده بدرین. وهکوتریش نهگهر هاتنیکی

بهمجوره و شکستیکي بهمجوره رووبدات نهوا کاریگهري خوی لهسر کوردی باکووریش دمکات، کاریگهري لهسر نهو بهرخودانهی کهوا لهباکووریش همیه دمکات. بۆ نهومی کاریگهريیهکی خراب لهسر گهل و تهفگهر دروست نهبیټ، پیویسته ئیمه گهل و کادیران بۆ نهو نهگهره ناماده بکهین، کۆبوونهوه لهگهټیاندا سازبدهین. بۆ نهومی نهگهر شتیکی وهها روویدا، ناگادار بن و بزائن و لئی تیڤگهن و واتای بدهنی، تاومکو لهگهل خویدا شکستیک دروست نهکات. ههروهها بیرمان لهومش کردموه که داخوا مرؤف دمتوانیټ هاوکاری نهوانه بکات که بهرخودانی دمکهن و جاریکی دیکه بهرخودانی پیښیخات؟ لهو کۆبوونهوهیهی خۆماندا لهسر ههموو نهگهرهکان راوستهمان کرد و گفتوگومان لهسر نهو بابهمانه کرد.

ئیمه لهو کۆبوونهوانهی خۆماندا گهیشتییه ههنډیک بریار. لهسر بنهمای نهو بریارانه ههفالان له ههریمی بۆتاندا دمستیان بهسازدانی کۆبوونهوه بۆ خهټک کرد و بۆیان باس کردن که؛ ئیدی شهری ئیران - ئیراق راوستاوه، لهوانهیه رژیمی ئیراق هیرش بکاته سهر باشوور، لهوانهیه بهرخودانیش سهرنهکهویټ و کۆچرموی خهټکی باشوور رووبدات. ئیدی نهگهر کۆچکردنیکي بهمجوره رووبدات نهوا پیویسته گهل هاوکاری برای خوی بکات، خاوهنداریټی لیټکات، پیویسته نهمه کاریگهريیهکی خراب دروست نهکات، ئیمه چپیکهین بۆ نهومی بتوانین نهمه بکهینه هۆکاری بهرخودانی مهزن لهباکوور، تهناهت لهباشووریش بتوانین بهرخودانیک پیښبخهین. لهسر نهو مهسهلانه ئیمه ههنډیک کۆبوونهوهمان لهناو گهلدا سازکرد. بیگومان نهو کۆبوونهوانه کاریگهري خوی لهسر گهل دمکرد، واتا ئیمه گهلان ههنډیک ناماده دمکرد، بۆ داهاووو.

ئیمه چووینه ناوچهی "ئولودهره" گووتمان دهربازی باشووریش دمبین، بۆ نهومی ههنډیک پیښمههرگهش ببینین، ههنډیک خهټکی گونڊیشمان دمناسی لهباشووردا و پهپوهنڊیمان لهگهټیاندا ههبوو، گووتمان: "با نهوانه ببینین بزائین نهوانه چۆن بیر دهکهنهوه؟ لهروهشیکی وههادا بهرخودانی دمکهن یان نا؟ لهئیمه چی دهخوازن؟ ههروهها بهوان دهټیین که؟ ئیمهش لهههموو روویکهوه لهپشتیوانی ئیوه داین... کاتیټک ئیمه لهناوچهی "ههفتانین" دهربازی باشوور بووین، ئیمه ههفالانمان نارد لهو گونڊنشینانهی دهمانناسین، ههفالان چوون و گهرانهوه و گووتیان: "لهو گونڊانه

عەسكەری ئێراقی ھەبە " ئێمە سەرھەتا باوەرمان نەدەکرد. ھەمەلانی كۆنسەرھە (مەلەبەت)ی عەسكەری ئێراقیان ھێنا، ئەو كاتە ئێمە كەوتینە دوودلیەو. بۆیە گووتمان: " با تەبیری خۆمان وەربگیرین، چونكە شەو بوو، با تا سبەی راوەستین بەیانی لەدۆخەكە تێدەگەین. چونكە گووتیان: " ئاگریشان لەگوند بەرداوە و دەیسووتێن " بوو سبەی سەیرمان كرد بەراستی عەسكەری ئێراقی ھەموو شوێنیكی گرتوو. واتا ئەو كاتە تێگەشتین، كە ھێرش كراوە و بەرخۆدانیش زێدە نەكراوە و خەلكیش دەرەزای لای باكۆور بوونە. ئێمە ئەو كاتە زانیان كە ھێرش كراوە. بێگومان ئەو رۆژە ماڵنەو، عەسكەری رژێمی سەددام تادەھات لەئێمە نزیك دەبوونەو، ئێمەیان بینی، تەنانت لەنیوانی ئێمە و ئەواندا شەپكی بچوو كیش روویدا، رۆژی دوایی كە دەرەزای لای باكۆور بووینەو، كە خەلكمان لەوئێ بێنی بەئێمەیان گووت: " پێشمەرگە و گەل ھەموو ھاتوون و دەرەزای باكۆور بوونە " ئیدی شتێكی كە ئێمە پێمان بکرا بایە زێدە نەماوو، گووتمان: " تۆ بێتی كەسانێك ھەبەن بخوازن بەرخۆدان بكەن؟ ئەگەر ھەبەن ئەو ئێمە دەتوانین ھاوکاریان بكەین " ئێمە كەسی بەمچۆر شەمان نەبینی. ئەو كاتە ھەندێك كۆری گەنجان بینی، خەلكی ھەریەمی بادینان بوون، ئەوانە دەیانگووت: " ئێمە دەخوایین بەرخۆدانێك پێشبخەین " بەلام نەیاندا خواست ئەو كاتە تەفگەرێك بەناوی باشوور ئاوا بكەن، ئەوان دەیانگووت: " ئێمە دەتوانین تەفلی (PKK) ببین و لە باكۆوردا كەین، پاشان لەباشوور بەناوی (PKK) وە دەتوانین بەرخۆدانێك پێشبخەین " ئێمە ئەو گەنجانەمان وەربگرت، گووتمان: ئەوانە ئومێدێك، با لەناو ئێمەدا ھەندێك لەئێمە تێبگەن، پاشان مەرۆف دەتوانێت روویان بداتە باشوور و پێیان بێت كەوا ئێمە تەفگەرێكی دەتوانین لەباشووریش كار و خەباتێك پێشبخەین، ئەوا باش دەبێت، چونكە بەمشێوەیە لەباشوور خەبات نەكریت باش نابێت، بە سالانە لەباشوور گەلەكەمان شەپ كێدوو و رەنجی مەزنی داوە، بە كۆمەڵكۆزی و ئەشكەنجەیی مەزندا تێپەریوە، ئەگەر باشوور ھەروا بەبێ تەفگەرێكی بەخۆدانفانی بەیانی ئەو، باش نابێت. بۆیە ئامانجمان ئەو بوو ئەو گەنجانە بۆ باشوور ئامادە بكەین. ئێمە ھەلوێست و نزیكبوونەو میەکی بەمشێوەیەمان ئەو گەنجانە كرد.

PKK میژوړېك له ناگر

بېگومان نه و کاته؛ رېك لمدوځيكي بېمجوړمدا، له نهوړوپا "حوسین یلنرم" و نهوان له دژى تهفگهر دستيان بهجموځولتيكى تهسفیهگهریټى کرد، "حوسین یلنرم" و نهوانه خوږيان راگهياند كه گوايه " نیمة نوږنهراپه ټى PKK دمكهين، نیمة PKK پين" وانا دياربوو كه؛ نهك تمنا تهفگهرى كورد لهباشوور تهسفیه بكه، بهلكو دهخوازن لهباكووريش تهفگهرى كورد تهسفیه بكه، پيلانيكى ومها هاوبهش داريژرابوو، ورك كونسپټيكي هاوبهش دايانپرشتبوو. نهوانه چ حيساباتيك دهكهن؟ وا مهزندهيان دهكرد كه؛ " نهگهر تهفگهر لهباشووردا شكست بهيټيت، نهوا لهرووى مؤرالهوه كاريگهرى لهسهر باكووريش دهكات، رېك لهو كاتهدا نهگهر زهبريشمان له (PKK) دا، نهوا دمتوانين تهفگهرى باكووريش تهسفیه بكهين. " كونسپټيكي بېمجوړميان بهرپوهدمبرد. بويه دهولمتى توركي ههم نؤپهراسيؤنى سهربازى مهزن و فراوانترى كرد، ههميش له نهوړوپا "حوسین یلنرم" و نهوانه جموځولتيكيان له دژى سهرؤك و تهفگهر دستيپكرد، بېمشيويه تهفگهر پارچه پارچه بكه و تهسفیه بكه.

بېگومان نیمة له دژى نهومش راوستاين، نهو جموځولهى "حوسین یلنرم" و نهوانه دميانخواست پهرى پيبدن و تهفگهر پارچه پارچه بكه و تهسفیه بكه، له دژى نهومش راوستاين و بيكارىگهرمان كردن. نهمهش واكرد شكستهكهى باشوور و جموځولهكهى "حوسین یلنرم" و نهوانهش زيده نهمجامگير نهبيټ و تهفگهريش گورزى بهرنهكهوت.

ئيدى نهگهر پيشر مهزندهمان نهكردبايه و لهم رووهوه نامادهكاريمان نهكردبايه نهوا لهوانهبوو كاريگهرى خرابى دروست بكرديبايه، لهوانهبوو (PKK) ش لهباكوور گورزى بهركهوتبايه. تنانته لمبر نهوهى پيشر لهناو گهلدا كؤبونوهومان سازدابوو، كه ميك لهرووى سايكؤلؤزيهوه گلمان ناماده كردهوو، كاتيک لهباشووردا نهو شكسته روويدا و ميللهت و پيشمهركه دمربازى باكوور بوون. گهل باومرى زياترى بهتهفگهر كرد، بويه دميانگوت: " پيش دوو سى مانگ نهوميان به نیمة گووت و نیمة زيده نهو شيمانهيهمان دانهدهنا و باومرمان نهدمكرد، بهلام قسه و مهزندهميان راست دمرچوو، كهواته پيشهاتهكان دمين، پيويسته مرفؤ به (PKK) باومر بكات، ههرجييهك دمبيژيت راست دمبيژيت" بويه باومرى گهل به (PKK) توكمه و بههيتر بوو...

هەمیشە روو له ولات...

باستان لەتەسفیه گەڕێتی کرد له ئەوروپا، لەسەرەتای تێکۆشانی تەفگەر مەودە تاوەکو سالانی نەو دەدەکان، خەبات و تێکۆشانی (PKK) بەگشتی له گۆڕمپانی ئەوروپا چۆن بوو و له چ ئاستێک دابوو؟ گەلە کەمان له پەناھەندەیی له ئەوروپادا گەیشتە چ ئاستێکی ھوشیاری و رێکخستنی و تێکۆشان؟. ھەم لەبەرەمبەر دووژمن و ھەمیش لەبەرەمبەر ئەو جموجۆلە تەسفیه گەڕیەیی له ئەوروپا بەرپۆوە دەچوو چۆن ھەلۆیستی نیشان دەدا...؟

کار و چالاکى ئێمە له ئەوروپادا سەرەتا خۆی بۆخۆی پێشکەوت، ئەو خەباتەى ئێمە له باکوور پێشمان دەخست کاریگەری لەسەر گەلە کەمان له ئەوروپاش کردبوو، ھەندیک لەو کەسانەى ئەم تەفگەرە میان باش دەبینی و خۆیان نزیک بەم تەفگەرە دەزانى، لەوئ لەژێر ناوی تەفگەر مەودە ھەر بۆخۆیان دەستیان بە کار و خەبات کردبوو. واتا ھیچ پەيوەندى ئێمە لەگەڵ ئەوانەدا نەبوو، کار و چالاکىیەکی وەھا رێکخستنی نەبوو، کادیرائی ئێمە لەوئ نەبوون و کەسیشمان نەناردبوو، ھەندیک کەسى ولاتپاریز لەژێر کاریگەری تەفگەرەدا بوون، کە له باکووردا تەفگەر جموجۆل و خەباتی دەکرد، ئەوانیش بەخۆیان بەناوی تەفگەر مەودە دەستیان بەخەبات کردبوو. ئێمە نەماندەزانى کار و خەباتیکی بەمشێومە دەکریت، تا سالی (١٩٧٩) کە سەرۆک چوو گۆڕمپانی لوبنان، کاتیەک کە

سەرۆك لهكۆتایى (۱۹۷۹) دا چوو له بونان لای فهلهستینییهكان، لهوئ ههندیك توانستی ئافراندا و ههندیك لهكادیسانی نارد هه ورپا، نهو كاته سهرۆك بیستیووی كه له نهوورپا ههندیك كار و خهباتی وهها ههیه، خواستیووی پهیومندی لهگهڵ نهوانه دا بهستی، نهو كاته كادیسیکی ئیمه ههبوو، له شهردا لهگهڵ تورکیا بریندار ببوو، نهومان به قاجاخی دهرخستیووه گۆرمپانی لوبنان، سهرۆك نهوی نارد هه ورپا، كه ههه لهوئ بریندار ی خوی باش تیمار بکات، هه میش لهوئ بهو كار و خهباته ی بهناوی تهفگهر مه دهكریت پهیومنیدار ببیت و ئیدی نهو خهباته له ژیر چاودیتری تهفگهردا پیشكهوت. چونكه بهناوی ئیمه شت لهوئ دكریت ئیمه نازانین چ دكریت و تا چهند راسته؟ بۆیه خواستمان پهیومنیان لهگهڵ بهستی. نهو كاته پهیومندی ئیمه لهگهڵ نهو ولاتباریزانه دروست بوو. سالی (۱۹۸۰) بۆ یهكهمجار ههتائیكمان نارد هه ورپا و لهوئ دهستمان بهكار كرد. كاتیك نهو ههتاله چوو لهوئ ههندیك زهمینه ی خهباتكردن دروستبوو، بهلام زیده ریكخستهكراو نهبوو، لههه موو روویكیشه وه تهفگهریان نه دهناسی. بهگشتی، به پراكتیك كه میکیان ناسیبوو، بهمشیمیه ههواداریان بۆ تهفگهر دروستبوو، خۆیان بهخۆیان بهناوی تهفگهر مه دهكر. ئیدی موداخله ی تهفگهر بۆ نهوورپا وهها كرا و كار و چالاکی ئیمه بهریكخستنی پیشكهوت، سهرمتا لهوئ بهخهباتی كۆلتووری دهست بهكار و چالاکی كرا. نهو كار و چالاکییه كۆلتوورییه تهفگهری لهوئ فراوانكرد و بووه بناخه ی خهبات لهوئ. كار و چالاکی ئیمه له نهوورپا له سه ر بناخه ی خهباتی كۆلتووری پیشكهوت، بووه خهباتی كۆلتووری، زهمینه ی نهو خهباتهش ههبوو و بههیز بوو، بۆیه ئیمه لهو زمینه ی مه دهستمان پیکرد و تهفگهر لهویدا شوینگیر بوو و پیشكهوتنیک به دیهات. ئیدی پاشان له سه ر نهو زهمینه یه كار و خهباتی ریكخستنی، سیاسی، دیپلوماسی پیشكهوت، تادههات نهو كار و خهباته فراوانتر بوو.

بیگومان پێش ئیمه چهپی تورك لهوئ بههیز بوون، پارت ه كوردییهكانی باكوور لهوئ بههیز بوون، بهتایبهتی "پارتی سۆسیالیست" كه ی كهمال بورهاتی. ههلبهته نهمانه تادههات بیهیز دهبوون و ئیمهش لهوئ بههیز دهبووین، پهیومندی نیوان كار و خهباتی نهوورپا بهكار و خهباتی ولاتیش دروستبوو، كار و خهباتی نهوورپا بهتهواوی رووی له

ولات كرد. له سمر نهو بنه مايه نهو كار و خهباته تادمهات پيشكهوت و بههيزتر بوو. همر كاتيک كار و خهباتی نهو روپامان كه ميک رووی خووی له ولات و مرگه پاند بېت، کيشی تیکه وتوو، ته سفیه گهری تیکه وتوو، همر کاتيک كار و خهباتی نهو روپامان رووی له ولات گردبیت نهو زور زیاتر ته فکر بههيز بوو و توانستی ته فکر زیاتر بوو و ته فکر پيشكهوتوو.

نیمه همیشه نهو كار و خهباتی نهو روپامان به ولاته به یووست کردوو، ناراسته کیمان همیشه رووو ولات کردوو. هم بؤ نهوی هیز و وزه له ولات و مرگرت، همیشه نهو پيشكهوتنه لهوی به دیهاتون، نهو توانستی لهوی نافرینراون بکهوتنه خرمتی ولات و ته فکر مهو. به مشیومیه یه گتر تهواو بکهن. دیالیکتیکی به مجورمان له گهل نهو خهباتی نهو روپا دروستکرد، بویه نهو خهباته تادمهات توکمه و بههيزتر دبوو، هم له ولات هیز و وزه و مرگرت، همیشه هیز و وزه به ولاتیش به خشی.

بیگومان لهو خهباته دا هندیك جار کیشه و گرفت دمرکه وتوون. کيشی "سه میر" و "داوود" و "یاقی" و نهوانه دروستبوو، خواستیان کهوا كار و خهباتی نهو روپا بخهنه دهمستی خوینانهوه، به ممش ته فکر بخهنه دهمستی خوینانهوه. ته فکریش موداخه لهی نهوی کرد و نهوی بیکاریگر کرد، که جموجولیکی به تهواوی ته سفیه گهری بوو. نهو جموجولانه بیان به مبهستی نهو بوو که ته فکر به تهواوی رابکیشنه نهو روپا و له نهو روپاشدا بیتویننهوه و بیکن به ته فکر یکی پناهه نده، وک چهپی تورک و پارتی کوردیه کانی دیکه. سه رۆک و پارتی له دزی نهو راوستان، هرچه نده له سالانی (۱۹۸۲-۱۹۸۳) دا هندیك ته خریباتیشیان گردبیت، به لام نهو جموجوله ته سفیه گهرایی ته سفیه کرد.

دواي نهو "حوسین یلدرم، کسیره، جعفر (علی چهتینس)" و نهوانه له نهو روپا جاریکی دیکه گرفتیان بؤ ته فکر دروستکرد، ته نانت نهو کاته "حوسین یلدرم" راشیگه یاند و گووتی: "نیمه (PKK) ین و ناپوشمان له (PKK) دمرکردوو" لیدوانیکی به مجورمیشی دا، ته خریباتیکی وها مهزنی کردبوو، له گهل نیستخباراته کانی نهو روپا نهو کارمیان پيشدهخت، نامانجیان نهو بوو کهوا نهو هه فالانهی په یووستی (PKK) ن

بەگرتنیان بدمن و بەگرتنیشیان دابوو. هەڤالان "عەباس" و "فوناد"یان بەگرتن دابوو، بۆ ئەوەی بۆشاییەك دروست ببێت لەبەرپۆمبەراییەتییدا و بەمەش بتوانن تەڤگەر بخەنە دەستی خۆیانەوه. تاکتیکێکی بەمجۆریان لەگەڵ دمزگا نیستخباتییەکانی ئەوروپا، بە ڤۆرسایی لەگەڵ نیستخباتی ئەلمانیا پەڕمو کردبوو. هەڤالان دەستگیر کرابوون لەسەر ئەو بانگەشەیی "حوسێن یلێرم" و ئەوان کە گووتیبووین: "ئیدی ئێمە (PKK)ین" و ئاتایا حیسابیان کردبوو کەوا ئەوروپا بەتەواوی لەژێر کۆنترۆڵی ئەوان دایە، دەتوانن خۆیان رابگەیهێنن، دەوڵەتیش لەپشت ئەوان دایە، هەلبەتە لەگەڵ دمزگا نیستخباتییەکانی دەوڵەتان ئەوروپا پێکەوه ئەو کارمیان کرد. بۆیە "حوسێن یلێرم" و ئەوان بەبێ ترس و حیساب دەرکەوتن. دەیانگووت: "ئیدی دەتوانین ئاپۆ بیکاریگەر بکەین" بەراستیش تەخریباتیکی مەزنیان دروستکردبوو.

بێگومان سەرۆکیش لەدژی ئەوان گەلی خستە تەڤگەر و جموجۆڵەوه. کاتێک کە گەلی خستە جموجۆڵەوه، ئەوانە هەڵاتن و روپشتن. ئیدی دیسان کار و خەباتی ئەوروپا لەژێر کۆنترۆڵی ئەوان دەرکەوت و کەوتەوه دەست تەڤگەر. لە ئەوروپادا بۆ ئەوەی تەڤگەر تەنگەتاو بکەن، ناوی تەڤگەر بزپێن، دەوڵەتی تورک و دمزگا نیستخباتییەکانی هەندێک دەوڵەتی دیکە پێکەوه کاریان کرد، ئیدی سەرمتا "ئۆلف پالە"یان کوشت و خستیانه ئێستۆی (PKK) وه. بۆچی "ئۆلف پالە"یان کوشت؟ چونکە بەراستی "ئۆلف پالە" دۆستایەتی بۆ تەڤگەری کوردی دەکرد، بۆ (PKK)ش دۆستایەتی دەکرد، تەنانەت ئەوانەبوو سەرۆک چووبایە سویدیش، سوید دەپخواست ئیقامەش بداتە سەرۆک و پەناھەندەیی سەرۆکیشی پەسند بکردبایە، چونکە قسە لەگەڵ سوید کرابوو، سوید گووتیبوو: "دەکرێت وابکرێت" بۆ ئەمە تەنانەت ئێمە وێنە سەرۆکیشمان ناردبوو سوید. و ئاتایا بەمجۆرە پەیموئەندییەکی باش پێشەدەکەوت. لەئاستی جیهانییدا "ئۆلف پالە" دۆستی تەڤگەرەکانی گەلانی ژێردەست بوو، زۆر ھاوکاری و دۆستایەتی ئەو تەڤگەرەکانە دەکرد، سەبارەت بەمەسەلە فێتنامیش لەدژی ئەمریکا رادەموستا، سەبارەت بە مەسەلە باشووری ئەفریقایش لەدژی دیمۆکراتیە فاشیست و ئاپارتاید راوەستا. و ئاتایا خاومنی هەلوێستی دیموکراتیانە بوو، بۆیە ببوو ئامانجی پیلانگیران، لەبەر ئەوەی لەدژی ئەمریکا رادەموستا، لەدژی فروشتنی چەك بوو

لەلایەن ھەندىك دەولەتەو، پاشانىش پەيوەندى و دۆستايەتى خۆى بۆ كوردان و بۆ (PKK) پېشەدەخست، ھەندىك دەولەت ئەمەيان بەمەترسى دەبىنى و بۆخۆيان كوردانە ئامانج و "ئۆلف پالە"يان كوشت، كە كوشتيشيان خستيانە ئەستوى (PKK)دەو. بەسالان ئەو تاوانە وەك لەگەيەك بە (PKK)وە لکینرا. بەمەش ھەنگاويکیان لەدزى (PKK) ھاویشت، مەبەستيان لەو ھەنگاودش ئەوہبوو كە بتوانن (PKK) لە ئەوروپا وەك ریکخراوېكى "تیرۆریست" رابگەيەنن و رى لەپېش (PKK) بگرن، رى لەپېش تەفگەرى ئازادپخواز بگرن، لەدواى كوشتنى "ئۆلف پالە"و، ئەلمانیا بەرېگەى "حوسین یلەرم، جەمەفر (ەملى چەتینەر)" و ئەوانەو دادگایى ھەفالانى لە دادگایى دۆسلدۆرف ئەنجام دا. ھەفالان "ەمباس" و "فوناد" و ئەوان دەستگيركران و بەگرتنيان دان، بۆ ئەووى ھەم بۆشايەك لە بەرپۆدەبەرایەتى تەفگەر دروست بکەن و بەمەش تەفگەر بىخەنە دەست خۆيانەو، ھەمیش بەم دادگايیە ئەو ھەنگاودى بە كوشتنى "ئۆلف پالە" ھاویشتبوويان زیاتر بەھیز و تۆكەمە بکەن و بەرەو پېشەووترى ببەن. چونكە ھەرچەندە كوشتنى "ئۆلف پالە"يان خستبوو ئەستوى (PKK)و، بەلام بەتەواوى نەیاندەتوانى بیکەنە مال بەسەر (PKK)و، چونكە ھىچ بەلگەيەکیان نەبوو. خواستيان بە دادگایى دۆسلدۆرف ھەنگاويكى ياسایى زۆر تۆكەمەتر بەاویژن، گوايە بەشیومەكى حقوقیش بەرپۆدە دەبەن، بۆ ئەووى ھەم تاوان و رمشەكوژى "ئۆلف پالە" بەتەواوى بکەنە مال بەسەر (PKK)و، ھەمیش ھەموو تەفگەر بەتەواوى لە ئەوروپا بکەنە "تیرۆریست" و لەوى تەفگەر زیاتر تەنگەتاو بکەن. ئامانجى دادگایى دۆسلدۆرف ئەمە بوو.

ھەلبەتە ئەو کاتە لەجیھاندا جەمسەرى سۆفییەتیش پەرشوبلاو ببوو، سۆسیالیزمیش گورزیكى كوشندەى بەرکەوتبوو و بى ئیعتبار ھیلرايوو، ريك ئەو دادگايیەیان لەو قوناخەدا بەرپۆمبەرد. وانا بەم دادگايیە دەیانخواست زەبرىكى مەزن لە (PKK) بىدەن، كەوا ئیدى (PKK) نەتوانیت لەناستى نیودەولەتیدا پەيوەندى ببەستیت و کار و جموجۆل بکات، بۆ ئەووى بتوانن لەرووى حقوقیشەو (PKK) وەك تەفگەرىكى "تیرۆریست" رابگەيەنن لەجیھاندا، بۆ ئەووى ھەموو كەسێك (PKK) بەمشيومە بىناستیت و تاكو كەس لە (PKK) نزیك نەبیتەو و بەمەش زەبرىك لە (PKK)

بوشینن. بېگومان هرچنده خواستیان نه مه له میانه ی دادگایی دۆسلدورف جېیه جی بکه، به لّام نه یانتوانی نه انجام گیر بېن. زور هه وئیان دا، به لّام له رووی حقوقيیه وه خویان زور تهنگه ناو بوون. چونکه هه قالاّن بهر خودانیکی مه زن و بهرگرییه کی مه زنیان کرد، راستی نه و دادگاییه جییه و چی نییه و نه و دادگاییه بۆجی سازدراوه و نه و دستگیرکردنه بۆجی نه جامدراون؟ هه قالاّن هه موو نه و مه سه لانه یان باسکرد و روونیان کرده و. پاشان ده ولته ی نه لمانیا نه یدمه توانی خوی له و دادگاییه رزگار بکات، که وته نیو دۆخیکی به مجوره و، له مه سه له ی "ئولف پالمه" شدا هه رچییه کیان کرد نه یانتوانی نه و تاوانه له سهر (PKK) ساخ بکه نه وه. ته نانه ت که وته نیو بنبه سستی شه وه. ده یانخواست له دادگایی دۆسلدورفدا نه و بنبه سستی نه هیلن، به لّام دادگایی دۆسلدورف خویشی که وته نیو بنبه سستی شه وه. بېگومان نه مه ناحه قییه کی مه زن بوو که واه بهرام بهر به (PKK) نه انجام دهدرا، زولمیک مه زن بوو. بۆجی نه و زولمه یان ده کرد؟ چونکه (PKK) ته فگهریک سهر به خۆ بوو، ته فگهری گه لی کوردی زولمیکراو بوو، له بهرام بهر زولمیک مه زن له نیو تیکووشان و بهر خوداندا بوو، له بهر نه وه ی نه ده که وته خزمه تی ه یچ که سیکه وه، راستینه ی گه لی کوردی دهرده خسته پروو، نه و زولمه ی له سهر کورد بهرپوه ده جیت ده سستی کی تی دا هه یه، ناشکرای ده کرد، هه م راستینه ی کوردستان و هه میش راستینه ی زور ده ولته ی ناشکرا ده کرد، نه وانه ی له مه دا زمرمه ند ده بوون نه یانده خواست که واه (PKK) نه و راستیانه زیاتر بخاته پروو، ده یانخواست ری له پیش نه مه بگرن و گورزی لی بوه شینن، بۆ نه م مه به سته ش زور هه وئیان ده دا. به لّام بیئا کام بوون.

نه و سیسته مه ی کوردستانی پارچه پارچه کرد و خستییه بن خزمه تی داگیرکه رانه وه، له بنجینه دا نه و سیسته مه بهرپرسیار بوو له هه موو نه و کۆمه لکوژی و نه شکهنجه و چه وسانه وه و له ناوبردنه ی له دزی کوردان بهرپوه ده جیت. نیدی (PKK) به تیکووشانی خوی راستینه ی نه و سیسته مه ی ناشکرا کرد، نه مه ش بۆ سیسته م مه ترسیدار بوو، سیسته میش نه یدمه خواست راستینه ی نه و بهرپرسیار پیتییه ی ناشکرا بکریّت. بۆیه ده هاته سهر (PKK)، نه و کوشتنه ی "ئولف پالمه" و دادگایی دۆسلدورف هه موو بۆ نه م

مهېسته بوو. دادگایي دؤسلدؤرھېش بئ نهنجام مايه وه، ههفالان دادگاييه كهيان قازانچ كرد، بؤيه نه يانتوانى تهفگهر مه حكوم بكهن.

دواى نهمه كاتيك كه نه مريكا موداخه لهى كه نداو و ئيراقى كرد، له سالى (۱۹۹۱) دا له نه مسادا "حېكمهت چمتين"ى ومزيرى كارى دمرهوى توركيya و "مام جهلال" كؤبوونه وميه كيان سازكرد، ئيدى له ناكامى نهو كؤبوونه وميه دا ريككهوتن، كهوا توركيya دان به پهرلهمانى باشووردا - كه پاشان ئاواده كرئت - بنيت، دان به ستاتؤى باشووردا بنيت، باشووريش (PKK) وهك "تيرؤريست" رابگه يهنيت. له سهر نهم بنه مايه ريككهوتن.

ئيدى نه وانه (PKK)يان بؤخؤيان به مه ترسيدار بينى، بؤيه پيكه وه ههولياندا كه (PKK) بيكارىگهر بكهن، چؤن بيكارىگهرى بكهن؟ نه گهر (PKK)يان وهك تهفگهر ريكي "تيرؤريست" راگه ياند نهو كاته دمتوانن(PKK)ش بيكارىگهر بكهن و بهرژه ومندييه كانى خؤشيان بپاريزن. له سهر نهو بنه مايه له گهل يه كتر ريككهوتن. له ناكامى نه وندا "مام جهلال" دواى نه ودى له نه مسا "حېكمهت چمتين"ى بينى و گووتى: "PKK تيرؤريسته". بيگومان نه مه بؤ (PKK) گورزيكى كوشنده بوو، چونكه نه وروپا ههرموو شتيكى ده كرد بؤ نه ودى (PKK) به "تيرؤريزم" مه حكوم بكات، به لام نه يتوانى نه مه بكات، نه گهر كوردك دمريكه وئيت و بليئت: "PKK تيرؤريسته" نهوا بؤ راگه يانينى نه ودى كه "PKK تيرؤريسته" ده بيتنه ههنگاويكى مه زن. نهو كاته دمتوانن ههر كه سيكيش قهناعهت پيئيتن. چونكه نه وه كورد خؤى واده ليئت: "PKK تيرؤريسته" بؤيه نهو ئاخافتنهى "مام جهلال" ههنگاويكى مه زن بوو بؤ نه ودى (PKK) له هه موو نه وروپا به تيرؤريست رابگه يهنريت. له بنه رهتيشدا سووديان لهو ليوانه ومركرت، بؤ نه ودى بتوانن (PKK) به "تيرؤريست" رابگه يهنن. نه مه له بنچينه دا ئامانچ و داخوازي دموئهتى توركيya بوو، دموئهتى توركيya بينى كهوا تاديئت تهفگهرى (PKK) مه زن ده بيت، چؤن ريگيرى له مه بكات؟ به ئيمكانيه تى خؤى نه يدته وئوانى نه مه بكات. ئيدى له گهل (ى ن ك) و (پ د ك) په يوه ندى خؤيان دروستكرد، له سهر نهو بنه مايه ي پيكه وه (PKK) بيكارىگهر بكهن ريككهوتنيان نه نجام دا، تاكو بتوانن پيكه وه له دزى (PKK) رابوهستن. تاكتيكى توركيya چيبوو؟ تاكتيكى توركيya نه مه بوو: "به (ى ن ك و پ د ك) هيرش و

پهلاماری (PKK) ددهم، بهرینگی نهوانهوه گورز له (PKK) دموشینم، که گورزم له (PKK) ومشانند، نهوا دمتوانم بهناسانی کونترولی خوّم لهسهر (ی ن ک) و (پ د ک) بکهّم و تهواوی تهفگهری کوردان بیکاریگهر دهکهم". حیسابی دمولتهی تورکیا ومها بوو. (ی ن ک) و (پ د ک)ش پهیومندی خوځیان لهگهل تورکیا دروستکرد، چونکه تورکیا دهخوازیت گورز له (PKK) بومشینیت، بؤ نهوهی گورز له (PKK) بومشینیت هاوکاری (ی ن ک) و (پ د ک)ی کرد، رینگهی تورکیای بؤ نهوان کردهوه، پاسهپورتی سووریان بهوان دا، رینگهی دونیایان بؤ کردنهوه، پشتیوانی سیاسی لهوان کرد، به عهسکهری و نابووری هاوکاری کردن، (ی ن ک) و (پ د ک)ش لهو پهیومندی و هاوکارییه زور سوودمهند بوون و خوځیان پئ بههیز کرد. ههر که تورکیا دمیخواست (PKK) تهسفیه بکات بؤی نهجامگیر نهدمبوو، که نهدمبوو، زیاتر و زیاتر هاوکاری (ی ن ک) و (پ د ک)ی دمهکرد، (ی ن ک) و (پ د ک)ش بهمه روژ بهروژ بههیز دموون و ئیبراز دموون.

لیرمدا تورکیا نهگهیشته ههموو نامانجهکانی خوځی، بهلام گهیشته ههنلیک له نامانجهکانی؛ (PKK)یان لهجهاندا به"تیروریست" راگیانند و به پهسندکردن دا، لهمهدا گهیشته نامانجی خوځی. چونکه تورکیاش دمیگووت:" من لهدزی کوردان نیم، بهلام (PKK) تیروریسته، من لهدزی تیروریزم شهر دهکهم". (ی ن ک) و (پ د ک)ش دمیانگووت:" (PKK) کورد نییه تیروریسته، ئیمه لهدزی تیروریزمین، ئیدی پهیومندی ئیمه و تورکیا باشه..." نهو قسانهیان دمهکرد. نهمه چی لهگهل خوځیدا هیئا؟ نهمه هاوکاری دمولتهی تورکیای کرد که تورکیا تیژی خوځی بؤ "تیروریزم" به دنیا بهپهسندکردن بدات، به نهورویا به پهسندکردن بدات. نهگهر له نهورویا زور دمولته تیژی تورکیای پهسندکرد، بهمجوره به پهسندکردن درا، نهگهر وا نهبووایه، نهوا تورکیا خوځی پارچه پارچه بکردبایه، زیده نهیدمتوانی تیژی خوځی به پهسندکردن بدات. نهگهر توانی به پهسندکردنی بدات لیرمدا روځی (ی ن ک) و (پ د ک) مهن بوو. چونکه نهوانه کورد بوون و بهناوی کوردهوه دمناخقین. لهسالئ (۱۹۹۱)دا لهبهر نهوهی که بهمشیمیه ریککهوتن و "مام جهلال" نهو قسهیهی کرد، نهو قسهیه قسهیهکی راست نهبوو، ناخفتنیکی ههلهبوو، ههلهیهکی مهن و میژرویی بوو، نهمه گورزیکی گوشندهی له تهفگهری کورد دا. نهگهر "مام جهلال" نهو قسهیهی نهکردبایه، هیچ کاتیک تورکیا

نەيدەتوانى (PKK) لەدونيادا بە "تيرۆريست" لەقەلەم بدات. دەتوانم ئەمە بەراشكاوى بلىم...

ئەو كاتە؛ پەيوەندى تەسفىيەگەرئىتى حوسىن يلەرم و ئەوانە لەگەل ئەو تەسفىيەگەرەنەى كە لەنيو گەريلادا لەنيو جموجۇلدا بوو ھەبوو؟ بۇ ئەموانە كەسانى وەك "تەرزى جەمال، كۆر جەمال و ... ھتە"

بىگومان لەزەمىنەى كۆنگرەى سىيەمىندا، "تەرزى جەمال، كۆر جەمال و حوسىن يلەرم" و ئەوانە پىكەو ھەندىك حىساباتيان كەردبوو كە ئەگەر "كۆر جەمال" بىتە ولات، لە ولاتيشدا بالادەستىتى خۆى لەسەر گەريلا بسەپىت، ئەگەر ھەندىك ناستەنگىش ھەبن ئەوا ئەو ناستەنگىانە لەپىش خۆيدا نەھىلەت، ئەگەر "تەرزى جەمال" يش لە گۆرەپانى لوبنان لە ئەكادەمىادا دەمىنەتەو، ئەويش لەوى لەسەر كادىران بالادەستى خۆى دروست بكات، ئەگەر "حوسىن يلەرم" و ئەوانەش لە ئەوروپا بن، ئەوا ھەموويان يەكتر تەواو دەكەن. بىگومان ئەوانە پىلاننىكى ھاوبەشى بەمجۆريان بەرپەو برد. تەنانەت كاتىك كە "حوسىن يلەرم" دەجىتە ئەوروپا و لەدۆى سەرۆك دەست بەكار دەبىت، چى دەلەت؟ بۇ شەخسى من دەلەت: "لە ولات جومە ھەيە، ھەمئالەىكى نازانم كۆنە و پاكە و دلسۆزە لەوانەيە ئەويش سەرۆك تەسفىيەى بكات، سەرۆك ناخوازىت كەس لەناو تەفكەردا بەمجۆرە پىشكەوئىت، بۇ ئەودى بەردەوام كۆنترۆلى خۆى لەسەر تەفكەر دروستبكات، زۆر كەس بىكارىگەر و تەسفىيە دەكات و تەنانەت ونيان دەكات. ئىدى لەولاتيش جومە ھەيە، لەناو تەفكەردا دەناسرەت و كارىگەرى خۆيشى ھەيە، لەوانەيە سەرۆك ئەويش لەناو ببات" تەنانەت حوسىن يلەرم ناخفتنىكى بەمجۆرە دەكات.

بۆچى ناخفتنىكى بەمجۆرە دەكات؟ چونكە ديارە كە پىشتر ئەوانە لەنيو خۆياندا قەسەوباسيان لەسەر كەردوو، كاتىك كە "كۆر جەمال" لە ولات دەيخواست تەفكەر بختە

ژێر كۆنترۆڵی خۆیهوه، حیسابات دهكهن، لهوانهیه من (جومعه) لهدژی ئەمه رابوستم، كه لهدژی ئەمه راووستام من تهسفيه بكهن و پاشان بڵێن: "سەرۆك ئەوی تهسفيه كردوو" بۆیه هەر پێشتر ئەو پرۆپاگەندەیه دهكهن. بۆیه ئەگەر منیان تهسفيه كرد، ئەوا تۆمهتەكه دهخهنة ئەستۆی سەرۆك و بڵێن: "سەرۆك جومعهی لهناوێرد". ئیدی پیلانیکی بعمجۆرمیان بهرپۆه دهبرد.

ههڵبەتە "كۆر جهمال"یش پیلان و لهیستۆکی بعمجۆرمشی كرد. بەلام لهبەر ئەوەی له پیلان و لهیستۆکهکی ئەو تیگەیشتم، ئەو پیلان و لهیستۆگانه سەر نهکەوتن، واتا ئەو لهیستۆکهمان تێکدا.

یهکیك لهو زیندانیانیه‌ی كه له‌سهرم‌تای نه‌وه‌دم‌كان تورکیا سهر‌به‌ستی كرد "محەمەد شەنەر" بوو، كه له زینداندا دەرگه‌وت و خاوه‌ن زۆر چه‌مك و مه‌یلی دهرمه‌وی ته‌فگهر بوو، كرۆکی ئەو مه‌یل و چه‌م‌كانه چیبوون؟

لێرمدا ده‌ولەتی تورکیا ئەزموونیکی مه‌زنی خۆی له‌سەر ته‌سفیه‌کردنی ته‌فگهرم‌كان له‌نیو زینداندا هه‌یه. له‌بهره‌م‌تدا ده‌ولەتی تورکیا هه‌موو ته‌فگهرم‌کانی له زینداندا ته‌سفیه کردوو، جا چ ته‌فگهری کوردان بێت یان چه‌پی تورك و دیموکراتیخواز بن. ده‌ولەتی تورکیا له زیندانه‌کاندا ئەنجامی باشی به‌ده‌ستخستوو، بۆیه ئەزموونیکی زۆر به‌هێزی لهم بارمه‌وه هه‌یه. خواستی له زیندانی ئامه‌ددا ته‌فگهری ئیمه‌ش ته‌سلیم و مرگرت. هەر لهم پێناو‌مه‌شدا زوڵمیکی مه‌زنی له زینداندا به‌رپۆه‌برد. له‌میژووی رابردووشدا هه‌موو ته‌فگهرم‌کانی به‌مجۆره له زیندانه‌کاندا ته‌سلیم و مرگرتبوو و ئیراده‌یانی شکاندبوو، ته‌ناه‌ت زۆر له‌وانه‌یان داروو‌خاندبوو و کردبوونی به‌سیخو‌ر و به‌ده‌ستی ئەو سیخو‌رانه ته‌سفیه‌ی کردبوون، بۆیه له کۆدم‌تای (١٢)ی ئەیلو‌لیشدا ئەو

تاكتيكهيان بهرپوه برد. لهویدا زور نهجاميشيان بهدمستخستبوو. تهنيا لهبهرامبهر تهفگهرى ئيمهدا نهيانتوانيبوو نهجام بهدمستبخهن.

هر بويه له زيندانى نامهيدا بهوحشيهيتكى مهزن هاتنه سهر تهفگهرى ئيمه، دميانگووت: "چون دهبیت لهسهر ههموو تهفگهرهكان نهجامگير ببين و تهسليميان بکهين و ئيرادميان بشکينين، لهکاديرانى نهو تهفگهرانهدا چهكى ههله لهناوياندا پيشدهخهين و ئيمه بهدمستى نهوان تهفگهرهكان پارچه پارچه دمکهين، بوچى لهبهرامبهر (PKK) دا نهمه نابيت؟" بويه زور به وحشيهتهوه دههاتنه سهر ههفالان، بو نهوئى نهمه جيبهجي بکهين، نهو شتهى له تهفگهرهكانى ديكهدا جيبهجييان کردووه لهسهر (PKK) ش جيبهجي بکهين. بيگومان تهفگهر لهبهرامبهر نهمه بهرخودانيكى مهزنى پيشخست، نهوان دهپانخواست ئيرادهى بشکين و تهسليمى ومربگرن، ههفالانيش ئيرادهى خويان بههيز و توکمهتر دمکرد و ناستى بهرخودانيان بهرزتر دمکردوه.

بيگومان ليژمدا تهفگهر بهسهرکهوت، بهلام لهکاديرانى زينداندا سى بهش دروستبوون. يهکهمينيان؟ که بهتهواوى تهسليم ببوو و کهوته خزمهتى دهولتهى تورکياوه و لهگهله دهولتهدا بهشداری نهشکههجهدانى ههفالانين دمکرد، کهسانى وهك: "شاهين دومهز، يلترم مهرکيت" و نهوانه بوون...

دووهمينيشيان؟ نهو کاديرانه بوون که کهميك ئيرادميان شکاو و بههيز ببوو، دستبهردارى تهفگهر نهبوون و بهتهواوى نهکهوته خزمهتى دووژمنهوه، بهلام لهژير نهو زولم و نهشکههجهدا زور ئيرادميان لاواز ببوو، ئيدى نهيانتوانى لهدرى نهو وحشيهته بهرخودان بکهين، دستبهردارى بهرخودان بوون، بهلام بهتهواویش تهسليمى داگيرکهانيش نهبوون، ديسان هر لهگهله تهفگهر دابوون...

بهشيكى ديكه کاديرانيش ههبوون که ههفالانى وهك "مهزلوم دوغان، محهمهده خهبرى دوورموش، کهمال پير، فهرهاد کورتاي" و نهوانه نوينهرايهتيان دمکرد، نهو ههفالانه لهدرى نهو وحشيهته راوهستان و بهردهوام لهههولئى نهوه دابوون که چون ئيراده بههيزتر بکهين؟ چون بتوان بهرخودان بهرزتر بکهينهوه؟ چون ئيرادهى داگيرکهان بشکين؟ نهو ههفالانهش نهميان بهبنچينه ومردهگرت. بويه له زيندانى نامهيدا، ههم بهرخودانى مهزن، ههميش خيانهتى مهزن روويدا. واتا ههم بهرخودانهکه

مەزن بوو، ھەمیش خیانەتەكە. ھەئبەتە ئەمە لەھەمانكاتدا میژووی گەلی كوردیشە، میژووی (PKK)شە، واتا لایەکی خۆی ھەمیشە بەرخۆدانە و لایەگە تریشی خیانەتە. خیانەتیش مەزنە و بەرخۆدانیش مەزنە، لەمیژووی كوردیشدا وایە، لەمیژووی (PKK)شدا وایە، لە زیندانانی ئامەدیشدا ھەر وایە.

لەم روودودە؛ چەمکیکی سەرۆك ئاپۆ لەم بارەیدە ھەبە گە دەئیت: "چەندە خیانەت مەزن بێت، پێویستە بەرخۆدان زۆر لەو مەزنتەر بێت"، سەرۆك ئەم چەمکە لە (PKK)دا زۆر بەھیز کرد. بۆیە دەیگووت: "بۆ ئەوێ بتوانیت سەرگەوتن بەدیبھیتیت؛ چەندە دارووخان مەزن بێت، ئەوا پێویستە رابوونیش ھێندە مەزن و زۆر لەوێ مەزنتەر بێت". سەرۆك تەفگەری (PKK) و ملیتانیتی (PKK)ی لەسەر ئەو بناخەبە پێشخست، گەلی كوردی لەسەر ئەو بناخەبە پێشخست. ئەمە راستییەکی سەرۆكە، ئەمە تاییەتمەندیتی و تەرز و پڕەنسیپ و چەمکیکی سەرۆكە.

لەبەنەرەتدا داگیرکەرەکان دەیانخواست پێشەنگایەتی و رێبەرایەتی لە زینداندا تەسلیم وەرگرن، چونکە ئەوێ لەبەنچینەدا نوێنەرایەتی تەفگەری دەکرد ئەو بوو، ئەوێ ئیرادە و بەرخۆدانێ بەھیزتر دەکرد و نەبەھێشت تەفگەر لە زینداندا تەسلیم بێت پێشەنگەکانی تەفگەر بوون، واتا ھەفالان "مەزلۆم، گەمال و خەیری" بوون. ئەگەر توانیان ئیرادە ئێوان بشکێن و تەسلیمیان وەرگرن، ئەوا مسۆگەر تەفگەر لە زینداندا تەسلیم وەردەگرن، کە تەفگەریشیان لە زینداندا تەسلیم وەرگرت، ئەوا دەتوان لەدەرەوێ زیندانیشدا ئیرادە تەفگەر بشکێن، دەتوان ئیرادە گەل بشکێن. چونکە لەبەرەمبەر ھەموو تەفگەرەکاندا ئەو ئەنجامیان بەدەستخستبوو؛ لە زیندانەکاندا ئیرادەیان شکاندبوون و تەسلیمیان وەرگرتبوون، پاشان بەو کادیرانە تەسلیمیش ببوون لەدەرەوێ زیندان ئەو تەفگەرەکانیان پارچە پارچە کردبوو و تەسلیمیان کردبوون. ئیدی دەیانخواست لە (PKK)شدا ئەمە پێکبێن، ھەفالان "گەمال، خەیری، مەزلۆم" و ئەوانە دیکە لەدژی ئەمە راوستان، نەیانھێشت ئەمە ئەنجامگیر بێت. مەزنیتی ئەو ھەفالانەش لەمەدایە، بۆ یەکەمجار ئەو تاکتیکە دەولەتی تورکیا لەسەر تەفگەرەکان پەیرەوی کردوو و ئەنجامی بەدەستخستوو پووچەل دەبیتەو، ئەو

هه‌فالا نه‌یهانیشت نه‌و تاکتیکه‌ له‌سه‌ر (PKK) پێك بێت و به‌یڕه‌و بکریت، به‌مه‌ش گورزیکی مه‌زنیان له‌و تاکتیکه‌ دا. نه‌مه‌ زۆر گرنگ بوو.

مرو‌ف دمتوانی‌ت ب‌لێت: "له‌میژووی زیندانه‌کاندا، له‌ تورکیا و له‌ کوردستاندا، بۆ یه‌که‌مه‌جار (PKK) به‌ ساخی دهرچوو. هه‌لبه‌ته‌ له‌به‌ر نه‌وه‌ی له‌ زیندانه‌کاندا به‌ساخی دهرچوو، به‌رخو‌دانی خو‌یشی له‌ناوه‌وه‌ و دهره‌وه‌ی زیندانی‌شدا له‌سه‌ر نه‌و بناخه‌یه‌ به‌ره‌و پێشه‌وه‌ برد و به‌هێزی کرد.

بیگومان کاتی‌ک که‌ رێبه‌رانی به‌رخو‌دانی (PKK) له‌ زیندانداندا به‌و چالاکیانه‌یان شه‌هید بوون، له‌ویدا بۆشاییه‌ک دروستبوو، ئیدی "مه‌مه‌د شه‌نه‌ر و سه‌لیم چروک کایا" و هاو شیوه‌مکانیان خواستیان نه‌و بۆشاییه‌ پ‌ر بکه‌نه‌وه‌، ده‌وله‌تیش خواستی به‌ریگه‌ی "مه‌مه‌د شه‌نه‌ر" ده‌و ته‌فگه‌ر له‌ زیندانه‌کاندا به‌ته‌واوی بخاته ژێر کۆنترۆلی خو‌یه‌وه‌، نه‌گه‌ر دوا‌ی نه‌وه‌ی پێشه‌نگه‌کانی ته‌فگه‌ر له‌ زیندانداندا شه‌هیدبوون و "مه‌مه‌د شه‌نه‌ر" بالاده‌ست بب‌یت نه‌و دمتوان له‌ریگه‌ی "مه‌مه‌د شه‌نه‌ر" ده‌و نه‌و به‌رخو‌دانه‌ دیسان بشک‌ینن و ته‌سفیه‌ی بکه‌ن. هه‌روه‌ها دمتوان له‌ریگه‌ی "مه‌مه‌د شه‌نه‌ر" و نه‌وانه‌وه‌ له‌دهره‌وه‌ش ته‌سفیه‌ پ‌یش‌بخه‌ن. ده‌وله‌ت له‌ریگه‌ی "مه‌مه‌د شه‌نه‌ر" ده‌و هه‌نگاوێکی به‌مجۆره‌ی هاو‌یشت. بیگومان "مه‌مه‌د شه‌نه‌ر" چۆن خو‌ی نیشانداده‌؟ واخو‌ی نیشان دده‌ا که‌وا کادی‌ریکه‌ هه‌میشه‌ به‌رخو‌دانی به‌بنه‌ما وهرگرتوو و به‌یوه‌سته ئگه‌ره‌وه‌. بۆ نه‌مونه‌؛ دره‌نگ به‌شداری له‌چالاکی مانگرتنه‌کان ده‌کرد، واتا خو‌ی ماندوو و په‌ریشان نه‌ده‌کرد و به‌مشیوه‌یه‌ فیل‌بازی ده‌کرد. به‌تایبه‌تی له‌دوا چالاکی به‌رخو‌دانی "که‌مال پ‌یر" و "خه‌پ‌ری دوورموش" و نه‌واندا، واتا له‌ چالاکی مانگرتنی تا مردندا ده‌بین‌یت که‌وا "که‌مال، خه‌پ‌ری" و نه‌وان به‌پ‌ریان که‌ تا کۆتایی نه‌م چالاکیه‌ به‌رده‌وام بکه‌ن، بۆ نه‌ویش له‌کۆتایی چالاکیه‌که‌ به‌شداری تیدا ده‌کات، بۆ نه‌وه‌ی که‌ نه‌وان شه‌هیدبوون، خو‌ی بکاته سه‌رو‌کی نه‌و به‌رخو‌دانه‌، بۆ نه‌وه‌ی هه‌ر که‌سی‌ک به‌مجۆره‌ی له‌قه‌له‌م بدات، ئیدی گوایه‌ له‌گه‌ل نه‌واندا بوو و نه‌وان شه‌هیدبوونه و نه‌ویش ماوه‌ته‌وه‌، ئیدی سه‌رو‌کی به‌رخو‌دانه‌، پ‌ن‌ویسته‌ هه‌موو که‌سی‌ک ر‌یزی ل‌ی‌ب‌گری‌ت... ئیدی دمتوانی‌ت له‌ زیندانداندا ته‌فگه‌ر به‌ته‌واوی بخاته ده‌ستی خو‌یه‌وه‌، راستینه‌ی نه‌ویش که‌س نازانی‌ت، به‌یانیش که‌ له‌ زیندان دهرچوو، گوایه‌ به‌رخو‌دانی

کردوو، هه‌میش نوښه‌رایه‌تی میراسی "خه‌پری و که‌مال" ی کردوو، به‌مه‌ش له‌ناو ته‌فکه‌ردا چ له‌زیندان و چ له‌دم‌روم‌شدا شوښنگه‌یه‌کی باش بۆ خۆی بگریت، که بتوانیت ته‌فکه‌ر کۆنترۆل بکات، هه‌روه‌ها ته‌فکه‌ریش له‌ژیر کۆنترۆلی سه‌رۆکدا دم‌ربخات، و‌اتا رو‌لێکی به‌مجۆرمیان به "مح‌مه‌د شه‌نهر" دابوو له‌ زینداندا.

کاتێک که "مح‌مه‌د شه‌نهر" له‌ بل‌مان‌دا ده‌ستگیر‌کرا ئه‌رشیفی (PKK) له‌و ناوچه‌یه که‌وته ده‌ست ده‌وله‌ته‌وه. شوینی ئه‌رشیفیش ته‌نیا "مح‌مه‌د شه‌نهر" ده‌یزانی، و‌مکو‌تر که‌سێتر نه‌یده‌زانی. بی‌گومان "مح‌مه‌د شه‌نهر" ئه‌وه‌ی له‌ هه‌فالان شارد‌بووه‌وه، هه‌فالان نه‌یان‌زان‌بوو که ئه‌و ئه‌رشیفه‌ چۆن که‌وته‌ته ده‌ست ده‌وله‌ت؟ ته‌نانه‌ت "مح‌مه‌د شه‌نهر" وه‌ها دیاری کرد‌بوو که ئه‌و جیی ئه‌رشیفی نه‌زان‌بوو. بی‌گومان ئی‌مه ده‌مان‌زانی که ته‌نیا "مح‌مه‌د شه‌نهر" جیی ئه‌رشیف ده‌زانیت، هه‌فالانی زیندان ئه‌ومیان نه‌ده‌زانی. ئیدی ده‌پخواست له‌مه سوود وه‌ربگریت؟ که گرتنی ئه‌رشیف بخاته ئه‌ستوی هه‌ندی‌ک له‌ هه‌فالانی دیکه‌وه و که‌س له‌ره‌وشی ئه‌و تینه‌گات. هه‌روه‌ها له‌دم‌روه‌ی به‌گرتدانی ئه‌رشیف، خۆیشی هه‌موو زانیاریه‌کی به‌ ده‌وله‌ت دابوو، به‌لام خۆی چۆن نیشان دابوو؟ خۆی وا نیشان دابوو که هیچ زانیاریه‌کی به‌ ده‌وله‌ت نه‌داوه، ئه‌رشیفی نه‌داوته ده‌ست ده‌وله‌ت و به‌رخۆدانی کردوو، وه‌ها خۆی نیشان دابوو، تا کاتێکی زۆریش هه‌فالان ره‌وشی ئه‌ویان نه‌زان‌بوو. چونکه په‌یومندی هه‌فالانی زیندان له‌گه‌ڵ دم‌روه نه‌بوو، بۆ ئه‌وه‌ی بتوانن ره‌وشی ئه‌و له‌هه‌فالان به‌شارنه‌وه، خه‌یزانی ئه‌ویش به‌رده‌وام له‌گه‌ڵ ده‌وله‌تدا له‌نیو په‌یومندیدا بوو. بۆ ئه‌وونه؛ ئه‌و زانیاریانه‌ی که هه‌فالان ده‌خوازن له‌ زیندانه‌وه بۆ ئی‌مه‌ی بنێرن "مح‌مه‌د شه‌نهر" ده‌لیت: "بیدنه‌ دایکی من، ژنیشه‌ زیده‌ نایه‌شکنن، من ده‌یده‌مه‌ دایکم، ده‌توانیت به‌ هه‌فالانی بگه‌یه‌نیت". به‌مشو‌مه‌یه‌ زۆر زانیاری ده‌گاته ده‌ستی ده‌وله‌ت و ناگاته پارتی. ئه‌و زانیاریانه‌ی به‌ده‌ستی ئی‌مه ده‌گات، به‌ده‌ستی ده‌وله‌ت ده‌گات، ئینجا ده‌گاته ده‌ستی پارتی. و‌اتا "مح‌مه‌د شه‌نهر" می‌کانیزمی‌کی به‌مشو‌مه‌یه‌ی دروست‌کرد‌بوو. هه‌روه‌ها له‌ زیندانی ئامه‌ددا هه‌فالان تونی‌لیان له‌ زیندانه‌وه دروست‌کرد‌بوو، بۆ ئه‌وه‌ی له‌ زیندانه‌وه رابکه‌ن، "مح‌مه‌د شه‌نهر" ئه‌و تونی‌له‌ی به‌ری‌گه‌ی دایکی خۆی ئاشکرا کرد. بۆیه ئه‌و هه‌ولێ هه‌لاتنه‌ش ئه‌نجام‌گیر نه‌بوو. ئیدی "مح‌مه‌د شه‌نهر" و خانه‌واده‌که‌ی له‌گه‌ڵ

د دولت بوون، دولت دمیخواست دواي شهیدبوونی سهرؤکایهتی بهرخؤدانى زیندان نهو بکات بهسهرؤکی نهو بهرخؤدانه و وهک قارهمانیک دهریکه ویته پروو، که له زیندانیس چوو دمرهوه له تهمگهردا شوینیکى تایبست بگریت، بؤ نهوى بهریگه ی نهوهوه له دزی سهرؤک جموجوئیک پهره پیبدن و بهمهش تهمگهر له ژیر کؤنترؤلی سهرؤک دهریخن. نهو رؤلای به "مهمهد شهنر" یان دابوو، نهمه بوو.

ههلبسته کهسانی وهکو "سلیم چروک کاپا" ش له زیندانا هه بوون، "سلیم چروک کاپا" و نهوان بهرخؤدانیان نه کردبوو و تسلیم ببوون، نیمه نهمه مان دهرانى. ئیدی "مهمهد شهنر" و نهوانه ی هاوشیوه ی خوی بوون، هه مووی کردبووه نهکییک (گروپیک)؛ هه م بؤ نهوى کؤنترؤلی زیندان بکات، هه میس که دمرکهوتنه دمرهوى زیندان نهو نهکیبه بتوانیت له ناو تهمگهردا کؤنترؤلیک دروستبکات. "مهمهد شهنر" کاتیک که له زیندانا دمرچوو خواستی نهمه بکات، خواستی رؤلایکى بهمجوره بگریپت و تهمگهر بخاته دهستی خویهوه.

بؤ هموونه؛ نیمه نامادهکاریمان بؤ کؤنگره ی چواره م دهکرد، کاتیک خواستمان کؤنگره بهقهرمى دهستپی بکهین نهو کاته "بۆتان" و "نهوبهکر" و نهوانه مان هه موو بههوی پراکتیکى خویانهوه بئ ئهرك کردبوو (ئهركمان لهوان ستاندهبووه) و خستبووماننه ژیر لیکؤلینهوهوه. چونکه پراکتیکى جهته گهریان بهرپوه بردبوو و تهخریباتیکى 'ن' نهجام دابوو، رهخنه ی تهمگهر بؤ نهوان هه بوو، دؤخی نهوان دؤخی لیپرسینهوه و لیکؤلینهوه بوو، بویه نهوانمان بئ ئهرك کرد و خستماننه ژیر لیکؤلینهوهوه. "مهمهد شهنر" دهجیت و بهوان دهلیت: "ناحهقی لهئیوه کراوه، هه رکهسیک له یوینی ئیوه بووایه ههروهکو ئیومیان دهکرد، پراکتیکى ئیوه پراکتیکىکى باشه. پارتی و سهرؤک ناحهقی لهئیوه دهکهن" واتا دهخوازیت نهوانه له دزی سهرؤک و له دزی تهمگهر بخاته جموجوئیهوه. دهخوازیت نهوانهش بخاته ژیر کؤنترؤلی خویانهوه، بؤ نهوى بتوانیت لهکؤنگره دا قورسایى خوی دروست بکات و کؤنگره بخاته دهستی خویهوه، نامادهکارییهکی بهمجوره ی کردبوو.

له دمرهوى نهمه شهوه، هه ندیک کهسى ناماده کردبوو و دمیخواست نهوانهش تهمقلى کؤنگره بکات، لهکؤنگره شدا قورسایى خوی دروستبکات و کؤنگره کؤنترؤل بکات. دههات

چی به من دډگووت؟ بۇ "بۇتان" و "نموبهگر" و نهوان دمیگووت: "نهوانه هه موویان بکوژ (قاتل)ن، نهوانه زور تاوانی قورسیان کردوو، تخریباتیان کردوو، یاریان به نایدیولوزیا و تاکتیک و ژیان و بهای پارتی کردوو، خه لکیان کوشتوو، پیویسته نهوانه هه موو دادگایی بکړن و له سیداره بدرین..." سه بارهت بهوانیش لای نیمه وهای دډگووت. وانا بۇ نهوهی نهو کارهی بهرپوهی دمهات من پیی نهزانم، بۇ نهوهی بهناسانی کار و پیلانی خووی بهرپوه بیات نهو قسانهی دمکرد.

له بنه پرتدا نامانجی سهرمکی "محمهد شهنر" نهو مېوو که چوڼ بتوانیت سهرؤك بیکاریگر بکات. بۇ نه مەش "محمهد شهنر" له سوریا ریکخته مېوو نیکیشی له گهل ههنديک له کهسانی نیستخباراتی سوریا پیکهینابوو، تهنانهت خواستبوویان کهوا زهر بدمنه سهرؤگیش، بهمشپوهیه سهرؤك تهسفییه بکهن و بیکوژن. بیگومان پارتی ته دبیری و مرگرتبوو، بویه نه م پیلاننه یان سهرینه گرت. نه مجاریان خواستی له کونگردها نه نجام به دهستبخت. نه مەش نه نجامگیر نه بوو.

هه لېته نیمه دهرهق به "شهنر" لیکولینه و میه کهمان نه نجام دا، هه م له سهر پراکتیکی نهو له زینداندا، هه میش له سهر پراکتیکی نهو له گورمهانی لوباندا، نیمه نهومان دادگایی کرد، هه لېته دواي نه م هه لات و رویشته. نیمه نهومان خستبووه ژیر لیکولینه و موه، بۇ نهوهی رهوشی نهو یه کلاهی و زهلال بکهین. نیدی نهو کاته هه لات. له راستیدا نهویان رفاندا، که سیك هه بوو له ناو نیمه دا ناوی "قایق" بوو، نهویش له زیندانهوه دمرکه و تېوو، نهو "قایق" ه چوڼ خووی نیشان ددها؟ واخوی نیشان ددها که دژی "محمهد شهنر" ه تهنانهت له دژی "محمهد شهنر" ناخافتنی خرابیشی دمکرد، دمیگووت: "محمهد شهنر" مهترسیداره و پیاوی دهولته "بۇ نهوهی تهفگر باومری و متمانهی پیبکات. بهراستیش نیمه که میك باومریشمان پیبکرت، به لام نهوهی "محمهد شهنر" ی له ژیر لیکولینه و رهاندبوو هه نهو "قایق" ه بوو، هه لاتن و چوونه لای (پ د ک). له لای (پ د ک) و بهرپی (پ د ک) موه خواستیان له دژی تهفگر ههنديک جموجول بکهن. بیگومان نه یانتوانی، چونکه نهو هیزی نه بوو. تهنانهت "محمهد شهنر" چوو به ناوی "PKK - شهژین" به یاننامه یه کیشی دهرخست، گوایه دمیوهیت له دژی (PKK) رابوه ستیت. بیگومان نه یدهتوانی و هیژیکی نهوتوی نه بوو، هیزی نهو هه مووی دهولته

بوو، ههښه ته له ناو ته فکر دا هیزکی خوی نه بوو. نه و مه ترسیه ی "محمد شهنر" یش به مشیویه به لاهه نرا...

له سالی (۱۹۹۰) دا دووهمین کونفرانسی ته فکر سازده کړیت.. شونگه ی نه و کونفرانسه له میژووی ته فکر دا چیه؟ رینمای و برپاره هره گرنگه کانی نه و کونفرانسه چیبوون؟

دووهمین کونفرانس له گورمپانی سرکاپه تی له لوبنان سازدا، له و کونفرانسه دا سهارمت به و پراکتیکه ی که له ولاتدا به رپوه براوه، چیه و چونه؟ له سر نه و پراکتیکه راوسته کرا، له و پراکتیکه دا خه تیکی چته گهری دمرکه وتیوو، له سر نه و مه سه له یه راوسته ی کردیوو و نه و خه ته ی مه حکوم کردیوو، بؤ نه و ی خه تی چته گهری تی له ناو گهری لادا، له ناو پی شهنگایه تی گهری لادا بیکاریگر بکات. له بنه پرته دا و به قورسای له سر نه و مه سه له یه راوستایوو و برپاری له سر و دمرگرایوو. بیگومان دووهمین کونفرانس رولیکي به مجوری هیه، رولی سهرمی نه م کونفرانسه نه و بوو؛ که چؤن پراکتیکي چته گهری تی و خه تی چته گهری تی بخاته پروو و بناسریت و مه حکومی بکات و بیکاریگر بکات. له بنه مادا کونفرانسه که نه م رولی دمیینی و نه و رولی ش گپرا. هه نلیک له برپاره کانی نه و کونفرانسه له پراکتیکدا جیه جیکران، به مهش ته خریباتی چته گهری تی هه نلیک که م بووه. هه رچهنده نه توانرا به ته وای چه مکی چته گهری له ناو بیات. به لام ری له به رده م گرت، هه نلیک له ته خریباته کانی نه هیشت...

له کامپی دولی بیقاع له لوبناندا، له چوارچیوه ی نه و پیلانگیرپیانیه ی به رپوه دمبران، وهگو باستانکرد هه فال حه مزه (حه سه ن بیندال) له ژیر ناوی رووداویکی له ده مست دمرچوو (هه زا) دا

شەهید دەکرێت. پیلانگیران بۆ بەتایبەتی ئەو هەفالهیان بەئامانج گرت و چ ئامانجێکیان لەپشت کوشتنی ئەودا هەبوو؟

شەهید هەسەن بێنەدال

هەفاله "هەسەن بێنەدال" هاوگوندی سەرۆک ئاڤۆ بوو، لەگوندەکاندا هەمیشە لەنیوان خانەوادەی سەرۆک و خانەوادەی هەفاله "هەسەن بێنەدال" دا ناکۆکی و دووژمنایەتیەکی هەبوو، وەک هەر دووژمنایەتیەکی کە لە گونددا لەنیوان دوو خانەواده روودەدات. دایکی سەرۆک بەردەوام بە سەرۆک - کە ئەو کاتە هیشتا منداله بوو - دەلێت: "ئەو خانەوادەیە دووژمنمانە، پێویستە تۆش وەک دووژمن ببینی، مندالی ئەوان وەک دووژمن ببینی و خۆت لەو خانەواده و منداله‌کانیان نەدەیت" هەمیشە دەخوازێت بڕۆکەکی دووژمنایەتیکردنی ئەو خانەوادەیە لەسەری سەرۆکدا

بهیلئیتوه و بههیزی بکات. بهلام سەرۆک ناخافتنی دایکی بۆخوی هیج بهبنچینه و مرناگریت، تهواو بهپیچهوانه‌ی نهو هه‌ل‌سوکه‌وت دمکات، نهو خانه‌وادمیه به‌دووژمن نازانیت و مندالی نه‌وانیش به دووژمن حساب ناکات، ته‌نانه‌ت له‌گه‌ل "حه‌سمن بیندال" یشدا په‌یومندی دروست دمکات و هاو‌پیه‌تی له‌گه‌ل‌دا دمکات. ئیدی رۆژیک داپیره‌ی سەرۆک دمبینیت که سەرۆک له‌گه‌ل "حه‌سمن بیندال" دا هاو‌پیه‌تی دمکات، داپیره‌شی به‌دایکی سەرۆک ده‌ل‌ئیت: "کورمه‌کت له‌گه‌ل مندالی دووژمن‌دا هه‌فائیتی دمکات" ده‌خوازیت دایکی سەرۆک له‌به‌رامبه‌ر سەرۆک بوروژنییت. دایکی سەرۆکیش سەرۆک دمگریت و حه‌پسی دمکات و ده‌خوازیت لێی بدات و پێی ده‌ل‌ئیت: "بۆچی له‌گه‌ل مندالی دووژمنی ئیمه‌ په‌یومندی دمبه‌ستیت؟" بهلام نه‌ ناخافتن و نه‌ نهو ته‌دبیره‌ی و مریده‌گر ناته‌وانن رێ له‌به‌رده‌م هه‌فائیتی نیوان سەرۆک و "حه‌سمن بیندال" بگرن. ئیتر سەرۆک په‌یومندی خۆی له‌گه‌ل "حه‌سمن بیندال" دا پێشه‌خات و به‌هیزی دمکات. واته‌ا هیشتا له‌گوند بوون و له‌مندال‌ئیت‌دا سەرۆک له‌دژی نهو جه‌مکه‌ی به‌گشتی له‌ناو کوردان‌دا له‌نارا‌دایه‌، جه‌مکه‌ باوه‌کان، رهنده‌مکاته‌وه. له‌شه‌خسی "حه‌سمن بیندال" دا یه‌کیتی گوند و یه‌کیتی کورد به‌بنچینه و مرده‌گریت، له‌دژی پارچه‌بوون راده‌هه‌ستیت. چونکه‌ پارچه‌بوون خه‌تی داگیرکه‌ریتییه‌. داگیرکه‌ران گه‌لی کوردیان پارچه‌ پارچه‌ کردووه، بێ هیزی کردووه، ئیراده‌ی شکاندووه، ته‌سلیمی و مرگرتووه و له‌سه‌ر نه‌مه‌ش ده‌سه‌لاتداریتی خۆی تۆکه‌ و پێشه‌ستووه، خه‌تی داگیرکه‌ران نه‌ومیه‌، که چۆن بته‌وانن وابکه‌ن دوو کورد نه‌گه‌نه‌ یه‌کتر، که گه‌یشتنه‌ یه‌کتریش نه‌ته‌وانن به‌یه‌که‌وه‌ بژین و کاربکه‌ن، نه‌مه‌یه‌ خه‌تی داگیرکه‌ران. ئیدی سەرۆک نهو خه‌ته‌ رهنده‌مکاته‌وه، به‌ئگو هه‌موو هه‌ول‌دان‌ی بۆ نه‌ومیه‌ که چۆن بته‌وانیت کوردان بگه‌یه‌ن‌ئیه‌ یه‌کتری؟ چۆن بته‌وانیت نه‌و کوردانه‌ی گه‌یشتنه‌ یه‌کتریش بته‌وانن به‌یه‌که‌وه‌ بژین و کاربکه‌ن؟ نه‌گه‌ر تۆ ته‌وانیت نه‌مه‌ نه‌ه‌جام بده‌یت و پێش‌بخه‌یت نه‌و! ده‌ته‌وانیت سیاسه‌تی داگیرکه‌ران له‌ کوردستان‌دا تێک بده‌یت، ده‌ته‌وانیت نازادی، دیموکراسی پێش‌بخه‌یت، رێی نازادی و دیموکراسی، رێی سه‌رکه‌وته‌ن له‌ یه‌کیتی گه‌لی کورد‌دا ده‌رباز ده‌بیت. هه‌له‌به‌ته‌ داگیرکه‌ران نه‌و یه‌ک‌تییه‌ی خراب کردووه و کوردانی پارچه‌ پارچه‌ کردووه و تێک‌به‌رداون، بۆیه‌ کوردان یه‌کتر ده‌خۆن، ده‌سته‌به‌رداری دووژمن بوونه و خۆخۆرن، ئیدی سەرۆک له‌گوند

ئهم سیاسهته رمتدەگاتەوه، لەدژی ئەمە رادەهوستیت، چونکە دەبینیت لەنیوان خیزانی ئەو و خیزانی "حەسەن بێندال" دا ناکۆکییەکی ئەوتۆ لەئارادا نییە، ناکۆکییەکی ساختمە، نە خزمەتی ئەم خیزانە دەکات و نە خزمەتی ئەوەی تر دەکات. بۆیە ئەو رمتدەگاتەوه، بەلکو چۆن بتوانیت دۆستایەتی دروستبکات، ئەمە بەبەنجینە وەردەگریت. بۆیەش هەمفالییتی خۆی لەگوندا، لەناو هەموو منداڵەکانی گوندا، زیاتر لەگەڵ "حەسەن بێندال" دا پێشدهخات و زیاتر ئەو دەکاتە هاوڕێ و هەمفالی خۆی. واتا ئەوەی کە گواپە دووژمنی خانەوادەکیانە هەمفالییتی لەگەڵدا پێشدهخات. ئەگەر لەگەڵ "حەسەن بێندال" هەمفالییتی پێشخست، ئەوا مسۆگەر دەتوانیت لەگەڵ منداڵەکانی دیکە ی گوند و گوندەکانی دیکەشدا هەمفالییتییەکی تۆکمەتر پێشخات.

ئەمە گرنگە، چونکە ئەمە پاشان لەشەخسی سەرۆکدا دەبێتە تایبەتمەندییەک و خەتێک، هەمیشە لەناوکردنی یەکییتی کورداندا، لەپێشخستنی هەمفالییتیدا لەپێشخستنی کادیران و تەفگەردا، ئەمە بۆخۆی بەبەنجینە وەردەگریت و زیاتر قوولی دەکاتەوه. نیدی لەگەڵ "حەسەن بێندال" دا بەمشێوەیە پەيوەندى خۆی دەبەستیت، پاشان ئەو پەيوەندییە دەبێتە پەيوەندییەکی سیاسیش.

سەرۆک لەبەر ئەوەی هەر لەگوندەوه هەمفالییتییەکی تۆکمە ی لەگەڵ هەمفالی "حەسەن بێندال" دا هەبوو، باوەڕی پێدەکرد، بۆیە هەم کردبوو بە پارێزوانی خۆی و هەمیش بە تەمەر (نامەبەر)ی خۆیشی، بەها و رۆلێکی بەمجۆرە ی پێداوو. هەلبەتە هەمفالی "حەسەن بێندال" یش بەهایەکی مەزنی دەدا یە سەرۆک، هەمفالییتییەکی کە هەر لەمنداڵییەوه لەگوند لەنیوانیاندا هەبوو، باش یەکتریان دەناسی، سەرۆک باشی دەناسی، ئەویش بەهای مەزنی دەدا یە سەرۆک، هیچ شتێک نەماوو بۆ سەرۆکی نەکردبیت، لەم پێناوەشدا فیداکارییەکی مەزنی دەنواند، بۆیە سەرۆکی لەنزیک خۆی دەپێشستەوه. ئەو گروپی چەتەگەرانی بۆ ئەوەی سەرۆک بیکاریگەر بکەن، پێویستبوو پێشتر "حەسەن بێندال" بیکاریگەر بکەن، تاکو بتوانن خۆیان بگەیهننە سەرۆک، نیدی بۆ ئەم مەبەستە "حەسەن بێندال" یان کردە ئامانج و بەئەنقەست و بەپیلان ئەو هەمفالییان تەسفیە کرد، بۆ ئەوەی لەهەنگاوی دووهمیشدا خۆیان بگەیهننە سەرۆک و تەسفیە ی بکەن. بۆ ئەم مەبەستە هەمفالی "حەسەن بێندال" یان شەهیدکرد.

رۆحی سەرھەڵدان له جوگرافیای گێژاوێكاندادا...

لهسالی (١٩٩٠)دا؛ خۆرھەڵاتی ناوین ئالوگۆری گهرم بهخۆیهوه دمبینیت و دمبیتته سهرمتای زۆر گۆران و وهرچهرخانی مهزن، لهلایهك سوپای ئیراق ولاتی كوێت داگیر دكات. لهلایهکی دیکهشهوه بهگشتی لهخۆرھەڵاتی ناویندا شهر و پێكدادان لهئارادان، لهدۆخیکی وهههادا چوارهمین کۆنگره (PKK) سازدەکرێت. خۆیندنهوهی کۆنگرهی چوارهم بۆ ئهو رهوشهی ئهو کاته لهئارادا بوو چیبوو و چۆن شیدمکردموه؟ ههروهها کهشوهوای نیو کۆنگره چۆن بوو؟ بهگشتیش ئهو چهك و مهیلانهی دهرکهوتن، ئهو راسپارد و بپارێه سهرمکیانهای له چوارهمین کۆنگرهدا وهرگیران چیبوون؟

لهسالانی (١٩٨٩ - ١٩٩٠)دا لهباکووردا سهرههڵدانی گهل پێشکهوت، چوارهمین کۆنگرهش لهسهر بنهمای ئهو سهرههڵدانانه سازدرا، سهرمتا سهرههڵدان له "نسیبێن"دا دمستیپێکرد، سێزد هههال لهجیای "باگوک" شههیدبوون، گهل تهرمی ئهو هههالانهیان بهرزکردموه و خاونداریتیان لێکرد و دموکرات پهلاماری گهلی دا و گهلیش

له‌دژی ده‌وڵه‌ت ده‌ستی به‌ سه‌ره‌ه‌ڵدان کرد، سه‌ره‌ه‌ڵدانێکی مه‌زن به‌ریا بوو، نه‌مه‌ بووه‌ ه‌ۆی نه‌وه‌ی که‌ پاشان له‌زۆر شوێنی دیکه‌ سه‌ره‌ه‌ڵدان پێشکه‌ویت، له‌ناوچه‌ی "جزیره" و ناوچه‌کانی دیکه‌ سه‌ره‌ه‌ڵدان به‌ریابوو، نه‌و سه‌ره‌ه‌ڵدانانه‌ باوه‌ری و مۆرانیکی به‌هێزی ئاهران و ئیراده‌ی گه‌لی به‌هێزتر کرد، په‌کیتی ته‌فکه‌ر و گه‌لی زیاتر تۆکه‌ و پێشخست، به‌م سه‌ره‌ه‌ڵدانانه‌ (PKK) له‌ کوردستاندا زه‌مینه‌ی جه‌ماوه‌ریبوونی خ‌ۆی به‌هێزتر کرد، ئیدی کاتیك که‌ کۆنگره‌ی چواره‌م سازدا له‌سه‌ر بنه‌مای به‌ریابوونی نه‌و سه‌ره‌ه‌ڵدانانه‌ نه‌جامدرا.

بیگومان له‌به‌ر نه‌وه‌ی نه‌و سه‌ره‌ه‌ڵدانانه‌ هه‌لگیرسابوون، هوشیاری و باوه‌رییه‌کی مه‌زن به‌دیهاستبوو، ته‌فلیبوونیش بۆ ریزی گه‌ریلا زیاتر ببوو، ته‌فکه‌ری گه‌ریلاش تۆکه‌ و به‌هێزتر ده‌بوو و پێشده‌که‌وت. دیاربوو که‌وا نه‌گه‌ر زه‌مینه‌ی سه‌ره‌ه‌ڵدانه‌کان و ته‌فکه‌ری گه‌ل زیاتر به‌رمه‌سینیت نه‌وا گه‌ریلا به‌هێزتر ده‌کات، گه‌ریلاش سه‌ره‌ه‌ڵدانه‌کان به‌هێزتر ده‌کات. نه‌مه‌ له‌هه‌موو روویکه‌وه‌ ته‌فکه‌ر پێشده‌خات، ئیدی ته‌فکه‌ر له‌ته‌واوی کوردستان به‌ره‌و پێشه‌وه‌ ده‌بات. نه‌مه‌ ده‌بینرا که‌ ته‌فکه‌ر تاده‌هات له‌ناو گه‌لدا به‌هێزتر ده‌بوو، هه‌میشه‌ له‌به‌شه‌کانی دیکه‌ی کوردستانیشدا به‌هێز ده‌بوو. ئیدی پێقا‌ژۆیه‌که‌ به‌ره‌و نه‌و ئاراسته‌یه‌ ده‌ڕۆشت. نه‌مه‌ گرنگ بوو.

بیگومان چه‌مکی چه‌ته‌گه‌ریتی، هه‌ندیک خراپیشی له‌ناو گه‌لدا کردبوو، له‌ژیر ناوی کوشتنی "جاش و سیخو‌ر" دا، هه‌روه‌ها به‌ سه‌ره‌ڕۆیی و به‌بی پلان په‌لاماری هه‌ندیک له‌گوندی جاشه‌کان درابوو، له‌و په‌لاماردا هه‌ندیک جاشیش کوژران، به‌لام له‌گه‌ل نه‌و جاشانه‌شدا هه‌ندیک که‌س که‌ جاشیش نه‌بوون کوژران، ته‌نانه‌ت هه‌ندیک ژن و منداڵیش کوژرا بوون. نه‌مه‌ له‌گه‌ل خ‌ۆیدا کاریگه‌ری خراپی دروست کردبوو. نه‌گه‌ر ر‌ئ له‌به‌رده‌م نه‌مه‌ نه‌گیریت نه‌وا زه‌رمه‌ر له‌ته‌فکه‌ریش ده‌دات. ب‌ۆیه‌ پ‌ی‌و‌یستبوو ر‌ئ له‌به‌رده‌م نه‌و پ‌راکتیکه‌ چه‌ته‌گه‌رییه‌ش بگیری‌ت و نه‌و ته‌خ‌ریاته‌ی له‌گه‌ل خ‌ۆیشیدا ه‌یناوی‌تی بس‌پ‌رت‌ه‌وه‌ و به‌لاوه‌ بن‌ر‌یت. نه‌گه‌ر ب‌یت‌و نه‌مج‌ۆره‌ پ‌راکتیک و ته‌خ‌ریاته‌ نه‌ه‌ی‌ل‌در‌یت نه‌وا گه‌ریلا و سه‌ره‌ه‌ڵدان به‌هێزتر ده‌بن، ته‌فکه‌ر له‌هه‌موو روویکه‌وه‌ تۆکه‌ ده‌ب‌یت و پ‌ی‌ش‌ده‌که‌وی‌ت، ئیدی کۆنگره‌ی چواره‌م له‌سه‌ر زه‌مینه‌یه‌کی به‌مش‌ی‌وه‌ سازدا.

دموله تی تورکیش ههولئ دده؛ چه مکی چته گهری تی له کونگرده بیه سهریخت؟
 نهوانیش ودها کاریان دکرده. چه مکی چته گهری تی له سهر چ بنه مایه ک پی شده که ویت؟
 له سهر چه مکی فیودال - لیبرال پی شده که ویت، نه م دوو خه ته له ناو ته فکگرده دهبوو
 زهمینه بؤ ته شه نه سه نلنی چته گهری تی. بویه پیویست دمکات نهو چه مکانه به هیز
 بکه، تاکو چه مکی چته گهری تی له کونگرده به هیز بییت و بالادستی خوی
 به پی نییت... چون نیمه نامادمکاری کونگرده مان دکرده دهوله تیش نامادمکاری
 دست یومردانی کونگرده دکرده. دهوله تیش له ریگه "مهمه مد شه نمر" موه نامادمکاری
 نه مده دکرده، تاکو "مهمه مد شه نمر" بتوانیت بالادستی تی خوی له کونگرده بنوی نییت.
 نیمه له وه تیگه یشتین و ده مان بیینی. نییدی پیویست بوو که ری له به رده م نه مدهش بگرین،
 بؤ نه وهی کونگره بتوانیت رولی خوی بگریپت و به سهر که وتووی نه نجام بدریت و
 بارودوخه که به رمو پی شه وه ببات.

له لایه کی دیکه شه وه؛ نیراق موداخه لهی کویت کردبوو، له ناستی نیود دهوله تیدا، نه مریکا
 موداخه له یه کی پی شده خست، ههر چه نده موداخه له که ی نه مریکا به به هانه ی داگیر کردنی
 کویت له لایه ن نیراهه وه بوو. به لام له بنه رمه تدا نه مه نه سلئ مه سه له که نه بوو، به لگو
 نه مریکا دهیخواست موداخه له یه کی مه زن بؤ خوره لاتی ناوین پی شبخات، بؤ نه وهی
 بتوانیت بالادستی تی خوی له سهر خوره لاتی ناوین دروست بکات. بؤ نه م مه به سته بوو،
 چونکه سؤ فییه ت تی که دهو، نه مریکا دهیخواست لیئ سوودمه ند بییت و بالادستی تی
 خوی له دونیادا دروست بکات. وه کو تریش به تی که چوونی سؤ فییه ت کی شه و گرفت
 سه رمایه داری و نه مریکا زور زیاتر ببوو، پیویست بوو که کی شه ی سه رمایه داریش
 چار سه ر بکات تاکو بتوانیت هم بؤ نه وهی سیسته م به رده وام بییت و هه میش سه رۆک
 خوی بؤ سیسته م به رده وام بکات. چونکه به په رشوبلا و بوونی سؤ فییه ت، نه وروپا
 دهیخواست خوی له ژیر کونترولی نه مریکا ده ریخت، نه وروپا و ژاپونیش به نابووری و
 به په ترۆل په یو مه ستی خوره لاتی ناوین. نه گهر نه مریکا نه و وزمیه ی خسته ژیر
 کونترولی خویه وه، نه و نه وروپا و ژاپونیش ناتوانن خویان له نه مریکا بچرپنن و بینه
 هیژیکی مه زن، دیسان ناچاری نه مریکا دهینه وه، نه و کاته نه مریکا ده توانیت هم
 بالادستی تی خوی به پی نییت، هه میش کی شه و گرفته گانی سه رمایه داری چار سه ر

بکات، بۇیە خۆرهلاتی ناوینی بۇ خۇی بهبنچینه وهرگرت و موداخهلهی لهسهر ئیراق پیښخست.

ئیدی کۆنگرهی چوارهم لهروهشیکی وههاشدا سازدرا. بیگومان نهو جهنگهی کهنداو هم بۇ کۆنگره دهرهتییکی دهرهخساند، ههمیش مهترسی دمخسته سهر کۆنگرهوه. پیویستبوو کۆنگره سازیدرابایه، بهر لهوهی دهستیومردان نهجامبدریت، چونکه دهستیومردان لهروژمهدا بوو، دۆخهکه دۆخیکی شهر بوو، تورکیاش نامادهمکاری دمکرد، چونکه "تۆرگۆت ئۆزال" یش نهو کاته دمیخواست تورکیا بکهویتنه ناو ئیراقهوه، دمیخواست لهسهر نهو بنهمایه لهگهل نهمریکادا پهیوهندی خوی پیښخات، دمکهویتنه ئیراق یان نا دیار نهبوو، رهوشیکی وهها ههستیار و جهنگ ههبوو، مهترسیداریش بوو، بۇیه پیویست بوو کۆنگره زووتر کۆبییتهوه، بهر لهوهی شهر بهرپا ببیت، بتوانیت رهوشهکه ههلبسهنگییت و برپار وهریگریت که نهگهر رهوشیکی شهر دمکهوت، تهفگهر بتوانیت بهنامادهمکارییهوه بکهویتنه ناو شهرهوه و لهژیر مهترسیدا نهبیت. تهناهت نهگهر دهرهتیش رهخسا بتوانیت لهو دهرهتانهدا توانستی خوی بنافرییت. کۆنگره لهروهشیکی بهوجۆرمدا و لهسهر نهو زهمینه و ئالوگۆرانهدا سازدرا. واتا زهمینهیهکی خراب نهبوو، لهدۆخی جهنگدا بوو، پیویستبوو تهفگهر بگهیشتابیه برپاری تۆکه و بههیز.

بۇ نهوهی کۆنگره بهساختی و بهسهرکهوتووی سازیدریت، سهروک زۆر نامادهمکاری کردبوو، لهسهر نهو نامادهمکاریانه کۆنگره سازدرا. کاتیک که ئیمه کهوتینه کۆنگرهوه نهو بهرپۆمهراپهتییهی کهوا لهولاتدا پراکتیکی بهرپۆه دهبرد، ئیمه لهنهركمان وهرگرتبوون. بۆچی؟ چونکه لهژیر بهرپرسیاریتی نهو بهرپۆمهراپهتییهدا. لیردا جهتهگهریتی تهشهنهی سهندیوو، جهتهگهریتی زۆر خرابی کردبوو، پیویستبوو نهو کهسانهی لهو پراکتیک و خرابیانه بهرپرسیارن حیساب و لیپرسینهوهیان لهگهلدا بکریت. لهبهر نهمه نهوانهمان بی ئهرک کرد و نهوانمان خستهژیر لیکۆلینهوهوه. بهرپرسیاریش نهو کاته "بۆتان" و "نهوبهکر" و "شهمن" بوون و نهوانهمان خسته ژیر لیکۆلینهوهوه، بۇ نهوهی کۆنگره لهسهر بنهمای ئاکامی نهو لیکۆلینهوه و لیپرسینهوانه بگاته ئامانجی خوی. چونکه نهگهر تۆ دهخوازیت کۆنگرهی چوارهم بگاته

نامانجی خوۍ، پټويسته کونگره چه مکی هیودال - بیلانگېری - لیبرال و
ته خریاته کانی روونبکاته وه و حیسابی نه وه بېرسیت، تاکو کونگره له سر خه تی خوۍ
پیکېت و نه و نامانجه شی که کونگره له پېش خوۍ دانابوو پئی بگات. نه گهر وانه بایه
نه و نه گهر کونگره ش سازیدرایه بیسوود بوو.

له بېنېرمتدا نامانجی کونگره جوارم نه و مېوو که چه مکی هیودالی - بیلانگېری -
لیبرال و ته خریاته کانی و بهرپرسیارمکانی دمرخاته پروو و لیپرسینه و میان له گه لدا
بکړیت، بۆ نه و دی بتوانیت کونگره له سر خه تی تمفگهر سازیدریت، نه گهر نه مه
نه نجامدرا نه و کونگره به نامانجی خوۍ ده گات. نه و لیکوئینه وه و لیپرسینه وانه مان بۆ
نه و مه بېسته پېشخت، له بهر نه و دی نیمه نه و لیکوئینه وه و لیپرسینه وانه مان
پېشخت، نه و توانیمان راستینه ی نه و خه ته و ته خریاته کانیانمان ناشکرا کرد.
به مشیومیه که وتینه کونگره وه. بۆیه کونگره به سه لامه تی و سه رکه و تووی نه نجامدرا.
"محمهد شهنر" له کونگره دا یاری خوۍ ده کرد، خیتابی چه مکه کانی "هیودالی
بیلانگېر" و "لیبرال" شی ده کرد. بۆ نه و دی هه ردو و نه و چه مکه ش بخته خره تی
خوۍ وه، تاکو بتوانیت نه نجامگیر بپیت. بیگومان نیمه له کونگره دا رهوشی "محمهد
شهنر" یشان ناشکرا کرد، نه و گه مانه ی ده شیرک ناشکرا کرا، بۆیه "محمهد شهنر"
نه یدم توانی بالادمستی خوۍ له سر کونگره بنوینیت، به پېچه وانه وه کونگره بالادمستی
خوۍ له سر "محمهد شهنر" نواند، له که شوه وای نیو کونگره دا ره خنه دان له
"محمهد شهنر" خوا ستر. گووترا: "یان تو ره خنه دانی خوۍ دمده تی یان ناتوانیت له
کونگره دا بمینیته وه...". نیدی "محمهد شهنر" بینی که له کونگره دا رهوشی نه و
ناشکرا بوو و ناتوانیت شتیک بکات، هه موو به شداربووانی کونگره ش له سر خه تی
تمفگهر و له سر خه تی کونگره کو بوونه ته وه، بۆیه شتیکی نه و بیکات نه ماوه، له بهر
نه و هه نگوای بۆ دواوه هاویش و ره خنه ی خویشی دا، بۆ نه و دی بتوانیت له کونگره دا و
له نیو تمفگهره دا بمینیته وه. به و نامانجه ی حیساباتی خوۍ له دوا ی کونگره بپینیتهدی،
نیدی نیفلاسی کرد. زور پیداکریشی بکرایه ات ده که و ته ژیر لیکوئینه وه وه. نیدی
نه یتوانی شتیک بکات. مه گهر له دوا ی کونگره وه حیساباتی خوۍ بکات، نه ویش که و ته
رهوشیکی به مجوره وه.

لیرمدا کۆنگره چه مکه گانی "فیودالی پیلانگیر" و "لیرال"ی درخسته روو و ریسوای کرد و لهسر ئهو بنه مایهش چه ته گهریتی و ئهو پراکتیکه ی درکه وتبوو ریسوا بوو. بۆ ئه وهی ئهو ته خریباتانه به لاهه بنریت برپاردرا که بۆ گهل به یان نامه یه ک درمخریت و داوای لیبوردن له گهل بکریت، هه میش بۆ جاشه گانیش به یان نامه یه ک درمخریت و خیتابی ئه وان بکریت؛ بۆ ئه وهی چیدی ته خریبات نه کهن، ته نانهت بۆ ئهو خراپه کاریبانه ی که خه تی چه ته گهریتی ئه نجامی دابوو، لهسر ئه مهش لهسر ناوی ریکخستن ره خه دانی خۆمان دا و گووتمان؛ ئه وهی کراوه هیلی تیکۆشانی ئیمه نییه، هه رچهنده به ناوی ئیمه شه وه رووینداوه، به لām ئه مه ریبازی ئیمه نییه و له گهل ریبازی ئیمه دا یه کانگیر نابیته وه. ئه مهش کاریگه ریه کی ئیجابیانه ی لهسر جاشه کان کرد و له توندوتیژی خاویکرنه وه، وهکو رابردوو ته فکهریان بۆ خۆیان به مه ترسیدار نه ده بین، شانه شانی ده ولت به توندی نه ده هاتنه سهر ته فکهر، له مهش ته فکهر سوودی بینی، ئهو داوای لیبورده ی بۆ گهل کردمان باومرێ به گهل به خشی، بینیان که ئهو نزیک بوونه وانه ی کرابوو هی ته فکهر نییه، ئه گهر به ناوی ته فکهریشه وه کرابن، به لām هی ته فکهر نین و ته فکهر مه حکومیان ده کات و لیپرسینه وه لهسر ئهو کارانه ده کات، ئه مهش باومرێ زیاتری به گهل به خشی.

لەلایەکی دیکەوه؛ یەکێک لەو خالانەی کەوا لەکۆنگرەدا راوستەمان لەسەر یکرد
ئەو مەبوو کە چۆن بتوانین گەریلا لەرووی جەندایەتیی و چۆنایەتی یەو مەزن بکەین؟
چۆن ئەو ناوچانەی کەوا گەریلا تیێ نەکەوتوو ئەمە گەریلا تیێدا جیگیر بکەین؟
چۆن ئەو سەرھەڵدانانەی ھەلگیر ساون مەزن و بەرھراوان تریان بکەین؟ بۆ ئەو یەکدی
تەواو بکەن چۆن بتوانین پەیوەندی نیوان گەریلا و ئەو سەرھەڵدانانە بەھێز بکەین؟
لەسەر ئەو مەسەلانە بپارمان وەرگرت. نیدی بپارماندا کەوا ئەو ھەرێم
(ئەبەت) ئەو کەوا گەریلا ھیچ نەچوو گەریلا تیێدا جیگیر بکەین، تاکو بتوانین
لەتەواوی باکووری کوردستاندا تەفگەری گەریلا پێشبخەین. ھەندێک ھەرێم و گۆرەپان
بۆ ئەمە سەرمکی بوون، بەلام ئەو یەک سەرمکیش نەبوو، پێویستبوو گەریلا بۆ
بنێرین، بپارمان لەسەر ئەمە وەرگرت. ھەلبەتە دوا کۆنگرەش ئەو ھەنگاوانەمان
ھاوێشت.

سەبارەت بە باشووری کوردستانیش؛ ئیئە دەمانبەینی کەوا سەددام گورزی بەردەمکەوێت، تەنانەت لەوانەییە رژیمی سەددام بەتەواوی بڕووخی. بۆیە باوەری ئیئە وابوو کە پێویستە لەباشووردا گەل نامادە بکری، ئیئە لەم روودەو بەپیاریشمان وەرگرت. چونکە پێمان وابوو کەوا رژیمی سەددام گورزی بەردەمکەوێت، بۆیە پێویستە گەل بخەینە نیو جموجۆل و تەفگەرەو، تەنانەت ئەگەر پێویستبوو لەباشووردا هیزی گەریلاش بخەینە جموجۆلەو و هاوکاری گەل بکەین تاگو گەلەکەمان لەباشووردا بتوانیت لەم دۆخە سوودمەند بێت و خۆی رزگار بکات. سەرۆکیش لە "راپۆرتی سیاسی" خۆیدا هەڵسەنگاندنی لەم بارەییەو کردبوو، پێویستبوو لەپراکتیکیدا بۆ ئەم مەبەستە تەدبیریشتان وەرگریابە و بپارمان وەرگریابە. ئیئە لەم روودەو هەندیک بەپیاریشمان وەرگرت. ئیدی کۆنگرە بەمجۆرە کۆتایی پێهات.

دوا کۆنگرە؛ لەسەر بپارەکانی کۆنگرە دەستمان بەهەنگاو هاوێشتن کرد. لەباکووردا، لەهەندیک لەو هەرمەنەیی کە نوێبوون و پێویستبوو هیزەکانمان تێیدا جیگیر ببین، بۆ ئەو مەبەستە هەندیک هیزمان نامادەکرد و بەرمو ئەو گۆرەپانانەمان ناردن. ئیئە دەستمان بە بەلاوێنانی شوێنەوارەکانی ئەو خراپەکاریانە کرد روویداوو. بەقورسایي ئیئە بە باکوورەو مژوول بووین، بۆ ئەوەی ئەو هەنگاوانە بەهەوێژین تاگو بتوانین لەسەر باشووریش راوەستە بکەین. چونکە ئەو هەفالاڵەیی تەفلی کۆنگرە ببوون پێویستبوو بچنە هەریەم و گۆرەپانەکانی خەبات، کۆبوونەووەمان لەگەڵ ئەو هەفالاڵە سازدا، ئەو هیزانەیی کە بۆ ناوچە و هەریەمەکان دەچوون ئەوانەمان نامادەکرد و هەموویانمان خستە جموجۆلەو.

هەر لەدوا کۆنگرەو ئیکۆلێنەو و لیپرسینەو "مەحمەد شەنەر، ساری باران، فایەق" هەبوو، لەلایەکەو بەمەو مژوول بووین. لەلایەکی دیکەشەو هەندیک هەفالاڵان لەباشوور خستە نیو جموجۆلەو، بێشتر پەییومندی ئیئە لەباشوور لەگەڵ هەندیک کەس هەبوو، وەک "سادق عومەر". ئیئە هەفالاڵانمان ناردە لای ئەوان، بۆ ئەوەی ئەوان نامادەکاری بکەن، چونکە ئیئە دەمانگوت کە: "موداخەلە لەسەر ئێراق دەرکێت، ئەگەر موداخەلە گرا لەوانەییە رژیمی سەددام بەتەواوی لەناوێجێت و بڕووخی. کە موداخەلە دەستیپێکرد، پێویستە ئەوانیش نامادەبێن بۆ ئەوەی بتوانن لەهەندیک

ناوچه دا له دژى رژيمى نيراق بكه ونه نيو جموجوړلوه، كه له وانه يه يتوان گه ليش بخه نه نيو سره هلدانه وه، به مېش دمتوان هه نديك ناوچه ي باشوورى كوردستانيش رزگار بكهن، نه گهر نه مېش بېته دى نه وا دمتوان سهرتاپاي باشوورى كوردستانيش رزگار بكهن" له سهر نهو بېنهمايه گووتمان: "با هه فالان له گه لاند قسه بكهن" هه فالان چوون قسه يان له گه لدا كردن، نه وانه ش هه نديك ناماده كارى به مجورميان پيشخست، هه نديك هه فاليشيان له نيمه خواست، نيمه ش هه نديك له هه فالانيشمان به چه كه وه به نه پنى نارده لاي نه وان.

كاتيك كه بينيمان موداخه لى سهر كوټ بوو و نيراق له كوټ گورزى به رده كه وېت و هيزى خوى دمكشيتته وه، نهو كاته به "سابق عومهر" و نه وانمان گووت: "بكه ونه نيو جموجوړلوه". "سابق عومهر" و نه وانيش له "دهركار" و نهو ناوچه يه دمستانكرد به دمرخستنى هيزه كانى نيراق، نيدى جموجوړلىكى به مجوره لهو ناوچه يه دمستپي كړد. هه لېته زور دريژدى نه كيشا له باشوور له زور ناوچه دا سره هلدان بهرپابوو و سهر كه وتن به دده ستها و رژيمى نيراق له باشووردا نه ما...

نهو كاته هم له باكوور و هه مېش له باشووردا سره هلدانى گهل هه بوو، وه كو نيوه باستانكرد گهل و گه رېلا له سره هلدانه كاندا يه كتر ته واو ده كهن، نهو كاته ناسوييه كى چوون بۇ كيشه ي كورد هم له باكوور و هه مېش له باشوور دمبينرا؟ چونكه سهروك ناپو له "راپورتى سياسى" پيشكه شكر اوى كو نگره ي چواره مدا نامازه به وه دمكات كه نه گهر گه لى كورد له باشوور يتوان يه كيتى خو يان پيكي بن نه وا دمره تى نه وه دپته دى كه ستاتويه كى سهر به خوش ناوا بكهن، له مېش كه متر، نه گهر نه مېش نه بېت دمتوان

ستاتویه کی فیدرالیش بۇخویان ئاوابكهن... كهواته نهو كاته
شیکردنهوه و ههئسهنگاندنیکی بهر فراوان بۇ رهوشهكه ههیه...

ههئیهته ههم لهباکوور خهبات و تیکۆشان مهزن ببوو، ههمیش لهباشوور سه رههئدان لهپیشکهو تن دابوو، لهزۆر ناوچهی باشووری کوردستاندا دهو لهت نه مابوو، هیزهکانی دهو لهت ته سفیه کرابوو، نهو شهر و سه رههئدانانی باکوور و شهر ی گهریلا باومرپییهکی بههیزی ده دایه باشوور، لهباشووریش نهو سه رههئدانانی بهر پابوون کاریگهری خو ی لهسر باکوور ده کرد، بهمشیهیه یه کدیان ته و او ده کرد. بویه ههم باکوور و ههم باشوور له نیو پیشکهو تن دابوو. لهو هۆناخه دا ته فگهری (PKK) کاریگهرییهکی مهزنی لهسر ته و او ی کوردستان ده کرد. نی دی ته فگهری کورد لهباکوور له بهر سه نه دن دابوو، له به شهکانی دیکه شدا رۆل ی خو ی ده بی نی و پیشده کهوت. نهو کاته ئیه ده مانخواست که و له نیوان باکوور و باشوور دا په یومندی و ریکه و تنیک به رهو پیشه وه به یه، نهو پیغازویه پیشکهو تنه زیاتر به رهو پیشه وه به یه. چونکه ده رفهت و توانستی نهو ده رکه و تنه و پیش و یه کدیان ته و او ده کرد و یه کدیان بههیز ده کرد، ههم باکوور ههمیش باشوور لهپیشکهو تن دابوو. بیگومان (PKK) لهباکوور و باشووریش رۆل یکی مهزنی ده بی نی، تاده هات (PKK) ش لهپیشکهو تن دابوو. چونکه (PKK) لهباشووریشدا گهلی هوشیار ده کرده وه، ریکه خستی خو ی پیشده خست، نه مه ههم داگیر که ران به مه ترسیان ده بی نی، ههم نه مریکاش به مه ترسی ده بی نی، بی نیان نه گهر ر ی له به رده م نهو پیشکهو تنه نه گیریت نه و ا حاکمیه تی (PKK) دیته ناراه. نه گهر (PKK) ش بالادست بیت نه و ا به رزه و هن دییهکانی نه مریکا و داگیر که ران تیکده مات.

لهکاتی راپه رینه که دا نه مریکا ریکه ی له به رده م رۆل ی سه ددام کرده وه، رۆل ی سه ددامیش هیرشی برده وه سه ر باشوور، گه ل و هیز و لایه نهکانی باشوور ب ی نه م هیرشه ئاماده نه بوون و مه زنده ی نه و هشیان نه ده کرد که هیرش یکی به مجۆره رووبدات، چونکه زۆر باومرپیان به نه مریکا هه بوو، ده یانگووت: "نه مریکا ریکه به سه ددام نادات جار یکی دیکه سه ددام بیته وه سه رمان. له لایه کی دیکه شه وه هیزهکانی باشوور سه رخۆش

ببوون، چونكه راپه‌ڕین به‌رپابوو و سه‌ركه‌وتبوون، ده‌وڵه‌تى ئێراق له‌باشوور نه‌مابوو، بۆیه له‌نیۆ سه‌رخۆشییه‌ك دابوون. ئیدی خۆیان رێكخسته نه‌ده‌كرد، گه‌لیان رێكخسته نه‌ده‌كرد، گه‌لیان بۆ به‌رمنگاربوونه‌وه‌ى هه‌ر هێرشێكى ئێراق ئاماده نه‌ده‌كرد، چونكه ئه‌و سه‌ره‌ڵدانه‌ى به‌رپابوو و ئه‌و ئه‌نجامانه‌ى له‌گه‌ڵ خۆیدا هێنابوونی به‌شیومه‌كى رێكخسته‌یى به‌دینه‌هاتبوو، به‌هێزى حه‌زبه‌كانیش دروست نه‌بوو، له‌وانه‌یه رۆلى هه‌ندێك حه‌ز هه‌بووبێت، به‌لام له‌بهره‌مه‌تا گه‌ل خۆى رابوو، جاشه‌كانى باشوور رابوون، به‌و شیویه راپه‌ڕین به‌ئه‌نجام گه‌یشته‌بوو. ئه‌گه‌ر ئه‌مريكا موداخه‌له‌ى مه‌سه‌له‌ى كوێتى نه‌كردبايه و گورزى له‌ رژێمى سه‌ددام نه‌دابايه، باومپى و متمانەى به‌كوردان نه‌به‌خشیابايه، ئه‌وا مه‌زمه‌نه‌ ناكه‌م كورد له‌باشوور و حه‌زبه‌كانى باشوور هه‌یج كاتێك هه‌نگاوێكى به‌مجۆرمیان هاوێشتبايه، نه‌شیانده‌هاوێشت. هه‌ڵبه‌ته‌ دواى شكستى سالى (١٩٨٨) هێز و لایه‌نه‌كان له‌باشوور نه‌مابوون، ئێراده‌یان شكابوو، ئه‌گه‌ر موداخه‌له‌ى ئه‌مريكا نه‌بووايه، ئه‌مريكا باومپى به‌ئه‌وان نه‌دابايه، مومكین نه‌بوو ئه‌و حه‌زبانە جاريكى ديكه له‌باشوور كار و خه‌باتیان بكردبايه، ئیدی دهرقه‌تێكى میژوویى ره‌خسا و گه‌ل راپه‌ڕى. هه‌روه‌ها ئه‌و هێزانه به‌هه‌رزانی ئه‌نجامی‌کیان به‌ده‌ستخستبوو، له‌بهر ئه‌مه راپه‌ڕینه‌كه زێده رێكخستنى نه‌بوو، گه‌لیان رێكخسته نه‌كردبوو، له‌نیۆ سه‌رخۆشییه‌ك دابوون. كاتێك كه رژێمى سه‌ددام هێرشى كرد، له‌بهر ئه‌وه‌ى ئاماده نه‌بوون، شوك بوون. بۆیه ده‌ستبه‌ردارى هه‌موو شتێك بوون و له‌هه‌ولێ ئه‌وه‌دابوون چۆن خۆیان رزگار بكه‌ن. هه‌ندێكیان چوونه ئێران و هه‌ندێكیش چوونه توركیا، هه‌ندێكیش له‌سه‌ر سنووره‌كان خۆیان جێگیركرد و گیرسانه‌وه، ئه‌و كاته هێزمه‌كانى سوپای ئێراق په‌یتا په‌یتا به‌دواى كۆچى گه‌لدا شالۆپان ده‌هێنا و تاقیبیان ده‌كرد و ده‌یانخواست گورزێكى مه‌زن له‌ گه‌لیش بده‌ن، چونكه توركیاش سنوورى داخستبوو، ئێمه ئه‌و كاته له‌هه‌ندێك شوێن جێگیر بووین بۆ ئه‌وه‌ى بتوانین گه‌ل بپارێزین. بۆ ئه‌مونه؛ ناوچه‌ى "حه‌مفانین" و "چوقورجه" و ئه‌و شوێنه‌مان گرت، هه‌ندێك له‌و جێگاياه‌مان گرت و نه‌مانه‌یشت سوپا بێت و خۆى بگه‌یه‌نێته گه‌ل. ته‌نانه‌ت سوپای ئێراق هه‌ندێك سه‌نگه‌ریش له‌ناوچه‌كه‌دا دروستكردبوو، ئێمه هێرشى سه‌ر ئه‌و سه‌نگه‌رانه‌شمان كرد و نه‌مانه‌یشت و هه‌ندێك سه‌ربازى ئێراقیشمان به‌ دیل گرت. ئه‌و سه‌ربازانه‌ى كه به‌دیله‌شمان گرتبوون

لهوئى تەسلىمى گەلەن كەردن، ئەمەش مۇزائىكى مەزنى دايە گەل. بىنى كەوا (PKK) خاومندارىتى لە گەل دىمكات و ناھىيلىت سوپاى ئىراقى بىت گەل بىگرىت و بىبات و بىكوژىت، ئەمەش لەناو گەلەكەمان لەباشوور رىز و حورمەتلىكى مەزنى بۇ (PKK) دروستكرد. بۇيە تا دىمكات (PKK) لەناو گەلەكەماندا لەباشوور بەھىز دىبوو. ئەمەش بۇ ئەمىرىكا و توركىيا مەترسىدار بوو، پىويستە رى لەبەردەم ئەمە بىگىردىت، ئىدى پاشان لەسەر ئەو بىنەمايە ئەمىرىكا و توركىيا دەستبەكار بوون كە؛ چۆن بتوانن كارىگەرى (PKK) لەباشوور كەم بىكەنەو و رىگىرى لە (PKK) بىكەن، چۆن لەبەرامبەر (PKK) دا بتوانن ھىزىمكەنى دىكە بەھىز بىكەن. ئەوانە ئەمەيان بەبىنچىنە وەرگرت.

ئىدى پاشان رىككەوتنى نىوان توركىيا و (پ د ك - ى ن ك) پىشكەوت، پەيوەندى نىوان ئەمىرىكا و (پ د ك - ى ن ك) ش پىشكەوت و بەھىزتر بوو، ھەمووشىيان كارىيان بۇ ئەو دىمكرد كە (PKK) لەباشوور كارى رىككەستنى خۆى نەكات، تەنانەت ھەولياندا رىگىرى لەو رىككەستنەش بىكەن كە لەباشووردا پىشخىستبوو، خىستىيەن زىر فشار و گوشارەو، بۇ ئەو بىكارىگەرى بىكەن. ئەمەش واپىكرد پەيوەندى نىوان باكوور و باشوور بەھىز بىت، ئەمە رىگىرى لەھەندىك پەرمەندىن كەرد. لەكاتىكدا لەدزى ئەو نەبووین كە (پ د ك - ى ن ك) پەيوەندى خۆيان لەگەل ئەمىرىكا و توركىيا دروستبىكرىبايە، بەلام ئەگەر پەيوەندى خۆيان لەگەل (PKK) و باكووريشدا دروستبىكرىبايە، ئەوا دووژمنايەتى نىوان (PKK) و ئەوان نەدەھاتە ئاراو، (PKK) نەيدەخواست (پ د ك - ى ن ك) لەناو بىبات، (PKK) ئامانچىكى بەمجۆرمى نەبوو، بەلكو بەپىچەوانەو (PKK) دىمخواست پەيوەندى خۆى لەگەل ئەوانىشدا باش و تۆكەمە بىكات، دىمخواست لەگەل گەلەكەشمان لەباشوور پەيوەندى خۆى باش و تۆكەمە بىكات، دىمخواست لەباشووردا گەل ھوشيار بىكاتەو، رىككەستەى بىكات. چۆنكە ئەو بى رىككەستىيەى ھەبوو (PKK) بە مەترسىدارى دەبىنى، چۆنكە (پ د ك - ى ن ك) گەلىان رىككەستبوو، كاتىك كە رزىمى سەددام ھىرشى كەرد شۆكىكى مەزن و مەترسىيەكى مەزن ھاتەئاراو، بۇ ئەو جارىكى دىكە مەترسىيەكى بەمجۆرە روونەداتەو (PKK) دىمخواست لەباشووردا كارىكات و رىككەستنى خۆى مەزن بىكات، گەل رىككەستە و ھوشيار بىكاتەو، بۇ ئەو مەبەستە كارىدەكرد، نەك بۇ ئەو (پ د ك - ى ن ك) لەناو بىبات. (PKK) ھىچ كاتىك ئامانچىكى

وهه‌ای نه‌بووه، ده‌یخواست په‌یوه‌ندی نیوان باکوور و باشوور به‌هیز بکات، ده‌یخواست ته‌ه‌گه‌ری باکوور به‌خاته خزمه‌تی باشوور و ته‌ه‌ه‌گه‌ری باشووریش به‌خاته خزمه‌تی باکووره‌وه، په‌کیتی باکوور و باشوور به‌رمو پێشه‌وه ببات، بۆ نه‌وه‌ی په‌کیتی کوردان و ته‌ه‌ه‌گه‌ری نازادی و ده‌موکراسی به‌رمو پێشه‌وه ببات، بۆ نه‌وه‌ی کێشه‌ی کورد چارسه‌ر بکات. (PKK) نه‌مانه‌ی به‌بنه‌ما و مرگرتبوو، به‌لام ده‌ولته‌ی داگیرکه‌ر و نه‌مه‌ریکا خه‌ت و رێبازی (PKK) یان به‌مه‌ترسی ده‌بینی بۆ سه‌ر به‌رژمونه‌ییه‌کانی خۆیان و نه‌یانده‌خواست په‌یوه‌ندی (PKK) له‌گه‌ڵ خه‌لکی باشوور و (پ د ک - ی ن ک) پێشبه‌کوه‌یت و ده‌یانگووت: "نه‌که‌ر پێشبه‌کوه‌یت نه‌وا (PKK) له‌باشووردا بالاده‌ست ده‌بێت، نه‌مه‌ش بۆ ئێمه‌ مه‌ترسیداره، پێویسته ئێمه‌ رێگری له‌مه‌ بکه‌ین، هه‌موو کاریکی خۆیان له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایه‌ پێشخست، (پ د ک - ی ن ک) شیان له‌دزی (PKK) خسته‌ جموجۆله‌وه. بۆ نه‌وه‌ی بتوانن کاریگه‌ری (PKK) له‌باشوور بشکێنن، ئیدی له‌به‌ر نه‌مه، نه‌و ئامانجه‌ی ئێمه‌ له‌پێش خۆمان داماننا‌بوو پێشنه‌که‌وت...

له‌و هه‌واخه‌دا؛ له‌سه‌رمه‌تای نه‌وه‌ده‌که‌ندا کۆنفه‌رانسیکی زیندانیه‌یه‌کان سازده‌دری‌ت. نه‌مه‌ش جاری په‌که‌م بوو کۆنفه‌رانسیکی به‌مجۆره سازبه‌دری‌ت، نه‌و کۆنفه‌رانسه‌ به‌ چ ئامانجێک سازکرا و چ نه‌ه‌نجامیکی له‌گه‌ڵ خۆیدا هه‌ینا؟

کۆنفه‌رانسی زیندانیه‌یه‌کان له "ئه‌که‌نیه‌ی مه‌عسوم قۆرهماز" سازکرا، ته‌واوی نه‌و هه‌ه‌ه‌ه‌ه‌ی که‌ له‌ زیندان ده‌رجوو‌بوون به‌شاریه‌یان له‌و کۆنفه‌رانسه‌دا کرد. کۆنفه‌رانسه‌که‌ راوه‌سته‌ی له‌سه‌ر نه‌وه‌ ده‌کرد که‌ کێشه‌ و گه‌رتی نه‌و هه‌ه‌ه‌ه‌ه‌ی له‌ زینداندان ده‌رجوون و نه‌وانه‌ش که‌ له‌ زینداندان ماون چیه‌؟ نه‌و کۆنفه‌رانسه‌ بۆ چارسه‌رکردنی نه‌و کێشه‌ و گه‌رتانه‌ بوو. چونکه‌ له‌ زیندانه‌که‌ندا زۆر کادیری ئێمه‌ هه‌بوو، هه‌ندیکیش له‌ زیندان ده‌رکه‌وتبوون، چ نه‌وانه‌ی ده‌رکه‌وتبوون و چ نه‌وانه‌ش که‌ له‌ زیندانه‌که‌ندا ما‌بوون، له‌هه‌موو روویکه‌وه‌ له‌چه‌مه‌کی پارتی به‌دوور که‌وتبوونه‌وه، کاریگه‌ری داگیرکه‌ران له‌سه‌ر

زیندانه‌ګان دروستېږو، همدېک چه مک و تاپه‌تمه‌ندی ته‌شمنه‌ی سهندېوو، نه‌مه‌ش کادیرانی له‌همدېک رووموه لاواز کړدېوو.

نیدی نېمه چېبکه‌مین بؤ نه‌وه‌ی نه‌و چه‌مکه چه‌وتانه‌ی له‌نیو کادیرانی زیندانه‌ی ته‌شمنه‌ی کړدووه به‌لاوه‌ی بنېین و نه‌یه‌یلین؟ نېمه چوڼ په‌کیتی نیوان نه‌و کادیرانه و پارتی دروست بکه‌ینه‌وه؟ بؤ نه‌وه‌ی بتوانین نه‌و کادیرانه بکه‌ینه‌وه خزمه‌ت ته‌فګه‌ر، نه‌مه زور ګرنگ بوو. چونکه زور له کادیران له زیندان دمرکه‌وتېووون و به‌رخو‌دان‌یکې مه‌زنیان له زیندانه‌ګاندا کړدېوو و شه‌هیدېووون روویدابوو، ګه‌لېک نیش و نه‌شکه‌نجه‌یان بینېېوو. له‌مؤنا‌خیکدا له زیندانه‌ګاندا نوپنه‌رایه‌تی ته‌فګه‌ریان کړدېوو، رمج‌یکې مه‌زنی‌شیان هه‌بوو، له‌هه‌مان‌کاتیشدا چه‌ندین کیش و ګوفتیان هه‌بوو. نه‌وانه‌ی که دمرکه‌وتن نه‌یاند‌ه‌توانی خو‌یان له‌ګه‌ل پارتی ناوېته بکه‌ن و بګونجینن و په‌کیتی خو‌یان له‌ګه‌ل پارتیدا بېننه‌دی. ته‌نانه‌ت ګوزارشیان له‌هه‌ندېک چه‌مکی مه‌ترسیداریش دمکړد، بویه بېوېستېوو نه‌و ګرفتانه‌یان چارمه‌ر بکه‌ن و له‌ګه‌ل پارتیدا خو‌یان بګونجینن تاکو بتوانن رولی خو‌یان بګېرن. نه‌م کونفرانسه‌ش بؤ نه‌و مه‌به‌سته بوو.

بؤ نه‌وه‌ی تیګه‌یشتنېکې باش هم‌بیت دمتوانم نمونه‌یه‌کیش له‌م بارمه‌وه به‌ینه‌وه؛ همدېک له‌هه‌فالان له‌زیندان دمرکه‌وتېووون، من له‌جیای "ګابار" موه به‌بیتل (لاسکې) قسم له‌ګه‌ل‌یاند کړد، نه‌و هم‌فالانه دمیانګووت: "نه‌ګه‌ر نېمه به‌م حاله‌ی خو‌مانه‌وه بچینه نیو سوپای تورکه‌وه دمتوانین سوپای تورکیاش تیک بدمین" من بېم‌ګووتن: "که‌واته نیوه خو‌تان به‌مشیمیه دموپن و راستینه‌ی خو‌تان دمېتن، بېوېسته نیوه کیشه‌ګانی خو‌تان له‌رېګه‌ی پارتیه‌وه چارمه‌ر بکه‌ن، نیدی پارتی تیک مه‌دمن" بؤچی؟ چونکه له زیندانه‌ګاندا له‌ژېر وه‌حشیه‌تیکې مه‌زندا دمژیان، به‌رده‌وام و روژانه سوپای تورک له‌ګاتیکې دیارېکراودا هه‌لېاند‌ه‌ستاندن و ګوېوونه‌وه‌ی به‌یانیان و نیواران (تعداد)یان بېده‌ګردن و رېسا سهر‌بازیه‌ګان به‌وان جېبه‌جی دمکړد. له‌به‌ر نه‌وه‌ی دووژمن له‌زیندانه‌ی به‌زور نه‌مانه‌ی به‌وان دمکړد، ګاردانه‌وه و رکوکینېکې نه‌وان له‌به‌رامبه‌ر یاسا و رېسای سهر‌بازی نیو: هیزی ګه‌ریلاش دروستېږو، نه‌مه‌ش چه‌مکېکې هه‌له‌ی له‌ای نه‌وان پېشده‌مخست. کاتیک که چوونه نه‌ګادېم‌یاش له‌دزی دیسپلین رادموستان. نه‌مه له‌ګاتیکدا دیسپلینی نیو نه‌ګادېم‌یا دیسپلینی پارتی بوو، هی نه‌وان

خوځيان بوو، به لّام لمېر نېوې سوپاي رږمې تورکيا دېسپلينيکي بهگوږمې خوځي
لهسمر نېوان سېپانلېوو، نېوانېش بېرېموام لهډډې نېوې راوېستابوون. ئيدې راوېستان
لهډډې دېسپلېن لهنېواندا بېرېمېسته بېوو، نېمېهاتنه نېوې دېسپلېن و ژيانې
رېکخستنهو، لهډډې رېساگان بوون. نهک دېپانخواست لهډډې رېساگان رابوېستن، به لّام
له زېنداندا تاپېتمېندې و چېمکيکي وېهايان تېدا دروستېبوو.

بېگومان نېمېش مېترسېدار بوو، بډيه نېپاندهتوانې لهگېل پارتي بېنېمېهک و
بگونجېن، لمېر نېوې لهنېوان نېو کادېرانه و پارتيديا کيښه و گرھت دېهاتېناراوې.
هېروېها دېسان لهنېو زېندانېکاندا لهنېوان څوار دېواردا مابوونېو، نېمېش دونيپمېکي
بېرتمېسکه، بډ ماوېمېکي دوور و درېژ لهپارتي دابرايوون، کاتيک که هېنديک لهوان
کېموتنه زېندانېو، هېشتا پارتي دروست نېمېوو، هېشتا هېر لهفونځي گروپدا بووين،
به لّام که لهزېندان دېرکېموتن بېنيان پارتي دروستېوو و پېشکېموتو، شېر و تېکڅشان
مېزن بوو، تېفکېر مېزن بوو، کيښه و گرھتي پارتي جوډايه، کيښه و گرھتي نېوان له
زېنداندا جوډابوو، له زېنداندا هېموويان هېفان پېکېمون و تارادېمکېش کيښه و
گرھتېکانېشيان هېر وېک پېک بوو، به لّام کاتيک که له زېنداندا دېرکېموتنه دېروو
دېبين کېوا کيښه پارتي هېمېه، کيښه گېل هېمېه، ځياواز ځياواز کيښه و گرھت
رووېروويان دېبېتمو، ناستې هېموو کادېرېک وېک پېک نېيېه، ناستې گېل وېک کادېر
نېيېه. به لّام له زېنداندا ناستې هېموويان تارادېمکي زور وېک پېک بوو. بډيه لهنېو
چېندين کيښه و گرھتدا دېزيان. ئيدې پېويستېوو سېرتاپاي نېوې کيښه و گرھتانه
چارېسېر بکړانايه، بډ نېوې نېو کادېرانه زورې و زېمېمتې نېبين و لهگېل پارتيديا
بېنه پېک و بگونجېن و تېفليبوونيکي راست نېنجام بېدن و بېتوان هېنگاو بېهېنگاو
بکېمونه نېوې پراکتيکېو و بېتوان رولې خوځيان بېينن. لهبېنچېندا نېوې کونترانېسې بډ
نېوې مېبېسته سازدا.

لهلپېمکي دېکېو؟ بېرخوډانيکي مېزن و ځيانېتيکي مېزنيش له زېنداندا
نېنجاملېرايوو، هېبوون تېسليم بېوون، هېبوون تېسليم نېمېوون، به لّام لهرووي
چېمکېو لهزېر کارېگري دووژمندا بوون، بډيه پېويستېوو نېوې پراکتيکې هېمووي
شېبکړېتمو، راستينې زېندانېکان ناشکرا بېووايه. هېروېها وېکو بېسم کرد

داگیرکەران هەمیشە لە زیندانەکاندا تەفگەرەکانیان تەسلیم دەکرد. پێویستبوو کادیڕانی زیندان باش لەو راستینەیە تیگەشتبانا، بۆ ئەوەی ئەو کادیڕانە بۆ تەفگەر نەبنە مەترسی و بتوانرێت لەو چەمکانەیان رزگار بکەن کە دووژمن تییدا چاندوون، بۆ ئەوەی مەترسی دروست نەکەن.

بۆ ئەمۆنە؛ تا ئەو کاتە هەندێک هەبوون لە زیندانەکاندا ساختەکاریان کردبوو، وەک "محەممەد شەنەر"، "سەلیم چروک گایا" پێویستبوو رەوشی ئەوانیش ناسکرا ببوایە. کۆنفرانسەکە لەسەر ئەو مەسەلەنە راوستەى کرد. بێگومان بۆ یەکەمجار ئەم تەفگەرە کۆنفرانسی زیندانییەکانی سازدا، بەرلەو هیج تەفگەرێک کۆنفرانسی بەمچۆردی ئەنجام نەداوە و بەگەرنگیان نەزانیوە. ئەم تەفگەرە بۆ یەکەمجار ئەو هەنگاوەی هاوێشت، چونکە باش لەرەوشی زیندانەکان تیگەشتبوو کە چۆن بەرخۆدانەکان بخاتە خزمەتی تەفگەرەو؟ چۆنیش بۆتوانێت ئەو مەترسییانەى دروستیشی دەکات بێکارێگەرێیان بکات؟ تەفگەر ئەم پێداویستییهى بێنى، بۆیە ئەو کۆنفرانسەى ساز دا، ئاکامی ئەو کۆنفرانسەى ناردە زیندانەکان، بۆ ئەوەی کادیڕ لە زیندانەکاندا لەسەر ئەو بنەمایە پەرورەدە ببینێت و لەخۆی تێبگات و کێمەسى و کێشە و گرتەگانی خۆی چارەسەر بکات. ئیدی بەم کۆنفرانسە ئەو چەمکە چەوتانەى لەنیو کادیڕانی زینداندا هەبوو نەهێلران. بۆیە زیندان کەوتە خزمەت تەفگەرەو، وەک تەفگەرەکانی دیکە، زیندانەکان تەسفیەى نەکرد و مەترسییهکی مەزنى بۆ دروست نەکرد.

پرسیارێک دەبوایە زووتر بپرسیبایە، دواى ئەوەى تەفگەر لەگروپەو دەگاتە قوناخی پارتییوون، خەباتی راگەیانندى و چاپەمەنى "رۆژنامە، گۆڤار و ...هتد" چۆن دەستپێیکرد و بەرەوى پێدرا؟

پۆستەرنێك سەبارەت بە تێكۆشانی ئازادیخوازانی ژنانی كوردستان

خەباتی روژنامه‌وانی ئێمه به یه‌كه‌مین كۆنفرانس (سالی ١٩٨١) ده‌ست پێده‌كات. له‌كۆنفرانسی یه‌كه‌مدا ئه‌و بریاره‌مان وه‌رگرت كه ئێمه روژنامه‌ی "سەرخۆبوون" SERXWEBÛN له‌ئهوروپا دهرخه‌ین، له‌ئاكامی ئه‌و بریاره‌دا هه‌فالان كاریان كرد، "سەرخۆبوون" له‌ئهوروپا دهرچوو، یه‌كه‌مین روژنامه‌ی ئه‌م ته‌قگه‌ره "سەرخۆبوون"ه. روژنامه‌یه‌کی ئایدیۆلۆژی بوو، هه‌لبه‌ته ئێمه بریارێکی وه‌هامان

بهشی شه شه م:

زهمه نی پیلانگیریه مه زنه کان...

که پانه وهی میژووه شوومه که!!

(۱۹۹۱ - ۱۹۹۸)

لهسالی (1991) دا له لایه ن هه فالا ن و كادی رانی باشووری كوردستانه وه، كه له نیو تیكو شانی (PKK) دا بوون، "پارتی ئازادی كوردستان (PAK) داده مه زری ت، نه و پارتیه به چ ئامانجێك داده مه زری ت؟ كاردانه وه و هه لویستی هی ز و لایه نه كانی باشوور له به رام به ر نه و پارتیه چی بوو؟ هه روه ها (PAK) چ نه نجامی کی لیكه وته وه؟

پارتی ئازادی كوردستان (PAK) له و هه فالا نه دروست بوو كه دوا ی شكستی (1988) ی باشووری كوردستان ته فلی نی مه بیوون. وه كو گو وتم؛ دوا ی سالی (1988) هه ندێك كوری گهنجی باشوور ته فلی نی مه بوون، بۆ نه وه ی له نیو (PKK) دا خه بات و خزمه تی گه ل بكه ن. نی مه نه و كاته به نه وانمان گووت: "نه گه ر ده خوا زن ته فگه ریك بۆ باشوور پێشبخه ن ده توانن پێشبخه ن، نی مه ش ده توانن هاو كاری تان بكه ی ن". نه وان نه و كاته رێكخستنیك و خه باتی كیان بۆ باشوور زێ ده به گونجا و نه دمبێ نی، بۆیه نه و هه نكا و میا ن نه هاو یشت و گووتیان: "نی مه ده خوا زین له نا و (PKK) دا كار بكه ی ن" نی مه ش گووتمان: "ده توانن كار و خه بات بكه ن". كا تیك له سالی (1991) دا ره وش ی نو ی باشوور ده ركه وت، له نزیك بو ونه وه ی نه و هه فالا نه شدا نه وه هه بوو كه ده خوا زن بۆ باشوور پارتیه ك یا ن رێكخستنیك پێشبخه ن، نی مه ش نه و ده مان به گونجا و بی نی، چونكه نی مه ده مان بی نی كه وا له باشوور دا بۆشاییه کی مه زن هه یه، هه رچه نه د چه ندی ن پارتیش هه ن، به لام پێدا و یستییه کی به مه جۆ ره هه یه. بۆ نه وونه؛ له گه ل هی رشی رژیمی سه ددا م دا نه و پارتیا نه ه یچ به ر خۆ دا نی کی نه و تو یان نه ك رد. وا تا نی مه بی نی مان پێدا و یستییه کی به مه جۆ ره هه یه، له وانه یه مه ترسییه کی به مه جۆ ره دووباره ببێ ته وه، پێویسته مرۆ ف گه ل بێ رێكخستن نه هی لێ ته وه، دیاریش بوو نه و رێكخستنا نه ی كه هه شبوون، گه لیان رێكنه خستبوو، با وهر پیا ن نه دا و ته گه ل، بۆیه پێدا و یستی به پارتیه کی به مه جۆ ره هه یه،

ئیدی (PAK) بهمشوومیه دروستبوو، ئەو هەمفالاڵە وایان دەخواست و ئیمەش بەگونجاومان بینی، ئەو هەنگاوه بهو شیومیە هاوئشتر. ئامانجی (PAK) چیبوو؟ ئەک (پ د ک - ی ن ک) تەسفیه بکات، بۆ ئەو مەبەستە دانەمەزرابوو، هیچ کاتیێک ئامانجێکی وەهاشمان نەبوو، ئامانجی (PAK) ئەو بوو کە ئەو بۆشاییە لەباشووردا هەیه پرپکاتهوه، رێگری لەو مەترسییانە بکات کە ئەگەری روودانیان هەیه، گەل هوشیار و دانا بکات و بیکاته هێز، تاکو گەلەکەمان لەباشووردا بتوانێت لەسەر پێی خۆی رابوستێت. هەرچەندە گەلیش رابوو، بەلام لەسەر رێکخستن و هێزی خۆی رانەبوو، بەلکو لەسەر هێزی ئەمریکا رابوو، ئەمریکاش کە خۆی دابوو لایەک رژیمی سەددام کەوتبوو کوردستان. ئەمەش لەپێش چاوان بوو. ئیدی بۆ ئەوێ جارێکی دیکە رموشێکی بەمجۆرە روونەداتەوه پێویستە گەل رێکخستە و پەرورده بکراپایە، گەل بەهێز بکراپایە. دامەزراندنی (PAK) بۆ ئەم مەبەستە بوو.

بێگومان لەبەر ئەوەی (PKK) لەپشت (PAK) بوو، (PAK) هەلسەفە و ئایدیۆلۆژیای (PKK)ی بەبنچینە وەرمەگرت. شیوازی ئەوێ بە بنهما وەرگرت. ئەمەش (پ د ک - ی ن ک) بۆخۆیان بەمەترسیداریان دەزانی، ئەمریکا بەمەترسی دەزانی، تورکیا بەمەترسی دەزانی. چونکە تەمگەری (PKK) لە کوردستاندا نوێنەرایەتی خەت و هەلسەفە و تەرزێکی نوێی دەکرد. (PKK) بەتەواوی لەسەر هێزی گەلی کورد رادەبوو، باوەری بەهێزی خۆی دەکرد و ئەوەی بەبنچینە وەرمەگرت، بەتەواوی ئێرادمیەکی ئازاد، کۆمەڵگایەکی ئازاد، کەسیتییهکی ئازادی بەبنچینە وەرمەگرت، ئازادی، دیموکراسی و یەکسانی بەبناخە وەرمەگرت، دەخواست دەسلەتداریتی بەهەر شیومیەک دەبێت با ببێت نەهێڵێت، کۆیلاپەتی نەهێڵێت، خەت و رێبازیکی بەمجۆرە بەپێوە دەبرد. بۆیه ئێرادمیەکی ئازادی گەلی کوردی پێشەدەخست، کەسیتی و کۆمەڵگایەکی ئازاد، رێکخستنیکی ئازادی پێشەدەخست. ئەمەش خەتیکی نوێ بوو.

بێگومان خەتیکی دیکەش لە کوردستاندا هەبوو کە (پ د ک - ی ن ک) نوێنەرایەتیان دەکرد، خەتیکی چۆن بوو؟ باوەریان زۆر بەخۆیان و هێزی خۆیان نەبوو، لەسەر هێزی خۆیان رانەدەبوون، باوەری خۆیان بەهەندێک هێزی دەرموه هەبوو، ئەگەر هەندێک هێز هاوکاری ئەوانیان کرد دەتوانن کاربکەن، دەتوانن لە کوردستاندا کێشە کۆرد

(كێشه‌ی نەتەوێی) بێدەنە پێش خۆیان، ئەگەر هاوکاریش نەبێت ئەوا ناتوانن. بۆیە باوەڕیان بە خۆیان و گەلی خۆیان نەدەکرد. بێگومان ئەمەش بۆ گەلی کورد هەمیشە مەترسی دروست دەکرد.

بۆ ئەمۆنە؛ لەسەر دەمی رێککەوتنی جەزائیری (١٩٧٥) دا ئەوە دەرکەوتە روو. لەسەر هەڵدان و کۆڕ مووگەیی سالی (١٩٨١) دا بەدەرکەوت. ئەمەش خەتێك بوو، واتا خەتێك کە ئازادی بەبناخە وەرنەدەگرت، خەتێك کە دیموکراسی و یەكسانی بەبناخە وەرنەدەگرت. خەتێکی میلیگەرایی بوو، هەمیش میلیگەراییەکی بەرتەسك و دواکەوتوو بوو. واتا ئەم خەتە کێشه‌ی کوردی لەهەموو روویکەوه دەرئەدەخستەروو و چارەسەریشی نەدەکرد و زیندەتریش ئۆتۆنۆمی (هۆکمی زاتی) بۆ خۆی بەبەنجینە وەردەگرت. ئیدی ئەو خەتە خاوەن تەفگەرێکی وەها نەبوو کە سەر بەخۆی بەبناخە وەریگریست. (PKK) تەفگەرێك بوو سەر بەخۆی بەبناخە وەردەگرت، پێشخستنی تەفگەر لەهەموو بەشەکانی کوردستانی بەبەنجینە وەردەگرت، یەکیتی گەلی کوردی بەبەنجینە وەردەگرت، بەلام خەتی (پ د ک - ی ن ک) و ئەوانە نەك تەواوی پارچه‌کانی کوردستان، بەلکو تەنیا بەشی باشووریان بۆ خۆیان بەبناخە وەردەگرت، واتا کوردستانیان تەنیا لەباشووردا دەبینی. فیکر و رامانیکی وەهايان نەبوو کەوا لەهەموو بەشەکان تەفگەرێك ئاوا بکەن، رۆحێکی نەتەوێی بشافرێنن، یەکیتی گەلی کورد بخۆڵقێنن، لەسەر هێزی خۆی کورد رابووونێك لەنیۆ کورداندا ئەنجام بدەن، ئەو شتەنەیان نەدایە پێش خۆیان. ئەمەش خەتێك و رێبازێك بوو. (پ د ک - ی ن ک) خۆبەجێبەجێ و داڕێژدە و خۆزگەر کردن و خۆ خستە دەرەوی ئەو سیستمە لەدوونیدا هەیە، بەبەنجینەیان وەرنەدەگرت، دەیانخواست کێشه‌ی کورد لەنیۆ ئەو سیستمەدا چارەسەر بکەن. بەلام (PKK) و خەتی (PKK) دەیانخواست لەدەرەوی ئەو سیستمە بەلادەستە جیهان کێشه‌ی کورد چارەسەر بکەن، بۆیە داڕێژدە لەو سیستمە بەبناخە وەردەگرت. لەدەرەوی ئەو سیستمە پێشخستنی سیستمێکی دیکە وەك ئەلتەرناتیفی ئەو سیستمە هەیە بەبەنجینە وەردەگرت، (PKK) دەیانخواست کورد لەو سیستمە کاپیتالیزم دەرێخات و بیکاتە هێزی ئەلتەرناتیفی ئەو سیستمە، بیکاتە بێشەنگی ئەو سیستمە نوێیە، دەیانخواست کورد بۆ خۆی و بۆ گەلانی دیکە بکاتە هێز.

نهمش له ههموو رووړنكوه خهتيكي نوئ بوو. بۇيه لهنيوان خهتي (پ د ك - ي ن ك) و خهتي (PKK) دا جودايي ههبوو، بيگومان (پ د ك - ي ن ك) نهپاندهخواست خهتي (PKK) پيشكهوړت و سهربكهوړت، دميانخواست خهتي خوږيان له كوردستاندا بالادست بكن. نهمريكاش دميخواست خهتي (پ د ك - ي ن ك) بالادست بكات. چونكه نهو خهتي بۇخوئ بهمترسي نهمدزاني، وهك نهلتهرنايفيكي نهدهبيني. تهنانهت نهو خهته كوردى لهگهل نهمريكا دمكرده يهك و دميخسته خزمهتي نهو سيستمهوه. بيگومان خهتي (PKK) كوردى لهو سيستمه بالادسته دمردخست و لهدزى نهو سيستمه دمكرده هيزيك و دميكرد پيشهنگي سيستميكى نوئ. ئيدى بۇيه (PAK)يان بهمترسي دميبيني، دميانگووت: "پيوسته (PAK) لهباشووردا خوئ ريگخسته نهكات و پيشنهكهوړت. چونكه نهگهر پيشكهوړت (پ د ك - ي ن ك) لاواز دميبيتي، نهمريكاش لاواز دميبيتي". ئيدى بۇ نهوهى لاواز نهبن و مەترسي لهسهرپان دروست نهبيتي پيوسته ريگيرى له (PAK) بكرتي، نهپانتواني به ئايديوؤزى و سياسى بيته سهر (PAK)، بۇ نهوهى گورز له (PAK) بوشينن؛ ههنديك پروپاگهنديان دمكرده، دميانگووت گوايه: "(PAK) لهدزى ئيمه دروستبووه، دمخوازيت ئيمه تەسفيه بكات، (PAK) ريگخستنكي ئيراقه و پهيوهندي خوئ لهگهل ئيراق و رژيمي سهددام و موخابهراتي سهددام ههيه...." بهو پروپاگهنده دميانخواست ركوكين و كاردانهوهى گهل و ههر كهسيك بۇ (PAK) دروست بكن. چونكه رژيمي سهددام و موخابهرات و پارتى بهعس زولميكي مهزنيان لهخهلكى باشوور كرديوو، گهل لهباشوور و ههموو كهسيك لهو رژيمه زمبرى خواردبوو، كاردانهوه و ركوكينيكي مهزنى لهبهرامبهر نهو رژيمه ههبوو، دووژمنابهتبييهكى مهزنى نهو رژيمهى دمكرده، بۇيه نهگهر بلين: "(PAK) پهيوهندي خوئ لهگهل رژيمي سهددام و بهعس ههيه" و گوايه: "(PAK) ريگهى "ئيراهيم خهليل"ى گرتووه و ناهيلايت نازووقه بيته باشوور، تهنيا لهو ريگهيهوه توانست و هاوكاريان بۇدپت، (PAK) ناهيلايت نهوش بييت، بهمشيويه هاوكارى رژيمي سهددام دمكات، دمخوازيت ئيمه لهناو ببات...". بيگومان جهماوهر بهمجوره دميبيته دووژمنى (PAK)، نهو پروپاگهنديان بهو مهبسته پيشدهخت، بهنهقهست (PAK) يان بهپيچهوانهى راستينهى خوئ نيشان ددها، بۇ نهوهى گهل خوئ له (PAK) نزيك

PKK میژروونیک له ناگر

نهکاتهوه، نهو کارپگهرييهی دروستيش بووه بتوانن نهيهيلن، بۇ نهوهی بهناسانی بهلاماری (PAK) بدمن و تهسفيهی بکهن، تاكو بتوانن بالادهستيتی خویان بسهلينن. نهو پروپاگهندانهيان بۇ نهو مهبهسته بوو.

لهسالی (۱۹۹۲) دا ههلبزاردن گشتی لهباشووری کوردستان نهنجام درا و پهرلهمان و حکومهتی ههریمی کوردستانی ئیراق دامهزرا. بهلام شتی سهرنجراگیش برپاری يهکهمی نهو پهرلهمان و حکومهته برپاری شهپرکردن بوو لهدزی (PKK). پهرلهمان و حکومهت بۇ باشوور دامهزراوو و ههموو گهلیش پشتگیری لیکرد بۇ نهوهی بتوانن ببنه خاومن پهرلهمان و حکومهتی خویان. بهلام شهر لهگهل (PKK) ههلمگیرسیت و نزیکهی (۴۰) رۆژ بهردموام دهبيت، که نهو شهره به "شهری خیانهت" دهناسریت. لهراستیدا نهو شهره پیویستی به شروقه و لیکوئینهومیهکی مهزن ههیه. رۆلی (پ د ک - ی ن ک) و دهولهته ههریمییهکان و جیهان لهم شهره دا جیبوو؟ نهم برپارهی پهرلهمان و حکومهتی ههریم بۆچی درا و نهو شهره چ دهرنهجامیکی لیکهوتهوه؟

راسته که پهرلهمانی باشووری کوردستان دامهزرا، ئاخافتن و قسهی سهرمتایان لهدزی (PKK) بوو، نهمه ههلهیهکی مهزن بوو. تهناهت خهتایهکی میژوویی بوو. بۆچی نهو ههلهیان کرد و بهسهر ههر کهسیکیشیان داسهپاند؟ پهرلهمان نهو برپارهی ههر لهخویهوه وهرنهگرت، ههنديک دهولمت نهو برپارهیان بهسهر پهرلهماندا سهپاند، له پهرلهمانیشدا بهفورسایي (پ د ک - ی ن ک) ههبوون، (پ د ک - ی ن ک) ش بهریگهی پهرلهمانهوه نهو برپارهیان وهرگرت. نهمه شتیکی ئاشکرایه. بۆچی؟ چونکه بهنهینی

دیدار نهمجامد رابوو و ریځکه وتنیان کړېوو. نه گهر (پ د ک - ی ن ک) و پهرله مانى باشووری کوردستان له دژى (PKK) برپار ومړیگریټ و له دژى (PKK) رابو هستیت، نهوا نهوانیش دان به پهرله ماندا دمنین و دان به (پ د ک - ی ن ک) دا دمنین و په یوه مندى له گهل نهواندا پیښده خه و توانست بهوان دمدن. نه گهر پهرله مان برپاریکی بهمجورمى ومړگرت و له سر بنه مای نهو برپارمى شهرى (۱۹۹۲) "شهرى خیانه ت" یان نهجام دا، بۇ نه م مبهسته نه نجامیان دا. نه ک گوايه (PKK) به راستى دژى باشوور و پهرله مانى باشوور و (پ د ک - ی ن ک) بوو، ته نانه ت هیچ حیسابیان بۇ نهوه نه کرد که (PKK) له رۇزگارى هره دژوار و پر له تهنکاسیدا خزمه تی نهوانى کرد. له دژى رژمى سهدام سهرمتا له ناوچه ی "دهرکار" له بادینان (PKK) به ریگه ی "سادی عومهر" و ههنديک کهسى دیکه وه راپهړینى بهرپاکرد. کاتیک که نیمه لهو ناوچه یه ههنديک مۇلگه ی هیزمکانى رژمى به عسمان ههلته کاند و چووینه زاخو، حزب و لاپه نه کانى دیکه په کیکیشیان له گورپانه که دا نه بوون. ههروه ها کاتیک که رژمى سهدام هیرشى کرد و خه لک هه موو بهرو سنووره کان کورپویان کرد، نهوه ی له "حهفتانین" رى له هیزه کانى رژمى سهدام گرت، ههروه ها نهوه ی له رى "یاتوفه - زاخو" دا جه نین سهر باز و نهفسه رى هیزمکانى رژمى "سهدام" ی به دیلگرت و نهوه ی مۇلگه کانى نهو هیژدى له "هیرى" و دهوروبه رى ههلته کاند هه مووى (PKK) بوو، نهوه ی گه لى پاراست و نهوه ی له باکوور میله ته ریکخست بۇ نهوه ی بۇ خه لکى باشوور نازووقه کویکاته وه دیسان ههر (PKK) بوو، (PKK) نهوانه ی نه نجامدا، (PKK) هیچ کاتیک له دژى پهرله مان و (پ د ک - ی ن ک) رانه وه ستا، هیچ کاتیک په یوه مندى له گهل ټیراڅیدا نه بوو. نهوانیش دپانزانى که په یوه مندییه کی بهمجورمان نییه. (PKK) هیچ کاتیک په یوه مندییه کانى خوى له دژى کوردان بهرپوه نه بر دووه. هه رچى په یوه مندى دروست کردیټ خستوویه تییه خزمه تی کوردانه وه. نه مهش راستیه که کهس ناتوانیټ بانگه شه ی نهوه بکات که (PKK) په یوه مندى له دژى کوردان پیښخستووه، یان نهو په یوه مندییه دروست بووه له دژى کوردان بووه، کهس ناتوانیټ شتیکی وه ها بلټیت. مهسه له که چیوو؟ مهسه له که به ته واوى نهوه بوو چو ن بتوانن ریگری له (PKK) بکه ن؟ چونکه (PKK) له ته واوى کوردستاندا رۇحیکی دمنافراندا، په کیکیتییه کی دمنافراندا

و پېشكهوتن و گوراني به ديدمهينا، نيرادميهكي سمره خوۍ دمنافراندا، تا دههات خمتي (PKK) پېشدمكهوت، نهمهش بۇ دولهتاني داگيركهر مهترسي بوو، (پ د ك - ي ن ك) و سيستمى سهرمايهدارى بۇخويان بهمهترسيان دهبينى. له بهر نهمه لهههولئى نهوه دابوون كه چؤن بتوانن رئ لهمه بگرن؟ چونكه پېشكهوتنى (PKK) همرشهى له هاوسهنگيهكانى كوردستان و ناوچهكه دمكرد كه ناوابوو. هاوسهنگيهكهى بهتهواوى به لاي (PKK) و گهلى كورددا دمبدر، هاوسهنگيهكانى بهلاى نازادى و ديموكراسى دمبدر. لهمهشدا زؤر لايهن زمهرمهند دميوون، سيستمى سهرمايهدارى بالادست زمهررى دهبينى، نهوانهى لهناوچهكهدا لهسر نهو سيستمه دهزيان زمهرريان دهبينى. بۇيه (PKK) بۇ نهوان مهترسييهكى مهزنى دروست دمكرد و پويوستبوو ريگيرى ليكمن. ئيدى نهگهر بهرلهمان نهو بهريارهى و مرگرت بۇ نهم مهبسته وهرىگرت، نهو بهرياره سهرمتاي نامادهگردنى زمينهى شهرى (۱۹۹۲) بوو. ههلبهته شهرى (۱۹۹۲) يان لهسر بنهماى نهو بهرياره نهنجام دا.

بۇ نهوهى ئيمه رئ له بهرهابوونى نهو شهره بگيرن، ئيمه كؤيوونهوشمان لهگهل حكومعتى ههرئيم نهنجامدا. لهنيوان ئيمه و حكومعتى ههرئيم، نهو كاته "د. هوناد مهعسوم" سهروكى حكومت بوو، گهيشينه ريگكهوتنيك و دهرنهنجاميك كهوا؛ " ئيمه لهگهل يهكتردا شهر نهگهين، نههيلين داگيركهران لهيستوك و پيلان لههزى ههردوولا سازبكهن، ههرومه لهنيوان باشوور و باكووردا، لهنيوان ئيمه و (پ د ك - ي ن ك) و بهرلهمان و حكومعتى ههرئيمدا، هيچ ناكوكيهكه دهرنهكهوت، بهلكو هاوكارى يهكتر بكهين، موداخلهى كاروبارى ناوخويى يهكتر نهگهين..." لهسر نهو مهسلانه گفوتوگؤ دروستبوو و ريگكهوتن نهنجامدرا. ئيمه بهو ريگكهوتنه باومرمان كرد و گووتمان؛ " ئيدى گهيشينه نهنجام و ريگكهوتن، ئيتر هيچ مهترسييهك روونادات. ههربۇيه ئيمه هيچ حيسابى هاتنهنازاي شهرمان نهدمكرد. ئيمه ومها مهزمندهمان نهدمكرد كهوا (پ د ك - ي ن ك) لهگهل توركييا پيكهوه هيرش بيننه سهرئيمه. ئيمه ههموو تهركيزى خؤمان خستبووه سهر پيخشستنى خهبات لههزى توركييا، ئيمه لهباشووريشدا خهباتمان دمكرد كه چؤن باشوور بههيز بكهين، كه باشوور بتوانيت لهسر پيى خوۍ رابوهستيت و نهگهر مهترسييهكيش رووبدات بتوانيت خوۍ بهاريژيت. كهچى بينيمان لهيهككاتدا (پ

د ك - ى ن ك) و توركييا بهيهكهوه هيرشيان هينايه سهر ئيمه. ئيدى "شهرى خيانت" بهمجوره دستيبيكرد.

ئەو كاتە لە سى شوپندا "خواگورك، چوقورجه، حەفتانين" هيزى ئيمه لەباشووردا ھەبوو، هيزمكاني ئيمەش بەھورسايى لەباكوور بوون، ئەو هيزانەشمان لەباشوور بوون بەرھەرمەمان دەکردن و بۆ باكوور ئامادەمان دەکردن. ھەروەھا بۆ پاراستنى باشوور وەك هيزىكى يەدەك لەباشوور جیگیرمان گەردبوو. واتا ئەگەر مەترسییەك بۆ سەر باشوور دروستبوو، دیسان هیزشێكى وەكو ئەوەى رابردوو لەلایەن ئێراقەو یان تورکیاوە رووبەداتەتوانین ھاوکاری خەلکی باشوور بکەین، بۆ ئەم مەبەستە بوو. لەراستیدا ئەمە دەشزانرا. بەلام دەولەتى تورکیا و ئەمریکا، (پ د ك - ى ن ك)یان ناچارى ئەو شەڕە کرد، ئەوانیش ئەو ھەنگاویان لەبەر ئەم ھۆیە ھاوشت.

ئەو شەڕە سەرمتای پیلانگێڕییەکی نیۆدەولەتى بوو کەوا لەپراکتیکدا جێبەجێ دەبوو، بۆیە شەڕى (۱۹۹۲) شەڕى ھەروا ئاسان نەبوو، ئەو موداخەلەى هیزە نیۆدەولەتییهکان بوو بۆ سەر (PKK). چونکە (PKK) لەھەموو روویکەو لە کوردستاندا پێشەوگەوت. ئەم پێشەوگەوتەش ھەرمەشی لەبەرژمەندى زۆر هیز و لایەن دەکرد، ھەرمەشی لە ھاوسەنگییەکان دەکرد، پێویستبوو رێگری لێبکریت. بەو شەڕە دەیانخواست ئیرادەى (PKK) بشکێنن و (PKK) تەسلییمان ببێت. بۆ ئەوەى بتوانن رێ لەو مەترسییانە بگرن کە (PKK) بۆ ئەوانى دروستدەکات، بۆ ئەوەى بتوانن ئەو خەتەى (پ د ك - ى ن ك) نوێنەرایەتى دەکات بەلادەست بکەن. ئامانجى ئەو شەڕە ئەو بوو.

ئەوانە وا حیسابیان دەکرد کە دەتوانن ئیرادەى ئیمە بشکێنن و ئیمە تەسلیم بگرن. بەلام نەیانتوانی ئیرادەى ئیمە بشکێنن، بەلکو بەپێچەوانەو بەو شەڕە ئیرادەى ئیمە بەهیزتر بوو. بەلام لەو شەڕدا لەبەرەى "خواگورك" دا کە ھەرھاد (عوسمان ئۆجەلان) بەرپرسیارى بوو، بەرگری نەکرد، سەرمتا ھەندیک بەرگری کرد، پاشان تەسلیم بوو، تەنانەت بەبێ ئاگادارى تەفکەر و سەرۆک دەستبەردارى شەڕەکە بوو و چوو لەگەڵ (پ د ك - ى ن ك)ش دانیش و بەناوى (PKK) وە رێککەوتنیکیشى واژۆ کرد. لەو رێککەوتنەدا (PKK) یان تەسلیم وەرگرت. بەگوێرەى ئەو رێککەوتنە؛ پێویستە ھەموو هیزمکانى

(PKK) له باشووردا بچیتە "زەلێ". "زەلێ"ش زۆر دووره له سنووری تورکیا. واتا دمیانخواست ئەو هیزانەمان هەموو بیهە "زەلێ" و لەوێش تەسلیمیان وەرگیر، ئامانجی ئەوان ئەوە بوو، ئەوەی کەوا نەیان توانیبوو بەشەر بیکەن، خواستیان بەو رێککەوتنە بیکەن، خواستیان ئەمەش بەرێگەی "فەرهاد" بەنەنجام بگەن.

لەبەر ئەوەدا شەڕی سالی (١٩٩٢) لە "حەفتانین" روویدا. چونکە "چوقورجە"ش لەدەروەدای شەڕ مایهوه و هیچ نەکەوتە شەڕهوه، "خواگورك"یش کەمێك شەڕی کرد و تەسلیم بوو، هەموو قورساییهکەشی شەڕی (١٩٩٢) کەوتە سەر "حەفتانین". لەبەنچینهشدا شەڕەکە لەو ناوچهیه بوو.

ئیدی کاتیك "فەرهاد" بەناوی (PKK) وه چوو ئەو رێککەوتنەشی ئیمزا کرد، سەرۆک ئەو کاتە گووتی: "ئێتر ئێوه شەڕ لەبەرەو "حەفتانین" رابوستنن" بەمچۆرە شەڕ لە "حەفتانین" راوستا.

لێرەدا بەو شەڕه موداخەلەیهکی مەزن بو سەر (PKK) کرا، گورزیان لە تەفگەری (PKK) دا. هەرچەندە ئێزادهی (PKK) پێان نەشکاند و تەسلیمیان وەرناگرت، بەلام رێیان لەبەردەم پیشکەوتنی گرت. بەم موداخەلەیه نەیانهیشت کە تەفگەری (PKK) بەهێزتر ببیت، ئەگەر ئەو موداخەلەیه نەبووایه، ئەوا تەفگەری (PKK) زیاتر بەهێز دەبوو، لەوانەیه رهوشی گەلی کورد و تەفگەری کورد وەکو ئەمڕۆ نەبووایه، چونکە تا ئەو کاتە دەوڵەتی تورکیا نەیتوانیبوو رێگری لەبەردەم مەزنبوون و پیشکەوتنی تەفگەری (PKK) دا بکات، هێزمەکی ئەو بەشی ئەمەیی نەدەکرد. ئیدی دەوڵەتی تورکیا لەهەموو روویکەوه ئیflasی کردبوو، تادەهات سەرەلەدان و گەریلا بەهێز دەبوو و کاریگەریشی لەسەر پارچهکانی دیکە دەکرد و رابوون و هوشیاربوونهوهیهکی مەزنی پیشدەخست. واتا (PKK) تەفگەری بەرمو چارەسەری دەبرد. ئیدی نەیانهیشت تەفگەر بەرمو چارەسەری بچیت، رێگەیان لەبەردەمدا گرت. نەیانهیشت کەوا تەفگەر هەم لەرووی گەریلا و هەمیش لەرووی سەرەلەدانهکانهوه مەزن ببیت و بەمەش چارەسەری پیشکەوتی، ئەمە گورزێکی مەزن بوو.

لەلایهکی دیکهوه؛ بەم هەنگاوه تورکیا ناکۆکی مەزنی خسته نیوان باکوور و باشوورەوه، نیوان (PKK) و (پ د ک - ی ن ک) یۆ ئەوەی کورد یەك نەبن. چونکە (PKK) دەخواست

باکوور و باشوور بکاته بهک، دمیخواست لهگهال (پ د ک - ی ن ک) و خه لکی باشوور په یونانییه کی تۆکمه پیشبخت. ئیدی بهم شهره ریگریان له به دیهینانی نه مه کرد، دووژمنایه تیان خسته نیوان خودی ته فکهری کوردموه، بۆ نه وهی ته فکهری کورد به هیژ نه بیت و سهر نه کهویت. به مشیومه رییان له به ردهم چاره سهری گرت. نه گهر نه و شهره نه بایه و په یونانییه کی به هیژ پیشبکه وتبایه، نه و باشوور و باکوور په گدیان ته و او به هیژ دمکرد، چۆن له باکووردا گهریلا سهره لئانی به هیژ دمکرد و سهره لئانیس گهریلا به هیژ دمکرد، دمو لمت بهرمو نیفلا سبوون دمچوو، به هه مان شیوه ش خه باتی باکوور باشووری پیشده خست و دمیووه هیژ و مۆرالیکی مه زن بۆی، خه باتی باشووریش بۆ باکوور دمیووه هیژ و مۆرالیکی مه زن. نه مه کاریگهری له سهر رۆژه لات و رۆژناوای کوردستانیس ده کرد. واتا ته و اوای کوردستان دمکه وته سهر پئی چاره سهری. ئیدی پیوستبوو ریگریان له وانه بکردبایه، به و شهره ی (۱۹۹۲) ریگری له مانه کرا.

و مکو تریش رییان له به ردهم خه تی (PKK) گرت، بۆ نه وهی (PKK) له کوردستاندا حاکیمیته خوی دروست نه کات، نه مه بووه گورزیکی کوشنده. له م روومه گورزیکی مه زنیان له (PKK) دا. به لام نه یان توانی ئیراده ی بشکینن، ئیراده ی (PKK) نه شکا و به هیژ تر بوو. دمیانگووت: " (PKK) ناتوانیت شهر بکات، ئیمه ته سلیمی دمگرین" به لام (PKK) شهر ی کرد و به رگری کرد و به رخو دانی نواند. به لام "فه رهاد" ته سلیم بوو. خواستیان به ریگهی "فه رهاد" - به و ریگه که وتنه ی که "فه رهاد" کردبووی - هه موو هیژمکانی ئیمه بۆ "زملی" رابکیشن و ده سته سهری بکه ن. نه مه ش بکه نه کارتیکی فشارخسته سهر ته فکهر و سهر و کیش بیکاریگهر بکه ن و ته فکهر له ژیر کاریگهری سهر وک دمربخه ن و بیخه نه ژیر کۆنترۆلی "فه رهاد" موه و به ریگهی "فه رهاد" یشه وه به ته و اوای بیخه نه ژیر کۆنترۆلی خو یانه وه. پیلانیکی به مجوره به رپو مبرا.

له به نه رمتدا "فه رهاد" له سالی (۱۹۹۱) به دوا وه باومپی به سۆسیالیزم نه مابوو، کاتیک له جیهاندا بلۆکی سۆسیالیستی هه لومشایه وه، باومپی به سۆسیالیزم نه ما، به شهر ی (۱۹۹۲) ش باومپی به گهریلا، (PKK)، سهر وک و گهل نه مابوو، به ته و اوای کۆتایی پیه اتبوو. ئیدی چاره سهری له سیسته می سهر مایه داریدا دمبینی، له به کریگری او پتیدا دمبینی، چاره سهری له هیلی "تاله بان ی" و "بارزانی" دا دمبینی، له نه مریکا دا دمبینی، باومپی

خوی به خودی خویشی لهدستدابوو، باومړی خوی به سمرۆك و گهل و تمفگمړیش لهدست دابوو. ههرلمبهر نهومش بوو له "خواكورك" شهر و بهرخودانی نهكرد و چوو نهو رپككهوتنه تهسليمكاريهشی بهناوی تمفگمړهوه مۆر كرد. بمبى ناگاداری تمفگمړ نههمى نهجامدا.

نیدی (پ د ك - ى ن ك) ش بينيان كه "فهرهاد" باومړی به سمرۆك و گهل و (PKK) نهماوه، پيپانگوت: "كهواته راسته چارهسرى لهئيمه دايه، تۆ راست بير دمكهيتوه". ليردا خواستيان كهوا "فهرهاد" لهذى سمرۆك ئاپۆ بهكاربهپنن، كه سمرۆك بيكارىگمړ بكهن و تمفگمړ لهزير كۆنترۆلى دمريخمن، لهريگمى "فهرهاد" موه تمفگمړ بهتهواوى بخهنه زير كۆنترۆلى خويانهوه، بهمشيوميه تهسفويه بكهن. بيگومان "فهرهاد" يش بهمشيوميه لهذى سمرۆك دمركهوت. "فهرهاد" نهو هيزمى نهبوو ومها لهذى سمرۆك دمريكهويت، كاتيک كه سمرۆك رمخنهى له "فهرهاد" دمگرت و بهسهريدا دمچوو، "فهرهاد" له "زملی" ههلات و چووه ئيرانهوه، چوو له ئيران داواى پهنابهرپتى سياسى كرد، كهوته رموشپكى بهمجۆرهوه. چونكه هيشتا لهكۆنگرمى سييهمددا له (۱۹۸۶) دا كاردانهوه و ركوكينيكي بۆ سمرۆك دروستبوو، گوايه سمرۆك رپى ليگرتووه و هاوكارى نهكردووه. نهو پيى وابوو برايهتى نهو لهگهل سمرۆك بۆته ناستمنگيهكى مهن لهپيش نهودا. نیدی "فهرهاد" ههر لهو كاتموه لهذى سمرۆك راوستابوو و كاردانهوهى "فهرهاد" بۆ سمرۆك پهرميسهند، نهو كاردانهوميه پاشان له "زملی" بووه دووژمنايهتى. لمبهر نهوهى باومړی خوی به سؤسياليزميش نهماوو، سؤسياليزميش پمرشوبلاو ببوو. شهرى (۱۹۹۲) ش شهرپكى قورس بوو، بهممش ئيرادهى خوی شكاند و بهتهواوى باومړی بهتمفگمړ نهما، كاردانهوهى خویشى بۆ سمرۆك همبوو، نیدی نهو هيزانهى كهوتنه پشت "فهرهاد" و پيپانگوت: "تۆ زانای و مافى خوته، نهوهى تۆ راسته، ئاپۆ ههلهميه و مافى خوته و ... هتد" نههمى بۆ خوی وهك هيز بينى، بهمه نهو كاردانهوميهى لهذى سمرۆك همبوو، گهياندييه ناستى دووژمنايهتى. بۆيه بهناشكرا دزايمتى سمرۆكى كرد و خواستى سمرۆك بيكارىگمړ بكات. نهگمړنا هيزپكى خوی نهبوو، كه سمرۆك رمخنهى كرد و نهوان بينيان ناتوانييت لهذى سمرۆك رابوستييت، نهو هيزانهى لهپشت نهوميش

بوون نەیان توانی ئەو بپارێزن. بۆیە هەڵات و چوووە ئێران و داوای پەنابەرێتی سیاسی لە ئێران کرد.

بەراستی شەری (١٩٩٢) شەڕێکی گران بوو، لەناکاو و بێ ئامادەکاری هێرشیان کردە سەر ئێمە. لەپێش چاوان تورکیا و (پ د ک - ی ن ک) پێکەوه هێرشیان کرد، بەلام لەپشت ئەو شەڕدا سیستەمی سەرماوەداری هەبوو، ناتۆ (NATO) هەبوو. لەبەرەپێشدا ئەوانە لەدژی ئێمە شەڕیان بەرپا کرد، خواستیان کەوا گورز لەتەفکەر بدەن، گورز لەخەتی ئەو تەفکەرە بدەن، بۆ ئەوەی ئەم تەفکەرە بیکاریگەر بکەن و نەبێتە مەترسی بۆیان. راستی مەسەلەکە بەمجۆرە بوو. واتا موداخەلە ی نۆدەمۆلەتی و پیلانگیرێ نۆدەمۆلەتی لەبەرەپێشدا لە (١٩٩٢) وە دەستیپێکرد، لەو شەڕدا هەندێک هەنگاویان هاوێشت و هەندێک ئەنجامیان بە دەستخست، بەلام بەتەواوی ئەنجامگیر نەبوون، ئیدی رێیان پەرسەنلنی تەفکەر گرت، لەمەدا ئەنجامگیربوون و نەیانھێشت تەفکەر مەزنێر ببێت و بەرمو چارەسەری بچیت و رێیان لەپێش چارەسەری گرت. لەبەر ئەمە دەتوانین بڵێین؛ (پ د ک - ی ن ک) روژێکی خراپیان بینی...

بیریتان

ئەدرەسیکی نوئی بەرخۆدان...

لەو شەڕەدا لەشەخسی بەرخۆدانی "حەفتانین" دا و لە "خواگورك" یشدا لە شەخسی ھەفال بیریتان (گولناز قەرمتاش) دا بەرخۆدان دەگاتە لوتکەیی خۆی. لەراستیدا مەرووف دەتوانیشت ئەو بەرخۆدانە وەك خەت و رێبازێك ببینیشت، لەنیۆ ئەو شەڕە گران و مەزنەدا لەبەرەمبەر ئەو ھەموو ھێز و لایەنانەدا، بەرخۆدانی ھەفال "بیریتان" ھەم بۆ تێكۆشانێ بەرخۆدانفانانەیی تەفكەری (PKK) بەگشتی و ھەمیش بۆ تێكۆشانێ ئازادی ژنان چۆن ھەلەمەسەنگینن؟

بێگومان لەبەرەیی "خواگورك" دا لەبنەمادا ھەفال "بیریتان" نوینەرایەتی تەفكەری دەکرد، ئەو ھەفالا خەتی تەفكەری لەكەسییتی خۆی و پراكتیکی خۆیدا بەرجەستە كرد و خیانەتی پەسند نەكرد و تەسلیم نەبوو، لەدژی خیانەت و تەسلیمییمەت راوەستا، تا دوا گولە شەڕی كرد، كە گولەمەشی پێنەما خۆی لەسەر زناریك ھاوێشت و خۆی پارچە پارچە كرد، بەلام خۆی تەسلیمی ئەوان نەكرد. ئەووی لە شەخسی ھەفال "بیریتان" دا بێكەات چیبوو؟ ملیتانیتی (PKK) بوو، لە شەخسی ئەودا كەسییتی ملیتانیتی (PKK) بەرجەستەبوو. ملیتانیتی "بیریتان" ملیتانیتی (PKK) یە، ملیتانیتییەکی چۆنە؟

مليتانيتيه كه نازادى بوخوى يمينه ما و مرگرتووه، بهتخواوى بو نازادى دمريت، نهو مليتانيتيه كه ههموو شيوه كويلايه تييهك و دمه لانداریتيهك رمتدكاتوه، له دمروهى نازادى شتيكى ديكه په سندنكات و ههموو شتيكى ديكه رمتدكاتوه. تهرخانكردى ژيانى خوى بهتخواوى بو نازادى، نهگر بشمريت تهنيا بو نازادى بمریت، له دمروهى نه مه هيچ شيوه ژيان و مردنيكى ديكه په سندنكات، ژيان و مردن به نازادى و بو نازادى و له خرمهتى نازادى بيت، نه مه يه مليتانيتي (PKK). ئيدى ههقان "بیرهتان" نهو مليتانيتيهى له پراكتيكدا بهرجهسته گرد. ژيانى خوى بهتخواوى بو نازادى ريځخستبوو. بو پنداويستى نازادى ريځخستهى كردبوو، بهتخواوى بو نه مه دمريا و تيدمكوشا. ئيدى كه مردنیشى دايه پيشخوى، بو نه م مبهسته مردنى دايه پيشخوى. مردنيك كه خرمهتى نازادى نه دمگرد په سندی نه دمگرد. پيوسته مردنیش بخمپته خرمهت نازاديهوه. نهوه له كهسيتى "بیرهتان" و پراكتيكى نهودا بهرجهسته بوو نه مهبوو. چونكه نهو مليتانيتيهى سررؤك ئاپو له (PKK) و جفاكى كورددا پيشخستبوو مليتانيتيهكه بهتخواوى ههموو شيوه كويلايهتى و دمه لانداریتيهك رمتدكاتوه و نازادى بهبناخه و مردمگريت، نهوهى كه بو نازادى دمريت و بو نازادى دمريت. سررؤك مليتانيتيهكى بهمجورهى پيشخست. لهو مليتانيتيهدا بهكرگيراويتى و خيانت و تهسليميتم نيه، بهلكو بو نازادى پيداگرى لهسر بهرخودان بنچينه ييه. بويه نهو مليتانيتيه هيچ هيزيك ناتوانيت تهسليمى و مربرگريت و كونترؤلى لهسر دروستبكات، كونترؤل ناگريت. لهو مليتانيتيهدا بهتخواوى كهسيتيهكى نازاد و نيرادميهكى نازاد ههيه، كهس ناتوانيت كونترؤلى كهسيتى و نيرادمگهى بكات. مليتانيتيهكى بهمجوره مليتانيتيهكى پر بههيزه، هيچ هيزيك ناتوانيت لهپيش نهو مليتانيتيه رابوهستيت. نه هيزيكى سياسى و نه هيزيكى عهسكهرى ناتوانيت لهبهردم مليتانيتيهكى بهمجوردا بهرگه بگريت.

لهجيهاندا مليتانيتيهكى بهمجوره زور كه مه و تهنيا له تاگه تاكهى ههنديك كهسدا بهرجهسته بووه، سررؤك نهوهى لهميزوى مروفاهيتدا لهههنديك كهسدا بهرجهسته بووه له (PKK) دا بهتخواوى بهرجهستهى كرد و ههوليداوه له جفاكى كورددا بهرجهستهى بكات. بويه مليتانيتيهكى پر مهن بهرجهسته بووه، مليتانيتيهكى

نەوتۆیه تەنیا سەرکەوتن بەبناخە وەرمەگرت، سەرکەوتن و بێشکەوتن بەدیدەهێنیت، ملتانییتییەکی بەمجۆرە کەس ناتوانیت کۆنترۆلی بکات و تەسلیمیەتی پێ بەپەسندکردن بەدات و بۆلای خیانەتی رابکێشیت. ئیدی کاتێک کە "بێرتان" فێشەکەکانی تەواو دەبێت و پێشمەرگەکان پێ دەلێن: "تەسلیم ببە و هیچت لێناکەین" بەلام ئەو تەسلیمیەتی پەسند نەکرد، خیانەتی پەسند نەکرد، بەکرێگراویتی پەسند نەکرد، گووتیان: "تەسلیم ببە هیچت لێناکەین" وەلامی ئەو هەمفاله خۆهاوێشتن بوو لەسەر زناڕێک و خۆی پارچە پارچە کرد. ئیدی ملتانییتی (PKK) ملتانییتیەکی بەمجۆرمیە و لەپێناو ئازادیدا ئەگەر پێویست بێت خۆی پارچە پارچە دەکات، "بێرتان" ئەمە ی بەرجەسته کرد و جێبەجێی کرد.

"بێرتان" کچە کوردێک بوو، هەمیش کچێکی دێرسیمی بوو. واتا لە کوردستاندا و لە "دێرسیم" دا کچێکی بەمجۆرە دەربکەوێت ئەمە پێ گرنە. بۆچی گرنە؟ چونکە ئەمە رابوونی گەلی کورد و ژنی کورد بوو. گەلی کورد پێ دارووخوا بوو، داگیرکەرانی زۆر دایانپرووخوا بوو، ئیدی لەدوا پلە ی دارووخوانی خۆیدا بوو، ژنی کوردیش بەهەمان شێوە دارووخوا بوو، ئیدی لەدوا پلە ی دارووخوانی خۆیدا بوو، بەلام لە کەسێتی هەمفاله "بێرتان" دا هەم گەلی کورد و هەمیش ژنی کورد هەستایە سەربێیان، هەمیش زۆر بەهێزەو هەستایە سەربێ، لەم رابوونەیدا هیچ سنوورێکی نەناسی، لەرابووندا بێسنوورێتی (الامحدوبە) ی بەبناخە وەرگرتبوو، هیچ دەسەلاتێکی لەسەر خۆی پەسند نەدەکرد، هیچ هەژموون و بالادەستی و کۆیلا یەتیەکی پەسند نەدەکرد. بۆیه بەهیچ شێومێک بەکرێگراویتی و تەسلیمیەت و خیانەتیکی پەسند نەدەکرد "یان بەئازادی دەژین یانیش هیچ ناژین" ئەمە ی بەبێجێنە وەرمەگرت و جێبەجێی دەکرد. ئیدی هەمفاله "بێرتان" ملتانییتی (PKK) ی وەها لەخۆیدا بەرجەسته کرد. کەسێک بەهەمفاله "بێرتان" ی نەگوت: "بڕۆ ملتانییتیەکی وەها پێکەینە و پاشانیش خۆت وەها پارچە پارچە بکە". "بێرتان" هەزری (PKK) ی وەرگرتبوو، لەنازادیدا ژیاوو و لەخۆیدا ئیرادە ی (PKK) ی ئافرانلبوو، ئەو ئیرادەیش بە تەواوی ئازادی بەبناخە وەرمەگرت، بۆیه لەندێ هەموو جۆرە تەسلیمیەت و خیانەت و بەکرێگراویەکی راوستا و پێداگری لەسەر ئازادی کرد، لەبەر ئەوەی هەمفاله "بێرتان" ئەو کەسێتیە ی لەخۆیدا

ئافراندىبوو، بۇيە ئەمەى بەبناخە وەرگرت، چونكە كەسپىتى "بېرىتان" كەسپىتىيەكە بەتمەواوى نازادى بەبناخە وەردەگرېت و پېداگرى لەسەر دەكات و بۇى دەژىت و بۇى دەمرېت، لەدەرمەوى ئەمە بىر لەشتىكى دېكە ناكاتەو و بەشىۋەپەكى دېكە نازىت و شتىكى دېكەش شاپستەى خۇى نابىنىت. ئىدى "بېرىتان" ئەمەى بەرجەستە كرد، بۇيە سەرۇك ئاپۇ گووتى: "خەتى من خەتى شەهيد بېرىتانە" واتا خەتىكە بەرخۇدان، نازادى، دېموكراسى، سەرگەوتن و يەكسانى بەبنەما وەردەگرېت. خەتىكە گۇيلايەتى، بالادەستى، تەسلىمىيەت، خىانەت و بەكرېگراۋېتى رەتدەكاتەو. بۇيە سەرۇك بەھايەكى مەزنى بە "بېرىتان" دا. ئىدى لە كەسپىتى "بېرىتان" دا، ملتانىتى (PKK) و تەرز و بەپراكتىكبوونى ئەو بەدېھات. بۇيە كارېگەرىيەكى مەزنى خۇى كرد. تەننەت ئەو پېشمەرگەيەى خواستى "بېرىتان" تەسلىم بگرېت، كە بىنى تەسلىم نەبوو و خۇى بەمشىۋەپە پارچە پارچە كرد، كەوتە ژېر كارېگەرى ئەو ھەلۋىستەى "بېرىتان" مە. تەننەت ئەو پېشمەرگەيە و ھەنلىك لە پېشمەرگەكانى تر نەفرەتيان لەخۇيان كرد، ئەمە دەزانرېت وباسدەگرېت...

لەسالى (۱۹۹۰) بەدواو، بەتايبەتى دواى سەرھەلەنەكان لە توركيە و باكوورى كوردستاندا لەژېر ناوى بىكەرى ناديار (فاعىلى مەجهول) بە ھەزاران كەسى سىياسى و رۆشەنير و ولاتپارىز دەكوژرېن. لەلەيەكى دېكەشەو پېلانگېرپىيەك بەناوى "پېلانى ئەشرەفى بەدلىسى" كە ژمىنپالىكى سوپاى توركيە بوو، ئەو كاتە وەك پېلان و كۇنسېپتىك دەردەكەۋىتەروو، لەو كاتەدا چوارچىۋەى ئەو تاوانانەى لەژېر ناوى "بىكەرى ناديار" ئەنجامدەران و ئەو پېلان و كۇنسېپتەى "ئەشرەفى بەدلىسى" دايرشتىبوو چ سىياسەتېك لەبەرامبەر تەفكەرى كورد و كەلى كورد بەرپۇە دەچوو؟ ئەو دەرنەنجامانەى كەوا لەگەل خۇيدا

هینای چیبوو؟ بۆچی لهو کاته دا ئهم هه موو شالاره له دزی گهلی کورد و تهفگهر نه انجام ده دیت؟

دهولهتی تورکیا به شه پری (۱۹۹۲) دهیخواست زمیریکی مه زن له تهفگهر بدات. بۆیه نه گهر له باشووردا نه انجام به ده ستبخت، له سه ر نه و بنه مایهش له باکوور ههنگای دووهم بهاوینیت و به مەش پیلانی خۆی دژ به تهفگهر تهواو بکات. بۆیه له باکوور هه ته مەتیکی له دزی تهفگهر ده ستیپتکر دبوو، به کۆمه لکوژی رووبه پرووی گه ل و گه ریلای ده بۆوه، دهولهت له بهرامبه ر سه ره له دانه کاندای کۆمه لکوژی نه انجام ده دا، نه وهی به شداری له سه ره له دانه کان ده کرد ده ستگیری ده کرد و ده یکوشت، نه شکهنجه و کۆمه لکوژی مه زنیان به پۆیه ده برد. ئۆپه راسیۆنی مه زنیان له سه ر گه ریلای ده کرد و به رفراوانیان ده کرد، به مه ده میانخواست ئاماده کاری بۆ شه پری (۱۹۹۲) بکه ن، له باشووردا گورز له تهفگهر بومشینیت، له باکووریشدا نه وهی ده ستیپتکر دوو به رده وای بکات و تهواو نه انجام گیر ببیت. سیاسه تیکی به مجۆره ی به پۆیه ده برد. ئیدی له به ر نه وهی له باکوور له زۆر هه ریما له گونده کان و شارهکاندا کۆمه لکوژییان له بهرامبه ر گه ل نه انجام ده دا، بۆ نه وهی سه ره له دانه کان دایمرکی نه وه و ریگری له په ره سه نندی سه ره له دانه کان بکه ن و گه ل بتر سین، له ناو گه لدا، نهوانه ی پێشهنگایهتی سه ره له دانه کانیان ده کرد، ده یانکردنه ئامانجی خۆیان، تاکو نهوانه هه موویان ته سفیه بکه ن. به مەش گه ل بۆ پێشهنگ و بۆ ریگهستن به ئانه وه و ریگری له گه وره بوونی سه ره له دانه کان بکه ن. نه گه ر توانیان ریگری له سه ره له دانه کان بکه ن، نهوا ده توانن گه ریلای تهفگه ریش ته نگه تاو بکه ن، چونکه سه ره له دانه کان له هه موو روویکوه گه ریلای به هیژ ده کرد، هه م ته فلیبوون بۆ ریزمکانی گه ریلای زیاتریوو، هه میش له به ر نه وهی سه ره له دانه کان له گوند و شارهکان پێشهکهوت، گۆره پانی جموجۆلکردنی گه ریلای فراوانتر ده کرد، چونکه دهولهت ناچار ده بوو هه ندیک هیژی خۆی له شارهکاندا جیگیر بکات بۆ نه وهی ری له پێش سه ره له دانه کان بگریت، به مەش نه یه ده توانی به هه موو هیژی خۆیه وه بیته سه ر گه ریلای، گه ریلای شوودی له مه ده بیینی و جموجۆلی خۆی زۆر به هیژ ده کرد، ئیدی بۆ نه وهی

ھەم رى لەپېش تەقلىبوون بۇ ريزەكانى گەريلا بگرېت. ھەمىش گۆرەپانى
جموچۆلەكانى گەريلا بەرتەسك بکەنەو، تاكو بتوان گەريلا بخرنە ژىر كۆنرۆلەو و
گورزى لېبوشىن، قورسايى خستە سەر گەل، ھەوليان دەدا كە چۆن بتوان رېگىرى
لەسەرھەلدانەكان بکەن، چۆن رېكخستى ناو گەل پەرشوبلاو پېبکەن، بۆيە بەزۆرى
گەليان کردە نامانچ، ھەم بەخۆيان و ھەم بە جاشەكان، ھەم رېكخراو چەكدارىيە
نەينىيەكانى وەك "حزبوللا"، ھېرشيان دەکردە سەر گەل، گوايە "حزبوللا"
رېكخستىكى ئىسلامىيە و بۇ كوردان خەبات دەكات، كەچى رېكخستىكى بەمچۆرە
نەبوو و لەبنەرەتدا دەولەت خۆى رېكخستىكى بەناوى "حزبوللا" دروستکرد، بەرى
ئەو رېكخستەو كوشتن و كۆمەلگۆزى ئەنجامدەدا، كە لەرووى حقوقى و سياسىيەو
توركيا تەنگەتاو نەبىت و ھىچ بەرپرسيارىتييەك نەكەوېتە ئەستۆى دەولەتەو،
دەولەتى توركيا لەوچۆرە تاكتىكانەدا زۆر زىرەكە. ھەم كاريگەرى شۆرشى ئىسلامى
ئىران لە توركيا بىشكىنېت و پووجەلې بکاتەو، چونكە ئىرانىش دەيخواست شۆرشى
ئىسلامى لە توركيا پېشېخت. رېكخستەكانى سەر بە ئىرانىش لەنىو توركيا
ھەبوون، ھەم ئەو رېكخستەنانە ئىران پووجەل بکاتەو و ھەمىش بەم ناو گورز
لەتەفگەر و گەلى كورد بوەشىنېت و ھىچ بەرپرسيارىتييەكىشى نەكەوېتە ئەستۆ.
تاكتىكى بەمچۆرە بەرپۆ دەبرد، ھەلەتە ھەرخۆيان كۆمەلگۆزىيەكانيان ئەنجام
دەدا، ھەم بەناشكرا و ھەمىش بە نەينى.

توركيا لەم تاكتىكەى خۆيدا و لەکردارى "بکەرى ناديار"دا ھەم رېكخستەبوونى خۆى
تۆكەيە و ھەمىش پراكتىكى خۆى بەھىزە، بۆيە لەم روووە ئەزموونىكى گەورەى
ھەيە، زۆر شت دەكات و كەشىش نازانىت كى دەيكات و چۆن ئەنجام دەدرېت؟ ھىچ
شۆن پەنجەيەكى لەسەر تاوانەكە نامېنېت. لەم روووە رېكخراوېكى "كۆنرا گەريلا"ى
نەينىيان ھەيە، ئەو رېكخراو ھەموو ئەو تاوانانە ئۆرگانىزە دەكات و بە چەندىن ناوى
جياوازەو ئەو تاوانانەش ئەنجام دەدات. نامانچى ئەومىيە كە رى لەپېش تەفگەر بگرن و
گورزى لېبوشىن. بۆيە ئەو قۇناخەدا ئەو تاوانانەيان بەرەپېدەدا.

كاتېك كە سەرۆك بىنى وا بېلانگېرپىيەكى نۆدەولەتى لەدزى تەفگەرى (PKK)
دادەپژرېت. چونكە لەشەرى خيانەتى (۱۹۹۲)دا ئەو راستىيە ئاشكرا بوو. نەك تەنيا

هېرش و پەلامارى دموئەتى تورکيا لەسەر تەفگەر ھەبوو، بەلکو ناتۆ (NATO) و ھېزى نيو دموئەتیشى خستبوو نيو جموجۆلەو و موداخەلەى کردبوو، وادياريش بوو کە موداخەلەگە بەھېزتر و پەرمەندووتريش بکەن. ئەمەش مەترسیدار بوو. سەرۆک بیىنى کە ئەگەر بەو شیومیه تەفگەر بەردەوام ببیت ئەوا گورزى بەردمکەوئیت، بۆیە سەرۆک خواستى گۆرانکاریبەك له تاکتیکدا بکات. واتا بۆ ئەوھى رێگىرى لە مەترسیبەکان بکات و تەفگەر نەکەوئیتە نيو تەنگەتاویبەو، ئەمە لەلایەك. لەلایەكى دیکەشەو؛ تا ئەو کاتە ئیمە کیشەى کوردمان لەھەموو رووئیکەو دەرخستبوو روو و کیشەکە بۆ چارەسەرى پێگەیشتبوو، بۆ ئەوھى کیشەى کورد بکەوئیتە سەر راستەرى سیاسى و چارەسەر ببیت، دۆخ و توانستى ئەمە دروستبوو. بۆیە سەرۆک خواستى ئیدى تەفگەر بخاتە سەر رێى سیاسیش، تاکو بەمەش رێگەى دیالۆگ و چارەسەرى بکاتەو. ئیدى لەم پێناوھدا لەسالى (۱۹۹۲) دا ناگرەستى خستە رۆژمەھو. بێگومان لەناو دموئەتیشدا ھەندیک دەوروپەر دمیانخواست ناگرەستىک بکریت، ئەو داخوازبەیان بەرپگەى "جەلال تالەبانى" گەیاندىبوو سەرۆک. سەرۆکیش بیىنى کە ھەندیک داخوازى بەمجۆرەش ھەبە، کیشەکەش دەرکەوتۆتەر و پێگەیشتبوو، بۆ ئەوھى بکەوئیتە سەررپى چارەسەرى رەوشەکە گونجاو. ھەروەھا ھېرش و پەلامارى پەر چروپەر و مەترسیداریش لەئارادایە، بۆ ئەوھى ئەمەش پووچەل بکریتەو، بۆ ئەوھى شەر دزوارتر نەبیت و تەفگەرىش بکەوئیتە سەررپى چارەسەرى سیاسیانەو، ئەوا لەسالى (۱۹۹۲) دا ناگرەستى خستە رۆژمەھو. بەمەش خواستى ئیدى کیشەى کورد بەرپى سیاسى چارەسەر بکات...

با چه كه كان بېدەنگ بن...!!

له و قۇناخه كەوا ناگر بهستی په كلايه نه رادمگه په نرېت "تۆرگوت ئۆزال" ى سەرۆك كۆمار كه لايهنگرى ناگر بهسته كه بوو بهشيوه يه كى پر گوماناوى دهرېت، يان بلېين دمكوژرېت. له لايه كى ديكه شه وه زور گير شيونېنى (پراواكسيون) يش ههم له نيو ريزه كانى گه ريلادا و هه مېش له نيو ريزى دموئه تدا روودمات. به لام وهك ديار دمېت نه و مردنه گوماناوييه "ئۆزال" و نه و كاره گير شيونېنيان په يومنديان به دۇخى ناگر بهسته كه وه هيه. ئيدى وهك بلېى ناگر بهسته كه به كردارى تېكه ده چي، كه واته تېكچوونى دۇخى ناگر بهسته كه له بهر ژوموندى كيذا بوو؟ بۇچى په كه مين نه زموونى ناگر بهست دمگاته نه و ناكامه؟ له رهوشيكى ومهادا خودى ناگر بهست به چ واتيپهك دېت؟

بيگومان له توركيادا "تۆرگوت ئۆزال" له هه موو كه سيك زياتر له دزى ئيمه شه رى كرېبوو. كاتيپ كه سەرۆك ومزيرانيش بوو له هه موو لايه كه وه په لامار و هيرشى دمه نيابه سمر تهفگه رمكه مان و خواستى گورزيك له تهفگه ر بدات. به لام بيى كه به سهر بازي ناتوانيت نه نجام به دست بخت. واتا چهنده شه ريش مهن دمكه ن، به لام نه نجام ناگر، نه و شه ره تاديت بۇ توركيه گران و دزوارتر دمېت و رۇز بهرۇز توركيه ويران

دەكات، بۆیە كاتېك كە بوو سەرۆك كۆماریش خواستی هەلۆیستیكى نوئ بۆ كېشە كورد پېشبخات.

"تۆرگۆت ئۆزال" ئەو راستییەى بېنیبوو كە؛ "لەمیزوودا نكۆلى لە كورد كراو و لەناوبردراو، كورد رابوو سەرھەلانی بەرپا كردوو و گورزی بەركەوتوو و شكاو و دیسان سەریهەلداوتموو و بەمشیمو و هاتوو، وانا نە كورد سەرکەوتنى بەدستھیناوە نە دەولەتى توركياش بەتەواوى تەسفیەى كردوون و ئەنجامگیر بوو..." "ئۆزال لەو تێگەشت كە بەمشیمو ئەو كېشەى چارەسەر نابێت، تادپێت ئەو كېشەى بۆ توركيا وێرانكارى مەزنتر دینیت. بۆیە دەخواست مامەلەىەكى نوئ پېشبخات. بۆ نموونە؛ دەیگوت؛ "با كېشەى كورد گەتوگۆى لەسەر بكریت، تەنانەت با لەسەر فیدراسیۆن (فیدرالى)یش گەتوگۆ بكریت" ئەمە لە توركیدا لەرووى فەرمییەو یەكەمجار بوو گوزارشتى لیدەكرا. تا دەكاتە "ئۆزال" هیچ كەس و دەزگایەكى نیو دەولەت نەیدەگوت؛ "كېشەى كورد هەیه" كەس نەیدەگوت؛ "با ئەو كېشەى چارەسەر بێت، با گەتوگۆى لەسەر بكریت". یەكەمجار "ئۆزال" گووتی؛ "ئەو كېشەى هەیه، با گەتوگۆیشى لەسەر بكریت، تەنانەت با لەسەر فیدرالیزمیش گەتوگۆ بكەین" ئەمەش مامەلەىەكى نوئ بوو. "ئۆزال" لەلایەكەو؛ دەخواست ئەو گەتوگۆیە بختە ناو توركيا و ناو سیاسەت و دەزگاكانى دەولەتەو، بۆ ئەو بزانیت كاردانەوێى چیدەبێت؟ دەخواست لەمەش تێبگات.

لەلایەكى دیکەشەو، پەیموندی خوئ لەگەڵ هیزمەكانى یاشوورى كوردستانیش پېشخستبوو، ئەو بوو خواستیان بەھاوکاری (پ د ك ن ك) گورزێك لە (PKK)ش بەدەن، دیسان نەیانتوانی تەسفیەى بكەن. وانا بېنیان ئەگەر بەو شیۆمە بەردەوام بكات ئەو ناتوان ئەنجام بگرن. بۆیە "تۆرگۆت ئۆزال" نزیكوونەومیەكى نوئی پېشخست، بۆئەمەش بەرپێگەى "جەلال تالەبانى" و هەندێك رۆژنامەوانەو هەوالى بۆ سەرۆك نارد كە "ئەگەر ئاگر بەستێك بكریت ئەو ئیە دەكرێتوانین رێى دیالۆگ بكەینەو" گووتبوو؛ "ئەگەر ئاگر بەستێك بكریت ئەو منیش هەندێك هەنگاو دەھاوێزم" تەنانەت گووتبوو؛ "من هەندێك لەژمێرلەكانم قەناعەت پێھیناوە و دەتوانم

قەناعەتلىش بەوان بەيئەم "ئەشرەف بىدلىسى" ش ئەگەل "تۆرگۆت ئۇزال" جموجۇلئان دەكرد. لەبنچىنەدا ئەو سىياسەتە لەلەيمەن "تۆرگۆت ئۇزال" مەو لە توركىيادا پېشخرا.

بېگومان سەرۆكىش وەلامى ئەوۋى دايەوۋە. وەكو گوۋتەم؛ ئامانجى ئىمە ئەوۋە بوو بەشەر كېشەى كورد دەرېخەنەروو و بىناسىنەن و بەشەر كەسەك بەپەسەندەكردى بىدەين. ئەمەش تارادەمەك بەدەياتوو. واتا ئەوۋى پىۋىستىبوو بەشەر بىكرابايە كرا، ئىدى بىۋىستىبوو كېشەكە بىكەوتبايە سەر راستەپى سىياسى و چارەسەر ببايە، ئىمەش لەنىو لىگەپىن و لىكۆلئەوۋى وەهادا بوۋىن، كاتىك كە "تۆرگۆت ئۇزال" بەرىگەى "جەلال تالەبانى" و ەندەك لە رۆژنامەوانانەوۋە ئەو ەمۋالەى نارد، سەرۆكىش لەسەر ئەو بىنەمايە ئاگرەستى پېشخست، بۆ ئەوۋى رېۋى دىالۆگ و سىياسەت و دىموكراسىيەتەكرتەوۋە و كېشەكە بىكەوۋتە سەر رېۋى چارەسەرى.

بېگومان لەنىو دەوئەتدا ئەوانەى لەدزى ئەو سىياسەتەى "ئۇزال" بوون بەهېز بوون. واتا ئەوانەى دىمانخواست رېۋى دىالۆگ بىكەنەوۋە لاواز و كەم بوون. ئەوانەى سىياسەتى نكۆلى و قىرەردىيان بەبنچىنە وەردەگىرت، بەهېزىتر و بالادەستىرىش بوون. لەهەلومەرجىكى بىمجۆردا ئاگرەست راگەيەنرا، بۆيەش ئەوانەى سىياسەتى نكۆلى و قىرەردىيان بەبنچىنە وەردەگىرت ەوئىيان دەدا ئاگرەستەكە تىك بىدەن.

لەناو ئىمەشدا "شەمەين ساكىك" پەيۋەندى ئەگەل ئەوانەدا ەمبوو. بېگومان ئىمە نەمانزانى بوو. ئەوانە پىكەوۋە ەوئىياندا بۆ ئەوۋى ئەو ئاگرەستە تىك بىدەن. ئىدى كەسىكى نىو "كۆنرا گەرىلا" ەپە نازناوى پەشىل (مەحمۇود پىلەرم) ە. لەنىو دەوئەتدا ئەو كەسە و لەنىو ئىمەشدا "شەمەين ساكىك" پىكەوۋە ەوئىيان دەدا، كە چۆن ئەو دۆخى ئاگرەستە تىك بىدەن؟ ەئەتە لەلەپەكەوۋە ئەوانەى سىياسەتى نكۆلى و قىرەردىيان بەبناخە وەردەگىرت ئۆپەراسىيۆنەكانىيان دۆ بەگەرىلا بەردەوام دەكرد. واتا دىمانخواست ئىمە بوروژىن (تەرىض) و كاردانەوۋە نىشان بىدەين، بۆ ئەوۋى ئاگرەستەكە كۆتايى پېيىت. لەلەپەكى دىكەشەوۋە؛ وادىارە راوۋستەيان لەسەر "تۆرگۆت ئۇزال" و "ئەشرەف بىدلىسى" كرووۋە كە چۆن بتوان ئەوانە لەناوبىن!! ئامادەكارىيان بۆ ئەو ەنگاۋانەش كرووۋە.

نیډی له و کاته دا له شاری "بینگول" که سی و سی سهر باز به مؤلّت دمگه پښه وه، "په شیل" و "شهمین ساکیک" پیکه وه نه و پیلانه دادرېژن "په شیل" به "شهمین ساکیک" رادمگه مېنېت "شهمین ساکیک" پش ده چېت و رېیان پښه گرېت و نه و سهر بازانه دمکوژېت. کاتیک که نه و کاره گیر مشیوېنی (پراواکسیون) ه نه نجام درا، نیډی ناگر به سته که تیکچوو. نه گهر تیکیشچوو له ناو نیمه دا "شهمین ساکیک" و له دمرو دی نیمه شدا نه و که سې به ناوی ده و نه ته وه جموجوئی کردو وه په شیل تاوانبارن و روئیکی مه تر سیداریان بیښی.

نیډی دیسان قوناخی شهر دهستی پیکردو وه. واتا نه و قوناخه شیوېنرا و پووچه لکراپه وه. "شهمین ساکیک" و زانیاری به نیمه دابوو که گوايه سوپای دهو لمتی تورکیا نۆپه راسیونی دهستی پیکردو وه، له ناکامدا شهر دمر که وتوو و له شهر دا نه و سهر بازانه کوژراون. "شهمین" زانیاری هه لوی به نیمه دابوو.

هه لېته دوی تیپه پوونی ماو مېه ک نیجا له سر نه و مه سه له یه راوسته مان کرد، که رووداو مکه چۆن بووه و چۆن نه بووه. نه و کاته گوتمان: "تا نیمه له راستی مه سه له که تینه گمین له م بار مېه وه هیچ به پان نامه و لیوانیک نادهین" پاشان که بینیمان هیچ شهریک له وی رووینه داوه، به لکو نه و سهر بازانه به مؤلّت دمگه پښه وه و بهی چېک سوارۍ ترومبیل بوونه و "په شیل" و نه و انیش زانیاریان به "شهمین" داوه. هه لېته پیکه وه نه و پیلانه یان دارشتوو، وک بلئی نه و پیلانه پیک بیت و نه و قوناخه تیکبرېت، له ناو دهو لمتا نه و نه ی نکوئی و هر کردن به پنه ما و مردمگرن نه و دۆخه گیر مشیوېنی به یان نامد کردو وه. واتا به نه نقه ست سهر بازۍ بی چېکیان خستوو ته نیو ترومبیل وه و زانیاریش یان به "شهمین" داوه، "شهمین" و نه و انیش چوونه و پش نه و انیان گرتوو، بۆسه یان داناو ته وه و هه موویان له ترومبیل داگرتوو و بردوو یانن و کوشتوو یانن. رووداو مکه به مجور مېه.

نیډی تا نیمه له راستی به کان تیگه یشتین، قوناخه که شیوېنرابوو و پراواکه کرابوو. هه لېته دهو لمت له هه موو لایه که وه وتبووه نیو هیرشیکي مزنه وه. به مجوره نه و قوناخه تیکچوو. بیگومان نه و نه ی نکوئی و هر کردن یان به پنه ما و مردمگرت "تورگوت نۆزال" و "لشره ف بدلیسی" و نه و نه شیان هه موو ته سفیه کرد، نه مان تۆله ی خویان

لهوان كړدموه. چونكه نهمه به خيانت تيدمگه يشتن، نهو نزيكبوونه وه و خه ته ي
"تورگوت" و نهوان پيشيانده خست به خيانتيان دمراني و له م چوارچيويه دا مامه لمان
له گه لدا كړدن. بويه نهوانيان نهواو ته سفیه كړد...

له گه ل بهر زبوونه وه ي تيكوشاني ته فگهري (PKK)، به تايبه ته ي
تيكوشاني چه گداري؛ گه لي كورد له باكووري كورستان و توركيادا
د فرهنگي خه باتي سياسي بؤ دمره خست و دمگاته ئيراده يه كي
سياسي سهر به خو، ته نانت له قوناخي پارتی رهنجي گه ل (HEP) دا
كورد دمبه نه پهر له مان تاريش، به لام وه كو دياريش دمبيت
ناتموسفيريكي نهوتؤ له نارادا نيه كه كوردان وهك نوينه رايه ته له
پهر له مان دابقورتيتيت، نهو سهره تايه چؤن هه له ده سه نكيترت،
له كاتيكا كورد دمكه ونه پهر له مان وه به لام پاشان ده ستگريش
دمكرين...!!

نهو كاته وهك چؤن ته فگهري نهزموونيكي ناگر به ستی نه بوو، به هه مان شيوه
نهزموونيكي پهر له مان يشي نه بوو، تازه له نيؤ نهو نهزموونه دا ده ژيا. بيگومان نهو
نزيكبوون و سياسته فهرمييه ي ده ولته ي توركي كاريگهري خو ي له سر ئيمهش هه بوو،
ئيمهش نه مانده متواني هه روا زووبه زووي باومر به ده ولته ي توركي بكهين، چونكه
له ميژوودا هه ميشه كوردان ههنگاويان هاويشتووه و نياز يكي باشيان نيشانداوه، كه چي
له هه مووشياندا زمبري بهر كه وتووه. نه گهر مرؤف له ميژوو پروانيت دمتوانيتم نه م
راستيه ببينيتم. نه م پروايه له لاي كوردان و له لاي ئيمهش دروستبوو كه؛ مرؤف
ناتوانيتم زووبه زووي باومر به توركي بكات. بؤچي؟ چونكه وهك ده لين؛ له
نيمپراتوريه ي عوسمانيدا فيل و له يستؤك زؤرن، له ده ولته ي توركياشدا به هه مان شيوه

فیل و پیلانگپری زور زورن، نهمهش راسته. تهنانت بؤ دمهلات برا برای خوی کوشتووه، میژووئیکی بهمجوره هیه. همر بویهش نیمه نهماندمتوانی زوویهزوو باومر بهتورکیا بکهین، تهنانت نهماندمتوانی همروا باومر به ههئوئست و نزیکبونهوهکهی "تۆرگۆت ئۆزال" یش بکهین، همرچهنده نهو ههنگاوهی ناگر بهستیشمان هاوئشت، له مهسهلهی (HEP) دا نهو ههنگاوهمان هاوئشت بؤ بهرلهمان، ههمیشه بهتهدیر هوه ههنگاومان دههاوئشت. تۆبلیی کۆتاییهکهی چۆن بیئت؟ داخوا چ بهسهر نیمه دا دیئت؟ ههمیشه بیرمان لهو مهسهلانه دهکرد هوه. نیمه ناحق نه بووین. چونکه له میژوو دا ههمیشه کوردان همر ریککهوتنئیکیان لهگهئ تورکان کرد هوه، نه ریککهوتنه لهناکامدا له دژی کوردان بهکارهینراوه. نهک همر ناگر بهست یان ئاشتی بهدینه ها تووه، تهنانت ناکامهکهی به پیلانگپری و کۆمه لگوزی تهواو بووه. همر بویه نه مهش کاریگهری لهسهر نیمه هه بوو. همرچهنده نیمه ناگر بهستمان راگه یاندبوو، ده مانگوت: "تۆ بلیی بهراستی دهولتهی تورکیا نه مه پهسند بکات؟ تا چهند مهسهلهی کورد پهسند دهکات و تا چهند دهخوازن ری دبالۆگ بکه نه وه؟" نیمه به تهواوی باومریمان پیی نه بوو. نیمه ده مانگوت: "نهوانه دهخوازن کات قازانچ بکه و نیمه خاوبکه نه وه و گورزمان لیبه وهشینن". چونکه نیمه گووتبوومان پیویسته ئۆپه راسیۆنهکان رابووستن، ئۆپه راسیۆنهکانیش رانه ده وهستان. نیمهش ده مانگوت: "داخوا نهوانه بهم ناگر بهسته نیمه دهخنه نیو تهلهیه که وه و گورزمان لیبه دن؟ نه مه وایده کرد که نیمهش زنده پییداگری لهسهر ناگر بهست نه کهین. نه مه که شو ههوا و ئاتمۆسفیریک و ههای دروستده کرد.

بیگومان نه مه پاشان دهرکهوت که کیماسی نیمهیه. راسته که راستینهی دهولتهی تورکیا وه هایه، له نزیکبونه وهکانی خۆشیدا ههمیشه پیلانگپری به بنچینه و مرده گرت، بهلام نه گهر وه هاش بیئت، دیسان پیویسته نیمه به تهدیر نزیک بیینه وه، بهلام لهرووی ناگر بهستیشه وه پیویستبوو نیمه زیاتر پییداگریمان بکردبایه، نیمه که بینیمان نهوانه زنده ریز له ناگر بهسته که ناگرن و دهخوازن ناگر بهسته که پشیل بکه، نیمهش زنده پییداگریمان لهسهر نه کرد. بیگومان نه وه خهتای نیمه بوو، پیویستبوو که نیمه پییداگریمان بکردبایه. که چی نه گهر نیمه نهو کاته پییداگریمان بکردبایه نهوا لهوانه بوو

هه‌ندیک هه‌نگاو بۆ دیا‌لۆگ پېشکەوتنایه، له‌وانه‌یه ره‌وشه‌که وه‌کو پاشان په‌ره‌یه‌سه‌ند به‌و شپوه‌یه په‌ره‌ی نه‌سه‌ندبایه، ئیدی ئه‌مه له‌بێ ئه‌زموونی ئی‌مه‌وه سه‌رچاوه‌ی گرتبوو.

له‌مه‌سه‌له‌ی په‌رله‌مانتارمه‌کانی‌شدا وه‌هابوو، بۆ نموونه؛ بۆ یه‌که‌مه‌جار گروپه‌که‌مان خسته‌ نیو په‌رله‌مانه‌وه، گروپه‌کی به‌هێز بوو. بێگومان دموکراته‌ دمیخواسته‌ به‌ریگه‌ی پارتی گه‌لی سۆسیالیست (SHP) ئه‌و هه‌نگاوه‌ی ئی‌مه‌ پووجه‌ل بکاته‌وه، واتا رێکخه‌ستی پارتی ره‌نجی گه‌ل (HEP) به‌ریگه‌ی (SHP) وه‌ بیه‌خته‌ ژێر کۆنترۆلی خۆیه‌وه‌ و دموکراته‌ بتوانی‌ت که‌ناڵیزه‌ی بکات و به‌دموکه‌ته‌وه‌ په‌یوه‌ستی بکات و به‌مشپوه‌یه‌ پووجه‌لی بکاته‌وه. چونکه‌ ئه‌و هه‌نگاوه‌ گرنگ بوو. واتا هه‌م هه‌نگاوه‌ی گه‌ریلا و هه‌م هه‌نگاوه‌ی سیاسی یه‌که‌دیانه‌ ته‌واو ده‌کرد. ته‌ه‌گه‌ری ده‌کرد ته‌ه‌گه‌ریکی سیاسی و کێشه‌ی کوردی له‌هه‌موو روویه‌که‌وه‌ ده‌ده‌خسته‌ روو و چاره‌سه‌ری ده‌هێنایه‌ پێشه‌وه، نه‌گه‌ر ئه‌و هه‌نگاوه‌ پووجه‌ل بکریته‌وه‌ ته‌نیا به‌هه‌نگاوه‌ی گه‌ریلا ناتوانی‌ت چاره‌سه‌ری پێشبه‌خه‌ین. دموکراته‌ ئه‌مه‌ی ده‌زانێ، وه‌ک چۆن دمیخواسته‌ ناگه‌به‌سته‌که‌ پووجه‌ل بکاته‌وه. واتا له‌هه‌ردوو لاره‌ی کاری ده‌کرد، تا هه‌ردوو هه‌نگاوه‌که‌ بیکاریگه‌ر بکات. ئیدی له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئه‌زموونی ئی‌مه‌ زیده‌ نه‌بوو، ئی‌مه‌ نه‌مانتوانی هه‌ول‌دانه‌که‌ی ئه‌وان پووجه‌ل بکه‌ینه‌وه. لێ‌ر‌دا ئی‌مه‌ که‌وتینه‌ خه‌تاوه‌ و ئه‌وان سه‌رکه‌وتن. واتا ئه‌و هه‌نگاوه‌ی هه‌م له‌رووی گه‌ریلاوه‌ هه‌میشه‌ له‌رووی سیاسیه‌وه‌ هاوێشتمان ده‌یانخواسته‌ تێکبه‌ندن، خراپه‌شیان کرد. نه‌ک له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئه‌وان پێ زیه‌ک بوون، راسته‌ ئه‌زموونی به‌هێزیان له‌مبارمه‌وه‌ هه‌بوو و توانستی خۆشیان زۆربوو، به‌لام ئی‌مه‌ش بێ ئه‌زموونیمان هه‌بوو و سوودیان له‌مه‌دا به‌ینی و بۆیه‌ ئه‌و هه‌نگاوه‌یه‌مان تێکدا و سه‌رکه‌وتن.

دوا‌ی ته‌واوبوونی شه‌ری (١٩٩٢) نزیکه‌ی هه‌زار و چواره‌سه‌د گه‌ریلا ده‌نی‌ردریته‌ کامپی زه‌لی. وه‌ک بلی‌ی له‌ زه‌لی سیاسه‌تیک بۆ ته‌وانه‌وه‌ی کادیان به‌رپه‌وه‌ ده‌چیت، ئه‌وه‌ی ئه‌و کاته‌ (١٩٩٢ – ١٩٩٤) له‌وه‌ی ده‌بینرا شتیکی جودا له‌ ژیان و پێ‌وانه‌ی شۆرشگیریتی بوو. ئه‌مه‌

سیاسه‌تیکې بۇدارپژراو بوو یان رهنګدانه‌وهی دۆخی دواى شه‌ری (۱۹۹۲) بوو؟ چونکه زۆربه‌یان له‌نیو شکستیکدا دمزیان و جوړه بیثومیدى و دهست له‌به‌رخۇدانیک دياربوو و رهنګدانه‌وهی خوى له‌سهر سایکولۇزیای کادیرانی‌شدا ه‌ه‌بوو؟ ئەمە چۆن شرۇفه ده‌کړیت؟ چونکه دواى ئەوهی موداخه‌له‌ی ریکخستن و ته‌فګه‌ر له‌سهر رموشى ئەو کامپه دپته‌ناراه، زۆر فشار و هیرشى ئاسمانى زۆر چروپه‌ر له‌سهر ئەو کامپه ده‌کړیت...

بیګومان له‌و کامپه‌دا شتى به‌ئنه‌قه‌ست و دارپژراو به‌رپوه دمیرا، که "فه‌ره‌اد" به‌ئنه‌قه‌ست په‌رمیپیدمدا. چونکه خوى له‌دزى سهرۆک و خه‌تى سهرۆک بوو. بویه دمىخواست خه‌تیکى دیکه له‌وئ پېشبخات، دمىخواست ئەو کادیرانه له‌خه‌تى ته‌فګه‌ر دمربخات و بیانکاته کادیرى شه‌خسى خوى. له‌وئ خه‌تیکى دیکه به‌و کادیرانه پېشبخات و به‌مه‌ش له‌نیو ه‌موو پارتیدا زالى بکات و پارتى به‌ته‌واوى بخاته سهر ئەو خه‌ته‌وه. "فه‌ره‌اد" ه‌ه‌ولدانیکى به‌ئنه‌قه‌ست و بۇدارپژراوى له‌وئ به‌رپوه ده‌میرد، شه‌رپکى به‌مجۆره‌ی له‌دزى خه‌تى سهرۆک پېشده‌خست. زیده‌تریش سوودى له‌چیدا ده‌بینى؟ ئەو کاته شه‌رپکى مه‌زن روویدابوو، ته‌نانه‌ت تا ئەو شه‌ره ته‌فګه‌ر ګورزى به‌رنه‌که‌وتبوو. بیګومان له‌و شه‌ره‌دا ئەوهی کادیران مه‌زمنده‌یان نه‌ده‌کرد رووبه‌روویان بوومه. ریککه‌وتن، خیانه‌ت و ته‌سلیمبوون روویدا، له‌وئوه روه‌انه‌ی "زه‌لئ" ګرابوون، ئەو کادیرانه ه‌ه‌م له‌نیو شه‌رپکى مه‌زندا ده‌رکه‌وتبوون، ه‌ه‌میش له‌سنوورى باکوورى ګوردستان دوور ګه‌وتبوونه‌وه، شوینیکه ه‌یچ نایناسیت. ئەو ره‌فتار و ه‌ه‌ل‌سوکه‌وتانه‌ی (پ د ک - ى ن ک) له‌ګه‌ل‌ئاندا ګردبوویان به‌چاوى خویان بینیان، بیګومان له‌م روومه به‌ه‌ه‌زانیکدا تیپه‌رېبوون، له‌ه‌ه‌ندیکیاندا ئیراده شکابوو، له‌ه‌ه‌ندیکى تریان له‌وانه‌یه ئیراده‌یان نه‌شکا بووبیت، به‌لام دوودلییه‌ک دروستبوو. واتا بۇچى ه‌اتوونه‌ته "زه‌لئ" و له‌وئ چیبکه‌ن و کۆتاییه‌که‌ی چیدمبیت؟ بویه دوودلییه‌ک له‌نارادا بوو، شکانیک ه‌ه‌بوو.

ئیدی "فهرهاد" دمیخواست لهو دۆخه کادیراندا چه مکی خوئی پیشبخت. له مه شدا سوودی و مرگرت.

بۆیه لهوئی ژيانیکی شه خسی پیشخست، خیتابی سۆزی نهوانی دهگرد، داخوازییه شه خسییه کانی نهوانی پیکدههینا و توانستی تهفگهری بۆ نه مه خه رجگرد. به مهش خواستی ژيانیکی جودا له ژيانی شورشگیرپتی لهوئی پهره پیدبات، که سیتییه کی جودا لهوئی دروست بکات، بۆ نهوهی بتوانیت نهو کادیرانه به تهواوی له پارتی دووربخاته وه و ریکختهیه کی دیکه له ناو تهفگهردا پیشبخت، به مهش پارتی بخاته ژیر کۆنترۆلی خویه وه. بۆیه له "زهلی" دا پهرشوبلاوییه که له کادیراندا پهرمیه سهند، چه مک و لیگه پرینی جودا جودای دمرموهی تهفگهر دمرکوتن.

بۆ نموونه؛ له هه ندیکیاندا نه باومرپی به تهفگهر و نه به خودی خویشیان نه ما بوو، له هه ندیکی تریشدا له وانهیه باومرپان به تهفگهر مابووپی، به لام دوودلیش هه بوو لهوهی کهوا داخوا کۆتایی نهوان جیدمیت؟ واتا هاتوونه ته زهلی که وهک نیمچه زیندانیک وایه، داخوا لهویدا دمردمکهون یان دمرناکهون؟ چۆن دمریکهون و جیبکهون؟ نه یاندمزانی. بۆیه له نیو بئ باومرپی و دوودلیدا ده زیان. بیگومان کادیرانی په یوهست به تهفگهریش هه بوون. واتا نهو هه فالانه له دزی نهو چه مک و شیوه ژيانیهی کهوا "فهرهاد" پهری پیدمبات رادموهستان، به لام "فهرهاد" خوئی زاکردبوو، بۆیه له زهلی زۆر ته خریبات و لادان لهو کادیرانه دا رویدا، "فهرهاد" دمیخواست نه مه له نیو تهواوی پارتیدا ته شه نه پیکبات، بۆ نهوهی له نیو تهواوی پارتیشدا ته شه نهی پیکبات، پیویسته نه مه سه رمنا له "زهلی" دا پیشبخت و نه نجامگیر ببیت و به م کادیرانهش له نیو تهواوی پارتیدا بلاوی بکاته وه. به مشیویه پارتی له سه ر خه تی سه رۆک لاببات و سه رۆک بیکاریگهر بکات و له سه ر خه تیکی دیکه پارتی بخاته دهستی خویه وه. "فهرهاد" له نیو هه ولدانیکی به مجۆرهدا بوو...

له (۱۹۹۴/۵/۲) دا له نیوان (پ د ک - ی ن ک) دا شه ر و پیکدادان دستپیدمکات، هه روهها له نیوان (ی ن ک) و بزووتنه وهی ئیسلامیش

شهر و پیکدادان روودهدات. بهدهستپیکردنی نهو شهر و پیکدادانه باشووری کوردستان دمکهوخته نیو رهوشیکی زور مهترسیدارموه. لیرهدا بهگشتی نهو شهر و پیکدادانانه کاریگه‌ری له‌سهر تیکووشانی نه‌ته‌وه‌یی - دیموکراتی چیبوو؟ هه‌روه‌ها هه‌لو‌یستی (PKK) له‌به‌رام‌به‌ر نهو شهر و پیکدادانانه چیبوو؟ (PKK) نهو رهوشی چون شروقه دمکرد و چ نزیک‌بوونه‌وه‌یه‌کی پیشده‌خست...؟

کاتیك كه له‌نیوان پارت‌ه‌كانی باشووردا شهر به‌ر‌با بوو، نیمه نهو شهر‌ه‌مان به‌راست نه‌زانی. نهو شهر‌انه هه‌له‌بوون، نه‌مه دینامیکیه‌تی نه‌ته‌وه‌یی تیک‌ده‌شكاند و به‌گه‌لی کوردی ده‌دۆراند، هه‌ر‌چه‌نده نهو شهر‌انه له‌باشوور روویدهدا، به‌لام باشووریش بار‌چه‌به‌کی کوردستانه، له‌م به‌شه‌شدا هه‌ر‌چیه‌ك روویدابایه کاریگه‌ری خو‌ی له‌سهر به‌شه‌كانی دیکه‌ی کوردستانیش ده‌کرد، کاریگه‌ری خراب‌یشی دروست‌ده‌کرد و کاریگه‌ری باش‌یشی دروست‌ده‌کرد. کاتیك نهو پارت‌یانه له‌ناوخ‌ویاندا شهر‌پان ده‌کرد؛ هه‌م دینامیکی نه‌ته‌وه‌یی خراب ده‌بوو، هه‌میش کاریگه‌ری خراب‌ی له‌سهر گه‌ل له‌هه‌موو به‌شه‌كاندا دروست‌ده‌کرد، باوم‌ری گه‌ل ده‌شكا، بۆیه کاریگه‌ری خراب‌ی هه‌بوو.

نیمه نهو شهر‌ه‌مان به‌دم‌ره‌ه‌تیك و هه‌لیك بۆ خو‌مان نه‌زانی، نیمه نه‌مانده‌گوت: "نهو پارت‌یانه پ‌یشت‌ر له‌د‌زی نیمه ر‌یك‌كه‌وت‌بوون و له‌گه‌ل تور‌ك‌یا پ‌یكه‌وه هات‌وونه‌ته‌سه‌ر نیمه و گور‌ز‌یك‌ی مه‌زنیان له‌نیمه داوه، نیستاش له‌گه‌ل یه‌كت‌ردا شهر‌ده‌كهن و با نیمه‌ش له‌مه سوود‌مه‌ند ببین" نیمه وه‌ها ن‌زیک نه‌بووینه‌وه و هیج کاتیك هه‌لو‌یستی وه‌ها‌مان به‌راست نه‌زانی. نه‌وه‌مان نه له به‌ر‌ژه‌ومندی (PKK) دا ببینی و نه له به‌ر‌ژه‌ومندی گه‌لی کورددا ببینی. چونكه چه‌م‌کی نیمه له‌د‌زی نه‌مه بوو، پ‌ی‌و‌یست‌بوو دینامیکیه‌تی گه‌لی کورد وه‌ها ت‌یك‌نه‌ش‌ک‌ین‌را بایه، هه‌له‌به‌ته دوو‌ژ‌من هه‌ول ده‌دات نهو دینامیکیه‌ته ت‌یك بش‌ک‌ین‌یت، نه‌گه‌ر نیمه خو‌ش‌مان هه‌ول‌ماندا ت‌یك‌ی بش‌ک‌ین‌ین نه‌وا بۆ کوردان مه‌ر‌گ‌ه‌پ‌ین و مه‌ر‌گه‌ساته. نه‌ر‌کی نیمه نه‌وه نییه دینامیکیه‌تی کوردان ت‌یك‌ی بش‌ک‌ین‌ین، به‌ل‌گو

بېټويسته نهو دینامیکیه ته درېځه پورې و نه هېڅی، کهین. نه مه بوو نهرکی سهرکی
نیمه، بویه نیمه له دزی نهو شهره راوستاین و هیچ کاتیک نه بووینه لایه نیکی نهو
شهره.

بؤ نموونه؛ سهرمتا شهرې نیوان (ی ن ک) و بزووتنه وهی نیسلامی بهرپابوو، نیمه نه
هاوکاری بزووتنه وه و نه هاوکاری (ی ن ک) شمان کرد، واتا نیمه نه بووینه تهرهف و
لایه نگرې هیچ لایه مکیان، نیمه نه بووینه لایه نگرې (ی ن ک) له دزی بزووتنه وهی نیسلامی
یان نه بووینه لایه نگرې بزووتنه وهی نیسلامی له دزی (ی ن ک). کئی تهنگه تاو دهبوو
دهاته لای نیمه، نیمه ش نه وانهان دپاراست و لهم رووه وه هاوکاریمان دکرد. بؤ
نموونه کاتیک نیسلامیه کان "قه لادزی" یان خسته دمستی خوځانه وه، (ی ن ک) ییه کان
تهنگه تاو بوون و هاتنه لای نیمه و نیمه نه وانهان پاراست، نه گهر وا نه بووایه
نیسلامیه کان نه وانیان بگرتبایه دمیانکوشتن، نیمه نه وانهان پاراست. پاشان (ی ن ک)
هیرشی بؤ سهر نیسلامیه کان برد، هه نیک له نیسلامیه کانیش تهنگه تاو بوون و
هاتنه لای نیمه، نیمه نه وانیشمان پاراست، واتا نریکبوونه وهی نیمه له سهر نهو
بنچینه به بوو. بؤ نموونه؛ پاشان کاتیک که له نیوان (ی ن ک) و (پ د ک) شهر بهرپا بوو.
لهو شهرمشدا نیمه نه بووینه لایه نگرې. بؤ نموونه؛ له ناوچه ی بادیان (ی ن ک) ییه کان
لاواز بوون و نه یانده متوانی خوځان بپاراستبایه، نیمه خاونداری تیمان له وان کرد، زور
کهسی (ی ن ک) یی هاتنه لای نیمه و نیمه ش پاراستمان و پیداوېستییه کانی نه وانهان
پیکهینا، ته نانهت خواستیان که بچنه سلیمانی نیمه هاوکاری نه وانهان کرد و نه وانهان
گه یانده سلیمانی. ههر بؤ نموونه؛ (پ د ک) واتیگه یشت که نیمه تهره فگرې (ی ن ک)
دمبین، نیمه هیچ کاتیک لهو شهرانه دا لایه نگرې و تهره فگرې (ی ن ک) نه بووین. نیمه ش
له گهل (پ د ک) په یو مندیمان بهست و گووتمان: "نیمه لهو شهرانه دا لایه نگرې نین، نه
له گهل نیوه و نه له گهل (ی ن ک)، نیمه نهو شهره بهراست نازانین". ته نانهت نهو کاته
(پ د ک) زور مه منوونیش بوو، مه زنده ی هه لویستیکی به مجورمیان له نیمه نه دکرد.
ته نانهت به گوږه ی ریکه و تنه که ی دوا ی شهرې (۱۹۹۲) ده بووایه دستبه سهر چه که کانی
هه فالان نه گرن، که چی دستیان به سهر چه کی هه فالانیشدا گرتبوو و نه یاندا بوونه وه.

ئەو کاتە دواى ئەودى زانیان کە تەرەقى (ى ن ك) مان نەگرتووە ھەندىك لەو جەگەنەیان داینەوہ. واتا تا ئەو رادەيە لەھەلۆیستی ئیمە مەمنوون بوون.

ئەو شەپانەمان بەراست نەدەزانى، ھەولماندەدا گەوا ئەو شەپانە رۆژىك زووتر رابووستن، چىدى دىنامىك و وزە و توانستى كورد تىك نەدرىت و بەفەرۆ نەچىت و بەھەلە بەكار نەھىنریت. چونكە نەك تەنیا باشوور زەمرەمەند دەبوو، بەلكو ھەموو كوردستان زەمرەمەند دەبوو. ئىدى لەباشوور بۆ كوردان ستاتۆيەك دروستىبوو، پەرلەمان و حكومت دامەزرابوو، ئەمەش ھىوايەكى دەبەخشی، ئەگەر كوردیش لەنیوان خۆیاندا شەپ بکەن ئەوا پارچەبوونی زیاتر روودەدات، ئەمەش ئەو ھىوا و ئاواتەى گەلى كوردی دەشكاند، كارىگەرییەكى خراپى دروست دەکرد، بۆیە ئیمە دەمانخواست رى لەپیش ئەم شەپە بگىردىت، لەم پىناوھشدا ھەولمان دەدا...

لەسالى (۱۹۹۵) دا پىنجەمین كۆنگرەى (PKK) سازدەدرىت خالى ھەرە سەرنجراكىش لەو كۆنگرەيەدا ئەو شرۆفە و شىكردنەوہ فەلسەفى و ئایدیۆلۆژىيە بوو كە سەرۆك بۆ ئەو كۆنگرەيە پىشخست. پىنجەمین كۆنگرە لەمیژووى تەفكەرەى (PKK) دا خاومن چ شوپىنگەيەكە؟ رۆژمفی سەرمكى كۆنگرە چىبوو؟ ئەو مەیل و جەمەكانەى لەنیو كۆنگرەدا دەرکەوتنەپیش چىبوون؟ ھەروەھا برپار و راسپاردەى ھەرە گرنگى ئەو كۆنگرەيە چىبوو؟ پىم وایە تا ئەو کاتە ئەمە دووهمین كۆنگرە بوو كە سەرۆك خۆى تىیدا ئامادە نەبوو...

سەرۆك لەكۆنگرەى چوارەم و پىنجەمیشدا نەیتوانى بەگەردارى ئامادەى ئەو دوو كۆنگرەيە ببیت. بەلام ھەردوو كۆنگرەمكەش سەرۆك ئامادەكارى بۆ كرد و لەسەر ئەو

نامادكارپپانهش هەردوو كۆنگره لهوالات سازدران. ٥٠ -هەندە بەجەستە بەشداری لەو دوو كۆنگرمیە نەكرد، بەلام لە نامادەكردن و پێشخستن و رێكخستنی كۆنگره و سەرخستنی كۆنگرمدا رەنجی سەرۆك تێیدا مەزن و سەرمكییه.

لێرمدا كاتیك كە كۆنگرە پێنجەم كۆبوو، دەرئەتێ تورکیا هێرشێکی مەزنی بۆ سەر تەمكەر و گەل پێشخستبوو، زۆر گوندی چۆل و وێرانی كەربوو و سووتاندبوو، زۆر كەسی ولاتپارێزی بە جەنەدین شێو و بیانوووەو كۆشتبوو، قۆناخی بكەری نادیار زۆر پەرمیسەندبوو، هەروەها زۆر نۆپەراسیۆنی مەزنی لەسەر گەریلا ئەنجام داوو. لەسەر گەل زۆر شێوازی كوشتنی بەرپۆهە بردبوو، بۆ ئەوەی پەیموندی نیوان گەریلا و گەل، گەریلا و سەرەلەندەكان و شارەكان بپچڕێن، بەمەش بتوانن گۆرز لە گەریلا بوشێن، بە كۆنسیپتێکی ئەوتۆ شەڕیان بەرفراوان كەربوو كە پێیاندمگوت؛ شەری سەرتاسەری (TOPYEKÜN SAVAŞ) تەواوی توانستی تورکیایان خستە خزمەتی شەڕەو، بۆ ئەوەی گۆرز لەتەمكەر بوشێن و ئەنجام بگیرن. بۆیە شەڕ زۆر مەزن و دژوار بوو، دەرئەتێ تورکیا بێسنوور ئەشكەنجە، كوشتن، گرتن، تالانی، سووتان و كۆمەڵكۆژیان بەرپۆهە دەبرد، تەمكەریش لەبەرانبەر ئەمە بەرگری لەخۆكردنی بەبەنجینە وەرگرت، شەڕێکی بەرخۆدان و خۆپاراستنی بەبەناخە وەرگرت. رێك لەئێو قۆناخیکی بەمجۆردا پێنجەمین كۆنگره سازدرا.

لەلایەکی تریشەو؛ سیستەمی سۆفیەت پەرشوبلاو ببوو، سۆسیالیزمی بونیانراو (سۆسیالیزمی رێئال) بەتەواوی گۆرزی بەرکەوتبوو، ئیعتباری سۆسیالیزم داكەوتبوو و كەوتبوو ژێر پێپانەو، ئیدی رەوشێکی نوێ لەجیهاندا ھاتبوو ھاراو، لەرەوشێکی وەھادا كۆنگره سازدرا. سەرۆك دەپخواست ھەندێك گۆرپانكاری ئەنجام بدات. ھەندێك گۆرپانكاری خستبوو پێش كۆنگرەو. چونكە دەیبینی ئەگەر كۆنگره ئەو گۆرپانكارییانە لەناو تەمكەردا نەكات، ئەوا تەمكەر دەكەوێتە نیو كێشە و گەشتی مەزنەو، دەكەوێتە نیو بنبەستبوونەو، ئەگەر ئەو گۆرپانكارییانە ئەنجام بدرێن ئەوا تەمكەر دەتوانێت نەكەوێتە نیو ئەو كێشە و گەشتانەو، دەتوانێت لەسەر ئامانجەكانی خۆی پێشكەوێت، بۆیە سەرۆك ئەو كۆنگرمیە بە زۆر گرنگ دەزان.

بىگومان لەو كۆنگرميەدا ھەندىك گۆرانكارى ئەنجامدرا، بەلام گۆرانكارى شكلى كران، گۆرانكارى سەرمكى ئەنجام نەدرا، واتا ئەو گۆرانكارىيانەى كە سەرۆك لەبەردەم كۆنگرەى دانابوو ئەنجام نەدرا. بۆچى؟ چونكە كۆنگرە بەتەواوى لەو گۆرانكارىيانەى سەرۆك دەپخواست تێنەگەپشت، لەبەر ئەوەى تێنەگەپشتن گۆرانكارىيەكانىش شكلى و رووكەشيانە بوون. كەچى ئەو گۆرانكارىيانەى كە سەرۆك بە كۆنگرەى سپارد بوو، گۆرانكارى بنچىنەىى بوون. ھەلبەتە سەرۆك بە ئاگرىبەستى (۱۹۹۲) دەستى بە پرۆسەى گۆرانكارى لەنىو تەفكەردا كردبوو. لەسەر ئەو بنەماپەش ھەندىك ھەنگاوى ھاوئىشتبوو و دەپخواست بە كۆنگرەى پێنجەم ئەو ھەنگاوانە بەرمو پێشەومترى ببات و ھوولترى بكاتەو. بىگومان كۆنگرە لەمە تێنەگەپشت، بۆيە ئەو گۆرانكارىيانەى كە سەرۆك پێى سپاردبوو ئەنجامى نەدا، بەلكو ھەندىك گۆرانكارى شكلى ئەنجام دا. وەك؛ گۆرانكارى لەئالادا كرد، لەپەپرەوى ناوخۆى پارتىدا ھەندىك گۆرانكارى كرد. بەلام گۆرانكارىيەكە ھەر لەو سنوورەدا مايەو.

سەرۆك دەپخواست گۆرانكارى لە پارتىدا، لەپەپرەو و پرۆگرامدا، پەيوەست بەمەش لەتاكتيكدا ئەنجام بدرێت. چونكە دەپخواست لەرووى ئايدىوئۆزى و سياسىيەو، بەگوێرەى ئەمەش لەرووى رێكخستنى و پراكتيكەو گۆرانكارى بكرێت. ئەو راپۆرتە سياسىيەى پێشكەشى كۆنگرەى كردبوو، لەھەندىك رووى ئايدىوئۆزى و سياسىدا، تەنانەت ھەندىك لەرووى رێكخستنىيەو گۆرانكارى نوێى پێشخستبوو، پێويستبوو بەگوێرەى ئەمە گۆرانكارىيەكە لەكۆنگرەدا لەرووى رێكخستنى و تاكتيكىشەو تەواو ببايە. ئىدى ئەوەى نەكرا ئەمە بوو. تەنيا ئالامان گۆرى، پێشتر ئالای ئيمە جەكوش و داس بوو، گۆرپمان و كردمان بە مەشخەل. ھەرودھا سەرۆك لەپەپرەودا بۆ ئەندامىتى لەپارتىدا ھەندىك پێوانەى پێشخستبوو، ئەو پێوانانەى كەوا حزبە بەلشەفيكەكان دايانابوو، ئەوانەى ھەلگرت و پێوانەى دىكەى بۆ ئەندامىتى پێشەخست، پێويستبوو پەپرەو لەسەر ئەو بنەمايە گۆرانكارى تىدا بكرابايە. بىگومان لەم روودو ھەندىك ھەنگاوى ھاوئىشتران، بەلام بەتەواوى ھەنگاوى پێويست نەھاوئىشتر، دەبووايە گۆرانكارى لەپرۆگراميش ببايە، چونكە رموشى جىھان گۆرانى بەسەردا ھاتبوو، ھەلبەتە شتى نىو پرۆگرام پێشتر جىبەجىمان كردبوو، لەگەل رووخانى سۆفییەتیش ھەندىك شت

لەرموشى جېھاندا گۆرۈپ، بۆيە پېۋىستېبوو لە پېرۇگرامىشدا ھەندىك گۆرۈنكارى بىكرابايە، ئېمە لەم روومشەو زېدە ھەنگاومان نەھاوېشت. بۆيە گۆرۈنكارىيەكى كەم ئەمجام درا، بىرووكەشى ئەمجام درا، بىھوولې و رېشەيى ئەمجام نەدرا، ئىدى لەبەر ئەوئى ئەمە ئەمجام نەدرا، ئەو كۆنگرىمە زېدە رۆلې خۆي بەتەواوئى نەگېرا. كەچى سەرۆك دىمىخواست بەم كۆنگرىمە گۆرۈنكارىيەكى وەھا ئەمجام بىدات كە قۇناخىك بەرەو بېشەو بىات، بۇ ئەوئى رى لەپېش مەترسى و بىبەستېبونەكان بىگىت. لەبەر ئەوئى ئەمە ئەمجام نەدرا ئەو كۆنگرىمە رىي لەبەردەم بىبەستېبونەكان نەكردەو، نەبوو ھۆي دەستېپىكرىنى قۇناخىكى نوئى، ھەلەمەتېكى نوئى، رىگىرى لەتەخىرىياتېش نەگرت و رىي لەبەردەم چارسەرىش نەكردەو. بۆيە رۆلېكى زۆر كەمى گېرا، رۆلې سەرەكى خۆي نەگېرا.

لەكۆنگرىمە پېنجەمدا پېۋىستېبوو چ ئەركىكى دىكە لەنەستۇ بىگىت؟ پېۋىستېبوو كۆنگرە گەتوگۇي لەسەر ئەو دووركەوتەنەومىيە بىكرىبايە كەوا لە پېشەنگى و خەت و تاكتىكى پارتى و گەرىلادا لەنارادا بوو ، كۆنگرە تەفكەرى ھىنابايەو سەرخەتى خۆي و لەسەر ئەو خەتەش دواي كۆنگرە پراكتىك بەرپوۋەچووبايە. چونكە لەپېشەنگىدا و لەخەتى پارتى و لەخەتى گەرىلادا تەخىرىياتىكى مەزن رووئىدا، ئەو تەخىرىياتە ھەر تەنبا لەناو پارتىدا تەشەنەي نەكردىبوو، بەلكو لەناو گەلىشدا تەشەنەي كەردىبوو، رەنگدانەوئى خۆي لەسەر ھەموو پراكتىك ھەبوو. بۆيە ھەم گەرىلا و ھەم پارتى لەزۆر روومە لەبناخەي خۆيان دوور كەوتىبونەو، ئىدى پېۋىستېبوو كۆنگرىمە پېنجەم باش گەتوگۇي لەسەر ئەو بىكرىبايە كەوا چۆن جارىكى دىكە پارتى و گەرىلا لەسەر بىناخە و خەتى خۆي جىگىر بىكاتەو؟ پېۋىستېبوو تەدبىرى ئەمەي وەربىگرتبايە، بۆيە لە كۆنگرىمە پېنجەمىندا ھەراھ (عوسمان ئۆجەلان) و بۆتان (نېزامەددىن تاش) كەوتەنە زېر لىكۆلىنەو، "ھەراھ" لەسەر ھىلې پارتى كەوتە زېر لىكۆلىنەو، چونكە زۆر يارى بە ھىلې پارتى كەردىبوو، دىمىخواست ھىلېكى لىيرالى بەكرىگىراو لەنيو پارتىدا پېشېخت، يارى بەنابىدۇلۇزىاي پارتى، بىسەسىيەتى پارتى كەردىبوو، بۆيەش لەنيو پارتى و كادىرئاندا لەرىلادانىكى بەرجاوى بىلاو كەردىبوو، بەتايىبەتى لە "زەلى"، كە پاشان رەنگدانەوئى خۆي لەنيو ھەموو پارتىدا كەردىبوو. چونكە ھەندىك لەو كادىرئانە لە

"زهلی" وه چوونه گۆرهبان و ناوچهکانی دیکه‌ی تیکۆشان و نهو چه‌مکانه‌ی نهوینیان له‌گه‌ل خۆیاندا برده نهو گۆرهبان و ناوچانه. بۆیه به‌مشيوميه له‌پارتی و خه‌تی پارتیدا، له ئاییدیؤلۆژیا و ریکخستنیدا ته‌خربات و له‌پیلادانیك روویدا. ئیدی "فه‌ره‌اد" له‌سهر نهو بنه‌مایه که‌وته ژیر لیکۆلینه‌وه و لیپرسینه‌وه‌وه، له‌نه‌نجامی نهو لیکۆلینه‌ومه‌یه‌شدا دادگایی کرا و دادگاش برپاری له‌سیدارمه‌دانى دا، له‌شه‌خسى "فه‌ره‌اد"دا لیپرسینه‌وه و دادگایی هیلی پارتی پيشکەوت.

"بۆتان" یش له‌خه‌تی عه‌سکه‌رى و گه‌ریلايیدا خراپه‌کارى زۆر کردبوو، یاری به‌ پيشه‌نگایه‌تی و فه‌رمانداریتی گه‌ریلايى کردبوو، بۆیه له‌نارته‌شبوونی گه‌ریلادا ته‌خرباتیکی زۆر روویدا، هه‌م له‌ فه‌رمانداریتیدا و هه‌میش له‌ شه‌رفانییدا، نهو خه‌باته‌ی که‌وا سه‌رۆك پيش‌خستبوو پووجه‌لی کردبووه‌وه. هه‌لبه‌ته وه‌كو باسیشم لییه‌وه کرد؛ پيشتر پووجه‌لی کردبووه، نهو شانسه‌ی که‌وا پيشتر ومريگرتبوو، دیسان خراپى به‌کاره‌يانبوو و دیسانیش ته‌خرباتیکی مه‌زنى نه‌نجام دا. نهو خه‌ته‌ی نهو له‌نیو گه‌ریلادا به‌رپۆه‌ی بردبوو و ته‌واو خه‌تى لیبرال بوو. بۆیه له‌ گه‌ریلادا په‌رشوبلاوى دروستکردبوو، چه‌ته‌گه‌ریتی به‌ه‌یتر کردبوو، ته‌خرباتیکی مه‌زن روویدا بوو. ئیدی "بۆتان" یشمان له‌به‌ر نه‌م هۆیه خستبووه ژیر لیکۆلینه‌ومه‌وه و دادگایی کرا، نه‌ه‌ویش برپارى له‌سیدارمه‌دانى به‌سه‌ردا درا. له‌شه‌خسى هه‌ردووکیاندا، نهو ته‌خرباتانه‌ی له‌رووی خه‌ته‌وه کرابوو لیپرسینه‌وه‌ی له‌سهر کرا و دادگایی کرا.

له‌م رووه‌وه کۆنگره‌ی پینجه‌م هه‌نگاوێكى به‌و شيوميه‌ی هاویشته، بېگومان سه‌رۆك هه‌یج کاتیك له‌سیدارمه‌دانى په‌سند نه‌ده‌کرد و به‌راستیشی نه‌مه‌زانى و له‌دزى له‌سیدارمه‌دان بوو. بۆیه نهو برپارى له‌سیدارمه‌دانه‌ی په‌سند نه‌ده‌کرد و جیه‌جیه‌ی نه‌مه‌کرد.

"فه‌ره‌اد" به‌ته‌واوى بى ئه‌رك کرا، تا کۆتایی سالى (١٩٩٦). سه‌رۆك نه‌وى به‌ته‌واوى له‌ده‌رمه‌وى ئه‌رك هه‌یشه‌وه. "فه‌ره‌اد" له‌کۆتایی (١٩٩٦)دا راپۆرتێكى بۆ ریکخستن نووسى، ئیمه نهو کاته خه‌ریکی سازدانى کۆبوونه‌ومه‌یه‌كى کۆمیته‌ی ناوه‌ندى بووین، نهو راپۆرته‌ی بۆ نهو کۆبوونه‌ومه‌یه‌ نارد، که پيشنیاى کردبوو ته‌فگه‌ر له‌ده‌ره‌ه‌ق به‌رموشى نه‌ودا برپاریکی نوێ ومريگرت. له‌و راپۆرته‌دا ده‌یگووت: "من هه‌لهم، من له‌کیماسى خۆم تیکه‌هه‌شتم، سه‌رۆك راسته، پارتى راسته" به‌و واتایه‌ی خه‌تى پارتى په‌سند ده‌کات و

گوايه خهتی خوئی مه حکوم دمکرد و دستبهرداري نهو هیلهی خوئی دمبوو. بۆیه ئیمهش گووتمان: "مادام نهمه بهبنهما و مردمگریت، ئیمه دمتوانین نهو برپارهی سهارمت بهو و مرگراوه لایبهین و رښهکی بۆ بکهینهوه و دمرهفتیکی بدمینی، بۆ نهووی بتوانیت کاربکات و خزمهت بکات. سهروکیش نهو برپارهی ئیمه پهنسد کرد گووتی: "مادام ومهابه با بجیته باشوور، لهویدا با کاری سیاسی بکات و خوئی بسهلینیت" ئیدی بهمشپومیه نهو مهسهلهیهی نهومان براندموه.

بۆ "بۆتان"یش؛ ئیمه نهوکی نهومان بهرتنهسک کردموه، بهرپرسیاریتی بهرزمان پینهندا. چونکه تهخریباتی مهزنی نهجام دابوو، بهتهواوی نهوکی نهومان سنووردار کردبوو، دمرهفتیکمان پیندا و پیمانگووت: "کاربکه". چونکه خویشی نهووی دهخواست و دیگووت: "من تیگهیشتم، نهوجاریان داخواری و پیداوپستی خهت بهبنچینه و مردمگرم و جیبهجیی دمکه"م" ئیمهش دمرهفتیکی بهمجۆرمان پیندا. بهلام لهناستی لیپرسراوئیدا نا. ئیدی ئیمه لیپرسراوئیتیمان لهدمستی و مرگرت و دمرهفتیمان لهپراکتیکدا پیندا و گووتمان: "بابیبین و بزانی چهنده راستگوویه". لهسالی (۱۹۹۶)دا سهروک بانگی لای خوئی کرد، بۆ نهووی پهرومرده ببینیت، چونکه لهوای کۆنگرهی پینجهمهوه تا نهو کاتهی چوووه نهکادیهیا لای سهروک، زیده لیپرسراوئیتیهکی لهدمست نهبوو، بهلکو ههنديک لهپراکتیکدا کاری دمکرد، بۆیه سهروک بانگی لای خوئی کرد تاكو زیاتر لهروشی نهو تیبگات. لهلای سهروک و لهنیو پهرومرده دابوو، سهروک زۆر بهسهریداچوو بوو و رهخنهی لیگرتبوو و لیپرسینهوهی لهگهڵدا کردبوو، نهویش رهخنهدانی خوئی دا و دمرهفتیکی تری له سهروک خواست، سهروک گووتی: "ئیدی نهمه دوا دمرهفته، ئیمه ههرچی کاریکمان کرد تۆ ههموویت پووچهل کردموه، رهنجی ئیمهت بهفرۆ دا، تۆ ئارتهشبوونی ئیمهت پووچهل کردموه، ديسانیش تۆ مادام دمرهفتیکی تر دهخوازیت، ئیمه نهو دمرهفته دمدینه تۆ، بهلام ئیدی نهمه دوا دمرهفته بهتۆ دمدین."

لهپایزی (۱۹۹۶)دا رهوانهی نهیالمت (ههریم)ی زاگروسی کرد، لهوئ بهرپرسیاریتیشی پیندا. لهوئ دوو سی مانگ مایهوه، جاریکی دیکه ههمان چهمک و پراکتیکی خوئی دووباره کردموه. بۆیه سهروک نهوکی لهزاگروسی لیومرگرتوهوه و لهریزی گهریلا

دەریکرد و گووتی: "ئیدی پێویستە ئەمە لەریزی گەریلادا نەمێنێت"، هەروەها گووتی: "هێندە ساڵە بۆ ئەوەی ئێمە گەریلا بەرمو پێشەوه ببەین کاریکی مەزەمان ئەنجام دا، کەچی کاری ئێمە هەموو پووچەڵ کردووە"، گەلێک جار دەمیگووت: "من نەمزانی، دەرەتەم بدەنی" ئێمە دەرەتەمان پێیدا، تا ئێمە دەرەتەمان پێیدەدا، ئەو دیسان دواي ئەو دەرەتە هێل و چەمکی خۆی بەردەوام کرد و لەسەر تەخریبات بەردەوام بوو. ئیدی دیاریبوو ئەو بۆ گەریلاپەتی نابێت، ئەگەر ئەمە لەریزی گەریلادا بێمێنیتەوه ئەوا سوپاییبوون (نارتەشییوون) و فەرماندارییوونی ئێمە لەسەر راستەپێی خۆیدا پێشناکەوێت و ناشتوانین خۆمان لەچەتەگەریتی و تەخریباتیش رزگار بکەین. ئەمە خزمەتی چەتەگەریتی دەکات، خزمەتی دەوڵەت دەکات، بۆیە پێویستە پەیوەندی ئەو لەگەڵ نارتەشی ئێمەدا نەمێنێت" ئیدی لە سوپا (نارتەش) دەریکرد و ئەویشی ناردە باشوور لای "فەرهاد" و گووتی: "بابجێت لەوێ بێمێنێت و کاری سیاسی بکات، ئیدی بە کەلکی کاری عەسکەری نایەت..." دەبووایە ئەو ناوچەیە کاری سیاسی بکەن"، پەیوەندی نیوان "فەرهاد" و "بۆتان" لەکاتی لێپرسینەوه و دادگایی و لەکاتی کۆنگرە پێنجەمدا زیاتر بوو. لەوێشدا ئەو پەیوەندییە نیوانیان بەهێزتر و قووتر بوو، پەیوەندی ئەوان لەسەر چ بنەمایەک بوو؟ پەیوەندی ئەوان لەسەر بنەمای دژایەتیکردنی پارتی و سەرۆک بوو. وایا کاردانەوه و رکوکینێک لەهەردووکیاندا لەدژی سەرۆک و پارتی پەرەیسەند. بۆچی؟ چونکە سەرۆک و پارتی بەسەر ئەواندا چوو، لێپرسینەوه و دادگایی کردوون و سزای داو. گواپە پێویستە ئەمە نەبووایە، وایا چۆن بژین و چۆن کار بکەن پێویستە پەسەند بکەین، پارتیش ئەوەی پەسەند نەدەکرد و حیسابی ئەوان پرسی، بۆیە کاردانەوهیەکی مەزنیان لەبەرامبەر ئەمە دروستبوو، ئەو کاردانەوهیان لەناو یەکتەدا قوولکردو، لەسەر ئەو بنەمایەش لەدژی پارتی و سەرۆک رێککەوتن. ئەو رێککەوتنەشیان گەیانە ناستی دووژمنایەتی و دەبێت تۆلە خۆیان لەسەرۆک و پارتی بکەن. کاتیەک کە سەرۆک بەکرداری (راستەوخۆ) تەقەری بەرپۆه دەبرد ئەو دەرەتەیان نەدەبینی و نەیان دەتوانی ئەو دووژمنایەتیە خۆیان بەناشکرا بکەن. "فەرهاد" ئەو ئەزموونە هەبوو، بۆیە بەناشکرا نەیان دەتوانی لەدژی سەرۆک

رابوستن، به لگو دميانخواست به شارومي نهو کاردانه وه و دووژمنايه تيبه خويان له دزی سرؤك و پارتی پيشبخه.

بيگومان نهو کاته په يومندي خويان له گهل (ی ن ک) پيشخست، هه لته پيشتر په يومندي "فهراهد" له گهل (ی ن ک) هه بوو، نهو په يومندي به هيزتر کرد، له گهل (ی ن ک) پيکه وه ريککه وتنيکیان نه نجامدا به ناوی (باکوور- باشوور) که پيکه وه له دزی (پ د ک) شهر بکه و به مەش (پ د ک) بيکار يگر بکه. گوايه له ژير نهو ناوه باکوور و باشووريش بکه نه يه. چونکه نهو کاته شهرى نيوان نيمه و (پ د ک) ش هه بوو، ههروها (پ د ک) و تورکيا پيکه وه هيزيان دهينايه سهر نيمه، نيمهش له بهرامبه نهو هيزشهيان له نيوان بهرگريگردن دابووين، (ی ن ک) بيى که (پ د ک) زهبرى بهر ده که ویت، کيشه نيوان (پ د ک) و (ی ن ک) ش به هيز ببوو، (ی ن ک) خواستی بهم ريککه وتنه هيزى (PKK) و خوى بکاته يه و گورز له (پ د ک) بوه شييت و به مەش بالادستيتى خوى دروستبکات و توله خوى بکاته وه، نه مە حيساباتى (ی ن ک) بوو، نه گهر نه مە بکات دمتوانيت نه نجام به دهستبخات و دمتوانن "فهراهد" و "بوتان" له نيوان ته گهردا زال بکه، ته ناهمت دمتوانن به ريگه نهوان (PKK) ش بخه نه ژير گونترؤلى خويانه وه... وادياره حيساباتيکى له مجوره بهرپوه دمبرا، "فهراهد" و "بوتان" يش ۱۴. دانه وهى خويان له بهرامبه پارتى و سرؤك هه بوو، دميانخواست توله خويان بخرنه وه، به لام هيزى خويان به شى نه مە نه ده کرد، خواستيان سوود له م شهره و مر بگر، نه گهر له گهل (ی ن ک) ريککه وتنيان کرد و نهو ريککه وتنه نه نجامگر بوو، نهوا دمتوانن بهم ريککه وتنه و به هاوکارى (ی ن ک) ش خويان له نيوان (PKK) دا زال بکه، دمتوانن (PKK) ش بخه نه ژير گونترؤلى خويانه وه، بهو حيساباتانه وه کاريان ده کرد.

بيگومان نهو حيساباتانه سهرينه گرت. بؤچى؟ چونکه له کاتى شهردا تورکيا له گهل (پ د ک) موداخله لى ناوچه کانى ژير گونترؤلى (ی ن ک) يشى کرد، کاتيک که موداخله لى کرد، (ی ن ک) هيزى خوى گشاند وه و هيزى نيمهش زورى نه مابوو له حاجى نؤميران له ناو بجيت. نهو ريککه وتنه گوايه ريککه وتنى نيوان باکوور و باشوور بوو "فهراهد" له گهل (ی ن ک) و نهوان نه نجاميان دابوو، له هه وادا مایه وه....

PKK میژروپك له ناگر

له سالى (۱۹۹۵) دا له چوارچيوى رېنماييەكانى تيكوشانى نه تهومي و ديموكراسى له باشوورى كوردستاندا، ريكخراوى "يهكيتى نه تهومي ديموكراتى كوردستان (YNDK) داده مه زريت و هه فال دكتور سيروان (كاوه عهلى) سكرتيري گشتى (YNDK) بوو، و مكو دريژمپيدمرى خهباتى پارتى نازادى كوردستان (PAK) تيكوشانى خوى دهستپيدمكات. له لايهكى ديكه شهوه؛ تيكوشانى (PKK) له باشوورى كوردستاندا زياتر تيكوشانى فيكرى، ئايدىيولوزى، سياسى و ريكخستنى بهرپوه دهچوو، و هك؛ خهباتى رۇژنامهوانى، راگه ياندىنى و كولتوورى، و اتا خهباتى مه دهنى قورسايى زياترى پيدراوه. لهو چوارچيويه دا، ئه مپو هه م ئه و شيوازانهى خهبات به گشتى و هه م خهبات و ئه زموونى (YNDK) به تايبهت چو ن هه لده سەنگيريت؟

ئيمه له چ رهوشيكدا (YNDK) مان پيشخست؟ ئه و كاته له نيوان (ى ن ك) و (پ د ك) دا ناكوكى و شهپ له نارادا هه بوو، له نيوان (ى ن ك) و ئيسلاميه كان شهپ له نارادا بوو. له باشووردا پارچه بوونيك له پهرسه ندىن دابوو، ديناميكيهت و وزه و توانستى گهلى كورد بهو شهرا نه تيكده درا، پهيومندى ئيمه له گه ل هه موو ئه و پارت و ريكخراوانه شدا هه بوو، بۇ ئه و مه به سته (YNDK) مان پيشخست كه وا له ريگه ي (YNDK) دهو رى له پيش ئه و شهپه و ئه و ويرانكارىيانه بگري ن، بۇ ئه وى له باشوور سياسه تيكى نوئ و كولتووريكى سياسى نوئ پيشبخه ي ن. ئامانجى بنچينه يى ئيمه ئه و هه بوو. هه ر بويه كاتيك كه (YNDK) مان دامه زراند هه ر ته نيا له كادي رانى ئيمه، كه ئايدىيولوزىاي ئيمه به بنه ما و مرده گرن، دامه زرا. (YNDK) ريكخستنىكى و هه ئايدىيولوزى نه بوو، زياتر

PKK میژروونیک له ناگر

ریځکڅستنیکی سیاسی بوو، به لآم (PAK) به ته و اوای ریځکڅستنیکی نایدیولؤزی بوو، نه وهی که له (PAK) دا زیاتر جیی خوی دهرگرت نه و که سانه بوون که ته فگره ی (PKK) یان به بنچینه و مردمگرت. له نیو (YNDK) دا نه وانه ی (PKK) یان په سند دهرگرت هه بوون، هه میس هه نلیک که سی (ی ن ک) یی و (پ د ک) ییش هه بوون. واتا (YNDK) وه کوالسیونیک وایوو، واتا پارتییه کی گادیری و نایدیولؤزی نه بوو، به لکو زیاتر ریځکڅستنیکی سیاسی بوو. هه موو که سیک دهیتوانی له نیو (YNDK) دا جیی خوی بگریت و جیی خویشیان تیددگرت. به مه نیمه ده مانخواست ناکوکی نیوان (پ د ک) و (ی ن ک) به مشیومه نهرم بکه ی، نه گهر دهرکری بتوانین له یه کتریان نریک بکه ی نه وه، بو نه وهی نه و ناکوکی و شهرانه ی نیوانیان به لاره بریت. دامه زرانندی (YNDK) بو نه و مه به سته بوو.

بیگومان هه م (ی ن ک) و هه میس (پ د ک) خواستیان نه و ریځکڅستنه بخه نه دهستی خویانه وه و بو نه وهی بیپووکیننه وه و تیکیدمن، نریکبوونه و دیه کی به مجورمیان دهرکرت. هه لته پاشانیش همر وایانلیکرت. بویه نه و هه نگاهه نه نجامگیر نه بوو. (پ د ک) "دکتور سیروان" یی شهید کرد. گووتیان: "وامانزانیوه نه و انیش پیشمه رگه ی (ی ن ک) و نه مانزانی هه فاللی نیومن، بویه شهید کردنی دکتور سیروان به نه زانی هه ویداره" بیگومان نه مه راست نه بوو. واتا نه و شوینه ی رووداوه که ی لی روویدا یانزانی که هه فاللانی نیمه ی لییه، نه و جیگه یه کاتی خوی ناوچه ی ژیر دمه لاتی (ی ن ک) بوو، هه فاللانی نه و پهر و مردمیان ده بیی. له سالی (۱۹۹۱) دا له نیوان (پ د ک) و (ی ن ک) دا شهر روویدا، (پ د ک) و سوپای رژیمی نیراق پیکه وه له (۲۱) ی نابدا هیرشیان کرد و که وتنه ناوچه ی ژیر دمه لاتی (ی ن ک) و (ی ن ک) یان له باشوور و دهرنا. هه رچه نه ده نه و کاته رموشیکی وها نالوز هه بوو، به لآم (پ د ک) ش دمی زانی نه و جیگه یه نیمه تیدداین، به لآم وایاریان کرد که نه یانزانیوه. له راستیدا وانه بوو، خوی له بهر نه وهی "دکتور سیروان" سه روکی نه و ته فگره بوو، شهید کرا.

هه لته دوی نه و هه م که سانی (ی ن ک) یی و هه میس که سانی (پ د ک) یی نه ک چون به یه که وه کار بکه ن نا، به لکو چون په کتر ته سفیه بکه ن؟ و (YNDK) به ده ست کامیانه وه بیت؟ نه مه یان به بنه ما وهرگرت. بویه نه و کاره پووچه ل کرایه وه. پاشانیش

ئێمه دستبهردارى (YNDK) بووین. چونكه بینیمان ئیدى خزمەت ناکات. (پ د ك) ئەوى كەسانى خۆى بوو جوداى كردهوه و لەدهستى خۆیدا هیشتیهوه و تا ئیستاش بهو ناوه بهردهوامى پێدەدەن...

ئێمه لهباشووردا چیمان بهبناخه ومرتەگرت؟ ئێمه ههولمان دەدا لهباشووردا تهفگهريكى سياسى و كولتوورى پيشبखهين، ئەو ريكخستهبوونهى لهباشووردا ئێمه داماندهمەزراند بهتهواوى لهسەر ئەو بنهمايه بوو، ئێمه هيچ كاتيک ريكخستنێكى عەسكەريمان لهباشووردا دانەمەزراند، نه لهكاتى (PAK) و نه لهكاتى (YNDK) دا و نه دواتريش، هيچ ريكخستنێكى عەسكەريمان دانەمەزراند، ههمووى ريكخستنێ سياسى بوو، ئێمه كارى نايدیۆلۆژى و سياسى و فەلسەفى و كولتووریمان پيشخست. واتا چييكهين بۆ ئەوى لهنيۆ كۆمه‌لگادا هوشيارى و زانايى بههيزتر بکهين؟ چييكهين بۆ ئەوى لهنيۆ كۆمه‌لگادا ديموكراتيزمبوون به‌رهو پيشه‌وه ببهين، لهسياسه‌تدا ديموكراتيزمبوون پيشبखهين. چونكه باشوور پيوستى به‌مه بوو، هه‌م لهسياسه‌تدا و هه‌ميش لهنيۆ كۆمه‌لگادا ئەگەر ديموكراتيزمبوون بههيز نه‌كهين، ئەوا لهباشووردا ديموكراتى و ئازادى پيشناكه‌وي‌ت، ليرەدا ئەگەر ديموكراتى و ئازاديش پيشنه‌كه‌وي‌ت ئەوا ئەگەر تۆ ده‌وله‌تيش دابه‌زيرينيت بى ئەنجامه و فالايه.

ئيدى هه‌موو هه‌نگاوه‌كانى ئێمه لهباشووردا له ريگه‌ى (PAK) و (YNDK) ش و دواى ئەمه‌ش كه پيشمانخستوه، هه‌موو ئامانجه‌كه‌ى ئەوه بووه كه ئێمه چييكهين بۆ ئەوى كه‌له‌كه‌مان هوشيار بکهينه‌وه؟ ئێمه چۆن ته‌رزىكى سياسى نوێ به‌رهو پيشه‌وه ببهين؟ ئێمه چۆن بتوانين لهسياسه‌تدا ديموكراتيزمبوون به‌ديييت، هه‌موو كه‌سيك به‌ئازادى گوزارشت له‌ناسنامه‌ى خۆى بكات؟ چونكه لهباشووردا گه‌لێك پارتى و لايه‌ن هه‌ن. له‌به‌ره‌مه‌تدا ته‌نیا دوو پارتى ئازادى بۆخويان به‌ ره‌وا ده‌بينن، بۆ پارتيه‌كانى ديكه ئازادى نيه‌، پارتيه‌كانى ديكه هيچ يه‌گتيان ناتوانن به‌ناسنامه‌ى خويان و به‌ئازادى خويان ريكخسته بکه‌ن و گوزارشت له‌خويان بکه‌ن. بۆيه‌ش ناتوانن ناسنامه‌ى خويان هه‌بیت. ئەمه ره‌وشێكى جددى بوو و ئیستاش جدديه‌، ئيدى پيوستبوو ئەمه نه‌بايه، هه‌ر پارتیک چ فيکريک به‌بنهما ومرتەگري‌ت؟ ده‌خوازي‌ت يه‌گامه ته‌رز سياسه‌ت بکات؟ پيوستبوو هه‌ر كه‌س به‌ئازادى گوزارشتى له‌خۆى بک‌ردبايه.

لهنیو کۆمه‌لگادا پېیوستبوو دیموكراتیزمبوون پېشېكه‌وتبايه. چونكه مه‌سه‌له و پېوانه
عشرمى و بنه‌ماله‌پيه‌كان و چه‌مكى فيوداليتى زۆر به‌هيز بوو، هه‌روه‌ها له‌مه‌سه‌له‌ى
ژندا، هېچ مافىكى ژن نه‌بوو، خۆكوشتن و كوشتن، سزادان په‌رميسه‌ند بوو، هېچ
ئيرادميه‌كى ژن له‌ئارادا نه‌بوو. بۆيه ئيمه‌ ده‌مانخواست له‌نیو كۆمه‌لگادا
دیموكراتیزمبوون پېشېكه‌وئیت، له‌بهر نه‌وش ده‌مانخواست زېدمتر كارى رۆژنامه‌وانى،
كولتوورى پېشېخه‌ين. ده‌مانخواست پارتیه‌ك پېشېخه‌ين كه ئازادى و دیموكراسى
به‌بنچينه و مرگريئت و گه‌شه‌ى پېيدات. به‌لام (پ د ك ي ن ك) ئه‌مه‌يان بۆخۆيان به‌راست
نه‌دمبىنى و نه‌يانده‌خواست له‌سیاسه‌ت و كۆمه‌لگادا دیموكراتیزه‌ بوون پېشېكه‌وئیت و
په‌رمېسه‌نئیت. ده‌مانخواست ده‌سه‌لاتداريئى خۆيان بپاريزن و هه‌موو شتێك له‌ژېر
ده‌سه‌لاتى ئه‌واندا بئیت و به‌گوڤه‌رى ئه‌وان بئیت. ئيمه‌ش ده‌مانخواست هه‌موو شتێك هه‌ر
به‌گوڤه‌رى ئه‌وان و داخوازی ئه‌وان نه‌بئیت. واتا زۆر ره‌نگ و جوړ هه‌بن، بۆ ئه‌وه‌ى
دیموكراتى پېشېكه‌وئیت. ئه‌وانيش ئه‌مه‌يان په‌سند نه‌ده‌كرد، نه‌يانده‌خواست ده‌سه‌لاتى
ئه‌وان بكه‌وئیته‌ مه‌ترسییه‌وه. بۆيه‌ش چه‌نده ئيمه‌ ده‌مانخواست كارى سیاسى و
كولتوورى پېشېخه‌ين ئه‌وان ريگيريان لێده‌كرد، يان به‌ بپاوانى خۆيان پووجه‌ئيان
دمكردوه و ده‌يانخسته ژېر كۆنترۆلى خۆيانه‌وه، يانيش به‌ توندوتيزى بلاوميان
پېدمكرد. بۆيه به‌مشيويه نه‌يانه‌يشت ئه‌و كاره پېشېكه‌وئیت...

شورشيک له ئاسمانه وه...!!

هر له سالی (۱۹۹۵) دا له ئاکامی بهرزبوونه وهی تیکۆشانی نازادیخوازی گه له کهمان، جاری یه کهم بوو له میژووی گهلاندا گه لیکي ژیردهست و بی دهولت و بی ستاتۆ ده بیته خاوهن میدیایه کی جیهانی. ئه گهر مروڤ نه و کاته بهینیته وه یادی خوی؛ ته نامت زۆربه ی دهولتمانی خۆره لاتی ناوینیش خاوهن میدیایه کی جیهانی نه بوون. له دۆخیکی وه هادا که نالی ئاسمانی (MEDTV) ده کریته وه، پاشانیش زۆر سازی و دمرگای نه ته وه یی تریش پێشده که مویت، وهک؛ په رله مانای کوردستان له دمره وه ی ولات (PKDW) و هاوشیوه ی نه مه، هه لبه ته نه و کاته (ERNK) و (ARGK) ش هه بوو وهک سازی و دمرگای نه ته وه یی. ده کری مروڤ نه مه وهک به شیک له تیکۆشانی نه ته وه یی و گه یشتن به سه قوناخی نه ته وه یی بوون لیکبدا ته وه. نه و دامودمرگا نه ته وه ییانه به گشتی و که نالی ئاسمانی (MEDTV) به تایبه تی له سه ر چ بنه ما و باومپی و ئه راده یه ک هه ولی بنیادنانیان درا، به راستیش ده کری کردنه وه ی (MEDTV)

بۆ گهلی کوردستان وهك شۆرشێکی دووهم ناوهم بکریت، لێرمدا ئهوه ههنگاوانه چۆن ههڵمهتسهنگینریت و چی لهگهڵ خۆیاندا هیناوه؟

(PKK) ههر تهنیا خۆی رێکخسته نهدهکرد، بهلکو چهنده خۆی رێکخسته دهکرد، لهههمانکاتدا گۆمهلگاشی رێکخسته دهکرد. نامانجی (PKK)ش ئهوه بوو. چونکه داگیرکهران له کوردستان شتیکیان بهناوی کورد و کوردستان نههیشتبوو. نهگهر تۆ دهخوازیت له کوردستاندا نازادی و دیموکراسی پێشبخهیت، ئهوا پێویسته گهڵ لهههموو روویکهوه بهرێکخستن بکهیت، چونکه بهناوی کورد و کوردستان هیچ رێکخستنیك لهئارادا نهماوو. گهڵ بهرێکخستنکردن، واتا پێشخستنی دامودهزگای نهتهوهیی، ئهمه نههری بنجینهیی (PKK) بوو. ههڵبهته گهڵ نهیدمتوانی خۆی بهخۆی رێکخسته بکات، لهناو گهڵدا هیچ چین و توێژیکیش نهیدمتوانی خۆی بهرێکخستن بکات، مهگهر تهنیا (PKK) بیتوانیایه ئهمه ی بکردایه. (PKK) چهنده خۆی بهرێکخستن کرد، ئهوهندهش خواستی گۆمهلگاش بهرێکخستن بکات. چهنده رێکخستنی پارتی پێشخست، ئهوا ئهوهندهش رێکخستنی نهتهومهشی پێشخست، رێکخستنی گۆمهلایهتی پێشخست. چونکه دمیسانی ئهگهر ئهوه رێکخستنه بهرهم پێشوه نهبات، ئهوا ناتوانیت گهڵ رێکخسته بکات و ئیرادیهکی بههیزی گهڵ بنافرینیت و خهبات و تیکۆشانیکێ تۆکمه گهشه پێدات، ناتوانیت له کوردستاندا نازادی فهرهم بکات، ئهمه بۆ ئهوه مهبهسته بوو. ئهگهر تۆ دهخوازیت له کوردستاندا نازادی و دیموکراسی سهقامگیر بکهیت، پێویسته لهههموو روویکهوه لهدژی داگیرکهران رابوهستیت، ئهوهی داگیرکهران تیکیاندا و تهفر و تونایان کردوو، تۆ سهرلهنوێ بنیادی بنیتهوه. ئهوه کاته تۆ دعتوانیت کوردستان نازاد بکهیت. بۆیهش مرۆف دعتوانیت لهفیکری (PKK)وه بگره تادهگاته پراکتیکهکهی ئهوه راستیه ببنیت.

هیچ کاتیك (PKK) خۆی لهجوارچێوهی پارتیهك سنووردار نهکردوو، (PKK) ههمیشه لهجوارچێوهی نهتهومیدا ههلسوکهوتی کردوو و نهتهومهیوون و رێکخستنی نهتهوهیی بهبنهماگرتوو، بۆیه (PKK) رۆحیکێ نهتهوهیی و یهکیتیهکی نهتهوهیی

ئاواکرد و به‌بناخه‌ی و مرگرت. نهو فیکره‌ی بلاوکرده‌وه، له‌سهر نهو فیکرمش پراکتیکی پیش‌خست، دامودمزگای پیش‌خست، سهرجه‌م نهو ریک‌خستنه‌ی ئاواکردووه له‌سهر بنه‌مای نه‌ته‌ومیی بنیادنراوه، نهو سوپایه‌ی که گهریلا ئاوا‌ی کردووه له‌سهر بنه‌مای ههر چوارپارچه و بو ههر چوارپارچه ئاوا‌ی کردووه، هه‌میشه نهو ئارتمشه‌ی گهریلا‌ی خسته خزمه‌تی ههر چوار پارچه‌وه. نهو به‌رمیه‌ی ئاوا‌یکرد له‌سهر بنه‌مای نه‌ته‌ومیی ئاوا‌یکرد، له‌سهر هه‌موو پارچه‌کان و له‌هه‌موو چین و تو‌یزم‌کان و بو خزمه‌تی ههر چوار پارچه ئاوا‌یکرد، ههر هه‌نگاو‌یک‌ی له‌ریک‌خستنه‌ی پیش‌خست بیت نه‌وا له‌سهر بنه‌مای نه‌ته‌ومیی و دیموکراتی پیش‌خستووه. ههر بۆیه له‌ته‌وا‌ی کوردستاندا هوشیاربوونه‌وه و یه‌ک‌یتی و رابوون‌یک‌ی مه‌زن به‌دیهات. له‌میژووی کوردستاندا بو یه‌که‌مه‌جار (PKK) نه‌مه‌ی به‌دیه‌ئنا و پیش‌خست.

شانبه‌شانی نه‌مانه هه‌ولیدا چۆن بتوانیت نه‌نجوو‌مه‌نیکی نه‌ته‌ومیی بو ته‌وا‌ی کوردان، بو هه‌موو کوردستان ئاوابکات؟ له‌و چوارچۆمه‌شه‌دا هه‌نگاو‌ی هاو‌پشت. له‌و هه‌نگاوه‌دا نه‌و نه‌مجانانه‌ی دمرکه‌وت، له‌سهر بنه‌مای نه‌و نه‌مجانمه‌ش دزگای نه‌ته‌ومیی بنیادنا.

نیدی (PKK) به‌گو‌په‌ری پێدا‌و‌یستیه نه‌ته‌ومیی و دیموکراتییه‌کانی گه‌لی کوردستان هه‌نگاو‌ی هاو‌پشتووه، پێدا‌و‌یستی گه‌لی کورد چیه، پێدا‌و‌یستی نه‌ته‌ومیی – دیموکراتی چیه؟ هه‌میشه نه‌و په‌رسیاره‌ی کردووه و خواستوو‌یه‌تی وه‌لامی‌شی بداته‌وه. (PKK) هیچ کاتیک ته‌نیا پێدا‌و‌یستیه‌کانی خۆی به‌بنه‌ما وهرنه‌گرت، چه‌نده پێدا‌و‌یستیه‌کانی خۆی به‌بنه‌ما وهرگرتووه نه‌وه‌نده‌ش پێدا‌و‌یستیه نه‌ته‌ومیه‌کانی‌شی به‌بنه‌ما وهرگرتووه، هه‌میشه خواستوو‌یه‌تی نه‌و پێدا‌و‌یستیه‌کانه پێک بێنیت، بۆیه نه‌و دامودمزگا نه‌ته‌ومیی و دیموکراتیانه‌ی پیش‌خست.

بی‌گومان له‌و چوارچۆمه‌شه‌دا، له‌سالی (١٩٩٥) دا که‌نالی ناسمانی (MEDTV)‌ی کردووه، نه‌مه له‌میژووی گه‌لی کورددا هه‌نگاو‌یک‌ی گرنگ و جیگه‌یه‌کی تایبه‌تی هه‌یه، کورد دمو‌لته‌ی نه‌بوو، له‌جیهانی‌شه‌دا زۆر دمو‌لته‌ هه‌بوون که که‌نالیکی ته‌له‌فزیۆنی وه‌هایان نه‌بوو، ته‌نیا هه‌ندی‌ک دمو‌لته‌ که‌نالی وه‌هایان کردبووه، که‌سی‌ک باوم‌پ‌ری نه‌دم‌کرد که به‌نا‌وی کوردووه ته‌له‌فزیۆن‌یک‌ی وه‌ها پێش‌بکه‌و‌یت. ته‌نانه‌ت له‌ میژووی ته‌ف‌گه‌ره

شورشيگرپمکانيشدا شتيکی بېمجوره نه بوو، له میژووی گهلانی ژېردستيشدا شتيکی ودها نه بوو، بویه که مجار بوو له میژووی ته فگره شورشيگرپیه کان و ته فگمری گهلانی ژېردستېدا همنگاوتی بېمجوره و توانستیکی بېمجوره (PKK) نافراندی و پېشېخت. بېمېش بۇ خېبات و شورېش توانستی مېزنی دایه دېستی گهلی کورد و دایه دېستی ته فگمره شورشيگرپیه کانوه، دایه دېستی ته فگمرمکانی گهلانی ژېردستې و چېنه ژېردستېمکانوه. نه مه دېسکهوتیکی نوئ بوو، بېشداربوونیک نوئ بوو بۇ ته فگمری شورشيگرپي...

(PKK) ته فگمریکی ودها نییه کهوا ته نیا ستاتویهک بېنه ما و مربرگريټ، په کیك له جياوازيه کانی (PKK) له گهل ته فگمرمکانی دیکه له مه دایه. (PKK) هه میشه له دزی ستاتویه و هه میشه بېدوای شتی نویدا د مگرېټ و غار دمدات، شتيك کهوا گهلان و مرؤفایمتی به سرکهوتن د مگه مېنیت و پېشده خات و مېزنی دکات. ته فگمریکی ودهایه و بېردموام نه مه بېنچینه و مر د مگرېټ. بویه له نایديولوزیای خویدا هر شتيك که بېگه لک نایمت و نابېته وه لأم به لاودی د مېنیت و د مېداته لایه کهوه. له نایديولوزیای نه ودا هه میشه نوېبوونه وه و راوستان له دزی ستاتو بېنه ما، نه مه ته فگمره له سر نه و راستیه ناوا بووه. نه مه کارمکتر و تایبته مېندی نه و ته فگمریه. لی ردها (PKK) له ته فگمرمکانی دیکه جودا د مېته وه، ستاتوپاريز نییه و ستاتو بېنه ما و مرناگرېټ. بویه له مشیومگرتنی (PKK) دا، له پېشکهوتن و پراکتیک و همنگانانی نه ودا زور شت د مېنی کهوا له دمرموی نه و شتانه مه که ته فگمرمکانی دیکه کردوویانه. ئیدی نه وده سمرچاودی خوی له م خالنه وه و مر د مگرېټ که باسم لییه وه کرد، وانا له کارمکترې (PKK) وه سمرچاوه د مگرېټ.

(PKK) هیج کاتیک نه یگووت: "هلان گهل نه وده بېنه ما و مرگرتووه کهواته مېش هه مان شت بېنه ما و مر د مگر. " به لکو شتيك که هه موو که سیک کردېټی، (PKK) نه یداوته پېش خویه وه، به لکو شتيك که کهس بیری لی نه کردوته وه نه و بیری لی کردوته وه. جياوازی (PKK) له مه دایه. له بېنه مېندا نه وده نه مه بېنچینه و مربرگريټ د مېته ته فگمریکی شورشيگرپي، نوېبوونه وه و سرکهوتن بېدېنیت، ته فگمریکی بېمېشویه هیج کاتیک نابېته ته فگمریکی کونه پاريز (ستاتوپاريز).

ئيدى (PKK) تمفگهرېكه وهك رووبار ههميشه شهپول ددات و دمهپرېكت و خوى نوپدەكاتوه و پيشدهكهوېت. ئەمەش سەرچاوهى خوى له هەلسەفە و نايدیولۇزیاكەیهوه وەردەگرېت. بۆیه كەس ناتوانیت به لۇزىكى باو و لەنارادا راست له (PKK) تىبگات، چونكه (PKK) بهگوپرى ئەو لۇزىكه باوهى ههیه ناوا نەبووه و بهرپوه ناچیت و كارناكات، بەلكو لەدمروەى ئەو زېهنييهت و لۇزىكهى ههیه ناوابوو و بهرپوهدهچیت و كاردەكات، بۆیه ئەو زېهنييهتهى لەنارادايە ناتوانیت له (PKK) تىبگات. ئەگەر له (PKK) تىناگەن هۆكارەكهى ئەمەیه، ئەگەر هەر شتێك كه هەر كەسێك لهپیش خوى داناوه تۆش لهپیش خۆتى دابنیت و هەر شتێك كه هەر كەس دميكات تۆش بىكهیت، هەر كەسێك بىر لەجى دكاتوه تۆش بههەمان شپوه بىرى لىبكهپتهوه، ئەوا هيچ نوپوونەوهيهك و جوداييهكى تۆ نامينيتەوه و ئەوهى تۆ دميكەيت هەر كەسێك دمتوانیت بىكات.

سەرۆكێك، تەمفگەرێك كە پيشهنگايهتى دكەن ناتوانن بهمشيوميه بىرېكه نەوه و كاربەن. بۆیه سەرۆك ئاپۇ و (PKK) لەوانهيه هەندېك شتى خويان وهك سەرۆكەكانى دىكه و پارتەكانى دىكه بىت، وهكو ئەوان بىريان كريديتەوه و وهكو ئەوانيشى كريديت. بەلام لەزۆر شتدا وهكو ئەوان بىريان لينەكردۆتەوه و وهكو ئەوانيش كاريان نەكردووه، بەتەواوى لەدمروەى ئەوان بىريان كريدۆتەوه و كاريان كريدووه. بۆیه زۆرجار ئەقلى هەموو كەسێكى تەفليهمف (ئالۆز) كردووه، ئيدى كە خواستوويناى له (PKK) تىبگەن نەيانتوانيوه لى تىبگەن. بۆیه زۆر كەس گووتوويناى: "ئەوانه شيتن" هەموو ئەمانه سەرچاوهى خوى لەمەوه وەردەگرېت.

لەسالى (١٩٩٥)يشدا كاتێك كە تەلەفزيۆنى (MEDTV)مان كردهوه كەس بىرى لەشتىكى بەمجۆره نەدەكردووه، نە لەتەمفگەرى شۆرشيگىرپى جيهاندا، نە لە تەمفگەرەكانى گەلانى ژيڤدەستەدا، نە لە تەمفگەرە نازادىخواز و ديموكراتىخوازەكاندا كەسێك بىرى لەشتىكى بەمجۆره نەدەكردووه، ئيدى بۆ يەكەمجار سەرۆك ئاپۇ وەها بىرى لىكردووه و ئەو تەلەفزيۆنەى پيشخست. كاتێك كە ئەو تەلەفزيۆنە دامەزرا و كرايهوه كاريگەرييهكى مەزنى لەسەر كوردان كرد، كاريگەرى لەسەر تەمفگەرە شۆرشيگىرپيهكانى جيهانىش كرد. واتا گەلى كورد و تەمفگەرە شۆرشيگىرپەكانيش گەيشتنە نامراز و

تهكنیکیکى نوئى، توانستیکى نوئى و سەنگەریكى نوئى. کەسێك بیرى لەمە نەدەکردووە، سەرۆك ئاپۆ بیرى لێکردووە و بەو تەكتیک و توانستە گەشت.

بۆیە ئەمە هەنگاوێكى گرنگ بوو. واتا کردنەوێ کەنالی تەلەفزیۆنى (MEDTV) بەشداریبوونێك بوو لەتەفگەرى شۆرشگێڕیدا، ئەمە بەشداریبوونی تەفگەرى (PKK)یە، بەشداریبوونی سەرۆك ئاپۆیە لەمەسەلەى ئافراندى تاکتیکى نویدا...

لەجوارچێوەى ئەو پیلانگێڕپیانەى لەسالى (١٩٩١) بەدواوە لەدژى تەفگەرى ئازادىخوازى گەلەکەمان بەرپۆوە دەچیت، لەسالى (١٩٩٥)دا زۆر جموجۆلى دىپلۆماسى لەم روومووە پێشەدەکهوێت کە لەناکامدا "پەیمانى دبلن" مۆردەکریت. رێك لەدواى ئەو رێککەوتنەش شەرى نێوان (پ د ک) و (PKK) روودەدات. ناوەرۆكى ئەو رێککەوتنە چىيە و لەسەر چ بنەمايەك ئەنجامدەدریت؟ ئەو شەرى لەو سالىدا روودەدات تاجەند پەيوەندى بەم رێککەوتنەو هەيە؟ هەروەها پاشان سەرۆك ئاپۆ لەکۆتايى ئەو سالىدا ئاگرىبەست رادەگەيەنیت، سەبارەت بەو ئاگرىبەستەش دەلێت: "هەم لەبەرەمبەر تورکيا، هەم لەبەرەمبەر (پ د ک)، هەمیش لەبەرەمبەر ئێو — کە مەبەستى لەهەمىالانى بەرپۆوەبەرەستى پراکتیکيیه — من ئاگرىبەست رادەگەيەنم". مەوێ ئەمە چۆن لێکەمداتەو؟

دووەتى تورکيا لەشەرى (١٩٩٢)دا خۆى لەباشووردا جێگیرکرد، پەيوەندى خۆى لەگەڵ (ی ن ک) و (پ د ک) بەهێزتر کرد، هەم هێزى سەربازى و هەمیش هێزى ئیستخباراتى خۆى خستە باشوورمووە و بۆخۆى زەمىنەيەكى دروستکرد. هەمیش دمیخواست لەنێوان ئێمە و (پ د ک) و (ی ن ک) دا شەڕ بەرپا بکات، بۆ ئەوێ تەفگەرى کورد یەکگرتوو نەبێت و

PKK میژورېك له ناگر

بهردموام دووژمنايه تي له نيوانياندا هه بېت، كورد له دزی كوردبېت و بهمهش مه ترسی بۇ نهوان دروست نه بېت. چونكه توركييا پارچه ی هره مه زنی كوردستاني له دهست خویدا هیشتوتموه. كاتيک كه تۆ باسی كيښه ی كوردت كرد، له بنه رقتدا ده بېته كيښه ی توركييا، له بنه مادا توركييا كيښه ی كورد به كيښه ی خودی خو ی ده زانېت، بۇچی؟ چونكه پارچه ی گه وړه ی كوردستان له دهست نه و دايه، بۇيه له هر كوپه كه به ناوی كوردموه هه رشتيک دروست بېت نه و توركييا له دزی رادموستېت. چونكه ده لېت: "نمه له دزی من دروستبووه" بۇيهش ناهي لېت ته فگه ری كورد هه ناسه بدات و كيښه ی كورد چاره سر بېت. توركييا به ردموام له م پېناوهدا كارېكردووه، به ردموام خواستوويه تي له نيوان باكوور و باشوور شهر هه بېت، له ناو خودی باشووردا شهر هه بېت، بۇ نه و ی كورد كورد ته سفیه بكات و په گگرتو و نه بن و نه بنه هیز، تاكو نه وېش ده سه لاتداریتی خو ی به ناسانی به رپوه ببات.

له سالی (۱۹۹۵) دا توركييا له دزی نیمه ئوپه راسیونيکی مه زنی له باشوور پېشخست كه پېی ده لېن ئوپه راسیوني پۇلایین (ÇELİK OPERASYONU)، خواستی زمبرېکی مه زمان لیبو هشی نیت. نیمه تازه كۆنگره ی پېنجه ممان سازدابوو، خواستی به م ئوپه راسیونه وه لامی كۆنگره بداتموه، بۇ نه و ی به ته وای كۆنگره بیكارېگر بكات و تا بتوانیت زمبرمان لی بدات. بیگومان نه و ئوپه راسیونه ی له باشوور نه منجامیدا، هه م نه مرېكا ناگادار بوو، هه م رژیمی ئیراق ناگادار بوو، هه میش (پ د ك) و (ی ن ك) و نهوان لیی ناگادار بوون. واتا به یی ناگاداری نه وانه نه و ئوپه راسیونه نه منجام نهدمرا، هه روه ها نه و پارتانه ی باشوور له و ئوپه راسیونه شدا جیی خو یان تېداگرت. چونكه له توركييا هاوكاری مادی و معنه وېیان و مرده گرت و بهمهش خو یان گه وړه دمكرد. نه گه ر له باشووردا (پ د ك) و (ی ن ك) هینده به هیژبوون، كه له باشووردا حكومه تیك دامه زرا، دمو لته تیك دامه زرا، نه و نه و ته نیا به رمنجی (پ د ك) و (ی ن ك) دروستنمبوو، به لكو شانه شانی نه مه به خه باتی (PKK) و به هاوكاری نه مرېكا دروستبوو. نه گه ر خه باتی (PKK) نه بایه، (PKK) توركيای مه جیوری (پ د ك) و (ی ن ك) نه كرده بایه، نه گه ر (پ د ك) و (ی ن ك) ش بۇ نه و ی (PKK) ته سفیه بېت هاوكارییان و مرنه گرتبایه و به و هاوكارییه مه زن نه بوونایه، هه روه ها نه مرېكاش هاوكاری (پ د ك) و (ی ن ك) ی

نەكر دبايه. ئەوا هيچ كاتېك (پ د ك) و (ى ن ك) هېندە مەزن نەدمبوون، هېندەش لەباشوور نەدمبوونە هېز، ئەو حكومت و دموئەتەش لەباشوور دروست نەدمبوو. پېويستە ئەو راستىيە ھەر كەسك باش بېيىنىت، كە ئەوئى لەباشووردا دروستبوو ھەمبات و رەنجى (PKK) یشى تېدايه، پېويستە ھەم پارتەكانى باشوور، ھەموو تاكېكى گەلەكەشمان ئەو راستىيە بزانیت. ئەگەر (PKK) نەبايه، بۆچى پېش (PKK) تورکيا پەيوەندى خۆى لەگەل (پ د ك) و (ى ن ك) خۆش نەدمکرد و توانستى بەوان نەدمدا و رېگەى ئەنقەرەى لەوان نەدمکردموە و پاسپۆرتى سوورىان پېنەدمدا و رېگەى دونىاي بۆنەوان نەدمکردموە، چەك و نازووڤە و پارەى بەوان نەدمدا؟! ئەمانە ھەمووى بۆنەوە بوو كە (PKK) لەجېهاندا گۆشەگىر بکەن و زەبىر لە (PKK) بىدن و بېكارىگەرى بکەن. ئەگەر تورکيا ئەو ئىمكانيياتانەى دايە (پ د ك) و (ى ن ك) بۆ ئەو مەبەستە بوو. (پ د ك) و (ى ن ك) لەسەر ئەو توانستانە مەزن بوون. (PKK) ھەنگاويكى چەوتى زۆر گەورەى بەتورکيا ھاوېشت. ئەگەر تورکيا ئەو كاتە ھاوکارى (پ د ك) و (ى ن ك) ى کرد و پەرلەمانى باشوورى پەستىکرد و لەسەر ئەو بنەمايەش لەباشووردا حكومت دامەزرا، ئەوا ھەموو ئەو ھەنگاوانە (PKK) بەتورکياى ھاوېشت. ھەنگاوى وھا چەوتى ھاوېشت بۆ ئەوئى گوايه (PKK) تەسفيە بکات، چەندە ئەو ھەنگاوى ھاوېشت نەيدەتوانى (PKK) تەسفيە بکات، ھەنگاوى زياترى لەم رووموۋ دەھاوېشت، بەمەش ھاوکارى زياترى (پ د ك) و (ى ن ك) ى دمکرد. بۆيە بەم ھاوکارىيە (پ د ك) و (ى ن ك) زۆر بەھيزتر دەبوون و بوونە حكومت. راستى مەسەلەكە وەھايە، ئەمەزۆر تورکياش دان بەم ھەلە مەزنەى خۆيدا دەنيّت، دەليّت: "ئېمە خواستمان كەوا كورد بەگورد بېكارىگەر بکەين، بەمشيوميه خۆمان لەو بەلایە رزگار بکەين، بەلام بەداخەوە ئېمە ھەلەى زۆر گەورەمان کرد" دەليّت: "ئېمە بەدمستى خۆمان دموئەتى كوردمان ئاواکرد. ئەو ھەلەمەش بەھۆى (PKK) وە تېيکەوتين... ئېمە خواستمان (PKK) تەسفيە بکەين، چەندە ئېمە دەمانخواست تەسفيەى بکەين، زياتر ھاوکارى باكوورى ئيراقمان کرد، ئيدى بەمشيوميه باكوورى ئيراق(۱) بوو دموئەت و بۆى دەرچوون"، ئېستا خۆيان دان بەمەدا دەنيّن. سەرۆك كاتېك دەستگىر كرا گووتى: "لەوانەمە شەخسى مەن زەمرەر بکەم، بەلام مەن كوردانەم بەقازانج گەياند" ئەمە زۆر راستە. (PKK) و سەرۆك قازانجى

مەزنیان بە کوردان گەیانە. ئەگەر ئەمەڕۆ لەباشووردا ستاتۆپەکی کوردان دروستبوو، ئەوا لێرەدا رۆژیکێ مەزنی (PKK) هەبێ. ئەو دەوڵەتە بە دەستی تورکیا بە دروستکردن دا، تورکیای خستە هەڵەو و هەنگاوی هەڵەو بە تورکیا هاوێشت، لە ئەنجامی ئەو هەنگاوه هەڵەو تورکیاوه (پ د ک) و (ی ن ک) مەزنی بوون و ئەو ستاتۆپە دروستبوو. پێویستە هەر کەسێک ئەو راستییە بزانێت.

ئیدی لەسالی (١٩٩٥) دا کاتی ک تورکیا "ئۆپەراسیۆنی پۆلایین" ی ئەنجامدا، هەم بە رازیبوونی ئێراق و ئەمریکا بوو، هەمیش بە ئاگاداری (پ د ک) و (ی ن ک) ئەو ئۆپەراسیۆنە ئەنجام دا. (پ د ک) بە نەهێنی لەو ئۆپەراسیۆنە جێی گرت، ئیدی ئەگەر لەسالی (١٩٩٥) دا لەنیوان ئێمە و (پ د ک) دا شەر دەرکەوت، لەبەر ئەم هۆیە بوو. هەڵەتە "رێککەوتنی دبلن" یش ئەو ئامانجە هەبوو. واتا دەیانخواست (PKK) لەباشوور تەسفیە بکەن، تەنانەت ئەک هەر لە باشووردا، بە لگو (PKK) بە تەواوی تەسفیە بکەن، سەرمتاش لەباشووردا دەستیان پێکرد. ئەگەر لەنیوان ئێمە و (پ د ک) شەر بەرپا بوو و پاشان لەنیوان ئێمە و (ی ن ک) شدا شەر روویدا هەمووی تورکیا و ناتۆ (NATO) لەپشتیانەوه بوون، کە دەیانخواست (PKK) تەسفیە بکەن، بۆیە ئەو شەرپانە هەمووی روویاندا. ئێمە لەشەر هەڵدەهاتین و نەماندەخواست شەر بکەین، چونکە ئێمە ئەو شەرپانەمان نە لە بەرژەوەندی خۆماندا و نە لەبەرژەوەندی ئەو پارتانەشدا دەبین، لەبەرژەوەندی گەلەکەشماندا نە دەبین، ئێمە دەمانخواست هەموو وزە و توانستی خۆمان لەدژی دووژمن بێهێنەگەر، بەلام هەرچیە کمان دەکرد و دەکرد نەماندەتوانی بێهێنە خۆمان لەوان رزگار بکەین... بۆیە ئەو شەرپانە روویان دەدا، لەو شەرپانەشدا ئێمە و ئەو پارتانە و گەلی کوردستانی زۆر زەرەمان پێگەشت، ئەمەش راستییە کە، ئەو کاتە پارتییەکانی باشوور دەیانگوت: "ئێمە ناچارین، هیچ توانستمان نییە، تەنیا رێگەمان بەسەر تورکیاوە. ئێمە ناتوانین بۆخاتری (PKK) پەيوەندی خۆمان لەگەڵ تورکیا خراپ بکەین و ئەو دەرگایە بەرووی خۆماندا داخەین" ئەوان بەمشێوەیە بیاوویان دەهێناوە و روونکردنەویان دەدا. ئێمە هیچ کاتی ک لەدژی پەيوەندیەکانی ئەوان نەبووین، بەلام ئێمە لەدژی ئەو پەيوەندییانە بووین کە لەسەر حیسابی ئێمە

له گهل داگير كهران په رهيان پيښه و له سهر بنه ماي دووژمنايه تي و شهر و ته سفیه كړدنی نيمه بهر پوهيان دمېرد.

ئهو ناگر بهسته راده گه په نړيت هم له بهرام بهر تور كيا و هه مېش له بهرام بهر (پ د ك) و هم و هك سهرؤك نابوش ئهو كاته گووته نې؛ له بهرام بهر بهر پوه بهر ايه تي پراكتي كيش ناگر بهست راگه يه نرا. ئهو ناگر بهسته هه مه لايه ن و فره ره هه نده ي (۱۹۹۵) چو ن ليكده دري ته وه؟

راسته سهرؤك دووهمين ناگر بهستي راگه ياند هم له بهرام بهر تور كيا و (پ د ك) و هه مېش له بهرام بهر ئهو كادي رانه ي نيو (PKK) كهوا چته گه ري تي ان به بنه ما و مر دم گرت. ناگر بهستي كي بهم جوړه ي راگه ياند. بؤ چي له بهرام بهر تور كيا ناگر بهستي راگه ياند؟ چو كه سهرؤك نه يده خواست شهر بهر دهوام ببيت، به لكو ده ي خواست ئيدى كي شه ي كورد بهر ي گه ي ديالؤگ و ناشتي و ديمو كراتي انه چاره سهر بكات. بؤ ئهو مه بهسته چاري كي ديكه ناگر بهستي راگه ياند هوه. له نيو تور كيا شدا هه نديك ده ي ان خواست سهرؤك ناگر بهست راگه يه ني ت، بؤ ئه وه ي كي شه ي كورد بهر ي گه ي ديالؤگ چاره سهر بكر ي ت. سهرؤك ري زي له م داخو ازي شه گرت و به هاي پيښه دا. بؤ يه له كو تاي سالي (۱۹۹۵) دا ئهو ناگر بهسته ي راگه ياند.

سه بار ت بهو ناگر بهسته ي له بهرام بهر (پ د ك) ش راگه يه نرا ئه وه بوو، ئهو كاته شهر ي كي مه زن له نيوانماندا بهر بابوو، سهرؤك نه يده خواست له وه زياتر بهر دهوام ببيت. له ناكام ي ئهو ناگر بهسته دا ري ككه و تني كيش له نيوانماندا بهر دهوات. ئيمه شهر مان راگرت، نهك همر ته نيا ئهو شهر مان راگرت، به لكو خواستمان راگرتنى ئهو شهره بكه ينه هؤى ئه وه ي په يومندى له نيوانماندا پيش بكه وي ت و ئهو ته خري باتانه ي شهر مكه ش نه هيلين و په كيتي به كي توكمه له نيوانماندا پيش بكه ين. هه روه ها كولتو وري كي نو يش له نيو كورداندا پيش بكه ين، نه مه بكه ينه هؤا ري ك بؤ نه هيشتنى شهر له نيو كورداندا، كولتو وري كي و هها پيش بكه ين كه بلين: " ئيدى بروان شهر ي كي مه زن له نيوانياندا

بەرپاڤوو، بەلام ئیستا بەیەكەوه كاردەكەن چیتەر شەر لەدزی یەكتر ناكەن..." ئیمە هەولمان بۆئەوه دەدا.

بێگومان دەولەتی تورکیا نەیدەخواست گەوا ئەمە پێشكەوت، هەمیشە دەخواست (پ د ك) و ئەوانی دیکە بوروژێنیت، ئیمە بوروژێنیت، بۆ ئەوەی هیچ كاتیك پەیوەندی لەنیوانماندا پێشەكەوت، گێرمشیوینی (پراواگیوون)یان دەكرد، بۆیە سەرۆك گوتی: "ئەو ئاگرەستە بۆ (پ د ك)ش رادەگەیەنم" واتا بۆ ئەوەی نەكەونە نیو گێرمشیوینیەكانی تورکیاوه، بۆ ئەوەی ئیتەر شەر روونەداتەوه و هەموو كێشەكان بە ناشتی چارەسەر بكریت. چونكە ئیمە لەوه دەترساین كە ئەو گێرمشیوینیانی تورکیا سەربرگرت. لەبەر ئەوەی لەهەندێك ناوچەشدا هەندێك كێشە لەنیوانماندا دەرکەوتوو و (پ د ك) تەنگەناوی دەكردین، ئیمە دەترساین دیسان قۆناخیکی دیکە شەر دەستپێدەكاتەوه، سەرۆك بۆ ئەوەی رێگری لە هاتنەناری دۆخیکی وەها بكات ئەو ئاگرەستە ی راگەیاند.

هەروەها سەرۆك گوتی: "من لەبەرامبەر (PKK) و كادیسانی (PKK)ش ئاگرەست رادەگەیەنم" بۆچی وەهای گووت؟ چونكە لەناو (PKK)شدا هەندێك كادیر هەبوون وەك "شەمەن ساكێك" و ئەوانە كە پێنازۆیەكەیان پووچەل دەكردەوه. سەرۆك دەخواست رەوشەكە بەلای دیالۆگی سیاسی رابكێشیت، ئەوانەش تێکیان دەدا، هەموو ئەو هەول و گارانە ی سەرۆك پێشیدەخست ئەوان پووچەلێان دەكردەوه، هەموو ئەو رەنجەیان دەخستە خزمەتی دوژمنەوه، ئەمەش مەترسی بۆ سەر تەفكەر دروست دەكرد، ئیدی بۆیە لەبەرامبەر ئەوانەش سەرۆك شەرێکی پێشەدەخست، لەو شەرەدا گوتی: "من بۆ ئیوەش ئاگرەست رادەگەیەنم" واتا ئیدی دەستبەرداری ئەو كار و رەفتارە خراپانە ی خۆتان ببن، بەمشێوەیە چەتەگەرێتی نەكەن، دەستپێكردنی قۆناخیکی نوێ پووچەل نەكەنەوه، رەنجی من بەفەرۆ مەدەن" ئەوه بۆ ئەم مەبەستەبوو. بێگومان ئەو هەنگاوه هەنگاویکی میژوو یی بوو، بەداخەوه، هەرچەندە سەرۆك خواستی ئەو هەنگاوه بهاوێژیت، بەلام زۆر ئەنجامگیر نەبوو، تورکیاش لەبەرامبەر ئەو ئاگرەستە هەنگاوی نەهاوێشت، ئەو چەتەنە ی ناو ئیمەش كەسانی وەك "ساكێك" دەستبەرداری كار و رەفتاری چەتەگەرێتی خۆیان نەبوون، بەلكو زیاتر

پیداگریان لەسەر دەکرد و دەیانخواست قوولێرشى بکەنەوه. خواستمان لەگەڵ (پ د ک)ش پەيوەندىیەکی تۆکمە پیشبۆخەین. بەلام (پ د ک) نەهاتە نیو پەيوەندىیەکی وەهاوه، بەردەوام مەسافەیهکی لەنیوانماندا هێشتەوه، لەبەر ئەوەی ئەو مەسافەیهی هێشتەوه، هەلبەتە لەسالی (١٩٩٧)دا جاريکی دیکە لەگەڵ تورکیا پیکەوه هاتنە سەر ئێمه. سەرۆک دەپخواست رێ لەبەردەم ئەو رووداوانە بگرێت و بۆ ئەوەی جاريکی دیکە شەر لەنیوانماندا روونەداتەوه و یەکیتییهکی بەهێز لەنیوانماندا پیشبۆکەوێت و کولتووورێکی تۆکمە لەنیوانماندا پەرهی پێبدرێت، بۆ ئەوەی هەموو توانستی کوردان بکەوێتە خزمەتی گێشەى کورد و چارەسەر کردنییهوه.

سالی ۱۹۹۶

ئەو سالاھى ھەموو میژووی

لەخۆیدا چرکە دەو...!!

لە (۶) ی ئایارى سالى (۱۹۹۶) دا پیلانگىرییهك لەبەرامبەر سەرۆك ئاپۆ پێشەكەوێت، كە لە "شام" دا ترومبیلێكى بۆمبپێژكراو لەنزىك ئەو شوێنەى مەزەندە دەكرا لەوێ بێت، تەقییهو. ئەو پیلانە مەزنە لەلایەن چ لایەنێكەو بەرنامەپێژكرا و جیبەجۆ كرا؟ ئەو كاتە باس لەھەبوونی "دەستى كوردان" پش لەو پیلانگىرییهدا دەكرا، كە دەستى كوردانىش لەنیو ئەو مەسەلەیهدا ھەبووبێت، مەزەندەیهكى وەھا دەكرا. ئەو پیلانگىرییه تا چەند پەيوەندى بەپیلانگىرییهكانى پش و دواى ئەو پیلانگىرییهو ھەيه؟ ئایا دەكرێت ئەو پیلانگىرییه وەك ئەلقەیهكى نیوان چەندین پیلانگىرى دیکەى ئەنجامدراو لەقەلەم بدرێت؟

بىگومان ئەو ھەولێ تیرۆركردنە كە لە (۶) ی ئایارى (۱۹۹۶) دا ئەنجامدرا، وەك پیلانگىرییهك زۆر ھێز و لایەن جێگەى خۆیان تێداگرەتبوو، دەولەتى توركيا، دەولەتى ئیسرائیل، لەناو دەولەتى سوریاشاردا ھەندىك كەس ھەبوون، لەناو كورداندا ھەندىك

كېس و لايهن همن. نهو پيلانگيرپيه بهمجوره دارپژرابوو، دميانخواست بهم پيلانگيرپيه چييكهن؟ دميانخواست سهرؤك لهناوبيهن و نهمش بكهنه هوگاري شهرپكي مهن و گشتگر لهنيوان نييمه و توركيادا، واتا نهوانه لئو پيلانگيرپيهده بهشدارببوون دميانخواست بهم نامانجه بگهن. له توركياشدا نهوانه لئو لهگهل هيژ و لايهنهكاني ديكهدا پيگهوه نهنجامياند دميانخواست بهمشيوهيه سهرؤك بكوژن و لهسهر نهمش گوايه سياست دهكهن و دمهلاتداريتي خويان بههيز دهكهن، نهمش حيساباتي نهوان بوو.

لهبنهپرتدا نهو پيلانگيرپيه كسانى وهك "تانسؤ چيلهر، دؤغان گؤرمش و محمهده ناغار" داپنرشتبوو، نهوانه نهو كهسانهبوون كهوا لهبنهmada شهرپكي قريزيان لهدرى (PKK) بهرپوه دميرد و لهو شهرمشدا سوودمهن بوون، توركييا بهم شهره زمرمهنند دمبوو، كوردان زمرمهنند دمبوون، بهلام نهوانه قازانجيان دهگرد و پي سوودمهنند دمبوون، هم لهرووى سياسى و همميش لهرووى مادديهوه، رانتخؤر (غهنيمهتخؤر) نهو شهرمبوون و بهو غهنيمهيهيه دهستان كهوتبوو، دميانخواست سهرؤك بكوژن، نهم كوشتنesh بوخويان بكهنه سهرمايهك و لهريگهيهوه شوپنگه خويان لهدهسهلاتدا بههيزتر بكهن و بهتهواوى دمهلاتداريتي خويان لهسهر توركييا بسهپينن.

نهوانى ديكesh دميانخواست بهم كوشتنesh شهرى نيوان (PKK) و توركييا دزوارتر و رنتر ببيت. چونكه ههموو كس لهسهر نهو شهره سياسهتيان دهگرد، بهرژهوهندى نهوان لهمهدابوو. بوچي چونكه لهو قوناخهدا لهنيوان نييمه و ههنديك دهووبهري نيو توركيادا ههنديك پهيوهندي پيشدهكهوت...

بو نمونه؛ لهگهل "نهجهددين نهربهكان" و نهوان ههنديك پهيوهندي پيشدهكهوت، نالوگؤرى نامه لهنيوانماندا ههبوو، بهراستهوخو نهبوو، بهلگو بهريگهيه ههنديك كهنالهوه نهو نامانه دهشتن و دهجرون. نيدى نهوانه كهوا بهشدارى پيلانگيرپيهكه بيوون بهمهيانزانى، نهوانه بينيان كهوا سهرؤك نيدى دهخوازيت مهسهلهكه لهچوارچيوى شهر دهرخات و بهريگهيه سياسى كيشه كورد چارمهر بكات و پيداگرى لهسهر نهمه دهكات. چونكه له (۱۹۹۵)دا ناگر بهستى راگهيانسبوو، ههرچهنده ناگر بهستهكه نهنجامگريش نهبوو، بهلام سهرؤك پيداگرى لهسهر نهو ناگر بهسته

دمکرد و لهسالی (۱۹۹۶) یشدا کاتیک لهنیوان نیمه و "نمر بهکان" پهیومندی دورستبو و نامه دمهات و دهچوو، نهو هیزانه بینیان که سهرۆک سووره لهسهر ریگهچاره‌ی ناشتیانه و ئیدی ناخوازیت شهر بمردهوام ببیت و دهخوازیت ریگه‌ی ناشتی و دیالۆگ بکاتهوه. نه‌گهر گیشه‌ی کورد بکه‌وخته سهر راسته‌پړی دیالۆگ و ناشتی نه‌وانه‌ی که لهسهر شهرې (PKK) و تورکیا سیاست دمکمن و به‌رژومونییان لهو شهردا هه‌یه، نه‌وا نه‌و توانسته هه‌مووی له‌دمست دهمدن، بۆیه نه‌یانده‌خواست شهر رابوستیت و گوتایی ببیت. له‌بهر نه‌وه خواستیان سهرۆک له‌ناوبه‌من بۆ نه‌وه‌ی نه‌و پی‌فا‌زۆیه‌ی ناشتی و دیالۆگ که‌دمستی پیکردبوو پېشنه‌که‌ویت، به‌لکو شهر زیاتریش دژوار ببیت، نه‌و کاته هه‌م تورکیا لا‌وا‌زد‌م‌بیت، هه‌میش دمتوانن زور سازش به‌ تورکیا بکه‌ن. بۆ نه‌م مه‌به‌سته نه‌و پیلان‌گیریه‌یان له‌و کاته‌دا نه‌نجامدا.

له‌و پیلان‌گیریه‌دا زور هی‌ز و لایه‌ن به‌شدارببوون، له‌ نیست‌خباراتی یۆنانستانه‌وه بگره تاده‌گاته نیست‌خباراته‌کانی تورکیا و ئیسرائیل و هه‌ندی‌ک که‌سانی ناو نیست‌خباراتی سوریا و که‌سانی کورد به‌شدار ببوون. نه‌وانه هه‌موویان هه‌بوون. چونکه سوریا له‌سهر نه‌و شهره‌ دمژیا، ئیسرائیل و یۆنانستانیش له‌سهر نه‌و شهره‌ دمژیان، هه‌ندی‌ک له‌ کوردانی‌ش له‌سهر نه‌و شهره‌ دمژیان. ئیدی نه‌گهر شهر رابوستایه‌ نه‌وانه هه‌موویان زمره‌مه‌ند د‌م‌بوون. بۆیه به‌گو‌ی‌ره‌ی نه‌وانه پی‌ویسته شهر رانه‌وستیت. نه‌مه‌ش چۆن د‌م‌بیت؟ کاتیک که‌ سهرۆک بکو‌ژریت ئیدی شهر رانه‌وستیت. چونکه د‌م‌بینن که‌وا سهرۆک له‌سهر ته‌ف‌گ‌هر بالاده‌سته و ته‌ف‌گ‌هر به‌ره‌و ناشتی و دیالۆگ د‌م‌بات، نه‌گهر سهرۆک له‌ناوبه‌من نه‌وا دمتوانن ری‌گی‌ری له‌مه‌ بکه‌ن. نه‌و پیلانه بۆ نه‌و مه‌به‌سته بوو. واتا پیلانیکی م‌م‌زن بوو.

به‌لام نه‌و پیلان‌گیریه‌ سهرنه‌که‌وت. بۆچی سهرنه‌که‌وت؟ چونکه نه‌وه‌ی بۆم‌باه‌که‌ی دمه‌قاند‌مه‌وه م‌فرم‌زمیه‌کی دموریه‌ی سوریا‌ی بینیبوو بۆیه په‌له‌ی کردبوو و به‌ته‌وا‌وی نامانجی خۆی نه‌پیکابوو... ئیدی نه‌گهر نه‌و پیلان‌گیریه‌ نامانجی خۆی بپیکابیه و نیمه‌ شهرمان م‌ه‌زن بکردبایه‌ نه‌وا نه‌و هی‌ز و لایه‌نانه له‌و شهردا زور سوودمه‌ند د‌م‌بوون، نه‌وانه‌ی که‌ د‌م‌یان‌خواست گورز له‌ (PKK) بدن، به‌م پیلان‌گیریه‌ د‌م‌یان‌خواست ئیراده‌ی ته‌ف‌گ‌هر بشکینن. چونکه که‌ سهرۆکیان له‌ناوبرد دمتوانن له‌سهر نه‌مه‌ هی‌رشیک‌ی

PKK میژروپک له ناگر

مەزنیش بکەنە سەر گەرەلا، گە ئامادەکارییەکی بەمجۆرەشیان ھەبوو. واتا لەپیلاننامەى ئەواندا ئەو ھەبوو کە زەبیریان لەسەرۆک دا ئەوا ھەژاننێک لەسەر گەل و گەرەلا و (PKK) دروستدەمکات، ئۆپەراسیۆنێکی مەزنیشیان ئەنجامدابوو. بۆ ئەوەى بەو ئۆپەراسیۆنەش زەبەر لە (PKK) و گەرەلا بەدەن، بەمشێمە (PKK) تەسفیە بکەن.

ئیدی لەبەر ئەوەى ئەمە بەدینەھات، ئەوا ئەو ئۆپەراسیۆنەى گەوا ئامادەیان کردبوو درەنگیان خست. ئۆپەراسیۆنەکش بۆ پاییزی (١٩٩٦) ئامادەیان کردبوو، کە بەتەواوى زەبیریکی کوشنە لەتەفگەر بەدەن. لەبەر ئەوەى ئەو پیلانگیرپیانە لەسەر سەرۆک پووچەل بوو، ئەوا ئۆپەراسیۆنى پاییزی (١٩٩٦)شیان نەکرد، ئیدی بۆ سالى (١٩٩٧) بەچروپى کەوتنە نیو ئامادەکارییەو، ئەمجارە خواستیان بەتاکتیکی نوێ حێبەجیی بکەن...

لەراستیدا سالى (١٩٩٦) سالیکی زۆر ئالۆز بوو، لەلایەکەو ئەو کاتە دەگووترە کەوا (ی ن ک) پەيوەندى خۆى لەگەڵ تورکیا بەھێزتر کردوو و ھەولیدەدا لەرێ "شەمزینان" مەو رێیەکی گومرکی بۆ ناوچەى ژێر دەسلەلاتى خۆى بکاتەو، لەلایەکی دیکەو (پ د ک) بەھاوکاری سوپای رژیمی ئێراق لە (٣١)ى ئابدا (ی ن ک)یان لە ھەولێر و سلیمانی و زۆربەى ناوچەکانى باشوور و دەورنا. لەلایەکی دیکەشەو؛ پیلانگیرپێک بۆ تێرۆکردنى سەرۆک ئابو و تەسفیەکردنى (PKK) ئەنجام درا... بێگومان ئەو کاتە ھێزە ھاوپەیمانەکان ھەریکی کوردستانی دەپاراست، گەچى سوپای رژیمی ئێراق تەواوى سنوورى ھەریکی کوردستانی پارێزراو (خەتى ٣٦) ی بەزاند... ئەو کاتە ئەو رووداو و ئالۆزیانەى سالى (١٩٩٦) چۆن لێکدەدرایەو...؟

بېگومان سالی (۱۹۹۶) بۇ کوردان سالیکی ئالۇز بوو، چۇن تورکیا دمیخواست زمبر له سمرۆک بوشینیت، هندیکیش دمیخواست شهر له نیوان نیمه و تورکیادا به گورتر بکمن، لهئیراقیشدا رژیمی به عس و (پ د ک) له دژی (ی ن ک) ههلمهتیکیان کرد، (ی ن ک) ش دمیخواست په یومندی خوی له گهل تورکیادا دروستبکات و دمروازیهکی نابووری بۇخوی بکاتهوه. له ههمانکاتدا په یومندی خوی له گهل ئیراندا به هیتر دمکرد و دمیخواست به پشتیوانی نهو دوو دموهلهته دمهسلاتی (پ د ک) سنووردار بکات و نهو ریگایه بۇخوی بکاتهوه. (پ د ک) ش نهوهی بیی، نه گهر نهو په یومندییهی (ی ن ک) له گهل تورکیا پیشبکهویت نهوا بۇ (پ د ک) باش نابیت، بۇ رژیمی ئیراقیش باش نابیت، رژیمی ئیراق و (پ د ک) کاریان بۇ نهوه دمکرد که بتوانن ریگری له مه بکمن. بویه هیرشیان کرد و (ی ن ک) یان لهشاری ههولیر ودمرنا. واتا بۇ کوردان بارودۆخیکی زور مهترسیدار بوو؛ ههرکس و لایهمنیک دمیخواست له سهر حیسابی کوردان حیساباتی خوی پیشبخت.

بۆنموونه؛ نه مریکاش دمیوانی نهیهیشتباهه سوپای رژیمی ئیراق بکهویتنه ناو ههولیرمه، بهلام نهو دمرگایه بۆکردمه و ریگهی به ئیراق دا که بکهویتنه ههولیرمه و (پ د ک) و ئیراق پیکهوه جموجۆل بکمن. بهمهش (ی ن ک) ی تمنگهتاو کرد. پاشان دیسان (ی ن ک) یان هینایهوه باشوور. واتا نه مریکا بهم تاکتیکهی خواستی کوردان بهمهواوی بخاته ژیر کۆنترۆلی خویهوه. نه مه بۇ نهو مه بهسته بوو. سالیک بوو بۇ کوردان پر له مهترسی بوو. نهو کاته هندیک لهو مهترسیانه کوردانیشی دمر باز دمکرد، واتا دهستی نه مریکا، ئیسرائیل، یۆنانستان، ئیران، ئیراق، تورکیا، سوریا و ههموو لایهمنیکی تیدا بوو. نه گهر نهو ههموو دهستانهی تیدا بیت نهوا مسۆگهر مهترسیهکانیش مهزن دمن...

له سالی (۱۹۹۶ — ۱۹۹۷) دا تهفلیبونیکی زور و بهر فراوانی خه لکی باشوور، بهتایبهتی گهنجان، بۇ ناو ریزهکانی (PKK) هه بوو، ههر

له و کاته شدا ئۆپه راسیونیکی مه زن له (۱۴) ی گولانی (۱۹۹۷) دا له باشوور دزی (PKK) نه جامه دریت، له هه ولیریشدا له (۱۶) ی گولانی (۱۹۹۷) دا کۆمه لکوژییه کی گهورهش روودهدات. ئیدی دوا ی نه مه شه ر زۆر فراوانتر ده بیئت.. لیژمدا ده کریت چ هه لسه نگاندنیک بۆ رووداو و ئالوگۆرمانی سالی (۱۹۹۷) دا بکریت؟ هه م ته فلیبوونیکی بهر فراوانی کج و کوپانی باشوور بۆ ناو ریزمکانی (PKK) هه یه، هه میش شه ر و هه تلوعام و ئۆپه راسیونی مه زنیش له ئارادان...!!

بۆچی له سالی (۱۹۹۷) له باشووردا ته فلیبوونیکی به هیژ بۆ (PKK) هاته ئاراوه؟ له بهر نه وه ی (PKK) و مکو ئومیدیک بینرا. بۆیه ته فلیبوونیکی وها هاته ئاراوه. بۆچی (PKK) له هه موو کاتیک زیاتر نه و کاته بووه ئومیدیک؟ چونکه (ی ن ک) و (ب د ک) و ئیسلامیه کان له گه ل یه کتردا شه ریان کرد و پارچه بوونیکیان دروستکرد، باشوور له ناو خۆیدا ببوو به دوو کهرته وه، حکومهت ببوو به دوو حکومه ته وه. ئیدی (ب د ک) په یومندی له گه ل ئیراق سازدا و به یه که وه هاته سه ر (ی ن ک) و (ی ن ک) یان له هه ولیر وده مرنا. نه مانه هه مووی له ناو گه لدا بی باوه ریه کی مه زنی له بهر امبه ر پارتهمکانی باشوور دروست کرد. بۆیه (PKK) یان و مکو ئومیدیک بینی. چونکه بینیان کهوا (PKK) هیل و ریبازیکی سه ربه خۆ به بناخه و مرده گریت، (PKK) به هیج شیومه ک به کریگریاویتی بۆ داگیرکه ران و هیژمکانی دیکه ناکات و له گه ل داگیرکه راندا نابیته یه ک و هیژش ناباته سه ر کوردان.

بۆ نموونه؛ له نیوان (PKK) و نه و هیژانه شدا چه ندين جار شه ر روویدا، به لام هیج کاتیک (PKK) په یومندی له گه ل داگیرکه ران دروستنه کرد و به هاوکاری داگیرکه ران هیژشی نه برده سه ر پارت و هیژیکی دیکه ی کورد. که چی له شه ری نیوان نه و پارتانه ی باشووردا له نیوان خۆیاندا و له دزی (PKK) دا هه میشه به ناشره په یومندی له گه ل داگیرکه ران دروست ده که ن و هه میشه به یه که وه هیژش و جموجۆل ده که ن. ته نیا

PKK مېژورېك له ناگر

(PKK) نهمه نهمه خهنگي باشوور نهمه بېني، بېنيان كه (PKK) خمت و رېبازيكي سهرېه خو و نازاد بهبناخه و مردمگريټ و بههيزي خو جموجول دمكات، بهلام پارتهكانى ديكه خاومن نازادى خوځيان نين، به بهردمواميش دمكهونه خزمت داگر كمرانه وه و لهگهل داگر كمراندا جموجول دمكمن و دېنه سهر كوردان. ههر بويه (PKK) پان بۇخوځيان وهك نومينيك بېني و بهرمو (PKK) هاتن و نهو تمفليبوونه هاته ناراه...

نهمانهى تمفلى (PKK) بوون؛ له (PKK) راستينهى خوځيان، نازادى خوځيان، بهرزموندى و كهسيټى خوځيان بېنيه وه و داهاتووى خوځيان بېني. بويه نهو تمفليبوونه بهر فراوانه دروستبوو، هوكارمكهى نهمه بوو. بېگومان لهسالى (۱۹۹۷) دا جاريكى ديكه دموالتهى توركي و (پ د ك) بهمكهوه هاتنهمسر (PKK) و له هموليريشدا زور گرتن و كوشتن روويدا، كؤمه لكوژيېمكى مهزن لهوئ روويدا. نهو كاته (PKK) پمېومندى خوځى هم لهگهل (ى ن ك) و همميش لهگهل (پ د ك) دا همبوو. (پ د ك) له همولير بهبى نهوهى شهر بېيت هاتهمسر (PKK) و زور همفال و دوستيان شههيدكرد و نهمانهى ديكه شيان دهستگير كرد و برديانن. گهل نهمه بهچاوى خوځى بېني. له همولير نهوهى كرد، نه شهر نه شتيكى ديكه له نارادا نه بوو، پمېومنديمان پيكهوه همبوو، واتا ناحه قيهك و بيبه ختييهكى مهزنى كرد. پاشان نهوشيان بېني كه نهو هيزانه لهگهل توركي پيكهوه هيرشيان كرده سهرمان. ئيدى كاردانهوهى خهنگ لهبهرامبهر همموو نهمانهدا بهو تمفليبوونهى خوځيان گوزارشتيان ليكرد و دهرپانېرى.

بېگومان نهگهر تمفليبوونهكانى سالى (۱۹۹۷) نهومنده زور و بهر فراوان بوو، هوكاريكيشى نهمه بوو. واتا خهنگ بېني كه (پ د ك) و توركي بهمكهوه جموجول دمكمن و نهو خه لكهش خواستيان لهگهل (PKK) جموجول بكمن. واتا خواستيان پشتيوانى له (PKK) بكمن و خواستيان كه (PKK) لاواز نه بېيت. چونكه بېنيان كه (پ د ك) و توركي دمخوازن گورز له (PKK) بوشينن، نهگهر گورزپش له (PKK) بوشينريټ نهوا گورز لهنوميدى نهوان و داهاتووى نهوان دموشينريټ. ئيدى بۇ نهوهى نوميدى نهوان نهكوژيتهوه تمفلى ريزمكاني گهرپلا بوون تاكو (PKK) لاواز نه بېيت، نهمه بۇ نهو مهبسته بوو. بېگومان نهم تمفليبوونهى (۱۹۹۷) زور واتادار بوو و بههايهكى پر مهزنى

خوۍ هميه، نهمه ههلوپستېكه و ههلوپستېكى ولاتپاريزيه، ههلوپستېكى شوپشگيريه لمدۍ خيانت و داگيركهرى.

ليرمدا شهرى (۱۹۸۷) گرنگه، نهو هيرشهى لمبههارى (۱۹۸۷) لمدۍ (PKK) نهمجام درا، لمبهرمندا دمبووايه لهكوتايى سالى (۱۹۹۱)دا نهمجام بدرابايه. نهمه نهگهر نهو پيلانگيريهى لمبهرامبهر سمرۆك نهمجامدرا نهمجامگير ببووايه. بهلام لمبهر نهوهى نهمجامگير نهبوو، نهوا نهو ئۆپهراسيؤنهيان بۇ بههارى (۱۹۸۷) درمگ خست، بۇ نهوهى ئۆپهراسيؤنكى بههيزتر و مهنتر نهمجام بدن، تاكو بتوانن نهمجام بگرن. چونكه نهو ئۆپهراسيؤنهى بۇ كوتايى سالى (۱۹۹۱) نامادميان كردهوو و حيسابيان بؤكردهوو دميانخواست يهكسر لمدواى كوشتن و لهناوبردى سمرۆك نهمجامى بدن. نهوانه دميانگوت: " نهگهر ئاپۇ لهناوچوو نهوا نيرادهى گهرىلا تيكدمشكيت، نهگهر هيرشى بؤبكهين نهوا زنده بهرخودانى ناكهن و دهنوانين گورزيان ليپوشينين..." كاتيک كه بينيان سمرۆكيان نهكوشتوو، بهو نامادمكارپيهى كه كردهويان نهياندمتوانى هيرش بكهن و نهمجامگير ببن، بؤيه پيوپستبوو به نامادمكارپيهى بههيزترموه هيرش بكهن، نينجا دمتوانن نهمجام بگرن.

ئيدى ئۆپهراسيؤنى بههارى (۱۹۸۷)يان لهسهر نهو بنهمايه نهمجام دا، نهو ئۆپهراسيؤنمش ئۆپهراسيؤنكى پر مهن بوو، لهگهل (ب د ك) پيکهوه هاتنه سمرمان، ئۆپهراسيؤنكى زور مهننيان نامادمكردهوو، دميانخواست زمهرىكى مهن له گهرىلا بدن، كه لهسهر نهو بنهمايه پيلانگيريهى نيودمهلتي بهرپوه ببهن. چونكه بينيان "هممو شيوازيكيان گرتهمهر كهچى نهمجامگير نابن، تا سمرۆكيش بيكارهگهر نهكهن ناتوانن نهمجامگير ببن" چونكه كه "شاهين دونهز" لهشارى نهلمهزير دمستگورگرا و تسليم بوو و خيانهتى كرد. نهو كاته(۲) چى گووتبوو؟ گووتبووى: " نهگهر ئپوه ئاپۇ نهمگرن و تسفيهى نهكهن، همركيهك بگرن و چمندشيان بگرن هيچ نهمجامىكى خوۍ نييه، تا ئاپۇ ساخ بيئت و لمدرموه بيئت دمتوانيت ده (PKK)ى تر ناوا بكتاموه". ههرودها ديسان كه لهسالى (۱۹۹۸)دا "شهملين ساكيك" ههلات و خيانهتى كرد نهويش ههمان شتى گووتبوو و گووتبووى: " ئپوه تا ئاپۇ له شام دهرنهمه و بيكارهگهرى نهكهن ناتوانن نهمجام بهدمستبخهن" ئيدى دمهلت هممو شيوازيكى بهكارهينا بۇ

نەوې ئىنجام بەدەستېخت، بېنېان كە نابېت، ئىدى لەبنەرەتدا سەرۆكېان كرده نامانج. نەو ھۇناخەيان بەتەقېنەوگەى (۱)ى ئايارى سالى (۱۹۹۶) دەستېان پېكرد، بۇ نەوې سەرۆك لەناوبېەن و بە ئۆپەرەسىۋنى (۱۹۹۶) گورز لە گەرېلا بوشېن. بەلام لەبەر نەوې ئىنجامگېر نەبوون ئىمجارەيان لەسەر گەرېلا دەستېان پېكرد، بۇ نەوې گورز لە گەرېلا بىدن و بتوانن فشار لەسەر سورېا زياتر بىكەن، فشار لەسەر سەرۆك زياتر بىكەن. چونكە نەگەر گەرېلا بەھېزتر بېت و شەر و بەرخۇدانېان بەھېز و دوزوار بېت نەوا لەوانەبە نەتوانن سورېا زۆر تەنگەتاو بىكەن. لەبەر نەوې نەگەر گورزېان لە گەرېلا و تەفگەردا نەوا دەتوانن فشارېش بۇ سەر سورېا زياتر بىكەن. ئەمەيان بەبىنچېنە وەرگرت. لەبەر نەوې ئۆپەرەسىۋنى سالى (۱۹۹۷) زۆر گرنگ بوو. واتا دەيانخووست بېلانگېرى نېودەولەتى ئىمجارەيان بەو ئۆپەرەسىۋنە و بە تاكتېكى دېكە، پېشېخن. بۇبە بەھەموو ھېزېكى خۇيانەو ھاتنەسەر تەفگەر تاكو گورزى لى بوشېن. تەفگەرېش لەبەرەمبەر ئەمە بەرخۇدانېكى بەھېزى پېشېخت و نامانجى نەوان بەدېنەھات.

لەسالى (۱۹۹۷)دا "بۇتان" و "فەرھاد" لەگەن (ى ن ك) لەزېر ناوى رېككەوتنى "باكوور - باشوور" رېككەوتنېكىان ئىنجام دا، بۇ نەوې دەتوانن تەفگەر بىخەنە دەستى خۇيانەو. بېگومان ئەمەش بەدېنەھات. چونكە لەحېساباتى نەواندا؛ "موداخەلەى توركېا بۇ ھەرېمى ژېر دەسلەتى (ى ن ك) نابېت، نەگەر (ى ن ك) و (PKK) پېكەو لەو ھەرېمەدا بەرەمبەكى شەرې بىكەنەو، نەوا دەتوانن زەبەر لە (پ د ك) بوشېن. ھەلبەتە لە ھەرېمى بادېنانېش شەرې نېمە و (پ د ك) ھەبە، لەوېش زەبىرى بەردەمكەوېت، نەو كاتە دەتوانن لەباشووردا بەتەواوى (پ د ك) بېكارېگەر بىكەن". (ى ن ك) ئەمەى بۇخۇى بەبىنچېنە وەردەگرت. نەگەر لەمەشدا ئىنجامگېر بوو نەوا دەتوانېت "فەرھاد"ېش بەسەر (PKK)دا زال بىكات و (PKK)ش بىخاتە ژېر كارېگەرى خۇبەو، نەو شتەى لە "زەلى" بەنەنجام نەگەبىشت، نەوا دەتوانن نەو كاتە بەنەنجامى بىگەبەن. حېساباتى "فەرھاد" و "بۇتان"ېش ئەمە بوو. بەرېگەى (ى ن ك)و بەسەر (پ د ك)دا سەرەمەون و كە سەرېشكەوتن نەو كاتە بېن: "نەوا نېمە شەرمان كردد و زەبىرمان لە (پ د ك) دا مافى خۇمانە لەنېو (PKK)دا زال بېبېن" گوايە بەھاوگارى (ى ن ك)ش نەو قورساپېەى خۇيان

نیشان بدمن، بېمهش (PKK) دمخه نه دهمستی خوځانده وه. ئیدى حیساباتى بېمجورمیان لهسر شهرى (۱۹۹۷) هېوو. بېگومان به شهرى (۱۹۹۷) نه داخوازى تورکيا بېدهيات، نه داخوازى (پ د ک) بېدهيات، نه داخوازى (ى ن ک) و "فهراد" و "بۆتان" یش بېدهيات. داخوازى هېچ پهکيکيان بېدینه هات. کاتیک که بېنپان بېمجورمش نه انجام بېدهست ناخمن، ئیدى "رېککھوتنى واشنتون" پان پېشخست. رېککھوتنى واشنتون بؤ تمسفيه کردنى سەرۆک و (PKK) په. هه لېته همر دواى نهو رېککھوتنه به بېست رۆژ، پيلانگېرى نيودمولتمى دهستپېکرد و ودمرنانى سەرۆکيان له سوريا خسته رۆژمه وه...

نهو پراکتیکه چته گهرتېيهى که شه مدين ساکيک له "زاپ" دا بېرېوهى دهبرد، نه گهر "شه مدين" کاراکتھرېکى وها چته گهرتېى هېوو بېت، دياره نهو یش نهو کاته حیساباتىکى خوى هېوو...

هه لېته دمولتم دپخواست که خهتى "شه مدين" لهسر گهرىلا زال بکات. "شه مدين" یش لهم پېناوهدا کارى کرد. واتا هه ولىهدا سەرۆک بېکارېگهر بکات و تمفگهر بخاته ژېر کۆنترۆلى خوځېوه. "شه مدين" بؤ نهو مېهسته کارېکرد. "شه مدين" له "زاپ" نهو کار و همولدانانې خوى گهيانديبووه ناستيک لهناو تمفگهردا دمکوته جموجۆله وه و لهدمرودهدا لهنيو جموجۆل دابوو. هه لېته پهکتریان نهواو دمکرد.

بهلام سەرۆک موداخه لهى "ناوهندى برپارگهى زاپ" ى کرد، موداخه لهى "شه مدين ساکيک" ى کرد، نهو موداخه لهيه قاجى دمولتمى لهناو تمفگهردا شکاند و بېکارېگهرى کرد، نه گهر سەرۆک نهو موداخه لهيهى بؤ ناوهندى برپارگهى زاپ پېشنه خستبايه، نهوا دمولتم و "شه مدين" بېکوهه قۇناخيکى وهايان دهست پېدمکرد که سەرۆک بېکارېگهر بکهن و تمفگهر بېتهواوى لهژېر کۆنترۆلى سەرۆک و لهسر نهو رېياز و خهته دمربخن. "شه مدين" دپخواست خهتى چته گهرتېى لهنيو گهريلادا و له کۆميتېهى بېرېوهبرايتمى پارتيدا زال بکات. بؤ نهو مېهسته زور تهرز و شيوازشى بېرېوه

دمېرد. بۇيە ھەندېك كەسى به رېگه‌ى توانستى ماددييه‌وه يان پله و پايه دان به‌هەندېكى تريان بۇ لاي خۇيانى راكيشابوو، ھەروھا ترسى لەسەر ئەو ھەفالاڼه دروستكردبوو كەوا پەيوهستى رېباز و خەتى تەفگەرن و ھەرەشه و گورەشه‌ى لىيان كړدبوو، واتا ئەوان بترسېننيت و بېكارىگەريان بكات و ھەموو شتېك بخاته دەستى خۇيه‌وه. ئەگەر توانى له ناوهندى بېرارگه‌ى زاپ بەرپوښه‌رايه‌تى تەواو بېكارىگەر بكات و تەفگەرى لەوئ خستە دەستى خۇيه‌وه، ئەوا بەدوايدا دەجووه لاي سەرۆك و بېى دىگوت: "ئيدى تۆ تەواو، پېويسته ھەموو شتېك تەسليمى من بگەيت" بۇ ئەم مەبەستە ئەكيب (تيم) يېكىشى دروست كړدبوو. بەلام سەرۆك موداخەلەى ئەوهى كړد و نەبەيشت "شەمەين" تەفگەر بەتەواوى بخاته دەستى خۇيه‌وه و لەژېر كۆنترۆل و فشارى ئەودا بىت. دموئەتېش ھىواى بە "شەمەين" ھەبوو كە "شەمەين" خۇى و خەتى چەتەگەريتى خۇى زال بكات. بۇيە لەپېناو ئەوهى "شەمەين" ئەمە بكات، دموئەت لەهەموو روويكەوه ھېزى پېدەدا، تا دموئەتېش فشار و گوشارى خۇى لەسەر تەفگەر و سەرۆك چروپرتر دىگرد، بۇ ئەوهى سەرۆك نەتوانيت كار بكات و "شەمەين" بەناسانى بالادەستيتى خۇى لەناو تەفگەردا دروستبكات. ئيدى سەرۆك ئەمەى بېنى و موداخەلەى كړد و "شەمەين"ى بېكارىگەر كړد، بەمەش ئەو خەتە چەتەگەريتيە نەيتوانى بالادەستيتى خۇى لەنيو تەفگەردا دروست بكات و خۇى زال بكات. ئەگەر ئەمە روويدابايە، ئەوا زۆر مەترسېدار بوو، ئەمە كۆتايى بەتەفگەر دموئەينا. سەرۆك نەبەيشت ئەمە روويدات..

لەسالى (۱۹۹۷)دا ئەو كاتە "فەرھاد" و "بۆتان" بەرپرسيارى خەباتى باشوور بوون. ئايا ئەوانە ئەگەرى روودانى ھېرشېكى وھا بۇ سەر دامودزگاكانى تەفگەر لەهەولېر دىكەن؟ ئەگەر ئەو ئەگەرە دىبېن بۇجى ھېچ تەدبېرېك وەرناگرن؟ ئەو كاتە لەهەموو روويكەوه ھېرش ھەيە و تەنانەت لەبەرامبەر سەرۆك ئاپۆش ھەولېكى كوشتن

دراوه و سهرکه وتوو نه بووه... یان له م روووه بئ ته دبیرییه ک
ههیه... چونکه (۱۴) ی گولان ئۆپه راسیونی تورکیا بۆ سهر باشوور
دمستی پیکردبوو، که چی له (۱۶) ی گولاندا کۆمه لکوزییه که له هه ولیر
روو دمدات...

ئیمه نازانین که وا تاجه ند هه مه یان به نه نقه ست کردوو یان نا، له م روووه ناتوانم
شتیک بلیم، به لام بیانخواستبایه دمیانتوانی نه و هه فالانه یان له وئ دمرخستبایه.
تهنانت به گویره ی نه و زانیاریانه ی ههیه، گوایه (پ د ک) ریگهی داوه که هه فالان
دربخه ن، نه وانه به نه نقه ست هه فالانیا ن دمرنه خستوو "بیگومان" هه رهاد" و
"بۆتان" یش دمیانگووت: "ئیمه هه ندیک له هه فالانمان دمرخست و هه ندیکیشمان
دمرنه خست و گوتمان؛ ئیمه به رخۆدان ده کهین و شه ر ده کهین، بۆیه ئیمه نه و
هه فالانه مان دمرنه خست" نه وان وهایان ده گووت. وادیاره به نه نقه ست
دیریانه خستوو، نه گهر بیانخواستبایه دمیانتوانی له وئ دیریانخستبایه، نه و
توانسته ش هه بوو. چونکه که هه ندیک له هه فالانیا ن دمرخستوو (پ د ک) ری
پیدا بوون. نه گهر ری پیا ن نه دابایه نه یاندمتوانی نه وانیش دربخه ن. وادیاره
به نه نقه ست دیریانه خستوو. به گویره ی نه وان روونیا ن ده کرده و دمیانگووت: "ئیمه
نه وانه مان بۆ به رخۆدانکردن دمرنه خست" بیگومان نه مه تاجه ند راسته؟ یان
به نه نقه ست نه و هه فالانه له وئ به مینه وه بۆ له ناوبردنیا ن بووه و نه مه یان به بنچینه
ومرگرتوو بۆ نه وه ی (پ د ک) نه وان له ناو ببات که شه ری نیوان ئیمه و (پ د ک) دژوارتر
ببیت، هه لبه ته نه وان له ناوچه ی ژیر ده سه لاتی (ی ن ک) دابوون، ناکوکی نیوان (پ د ک)
و (ی ن ک) هه بوو، بۆ نه وه ی بتوان سوود له مه ومربگرن، (ی ن ک) ش سوودمه ند ببیت
"هه رهاد" و "بۆتان" یش سوودمه ند ببن... بیگومان ئیمه نازانین مه سه له که چۆنه.
له وانهیه نه گهری وهاش هه بووبیت، به لام ناتوانم سه دا سه د بلیم که به مشیویهیه.
واتا بۆچی وهایان کرد من نازانم...

(PKK)

زایه‌له‌ی ئازادی ژنانی میژوو‌تاییه

وهك دهمانریت تیکۆشانى ئازادیخوازانەى ژن لەنیۆ تەفگەرى (PKK) دا بە چەندین قوناخدا تیپەرپووە؛ سەرمتا یەکییتی ژنانی ولاتپارێزی کوردستان (YJWK) و پاشان یەکییتی ئازادی ژنانی کوردستان (YAJK) و دواتریش قوناخی بەپارتیبوونی ژنان دێتە ئاراوێ کە سەرمتا پارتی ژنانی گرێکاری کوردستان (PJKK) ئاواوەگریت و پاشانیشت پارتی ژنی ئازاد (PJA) و ئەمپروۆش پارتی ئازادی ژنانی کوردستان (PAJK) و کۆما ژنانی بلند (KJB) دادەمەزرین. لێرمدا شرووفەى سەرۆك ئابۆ و هەول و تیکۆشانه‌کانى بۆ بەرمو پێشه‌ومبەردنى تیکۆشانى ئازادی ژنان و بەرێکخستەکردنى ژنان لەنیۆ تەفگەردا و هەمیش لەنیۆ گەلدا چۆن هەڵدەسەنگیریت؟

سەرۆك ئابۆ هەر لەسەرمتای دەستپێکردنى تیکۆشانى ئەم تەفگەردا سەبارەت بە ژن نزیكبوونەومیه‌كى نوێی پێشەخست، لەوانه‌یه‌ ئەو نزیكبوونەومیه‌ لەدەستپێكدا زۆر قوول نەبووبییت، بە‌لام ئەو كاته‌ى كە گفتوگۆمان لەسەر ئەو دهمرد كەوا ئایا "كەسیره‌" و مەبەگەری و تەفلى ریزمەكانى خۆمانى بكەین یان نا؟ ئەو كاته‌ لەو گفتوگۆیانەدا نزیكبوونەومیه‌كى سەرۆك سەبارەت بە ژن و تیکۆشانى ئازادی هەبوو، وانا لەناو هەموو هەڵاڵەدا نزیكبوونەومیه‌كى جودای پێشەخست. تادەهات سەرۆك نزیكبوونەوه‌ و

چەمکی خۆی بۆ ژن هەم بەرھەراوانتر کرد و هەمیش قووتتری کردموه و گەیانیدیە ئاستی فیکریک و ئایدیۆلۆژیەک. لەسەر ئەو بنەمایە تەفگەری ئازادی ژنیش لەنیو تەفگەردا پێشخرا. تاکو کۆنگرە سێیەمی (PKK) رێکخستنیکی ژنان لەناو تەفگەردا نەبوو، بەلام لەسێیەمین کۆنگرەدا لەناو تەفگەردا هەنگاویک ھاویشتر بۆ ئەوەی تەفگەری ژنیش ناوا بکری. لەسەرمتادا ئەم تەفگەری ژن لە ئەوروپادا دروست بوو، ئەو هەنگاوه لە ئەوروپادا ھاویشتر، پاشان لەناو ریزەکانی گەریلا هەمان هەنگاو ھاویشتر. دوا کۆنگرە پێنجەمین تەفگەری ژن خۆی لەنیو ریزەکانی گەریلادا بەرێکخستن کرد و بۆخۆی کۆنفرانسیکی سازدا. بەم کۆنفرانسیه خواستی رێکخستنی خۆی لەناو ریزەکانی گەریلادا دروست بکات. دواتر دیسان بە ھاوکاری سەرۆک، لەناو ریزەکانی گەریلادا "سوپای ژن" دامەزرا. واتا پەيوەست بەتەفگەری ژنەوه "سوپای ژن" و رێکخستنی ئەو پێشخرا. لەدوا کۆنگرە شەشەمینیشەوه، پارتیبوونی ژن لەناو تەفگەردا پێشکەوت. واتا لەتەفگەریکەوه دەستیپێکرد و لەناو تەفگەردا خۆی کردە تەفگەریک و سوپایبوونی خۆی ئاواکرد و لەسەر ئەو بنەمایەش دواتر پارتیبوونی خۆیشی تا ئەو قۆناخه هات.

سەرۆک ئاڤۆ بۆچی هێندە قورسایى خستە سەر خەبات و تیکۆشانى ژن؟ چونکە بێنى کە کێشەى کورد پەيوەستە بە کێشەى ژنەوه. ئەگەر تۆ کێشەى ژن چارەسەر نەکەیت ئەوا ناتوانیت کێشەى کوردیش چارەسەر بکەین. کاتیک سەرۆک خواستی کێشەى کورد چارەسەر بکات بێنى کە ئەمە پەيوەستە بە ژنەوه، کاتیک خواستی کێشەى مرۆفایەتى چارەسەر بکات دیسان ئەو کێشەى پەيوەستە بە ژنەوه، ئەم راستییەى بێنى. بۆیە ژن و تیکۆشانى ژنى بەبىچینە وەرگرت. لە لیکۆلینەوه تیۆریەکانى خۆیدا، لە قوولبوونەوهى خۆیدا بۆ ئایدیۆلۆژیا و فەلسەفە بێنى کە لە میژووی مرۆفایەتیدا بۆ یەکمەجار ئەوەى کە بەکۆیلەگراوه ژنە، دواى ئەوەى ئازادی ژن لەژن سەندراوەتەوه و کۆیلەگراوه، هەموو جۆرە کۆیالیەتى و دەسەلاتداریتییەک پێشکەوتوو. واتا بناخەى هەموو دەسەلاتداریتییەکان، لەناویشیدا دەولەت، لەسەر بنەمای کۆیلەکردنى ژن پێشکەوتوو، ئەگەر تۆ دەخوازیت کێشە مرۆفایەتییەکان چارەسەر بکەین، پێویستە تۆ کێشەى ژن دەربخەیتە روو و چارەسەرى بکەیت، بۆ ئەوەى بتوانیت کێشەکانى دیکە

چارهسمر بکهیت. چونکه سهرچاوهی ههموو کیشهکان لهکیشهی ژنهموه هاتووه، کویلایمتی و دهمسهلاتداریتی لهسمر کویلهکردنی ژن پیشکهوتووه. مهسهلهی چینایهتی دواي نهمه دمرکهوتووه، ههموو مهسهلهکانی دموثمت پاشان دمرکهوتوون.

لمهرچی لهمیژوودا؛ زور تهفکر دمرکهوتوون، که بؤ نازادی و دیموکراسی و عدالمت شهر و خیماتیان کردووه و زور ههنگاویشیان هاویشتووه، بهلام لهناکامدا کیشهی نازادی و دیموکراسی و عدالمت و پهکسانیان چارهسمر نهکردووه؟ سهرۆک بیینی هوی بنهرمتی نریکبوونهوهی نهو تهفکرانهیه له ژن. بویه نهیاننوانیوه نهو کیشانه چارهسمر بکهن. چونکه کهسیان له کیشهی ژن تینهگهیشتون، بویه له کیشه کومهلایهتییهکان و لهمیژوو و کومهلگاش تینهگهیشتون، لهبنچینهدا له کویلایمتی و دهمسهلاتداریتی تینهگهیشتون. نهوهی لهمانه تینهگات ناتوانیت کیشهی نازادی و دیموکراتی و عدالمت و پهکسانیش چارهسمر بکات. ههموهها سهرۆک ئاپو بیینی لهمیژووی مرؤفایهتیدا نهوهی همره زېده کهوتووه ژنه، واتا له ژن کهوتووتر نییه، سهرۆک بیینی که لهسمر رهنج و کار زور لیکۆلینهوه گراوه، بهلام لهسمر رهنجی دایک هیچ لیکۆلینهومیهکی نهوتۆ نهگراوه. نهمه لهکاتیکدا رهنجی دایک لهههموو رهنجیک مهزنه. تۆ وهره ههموو رهنجهکان شیبکهوه، نهگهر رهنجی دایک شینهکهیمتوه نهوا حۆن دهموانیت شهری رهنج بهرمو پېشمهوه ببهیت؟ شهرۆک که بؤ رهنج پېشبخهیت کهم یینتیهوه. لهمیژوودا لهپیناو رهنجدا زور شهر روویانداوه، بهلام لهناکامدا رهنج سهرنهکهوتووه. واتا گووتووایانه: "رهنج پیرۆزه" و خواستووایانه که ریژی لیبگرن، بهلام هیچ کاتیک بتمهواوی ریژی لینهگیراوه. بؤچی؟ چونکه لهمهسهلهی رهنجدا تهنیا رهنجی چینایهتی لمهرچاو گیراوه و تاوتویکراوه. بهلام رهنجی دایک چیه؟ کهس لهسمر نهم بابهمته راوستهی نهکردووه.

نیدی چهنده سهرۆک دمیخواست کیشهی کورد چارهسمر بکات، چونکه کیشهی کورد کیشهمیهکی نیودموثمتی و نیونهتمهومییه، بیینی که له کوردستاندا ههر تهنیا کیشهمیهکی نتمهومیی نییه، بهلکو کیشهمیهکی مرؤفایهتیش ههیه، چهنده دهخوازیت له کیشهی کورد تیبگهیت و چارهسمر بکهیت و بخوازیت نازادی و دیموکراسی و عدالمت و پهکسانی پېشبخهیت، نهوا پئویسته تۆ باش لهمیژوو تیبگهیت، باش له کومهلگا

PKK - مېژووېك له ناگر

تېڭىمىت، باش لە دونيا و لە كىشەى مەرفاھەتتى تېڭىمىت. چونكە كىشەى كورد پەيمەستە بە كىشەى مەرفاھەتتەيمەو و ئاويىتەى يەكتەبوونە. سەررۇك چەندە خواستى لەكىشەى كورد تېڭىگات و خۆى تىدا قوول كەردەو، ھىندەى نەمەش خواستى لەكىشەى مەرفاھەتتى تېڭىگات و خۆى تىدا قوولكەردەو. چەندە خواستى كىشەى كورد چارەسەر بىكات، لەپىناودا دەستى بۇ كىشە مەرفاھەتتەيمەكانىش بىرد، تاكو كىشە مەرفاھەتتەيمەكانىش چارەسەر دەبىت؟ چونكە كىشەى كورد و كىشە مەرفاھەتتەيمەكان لە زۆر روومەو تىكەلاوى يەكتەبوونە و گرەندراوى يەكتەن.

بۆيە ئەو سەرۋاكايەتییە سەرۋاكیش لە كوردستاندا بېشیخستوو سەرۋاكايەتییەكى نوئ بوو، لە زەهینیەت و بیر و راماندا، لەتمەرزى سیاسەتدا، بەتەواوى سەرۋاكايەتییەكى نوئ بوو، لەو سەرۋاكايەتییە باوى ھەبوو جودا بوو، بۆيە سەرۋاك ئاپۇ لە كوردستاندا كۆمەلگای ژێرمو (خوارمو) ی بەبناخە وەرگرت. واتا گەل، خەلگى ھەزار و نەدار، ژێردەستە و زوئەلیكراوانى بەبناخە وەرگرت، خواستى رابوون لە گەلدا بێنیتەدى. واتا دەستى بۇ كۆمەلگای سەرمو (ژورمو) نەبرد. ھەموو كەس لەسەرمو دەستى بۇ مەسەلەكان برد، بەلام سەرۋاك ئاپۇ لەژێرمو و لە رەگورپەشمو دەستى بۇ مەسەلەكان برد، بۆجى؟ چونكە بە زەهینیەتییكى نوئ لە گەلى كورد و كێشەى كورد نزیكبوومو، كاتێك لەبناخە و بنەرەتمو دەستى بۇ كۆمەلگای ژێرمو برد، بینى كەوا لە كۆمەلگای ژێرمودا ژن ھەرە كەوتوو و لەخوارموى ھەموویان دایە. چەندە گەلى كورد لەلایەن سیستەمى داگیركەرى و سەرمايەدارییەو داپزێندراو و داپووخێندراو، زۆر خراپیش داپووخێندراو، بینى كە لەناو ئەمەشدا ژن زۆر زیاتر داپووخاوە ترە، ئەگەر تۆ بخوازیت رابوون لە گەلى كورد دا ئەنجام بدەیت ئەوا پێویستە تۆ لەژەمو دەست پێبکەیت و رابوونى تێدا ئەنجام بدەیت. چونكە تۆ ئەوى ھەرە كەوتوون خستە سەرى، ئەوا ئەوانەى دیکەش رادەبن. ئەوى ھەرە كەوتوو رابوونى زۆر زەحمەتەرە، بەلام كە رابوونیشى ئەنجامدا ئەوا زۆر بەمەزنى رادەبێت.

لەمیزووشتدا؛ سەرمتا ژن داڕووخیڤراوه و گەوتوو، لەسەر کۆیلاپەتی ژن هەموو شێوە کۆیلاپەتی و دەسەلاتداریتییهك ئاواکراوه و پێشخراوه. واکا لەبناخە کێشە مەرفایەتیەکاندا، هەرودها لەبناخە کێشە کوریشتدا کێشە ژن هەیه. ئەگەر تۆ

لهو كېشهيه تيگهيشتيت و خواستت لهو كېشهيه چارسمر بكميت، لهوا لهو كاته دمتوانيت كېشهيكاني ديكهش چارسمر بكميت. نهگهر تۇ لهو كېشهيه تيگهيشتيت و خواستت چارسمري بكميت، لهوا دمتوانيت لهكېشهيكاني ديكهش تيگهيشتيت و چارسمريان بكميت. نهگهر تۇ ژنت راگرد سهرې لهوا تۇ دمتوانيت كۆمهلگا رابكميته سهرې.

سهرۇك بينى ههموو كېشهكان گرېندراوى لهو كېشهيه، لهو كېشهيهيدا بوونمه گرى و كليل دراو، دمبېت لهو گرېيه بكميتهوه، نهگهر تۇ لهو گرېيهت كردموه لهوا گرېيهكانى ديكهش دمبېتهوه. پاشان لهزموونى سؤفپهيتيش ههيوو، ههرچهنده همنديك همنكاوېش لهوئى هاوېشترابن، بهلام لهوئىدا كېشهكه ههر ماوه و لهنارادايه. بۇ دموونه بينى؛ كه له سؤفپهيت و سؤسياليزمى بنيادنراودا كېشهى ژن چارسمر نهكراره، پهيوست بهمهوه تيگهيشتن لهكېشهكانى ديكه بهمدينههاتووه، لهبهر نهوهشه لهنيو كېشهكاندا دمژين. سهرۇك لهزموونى لهههموو نهمانه وهرگرت و باش لهمېژوو و كۆمهلگا تيگهيشت، لهوه تيگهيشت كه چۇن لهمېژوو و كۆمهلگادا دووركهوتنهوه لهبنچينه و بناخه هاتۆته ناراه و چۇن دهستپيكردووه؟ لهريلاان لهكوئوه دهستى پيكردووه؟ بينى كه لهكوئلايهتى ژنهوه دهستى پيكردووه. بۇيه مرؤفايهتى لهزور رووهوه له بنچينه و بناخهى خۇى دور كهوتۆتهوه. كهواته چۇن بتوانرېت مرؤفايهتى چينه و بناخهى خۇى نزيك ببېتهوه و بگهرېتهوه سهر لهو بنچينه و بناخهيه و لهسهر لهو بنهمايهش پېشكهوئت. ئيدى نهگهر تيگهيشتن لهكېشهى ژن ههمبېت و چارسمر بكرېت، مرؤفايهتى دمتوانيت بگهرېتهوه بۇ بنچينه و بناخهى خۇى و جارېكى ديكه همنكاو بهاوېرېتهوه. لهبهر لهم هۇپانه سهرۇك هيئده راوهستى لهسهر كېشهى ژن كرد. لهمېژووى گهلى كوردېشدا زور تهمگهر و راهپرېن شكستيان خواردووه، پهكېك لههۇپهيكاني لهم شكسته ژنه، چونكه ژن ههم دهرهمنى بهشداريكردى لهو تهمگهر و راهپرېنانه پېنهدراوه و لهنيو چوار ديواردا دېل كراوه، ههميش لهكاتى راهپرېن و سهرهلهدانهكاندا داگر كهران ژنانى كورديان دهستگير كردووه و گووتووپانه؛ " لهوا ژنانى ئيوهمان دهستگير كردووه، نهگهر ئيوه تەسليم نەبن لهوا ئيە ههموو خراپيهك لهبهرامبهرپاندا دهكەين". بۆتموونه؛ راهبر و سهركردى زور لهتەمگهر و

راپەرىنەكان يان ئەوانەى لەو تەڤگەر و راپەرىنەكاندا بەشداربوونە بەم ھۆكارە وازيان لە راپەرىن و تىڤكۆشان ھىناو و گەراونەتەو و تەسلىم بوونەتەو.

ھەروەھا سەرۆك بىنى كە لە كۆمەلگای كورددا، مەزۇ ھىشتا خۆى نەناسىو و لەژىر ناوى زەواج (ھاوسەرگىرى)يدا، لەژىر ناوى پىڤكەومنانى خىزاندا ئەو كەسانە ژيانى خۆيان دەدۆرپىن، ژيانى ئەوان دەبىتە ژەھر. بۆيەش كۆمەلگای كورد لەلایەكمەو، كۆمەلگایەكە لەژىر دەسەلات و زولمى داگیركەران دايە و لەنىو ئەشكەنجە و كۆمەلگوزىدا دەژىت، ئەمەش لەزۆر روومە تاكى كورد ويران دەكات و تىڤ دەشكىنىت، لەلایەكى دىكەشەو لەنىو كۆمەلگاشدا ھىشتا كەسەكان خۆيان و ژيانى خۆيان نەناسىو كەچى لەژىر ناوى ھاوسەرگىرى و خىزان پىڤكەومناندا دەخىزىرنەنىو تەنگوچەلەمەو و ژيانىان دەكرىتە ژەھر، بۆيە بەھۆى كىشەكانى نىو ئەو كۆمەلگایەو كەسىتتىمكى بەھىز و تۆكمە دەرنەكەو. ئەمەش ئەو تەخىرباتانەى داگیركەران كوردوويانە ھوولتر دەكاتەو. ئەگەر كىشەى گەلى كورد ھىندە ھوول بۆتەو و نەخۆشىيەكانى مەزۇى كورد ھىندە زۆر و مەزن، يەكئىك لەھۆكارەكان چۆنىتتى نىڤكبوونەومىيە لە ڤن و خىزان. ئەگەر سەرۆك ھىندە لەسەر مەسەلەى ڤن راوستەى كرد لەبەر ئەم ھۆيانە بوو.

ناستى ئازادى و ديموكراسى ھەر كۆمەلگایەك پابەندە بەناستى ئازادى ژنەو. واتا لەكۆمەلگادا ناستى ڤن تىپدا لەھەمانكاتدا ناستى ئازادى و ديموكراسىيە، ئەگەر تۆ دەخوازىت كۆمەلگایەكى ئازاد و ديموكرات ناوا بكەيت و كۆمەلگایەك خۆى لەھەموو نەخۆشىيەكانى خۆى رزگار كرىت، ناوا بكەيت، ئەوا ئەمە لەسەر بنەماى ئازادى ڤن دىتەدى. ئىدى ئەگەر سەرۆك ئاڤۆ لەچارەسەر كردنى كىشەى كورددا ڤنى بەمىچىنە وەرگرت ئەوا لەبەر ئەم ھۆيانە بەمىچىنەى وەرگرت. واتا لە كوردستاندا تەواوى كۆمەلگا داڤووخواو، لەناو ئەو كۆمەلگایەشدا ڤن لەھەموويان داڤووخواوترە و كەوتووترە، داگیركەران گەلى كوردیان كۆيلەكردو، لەژىر زولمىكى ھىندە مەزندا دەژىت، ڤنى كوردىش ھەم لەژىر دەسلەتدارىتى پياو و ھەمىش لەژىر دەسلەتدارىتى داگیركەراندا كە بەسەر كۆمەلگادا خۆى سەپاندو، دەژىت. واتا ئەو دەسلەتدارىتى زولم و چەوسانەومىيەى لەسەر ڤن ھەمە دوو ھاتە، ئەگەر تۆ دەخوازىت لە كوردستاندا كۆيلايەتى و دەسلەتدارىتى نەھىلىت و ئازادى و ديموكراسى ھەراھەم بكەيت، ئەوا

دهییت تۆ دەست بۆ کێشە ی ژی بیهیت. چونکه کەس لەژێر زولمێکراوتر و چەوساووتر نییه، زولم و ئەشکەنجە ی هەرە مەزن لەسەر ژێر پێکدێت. تەفگەرێک کە ئازادی، دیموکراسی، عدالت و یەکسانی بۆ خۆی بە ئامانج و بنچینه وەردەگرێت، ئەگەر توانی لەو خالەوه دەستپێکات ئەوا بەراستی دەتوانی بە ئامانجانە ی بگات و بیهێنێتە دی. ئەگەر لە ژێر دەستی پێنەکرد، چەندە بلێت؛ من تەفگەرێکی ئازادپخواز و دیموکراتیخواز و دادپەرور و یەکسانیخوازم و دەخوازم لە کوردستاندا ئەمانە سەقامگیر بکەم ئەمە راست نییه.

مرۆڤ ئەگەر لە میژووێش بڕوانیێت هەر تەفگەرێک کەوا کۆمەلگای خوارووی بەبەنەما وەرگرێتی و لەو کۆمەلگایەدا هێ هەرە کەوتووی بەبناخە وەرگرێتووه، ئەوا زۆر بەهێز و تۆکمەییەوه سەریانەداوه و کاریگەری سەدان سائە ی خۆیان بەجێهێشتووه. بۆنەموونە؛ تەفگەری حەزەرتی مەسیح بۆچی هێندە مەزن سەریهێندە؟ چونکه عیسا لەناو کۆمەلگادا کۆمەلگای هەرە خوارووی بۆخۆی بەبەنەما وەرگرێتووه، ئەوانە ی لەدەستپێکەوه لەدەورو بەری عیسا کۆبوونەتەوه هەر هەموویان کەسانی هەرە کەوتوو بوون، تەنانەت ئەوانە ی خاوەنداریتی لەتەرمی عیسا دەکەن ژێر و ژێرانی زۆر کەوتووشن. هەر بۆیە تەفگەری عیسا هێندە بەهێز سەریهێندە و کاریگەرییە کەمیشی هێندە بەهێزە. ئەگەر مرۆڤ لە تەفگەری "حەزەرتی محەمەد" بڕوانیێت ئەویش لەسەر تادا بەمشوێیە، هەر بۆیە وەک تەفگەرێکی مەزن سەریهێندە و کاریگەری مەزنی خۆی کردووه. بێگومان رابوونە سەرپێی کەسی هەرمەکتوو زۆر دژوارە، هەروا بەناسانی هەناستیێتە سەرپێ. بەلام کە جاریکیش رابوو، هەروا زوو بەزووی تێکناشکێت. ئیدی ئەگەر ئەو تەفگەرە ی سەرۆک ئاڤۆ لە کوردستاندا ئاوی کرد، کە هێندە بەمەزنی و بەهێزەوه رابوو و جیهان هەمووی هێرش بۆدینێت کەچی هیچ شکست ناهێنێت، هۆکارەکە ی ئەمەیه. ئەمە بابەندە بەو راستییەوه...

لە (٣٠) ی حوزەیرانی (١٩٩٦) دا لەبەرەمبەر ئەو پیلانگیرییە کە لە (٦) ی ئایاری هەمان سالدا لەدژی سەرۆک ئۆجەلان لە شام ئەنجام درا

ههفال زیلان (زمینهب کناجی) چالاکییهکی گیانبازی لهشاری دیرسیم لهدزی سوپای تورکیا ئه انجام دمدات، پئیشتریش چه نندین چالاکی گیانبازی دیکه ئه انجامدراوه؛ وهک لهسالی (۱۹۹۰)دا له ئامهه کچه خویندکاری زانکو "زهکیه ئه لکان" له نه ورؤزدا ئاگر لهجهستهی خوئی بهردمدات، لهسالی (۱۹۹۴)یش له ئه لمانیا ههفالان "بیریفان" و "رووناھی" لهدزی سیاسهتی زولمکارانهی ئه لمانیا ئاگریان لهجهستهی خوئیان بهردا، ههروهها پاشان ههفال "سهما یوجه" له (۱۹۹۸) لهدزی زولمی داگیرکهری و خهتی تهسلیمکاری له زیندانداندا گری لهجهستهی خوئی بهردا، ئیدی پاشانیش لهناستی ههره بلنددا ههولندان بو پئیشهنگایه تیکردنی ژن له تیکۆشاندا له پهرسه نندندا بووه. مرؤف له کهسیتی ههفال "زیلان"دا چۆن رۆلی تهفگهری ژن له نیو تهواوی تهفگهری ئازادیخوازی کورددا هه لدمه سنگینیت؟

مرؤف ئه گهر باش لیکۆئینه وه له سهر میژووی (PKK) بکات؛ دهبینیت که له دمهستپیکدا ته نیا پیاو به شدار ئه م تهفگهره دهن، زیاتر له نیو پیاواندا باومرپیهکی به هیز بو سهرۆک ئابو پئیشه که ویت، زۆربه یان بو سهرۆک ئابو خوئیان فیداکردوه و بوونه ته فیدایی، به لام مرؤف دهبینیت تا تهفگهر پهردمه سه نیّت به شداری ژنیش بو تهفگهر پئیشه که وتووه، شانه شانی پیاو له ناو ژنانیشدا ئه وانهی سهرۆکیان بوخوئیان به مبنچینه ومرگرتووه و چارمنووسی خوئیان له که ئیدا کردۆته یهک و له پیناو تهفگهر و سهرۆکدا خوئیان فیداکردوه، له زیادیووندا بووه، دهبینریت تادیت له ژنیشدا به هیز دهبیت و ته نانهت له ژندا زیاتر پئیشه که ویت... بۆچی؟ چونکه ژن بیی که سهرۆک ئابو

به‌هایه‌کی زۆر به‌ژن دمدات، ئەمه نه‌ك ته‌نیا له‌ناو ته‌فگه‌ردا نه‌و به‌هایه‌ی به‌ ژن دا، ته‌نانه‌ت له‌ناو كۆمه‌لگاشدا به‌های به‌ ژن دا، چونكه سه‌روك كێشه‌ی ژنی ته‌نیا له‌جوارچێوه‌ی نه‌و ژنانه‌ نه‌بی‌نی كه له‌ناو ته‌فگه‌ردا له‌تیکۆشان دان، به‌لگو كێشه‌ی ژنی چ له‌ناو ته‌فگه‌ر و چ له‌ناو كۆمه‌لگادا بی‌نی و به‌شیومه‌یه‌کی گشتگیرانه تاوتوویی كرد و لی‌تی‌نگه‌یه‌شت. بۆیه‌ش ته‌نیا خه‌تابی كادی‌رانی نه‌ده‌كرد، به‌لگو خه‌تابی ژنانی ناو كۆمه‌لگاشی كرد، سه‌روك نه‌و خه‌تابكردنه‌ و نه‌و خه‌بات و په‌روه‌رده‌كردنه‌ی ژنانی زیاتر پێ‌شخست و هوولتری كردوه‌و، بۆ نه‌وه‌ی ژن زیاتر خۆی بناسیت و كێشه‌كه‌ی خۆی بناسیت و خاومنداری‌تی له‌خودی خۆی بكات، هه‌ول و خه‌باتی‌کی مه‌زنی پێ‌شخست. به‌ په‌روپاگهنده‌وه‌ بگه‌ر تا ده‌گاته‌ كۆبوونه‌وه‌ سازدان و شیک‌ردنه‌وه‌، له‌هه‌موو رووی‌كه‌وه‌ هاوکاری ژنی كردوه‌و، بۆ نه‌وه‌ی ژن له‌راسته‌ینه‌ی خۆی و هێزی خۆی تی‌یگات و له‌و ره‌وشه‌ی تی‌یكه‌وتوه‌و تی‌یگات بزانیت چۆن خۆی لی‌ی رزگار بكات، كه‌ خۆی لی‌ی رزگار كرد ده‌توانیت ببیت به‌چی؟ ئەمانه‌ هه‌مووی خسته‌ به‌رده‌م ژنه‌وه‌. چهنده‌ سه‌روك نه‌و هه‌ول و خه‌باته‌ی خۆی پێ‌شخست، له‌ناو ژنانیشدا سه‌روك زیاتر به‌بنچینه‌ و مرگێ‌ردا، هه‌م له‌ناو كۆمه‌لگادا و هه‌میش له‌ته‌فگه‌ردا پابه‌ندبوونی ژنان له‌ پیاوان زیاتر یوو بۆ سه‌روك.

بۆیه‌ هه‌م به‌ هه‌زاران ژن ته‌فلی ته‌فگه‌ر بوون، هه‌میش له‌ناو كۆمه‌لگادا ژنان كه‌وته‌ نی‌و چالاکی نواندنه‌وه‌، له‌ته‌واوی سه‌ره‌ئ‌دانه‌كاندا ژن پێ‌شه‌نگایه‌تی كردوه‌و، ئەمه‌ هه‌ر كه‌سی‌ك بی‌نی. هه‌ر كه‌سی‌كیش شاگه‌شكه‌ دمبوو له‌وه‌ی كه له‌نی‌و جفا‌کی‌کی وه‌كو جفا‌کی كوردیدا چۆن ژنان هه‌نده‌ له‌رابوون و پێ‌شكه‌وتن دان. نه‌و كۆمه‌لگایه‌ی كه‌وا ژن تی‌یدا نه‌یه‌متوانی به‌جێ‌ته‌ مائی دراوسێ‌كه‌ی، كه‌چی نی‌ستا به‌شداری له‌ سه‌ره‌ئ‌دانه‌كان دمكات و پێ‌شه‌نگایه‌تی بۆ سه‌ره‌ئ‌دانه‌كان دمكات، به‌هه‌زارانی‌ش دمكه‌وتونه‌ته‌ سه‌ر چیاكان و شه‌ڕپش دمكهن. ئەمه‌ په‌ی‌ومه‌ست به‌چی‌یه‌وه‌ هاته‌دی؟ په‌ی‌ومه‌ست به‌خه‌باتی سه‌روك هاته‌دی. سه‌روك بیر و باوه‌ڕیه‌کی مه‌زنی به‌ژن به‌خشی، له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایه‌ش ژن مۆ‌ڤال و باوه‌ڕی و مرگرت و هو‌شیاری و دانایی و ئیراده‌ی به‌دی‌هات. به‌مشێ‌ویه‌ ژن رابوو، نه‌و باوه‌ڕی و هێز و داناییه‌ی ته‌نیا له‌ سه‌روكدا بی‌نی. به‌ر له‌ سه‌روك كه‌سی‌کی دی‌كه به‌مشێ‌وه‌ و ئاسته‌ ده‌ستی بۆ كێشه‌ی ژن نه‌بردوه‌و، كه‌سی‌ك شتی‌کی به‌ژن نه‌دایوو، رێ‌زی

له ژن نه گرتبوو. نهو زېهنييه تهی کهوا سیستمی کۆمه لگا و بیاوسالاری به سر ژنانیدا، سه پانډبوو ژنان په سندیان گردبوو. هه لېمه ته لهو زېهنييه ته شلا خودی ژن و ژيان و ناسنامه و ئیراده ی ژنی تیدا نه بوو، به ته وای پښوېستبوو کۆیلايمتی بکات و چی لیڅخوازېت جېبه جېی بکات. ئیدی نېمه به سرۆک ئاپۆ گۆردا.

سرۆک ئاپۆ زېهنييه تېکی دیکه ی خسته به رددم ژنانه وه، بۆیه دونیای نهوان و روخ و نهقلی ژنانی کردموه، ژنان که مېک خویان ناسی، بۆیه سرۆکیان بۆخویان به بنهما و مرگرت، تادههات ژن باومړی به خوی و سرۆک به هیزتر بوو، چه نده سرۆک ته فکمری ژن و باومړی و ئیراده ی ژنی به هیزتر دهکرد، ژنیش سرۆکی به هیزتر دهکرد. ئیدی نهو پېشکه و تن و په یوه ستبوونه به مشیویه هاته ناراه. بۆیه ش تا دههات ژن له بهها و نرخي سرۆک تېگه یشت و چارمنووسی خوی و سرۆکی کردمیهک. چونکه هه موو هیز و وزه ی لهو و مرده گرت. بۆیه کاتیک که سرۆک هه ر ئه رکیکي به ژن ده سپارد ژن ته دوو دلی جېبه جېی دهکرد، کاتیک بۆ سرۆک و ته فکمر ممترسی هاته پېشموه نهو بهر له بیاو له مه تېگه یشت و خاومنداریتی له سرۆک و ته فکمر کرد. هه میسه نهو پیناوه دا گیانی خویان به خشی.

لیره وه زۆر ژن چالاکي به مشیویه نهجام دا، له نیو نهواندا چالاکيیه که ی "زه نه ب کناجی" زۆر گرنگه، چونکه خواستیان سرۆک له شام له ناو بېهن، هه موی تیرۆریستیان نهجامدا، بۆمبايه کی مه زنیان ته قانده وه، بۆ نهو ی له ناوی بېهن. ئیدی "زه نه ب کناجی" دوا ی نېمه نهو چالاکيیه ی له دېرسم نهجامدا. که سیک به زه نه ب (زه نه ب کناجی) ته گووت: "برۆ نهو چالاکيیه نهجام بده" خوی له گهل خوی نهو کهوته گفتوگۆوه و خوی گه یشته دهر نهجامیک و له سر نهو ب نه مایه ش بریاری دا و چوو نهو چالاکيیه شی نهجام دا. بۆچی؟ چونکه بینی که دهخوازن سرۆک ئاپۆ له ناو بېهن، له ناو بردنی سرۆک ئاپۆ به له ناو بردنی خوی و له ناو بردنی ژنانی بینی. چونکه هه موو هیز و وزه ی خوی له سرۆک ئاپۆ بینی و لهو و مرگرتبوو. کاتیک که سرۆک ئاپۆ له ناو بچیت نهوا بهو واته یه دېت نهو له ناو ده جیت، به له ناو چوونی نهو جېیه ی که هیزی لیومرگرتووه نهوا نهو بېهیزتر ده بیت. وهک چۆن مندا لیکي ساوا شیري دایکی دهخوات و پېی ده ژیت و به هیز ده بیت سرچاوه ی هه موو هیزی خوی

ئەوێه، ئەگەر تۆ ئەو منداڵە لە شیرای دایکی و لە دایکی بەدوور بخەیتەوه ئەوا دەمرێت. ئیدی سەرۆك بۆ ژنیش بەهەمان شێوە بوو. ئەو هەولێ تیرۆکردنەى سەرۆك بۆ ژن گوزارشتی لەمە دەکرد. "زەینەب گناجی" لەمە تیگەشت كە: "مادام ئێوه دەخوازن ئێمە لەناوێبەن ئێمەش ئێوه لەناو دەبەین" زەینەب گناجی بەچالاکییەكەى ئەو پەيامەى دا... هەروەها بۆ گەل و ژن و گەریلا چ پەيامێكى دا؟ گووتى: "بروان سەرۆكى ئێمە لەناو دەبەن، واتا ئێمە لەناو دەبەن، تا ئەو رادەىە هێرمان بۆ دێن، پێویستە ئێمە لەبەرانبەر ئەم هێرشە بەهێز رابووستین، مەروە ناتوانیت بە هێرشی سادە لەبەرانبەر ئەو هێرشە رابووستیت. واتا ئەو چالاکییەى تۆ ئەنجامى بەجێ نەهێشتە بەگوێزەى ئەو هەولێ لەناوبردە بێت كە دەمرێت، تاكو بتوانیت ئەو هەولێ ڤێرێ كێرێ بکړیت و بیکاریگەرى بكات و رابووستینێت" ئیدی بۆ ئەو مەبەستە ئەو چالاکییەى ئەنجامدا، تاكو هەر كەسێك ببینیت كە هەولێكى لەناوبردە لە رادەى و پێویستە هەموو كەس لەدژی رابووستیت و بێشكینیت". بۆ دووژمنیش ئەو پەيامەى دا و گووتى: "ئەگەر تۆ دەخوازیت من لەناو ببەیت منیش تۆ لەناو دەبەم، تۆ مان ژيان بۆ من نەهێلێت و ئەوێ بە هۆیهوه پێى دەژیم لێمى بستییت، ئەو كاتە منیش ژيان لە تۆ حەرام دەكەم" ئیدی "زەلان" ئەو چالاکییەى بۆ ئەم مەبەستە ئەنجام دا.

"زەلان" بۆ سەرۆك ئاڤۆ خۆى پارچە پارچە كرد، تەنانەت تالەموونێكى خۆشى نەهێشتەوه. واتا لەو ئاستەدا ئەو چالاکییەى ئەنجامدا، چالاکییەكى مەزنى ئەنجام دا. من و لەمەزەندە دەكەم بەكەمجارە لەكۆمەلگای كورددا ژنیكى كورد بۆ نازادى و دیموكراسى خۆى پارچە پارچە بكات، تا ئەو كاتە هیچ ژنیكى كورد شتیكى بەمجۆرەى نەكردبوو، ئیدی ئەگەر لەمیزووى كورد و میژووى ژنى كورددا "زەلان" دەرکەوت و چالاکییەكى وەهاى ئەنجام دا بۆ ئەو مەبەستە ئەو چالاکییەى ئەنجام دا. چونكە سەرۆك ئاڤۆ ژنى كێمە خاوەن هێز و توانا، ئەو هێز و توانای ژن بوو، ئەگەر ئەویش لەناو بچێت ئەوا هێز و توانای ژن لەناو دەچێت. "زەلان" بەپایەندبوونی خۆى بەنازادى و دیموكراسى و سەرۆك ئەو چالاکییەى بەمجۆرە ئەنجام دا. ئەو چالاکییە گوزارشت لەمە دەكات.

نهم ژيانه ژيان نيه، "گووتی: "پېويسته گهلی کورد و ژنی کورد نهو ژيانه رمتبکهنه وه، چونکه لهو ژيانهدا ههموو روژ مردن ههيه، مروڤ ناتوانيت بهمه بلت ژيان. نيمه دمخوازين بهراستی بژين، ژيانیکي مهزن بژين، ژيانی مهزن چيه؟ نهو ژيانهی شاپستهيه به مروڤ، نهو ژيانهيه که لهسهر بنهمای گهوههری مروڤ و کارمکتهری مروڤ دهگوزمريت. واتا ژيانیکه بهتهواوی لهسهر بنهمای نازادی و ديموکراسی و يهکسانی و دادپهروهری و ناشتی ناواکراوه، لهدمرووی نهمه به ژيان دانانريت، ژيانیکي سووک و چهوته". نیدی بویه ههڤال "زېلان" گووتی: "من دمخوازم بېمه خاومن ژيانیکي مهزن، ژيانیکي راست". نهو ژيانه لهئارادايه چيه و گوزارشت لهچی دهکات؟ دستنیشانی کرد، ههروهما نهو ژيانهشی دستنیشان کرد که بؤ گهلی کورد و ژن و مروڤايهتی پېويسته. بویه "زېلان" مهزن ناغرا، هر کهس دمخوازيت له "زېلان" تېيگات و "زېلان" بؤخوی بهبنهما و مرېگريت. نیدی نهگهر کهسيتی "زېلان" و هاوشيووی "زېلان" پميدابوون، نهمه کي بنيادنا؟ نهمه سهرۆک ئاپو بنيادنا، سهرۆک ئاپو له کوردستاندا کهسيتی ژنيکی نوپي بنيادنا. نیدی نهگهر نهمرؤ ژن هيئنده پابهنديبوونی خويان به سهرۆکهوه نيشان دهمدن و نهگهر دهلین: "بؤ نيمه ژيان بهبی سهرۆک پويست نيه" يان دهلین: "بی سهرۆک ژيان نابيت" لهبر نهم هويهيه.

دواي نهو ههموو شهر و شوپانهی نيوان (پ د ک) و (ی ن ک) لهسالی (۱۹۹۸) دا له واشنتون بهنامادبوون و چاوديري نهمريکا پهمانيک لهنيوانياندا بهناوی "ريککهوتنی واشنتون" مۆر دهکريت. بهلام نهوهی سهرنجراکيشه واباس دهکريت که چهندين مادده و بهند سهارمت به (PKK) ش ههبوو، لهم رووموه بهگشتی مروڤ نهو ريککهوتنه چۆن ههلدسهنگيت؟ پاشان نهو گوپان و پيشکھوتنانهی نهو ريککهوتنه لهگهڻ خويدا ديهيئيت چين و ج

لیکدانه و میه کیان بۆ دهگریت؟ چ په یوه مندییه ک له نیوان نه و
ریککه وتنه و پیلانگړی نیودم ولته هی هیه که پاشان نه نجام درا؟

له کوردستاندا تا بهر له دمرکه وتنی سهرۆک ئابۆ و (PKK)، خهتیک بهرپوه دمچوو، نه و
خهته ی بهرپوه دمبرا خهتیک میلیگه رای بوو، هه میش میلیگه را (میلیتیه چی)
یه کی بهرته سک و دواکه وتوو بوو، له سه هیزی خوی ته فگه ریک
پیشه دمخست، باومری به خوی نه بوو، به ته و اویش چار سه ری له خوی و گه لی خویدا
نه دمبینی، به لگو له هیزی دمرکهیدا دمبینی، باومری به هیزی دمره و دی خوی هه بوو،
بۆیهش هه ر له سه رمته ی دمرکه وتنیدا هیزی دمره و دی به بنه ما و مرگرتوو، به مهش
ته فگه ریک به کریگه رای به ره و پیشه وه برد. واته نه و ته فگه ره ی پیشخست ته فگه ریک
سه ریه خۆ نه بوو، به لگو به ته و او ی گریه رای هیزی دمرکی بوو، چونکه باومری به خوی
نه دمکرد و له سه ر هیزی خوی رانه دمبوو، بۆیه دمره و دی خوی به بنچینه
ومر دمگرت. له بهر نه و وش هه ر له سه رمته و ده و ته ژیر کۆنترۆله وه. له کوردستاندا
ته فگه ریک و ده هه بوو. نه و ته فگه ره ی له نارادا بوو کۆمه لگای سه رمه و دی به بنچینه
ومر دمگرت؟ واته له ناو کۆمه لگای کورددا بالادستانه کوردی به بنه ما و مر دمگرت، چینی
سه ردمستی به بنه ما و مر دمگرت. هیه کاتیک کۆمه لگای خواره و دی بۆخوی به بنه ما
ومر نه گرتوو، بۆیه به ته و او ی خهتیک میلیگه رای به کریگه رای بوو، میلیگه راییه کی
بهرته سک و لاواز و دواکه وتوو بوو، نه پدمتوانی کیشه ی کورد دمریخاته روو و له هه موو
که سیك تیپگه یه نیئت، نه پدمتوانی کیشه ی کوردیش به ره و چار سه ری ببات.

سهرۆک ئابۆ و (PKK) له کوردستاندا هیلیکی جیاوازیان له مه داهینا، هیلیکی نو،
زیه نییه تیکی نو ی پیشخست، به ته و او ی کۆمه لگای ژیره و دی به بنه ما و مرگرت، گه لی
به بنه ما و مرگرت، هه ر له سه رمته و ده خواستی رابوو له گه لدا نه نجام بدات و له سه ر نه و
بنه مایهش ته فگه ریک پیشخات و کیشه ی کورد چار سه ر بکات، نه و ته فگه ره ی
پیشخست به ته و او ی له سه ر هیزی خوی و هیزی گه لی خوی بوو، واته باومری
به خوی و به گه لی خوی هیئا و له سه ر نه و بنه مایه ته فگه ره ی خوی پیشخست،

بەتەواوی لەسەر ھیزی خۆی خۆی پێشخست. بۆئەش خەتیک کە ئازادیخوازی و سەر بەخۆبوونی بەبەنەما وەرمەگرت پێشخست. سەرۆک خواستی لە کوردستاندا ئازادی، دیموکراسی، عەدالەت و یەکسانی پێشخات، خواستی لەسەر ئەو بنەمایەش کۆمەڵگایەکی بنیاد بنیت، ھەڵبەتە بۆئەش کۆمەڵگای ژێرمووی بەبەنەما وەرمەگرت، رابوونی لەسەر ھیزی خۆی بەبەنەما وەرمەگرت. لە ئایدیۆلۆژیا و سیاسەت و رێکخستن و کاردا بەتەواوی خەت و رێبازیکی سەر بەخۆی بەبەنەما وەرمەگرت. ئیدی لەبەر ئەوەی زینھنیەتییکی نوێ و لەسەر ئەو زینھنیەتەش سەرۆکایەتییەکی نوێ، پارتییەکی نوێ، خەباتییکی نوێ، ئەخلاق و کۆلتووورییکی نوێ، کەسیتی و کۆمەڵگایەکی نوێی خستە پێشخۆی ئەوا لە کوردستاندا ھەژاندنیکی دروستکرد، تا دەھات ئەم تەفکەرە لەناو گەلدا مەزن دەبوو، کاریگەرییەکی بەھیزی کرد و گەلی خستە نیو جموجۆلەو. ئەم خەتە راستینە ئەو خەتە پێشتر لە کوردستانیش بەرپۆوە دەچوو خستەروو، چونکە تا تەفکەری (PKK) و سەرۆک ئاپۆ دەرئەگەوتبوو، ھەر کەسێک کێشە کوردی تەنیا بە (پ د ک) و ئەوان دمناسی، بەو خەتەیان دمناسی. بەناوی کوردان تەنیا ئەو خەتە ھەبوو، لەبەر ئەمە ھەر کوردێک بەناوی کوردبوونەو بەشداری تیدا دەکرد. بەلام کە سەرۆک زینھنیەت و تەفکەریکی نوێی لە کوردستاندا پێشخست، بەتەواوی لەسەر ھیزی گەل و کۆمەڵگای ژێرمووی پێشخست، ئەمە ھەم لەسەر گەل کاریگەری مەزنی خۆی کرد و رابوونیکی مەزنی ئافراند، ھەمیش راستینە خەتی میلیگەراییشی دەر خستەروو و بە تێگەیانلنی دا، کە ھیزی ئەو چییە و چی نییە؟ ئەو شتە لەژێر ناوی کورد و کوردستان ئەنجامی داوە چییە و چی نییە؟ بەراستی توانیویەتی چەندە کێشە کورد بناسینیت و بەتێگەیانلنی بدات؟ چەندە چارەسەری پێشخستوو؟ ئایا دەتوانیت چارەسەری بکات یان نا؟ ھەموو ئەمانە خستەروو و بە تێگەیانلنی دا. بۆیە تادەھات سەرۆک و (PKK) لەناو دلی گەلی کورددا شوێنیکێی مەزنی گرت، کاریگەرییەکی مەزنی خۆی کرد، تا دەھات ئەم تەفکەرە مەزن بوو و خەتەکی دیکە لاواز بوو، رێکخستنی ئەو لاواز بوو، لەزۆر شوێندا بالادەستیتی ئەو خەتە ئەما و دۆرانیدی، تا بەر لەدەرگەوتنی (PKK)، ئەو خەتە لەھەموو کوردستاندا خۆی رێکخستبوو، بالادەست ببوو، لەدەرمووش ئەو خەتە ھەبوو، ئەوانە لەدەرمووش بوون ئەو خەتەیان بەبەنجینە

ومرددگرت. له هه موو به شه كانى كوردستان هه موو كه سيك نهو خه ته يان به بنه ما
 ومرددگرت، به لام به دهر كه وتن و پيشكه وتن (PKK) كاريگه رى نهو خه ته هه له دهر وه
 و هه ميش له ناو وه تا ده هات كه م و لاواز بوو وه، كه ميك مابوو ته واوى كوردستان
 له زير كاريگه رى نهو خه ته دهر كه وپت. بيگومان نه مهش مه ترسيه كى مه زن بوو
 بويان، چونكه خه ت و ريبازى سه روك ناپو كورد يكي نازاد، نيرادميه كى نازادى له
 كوردستان پيشده خست، له هه موو روپكه وه كورد يكي نوپى دمنافرانده، كورد يك كه
 به ته واوى نازادى به بناخه ومرددگريت، به كريگر اويه تى رمتد هكاته وه، ته سليميميه ت و
 خيانه ت رمتد هكاته وه، نه گهر بزي ت پيوسته بؤ نازادى بزي ت، نه گهر بشمريت هه ر
 پيوسته بؤ نازادى بمريت، كورد يكي به مجوره و نيرادميه كى به مجوره له كورداندا
 پيشكه وت. نيدى نه مه پيشكه وتن و نيرادميه كى مه زنى دمنافرانده، نه مه كوردى له نيو
 سيستمى سه رمايه داريدا دمردد خست، نه مهش بؤ سيستمى سه رمايه دارى و نه وانه ي
 له و سيستمه مه دا ده زين مه ترسى دروست دمكرد، سيستمى سه رمايه دارى تا نه و كاته له
 كوردستاندا زور توانست و نيمكانييه تى بؤ خوى ناوا كرد بوو، كوردستان كه وتبوو
 خزمه تى نه وانه وه، زياتر يش كاريان دمكرد بؤ نه وهى له هه موو روپكه وه كوردستان
 تالان بكهن. به لام سه روك ناپو له بهر نه وهى له كوردستاندا نيرادميه كى به هپزى
 دهر خسته پروو، نه و نيرادميه پرؤژه و جموجولى نه وانه ي له كوردستاندا هه موو خسته زير
 مه ترسيه وه، كه ميك مابوو كوردستان به ته واوى له زير ده ستى داگير كه ران، ده ولته ته
 نيمپرياليسته كان و به كريگر اوه كورد هكاندا دهر كه وپت، نه وانهش هه موويان نه م
 ته فكه رميان بؤ خويان به مه ترسى زانى. نيدى چى بكهن بؤ نه وهى ريگرى له م ته فكه ره
 بكهن، به رادميه ك بؤ نه وانه مه ترسى دروست نه كات؟ نه و سيستمه مه ي نه وانه
 دايرانر شتوو، نه وانه ي له نيو نه و سيستمه مه دا ده زين له نيو مه ترسيده ده زين، له م
 پيناوده به زور شيوه ته دبيريان ومرددگرت، به لام نه و ته دبيرانه زور نه يانتوانى رى له
 پيشكه وتن هكانى (PKK) بگرن، بؤيه برياريان دا كه موداخه له يه كى مه زن بكهن، نيدى
 به شه رى (۱۹۹۲) دا موداخه له يه كى مه زنيان بؤ سه ر (PKK) كرد، بؤ نه وهى پيشكه وتن
 (PKK) رابووستين، نامانجى نه و شه ره نه وه بوو، چونكه كاتي ك كه ته فكه ره گه يشته
 سالى (۱۹۹۲) هه م له رووى گه ريلاه، هه م له رووى سه ره لئانه كانه وه، هه م له رووى

سیاسی، سهربازی و هه موو روویکوه له پېشکهوتندا بوو و به ته وای کوردی لدمو رو بهری خوئی گه یان دبووه یهک. نه مهش هه موو نهو هاوسه نگیان نهی له نارادا بوون دهخسته مه ترسییه وه، بهر ژمو ون دی زور لایه نی دهخسته مه ترسییه وه، پئویستبوو ریگری له بهر دم نهو پېشکهوتنه بگردبایه، بویه خواستیان به شهر ی (۱۹۹۲) ری له پېش نه مه بگرن، نه گهر بتوان ریئت ئیرادهشی بشکینن بۆ نه وهی بتوانن نه م ته فگهره به ته وای بخه نه ژیر کونترولی خو یانه وه، تا کو بتوانن مه ترسییه کانی نه م ته فگهره نه هیئن. بیگومان به م موداخه له یه ری یان له پېش پېشکهوتنی گرت، نه مه راسته. نه گهر نهو موداخه له یه نه بو وایه نه و نهو پېشکهوتنانه ی نه م ته فگهره له کوردستاندا به دیل ده یئا به هیز تریشی دم گرد و هه ندیک نه نجامیشی به ده ستده یئا، له وانه بوو چارمنووسی کورد و هکو نه مړۆ تییدا ده زی وانه بایه. نه م موداخه له یه ری له پېش نه مه گرت، زمر مر یکی مه زنی له ته فگهردا، له مه دا هه ر ته نیا (PKK) زمر مر ی نه کرد، ته فگهری کورد به ته وای زمر مر ی بیئی، له هه موو به شه کان زمر مر ی بیئی. دوا ی نه مه زور هه ول و ته قه لایان دا که و ته فگهر بخه نه ژیر کونترولی خو یانه وه، نه یان توانی به م نامانجه بگهن، ته نانه ت هه ولیان دا پارچه بوون له ته فگهردا دروست بگهن، نه یان توانی نه مهش بگهن، سه رۆک ئاپۆ هه موو تاکتیکه کانی نه وانی بوو چه ل کردموه، ته نانه ت بیئیان تا کو سه رۆک بیکاریگهر نه که ن ناتوانن له کوردستاندا به نامانجه کانی خو یان بگهن. ری ککه و تنی واشنتون په یمانی نه و میان دا که؛ چی بگهن تا کو سه رۆک بیکاریگهر بگهن، بۆ نه وهی بتوانن زمر له م ته فگهره بدن و نهو ری بازه بیکاریگهر بگهن، بۆ نه وهی نهو مه ترسییه ی نه م ته فگهره دروستی دمکات، له مه و دوا دروستی نه کات. ئیدی به په یمانی واشنتون نهو به یار میان دا و نهو پیلانگی پر ییه نیو ده ول ته ییه یان نه نجام دا. له سالی (۱۹۹۲) شدا پیلانگی پر ییه که پیلانگی پر ییه کی نیو ده ول ته ی بوو، به لام جوار چی و هکی بهر ته سک بوو، به لام نه وهی سالی (۱۹۹۸) له گه ل ری ککه و تنی واشنتون جوار چی و هکی فراوانتر و قوولتر کرایه وه، بۆ نه وهی نامانجی خو یان به ته وای جی به چی بگهن. به شه ری (۱۹۹۲) ری یان له پېش پېشکهوتنه کان گرت، به ری ککه و تنی واشنتون و بهو پیلانگی پر ییه نیو ده ول ته ییه ی نه نجام یان دا و سه رۆکیان ده ستگیر کرد، به به دیل کردنی سه رۆک ئاپۆ زمر مر یکی مه زنیان له ته فگهر دا، خواستیان به م زمره ته فگهر بیکاریگهر

بکهن و کوردان بهتواوی لهژیر کاریگهری نهم خهته دهریخهن، بۇ نهووی خهتیك كه خزمهتی سیستمی سهرمایه‌داری دهکات له کوردستاندا بالادسته بکهن و بهرژوموندییه‌کانی چۆیان پپاریزن.

بیگومان لیږدا زمری پکیان له‌تفکهر دا، سهرۆکیان به‌دیگرت، دواي نهمه‌ش خواستیان تفکهر ته‌سلیم و مڼیگرن، ډه‌گهر نهمه نه‌بیټ، پارچه‌ی بکهن، نهمه‌شیان بۇ نه‌جووه سهر. نیستا (۲) به‌شپووه‌یکي دیکه پیلانگیزییه‌ک رڼک‌خسته دهکهن و ده‌خوازن زمری پکی دیکه له‌تفکهر بدن، بۇ نهووی تفکهر به‌تواوی له‌هیژی چارمه‌هری دهریخهن، نه‌و هه‌نگاوه‌ی که به‌ شهری (۱۹۸۲) و رڼک‌هوتنی واشنتون پشیان خستبوو نیستا ده‌خوازن ته‌واوی بکهن. واتا تفکهر له‌هیژی چارمه‌هری دهریخهن و کاریگهری نهم خهته له‌ناو گه‌لدا نه‌هیلن. ده‌خوازن نه‌و خهته‌ی که‌وا (ی ن ک) و (پ د ک)ش نوینه‌رایه‌تی دهکهن، بیکه‌نه خهتی ههموو کوردان، ده‌خوازن نه‌و کورده‌ی له‌ژیر کاریگهری سهرۆک ډاپۆ و (PKK) دان دهریخهن و به‌ره‌و (ی ن ک) و (پ د ک) ناراسته‌یان بکهن، بۇ نهووی بتوان به‌مه ته‌واوی کوردان بخه‌نه خزمهتی سیستمی سهرمایه‌دارییه‌وه، چونکه نه‌و خهته‌ی سهرۆک ډاپۆ نوینه‌رایه‌تی دهکات کوردان له‌ژیر سیستمی سهرمایه‌داری دهره‌خات و ده‌یکاته هیژیکی نه‌لته‌رناتیفی نه‌و سیستمه‌، کوردان هم بۇ کوردان ده‌کاته هیژ، ههمیش ده‌خوازیت بۇ گه‌لانی ناوچه‌که بکاته هیژ. سهرۆک ډاپۆ ده‌خوازیت کوردان بکاته هیژی ډاواکردنی سیستمی نو، بکاته نه‌لته‌رناتیفیك، واتا سیستمیک که تیڅوشانی دیموکراسی، نازادی ره‌گه‌زی و هاوسه‌نگی نیکۆلوژی به‌بناخه و مرده‌گریټ، کۆمه‌لگاپه‌ک ډاوا‌بکات که شارستانییه‌تیکی دیموکراتی به‌بناخه و مرده‌گریټ.

بیگومان سیستمی سهرمایه‌داریش ناخوازیت هیج نه‌لته‌رناتیفیکی خوی هه‌بیټ، نه‌خاسه دواي نه‌وه‌ی سؤفییه‌تی ته‌سفیه‌کرد، ناخوازیت هیج نه‌لته‌رناتیفیکی دیکه پېش‌بکه‌وټ، ههر په‌کیك بخوازیت نه‌لته‌رناتیفیك پېش‌بخت دا‌یده‌پلۆسیټ. واته نه‌گهر نه‌ومنده هاتنه‌سهر سهرۆک ډاپۆ و (PKK)، نه‌وا له‌بهر نهم هویه بوو، ههر له‌بهر نهم هویشه که نیستاش ههر هیژش و به‌لامار دپننه سهرمان....

بېش ئەۋەدى سەرۋك ئۆجەلان لە خۆرەھەلاتى ناۋىن دەرېكەۋىت؛
 جارىكى دېكە لە (۱۹۹۸) دا ئاگرېستېك رادەگەپەنىت، ئايا
 راگەپاندنى ئەۋ ئاگرېستە ئەنەنجامى دەرکەردن بوو بەئەگەرى
 روودانى ئەۋ پېلانگېرېپە نېۋەمۆلەتېيەى كە پاشان لەبەرەمبەر
 سەرۋك ئۆجەلان و تەفكەردا دەگاتە ئاستى ھەرە مەترسىدارى
 خۇى؟ ھەرۋەھا بۇچى ئەۋ ئاگرېستەش ۋەك ھەردوو
 ئاگرېستەكەى رابردوو ھېچ ۋەلامېكى ئەرېنى (ئىجابى)
 ۋەرنەگرت...؟

كاتېك سەرۋك ئاھۇ و (PKK) بە خەبات و تېكۆشان كېشەى كوردېان لەھەموو
 روۋېكەۋە دەرخستەرۋو و توانست و دەرۋەتى ئەۋەمیان رەخسانەگە بەرېگەرى
 دېموكراسى و سىياسى چارەسەر بىكرېت، سەرۋك ئاھۇ ئاگرېستى تېكۆشان، لەسالى
 (۱۹۹۲) دا ئاگرېستى راگەپاند، بەلام پەستد نەكرا و ۋەلاميان نەدەۋە و گېرەشېۋېنى
 ۱ (اۋاكسىۋن) پان ئەنجام دا، لەسالى (۱۹۹۵) ېشدا ديسان ئاگرېستى راگەپاند و ديسانېش
 ۲ ميان نەداپەۋە. ھەرۋەھا لەسالى (۱۹۹۸) ېش بۇ جارى سېيەم ئاگرېستى راگەپاندەۋە،
 ديسان ۋەلاميان نەداپەۋە، چەندە سەرۋك ئاھۇ لەسەر چارەسەرى پېداگرى دەكرد كە
 كېشەى كورد بەرېگەى سىياسى و دېموكراتىيە چارەسەر بىكرېت، ئەۋا دەرۋەتى تۈركىيەش
 زياتر پېداگرى لەسەر شەر و بەشەر تەسۋىيەكردنى دەكرد. بېگومان ئەمە تەنبا ھېزى
 دەرۋەتى تۈركىيە و داخۋازى دەرۋەتى تۈركىيە نېيە، ئېمە ئەۋە باش دەرۋەتىن، لەبەر ئەۋەى
 ئېمە بەسالاڭە شەرمان لەگەل تۈركىيە كروۋە، ئەگەر تۈركىيە لەشەرېدا لەسەر پېى خۇى
 ماپەۋە، بەھۋى بەھېزى تۈركىيەۋە نەبوو، ھېچ كاتېك ھېزى تۈركىيە بەشى ئەۋەى
 نەكردوۋە، بەلكو ناتۆ (NATO) لەھەموو روۋېكەۋە لەپشت تۈركىيە راۋەستاۋە، لەبەر
 ئەۋە تۈركىيە لەم شەرېدا نەكەۋت و لەسەر پېى خۇى ماپەۋە. ھەرۋەھا ئەگەر تۈركىيە بۇ
 چارەسەرى ھەنگاۋى نەھاۋېشت، نەك لەبەر ئەۋەى تۈركىيە نەيدەخواست ھەنگاۋ

بهاوئزيت، بهلكو له بهر نه وهى ناتو نه پدخواست، سيستمى سهرمايه دارى نه پدخواست توركييا كيشه كورد بهرېگه ي سياسى و ديموكراتىيانه چارمه ر بكات. له ناو توركيادا هه نديك ده ورو بهر هه بوون دميانخواست كه كيشه كورد بهرېگه ي سياسى و ديموكراتى چارمه ر بكرت. هه ليه ته سه روك ئاپوش به رده وام نه و ناگره ستانه ي پيشخست بو نه وهى نه وانه ي ده خوازن كيشه كورد چارمه ر بكرت به هيز ببن و ده سترپى و ده سترپشخه ريان زياتر ببت. تاكو كيشه كه بكه وپته سه ر پاسته رپى چارمه رى.

له توركيادا به رده وام دوو بهش هه ن، يه كه ميان؛ ده خوازن به زه بروزهنگ و سياسته تى نكولى و هركردن كيشه كه چارمه ر بكه ن و نه مه به بنچينه و مرده گرن، دوو هميشيان؛ ده لىت: " نيدى نه و سياسته ته سه رناگرىت و پيوسته ئيمه دان به هه بوونى كوردان بنين و كيشه كورد بهرېگه ي سياسى چارمه ر بكه ين". له توركيادا تاكو ئيستاشى له گه لدا بىت نه وانه ي كه ده خوازن كيشه كورد بهرېگه ي سياسى چارمه ر بكه ن لاوازن، به لام نه وهى نكولى و هركردن و زه بروزهنگ به بنه ما و مرده گرن به هيزن و بالاده ستن. هيزى نه وان له ووه نه هاتوو كه له نيو توركيادا به هيز و بالاده ستن، نه مه لايه كى مه سه له كه يه، له بنه رمتدا بو نه وهى بتوانن له توركياشدا بالاده ستى و به هيزى خويان به رپوه ببه ن، هيز له سيستمى سهرمايه دارى و ناتو و مرده گرن، نه وانه ن كه له توركييا به هيزيان ده كن، له بنه رمتدا نه وه سيستمى سهرمايه دارى و ناتويه كه ناهيلىت سياسته تى نكولى و هركردن له توركيادا لاواز ببت، ناهيلىت كيشه كورد چارمه ر بكرت.

به لام بوچى ناهيلىت؟

نه مه دوو هوكارى سه رمكى خو ي هه يه، يه كه مينيان: نه گه ر نه مرپو كيشه كورد له باكوور چارمه ر بكرت، نه و پيوسته به سه روك ئاپو و (PKK) چارمه ر بكرت، چونكه وكموتر هيج هيزيكى ديكه نييه. كاتيك كيشه كورد له گه ل سه روك ئاپو و (PKK) چارمه ر بكرت، نه و كاته خه تى سه روك ئاپو بالاده ست ده بىت، نه ك ته نيا له

باکوور، بەلکو لە پارچەکانی دیکەشدا بالادەست دەبێت. چونکە باکوور بەشی ھەرە سەرەکییە، وەکوتریش لەبەشەکانی دیکەشدا کاریگەری و رێکخستنی ئەو خەتە ھەیە. ئەگەر ئەو خەتە لە باکووردا بگاتە چارەسەری، ئەوا ئەمە لەسەر پارچەکانی دیکەش کاریگەری خۆی دەکات. ئەگەر ئەم خەتە بالادەست ببێت، ئەوا گورد دەبێتە خاوەن ئیرادمیەکی سەرەخۆ و ئیدی گورد ناکەوێتە خزمەتی سیستەمی سەرمایەدارییەو و سیستەم گورد لە دەست دەدات و بەم لە دەستدانەش تەنیا گوردی لە دەست ناچیت، بەلکو ناوچەییەک لە دەست دەدات. بۆ ئەوان ئەمەش گرنگە، چونکە لە ستراتیژی خۆیاندا گوردیکی بێ ئیرادە بەبەنجینە وەرمەگرن، ئەگەر بە (PKK) کێشەکە چارەسەر ببێت، ئەوا ئەو گوردە ی ئەوان دمیانەوێت نابێت، ئەو کاتە زەبریکی مەزن دەخۆن. بۆیە ناخوازن کێشەکە چارەسەر ببێت.

دوو مەینیشیان: ئەمڕۆ چارەسەری کێشەکە لە تورکیادا ناکەوێتە خزمەتی سیستەمی سەرمایەدارییەو. بۆچی؟ چونکە لاوازی تورکیا کێشە ی گوردە، ئەو ی بخوازی تەنیا تەنیا بکات و سازشی پێکات، دەخوازی ئەو کێشە ی ھیچ چارەسەر نەبێت. چونکە دەرمان کە کێشەکە چارەسەر نەبێت ئەو شەرەکە بەر دەوام دەبێت، کە شەریش بەر دەوام ببێت، دەرمان کە تورکیا بە تەنیا و بە ھیزی خۆی ناتوانی ئەو شەرە بەر پێوە ببات، بۆیە مەحتاجی ئەوروپا و ئەمریکا دەبێت، ئەو کاتە ئەوروپا و ئەمریکا بە ئاسانی دەتوانن رازییەکانی خۆیان بە تورکیا بە پەسەندکردن بدەن. دەتوانن بە ئاسانی تورکیا بۆ لای خۆیان رابکێشن ئەو خالە ی کە دەخوازن رابکێشن. ئەگەر کێشەکە چارەسەر بکەیت، ئەو کاتە ناتوانن ھزار بێنە سەر تورکیا، ھەر شە و شانتاژ بکەن، ناتوانن تورکیا تەنیا بکەن و رابکێشن لای ئامانجەکانی خۆیان. چونکە ئەو کاتە تورکیا زی دە مەحتاجی ئەوان نابێت، تەنانت لەوانە یە تورکیا بکەوێتە نیو رەوشیکی نوێ و ببێتە ھیزیکی سەرکێش لە ناوچە کەدا. واتە بۆ ئەو ی تورکیا لە ژێر کۆنترۆلی ئەوان دەر نەکەوێت، تاکو بتوانن ھەموو شتیکی خۆیان بە تورکیا بە پەسەندکردن بدەن، ناخوازن کێشەکە چارەسەر ببێت. ئەگەر ئەو ئاگر بەستانەدا ئەنجام بە دەست نەھاتوو و ھەموو جاریک پووچەل کراو مەو لە پەشت ئەمە ئەوروپا، ئەمریکا و ناتۆ ھەیە. چونکە بەرژمەندی ئابووری و سیاسی خۆیان لە مەدا یە. ناخوازن کێشەکە چارەسەر ببێت،

بۆيە لىگەل سىياسەتى نىكۆلى و ھېكرىندا شوپىن دىگىرن، بۇ ئەۋەى بەردىموام شەپ ھەببىت، كە ھەم تۈركىيا لەژېر كۆنترۆلى ئەۋاندا بىمىنىتەۋە، ھەمىش كورد لەشەردا لاۋاز بېن، بۇ ئەۋەى بتۈانن لە كوردستانىشدا خەتى خۇيان و دەسەلاتى خۇيان زال بىكەن، ھەر كاتىك كە سەرۆك ئاپۇ خواستبىتى كىشەكە بىخاتە سەر راستەپى دىالۆگ و سىياسى و دىموكراتى بۇ ئەۋەى چارەسەر بىبىت، ھەم لەناو تۈركىيادا و ھەمىش لەدەردەۋى تۈركىيادا پراۋاكسىيۇن ئەنجام دراۋە، ئەۋانەى كە لەنىۋ تۈركىيادا پراۋاكسىيۇن دىكەن ئەۋانەن كە ئەۋروپا و ئەمىرىكا بەبىنچىنە ۋەردەگىرن، ئەۋانەن كە پەيۋەندىيان لەگەل ئەۋاندا ھەمە، ئەۋانەن كە بەرژەۋەندى و چارەۋەسى خۇيان لەگەل ئەۋاندا كىرەتە پەك، پىكەۋە ناھىلن ئەۋ ئاگرىبەستە بىبىتە ئاگرىبەستى دوۋلاپەنە و كىشەكە بىكەۋىتە سەر رىى چارەسەرى، ھەر كاتىك ئىمە خواستۋەمانە كىشەكە بىكەۋىتە سەر رىگەى دىالۆگ و زەمىنەى چارەسەرى پىشېكەۋىت، ئەۋانىش خواستۋەپانە ئەمە لەزى تەفكەر بەكاربەپىنن، بۇ ئەۋەى زەبىر لە تەفكەر بۈەشپىنن. سالى (۱۹۹۲) ۋەھا بوو، سالى (۱۹۹۵) پىش ھەر بەمشىۋەمىە بوو، ئەۋەى سالى (۱۹۹۸) پىش ھەروا بوو.

ھەلەبەتە ئەۋ كاتە رىككەۋەتنى ۋاشتۇنپان پىشخەستىۋو بۇ ئەۋەى زەبىرىكى مەزن لە تەفكەر بىدەن، بۆيە بەرلەۋە لە تۈركىيادا ھەندىك دەۋرۋەبەر ئاگرىبەستىيان دەخواست، سەرۆكىش بۇ ئەۋەى دەستى ئەۋان بەھىز بىكات. دەشپىبىنى كە زۆر بەفرۋانى دىنە سەر تەفكەرىش، بۇ ئەۋەى رىگىرى لەمە بىكات ئاگرىبەستى راگەپانەد، چارېكى دىكەش ئەۋان خواستىيان سوود لەمە ۋەربىگىرن، ئەۋ پىلانگىرپىيە نىۋەدەۋلەتپىيە ئەنجام دەدەن، بۇ ئەۋەى بتۈانن بەئاسانتر ئەنجامگىر بېن. نىدى ئەۋانىش بەمشىۋەمىە كارپان كىرد. بۆيەش ئەۋانەى لە تۈركىيا ئاگرىبەستىيان دەخواست، ئەۋانەى چارەسەرىيان دەخواست، بىكارىگەرىيان كىردن و ئەۋ ئاگرىبەستەى سالى (۱۹۹۸) شپان بەتەۋاۋى بىئەنجام ھىشەۋە، پىلانگىرپى نىۋەدەۋلەتپىيان پىشخەست، بۇ ئەۋەى بتۈانن ئەۋ ئامانجەى لەپىش خۇيان داناۋە جىبەجىبى بىكەن، بەمەش ئەۋ ئامانجانەپان جىبەجىبىكىرد.

په راویزهكان:

- (١) مهبهستیان له "باکووری ئیراق" باشووری کوردستانه.
- (٢) مهبهستی لهسائی (١٩٧٩)یه که شاهین دوهمهز له مانگی پینجی نهو سائه دهستگیر کرا و تهسلیم بوو.
- (٣) مهبهستی کاتی سازدانی نهه دیدارهیه.

بهشی جهوتهم:

کاروانی رۆما... لوتکهی پیلانگیږی

(۱۹۹۸ - ۱۹۹۹)

بهره و نهو جوگرافيايهی

نه ده بېنې، نه ده بېستې، نه ده مخا خفي...!!

هر له سالي (۱۹۹۸) دا تورکيا هره شهيه کي زوري له سوريا کرد، نهو کاته سهرؤک ئوجه لانېش له "شام" دمرکهوت بؤ دمره وهی خوره لاتي ناوين. مړؤف ليړدا نهو ده بېرسيټ رووداوی دمرکهوتني سهرؤک ئوجه لان له سهر چ بنه مايه ک بوو و چؤن دمرکهوت؟ نه گهر نهو کاته سهرؤک هاتبايه چياکانی کوردستان چ دېبوو؟

هه لېه ته ليړدا بؤ نهو دی سهرؤک له سوريا وه دمرکهوت زور هيژ و لايه ن کاريان کرد. ته فگه ري ئيمه هر له کاتي خيانه تي "شاهين دونه مز" و پاشانېش "شه مېن ساکيک" جيان گووتبوو؟ گووتبوويان: "نه گهر ئاپؤ بېکارېگه نه کهن ناتوانن (PKK) بېکارېگه و ته سفیه بکهن. دوه لته تي تورکيا و سيستمی سهرمايه دارېش بؤ نهو دی ته فگه ره بېکارېگه بکهن زور ههول و ته قه للايان ددها، له کوټاييدا؛ به کرېگير اوانی کورد، خانينانی ناو ئيمه، دوه لته داگير که ره گان و سهرمايه دارمگان هه موويان گه يشته نه انجاميک که به راستی تا سهرؤک ئاپؤ بېکارېگه نه کهن ناتوانن نه انجام گير بېن. سهرؤک ئاپؤ هه موو نهو هه نگاوانه ی نهوان ديه اويزن بووچه لی ده کاته وه، به پېچه وانه ی هه لده گه رېنيټه وه. بؤيه ناتوانن بگه نه نه انجام. ئیدی هه موويان گه يشته نهو نه انجامی که سهرؤک بېکارېگه بکهن. پيلانگير ييان له سهر نهو بنه مايه پېشخست. بېگومان بهرله وهی سهرؤک له سوريا دمرېخن، هه نديک زه مينه ی نهو ديان ره خساند، له سهر نهو بنه مايه ش فشاريان بؤ سهر سوريا هيټا. ئیدی تورکيا هيژه کانی خوی هيټا به سهر سنوور و هه ره شه يان له سوريا کرد و گووتيان: "يان تو ئاپؤ له سوريا ددرده کيت و ته سلیمي ئيمه ی ده که يته وه، يانېش نه گهر تو دهرينا که يته نهوا ئيمه شېر له بهرام بهر تودا ده که ين". بېگومان له پشت تورکيا کي هه بوو؟ نه مريکا، نينگليز، ئيسرائيل، سيستمی سهرمايه دارى هه مووی، بهم هيژه وه تورکيا هاته سهر سوريا. نه گهر ودها نه بايه، تورکيا نه يده توانی نهو هه شهيه بکات، هه لېه ته کاتيک تورکيا نهو

هره شه په یی د هگرد که شتییه سهریازییه گانی نه مریک۰ هاوپه میمانه گانی زور به ناشکرا له دهریای سپی دا بو چاوترساندن مانورپان د هگرد، کاتیک که رموشیکی وها دهرکه وت، بېگومان سوریا پر تنگه تاو بوو.

له لایه کی دیکه شه وه؛ ئیسرائیل هر شه یی لید هگرد. ئیدی سوریا نه پید هتوانی روو به پرووی نه مانه هه مووی بېته وه، سهرۆکیش بیی که رهوشی سوریا له مه ترسی دایه، بویه سهرۆک نه یخواست به هو ی نه وه وه سوریا زهری بهر بکه ویت، نه مه ی به راست نه دهمانی و به شتیکی نه خلاقیشی نه بیی، بوجی؟ چونکه سوریا به سالان میوانداری سهرۆکی کرد بوو، له وانه یه توانستیکی پینه دایت، له وانه یه هندیک کهس له نیو سوریا دا به هه له مامه لمان له گه ل سهرۆکیش کرد بیت، به لام سهرمړای هه موو نه مانه به شیک له ناو ده ولتمی سوریا دا. هه بوون دهرقه تی نه مه یان دا که سهرۆک له وی وه میوان به منیتته وه، دهرقه تیکی وها نا، چاوپوشیان له مانه وه ی سهرۆک کرد له وی. هه لته نه مه هاوکارییه کی مهن بوو بؤ نیه. هر چه نده له رووی تره وه هاوکاری نیه یان نه د هگرد، به لام دهرقه تی به مانه وه ی نیه له وی بؤ نیه هاوکارییه کی مهن بوو.

نه خلاقیکی سهرۆک هه یه؛ نه گهر یه کیک دؤستایه تی بکات نه وا ریزی له و دؤستایه تییه د هگرت، مادام سوریا میوانداریتی نه وی کرد بوو، نه مړوش له سر سوریا مه ترسی هه یه، به هو ی سهرۆکه وه دینه سر سوریا، سهرۆک له رووی نه خلاقیه وه نه پید هتوانی نه مه ی په سند بکردبایه، نه گهر مه ترسییه ک له نارادا هه بیت با بؤ نه و بیت، نه مه له هه لسه فه ی سهرۆکدا بنه مایه، سهرۆک نه گهر مه ترسییه ک له نارادا بیت هیچ کاتیک نه پید هخواست نه و مه ترسییه بگاته هه فالانی خو ی یان دؤستی خو ی، به هایه کی مهنی به دؤستایه تی و هه فالیتی دها، نه گهر مه ترسی هه بیت با بیت سر نه و، ئیدی له مه سه له ی سوریا شدا نه پید هخواست سوریا زهری بهر بکه ویت و بکه ویت زه مه تییه وه و کی شه ی بؤ دروست بیت، نه خلاق و هه لسه فه ی سهرۆک نه مه ی په سند نه د هگرد، له بهر خاتری دؤستایه تی گووتی: "من ده تانم لیر ه دهر بکه وم".

هه لته نه سوریا شدا هندیک کهس ده یانخواست سهرۆک له وی دهر بکه ویت، نه وانه ی دؤستایه تیان د هگرد نه یانده خواست. به لام رهوشیش له بهر چا و بوو و نه یانده توانی

شتېكىش بىكەن، ھەرچەندە بەدلى ئەوانىش نەبووېت. بەلام دىيانگووت: "دەرىچو". بەمشىۋىيە سەرۋك لە سورىا دەرچوو، ئىدى بۇ ئەۋى سەرۋك لە سورىا دەرېخەن، ھەم لەناو سورىادا ھەندېكىان كارىيان كىرد، ھەم لەگۈرېمانى عەرەبىدا، مىسر ھەولېدا، لەگۈرېمانى كورددا، ھەندېك لە بەكرېگىراۋان و خائىنەكانى كورد كارىيان كىرد، ناتۇ ھەولېدا، دەرۋەتەكانى ئەمىرىكا، ئەۋروپا ئەۋانەى لەناوخۇدان. توركىا ھەولېدا، لەئەنجامى ھەموو ئەمانەدا سەرۋك لە سورىا دەرکەوت.

ھەلبەتە پىلانگېرېيەكەيان لەسەر ئەۋ بىنەمايە پېشخستبوو كە سەرۋك لە سورىا دەرېخەن، بۇ ئەۋى دەرېشى بىكەن، پۇنانستانىيان بەكارھىنا، چۈنكە لە پۇنانستان ھەندېك كەس ھەبوون، ھەم لەناستى حكومت ھەمىش لەناستى پەرلەماندا، گوايە دۇستايەتەيان لەگەل (PKK) دەرکە، تەنانت پەرلەمانى پۇنانستان بېرېارىكى وەرگرتبوو، نىزىكەى بەدەنگى زۇرىنەيان بانگېشىتى (دەۋەت) سەرۋكىان كىرېبوو بۇ ئەۋى بېچىتە پۇنانستان، ھەندېكىان بەتابەتەى چوۋبوون بە سەرۋكىان گووتېوو كە: "ئىمە دەرۋازىن تۇ بېچىتە پۇنانستان" ئەۋانە، بەر لەۋ فشار و ھەرەشانە، ئەۋ زەمىنەيەيان خۇش كىرېبوو، كاتېك كە فشار و گوشار بۇ سەر سورىا بىنن رىئى سورىا بىكرېتەۋە، چۈنكە سەرۋك رىز و بەھا بەدۇستايەتەى دەدات، لەگەل پۇنانستانىش دۇستايەتەيەك ھەيە، خواستوۋانە بېچىتە پۇنانستان، ئىستاش كە فشار و ھەرەشەيەك لەسەر سورىا ھەيە، سەرۋك دەرەدەچىت، ئەۋا ئەگەرى ھەرە زۇر بەرەو پۇنانستان دەچىت، رېك لەرەۋوشىكى وەھادا ھەندېكىان گووتەيان: "ۋەرە پۇنانستان" سەرۋك دەچىتە ئەۋى.

ئىدى كە ھەرەشە لەسەر سورىا زىاتەر دەبىت و ھەندېك لەۋ پۇنانىانەش دەرەشە نىۋ جەۋۋەلەۋە و بە سەرۋك دەلېن: "ۋەرە پۇنانستان" سەرۋكىش بەدۇستايەتەى پۇنانستان باۋەر دەرەكات و لە سورىا دەرەدەكەۋىت و دەچىتە پۇنانستان. كاتېك كە دەچىتە پۇنانستان ھەر لەرۋەكەخانەدا دەلېن: "پىۋىستە لىرە نەمىننەتەۋە" ئەۋى كە دەرەۋايە پىشۋازى لە سەرۋك بىكات نايەتە پىشۋازىيەكە و كەسىكى تىرىش نايەتە پىشۋازىيەۋە، ئىستىخباراتى پۇنانستان دەچىت سەرۋك دەرەنېت. ئىدى سەرۋك ناچار دەرەت بېچىتە روسىا، پاشان لەگەل روسىاش دىدار ئەنجام دەرەن، روسىاش رادەكېشە نىۋ ئەۋ

پيلانگېرپيموه، هېندېك سازشې نابوورى لهبهرامبهر روسيا دهكمن. نامانج جيبه؟ نامانج نهوميه كه نههينل سهرؤك لههيج جېگهيهك رابوهستيت يان بمينيتتهوه. گرنگ دمركهوتنى بوو، سهرؤك له روسياش دمرچوو و ههموو دمرگاكانيان گرت. پيلانگېرپيهكه لهسهر نهو بنهمايه دارپژرابوو. بويه له روسياش چووه رؤما و له رؤماش نهيانهيتشت لهوى بمينيتتهوه، خواستى بجيتته شوينيكى ديكه ديسان نهيانهيتشت بجيت، جارنكى ديكه روسيايان خسته دمورهوه. بېگومان لهناو نيّمهشدا كهسانيك خزمهتى نهو پيلانگېرپيهيان كرد. سهرؤك جارنكى ديكه چووهوه روسيا، لهوئش ههموو دمرگاكانيان گرتبوو، ههموو رپيهكيان گرتبوو، تهنيا رى "كينيا"يان كړدبووهوه، رهوانهى "كينيا"يان كرد، بؤ نهوى لهوئش دهستگيرى بكمن و بيبهنه تورگيا همر بهو شيوميهشيان كرد.

لهم پيلانگېرپيهدا؛ لهناو نيّمهشدا هېندېك كهس بوونه نامراز، واتا له پيلاگېرپيهكه تينهگيشتبوون، گوايه لهگهل نهو دمولمتانه لهنيو پميوهندي دابوون، گوايه نهو دمولمتانه دؤستايهتيان دهكرد و بهلتيان دمدا، ههفلانينش لهرهوشهكه تينهدهگهيشتن و بهكوپرهى گفت و بهلتيهكانى نهوان ههلسوگهوتيان دهكرد. بهمشيوميه كهوتنه خزمهتى پيلانگېرپيموه.

لهم پيلانگېرپيهدا ميسر رؤنكى مهنى بىنى، ميسر چوو به سورياى گووت: "نهگهر بؤ. ئاپؤ لهنيوان نيوه و تورگيا شهر دمرېكهوئت، نيّمه لهگهل نيوهدا نابين، ئاپؤ دمرېكمن بابجيت، بؤجى لهبهر شهخسك عمرېب بكموئته شهرهوه؟" واين به سوريا گووتبوو: "نيوه بهتهنيان، نيّمه پشتيوانى نيوه ناكمين" وكموتريش گووتبوويان: "نهك همر تورگيا، بهلكو ئهمريكا، ئيسرائيل و ئينگليز ههموويان لهذى ئيومن. ئيدى ناتوان روويهرووى ههموويان ببنهوه"، سورياش بىنى كه بهتهنيا دهمينيتتهوه، ئيدى نهو فشارهينانه ميسر كړدى، بؤ نهوى سوريا سهرؤك دمرېكات. لهناو سورياشدا هېندېك نهو فشارميان كرد. بؤ همونه: "عبدالعهليم خهدام" پاشان هېندېك شتى ناشكرا كرد و گووتى: "نيّمه نهو بپارهمان لهنيو پارتى بهعسدا و مرگرت و بردمان بؤ لاي "حافز نهسد" و به "حافز نهسد" مان بهپهسند كردن دا"، واتا نهو بپاره "حافز نهسد" و مرينهگرتبوو، نهوان نهو بپارهمان داوه و بهوشيان به پهسندكردن داوه،

چۇن بە پەسىندىردىن داۋە؟ گووتيان: " بىروانە غەرىب لەگەل ئىمە شوپن ناگرن، ئىدى ئەمىرىكا، ئىسرائىل و توركىيا و ھەموويان دېنە سەر ئىمە، بۇجى ئىمە بۇ ئاپۇ خۇمان بىخەينە ژېر مەترىسىيەۋە؟ پىۋىستە تۇ ئەم بېرىارەمان پەسىندى بىكەيت " كاتىك كە "ئەسەد" یش دەبىنىت لەنىو سورياشدا ھەندىك ئەمە دەخوازن كە سەرۇك ئاپۇ دىرىكەۋىت، وەكوترىش " غەبىولەھلىم خەدەم " ئەۋەش دەلىت: " ئىمە بىنىمان كە ئاپۇ تادىت لەھەموو بەشەكانى كوردستاندا كارىگەرى لەسەر كوردان دەكات، لەناو كورداندا رېڭخستىن پىشەدەخت، ئىمە بىنىمان نەك تەنيا بۇ توركىيا مەترىسىدارە، بەلگو بۇ ئىمەش مەترىسىدارە "، وەھا دەلىت: " بۇيە پىۋىستە خۇمان لە ئاپۇ رزگار بىكەين ". لەناوخۇشياندا ھەن كە دەخوازن سەرۇك لە سوريادىرىكەن، ھەلبەتە لەو رەۋشەدا قشارى مەزن ھەيە و ھەرىشە توركىيا و ئىسرائىل و ئەمىرىكا لەئارادايە، لەناكامى ئەمەدا سوريادە، ئەۋانە دۇستايەتەيان دىكىرىن، ئىدى ئەيناندەتۋانى دۇستايەتەيان بىكەن. دىسان كاتىك كە " غەبىولەھلىم خەدەم " لە سوريادىرىكەت و پاشان چوۋە فەرمەتسا ۋا نىشانى دەدا كە ئەو سەرۇك ئاپۇ لەسوريادىرىكەت، ئەگەر بېرىارىيان ۋەرگىرتىۋو ئەو پىۋى ۋەرگىرتىۋون، ئەگەر بە " خەلفە ئەسەد " يان بە پەسىندىردىن دابوۋ رۇلى ئەو ھەيە، تەننەت دەلىت: " مەن چوۋم بە ئاپۇشەم گووت تۇ كەستىكى زانائەت، توركىيا دەخۋازىت بىكەۋىتە سوريادە، دېتە سوريادە يان نا؟ سەرۇك گووتۋىيەتە دىكەۋىتە سوريادە، بۇ ئەۋە سوريادە زەمەر نەبىنىت مەن دەتۋانە دىرىكەم " دەلىت: " مەن قەسەم لەگەلئەدا كىرد، " ۋاتا " مەن قەنەتەم پىكىرد " بەو ھەۋايەۋە قەسە دەكات. بەمەش رۇلى خۇى لەدەرخستىن سەرۇك لە سوريادا نىشان دەدات.

يۇنانستان، روسيا، ئەلمانىا، فەرنەسا، ھۆلەندا، ئىنگلىتەرا، كىنيا، مىسر، ئەمىرىكا و ھەموو ئەمانە لەو پىلانگىرپىيەدا شوپنەيان گىرت. ئەمىرىكا ھەموو ئەو ۋالاتانە لەنىو پىلانگىرپىيەكەدا ئۇرگانىزە كىرد، لەۋانەيە بىرۇكە و پىلاننامەى ئەو پىلانگىرپىيە ئىنگلىتەرا داپىشتىت. بەلام لەپراكتىكىدا ئەمىرىكا رېڭخستەى كىردوۋە و كۆردىناسىۋىنىتە و سەرىپەشتى پىكەينانى ئەۋە كىردوۋە.

بىگومان ئىسرائىل بە ھاۋكارى ئىستىخباراتىي خۇى لەگەل توركىيا و بە ھەرىشەردىن بۇ سەر سوريادە رۇلىكى مەزنى بىنى.

له نوروپادا پېښتر نېلمانیا برپاری نهووی دابوو که نهگهر سرۆك بجېته نهووروپا دهستگیرى بکات، که سرۆك چووہ ئیتالیا، نهوا نېلمانیا نهو برپارہى خوی خسته لایهکەوہ، بۆ نهووی پیلانگېرپیهکە بهرپوه بجېت. ئیتالیا خواستی کیشەى کورد بباته يهکیتى نهووروپا، که لهسەر نهو بنهمایه يهکیتى نهووروپا رېیهکی چارمهسهرى پېشبخات، نېلمانیا، ئیتالیاى بهتەنیا هیشتەوہ و رېگیرى لیکرد. نوینهرى فەرمنسا چووہ رۆما و ئیفادهى لهسەر سرۆك و مرگرت و دهستی بهسەر پاسپورتى سرۆكدا گرت، ئینگلتەرا هەرپشەى هەموو نهو شوینانهى کرد که سرۆك بجېت.

کاتیک که سرۆك له رۆما بوو (پ د ک) و "بارزانى" دۆسیهیان دنارند، بۆ نهووی نهووروپا سرۆك پهسند نهکات، دۆسیهى وهمايان دنارند که سرۆك تیرۆریسته و لهدزى کوردانه. ئیدى لێم پیلانگېرپیه بهمشيوميه جېبهجېکرا.

سرۆك بهمجۆره دهستگیرکرا و تهسلیمى تورکیایان کردەوہ. خواستیان بهمه هەم سرۆك بېکارىگەر بکەن و گەل و تەفکەریش لەژێر کاریگەری سرۆك دمربخەن، گەل و تەفکەر بخەنە ژێر کۆنترۆلى خوێانەوہ، هەمیش خواستیان شەڕیکى بى کۆتایى لەنیوان کورد و تورکیا بهرپا بکەن و بهمش هەم تورکیا و هەمیش کوردان مەجبورى خوێان بکەن، بۆ نهووی بتوانن سیاسەتى خوێان بهرپوه ببەن. واتا هەر هیز و لایەنیک خواستی نەنجامى خوی لهریگەى نهو پیلانگېرپیهوہ پېک بهینیت و بهرژەومنديیه سیاسى و ئابوورییهکانى خوی بېنیتەدى. بۆیه هەر هەموویان لێم پیلانگېرپیهدا بهشدار بوون. بېگومان ئامانجى هەر يەکهیان جودا جودا بوو و وەك يەك نەبوون...

نهو کاتهى که سرۆك ئاپۆ دهجېته رۆما رابوونیکى مهزنى گەل، که نموونهى لهمېژووودا نهبوو، روويدا، رابوونیکى گەلهرى جهماوهرى بوو. نەمش وایکرد که دۆزى کوردان بگاته ئاستیکى نیودەوئەتى و رۆژمفى هەموو جیهان. بهلام خالى هەرە سەرنجراکیش نهومیه که نهووروپا لهدوخیکى وههادا نابیتە هاكتەریك بۆ چارمهسهرى کیشەى

كورد، ئەمە لەچییهوه دیت؟ وادیاره تا ئەو ساته و نیستاش تییدا
 دژین سیاسهتێکی دوورپوویانهی سهیریان ههیه، لهلایهکهوه به
 تورکیا دهلێن؛ بێیۆسته دیموکراتیزمبوون ئەنجام بدیهت، لهلایهکی
 دیکهش ناهێلن ئەمە ئەنجام بدریت و کێشهێ کورد چارسههر بیهت،
 ئەمە لەچییهوه دیت...؟

راسته، ئەگەر ئهوروپا بهشداری له پیلانگیریهکه نهکردایه و خوازیار بووایه کێشهێ
 کورد چارسههر بیهت، ئەو پیلانگیریه پێک نهدههات و کێشهێ کوردیش چارسههر
 دهبوو. بۆ نموونه؛ سهروک ئاپۆ له "شام" دهووی لهچیا نهکرد، دمهتوانی بهاتایه
 چیا، لهوانهبوو ئەگەر هاتایه چیا ئەو پیلانگیریهش پووچهل بکرایهوه، بهلام
 شهڕێکی مهزنیش بهریا دهبوو، قهتلوعامی مهزن روویدهدا، سهروک ههم لهبهر ئەم
 هۆیه نههاته چیا، ههمیش که چوووه ئهوروپا تاوهکو کێشهێ کورد بخته سههر راستهڕپیی
 چارسههری و شهڕ بهردهوام نهیهت و کۆمهلگوزی روونهات، بۆچی؟ چونکه ئهوروپا
 پیهتر چی دمهکووت؟ دمیگووت: "ئەگەر ئیوه شهڕ رابوستین ئیمه دمهتوانین ههول
 بدهین و کار لهسههر تورکیا بکهین و دمهتوانین تورکیا رازی بکهین که کێشهێ کورد
 لهڕیی سیاسی و دیموکراتییانهوه چارسههر بکریت. بهلام لهبهر ئەوهی شهڕ لهئارادایه
 ئیمه ناتوانین ئەم رۆله بگیریین". تهنانهت بۆ ئەمهش دمهتخواست سهروک بجیهته
 ئهورپا، ههوالی وههاشیان دمنارد. ئەگەر سهروک نههاته چیا هۆکاریک له هۆکارهکانیش
 ئەمه بوو. ههلهته سهروکیش دمهخواست که کێشهکه بهدیالوگ چارسههر بیهت، مادام
 ئهوروپاش ههلوێست و نزیکبوونهومیهکی ومهای ههیه، بۆیه بهرمو ئهوروپا چوو، بهلام
 پاشان ئاشکراوو که ئهوروپا بۆ ئەوهی پیلانگیریی ئەنجام بدات ومها مامهلهی کردوووه.
 چونکه ئەگەر راستگۆ بوونایه و نیازیکیی بهوجۆرمیان ههبووایه، ئەوا سهروک چوووه
 ئهوروپا، کاتیک که چوووه ئهوروپاش بۆ ئەوهی کێشهێ کورد چارسههر بیهت پرۆژمیهکی
 چارسههریشی راگهیاند، پرۆژمیهکی زۆر ماقوولیش بوو، ئهوروپا نهک ههر گهتوگۆی
 لهسههر ئەم پرۆژمیه نهکرد و شوێنیشی نهدا بهسهروک، بهلکو بهپهچهوانهوه بهشداری

له پيلانگېرپيهكهش كرد، نهمهش نهمهى سملاند كه نهوروپا ناخوازيټ كيښهكه چارمهسر بېټټ، نهوروپا بۇ نهموى سهرۇك له نهوروپا دهرېخات و ئامانجهكانى نهو پيلانگېرپيه نيؤدمولئمتيه بيټهدى رۇلى خۇى دهمبىنى.

چوونى سهرۇك بۇ نهوروپا هۇكارېكى ديكهشى ههبوو، لهبنهړمندا خاومنى سهرهكى كيښهى كورد نهوروپا بوو، چونكه نهوروپا كوردستانى بهش بهش و پارچه پارچه كړدبوو، ستاتؤيهكى له خۇرهلاتى ناوين دروستكړدبوو، لهو ستاتؤيهى كه دروستيښى كړدبوو شوېنى به كوردان نهدابوو. واتا كوردانى لهدمرهوى ستاتؤيهكه هيشتبووهو و پارچه پارچهشى كړدبوو و به "لۇزان" يش نهو پارچهكردنهى خستبوو سهر بناخهيهكى حقوقيشهوه، بهمهش كوردانى تهسليمى دمولئته داگيركهرمگان كړدبوو، لهبر نهوى نهو ستاتؤيهى دروستيكردبوو تييدا شوېنى به كوردان نهدابوو، نكۇليان له كوردان كړدبوو، بؤيهش نهو سياستههى لهسهر كوردان پهپړهو دكرا سياستهى نكۇلى و قركردن بوو، خاومنى نهو سياستههش لهبنهړمندا نهوروپايه. چونكه نهوى ستاتؤيهكى بهمړمنگهى له خۇرهلاتى ناوين دروستكړدبوو نهو بوو، نهوى لهو ستاتؤيهشدا شوېنى بهكوردان نهدابوو هر نهو بوو. نهگهر كوردانيان پهسند بكرديايه نهوا لهو ستاتؤيهدا شوېنيان به كوردان دمدا. واتا نهوى نكۇلى له كورد كړدوو و لهسهر كوردان سياستهى لماناويردى بهپړوه بردوو لهبنهړمندا نهوروپايه. دمولئتانى داگيركاريش نهو سياستههشمان لهپراكتيكدا بهپړوه بردوو. خاومنى نهو سياستهه دمولئتانى داگيركهر نين، بهلگو لهبنهړمندا نهوروپايه. بؤيه خاومنى كيښهى كورديش هر نهوروپايه. نهوروپا لهبرامبر نهو سياستههى لهدزى كوردانيش بهپړوه براوه بهرپرسياره، لهبرامبر ههموو نهو كؤمهلكوژى و ئهشكهنجه و چهوسانهوهيهى بهسهر كورداندا هاتوو بهرپرسياره، هر تمنيا دمولئتانى داگيركهر بهرپرسيار نين. دمولئتانى داگيركهر نهو سياستههى نهوروپا دلپړشتوو و به "لۇزان" يش كردى به سياستهتيكى فهرمى، لهپراكتيكدا جېبهجېيان كړدوو. بؤيه پيكهوه بهرپرسيارن لهو كؤمهلكوژى و چهوسانهوهيهى لهدزى كوردان پهپړهو كراوه. راستى مهسهلهكه وهايه. نهگهر سهرۇكيښ چوو نهوروپا هۇكارېكيښى نهمه بوو. چونكه كيښهى كورد نهگهر نهوروپا پهسندى كرد نهوا چارمهسر دمكرټ. نهگهر نهوروپا كورد پهسند نهكات و چارمهسرى

کیشی کورد په سند نه کات، نهوا کیشی کوردیش چارمه ر نابیټ. نهو روپا دمیگووت: "تو و مره نهو روپا و دستبهرداری شه ری چه گداریش بیه، نیمه دمتوانین کیشه که چارمه ر بکهین" سه روک بؤ نه مه جووه نهو روپا. نهو روپا به شداری له پیلانگیریه که دا کردبوو، بؤ نه وهی روئی خوئی له نیو پیلانگیریه که دا پیک بهینیت بهو جوړه نریک دمیوووه. هه لبه ته له قوناحی پیلانگیریه که دا نهو راستیه ناشکرا بوو که نهو روپا ناخواریت نهو بهرپرسیاریتیبه میژووی و سیاسی و نه خلاقیهی خوئی پیک بینیت. لیژمه دا نهو روپا بهرپرسیاریتیبه کی میژووی و سیاسی و نه خلاقیهی له بهرام بهر کوردان هه یه. نه مه دمه رفه تیک بوو که سه روک جووه نهو روپا و نهو پرژمییه راگیانند بؤ نه وهی کیشی کورد به ریگهی سیاسی چارمه ر بکریټ، نه مه بؤ نهو روپا دمه رفه تیکی مه زن بوو، نهو روپا دمیوانی خوئی لهو تاوانه ی خوئی پاک بکاته وه. واتا نهو کیشیه ی خوئی دمه ریخستوو دمیوانی چارمه ریشی بکردبایه، به ممش دمیوانی خوئی به عمفوکردن دابایه و تاوانی خوئی پاک بکردبایه وه. به لام نهو روپا پیداکری له سه ر دریژمدان به تاوانه که ی خوئی کرد، بؤیه به شداری له پیلانگیریه که دا کرد. به ممش تاوانه که ی خوئی له بهرام بهر کوردان زور قورستر کرد...

ناشکرا بوو که نهو روپا ناخواریت کیشی کورد چارمه ر بیټ، به لکو ده خواریت هه ر شه ر هه بیټ، بؤ نه وهی بتوانیت هه میسه بهر دمه وای بهو ستاقویه بدات و بهر ژمه ونیدییه نابوو ری و سیاسیه کانی خوئی بهر دمه وام بکات. نهو روپا نهو منده باسی دیموگراتی و نازادی و مافی مروؤ و "مافی سی نهوه" دمکات ناشکرا بوو که هیچی راست نین. نه گهر نه وانه راست بووایه نهوا نه مرؤ له جیهاندا هیج گه لیک نییه به قه د گه لی کورد زیاتر پیویستی به نازادی و دیموگراسی و مافی مروؤ هه بیټ. نهو گه له هینده گه لیکی مه زن، هینده له نیو گو مه لگوژی و چهوسانه وه و نازاردا ژیاوه، ته نانه ت زمانه که ی هه ده خه کراوه. مادام هینده دیموگراسی و مافی مروؤ و نازادی به بناخه و مرده گرن، نهوا نهو کاته پیویسته بؤ کوردانیش نه مه یان به بناخه و مرگرتبایه، نیدی ساخته کاری و دوو رووی نهو روپا بهو پیلانگیریه ناشکرا بوو، که نهو روپا بؤ کوردان نه حقوق، نه عه داله ت، نه دیموگراسی و نه نازادی به بناخه و مرناگریټ، که مه سه له ی کورد هاته پیش هه موو نهو شتانه راده و مستین. له دمه روهی حقوق و عه داله ت و مافی مروؤ و دیموگراسی و نازادی

له كوردان دمړوانن، ئەمە راستينەى ئەوروپا دەخاتەرپوو، بۆچى ئەوروپا وەها نزيك دمېتەوه؟ چونكه لەبەرامبەر كوردان زۆر تاوانبارە، ئەوەى لەبەرهەمدا نكۆلى و قىركردنى پيشخستوو ئەوروپايە، لەسەر ئەو سياستەش زۆر كۆمەلگۆزى مەزن لەسەر كوردان ئەنجام دراوه، ئەو بەرپرسيارى ئەمەيه. بە چەكى ئەوان هەلەمبەجە كيمياباران كرا و كۆمەلگۆزى ئەنجام درا، وانا ئەگەر ئەوروپا راستگۆ بن و دان بەوەدا بنين و بلين: "ئيمە گوناھبارين لەو رموشەى كورد تييكەوتوو و ئيمە ريگەى ئەوەمان داوه، چونكه ئيمە ئەو ستاتۆيەمان لە خۆرهەلاتى ناوين دروستكرد و تييدا جيگەمان بەكوردان ئەدا و نكۆليمان لەكوردان كرد و پارچەمان كردن و تەسليمى ئەو داگيركەرەنەمان كردن، ئەوانيش لەسەر ئەو بنەمايه ئەو سياستەى نكۆلى و قىركردنەيان بەرپۆه بردوو، ئيمە لەمەدا بەرپرسيارين و دەخوازين تاوانى خۆمان بسپرنەوه، بۆيش ئيمە دەخوازين كيشەى كورد چارەسەر ببیت و...". دميانتوانى وەها بكەن. بەلام جورنەتيان نيشان ئەدا و ئەو دەرڤەتەشيان بەكارنەهينا. مەسەلەى ئەوان تەنيا مەسەلەى جورنەتەكردن يان نەكردن نييه، بەلكو بەرژمەهەندىيە سياسى و ئابووريەكانيان ئەمە دەخوازيت. ئەوروپا بەتەواوى بەرژمەهەندى سياسى و ئابوورى بۆخۆى بەبنەما وەرمەگريت، ئەگەر بەرژمەهەندى سياسى و ئابووريان لە كۆمەلگۆزى كورداندا ببيت، ئەوا ئەوان ئەمە بەبنەما وەرمەگرن، بۆ ئەوان ديموكراسى، ئازادى و مافى رڭ گرنىگ نييه، ئەو كاتە با بلين ئەوروپا دەلييت: "لەبەر ئەوەى ئەمريكا هشاريكي زۆرى بۆهينايين ئيمەش نەماندەتوانى...". لەوانەيه بيانوويەكى بەمجۆرە بدۆزنەوه و بخوازن راستينەى خۆيان بشارنەوه. ئەمە راستيش نييه. بەس با بلين وايە، دادگاي ئەوان (دادگاي مافى مەروڤى ئەوروپا) بپريايكي دا كە دادگايى سەرۆك ئاپۆ لە ئيميرالى راست پيك نەهاتوو و پيوستە سەرلەنوۆ دادگايى بكریتەوه، كەچى كۆنسەى ئەوروپا گووتى: "پيوست ناكات سەرلەنوۆ دادگايى بكریتەوه" و گووتى: "ئەو بپريارەى توركيە و مريگرتوو راستە" هەروەها گووتى: "ئەگەر دادگاييش بكریتەوه ديسان ئەو بپريارە دمريتەوه، بۆيش ئەو بپريارە لەشوينى خۆيدايه و پيوست ناكات دادگايى بكریتەوه". كەچى ئەمەش دەرڤەتيك بوو بۆ ئەوەى تاوانەكانى خۆيان بسپرنەوه و خەتا و هەلەكانى خۆيان بەلاوه بنين. بەلام بەم بپريارەيان ئاشكرا بوو كە بەنەنقەست ناخوازن

كيشه‌ی كورد چارەسەر بېيیت. بۆيەش خاوەندارێتی لەتاوانەکانی خۆیان دەکەن و ئەوەی لەبەرەمبەر کوردان کردوویانە خاوەندارێتی لێدەکەن و پێداگریشی لەسەر دەکەن، گرنگی‌تی ئەو بېیارە ئەمەیه. چونکە سەرۆک ئابۆ چەندی‌ن ناگرەستی راگەیاندوو.

نیستاش (١) جاریکی دیکە ناگرەستی راگەیاندوو، ئەو ناگرەستانە کاریگەری خۆی لەسەر هەندیک دەورووبەر کردوو. بۆ ئەمەش چەندی‌ن کۆنفرانسی وەك "کۆنفرانسی تورکیا لە ناشتی خۆی دەگەڕێت" سازدرا. دەولەتی تورکیا دەخوازێت ناگرەستەکە پووچەڵ بکاتەوه و دەخوازێت کۆمەڵگۆزی نوێ پېشبخات، رێک لەو کەشوەه‌وايەدا، ئەو بېیارە‌ی خودی دادگای ئەوان وهریگرتوو دەلێت: "پێویست ناکات دادگایی بکریته‌وه"، هەمیش زۆر بەناشکرایي لەگەڵ سیاسەتی نەوێ و فرکردن دایە و پێداگریشی لەسەر دەکات و خاوەندارێتی لەسیاسەت و تاوانەکانی خۆی دەکات. ئەمانە هەمووی بە‌دیار دەخات کە ئەوروپا ناخوازێت کێشەکە چارەسەر بېيیت، بە‌لکو بە‌پێچەوانە‌وه دەخوازێت کێشەکە بە‌رده‌وام بېيیت و شەر و کۆمە‌لگۆزی بە‌رده‌وام بکات.

بۆیە ئەوروپا رۆلێکی زۆر خراپ لەبەرەمبەر کوردان دەگێڕێت. پێویستە کوردان باش لەو راستییە تێبگەن. ئەوروپا لەبەرەمبەر کوردان تاوانبارە و پێداگریشی لەسەر تاوانەکانی دەکات و تادیات تاوانەکانی خۆی مەزن و قوولتر دەکاتەوه و پێویستە کورد ئەمە ببینن، پێویستە کورد بە‌ناشکرا لە‌دژی سیاسەتی ئەوروپا رابووستن، بۆ ئەوەی ئەوروپا دەستبە‌رداری ئەو سیاسەتە‌ی بېيیت کە لە‌دژی کوردان پە‌ی‌رە‌وی دەکات. داوای لێ‌بوردن لە کوردان بکات و داوا بکات کورد لێی ببورن و لێی خۆش بن. ئە‌وه‌ش مە‌گەر تە‌نیا بە‌وه دە‌ی‌يیت کە کێشەکە پە‌سند بکات و هەول و تە‌قە‌للا بدات بۆ ئە‌وه‌ی چارەسەر بېيیت و لە‌م رو‌وه‌وه ئە‌گەر رۆ‌لێ خۆی بی‌نی ئە‌وا دە‌توانی‌ت خۆی لە تاوانەکانی پاک بکاتەوه و خۆی بە‌عه‌ف‌وک‌ردن بدات، ئە‌گەر وە‌ها نە‌ی‌يیت ئە‌وا پێ‌ویستە هە‌روا زوو بە‌زو‌ویی لە‌تاوانەکانی ئە‌وروپا نە‌بو‌ورد‌رێت.

ئە‌م‌ر‌ۆ‌ش (٢) دی‌سان ئە‌م‌ری‌کا بە‌گ‌و‌ی‌رە‌ی هە‌ل‌ومە‌رجی خە‌ری‌کە نی‌ستا پیلانگێ‌ر‌پ‌ی‌ه‌ک رێک دە‌خات، قاچ (پایە‌ی) ئە‌وروپای ئە‌و پیلانگێ‌ر‌پ‌ی‌ه‌ی تە‌واو کردوو و کە‌وت‌ۆ‌تە جم‌وج‌ۆ‌لە‌وه، سەر‌م‌تا ئە‌ل‌م‌انیا هی‌ر‌شی کرد، پاشان یە‌کی‌تی ئە‌وروپا بې‌یاری دادگای مافی مر‌ۆ‌فی ئە‌وروپا لە‌داد‌گای‌ی‌کردنی سەر‌ۆ‌ک پێ‌کنە‌ه‌ینا، پاشان نە‌م‌جار‌میان داد‌گایی مافی

مروفي نوروپا سهارت بهوي ريژي (۱۰٪) ي بهنداوي ههلبزاردن لهتورکيا پيشلکردني مافي مروفي تيدا نيه و بو نارامي تورکيا نهو برياره وهرگيراه و لهجي خوي دايه (۲) نیدی پاشانیش فهرنسا و بهلژیکا هيرشيان هينايه سهرمان. (۴) نهمانه ههمووی کي نوركانيزه دهکات؟ نهمریکا نوركانيزه دهکات، نهلمانياش له نهوروپا جيبهجي دهکات. نهوهی نهه له نهوروپادا بيک دينيت نهلمانيايه، نيستا نهلمانيا لهيهکيتي نهوروپادا بهرپرسياري خوولي شهش مانگهي يهکيتي نهوروپايه، نهلمانيا نهمانه له نهوروپادا نوركانيزه دهکات، واتا قاجي يهکهمی پيلانگيري له نهوروپادا نهلمانيايه، نهو لهپراکتیکا ههمووی جيبهجي دهکات. نهلمانيا سالي (۱۹۹۶) بهرپاري ناتو (NATO) نهركي پي سپردرا كهوا لهبهرامبهه (PKK) تورکيا بپاريژيت، لهو ريکتهوته بهدواوه ههميشه لهگهل تورکيايه بو دزايهتيکردني (PKK) و تهفگهري کوردان. ههروهه نهلمانيا له ميژووېكي کونهوه پهيوهندي خوي لهگهل دهولتهي تورکيا ههبووه و ههيه، نهو پهيوهندييهش پهيوهندييهکي بههيز و تۆکهيه، لهسر بنه ماي بهرزهوهندی سياسي و نابووويه، بو نهوهی نهه بپاريژيت لهدزي (PKK) و کورد رادموهستيت. نهلمانيا دهخوازيت ههم له نهلمانيا و ههميش لهتهواوي نهوروپا کوردان بتوينيتهوه و بيانخاته خزمهتي خويانهوه، چونکه (PKK) ناهيلايت کورد لهوي تهپيتهوه و بکهويته خزمهتي نهوانهوه، (PKK) کوردی لهسر بنه ماي نهتهوهي و راتي پهروهرده کردوه و پهپزينيت و دهپخاتهوه خزمهتي خودی کوردهوه و بهرو کوردستانيش ناراستهيان دهکات و دهپاخاتهوه خزمهتي کوردستان. بو نههش پهلاماري (PKK) دههه.

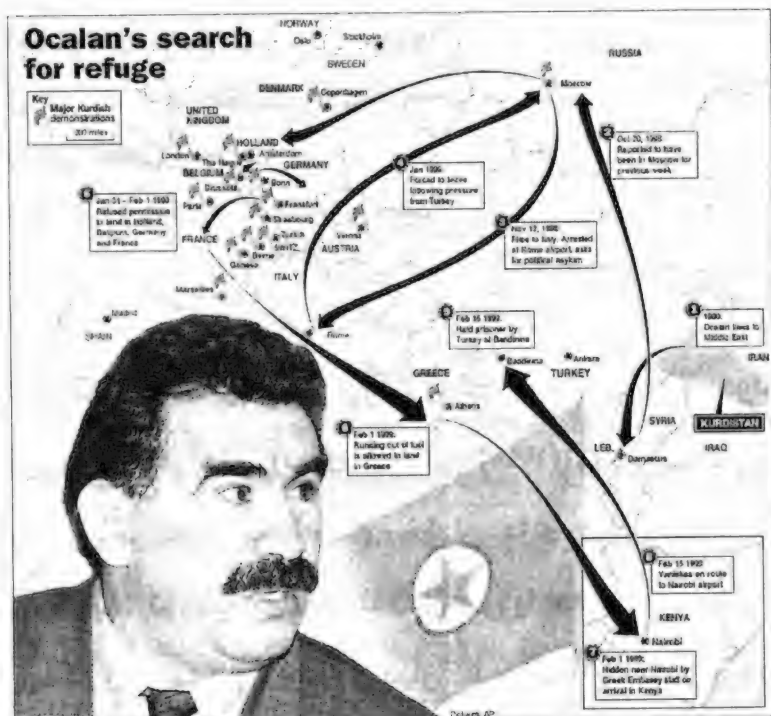
وهکوتريش؛ لهميژوودا نهلمانيا بهردهوام لهدزي نازادي و ديموکراسي راوهستاوه، نهوهی لهجيهاندا جهنگي يهکهم و دووهي جيهانيش بهرپاکرد نهلمانيا بوو. نهوهی لهنيو خويدا سوسياليستهکانی دهگرت و دهپکوست نهلمانيا بوو، نهوهی لهدزي جولهکه کۆمهلگوزيان نهنجام دا نهلمانيا بوو، نهوهی لهدزي سيستمی سوفييهت راوهستا و له پهروشوبلاوکردني سوفييهتيشدا لهواي نهمریکا نهركي خوي جيبهجي کردبيت له نهوروپادا نهلمانيا بوو، نهوهی هاوکاري "نيحاد و تهرفيههکان" (۵) کرد تاكو کۆمهلگوزي نهرمهنييهکان نهنجام بهن نهلمانيا بوو، نهوهی فيکري فاشيزمی دا به

تورکيا و پشتیوانی لہم فیکرمیہ کرد لہ تورکیادا ئەلمانیا بوو، بۆیە ئەلمانیا لەدژی (PKK) و سەرۆک ئاپۆش رادەمەستیت... ھەر تەنیا بەخۆی دژایەتی ناکات، ئیدی بەناوی ناتۆ و سەرمایەداریشەوہ لہ ئەوروپا ئەو ئەمرک پێک دێنیت. لەھەموو دووژنایەتیەکاندا ئەلمانیا ھەنگاوی یەکەم دەھاوێژیت، پاشان ئەوانە یەکە ھەنگاو دەھاوێژن یان پێیان بەھاوێشتن دەدات. لەسالی (١٩٩٢)یشدا ئەلمانیا ھاتەسەر تەفگەر و (PKK)ی بەتیرۆریست راگەیاندا، پاشان یەکسەر فەرپنساخ ھاتەسەر تەفگەر و ئەویش بەتیرۆریست رایگەیاندا. ئەمڕۆش (٦) سەرمتا ئەلمانیا ھاتەسەر تەفگەر پاشان فەرپنساخ ھاتە سەر تەفگەر. ئیدی ئەمە پیلانگێرییەکی نیۆدەولەتییە، لہ ھەلومەرجیکی نوێدا بەرپۆە دەبریت، کۆردیناتۆری ئەمریکا ئەمە کۆردینە دەکات، بەمجۆرە ھاجی ئەوروپای ئەو پیلانگێرییە دروستکرد و خستییە جموجۆلەوہ.

ئىستان لەسەر قاچ (پايە)ى ئىراق رادەوستىت. قاچى ئىراقىش لەبنەپەتدا كىيە؟ (ى ن ك) و (پ د ك). ئىستا لەسەر ئەو قاچە راوستە دەكەن و دەخوازن ئەو قاچەش بىخەنە جموجۆلەو بۇ ئەو دەى بتوانن پىلانگىرپىيەكە بگەپەننە ئامانچ، تاكو (PKK) لەهيزى چارەسەرى دەربخەن و كوردان لەژىر كارىگەرى (PKK) دەربخەن و بىخەنە ژىر كۆنترۆلى خۆيانەو. ئىدى "رالىستۆن" هات و "مەسعود بارزانى" بىنى و قەسەى لەگەلدا كرد. "رالىستۆن" لە توركيادا گووتى: "من لەو باومرەدام كە دەتوانم قەناعەت بە مەسعود بارزانى بەينم، من بە مەسعود بارزانىم گووتوو: (PKK) بۇ ئىو مەترسیداره، بۇ ئىراق و توركيە مەترسیداره، ئەو باومرەش دام كە من قەناعەتى پىيىنم و پىى بەپەسند كردن بەدم..." پاشان "نېچىرغان بارزانى" جوو ئەمەريكا، "عەبدوڵلا گویل" يش لە توركيەو جوو ئەمەريكا... ئىستا (۷) هەردووکیان لەم رۆژانە بە سەرۆکایەتى ئەمەريکا يەكتر دەبينن، بەمەش دەخوازن نىوانى توركيە و (ى ن ك - پ د ك) باش بکەن، كە قاچى پىلانگىرپى لە ئىراقىش بىخەنە نىو جموجۆلەو، بۇ ئەو دەى بتوانن زەبر لەتەفگەر بوەشپنن و كوردان لەژىر كارىگەرى تەفگەر دەربخەن و بەتەواوى بىخەنە ژىر كارىگەرى خۆيانەو. ئىستا پىلانگىرپى ئەمەجاریان بەو شىویمە رێكخست. لە توركيادا بەتەواوى فاشیزم پێشەخەن و پەشتیوانیان لێدەكەن، فاشیزمیش بەتەواوى كورد و (PKK)ى كەردۆتە ئامانجى خۆى، دەخوازن كۆمەلگوزى ئەنجام بەدات.

لەدەرمووش نەمريکا پيلانگيرى نيودمولەتى ئۆرگانيزە دمكات، ھەردوو ھاجى ئەوروپا و ئيراق دروست دمكات، ئەو ھاجانە (پايە) يانەش دەخاتە خزمەتى تورکياو، فاشيزمى تورکياش سوود لەمە وەرمەگريت و جورنەتى زياتر وەرمەگريت و دەلييت: "من دەتوانم کۆمەلگوزيش نەنجام بدم و نەنجامگريش بيم". ھەر بۆيەش خۆى لەناشتى و چارەسەرکردنى کيشەکە نزيك ناکاتەو. ئەگەر خۆى نزيك ناکاتەو ئەو ھيزە لە نەمريکا و ئەلمانيا وەرمەگريت.

ھيشتا پيويست دمكات لەسەر رۆلى يەکە بەيەکەى ئەو دەولەتانە لە پيلانگيرى نيودمولەتى (۱۵)ى شوباتى (۱۹۹۹) زياتر شرۆفە بکريت. چونکە زۆريک لەو دەولەتانە خويان دژى يەگريش، يۆنانستان دژى تورکيايە، تورکيا کيشەى لەگەل سوريا ھەيە، روسيا و ئەمريکا دژى يەگرتن. بەلام وەکو ديار دەبيت لەچارچيوى ئەو پيلانگيرپيەدا سەودا و مامەلە و ريککەوتنيکى گەورە و ھەمە لايەن ھەيە... لەلایەکى دیکەشمەو، لەو کاتەو تاکو ئیستا لە تورکيادا ھەندیک ليدوان دەريت، لەو ليدوانانەدا بەديار دەکەويت کە تورکيا لەم پيلانگيرپيەدا زیدە رۆليکى وەھای نەبوو، وەک بليى تەنيا لە چاومروانى دەستگيرکردنەکە دابووبيت، ئەگەرنا زیدە رۆليکى چالاکى لەسەرکەوتنى پيلانگيرپيەکەدا نەبينيبيت، تەنانەت زۆر لە لپرسراوہ گەورمکانى ناو دەولەتیش ئاگايان لەپيلانگيرپيەکى وەھا نەبوو، کە سەرۆک دەستگير دەکريت. مرۆف ئەمە چۆن ھەلەسەنگينييت...؟

نه خشی دهركهوتنی رینه ر ئۆجه لان له رۆژه لاتێ ناوینهوه بۆ ئهروپا

رۆڵی تورکیا لهو پیلانگیریهیدا زۆر کهمه، وهك چۆن لهفیلمیکدا ههندیك ئهکتهر رۆڵیکی زۆر سادهیان ددهن، پێی دهئێن "هیگوران" واته ئهو رۆلهی به تورکیای دهمهه ئهمیه. بۆ نموونه کاتیک ئهو پیلانگیریه پیکهات و سهروکیان بهدیگرت و تهسلیمی تورکیایان کردوه "بوئهند ئهجهوید" سهروک وهزیران بوو، تاكو مردیش دهیگوت: "من نازانم بۆچی ئۆجه لان یان تهسلیمی ئیمه کردوه؟!" تهمردنیش ههر ئهو قسهیهی دهکرد. ئهمهش ئهوه بهدیار دهخات که رۆڵی تورکیا له پیلانگیریهکهدا زۆر کهمه. لهبنهڕهتدا رۆڵی ههندیك دهوڵهت سههرمکیه، یهکه میان: ئهمریکایه، که ههموو ئهو پیلانگیریهی ئۆرگانیزه کردوه لهپرکتیکدا، به سهروکیایهتی ئهمریکا ههموو ههنگاوهکانی پیلانگیریهکه و دهوڵهتهکان ئۆرگانیزه کران و پیلانگیریهکه پیکهات، ئهگهر وهها نهباهه هیچ هیزیک نهیده توانی ئهم پیلانگیریه جبهه جی بکات. رۆڵی

ئینگلتھراش سەرھکیه، ئەوێ بیرۆکەێ ئەو پیلانگێرپیهی پێشخستبوو و لەسەر ئەو بیرۆکەمەش پیلاننامەێ دارشتبوو ئینگلتھرایه، بۆیه رۆلێکی سەرھکی لەم پیلانگێرپیهدا ھەیه، لەدژی کوردان، نەخاسە لەدژی ئەو کوردانەێ ئیرادەێ ئازادی بەبناخە و مردمگرن، ئەوێ سیاسەت دەستنیشان دەکات و دایدەرژێت ئینگلتھرایه. ئەمریکا ئەو سیاسەتەێ ئینگلتھرا دەستنیشانێ کردووێ جێبەجێی دەکات. ئەمەیه رۆلێ ئەمریکا. چونکە لە گۆڕمپانی کوردستاندا ئەوێ باش لە کێشەێ کورد تێدەمکات و ئەزموونێکی تۆکمەێ ھەیه ئینگلیزن. بۆیه ئینگلتھرا ھەموو سیاسەتەکان لەدژی کوردان دەستنیشان دەکات و پێشیدەخات، ئەوێ لەپراکتیکیدا جێبەجێی دەکات و رێکیدەخات و سەرپەرشتی دەکات، ئەمریکایه.

ھەرھەھا ئیسرائیلیش یەکێکە لەو دموڵەتانەێ کە رۆلێکی سەرھکی بینیو، ھەم لەرووی ئیستخباراتی و ھەم زیاترکردنی فشار و گوشار بۆ سەر سوریا ھاوکاری تورکیای کردوو و جورنەتی بە تورکیا داو. میسریش رۆلێکی سەرھکی بینیو، گۆڕمپانی عەرەبی بەتەواوی ھان دا کە لەگەڵ سوریا نەبن، بۆ ئەوێ پیلانگێرپیهکە پێک بێت، لەم رووێ رۆلێکی سەرھکی بینی. یۆنانستانیش رۆلێکی سەرھکی بینی کە سەرۆک لە سوریا دەرێخەن و بتوانن لەپراکتیکدا پیلانگێرپیهکە جێبەجێ بکەن. چونکە ئەگەر یۆنانستان رۆلێکی وەھاێ وەرنەگرتبایه، دیسان ئەو پیلانگێرپیه سەرینەدەگرت، واتا رۆلێکی سەرھکی بینی لەسەرکەوتنی پیلانگێرپیهکە. ئەلمانیش رۆلێکی سەرھکی بینی لە پراکتیزمکردنی پیلانگێرپیهکەدا. ئەگەر ئەلمانیا کاتێک کە سەرۆک چووێ ئیتالیا بیگووتبایه: "من وەک بێرھارم داوێ دەستگێری دەکەم" چونکە پێشتر بێرھاریکی وەھاێ ھەبوو، ئەوا ئەو پیلانگێرپیه پێکنەدەھات. ھەرھەھا "ماسیمۆ دالیمای" سەرۆک وەزیرانی ئەو کاتەێ ئیتالیا خواستی لەگەڵ ئەلمانیایدا پێکەوێ کێشەێ کورد بکەنە رۆژمێی یەکێتی ئەوروپا، ئەلمانیا خواونداریتی لێنەکرد، لەمەشدا ئەلمانیا رۆلێکی نێگەتێف و سەرھکی بینی.

ھەرھەھا کوردە وابەستەکانیش رۆلێکی سەرھکیان لەو پیلانگێرپیهدا بینی. وەک دھازرێت؛ پیلانگێرپێ نیوئەموڵەتی بەرێگەێ رێککەوتنی واشتۆن ھوێ کەوتە واری ھەرمییمەتوێ. لەو رێککەوتنەدا (ی ن ک) و (پ د ک) ھەن. ئەگەر (ی ن ک) و (پ د ک) لەو

PKK میژووئیک له ناگر

رئیکه ووتنه دا به شدار نه بوونایه و رڼی پیلانگړیپیان نه کړدایه وه و په سندیان نه کړدایه، دیسان نهو پیلانگړیپیه جیبه جی نه ده بوو. چونکه (ی ن ک) و (پ د ک) چنده موحتاجی نه مریکا بوون، نه مریکاش نه ومنده موحتاجی (ی ن ک) و (پ د ک) بوو. چونکه له ریگه ی نه وانه وه دمکه ووتنه ئیراقه وه، نه گهر نه وانه نهو پیلانگړیپیه یان په سند نه کړدایه، نه وانه مریکا و ئینگلته را نمایانده ووتانی نهو پیلانگړیپیه نه منجم بدن. نه گهر هه لوئستیکی ولاتپاریزی و نه خلاقیان و مرگرتبایه نه وانه پیلانگړیپیه نه منجم نه ده درا. چونکه نه مریکا و ئینگلته را موحتاجی کوردان بوون، بهی کوردان نه میانده ووتانی موداخه له ی سر ئیراق بکه. نه گهر نهو دهو له تانه برپاری پیکه اتنی پیلانگړیپیان و مرگرت، نه وانه جوړنه ته یان له (ی ن ک) و (پ د ک) و مرگرت. (ی ن ک) و (پ د ک) ش بؤ بهر ژموندی حیزبایه تی ته نگي خو یان، ریگرتن له پیښکه ووتنی (PKK) و بیکاریگه رکردنی سررؤک ئاپو یان له بهر ژموندی خو یاندا بینی؛ ئیدی نه گهر سررؤک دهستگیر بکرت و بیکاریگه ر ببت و ته فگه ر ته سفیه بکرت نه وانه کوردستان بؤ نه وانه ده منیته وه، حیساباتیکي وها یان کرد. وانا حیساباتیکي نه ته و هیان نه کرد، حیساباتیکي ئینسانیان نه کرد، به لکو حیساباتیان به گویره ی بهر ژموندی ته نگي حزبایه تی خو یان و بؤ خودی خو یان کرد. بویه هاندریوون بؤ پیکه اتنی نهو پیلانگړیپیه. کاتیک که سررؤک له روماش بوو، زور به ناشکرا دؤسیه یان دمنارد بؤ نه وه ی نه وروپا سررؤک په سند نه کات، مامه له یان له گه ئیدا وه ک مامه له کردن له گه له تیروریستیک بیت. رؤلئیکي وها سره کیان بینی، نه گهر پیلانگړیپری سرریگرت نه وانه به مشیویه سرریگرت. نه گهر وها نه بووایه، نهو پیلانگړیپیه سرینه ده گرت.

روسیا، کینیا رؤلئان که مته ... بؤ نه وونه؛ ئیتالیا وه ک دهو له ت زیده رؤلئیکي وها ی نییه. به لام بیگومان له ناو دهو له تدا به شیک رؤلئان تیدا هیه، که له گه له نه مریکا و ئینگلته را دا شو ئنیان گرت.

نه گهر مرؤف پروانیت نهو دهو له تانه ی له نیوان خو شیاندا کیش و گرفتیان هیه، همندیکشیان له همندیک رووه له میه کتره وه نریکن، له همندیک لای دیکه شه وه له سر همندیک مه سه له له دزی په کتر راده ووستن. به لام نهو پیلانگړیپیه دا هر هه موویان رؤلئ سرمکی یان لاومکیان و مرگرت. نه مه به ته وای نه مریکا ئورگانیزمی دمکرد،

نهگمر ومها نهېووايه نهم ههموو دموئمتانه كه بهرژموندپيهكانيان لهئهوانى ديكه جياوازتړه و بهرژموندپيان لهپهكتر جوداتړه نهپاندهتوانى ههموويان بهمشيوويه لهم پيلانگيرپيهدا، بگهشيتبنايه لاي پهكتر. نهمه نهمريكا ههموويانى بۇ لاي يهك كۆكردهوه. ههموو هيزى سياسى، دپېلؤماسى، نابوورى و ئيستخباراتى خۇى بهكارهينا لهئاكامى نهومدا پيلانگيرپيهكى هينده فراوان نهىجامدرا. ئيدى همر لايهنه و بهرژموندپيهكى لهم پيلانگيرپيهدا ههموو و بهدستيانهينا. پۇنانستان بۇ كيشهى دوورگهكانى "قوبرس" و "نهمگه" همنديك سوودى ومرگرت. ههموما روسيا بۇ خهتى "غازى شين" و بۇ مسمهلى چيچانستان سوودمهند بوو. دموئمتانى ديكهش همن كه بهگوپرهى بهرژموندپيهكانى خۇيان سووديان ومرگرت. واتا سهودا و مامهئهى سياسى و نابوورى بوو، همنديك لهمه تورگيا داي، همنديكيش نهمريكا و ئينگلتهرا و نهوان دايان، لهئاكامى نهومدا نهم ههموو دموئمتانه بهشداريان لهم پيلانگيرپيهدا كرد. ئيدى بهمجوره پيلانگيرى نيودموئمتى (۱۵)ى شوباتى (۱۹۹۹) پېكهات.

پيش نهوهى سمرۆك ئاپۇ بهم پيلانگيرپيه نيودموئمتيه دهستگير بگريت لهئاخافتنىكى خۇيدا دهليت: "من لهپارتى ئيوه وازدهينم" ههميش لهو ليئوانانهى كه لهميانهى بهشداريكردى لهبهرنامهى تهلهفزيؤنيذا يان لهرى شيكردنهموكانى جهختى لهسهر نهوه دمكردوه، كه "پئويسته (PKK) خۇى بگورپيت" ههموما له دهستگيركردنيشى گووتى: "همفاليىتى لاواز و دۇستايهتى ساخته بوونه فاكتمرېك بۇ نهىجامگيربوونى پيلانگيرپيهكه" نهگمر مرؤف نهمانه ههموى بيئيته لاي يهك دمكرئ لهو گووتانهدا چى تيېگهين...؟

PKK میژوویک له ناگر

سەرۆك به‌گۆڤرەى زېهنييه‌ت و فەلسەفە و ئايدىيولۇزىي خۆى تەفكەرێكى له كوردستان پيشده‌خست و پيداگریشى لەسەر ئەو پيشخستنه‌ دمرکرد، هەرچەندە خواستى به‌گۆڤرەى زېهنييه‌تى خۆى تەفكەرێك و ميللەتێك پيشبخت، لەهەندێك روودوه‌ توانى پيشيان بخت، بە‌لام له‌هەندێك رووى تریشه‌وه‌ پيشنه‌كه‌وت. تەنانەت هەندێك شتى پيچەوانەى زېهنييه‌تى سەرۆكیش دمرکه‌وت. سەرۆك کاتیك به‌گۆڤرەى ئەو زېهنييه‌ته‌ (PKK) ی ئاواکرد، خواستى بە‌ته‌واوى به‌گۆڤرەى ئەو زېهنييه‌ته‌ ملتانیتى ئەو پارتییه‌ ئاوا بکات و پراکتیکه‌کەى پيشبخت. لەم روودوه‌ هەرچەندە هەندێك هەنگاویش هاویشتران، بە‌لام له‌هەندێك هەنگاویشدا هەم هە‌له‌ و چه‌وتى دمرکه‌وت و هەمیش هەنگاوى کەم و نیه‌وچل هاویشتران. لەوانه‌یه‌ ئەمه‌ تا هە‌لمه‌تى (۷) ی ئاب زێده‌ مه‌ترسى دروست نه‌کردبێت، بە‌لام دواى ئەوه‌ى سەرۆك ئاپۆ هەنگاوى دووه‌مى به‌ پارتیبوونى له‌چارچێوه‌ى هە‌لمه‌تى (۷) ی ئابى (۱۹۸۴) ی هاویشت، ئەوا خواستى له‌میانەى ئەو هە‌لمه‌ته‌دا ئەو هەنگاوانەى نه‌هاویشتران بیه‌اویشتریت، یان نیه‌وچلن ته‌واویان بکات، یان به‌هە‌له‌ هاویشتران راستیان بکاته‌وه‌، بۆ ئەوه‌ى پارتیبوونیکی به‌هێز و تۆکمه‌ پيشبکه‌وێت.

ئیدی یه‌کێك له‌نامانجه‌کانى هە‌لمه‌تى (۷) ی ئابیش ئەمه‌بوو. ئەمه‌ له‌میژووى (PKK) و پرۆسه‌ى به‌پارتیبووندا پێى ده‌گوتریت هە‌لمه‌تى دووه‌مى به‌پارتیبوون، هە‌لمه‌تى یه‌کەم به‌دامه‌زراندنى (PKK) هاویشتر، هە‌لمه‌تى دووه‌میش به‌هە‌لمه‌تى (۷) ی ئابى (۱۹۸۴) دا هاویشتر. تا هە‌لمه‌تى (۷) ی ئاب - واته‌ هە‌لمه‌تى دووه‌مى پارتیبوون - له‌ پارتیبووندا هەندێك هە‌له‌ و کەموکۆرێ هە‌بوون، بە‌لام زێده‌ کیش و گرتە‌کان مه‌زن نه‌بوون. به‌مه‌ش خواستى ئەو کیش و گرتە‌نە‌ى له‌ئاراش دان چارمه‌سەرییان بکات. بە‌لام دواى ئەم هە‌لمه‌ته‌ ئەو کیشانه‌ى ده‌بایه‌ چارمه‌سەر ببوونایه‌ چارمه‌سەر نه‌بوون، به‌لکو مه‌زن و قوولتریش بوونه‌وه‌. له‌پارتیبووندا ئەو چه‌مکه‌ هە‌له‌ و به‌کەموکۆرپیانە‌ زیاتر ته‌شه‌نه‌یان سه‌ند.

ئیدی لی‌ره‌دا چه‌ته‌گه‌ریتى ته‌شه‌نه‌ى کرد، ئەو چه‌ته‌گه‌ریتىیه‌ زه‌رمه‌رى له‌پارتى و گه‌ریلا و گه‌ل دا، دووژمنیش زۆر سوودى له‌مه‌ بێنى. ئەمه‌ى له‌دزى تەفکەر به‌کاره‌ینا و نه‌یه‌نشت تەفکەر به‌نامانجه‌کانى خۆى بکات. سەرۆك خواستى که‌وا چه‌مک و

پراکتیکی چته گهریټی نه هیلیټ، بۇ نه وهی ته فکر به ته وای له سر زیه نییه ته و راسته ری خوی به رهو پی شه و بجیت. نهو زیه نییه تهی چته گهریټی پی شه خست، دزی پارتی و گهریلا و گهل ته خریباتی ده کرد، به ممش نهو زه مینه یی نا واده کرد که دووژمن لییه وه سوو دمه ند دبوو. نه ممش نه میده هیشت ته فکر بگاته نامانجه کانی خوی، خواستی نه مه نه هیلیټ و له م پی ناو شه دا زور هه ولید و کاری کرد.

چته گهریټی بوجی هی نه به هیز بوو و توانی نهو هه موو ته خریباته بکات؟ هؤکاریک له هؤکاره کانی نه مه، نهو کادیرانه ی کۆمیتیه ی ناو مند ی بوون که دبو وایه رۆلی خو یان بگپراییه، به ته وای رۆلی خو یان نه بیی. واتا له گهل زیه نییه تهی سرۆک ئاپویدا به ته وای نه بوونه یه ک، نه رکی نه م زیه نییه تهی له پراکتیکی به ته وای پیکنه هیئا، ئیدی لی ره دا هه فالیتی لاواز (نیوه چل) ده رکه ویت. نه گهر سرۆک ده لیټ: "هه فالیتی لاواز" له بهر نه م هوییه واده لیټ. واتا هه فالیتییه ک که به ته وای نه رکی خوی پیکنه هیئا وه. هه فالیتی له گهل سرۆک ده کات و هه فالیتی له گهل نهو زیه نییه ته شه دا ده کات و له سر نهو به نه مایه ش ده ژیت و تی ده کو شیت. به لام نهو زیه نییه ته به ته وای له پراکتیکی پیکنه هی نیټ. بویه ناتوانیت چته گهریټی بیکاری گهر بکات. نهو کاره ی که سرۆک له دزی چته گهریټی پی شیخستوو، نهو شه ره ی له دزی چته گهریټی به رپای کردوو، ناتوانیت به ته وای شوینی خوی تی دا بگریټ و به ته وای له گهل نهو هه ول و رهنجه خوی ناکاته یه ک. بویه نهو کاره ی که وا سرۆک له دزی چته گهریټی ده یکرد، له وانیه له هه ندیک لایه نه وه ریگری لی کرد بیت و ته خریباته که ی که متر کرد بیت وه، به لام به ته وای نه ی توانی نهو زیه نییه تهی چته گهریټی له ناو پارتی و گهریلا ته وای بیکاری گهر بکات. ئیدی پیلانگیر ی له مه دا سوو دمه ند بوو، بویه ده لیټ: "هه فالیتی نیوه چل".

له لایه کی دیکه شه وه ناماژه به "دۆستی ساخته" ده کات، دۆسته ساخته کان بۇ نه وه ی پیلانگیر ی پیکیټ کاریان کرد، هه فالیتی (نیوه چل) یش به ته وای خاومنداریټی له نه رک و به ره برسیاریټی نه کرد و نه ی توانی نهو زه مینه یه نه هیلیټ که وا پیلانگیر یټی تی دا پی شه ده کویت و به ته وای سرۆکی کردۆته نامانجی خوی. بویه ده لیټ: "هه فالیتی

PKK میٹروپک له ناگر

نيوهجڻ" نیدی دہلیت: "پیلانگیرپتی لہسر ہمالیتی نیوہجڻ و دوستاہتی ساختہ
بیٹکھوت".

سەرۆك ئاپۇ بۇجى گووتى: "من له (PKK) وازدینم؟" چونكه نهو (PKK)یهى دمیخواست ناواى بکات بمتهواوى ناوانمبوو، لهم پیناوهدا ههموو هیز و توانای خووى خستهگەر، بۇخووى رۇژىك ژيانىكى شەخسى نهژیا، ژيانى خووى بمتهواوى بۇ نهوه تهرخانکرد كه نهو (PKK)یهى دمیخوازیت، نهو گهریلاپهتیهى دمیخوازیت، نهو خهباتهى دمیخوازیت پيشیبهخت، بۇ نهو مهبهسته ژیا، بۇیه ژيانى شەخسى لهخووى حهرام کرد، بهم تیکۆشانهى زۆر ههنگاوىشى پيشخست، بهلام نهو نامانجهى لهپيش خووى دانابوو بهتمهواوى پيكنههات. چونكه چهتهگهریتی نهپهيشت پيکبیت. چهتهگهریتی لهههنديك رووهو (PKK)ى له (PKK)پبوون دهرخست و چهمكى خویشى بهناوى (PKK)وه بلاوكردهوه. بهمهش گورزیكى كوشندهى له (PKK) وهشانده...

ئايامروڧ دمتوانىت ھەموو شتىك بخاتە ئىستوى چەتە گەرىتتە ھە؟

يېڭومان ئەمە روۋىكى مەسەلەكەيە... ھەلبەتتە دوۋژمنىش راستەوخۇ و ناراستەوخۇ ھەول و تەقەللای خۇى ھەيە. ومكوترىش ئەو گادىرەنە ھەن كە بەرپرسيارىتى خۇيان پېكنەھىناۋە. ھەريۇيە چەتەگەرېتى لەھەموو ئەمانە سوودمەند بوو و ئەو تەخريباتانەى ئەنجام دا. بۇيە نەپھېشت سەرۇك ئەو (PKK) و گەريلايەتى و خەباتەى دىخوازېت بىتەواۋى و لەھەموو روۋىكەۋە بالادىست بكات. سەرۇك زۇر ھەولى دا كەوا تەفكەر لەسەر بناخەى رەسەنى خۇى بەھىز بكات و بەرپۇەى ببات. بەلام ئەمە بىتەواۋەتى بەدىنەھات. تەنانەت لەھەندىك روۋموۋە بىپېچەۋانە كەۋتەۋە. چەندە بەشەو و رۇژ ھەول و رەنجى دا كە رېڭىرى لەچەتەگەرېتى بكات و ئەو شتانەى لەدمرەۋى (PKK)ن و زەرەر لە (PKK) دىمەن و ئەو شتانەى (PKK) لەراستىنەى (PKK) دوور دىخاتەۋە نەھىلېت، بىنى كەھىزى خۇى بەشى ئەمە ناكات. واتا لېرەدا بەتەنبا دىمېنىتتەۋە، بىنى بەمشىۋەيە چەندە كارېش بكات ناتوانېت بەنامانجەكانى

خوی بگات. چمنده خواستی نهو کادیرانهی په یووستی ته فکهرن له مه تیښگه و روئی خویان به ته وای بیین و له گهل همول و رمنجی سرؤك خوی بکاته پهك، بیینی چمنده له م پیناومدا کاردمکات، کادیرانی پابهندی ته فکهریش ناتوانن به ته وای له مه تیښگه و به ته وای خویان له گهل همولی سرؤك بکمنه پهك. بۆیهش همول و رمنجی سرؤك ومها دمینیته وه و یان نه نجام به دمست ناخات یان به نیوه چلی دمینیته وه، له همنلیك رووه وه نه نجام دمات و له همنلیك رووی تریشه وه نه نجام نادات، به مهش ناتوانیت ری لمپیش ته خریاته کان بگریت.

هله بته پیلانگیریش له جبهه جیگردن دایه، بیگومان له دؤخیکی ومهادا همولی سرؤك سنووردار دمینیته وه، نهو خمتی چته گهریته، (PKK) له (PKK) یبوون دوور دمخاته وه، (PKK) له (PKK) دا دمکاته گهمینه، له دؤخیکی ومهادا چته گهریته زیاتر به هیژ دمیت، چونکه پیلانگیري دمخوازیت ته فکهر و گهل لهو خمت و ریباره دمربخات. سرؤك نه م مترسییهی بیینی، بۆیه گووتی: "من له (PKK) نیستقاله دمکم" به مهش خواستی کادیرانی پابهند به (PKK) به مژنییت و نهو مترسییه له کادیران تیښگه منیت، بۆ نهو نهو کادیرانه خاومنداریتی له خمت و ریباری ته فکهر بکهن، بۆ نهو کادیر له وپهری هیژوه له دؤی پیلانگیریتی رابوستیت، تاكو نهو زمینه مهش نه هیلیت که پیلانگیریتی لییه وه سوودمهند ببیت، نهو زمینه په وشك بکات، چونکه بیینی ومکوتر سهرم پای همول و رمنجه کانی نه نجام به دمست ناخات، کادیر نا هه ژنییت و له گهل رمنجی سرؤك نابیتیهك. چونکه دمیزانی کادیران به سؤزداري پابهندن به سرؤكه وه، گهلیش پابهنده به سرؤكه وه، نه گهر سرؤك له دؤخیکی ومها پیلانگیرانه دا بلت: "من له (PKK) نیستقاله دمکم". نهوا هه ژانلیك له سهر گهل و کادیران دروست دمکات، له وانه په نهو کاته کادیران و گهل بتوانن له دؤی پیلانگیري رابوستن و له دؤی نهو زمینه په که پیلانگیران دموانن لییه وه سوودمهند بن، رابوستن. به مشیوه مهش نهو کاته دموانیت نه نجام گیر ببیت. له بهر نهو بوو سرؤك ومهای گووت. واتا نهك دمخواست له (PKK) نیستقاله بکات و لیی دمربچیت، چونکه رمنجیکی مهزنی له نیو نه م پارتیه دا همیه و سرؤك همرؤا رمنج ناداته لایه که وه، نه خاسمه رمنجیکی ومها مهزنیش، نومیلیکی ومها مهزن به لاوه نانیت.

PKK میژوویك له ناگر

ئەو بەتەواۋى بۇ ئەۋەى جىددىيەتى رەۋشەكە بەتىگەياندىن بىدات، ئەۋەى گووت. بېگومان ئەمە واتايەكى سىياسى و ئايدىۋۇلۇزى خۇى ھەبوو...

لەساتى قۇناخى پىلانگىرپىيەكەدا، رېك كاتېك كە سەرۇك دەستگىركا (PKK) لەنىۋ شەشەمىن كۆنگرەى خۇى دابوو. پېش كۆنگرەش ئەو پەيام و رېنمايپانەى سەرۇك ئاپۇ لەرىگەى بەشداربوونى لەبەرنامەكانى تەلەفزىۋنەۋە پان بەشىۋازى دېكە دەيدا ھەموۋى زىاتر لەخالىكدا چىر دەبوۋەۋە كە" پېۋىستە (PKK) خۇى بگۇرپىت" ئىدى بە (PKK) يەكى بەمچۆرە كار و سەرگەۋتن نابىت، بەلام رېك لەدۇخىكى ۋەھادا لە (۱۵)ى شوباتى (۱۹۹۹)دا سەرۇك ئاپۇ دەستگىر دەكەن و تەسلىمى توركىاى دەكەنەۋە. بەمەش پىلانگىرپى نېۋدەۋلەتى دەگاتە خالىكى ئەنجامگىر. لەو قۇناخەدا شەشەمىن كۆنگرە سازدەدرپت. لەدۇخىكى ۋەھادا؛ كۆنگرە چۇن بەرپۇۋە دەچىت و بەردەۋام دەكات و چۇن بەنەنجام دەكات؟ كەشۋەۋەى نېۋ كۆنگرە چۇن بوو؟

سەرۇك ئاپۇ نەك لە شەشەمىن كۆنگرەدا، بەلكو لەبەنەرەتدا لە پېنچەمىن كۆنگرەۋە، پىرۇسەى گۇرپانكارى خستە بەردەم تەفكەر، بەلام ئەو گۇرپانكارىيەى سەرۇك خستبوۋىە پېش پېنچەمىن كۆنگرەۋە، كۆنگرە بەتەۋاۋى لىى تېنەگەشىت و جىيەجىى نەكرىد، ھەندىك گۇرپانكارى كەمى ئەنجام دا. چۈنكە تەفكەر ئەو كاتە بۇ گۇرپانكارى نامادە نەبوو، سەرۇك ئەو گۇرپانكارىيەى خستە بەردەم پېنچەمىن كۆنگرەۋە بۇ ئەۋەى گۇرپانكارى لەتەفكەردا ئەنجام بىدات، شەشەمىن كۆنگرە بىنى كە كەمىكى پېكەتوۋە، خواستى لەو كۆنگرەيەدا ئەنجامى بىدات و تەۋاۋى بكات. بۇيە زىاتر قورساىى خستە

گۆرپانکاری، بۆ ئەوەی گۆرپانکاری ئەنجام بدرێت. ئەک لەبەر ئەوەی پیلانگیرێ و دۆخی پیلانگیرێتی هەبوو و خواستی گۆرپانکاری بکات تاكو پیلانگیرپیهکە بووچەل بکاتەوه. هەلبەتە سەرۆک هەر لەپێنجەمین کۆنگرەدا لەسالی (١٩٩٥)دا ئەو مەترسییانەی بینیبوو، هەر لەو کاتەوه و لەهەلومەرجی ئەو کاتەدا گۆرپانکاری بەپێویست زانیبوو، چونکە زانی کە تەفکەر بەوجۆرە ناتوانیێت بەئامانج بگات. هەلبەتە تادەهات مەترسییەکانیش مەزنیتر دەبوون، هەم لەدەروە مەترسییەکان مەزن دەبوون، هەمیش ئەو زەمینەپەیی کەوا پیلانگیرپان لەناووه سوودی لێ دەبین، لەئارادایە. ئەو چەمکانە چەتەگەرپێتی تەخریباتی دەکرد، هەم ناھیلیت تەفکەر لەسەر بناخە خۆی بگاتە ئامانجەکانی، هەمیش لەدەروە سوود لەو دۆخە و مردەگرن کە چەتەگەرپێتی لەناووه دروستی کردبوو، دەخوازن ئەو زەمینەپەش بەھێزتر بکەن بۆ ئەوەی زیاتر بێنە سەر تەفکەر. سەرۆک ئەو کاتە بینیبوو، ئیدی خواستی بە پێنجەمین کۆنگرە رێگری لێبکات، هەرچەندە لە پێنجەمین کۆنگرەدا هەندێک هەنگاوی گۆرپانکاری ھاویشتران، بەلام ئەو هەنگاوه تیری ئەمەیی نەدەکرد، ئەمەش رێی لەبەردەم پیلانگیرپێ و چەتەگەریش نەگرت. بۆیە هەم پیلانگیرپێتی پەرمیسەند، هەمیش چەتەگەرپێتی تەخریباتی مەزنیتری کرد. بۆیە سەرۆک هەم گووتی: "من لە (PKK) نیستقالە دەدەم"، و هەمیش گووتی: "پێویستە (PKK) لە شەشەمین کۆنگرەدا گۆرپانکاری بکات، بەمشێوەیە نابێت."

هەلبەتە شەشەمین کۆنگرە لەدۆخی پیلانگیرپێتیدا ئەنجام دەدرا، سەرۆک نەیدەخواست هەروا پەکسەر کۆنگرە سازبدرێت و کۆتایی پێبێت، بەلکو دەخواست بەردەوام بکات و کۆبوونەوهکانی بەردەوامی پێبدرێت، بۆ ئەوەی بەشداربووانی کۆنگرە و تەواوی تەفکەر چاودێری ئەو رەوشە جێدیە بکەن کە لەئارادا بوو، تاكو بتوانیێت بەگۆڕەیی ئەمە هەنگاو بەھاوێژن. ئەگەر بکری رێگری لە پیلانگیرپیهکە بکری، ئەگەر پیلانگیرپیهکە ئەنجامیش درا ئەوا تەفکەر بەگۆڕەیی ئەوە بپار وەرگیرێت و زەبری بەرنەکەوێت، بۆیە سەرۆک دەخواست کۆبوونەوهکانی کۆنگرە بەردەوام بپێت، هەر تەنیا مەسەلەی گۆرپانکاری نەبوو، بەلکو هەم هەنگاوی گۆرپانکاری هەبوو، هەمیش پیلانگیرپیهکی بەرچاوا لەئارادا بوو، پێویستە تەفکەر رووبەرپووی پیلانگیرپێتی ببیتەوه، ئەگەر بکری

بهاويزيت و تهنانت خواستی بالادستيتي خویشی لهناو پارتیدا دروست بکات. همرچنده نههميان بۇ نهچووهر و ريگيرى ليکرا، چونکه بهتخواوى خوى ريکخسته نهکردبوو، نهوان دميانخواست لهکونگردها همنگاوى خۇ ريکخسته کردن بهاويزن و خويان بههيز بکهن، پاشانيش بالادستى خويان لهسهر پارتى دروست بکهن و پارتى بخرنه ژيرکيفى خويانهوه. بهلام رنى لهپيش گيرا. شهمه مين کونگره بهمشيوهميه سازدرا.

لهلايهکهوه؛ نهو گروهى چتهگهرپتي سهرنج (ترکيز)ى کونگره پهرشوبلاو دمکردموه، بۇ نهوى کونگره نمتوانيت لهسهر رۇژمى خوى راومسته بکات و بهرپوه بچيت. لهلايهكى ديهکشمهوه؛ "کانى پلاماز" ههبوو، نهو زانيارى ههلهى به کونگره دا، که گوايه "سهرۇک لهژير ممترسيدا نيه، سهرۇک لهشوينى ساخلام دايه" چونکه نهو له نهوروپا هاتبوو و زانيارى به کونگره راگهياند و کونگرش بهو زانياريانه باومړى کرد، کاتيک که سهرۇکيش له کينيا دستگيرکرا کونگره هيشتا تهواو نهبيوو، کهچى نهويش دميگوت: "سهرۇک له يۇنانستانه" بۇيه نيمه واماندزمانى سهرۇک له يۇنانستانه، کاتيک که گووتيان: "له کينيا دستگيرکراوه و تهسليمى تورکيايان کردوتهوه" نيمه ههموو لهشوينى خواماندا وشک بووين، ناشکرايوو که نهو زانياريانهى داويمتى ههلهبووه، نهو کاته ههنديک لهههفالانيش گووتيان: "نهوه نيمه ههلههتاندوه" و تهنانت خواستيان بيکوژن، لهوانهيه زۇر کهس ئاگادارى نهوه نهبيت، بهلام نيمه نهمانهيت نهوه رووبات، نيمه ريمان لهوه گرت. نهو کاتهش نيمه به نهومان گووت: "تۇ گووت له يۇنانستانه، کهچى له کينيا دمرچوو، نهوه چۇن بوو؟" دميگوت: "که من هاتم له يۇنانستان بوو، من قسم لهگهليدا کرد، سهرۇک لهوى بوو و مهسهلهکه چارهر بيوو، ههلبهته لهبر نهوه من هاتم بۇ ئيره، وادياره لهدواى من دمرپانخستوه و بۇ کينيپان ناردوه، نهو کاته رموشىكى ودها لهنارادا نهبوو، دواى من نهوه روويداوه، من هيچ زانياريهکم لهسهر نهو شتانه نيه". ئيدى مهسهلهکهى ودها روونکردموه. نيمهش گوتمان: "لهوانهيه واپيت" واتا نهو نيمه وا تيگهپشتبووين که بهمنقهست ناخهلهتيتيت، بهلگو لهوانهيه نهو چووبيته يۇنانستان و چاوبيکتهوتنى لهگهليدا نهنجام داپيت و چاوبيکتهوتنهکه باش دمرپازبووه و سهرۇکيش چوته يۇنانستان.

چونكه گووتى: "سەرۆك هات و گه‌يشته پۇنانستان و ئىستا له پۇنانستانه، ئىدى له‌وئش دهمىنيت‌هوه، هه‌ننېك كه‌سيش به‌ئىنيان داوه". گووتمان له‌وانه‌يه نه‌ويان هه‌لخه‌لمتاند بېت، به‌لام پاشان ئاشكرايوو كه‌ نه‌و زانيارى هه‌له‌ى به‌ ئيمه‌ و كۆنگره‌ داوه، به‌هنقه‌ستيش نه‌وه‌ى كردووه، بۆ نه‌وه‌ى كۆنگره‌ زېده‌ گه‌فتوگۆى له‌سمر نه‌كات و ته‌دبىر و مره‌گيردرېت و كۆنگره‌ش واتېبكات كه‌ زېده‌ مه‌ترسى له‌ئارادا نييه‌. هه‌له‌به‌ته‌ وه‌هايشى لېهات. بۆيه‌ كۆنگره‌ به‌ته‌واوى له‌ره‌وشه‌كه‌ تېنه‌گه‌يشتبوو، له‌و له‌مىستۆكه‌ى نه‌نجام دمدا تېنه‌گه‌يشت. بۆيه‌ش نه‌و برپاره‌ى پېويستبوو و مره‌گيرابايه‌ و نه‌و ته‌دبيرانه‌ى كه‌ پېويستبوو بىرپايه‌ نه‌يتوانى و مره‌بگرېت. كاتيكيش كه‌ بيلانگيرى جيبه‌جيكرا و سەرۆك ده‌ستگيركرا و ته‌سليمى توركياشيان كردووه، ئىدى له‌وى ئيمه‌ كۆتاييمان به‌ كۆنگره‌ هېنا و په‌كسەر هه‌لېزاردى بېرپۆمه‌برايه‌تيمان هېنايه‌ پېشه‌وه، تاكو ئيمه‌ به‌رپۆمه‌برايه‌تياه‌ك هه‌لېزېرين و په‌كسەر بكه‌وينه‌ نېو پراكتيك و جموجۆله‌وه، بۆ نه‌وه‌ى بتوانين چالاكى عه‌سكه‌رى به‌هيز بكه‌ين. ئيمه‌ برپارمان له‌سمر نه‌وه‌ و مره‌گرت، به‌مشپۆمه‌ كۆنگره‌ كۆتايى پېهات.

بېگومان دواى كۆنگره‌ هه‌ننېك كېشه‌ى ديكه‌ش دمركه‌وته‌رپوو، زېده‌تريش كېشه‌ى ژن بوو. بۆچى نه‌و كېشه‌يه‌ دمركه‌وته‌رپوو؟ چونكه‌ برپاريكى كۆنگره‌ په‌سندكرا كه‌؛ پېويسته‌ ژن پارتىيه‌كى خۆى دروست بكات. نه‌مه‌ش هه‌نگاوېكى زۆر به‌هيز بوو له‌ئاستى رېكخستنېى ژندا، نه‌مه‌ داخوازي سەرۆك و داخوازي كۆنگره‌ش بوو، نه‌و برپاره‌ و مره‌گرا، پېويستبوو دواى كۆنگره‌ش ژنان كۆنگره‌ى خۆيان سازېدن و خۆ بكه‌نه‌ پارتىيه‌ك و وه‌ك پارتىيه‌ك خۆيان رابگه‌يه‌نن. بېگومان كۆنگره‌شيان سازدا و برپارى پارتىيوونيشيان دا. بېگومان تا نه‌و كاته‌ سەرۆك راوه‌سته‌ى له‌سمر مه‌سه‌له‌ى ژن و ته‌ه‌گه‌رى ژن و په‌رورمه‌ى ژن دمكرد، له‌به‌ر نه‌وه‌ى سەرۆك له‌سمر نه‌و كاره‌ راوه‌سته‌ى دمكرد، گۆميه‌ته‌ى ناوه‌ندى زېده‌ راوه‌سته‌ى له‌سمر ته‌ه‌گه‌رى ژن نه‌دمكرد. وانا نه‌و نه‌ركه‌ى به‌نه‌ركى خۆى نه‌دمزانى، ده‌يگووت: "سەرۆك نه‌و نه‌ركه‌ به‌رپۆه‌ ده‌بات، با نه‌و به‌رپۆه‌ى ببات، نه‌گه‌ر ئيمه‌ش بخوازين نه‌و نه‌ركه‌ پېك بېنين نه‌وا له‌وانه‌يه‌ ئيمه‌ بۆ سەرۆك و بۆ ژنيش كېشه‌ و گرته‌ دروست بكه‌ين". گۆميه‌ته‌ى ناوه‌ندى نه‌په‌ده‌خواست له‌سمر نه‌و نه‌ركه‌ راوه‌سته‌ بكات و نه‌و نه‌ركه‌ى به‌ سەرۆك سپاردبوو. تا نه‌و كاته‌ى

سەرۆك بە دىلگىرا ژن تەنيا سەرۆكى بە موخاتەب دىبىنى و ئەوۋى لەھەموو روويكەوھ
 ھاوکارى ژنى دىمىرد سەرۆك بوو، ئەوۋى ھىز و وزە بەژن دەدات سەرۆك بوو. بەلام
 كاتىك كە سەرۆك دەستگىر كرا، ئىدى كۆمىتەى ناوھندى ناچاربوو لەسەر ھەموو كار و
 خەباتى ژنىش رابووستىت، ئەو ئەركەى سەرۆك بۆ ژن جىبەجىي دىمىرد، ئىدى
 پىويستبوو كۆمىتەى ناوھندى جىبەجىي بىكات. بىگومان كۆمىتەى ناوھندى ئەو كاتە
 لەساىكۆلۇزىيائى ژن تىنەگەمىشت، واتا ژن لە چ ساىكۆلۇزىيائەكدا دەژىت، لەمەدا كەوتە نىو
 خەتاوھ. خەتايەكە چى بوو؟ پىويستبوو كۆمىتەى ناوھندى لەو تىگەپىشتابە كە تاكو
 ئىستا لەسەر خەباتى ژن راووستەى نەكردووھ و بۆ ژن ھىز و وزمەكى پىنەداوھ،
 ھەمووى سەرۆك ئەنجامى داوھ، كاتىك كە سەرۆك دەستگىر كرا، ژن لەنىو
 ساىكۆلۇزىيائەكى بەمجۆردا دەژىا وەك بلىت: "تاكو ئىستا ئەو كۆمىتەى ناوھندىيە
 لەسەر ئىمە و خەباتى ئىمە راووستەى نەدەكرد، كەچى بە دەستگىر كەردنى سەرۆك
 لەسەر ئىمە راووستە دەكات، لەوانەيە كۆمىتەى ناوھندى بخوازىت ئىمە بخاتە ژىر
 ركىفى خۆيەوھ". ئىدى ئىمە بەتەواوى لەم ساىكۆلۇزىيائە تىنگەپىشتىن. لەمەدا
 كۆمىتەى ناوھندى كەوتە نىو ھەلەوھ. بىگومان يەكسەر دواى دەستگىر كەردنى سەرۆك،
 كۆمىتەى ناوھندى خواستى ئەو ئەركەى كەوا سەرۆك بۆ ژن بەرپۆھى دىمىرد، پىكى
 بىنىت، بەلام ژن كاردانەوۋى نىشان دا، لە كاردانەوۋەكەشدا ماڤدار بوو؛ كاردانەوۋەكى
 وەھى نىشان دا: "تاكو ئىستا بۆچى لەسەر ئىمە راووستەى نەدەكرد، بۆچى ئىستا
 راووستەمان لەسەر دەكات؟". چونكە سەرۆك لە ژندا ئىرادەيەكى ئافراندا بوو، ژن لەوھ
 دەترسا كە كۆمىتەى ناوھندى ئەو ئىرادە ئازادە بخاتە ژىر ركىفى خۆيەوھ. بۆيە
 كاردانەوۋى نىشان دا. ئىدى كۆمىتەى ناوھندىيە لەو تىنەگەمىشت و بە پىداگىرىيەوھ
 خواستى ژن بخاتە سەر راستەرى تەڤگەرەوھ، چونكە پىلانگىرى لەنارادايە و دەخوازىت
 رىكخستىن پارچە پارچە بىكات و پەرشوبلاوۋى پىبىكات، ژنىش باش لەدۆخى پىلاگىرىپىتى
 تىنەگەمىشتبوو، تەڤگەر چۆن بتوانىت لەبەرامبەر پىلانگىرىيەكە رابووستىت؟ ژن
 مەترسىيەكانى سەر تەڤگەرى نەبىنىبوو، تەنيا ئىرادەى خۆى بەبىنەما وەردەگرت، واتا
 لەھەموو روويكەوھ لەگەل تەڤگەردا خۆى نەدەكردە يەك، ئەمەش مەترسى لەگەل
 خۆيدا دەھىنا، بۆيە كۆمىتەى ناوھندى دىخواست رىگىرى لەو مەترسىيە بىكات، بۆيە

دمیخواست ژن له هه موو روویکه وه له گهډ تەفگمر رابوستیت. ژنیش تازه ههنگاوی پارتیبووونی هاویشتبوو، دمیخواست ههډنیک به خویه وه خهریک بییت، نه مهش له دۆخی پیلانگپریتیدا مهترسی دروست دمکرد و کهمیک دوورکهوتنه وهی دمهینایه ناراه، کۆمیتهی ناوهډیپیش دمیخواست ری له مه بگریت، ئیدی نهو نزیکبوونه وانه کیشه و گرهنی نایه وه. هه مه له بهرپوه بهرایه تی ژن هه له هه بوو، هه مه له کۆمیتهی ناوهډیپیدا هه له هه بوو، هه له ی کۆمیتهی ناوهډیپیدا هه له ی هه بوو که له سایکۆلۆژیای ژن تینه دمهگهشت، هه له که ی ژنیش له وه دابوو؛ پیلانگپر ی و ئامانجی پیلانگپریتی چیه لئی تینه گهشت، رۆلی خۆی له دۆخیکی وه هادا چیه تینه گهشت. بۆیه هه له یسته که ی کهمیک جیاوازی پيشخست، به ناوی ئیراده ی نازاده وه.

نهو گروپه ی چهته گهریتی خواستی نهو کیشه مهش بۆ خۆی به کاربهیډیت، تا کو بیتوانیت له نیوان تەفگمر و ژندا پارچه بوونیک دروست بکات. بۆ نه مه مهستهش هه ول و تهقه لای زۆری دا، به نهیډی هه فالانی کچی وروژاند، له ناو نه وانیشتا ههډنیک هه بوون له گه لیاډا له نیو پمپوهډیپیدا بوون، هه فالانی ژنیان له دزی تەفگمر دهوروژاند، خواستیان به ته وای پچرانیک دروست بکهډ، نه مهش لهو دۆخه دا کیشه مه کی مه زنی دروستکرد، بۆ نه وهی ئیبه نهو کیشه مه چارمه سر بکهډ ئیبه چووینه سه ر کیشه که و له مهشدا ههډنیک که موکوری دهرکهوت. له ناکاډا نه گمر به گوپره ی داخوازی تەفگمر و تەفگمری ژنیش نه بووبیت، به لام نهو کیشه مه کهمیک چارمه سر بوو، وانا هه له یستی تەفگمر و ژن بووه به ک هه له یست...

به دهستگیرکردنی سه رۆک ئاپۆ ئیدی ته وای خهباتی دیپلۆماسی نه مه تەفگمره مروف دهخاته نیو بیرکردنه وه و راماډه وه، نهو پمپوهډیپیه دیپلۆماسیپانه ی تا نهو کاته بهرپوه چوو بوون چۆن بووه و له سه ر چ بنه مایه ک بهرپوه چوو تاراډمه ک نهو خهباته دیپلۆماسیپه ی نه نجام درابوو کهوته ژیر پرسیاره وه. که واته مروف

دەتوانىت بلىت جۇر و شىۋازمەكانى پەيوەندىيە دىپلۇماسىيەكانىش يەككەك لەو ھۇكارانەى ئەنجامگىر بوونى پىلانگىرپىيە كە بوو...؟

ئەمە ھۇكارىكى سەرەكى نىيە، بەلام ھەلبەتە لە كار و خەباتى دىپلۇماسىدا ئەو بەدىار كەوت كەوا دىپلۇماسىيەكى تۆكەمە بەرپۆە نەبراوہ. وەكوترىش ھەندىك لەوانەى كەوا كارى دىپلۇماسىيان دەرەد كەوتبوونە خزمەتى دەولتەكانەوہ، ھەمىش ئەو دەولتەتانەى پىلانگىرپىيەكە بەرپۆە دەبەن. بۆيە ئەو زانىارىيانەى بەئىمەيان دەدا بەدىاركەوت كەوا ھەندىك لەو زانىارىيانە راست نىن. بىگومان لەبەنەرتەدا دواى ئەوہى پىلانگىرپىيەكە ئەنجامگىر بوو، ئەو كاتە وەك كۆمىتەى ناومندى تەفكەر ئىمە لەو مەسەلەيە تىگەپىشتىن، ھەلبەتە تەفكەر چووسەر ئەو مەسەلەيە و خواستى حىساب و لىپرسىنەوش لەگەل ھەندىكىاندا بكات، بۆيە ئەوانە ھەلاتن، ئەوانەى كە زىاتەر تاوانبارن، كە بەئەنقەست پارتىيان ھەلخەلەتاندووہ، ئەوانە سىخوړپىيان كەردبوو، ئەوانەى ھەلاتن... بۇ نموونە؛ ھەندىكىش لەوانە سىخوړپىتيان نەكەردبوو، بەلام لەنزىكبوونەوہى ئەو دەولتەتانە تىنەگەپىشتبوون، بۆيەش ھەلخەلەتتېنرابوون، ئەوانەش بەمچۆرە خزمەتى پىلانگىرپىتيان كەردبوو.

بۆنمونە؛ "عاكف ھەسەن" يەك ھەبوو لەكارى دىپلۇماسىدا، ئاشكرا بوۇ كەوا پەيوەندى لەگەل دەرەگەى ئىستىخباراتى ھەپەنس و دەرەگەى ئىستىخباراتى ئەمەرىكى (CIA) يەوہ ھەبووہ و كەوتۆتە خزمەتى ئەوانەوہ. "ئەمىن" يەك ھەبوو لە ئەلمانىا، دەرەكەوت كەوا كەوتۆتە خزمەتى دەرەگەى ئىستىخباراتى ئەلمانىيەوہ. "ماھىر" يەك ھەبوو لە روسىا، دەرەكەوت كەوا ھەم كەوتۆتە خزمەتى دەرەگەى ئىستىخباراتى روسىيەوہ، ھەم خزمەتى ماھىاى روسىاوہ. واتا ئەو دەرەگەى ئىستىخباراتىيە ئەوانەيان بەكارھىناوہ بۇ ئەوہى لەرېگەى ئەوانىشەوہ پىلانگىرپىتى بەرپۆە ببەن. واتا كەسانى بەمچۆرە بەتەواوى كەوتبوونە خزمەتى دەرەگەى ئىستىخباراتىيەكانەوہ.

ھەندىك ھەفالىش ھەبوون، ئەوانە نەكەوتبوونە خزمەتى دەرەگەى ئىستىخباراتىيەكانەوہ، بەراستىش نىازى ئەوان پاك و دروستبووہ و بۇ تەفكەر كاريان كەردوہ و دىپلۇماسىيان

کردوو، بەلام ناستی تیگمیشتنی ئەوان بەشی ئەوەی نەکردبوو کە تیگمەن ئەو پەيوەندیانەى پێشدهکەون پەيوەندیەکی چۆن؟ بەنیازپاکی خۆیان کەوتبوونە خزمەتی پیلانگیرپتییهوه.

بۆنموونه؛ ئەوانە زۆر زانیاریان بە سەرۆک دابوو. سەرۆکیش لەبەر ئەوەی ئەوانە هەفالن و بەوان باوەر دەگات و بەگۆڕەى ئەمەش هەلسوگەوت دەگات، پاشان سەرۆک دەبینیت کە ئەو زانیاریانەى بەویان داوە راست نین، هەلبەتە ئیدی لە سوریا دەرکەوتوو و پیلانگیرپتی لە جێبەجێ بوون دایە و رێگری لێکردنی زەحمەتە. واتا تاكو سەرۆک لە سوریا دەرئەچوو بوو سەرۆکیش تەواو هەستی پێنەکردبوو، هەلبەتە کۆمیتەى ناوەندىیش هەستی پێنەکرد بوو، سەرۆک دواى ئەوەى لە سوریا دەرکەوت، ئینجا پێى زانى، کۆمیتەى ناوەندىیش دواى ئەوەى سەرۆک دەستگیرکرا، دواى ئەوەى پەيوەندى سەرۆک لە زیندانەوه ئەگەل تەفگەر دروستبوو و ئەو زانیاری و هەلسەنگاندانەى پێشبخست ئەو کاتە کۆمیتەى ناوەندىیش تیگمەشت کە کارى دیپلۆماسى چۆن بەرپۆه چوو؟! واتا دیپلۆماسییەکی راست بەرپۆه نەبراوه، بەناوى دیپلۆماسییەوه ئەو کارەى بەرپۆه چوو، بەشێکی کەوتۆتە خزمەتى تەفگەرەوه و بەشێکیشى کەوتۆتە خزمەتى پیلانگیرپتییهوه، ئەمە روون بوووه.

واتا کارى دیپلۆماسى لە پێکھێنانى پیلانگیرپیدا زینە رۆلێکی نییه، بەلام ئەگەر کەمیش بێت رۆلێکی بێنیوه. مرۆف دەتوانیت ئەمە بەناسانى بلێت. بۆیە ئەو کارە دیپلۆماسییەى تا ئەو کاتە بەرپۆه چوو، ئێمە موداخەلەمان کرد و خواستمان راستى بکەینەوه، ئیدی لەمەدا ئەوانەى کەوا بەئەنقەست سیخوڕپیان کردوو هەلاتن، ئەوانەى دیکەش بێنیان کە بەنەزانییهوه کەوتوونەتە خزمەتى پیلانگیرپتییهکەوه لەواندا هەستى خۆتوانبار بێنین پێشکەوت، هەلبەتە لەهەندێکی دیکەشیاندا شکستیش روویدا، ئێمە خواستمان کە سەرلەنوێ کارى دیپلۆماسى لەسەر بنەمایەکی نوێ پێشبخەین.

بەدەستگیرکردنى سەرۆک ئاپۆ رهوشى بەرپۆهههرايهتى و تەفگەر و کادیران و هەلوێستى گەل چۆن بوو؟ هەروەها ئەو مەیلانەى دواى

نډو دمسټگر كړدنه دمركه وټنه ږوو چيېوون؟ نډو نډه گرانډى نډو
كاتډ تډفگمر شي مانډى دمركد چيېوو؟

بېگومان كډسېك باومړى نډدمركد كډ به پيلانگېرپيډى نېودمولډتى سهرؤك ئاېو
دمسټگر بركړت و تډسليم به تورگيا بركړتډوډ. كاتېك كډ نډو پيلانگېرپيډى به وچؤره
پېكهاټ كارپگهريپيډى گهورډى لډسمر هډموو كډسېك كړد، نډو كارپگهريپيډى لډسمر
گډل دروستېوو، نډوډ بوو، داخوا تډفگمر به ردمولام دډبېت يان نا؟ دوودلپيډى به مچؤره
لډهډنډېك لډخه لگدا دروستېوو، لډزؤريډى خه لگدا لډدؤى پيلانگېرپيډى راوستان و
خاومندارپټيان لډ سهرؤك و تډفگمر كړد. دمولام بلېم لډهډموو به شهكانى كوردستان
و لډدمرډوډى ولات گډل لډدؤى پيلانگېرپيډى رابووډ سهرپېيان، زؤر سهره لډدان و چالاكى
نډنجام دران، تډنانمټ لډرؤؤه لاتى كوردستاندا نزيكډى پډنجا كډس لډخه لگ شهيد
بوون، سهره لډدانپكى مډزن به رپابوو. كډسېكېش وډها باومړى نډدمركد كډ به
دمسټگر كړدنى سهرؤك گډل به مشيوميډى رابېيتډى سهرپېيان. تډنانمټ نډو كاتډ "مادلين
ئولبرايت"ى ومزيرى دمرډوډى نډمريكا گوټى: "ئيمډ وډها مډزمنده مان نډدمركد...!!"
به گوږډى نډوان نډگمر سهرؤك دمسټگر بركړت نډوا نډيدى ئيرادډى گډل و ئيرادډى
تډفگمر دمشكېت و به ناسانى نډنجامگر دډبن، مډزمنده مډى وډهايان هډوو، كاتېك كډ
لډته واوى كوردستان گډل رابووډ سهرپېيان. نډوانيش شؤك بوون، بؤپډ دميگووت: "ئيمډ
مډزمنده مان نډدمركد نډنجامى بهو شيوميډى دمركه وپټډ ږوو". لډهډموو شوپنېك گډل
هډموو شټيكى خسته به رچاو و رابوونډ سهرپېيان. وانا لډناسټيكى زؤر به رزدا گډل
خاومندارپټى لډ سهرؤك و تډفگمر كړد، خاومندارپټى لډخؤى كړد. لډناو گډلدا زؤر
كډسى ولاتپارپز بؤ سهرؤك خؤيان سووتاند، هډم به رلډوډى دمسټگرپيش بركړت،
هډميش دواى نډوډى دمسټگر كرا، به دميان كډس خؤيان سووتاند.

مرؤؤ نډگمر لډميژوو بړوانپټ، دډبنيټ كډ؛ نډم هډموو سهرؤكډ دمركه وټوون،
چمنډين پټفمبهر دمركه وټوون، كډسانپك كډوا لډزانستدا هډنگاوى مډزنيان هاوېشتووډ
دمركه وټوون، هېچ كاتېك بؤ يډكېك لډوانډ كډسېك خؤى نډسووتاند، لډرووداوى

دەستگیرکردنی سەرۆكدا تاكو ئیستا نزیکەی (۸۵) کەس خۆیان سووتاندوو. ئەمە شتێکە ھەرگیز رووی نەداوە، شتێکە لەمیژوودا هیچ رووینەداوە.

بۆچی ئەو ھەموو کەسە خۆیان سووتاند...؟ بەمە ھەم پابەندبوونی خۆیان بۆ سەرۆك نیشان دا، ھەم پیلانگیرپیان لەخۆیاندا سووتاند و تواندیانەو، ھەمیش پەيامێکی بەھیزیان بە پیلانگیران دا؛ " ئەگەر دان بەئێمەدا نەنێن و دان بەئیرادەی ئێمەدا نەنێن و بەمشێوەیە بێنە سەر ئێمە و پیلانگیرێتی لەسەر ئێمە بەردەوام بکەن، چۆن ئێمە خۆمان دەسووتێنین ئەوا ئیوش دەسووتێنین " ئەو پەيامەیان بە پیلانگیران دا. لەقوناخی پیلانگیرپەیکەدا، چ بەرلەووی سەرۆك دەستگیر بکری و چ لەدوای دەستگیرکردنەکەش زۆر کەسی ولاتباریز خۆیان کردە تۆپێك ئاگر، ئەو چالاکییە ئێوان گوزارشت لەمە دەکات، خەلکی ئێمە گووتیان: " ئێووی پیلانگیر و هیچ کەسیکی تریش ناتوانی ت خۆرمان تارێک بکەن " چونکە سەرۆکیان بۆخۆیان وەك "خۆر" دەبینی و بۆ خۆیان بەسەرچاوەی رووناکیان دەبینی، بۆ خۆیان وەك سەرچاوەی ھیزیان دەبینی. پیلانگیران دمیانخواست سەرچاوەی رووناکی، ھیز و وزە، زانایبوون و ھوشیاری، باوەڕی و مۆڕالی ئەو گەلە لەناو ببەن. بۆیە گەل لەدەورووبەری سەرۆك بوو پەرژینیکی ئاگر، خواستی بەمجۆرە خۆی بپارێزی، خاوەنداریتی کردن لە سەرۆك خاوەنداریتی کردن بوو لەخۆی، بۆیە گەل ھێندە خۆی کردە تۆپێك ئاگر، ھێندە خۆی دەسووتاند، ھێندە لەھەموو شوێنیك رابوو سەرپێیان.

لەمیژووی گەلی کورددا، دەتوانم بڵێم: " ئەمە ھەنگاو و قەلەمبازیکی نوێ بوو، کولتوویریکی نوێ بوو، ئەخلاقیکی نوێ بوو، ئیدی ئەووی کە سەرۆك بەسالان لەناو کۆمەلگای کورددا چاندبووی بەمشێوەیە بەرھەم و ئەنجامی خۆی دەدا. بێگومان لەناو گەلدا لەشتیکی دیکەشدا دوودلی ھەبوو، واتا سەرۆك دەستگیر کرا، ئایا تەفگەر لەسەر بێیان دەمینیتەو یان نا؟ دوودلییەکی وەھایان ھەبوو، چونکە گەل ھەموو شتیکی خۆی خستبوو ناو ئەو تەفگەرەو، چارەنووسی خۆی بەم تەفگەرەو پەيوەست کردبوو، پیلانگیرپەیکە نیودمەلەتی مەزن لەدژی ئەم تەفگەرە بەرپۆوە دەچوو، ئیجساسی گەل بەھیز بوو و ئەو تێدەگەشت کەوا یاری بەچارەنووسی ئەو دەکری، دەخوازن ھەموو رەنجی ئەو گەلە بێرەو و بەرخۆدانێ ئەو گەلە داوەرکێنەو.

دهخوازن جاريكى ديكه دل و ميشكى نهوان سربكه، و رمشى بكن. ئيدى بويه دووډلييهك لهئارادا بوو، داخوا لهډزى نهو پيلانگيرپيه كه سرؤكيش تييدا ديل كهوتووه، تمفگهر ههلوڤست چى دمبيت، دهمينيتهوه و بهرخودان دهكات يان نامينيتهوه و تسليم دمبيت؟ ئايا نهگهر بخوازيټ بمينيتهوه دهتوانيت يان ناتوانيت؟ هيڙى خوى بهشى نهمه دهكات؟ دلهر اوگنييهكى ودها ههبوو، ئيدى نهو رابوونهى گهل، بؤ نهوه بوو تاكو هيڙ و وزه به تمفگهر بدات، تاكو تمفگهر بتوانيت لهډزى پيلانگيرپيهكه رابوستيت، كه باومرې، موزال و پشتگيرى گهل بيبينيت و بتوانيت لهډزى پيلانگيرپيهكه رابوستيت. بويه نهو رابوونه رابوونيكى ميژرووى بوو.

ههروها دواى ديلكردى سرؤك لهكوردستاندا گهليك گهنج و لاو تمفلى تمفگهر بوون، نههمش بووه وهلاميك بؤ پيلانگيران. واتا لاوان بيبنيان كه پيلانگيرپيتى دهخوازيټ نيرادهى تمفگهر و گهل بشكيټيت، بيبنيان لهډزى نههمش تمفگهر و گهل لهبهرخودان دايه، لاوان خاومنداريټيان له تمفگهر و گهل كرد. بويه تمفليبوونيكى مهزن هاته ئاراو، بهسهدان لاو تمفلى بوون، ئيدى نهو تمفليبوونه بووه وهلاميك بؤ پيلانگيرى، لاوان بهم تمفليبوونهى خويان لهبهرامبه ر پيلانگيرپيتيدا نهياهنيشت پيلانگيرپيتى سهربكهويت و بهنامانجهكانى خوى بگات، تمفلى تمفگهر و گهريلا دمبوون، گهريلايان بههيټر كرد، پيلانگيرپيتيان كرده هوى شكندنى خودى پيلانگيرپيهكه، كرديانه هؤكارى مهزنكردى تمفگهر و هيڙمكاني گهريلا، تاكو بهرخودان مهزن بكن، لاوان بهمشيويه ههلوستميان لهبهرامبه ر پيلانگيرپيتى كرد. هه ر لهباشوورى خورئاواى كوردستاندا، يهكسهر دواى پيلانگيرپيهكه نزيكه ههزار گهنج تمفلى ريزهكاني تمفگهر و گهريلا بوون، نههمش وهلاميكى بههيڙ بوو، چؤن له رؤژههلاتى كوردستاندا كه كهسيك مهزندهى نهدمكرد، گهل رابووه سهرپيان و نزيكه پهنجا شههيدي دا و سهرههلدانيكى بههيڙى پيشخست. لهباشوورى خورئاواشدا نزيكه ههزار گهنج تمفلى ريزهكاني گهريلا بوون، بهتمفليبوونى خويان وهلاميكى دژههرانهى پيلانگيرپيتيان دايهوه. نهو تمفليبوونهى لاوان لهډزى پيلانگيران بهرخودانيك بوو، وهلاميك بوو. لهبهشهكاني ديكه كوردستانيشدا تمفليبوون ههبوو، بهلام بهقورساى لهو بهشهدا تمفليبوون پيشكهوت، بؤچى؟ چونكه سرؤك سائهى سال له سوريا مابووهوه،

چووبووه نيو گهلهكهمان له باشووری خورناوای كوردستان و لهناو گهله خهباتی كړدبوو، بهسهدان كهسی ولاتپارېز لهنزيكهوه سهرؤكيان ناسيبوو، خهبات و رهنج و كهسیتی نهويان ناسيبوو و بهمهش خوی ناسيبوو، بویه بهمشيوميه خاونداریتی له رهنجی سهرؤك كړد، چونكه لهريگهی سهرؤكهوه باشووری خورناوای كوردستان رابووه سهرېتيان، كاتيك كه سهرؤك به پيلانگيرپيهك دهستگيركرا، باشووری رورناوای كوردستانیش بهتفليبوونی خوی خاونداریتی لهسهرؤك كړد و بهوپهړی هيزهوه لهدزی پيلانگيرپیتی راوستا.

بيگومان لهناو دؤستهكانی تهفگهريشدا دوودلييهك ههبوو؛ ئايا تهفگهر لهبهرامبهر پيلانگيرپیتی خوی دپاريزيت يان نا؟ بهردموام دهكات يان نا؟ لهنيو زوربهشياندا دوودلييهكي ومها روويدا.

دهستگيركردنی سهرؤك كاريگهري لهسهر تهفگهريش كړد، به كادير و شهرفانيشهوه، ههنديكيان دميانگووت: " ئیدی سهرؤك دهستگير كراوه، پيلانگيرپيهكي نيودهولتی مهزن لهسهر ئيمه بهرپوه دهجيت... ئیدی ههموو شتيك كؤتاييهات، ئيمه ناتوانين لهدزی پيلانگيرپي رابومستين و ههنگاو بهاوپژين، ئیدی پيلانگيرپي ئيمه ههموو كړدؤته ئامانج و دهخوازن ههموومان تهسفيه بكهن و بمانكوژن، پيوسته ئيمه ههر چؤنئيك بيت گيانی خؤمان رزگار بكهين". چهمكنی بمجؤره لهلای ههنديك لهكاديران و شهرفاناندا ههبوو. زياتريش گروپي چته نهو چهمكنی پهرمېددها، دهبيینی كه بهدهستگير كردنی سهرؤك ئاپؤ ههموو كهسيك شؤك بووه، دهيوخواست سوود لهو دؤخه ومريگريت، بباموهری و بی مؤرالی تهشهنه پېيدات، بؤ نهوهی پهرشوبلاوی لهنيو تهفگهردا پيشبخات. كاری نهوانه بهتهواوی نهومبووه كه چؤن مؤرال و باومهری له كاديران و شهرفاناندا بشكينن و وابكهن كه دهستبهرداري تهفگهر ببن، دميانخواست ومها شلؤزانيك بخهنه نيو تهفگهرموه، بخهنه نيو كاديران و شهرفانانهوه. بيگومان تهفگهر لهدزی نهمه راوستا و نهپهيتت نهوانه زنده تهخريبات دروست بكهن.

لهلايهكي ديكهوه؛ لهنيو كاديران و شهرفاناندا دوودلييهك ههبوو، وهك چؤن لهناو گهل و دؤستاندا دوودلييهك ههبوو؛ داخوا تهفگهر دمتوانيت خوی بپاريزيت؟ بهردموام بكات يان نا؟ واتا لهنيوان تهفگهر و پيلانگيرپيتيدا مابوونهوه، داخوا تهفگهر سهردهكهويت

یان پیلانگێڕپیتی سەردەمکەوێت؟ ئەمەش بۆ باوەڕێ ه بۆ مۆراییەکی لەکادیراندا دروستکردبوو، تا ماومێهەکی دوور و درێژیش نەیتوانی خۆی لەژێر ئەو کاریگەرێیە رزگار بکردایە. تەفگەر لەدژی ئەمەش راوێستا و هەولیدا گە بۆ ئەوەی ئەو کاریگەرێیە بشکێنێت و باومپی و مۆرāl و رۆحی ئەوان بەهێز بکات. ئیدی بەخەباتی بپوچان ئەو کاریگەرێیەش سەپایەو، لەکادیراندا باومپی و مۆرāl بەهێز گرایەو.

لەناو بەشیکی تەفگەریشدا پیلانگێڕپیهکە بوو هۆی ئەوەی لەدژی پیلانگێڕپیهکە بەهێزتر رابووستێت و بەپپووستی دەبینی گە تەفگەر بەهەموو هێز و توانایەکییەو لەدژی پیلانگێڕی رابووستێت. مادام پیلانگێڕپیهکە دەخوازێت ئیمە تەسفیە بکات، پپووستە ئیمەش ئەو بەکەینە هۆی بەرخۆدانێکی بەهێز و تۆکمە. چونکە ئیمە ئەو لە سەرۆک ئاپۆ تیگەیشتبووین؛ پپووستە خودی پیلانگێڕپیهکە بکاتە ھاکتەری پووجەل کردنەو هۆی پیلانگێڕی و تەفگەر بەهێز بکات. هەر خیانهتێک پپووستە ببیتە ھاکتەری ئەوەی خیانتە بئێ بکەیت و تەفگەر بەهێزتر بکەیت. ئیمە ئەوەمان لە سەرۆک ئاپۆ وەرگرتوو و لێی فێر ببووین و تیگەیشتبووین. شۆڕشگێڕپیتی ئەم تەفگەرە بەتەواوی لەسەر ئەو بنەمایە بوو، چونکە کاتی خۆی هەفال "حەقی قەرار"یش بە پیلانگێڕپیهک شەهید گرا، سەرۆک ئاپۆ ئەو پیلانگێڕپیهی وەرگەراندە ھاوێشتنی پینگاڤ (هەنگاو)یکی میژووپی مەزن گە پارتیبووونی تەفگەر بوو.

بۆیە پپووستبوو پیلانگێڕی نیودەولەتیش ببوایە هۆی ئەوەی ئیمە پیلانگێڕپیهکە پووجەل بکەینەو و تەفگەر بەهێز بکەین و لەئامانجی خۆی دوور نەکەوێتەو و لەسەر بناخەیی خۆی بەرپۆه بجێت. نزیکبوونەو هۆی هەندێک لەکادیرانیشت لەسەر ئەو بنەمایە بوو. ئیدی بە دەستگیرکردنی سەرۆک تەفگەر و گەل گێشەیهکی بەمجۆرە ژیا. چونکە تەفگەریش مەزەندەیی ئەوەی نەدەکرد گە بەمشپۆمێ پیلانگێڕپیهکی وەها ئەنجام بدرێت و سەرۆک دەستگیر بکری. هەم تەفگەر و هەمیش گەل بەبۆ نامادەکاریی رۆوبەرپووی ئەو پیلانگێڕپیه ببوونەو. گەچی سەرۆک بەرلەو دەپخواست تەفگەر و گەلیش بۆ رۆژیکی وەها نامادەبکات، هەرچەندە خواستی نامادەشیان بکات، تەفگەر و گەل زێدە باومپی نەدەکرد گە گەلەکۆمەیهکی وەها لەدۆخیکی وەها ئەنجام دەدرێت. بۆیە گەل و تەفگەریش کاتیکی ئەو پیلانگێڕپیه پیکهات بۆ نامادەکاری بوون،

له بهر نه وه شوکيکي مه زنيان دهربازکرد، به هوی نهو شوکه وه بۆ ماومیه کی دوور و دريژ نه ياند متواني دهربازی بکه. ئیدی ليرده پيلانگير پتييه که دمخواست نه نجامگر ببيت. کاتيک که پيلانگيران سهرۆکیان دستگیر کرد و له ئيمرالی زيندانيان کرد، پروپاگه ندميه کی زوريشيان کرد: " ئیدی تهواو، وهرن تهسلیم ببنه وه" نهو پروپاگه ندانه يان ده کرد. له لایه کی دیکه شه وه ئه مریکا، ئینگلته را و ئيسرائیل به ریی هه ندیک که نه له وه په ياميان بۆ ئيمه (به رپو مبه رايه تی ته فگهر) دمنارد، دميانگووت: " ئيوه پيوسته دستبه رداري له سهرۆک ئاپو بکه، ئیدی ئاپو تهواو، پيوسته ئيوه سهرۆکیکی نوو بۆختان دستنیشان بکه و نهو گوړانکاري يانه ئيمه دمخوازين نه نجامی بدن، نهو کاته شانسی زياتان بۆ دمي نيته وه، نه گهر ئيوه وه ها نه که نهو تا شه ش مانگی دیکه ئيمه ئيوه ته سفیه ده که ين..." به وانه دميانخواست ئيمه بترسين و ته سلیممان وهر بگرن، نامانجی نه وان له ناردنی نهو په يامانه نهو بوو، بۆ نه وهی ته فگهر و نهو جه ماومره ی له ژير کاري گهری ته فگهر دایه به تهواوی بخه نه خزمه تی خو يانه وه، نهو ته فگهره له ناو ببه، نهو کوردهی سهرۆک ئاپو ئافراندى له ناوی ببه، کوردیکی وه ها دروست بکه که شه و روژ له خزمه تی نه وانه د بيت. بۆ نه م به سته هه ول و ته فقه لايان ددها، چونکه دميانزانی به دستگیر کردنی سهرۆک هه ندیک دوودلی و ببياومرې و شوکبوون هه م له ناو گه ل و هه ميش له ناو کادي رانی ته فگهردا، له نارادايه، ئیدی چيبکه نه بۆ نه وهی نه مه بگه يه نه نه رادهی ته سفیه کردن و ته سلیم وهرگرتن؟ له م پينا وه دا کاريان ده کرد و نهو پروپاگه نده و په يام ناردنه شيان له جوارچيو ی نهو مه به سته دابوو، بۆ نه وهی ته فگهر نه توانيت روو به پرووی نهو پروپاگه ندانه ببيت وه و خو ی بپاري زیت و پووجه ئيان بکاته وه، خواستيان نهو توانسته ی له دست ته فگهر يشدا بوو نه هيلن، خواستيان دمرگای که نهالی راگه يانندن له سه ر ته فگهر دابخه ن. بۆ نه وهی يه کلايه نه پروپاگه ندهی خو يان پيشبخه ن، تا کو به ئاسانی نه نجام به دستبخه ن.

بيگومان ته فگهر هه ولیدا که بۆ نه وهی بتوانيت خو ی بپاري زیت و نهو شوکبوونه ی له نارادايه دهربازی بکات، نهو دوودلي يه که وا هه مه به لاوهی بنيت و پيلانگير پيه که بکاته ها کته رې پووجه ل کردنه وهی خودی پيلانگير پيه که. ته فگهر را وه سته ی له سه ر نه مه کرد. چونکه زور هيز و لایه ن دستيان دمخسته ناو ته فگهر مه وه، بۆ نه وهی يان

تەفکەر بەتەواوی بخەنە ژێر کاریگەری خۆیانەوه، ئەگەر ئەمەشیان پێنەکریت ئەوا پارچە پارچە بکەن و هەندیک لەو پارچانە بخەنە ژێر کاریگەری خۆیانەوه. لەم رووهوه هەندیک مواخەلە و هاویشیان کرد. ئەمە مەترسییەکی مەزنی بۆ تەفکەر دروست دەکرد، پێویستبوو تەفکەر هەم لەدژی ئەو موداخەلانە راوستابایە، بۆ ئەوەی بتوانێت یەکییتی خۆی بپارێزێت، هەمیش پێویستبوو لەدژی بیلانگیرپیەکە رابوستابایە و باومپی و مۆرالی لەناو خۆی و گەلدا بەهێز و تۆکمە بکردبایە، بۆ ئەوەی نەگەوێتە ژێر مەترسییەوه. بۆیە ئەو کاتە بەرپۆمبەراییەتی تەفکەر هەم بۆ دەرەوه و هەمیش بۆ ناوخۆی خۆی لەدژی ئەو چەمک و دەستیۆمردانانە دەخوایێت تەفکەر پارچە بکات و تەسفیە بکات راوستا، لەدژی دوودلی و بی باومپی راوستا، هەموو تەرکیزی بەرپۆمبەراییەتی لەسەر ئەو بوو کە؛ بتوانێت یەکییتی تەفکەر بپارێزێت و تەفکەر لەو چەمک و دەستیۆمردانانە تەسفیەگەران رزگار بکات و ناستی شەر بەرزتر بکاتەوه، تەفکەر لەسەر ئەمە راوستە دەکرد.

بیگومان چەمکی چەتەگەریتی و ئەوانەش کە نوێنەراییەتی ئەو چەمکیان دەکرد (د). سلیمان و زمکی بچووک و ئەوانە) خواستیان لەو دۆخەدا هەڵمەتیک دژ بە تەفکەر بکەن، لە شەشەمین کۆنگرەدا خواستیان ئەمە بەرپۆمبەراییەتی، بەلام نەیاننوانی، ئەمجارە خواستیان دوودلی و بیباومپی بەهێز بکەن و تەفکەر بەرمو تەسفیەبوون ببەن، تەفکەر بەسەریاندا چوو، بینیان کە ناتوانن شتیک بکەن، هەڵاتن. پاشان خواستیان لەدەرەوه و بەهاوکاری هەندیک هیژ و لایەن، جا چ دەولەت بن یان پارتی و ریکخراو بن، زمبڕیک لەتەفکەر بدم، بیگومان تەفکەر بەباومپیەوه لەدژی ئەمە راوستا و نەیاننوانی تەخریباتیکی مەزن بکەن. ئەوەی لەبەرپۆمبەراییەتی ئەو گروپە دەخستە جموجۆڵەوه "بۆتان" بوو، "بۆتان" هەتا کۆتایی بەشاراومیی ئەمە دەکرد، کاتییک کە بیانی ئەو گروپە ناتوانیێت زمبەر لەتەفکەر بدات، واتا ناتوانیێت تەفکەر بخاتە دەستی خۆیەوه، خۆی شاردمو. ئەو "د.سلیمان" و "زمکی بچووک"ی خستبووه جۆڵەوه، ئەوانەش شکستیان هێنا و هەڵاتن و چوونە لای (ی ن ک). خواستیان بەهاوکاری (ی ن ک) هەندیک هیژ بکەن و زمبەر لەتەفکەر بوەشیێن، لەم پێناوێشدا زۆر هەوڵیاندا دیسان بی ئەنجام مانەوه. تەنانەت دواي ئەمە "زمکی بچووک" گووتبووی: "بۆتانیش لەگەڵ نیە بوو،

بۇتان خۇي ئيمەي خسته جموجۇلوه، ئيمە هاتين (هەلاتين) كهچى ئەو نههات"، بېگومان "بۇتان" خۇي شاردبوووه، چونكه بينيان سهرنهكهوتوون، لهبهرنهوه خۇي شاردموه. ئەگهرنا ئەويش لهناو پيلانگيرپيهكه دابوو، ههميشه ئەوانه پيلانگيرپي نهنجام دهمدن تاكو پيلانگيرپيهكه سهرنهكهوتت خۇيان ناشكرا ناكهن.

بۇ نموونه؛ لهزور پيلانگيرپيدا، ئەوانه پيلانگيرپيهكه بهرپوه دهبهن ديار نين، بهلام پاشان خۇيان ناشكرا دهكهن. واتا كه پيلانگيرپيهكهيان سهركهوت خۇيان لهپشت بهردموه ناشكرا دهكهن، ههلبهته كه سهركهوتنيشيان بهدمستنههينا خۇيان ناشكرا ناكهن و خۇيان دشارنهوه، بۇ ئەوهي بتوانن بهشيوازيكي ديكه پيلانگيرپيتي خۇيان بهردموام بكهن، "بۇتان"يش ومهاى دهكرد. ئيدي بۇيه "زمكى بچووك" ئەو ناخافتنهى كردبوو، گووتبوي: "ئيمەي خسته جموجۇلوه ئيمە هاتين و دهبووايه خۇيشى هاتبايه كهچى نههات". بېگومان وايه، چونكه ئەو پيلانگيرپيهى "بۇتان" بهردى پيئهدا بيئهنجام مابوووه، بۇيه ئەو كاته ههلهههاتبوو و خۇي لهناو تهفكهردا شاردبوووه، بۇ ئەوهي بتوانيت سهرلهنوي پيلانگيرپيتي ديكه بهره پيئيدات، نهزموونيش لهو پيلانگيرپيهى ترى ومريگريت كههنهجامى داوه و تييدا سهرنهكهوتووه، تاكو بتوانيت سهرلهنوي پيلانگيرپيتيهكى ديكه نهنجام يدات. بۇيه ههلهههاتبوو.

دواى دهستگيركردنى سهرۆك؛ "فهراهد" و "بۇتان" رهوشكهيان بۇخۇيان بهدمرفهتيكى مهزن زانى؛ تا ئەو كاته لهدزى سهرۆك كاريان دهكرد، دووژمنايهتيان دهكرد، بهلام لهبهر ئەوهي سهرۆك بالادهست بوو نهياندهتوانى بهناشكرا ئەمه بكهن. كه سهرۆك دهستگيركرا ئەمهيان بۇخۇيان به ههليك زانى، پيلانگيرپيگانيش پهياميان دهنارد و دميانگووت: "ئابۇ كۇتاييهات، سهرۆكيكى نوئ بۇخوتان دهستنيشان بكهن" زور بهناشكرا خيتابى "فهراهد"يان دهكرد، كهوا بكهويته نيو جموجۇلوه و ئەوان پشتيوانى ليئدهكهن، كاتيک ئەو پهيامانهشيان ومريگرت، به دهستگيركردنى سهرۆكيش بۇشاپيهك دروست ببوو، ئەو ئالوزيبهش لهئارادا بوو، ئەو چهكهانه تهشهنهيان سهندبوو، ئەو دوودليانهى ههبوون، ئەو موداخهلانهى لهسهر تهفكهرد دهكران، بهمانه ههمووى خواستيان دمرفهت ومريگرن كه تهفكهرد بهخهنه دهستي خۇيانهوه، ئيدي كهوتنه نيو ههلبهى ئەمهوه.

کاتېک که سەرۆک دستگیر کړا من مه زمندهی نه ووم دمکرد که ئیمه بکه وینه نیو کیسه و گرفتې بهمجورموه. بۆچی؟ چونکه هیشتا له "زملی" نه و کاته سەرۆک به کردار له سمر تەفکەر بوو، تەفکەر به هیز بوو "فهرهاد" به هاوکاری همندیک پارتی و دولتمت له دزی سەرۆک راوستا و خواستی تەفکەر بخاته نیو دمستی خۆیه وه. نه و دی له هه لومهرجی نه و کاته دا نه و همنگاوی له دزی سەرۆک و تەفکەر هاویشتبیت، نه و مرؤف دزمانیت که و به دستگیر کردنی سەرۆک نه و همنگاوی له "زملی" هاویشتبوو دیسان دمیهاویشتبوه. هه لته به پهمایشیان دمنارد که "سەرۆکیکی نوئ بۆخوتان دستنیشان بکمن". له ناو نه و تەفکهرمشدا نه و دی زور خواستبیت تەفکەر بخاته دمستی خۆیه وه و خوی بکاته سەرۆکیکی کئ بوو؟ "فهرهاد" بوو. له دمرموی نه و که سی دیکه نه بوو. بۆیه "فهرهاد" که نه و پهماننه شی و مرگرت ته و او دکه ویتته جموجولته وه، بۆیه ئیمه مه زمندهی کی وهامان له سمر نه و هه بوو، به لام ئایا ئیمه دمتوانین ریی له به ردوم بگرین؟ بۆ دۆخی نه و کاته نه مه زحممت بوو، به لام ئایا دمتوانین نه مه دوابخهین؟ نه و دمکرا ببو وایه. چونکه "فهرهاد" و "بۆتان" و نه و ان هیشتا باش خویان ریکخسته نه کردبوو، پیداوستی نه و انیش به کات هه بوو، نه گهر ئیمه که میک توانست یان دمرهفت به و ان بدهین و واتیبگهن که: "له پېش ئیمه هېچ کۆسپ و ئاستهنگیک له نارادا نه ماوه، ئیمه دمتوانین به ناسانی خۆمان به ریکخستن بکهین" نه و نه و ان له ناو تەفکهردا دمی نه و وه و ههنگاو دهاویشزن و به لایه نی کهم له و کاته دا کیسه و گرفتې مه زن دروست ناکهن. نه مه بۆ ئیمهش گرنگ بوو. بۆ ئیمهش کات پئویستبوو. بۆ نه و ان تا کو بتوان خویان ریکبخه ن کات پئویستبوو، بۆ ئیمهش کات پئویستبوو، چونکه له و دۆخه دا نه گهر نه و انه کیسه و گرفتمان بۆ دمرنه خهن، تا کو بتوانین به هه موو توانست و هیزی خۆمانه وه له دزی دستبۆمردانه که (پیلانگیریه که) رابوستین، بۆ نه و دی بتوانین پووچه لی بکهینه وه و په کیستی تەفکەر به اریزین... بۆیه لی ردا من گه یشتمه نه نجامیک؛ نه گهر ریکه یان بۆ بکهینه وه، نه و "فهرهاد" ده لیت: "ریم بۆکرا و مته وه و هېچ ئاستهنگیکم له به ردومدا نییه، من دمتوانم به ناسانی خۆم ریکبخه م، دمتوانم تەفکەر بخه مه دمستی خۆمه وه" نه و کاته له ناو تەفکهردا دمی نه و ته وه و تەفکەر سوودی لیومردمگریت. نه و موداخه لانه ی له دمرموه له سمر تەفکەر دروست ده بن، تەفکەر

دمتوانیت گهمیان بکاتهوه و لاوازیان بکات و پهکیتی تمفګر بهاریزیت، "فهرهاد" ناتوانیت زیده مهترسی دروست بکات. چونکه "فهرهاد" ناوی زړابوو، بهپراکتیکی خوی له "زملی" بهرلهوه و دواى نهوه نهو شتانهى کردوویهتى لهناو تمفګردا ناوی زړابوو، تهنانهت کهمیک لهناو گهلشدا ناوی زړابوو، بویه "فهرهاد" نهیدمتوانی مهترسی دروست بکات، لهوانهیه ههنديک تهخربباتی بکردبایه، تمفګر دهیتوانی نهو تهخربباتانهى نههیلایه. بهم حیساباتنه من نزیکبوومهوه، نزیکبوونهوهیهکی بهمشوهمیه پیشخست. نههمه دههاته حیساباتی "فهرهاد"یش. چونکه بۇ نهو کات پیویستبوو تاګو بتوانیت خوی ریګخسته بکات. نهګر دواى دهستگیرکردنی سهرۆک بکهوتبایهته جموجولنهوه نهوا نهیدمتوانی نهنجامیش بهدمستبخت، بۇ نهوهى تمفګر بڅاته دهستی خویهوه پیویستبوو خوی ریګبخت. لهلایهکی دیکهشهوه باومړی و متمانیهګیش به کادیران بدات، که گوايه خاومنداریتی لهتمفګر دمکات و لهدزی پیلانګیریتی رادهمهستیت، تاګو بتوانیت بهناسانی کارپګهربیان لهسر بکات و بهناسانیش تمفګر بڅاته دهستی خویهوه. نیدی دواى پیلانګیریهکه کیشهیهکی بهمجۆرمهمن لهپیش بوو. "فهرهاد" نهیدمتوانی ببیته مهترسی، لهبنهړهتدا مهترسی سهرهکی "بۆتان" دروستی دمکرد. چونکه رهوشی "بۆتان" لهناو تمفګردا کهمیک دمزانرا و تیګههیشتن لهبارمیهوه ههبوو، بهلام لهناو گهلدا نهدمزانرا، کادیرانی تمفګرهیش بهتهواوی رهوشی "بۆتان"یان نهدمزانى. سالى (۱۹۸۸) سهرۆک رهخنهى زۆری کردبوو، لهکۆنگرهى جوارهمدانیمه رهخنهیمان کردبوو، له پینجهمین کۆنگرهشدا نیمه دیسان رهخنهیمان کردبوو، لهسالى (۱۹۹۷)دا سهرۆکایهتى بهتهواوی لهگهریلای دوورخستهوه، بهلام سهرهپای نههمش ههموو کادیران بهتهواوی رهوشی نهویان نهدمزانى، واتا شتی گشتیان دمزانى، نهو جموجولانهى لهدواى دهستگیرکردنی سهرۆک بهرپوهى دمبدر زیده کهمیک نهیدمزانى، نهخاسمه لهناو گهلدا هیچ نهدمزانرا، بویه نهوهى مهترسی دروستدمکرد، "بۆتان" و گروپهکهى نهوبوو. نهوانه (فهرهاد و بۆتان) لهدزی تمفګر ریګدکههون، چونکه خویان یهک گروپ نهبوون، بهلام موحتاجی یهکتریوون و یهکیکیان بى نهومیتریان نهیدمتوانی لهدزی تمفګر ههنگاو بهاویژیت. نیدی نهوانه ریګکهوتنیکی بهمجۆرمهمن لهگهل یهکتر کرد، بۇ نهوهى بتوانن لهدواى دهستگیرکردنی سهرۆک تمفګر

بخه نه دمستی خوځانه وه، له سه ر نهو بنه مايه كار يان كرد، تا له كو تا ييدا رهوشی نه و انیش
ناشكر ابوو، له دواى دمستگير كردنى سه ر و ك نهو كيشانه ی ته فگه ر ت ييدا ده ژيا نهو كيشانه
بوون.

پهراوږز مگان:

(۱) مه بهستی کاتی سازدانی نهو دیدارمیه.

(۲) مه بهستی کاتی سازدانی نهو دیدارمیه.

(۳) ریژمی (۱۰٪): نهو ریژمیه وهک ماددمیه کی یاساپیه له دستووری تورکیا که هر پارتیکی سیاسی دمیّت نهو ریژمیهی دهنګ به دست بینیت تا بتوانیت بکوهیته په رله مانه وه. نهو ماددمیه زیاتر له دزی پارتیه کوردییه کان دانراوه.

(۴) مه بهستی نهو هه لّمه تی دستگیر کردنانه یه که له کوتای سالی (۲۰۰۶) و سهرمتای سالی (۲۰۰۷) دا سهرمتا نه لمانیا و پاشان هه رنسا و به لژیکا له نهو روپا دژ به چالاګوانان و سیاسه تمه دارانی کورد لهو ولاتانه به ریوهی دمه بن، هه روه ها له به رامبه ر دوزګا و کۆمه له کوردییه کاننی نیو نهو ولاتانه دا هه لّمه تی پشکنین و چاوسو ور کردنه و میان په پیره و کوردوه.

(۵) ئیتحاد و تهرقییه کان: سهرمتا به ناوی ئیتحادی عوسمانی وهک ریخستنیکی نه یینی له دزی دمه لاتی عه بدولحه میدی دووهم له (۲۱) ی مایسی سالی (۱۸۸۹) له نه سته نبول دامه زرا. له (۱۸) ی تشرینی په کهم تا (۸) ی تشرینی دووهمی سالی (۱۹۰۸) په کهم کۆنگره ی ئیتحاد و تهرقی سازد مدریّت و وهک پارتییه ک خوی دمه ناسینیت. ئیتحاد و تهرقی خاوهن بیریکی تۆرانی شو فی نیستی بوون. نهو کاته دمو له تی نه لمانیا بۆ نه وهی پیگه ی خوی له ناو ئیمیراتۆری عوسمانی تۆکه متر بکات، هاوکاری پشتیوانییه کی زوری ئیتحادییه کاننی کرد، سهرکرده بالاکانی ئیتحاد و تهرقی " نه نومر پاشا، جه مال پاشا و ته لعت پاشا " بوون. ئیتحاد و تهرقی چیه کان رو لیکی سهره کیان له کۆمه لکوزییه کاننی دژ به نه رمه نییه کان و کورد مگان هه بوو. ئیستاش له سهر هه مان ریچکه ی ئیتحاد و تهرقی چیه کان دژ به گه لی کورد و گه لانی دیکه ی تورکیا سیاسه تی تۆرانی و شو فی نییه تی خویان به ریوه دمه بن، به وانه ده گووتریت ئیتحاد و تهرقی چیه نو پیه کان.

(۶) مه بهستی کاتی نه جامدانی نهو دیدارمیه.

(۷) مه بهستی کاتی نه جامدانی نهو دیدارمیه.

بهشی ههشتهه:
ژانی گۆرپانکاری... بهرهو
پارادیگمایهکی نوئ
(۲۰۰۳ - ۲۰۰۰)

ئيمرالى...

ئەو دوورگەيەى خۇرى

ليۈەهەلدى...!!

دەستپيكرنى قۇناخى دادگايى ئيمرالى و ئەو هەلۈيىستەى كەوا
سەرۈك ئاپۇ لەميانەى بەرگرينامەكەى يەكەميدا (مانيفىستۈى
چارەسەرى ديموكراتيانەى كىشەى كورد) لەدادگايى ئيمرالى
دەردەبرىت لەناو ئەو هەموو ھىرش و پىلانگىرى و موداخەلە و
كىشە و گرفتەنەدا ئەو كاتە تەفكەر چۇن لەو دادگايەى و لەو
هەلۈيىستەى سەرۈك ئاپۇ نواندى دەپروانى...؟

كاتىك كە دادگايى ئيمرالى دەستپيكر، سەرۈك لەوئى زىدە بەرگريەكى وەھاي لەخۇى
نەكر، هەلەبەتە دۇخىكى وەھاش نەبوو كە بەرگري لەخۇى بكات. لەزىر ھىرشىكى
تىرۈريستانەدا ئەو دادگايىكرنە ئەنجام درا، واتا لەرووى ئايدىۈلۈزى و سياسىيدا
لينجكردنىكيان پىشخست. بەم كەشۈەەوايەش خواستيان دۇخى بەرگري لەخۇكردن
نەھىلنەو، بۈيە دۇخىكى بەرگري لەخۇكردىيان بۇ سەرۈك نەھىشتەو كەوا بەرگري
لەخۇى بكات. سەرۈك لەو دۇخەدا نەيدەتوانى بەرگري لەخۇى بكات، خواستى

لەدادگایى ئیمیرالیدا رېگەى چارەسەرى بىداتە پېش دەولەتى تورکيا، ئەو لەیستۆکانەى ئەنجام دەدرېن تېیىگەمەنیت، ئەگەر تورکيا بەراستى دەخوازېت نەمەتە ئەو لەیستۆکانەو، ئەگەر دەخوازېت زەرەر نەبېنیت گووتى: "ئەمە رېگەکەمەتى" لەوئى رېى چارەسەرى خستەپېش تورکيا. ئەوئى سەرۆک لەوئى کردى ئەمە بوو. بۇیە لەو دادگایىدە بەرگرى لەخۆکردنى پېشنەخست، ئەگەر نیازىكى تورکيا ھەمە کە کێشەى کورد چارەسەر بکات، ئەگەر ناخوازېت لەنېو کێشەى مەزندا بژیت و نەمەتە لەیستۆكى پېلانگېرپەکەو. گووتى: "ئەوا ئەمەمە رېگەکەى" و ئەو رېگەمەى دەستنىشان کرد، ئەوئى لەو دادگایىدە کردى ئەمە بوو.

ئەگەر دۆخ و ھەلومەرجى بەرگرى لەخۆکردن ھەبووایە، بەو شېومە تیرۆر و "لینجکردن" یان بەرپۆە نەبەردبايە، سەرۆک ئەو بەرگرینامانەى پاشان بۆ دادگای مافى مەروئى ئەوروپای پېشیخست ئەوا لەو دادگایىدە پېشیدەخست. بەلام ئەو دەرفەتەیان پېنەدا. واتا خواستیان گوايە بەو دادگایى سەرۆک بەتەواوى و بەسیاسى بکۆژن. ھەلەبەتە بەر لەومش کەمپېنېكى ناوژراندنى بەھیزیان بەرپۆەبەرد، گوايە لەرووى حقوقیەو ئەمەش تەواو بکەن، ئەو دادگایى ئەنجامدرا دادگایى نەبوو، بەلکو ئەو لینج و تیرۆرى بەرپۆەیان بەرد خواستیان لەرووى حقوقیەو تەواوى بکەن، ئەو سېناریۆيەك بوو، سېناریۆيەكە نووسرا بوو، دەیانخواست ئەو سېناریۆيە جېئەجې بکەن. ئەوئى لەو دادگایىدە روویدا ئەمەبوو.

بېگومان ھەموو کەسێک مەزەندەى جیاوازی دەکرد؛ "ئیتەر یان وەك ھەمفالاڤ مەھمەد خەمىرى دوورموش و کەمال پەر و ئەوان لەرموشەكە نزىك دەبیتەو" یان "زۆر جیاوازتر نزىك دەبیتەو" بېگومان لەوئى نەدەمکرا ئەمە ببايە، سەرۆک نەیدەتوانى وەك ھەمفالاڤ "مەھمەد خەمىرى دوورموش و کەمال پەر" نزىك ببايەو. چونکە پېلانگېرپەكى زۆر مەزن ھەبوو، پېوېستبوو رېگىرى لېکەردبايە، ئەوئى پېلانگېرپان دەیانخواست لە ئیمیرالى پېیىگەن جېبوو؟ دەیانوېست سەرۆک تەسلىم بېیت، ئەگەر تەسلىمىش نەبیت بکەوئە نېو بەرخۆدانىكى وشك و قەباو، بەمشیومە دەتوانن کۆتایى بە سەرۆک بەنېن، واتا یان بە تەسلىمى بېکۆژن یاخود بەجەستەمى بېکۆژن. ھەلەبەتە ھەر دوو شېوازەكەش وەك یەك بوو. بېگومان سەرۆک لەو نامانجانەى

پيلانگېرپيهكه تيگهښت، بۇيه نههاته نهو لهيستؤكهوه. وانا لهو دادگاييهدا؛ نمركيكي چؤن پېك بېنيټ؟ مېژوو نمركيكي چؤن له سرؤك دهخوازيټ؟ بهرزهومندى گهلى كورد و تهمگهر چ لهسرؤك دهخوازيټ؟ بهرزهومندى گهلان چ دهخوازيټ، نهوهى دايه پيشخوى. لهبر نهوهى مزمندى هيچ كهسيك لهوى پېك نههات، بۇيه همر كهسيكيش شؤك بوون. سرؤك لهههنگاوى يهكهمداد لهدادگايى ئيمرالىدا بهمشيوهيه پيلانگېرپيهكهى پووجهل كردهوه. وانا نهوانه دميانخواست بهو دادگاييه ههم نامانجهكانى خويان بېيكن و ههميش گوايه بهرنگهى حقوقى جيپهجيى بكن. سرؤك نهكهوته نهو لهيستؤكهوه...

همر پهيوهست بهقوناخي ئيمرالييهوه؛ لهكاتى دهستگيرگرڼى تاكو ئيستاش تاكه رېگهى پهيوهمندى نيوان سرؤك ئاپؤ لهگهل گهل و تهمگهر بهگشتى تهنيا پاريزمران بووه. بهلام ومكو ديار دميټ لهريگهى پاريزمرانيشهوه همنديك لهيستؤك بهرپوه دمبردرا. بؤنموونه پاريزمر "نهحمهد زمكى ئوخچى ئوغلو" ههبوو، نهو پاريزمره چؤن بوو به پاريزمرى سرؤك ئاپؤ و دميخواست چ لهيستؤكيك نهجام بدات و بؤ چ نامانجيك نهجامى دمد؟ پيم وايه نهو كاته نهو تاكه كهسيك بوو كه بيووه پاريزمرى سرؤك ئاپؤ...

بيگومان لهدهستپيكد زؤر زهحمهتى ههبوو بؤ دروستكرڼى پهيوهمندى و تهماس لهنيوان سرؤك و تهمگهردا، بؤچى؟ چوتكه نهو كاته بهناوى پاريزمرپيتيهوه "نهحمهد زمكى ئوخچى ئوغلو" كهوته ناو مهسلهكهوه و نهياندهښت پاريزمرانى ديكه بكهونه مهسلهكهوه. نهو پاريزمرانهى دميانخواست بكهونه نيو مهسلهكهوه، پهسنديان نهدهكرڼ و دميانترسانلن و ههرشهيان ليدمكرڼ. "نهحمهد زمكى ئوخچى ئوغلو" پهيوهمندى خوى لهگهل دهولتى توركيادا ههبوو، بۇيه دميانخواست لهريگهى "نهحمهد

زېمې ئۇخچې ئۇغلو" وه بالادېستې خۇيان بېسەر دۇخېكه بېسېنن و دۇخېكه بېتېهواوې بېلای خۇياندا بېشكېننېهوه، بۇ نېهوى بېتوانن لېنېوان سېرۇك و تېفكېردا هېم بېچرانېنېك دروست بېكېن، هېمېش گړفت و ئالۇزېيېكېش بېنېنېهوه و ناكۇكېيېك دروست بېكېن. چونكې ئامانجې پېلانگېران جېبوو؟ بېيوىندى نېوان سېرۇك و گېل و تېفكېر بېچرېنن، بۇ نېهوى تېفكېر و گېل لېژېر كارېگېرى سېرۇك دېرېخېن و بېيخېنې خزىمېتى خۇيانېهوه، ئېدى هېر لېسېرمتاى قۇناخى ئېمرالىدا "ئېحمېد زېمې ئۇخچې ئۇغلو" كېوتې نېو مېسېلېكېهوه. "ئېحمېد زېمې ئۇخچې ئۇغلو" لېسېتۇكى ئېنجام دېدا، نېهوى سېرۇك لېلای نېو باسې دېكرد نېو نېيېدېخواسې بېگېمېنېتې تېفكېر، دېيخواسې شې بېيېچېهوانې نېمې بېگېمېنېتې تېفكېر، نېهوى تېفكېرېش بېيېچېهوانې بېگېمېنېتې سېرۇك. بېمېجۇرې ناكۇكى بېنېتېهوه و باوېرى و مېمانې نېهېلېت و لېدۇى يېكتر دېريانېبخات، لېسېتۇكى بېمېجۇرې دېكرد. لېلایېكى دېكېشېهوه؛ دېيخواسې سېرۇك بېرېسېنېت و رايېكېشېتې نېو بېرخۇدانېكى قېبېهوه، بېمېش لېناوېرېت. سېرۇك بېنې كې "ئېحمېد زېمې ئۇخچې ئۇغلو" لېسېتۇكى وېدا دېكات. بېشېرېش نېوى دېناسى، بۇيې لېسېتۇكېكې نېو بېسېرنېكېوت. ئېدى سېرۇك نېوى وېك پارېزېرى خۇى پېسند نېكرد، كې بېنې وېدا لېسېتۇك و بېلان دېگېرېت، هېدى هېدى نېهوى لېدمور دېرخسې و پارېزېرانى دېكې كېوتنې دېمورېه (ناو مېسېلېكېهوه). تا نېو كاتې پارېزېرانى دېكې كېوتنې دېمورېه، لې پېيوىندى نېوان نېمې و سېرۇكدا زۇر كېشې و زۇرى و زېمېمتې دېركېوت. "ئېحمېد زېمې ئۇخچې ئۇغلو" لېسېتۇكى پې خرابې ئېنجام دېدا، هېولى دېدا سېرۇك و تېفكېر بېيېنېتې دۇخې دۇايېتېكرنې يېكتر و سېرۇك بېخاتې نېو بېرخۇدانېكى قېبېهوه و بېرمو لېناوېرېدى بېات. لېبېر نېهوى سېرۇك پېشېر نېو كېسېى دېناسى و براى نېوى دېناسى، لېو لېسېتۇكانې كېوا نېو لېو پېلانگېرېيېدا دېكېرد، دېزانى و تېلېمېشېش، بۇيې رېگېى نېدا نېو لېسېتۇكانې بېسېر بېكېوت.

هر لهو قوناخه دا دوو ههنگاوی مهزن هاویشتران؛ په که مینیان کساندنه وهی هیژمکان بوو له باکوورمه بۆ سهر سنوور، دووهمینیشیان ناردنی دوو گروپ بوو، به ناوی گروپی ناشتی و نیازپاکی بۆ تورکیا. نهو دوو ههنگاوه چۆن و به چ نامانجیک هاویشتران؟ نهو کیشانهی له میانهی هاویشتنی نهو دوو ههنگاوه دا دهرکهوتن چیبوون؟ ههرومه ها هر دوو ههنگاو چ نهنجامیکی له گهڵ خۆیدا هیئا؟

هر کهس واتیند که هیشت گوايه: "دواي نهوهی سهرۆك هاته ئیمیرالی گۆرپانکاری له تهفگمدا نهنجام دا، نهو گۆرپانکاری بهیشت بهیترادهی خوی پېشینه خست، به ئكو دهلتهی تورکیا فشاری دروست کردوه و گوايه له ناکامی نهو فشارانه دا سهرۆك ئاپۆ نهو گۆرپانکاری بهیشت نهنجام داوه، نامانجیش لهو گۆرپانکاری بهیشت نهوه بووه که دهلتهی تورکیا بهیترگی سهرۆك ئاپۆ ههموو نهو دهستکهوتانهی (PKK) به دهستهی نهو تهسفیه بکات و ههموو شتیك له ناو ببات و تهفگم به تهواوی بخاته خزمهتی دهلتهوه" پرۆپاگهاندی بهمشوویهیان زۆر دهرکرد. نهه بوختانیکی زۆر مهزن بوو، نهوانی نهو پرۆپاگهاندیهیان دهرکرد دووژمنایهتی بهیشتیکی زۆر مهزنیان بۆ سهرۆك دهرکرد و دهیانخواست بهمشوویه تۆله له سهرۆك بکه نهوه. چونکه سهرۆك راستینهی نهوانی ناشکرا کردبوو و گهلی لهوان ئاگادار کردبووهوه، بۆیهش ئیفلاسیان کردبوو، تا نهو کاتهی راستینهی نهوان ناشکرا نهیبوو، به ناوی کورداپه تییموه بازرگانی بهیشتیکی مهزنیان دهرکرد و له سهر نهه دهزیان. به لām سهرۆك ئاپۆ راستینهی نهوانی دهرخستهروو و بهمهش ئیفلاسیان کرد، ئیدی نهیاندهتوانی چیت به ناوی کورداپه تییموه بازرگانی بکه. ئیدی کاتیك که سهرۆك دهستگیرکرا نهمهیان بۆخۆیان به ههلیك زانی و خواستیان تۆلهی خۆیان بهستی نهوه. بۆیه دهستیان بهو پرۆپاگهاندانه کرد، بۆ نهوهی ئالۆزی له سهر گهڵ دروستبکهن و سهری کادیرانیشت تیکهڵ و پیکهڵ بکه. بهمهش

نەك تۆلەي خۇيان دمكردمەو، تەنانت كەوتبوونە خزمەتی پیلانگېریمەو و داخواییمەکانی پیلانگېرېتیان پېك دمهینا، ئیدی بى وېژدانیمەکی مەزن، بوختان و دووژمناییمەکی مەزنیان دمکرد، مەگەر كەسېك بېوېژدان بېت، دلى خوى رض كرىبېت، ئەمەي بکردبايه. هەر كەسېكېش دىزانېت كە ئەمەي نەتەوايمەتی له كوردستاندا پېشخست، ئەمەي يەكېتی گەلی كورد، دل و رۇحېكى يەكگرتووانەي بۇ گەلی كورد نافراند، ئەمەي كوردېكى نوڤى خولقاند سەرۇك ئاپۇ بوو، ئەمەي رېزى بۇ گەلی كورد دروستكرد سەرۇك ئاپۇ بوو، ئەمەي كېشەي كوردى خستە ناومندى سياسەتی جيهانمەو سەرۇك ئاپۇ بوو، بەسەرۇك ئاپۇو كوردان رابوونە سەرپېيان و بوونە ئىرادمەيەکی مەزن، ئەمەي بۇ گەلی كورد بەدەستېهېناو مەگەر كەسېكى بېوېژدان بىتوانېت نكۆلى لېبكات، كەسېك كەوا خاومن وېژدان بېت، ناتوانېت هەروەها بووختان بكات و دووژمناییمەتی بكات.

سەرۇك ئاپۇ هەر له سالى (۱۹۸۲)و دىستى بە گۇرپانكارى لەنڤو تەفكەردا كرد. ئەمە هەر كەسېكېش دىزانېت كە ئەو گۇرپانگارىيانەي لەسالى (۱۹۸۲)و دىستېپېكرد بوو خواستى له پېنجهمین كۆنگەردا قوول و فراوانترى بكاتەو. ئەمانە هەمووی بەلگەدارن و بە دىكۆمېنت ماون و پارېزراون. تەفكەر هەندېك هەنگاوى بۇ گۇرپانكارى و خۆنۆپكردنەو هەوېشت، بەگۆپەرى داخوای سەرۇك هەنگاوى نەهاوېشت، له شەشەمین كۆنگەردا خواستى تەواوى بكات، پیلانگېریمەكە نەهېشت ئەمە پېكېت.

هەلبەتە پیلانگېرپان بېنیان كەوا سەرۇك ئاپۇ خەریكە نوپوونەومەيەکی مەزن له تەفكەردا ئەنجام دەت، پاككردنەومەيەك له تەفكەردا دېنیتەدى، ئەگەر ئەمە ئەنجام بىرېت، ئەوا پیلانگېرى سەرناكەوېت. سەرۇك هەم نوپوونەمەيەك له تەفكەردا ئەنجام دەد، هەمیش تەفكەرى دىخستە سەر راستەپى سیاسى و دیموکراتییمەو، ئەگەر تەفكەرىش بکەوېتە سەر ئەو رېگەيە ئەوا مسۆگەر پیلانگېرى پووچەل دىبیتەو. هەلبەتە بۇیه پیلانگېرپان ئەنجام دا، بۇ ئەمەي بىتوان رېگىرى لەمە بکەن. تاكو هەم رېى دیاوگ نەكرېتەو و كېشەكە نەكەوېتە سەرپى سیاسى و دیموکراتى و چارسەر نەبیت، چونكە لەگەل حېساباتى ئەوان يەكانگېر نابیتەو، هەمیش لەتەفكەردا ئەو

قوولېووننه و نوېووننه و سمرۆك كړوويېتى پېشنه كهوېت، بۇ نه وى تهفكر سهرنه كهوېت و نامانجى خۇى پېكنه هېنېت.

كاتېك كه سمرۆك دهستگير كرا گووتى: "نمو كارهى من له پېش خۇم دانابوو بمنيوه چلى مايه وه، همنديكيانم پېكهيناوه و همنديكيشم پېكنه هېناوه" نه مانېش هه مووى به لگه دارن. ئيدى نمو كارهى له نيوه دا ماوه ته وه، له ئيمرالى ته ووى كړد. نه وى له ئيمرالى كړدى نه ووبوو، نه ك پېشاوېه ك له ئيمرالى دهستپېكرد بېت و وهك بانگه شهى بۇ دمكه ن، گوايه به داخوازى دهولتى توركي دهستى پېكرد بېت. نه مه بووختان (نيفترا) و چه واشه كارپيه كى مهنه و به نه نه قهست نمو بووختان و چه واشه كارپيه مان كړد، هه موو نه مانه به به لگه وه هه ن. نه گهر مرؤف مېژووى (PKK) ليكولېنه وه بكات نمو ده توانېت نه مانه بېنېت.

سمرۆك ئاېو كاتېك له سالى (١٩٨٨) دا ناگرپه ستى راگه ياند، نمو كاته له ته له فزيؤندا ئاخفيبوو، چه ند رۆژنېك پېش ئيست(١) جارېكى دېكه به بؤنه ي راگه يانېنى پېنجه مين ناگرپه سته وه هه مان نمو ئاخافتنانه ي سالى (١٩٨٨) كړدېووى بېستمانه وه، كه چى له توركيادا زور كس و كه نالى راگه يانېنى گووتېوويان: "ئاېو له ئيمرالى يه وه قسه دمكات و كاسپته كه مېشى بۇ ته له فزيؤن دهنېردرېت و بلاوى دمكه نه وه، نه مه چؤن وا ده بېت؟" واتا وها تېگه مېشتن كه نمو ئاخافتنانه تازه كراوه، كه چى تازه نه كراون، به لكو له سالى (١٩٨٨) دا كراوه. نه مه چ به ديار دهخات؟ نه وه به ديار دهخات كه وا سمرۆك گؤرانكارى و نوېووننه وى له ئيمرالى يه وه دهستى پېنه كړدوه. كاتېك كه نمو شيواندن و چه واشه كارپيه انه دكران و له ناو ئېمه شدا هه نديك كهس نمو شيواندن و چه واشه كارپيه مان بۇخويان به مېنه ما وهرگرت، سمرۆك گووتى: "من فيكرى خۇم نه گؤپوه، به لكو له فيكرى مندا هه لاوېر كړدن و قوولېووننه وه هه يه" راستپيه كه مېشى هه ر وهايه، نمو كارهى كه له سالى (١٩٩٢) وه دهستپېكرد، له "ئيمرالى" ته ووى كړد، نه وى له ئيمرالى نه منجامى دا نه وويه. پېويسته نه م راستپيه وهاى لېتى تېبگه مين.

سمرۆك هه ر له سالى (١٩٩٦) دا بېرى له وه دمه كړدوه كه هېزمكانى گه رپلا بۇ باشوور بكشېنېته وه، بۇچى؟ چونكه نمو كاته "نه جهه دهن ئه ربه كان" له توركي سمرۆك وهيران بوو، هه نديك نامه ي بۇ ئېمه نارد، ئېمه ش وه لامى نمو نامانه مان داپه وه،

راستموخۇ نەبوون، ناراستموخۇ بوون، ئەو كاتە من ئەلای سەرۆك بووم، ئېمە
گفتوگۇمان كرد، ئاڤا "ئەربەكان" دىتوانىت ھەنگاو بەھاوڤزىت؟ تا چەند شىلگىر و
جىدىيە؟ ئاڤا بۇ ئەمەى ھەنگاو بەھاوڤزىت و جورئەتى پېئىدەين بۇ ئەمەى كىشەكە
بەمەوئە سەرپى چارەسەرپەمە و بۇ ئەمەى شەپ و پېكەدان و گىرەشپوئىنى
(پراواكسىون) روونەداتەمە، ئاڤا دىتوانىن ھىزەكانى گەريلا بۇ باشوور بېكىشىنەمە؟
چونكە لەسالى (۱۹۹۲) دا پراواكسىونىك ئەنجامەرا، پېڤازۇى ئاگرەستەكە شپوئندرا، بۇ
ئەمەى چارپكى دىكە ئەمە دووپات نەبىتەمە، ئاڤا دىتوانىن ھىزەكانەمان بۇ سەر سنوور
بېكىشىنەمە. چونكە ئېمە دەمانزانى ئەمەى لە تورگيا خوازپارى چارەسەرى نىن
بەھىزن و پراواكسىون دىكەن، لەوانەمە لەناو ئېمەشدا كەسانى وەك "شەمەين ساكەك"
پراواكسىون بېكەنەمە، بۇ ئەمەى رېگىرى لەمە بىرېت ئەو كاتە بىرمان لىي كرىمە و
گفتوگۇمان لەسەرى كرد. ئەو كاتە سەرۆك گووتى: "ئېمە دىتوانىن ھىزەكانەمان
بېكىشىنەمە" واتا ئەو بىر كرىنەمە ھەر لەو كاتەمە لەنارادا بوو، چونكە سەرۆك ئىدى
نەمەدەخواست شەپ پېشېكەمەت، چونكە ئەمەى بەشەپ چارەسەر بىرېابە نەمابوو، ئەو
شەى بەشەپ چارەسەر بىرېابە چارەسەر كرابوو، ئەمەى دىكە پېوېستېوو بەرېگەى
سىاسى و دىالوگ و دىموكراتىيانە چارەسەر بىرېت. بەلام تورگيا نەكەوتە سەر ئەو
رېگاپەمە. كاتىك كە سەرۆك لە ئېمرالى گووتى: "با شەپ رابووستىت و با ھىزەكانەمان بۇ
باشوور بېكىشىنەمە" ئەو بېرەرى لە ئېمرالى پەمە نەدابوو، بەلكو ھەر لەسالى (۱۹۹۶) وە
گفتوگۇ و تاوتوئى دىكە. كاتىك كە پىلانگىرېش بەمشپەمە پېكەت، سەرۆك باش
لەنامانجەكانى پىلانگىرېش كەش ئېگەپشتېوو؛ كە دىمخوازن شەپكى مەزن لەنىوان
(PKK) و تورگيا بەرېابەكەن، چونكە ئەمە مەترسىدار بوو، پېوېستېوو پىلانگىرېشەكە
پوچەن بىرېتەمە، ئىدى مادام ئەوان دىمخوازن شەپ و كۆمەلگوزىيەكى مەزن
پېشېخەن، ئەوا پېوېستە ئەمە پوچەن بىرېتەمە، رېگى كە ئەمە جىيە؟ ئەگەر شەپ
راوستاند و ھىزەكانى بۇ باشوور كشانەمە ئەوا ھەول و داخوازى ئەوان پوچەن
دەبىتەمە و بەمشپەمە رېگىرى لە سەرگەوتنى پىلانگىرېشەكە دىكەت. بۇيە سەرۆك
نەمەى پېشېخەست. لەبەر ئەمەش تەڤگەر ئەمەى پەسنەكرد. ئىدى بەمە رى لەپىش
ئەگەر روودانى كۆمەلگوزىيەك بەسەر كورداندا گرت، رى لەبەردەم تەخرىبات گرت،

بۇ ئەمەلىي پىلانگېرپىيەگە پوۋجەل بېرىتەو و ئەگەر بېرىت دۇخەكە بەرمو چارەسەرى بېچىت، چۈنكى سەرۆك لە ئىمرالىش رىي چارەسەرى خستە بەردەم توركيانو، گووتى: "ئەمەلىي رىي چارەسەرى" لەسەر ئەمەلىيەت بۇ ئەمەلىيەت بىتوانىت توركياش رابىكىشىتە سەر ئەمەلىيەت ھەنگاۋى ھاۋىشت، نەك توركيانو ئەمەلىيەت دىخواست، بەلكو سەرۆك خواستى بەم ھەنگاۋى توركيانو رابىكىشىتە سەر راستەرى چارەسەرى. لە توركيانو ئەوانەى لەسەر سىياسەت بالادەست ئەوانەى كە نكۆلى و قېرىند بەمىنچىنە وەردەگرن، بۇيەش شەر بەمەما وەردەگرن. ئەوانەى دىخواست سوود لەدەستگىرىنى سەرۆكىش وەردەگرن و زەبىر لە تەفكەر بوشىن. وانا لەجوارچىۋى نامانجەكانى پىلانگېرپىيە دىخواستەو و كاربان دىكرد. سەرۆك لەدادگىي ئىمرالىدا ھەلى دا زەمىنەى چارەسەرى پىشېخت، لەسەر ئەمەلىيەت شەرى راۋەستاند، ھىزەكانى گەريلاشى بۇ باشوور كشانەو، بۇ ئەمەلىيەت زەمىنەى چارەسەرى بەھىز بىكات، بۇ ئەمەلىيەت توركيانو سەر ئەمەلىيەت رابىكىشىت و بەمىجۇرە پىلانگېرپىيەكەش پوۋجەل بىكاتەو، بۇ ئەمەلىيەت شەر و تەخىرات و كۆمەلگۆزى مەزن روۋنەدات. ئەمە بۇ ئەمەلىيەتە بوو.

دواى ئەمەلىيەت بۇ ئەمەلىيەت ھاۋىشتوۋىيەت بەھىزتر بىكات و زەمىنەى و تۈانىستى چارەسەرى تۆكەتر بىكات سەرۆك گووتى: "با گروپى ناشتىش بىن" لەسەر ئەمەلىيەت گروپىك لە ئەوروپا و گروپىكىش لەناو گەريلا لە چىادا بۇ توركيانمان نارد، بەنامەو رەوانەى توركيانمان كىردن. لەگەل ئەواندا نامەمان بۇ سەرۆك كۆمار، سەرۆك وەزىران، سەرۆكى ھەرمەندارى سوپا، پەرلەمان و ھۆكۈمەتى توركيانو رەوانەى كىرد، بۇ ئەمەلىيەت بىتوانىن توركيانو رابىكىشىنە سەرپىي چارەسەرى، چۈنكى لەمەدا سوود و بەرژمەندى كوردىش و توركياشى تىدا ھەبوو، ئەوانەى پىلانگېرپىيەكەيان ئەمىجام دابوو ئەمەلىيەت خواست چارەسەرى پىشېكەۋىت. دىخواست شەر پەرمىسىنىت. ئىدى سەرۆك بۇ ئەمەلىيەت پىلانگېرپىيە و نامانجەكانى پىلانگېرپىيە پوۋجەل بىكاتەو ھەموو ئەمەلىيەت ھاۋىشت، تاكو توركياش رابىكىشىتە زەمىنەى چارەسەرى، نەك توركيانو خواستىنى سەرۆك رابىكىشىتە خەتى خۇيەو، پىۋىستە ئەمەلىيەت راسىيە وەكو خۇي لىي تىبگەين، بەم شىۋىيە بىۋىزدانى نەكرىت.

نډو هډنگاوى سډرۇك دواى دډسټگر كړدى خوى هاوېشتى هډمووى لډسالى (۱۹۹۱) دا بېكډوډ گفټوگۇمان لډسډر كړدوو، تډنانډت نډو كاټډ من لډدزى نډوډش راوډستام، من نډو كاټډ گوټم: " نډگر نډمډ هډزماكانى گډرېلا بډكشډنډنډوډ لډوانډمډ زډبرډشمان بډركډوډت، چونډ نډگر تۇ گډرېلا بډكشډنډتډوډ، پاشان نډگر چارډسډرى پډشډمډكوډت، نډوا دډبډت چارډكى دډك بډخډمډتډوډ ناو باكوور و چډگر كړډنډوډيان زۇر زډمډتډ، نډمډ لډگډل خۇډا بۇشاپډيډكى مډزنډش دډنډتډ ناراو، لډوانډمډ زډبرډشمان بډركډوډت. وډك دډلډن؛ پېلان و لډمډتۇكى عوسمانډيډكان زۇر، مډزووى تورډيا هډمووى لډمډتۇك و پېلانگډرپډيډ... " سډرۇكډش دډيگوټ: " راستډ، بډلام پډوډستډ نډمډ كډشډكډ بډمډنډ سډر راستډرپډى چارډسډرى و دېالۇگډوډ، واتا هډتا كۇټابى هډر بډشډر نابډت، نډو شډرډى كډ كړډمان نډو كړډمان، نډو شډتى پډوډستبوو بډشډر چارډسډرى بډكډن نډوا چارډسډرمان كړډ، ئډډى پډوډستډ نډمډ تډفډگرډمډكان بډخډنډ سډر نډو رډگډمډوډ " ئډډى "نډرېډكان" ډش هډنډك نامډى دډنارډ، دډيخواست لډنډمډ تډبډكات كډ نډمډ دډخوازډن چى بډكډن و چى نډكډن، هډنډك تډرپوانډنى نډوانډش هډبوو. بۇيډ سډرۇك دډيگوټ: " نډگر ئډچټمالډكى كډمډش بډت نډوا لډوانډمډ مرۇف بټوانډت هډنډك هډنگاو بډ "نډرېډكان" و تورډيا بډاوډزډت. بۇ نډوډى نډو هډنگاوانډ بډاوډزن، نډمډ دډتوانډن هډنډك جورنډت بډنډوان بډمډن، بۇ نډوونډ؛ گډرېلا بډكشډنډنډوډ، تډنانډت نډگر پډوډست بډكات چډنډ گروپډكډش بډنډرډن، بۇ نډوډى باوډرډى و مټمانډ دروست بډبډت، نډمډ نډو كاټډ سالى (۱۹۹۱) لډسډر نډو مډسډلانډ گفټوگۇمان دډكړډ، ئډډى كډ پېلانگډرپډش پډكډات و سډرۇك لډنامانچى پېلانگډرپډش تډگډمډشت، كډ دډخوازډن رډى چارډسډرى دلبډخن و شډر و پډكډادان بډهډز بډكډن، نډو شډتى كډوا سډرۇك لډسالى (۱۹۹۱) دا دډيخواست چډبډچډى بډكات، نډوا لډقۇناخى دواى دډسټگر كړډنډشا خډستډ رۇزډفډوډ، نډگر خډستډ پراكټډكډوډ بۇ نډو مډبډستډ خډستډ پراكټډكډوډ.

بډگومان نډمډ هډنډك كارډگرډى لډسډر تورډيا كړډ، كډشوډوا و زډمډنډيډكى رډخسانډ. سډرۇك گډلى كورد و تډفډگرډى هډموو نامادډكړډ بۇ نډوډى كډشډكډ بډكوډتډ سډررپډى سډاسى و چارډسډرى هډنډك كارډگرډى لډسډر دډولټډش كړډ. بډلام دډولټ

ئەو ھەنگاوەی نەھاویشت، ئەو زەمینەییە کە سەرۆک بۆ دەولەتیشی نامادەکرد دەولەت سوودی لێنەمبینی نەشیخواست سوودی لێ وەربگریت. بۆچی؟ چونکە پیلانگیران نەیانەشت دەولەت لەم ڕووەوە ھەنگاو بەھاویشت، ئەگەر دەولەت ھەنگاوی نەھاویشت ئەوا لەبەر ئەم ھۆیە ھەنگاوی نەھاویشت. دواي رووداومکەي (١١)ی ئەیلوولی (٢٠٠١) کە لە ئەمریکا روویدا، ئەمریکا لەدژی تیرۆریزم سیاسەتێکی پێشخست، ئەوانەي لە تورکیاشدا لەدژی چارەسەری رادەومستان، گووتیان: "ئەمە بۆ ئێمە دەرڤەت و ھەلیکە، پێویست ناکات ھەنگاو بۆ چارەسەری بەھاویشت. ئێمە دەتوانین لەو دۆخ و کەشووھەوايەدا سوود وەربگیرین، زەبەر لە (PKK) بوەشینین. بۆیە ھەنگاوی چارەسەریان نەھاویشت. لەبەر ئەمە ھەرچەندە سەرۆک ئەو ھەنگاوانەي ھاویشت و زەمینەي نامادەکرد، دەولەت ئەو ھەنگاوەي نەھاویشت.

لەو دوو ھەنگاوەي ھاویشترا، ھەم گشانەنەوہي ھیزمکان و ھەمیش ناردنی دوو گروپی ناشتی و نیازپاکی، لەکاتی پراکتیزەکردنیدا چ کێشە و گرفتێکی لەگەڵ خۆیدا ھینا...؟

کاتیەک تەڤگەر ئەو ھەنگاوانەي ھاویشت، ھەم لەناو تەڤگەردا ھەندێک کەس لەدژی ئەو ھەنگاوانە رادەومستان، ھەمیش لەدەروەي تەڤگەر، ئەوانەي دووژمنایەتي ئەو تەڤگەرەیان دەکرد، خواستیان ھەندێک کێشە و گرفت بۆ تەڤگەر دروست بکەن. ئەوانەي لەدەروەي ئێمە یوون دەیانگووت: "ئیدی (PKK) تەسلیم دەبیت، بۆچی شەر ناکات؟ بۆچی گروپ لەنیو گەریلا و ئەوروپا دەنیرێت بۆ تورکیا؟ ئەمە تەسلیمیەتە، ئیدی ئاپۆ کەوتۆتە خزمەتي سوپای تورکیاوە، تەڤگەر تەسفیە دەکات، پێویستە شەر بکەن". ئەوانە ئەمجارە بەمشێوہی پڕوپاگەندەیان دەکرد، کاتیکیش کە ئێمە شەرمان کرد ھەر ھەمان ئەو کەس و لایەنانە دەیانگووت: "بۆچی شەر دەکەن؟ بەمە رێی دیالوگ و چارەسەری دادەخەن و ناھێلن کێشەي کورد بکەوتە سەررێی چارەسەرییەوہ" کاتیکیش کە ئێمە شەرمان راوستاند و گروپمان ناردە تورکیا و

هیزمکانیشمان کشاندووه، نهمجارمیان دهمانگووت: "بۇچی شهر ناکهن؟ ئیدی نهمه تەسلیمیهته". واتا تەفکەر هەر شتیکی بکردیایه، نهوان بهراستیان نهمهزانی، بهگویره نهوان نهم تەفکەر ههرچییه بکات ههر ههلهیه. بۇخوشیان شتیکیان نهمکردووه و ناشیکهن. مادام ههلهیه تۆ وهره راستی بکهوه، نهمهشیان نهمکرد، ئیدی یهک ئامانجیان بهبنهما وهرگرتووه نهویش دووژمنایهتی کردنی نهم تەفکهریه.

لهناو نیهمهشدا، ههنلیک کەس لهنیو دوودی دابوون، واتا نهگەر تەفکەر نهم ههنگاوانهش بهاوژیژیت، نهوا دهولمت ههر ههنگاو ناهاوژیژیت. تهنانت لهمهش سوود وهردهگرن و زهمبران لیهموشینن، نهو ههفالانه لهدزی نهو ههنگاوانه نهبوون، بهلکو لهبهر نهوهی باوهرپیان به تورکیا نهبوو، دهمانگووت: "تورکیا سوود لهو ههنگاوانه وهردهگریژ و زهمبران لیهموشینیت. بۆیه نهو ههنگاوانه نههاوژیژین باشتره. چونکه گهرمنتیهکی خوی نییه، تاکلاپهنه نهو ههنگاوانه دههاوژیژین، نهگەر تورکیا ههنگاویکی بهاوژیشتایه نهوا نهو ههنگاوانه نیهمهش لهشوینی خۆیدیایه" ههنلیکی دیکهش دهمانگووت: "نهو ههنگاوانه مسوگر ههلهن، پێویسته نیهم بهردهوامی بهشهر بدهین". واتا تورکیا ناشتی ناکات و دهستبهرداری شهر نابیت، کهواته بۇچی نیهم نهو ههنگاوانه بهاوژیژین؟ یا نیهم شهری خۆمان بهردهوام بکهین، پێویسته نیهم گهریلا بۆ باشوور نهکشیننهوه و گروپی ناشتیش نهنیڕین. ههنلیک ههفالیش تیروانیی ودهایان ههبوو و ودهایان بهراست دهزانی.

بیگومان نهو ههفالانه زنده لهپیلانگیژی و ئامانج و تاکتیکهکانی پیلانگیژییهکه تینهدهمگهیشتن. واتا نیازی نهو ههفالانه پاک و دروست بوو، بهلام چۆن لهدزی پیلانگیژی رابووستین و چۆن بتوانین نهمجام بهدهست بههین؟ لهوه تینهدهمگهیشتن و دهمانخواست بهشهر لهدزی پیلانگیژییهکه رابووستین. ههلهبهته نهمهش پیلانگیژییهکهی پووچهل نهمکردووه، نهوهی لیشی تینهگهشتبوون نهمهههبوو.

بۆ نموونه؛ نهوانه بهناشکرا لهدزی کشاندنهوهی هیزمکان و ناردنێ گروپی ناشتی رادهوستان. تهنانت نهپاندخواست هیزمکانیشمان بکشینهوه، نهوانه گوتیان: "نیهم ناکشیننهوه" نهپانخواست تهعلیماتی تەفکەر پیکهینن. بۆ نموونه؛ له دهرسیم و ئامهد و نهو ناوچانه، نهوانه لهدزی هاویشتنی نهو ههنگاوانه بوون دهمانخواست لهوی

هیزمکانمان نهکشینهوه. ئیدی تهفگهر لهسهر ئهمه راوسته ی کرد و رمخنه ی نهو ههئوستانه یانی کرد و روونکردنهوه ی دا، لهئاکامدا تهفگهر بهو شیوهیه نهو ناستهنگیه ی دهرباز کرد.

نهو ئالوگۆرانه ی له دوای پیلانگیریه که له ناو تهفگهردا روویاندا و نهو چه مکه نه ی سهریانه له دا چون رهنگدانه وه ی خو ی له ناو نه ندانم و کادیرانی ناو زیندانه گانی باکوور و تورکیا دایه وه؟

له ناو زیندانه گانیشتا چه ندین چه مک و نزیکبوونه وه سهریانه له دا؛ په کیکیان نهو چه مکه بوو که خه تی تهفگهری به منچه نه و مردمگرت، هه لبه ته له زیندانه گاندا به قورسای نهوان بوون و بالادستیش ههر نهوان بوون. نهو ههنگاوانه ی که سه روک دهبهاویشته نهوان دهبانخواست لی تی بگه نه و به گوهری نه مهش ههنگاو بهاویشن، له زیندانه زۆربه ی کادیران، ده توانم بلیم (۹۵٪) کادیرانی نیو زیندانه گان نهو خه ته یان به بنه ما و مردمگرت. چه مکه گانی دیکهش هه بوون؛ که په کیکیان له شه خسی "مه مه د جان یوچه" دا دهرکه وتبوو، نهوانه نزیکه ی ده که سیک دهبوون له زیندانه گان، نهوانه سو سیالیزمی بنیادنراویان به منچه نه و مردمگرت، واتا له دزی نهو ههنگاوانه رادموستان که تهفگهر دهبهاویشته و ره تیان دمکردمه وه. نهوان دهبانگوت: "سه روک و (PKK) له خه تی و نامانجی خو یان دوور که وتوونه ته وه، پئویسته نهو خه ته ی رابردوو به رپوه بجیت". نهو گروپه خاونداریتیان لهو چه مکه دمکرد. واتا نهو نوپبوونه وانه ی که وا سه روک له تهفگهردا پئشیدمخست نهوانه ره تیان دمکردمه وه. بۆچی؟ چونکه زه نه یه تی و چه مکی سو سیالیزمی بنیادنراویان بۆخو یان به بنه ما و مردمگرت. سه روکیش به ته واوی تهفگهری له سو سیالیزمی بنیادنراو پاک دمکردمه وه، که چی نهوان پیدانگریان له سهر زه نه یه ته ی سو سیالیزمی بنیادنراو دمکرد. بۆیه دزابه تی سه روک و تهفگهریان دمکرد. نهوانه به ته واوی دۆگماتیزمیان بۆخو یان به بنه ما و مردمگرت.

گروپېكى تېرىش له زېنداندا ھەبوو، "فەرحان" ناوېك سەركېشى ئەو گروپەى دەكرد، ئەوانەش گروپېكى بچووك بوون، نزيكهى (٢٥) كەس دىبوون ئەوانىش سەبارەت بەو نوپېوونەومىەى كەوا سەرۆك لەتەفكەردا پېشىدەخست، دىيانگوت: "ئىمە لەگەن ئەو نوپېوونەوانە داين" بەلام ئەومەشيان بۇخۇيان دەكرد بە بىيانوونېك كە تەفكەر لەخەتى خۇى دەرېخەن. تاكو خەتېكى دىكە پېشېخەن، بەتەواوى خەتېكى لىبرالىيانە پېشېخەن، وانا لەژېر ناوى گۇرپانكارى و نوپېوونەومەدا پېوېستە تەفكەر دەستبەردارى مېژووى خۇى بېيت. دەستبەردارى لە رەنجى خۇى بكات، دەستبەردارى لەھەموو شتېكى خۇى بېيت. ئەوانەش دىيانخواست نوپېوونەومى وەھا پېشېخەن. بېگومان ئەمە خەتېكى نكۇلىكارانە بوو، خەتېك بوو بەناوى گۇرپان و نوپېوونەومەو نكۇلىكردنى بەبنەما وەردمگرت. بېگومان تەفكەر لەدزى ھەردوو خەتېش راوستا. يەكېكيان نوپېوونەومەو رەتەمكاتەومە، ئەومى تېرىشيان بەناوى نوپېوونەومەو تەفكەر و مېژوومەكى و بەھاكانى و پەرنەسپەكانى خەتى رەتەمكەردومە و خەتېكى دىكە لەپېش خۇى دادەنېت. بۇيە ھەردوو كېشيان نكۇلىكردنېان بەبنېچنە وەردمگرت.

تەفكەر لەدزى ھەردوو ئەو چەمكەش راوستا و مەحكومى كرد و ئەو تەخەرىباتانەى ھەر دوو گروپ دىيانخواست ئەنجامگېر نەبوون. ھەلبەتە ھېزېكى ئەوتۇشيان نەبوو، ھەم ژمارەى خۇيان پېر كەم بوو، ھەمىش لەرووى ئايدېوۇلۇزى و رېكخستنىدا توانستېكى بەھېزىيان نەبوو، لەناو تەفكەرىشدا كارىگەرىيەكى ئەوتۇيان نەبوو. لە زېندانىشدا ھەر كەس پراكتېكى ئەوانەمەيان دەزانى، ھەم لە زېنداندا و ھەمىش لەدەرمەو دەزانرا. ھەلبەتە كە "مەھمەد جان پوجە" دەستگېر كرابوو، تەسلىم بېوو. ھەفالاڭ و ھەفالاڭ "مستەھا قەرسو" و ئەوان بۇ ئەومى لەسەر تەفكەر نەبېتە بەلا و دووژمن لەدزى تەفكەر بەكارى نەھېنېت، ھاوكارىان كەدبوو و لەشونى تەسلىمكارانىان دەرخستبوو و خستبوويانە نېو ھەفالاڭنەومە، بۇ ئەومى بېپارېژن. رەوشى ئەو وەھا بوو.

سەبارەت بە "فەرحان" يش؛ سەرۆك لەكاتى خۇيدا لە ئەكادېمىيەى مەعسوم قۇرقەماز قاوى دابوو (دەرىكەدبوو). لەمېژووى ئەم تەفكەردە سەرۆك دوو كەسى لەناو تەفكەر دەركەردوو، ھەروا زوو بەزووى كەسېكى وەدەرنەدەنا. چونكە سەرۆك دىگوت: "ئەگەر كەسېك سەدا يەك (١٪) باشەى ھەبېت بۇ ئىمە ئەو لەسەدا يەك (١٪) بەبنېچنە

و بهېنه‌مای ومردم‌گرين" نزيكبوونه‌وى خوى بۇ كەسەكان لەسەر ئەو بنه‌مايه بوو. واتا باومرپيەكى به‌هيزى به مرؤفەكان، كەسەكان هەبوو، كەسيك چەنلە بېهيز و نەزانيش بېت مرؤف دمتوانيت بيكاتە كەسيكى تيگەيشتوو.

سەرۆك دميگوت: "له كوردستاندا كەسيك له من لاوازتر و نەزانتر و ترسۆكتەر نەبوو، نەگەر من لەخۆمدا ئەو هيز و كەسيكى و پيشكەوتنەم ئافراندا، ئەوا هەر مرؤفيكى كورد دمتوانيت بهو شيومهيه خوى بنافرينيت". باومرپي بهمه هەبوو و فەلسەفەى خوى ئەمهيه، هەر مرؤفيك دمتوانيت ببيتە هيزىكى مەزن، لەمرؤف بههيزتر نييه، چونكه هەموو شتيك ئەفلى مرؤف دروستى دمكات، شتيك نييه لەدمست مرؤف دمرېچيت، بهو نزيكبوونه‌وميه لەمرؤف نزيكبووه‌وه، بۆيه سەرۆك مرؤفى بههيز دمكرد و دميخستە سەر بېى خوى. ئيدى سەرۆك نزيكبوونه‌وى خوى لەسەر ئەو بنه‌مايه بوو، بۆيه زوو بهزوو مرؤفيكى بهلاوه نەدەنا. به‌لام تەنيا دوو مرؤفى بهلاوه ناوه، كه يەكيكيان ئەو "فەرھان"ە بوو، چووبوو له زيندان ديسان پەيوەندى لەگەڵ هەفالاڤندا دروستكردبووه‌وه، رمخەدانى خوى دابوو، هەفالاڤنى زيندانيش له "زيندانى ئەستەنبۇل" رموشى ئەويان نەزانيبوو و پەسنديان كردبووه‌وه. ئيدى يەكيك لەوانەى كيڤه و گرفتى دمنايەوه ئەو بوو. "فەرھان" خيتابى چى دمكرد؟ خيتابى كەسە لاواز و بى وزه و تواناكانى دمكرد، كەسيك باومرپي و مۇرالى خوى كەم بېت يان تيئەگەيشتوو بېت. هەلبەتە بۆيه چەمكيكى تەواو ليبرالى بهبنەما ومردمگرت. ئيدى لەو زيندانەدا هەندىك كەسى وهەى لەدمورى خوى كۆكردبووه‌وه، نزيكەى (۲۰ تا ۲۵) كەس دميوون. ئەو كەسانەى كه له زينداندا بەرگەيان نەگرتبوو، ئەوهى نيوه تەسليم بووبيت و باومرپي خوى شكابووبيت، ئەوجۆره كەسانەى لەدمورى خوى كۆكردبووه. ئەو نوڤبوونه‌وانەى كه لەنيو تەفگەردا بەديياتبوو بۇخوى دمكردە دەمامكيك. بۆيه نەيانتوانى زېدە كارىگەرى خۇيان دروست بكەن، چونكه هيزىكى ئەوتوى خۇيان نەبوو.

لەو قۇناخە و لەدۇخيكي وهەادا، لەلايهك مەيل و چەمكى نكۆليكردن، رەتكردنەوه و دوودلى دەهينا. لەلايهكى ديكەشەوه

سووربوون و شینگیری بۇ پرۇسەى گۇران و نوڤبونووه و گۇرانکاری ستراتیژی لهگەل خۇیدا دەهینا، له دۇخیکی وههادا حەوتەمین کۆنگرەى (PKK) که کۆنگرمیهکی ئاوارته بوو، سازدەدریت... ئەو چەمک و مەیلانە چۆن لەناو کۆنگرەدا رەنگ دەدەنەوه؟ تا چەند و چۆن گۇرانکاری ستراتیژی له کۆنگرەدا خۆی بەرۇژمە دەکات؟ لەم روومووه کۆنگرە چ گۇرانکارییهکی سەرەکی ئەنجام دەدات و چ رێنمایى و بېرار و ئاکامیك لهگەل خۇیدا دینیت؟

کاتیك حەوتەمین کۆنگرە سازدا هیشتا کاریگەری پیلانگێرپیهکه لەسەر تەفکەر مابوو. لەناو تەفکەرەدا گروپی چەتەگەرپیتی "د. سلیمان" و "زەمکی بچووک" سەریهەلدا، هەلبەتە سەرۆکی ئەو گروپەش "بۆتان" بوو. بەلام "بۆتان" خۆی نیشان نەدەدا و وا خۆی نیشانەدا که لهگەل تەفکەر دایە، وانا ساختەکاری بەو شیومیهی. دەرکەد، ئەو گروپە چەتەیه بېباومرپی بۆخۆی. بەبنەما و مردمگرتبوو و بەمەش خیتابی کادیرانی دەرکەد، ئەو دوودلییهی لکادیراندا هەبوو بۆخۆی بەبناخە و مردمگرت، که چۆن بتوانن ئەو دوودلییه قوولتر بکەنەوه و بیگەیننە بېباومرپیتی؟ چۆن بتوانن ئەوانە لهتەفکەر دابێنن؟ ئەمەیان بۆ خۆیان بەبنەما و مردمگرت. بۆیه خیتابی سۆز و غەریزه و لاوازی ئەوانیان دەرکەد. کى کیشەى شەخسى خۆی هەیه، کى لهگەل رێکخستندا کیشە و گرافتی هەیه، کى بۆ ئەو قۇناخە و لەبەرامبەر ئەو قۇناخەدا. دوودلی. خۆی هەیه، کى له بېباومرپیدا دەریت؟ کى دەخوازیت ژيانیکى شەخسى بۆخۆی بژیت؟ خیتابی هەموو ئەوانەیان دەرکەد. دەیانخواست ئەو چەمک و مەیلانەى لەدژى رێکخستن و ناکەونه ناو رێکخستەوه بەهێز بکەن، لەسەر ئەو بنەماپەش تەفکەر بێخەنە دەستی خۆیانەوه. بێگومان ئەوانە هێز و توانستی خۆیان له پیلانگێرپیهکه و هێزه دەرەکییهکان و مردمگرت، دەیانبینی هێزه دەرەکییهکان دینەسەر تەفکەر، دەیانخواست سوود لەمە وەرگیرن، تەنانەت هەندیکیان پەيوەندیشیان لهگەل ئەو هیزانەدا هەبوو. لەرێگەى

نەوانەوه دەیانخواست لەنیۆ تەفگەردا ئەنجامگیر ببن. لەو باوەڕشدا بوون کە ئەنجامگیر دەبن. هەرچی کیشە و گرفتێ نۆ تەفگەر هەبوو لەدژی تەفگەر بەکاریان دەهێنا و بەمەش دەیانخواست بەسەر تەفگەردا زال ببن.

بۆ نموونە؛ ئەو کیشەیهی ژن کە لەدوای شەشەمین کۆنگرە دەرکەوتبوو، دەیانخواست بۆ خۆیان بکەنە بنەمایەک، بەمەش خیتابی هەفالیانی کچیان دەکرد، گواپە "ناحەقی لەنیۆ کراوە، نیۆ راستن، نیۆ راستبوون و تەفگەر هەڵبوو، بەرپۆمبەرایەتی تەفگەر هەڵبوو، ناحەقی لەنیۆ کراوە..." تاکو بەمە هەفالیانی کچ لەدژی تەفگەر بوروژێن. ئەو کادیڕانە ی ئەو کاتە لەنیۆ دوودلی و بیباوەڕیدا دەژیان خیتابی ئەوانەیان دەکرد، بۆ ئەوەی ئەوانە بخەنە ژێر کاریگەری خۆیانەوه، تا بتوانن بێ بێباری ئەوان قوولتر بکەنەوه. بەهەندێکیان گوتیبوو: "ئیدی پێویستە بۆخۆمان بژین... تاکو ئیستا خەباتمان کرد، ئیستاش پیلانگێڕی هەیه، سەرۆکیشت دەستگیرکرا و ئیدی شتیکی نەماوه ئێمە بیکەین، پێویستە ژبانی شەخسی خۆمان بەبەنجینە وەرگیرین"، ئیدی خیتابی ئەو جۆرە کەسانەیان دەکرد.

هەروەها ئەو کاتە "ناسر" هەبوو، مەیل و جەمەکەکانی ئەویش هەبوو، کە بەتەواوی ناریکیخستنی (نانارشیزم) ی بەبنەما وەردەگرت، لەدژی جەمەکەکانی تەفگەر رادەوستا، "ناسر" دەپووت: "ئەو رەخنە و رەخنەدانه چیه؟ ئیدی پێویست ناکات، هەرکەسێک چۆنی دەوێت با وەها بژیت و چۆنی دەیهوێت کاربکات با وەها کاربکات" ئەمەش لەگەڵ حیساباتێ هەندێک کەسدا یەکانگیر دەبوو. ئیدی گروپی جەتەگەریتی دەبوو بەتەواوی سوود لەو مەیل و جەمەکە وەرگیرێت و حیساباتێ خۆی پێشبخات. واتا هەرچی کیشە کادیڕان هەبوو، هەرچی کیشە کادیڕان و ریکخستن هەبوو هەموویان بۆخۆیان دەکردە زەمینەیک و لەسەر ئەو بنەمایەش بتوانن لەدژی تەفگەر ریککەوتنێک دروستبکەن، تاکو بتوانن لەکۆنگرەدا ئەنجام بەدەست بخەن. ئەوانە وا حیساباتییان دەکرد کە دەتوانن ئەنجامگیر ببن. دەیانگوت: "ئیدی گروپیکی بچووک هەیه کە تەفگەر بەبنەما وەردەگرت، ئەوانە ی دیکە دەتوانن هەموویان بەئاسانی ریکخستە بکەین" لەسەر ئەو بناخەیه حیساباتێ خۆیان پێشخستبوو.

بىگومان كاتىك ئىمە كەوتىنە كۆنگرەۋە، بىنىمان ھەۋايەكى ۋەھا دروستبۇۋە ۋ لەسەر
ئەۋ بىنەمايە كارىيان كىردوۋە ۋ نامادەكارىيان كىردوۋە ۋ دىشخۋازن لەكۆنگىردە ئەنجام
بەدەست بىخەن. تا سازدانى ھەۋتەمىن كۆنگىرە، ئەۋ نۇيىبۇۋنەۋمىيە سەرۋىك لە
تەڭگەردا پىشخىستوۋە، ھىشتا تەڭگەر ۋ كادىران بەتەۋاۋى لىي تىنەگەپىشتىۋون.
لەمەشدا زىدە يەكلايى بۇۋنەۋمىيەك بەدىنەھاتىۋو، سەرۋىك لەسەر چ بىنەمايەك
گۆرۈنكارى ۋ نۇيىبۇۋنەۋمىيە ئەنجام دەدا ۋ قوۋلى دەكرەۋە؟ ئەۋ كاتە ھەندىك ئاخافتى
سەرۋىك لەرىگە پارىزەرانىيەۋە دەھاتن ۋ دەگەپىشتە تەڭگەر. بەلام ئەمە بەتەۋاۋى
تىگەپىشتن لىي بەدىنەھاتىۋو، بۇيە ھەندىك كەپىش بەگۆپىرە خۇيان لىي
تىدەگەپىشتن. ئىدى گۆرۈنكارىيەكى چۇن لەكۆنگىردە ئەنجام دەدرىت؟ يەكلايى نەبىۋو
ھەركەسىك دەپخۇست بەگۆپىرە خۇي گۆرۈنكارى ئەنجام بەدات. ئىدى ئەۋ گروپە
چەتەگەرىيە "د. سلىمان" ۋ ئەۋان بىنىبۇۋيان كە لەنىۋ كادىراندا يەكلايى
بۇۋنەۋمىيەك نىيە. ئەگەر خىتابى ئەۋجۇرە كادىرانە بىكەن ئەۋا دەتۋان بەشدارىۋانى
كۆنگىرە بىخەنە سەرىپىيان، دەتۋان كۆنگىرەش بىخەنە دەستى خۇيانەۋە، كاتىك كە كۆنگىرە
دەستىپىكرە، كە ھەندىك ئاخافتن كران ئەمە زانرا. ۋاتا ئەۋانە خىتابى سۆز ۋ غەرىزە
ۋ نارىكخىستى دەكەن ۋ لەزىر ناۋى گۆرۈنكارىيدا بەتەۋاۋى بەگۆپىرە ھەركەسىك
ۋاتاپەك بە گۆرۈنكارى دەدەن ۋ بەتەۋاۋى بى رىكخىستى ۋ پەرشوبلاۋى پىشەدەخەن،
ئەمە كارىگەرى خۇشى ھەيە. بۇيە مەن ئەۋ كاتە ھەئسام قسەم كىرد ۋ گوۋتەم: "لىردە
رۇخى "سەمى" دەگەرپىت ۋ دەسورپىت، مەن ئەۋە دەبىنەم..." كاتىك مەن ئەۋ قسەيەم
كىرد، كارىگەرىيەكى خۇي لەسەر كۆنگىرە كىرد. ئەۋ ھەۋا ۋ ئاتمۇسفىرى تا ئەۋ كاتە
دروستكارىۋو، گۆرۈ. ۋاتا بەشدارانى كۆنگىرە تىگەپىشتن كە گروپى چەتەگەرىتى
دەخۋازىت چى بىكات...؟ چۈنكە راستىنە ئەۋان ئاشكرا بۇ، تا ئەۋ كاتە بەشدارانى
كۆنگىرە زىدە نەياندەزانى كە ئەۋ گروپە دەخۋازن چىبىكەن؟! بەقۇرسايى لەكۆنگىردە
بەشدارانى كۆنگىرە ۋىبابۇۋنەۋە. بۇيە لەسەر خەتى سەرۋىك كۆكرەنەۋمىيەك لەكۆنگىردە
بەدەپىھات. كاتىك كە ئەمەيان بىنى، ئىدى زانىان كە ناتۋان ئالۋى لەناۋ كۆنگىردە
دروستبەكەن، ناتۋان ھەروا خىتابى سۆز ۋ غەرىزە ھەموو كەسىك بىكەن، خۇيان بۇ
دۋاۋە كىشاندەۋە. ئەۋ تاكتىكەكى كە "سەمى" لەناۋ كادىراندا كە لە گۆرۈمبانى

فهلستینییه‌کاندا بووین له‌یه‌که‌مین کۆنفرانس و دووهمین کۆنگره به‌پړوهی دمېرد،
 نه‌وانه‌ش هه‌مان شتیان به‌پړوه دمېرد. چونکه "سه‌میر"یش سوودی له که‌موکوپری و
 هه‌لکه‌کان و کیشه‌کانی کادیر له‌ناو ری‌کخستندا و مردم‌گرت. نه‌و شی‌وازه‌ی به‌پړوهی دمېرد
 هه‌مان شی‌واز بوو. واتا کیشه‌کانی کادیر چۆن له‌ناو ری‌کخستندا قوول بکاته‌وه؟ چۆن
 داخواییه‌ شه‌خسیه‌کانیان زیاتر بوروژینیټ و ختووکه‌یان بدات؟ نه‌وانیش وکو
 "سه‌میر" خیتابی نه‌و شتانه‌یان دمکرد، خیتابی مه‌یله‌کانی نه‌وانیان دمکرد. نه‌وانه‌ش
 هه‌مان شتیان دمکرد، له‌بهر نه‌ومش بوو من گووتم: "لیردا رۆحی "سه‌میر"
 دمگه‌رپټ...!!". ئیدی له‌ناکامی نه‌ومدا له‌کۆنگره کۆگردنه‌ومیه‌که هاته‌ ناراه، کۆنگره
 نه‌که‌وته مه‌ترسیه‌وه و به‌سه‌رکه‌وت.

نه‌وان وا حیسابیان دمکرد که له‌کۆنگره‌دا نه‌نجامگیر ده‌بن و ته‌فکمر ده‌خه‌نه ده‌ستی
 خۆیان‌وه. هه‌لبه‌ته له‌پشت نه‌وانیشدا چه‌ن‌دین ده‌ولت و پارتی هه‌بوون، بۆیه‌ وا
 مه‌زمه‌دیان دمکرد که‌وا به‌ناسانی ده‌توانن نه‌نجام به‌ده‌سبخه‌ن...

له‌م روومه؛ هی‌زه دهرمکیه‌کان چ ئومید و چاومروانییه‌کیان له‌ناکامی کۆنگره هه‌بوو...؟

به‌لئ، ئومید و چاومروانی هی‌زه دهرمکیه‌کانیش هه‌بوو، واتا نه‌وانیش وا حیسابیان
 دمکرد که به‌گویره‌ی نه‌و زانیاریانه‌ی نه‌و گروه به‌وانیان داوه، ده‌یانگووت: "به‌ناسانی
 نه‌و کۆنگریه‌ ده‌خه‌نه ده‌ستی خۆیان‌وه". نه‌وان چاومروانییه‌کی به‌و شی‌ومه‌یان
 هه‌بوو. بی‌گومان چاومروانییه‌کانی نه‌وانیش بی‌هوده‌ بوو و بووچه‌ل بووه‌وه. وکو نه‌وان
 مه‌زمه‌دیان دمکرد کۆنگره وده‌ا نه‌نجام نه‌درا، به‌لکو کۆنگره که‌میک له‌سه‌ر نه‌و
 رۆژمه‌قانه‌ی که‌وا سه‌رۆک دیاری کردبوو سازدرا، له‌وانه‌یه به‌ قوولیش له‌و
 نو‌ی‌بوونه‌ومیه‌ی که‌وا سه‌رۆک له‌ناو ته‌فکه‌ردا پی‌شیده‌خست به‌ته‌واوی تی‌گه‌یشتن به‌دی
 نه‌هاتیټ. به‌لام له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایه کۆنگره به‌پړومه‌چوو و نه‌نجام درا. ئیدی له
 کۆنگره‌دا هه‌ن‌دیک گۆرانکاری نه‌نجام درا. نه‌و گروه چه‌ته‌گه‌ریه‌ ده‌یانخواست به‌و

كۆنگرەمە تەفكەر بەتەواوی لەمێزوو و رمگی خۆی دابەڕێنن. ئامانجێکی وەهایان ھەبوو. بێگومان ئەمە رووینەدا. واتا لەژێر ناوی گۆرانکارییدا دمیانخواست ئەمە ئەنجام بدەن، رێ لەپێش ئەمە گیرا. كۆنگرە ھەندێك گۆرانکاری كرد و خستییه بەردەم خۆی. وەك مەسەلە (ERNK) و (ARGK) و (PKK) گەلێك ھەنگاو ھاوێشتران. بێگومان لێرەدا ھەندێك ھەلە و كێماسیش روویان دا. ئەو ھەلە و كەموكوڕپیانە جیبوون؟ یەكێك لەوانە، ھەلۆشاندنەوی (ERNK) بوو، ئەمە ھەلەییەکی مەزن بوو. ئەو ھەلەییە پاشان سەرۆك بینی و خواستی بە دامەزراندنی كۆنگرە گەلی كوردستان (KONGRA GEL) ئەم ھەلەییە راست بكاتەو، بۆ ئەو مەبەستە كۆنگرە گەلی پێشخست. یەكێك لەھەلە مەزنەكانی ھەوتەمین كۆنگرە ئەو خالەدا بوو. ئەمە لەكاتێكدا سەرۆك ئەو نوێبوونەویە پێشیدەخست لەسەر چ بنەمایەك بوو؟ لەسەر ئەو بنەمایە بوو كە دیموواپە تەفكەر بكەوێتە سەررێی دیالۆگ و رێی سیاسی و دیموكراتیانە بۆخۆی بناخە وەرگیرێت. ئەمەش مەگەر لەسەر گەل و رێكخستنی گەل پێشكەوێت. واتا ئیدی تاكتیک گەریلا نییە، تاكتیک بزافی گەلە، سەرھەڵدانە، بەرخۆدانێ گەلە، رێكخستنی گەلە، چالاکی گەلە، گەلیش بەبێ رێكخستن ناتوانیت خۆی بكاتە ھێزێك و بكەوێتە نێو چالاکی نواندنەو. (ERNK) رێكخستنی گەل بوو، ئەو ستراتیژی و تاكتیکە كەوا سەرۆك پێشیدەخست نەك لەسەر گەریلا، بەلكو لەسەر بنەمای گەل پێشیدەخست. پێویست دەكات تۆش رێكخستن و رێكخستەبوونی گەل بەھێز بكەیت، چالاکیەكانی گەل بەھێز بكەیت. ئێمە چیمان كرد؟ ئێمە رێكخستنی گەلمان خستە لایەكەو. لەمەدا ھەلە مەزەمان ئەنجام دا. لەبەر ئەوەی رێكخستنی گەل (ERNK) مان ھەلۆشاندمووە و گەلمان بەبێ رێكخستن ھێشتەو، بۆیە سەرھەڵدانێ گەل پێشكەوت، لەبەر ئەوەی سەرھەڵدانیش پێشكەوت، ھۆناخی چارەسەریش پێشكەوت، بەگوێرە ئەمەش ستراتیژ و تاكتیک و رێكخستەبوون و چالاكیش پێشكەوت. ئیدی ئەمەش نەكەوتە خزمەتی ئەو خەبات و ھەولدانانە كە سەرۆك دەیکرد بۆ ئەوەی رێی چارەسەری بكاتەو و بەھێزی بكات. ئەگەر تورکیا بۆ چارەسەری ھەنگاوی نەھاوێشت یەكێك لە ھۆكارەكانی ئەو بوو كە بزافی گەل پێشكەوت تاكو فشار بخاتە سەر تورکیا و ناچاری ھەنگاو ھاوێشتنی بكات. بۆیە

قوناخی چارمه‌ری پېشنه‌که‌وت. نه‌گه‌ر سهره‌له‌دان پېشېکه‌وتبايه، له‌وانه‌بوو تورکياش هه‌نديک هه‌نگاوی به‌اوېشتبايه، نه‌وه‌ی هه‌نگاوی به‌ تورکيا هاوېشتبايه نه‌مه‌بوو، نه‌وه‌ی قوناخی چارمه‌ری پېشخستبايه نه‌مه‌بوو، نه‌وېش پېشنه‌که‌وت. بۆچی؟ چونکه ئېمه ريکخستنی گهل (ERNK) مان نه‌هېشت و هه‌لمانوه‌شانده‌وه، بۆيه سهره‌له‌دان پېشنه‌که‌وت و قوناخی چارمه‌ری پېشنه‌که‌وت. ئېمه به‌مه هه‌له‌ی هه‌ره مه‌زمان کرد. له‌جوارچېوه‌ی پرۆسه‌ی نوېبوونه‌وه و گۆرانکارییدا هه‌نديک هه‌نگاوی چه‌وتېشمان هاوېشت. ئیدی ئه‌مه له‌ ته‌فگه‌ردا ناهاوسه‌نگییه‌کی دروستکرد. واتا پیلانگېران سهرمه‌تا ده‌یانخواست ته‌فگه‌ر نوېبوونه‌وه له‌خویدا نه‌نجام نه‌دات، بۆ نه‌وه‌ی بتوانن به‌ئاسانی زه‌بر له‌ته‌فگه‌ر بوه‌شینن. کاتیک که بېنیان سه‌روک سووره و نوېبوونه‌وه هه‌ر پېشده‌خات، نه‌مه‌جاره هه‌ولياندا تیگه‌یشتنی راست له‌و نوېبوونه‌وه‌یه به‌دینه‌یه‌ت، به‌لکو تیگه‌یشتنی هه‌له له‌سه‌ر نه‌و نوېبوونه‌وه‌یه بکریت و به‌هه‌له‌ش پراکتیزه بکریت. ئیدی به‌مشېومه‌یه زه‌بر له‌ته‌فگه‌ر بوه‌شینن.

وه‌ک چۆن له‌ سۆفیه‌تدا کاتیک که "گۆرباتشۆف" ده‌ستی به‌ نوێکردنه‌وه کرد و نه‌وانه کاریان ده‌کرد که نه‌و نوېبوونه‌وه‌یه‌یان له‌دژی خودی سۆفیه‌ت به‌کاره‌ینا و به‌مه‌ش سۆفیه‌تیاں به‌رشوبلاوه پیکرد، بۆ ته‌فگه‌ری ئېمه‌ش خواستیان هه‌مان شت بکه‌ن، خواستیان سوود له‌ هه‌له‌کانی ئېمه‌ش وه‌ربگرن، تا‌کو بتوانن نه‌و قوناخه پېچه‌وانه بکه‌نه‌وه، که له‌بری نوېبوونه‌وه به‌رشوبلاوی دروست بکه‌ن. بۆيه ئېمه له‌و قوناخه‌دا له‌نیو مه‌ترسی به‌مجۆرمدا ده‌ژایین، چونکه له‌ژېر پیلانگېری و هېرش و موداخه‌له‌یه‌کی مه‌زن داين و سه‌روکیش ده‌ستگیرکراوه، تۆ بېیتو نوېبوونه‌وه پېشخه‌یه‌ت، نه‌مه هه‌روا ئاسان نییه. واتا له‌وانه‌بوو نه‌و نوېبوونه‌وه‌یه وه‌ک سۆفیه‌ت ته‌فگه‌ریش تیک بدات و هه‌لېومشېنیه‌توه. نه‌و مه‌ترسییه له‌ئارادا هه‌بوو، ئیدی ئېمه‌ش کارمان ده‌کرد که نه‌که‌وینه نیو ره‌وش و دۆخیک و ده‌ک نه‌وه‌ی سۆفیه‌ت و رووبه‌رووی وه‌ها ره‌وش و دۆخیک نه‌بینه‌وه.

ئېمه له‌نیو مه‌ترسی و زه‌حمه‌تی وه‌هادا ده‌ژایین، هه‌م له‌ژېر پیلانگېریه‌که‌دا نه‌و نوېبوونه‌وه‌یه نه‌نجام ده‌دریټ، که مه‌ترسیداره، هه‌میش نه‌و نوېبوونه‌وه‌یه سه‌روک به‌ره‌و پېشه‌وه‌ی ده‌بات، به‌ته‌واوی تیگه‌یشتن لێ به‌دینه‌هاتوه، هه‌موو ئه‌مانه مه‌ترسی

له گهل خویدا دهینا. بویه له ناو نیمه شدا هه نډیک کهس دمیانخواست له ژیر ناوی نویبونه وهدا پهرشوبلاوی و لیک هه لومشانندنه وه پېشبخه ن. بویه نیمه له هه نډیک روووه به ته دبیر له پرۆسه ی نویبونه وهدکه نرک دمیوینه وه. واتا نیمه نه ماندمتوانی نه و گۆرانکاریانیه ی که پتویستبوو له کات و ساتی خویدا نه نجامی بدمین نه و ههنگاوانه مان بهاویشتابیه. به لام دهمانبینی؛ نه گهر نه و ههنگاوه بهاویژین له ژیر ممترسیدا دمبین، بویه نه و ههنگاوه مان نه هاویشت و درنگمان خست. بیگومان نه مانه هه مووی بۆ نیمه کیش و گرفت ی دمنایه وه. نیدی له حه وته مین کۆنگره دا هه نډیک ههنگاومان هاویشت، ههنگاوی راستمان هاویشت، هه نډیک ههنگاویش که پتویستبوو بیانهاویژین، که دهمانبینی نه گهر بهاویژین ممترسیداره، نه مانهاویشت. هه نډیک ههنگاویش که هاویشتمان به راستمان دزمانی، به لام پاشان دمرکه وت به هه له نه و ههنگاوه مان هاویشتووه. نیدی نه و ههنگاوه هه لانه ی که هاویشتبوومان و نه و ههنگاوانه ش که پتویستبوو بهاویژریت نه هاویشتران بۆ نیمه ممترسی و کیش و گرفت ی دمنایه وه...

وهك له شروڼه كه ی خوشتاندا باستان لیوه ی کرد؛ له لایه كه وه نه و گروپه چه ته گهریبه ی د. سلیمان و زمکی بچووك هه لښن، له لایه کی دیکه شه وه نه و چه مك و مهیلانه ی له دوا ی شه شه مین کۆنگره وه له لایه ن هه نډیک له کهسانی ناو ته فگهری ژندا پهرمیسهنلجوو، وهکو دیاردمبیت له کۆنگره ی حه وته میشدا سه ره ه لده داته وه و خوی دووپات دمکاته وه. واتا نه وه ی به دیار دمکه ویت؛ نه و رینمای ی و بریار و ههنگاوانه ی حه وته مین کۆنگره بۆ نویبونه وه و گۆرانکاری نه نجامی دا زور به زه حمه تی پراکتیزه دمکریت. هه م ئومید و چاوهروانیبه گانی هیزه دمره کیبه گان پووچه ل دمبیته وه، هه میش

ئەوێ دەمخەوزیڤت ئەنجام بدەیت بەتەواوی ناتوانیڤت هەنگاوی بۆ
بنیڤت. لەرموشیڤکی وەهەدا، ئەو پراکتیکەێ تەفکەر لەدەوای
حەوتەمین کۆنگرەوێ چۆن بەرپۆه دەچیت...؟

هەلبەتە وەکو گووتە؛ گروپی چەتەگەری حیساباتی سەرەکی خۆیان لەسەر تەفکەری
ژن کردبوو. چونکە دەوای کۆنگرەێ شەشەم کیشەێ ژن لەتەفکەرەدا دەرکەوتبوو،
حیساباتی خۆیان لەسەر ئەوێ کردبوو، کە لەحەوتەمین کۆنگرەشدە، لەسەر ئەو کیشەێ
هەنگاوی بەهەوێژن و ئەنجام بەدەستبەخەن. بۆیە خیتابی ژنانیان دەرکرد و دەیانگووت:
"ناحەقی لەبەرەمبەر ئێوێ گراو..." دەیانخواست بەمشێوێیە پراواکسیۆن بکەن. بۆیە
هەندیک پراواکسیۆنیڤ ئەنجام دران.

بێگومان لەناو تەفکەری ژنیڤدا کەسانیک هەبوون پەیمەندیان بە "بۆتان" و ئەوانەوێ
هەبوو. لەبەرەمبەرەدا "بۆتان" ئەوانەێ دەخستە ناو پراواکسیۆنەوێ. هەلبەتە ئێمە ئەو
کاتە نەماندەزانی، ئێمە واماندەزانی کەوا تەنیا "دەسلیمان" و "ناسر" پراواکسیۆن
دەکەن، بەلام لەبەرەمبەرەدا ئەوێ پراواکەێ دەرکرد "بۆتان" بوو، بەلام خۆی دەرکردوێ،
خۆی وانیشاندەدا کە لەگەڵ تەفکەرەدا، پاشان ئێمە لەم راستییە تیگەیشتیڤ. بۆیە
تەفکەری ژن هەم لەکۆنگرەێ حەوتەمەدا، هەمیش لەدەوای کۆنگرەوێ هەندیک کیشە و
گرفتیان بۆ تەفکەر نایەوێ، لەبەر ئەوێ ئەوانیان وروژاند بوو. بێگومان ئێمە نەهاتینە
نیو ئەم وروژاندن (تەحریض)وێ. ئەوان دەیانخواست کە ئێمە بوروژین، تاکو ئەمەش
لەدژی ئێمە بەکاربەین و ئەنجامگیر ببین، ئێمە هەندیک لەو لەیستۆکە تیگەیشتیڤ،
بۆیە ئێمە نەوروژاین و مافووڵانە نزیک بووینەوێ، بۆیە ئەو تاکتیکەێ ئەوان پووچەڵ
بووێ. هەلبەتە ئەم رووێ زەبریکێ مەزنیان خوارد. حیساباتی سەرەکی خۆیان
لەسەر ژن کردبوو، ئەو حیساباتیڤ بەمشێوێ پووچەڵ گرایەوێ.

لەدەوای کۆنگرەشەوێ؛ هەموو هەوێ خۆیان بۆ ئەوێ چڕ کردبوو کە بتوانن بپارەکانی
کۆنگرە پووچەڵ بکەنەوێ و ئەو هەنگاوانەێ تەفکەر دەخوازیت بیانهاوێزیت پووچەڵی
بکەنەوێ، هەرەوێ ئەو هەلە و کەموریانەێ لەنیو تەفکەرەدا لەنارادایە لەدژی تەفکەر

به کاربهینن لهسهر نهو مهسه لانه کاربان کرد. له میانه ی په پوهنډییان به هیزی دهرهوش خواستیان نهو ههنگاوانه ی به ناوی گۆرپانکاریه وه به هه له هاویشتبووومان، ههروه ها نهو ههنگاوانه ی کهوا پیویشتبوون بیهاویرین و نه مانهاویشتبوو، که هه مووی نه مانه کیشه ی له گهل خویدا هیئا له دزی تمفگهر به کاربهینن، لهسهر نهو بنه مایه دستیان به جموجۆل کرد. ئیدی گوايه: "گۆرپانکاری نه بووه، له گۆرپانکاری دهرتسین، ناهیلن گۆرپانکاری نه منجام بدریت، ناهیلن به گویردی خه تی سه رۆک گۆرپانکاری بکریت..." به مشیومه نهو پروپاگه نده بیان ده کرد، به مهش دهیانخواست ئالۆزی دروستبکه ن، خواستیان کیشه کانی تمفگهر له دزی تمفگهر به کاربهینن و له مهش نه منجام به دستبخه ن. کاتی که دستیان به وجۆره کارانه کرد، بیگومان تمفگهریش جووه سه ریان و بانگهیشتی جدیدییه تی کردن و بیانی گووت: "نه گهر ده خوازن گفتوگو بکه ن به مه رمی گفتوگو بکه ن، بهو شیومه به نه یی گفتوگو کردن، کیشه ی تمفگهر له دزی تمفگهر، کیشه ی کادی ر له دزی کادی ر به کارمه هیئن..." بیگومان کاتی که نهو زه مینه میه ی پروپاگه نده بیان لهسهر ده کرد له دهستی نه ولمان دهرخست، ئیدی نه یانده متوانی شتی بکه ن، بۆیه نهو تاوان و خراپه کارییه ی کردبوویان ناشکرابیوو، که له گهل هه ندی که هیزی دهره وه نهو شتانه بیان کردوو، بۆیه له ناو تمفگهر هه لاتن، هه لاتن و چوونه لای (ی ن ک) له ویش خواستیان به هاوکاری (ی ن ک) زه بر له تمفگهر بوه شینن. ئیدی چوون گووتیان: "تمفگهر لاواز بووه و کیشه ی زۆری تیکه وتوو، کهس گۆنسه ی سه رۆکا به تی تمفگهر به جدی وهرناگریت، کهس له گهل نه واندانه مووه، زۆر کهم له گهل اندانه ماون، نه گهر مرۆف هیرشیان بکاته سه ر نهوا ناتوانن شه ر بکه ن و به رگه بگرن و هه موویان ته سلیم ده بن". زانیاری بهو شیوه بیان به (ی ن ک) دابوو، (ی ن ک) لهسهر بنه مای نهو زانیاریانه جموجۆلیان کرد. ئیدی شه ری سالی (۲۰۰۰) بهو شیومه روویدا، نهو گروپه چه ته گه رییه ی که هه لاتن، "دسلیمان" و نهوان، چوونه لای (ی ن ک) و (ی ن ک) شیان وروژاند، له لایه کی دیکه شه وه (ی ن ک) حیساباتی دیکه یی هه بوو، کاتی که نهو زانیارییه هه لانه شی دهسکه وت و باوهری بهو زانیاریانه ش کرد و په لاماری تمفگهری دا و خواستی زه بر له تمفگهر بدات، نهوا له مه دا دهستی ئیرانی ش هه بوو، دهستی تورکیاش هه بوو. بۆیه شه ری سالی (۲۰۰۰) زۆر مه ترسیدار بوو. دوا ی ده ستگیرکردنی سه رۆک

خواستیان بهو شهړه تەفکەر تەسلیم وەرېگر. بۆیه تەفکەر بهرځودانیکی بههیزی پېشخست. ئەو بهرځودانه بهرځودانیکی زۆر بههیزه، نهگەر تەفکەر بهرځودانی نهکردبايه. ئەوا لهوانهبوو پیلانگړپیهکه تهواو (کامل) ببايه. چونکه نامانجی نهو شهړه نهوه بوو که ئیرادهی تەفکەر بشکینن و تەسلیمی وەرېگر. وا حیساباتیان دمکرد که تەفکەر ناتوانیت بهرځودان بکات و ځوی بپارېزیت. بهلام تەفکەر لهو نیازمیان تیگهپشت و ئەمهه کرده هوی بهرځودانیکی مهزن. بۆیه بهرځودانی سالی (۲۰۰۰) بهرځودانیکی میژووییه. شههیدانی نهو کاتهش لهمیژووی تەفکهری ئیمهه داخاومن تایبەتمهندییهکی ځویان. ههموو شههیدان تایبەتمهندی ځویان ههیه، بهلام ههندیک شههید ههه لهههندیک قوناخدا زۆر گرنگن. چونکه چارمنووسی تەفکەر دهستنیشان دمکهه. شههیدانی سالی (۲۰۰۰) پش شههیدی بهمجورمن، چارمنووسی تەفکهریان دهستنیشان کرد. بۆیه لهمیژووی تەفکهردا شوینیکی تایبەت و شکودار و گرنگیان ههیه.

دوای کۆنگره، تەفکەر لهلایهکهوه لهبهرامبەر شهړی سالی (۲۰۰۰) راوهستا و بهرځودانیکی بههیزی پېشخست، لهلایهکی دیکهوه لهدزی نهو تهخریباتانهی گروپی چهتهگهریتی ههلاتوو راوهستا، بۆ نهوهی نهو تهخریباتانه نههیلایت. لهلایهکی دیکهشوه لهسەر نهوه راوهستهی دهکرد که نهو بپارانهی لهحهوتهمین کۆنگرهه وهریگرتوه پراکتیزهی بکات.

ههروهه تەفکەر تاکتیکی سههرههاندانی خستبووه بهرنامهی ځویهوه، بهلام ریکخستن (ریکخراوی) نهه لهئارادا نییه. بۆیه خواستی لهمیانهی کۆبوونهومیهه که نهه راست بکاتهوه، بهر لهشهړی سالی (۲۰۰۰) کۆبوونهومیهکی ناوهندی سازدرا. لهو کۆبوونهومیهه دا ئیمه بپارمان دا که ههندیک ههنگاو سهبارت به ریکخستهبوون بهاوێژین، خواستمان نهو ههلانیه که لهکۆنگرهی چهوتهمدا کردوومانه راستی بکهینهوه، بهلام که نهو ههنگاوهمان هاویشته هیشتا کۆبوونهومیهکه تهواو نهبوو (ی ن ک) هیرشی بۆ سهه ئیمه کرد. لهبهه نهوهی نامانجی هیرشهکهش تەسلیم وەرگرتنی ئیمه بوو، پتووستبوو لهبهرامبەر نهو هیرشه رابوستینهوه و ځومان بپارێژین. بۆیه بهههموو هیژ و تواناکاری و تهړکیزی ځومانهوه لهدزی نهو هیرشه راوستاین، نهههش نهو ههنگاوهی

ئیمه دهمانخواست لهرووی ریکخته بوونهوه بیهاوئیزین زور درنگ کهوت. ئهمهش بۆ ئیمه بووه زمرر و لهدهستدانیک. ههلبهته لهکۆنگرهی چهوتهمدا ههنگاوئیک ههلهمان هاویشتبوو، خواستمان لهو کۆبوونهوهیهی بهر لهشهر راستی بکهینهوه، لهم رووهوه ههندیك بریاریشمان وهرگرت که ههنگاوی بۆ بهاوئیزین، بهلام هیرشی (ی ن ک) لهبهردهم ئهمه بووه ناستهنگ. ئیمهش ههموو تههرکیزمان لهسهر ئهو شهره بوو، بۆیه ئهو بریارانهمان زور درنگ کهوته پراکتیکهوه. ئهمهش زور شتی لهدهست ئیمه دا.

بهرلهوهی شهر دهست پێیکات، ههندیك جموجۆل لهئارادابوون که ئاماژهی بهدهستپێکردنی هیرشیکی بهو جۆرهی (ی ن ک) دهدا، بۆ نموونه: ئهو دامودهزگایانهی ئهو کاتهی لهناوچهی سنووری ئیدارهی (ی ن ک) دا ههبوون یهك بهدوای یهك لهزیر فشاردا دادهخران، پاشانیش هیرش کرایه سهر کامپی قهرمداخ و کۆمهلگوزیهکی لیکهوتهوه، ئیدی ئاتمۆسفیری شهرێ دروستکرد. ئهو شهره لهرووی کاتهوه زۆری نهخایاند، بهلام ههندیك مهسهلهشی لهگهڵ خۆیدا یهکلایی کردموه. کهواته ئهم شهره ههم بۆ هیزه دهرمکییهکان، ههمیش بۆ گروپی چهته، یان دوودل و بی باومرمانی ناو تهفگهر، بهج واتایهك دههات؟ ههرومهها چ ئهنجامیکی لهگهڵ خۆیدا هینا...؟

ئهو شهره لهلایهکهوه، زهبرێکی مهزنی لهئیمه دا، لهلایهکی دیکهشهوه، بۆ ئهوهی تهفگهر خۆی کۆبکاتهوه خزمهتی کرد. زور لهو کادیهرانهی لهنیو کێشهیدا بوون، کاتیك که بیانی (ی ن ک) هیرشی سهر تهفگهر دهکات، ئهمهیان کرده مهسهلهی شهرهف و کهرامهت بۆخۆیان، واتا تیگهههشتن که پیلانگیریهکه بهوجۆره تهواو (کامل) دمکریت.

نەمەش بۆ هەر کەسێک بەواتای مردن دێت. بۆیە ئیدی زۆر لەو کادیرانەی لەنیو کێشە دابوون، کێشەکەى خۆیان خستە لایەگەووە و گەوتنە نیو بەرخۆدانەووە و لەگەڵ تەفەگەرەدا بوونە یەک، لەم روووەوە ئەو هێرش و پەلامارەى لەدژمان کرا خزمەتى بەتەفەگەر گەیاندا، تاكو تەفەگەر زووتر خۆى كۆبكاتەووە، هەروەها توانى ئەو كێشانەى كە كادیران تێیدا دەژيان و ئەو خرابەكارىيانەى گروپى چەتەگەرى دروستيان كردبوو بەلاوە بنیت و چەمكەكانى تەفەگەر لەكادیراندا بچەسپینیت. بەلام لەروویكى دیکەووە، هەلبەتە زەرمەرىكى مەزنى لەئێمە دا. وانا ئێمە كۆنگرەمان سازدابوو و هەندىك بریارمان وەرگرتبوو، پاشان كۆبوونەووەمان كرد و هەندىك بریارى دیکەمان وەرگرت تاكو ئێمە خەباتى خۆمان بەهێز بكەین، زیاتریش بتوانین سەرھەڵدان لەباكوورى كوردستان بەهێز بكەین تاكو تاكتىكى خۆمان بەرپۆوە ببەین. بەلام ئەو شەرە رێگى لەمە كرد كە بتوانین ئەو ھەنگاوە بهاوێژین، شەرەكە نەبەشت ئەو ھەنگاوە بهاوێژین و زەرمەرى لەئێمە دا. هەروەها ئێمە دەمانخواست كە لەگەڵ ھێزەكانى باشوور پەيوەندىيەكانى خۆمان خۆش بكەین، رێگى لەمەش كرا، لەبرى ئەمە دووژمنايەتى لەنیوان ئێمە و (ى ن ك) دا دروستبوو، لەم رووشەووە زەرمەرىكى لەئێمە دا. لەو شەرەشدا زۆر ھەفالى ئێمە شەھىد بوون، نزیكەى (١٠٠) ھەفالى شەھىدبوون، ھەموویان كادیر بوون. ئێمە نەماندەخواست ئەو كادیرانە لەشەردا لەبەرامبەر (ى ن ك) شەھىد ببین، لەم روووەوە زەرمەرى لەئێمە دا. ئێمە دەمانخواست پەيوەندى خۆمان لەگەڵ ھێزەكانى باشوور باش ببیت. نزیكبوونەووەى ئێمە لەسەر ئەو بنەمايە بوو، تەنانەت ئەو كاتە پەيوەندىيان لەگەڵ (ى ن ك) ھەبوو، (ى ن ك) بەئێمەى گووت: "ئێمە ھاوکارىتان دەكەین، ئێمە پشەتوانى لەنیووە دىكەین..." ئێمەش گووتمان: "ئەمە باشە، ئەوێ كە دەخوازیت ھەر ئەوێكە و راستیش ئەوێكە..." بەلام بىنیمان (ى ن ك) ھێرشى سەر ئێمەى كرد. سەرەتا لە "كامپى قەرەداخ" دەستیان پێكرد، پێش ئەوەش ھەفالىانیان گرتین، دەزگاكانى ئێمەيان گرت، ئێمە زێدە دەنگمان نەكرد، لە "قەرەداخ" یش دەوروبەرى ھەفالىانیان گرت و گەمارۆيان دان. ئێمە لەرێگەى حزبى زەحمەتکێشانى كوردستانەووە خەبەرمان نارد و پێمان گووتن: "بە (ى ن ك) بێن با ھێزى خۆيان لەوێ بكشێننەووە، با ئەمە نەبێتە ھۆى شەڕ لەنیوانماندا". ئێمە كە بىنیمان ھێرشى سەر

PKK میٹروویک له ناگر

"قەرمەداخ" يان كەرد، ھەفالىانىيان شەھىد كەرد و دەستگىريان كەردن. ئەو ھەدىيار كەھوت كە
ئەوان بەداخستنى دەزگاكانمان، دەستگىر كەرنى ھەفالىانىمان و بەھىرشى سەر "كامپى
قەرمەداخ" دەخوازن تەفگەر بەتەواوى تەسلىم وەربگرن. نەزىكبەونەھوى (ى ن ك)
دىاربوو. بۆيەش ئىدى ئىمە بخوازن و نەخوازن دەبىت خۆمان بپارىزىن. بەئىمەيان
گوتەبوو: "پشتىوانىتان لىدەكەين و ھاوگارىتان دەكەين..." كەچى بىنىمان دەخوازن
تەسلىمان وەربگرن و تەسفىەمان بەكەن. بىنىمان رەوشىكى زۆر مەترسىدار
رووبەرپروومان دەبىتەھە، ناچارپووين خۆمان بپارىزىن. ئىمە دەستبەردارىمان لەكارەكانى
دەكەى خۆمان كەرد، بۆ ئەھوى خۆمان بپارىزىن. تاكو تەسفىە نەبىن. ئىدى ئەمە زۆر
زەھرى لەئىمە دا.

[illegible]

لهسالی (۲۰۰۲) دا ههشتهمین کۆنگره سازمهریّت، لهو کۆنگرهیهدا (PKK) ناوی خوئی دهمگورپهت و دهمبیهته "کۆنگرهی نازادی و دیموکراتی کوردستان - KADEK". لهو ههلانهی لهکۆنگرهی چهوتهم کران ههشتهمین کۆنگره تاجهند توانی لهو ههلانیه راست بکاتهوه؟ ههرودها لهو ناوگورپه به چ ئامانجیک نهنجام درا، لهمه لهکاتیکیدا لهسالی (۱۹۷۸) وه تا لهو کاته ههر به (PKK) دهناسرا؟ ههشتهمین کۆنگره چ ههنگاوکی هاویشهت؟ ههرودها بهرحاوتهرین رۆژمهی کۆنگره چیهوو؟

دواى حەوتەمىن كۆنگره من له ولات نەبووم، لەدەرەو بووم، بەر لەوى هەشتەمىن كۆنگره سازبدریّت من گەرامەو، بۆیه له نامادەكارىيەكانى كۆنگردا من نامادە نەبووم. هەلبەتە كاتيك كە گەرامەو نامادەكارىيەكان تەواو ببوون و كۆنگرەش دەستپيكرد. ئەو گۆرانیكارى و نوێبوونەومىيەى له حەوتەمىن كۆنگردا پيشمانخستبوو پيوستبوو له هەشتەمىن كۆنگردا تەواومان بكردبايه. بەلام ئەمە له هەشتەمىن كۆنگردا ئەنجام نەدرا، سەرۆك ئەو بەرگرىنامەيەى بۆ دادگای مافى مرۆفەى ئەوروپای نووسیبوو، گەياندبوو بى دەستى تەفكەر. هەرچەندە كاتيكى كەم بەدەستەو ماوو بۆ سازدانى كۆنگره كە ئەو بەرگرىنامەيە گەيشتە دەستى تەفكەر، بەلام كە گەيشتبوو دەستى تەفكەر كاديران پەرورەدەشیان لەسەر ئەو بەرگرىنامەيە بىنيوو. وانا بۆ كاديران و بۆ تەفكەر قوناخێك بوو وەك قوناخى بەر له حەوتەمىن كۆنگره نەبوو، تەنانەت بۆ كۆنگرهى حەوتەم لەرىگەى ديدار لەگەڵ پارێزەرەكانیدا هەندىك تېروانىن و تېببى خۆى نارەبوو. بۆيەش ئەو نوێبوونەومىيەى لەتەفكەردا پيشدەخست، له دووتويى ئەو ديدارانەيدا هەبوو، بەلام مرۆفە نەيدەتوانى بەتەواوى لى تىبگات، بەلام بەرىگەى بەرگرىنامەكەيەو ئىدى مرۆفە دەيتوانى بەناسانى لى تىبگات. وانا ئەو زەحمەتيەى كە له حەوتەمىن كۆنگردا بىنيوومان دەمانتوانى له هەشتەمىن كۆنگردا هەمان زەحمەتى نەبىن، چونكە تارادەيەك له زۆر روووە يەكلايى بوونەو هەبوو. وانا سەرۆك بناخەيەكى تىۆرى بەهيزى لەبەرگرىنامەكەيدا داړشتبوو، لەرووى فەلسەفەى، نايدیۆلۆژى نزيكوونەومىيەكى بەهيز و تۆكمەى پيشخستبوو، بەلام لەرووى ريكخستنيەو هيشتا يەكلايى بوونەومىيەك بەتەواوى لەنارادا نەبوو. چونكە بەگوێرەى ئەو شىكرەنەو و هەلسەنگەندەنەى سەرۆك، مرۆفە چ گۆرانیكارىيەك لەرووى ريكخستنيەو ئەنجام بدات؟ چ مۆدىليكى ريكخستنى پيشخات؟ هيشتا سەرۆك لىبراوانە و يەكلايەكەرەو پيشنەخستبوو. لەم روووە ئىمە كيشەمان هەبوو. هەلبەتە شتى هەرە گرنگيش ئەومبوو، لەرووى ريكخستنيەو پيوستبوو نوێبوونەومىيەك ئەنجام بدرايە. بۆ ئەوى نوێبوونەومىيەك لەرووى ريكخستنيەو ئەنجام بدريت، سەرۆك لەرووى فەلسەفەى و نايدیۆلۆژيەو نوێبوونەومىيەكى بەهيزى پيشخستبوو، بەلام ئەمە لەرووى ريكخستنيەو چۆن تەواو (كامل) بكریت؟ لەم روووە تىگەيشتن

بەدىنە ھاتىبوو. چونكى تا ئەو كاتە ھەم لەدىدارمەكانىدا و ھەمىش لەبەرگىنامەكانىدا سەرۆك ھىشتا مۇدىلى رېڭخستىنى ئەوۋى پېشنەخستىبوو. لىردا ئىمە زەحمەتتەيەكمەن دەمىنى. پېۋىستىبوو لەروۋى رېڭخستىنىشەو نوپىبونەو ھەنەجام بىدراپايە.

ئىدى مەسەلەى كۆنگرەى ئازادى و دېموكراتى كوردستان (KADEK) بەمشىۋەىە پېڭھات. ئەو كاتە (PKK)ش بەتىرۇرىست راگەيەنرا بوو، بۆيە ھەفالىن پېشتىر ناۋى (KADEK)يان پېشتىنار كوردبوو. ئىدى لەكۆنگرەدا ناۋى (PKK)مان گۆرى و كردمان بە (KADEK). ئەمە لەروۋى نىاز و نىزىكبونەو ھەر تەنبا گۆرانكارىيەك نەبوو لەناودا، واتا گۆرانكارىيەكىش بوو لەمۇدىلى رېڭخستىنىدا. نىاز (نىيەت) ئەو بوو، بۆيەش ناوگەمان نەكوردبوو "پارتى..." بەلكو كوردبوومان بە "كۆنگرەى.." واتا بەگۆرى ئەو ھەلسەفە و ئايدىۋلۇزىيەى كەوا سەرۆك پېشىدەخست، ئىمە دەمانگوت: "پېۋىستە (كۆنگرە)يەك دابەزىنىن". ئەمە راستبوو و ھەلە نەبوو، ئىمە لەبەنرەتدا دەمانتوانى ئەو ھەلەيەى لەكۆنگرەى ھەوتەمدا كوردبوومان بەو شىۋەىە راستى بگەينەو. واتا ئىمە لەبەرگىنامەكەدا ئەو ھەمان ھەلەدەھىنجا كە دەتوانىن مۇدىلىكى كۆنگرە پېشېخەين. بەلام لەكۆنگرەى ھەشتەمىشدا دىسان ھەلەيەكى مەزىمان كرد. ئەو ھەلەيە جىبوو؟ ئىمە پارتىمان ھەلەشاندەو و لەجىى ئەو (KADEK)مان پېشخست. ئەمەش ھەلەيەكى دىكەى مەزىن بوو. پېۋىستىبوو لە ھەشتەمىن كۆنگرەدا پارتى ھەلەنەو ھەلەيەو، بەلكو پېۋىستىبوو پارتى بىماپايەو و ئىمە رېڭخستىنى گەلمان پېشخستىبايە. چونكى ئىمە رېڭخستىنى گەل (ERNK)مان لە ھەوتەمىن كۆنگرەدا ھەلەشاندىبوو، پاشان كە ئەو بۆشاپىەمان بىنى، ئىمە ھەندىك تەدبىرمان وەرگرت، بەلام پېۋىستىبوو لەكۆنگرەدا ئەو ھەنگاۋەمان ھاۋىشتىبايە. ئىدى (KADEK) كەمىك لەو پېداۋىستىيەو سەرىپەلدا. كەمىكىش لە نىزىكبونەو (شىكردنەو)ى بەرگىنامەكەدا ھەلەنجرابوو. بۆيە ئەو ھەنگاۋەى (KADEK)مان پېشخست. بەلام (KADEK) نەبوو بە "پارتى" و نەبوو بە "كۆنگرە"ش. راستە ناوگەى "كۆنگرە..." بوو، بەلام سىستەمەكەشى "پارتى" بوو. واتا لەنىۋان "پارتى" و "كۆنگرە"دا مايەو. نەبوو بە "پارتى"يەك و نەبوو بە "كۆنگرە"يەكىش. بۆيەش (KADEK) نەبوو ھۆى گۆرانكارىيەك و ھەشتەمىن كۆنگرەش زىدە رۆلىكى ئەوتۆى نەگىرا.

ههلهی هه ره مه زنیښ نهو مېوو که پارتیمان هه لومشاندهوه. وانا نیمه ریڅخستنی نایدیولؤزی و ریڅخستنی کادیرانمان هه لومشاندهوه. نه گهرچی (KADEK) رؤلی نیمچه پارتییه کی دهبینی، بؤیه زیده له کادیراندا پهرشوبلاو پییه کی نه هیڼایه ناراه و دیسان له خووهی گرت، کادیرانی له خووه گرت و ریڅخستنی له خووه گرت که پهرشوبلاو نه بیټ، به لام له کادیر و له ریڅخستنیښدا پیڅکه وتنیکی نه انجام نه دا. هه له بهته له رووی ریڅخسته کردنی گه لیښدا زیده پیڅکه وتنیکی به دینه هات. چونکه زیدمتر دمه انخواست نه رکی "پارتی" بخمینه نه ستوی (KADEK) وه و پیکی بیټیت. له لایه کی دیکه شهوه نه رکی "کؤنگره" په کی بخهینه پیښ، بؤیه نه به ته وای نه وهی "پارتی" په که ی پیکیڼا و نه به ته وایښ نه وهی "کؤنگره" که ی پیکیڼا. نیی هه شته مین کؤنگره زیده رؤلی خو ی نه بیټی. هه رچه نه وه ههنگاه ی له حوته مین کؤنگره دا هاویشتبوو مان پیویستبوو له هه شته مین کؤنگره دا ته وای ببايه و ته فگر له رووی ریڅخستنییه وه بکه وتبايه قؤناخیکی نوپوه. دهبوایه هه له که ی حوته مین کؤنگره راست بکردبايه وه، ههروه ا نه وه که موکوپیه ی له نارادا هه بوو پرېکرا ببايه وه، نه وه ههنگاه وانه ی که له رووی ریڅخستنییه وه پیویستبوو له حوته مین کؤنگره دا بمانهاویشتبایه و نه مانهاویشتبوو، ته وایمان بکردبايه و ته فگر به ته وای به گوپره ی ستراتیژ و تاکیکی نو ی نوپوونه وهی خو ی ته وای (کامل) بکردبايه و بکه وتبايه قؤناخیکی نوپوه. نه وهی که دمخواسترا نه وه بوو. به لام نه مه نه انجام نه درا. نه هه له گانی حوته مین کؤنگره مان راستکرده وه، نه که موکوپیه کانیشمان پرکرده وه. بؤیه هه شته مین کؤنگره رؤلی خو ی نه گپرا. له وانه په له بیرکرینه وه و رماندا گؤرانکاری روینا بیټ، هه ننیک برپار و مرگیران، به لام له به نه رمتدا رؤلی هه شته مین کؤنگره به گوپره ی نه وه بهرگرینامه یی که بؤ دادگای مای مرفؤی نه وروپا (بهرگرینامه ی له دولتمتی راهیبی سؤمهرمه بهرله شارستانیه می دیموگراتی) نووسرابوو پیویستبوو له رووی ریڅخستنییه وه ههنگاه هاویشترابايه، وانا نه وه نوپوونه و میه ی که واه سهرؤک له ته فگره دا پیڅیڅستبوو پیویستبوو له هه شته مین کؤنگره دا ته وای بکردبايه، ته فگر به ته وای بکه وتبايه نیو قؤناخی نوپوه، له سهر ستراتیژ و تاکیکی نو ی، هه له سهفه و نایدیولؤزیای نوپدا خو ی به ریڅخستن بکردبايه و

بکەوتبايە نۆی پراکتیکەوه، ئیدی ئەوەی گە رووینەدا ئەو بوو. بۆیە هەشتەمین کۆنگرە روژنکی مەزنی نەبینی.

لەو قۆناخەدا، لەنۆ تەفگەردا، دوو رووداوی شەهیدبوون روودەدەن، کە کاربەگەری خۆی لەسەر تەفگەر کرد. یەکیکیان شەهیدبوونی هەفال "گولان"ە و ئەوەی تریش شەهیدبوونی هەفال ئەردال (ئەنگین سەنجا)ە، ئەم دوو رووداوی شەهیدبوونە هەژاندنیک لەنۆ تەفگەردا دروست دەکەن. چونکە رووداوی بەمشێوەیە لەنۆ تەفگەردا هیچ رووینەدابوو... لەدۆخیکی وەهادا ئەو دوو رووداوە چۆن لیکەدرێتەوه؟

شەهیدبوونی هەفال "گولان" بۆ نێمە گرنگ بوو، چونکە هەفال "گولان" لە بەرپەرستی "هیزی تاپەت ÖZEL KUVVET" دا جێگە خۆی دەگرت، لەرێکخستەکردنی "هیزی تاپەت" دا بەرپرسیاریتی خۆی هەبوو، لەکاتی سازدانی کۆنگرە تەفگەری ژندا شەهید بوو. بۆیە ئەو شەهیدبوونە هەم بۆ تەفگەری ژن، هەم بۆ "هیزی تاپەت" هەمیش بۆ پارتیمان گرنگ بوو، ئەو شەهیدبوونە بۆخۆی پیلانگیرێک بوو، ئەو هەفالە بەپیلانگیرێ شەهید کرا، بۆیە تەفگەر بۆ ئەوەی ئەو پیلانگیرێکە ئاشکرا بکات رووداوەکە خستە ژێر لێکۆڵینەوه، بۆ ئەوەی لێکۆڵینەوهکە بەراستی و دروستی بەرپەرستی و بگەینە ئەنجام و پیلانگیرێکە ئاشکرا بکەین کۆمسیۆنیک (لێژنەیکە لێکۆڵینەوه) مان پێکھێنا و ئەو کۆمسیۆنە دەستی بەکارکرد، لەناکامی راپۆرتی ئەو کۆمسیۆنەدا، کۆنەسی سەرۆکایەتی گوتی: "ئەو راپۆرتە کەمە، پێویستە لێکۆڵینەوهکە زیاتر قوول ببێتەوه". چونکە راپۆرتەکە هێشتا یەکلایی بوونەویە (سافییوونیک)ی بەدینەهێناوو. واتا کۆمسیۆنەکە لێکۆڵینەوهیکە ئەنجام دابوو، بەلام بەتەواوی قوول نەبوو و بە یەکلایی بوونەوه

و سافییوونیک نهگه‌یشتبوو، له لیکۆلینه‌وه‌که‌دا هه‌نگاوێک هاو‌پشترا بوو، له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایه‌ کۆنسه‌ی سه‌رۆکا‌یه‌تی بریارى دا که نه‌و لیکۆلینه‌وه‌یه‌ زیاتر قوول ببیته‌وه و به‌ کۆمسیۆنێکى تر ڤوولتر ببیته‌وه، کۆمسیۆنێکى نوێ پیکهات، نه‌و کۆمسیۆنه‌ش زینه کارمه‌ی خۆی پینشه‌خست، چونکه نه‌وانه‌ی له‌و کۆمسیۆنه‌دا به‌شداربوون نه‌رکى دیکه‌شیان له‌نه‌ستۆ گرتبوو، نه‌یان‌توانی‌بوو به‌ته‌واوى هه‌موو کاتى خۆیان بۆ ته‌رخان بکه‌ن. نه‌و هه‌ڤالانه‌ گووتیان: "ئیمه به‌و شیویه ناتوانین، نه‌ ده‌توانین کارى کۆمسیۆن پیکبینین و نه‌ ده‌ستوانین کاره‌کانى دیکه‌ش راپه‌رپین، نه‌گه‌ر ده‌کریت با کۆمسیۆنێکى نوێ پیکبیت". ئیمه‌ش وه‌ک کۆنسه‌ی سه‌رۆکا‌یه‌تی نه‌وه‌مان به‌راست زانى، ئیمه کۆمسیۆنێکى نوێمان پیکهینا، که نه‌و کۆمسیۆنه هه‌موو کاتى خۆی له‌سه‌ر نه‌و کاره رابوه‌ستیت، بۆ نه‌وه‌ی بگه‌ینه نه‌نجام. کاتیک که نه‌و کۆمسیۆنه دروستبوو و ده‌ستى به‌کارکرد، من گووتم: "پێویسته ئیوه تاراپۆرتى خۆتان ئاماده ده‌که‌ن هه‌یج زانیاریه‌ک ده‌رباره‌ی لیکۆلینه‌وه‌که‌ی خۆتان به‌هه‌یج که‌سیک نه‌ده‌ن، زانیارى به‌ منیش مه‌ده‌ن. بۆ نه‌وه‌ی ئیوه بتوانن نه‌نجام وه‌ربگرن، هه‌رچیه‌ک له‌ئیمه ده‌خوازن ئیمه ئاماده‌ین که بۆ ئیوه‌ی ئاماده بکه‌ین" نه‌وانیش ده‌ستیان به‌ لیکۆلینه‌وه‌که‌ کرد، راپۆرتیان ئاماده‌کرد و هه‌ینایان. کاتیک که راپۆرته‌که‌یان دایه‌ من، سه‌رۆکى نه‌و کۆمسیۆنه‌ش که‌سیک بوو به‌ناوى "مه‌روان تورک" گووتى: "پیشنیازی ئیمه نه‌وه‌یه که نه‌و راپۆرته ته‌نیا هه‌ڤالانى پیاو له‌نیو کۆنسه‌ی سه‌رۆکا‌یه‌تی به‌یخویننه‌وه و هه‌ڤالانى ژنى ناو کۆنسه‌ی سه‌رۆکا‌یه‌تی به‌یخویننه‌وه" نه‌مه له‌کاتیکدا لیکۆلینه‌وه‌که په‌یوه‌ست به‌ کۆنسه‌ی سه‌رۆکا‌یه‌تی به‌رپۆه ده‌بردا، پیشنیازیکی به‌مجۆره راست نه‌بوو، کاتیک که نه‌و پیشنیازه‌ی کرد من گووتم: "بۆچی جى بووه؟" گووتى: "تۆ به‌یخویننه‌وه ده‌زانیت بۆچییه؟" منیش گووتم: "ئیه ئیشى خۆتان ته‌واوکرد، ئیدى کۆنسه هه‌ر چ بریارێک بدات، به‌گوێره‌ی نه‌مه ئیوه هه‌لسوکه‌وت ده‌که‌ن، ئیستا کارى ئیوه ته‌واو، نه‌و لیکۆلینه‌وه‌یه‌ی ئیوه نه‌نجامتان داوه، ریکخستن یان په‌سن‌دى ده‌کات یان ده‌لیت:" لیکۆلینه‌وه‌که هه‌شتا که‌مه و پێویسته ڤوولتر ببیته‌وه، کۆمسیۆنه‌که‌ی ئیوه به‌رپۆه‌ی بباته‌وه، یان کۆمسیۆنێکى دیکه به‌رپۆه‌ی ببات، نه‌وا پاشان به‌دیار ده‌که‌وت، به‌لام ئیوه هه‌یج قسه‌یه‌ک لێره و له‌وى نه‌درکین". من راپۆرته‌که‌م خوینده‌وه ب‌بینم

ليکولینه ودهکېان لهسر بنه ماى لؤزېکېک پېشخستېووه که ته وواى تهفگهرى ژنيان گوناهاېر کردووه، لهناکامېشدا ناوى سى ژنيان هېناوه که نهوان بهرپرسيارن لهپيلانگېرى شهيدېوونى نهو هه فاله دا و پېويسته نهوانه دهستگېر بکړېن و بکهونه ژېر ليکولینه وده. بېگومان نيېمه بهردو کونگرې گشتى "کونگرې گهل" يش دهچووين. کاتېش زورکهم ماوه، نهگهر نهو ليکولینه وده و نهو راپورته بېخهينه رۇزفېه وده، نهوا بۇ نيېمه کيشه و گرفت دهنيته وده، چونکه له کونگرې شهشهم و جهوته م دا کيشه تهفگهرى ژنان دمرکھوت، نهگهر بهر لهسازدانى کونگرې "کونگرې گهل" ش نهو راپورته بېخهينه رۇزفېه وده، من دهمزانى که کيشه جلدې دهردهکھوت. نهمه لهلاپهک، لهلاپهکې دېکھشموه نهو لؤزېکې کؤمسيؤنهکې کارى پېکرېبوو لؤزېکېکې راست نهبوو، نهومش دهبېنرا. بۇيه گووتمان نيېمه. بېهليته وده بۇ دواى جفاتى گشتى کونگرې گهل، بۇ نهوى هم کيشه دېرنهکھوت و ههميش لهبهر نهوى نهو ليکولینه وده راست بهرپوه نهچووه، نهو کؤمسيؤنه نهو ليکولینه وده بهرپوه برېدووه بابېند به "فهزاد" و "بۇتان" بهرپوهى برېدووه، بهگويهرى داخوازي نهوان بهرپوهى برېدووه، بهم ليکولینه وده دميانخواست بهو نامانجان بهگن که خستېوويانه پيش خويانه وده، نهو شهيدېوونه و ليکولینه وده بۇ خويان بکهنه ههنگاوېک. و تاکتيکې خويان لهسر نهوه دانابوو، بۇ نهوى بتوان تهفگهرى ژن بېخهنه ژېر کونترؤلى خويانه وده. نيىدى دميانخواست بهم ليکولینه وده نهوه بکهن. دميانگووت، "سى کهس لهمه دا بهرپرسيارن و پېويسته بکهونه ژېر ليکولینه وده، پېويسته نيېمه نهزکيان ليومرېگرېنه وده و بيانخهنه ژېر ليکولینه وده". خۇشيان لهژېرموه بهرپوه بهرايمتېيهکې نوښيان بۇ کؤرديناسيؤنى تهفگهرى ژن ناماده کردووه، تاکو بهمشيؤميه تهفگهرى ژن بېخهنه ژېرکونترؤلى خويانه وده. چونکه تاکتيکې خويان لهسر "ريفؤرمى کؤمه لايهتى" و لهسر مهسهلهى رمگهزايهتى (الجنسوية) پېشېدخهمن، دهمزانى که تهفگهرى ژن دوى نهمه رادموستيت، نهو کاتهش نهياندمتوانى نهنجام ودرېگرن، بۇيه پېويسته تهفگهرى ژن بېخهنه ژېر کونترؤلى خويانه وده، تاکو بتوان تاکتيکې خويان پراگتيزه بکهن. "بۇتان" و "فهزاد" يش بهرنگې "مهروان تورک" نهو ليکولینه وده بهو شيؤميه پېشخستېوو. نهو راپورتهى ناماده گرابوو راپورتېکې راست نهبوو، نامانجې نهوان بهته وواى نهومبوو

که بمرنگی نه موهه تهمگهری ژن بیکاریگر بکمن، بۇ نهوهی بتوانن لمه بکهمین کونگره جقاتی گشتی کونگره گملیشدا تهمگهر بغمه نه دهستی خویانهوه. بیکومان لمهر نهوهی نیمه لهوه تیگمیشتن، ریکه مان لهو لهیستۆکه گرت، کاتیک که بینیمان نهو راپورته بمر له بکهمین کونگره "جقاتی گشتی" ناخهینه رۆژمهوه، فشاریان لهسر من دروستکرد که بیخهینه رۆژمهوه، بینیان که من ناخهینه رۆژمهوه، لهژر مهو وابلایان کردمهوه گوایه: "له لیکۆلینهوه کهدا دمرگهوتوه که سى کج له شههیدبوونی همقال "گولان" دا بهرپرسيارن، پيوسته نهو سى کچه بکونه ژیر لیکۆلینهوهوه، کهچی ناهاخهینه ژیر لیکۆلینهوهوه و دهیانپارژن..." بهمهش خواستیان فشار لهسر نیمه دروستبکمن و نیمهش بیکاریگر بکمن. بۇ نهوهی بتوانن بهناسانی نهو لهیستۆکهی نهجامی دهمن سمر بکهن. ئیدی نهو شههیدبوونه، بۆیه نهو پیلانگتیرپیه گرنگ بوو. گروپی خیانهتکار و جهتهگماری "پوتان" و "فهرهاد" دهیانخواست نهوه له دزی تهمگهر بهکاربهینن، بۇ نهوهی تهمگهر بغمه نه دهستی خویانهوه. نهوانهی نهو همقالهیان شههید کردبوو و نهو پیلانگتیرپیهشیان نهجام دابوو همر نهوانن، ههم نهوان نهجامیان دابوو و ههمیش دهیانخواست بیخه نه سمر همننیک کهسی دیکه، همننیک کج، بۇ نهوهی بتوانن کهانیش بیکاریگر بکمن، نیمهش بیکاریگر بکمن، بهمهش تهمگهر بغمه نه دهستی خویانهوه.

بیکومان نیمه تاکتیکی نهولمان خراپ کرد، نیمه نهمانهیشته نهو تاکتیکه پیک بیت، نهمانهیشته ئیرادهی تهمگهری ژنان بشکینن و ژنان بهتموای بیکاریگر بکمن. جهنده خواستیان لهسر نیمه فشار و گوشار بکمن بۇ نهوهی نهو همنگاوه بهاوژین نهمانهیشته نهوش رووبدات. کاتیک که بینیان نیمه نابین بهنامرازى مهبهستی نهوان و ناکهوینه ناو لهیستۆکی نهوانهوه، گوایه بهمهش بهمانهینه ژیر تۆمهتوه، بۇ نهوهی بیکاریگرمان بکمن، تاگو بلین: "لیکۆلینهوهکه بهرپوه جووه، بهرپرسيارى شههیدبوونی نهو همقاله دمرگهوتوه، نهوانه نهو کهسانه ناگرن و دهیانپارژن". بۇ نهوهی نهمجاریان نیمه بیکاریگر و تاوانبار بکمن و بهناسانی تهمگهر بغمه نه دهستی خویانهوه. بیکومان کاتیک نهو گوشار و فشارهی نهولمان بهوچهل کردمهوه، نهوا تاکتیکی نهوانیش زهیری بهرگهوت.

سمبارت به شهیدبوونی همقال "نمرال"؛ له (۵) ی نابی (۲۰۰۲) لمنزیک گونډی "سوورهدی" کڅوونموه و مژالیک سازدراوو، هم همقالنی گهریلا و هممیش گمل تییدا ناماده ببوون، کڅمیتیمهکی نامادهمکاری نمو مژال و کڅوونموهه همبوو و بهرنامهی نمو کڅوونموهه هممووی نمو کڅمیتیمه بهرڼومی دمیرد، همقال "نمرال" خویشی نمو کڅمیتیمه دا بوو، له بهرنامه کهدا شانؤگهریش همبوو، ناوهرؤکی شانؤپیه کهش سمبارت بهیادهموری هه له مپازی (۵) ی ناب بوو. پېوېستبوو له شانؤپیه کهدا چهک نتمه قینریت، به لام له دیمه منیکي شانؤپیه کهدا چهک و تمقانینی چهک همیه، خوی نممه هه له مپه که، چونکه مهراسیمیکي هینده مفرنه و خه لک هاتوو، گهریلا نامادیه، چؤن دمبیت فیهشک بتمه قینریت؟. پېوېستبوو چه که به کارهاتوو مکانی نیو شانؤپیه که بی فیهشک بن، فیهشکی راسته قینش به کار نه هیتریت. به لام شانؤکاران له شانؤپیه کهدا باوهرپان به خویان همیه و به لؤزیکي "دهی کیش نییه" له دیمه منیکي شانؤپیه کهدا فیهشک دتمه قیت، پاشان همقالن ناگاداریان دمکه نموه، دملین: "با چهک نتمه قینریت، گمل و همقالن نامادمن، باش نییه نموک رووداویک روویدات، با بهی تمقانینی فیهشک بیت" همقالن موداخه له دمکهن، نموانیش دملین: "تمواو تدمیرمان و مرگرت، جیدی فیهشک ناتمه قینریت"، کچیک که له سوډموه تمقلی نییه ببوو و هاتبوو، نهویش گهریلا بوو، نمو شانؤپیه شدا به شدار ببوو، له چه که کهی نمو دا فیهشک ماوه، دمبووایه فیهشکی تییدا نمبیت و نتمه قینریت، به لام نمو کچه چه که کهی دتمه قینیت و فیهشکیک به همقال "نمرال" دمکهویت، فیهشکیکي تریش به همقال "خه لات سوران" که خه لکی باشووری مفرن بوو، دمکهویت، نمو دوو همقاله همرلهوئ شهید دمبن، به بهرچاوی همقالن و گه لموه. رووداومکه به مشیویه روویدا. بیگومان سمبارت بهم رووداوه لیکولینموه دهستیپیکرد، هه له مته لمبر نمو هی نا ههنگی (۵) ی ناب بوو، به کامیرای شیدیوی وینهی نا ههنگه کهش دمگرا، بویه همموو وینه (تصویر) مکانی نمو نا ههنگه ش درا به کڅمسیونی لیکولینموه نمو رووداوه، له نا کامی لیکولینموه کهدا به دیارگهوت که رووداومکه به منقهست نمبووه و (ههزا) یه و لهم رووموه نیازیکی خراپ له نارادا نییه. به لام بیگومان له تدمیر و مرگرتندا، کیماسی جیدی له نارادیه، لمنزیک بوونموه و لؤزیکي کارمکهدا (نامادهمکاری نا ههنگه کهدا) کیماسی همیه.

پهراویژمگان:

(۱) مهېستې کاتې سازدانی نهم دینارمیه.

بهشی نوځیه م:

به رهو سیستمی نازادی گهل...

(۲۰۰۶ - ۲۰۰۳)

1870-1871

1872-1873

1874-1875

گیژاوه قوولەکه

لهسالی (٢٠٠٣) دا بهشیوهیهکی کرداری ئەمریکا موداخەلە ی ئیراق و ناوچهکە ی کرد. لهناکامیشدا رژیمی بهعس رووخا. ئەو موداخەلەیه بهگشتی و کهوتنی رژیمی بهعسی بهتایبهتی به چ واتایهك دههات؟ ئەو دمرهفت و ههلوهرجهی ئەو موداخەلەیه لهگهڵ خۆیدا هیئای چیوو... ؟

ئەو موداخەلەیهی ئەمریکا لهسەر ئیراق کردی، موداخەلەیهکه بۆ سەر خۆرههلاتی ناوین، ئەو موداخەلەیه که بهسەرۆکایهتی ئەمریکا نههجام درا بۆ چارهسهرکردنی کیشهکانی سیستمی سهرمایههاری بوو. نامانجی ئەو موداخەلەیه ئەومبوو که خۆرههلاتی ناوین ههم لهرووی ئابووری و سیاسی و ههمیش لهرووی کولتووورییهوه، بهگوێهری سیستمی سهرمایههاری ناماده بکات، تاکو ئەم ناوچهیه بکهوێته خزمهتی ئەو سیستمهوه. چونکه ئیستا خۆرههلاتی ناوین لهههموو روویکهوه لهگهڵ سیستمی سهرمایههاری لهنیو ناکۆکی دایه، لهم رووهوه رژیمهکانی ناوچهکه ههم لهگهڵ گهلانی ناوچهکه ههمیش لهگهڵ سیستمی سهرمایههاری لهنیو ناکۆکییهکی مهزندا دهژین، ههم گهلانی ناوچهکه دهخوازن لهو رژیمانه رزگاربان ببیت، ههمیش سیستمی سهرمایههاری دهخوازیت ناوچهکه بهتهواوی بخاته خزمهتی سیستمهوه، چونکه بهم دۆخه ی ئیستایهوه خزمهتی سیستمهکه ناکات. ئیدی لهمیانهی ئەو موداخەلەیهوه سیستمی سهرمایههاری خواستی ئەو رژیمانهی خۆرههلاتی ناوین بگوێهریت، تاکو ناوچهکه لهرووی سیاسی، ئابووری، کولتوووری و کۆمهلایهتییهوه بهگوێهری سهرمایههاری (کاپیتالیزم) رێکبخات. ههروهها بۆ ئەوهی ئیسرائیلیش بههێز بکات، ئەو

مەترسیانەى لەناوچەكە بۆ ئیسرائیلیش لەنارادان نەهیت. بێگومان ئامانجى موداخەلەكە ئەمەیه و ئەمە موداخەلەیهكى مەزنە. ئیدى بۆ ئەودى ئەو موداخەلەیه بكت، بەرلەوه موداخەلەى گەندەوى كرد، بەمەش ھەنگاویكى ھاویشت و رژیمی بەعسی رووخاند. چونكە ئەودى بخوازیت لەجیهاندا بالادەست بێت، ئەودى بخوازیت گیشەكانى سیستەمى سەرمايەدارى چارەسەر بكت، ئەودى سەرۆكایەتى ئەو سیستەمە دماكات پێویستە خۆرەلەتى ناوین قازانج بكت. ئەگەر وەھا نەبیت ھەم ناتوانیت سەرۆكایەتى بكت و ھەمیش ناتوانیت گیشەكانى سیستەم چارەسەر بكت. چونكە خۆرەلەتى ناوین وەك بېرپرەى پششى جیهانە، ھەروەھا خۆرەلەتى ناوین لانكەى شارستانیەتە و دایكایەتى بۆ شارستانیەت گردووه، بۆیە پێویستە تۆ خۆرەلەتى ناوین بچەیتە دەستى خۆتەوه و بەگوێرەى خواستى خۆت ئامادەى بكەیت، تاكو بتوانیت بالادەستى خۆت پێكبینیت. ئیدى ئەو موداخەلەیهى كە لەسەر خۆرەلەتى ناوین ئەنجام درا لەسەر ئەو بنەمايە بوو.

بۆچی لەئێراقەوه دەستپێكرد؟

ئەمە ھۆكارى خۆى ھەیه، چونكە رژیمی بەعس رژیمیك بوو لەجیهاندا گۆشەگیر ببوو، رژیمیك بوو لەناو گەلى خۆیدا گۆشەگیر ببوو، بۆیە ھەم لەناوخۆ و ھەم لەدەرەودا، ھەموو كەسێك لەدژی ئەو رژیمە بوو و بەناسانى دەیتوانى بپرووخینیت. لەلایەكى دیکەشەوه، لەخۆرەلەتى ناویندا، لەدەرەودى توركیا، سوپای ھەرە مەزن لە ئێراق دروستكرا بوو. ھەلبەتە ئەودى توركیا لەبەر ئەودى ئەندامى ناتۆیە و بۆ سیستەم مەترسى دروستناكات، بەلگە ھەمیشە لەخزمەتى سیستەم دابوو، بەلام ئەودى ئێراق مەترسى بۆ سەر سیستەم و بۆ ناوچەكە دروست دماكد، پێویستبوو ئەو سوپایە ھەلۆشینتەوه و پەرشوبلاوہى پێكبات، ھۆكارێكىش ئەو بوو كە موداخەلەى سەر ئێراقیان بۆخۆیان بەبنچینە وەرگرت. ھۆكارى سییەمیش ئەو ھەیه كە لە ئێراقدا وزە (بەتروۆل و سامانە سروشتییەكانى دیکە) ھەیه، ئەو شوپێنانەى دیکە كە وزمیان تێدايە لەژێر كۆنترۆلى ئەمريكا دان، لەژێر كۆنترۆلى سیستەم دان، بەلام لە ئێراق و ئێراندا

سهرچاومكانى وزه زېده لهژېر كۇنترۇلدا نهېوون، نههمش كېشهيان بۇ دهنېتهوه. دميانتوانى نهوهى ئىراق بهگويږدى ئيران، بهناسانتر بېرووخينن، تاكو بتوانن ئيرانيش بهتمنيا بهيلنموه و پاشان بههمموو هيږى خۇيانموه بچنه سمر ئيران. ئىراق له پمترۇلدا دمولهمنده و پېويستيان بهوه همبوو كۇنترۇلى سمر پمترۇليان بكرديايه، همموو كسيكيش دمېخواست لهو رږمه رزگارى ببايه، بۇيه نهو موداخهلهيهيان لهسمر ئىراق پېكهينا.

لهلاپهكى دېكهشموه لهډى ئىراق ئۇپۇزسيۇنيش همبوو، بۇ نهوهى بتوانرېت نهو رږمه بېرووخينرېت. لهشوياننى دېكه ئۇپۇزسيۇنيكى وها بههيږ لهئارادا نهبوو، بهرېگهى نهو ئۇپۇزسيۇنموه دميانتوانى نهنجام بهدمستبخن. ئيدى بۇ نهوهى نهو موداخهلهيه نهنجام بدرېت و سمركهوتوو بېت، پېوويستبوو تهديري نهوشيان ودرېگرتايه كه چ شتېك نهو موداخهلهيه (دمستېومردانه) دمخاته مەترسييهوه. ئيدى بهر له موداخهلهكه به پيلانگېرپيهكى نيودمولمتى هاتنه سمر سمرۇك ئاېۇ و (PKK)، تاكو بتوانن زمېرېك لهتمفكر بدن و بيخهنه ژېر فشار و گوشارموه، بۇ نهوهى موداخهلهى خۇيان بهناسانى پېشبخن، بۇ نهوهى (PKK) زېده سوود لهو موداخهلهيه ودرنېگرېت. چونكه (PKK) له كوردستانيشدا پېگه (ستووند - قاچ)ى موداخهلهكهى لاواز دمكرد، لهناوچهكهشدا (PKK) و سمرۇك ئاېۇ دهبوونه ئوميلېك بۇ گهلانى ناوچهكه. نهگمر زمېر لهو تمفكره نهوشينن، هم موداخهلهكه لاواز دمكات و هميش دمېخاته ژېر مەترسييهوه. نهگمر موداخهلهكه بېت نهوا لهوانهيه سوود لهو موداخهلهيهش ودرېگرېت. چونكه دواى موداخهلهكهى كهنداو (شېرى پهكهى كهنداوى سالى ۱۹۹۱)، (PKK) سوودمەند بوو، نههميان بينيبوو و لهمه نهزموونيان ودرېگرتبوو، بۇ نهوهى لهو موداخهلهيهى نهمجاردى سمر ئىراق (PKK) سوودمەند نهبيت پېويسته بهرلهوه تەديير ودرېگرن و زمېرى ليېوشينن. بهمەش هاتنه سمر تمفكر و سمرۇكيان بهديلگرت، هيږش و فشارېكى زۇريان بۇ سمر تمفكر هيئا، تاكو تمفكر مژوولى خوى و كېشهكانى بېت. بۇ نهوهى نهوان بتوانن بهناسانى موداخهلهى خۇيان نهنجام بدن و سمرېكهون، همروها بتوانن نهو خهتهى كه كوردان دمخاته خزمەتى سيستمهوه بههيږ بكن و بهمەش بتوانن پېگه و بالادمستى خۇيان له كوردستاندا توكمهتر بكن و

کوردانیښ له ستراتیژییه تی خوځاندا بۇخوځیان بکهنه هیژیکی سهرمکی، نیدی موداخه له کهیان به مشیوهیه پیڅڅست و رژیمیان رووخاند. به لام دوی نه وهی رژیمیان رووخاند نه و ئامانجانهی له پیڅ خوځیان دانابوو بیکنه هات، تاکو ئیستاش نه و نه نجامه یان به دینه هیئاوه.

راسته رژیمیان رووخاند، له مه دا نه نجامگیر بوون، له دوی رووخاندنیش هوه هه ندیک ههنگاوی تریان هه لئینا. واتا بۇ نه وهی ئیراق به گوځهری به رژومندییه کانی سیستمی سهرمایه داری ریڅبڅهن هه ندیک ههنگاویان هاوځشت. به لام نه وانه دمیانخواست له ماوهیه کی کورتدا به ئامانجه کانی خوځیان بگهن، له مه دا به ئامانج نه گه ځشتن، هه رجه نه ده ههنگاویشیان هاوځشت بیټ، هیڅتاش له سهر نه وه هه لوسته ده کهن تاکو ههنگاوی دیکه به اوځژن. نه و کاته ی موداخه له که له سهر ئیراق نه نجام درا و رژیم رووخا، نه و بۇ ته فگه ره که مان و بۇ کوردان شتیکی نوئ دمرکه وت، دمرغه تیکی نوئی بۇ ته فگه ره که مان و گه له که مان و گه لانی ناوچه که ره خساند، هه م نه و ستاتوییه له ناوچه که که له سهر بنه مای نکوئی و څرگردنی کوردان ناواکرا بوو تیکیدا، هه میښ بۇ نه وهی کورد له شیوه گردنی سهر له نوئی خو ره ه لاتی ناویندا جیگه و بیگه په ک بگریټ توانست و دۇڅیکی هیئایه ئاراهه. نه مه شتیکی باش و زه مینه په کی باش بوو. به لام له لایه کی دیکه وه، نه مریکا خواستی له کوردستاندا خه تیکی میلیگه رای کی سیستمی سهرمایه داری به بنه ما و مرمه گردیټ و ده که وځته خزمه تی نه و سیستمه وه به بنچینه و مرگرت و خواستی به هیژی بکات. نیدی له سهر نه و بنه مایه هاوکاری خه تی میلیگه رای کی گرد و له باشووردا گردی به حکومت و ته نانته گردی به نیوه ده ولته تیټ. خواستی نه مه بۇ هه موو کوردان سهر نه چراکځښ بکات و ئاراسته ی هه موو کوردان بداته نه و خه ته، که کوردان له ژیر خه تی نازادی و سهر به خوئی سهر وک ئاپو و (PKK) دمریځات، هه ولتیکی به مچور میان دا.

سهر وک له م رووه وه چیکرد؟ بینی که له باشوور ده سه لاتیکی میلیگه رای کی له سهر ئایدیو لوژیایه کی میلیگه رای کی ناواده بیټ، په ره له مان و حکومت له سهر نه و بنه مایه ناوا ده گردیټ، نه مریکا پرؤزه ی خوئی بۇ خو ره ه لاتی ناوین له ناوچه که پیڅده خات، سهر وکیښ هه م بۇ کوردان و هه میښ بۇ گه لانی ناوچه که پرؤزه په کی پیڅڅست. نه و

پرژميه جيبوو؟ پرژميه نازادى و نيموكراتى گهلانى پېشخست. ههلبهته لهرووى
 ناپيدىولوى و ههلسهفيمهوه خهتهكهى پېشخستبوو، ئيدى لهسر نهو بنهمايهش
 مۇدلى "كۆنگرى گهل"ى پېشخست، نهمهش موداخهلهى سهرۆك ئاپو بوو،
 موداخهلهى گهلان بوو، كه بتوانن ئهلتهرناتيفى خويان لهبهرامبهر پرژمكهى نهمريكا
 پېشبخهن. چونكه نهو پرژميهى كه نهمريكا لهناوچهكهدا پېشخست تهنيا بۇ
 بهرژمومنديهكانى خوى و سيستم بوو، نهك بۇ گهلانى ناوچهكه. نهگهر تۇ
 لهبهرامبهر نهوه موداخهلهى گهلان پېشنهخهيت و پرژميهى گهلان پېشنهخهيت نهوا بى
 ئهلتهرناتيف دميينيتهوه، نهو كاته گهلانى ناوچهكه زمبرىكى مهزنيان ليدمدرىت.
 ئيدى بۇ نهوى نهوه رووندهات، وهك چۆن نهمريكا پرژميهى خورههلاتى ناوينى
 پېشخست سهرۆكىش "پرژميهى شارسنانيهتى نيموكراتى" پېشخست و لهسر نهو
 بنهمايهش مۇدلى "كۆنگرى گهل"ى پېشخست. تاكو بتوانيت بهم مۇديله ههم گهلانى
 ناوچهكه بى ئهلتهرناتيف نههيايتهوه، ههميش بهم مۇديل و خهته بتوانيت له
 كوردستاندا خهتى گهل بگهميهنيت سهركهوتن. نهوه بۇ نهو مهبهسته بوو. ئيدى رۆك
 ليردا "بۆتان" و "قهرهه" كهوتنه جموجولهوه، نهو خهتهى كه لهناو تهفگهردا
 چهتهگهرىتى بهبنهه و مردمگرت، تهواو لهو قۇناخهه كهوته جموجولهوه. واتا
 بهممهزمندى نهوان نهگهر نهو خهتى چهتهگهرىتيه لهو قۇناخهه بكهويته
 جموجولهوه نهوا دموانيت نهنجامگير ببيت و بالادهستيتى خوى لهنيو تهفگهردا
 دروستىكات. چونكه نهو گروهى چهتهگهرىيه پميومندى خوى ههم لهگهل پارتبهكانى
 باشوور، ههميش لهگهل نهمريكادا ههبوو، نهگهر بههاوكارى نهوان بكهويته
 جموجولهوه، نهوا دموانيت نهنجامگير ببيت و زال ببيت. ههنديك خويان لهناو
 تهفگهرىشدا بهريكخستن كرديوو، واتا خواستيان لهم موداخهلهيهى نهمريكا و
 لهرووخاندنى رۆمى ئيراقدا و بهپيشكهوتنى خهتى ميلليگهرايى لهناو تهفگهرى
 كوردانا سوودمهند ببن، بهممهش خهتى خويان لهناو تهفگهرى (PKK)دا بهسر بخهن.
 بېگومان نهوانه دواى دهستگيركردنى سهرۆك دهستيان به خوريكخستن كرديوو لهناو
 تهفگهردا، نيمه نهمهههان لهسالى (۲۰۰۲)وه دهستنيشان كرديوو؛ له كۇتايى سالى (۲۰۰۲)دا
 نيمه كۆيوونهميهكى ناومنديمان سازكرد بۇ نهوى بچينه سهر نهو خهته. لهو

كډبوونه ومپه دا چووینه سمر نهو خهته و رمخنه شمان كردن، نهوانه بينيان كه ئيمه له بيلانی نهوان تيگه يشتووین و دهچینه سمریان، نهوا تاكتيكيانه هه لسوكموتيان كرد، گوايه نهو رمخنانه ی بۇ نهوان كردوومانه پهنسنديان كردوو و بهمشيوميه رمخنه ی خوځيان دا، تاكو بتوانن بهناسانی خو بهريكخستن بكهن. ئیدی نهو سهركوڼه و رمخنه كړدنه ی بۇ سمر نهوان دمكریت پووچه ل بكمهنه وه. چونكه بينيان نهگر له دزی نهمه رابوستن رموشی نهوان بهته واوی ئاشكرا دهبيت، لهوانه ی نهو نامانجانیه له پيش خوځيان دانابوو، بكهو پته ژېر مەترسییه وه و بی نهنجام بمیننه وه، ئیدی بۇ نهو ی نهكهونه نیو رموشیكي بهوچوره وه و بتوانن ههوله كانی تهفكر پووچه ل بكمهنه وه و ريگري لهمه بكهن، ومك بلای رمخنه یكه و كراوه و پهنسنديان كردوو، رمخنه دانی خوځيان دا، بۇ نهو ی كهس بهسمر نهواندا نهچیت، تاكو نهوانیش بتوانن دیسان کاری خوځيان بهردوام بكهن. بهراستیش ومهای لیتهات.

لهبه نه پته دا ئيمه خواستمان لهو كډبوونه ومپه دا رموشی نهوان په كلایی بكمینه وه و بيكار يگه ريان بكهين، ئيمه ههنگامان بۇ نهمه هاو پشت و نهوانیش بهو شيوميه وه لاميان دایه وه. ئیدی لهمه دا بهريومي بهرايه تی ئيمه كهوته نیو دوودلييه وه و نهچوونه سمریان. هه لبهته نهوانه بينيان كه ئیدی تهفكر له رموشی نهوان تيگه يشتوو و دهچيته سمریان، نهوانه بهو ههنگاميان (به رمخنه دانی شكلی خوځيان) چوونی تهفكر بۇ سمر نهوان رمخنه كړدنيان لاواز كرد و کاری خوځيان بههیز كرد، كاتيك كه ئيمه كه يشتينه سالی (۲۰۰۲) سهرۆك بهرگرينامه ی ئهسينا (گوردی نازاد ناسنامه ی خوره لاتی ناویتی نوپیه) ی بۇ ئيمه نارد، لهو بهرگرينامه یه دا نهو خهته ی بهريگه ی بهرگرينامه كه ی بۇ دادگای مافی مرؤفی نهو روپا (لهدمولتی راهیبی سؤمهره وه بهرمو شارستانیه تی ديموكراتی) پيشخستبوو، سهرۆك لهريگه ی بهرگرينامه كه ی بۇ ئهسينا وه موداخه لهیه كي بۇ تهفكر كړدبوو، چونكه بیی كه لهرووی ريكخستنييه وه هيچ گۆرانكاريهك نهنجام نه دراوه، نه مهش مەترسی لهگه ل خوځيدا دهبيت، پيوسته تهفكر لهرووی ريكخستنييه وه گۆرانكاری نهنجام بدات. ئیدی لهسهر چ بنه مايهك نهو گۆرانكاريه بكات؟ وهلامی نهو ی لهو بهرگرينامه یه (بهرگرينامه كه ی ئهسينا) دایه وه و گه يانديه تهفكر، سهرۆك گووتی: "من په كلايه نه ناگر بهست رادمگه يهنم، تاكو رۆزی

يهكى نهيلول، يان نهومتا ناگرېستهكه دمېټه دوولايهنه يانېش نهگهر نهبيټ نهوا
 شهر دمستېنكات". نههمى خسته بهردم تهمگهر، تاكو تهمگهر گمتوگوى لهسر بكات
 و به برپارېك بكات. بۇچى؟ چونكه سرؤك بينى كه نهامريكا موداخهلهيهكى كردوه،
 نهو موداخهلهيه هم له كوردستان و ههميش لهناوچهكهدا پيشدمكهوټ، پرؤژهى
 خوى داناو، لهسر نهو بنهمايش ههنگاو دهواوټرټ. نهگهر لهبرامبر نهو
 موداخهلهيه موداخهلهيهك پيشنهكهوټ نهوا مەترسداره، هم بۇ كوردان و ههميش
 بۇ گهلانى ناوچهكه. چونكه بهتەواوى بى نهلتەرناتيف دمېننهوه. بۇيه سرؤك ئاپو
 چى گووتبوو؟ گووتبوو: "با كۆنگرى ئازادى و ديموكراتى كوردستان (KADEK) و
 كۆنگرى نەتمومى كوردستان (KNK) ببنهيهك و با جفاتى گشتى كۆنگرى گهل
 ناوابيټ. ههميش زوو ئاوا بيټ"، ئيدى بهمشيوميه سرؤك لهبرامبر
 موداخهلهكهى نهامريكا موداخهلهيهكى له كوردستان و ناوچهكه پيشدهخت،
 نهلتەرناتيفى گهلانى بهرنگى مۇدلى "كۆنگرى گهل" پيشدهخت. نهمه بۇ نهو
 مەبەسته بوو. چونكه نهگهر وها نهبايه نهوا نهامريكا پرؤژهكهى خوى بهپيشدهخت،
 نهو كاته گهلان و گهلى كوردپش زمرر دمكەن. بۇچى ديمگووت: "نهگهر ناگرېستهكه
 يەكلايهنه بمېنيتەوه نهوا كۆتايى پيټ؟" چونكه دمېيىنى؛ نهگهر لهو قۇناخه
 ناگرېست نهبيټه دوولايهنه و چارسەرى پيشنهكهوټ، نهوا توركيه بهرنامهى خوى
 بهرپوه دمبات، نهامريكاش بهرنامهى خوى بهرپوه دمبات، ليرەدا تهمگهر و گهل
 زمررمەند دمبن، لهلايهكموه كيشهكانى توركيه جندپين، نهگهر چارسەرى
 پهسننهكرد و تۆش شهرت پيشخست، بهگوپرهى نهو بارودوخهى نهو كاتهى توركيه
 تيدا بوو، كيشهكانى بهردم توركيه گران ببوون، نهوا رموشى شهرپش نهو كيشانه
 قورستر دمكات، توركيه ناتوانيت شهر بخاته پيش خوى، لهوانهيه ههنگاو بۇ چارسەرى
 بهاوټرټ. ئيدى بۇيه سرؤك گووتى: "من يەكلايهنه ناگرېست رادمگەنم". چونكه
 دمپزانى كه نهگهر توركيه كيشهكانى خوى چارسەركرد نهوا ههنگاو بۇ چارسەركردنى
 كيشه كورد ناهاوټرټ. نهگهر تۇ پيش نهوه توركيات خسته سەرپى چارسەرى نهوا
 دمكرټ ههنگاو بهاوټرټ، نهو توانستەش ههبوو.

هروډها کاتيک که سمرۆک نهوانهشی گهيانده ئيمه، بۆخویشی کهوتبووه نيو مانگرتنهوه(۱). واتا له زيندان بهرخۆدانیکي پيشخستبوو، بهم بهرخۆدانهش دهخواست تهمگهر و گهل بخته جموجۆلوه. چونکه دهيبيني نهگهر تهمگهر و گهل نهکهونه جموجۆلوه نهوا مهترسی لهئارادايه، نهامريکا موداخهلهی کردووه و پيشيدهخت، لهکوردايشدا موداخهلهی کردووه، ههلبهته پيلانگيرپيهکی نيودمولمتيش ههيه، نهوا نهامريکا لهوانهيه تهمگهر تهنگاو بکات. تهنانت نهو کاته لهوانهيه پيلانگيرپيهکه بهردهوام ببیت و بهنامانجی خویشی بکات. ئیدی بۆ نهوی نهوانه روونهدن و ريگيری لهبهردهم بکات کهوته نيو بهرخۆدانیکموه. بهمهش گهل و تهمگهر نهو کاته دهکهونه نيو بهرخۆدانهوه. نهو کاته دهتوانیت پيلانگيرپیتی نهامريکا و تورکيا لهسمر تهمگهری کوردان خراب بکريت. لهسمر نهو بنهमाيه تهمگهر کۆبوونهوی بهرفراوانی ناومندی سازکرد، بۆ نهوی ههموو نهو مهسهلانه گفتوگۆ بکات و بيکاته برپار.

کاتيک که ئيمه دهستان به کۆبوونهومکه کرد، ئیدی نهو گروهی خيانت (فهراهاد - بۆتان) و نهوان خواستيان رۆژمفی کۆبوونهومکه بگۆرن و نهو کۆبوونهوميه پووچهل بکهمنهوه. چونکه قسهيان لهگهل نهامريکا کردبوو، زانيارپيان به نهامريکا دابوو، که تهمگهر دهخوازیت چيیکات!! بۆيه نهامريکيهکانيش سى شتيان دابوو پيش نهو گروههوه، يکهه: دهستبهرداری ئۆجهلان ببن و ئۆجهلان بهلاوه بنين، دووه: نهو گروهی نهمنقهره - واتا نهو گروهی سهرمتا، نهو ههفالانهی که ههر لهسهرمتاوه له نهمنقهره ههنگاويان بۆ ئاواکردنی نهو تهمگهره هاوېشتبوو - نهو گروه بهلاوه بنين. چونکه نهگهر نهو گروه نهمنه لايهکهوه نيوه ناتوان تهمگهر بخرمه دهستی خۆتانهوه. سييهمينيش: نيوه ژيانی تهمگهر بگۆرن. نهگهر نيوه نهو کارانهتان کرد نهوا ئيمه نيوه بهبنجينه (موخاتهب) وهردهگرين، نهگهر نهو ههنگاوانهتان نهنا نهوا ئيمه بهيهومندی لهگهل نيوه پيشناخهين. ئیدی نهو مهسهلانهيان لهگهل "بۆتان" باسکردبوو. "بۆتان" لهسمر نهو بنهمايانه هاتبووه کۆبوونهوموه، که کۆبوونهومکه گفتوگۆ لهسمر نهو شتانه نهکات که سمرۆک خستبوويه پيش تهمگهرموه. چونکه نهگهر نهو شتانه ببنه برپار نهوا تهمگهر ههنگاو دههاويزيت، ئیدی تهمگهر بهدهستخستن و خستنه ژير کۆنترۆلی خويان بهدينايهت، پيلانگيرپيتيهکesh بهتهواوی پووچهل دهبيتوهوه. بۆيه

PKK مېژورونك له ئاگر

تەڭگەر پېۋىستە ئەو شتانه نەكاتە بېرار، ئەگەر نەيكاتە بېرار ئەوا دمتوانن پېلانى خۇيان لەسەر تەڭگەر بەرپۆە ببەن، لەبەرئەو ئەو كۆبۈونەومىيە ھەم بۇ ئىمە گرنگ بوو و ھەمىش بۇ ئەوان گرنگ بوو.

ۋەكوتريش كاتېك كە كۆبۈونەۋەكە سازدەگرا "مەمەد عەلى بېراند" (۲) لە كەنالى ئاسمانى (CNN turk) دا گووتى: "پېلانى ئەمريكا بۇ (PKK) ئەومىيە كە دەخوازىت گەريلا بۇ توركييا بنىرئەتەۋە (بگەرپنئەتەۋە) و نزيكەى سەد لەبەرپۆەبەرانى (PKK) ش بنىرئەتە نەروئز" رېك ئىمە ئەو كاتە لە كۆبۈونەۋەكە دابووين كە ئەۋەى لە تەلەفزيۇن باسكرد، ئەمە موداخەلەكردن بوو بۇ ئەو كۆبۈونەومىيە. لەدەرمەۋە ۋەھا موداخەلەيان دەكرد و لەناۋەۋەشدا بەرپۆەگەى ئەو گروپى چەتەگەر و خيانەتكارەۋە موداخەلەيان دەكرد، تاكو ئەو كۆبۈونەومىيە تېك بېچىت. بەراستىش لەمېژوۋى تەڭگەرى ئىمەدا يەكەمجارە شتېك كە سەرۋك خستېئىيە پېش تەڭگەر و نەبوۋىت بە بېرار، ئەمە يەكەمجار بوو. بەرلەۋە ھەموو كاتېك و جارېك ھەرچىيەكى دابوۋىتە پېش تەڭگەر، ئەوا تەڭگەر كەردوۋىيەتى بەبېرار، لەۋانەيە لەپراكتىكدا پېكنەھاتبىت، يان كەم پېك ھاتبىت، بەلام كەردوۋىيەتى بە بېرار، كەچى ئەۋە يەكەمجار بوو لەو كۆبۈونەۋەيەدا ئەو شتەى سەرۋك خستىيە پېش تەڭگەر نەبوۋە بېرار. ئىدى ئەو گروپى خائىن نەيھىشت ئەو بېرارە ۋەربگىردىت. كاتېك كە كۆبۈونەۋەكە بەمشىۋىيە كۆتايى ھات، چ ئامانچىكيان بەدەستخست؟ گووتيان: "كەۋاتە ئىدى ھاكىميەتى سەرۋك لەسەر تەڭگەر نەماۋە، ئەو كاتە ئىمە دمتوانن بەئاسانى ئەنجامگىر بېين، كەۋاتە "بۆتان" و "فەرھاد" و ئەوان بەھىزن و دمتوانن تەڭگەر بىخەنە ژېردەستى خۇيانەۋە، ئىدى ئەگەر ئىمە ھەندېك ھاۋاكاريان بىكەين، ئەوا لە كۆنگرەدا دمتوانن تەڭگەر بىخەنە دەستى خۇيانەۋە". "بۆتان" و "فەرھاد" و ئەۋانىش ۋەھا ھىسابيان كەردىۋو، بېنيان كە لەكۆبۈونەۋەكەدا نەيانەيشت ئەو بېرارەى كە سەرۋك پېشنىيازى كەردوۋە، بدريت. ئىدى گووتيان: "دمتوانن لەكۆنگرەشدا ئەنجامگىر بېين. دۋاى ئەو كۆبۈونەۋەيە تاكو سازدانى كۆنگرە كەۋتەنە نېۋ نامادەكارىيەكى بەمچۆرەۋە، كە بتوانن لەكۆنگرەدا ئەنجامى تەۋاۋ ۋەربگرن. ئىدى كۆمىتەى نامادەكارى بۇ سازدانى كۆنگرە ئاۋاكرا، ئەو كۆمىتەيەى نامادەكارىش بەتەۋاۋى بەگوپرەى ئەوان كارى كەردوۋە، ئەو بەلگانەى نامادەشيان

سهرۆكمان بگوتبايه. راسته بهرخودانى سهرۆك ههبوو، نهگهر رهوشهكهمان بۆ پارێزهرانى روون بكردبايهوه، نهوا لهوانهبوو بهرېگهيهك لهريگاكمان نهو زانياريپانهيان بگهيهنديبايه لای سهرۆك، نهو كاته سهرۆكيش دميتوانى موداخهلهيهكى بكردبايه، لهوانهبوو نهو تهخريباته لهو ئاستهه رووينهدابايه، نيدى ئيمه لهمههه خهتامان كرد.

وهكو تريس ئيمه كۆميتهى ئامادهكاريمان ئاواكرد، تاكو نهو كۆميتهى ههموو ئامادهكارىپهكانى بۆ سازدانى كۆنگره جيبهجي بكردبايه. له نهرىتى تهفگهرى ئيمهشدا نهرىتىكى وهها ههيه كه كۆميتهى ئامادهكار ههموو شتىك ئاماده دهكات و كهسيكىش موداخهلهى كارى نهوان ناكات، ئيمه گووتمان: " نهوه كولتوور و نهرىتىكى ئيمهيه، با ديسان ههروا بىت". بىگومان نهو گروه خيانهتكاره نهو كولتوور و نهرىتهيان بيشيل كرد، بهنهيى كۆميتهى ئامادهكارى بهرپوه دهبرد و دهستى لهكاروبارى كۆميتهكه وهردهه، كۆميتهى ئامادهكارىش بهتهواوى كهوتبووه ژېر كارىگهرى نهوانهوه و ههموو شتىكى بهگوپهرى نهوان كرد. كاتيك كه ئيمه هاتينه كۆنگرهوه ئينجا لهو مهسهلهيه تيگهيشتين، واتا نهوان بهپيلان و پرۆگرام ئامادهكارىيان كردوو كه بهسهر كۆنگرههه زال بن، لهم رووشهوه زۆر ههنگاويان هاويشتوو. ئيمه كارى تهفگهرمان بهرپوه دهبرد، نهوانهش بۆ نهوه كارىيان كردوو كه چۆن بتوانن تهفگهر بيههه دهستى خويانهوه، نيدى سووديان لهنزيكبوونهوه و خهتاكاني ئيمه وهرگرتوو، نهو ئامادهكارىپانهيان كردوو و خويان ئامادهكردوو.

ئیدی گەل دەبیته خاوەن

سیستەمی خۆی...!!

دوای ئەوەی ئامادەکاری سازدانی کۆنگرەکە تەواو دەبیته، ئیدی کۆنگرەکە سازدەدریته، ئەم کۆنگرەیه نۆیەمین کۆنگرەى تەفەکرە، دوو دەمین کۆنگرەى (KADEK) هە کە تییدا (KADEK) خۆی هەلەمۆشینیتهوه و "کۆنگرەى گەلى کوردستان" دادەمەزریت. بەگوێرەى ئەو مەسەلەنەى بەر لەسازدانی کۆنگرە باستان لێیهوه کرد، کەشوهەوای نیو کۆنگرەکە چۆن بوو و ئەو مەیل و چەمکانەى دەرکەوتن جیبوون؟ ئەو رێنمایی و شروفاڵەى سەرۆک ئاپۆ ناردبووی تاجەندە رەنگدانەوهى خۆی لەسەر کۆنگرە هەبوو؟ ئەو کێشە و گرفتەنەى دەبایە کۆنگرە چارەسەرى بکەدبایە تاجەند چارەسەریانى کرد؟

سەرۆک ئەو کەموکۆپی و هەڵانەى کە لە حەوتەمین و هەشتەمین کۆنگرەدا دەرکەوتبوون بىنى و خواستى ئەوانە بەرێگەى "کۆنگرەى گەل" وە راستىبکاتەوه. کۆنگرەى گەل رێکخستەبوونى گەل بوو، چونکە ئێمە ئەو رێکخستەبوونەمان

هه‌ئومشانده‌بووه‌(4) بۆیه ستراتیژ و تاکتیک به‌رپۆه نه‌ده‌چوو. ئیدی مۆدیلی "کۆنگره‌ی گه‌ل"ی پێش‌خست و ئەمە‌ی به‌رپۆه‌ی کۆنگره‌ی گه‌ل راست‌کردموه، له‌م روومه‌ کۆنگره‌ی گه‌ل گرنگ بوو. له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه له‌بهر ئەوه گرنگ بوو که له‌بهرامبه‌ر پرۆژه‌ی نه‌مه‌ریکا پرۆژه‌یه‌کی بۆ گه‌لان پێش‌ده‌خست، کۆنگره‌ی گه‌ل یش ئەو پرۆژه‌یه‌ بوو.

بێگومان گروپی خیانه‌تکار، به‌رپۆه‌ی په‌یوه‌ندی خۆی به‌دمرهمه‌، په‌یوه‌ندی خۆیان له‌گه‌ڵ پیلانگیران دروست‌کردبوو، ده‌یان‌خواست ئەو پرۆژه‌یه‌ پووجه‌ڵ بکه‌نه‌وه، ئەو هه‌نگاوه‌ی که سه‌رۆک بۆ گه‌لان ده‌یهاوێشت، ده‌یان‌خواست پووجه‌ڵی بکه‌نه‌وه. وه‌کو‌تریش ده‌یان‌خواست ئەو هه‌نگاوه‌ بکه‌نه‌ هه‌نگاوی بالادسته‌تبوون به‌سه‌ر ته‌فگه‌ر. ئەو ناماده‌کارییانه‌ی که کردبوویان، به‌ته‌واوی له‌سه‌ر ئەو بنه‌مايه‌ بوو. بۆیه کاتی‌ک که جفا‌تی گشتی کۆنگره‌ی گه‌ل کۆبووه‌وه (یه‌که‌مین کۆنگره‌ی خۆی کرد)، ئی‌مه‌ بێنیمان دۆخه‌که‌یان شیواندوو، ئیدی کاری خۆیان به‌ناشکرا به‌رپۆه‌ ده‌بێد، باومه‌ریان به‌خۆیان هه‌بوو که ئەنجام ده‌گرن، بۆیه‌ش ئیدی به‌ناشکرا کاری خۆیان ده‌کرد، کولتور و ئەخلاق ته‌فگه‌ریان به‌ته‌واوی خسته‌بووه‌ لایه‌که‌وه. ئیدی کاری خۆیان بێباکانه‌ و بێپه‌روا به‌رپۆه‌ ده‌بێد، زۆر شیوازیان به‌کاره‌ینا بۆ ئەوه‌ی ئەنجام به‌ده‌سته‌بخه‌ن. له‌و باومه‌ش دابوو که ئەنجام ده‌گرن. ده‌یان‌خواست به‌رله‌وه‌ی جفا‌تی گشتی کۆبێت‌ه‌وه ئەنجام بگرن و به‌مشۆمه‌یه‌ بکه‌ونه‌ نێو جفا‌تی گشتی هه‌موو کار و ناماده‌کاریه‌کانی ئەوان له‌سه‌ر ئەو بنه‌مايه‌ بوو. به‌ر له‌وه‌ی جفا‌تی گشتی کۆبێت‌ه‌وه، ئی‌مه‌ دوا کۆبوونه‌وه‌ی مه‌رکه‌زیمان دوو رۆژ به‌ر له‌سازدانی کۆنگره‌ سازدا. ئەو کۆبوونه‌ومه‌شمان بۆچی سازدا؟ چونکه‌ بێنیمان ئەو به‌لگانه‌ی که کۆمیته‌ی ناماده‌کار بۆ کۆنگره‌ ناماده‌ی کردوو، زۆر شتی هه‌له‌ و له‌دمرهمه‌ی خه‌تی ته‌فگه‌ری تێدايه‌. ئی‌مه‌ گووتمان: "با ئەوانه راست بکه‌ینه‌وه و گه‌توگۆی له‌سه‌ر بکه‌ین، بۆ ئەوه‌ی له‌ جفا‌تی گشتی دا زێده‌ گه‌توگۆی له‌سه‌ر نه‌کرێت، تا‌کو جفا‌تی گشتی نه‌که‌وێته‌ ژێر مه‌ترسییه‌وه". چونکه‌ زۆر که‌سی نوێ هاته‌بوون ته‌ه‌لی ده‌سته‌ی گشتی ببوون، زێده‌ ته‌فگه‌ریان نه‌ده‌ناسی، زێده‌ جفا‌تی گشتی‌یان نه‌ده‌ناسی، ئی‌مه‌ گووتمان: "به‌ر له‌ کۆنگره‌ هه‌ندێک له‌و مه‌سه‌لانه‌ چاره‌سه‌ر بکه‌ین، بۆ ئەوه‌ی له‌و زێده‌ کێشه‌ دروست نه‌بێت¹ و کاریگه‌ری خراپ دروست نه‌کات، ته‌نانه‌ت بۆ ئەوه‌ی پارچه‌بوون دروست نه‌بێت، بۆیه ئەو کۆبوونه‌ومه‌مان سازدا.

همروهه ئيمه نيازى ئەوانمان بىنى و بەو شىۋازانەى بەرپۇھيان دەبرد، دەبىنرا كە دەخوازن بەر لە كۆنگرە ئەنجام بە دەست بخەن و بەو شىۋمىيە بكەونە نىۋ جقاتى گشتىيەو. واتا بەرلەوئى جقاتى گشتى دروست بىت مەسەلەكان تەواو بكەن و كۆنگرە بخەنە دەستى خۇيانەو. ئىدى بۇ ئەوئى رىگىرى لەمە بكەين ئەو كۆبۇونەومىيەمان سازدا، ئيمە لە كۆبۇونەومەكەدا ھەندىك گەفتوگۇمان كرد، لە كۆتايى كۆبۇونەومەكە دابوو، من بىنىم "بۇتان" - بىگومان پىشتەر لەنىۋان خۇياندا قەسيان كىرەو و خۇيان نامادە كىرەو - ھەفالى "ھەرسوو"ى كىرە نامانچ و يەكسەر ھەندىك قەسى لەدزى ئەو ھەفالىە كرد، ھەم بەبى ھۆكار، ھەمىش ئاخافتنى گران بوون، كە ئاخافتنى دەرەوئى ئەخلاق و كۆلتوور و شىۋازى ئيمە بوون، ئەمە وروژاندىن (تەرىض)ىك بوو. بىگومان لەبەر ئەوئى لە مەسەلەكە تىگەشتىن، ئيمە نەمانەشت ئەو وروژاندىنە روویدات. كە بىنيان بەو شىۋازە ئەنجام بە دەستناخەن، مەسەلەى شەھىدبوونى ھەفالى "گولان"يان خستە رۆزەفەو، گووتيان: "پىۋىستە ئەو سى كچانە نەكەونە كۆنگرەو، ئەگەر ئەوان بكەونە كۆنگرەو ئەوا ئيمە ناكەوینە كۆنگرەو..." بەمشىۋمىيە ھەرشەيان لە كۆنگرە كرد، ئەوانە دەيانخواست سوود لە ھەستىارىتى دۆخەكە وەربىگرن و وامەزەندىيان دەكرد كە؛ ئەگەر ئەو ھەرشەيەيان كرد، ئەوا ئيمە ھەنگاو بۇ دواو دەھاوئىزىن، بۇ ئەوئى كۆنگرە نەكەوئىتە ژىر مەترسىيەو. بەمەش داخوازى ئەوان پىك دەھىنن، كە ئەو داخوازىيەى ئەوانمان پىكەئىنا، ئەوا دەتوانن تەكتىكى خۇشيان بەرپۇھ بىەن. تەكتىكى ئەوان چى بوو؟ بەگوئىرەى چەمك و روانىنى ئەوان ئيمە و ھەفالىنى كچ رىككەتووين، پىۋىستە ئەوان ئەو رىككەوتنە تىك بەدن. تاكو بتوانن ئەنجام بىگرن، بۇ ئەوئى ئەو رىككەوتنە تىك بەدن پىۋىستە ئيمە و ھەفالىنى كچ بەگژىەكەدا بەدن. بۇ ئەو مەبەستەش بەو شىۋمىيە شەھىدبوونى ھەفالى "گولان"يان خراب بەكارەئىنا. كاتىك كە بىنيان ئەو ھەرشە و گوشارەى ئەوان بەرپۇھ ناچىت سەرنەگىرئىت، چۆنكە كاتىك ئەو گوشارىيان كرد منىش گووتەم: "ئىدى من بەراستى نازانم ئەو كۆبۇونەومىيە بەمشىۋمىيە بەردەوام بىكات، كى ئەو كۆبۇونەومىيە بەردەوام دەكات با بىكات" و من لە كۆبۇونەومەكە دەرچووم، كاتىك كە منىش دەرچووم ھەندىك لە ھەفالىنى دىكەش بەدواى مندا دەرچوون، بەمشىۋمىيە كۆبۇونەومەكە كۆتايى

هات. بۇيە تاکتیکى ئەوان تیکچوو، لەبەر ئەوەى تیکچوو ئەمجارمیان تاکتیکى دیکەیان بەرپۆه برد؛ "بۇتان" و "فەرهاد" و ئەوان چوونە شوینیک کۆبوونەو و برپاریان وەرگرت کە "بەشدارى لەکۆنگرەدا ناکەین تا داخواییهکانى ئیمە جیبەجى ئەکریت". هەرپەشە و گوشاریکی وەهایان کرد. خواستیان بەمشپۆمیه کەسانى بیلایەنیش بکەنە لایەنگرى خۆیان. ئیدى "ئەکرەم" یک هەبوو، گووتى: "رەوش مەترسیدارە، "بۇتان" و "فەرهاد" و ئەوان دەلێن؛ ئەگەر داخواییهکانمان جیبەجى ئەکریت ئەوا ئیمە بەشدارى لە کۆنگرە ناکەین، بۇيە رەوشەکە مەترسیدارە..." منیش گووتم: "ئەگەر بەشدارى کۆنگرە دەین با بېن، ئەگەر بەشداریش نابن با هەر بەشدار نەبن، هیچ ئیشى من پێى نییە" بە ئاشکرا لەسەر کۆنگرە هەرپەشە و مەترسى هەیه و گیرەشیوینییەک پەرەپێدەمەن، ئەمەش پەسەند ناگریت، من گووتم: "ئەگەر وەها بیّت ئەوا ئەو کۆنگرەیه ئەنجام نادریت و منیش خۆم بەشدارى ئەو کۆنگرەیه نابم" کاتیک کە بېنیان من ملکەجى بۆ هەرپەشە و گوشارمکانى ئەوان ناکەم، گووتى: "من دەچم لەگەڵ کۆمیتەى ئامادەکار قەسە دەکەم" منیش گووتم: "برۆ قەسەیان لەگەڵ بکە" گووتى: "من دەخوایم لەگەڵ هەفالاى کچ قەسە بکەم" گووتم: "دەخوایم لەگەڵ کیدا قەسە بکەیت برۆ قەسەى لەگەڵدا بکە، هیچ ئیشى من پێى نییە" بېگومان ئەو "ئەکرەم"ە چوو لە کۆمیتەى ئامادەکار، ئەوانەى نێو کۆمیتەى ئامادەکاریش، کە لەگەڵ ئەواندا بوون، هاتن گووتیان: "ئەگەر تۆ بەشدارى کۆنگرە نەکەیت نابیت، خەلک کۆبوووتەو، ئەمە باش نابیت، پێویستە تۆ برپارى خۆت بگۆریت" من پێداگریم کرد، ئیدى گووتیان: "با ئیمە کۆبوونەویمەک سازبەدین و برپاریک وەرگیرین، تا ئیمە برپاریک وەردەگیرین تۆ هیچ برپاریک وەرمەگرە" منیش گووتم: "من چاومرپى برپارى نیووم" ئەوانیش دەچن لەنیوان خۆیاندا قەسە دەکەن و لەگەڵ هەفالاى کچ قەسە دەکەن، بە هەفالاى کچ بەپەسەند کردن دەمەن کە ئەو سى هەفاله کچانە بەشدارى لە کۆنگرە نەکەن، بەمشپۆمیه داخوایى "بۇتان" و "فەرهاد" جیبەجى دەکەن، دەچنە لای ئەوانیش و پێیان دەلێن: "ئەوا داخوایى ئێوەمان پێکەینا" و هاتنە لای من و گووتیان: "مەسەلەکە چارەسەر بوو" گووتم: "چۆن چارەسەرتان کرد؟" گووتیان: "ئیدى ئەو سى کچانە بەشدارى لە کۆنگرە ناکەن، ئیمە بەو شپۆمیه چارەسەرمان کردوو" منیش

گووتم: "بەگوپەری خۆتان چارەسەرتان کردوو، بەگوپەری تیروانییە منیش مەسەلەكە چارەسەر نەبوو، من ئەمە پەسەند ناکەم و بەشدارى كۆنگرەش نابم و من دەپۆم" بێگومان كە بیانیان من جەدیدییم. زۆر گەفتوگۆمان کرد، هەقەلانی دیکەش هاتن گووتیان: "بۆ ئەوەی كۆنگرە بە سەلامەتی دەرباز ببێت و ئەمەش دژ بە تەفكەر بەكار نەهێنن پێویستە تۆ بەشدارى كۆنگرە ببیت" لەسەر ئەو بێمەلەپە گووتم: "بۆ خاتری ئەوەی كۆنگرە سەلامەت بەرپۆهە بچێت من دەمێنمەوه و بەشدارى كۆنگرە دەبم".

واتا پێش ئەوەی بچینە كۆنگرەوه، بەو شیۆمە پراواكسیۆن و هەپەشە و گوشاریان دەکرد، تاكو بتوانن ئەنجام وەربگیرن. واتا كەشێكى گرز و بارگراوی كراویان دروستکرد، پروپاگەندە و رێكخستەكردنیان ئەنجام دەدا، دەیانگوت: "لەنیۆ تەفكەر دوو لایەن هەیە، یەكەمیان: خەتی سەرۆك بەبەنەما وەردەگیرێت، دووهمیشیان: خەتێكە لەدژی خەتی سەرۆك رادەموستێت. ئیدی بەخۆیان دەگووت: "ئێمە خەتی سەرۆك بەبەنەما وەردەگیرین و ریفۆرمخوایین و گۆڕانكاری دەخوایین" بەئێمەشیان دەگووت: "ئەمانە دۆگماتیک و چەقەبەستوون و ناخوازن گۆڕانكاری ئەنجام بێرێت" پروپاگەندەییەكى بەمجۆریان پێشەخست، لەسەر ئەو بێمەلەپەش خۆیان رێكخستە دەکرد. ئەوانەى نەكەوتەبایەتە ژێر كاریگەری ئەوانیشەوه، دەیانخواست تۆمەتبارى بكەن و فشارى بۆ بێن و بەمشۆمە بێكارىگەرى بكەن و ئەنجام بەدەستبێخەن.

لەبەنەرەتدا ئامانجى ئەوان سەرۆك بوو، نەك ئێمە. پەلام نەیاندمتوانى بەناشكرا لەدژی سەرۆك رابووستن و بیانگووتبایە: "لەدژی سەرۆك و خەتی سەرۆكین و پەسەندى ناكەین". چونكە كادییان و گەل پەپووستى سەرۆكەن، ئەگەر بەمشۆمەیان بگووتبایە، ئەوا لەسەرەتاوه ئیflasیان دەکرد و نەیاندمتوانى كەسێك بخەڵەتێن و ئەنجام بەدەست بێخەن. بۆ ئەوەى هەركەس بخەڵەتێن و ئەو شتەى دەشیكەن كەس لێى تێنەگات خۆیان لەپشت سەرۆك دەشاردەوه، خۆیان وانیشان دەدا كە دەخوازن لەسەر خەتی سەرۆك بەرپۆهە بچن، ئێمەشیان وانیشان دەدا كە لەدژی خەتی سەرۆكین، بەمەش كاردانەوهى كادییان و گەل لەبەرەمبەر ئێمە دروست بكەن، بۆ ئەوەى بتوانن ئەو كاردانەوهیه رێكخستە بكەن و رێكخستن لەژێر كۆنترۆلى ئێمە دەربێخەن و بێخەنە دەستی خۆیانەوه، كە رێكخستنیشیان خستە دەستی خۆیانەوه، هەلبەتە دەتوانن ئیشى سەرۆك بەناسانى

تەواو بکەن. ئەگەر ئێمەیان دەرکردە ئامانج بۆ ئەو مەبەستە بوو. چونکە دەیانزانى تاکو ئێمە بیکاریگەر نەکەن ئەوا ناتوانن رێکخستن بێخەنە دەستی خۆیانەوه، بۆ ئەوهی رێکخستن بێخەنە دەستی خۆیانەوه، دەیانخواست سەرمتا ئێمە بیکاریگەر بکەن، ئەو پرۆپاگەندە و لەیستۆکانەیان بۆ ئەو مەبەستە دەرکرد، تاکو کەس لەرموشى ئەوان تێنەگات و هەموو کەسیک بێخەلەتین و نەنجام بگرن.

پیشتریش من باسم لێیهوه کرد کە لە پیلانگیرى شەهیدکردنى هەفأل "حمقى قەرار"دا چۆن لەناوهوهی ئێمە و دەرموهی ئێمەدا دەستیان لەگەڵ پەکتەر تێکەلاو کردبوو و هەفأل "حمقى قەرار"یان شەهید کرد، دواى ئەوهی شەهیدیشیان کرد دەیانگووت: "ئێمە حەقیجین" بەمەش دەیانخواست راستینەى خۆیان بشارنەوه و رێکخستن بێخەنە دەستی خۆیانەوه، ئەوانەش هەمان تاکتیکیان بەرپۆهە دەربرد. بێگومان تێگەشتنى بەردەوام لەو تاکتیکە و ئاشکراکردنى شتیکی هەروا ئاسان نەبوو. هەروەها ئەوانە خیتابى لاوازپەکانى مرۆفیان دەرکرد، خیتابى مەیلی ئەوانیان دەرکرد، بەمەش دەیانخواست هەموو لاوازپەکانى کادیر لەدزى کادیر و تەمفەر بەکاربەینن و بۆخۆیان بەکارى بەینن و بەمەش نەنجامگیر ببـن. ئیدی گەفت و بەلێنى زۆریان بەوان دەدا و دەیانگووت: "ئەگەر ئێمە بووینە ئەندامى بەرپۆمبەراییەتى ئەوا هەندە شتەتان بۆ دەکەین و ئێوه دەرپێرینە فلان شوێن و نازانم بۆ ئێوه چ دروست دەکەین..." سیاسەتمەدارانى چینی بالادەستیش بۆ ئەوهی گەلانى خۆیان بێخەلەتینن هەزار درۆى وەها دەکەن، ئەوانەش بەهەمان شیوه ئەو شیواز و ئوسلوبەیان بەرپۆهە دەربرد. بێگومان زۆر کەس لەدۆخیکی وەهادا کە پراواکەیان کردبوو و راستى و چەوتیان تێکەڵ پەکتەر کردبوو، چ راستە و چ هەلەمە نەیاندمتوانى لەیهەکتەرى جودا بکەنەوه. ئەوانە بەئەنقەست دۆخیکی وەهایان دروستکردبوو، بۆ ئەوهی بتوانن لەو دۆخە ئالۆزەدا بەئاسانى ئەو پیلانگیرپەیهى بەرپۆهەى دەبەن بێگەمەنە نەنجام و نەنجامگیر ببـن، لەنێو ئاتمۆسفیرێکی بەمجۆرەدا ئێمە چووینە نێو کۆبوونەوه (کۆنگره)ى حەفاتی گشتییهوه.

بێگومان لە کۆبوونەوه (کۆنگره)ى حەفاتی گشتییدا نیازى ئەوان زیاتەر ئاشکرا بوو، سەرۆک گووتبوو: "ئەگەر کۆنگره سازدرا، با هەفألانى بەرپۆمبەراییەتى ئێستا بەشداری لە بەرپۆمبەراییەتى نوێدا نەکەن"، ئێمەش لە کۆبوونەوهی ئاوەندى خۆماندا ئەو

برپارمان وهرگرتبوو، من لسه ر نهو بنه مایه له راگه یانندا ریپورتاژیکشم له گه لدا کرابوو، لهو ریپورتاژمدا گووتبووم: "نه گهر کونگره سازبدریت نیمه ی هه فالانی کون ناکه وینه نیو بهرپو مبهرایه تی نویوه" نهوه ته دبیریک بوو، هه م نامادمکردنی گهل بوو، هه میش ته دبیریک بوو، من بینیم که "فه رهاد" و "بوتان" و نهوان دهخوازن نهو برپاره خراب به کار بهینن و پینشلی بکه ن و نیمه نهو برپاره پیک بهینن و نهوانیش پیکینه هینن و له بهرپو مبهرایه تی نویشا بمیننه وه، هه لبه ته به نهینن له پستوکیکي بممجورمشیان پینشه خست. نیمه چون بهو مه سه له یه مان زانی؟ نهو هه فالانه ی که له نهو روپاوه له ناو گهل هاتبوون، له گهل هه ندیکیان قسه و باسیان کردبوو و گووتبوویان: "له بهرپو مبهرایه تی کوندا با "فه رهاد" و "بوتان" و ههروها "رمزا نالتون" بمیننه وه، با نهوانی دیکه نه میننه وه، نه گهر هه موو هه فاله کونه کان له بهرپو مبهرایه تی نه مینن باش نابیت..." شه خسی خویان بهوان به په سنکرین دابوو، هه ندیک پرپواگه ندشیان کردبوو. بیگومان نهو که سانه ی که له نهو روپا هاتبوون به منیان گووت: "پیویسته توش له بهرپو مبهرایه تی نه مینیه وه" من گووتم: "بۆچی من بمینمه وه؟ ته علیماتی سه رۆک له بهرچاوانه، برپاری نیمه له بهرچاوانه، ریپورتاژمکه ی من له بهرچاوانه، نه خلاقیکي نیمه هه یه، نیمه ناتوانین نهوانه هه مووی ژیرپی بکهین" به لام من دهرکم بهوه کرد که مه سه له که نهوه نییه که دهخوازن من له بهرپو مبهرایه تی نه مینمه وه، مه سه له که نهو موبوو که نهوانه له پستوک ده که ن و دهخوازن له بهرپو مبهرایه تی نه میننه وه، دهخوازن هه لوپستی نیمه له م بارمیه وه بزانی، بۆ نهوه ی ته دبیر وهر بگرن، بۆ نهوه ی هه لوپستی نیمه تی بگه ن نهو قسانه ده که ن. نهو که سانه ش بهو شپو میه بۆ نامانجه کانی خویان به کارده هینن. کاتیک که بینیم رهوشه که بممجورمیه، منیش له جفاتی گشتی دا نهو دم ناشکرا کرد و گووتم: "برپاری سه رۆک و ته فگر نهوه بوو که هه فالانی بهرپو مبهرایه تی کون له بهرپو مبهرایه تی نویشا جینه گرن. به لام به داخه وه وادیار ده بیت که هه ندیک له هه فالان دهخوازن نهو برپاره پینشیل بکه ن" به مشپو میه نهو ده مان ناشکرا کرد. من به نه نهقه ست ناشکرام کرد، بۆ نهوه ی ده ست لهو کارمیان به ریدمن. ههروها دوا ی نهوه ی من نهو قسه یه م کرد "فه رهاد" هه لسا و گووتی: "نهو برپاره کاتی (KADEK) وهرمانگرتوه، هه لبه ته

نیستاش (KADEK) مان هه ئومشان دۆتوه، بۆیه ئهم برپاره برپاریکی به سهرحووه " بهمشيوميه نيازى خوى ناشکرا کرد، دیسانیش من بینیم که ناخوازن دستبهرداری نهوه ببن، بۆیه من ناخافتنیکی دیکهم کرد و گووتم: " پئویسته نهو ههفالانهی دیکهش له بهرپۆمبهرایهتیدا بهمیننهوه، نهو ههفالانهی که برپاریان دابوو نهگهونه بهرپۆمبهرایهتی نوپوه، پئویسته له بهرپۆمبهرایهتیدا بهمیننهوه " ئیدی ههفالان "عباس و جهمال و... هتد" دواى ناخافتنى من له بهرپۆمبهرایهتیدا مانهوه. نهگهر وهها نهبايه، نهوا نهو ههفالانهش بهگوپهری تهعلیماتی سهروک و برپاری ئیمه خوڤان له بهرپۆمبهرایهتیدا دهکشاندوه و نهدهگهوتنه نیو بهرپۆمبهرایهتییهوه. چونکه من بینیم که نهگهر نهو ههفالانه له بهرپۆمبهرایهتیدا نهمیننهوه، نهوا تهنا نهوان دهمیننهوه، نهگهر ههموو ههفالان له بهرپۆمبهرایهتیدا دهریکهون و تهنا نهوان (گروپهکهی فهرهاد و بۆتان) بهمیننهوه نهوا تهفگهر بهتهواوی دهگهویته دستى نهوانهوه، بۆ نهوی ئهمه روونهات، به ههفالانم گووت: " پئویسته نیوه بهمیننهوه " ههفالانیش بهو شیومیه مانهوه. لیژمدا لهیستۆکی نهوان کهمیك خراپ بوو. لهپاشاندا کاتیك که ههلبژاردن ئهنجام درا، "فهرهاد" و "بۆتان" دهچن دهمین لهوانهیه خوڤان لهههلبژاردنهکهدا بهسهرنهگهون، بۆیه دیسان پراواکسیۆنیکی دیکهیان کرد؛ ههردووکیان نامهیهکیان نووسیوو که گوايه: " ئیمه نیستقاله دهکهن " و بۆ ههفالان "زوبیر ئایدار" (ه) یان ناردبوو، ههفالان هاتن بهمنیان گووت، منیش گووتم: " نهگهر نیستقاله دهکهن با بیکهن " ههلبهته نهومش گوشار (شانتاز) ێك بوو، ههرشهیهك بوو، پاشان وادیاره ههفالان "زوبیر" و نهوانیش چوووبوون قسهیان لهگهڵدا کردبوون، بهو شیومیه دستبهرداری نهو کاره ببوون. لهناکامی ههلبژاردنهکاندا نهوانیش بۆ بهرپۆمبهرایهتی دهرچوووبوون، نهو بهرپۆمبهرایهتییهی که دروست بوو بهزۆری لهوان دروست ببوو. بېگومان کاتیك که بینیان بهرپۆمبهرایهتی بهزۆری لهگروپی خوڤانه، نهوا بهگوپهری خوشیان ئهرك و کاریان دابهشکرد. ئیدی گووتیان: " ئیدی ئیمه ئهنجامگیر بووین و کەس نهماوه موداخهلهیهك بکات " گهیشتبوونه نهو قهناعهته، چونکه نهوانه چ حیساباتیکیان دهکرد؟ دمیانگووت: " نهگهر له کۆنگرهدا ههندیك کەس بیانخواستبايه شتیکیان بکردبايه نهوا دمیانکرد، ئیدی کۆنگرهش تهواو بوو،

بەرپۆبەرایەتیش بەزۆری لە دەست ئێمە دایە، بەگوێزەری خوێشان ئێرک و کار دابەش دەکەین، ئیدی مەسەلەکە تەواو بوو... " ئەوانە حیسابی وەهایان دەکرد. بێگومان کاتیەک کە ئێمە هاتینە کۆنگرە و ئەو دۆخەمان بینی، کە کۆنگرەش دەستیپێکرد و لەیستۆکی ئەوانیشمان بینی، ئەو کاتە من چیم بەهەڤالان گووت؟ بێمگووتن: " ئێمە رووبەرپۆوی مەترسییەکی مەزن بووینەتەو، یان دەبێت ئێمە تەڤگەر تەسلیمی ئەوان بکەین، یانیش دەبێت ئێمە لەدژی ئەوان رابووستین، ئەو کاتە پارچەبوون لەکۆنگرەدا روودەدات. هەم تەسلیمکردن و هەمیش پارچەکردن هەردووکیان مەترسیدارن. چونکە ئەوان لەهەردوو رێگا پەکیکیان دەخەنە پێش ئێمەو، دەزانن کە هەستیاریتی و پەيوستبوونی ئێمە بۆ تەڤگەر هەیە، بەمشوومە پارچەبوون پەسند ناکەین، ئەو کاتە ئێمە تەڤگەر تەسلیمی ئەوان دەکەین. ئەوانە حیساباتێکی وەهایان دەکرد. ئێمە رێگەی پارچەبوون نادەین، ئێمە ملکەجی ئەوان دەبین... حیساباتێکی بەمجۆریان کردبوو، بۆیە من بە هەڤالانم گووت: " هەردووکیان مەترسیدارە، با وریا بین بۆ ئەوێ پارچەبوونیەک روودەدات، هەروەها با ئێمە زیاتر لەدژی ئەو شتانه بین کە زۆر مەترسیدارن، بەو شیومە کۆنگرە بەسەلامەتی تەواو ببێت، ئەگەر ئەوانە دەستبەرداری ئەو کارەیان نەبوون، ئەوا ئێمە پاشان دەتوانین موداخەلە بکەین، هەندێک خراپەکاری روودەدات، بەلام مەترسی دروست نابێت، هەڤالانیش ئەومیان پەسند کرد. ئیدی ئەوانە دەیانگووت: " ئەوان لە کۆنگرەدا رێی پارچەبوونیان نەدایە بەرچاو، چونکە ئەگەر وابووایە ئەوا ئەومیان بەسەر ئێمەدا دەسەپاند، کەواتە لەمەودوا شتیکی دیکە بیکەن نەماو، تەڤگەریش بەقورسایە لەدەست ئێمە دایە، ئیدی دەتوانین بەئاسانی وەکۆ خوێمان دەمانەوێت بیکەین و مەزەندەش ناکەین کەوا هیچ موداخەلەیهکی دیکە بکریت و مەسەلەکە کۆتایی هات..."

بێگومان دواي ئەوێ کۆنگرە جەڤاتی گشتی دامەزرانینی " کۆنگرە گەل " تەواو بوو، بەرپۆبەرایەتی نوێش کۆبوووەو، من بە "فەرهاد" و "بۆتان"م گووت: " ئەوێ روویدا ئەوێ روویدا، پێویستە هەموو شتیەک لەم دۆڵەدا بپینیتەو، لێرە نەجیتە دەرەو، پێویستە ئێوێ دەست لەو کارە بەردەن، ئەگەر دەست بەرنەدەن ئەوا پەسند ناکریت " هەروەها گووتم: " ئێوێ کۆبوونەوێ دەکەن پێویستە هەستیاریتی تەڤگەر

"عمباس" ناچار بکمن ددستبهردارۍ تهفګر و نهرکی تهفګر ببین، دهخوازن نهو برپاره بکهنه برپاری تهواوی همقالانی کچ، که گوايه تهفګری ژن و "بوتان" و "قمرهاد" همموویان پیکهوه بیننه سهر نیمه و نیمه بیکاریګر بکهن. بیګومان ژنان نهو برپارهۍ نهوانیان پهسند نهګردیوو، کاتیک که دمووايه نیمه کۆبوونهومیهک نهنجامبدمین، پیش سازدانی نهو کۆبوونهومیه نهوان نهو، برپارمیان ودرګرتیوو و نهو کارمیان کردیوو، لهلایهکی دیکهشوه بهر له کۆبوونهومکه "نهرګرم" خواستی بهریګهۍ ههننیک لههمقالان، پاسهوانهکانی منیش له من دوور بختهوه. چونکه نهو همقالانه تینهدمهګهښتن که مهسهلهکه چییه، دهیانخواست سوود له نیازپاکی نهو همقالانه ودرېګرن و پاسهوانهکانی نیمه له نیمه دوور بخهنهوه، بهو همقالانهۍ گووتیوو: "هیزی عهسکهری له دمووربهزمان ههیه، نهو پاسهوانانه قمرهبالقی دروست دمکن، با پاسهوانهکان لیږه دوور بکهنهوه باشره." نهو همقالانهش به نیازپاکی خویان هاتن به منیان گووت: "لیږه هیزی عهسکهری ههیه، پیویست بهپاسهوانی نریک ناکات، نیر لیږه زور قمرهبالغ دمبیت با نهو پاسهوانانه لیږه دهریکهون باشره" بیګومان زانیم نهمه فیتی "نهرګرم" د، دشمرانی که نامانجیان چییه. منیش بهو همقالانهم گووت: "نهمانه پاسهوانی نیمهن، نهګر من به پاسهوانهکانم بلیم: "لیږه برؤن" نهوا پاسهوانهکانم منیش لهګهله خویان دمین، نهګر من لیږه بمینم نهوا پاسهوانهکانیش لیږه دهمیننهوه" من پیمگووتن: "تو بهوه دیاره بهمن دهلیت لیږه برؤ". نهو همقاله گووتی: "من شتیکی ودها نالیم". گووت: "تو دهلیت: با پاسهوانهکانی من لیږه بهجیهیلن و درېچن؟! نا من بهجیهیلن و لیږه ناچن" کاتیک من ودهام گووت: "نهو کاته نهو همقالانه تیګهښتن که له ژپرمودا شتیک ههیه، نیدی نهو همقاله بیدنگ بوو. بؤچی ودهایان دکرد؟ کاتیک که نیمه کهوتینه کۆبوونهوه به من و همقال "عمباس" بلین ددست لهنهرک بهرېدن، دزمان که نیمه ددست لهنهرک بهرنادمین، به چهک و بهزورهملیئی وامن لییکهن که نیمه نیستقاله بکهن، نهګر پاسهوانهکانی نیمه لهوی بن نهوا ناتوانن نهمه لهبهرامبهړ نیمه نهنجام بدن، بؤیه دهخوازن پاسهوانهکان لهنیمه دوور بخهنهوه، تاکو چهک بخهنه سهر سهرمان و گوايه بهزورهملیئی تهفګر لهدمست نیمه دهرېخن، که بهتهواوی تهفګر بخهنه دمستی

كودمتامان بهسەر سەرؤكدا كردوو، ئېمه هه موومان دهرگاكانمان بهرووی سەرؤكدا داخستوو، ئهو زانیاریانهی كه ناردبوویان لهسەر ئهو بنه مایانه بوو. سەرؤك دهرک بهوه دمكات كه پیلانگېرییهك لهئارادایه، بهگوێهری ئهو زانیاریانهی پېشی دمكات ئهوا ئېمه لهناو پیلانگېرییهكه داین و لهزوی سەرؤك پیلانگېری ئهمنجام دهمین، لهلایهکی دیکهشوه سەرؤك ناخوازیت باومر بهمه بکات و دهلیت: "ئهوو چۆن دهبیته؟" چونکه نامانجی پیلانگېرییهكه ئهومیوو كه رېكخستن لهژېر کاریگهری سەرؤك دمرېخن، ئهمه نامانجهكهیان بوو، بهگوێهری ئهو زانیاریانهی پېیدهمكات سەرؤك دهرک بهوه دمكات كه پیلانگېرییهك پېشدهكهویت، وهك بلیی تهفگهر لهژېر كۆنترۆلی سەرؤكدا دمردهچیت و دهكهویته ژېر كۆنترۆلی ههندیك له دمولتهكانهوه. چونکه دمولتهانی ناوچهكەش نامانجیکی بهوجۆرمیان ههبوو و بۆ ئهم مهبهستەش کاریان دهمکرد. بهگوێهری ئهو زانیاریانهی بهدمستی گهیشتبوو ئهوا؛ دوو تهرف ههمن؛ یهكێکیان "فهراهاد" و "بۆتان" ه ئهووی تریش ئېمهین، ئهوان گوايه ریفۆرمخوازن و ئېمه دۆگماتیکی، شهر شهر دمهلاته... ئهو زانیاریانهی پېیدهمكات لهسەر ئهو بنه مایانهیه. ههروهها ئهزموونی کاتی شهری (۱۹۹۲) یش ههبوو، سەرؤك ئهو ئهزموونی لهبهرجاو گرت، لهو شهرشدا "فهراهاد" لهلایهك بوو و ئېمهش لهلایهك بووین، له "خواگورك" دا "فهراهاد" تهسلیم بوو، سەرؤك ئهو کاته بۆ "فهراهاد" گووتی: "لهسەر خهتی تهسلیمکارییه" بۆ ئېمهش گووتی: "لهسەر خهتی چهپن، ئهو خهتهی دمکوژیت و دهریت" ئهم ههلهسنگاندنهی لهدوای شهری (۱۹۹۲) دا کردبوو، ئیدی بیانی كه ئیستاش ههر ئېمه دوو تهرفهین؛ تهرفهیک "فهراهاد" و تهرفهکهی تریش ئېمهین. بۆ "فهراهاد" ریفۆرمیست و ئېمهش دۆگماتیکی، بۆیه سەرؤك ههم ئهو زانیاریانهی لهبهرجاو گرتبوو، ههمیش ئهزموونی کاتی شهری (۱۹۹۲) ی لهبهرجاو گرت، لهسەر ئهو بنه مایه ههلهسنگاندنی کرد، له ههلهسنگاندنهکانی خۆشیدا بۆ ئهووی یهکلایی بکاتهوه دهیگووت: "ئهگهر ههندیك زانیاری به من نهگهیشتوو و من نازانم رهوشهكه چیه و ههلهسنگاندنهکانی من ههلهن، هههالان دمتوانم زانیاری دیکه بگهیهننه من، ئهگهر ههلهش ههبیته دمتوانم راستیبهکهمهوه و لیبوردهن دهخوازم" دهیخواست ئهو مهسهلهیهش یهکلایی بکاتهوه. بېگومان بهرلهوهی زانیاری به سەرؤك بگات، ئهوانه ههلاتن، كه ههلاتن، سەرؤك

له مهسهلمكه ټيگمېشت كه نهوه نيمه نين له پيلانگيرپيه كه دا شوېن دمگرين، بهلكو نهوه "فهرهاد" و "بوتان"ن بهشدارن له پيلانگيرپيه كه دا. هه لېه ته گووتى: "نهمه پيلانگيرپيه و پيلانگيرپيه كى نه مريكاپه، پيوسته هموو كسيك بهر نه فرمتى بدات"، تا نهو رادميه هه لوېستى خوى بهشاكرا و بهروونى دياركرد. وانا بينى كه نهو زانياريپانه ي پيگمېشتووه زانيارى راست نين، نهوى له ناو پيلانگيرپيه كه ش دايه "فهرهاد" و "بوتان"ن، نهك نيمه بين.

بيگومان "فهرهاد" و "بوتان" دميانگووت: "نهگهر سهرؤك نهوانه رخنه بكات و مه حكوميان بكات، نهوا نيمه بهناسانى دمتوانين تمفگهر بخهينه دهستى خو مانهوه" نهگهر جارېكى ديكه نهوانه بؤ بهشداريكردن له دووهمين كؤبوونهوى جفاتى گشتى گهرانهوه نهوا بؤ نهو مهبسته گهرانهوه، گهرانهوه تاكو تمفگهر بخهينه دهستى خو پانهوه، دميانگووت: "نيشى جومعه و عهباس تهواو و كؤتايى هات، ههميش به دهستى سهرؤك تهواو گران، نهگهر نهو رخنانه گران، نيدي كادييران و گمل باومر به جومعه و عهباس و نهوان ناكهن، نيمه دمتوانين تمفگهر بخهينه دهستمانهوه، ههروه ها نهگهر رخنه گران نهوا جومعه و عهباس و نهوان بهكاردانهوه (رفعفل) له سهرؤك نزيك دميانهوه، نهو كاته نيمهش ده لئين؛ ها بپروانن، نيمه دميانگووت نهوانه له دؤى سهرؤكن، نيوه نهومتان پهسند نه دمكرد، فهرموون بپروانن وا بهچاوى خوتان دميانن كه چؤن دؤى سهرؤكن" نهو كاته له ميستؤكه كميان به سهردهمكوت، نيدي باومرپيه كى بهوجؤرميان هه بوو، بؤيه گهرانهوه.

بيگومان سهرؤك نزيك بوونهوميه كى پؤلتيك (سياسى)ى بهرپوه دهبرد، بؤ نهوى نهوانه له ناو تمفگهردا بميانهوه، نيمه لهوه تيددهگمېشتين. نيمهش نهوهمان بهبېنه ما ومردمگرت، تاكو له ناو تمفگهردا بميانهوه، بؤيه لهو كؤبوونهوانه دا نيمه شهريكى نايديؤلؤزيمان له مېرامبيريان نهكرد، چونكه نهگهر نيمه نهو شهريمان بگردبايه، نهوا هه لندهاتن، بؤيه نيمه له هه لسنه گاننه كاندا به تهواوى هه لسنه گانننى سياسيپانه مان بهبېنه ما ومردمگرت. من خؤم به تهواوى نهوهم بهبېنه ما ومردمگرت، بؤ نهوى بتوانين نهوانه له ناو تمفگهردا بهيلىنهوه.

له لایه کی دیکه شهوه؛ من گووتم: "پئویسته لیکۆلینه وه (لپرسینه وه) پهک بکریته وه؛ داخوا کئ له ناو پیلانگێرییه که دایه و کئ تئیدا نییه و رۆلی کئ چیه و چ نییه و کئ خرابه کاری کردوه با ئاشکرا ببیت. با نهو برپاروش ببردیته جقاتی گشتی و با کۆمسیۆنی نهو لیکۆلینه وه میهش له جقاتی گشتی دا دهستنیشان بکریت و رهوشی کئ چیه با روون بیته وه..." نه مهش پئیشنیازی من بوو. له لایه که وه نزیک بوونه وه میه کی سیاسیمان ده کرد و له لایه کی دیکه شهوه پئیشنیازمان کرد که لپرسینه وه (لیکۆلینه وه) بهرپۆه بجیت، بۆ نه وهی راستی بۆ هه موو که سێک ئاشکرا ببیت. ئیدی جقاتی گشتی برپاری لیکۆلینه وهی وهرگرت، کاتیک که نهو برپاروش وهرگیردا، دواى نه وه من له کۆبوونه وهی جقاتی گشتی دا گووتم: "له یستۆکیکی مهزن له سه ر تهفگهر ههیه، پئویسته نهو له یستۆکهش تیک بدریت، بۆ نه وهی تیکیش بدریت هه رچیه که له من بخوازی ت ئهوا من ئاماده م پئیکیه ئیم، نه گهر ژههریش بیت ئهوا من ده یخۆمه وه..." ئیدی له یستۆکه که گه یشته کۆتایی، "هه رهاد" و "بۆتان" بینیان که ئیدی مومکین نییه تهفگهر بخه نه ژێردهستی خۆپانه وه، مومکین نییه ئیمه بیکاریگهر بکهن، ههروه ها له یستۆک و خیانتهی ئهوانیش دهرکهوته روو و ئاشکرا بووه، ئیدی شتیکی بیکه نه ماوه و ناتوان تهفگهر بخه نه دهستی خۆپانه وه، بۆیه هه لاتن...

دواى نه وهی که هه لاتن، په کسه ر له به ره ی دژدا دهستیان به هێرش کرد و گووتیان: "مه سه له ی بنچینه یی ئیمه سه روک و خه تی نه وه" تا نهو کاته ده یانگوت: "مه سه له ی ئیمه جو مه ه و عه باسه و نهوان کێشه ن له به رده م ئیمه دا، ئیمه سه روک به ی نه ما وهرده گرین" به لام که رهوشی ئهوان ئاشکرا بوو. و سه ر نه کهوته ن و هه لاتن ئینجا گووتیان: "مه سه له ی بنه رته ی ئیمه خه تی و رێبازی سه روکه" و اتا به راستینه ی خۆپانه وه ئاشکرا بوون، ته نه ته گووتیان: "نهک له ئیستاه، به لگو له (۱۹۹۱) وه باوهرمان به سه روکی پارتی و خه تی سه روک نه ما بوو" ئیدی دهستیان به هێرش کردن بۆ سه ر سه روک کرد، به مهش خواستیان که وا تهفگهر ته سفیه و پارچه بکهن، مادام به ده ست ئهوان نه کهوته، نه مه جاره پارچه و ته سفیه ی بکهن. بۆیه کهوته نه نیو هێرشیکى مه زنه وه، ئیدی هه رچیه که ده ها ته به رده میان له دژی سه روک ده یانگوت...

هرچیه کیان کرد و نه کرد نه پانتوانی پارچه بوون نه پام بدن و ته سفیهی بکهن و له مه شدا له یستوکه کیان پووجه ل بووموه.

له بهر نه ووی به ته ووی بینه پام مانه وه نه وای ریکه ووتنی نیوان "فهراد" و "بوتان" یش کوتایی بیتهات. چونکه نه وانه له دزی ته فگر ریکه ووتبوون، که ته فگر بخه نه دمستی خو پانه وه، بویه زور ه وول و ته قلایان دا، نه پامگیر نه بوون، نیدی هه لاتن بؤ نه ووی ته فگر پارچه بکهن و که وتنه نیو هیرش و پروپاگنده کردنه وه، نه مهش سه رینه گرت، شتیکی بیکهن نه مابوو، سه رنه که ووتبوون، نیدی ریکه ووتنی نه وانیش تا نه و خاله بوو، بویه ریکه ووتنی نیوانیان بیواتا ده مایه وه، نه و شته ی له سمری ریکه ووتبوون و خستبو و پانه بیث خو پانه وه به دینه هاتبوو، بویه نه پاندتوانی نه و ریکه ووتنه ی نیوانیان به ریوه به بن و به رد وای پیبدن. بویه نه مجاره که وتنه دزایه تیکردنی یه گتر، به مهش له نیوان خو پاندا پارچه پارچه بوون. هه لته به بیشریش یه گرتوو نه بوون، به مجوره نه و ریکه ووتنه ی نیوانیان تی کچوو و هه لومشایه وه.

وادیاره له و قوناخه دا نه و گروه چه ندین شروفه و هه لسه نگانندی سه روك ئاپوشیان به گارده ینا، و ابرانم له بهر گرینامه که ی نه سینا (کوردي ئازاد ناسنامه ی خوره لاتی ناوینی نوییه) دا سه روك ئاماژه ی به ریفورم کردن داوه؛ ریفورمی سیاسی، ری کخستنی و کومه لایه تی، نه و گروه نه و زاراوانه یان به گارده ینا. خالی سه رنجر اکیش نه و میه که چو ن توانیان نه و چه مک و زاراوانه بؤ سوودی خو پان به گاربه یتن، نه مه له کاتی کدا بیشینیه ی پراکتیکی کهسانی نیو نه و گروه دیار و بهر چاو بوو، له کونگرشدا و مگو باستان کرد تاراد میه ک نه وان قازانجیان کرد... نه مه چو ن روویدا؟

هه‌لبه‌ته کاتیک که نه‌وانه هه‌لاتن و روښتن، من نه‌و کاته گووتم: "تەفگهری نی‌مه رشایه‌وه، هه‌رچه‌نده نی‌مه که‌می‌ک نازارمان بی‌نی، به‌لام نی‌دی له‌مه‌ودوا ده‌حه‌سی‌ینه‌وه". بۆچی من نه‌مه‌م گووت؟ چونکه هه‌رچی پی‌سی و خرابی نی‌و نه‌و تەفگهره هه‌بوو له‌نه‌وانه‌وه دروست‌بوو، نه‌وانه هه‌موویان زۆر خراب‌بیان له‌ناو تەفگهردا تەشه‌نه‌پیدا، به‌ روښتنی نه‌وانیش تەفگهر له‌نه‌وان و له‌ پی‌سی نه‌وان رزگاری بوو. نی‌دی تەفگهر ده‌یتوانی خۆی پاک بکاته‌وه و له‌سه‌ر بناخه‌ی خۆی هه‌نگاو به‌او‌یزێت. بۆیه من نه‌و گووتنه‌م کرد، من گووتم: "تەفگهر رشایه‌وه، نی‌مه نازارمان چه‌شت، به‌لام نی‌دی تەفگهر ده‌حه‌سی‌ینه‌وه، نی‌دی ده‌توانین له‌سه‌ر بناخه‌ی خۆمان بژین و هه‌نگاو به‌او‌یزین". چونکه نه‌وانه نه‌یانده‌ه‌یشت نی‌مه له‌سه‌ر بناخه‌ی خۆمان ب‌روین، نه‌وانه به‌رده‌موام له‌نی‌و تەفگهردا پی‌سی و خرابه‌کاریان ده‌کرد و هه‌موو خراب‌یه‌کی خۆشیان خسته‌ سه‌ر تەفگهر و روښتن. گووتمان: "هه‌رچۆنیک بی‌ت ده‌توانین پی‌سی‌یه‌کانی نه‌وان خاو‌ین بکه‌ینه‌وه، ده‌توانین تەفگهر خاو‌ین بکه‌ینه‌وه، له‌مه‌ودوا تەفگهر ده‌توانی‌ت له‌سه‌ر بناخه‌ی خۆی کاربکات و به‌رپۆه ب‌روات". نه‌گهر من نه‌و هه‌له‌سه‌نگانه‌نه‌م کرد له‌به‌ر نه‌و هۆیه‌ بوو.

چونکه نه‌گهر مرۆف باش لی‌کۆل‌ینه‌وه له‌سه‌ر می‌ژووی نه‌و تەفگهره بکات نه‌وا ده‌بی‌نی‌ت که هه‌رچی خرابی و گه‌ماریه‌ک ده‌رکه‌وتوو، له‌نه‌واندا ده‌رکه‌وتوو، نه‌وانه هه‌موو نه‌و خرابه‌کارییه‌یان کردوو، نه‌وان چه‌ته‌گه‌ریان پ‌یش‌خست، نه‌وان لی‌برال‌یزم‌بوونیان پ‌یش‌خست، نه‌وان سه‌کته‌ریزم (تونگه‌رای)یان پ‌یش‌خست، نه‌وان یاریان به‌ به‌ها ماددی و مه‌عنه‌وییه‌کانی نه‌و تەفگهره‌وه کرد... نی‌دی نه‌و ته‌خ‌ریباتانه‌ی کرد‌بوویان نه‌وا کرد‌بوویان، نی‌دی به‌هه‌لات‌نیان شتی‌کی دی‌که نه‌ما‌بوو بی‌که‌ن، ته‌خ‌ریباتیان له‌ناو تەفگهردا کرد‌بوو، نی‌دی شتی‌ک که به‌ هه‌لات‌نی خۆیان بی‌که‌ن نه‌ما‌بوو، بۆیه من گووتم: "نی‌دی ده‌حه‌سی‌ینه‌وه و له‌ به‌لایه‌ک رزگارمان بوو"

نه‌گهر له‌ناو تەفگهردا نه‌و هه‌موو گه‌ماری و خراب‌یه‌یان کرد‌بی‌ت، که‌واته چۆن له‌ یه‌که‌مین کۆنگره‌ی ج‌فاتی گشتی "کۆنگره‌ی گه‌ل"دا به‌رپۆمه‌رایه‌تیان خسته‌ ده‌ستی خۆیان‌مه‌وه...؟ بی‌گومان هۆکاری خۆی هه‌یه، یه‌که‌میان: نی‌مه له‌و‌یدا هه‌ن‌دیک خه‌ت‌امان کرد و سوودی‌ان له‌خه‌تا‌کانی نی‌مه و مرگرت، خۆیان باش به‌ری‌ک‌خستن کرد‌بوو. هه‌روه‌ها

لهزۆر شوێندا ئهو بهشداربووانه‌ی كه دهبووایه به‌هه‌لبژاردن بێنه جفا‌ی گشتی، به‌تا‌لیان كردبووه‌وه و له‌ڕێگه‌ی فشار و كه‌سانى خۆیان، پیاوانى خۆیان، كردبووه به‌شداربووى كۆنگره‌ی جفا‌ی گشتیه‌وه...

بۆ نموونه؛ له‌ پارتى ژيانى ئازادى كوردستان (PJAK) دا سێ جار هه‌لبژاردن دهمكرد، ههر سێ جاریش ئه‌وانه‌ی هه‌لبژێردرێن به‌گوێره‌ی ئه‌وان نین و پیاوی ئه‌وان نین، "قه‌ره‌اد" به‌فشار و گوشار ئهو هه‌لبژاردنانه به‌تا‌ل دهمكاته‌وه. ئهو كاته هه‌فالان ده‌لێن: "مادام سێ جار به‌هه‌لبژاردن به‌شداربووان (پا‌لیئوراوان) هه‌لبژێردرێن و ئێوه په‌سندی ناكهن، كه‌واته ئێوه كۆ ده‌خوازن ئه‌وان بیه‌نه كۆنگره‌وه..." واته به‌گوێره‌ی خۆیان به‌شدارانى كۆنگره ده‌ستنیشان دهمكهن. هه‌روه‌ها له‌نیۆ ته‌فگه‌رى لاوانیشدا ديسان به‌مشێوه‌یه دهمكهن. ئێمه به‌و شتانه‌مان نه‌زانیبوو، پاشان پیا‌منزانی و هه‌ستمان بێی‌كرد. دووه‌میشیان: ئه‌وانه‌ی له‌نیۆ كه‌له‌وه ته‌فلى كۆنگره ببوون نه‌یاندمزانی له‌ناو ته‌فگه‌ردا چ كێشه و گه‌رفتیك هه‌یه، ئێمه هه‌ریه‌كه و له‌جیگه‌یه‌كدا له‌نیۆ كاردا بووین، "قه‌ره‌اد" و "بۆتان" و ئه‌وان چه‌ند رۆژێك به‌ر له‌ كۆنگره دانیش‌توون و كۆ هاتوو به‌ رۆژان و به‌سه‌عاتان هه‌ر ئاخافتیان بۆ كردوو، كه‌ چۆن ئه‌وان پابه‌ندی سه‌رۆكن و چۆن به‌گوێره‌ی سه‌رۆك ده‌یخوازێت گۆڕانكاری ده‌خوازن، چۆن ئێمه‌ش دۆگماتیكین و چه‌قه‌به‌ستووین و له‌به‌رده‌م گۆڕانكارییدا ئاسته‌نگیین... ئهو ئاخافتنه‌مان كردوو. ئیدی ئهو كه‌سانه‌شیان خستۆته ژێر كاریگه‌رى خۆپانه‌وه. هه‌روه‌ها هه‌ندێك له‌هه‌فالانی‌ش كه‌ به‌یوه‌ستی ته‌فگه‌ریش بوون، به‌فشار و هه‌ره‌شه‌ی ئاشكرا بێكارىگه‌رییان كردوون. ئیدی به‌هه‌ندێكیان گووتوو: "ئێوه دۆگماتیكن، ئێمه ریفۆرم‌خوازن، ئێوه چه‌قه‌به‌ستوون" به‌مشێوه‌یه ئه‌وانه‌یان خستۆته ژێر قۆمه‌ته‌وه، بۆ ئه‌وه‌ی بێكارىگه‌رییان بكهن. ئیدی له‌ناكامی ئه‌مدا بوونه زۆری‌نه له‌كۆنگره‌دا و زۆری‌هه‌ به‌رێوه‌به‌رایه‌تیان خسته ده‌ستی خۆپانه‌وه.

هه‌روه‌ها له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئێمه ئامانجێكى وه‌هامان نه‌بوو كه‌ هه‌ندێك كه‌س به‌تایبه‌ت بۆ به‌رێوه‌به‌رایه‌تی ده‌ستنیشان بكه‌ین، ئێمه شیوه‌ و شیوازیكى دیموكراتیایانه‌مان بۆ ئه‌م مه‌به‌سته به‌رێوه‌ ده‌برد، كۆلتووور و ئه‌خلاق و نه‌ریتیكى ئێمه له‌م رووه‌وه هه‌بوو. واته ئێمه موداخه‌له‌ی ئێرادى كه‌سیكمان نه‌كرد، كۆ ده‌خوازێت بێیته ئه‌ندامی

بەرپۆمبەراییەتی با بییت، جفاتی گشتی دەخوایێت کۆ بکاتە ئەندامی بەرپۆمبەراییەتی با بییات، چەمک و ئەخلاقیکی گشتی ئێمە وەها ھەبوو، کەچی ئەوانە موداخەلە ی ئیرادە ی مرۆفەکانیان دەکرد: " ئێو ڤلان کەس مەکەن بە ئەندامی بەرپۆمبەراییەتی و ڤیسار بکەن بە ئەندامی بەرپۆمبەراییەتی، نەگەر ئێو ڤلان کەس بکەنە ئەندامی بەرپۆمبەراییەتی ئێمە وەها و وەھاتان بۆ دیمکەین. واتا ئەو شیوازەنەیان ھەموو بەکارھێنابوو، لەناکامی ئەویدا بەقورسایێ لە بەرپۆمبەراییەتیدا شوێنگێر بوون. لەلایەکی دیکەشەو لە جفاتی گشتی دا دۆخەکەیان شیواندبوو (پراواکە کردبوو). وەک بێلین: " یان تەڤگەر تەسلیم بە ئێمە بکەن، نەگەرنا ئەو تەڤگەر پارچە دیمکەین" ئەوھیان خستبوو پێش ئێمەو. ئێمەش ئەوھمان بە مەترسی دزمانی، بۆیەش ئێمە زێدە موداخەلەمان نەدەکرد، ئەوانە سوودیشیان لەمە بینی و ھەندێک چەمکی خۆیانیان لە جفاتی گشتیدا پێشخست، ئەو نامادەکارپیانە ی لەرێگاری کۆمیتە ی نامادەکارپییەو کردبوو یان بەمە تەواویان کرد، بۆیەش قورسایێکیان بۆخۆیان دروستکردبوو و زۆر کەس نەیان دەزانی چ لەیستۆکیک ئەنجام دەدرێت و وەها باوهریان دەکرد کە ئەوانە شتێک دیمکەن و پەییوستی سەرۆکن. چونکە ئەمە بەکار دەھێن و ئەو مەترسییانەیان نەدەبینی، ئەگەر قورسایێ خۆیان لە کۆنگرەدا دروستکرد لەبەر ئەو ھۆیە بوو، نەک بەراستی خەتی سەرۆکیان بەبنەما و مردەرگرت، یان بەو شیوھە بەھیزبوون، وەها نەبوو. ئەوانە یاریان بەچەمک و زاراو و ھەلەسەنگاندنەکانی سەرۆک دەکرد و دمیانشیواند و ناوخنێ چەمک و ھەلەسەنگاندنەکانیان پووچ دەکردەو. ئیدی بەگوێرە ی خۆیان چەمکەکانی "دیموگراسی، ئازادی و ئازادی تاک" یان لێکەمدایەو و بەگوێرە ی خۆیان چەمکی دەرھوێ رێکخستن و ژانیکی جودای ژانی رێکخستیان پێشەخست، زێدەتریش خیتابی سۆزی مرۆفەکانیان دەکرد، لەمەو نەنجامگیر بوون و قورسایێ خۆیان دروستکرد... ئەمە بوو ھۆکاری ئەو ھازانجکردنەیان...

وێکو دیار دەبییت تەسفیەگەرێتی لەیەکەمین کۆنگرە ی جفاتی گشتی "کۆنگرە ی گەل" دا بەو شیوھە دەبییت و چوارچۆمکە ی روون

دمبیتهوه، نهی له دووهمین و سییهمین کؤبوونهوهی جفاتى گشتى
 "کؤنگرهى گهل" دا ناکوکی و جموجؤلهکانى نهو گروه به چ
 رمنګیک به دیار دمکهوئت؟ چونکه دواى پهکهمین کؤنگره ههلدین و
 پاشان دمکهړپنهوه ناو تمفګمر و تهنانمت بهشدارى دووهمین کؤنگره
 یان بلین دووهمین کؤبوونهوهی جفاتى گشتى کؤنگرهى گهلش
 دمبن...

ههلېته دواى پهکهمین کؤنگرهى جفاتى گشتى ههلاتبوون و چووبوونه ئیراق. ئیدى
 سرؤکیش دمیخواست ههرچؤنیک بیت بیانګهړپنیتتهوه بؤ چیا و بؤ ناو تمفګمر، بؤ
 نهوهى ئهمریکا و ئهوان له دؤى تمفګمر بهکاریان نههینن، بؤ نهوهى (ى ن ک) و (پ د ک)
 بهکاریان نههینن. چونکه (ى ن ک) و (پ د ک) دمیانخواست ئهو ههلاتنهى ئهوان له دؤى
 تمفګمر بهکاربهینن و بهریګهى ئهوانهوه تمفګمر بخنه ژیر چاودېرى خویانهوه، ئهګمر
 ئهمش نهکړت، ئهوا تمفګمر پارچه پارچه بکهن و لاواز و بیتوانای بکهن. سرؤک
 ئهو مترسییهى دمبینى، بؤ نهوهى له دؤى تمفګمر بهکار نههیندرین دمیخواست له
 ئیراق دمریانبخات و بیانګهړپنیتتهوه بؤ چیا و لهناو تمفګمریشدا بیانھیلیتتهوه. ئیدى
 سرؤک گووتى: "با لیزنهمک ئاوا بکړت و ئهو لیزنهمیه بهی لایهنى ههلسوکهوت
 بکات، هم بؤ بؤتان و فمرهاد، هم بؤ جوممه و ئهوان با ئهو لیزنهمیه کار بکات تاکو
 کؤبوونهوهى ئاوارتهى جفاتى گشتى سازدمدریت، لهویش ئهو کیسه و گرفتانه چارهمر
 بکړت، ئیدى با لیزنهى سرلهنوئ بنیادنانهوه پیکبیت... لهسر ئهو بنهمایه ئهو
 لیزنهمیه پیکات. ئهو لیزنهمیه دستى بهکارمکانى کرد و ئیمش هاوکارى ئهو
 لیزنهمیهمان دمکرد، تاگو داخوازی سرؤک بیتتدی. ئیدى ئهوانه لهسر ئهو بنهمایه
 گهړانهوه، ومکو گووتم: "رهخنهى سرؤک ههبوو، رهخنهکانیش زیاتر بؤ ئیمه بوو،
 ئهوانه بهمه باومریان کرد و گووتیان: "ئهګمر ئیمه بچینهوه دمتوانین تمفګمر
 بخرینهوه دستى خؤمان" بؤیه گهړانهوه، نهک گهړابنهوه و تمفلى کؤبوونهوهى جفاتى

گشتی بېنن و کیشهکان چارسمەر بکەن، بۆ ئەوە گەرابوونەوه بەنومبیدی ئەومبوون کەوا له دوومین کۆبوونەوهی جقاتی گشتیدا تەفکەر بڅەنه دەستی خۆیانەوه بۆ ئەو مەبەستە گەرانەوه، ئیمە بەر له کۆبوونەوهی جقاتی گشتی چەند کۆبوونەومەبەکمان کرد و بەو کۆبوونەوانەوه چووینە دوومین کۆبوونەوهی جقاتی گشتی، بەلام کە بېنیا ناتوان تەفکەر بڅەنه دەستی خۆیانەوه و رموشی ئەوانیش ناشکرا بوو، ئیدی جاریکی دیکە هەڵاتنەوه و رویشتن.

هەڵبەتە دوومین کۆبوونەوهی جقاتی گشتی کۆبوونەبەکی ئاوارتە (نااسایی) بوو، زیدمتر ئەو کیشانە دەرکەوتبوون کردبووی رۆژمفی خۆپەوه تاکو چارسمەریان بکات. واتا لەتەفکەردا پارچەبوون و تەسفیه روونەدات و ئەو گروپەش لەناو تەفکەردا بھێلایتەوه. ئەو کۆبوونەوه ئاوارتەبە بۆ ئەو مەبەستە بوو. بۆ ئەمەش ئیمە هەولماندا. بەلام ئەوانەش بېنیا کە ناتوان تەفکەر بڅەنه دەستی خۆیانەوه، ئەوا هەلاتن و رویشتن. ئیدی ئەو مەسەلەیش لەهەموو روویکەوه دەرکەوتەرپوو کە مەسەلەکە چیبە و چی نییە. واتا ئەرکی دوومین کۆبوونەوهی جقاتی گشتی ئەومبوو کە ئەو کیشە و گرافتانە سەریانەلداوه چارسمەریان بکات، هەر ئەمەشی کردبوو رۆژمفی خۆی، رۆژمفی دیکە نەبوو.

دواى ئەوهی ئەوانە هەلاتن و رویشتن و رموشی ئەوان یەکلایی بوووه؛ تەفکەر لەدزی خیانت و تەسفیهگەریتی گەوتە نیو خەبات و کارمە، بەمەش هەنگاوی هاویشت و کاریگەریبەکانی ئەوانی هەندیک کەم کردەوه، تەخریباتەکانی کەم کردەوه، رێگری لەبەردەم تەسفیهبوون و خیانت کرد. لەسەر ئەو بنەمایەش سییەمین کۆبوونەوهی جقاتی گشتی ئەنجامدرا. جقاتی گشتی ئەوهی خستە رۆژمفی خۆپەوه کە مۆدیلی "کۆنگرەى گەل" چۆن پېشبخریت؟ ئەو تەخریبات و تەسفیهگەرییەى ئەنجام درابوو تاجەند کاریگەری لەسەر کادیران و گەل کردوو، راوستەى لەسەر ئەو مەسەلانە کرد، تاکو لەسەر ئەو مەسەلانە باش تیگەیشتن بێتەدى، بۆ ئەوهی کادیران و گەلیش بەتەواوی لەژێر کاریگەری و تەسفیهگەری رزگار بکات. لەبەنرەتدا سییەمین کۆبوونەوه ئەمەى بۆخۆی کردە نامانج. هەروەها ویستی مۆدیلی "کۆنگرەى گەل" بەرەو پېشەوه ببات. چونکە له یەكەمین و دوومین کۆبوونەوهی جقاتی گشتیدا تیگەیشتنی راست بۆ

مۆدېلى "كۆنگرى گەل" بەدىنەھاتىبوو، گروپى خىيانەتكار و تەسفىيەگەراى چەتەگەر نەيانھېشت تىگەپشت بۇ مۆدېلى "كۆنگرى گەل" دروست بېيت. بۆيە پېويستبوو لەميانەى سىيەمىن كۆنگرەو تىگەپشت لەمەدا بەدىھاتبايە، يەككە لەئەركەكانىش ئەمە بوو، لەم روومەو ھەنگاوى ھاوېشت.

ئىدى چوارەمىن كۆبوونەو جىقاتى گشتى كۆنگرى گەل تەسفىيەگەرئىتى لەدواى خۇى بەجىيەشتبوو، تەفكەر لەھەولەى ئەومەدابوو كەوا چۆن بتوانرېت "كۆنگرى گەل" بەھىز بكرېت و ئەو ھەنگاوانەى لەم روومەو ھاوېشتراون ھەلە و كەموكۆرپىيەكانى جىن؟ چۆن بتوانرېت ئەو ھەلە و كەموكۆرپىيە نەھىلرېت؟ لەبنەمادا لەسەر ئەو مەسەلەنە راوستەى كرد. چونكە لەسىستەمى "كۆنگرى گەل" دا ھەم كېماسى تىدا ھەبوو، ھەمىش ھەلەى تىدا ھەبوو. پېويستبوو ئەمەى بەتگەپشتن دابايە و تەدبىرى ئەوەى وەرىگرتبايە و مۆدېلى خۇيشى قوول بكرىبايەو. ئىدى چوارەمىن كۆبوونەو (كۆنگرە)ى جىقاتى گشتى ئەو ئەركەى پېكەينا. لەبنەپەتدا مۆدېلى "كۆنگرى گەل" لەسىيەمىن و چوارەمىن كۆبوونەوكانى جىقاتى گشتىدا گەتوگۇى لەسەرگرا، تاكو تىگەپشتن لىي بېتە ئاراو؛ كە جىيە و جى نىيە. لەمەكەمىن و دوومەمىن كۆبوونەو (كۆنگرە)دا زىدە ئاخافتن و گەتوگۇ ئەنجام نەدرا. بۆيەش تىگەپشتن لىي بەدىنەھات، ھەرىكە و بەگۆپرى خۇى لىي نەزىكبوو. بىگومان لەمەكەمىن كۆنگرە (كۆبوونەو)دا بەتەواوى ئالۆزى و تەفلىھەفى ھەبوو، تەسفىيەگەرئىتى ھىنايە ئاراو، دوومەمىن كۆنگرەش ئاوارتە بوو، بۇ ئەوەى رېگىرى لەو تەسفىيەگەرئىتيە بكرېت كە پەرمەسەنسبوو. لەم روومەو ھەنگاوى ھاوېشتراون. ھەلەتە ئەو گروپەى خىيانەت داپران و رۆپشتن، ئەو كارەى ئىمە ئەنجاممان دابوو ئاللا دەرکەوت. واتا ئىمە دەمانخواست لەناو ئىمەدا بېئىننەو، لەناكامدا ئەنجامگىر نەبووین و ئەوان نەمانەو ھەلاتن. بۆيە ئەو ئەركەى كە لەمەكەمىن و دوومەمىن كۆبوونەو ھەستبوومانە پېش خۇمان و پېكەھات، پېويستبوو سىيەمىن كۆبوونەو جىقاتى گشتى بېخستبايە پېشخۇيەو، ئەو ئەركانەى پېكەھاتبوون سىيەمىن كۆبوونەو كردى بەرۆژمەى خۇى. چوارەمىن كۆنگرە (كۆبوونەو) لەم روومەو ھەنگاوەكانى تەواو كرد، ئەو ھەلە و كەموكۆرپىيەى لەمۆدېلى

PKK میژووێك له ناگر

"كۆنگرهی گهل" دا هه‌بوو ده‌ستنی‌شانی كرد و خواستی راستیان بكاته‌وه، برپاری له‌سه‌ر نه‌مه‌ دا.

له‌ حه‌وته‌مه‌ین كۆنگره‌ی (PKK) له‌سالی (٢٠٠٠) دا گۆڤانكارى ستراتیژی به‌شیوه‌یه‌كی فهرمى برپاری له‌سه‌ر ده‌دری‌ت، ئایا تاجه‌ند ئه‌و گۆڤانكاریه‌ی ستراتیژییه‌ی بۆه‌هر پارچه‌یه‌ك له‌ پارچه‌كان ره‌نگدانه‌وه‌ی خۆی هه‌بوو؟ ئه‌و كێشه‌ و گه‌رفتانه‌ی له‌په‌رۆسه‌ی گۆڤانكارى ستراتیژی هاتنه‌ ئاراوه‌ چیه‌بوون؟

كاتێك كه‌ (PKK) له‌ كوردستاندا ده‌ستی به‌كار و تێكۆشان كرد، په‌كێتی گه‌لی كورد و ته‌واوی كوردستانی به‌بنه‌ما وهرگرت، هه‌یج كاتێك كوردستانی ته‌نیا له‌به‌شی‌كدا نه‌بینی، به‌لكو گه‌لی كوردی له‌هه‌ر چوار پارچه‌دا بینی، بۆیه‌ له‌و رۆژه‌وه‌ی دهرکه‌وتوه‌ كێشه‌ی هه‌موو كورد و كوردستانی دا‌یه‌ پێشخۆی و نه‌وه‌ی كرده‌ ئامانج كه‌ چۆن بته‌وانی‌ت چاره‌سه‌ری بكات. له‌به‌ر نه‌وه‌ی سه‌رما ستراتیژییه‌تی كوردستانی‌كی سه‌ربه‌خۆ و دیموكرات و ئازادی كرده‌ ئامانج، واته‌ په‌كێتی گه‌لی كورد و ده‌وله‌تی‌كی كوردی كرده‌ ئامانج. بۆیه‌ له‌م پێناوه‌دا خه‌باتی كرد، له‌سه‌ر ئه‌و بنه‌مايه‌ زۆر پێشكه‌وتن و هوشیاركردنه‌وه‌ی به‌دهیه‌ینا، رۆحی‌كی كوردانه‌ و په‌كێتییه‌كی له‌نیوان گه‌لی كورد خولقاند و نه‌ته‌وه‌یه‌بوون و ئیراده‌ی كوردانی ئا‌فراند.

كاتێك كه‌ سه‌رۆك له‌سالی (١٩٩٢) وه‌ ده‌ستی به‌ گۆڤانكارى ستراتیژی كرد و هه‌ولیدا كاریه‌گه‌ری سۆسیالیزمی بنیادنراو له‌سه‌ر ته‌فگه‌ر نه‌هێلای‌ت و نوێبوونه‌وه‌یه‌ك له‌ ته‌فگه‌ردا بپنێته‌دی، سه‌بارمه‌ت به‌مه‌سه‌له‌ی پارچه‌كانی كوردستانیش هه‌ندێك گۆڤانكارى ئه‌نجام دا. چونكه‌ ته‌واوی ته‌فگه‌ری هه‌م له‌كاریه‌گه‌ری سۆسیالیزمی بنیادنراوی رزگاركرده‌، بۆیه‌ نوێبوونه‌وه‌یه‌كی تۆكمه‌ی ئه‌نجام دا، هه‌میش له‌ستراتیژدا گۆڤانكارى ئه‌نجام دا، ئه‌مه‌ش نوێبوونه‌وه‌یه‌كی زۆر مه‌زن بوو. پێشتر ته‌فگه‌ر كێشه‌ی كوردی هه‌ر ته‌نیا وه‌ك كێشه‌ی ئازادی گهل نه‌ده‌بینی، شانبه‌شانی ئه‌مه‌ش وه‌ك مه‌سه‌له‌ی

دەولەتیشى دەمبىنى. واتا: "ئەگەر تۆ دەخوازىت كېشەى گەلى كورد چارەسەر بىكەيت، ئەوا دەمبىت تۆ دەولەتتىكى كوردى ئاوا بىكەيت، بەمشۆمىيە كېشەى كورد چارەسەر دەمبىت، ئەگەر دەولەت ئاوا نەكرېت ئەوا كېشەكە چارەسەر نابىت و ئازادى و دېموكراتىش نايەتەدى". ئەم تېروانىنە ستراتېزىيە كارىگەرى سۆسىيالىزىمى بىيادىنراو بوو، بەلام كە سۆسىيالىزىمى بىيادىنراو تەسفىيەبوو، ھەندىك راستىنەى ئاشكرا كورد كە" مەسەلەى ئازادى و دېموكراسى مەسەلەى دەولەت نىيە، تەنانەت ئەگەر تۆ دەولەتتە بەبنەما و مرگرت ئەوا تۆ ناتوانىت ئازادى و دېموكراتى بەتەواوى بەدبېھنىت" ئەو راستىيە روون بوو دەو كەوا مەسەلەى ئازادى و دېموكراتى مەسەلەى دەولەت (دروستكردن يان نەكردن) نىيە. بەلام تا ئەو كاتە، تېروانىنى و ما نەبوو، بەلكو ئەگەر تۆ دەخوازىت كوردستان رزگار بىكەيت ئەوا پېويستە تۆ دەولەتتىك ئاوا بىكەيت. تا ئەو كاتە و ما تېگەشتىبوو و لەم پېناومشدا كارمان دەكرد.

بەلام بەھەلەشاندەو و تەسفىيەبوونى سۆففىيەت ئىمە بىنىمان كە دەولەت چارەسەر نىيە، تەنانەت ئەو كەسەى بەراستى دەخوازىت ئازادى و دېموكراسى و عدالەت بىيىتەدى، پېويستە دەولەت بەبنەما و مرنەگرېت، چونكە دەولەت بەھەر شۆمىيەك بىت با بىيىت، ھاكىمىيەت (بالادەستى) بەبناخە و مردهگرېت، ئەگەر بالادەستىش بەبناخە و مرگرت ئەوا بالادەستىتى لەسەر كۆيلايەتى بىياد دەنرېت، ئەگەر لەشۆپنىكنا كۆيلايەتى نەبىت ئەوا بالادەستىش نابىت. بۆيە ئەگەر تۆ بالادەستىت بەبناخە و مرگرت ئەوا بالادەستىتى لەسەر كۆيلايەتى بىياد دەنرېت، كەواتە ئەمە ئازادى، دېموكراسى و يەكسانى ناھىيىتەدى. بۆيە بىنىمان كە كېشەى كورد كېشەى دەولەت (دەولەتبوون) نىيە. كېشەى كورد كېشەى ئازادىيە (ئازادىبوونە). واتا مەرج نىيە تەنيا بە دروستكردن دەولەت ئازادى و دېموكراسى بىتەدى. چونكە زۆر دەولەتیش دروستكراون، بەلام ئازادى و دېموكراسىش تىدا بەدىنەھاتوو. گەلى عەرمب بىست و دوو دەولەتەيان ھەيە، بەلام كېشەى ئازادى و دېموكراسىيان ھەيە.

بۆيە سەرۆك لە ھەلسەفە و ئايدىيولۇزى خۇيدا، نىزىكبوونەومىيەكى نوپى پېشخست و ھەلسەفە و فېكر و ئايدىيولۇزىي خۇى لەژېر كارىگەرى سۆسىيالىزىمى بىيادىنراو رزگاركرد و خاوپنى كرمەو، بىنى كە دەولەت ھۆكارى سەپاندنى كۆيلايەتتىيە نەك

به دپه پېنانی نازادی و نازادیش ناهینیتهدی. لهسهر نهو بنه مایه دستبهرداری دهولمت دامه زرانننی دهولمت) بوو.

پېشتر نهو سیستمه می کهوا سهرؤك پېشیده خست به تهواوی لهسهر بنه مای ناواگردنی دهولمت پېشیده خست، دیموگراسیش پارچه یهك بوو لهو سیستمه می دهولمت و لهناو نهو سیستمه مدها بوو، ئیدی بیی که نهگهر تۆ دیموگراسی لهناو سیستمه می دهولمتدا به بنه ما و مرگريت نهوا هیچ کاتیک دیموگراسی راسته قینه نایه ته دی. سهرؤك له دمرهوی دهولمت سیستمه می دیموگراسی کرده نامانج. وهك چۆن دهولمت سیستمه می که نهوا دیموگراسیش سیستمه می که، سیستمه می دیموگراسی وهك نه لته رناتیضی دهولمت، نهگهر تۆ سیستمه می دیموگراسی وهك نه لته رناتیضی دهولمت ببینی و نهو سیستمه مته به بناخه و مرگريت تۆ دهوانیت نازادی و دیموگراسی فراهه م بکه یت.

ئیدی سهرؤك سیستمه می خوی به تهواوی لهسهر بناخه می دیموگراسی پېشخست، بۆ نهو می سیستمه می دیموگراسیش ناوا بکات، نهوا لهسهر بنه مای کۆمه لگای ژېرموه (خواره وه) سه قامگیر کرد، لهسهر بنه مای گهل بنیادی نا، بۆ نهو می بتوانیت سیستمه می دیموگراسی بیک به ینیت. چونکه نهگهر تۆ کۆمه لگایه کی نازاد بنیاد نه نییت - هه لبه ته کۆمه لگای نازادیش لهسهر بنه مای تاکی نازاد بنیاد دهریت - نهگهر تۆ له شه خسدا (له تاکدا) نازادی نه نافرینیت، له کۆمه لگادا نازادی نه نافرینیت، نهوا تۆ ناتوانیت سیستمه می دیموگراسیش بنافرینیت. چونکه سیستمه می دیموگراسی لهسهر کۆمه لگایه کی نازاد و که سی تییه کی نازاد بنیاد دهریت. هه لبه ته کاتیک تۆ دهوانیت کۆمه لگایه کی نازاد و که سی تییه کی نازادیش بنیاد بنییت که تۆ کۆمه لگای خواره وه به بناخه و مرگريت. کاتیک که تۆ دیموگراسی، شۆرشى رمگه زی و شۆرشى ئیکۆلۆزیت به بناخه و مرگريت نینجا دهوانیت کۆمه لگایه کی نازاد و که سی تییه کی نازاد بنافرینیت. کاتیک که تۆ له نیوان کۆمه لگا و تاکدا هاوسه نگیت به بناخه و مرگريت، تۆ له نیوان ژېری سۆزدارى (الذکاء العاطفی) و ژېری ئهنالیتیکی (الذکاء التحلیلی) دا هاوسه نگى به بناخه و مرگريت نینجا دهوانیت کۆمه لگایه کی نازاد و که سی تییه کی نازاد بنیاد بنییت. سهرؤك سیستمه می خوی لهسهر نهو بنه مایه پېشخست و دهخوازیت لهسهر

د میانګرد شتون د و بووختانګردن بوو. تا نه مړوښ له پېښ چاوانه، نه وې بۇ هه موو به شه ګانی دیکه ی کوردستانیش خه بات و تیکوښان دهکات ته نیا ته فګه ری (PKK) یه، له دهره وې ته فګه ری (PKK) ګامه پارتی بۇ هه ر چوار پارچه ی کوردستان ریګخستن و ریګخسته بوونی پېښخستووه؟ هیچ پارتییه کی وها نییه. نه مړو هه موو که سیګیش نه مه دهبینیت و له پېښ چاوانیشه، له هه ر چوار پارچه دا خه ګ له م ته فګه رمدا به ښاردن و بۇ هه ر چوار پارچه شه ر دهکن و خه بات دهکن و شه هیدیش دهبین.

بۇ نمونه؛ له باکوور، له شاری "مووش" چوارده هه فالی هه ر چوار پارچه به یه که ووه شه هیدبوون (۱) له روژه لاتی کوردستان هه فالانی خه لکی هه ر چوار پارچه ی کوردستان له وې کار و خه بات دهکن و شه هیدیش دهبین، له به شه ګانی دیکه ش به هه مان شیویه. نه مه هه موو که سیګ دهبینیت. نیدی نه وې که یه کی تی کورد و روحي کورد و نه ته و میبوونی کوردان ناوا دهکات و موړال و هوشیاری و توانایی کوردان د هافرینیت نه م ته فګه رمیه.

نه ګر باشوور بوته هه وارمیه ک و زله یز ه ګانی جیهانیش پشتیوانی لیدمهکن، کوا نه م هه وارمیه ی باشوور چهنده بۇ به شه ګانی دیکه ی کوردستان کاردهکات؟ بۇ نه وې له به شه ګانی دیکه کی شه که چارده ر بییت چهنده کاری بۇ دهکات؟ کاردهکات یان نایکات؟ نه مه له پېښ چاوانه و هه موو که س دهبینیت. مه ګر که سیګی بیویژدان بتوانیت نکولی له مه بکات.

پیشتریش (PKK) بۇ ته وای کوردستان خه باتی دمرګد، به لام ګشتگیرانه دمایه ووه، به مه ش له کوردستاندا هه نديک پېښکه و تن به دیهات و ګمیشه ناستیک، نیدی نه ګر تیکوښانی تو هه ر ګشتگیرانه (بشکل عام) به مایه، نه و تو نه تده توانی له و ناسته ی هه یه زیاتر په رې پېده ییت. بویه نیدی پویستبوو له هه ر به شیکی کوردستان ریګخستن و ریګخسته بوون پېښکه و تبايه، ته فګه ر نه مه ی نه نجام دا، نه ک هه ر دمه تبه رداري به شه ګان نه بوو، به لکو به پیچه وانه ووه زیاتر هورسایي خسته سمر به شه ګان. به ګواي به شه ګانه ووه ریګخستن و ریګخسته بوونی پېښخست، کار و خه باتی پېښخست، نه مه ش نه ووه به دیار دهکات که نه م ته فګه ر ته وای کوردستان به ینچینه و مرده ګریت، نه ک ته نیا به شیګ، کوردستان ته نیا له به شیګدا نابینیت، هه ر ته نیا چارده رې له به شیګیشدا

نابیت. بویه سەرۆك دمخوازیت لهنیوان هەر چوار پارچهشدا پهیوهندی پهرمبسیښت. همرچهنده شیومگرتنی هەر پارچمیهك جودا جودایه، نههمش لهبهرچاو دهگریت، بهلام لهنیوان كوردان خویان و كوردان و گهلانی ديكه چ جوړه پهیوهندییهك بهبنهما ورمدمگریت، نهوا لهنیوان هەر چوار پارچهشدا هه مان پهیوهندی بهبنهما ورمدمگریت. ريككهوتنی نیوان كوردان لهنیوان هەر چوار پارچه دمخوازیت، ريككهوتنی نیوان كوردان و گهلانی ناوچهكه دمخوازیت، نهمانه روون و ناشكران.

بویه نهم تهمگهر و سەرۆكه هیچ كاتیك دستبهردارى بهشهكانی ديكه نهبوون، بهلكو تا هاتوو كار و خهباتی خویان لههمموو بهشهكان بههیزتر كردوو، شتی همره راستیش نههمیه. ئیدی نههم راستیهكه و همموو كهسیك دمیبینیت، دووژمنیش دمیبینیت، هەر كهسیكى ولاتپاریز و خاومن ویزدانیش دمیبینیت. نهوهی نهمرۆ لهروژهلاتی كوردستاندا خهبات و شهر دمكات نهم تهمگهرمیه، نهوهی نهمرۆ لهباكووری كوردستان و باشووری رۆژئاوای كوردستاندا خهبات و تيككوشان دمكات هەر نهم تهمگهرمیه، لهوانهیه لهباشووری ممرندا خهبات و تيككوشانی خوی زور بیشنهخستبیت، بهلام دیسان هەر بههه مان چهك و تیروانینهوه خهبات دمكات. نههمه همموو كهسیك دمیبینیت و دمنزانییت. نهوهی بۆ گهلی كورد هیز و مۆرال و هوشیاری و ویزدان و رۆحی بهرخودان دمنافریښت هەر نهو تهمگهرمیه. ههلبهته لهبهر نهومشه كه دمیپته نامانجی همموو داگیركهراڼ، دمیپته نامانجی همموو چهوسینههه و ستهمكاران. بۆچی لهناو همموو تهمگهرمكندا نهو تهمگهره دمیپته نامانجی همموو هیز و لایهنیكى ستهمكار؟ گوايه همموو پارتەكان هەر كوردن و بۆ كوردان خهبات دمكەن، كهواته بۆچی دهولمەتانی داگیركههه، دهولمەتانی سهرمايهدار بهو شیومییهی سەرۆك نابۆ و (PKK) دمكهنه نامانج، نهو سەرۆك و پارتانهی ديكه كورد ناكهنه نامانجی خویان؟ هۆكار چییه؟ هۆكار نهومیه كه نهم تهمگهره پمكیتی كوردان و رۆحی بهرخودانفانی كوردان، ههرودها پمكیتی رۆحی كوردان، نهتومهیوونی كوردان لهسهر بنهماى ئیرادیهكى نازاد بنیاد دمنیت، بویه كردووایانه بهنامانجی خویان، نهگهر نهم تهمگهرههه وهكو پارتەكانی ديكه بكدبایه، وادیاره نهومنده نهدمبووه نامانجی همموو نهو لایهناڼه، نهگهر وابووایه نهوا ومك چۆن دهولمەتانی داگیركههه و دهولمەتانی سهرمايهدار و نیمپریالیست

لهگل هه نديک پارتی کورد دۆستایهتی دمکەن و چارمنووسی خۆیان لهگه‌لایندا دمکەنهیهک، وادیاره لهگل ئیعمه‌شدا دمیانکردمیەک، پهیومندی دۆستایهتی خۆیان لهگل ئیعمه‌ش دروست دمکرد. نه‌گەر پهیومندی و دۆستایهتی لهگل ئیعمه‌ش دروست ناکەن و هیرش و شالو دیننه‌ سەر نه‌م ته‌فگهره‌ و ده‌خوازن نه‌م ته‌فگهره‌ له‌ کۆل خۆیان بکه‌نه‌وه‌ و لێی رزگار بین، که‌واته‌ نه‌م ته‌فگهره‌ زیان به‌وانه‌ هه‌موویان ده‌گهیەنیت. به‌گوێره‌ی نه‌وان کورد نا‌نافرینیت، نه‌و کورده‌ی به‌گوێره‌ی خۆیان دروستیان کردوه‌، له‌وان ده‌ستی‌نینیته‌وه‌، کورده‌ی بکه‌ ده‌نافرینیت، بۆیه‌ ده‌یکه‌نه‌ نامانجی خۆیان. نه‌مه‌ش له‌به‌رچاوانه‌ و روون و ناشکرایه‌...

له‌به‌رامبەر نه‌و گۆرانکارییه‌ ستراتیژییه‌دا نه‌و ته‌سفیه‌گهریه‌ی ده‌رکه‌وت چ کاریگهریه‌کی خۆی له‌سەر خه‌بات و تیکۆشانی هەر پارچه‌یه‌ک له‌پارچه‌کانی کوردستان کرد، تاجه‌نده‌ توانیان تیکۆشانی نه‌و پارچانه‌ بۆخۆیان به‌کار به‌ینن و کاریگهری خۆیان له‌سەر هەر پارچه‌یه‌کی کوردستان و ده‌ره‌وه‌ی ولات بکه‌ن؟ ره‌نگدانه‌وه‌ی نه‌م ته‌سفیه‌گهریتیه‌ له‌سەر خه‌بات و تیکۆشانی نه‌و پارچانه‌ چیه‌وو؟

بیگومان گروپی چه‌ته‌گهری ده‌یانخواست ته‌فگهر به‌ته‌واوی بخه‌نه‌ ده‌ستی خۆیان‌وه‌، نه‌م ته‌فگهره‌ش هەر ته‌نیا له‌به‌شیکی کوردستان نه‌بوو، به‌لکو له‌هه‌موو به‌شه‌کاندا هه‌بووه‌ و خۆی به‌ریک‌خستن کردوه‌، بۆیه‌ ده‌یانخواست له‌هەر چوار به‌شیشدا ته‌فگهر بخه‌نه‌ ده‌ستی خۆیان‌وه‌، ته‌فگهر به‌گوێره‌ی ستراتیژی خۆی هه‌ندیک ریک‌خستن و ریک‌خسته‌بوونی له‌ پارچه‌کاندا پێشه‌خست، نه‌وانه‌ش هه‌ول و ته‌قه‌للایان ده‌دا که‌ نه‌و ریک‌خستنه‌ پێشه‌که‌وێت، به‌لکو نه‌و ریک‌خستنه‌ی دامه‌زاون بکه‌وێته‌ ده‌ستی نه‌وانه‌وه‌. بۆ نه‌م مه‌یه‌سته‌ زۆر هه‌ولایندا. نامانجی نه‌وان هه‌ره‌ نه‌وه‌ نه‌بوو له‌و ته‌فگهره‌دا به‌شیک له‌و ته‌فگهره‌ بخه‌نه‌ ده‌ستی خۆیان‌وه‌، به‌لکو نامانجیان نه‌و‌بوو

بەرپۆمبەراییەتی تەفگەر و تەفگەر بەگشتی بخەنە دەستی خۆیانەوه. بۆیە راوێستەیان لەسەر تەواوی تەفگەر و لەسەر تەواوی دامودەزگا رێکخستنییەکانی تەفگەر دەکرد، چ ئەوێ لەبەشەکانی کوردستاندا هەبوو و چ ئەوێش کە لەدەرەوێ و لاڵندا هەبوو. واتا لەسەر هەموو بەشەکان راوێستەیان دەکرد، بۆ ئەوێ تەواوی تەفگەر بخەنە دەستی خۆیانەوه، بەنهیانی رێکخستەبوونی خۆیان پێشەخست و بەگوێزەری خۆیان شیوەیان بەکادیر دەدا و جیگیریان دەکرد، لەبەشەکانی کوردستان جیگیریان دەکردن، دەیانناردنە دەرەوێ و لاڵ، بۆ ئەوێ بتوانن لەهەموو شوێنێک تەفگەر بخەنە دەستی خۆیانەوه، بۆیە ئەوێ بەشەکانیش و دەرەوێ و لاڵیش هەندێک کادیریان بەگوێزەری خۆیان دروست کردبوو و چەمکی خۆیان لەو شوێنانەدا پەرەپێدا بوو.

بۆیە هەندێک تەخریباتیان لەو شوێنانەش کردبوو، کاتیەک ئێمە تەواوی تەفگەرمان لەژێر کۆنترۆڵی چەمکی تەسفیەگەریتی و چەتەگەریتی رزگارکرد، لەهەر یەک لەو بەشەکان هەول و خەباتمان کرد بۆ ئەوێ تەخریباتەکانی ئەو چەمکە نەهێڵین. چونکە ئەو تەخریباتانە ی کردبوویان هەر تەنیا لەناوێندەکاندا، لەکادیرەکاندا، یان تەنیا لەیەک بەشدا نەیانکردبوو، بەلکو لەهەر بەشێک و لەدەرەوێ و لاڵندا کردبوویان. چونکە ئەم تەفگەرە تەفگەرێکی کوردستانییه، لەنێو ئەم تەفگەرەدا لەهەر پارچەیەک ی کوردستان و دەرەوێ و لاڵ کادیر و رێکخستن هەیە، ئەم تەفگەرەدا هەرشتێک رووبەت کاریگەری خۆی لەسەر هەموو پارچەکان و بەشەکان دەکات، بەراستی کاریگەری خۆی ی کرد.

ئیدی بۆ ئەوێ چەمکەکانی تەسفیەگەریتی و ئەو تەخریباتانە ی لەهەموو بەشەکان و لەدەرەوێ و لاڵ پێشیانخستبوو بەلاوه بێریتی، تەفگەر موداخەلە ی هەموو ئەو شوێنانە ی کرد تاکو ئەو کاریگەرییە نەهێڵیت، بۆ هەر پارچەیەکی موداخەلە ی کرد، لەهەر پارچەیەک ئەوانە ی خەتی سەرۆکیان بەبێجێنە وەرگرت لەدژی خەتی خیانت راوێستان، لەم روودووە شەرێک بەرپۆمبەراییەتی تاکو ئێستاش هەندێک چەمک و کاریگەری ئەوان ماوتەوه، هەم ئەناو کادیراندا و هەمیش ئەناو گەلدا، واتا گەلیش و کادیرانیش نەفرەتیان لێکردوون و لەدژیان راوێستان، ئیدی لەهەموو روویکەوه فەشەلی پێهێناون، ئیدی تەسفیەگەریتی و گروپی خیانتەیان لەروژمێ خۆیاندا نەهێشتۆتەوه، بەلکو

ئەركی دیکەیان خستۆتە رۆژمفی خۆیانەوه و راوستە لەسەر ئەو ئەركانەى خۆیان دەكەن و بەرپۆه دەچن. بەلام ئەمە بەو واتایە نایەت ئەو تەخریباتانەى كردبوویان و ئەو كارىگەرییەى ئەوان دروستیان كردبوو بەتەواوى نەماوه. چونكە بەناوى دیموكراسى، نازادى، مافى شەخسى و دژى مەركەزى بوون و... هتد زۆر چەمكى هەلەیان بلاوكردەوه و پێشخست. بۆیە زۆر كەس نەیاندمزانى ئەمە چییە؟ بۆ ئەوهى لەجەمكەكانى ئەم تەفكەرە بۆ دیموكراسییەت و نازادى تیڭگات و ئەو گۆرانكارى و نوێبوونەوهیەى ئەنجام دراوه تیڭگات و پەرەى پێدات، ماومیهكى زۆرى خایاند، كارىگەرى ئەوان بەقورسایى نەما، بەلام هێشتاش كارىگەرى بچوك بچوكى خۆى هەرماوه، بێگومان بۆ ئەوهى ئەمەش بەتەواوى نەمێنیت، كاتیش پێویستە. بەلام ئیدى بۆ تەفكەر كێشە نین و تەفكەر ئەو كێشەیهى لەدواى خۆى بەجێهشتوو.

له (٢٩)ى تشرینی دووهمى سالى (٢٠٠٤)دا لەموسڵ رووداوى شەهیدبوونی هەفال شیلان کوبانى (مەيسا باقى) و چوار هەفالى دیکە (جەمیل، فوناد، زەمکەریا، جوان) روویدا. دیارە ئەو هەفاله ماومیهكى درێژ لەنیو ئەم تەفكەرمدا بووه و رۆلێكى بەرچاوى لەبەرزکردنەوهى تیکۆشانى ژنیش هەبوو، هۆكارى شەهیدبوونی هەفال شیلان و هەفالهكانى لەنیو ئەو دۆخەى كە روویدا چیبوو و بۆچى خۆى و هەفالهكانى کرانه ئامانج...؟

ئەوانەى ئەو هەفالانەیان لەموسڵ دەستگیرکرد و شەهیدیان كردن، تیرۆریستە ئیسلامییەكان بوون، ئەوانە بوون كە بەناوى ئیسلامییەتەوه تیرۆریزم تەشەنە پێدەمدن. ئەوانە گرتیان و شەهیدیان كردن. بێگومان، ئەوانە ئەو هەفالانەیان نەدمناسى، هەندێك كەس ئەو زانیاریانەیان بەوان داوو، لەسەر ئەو زانیاریانە هەفالانیان گرت و شەهیدیان كردن. ئەوانەى هەفالانیان گوشت دەیانزانى كە ئەو

هه‌فالانه کوردن و لای نه‌وانیش کورد هاو‌په‌مانی نه‌مریکا و ئیس‌رائیل، نه‌وان کورد واد‌مبین و وه‌ها تی‌گه‌پشتوون. ئیدی مادام نه‌وانه کوردن، وه‌هاش زانیاریان پ‌یدا‌بوون که ئه‌م هه‌فالانه نه‌و کوردانه‌ن که له‌گه‌ل نه‌مریکان، نه‌وانه‌ش نه‌و هه‌فالانه‌یان گرت‌بوو و به‌وجۆره شه‌هیدیان کردن. د‌وای نه‌وه‌ی ک‌وشتیان تی‌گه‌پشتن که نه‌وانه به‌و شی‌وه‌یه نین که زانیاریان پ‌یدا‌بوون، به‌لام ئیدی ک‌وشتب‌وویان. ته‌نانه‌ت هه‌ن‌لیکیان په‌شیمان بو‌ونه‌وه‌ی خ‌ۆشیان نیشان د‌ابوو و گووت‌بوویان: "ئ‌یمه نه‌مانزانی و به‌نه‌زانی نه‌وانمان ک‌وشت، ئ‌یمه به‌مانزانی‌پ‌ایه نه‌وانه (PKK) پ‌ین نه‌مانده‌ک‌وشتن، ئیدی به‌ئ‌یمه‌یان گووت‌بوو نه‌وانه نه‌و کوردانه‌ن که له‌گه‌ل نه‌مریکا‌پ‌یه‌کاندا جم‌وجۆل ده‌که‌ن..."

كى ئەو زانىارىيانەى بەوان دابوو؟ چۆن ئەو زانىارىيانەيان بەوان دابوو؟

خائىنەكانى ناو ئىمە ئەو زانىيارىيانەيان بەئەوان دابوو، لەموسل ھەندىك عەرەب ھەبوون پەيوماندى ئىمە لەگەلئاندا ھەبوو، كاتىك ئەو خائىنانە لەموسل و دەوروبەرى كار و جموجۇتايان دەكرد، ئەو عەرەبانەيان خەستبوو ژىر كاريگەرى خۇيانەو كە ئىمە پەيوماندىمان لەگەلئاندا ھەبوو، بەرىگەى ئەو عەرەبانەو ئەو زانىيارىيانەيان دابوو ئەو گروپە تىرۇرىستىيەى كە ھەفالىانيان شەھىدكرد بوو، ئەو گروپەى ھەفالىانيان شەھىدكرد پەيوماندى خۇيان لەگەل ئىستخباراتى سورياش ھەبوو. ئەو گروپە خيانەتكارە لەلایەكەو پەيوماندىيان لەگەل ئىستخباراتى سوريا ھەبوو و زانىرييان بە ئىستخباراتى سوريا دابوو، ھەمىش بەو گروپە ئىسلامىيەو، تۆرەكانى ئىستخباراتى سورياش لەناو ئەو گروپە ئىسلامىيانەدا ھەبوو و ھاوكارىشيان كردوون. ئىدى بەمجۆرە بە پىلانگىرىيەك شەھىدىان كردن.

بۆيە لەلایەكەوه لەرێگەى ئەو عەرەبانەوه زانیارییان ناردبوو، لەلایەكى دیکەشەوه لەرێگەى ئیستخباراتی سوڤاوه ئەو زانیاریەیان گەیاندبووه ئەو گروپە تیرۆریستەوه.

PKK میژووئیک له ناگر

بۆجى ھەڧال "شىلان" و ھەڧالانى دىكەي لەگە ئىدا بۈۈن بەنامانجيان گرتىۋون؟
 ھۆكارى خۇي ھەيە. ھەر لەيەكەمىن كۆنگرەي جىڧاتى گىشتىدا لەناۋ ھەڧالانى كچدا
 نەۋەي لەبەرەمبەر گروپى خىانەتكار ھە ئۆيىستى ۋەرگرت بۆيەكەمجار ھەڧال "شىلان"
 بوۋ، ھەڧال "شىلان" لەنيۋ پارتى يەكيتى يەموگراتى (PYD) شىدا لەدژى ئەۋ چەمكى
 چەتەگەر ئيتىيە راۋەستا، لەدژى كەمالە سوور (كەمال شاھىن) و ئەۋان راۋەستا، ئەۋانە
 بىنيان كە ئەگەر "شىلان" بىكار يگەر نەكرىت ئەۋا ناتۋان (PYD) بىخەنە نيۋ دەستى
 خۇيانەۋە.

بهگشتی و همیش لهناو (PYD) دا جموجوئیکه از ٠ شخصست. چوڼ لهناو تمفگهردا بهگشتی گروپی چپتهگهری خیانهتکار ناشکرا بوون و شکستیان هیڼا و ههلاتن و روښتن، لهناو (PYD) شدا بهههمان شیوه شکستیان هیڼا و ههلاتن و روښتن. ههلبهته نهوانیش پیکهوه کاریان دمکرد. ئیدی (PYD) بهتهواوی لهژیر کؤنترؤلی نهواندا دمرچوو. تهنانهت ههفال "شیلان" ز نهو مهبهسته چوووه خورناوای کوردستان و لهویش کار و خهباتی کرد، لهویش چهکه خیانهتکارییهکان و تهسفیهگرییهکانی نهوانی به گهل و کادیران ناساندبوو و تییکهپانددبوون، لهویش نهیهیشت نهو گروپه خیانهتکاره تهخریبات بکات، نهو گروپه خواستیان بهریگهی ئیستخباراتی سوریا بهگرتنی بدهن، کهمیک مابوو دمستگیر بکرت، ههفال "شیلان" ناچارما له سوریا دمریکهویت، نیمه گووتمان: "لهوئ دمریکهوه و وهرموه" چونکه دمستگیریان بکردبایه لهناویان دمبرد. ههفال "شیلان" گهراپهوه، بهلام دهچوووه موسل و لهسهر سنوور

بهیوهندی لهگهل ریکخستنهکانی نهوئ دمکرد. واتا له موسلهوه کار و خهباتی باشووری خورناو و سوریای بهرپوه دمبرد، سهربهرشتیاری نهو کار و خهباتهی نهوئ بوو، ئیستخباراتی سوریا بهمهی زانی، خائینهکانیش بهو جوړه زمبریان لهو ههفال و ههفالانی لهگهلیدا بوون دا. واتا تولهی خوځیان کردموده، لهبر نهوهی هم بهگشتی و همیش لهنیوان (PYD) دا لهدزی چهکه تهسفیهگرییهکان راوستابوو و راستینهی نهوانی ناشکرا کردبوو و تمفگهری لهژیر کؤنترؤلی نهوان دمرخستبوو. نهوانیش بهو شیومیه پیلانیان دانا و تولهی خوځیان کردموده، نهو رووداوی شهیدبوونه بهو شیومیه روویدا.

بیگومان نهو شهیدبوونه بؤ نیمه گرنه بوو، بویه پیویستبوو نهوهمان بکردبایه بناخهی پیشکهووتنی تمفگهر، بناخهی مهزنبوونی (PYD)، وهک چوڼ شهیدبوونی ههفال "حمقی قهرار" مان کرده بناخهی دامهزاندنی (PKK) و (PKK) مان لهسهر نهو بنهمایه ناواکرد، پیویستبوو شهیدبوونی ههفال "شیلان" یش ببايه هوکاري نهوهی (PYD) بهرمو پیشهوه ببهین و بههیزی بکهین. بیگومان نیمه لهسهر نهو بنهمایه لهو

رووداوهی شهیدبوونی ههفال "شیلان" و ههفالانی نزیك بووینهوه، بهو شیومیه کاریگه‌ری چه‌مکه ته‌سفیه‌گه‌رییه‌کانی نه‌وانمان بیکاریگه‌ر کرد.

دوای ئەوهی "کۆنگره‌ی گهل" ئاوادهبیت و تارادهمیه‌ك رۆل و پێگه‌كه‌ی دیاردهبیت، پاشان كار بۆ سهرله‌نوێ ئاواگردنه‌وه‌ی (PKK) ش ده‌كریت. پێش ئەمه‌ش سه‌رۆك ئاپۆ رۆلێکی به‌مجۆره‌ی به "كۆمیته‌ی زانست، رۆشنه‌گه‌ری، هونه‌ر"ی دابوو له‌نیو كۆنگره‌ی گهل دا... به‌لام پاشان پرۆژه‌ی سهرله‌نوێ بنیادناوه‌ی (PKK) پێشكه‌وت و له‌سالی (٢٠٠٥) دا په‌كه‌مین كۆنگره‌ بۆ سهرله‌نوێ ئاواگردنه‌وه‌ی (PKK) سازده‌كریت و (PKK) بنیاد ده‌نریته‌وه. لێرهدا سهرله‌نوێ بنیادناوه‌ی (PKK) به‌چ واتایه‌ك دیت؟ ئەم‌رۆ له‌نیو ئەم ته‌فكه‌ره‌دا به‌گشتی ئەو رۆل و پێگه‌یه‌ی كه (PKK) ی نوێ له‌ئەستۆی خۆی گرتوووه‌ چییه‌؟

ئەو بریاره‌ هه‌ڵانه‌ی ئێمه‌ له‌ چه‌وته‌مین كۆنگره‌دا سه‌بارته‌ به‌ناو گۆڕین دامان و له‌ هه‌شته‌مین كۆنگره‌شدا له‌سه‌ری به‌رده‌وام بووین، سه‌رۆك به‌ریگه‌ی ئاواگردنی مۆدی‌لی "كۆنگره‌ی گهل" موه‌ ئەو هه‌ڵانه‌ی راسته‌كردموه‌. واته‌ ئێمه‌ رێكخه‌ستی گهل (ERNK) مان ته‌سفیه‌ كرده‌بوو، سه‌رۆك به‌ریگه‌ی ئاواگردنی "كۆنگره‌ی گهل" وه‌ جارێکی دیکه‌ ئەو هه‌نگاوه‌ی هاوێشت و ئەو هه‌ڵمه‌یه‌ی راسته‌كردموه‌، كاتێك كه‌ مۆدی‌لی "كۆنگره‌ی گهل" یشی پێشخه‌ست گووتی: "با كۆمیته‌ی زانست، رۆشنه‌گه‌ری، هونه‌ر نه‌ركی پارتی جێبه‌جێ بكات". واته‌ نه‌ركی ئایدیۆلۆژی، فه‌لسه‌فی و نه‌خلاق جێبه‌جێ بكات. ئەو نه‌ركه‌ی خسته‌ ئەستۆی "كۆمیته‌ی زانست، رۆشنه‌گه‌ری، هونه‌ر" موه‌. بێگومان له‌به‌ر ئەوه‌ی گروپی خیانه‌تكار هه‌م مۆدی‌لی "كۆنگره‌ی گهل" یان شیواند و نه‌یانیه‌شت تیگه‌یه‌شتن له‌و

مؤدېله بهدروستی بېته نارو، ههميش بهناوى "ځنگرى گهل" گهلېك چه مې هه لېمان پېشخست و تهسفيه گهرېتېيان نه نجام دا. هه لېته "گومېته زانست، روښنگهرى، هونهر" ېش نه مېتوانى له دوځېكى وهادا نهو نهركه خوى پېكېهېنېت، سهرؤك كه بېنى نهو گومېته نه تانوانېت نهو نهركه جېبه جې بكات. ههم له بهر نهوې نهو پرؤزه مې كه پېشكهشى كردوو، سېشه گه وتوو، ههميش تهسفيه گهرېتې تهشهنه سهندبوو، بهشېومېه كې زؤر مه ترسېدار تهشهنه سهندبوو، بؤيه موداخله لى نهو دوځه كړد. چونكه دمركى بهوه كړد كه تهسفيه گهرېتې له نيو كاديراندا پهرمېسهندوو. بؤچې؟ چونكه كاديران بې رېكخستن ماونه تهوه، له كاديراندا پهرشوبلاوى و تهسفيه گهرېتې پهرمېسهندوو، نه مه بؤ ناو گهلېش شوړده بېته وه. بؤيه پېويسته رېگرې له مه بكرېت. كه بېنى نه مه بهرېگى "گومېته زانست، روښنگهرى، هونهر" نه نجام نادرېت، بؤيه گووتې: "پېويسته سهرله نوې (PKK) ناوا بكرېته وه" واتا پېويست دمكات رېكخستن كاديران جارېكى دېكه ناوا بكرېته وه، بؤ نهوې له كاديراندا كؤكردنه ومېه ك بېته دى و نهو پهرشوبلاوېه لى بهر مېسهندوو و نهو تهسفيه گهرېتېه لى له ناكامى نهو پهرشوبلاوېه بهر مېسهندوو رېگرې لې بكرېت. سهرله نوې ناوا كړدنه وه (PKK) بؤ نهو مه بېسته بوو.

بؤيه پېويستبوو (PKK) ناوا بكرېته وه. چونكه نه مه تهفكره تهفكرې كاديرانېشه، كاتېك كه كاديرانېش بې رېكخستن مانوه پهرشوبلاوى بهر مېسهند و كه مېك ماوو تهفكرېش تهسفيه بېت. بؤ نهوې رېگرې له مه بكرېت و كؤكردنه ومېه ك بېته دى گووتې: "با (PKK) دېمه زرېته وه، به لام پېويسته له سهر بناخه يه كې نوې ناوا بكرېته وه" كاتېك كه سهرمتا (PKK) دامه زرا سؤسيالېزمى بنيادنراو هه بوو، ههموو له زېر كارېگهرى سؤسيالېزمى بنيادنراو دابوون، پاشان كه سهرؤك بؤ نهوې تهفكر له كارېگهرېه كانى سؤسيالېزمى بنيادنراو خاوين بكاتوه زؤر كارى كړد. هه لېته ئېستاش كه كارېگهرى سؤسيالېزمى بنيادنراوى له نايدېو لؤزىاى خوى خاوين كړدؤته وه، نهوا به مه قوولېوونه ومېه كې له نايدېو لؤزىاى خؤيدا نه نجام دا. به كؤېره نه مه ش مؤدېلېكى رېكخستن لى پارتېوونېشدا پېشخستبوو، كه مؤدېلى گؤنگرى گهل بوو، بؤيه پېويستبوو "PKK لى نوې" له سهرېنه ماى نهو مؤدېله نوېه ناوا بكرېت، نهك له سهر

PKK مېژرونيك له ناگر

مۇدىلى كۆن. چونكە مۇدىلى كۆنى پارتىيىوونى (PKK) لەسەر بنەماى مۇدىلى "بەلشەفيك"ى ئاواكرابوو. ھەلبەتتە ئەو مۇدىلەش، كە سۇڧىيەت نمونەكەى بوو، تەسفيە ببوو، تۆ نەتەدەتوانى جاريكى ديكە (PKK) لەسەر بنەماى ئەو مۇدىلە ئاوابكەيتەو، ھەلبەتتە خودى ئەو مۇدىلە خۆى لەدونىادا نەما بوو و تەسفيە ببوو، بۆيە پېويستبوو لە پارتىيىووندا مۇدىلىكى نوئ پېشېخريت، ئيدى پېويستبوو (PKK)ى نوئ لەسەر مۇدىلىكى نوئ ئاوابكرىت، ئەو مۇدىلەش سەرۆك لە بەرگرينامەكەى خۇيدا چوارچىوەكەى دارشتبوو، كە لەسەر كامە مۇدىل ئاوا ببىت. ئيدى (PKK)ى كۆن دەولەت و دەسلەتتى بۇخۆى بەبنەما وەرگرتبوو، مەسەلەى چارەسەرگردنى كېشەى گەلى ژېردەستە و ديارىكردىنى چارەنووسى خۆى لەمەسەلەى دەولەتدا دەبىنيەو، لەسەر ئەو بنەمايە خۆى ئاواكرىبوو. لەپارتيدا چەمكى دولەت و دەسلەت ھەبوو، بۆيە (PKK) دەولەت و دەسلەتتى كرديبوو ئامانجى خۆى، چونكە ديارىكردىنى چارەنووسى گەلى كوردى بەجودابوون و بەدەولەتتىكى سەربەخۆ و جوداى دابوو پېشخۆى. ھەروەھا ستراتىژى خۆى بەگوپرەى رەوشى ئەو كاتەى جىهان پېشخستبوو، ئاكتىكى خۆى لەسەر بنەماى "شەرى گەلى درېژخايەن" دارشتبوو، شەرېك كە ئەو كاتە تەڧكەرەكانى گەلانى ژېردەستە بەرپوميان دەبرد. رەوشى جىهانىش گۆردرابوو، بەناوى سۇسياليزم ئەو سۇسياليزمەى لەئارادا بوو پەرشوبلاو ببوو، ئيدى تۆ ناتوانيت بەو سۇسياليزمە و بەو مۇدىلەى ئەو سۇسياليزمە رېڭخستىن پېشخەيت. سەرۆك لە ھەلسەفە و ئايدىيۇلۇزىاى خۇيدا نوپوونەو، ھەيكى بەھىزى ئىنجام دا، بەتەواوى دەستى لە دەولەت و دەسلەت بەردا، زېھنيەتتىكى نوپى پېشخست، بەگوپرەى ئەو زېھنيەتەش كولتور و ئەخلاىتىكى نوئ و سىياسەتتىكى نوپى پېشخست. بۆيەش پېويستبوو ئەو پارتىيەى ئاوا ببىت لەسەر ئەو بنەمايە ئاوا ببىت. ئيدى (PKK)ى نوئ لەسەر ئەو بنەمايانە ئاوابوو. لەسەر بنەماى سىستەمى دېموكراسى ئاوا بوو، نەك لەسەر بنەماى سىستەمى دەولەتگەرا.

واتا ھىچ ئامانجىكى سىياسى خۆى نييە؟

پېوېسته نامانجی خوۍ بهتەواوی ئاییدیولۆزی و ئەخلاقی بێت، خەباتی ئاییدیولۆزی و ئەخلاقی پیکبېنیت، سیاسەتیش لەسەر ئەو بنەمایە پیکبېنیت، نەك لەسەر بنەمای ئاواکردنی دەسەلات و دموکرات، بەلکو پېوېسته پارتی لەسەر بنەمای ئاواکردنی سیستمی دیموکراتی کاربکات و سیاسەت بکات و خوۍ نەکاتە هەموو شتیک. چونکە هەر پارتییەك کە بەگوێرەى مۆدیلی سۆفییت و بەلشەفیک دروستببواوایە، ئەوا خوۍ دموکراتە هەموو شتیک؛ دموکرات، دەسەلات، پارتی، چین و هەموو شتیک. ئەگەر تۆ پارتییەکی نوێ پېشبخەیت، پېوېسته بەمشوویە خوۍ نەکاتە ناوەندی هەموو شتیک، پارتی رۆلی خوۍ هەیە، ئەویش سیاسەتکردنە، رۆلی پارتی سیاسەتکردنە، سیاسەتیش لەسەر چ بنەمایەك بکات؟. لەسەر بنەمای ئاییدیولۆزی و ئەخلاق سیاسەت بکات تاكو بتوانیت کۆمەلگایەکی نوێ پېشبخات و بەردەوام نوێی بکاتەوه، هەروەها پێداویستیەکانی کۆمەلگا لەرووی نازادی و دیموکراسی و عەدالەت بېنیتەدی، ئیدی پېوېستبوو (PKK) ی نوێ لەسەر ئەو بنەمایە ئاوا بکړیت. بۆیە سەرۆک دەستەواژەى "PKK) ی نوێ" ی بەکارهینا. چونکە (PKK) ی نوێ لەهەموو روویکەوه له (PKK) ی کۆن جوداترە.

راستە لەسەر خەبات و میراسی ئەو ئاواکراوه، بەلام وەکو ئەو ئاوا نەبووه، ئەركی (PKK) ی پېشوو له (PKK) ی ئیستا جیاوازتربوو، (PKK) ی پېشوو بهتەواوی سیستمی دموکرات و دەسەلاتی بۆخوۍ بەبنەما وەردەگرت. له فەلسەفە و ئاییدیولۆزیای سەرۆکدا دموکرات و دەسەلات نییە، بەلکو سیستمی دیموکراسی هەیە، پېوېسته هەموو شتیک بەگوێرەى ئەو سیستمە رێکبخریت، پارتیش بۆ ئەوویە کە بتوانیت پېشەنگایەتى بۆ ئەو سیستمە بکات. هەر پارتییەكیش کە ئاوا بکړیت پېوېسته بهتەواوی لەسەر بنەمای ئەو سیستمە خوۍ ئاوا بکات. لەسەر بنەمای دیموکراسی، شوێشی ژن (رەگەزی)، شوێشی ئیکۆلۆژی، لەسەر ئەو بنەمایەش ئەخلاقی نوێ پېشبخات. پېوېسته پارتی لەسەر ئەو سێ ستوند و پایانه سیاسەت بکات، ئیدی ئەو کاتە ئەو پارتییە دەبێتە پارتییەکی نوێ، بهتەواوی بەگوێرەى زېھنییەتیکى نوێ، کولتور و ئەخلاقیکی نوێ خوۍ ئاواکات، تاكو بتوانیت کۆمەلگایەکی نوێ، سیستمیکی نوێ ئاوا بکات و پېشەنگایەتى بۆ بکات. لەو سیستمەدا ئەركی پارتی پېشەنگیە، پېشەنگی ئاییدیولۆزی

و نه خلاقیه، سیاسه تیش له سر نهو بنه مایه دمکات. نهرکی پارتی سیاسه تکر دنه، نهک بهر یومبر دنی دولت و دمه لات.

له (۱) ی حوز میرانی (۲۰۰۴) دا له لایه ن ته فکهر موه هه لمه تیک (هه لمه بازیک) نه نجام درا. بهر له هاویشتنی نهو هه لمه ته رهوشه که چی بوو؟ نهو هه لمه ته به چ نامانجیک هاویشتر و چ نه نجامیکی له گه ل خویدا هی نا؟

له دووه مین کۆنگره ی جفات ی گشتی دا نهو برپاره و مرگیا، چونکه هیزه پیلانگپرکان که وتیوونه نیو جموجوله وه، بهر یکه ی گروپی خیانه تکار موه دهیانخواست ته فکهر بخه نه دهست خو یانه وه، دولت ی داگیر که ریش له مه سوو دمه ند ببوو و دهیخواست هیرشه کانی خو ی زیاتر بکات، له بهرام بهر ته فکهر دا له هه موو روویکه وه هیرشیکی مه زن پيشده که وت، هه م له لایه ن دولت ی داگیر که موه، هه میش له لایه ن نه مریکا وه. ته نانه ت له ناو کوردانی به کریگیا و میلیگه راشدا بۆ نه م مه بهسته که وتیوونه نیو جموجوله وه، به مجوره هیرشیکی مه زنیان له سر ته فکهر بهر مپیددا، هیرش عه سکه ری، سیاسی، نایدیولۆزی و ریکخستن له سر گه ل و ته فکهر بهر ی دمه ند، پیویستبوو که ته فکهر له بهرام بهر نهو هیرشانه بهر گری له خو ی بکرد بایه. چونکه نه گه ر بهر گری له خو ی نه کرد بایه، نهوا نهو هیرشانه مه تر سیدار ده بوون و ته فکهر زمیری بهر ده که وت، گه ل زمیری بهر ده که وت. نیدی بۆیه ته فکهر له یه کی حوز میراندا برپاری "بهر گری رهوا" ی و مرگرت. واتا له بهرام بهر هیرشه کاندا بهر گری له خو ی بکات و خو ی بپار یژیت.

نهو برپاره راگهیاندنی شه ر نه بوو، گۆرانکاری نه بوو له ستراتیژی و تاکتیکدا، به لکو به ته واوی له بهرام بهر هیرشه کاندا خو ی بپار یژیت ته فکهر نهو برپاره ی و مرگرت، له سر نهو بنه مایه ش ته فکهر خو ی بهر ی که خستن کرد تا کو بتوانیت بهر گری له خو ی بکات، له بهرام بهر هیرشه کان راوه ستا و وه لامی هیرشه کانی دایه وه، چونکه تا کو نهو کاته

له دمرهوه دمکریټ، نهوهی که ههلمهتهکه لاواز دمکات و خهبات لاواز دمکات و مەترسییهکان مهزنتر دمکات له دزی نهو چه مکهانه شهرى کرد، نیدی له ناکامی نهوهدا کاریگهری خیانهتکاری و هیژمکانی دمرهوه کهم بۆوه.

نهو ههلمهتهی یهکی حوزمیران بهو شیوهیه پیشکهوت و تهفگهر بهوجۆره خۆی پاراست. نیدی نهگهر نییه گهیشتییه رۆزی نهمرۆ، نهوا لهسهر بنهمای نهو برپاره گهیشتییه رۆزی نهمرۆ. ناشکراوو که نهو برپاره تاجهند راستبووه، نهگهر نهو برپاره مان و مرنهگرتبايه نهوا تهفگهر خۆی کۆنه دمرکهوه، بهلکو تهفگهر زمبری مهزنی بهردمهکوت. چونکه تهفگهر بى خو پاراستن مابۆوه، بۆیه ههموو کهسیک هیرشی لهسهر تهفگهر دمرکهوه، ههموو کهسیکیش چهنده هیرشی دمرکهوه نهوهنده نهنجامگیر دمیوو، نیدی بهم برپاره ریگری لهمه کرا، تهفگهر خۆی کۆکردهوه و جارێکی دیکه گووتی: "من ههم...!!" بهم ههلوێستهی و بهتیکووشانی خۆی نهو هیرشانهی لهسهر خۆی کهم کردوه و بیکاریگهری کردن و خویشی بههیز کرد. هیرشکارانیش بینیان که ههروا زۆر بهناسانی ناتوانن نهه تهفگهره وهها تهسلیم بکهن و بهرشوبلاوهی پێیکهن، نههمهیان بینى. بۆیه تهنانهت تهفگهر ههر خۆی کۆنه کردوه، بهلکو نهو پراکتیکه به گهریلا و سههرهههاندانیش پێشیخستبوو کاریگهری لهسهر گهلێک هیز و لایهن کرد و سیاسهتی نهوان و بهرژمونهندی نهوانیان خسته ژێر مەترسییهوه. بۆیه ناچاربوون گووتیان: "با (PKK) و ئاپۆ ناگر بهستیک رابگهیهنن..."

نهو هیژانه ههموویان بهم برپاره و له ناکامی پراکتیکی نهو برپارهوه تهفگهر نهوانی راکیشایهوه نهو دۆخهوه. نهگهر نهوانه داوایان لهسهرۆک کرد که ناگر بهست رابگهیهنیت، لهبهر نهو مویوو داوایان کرد، نهگهر وهها نهبايه کهسیک نهو داوایه له سهرۆک ئاپۆ نه دمرکهوه، ههموو کهسیک بهنیهی دهمگوت: "مسۆگهر دمییت دهستبهرداری سهرۆک و (PKK) ببن" چونکه بهرێگه گرۆپی خیانهتکارهوه بهو هیوايه بوون که تهفگهر بخهنه دهستی خوێانهوه، نهگهر نهمهش مهیسهر نهمییت نهوا تهفگهر پارچه بکهن و بهرشوبلاوی بکهنهوه، بۆیه دمیانگووت: "نیدی نهو تهفگهره مرد..." ههر بۆیه بهناشکرا دمیانگووت: "دهست له ئاپۆ و (PKK) بهربندن، نیدی نهوانه نوێنهرايهتی کوردان ناکهن" چونکه دمیانگووت: "نیدی نهو تهفگهره بهرهو

تەسفیه‌بوون دمچیت"، بۆیه نه‌و بانگه‌وازی‌یه‌یان دمکرد. به‌لام نه‌و بریاره‌ی یه‌کی حوزمیران، رینگیری له‌مه کرد و تەفگهر خۆی کۆکردموه و سهره‌هلدان و گهریلا و به‌رگری ره‌وای به‌هیز بوون.

نیدی به‌مه (PKK) جارێکی دیکه له‌سیاسه‌تی ناوچه‌که‌دا شوینی خۆی گرتەوه. چونکه له‌سیاسه‌تی ناوچه‌که‌یان دمرخستبوو، جارێکی دیکه که‌وته‌وه نیو سیاسه‌تی ناوچه‌که و شوینی خۆی گرتەوه و کاریگهری له‌سهر سیاسه‌تی ناوچه‌که کرد، کاریگهری له‌سهر سیاست و به‌رژموهندی دهلەت و پارتەکانی کرد، بۆیه ناچاربوون گووتیان: "با سهرۆک ناگر به‌ست رابگه‌یه‌نیت". نیدی نه‌گهر نی‌مه به‌و ناسته گه‌یشتین نه‌وا به‌هۆی بریاری یه‌کی حوزمیرانه‌وه به‌دیها.

کاتیك سهرۆک نه‌مه‌ی وه‌ك پێشنیاز پێشكه‌شی تەفگهری کرد و تەفگهریش کردی به‌بریار و وه‌ك هه‌نگاوێك هاوێشتی، پیلانگێڕان و دهلەتی داگیرکەر زۆرتووڤه بوون، نه‌و گۆشه‌گیریه‌ی له‌سهر سهرۆک به‌رپۆمیان دمبرد توندترین کرد، که‌مێک ما‌بوو سهرۆک له‌ناوبه‌هن. وه‌ك بلێی به‌سهرۆک بلێن: "تۆ بۆ تەفگهر وریا ده‌که‌یت‌ه‌وه؟ تۆ بۆ نا‌هێلێت تەفگهر ته‌سفیه‌ ببیت؟ ئێمه ده‌خوا‌زین ته‌سفیه‌ی بکه‌ین، تۆش نا‌هێلێت ته‌سفیه‌ ببیت". بۆیه خواستیان به‌و شیوه‌یه‌ تۆله‌ی خۆیان له‌سهرۆک بکه‌نه‌وه، بۆیه گۆشه‌گیریه‌ی به‌رپۆمیان دمبرد، له‌ناستیکی زۆر وه‌حشیگه‌رانه پێشيانخست که؛ یان ێ خۆی خۆی له‌ناوبه‌یات یان نه‌مه نه‌کات و ته‌سلیم ببیت. تا نه‌و ناسته وه‌حشییه‌تیان به‌ پێشخست، سهرۆکیش نه‌ ته‌سلیمی نه‌وان بوو و نه‌ خۆیشی له‌ناوبرد، به‌لکو له‌به‌رامبه‌ر نه‌واندا به‌رخۆدانی خۆی پێشخست و پێداگری له‌سهر رینگای چارمه‌سهری کرد. بێنیان که پێداگری له‌سهر نه‌مه ده‌کات، ئه‌مجارمیان له‌به‌رامبه‌ر نه‌وه‌دا چیان کرد، هه‌ولێاندا سهرۆک له‌نیوان مردن و ژياندا به‌هێلنه‌وه، نه‌و سیاسه‌ته‌یان به‌رپۆه برد، بۆ نه‌وه‌ی هه‌موو رۆژ بیکوژن، سیاسه‌تیکی هێنده وه‌حشیگه‌رانه‌یان له‌سهر سهرۆک پێشخست. چونکه هێشتنه‌وه‌ی له‌نیوان مردن و ژياندا، هه‌موو رۆژ مردنه و ژيانبوونیش هه‌ر مردنه، که‌س ناتوانیت به‌رگه‌ی نه‌مه بگریت، نه‌و کاته یان خۆی ده‌کوژیت یان ته‌سلیم ده‌بیت.

ئىدى سەرۇك لەدزى ئەو سىياسەتەش راوستايەو، لەبەر ئەوئى لەدزى ئەو سىياسەتە راوستايەو، بىنيان بەمەش ناتوانن ئەنجام بگرن. بۆيە كەمىك ھەنگاويان ھاويشت و گووتيان: "با ئاپۇ ئاگر بەست رابگەيەنيت..."

سیستەمیک

لەدەرەوێ کۆشک و سەراکانی

دەولەت...!!

لەنەورۆزی سالی (٢٠٠٥) دا سیستەمی کۆما کۆمەلانی کوردستان (KKK) لەلایەن سەرۆك ئاپۆوێ راگەیهنرا، گەلی کوردیش لەمیانە ی پیرۆزکردنی نەورۆزدا خاوەنداریتی لەسیستەمی (KKV) کرد. هەلبەتە گەوهەری ئەو سیستەمەش کۆنفیدرالیزمی دیموکراتییە. راگەیانندی ئەو سیستەمە چ رەنگدانەوهیەکی لەناو تەفکەر و گەلدا هەبوو؟ پەرۆزی کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیک خاوەن چ ناوەرۆك و گەوهەریکە و لەسەر چ بنەمایەك پێشدمکەوێت؟ تا رۆزی ئەمڕۆ لەماوەی ئەم یەك دوو سالەدا تا چەند توانیویەتی هەنگاو بۆ پراکتیزمکردنی بەهاوێزیت، لەم رووهوه تا چ ئاستێك پێکهاووه؟

سەرۆك به سالان لهرووی فەلسەفی، نایدیۆلۆژی و تیۆریدا تێكۆشانی كردووه و ههنگاوی هاوێشتووه، تا گه‌یشته‌ نه‌و ئاسته‌ی بتوانی‌ت نه‌وه روون بکاته‌وه که مۆدی‌لی نه‌و رێکخستنه‌ لهرووی تیۆرییه‌وه له‌سەر چ بنه‌مایه‌که و لهرووی پراکتیکیشه‌وه چۆن پێک‌دێت. کاتی‌ک دوا‌ی نه‌وه‌ی هه‌موو نه‌وانه‌ی ته‌واوکرد و یه‌کلای‌ی کرده‌وه ئینجا له‌سەر نه‌و بنه‌مایه‌ سیسته‌می کۆما کۆمه‌لێن کوردستان (KKK) یان به‌ناوی‌کی دیکه "کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی" ی راگه‌یانده‌، ئالاکه‌یشی ده‌ست‌نیشان کرد و گووتی: "ئالاکه‌ی نه‌مه‌یه و سیسته‌مه‌که‌شی نه‌مه‌یه، منیش به‌شه‌رمه‌فه‌وه سه‌رۆکایه‌تی نه‌و سیسته‌مه‌ له‌ئه‌ستۆی خۆم ده‌گرم" واتا کاتی‌ک به‌ته‌واوی لهرووی نایدیۆلۆژی، فەلسەفی، رێکخستنی، تاکتیکی و سیاسي چوارچۆیه‌که‌ی دیارکرد، ئینجا به‌فه‌رمی رایگه‌یانده‌. تا نه‌و کاته (سال‌ی ٢٠٠٥) مژوولی روونکردنه‌وه‌ی سیسته‌مه‌که‌ و یه‌کلای‌ی کردنه‌وه‌ی بوو، بۆیه‌ تا نه‌و کاته‌ش راینه‌گه‌یانده‌بوو. ئیدی کاتی‌ک له‌هه‌موو روویکه‌وه سیسته‌مه‌که‌ی روونکرده‌وه و یه‌کلای‌ی کرده‌وه نه‌و کاته رایگه‌یانده‌.

وه‌کو‌تریش له‌روژی نه‌ورۆژدا رایانگه‌یانده‌، به‌مه‌ش واتایه‌کی مه‌زنی به‌ نه‌ورۆژ به‌خشی. بۆیه‌ له‌نه‌ورۆژدا رایگه‌یانده‌، چونکه‌ نه‌ورۆژ بۆ گه‌لی کورد و گه‌لانی خۆره‌ه‌لانی ناوین واتایه‌کی خۆی هه‌بوو، سیسته‌می کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیش هه‌ر ته‌نیا بۆ کوردان نه‌بوو، به‌لکو بۆ گه‌لانی ناوچه‌که‌ش بوو، ته‌نانه‌ت نه‌و مۆدی‌له‌ی سیسته‌می بۆ ته‌واوی مرۆفایه‌تی راگه‌یانده‌ و پێ‌شیخست. هه‌لبه‌ته‌ نه‌ورۆژ ته‌نیا بۆ کوردان نییه‌، بۆ گه‌لانی ناوچه‌که‌ و ته‌نانه‌ت بۆ ته‌واوی گه‌لانی جیهانی‌شه‌، چونکه‌ واتای "ئازادی" هه‌یه. ئیدی سەرۆک له‌نه‌ورۆژدا رایگه‌یانده‌، به‌مه‌ش هه‌م واتای به‌نه‌ورۆژ به‌خشیه‌وه، هه‌میش پر‌دی‌کی له‌نی‌وان نه‌م‌پ‌رۆ و می‌ژوودا دروست‌کرد.

بێ‌گومان کاتی‌ک سیسته‌می کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی و ئالاکه‌ی راگه‌یانده‌، نه‌وا له‌ناو گه‌لدا ده‌نگ‌دان‌ه‌وه‌یه‌کی مه‌زنی دایه‌وه و کاریگه‌رییه‌کی مه‌زنی دروست‌کرد، گه‌ل یه‌ک‌سه‌ر خاوه‌نداری‌تی لێ‌کرد و له‌نه‌ورۆژی هه‌مان سال‌دا زۆر به‌ئاشکرای خاوه‌نداری‌تی له‌ کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی کرد و ئالاکه‌یشی به‌رز‌کرده‌وه. داگیرکهران نه‌و مه‌زنده‌یه‌یان نه‌ده‌کرد که گه‌ل یه‌ک‌سه‌ر خاوه‌نداری‌تی لێ‌بکات. هه‌لبه‌ته‌ کاتی‌ک رایگه‌یانده‌ دوو سێ رۆژ مابوو بۆ جه‌ژنی نه‌ورۆژ. کاتی‌ک که له‌نه‌ورۆژدا بی‌نی گه‌ل هه‌مووی ئالای کۆما

كۆمهلانی كوردستان (KKK) ى بهرزكردۆتهوه گهل بهدروشمهكان و ئالاكان خاومندارپتی لیکرد، ئەمه داگیرکەرانیشی شۆك کرد. واتا چۆن لەکاتیکی وەها زۆرکەمدا هینده نامادەمکاری بۆ کرا و هینده خاومندارپتی لیکرد؟ ئەوەیان بۆ روون نەبوووه کە ئەو تەفکەرە پێیان دەگووت: "ئێمه بهرپهگه‌ی بۆتان و "فهرهاد"مۆه ئیفلجمان کرد، ئیدی ناتوانیت پشتی خۆی راست بکاتهوه" بېنیاڤ پې بههیزمۆه دمهکۆتهپوو کە؛ تەفکەر نەك هەر بێهیز نەبووه، بەلکو پې بههیزتر بووه. ئیدی لێرەدا بۆیان دەرکەوت کە تەسلیمبوونی ئەو تەفکەرە یان تەسفیەکردنی ئەو تەفکەرە زۆر دزوارە. چەندە دەلێن: "ئێمه وا زەبرمان لێدان، ئێمه وا ئەنجام دەگرین" کەچی دەبینین تەفکەر چارپکی دیکە لەبەرامبەریاندا بههیزمۆه دەرەکەوێت. ئەمەش ترس و شلەزانپکی لەوان دروستکرد. ئیدی چۆن ئەمه بیکاریگەر بکەن؟

دەولەتی داگیرکەری تورک لەبەرامبەر ئەمه یەکسەر کەوتە جموجۆلەوه؛ چۆن گەلی کورد ئالای کۆما کۆمه‌لانی كوردستان (KKK) ى بهرزکردوه تورکیاش یەکسەر ئالای تورکیای بهرزکردوه و دایەدمستی هەموو کەسێک و "پراواکسیۆنی ئالای" (۸) دەستپێکرد. بۆچی؟ چونکە ئالای تورکیا نوێنەرایەتی سیستەمەکەى تورکیای دەکرد، ئەو ئالایەى سەرۆک دایە دەستی کوردان نوێنەرایەتی سیستەمیکی دیکەى دەکرد. ئەمه هەر تەنیا ئالایەکی ئاسایی نەبوو، بەلکو ئالایەك بۆ گەل و میللەتێک بوو، ئالای سیستەمێک بوو، بۆیه مەسەلەى ئالاکە لە تورکیادا زۆر گرنگ بوو، لەشەری نیوان ئالاکاندا گوزارشتی لەشەری سیستەمەکان دەکرد. چونکە سەرۆک ئاڤۆ ئالایەکی دابوو دەستی کورد و مەرفاھەتییهوه، ئەو ئالایە ئالای سیستەمێک بوو. بۆیه یەکسەر ئالای تورکیایان لەبەرامبەریدا بهرزکردوه، بهرپهگه‌ی پراواکسیۆنی ئالاکانەوه خواستیان ئەو کاریگەرییه نەهێلن. چونکە ئەگەر ئەو کاریگەرییهى دروست بووه نەسپرنەوه ئەوا لەلای تورکیاش ئەو هەنگاوه دەهاوێشترپت و یەکیتی نیوان گەلی کورد و تورک دیتەدی. ئەمەش چارەسەری بەرمو پێشەوه دەبات، بۆیه ئەمان مەترسیدار بینی و بە پێویستیان زانی رێگری لەمه بکەیت. ئیدی لەبەر ئەوه تیرۆرپکی مەزنیان لەسەر دیموکراتیخوازانی تورک پێشخست، بۆ ئەوهى بەتەواوی دیموکراتیخوازانی تورک تەسلیم بکەن، تاكو بهره‌ی تورکیا سەلامەت بێت. بهرپهگه‌ی پراواکسیۆنی ئالاکان و لینجکردنەوه

PKK میٹروپک له ناگر

خواستيان كوردان گۆشه گير بكنەن و چاۋى گەلى كورد بترسىنن و سەرھەلەدان پەرە نەسىنىت و بەھىز نەبىت، بۇ ئەۋەى بىتوانن كۆنترۆلى گەل بكنەن، بىتوانن گەرىلاش بەتەنيا لەچيا عاسى و گۆشه گير بكنەن و زەھرىشى لىبەدن. ھەر بۆيە شانەسانى پراواكسىۋنەكەى ئالا و بەلىنچكردن يەكسەر ئامادەكارى ئۆپەراسىۋنىشان پىشخست، تاكو بىتوانن رىگىرى لەو پىفاژۆيە بكنەن و روۋبەرۋى مەترسى نەبەنەۋە.

ئىدى بۆيە راگەياندىنى كۇما كۆمەلانى كوردستان (KKK) يەكسەر كارىگەرىيەكى بەھىزى خۇى كرد، لەناو گەلدا يەكسەر گەل خاوندارىتى لىكرد. لەوانەيە گەل بەھوولايى لەمە تىنەگەشتىت، بەلام باومرپىيەكى تۆكەى بەسەرۆك ھەبوو، ئەو سىستەمەى راشىگەياندىبو بەرجەستەيان كرد و پىشترىش كەمىك تىيدا ژىابوون و لەپراكتىكى ئەو تەقگەرەشدا، لەھەندىك شوپندا تىيدا ژىابوون، بۆيە ئەگەر بەھوولايىش نەبىت بەلام تارادەيەك دەيانزانى چىيە و يەكسەر خاوندارىتتيان لىكرد. چونكە لە ھىلواندا ئىمە پراكتىكىكى كۇما كۆمەلانى كوردستان مان پىشخستبوو. لە باتمانىش كەمىك تىيدا ژىابوون، لەھەندىك شوپنى دىكەشدا تىيدا ژىابووين و گەل ئەمانەيان دەزانى و لىى نامۇ نەبوون. بۆيە خاوندارىتى لىكرد.

که‌واته بناخه‌ی سیسته‌می کۆنفیدرالیزی می‌یموکراتی چیه؟

ئەو سىستەمە لەدەرەوێ دەولەت سىستەمىكى ديموكراتى بۆخۆى بەبنەما وەردەگرێت، ديموكراسىيەت وەك سىستەمىك دەبينىت و ئەو سىستەمەش لەدەرەوێ دەولەت دەبينىت. سىستەمى ديموكراسى بە ئەلتەرناتىفى سىستەمى دەولەتگەرا دەزانىت. ديموكراسى وەك لەدەولەتدا ھەيە تەنيا شىۆمىيەكى (شكلىكى) ئىدارى نابىت، لەو سىستەمەدا لەبەر ئەوێ دەستپۆيى (صلاحية) و ھىز لەئارادا نىيە، لەبەر ئەوێ بەتەواوى ئازادى، ديموكراسى، يەكسانى و عەدالەت بەبنەما وەردەگرێت و بالادەستىيى و دەسەلات و دەولەت بەبناخە وەرنەگرێت، بۆيە دابەشکردنى دەستپۆيىش لەئارادا نىيە، بەو شىۆمىيە دابەشکردنى ھىزىش لەئارادا نىيە، لەو سىستەمەى كە دەولەت بەبناخە وەردەگرێت، دابەشکردنى ھىز ھەيە، چونكە ئەگەر ئەمە نەكات ناتوانىت بالادەستىيى

خۆی بهرپوښت، نه و کاته حاکمیهت (بالادستیت) دهکهوێته ژیر مهترسییهوه. بۆیه هیزی دادوهری، پاسادانان، جێبهجێکردن دابهش دهکهن، تاكو سیستم بهرپوه بجیت. چونکه سیستم لهسهر دسهلات و حاکمیهت ئاواکراوه، بۆیه نه و جودابوونهش دهکهن تاكو نهکهونه ژیر مهترسییهوه. نه و سیستمهه سهرۆک بهناوی کۆما کۆمهالانی کوردستانهوه پێشیدهخت، تێیدا سیستم لهسهر دسهلات و دهولمت و حاکمیهت ئاوا ناکات. بۆیه دابهشکردنی هیز بهبنهما و مرناگریت. پهکێک لهخاله سهرمهکیهکانی کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیش نهوهیه.

ههروهها نه و سیستمه بهتهواوی کۆمهالای ژێرمه (خوارهوه) بۆخۆی بهبنهما و مردهگریت، بهلام نه و سیستمهه حاکمیهت بهبنهما و مردهگریت، جا به چ شۆمییهک دمیّت بابیت، کۆمهالای سهرمه (ژوورمه) بۆخۆی بهبنهما و مردهگریت. نه و سیستمهه که سهرۆک پێشیدهخت؛ لهکۆمهالادا کۆمهالای خوارهوه بهبنهما و مردهگریت، بۆیهش دیموکراسیهتی راستهوخۆ (الديمقراطية المباشرة) بهبناخه و مردهگریت نهک دیموکراسیهتی نوێنهرایهتی (الديمقراطية النيابية). له سیستمی دسهلاتداریتیدا دیموکراسی ئیدارمیهک و پارچهیهکی نه و سیستمههه و لهناو خودی نه و دایه، بۆیهش دیموکراسیهتی نوێنهرایهتی بهبنهما و مردهگریت. لهبهر ئهمهش ههچ کاتیک بهتهواوی دیموکراسی تێیدا بهرجهسته نابیت. بهلام لهبهر ئهوهی لهسیستمی کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیدا کۆمهالای خوارهوه بهبناخه و مردهگریت، نه و دیموکراسیهتی راستهوخۆ بهتهواوی بهبنجینه و مردهگریت. پهکێک لهخاله جیاوازمکانیشی ئهمهیه.

له کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیدا پێویسته ههموو کهسێک بهزمان، ناسنامه، کولتور و بهرژمونهیییهکانی خۆیهوه خۆی رێکبخات و بهنازادیش گوزارشت لهخۆی بکات. واته لێرهدا ژماره نفوسی ههر گهلێک، ئایینی، ئایینزایک،... هتد چهند دمیّت بابیت، ههچ کاتیک پێوانهی زۆرینه و کهمینه، گهرمیی و بچووکی بهبنهما و مرناگریت، بهلکو عدالمت بهبنهما و مردهگریت، مافی نه و بهبناخه و مردهگریت. بۆ نهوونه؛ چۆن مافی میللتهتیک سهد ملیونی ههیه، میللتهتیک چهند ههزار کهسیش ههمان مافی ههیه،

مافهكانیان وهك یهكه، چۆن ئهم دهلیت: "زمانی و گولتوور و ناسنامهی من" نهویش هه مان مافی ههیه كه بلیت: "زمان و گولتوور و ناسنامهی من".

مرۆف نهگهر سهرنج بداته میژوو؛ دهبینیت كه ئهو شهپانهی بهرپابوون لهسهه چى بهرپابوون؟ ئهو ی بههیز بووه هه موو شتیكى به مافی خۆی زانیوه، بهلام به مافی ئهو ی دیکه ی نه زانیوه و خواستوو یهتی له ناوی ببات، بۆیه شهپهكان بهرپابوونه. شهپهكان یان له نیوان گهلاندا یان له نیوان ئایینهكان و ئایینه زاکاندا روویداوه، یاخود له نیوان چینهکانیشدا روویداوه، چینیك خۆی بالادهست دهبینیت، هه موو شتیك به مافی خۆی دهزانیت، بۆ چینهكه ی دیکهش به مافی نازانیت و له بهرامبه ریدا زوتم و چهوسانهوه به بهنه ما و مرده گریت، ئیدی له نیوان چینهکاندا شهپ بهرپا ده بیت. هه رووها له نیوان رمگه زهكاندا شهپ دمرکه و تووه، دهسهلاتی پیاو ههیه پیاو هه موو شتیك به مافی خۆی دهزانیت، بهلام به مافی ژنانی نازانیت، ئهو ی كه بۆ ژن به مافی دهزانیت چیه؟ ته نیا شوو بکات و مال و مندالی هه بیت و پیاوکه ی خۆی تی ربکات و ئیشوکاری ماله وه بکات، ببیته ژنیکی ماله وه.

هه رووها له ژینگه و سروشتدا ته خریباتیکی مهزن له نارادایه و هاوسهنگی نیوان مرۆف. کۆمه لگا، کۆمه لگا - ژینگه نه ماوه، بۆ ئهو ی دهستکهوت و کار و قازانج زیاتر بکه ن بیسنوور سروشت تی کده دریت. هه لبه ته ئه مهش ژپانی مرۆف دهخاته مه ترسییه وه، به ریگه ی ئه تۆم و کیمیای و بایۆلۆژی و... هتد، بیسنوور به کاریبردن (نیسته لاک کردن) و بیسبوونیکی مه زن و نه خۆشی مه زن دروست دهکات، ژپانی مرۆفیش دهخاته مه ترسییه وه. له لایه کی دیکه وه مرۆف خۆی به پارچه یه کی سروشت نازانیت، دهخوازیت به سهه سروشتدا زال ببیت، هه میش بیسنوور دهخوازیت به سهه ریدا زال ببیت، ئیدی ئه مانه هه مووی کیشه بۆ مرۆفایه تی دروست دهکهن.

لیره وه کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی کیشه مرۆفایه تییه کان به بناخه و مرده گریت. واتا دهخوازیت به هاوسهنگییه ی تی کچوو و ئهو ناهاوسهنگییه ی له نیوان مرۆف و سروشتدا ههیه به سهه بکات و هاوسهنگ بکاته وه، هه رووها مرۆف خۆی به پارچه یه ک له سروشت بزانی و له گه ل سروشتدا به یه که وه بژین. بیسنوور بالادسته تی خۆی به سهه سروشتدا دهخوات و تی کدان و وێرانکردن ئه نجام نه دات.

PKK میژوویک له ناگر

لەلایەمکی دیکەمشەو؛ لەنیوان تاک و کۆمەلگادا ھاوسەنگ، تێکچوو، یان کۆمەلگا نكۆلی لەتاک دەکات و یانیش تاک نكۆلی لەکۆمەلگا دەکات. ئەم سیستمە ھەولێدەت لەنیوان تاک و کۆمەلگادا ھاوسەنگی دروست بکات. ھەروەھا لەنیوان دەوڵەت - تاک و کۆمەلگادا ناھاوسەنگی دروستبوو، دەوڵەت ھەموو شتێک بەقوربانی خۆی دەکات، تەنانەت تاک و کۆمەلگاش، پێویستە لەبەرامبەر دەوڵەت کۆمەلگا و تاک بپارێزێت، پێویستە لەنیوان ھەردوو رەگەزدا یەكسانی و ھاوسەنگی بێتەدی، ھەروەھا نیوان ئایینەکان، ئایینزاگان، میلەتاندا ھاوسەنگی دروست ببێت و ئەو ناھاوسەنگییە لەئارادایە نەمێنێت. بۆ ھەموو کەسێک ئازادی و بەئازادی گوزارشت لەخۆکردن ھەیە. لەمەسەلە چینیەکاندا، چینیە بێسەر چینیکی دیکەدا زۆر نەبێت و دەسەلاتدار نەبێت. لەگەوھەری کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیدا ئەمانە بەبناخە وەرمەگیرێت، کە ھەموو کەسێک، چی بەماقی خۆی دەزانێت دەبێت بە مافی ئەوێ بەرامبەریشی بزانێت، شتێک کە بە شایستەیی خۆی دەبینێت بە شایستەیی ئەوێ دیکەشی بپێنێت، تاكو لەسەر بنەمای نكۆلی و گوشتوبەری و لەناوبردن ئەژین، یەكتری پەسند بکەن و بەیەكەو بەژین، ژيان لەسەر بنەمای نكۆلی و قەرکردن و توانەو و لەناوبردن بەرپۆوە نەچێت، ھەموو کەسێک بەناسنامە، زمان، ئایین، گەوتوور و بەرژمەوھندیەکانی خۆی خۆی رێکبخات و گوزارشت لەخۆی بکات. بەلام ھەموو کەسێکیش لەبەرامبەر ئەوانەیی دیکە خۆی بەرپرسیار بپێنێت. واتا وەك چۆن ئەوێ دیکە خۆی لەبەرامبەر تۆ و ئەوانی دیکە خۆی بەرپرسیار دەبینێت، پێویستە تۆش لەبەرامبەر ئەوانەیی دیکە خۆت بە بەرپرسیار بپێنیت، پێکەو بەژین و کاربکەن، ھەموو شتێک پێکەو دابەش بکەن (پارفە بکەن). واتا دەرک بەو بکات کە بەبێ ئەوێ دیکە و ئەوانەیی دیکە ناتوانیت بژیت، وەك چۆن دەخوازیت بژیت و مافی ژيان ھەیە، ئەوێ لەبەرامبەریشی دایە بەھەمان شێوە مافی ژيان ھەیە، پێویستە پێکەو بەژین و لەبەرامبەر یەكتری بە بەرپرسیار ھەو بەژین، تاكو یەكیتیەکی بەھێز بێتەدی و کێشە و گرفت و پارچەبەون روونەدات، ناھەقی و زوڵم و نكۆلی و شەر روونەدات. ئیدی راستینەیی ئەم سیستمە بەکورتی و پووختی ئەومێ.

كۆنفیدرالیزمی دیموكراتی ئیدارەییەکی ناوهندی ناخاوازی، بەلكو ئیدارەییەکی خۆجێی (مەحەلی) بەلام لەناوهندیكدا و لەكۆردیناسۆنیكدا بگەنەوه یەكتری بەبەنجینە و مردەگرێت، بۆ ئەوەی هەموو كەسێك نوێنەراییەتی خۆی لەو كۆردیناسیۆنەدا بكات، تاكو بتوانن بەیەكەوه بژین، پارچەبوون و ناحەقیش روونەدات. واتا ناوهندییتی بەبەنەما و مرناگرێت و نكۆلی لە لۆكالی (خۆجێی) ناكات و لاوازی ناكات، هەروەها لۆكالییتی (خۆجێی) بەهێز ناكات و ناوهندییتیش بەتەواوی بەلاوه نانی، بەمشێوەیە لەنیوان ناوهند و خۆجێیشدا هاوسەنگییەك دروست دەكات، تاكو بتوانێت كۆمەلگا لەنیو ناهاوسەنگییدا نەزیت و كێشه و حاكیمیەت و زولم و توندوتیژی روونەدات، تاكو مافی هەموو كەسێك بپارێزێت و لەویدا ناشتی، عەدالەت، ئازادی و یەكسانی سەقامگیر ببێت. سیستەمی كۆنفیدرالیزمی دیموكراتی بەتەواوی لەسەر ئەو بنەمایە ئاوا دەكرێت...

لەسیستەمی كۆنفیدرالیزمی دیموكراتییدا كێشه ی جوگرافیا و سنوور، كە لەرابردوودا و تا ئیستایشی لەگەڵدا بێت زۆر گەل، نەتەوه و... هتد كێشه و ناكۆکییان لەنیواندا هەبووه و هەیه، پەيوەست بەمەشهوه كێشه ی ئابووری و سەرچاوه ئابوورییەكان چۆن چارەسەر دەكرێن؟

كێشه جوگرافیەكان لەجییهوه سەرچاوه دەگرن؟ لەئەنجامی ناعەدالەتی و حەقییهكانەوه دەرەكەوێت، لەئەنجامی نكۆلی و ھێرکردن و توانەوه دەرەكەوێت. ئەگەر نكۆلیكردن نەبێت و یەكتری پەسەندكردن و پێكەوه ژيان سەقامگیر بووبێت، كە هەرکەس بەناسنامە و ئازادی و راستینە ی خۆی گوزارشت لەخۆی بكات و خۆی رێكبخات، مەسەلە ی جوگرافیا نابێتە كێشه یەك، مەسەلە سنوورییەكان نابنە كێشه یەك، ئەگەر دەبنە كێشه لەبەر ئەو ھۆكارەییە. چەندە جوگرافیا و رێژە ی دانشتوانی خۆی مەزەنتر و زیاتر بكات ئەومەندەش دەسەڵاتدارێتی خۆی مەزەنتر و زیاتر دەكات، چەندە كەم ببێتەوه، ئەوا دەسەڵاتدارێتییهكەشی كەمتر دەبێتەوه، یان بڵێن؛ لاوازییەكانی

زیاتر دهمین بۆیه ههموو ئەو کێشه جوگرافیه سنووریانه دهمدهکهون. له کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیدا مهسهلهی جوگرافیا گریندیتی خۆی لهدهست دهدات، واته ژمارهی دانیشتوان (نفوس)ی خۆی زیده بووه، کهم بووه، توانستهکان کهمبوونه یان زیادبوونه، کێشهیهکی بهمشوویه لهئارادا نامینیت، بۆیهش شهڕی سنوورهکان، شهڕ لهسهر جوگرافیا روونادات.

سهبارمت بهمهسهلهی ئابووری؛ نهک بهگۆڕهی کارکردن، بهئکو بهتهواوی بهگۆڕهی "پیداویستی" و دابهشکردن (پارقهکردن) کایهی ئابووری بهرپۆه دهچیت. ئیستا ئەو ئابوورییهی لهئارادایه، لهسهر چ بنهمایهکه؟ لهسهر بنهمای کارگردنه، واته ههموو شتی کهراوه به مۆلک و سامان و دهمفرۆشریت و دهکریته سهرمایه و پارمو قازانج (برج). واته ئەو بهرههمهی بهرههم دههینریت لهسهر چ بنهمایه؟ لهسهر بنهمای مهتریال (سهرمایه، کالā) و کاره. ئیدی ههموو شتی کهکریته کالā و دهمفرۆشریت. بۆچی ئەو کالāیه دهمفرۆشریت؟ تاکو قازانج بکات، ههمیش بیسنوور قازانجکردن، ئابووری ئیستا بهتهواوی لهسهر ئەو بنهمایهیه. ئیدی ئەمه بۆ مۆف کێشه جددی دروست دهکات و تهخریباتی جددی دینیه ئاراه؛ برسیبوون، ههزاری، ناحهقی و خرابی دروست دهکات، له مۆف و ژینگه و سروشتدا تهخریبات دروست دهکات، پنیسته ئابووری لهسهر بنهمای "پیداویستی" و "پیکهینان" و دابهشکردن (توزیع) بێت. چهمکی ئابووری کۆما کۆمهلاهی کوردستان لهسهر ئەو بنهمایهیه، بهمهش دهلین "ئابووری سروشتی" واته ئەو ئابوورییه کهوا پیداویستییهکانی مۆف بهبنچینه ورمهگریت، ئەوهی لهنیوان مۆفهکاندا ههیه دابهشکردن (توزیع) بهبنهما ورمهگریت و بهرههمهینانیشی بهتهواوی لهسهر ئەو بنهمایهیه. ئەگەر وهابیت، ئەوا لهسروشتدا تهخریبات دروست ناکات و له مۆفیشدا تهخریبات دروست ناکات، ئەمه ناعهالهتیش دروست ناکات، دهولههمهنبوون - ههزاریبوون و برسیبوونیش ناهینیتهوه کایهوه، کۆمهلاکه بهرمو ههلهیرانیشت دروست ناکات، سیاسهتی ئابووری کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی لهسهر ئەو بنهمایه بهرپۆه دهچیت...

فيان، ئەلەفتەريا

ئەو بليسانەى واتايان بۇ ھەموو

شتيک گەراندەوہ...!

لەشەوى (1/2) ى شوباتى (2006) دا ھەفالى فيان جاف (لەيلا والى حوسين) چالاككەى ئەنجام دەدات، ھەم بۇ شەرمەزارکردنى ئەو زولم و چەوسانەوہەى لەبەرەمبەر گەلى كورد دەكریت، ھەمیش لەبەرەمبەر ئەو گۆشەگىرەى بەسەر سەرۆك ئاپۇدا سەپینرا بوو. لەشەخسى ھەفالى فيان دا ئەو چالاككەى چۆن شرۆفە دەكەن؟ ئیوہ خوشتان ھەفالى فيانتان لەنزىكەوہ دەناسى، ھەفالى فيان كەسیتیەكى چۆن بوو؟

مرۆف دەتوانیت لەچالاككەى ھەفالى "فيان" دا كەسیتی ھەفالى "فيان" یش بناسیت و تییبكات كە چ كەسیتیەكى ھەبوو؟ كەسیتی ھەفالى "فيان" ئەو كەسیتیەكى كە سەرۆك ئاپۇ خواستووہەتى لەكەسیتی مرۆفى كورددا، لەكۆمەلگای كورددا پيشبخت. ئەو كەسیتیەكى لەناو (PKK) دا بەرجەستەبووہ، ئەو كەسیتیەكى كە تەنیا

له ناستی هه نډیک له هه هه لانداندا خوی سه لاندووه. که سیټی هه فال "فیان" که سیټی (PKK) یه، پراکتیکوونی که سیټی (PKK) یه، هم به ژيانی خوی و هه میس به چالاکیه کهی خویشی. که سیټیه که به ته وای خوی له خوی دهر خستوه و بؤ خوی نازیت، بؤ بنه ماله کهی و عه شیرمه کهی و چینه کهی و ناوچه کهی خوی نه ژیاوه، نهو که سیټیه که بؤ پارچه کی کوردستان یان ته نیا بؤ میلله تیک نه ژیا، چونکه که سیټی (PKK) نهو که سیټیه که خوی له هه موو نه وانه دهرده خات و له که سیټی خویدا بهر ژوموندی مرو فایه تی، بهر ژوموندی گه لان و گه لی کورد به بنه ما و مرده گریت، نهو ی که به ته وای خوی له گه ل نازادی کلیل کردووه، به ته وای بؤ نازادی ده ژیت و بؤ نازادی دهریت، ژیان و مردنی خوی به گوږه ی نازادی ریکده خات، له دهرده ی نه مه ژیانیکي دیکه و مردنیکي دیکه په سند ناکات، که سیټی هه فال "فیان" یس که سیټی (PKK) یه و (PKK) له که سیټی نه ودا بهرجه سته بووه. که سیټیه که خاوهن موړال و باوهری، هوشیاری و زانایی، نیراده و فیداکاری و جورنه ت بوو، به بی مهرج خوی ته قلی کردبوو، هه فال و گه ل و سه روکی خوی خوشد هویت، مرو فایه تی خوشد هویت، هم به تیگه یشتن و هه میس به پیکیه یان.

"فیان" که سیټیه که بوو نه که به ته علیمات و فهران و چاودیږی کردن هه لسوکه ت و جموجول بکات، به لگو به ته وای به گوږه ی پیداو یستییه کان هه لسوکه وت و جموجولی دمکرد، پیداو یستییه کان دمبینیت و دمپخاته پیڅخوی و له سر بنه مای دابینکردنی نهو پیداو یستییه پیداغری دمکات تاکو نهو پیداو یستییه پیکبینیت. له ژيانی خویدا به ته وای ساده و دلنزم بوو، نهو ژبانیه که گه له کهی تییدا ده ژیت، ده ژیا. که سیټی هه فال "فیان" که سیټیه کی به مجوره بوو. واتا که سیټی (PKK) یه، نهو که سیټیه که سه روک نا پوږ دمپخواست له مروڤ و کو مه لگای کورددا بنیای بنیت. هه فال "فیان" نهو که سیټیه ی بؤ خوی به بنه ما و مرگرت.

له که سیټی هه فال "فیان" دا تو خیزانت نه دمبینی، عه شیره ت نه دمبینی، جه مکی مه حه لی و ناوچه گهریتي و پارچه گهریتیت نه دمبینی، به لگو له که سیټی خویدا به ته وای ناستی هره پیگه یشتووی گه لی کورد و ناستی مرو فایه تی به بنه ما و مرگرتبوو و به مشیومیه له خویدا سه رتا پاگری نافراندبوو، بؤ خوی نه ده ژیا، ژیانیکي شه خسی

خوی نه‌بوو، هه‌موو شتیکی خستبووه راژوی نازادی و به‌نازادی هه‌لده‌ستا و دادمنیشت و دمژیا، له‌که‌سیتی خویدا ژنیتی باوی کوشتبوو، له‌خویدا چلیسی و کویلایه‌تی کوشتبوو و به‌ته‌واوی که‌سیتییه‌کی نازاد و ئیراده‌یه‌کی نازادی له‌که‌سیتی خویدا ئافرانده‌بوو و پېش‌خستبوو.

هه‌لبه‌ته نه‌گه‌ر مرؤف له‌و چالاکیه‌ی که هه‌فال "فیان" نه‌نجامی دابوو پروانیت نه‌وا دمتوانیت له‌که‌سیتییه‌که‌شی تیښکات. له‌سه‌ر سه‌رؤک ئاپۆ زولمیکي مه‌زن و وحشییه‌تیکی مه‌زن به‌رپوه ده‌چیت، هه‌فال "فیان" نه‌مه په‌سند ناکات، نه‌و زولمه‌ی له‌سه‌ر سه‌رؤک ئاپۆ په‌پرېو ده‌کریت زولمیکه له‌سه‌ر مرؤفایه‌تی و گه‌لی کورد و ته‌فگه‌ر ، بویه په‌سندی ناکات. چونکه سه‌رؤک ئاپۆ به‌هایه‌کی مرؤفایه‌تی مه‌زنه و سه‌رؤکی گه‌لیک و ته‌فگه‌ریکه، ئیراده‌ی گه‌ل و ته‌فگه‌ریکه، نه‌و سه‌رؤکیکه نه‌ک ته‌نیا ده‌خوازیت کیشه‌ی ته‌فگه‌ریک یان گه‌لیک چاره‌سه‌ر بکات، به‌لکو ده‌خوازیت کیشه‌ی ته‌واوی مرؤفایه‌تی چاره‌سه‌ر بکات، ده‌خوازیت کیشه‌ی ژن چاره‌سه‌ر بکات. سه‌ره‌پای نه‌مه کاتیک و وحشییه‌تیک له‌سه‌ر نه‌و سه‌رؤکه به‌رپوه بچیت نه‌وا به‌و واتایه دیت که نه‌و و وحشییه‌ته له‌سه‌ر نه‌و ته‌فگه‌ره و گه‌لی کورد و ژن و ته‌واوی مرؤفایه‌تی به‌رپوه ده‌چیت.

ئیدی هه‌فال "فیان" نه‌مه‌ی په‌سند نه‌کرد و له‌دژی نه‌وه به‌رکوکینیکی مه‌زنه‌وه راوه‌ستا. بېنی که و وحشییه‌تیکی هینده مه‌زن له‌سه‌ر سه‌رؤک به‌رپوه ده‌چیت، که‌چی له‌دونیا‌دا که‌س دمنگی خوی ناکات، له‌ناو گه‌لیشدا کاردانه‌ومیه‌کی وها مه‌زن به‌دیار ناکه‌ویت، ته‌نانه‌ت له‌ناو ته‌فگه‌ریشدا وه‌لامیکي مه‌زنی نه‌مه نادریته‌وه. نه‌مه‌ی په‌سند نه‌کرد، نه‌و سه‌رؤکه بۆ نه‌م ته‌فگه‌ره، بۆ نازادی نه‌م گه‌له، بۆ نازادی ژن، بۆ مرؤفایه‌تی له‌ژېر نه‌و زولمه‌دا ده‌ژیت و به‌رخۆدانیک پېشده‌خات، چۆن مرؤفایه‌تی، ژن، گه‌لی کورد و ملیتانانی (PKK) نه‌مه نابین؟ بۆچی له‌دژی نه‌و و وحشییه‌ته به‌هه‌موو توانستی خوینانه‌وه به‌نه‌رکی خوینان رانابن؟ ئیدی کاردانه‌وه‌ی خوی له‌به‌رامبه‌ر نه‌وه بوو، واتا هه‌م له‌دژی زولم و زۆری، هه‌میش له‌دژی نه‌وه‌ی که له‌به‌رامبه‌ر نه‌و زولم و زۆریه‌ی زیده کاردانه‌وه نیشان نادریت، به‌و چالاکیه‌ی خوی نه‌مه‌ی پرۆتستۆ کرد و له‌دژی نه‌مه راوه‌ستا. به‌مه‌ش خواستی که؛ ته‌فگه‌ر، ژن، گه‌ل و مرؤفایه‌تی له‌دژی نه‌و زولم و

و دحشییه ته بڅاته نیو جموجوړلوه، چونکه بهو شیومیه خو سوتانندن (گر له خو بهردان) و له خویدا سووتانندن زولم، له خویدا سووتانندنو نهو مهیلې کهوا له بهرامبر زولم نهرکی خوۍ پټک ناهینیت، چلاکيه کی هه روا ناسان نییه و گاریگه ریه کی مه زن دروست دمکات. ههر کهس ناتوانیت گر له خو بهریدات. بویه مروفا دزمانیت که نهوهی نه مه نه نجام دمدات که سیتییه کی مه زنه، که سیتییه که بؤ مروفا یه تی، بؤ ژن، بؤ گه لی کورد و هه فالانی خوۍ دمزیته. نهوهی بؤ خودی خوۍ زیانیکی شه خسی بزیته و دوودلییه کی خوۍ هه بیته، ناتوانیت چلاکيه کی ودها پی شېخات، بهو چلاکيه کی خوۍ خواستی نهرکی ههر که سیک له ههر که سیک تی بگه یه نیت، تاکو ههر کهس نهرکی خوۍ پټک بینیت، بویه نهو چلاکيه کی پی شخست. هه لېته نهو نامانه کی که پیش نه نجامدانی چلاکيه که نووسیووی هه ن، باسی نهوه دمکات که بؤ چی نهو چلاکيه کی پی شخستوه. لهو نامانه یدا بانگه وازی خوۍ بؤ هه موو که سیک هه یه، بؤ نهوهی نهرک و بهر پرسیاریتی خوۍ یان پټک به نین.

بیگومان له باشووری مه زندا، کچیکې ودها دمریکه ویت و لهو ناسته دا نهو چلاکيه پی شېخات، نه مه بؤ باشووری مه زنیش پر گرنگه. چونکه له باشووری مه زندا حکومت و بهرله مان و قهواریه کی کوردان ناوابوه، نه وانه چهنده دمکه ونه راژه (خزمت) ی ته وای کوردانه وه؟ هه فال "هیان" دهرک به مه دمکات، دبینیت که ناکه ویت ته راژهی هه موو کوردان. ته نانت له هه نلېک روووه کی شه و گرفت بؤ به شه گانی دیکه و بؤ تمه گهری نازاد پخوازیش دروست دمکات. ته نانت له روووه هوشیارییه ک و هوشیارییه کیش دینیت ته ناراه، ره خنه یه کیش پی شده خات.

بویه چلاکی هه فال "هیان" چلاکيه کی مه زنه، پیو یسته ههر که سیک "هیان" بناسیت و لی تی بگات، چلاکيه که ی بناسیت و تی بگات. هه فال "هیان" نهو چلاکيه کی له دزی چیدا پی شخست؟ چی پروتستو کرد؟ چی خواست؟ چؤن خواستی نهرکی ههر که سیک به ههر که سیک بناسینیت و تی بگه یه نیت و چؤن خستییه پیش ههر که سیکه وه؟ پیو یسته ههر کهس نه مانه بینیت، له بهرامبر نه مه شدا لی پر سینه وه له گه ل خوۍ بکات (خوۍ مو حاسه به بکات) که به راستی نهو بهر پرسیاریتی و نهرکه ی هه فال "هیان" به ییری هه موو که سیک هی نایه وه و خستییه پیش هه موو که سیک، چهنده لی

تیگه‌یشتوو و چهنده پیکه‌یه‌یناوه؟ پئویسته خو موخاسه‌به‌کردنیکې به‌مجوره بکړیت و هر کس راستینه‌ی خوۍ بناسیت و تیبگات و به‌رپرسیاریتۍ خوۍ له‌بهرامبهر میژوو و ژن و نازادی و گه‌لی کورد بزانیټ و جبه‌جیټ بکات. هه‌فال "هیان" نهمه له‌ههر کسک دمه‌خواریټ. وه‌ک چوټ هه‌فال "هیان" له‌کسیتۍ خویدا (PKK) به‌رجه‌سته‌کرد و ملتانیټۍ (PKK) له‌پراگتیکدا پیکه‌ینا و خواستی به‌شه‌هیدبوونی خویشی هه‌نگاو به‌تفه‌گهر و گه‌ل و ژن و مرو‌فایه‌تی به‌او‌یزیت، پئویسته هه‌موو کسکیش له‌بهرامبهر هه‌فال "هیان" خوۍ قهرزاربار ببینیت و قهرزی خویشی به‌پیکه‌ینانی نهرک و به‌رپرسیاریتۍ خوۍ بداته‌وه. نه‌و کاته ههرکس دمه‌توانیت ویزدانی خوۍ به‌کسیتنه‌وه، نه‌گهر وه‌ها نه‌بیت، کس ناتوانیت ویزدانی خوۍ به‌کسیتنه‌وه.

نه‌خاسه کسیتیه‌کی به‌مجوره و چالاکیه‌کی به‌مجوره که له‌کسیتۍ باشووردا به‌رجه‌سته‌ی کرد، نه‌مه زور گرنگه. نه‌مه له‌باشووردا هه‌روا به‌ناسانی پېشناکه‌وټ. چونکه رژیمی به‌عس زور ته‌خرباتی له‌کسیتۍ مرو‌فی کورددا کردوه، له‌ناو نه‌و ته‌خرباتانه‌دا هه‌فال "هیان" هه‌نگاوۍ هاوېشت. بېگومان وزه و توانستی نه‌و هه‌نگاوه نه‌م تفه‌گهر و سه‌روکه به‌ هه‌فال "هیان"ۍ به‌خشی. نه‌و کسیتیه نه‌م تفه‌گهره له هه‌فال "هیان"ۍ پېشخست. بېگومان نه‌گهر هه‌فال "هیان"ۍ بؤ نه‌وه‌ی نه‌و کسیتیه له‌خویدا پیکه‌ینیت به‌دل کاری نه‌کردبایه، نه‌م تفه‌گهره نه‌میدتوانی نه‌م کسیتیه له‌ هه‌فال‌دا بنیاد بنیت. که‌واته نه‌و هه‌فال‌ه‌ش خواستی نه‌و کسیتیه پیک به‌ینیت، نه‌م تفه‌گهره‌ش بؤ نه‌وه‌ی نه‌و کسیتیه له‌ هه‌فال‌دا پیکه‌ینیت کاریکرد، له‌ناکامی نه‌وه‌دا نه‌و کسیتیه خولقا.

(PKK) کسیتۍ به‌مجوره بؤ کوردان و بؤ مرو‌فایه‌تی دمه‌فرینیت. تا‌کو نیستا کامه ژن بؤ نازادی خوۍ سووتاندوو؟ له‌میژووی باشووری کوردستاندا په‌که‌مین جاره نه‌مه رووده‌دات، ته‌نانه‌ت دمه‌توانم بلیم له‌میژووی مرو‌فایه‌تیدا، له‌وانه‌یه تا‌ک تا‌ک روویدا بیت، به‌لام له‌میژووی کورداندا چالاکیه‌کی نه‌وازمیه، نه‌وه‌ی له‌میژووی گه‌لانی دیکه‌دا تا‌ک تا‌ک روویدا بیت، نیستا له‌ کومه‌لگای کورددا ناسای بووه، له‌زوربه‌ی ههره زوری مرو‌فی کورددا نه‌مه پېشه‌که‌وټ. نه‌مه کولتورپکی نوییه، نه‌خلاقپکی نوییه، نی‌دی

ئەمە ئاواگردىنى كەسىتى و كۆمەلگايەكە ئەسەر گولتوورېكى نوئ و ئەخلاقيكى نوئ. ئىدى راستىنەى زنى كوردېش راستىنەى "فيان"ە، "فيان" لەكەسىتى خۇيدا راستىنەى زنى كوردى خستەروو، واتا بۇ زنى كورد لەدمروەى نازادى ژيانىكى ديكە نىيە، بېويستە لەژيانى ساختەدا، ژيانىك كە ھەر رۇژ ژن دمكوژىت و ھەر رۇژ دايدەرووخىنىت خۇى رزگارېكات، خۇى خاوپن بكاتەو، ئىدى "فيان" خۇى لەو ژيانە دمرخست و خۇى پاككردمو، ئەوەى خستەروو كە زنى كورد كامە رېگا بۇخۇى بەبنەما وەريگريت، بەكامە رېگا خۇى پاك بكاتەو و خۇى بگەيەنىتە كەسىتى خۇى و ئىرادەى خۇى و ناسنامەى خۇى؟ بۇيە پراكتېكبوونى خۇى مەزن ئافراندى، مەزن ژيا، ئىدى ئەگەر ئەمروش "فيان" دەزى و نەمرە لەبەر ئەودىيە. "فيان" خۇى نەمر كرى، بۇيە "فيان" نامريت. لەكەسىتى خۇيدا ھەم ژنىتى باوى كوشت، ھەم كۆيلايەتى كوشت، ھەمىش مەرنى كوشت. بۇيە مەزن ئافرا و مەزن ژيا، ئىدى ھەر كەسىك دەخوازىت "فيان" بناسىت، پارتى ئەو، ئايدىيولۇژياى ئەو، سەرۆكى ئەو بناسىت.

تاكو ئەم تەفكەرە ھەبىت "فيان" ھەمىشە دەزىت و نەمر دەبىت. ئەم تەفكەرە ھەمىشە "فيان" دەكاتە ھۆكارىك كە ژن مەزن بكات، گەل مەزن بكات، نازادى و عەدالەت مەزن بكات، "فيان" ېش دەيزانى كە نەزىكبوونەوئى ئەم تەفكەرە لەسەر ئەو ئەمەيە، ھەئەتە بۇيە ئەو كەسىتىيەى بەبنەچىنە وەرگرت. بى دوودلى بۇ نازادى، بۇ رى شەھىدبوونى دايە پېشخۇى. چونكە ئەو چالاكىيەى پېشېخستوو بەتەواوى لەپىناو نازادى دايە، لەدزى زولم و وەحشىيەت و كۆيلايەتىيە، رەتكردنەوئى ئەمانەيە. دەيزانى كە ئەم تەفكەرە يەككە لەدزى زولم و كۆيلايەتى رابووستىت و بۇ نازادى بژىت و بمرىت دەيكاتە بىناخەيەك بۇ خۇى و ھەمىشە تەفكەر لەسەر ئەو بىنەمايە ژن و گەل و مروفايەتى پېشەمخات، بۇيە بە باومرېيەكى مەزن ئەو چالاكىيەى خستەپېشخۇى، واتا باومرې خۇى بە ھەفالى خۇى و بە تەفكەرى خۇى و بە گەلى خۇى بەھىزە كە ئەو چالاكىيە مەزنىرىش بكەن و لەسەر ئەو بىنەمايە ئىرادەى خۇيان و ناسنامەى خۇيان و كەسىتى خۇيان مەزن دەكەن، لەو باومرېيەو ئەو چالاكىيەى پېشخست. ھەئەتە راستىنەى ئەم تەفكەرەش، ئەودىيە. "فيان" دەبىتە بىناخەى ئەم

تەڤگەرە و ئەم گەلە، تا ئەم تەڤگەر و گەلە ھەبن لەسەر راستینەى ڤیان بەرپۆه دەچن...

دواى شەھیدبوونی ھەڤال ڤیان بەچەند رۆژیک ئەلەفتەریای کچه یۆنانی لە یۆنانستانەوه چالاکییەکی بەھەمان شیوەى ئەنجام دا. ئەو چالاکییەى ئەلەفتەریا جیا لەھەموو چالاکییە پرۆتستۆییەکانى دیکە واتا و شروڤەى زۆر ھەلەدەگریت... لێرەدا چالاکییەکەى ئەلەفتەریا چۆن شروڤە و لیکدانەوهى بۆدەگریت؟

شەھید روتاھى (ئاتلەر ئۆلف) بەرەگەز
نەئمان

"ئەلەفتەريا" ژىيىكى يۇنانى بوو، شوى كرىبوو و دوو مىندالى ھەبوو، بۇ سەرۇك ئاپۇ و (PKK) و گەلى كورد خۇى سووتاند. بېگومان چالاكىيەكەى "ئەلەفتەريا" واتايەكى مەزنى خۇى ھەيە، چونكە لەپىلانگىرپىيە نىودەولەتتەيەكەى (۱۵)ى شوباتى (۱۹۹۹)دا دەولەتى يۇنان رۇلىكى زۇر خراپى بىنى. وانا ئەگەر پىلانگىرپىيەكە لەپراكتىكىدا پىكەت لىرەدا رۇلى يۇنانستان مەزە. چونكە لەدەرچوونى سەرۇك لە سورىاوه و چوونى بۇ يۇنانستان، يۇنانستان سەرۇكى بانگىشت (دەعووت) كرىبوو، سەرۇك بەو دۇستايەتتە باومېرى كورد و چووە يۇنانستان، كاتىك كە چووە يۇنانستان بېگومان يۇنانستان خاومندارى لە سەرۇك نەكرد.

بېگومان مېژووى يۇنانستان دەزانرېت كە بە پىلانگىرپىتى بەناوبانگە و لەم روووهو زۇر حىكايەت و داستانى ئەوانىش ھەيە، لەم بارمىەو بەناوبانگن. وانا كارەكتەرى يۇنان كەمىك لەمىژووى خۇيەو دەيت. بۇيەش كارەكتەرىكە پىلانگىرپىتى بەبناخە و مردەگرىت و لەسەر پىلانگىرپىتى دەزىت، دوورپووى، درۇ، ھەئخەلەتاندن، فرۇشتن و ھەموو شتىك لەو كارەكتەردە ھەيە. ئىدى لەپىلانگىرپى نىودەولەتى دۇى سەرۇك ئاپۇشدا يۇنانستان خاومندارىتى لەمىژووى خۇى كورد، خاومندارىتى لەكارەكتەرى خۇى . بۇيە ئەگەر ژىيىكى يۇنانى لە يۇنانستان دەرىكەوېت و بۇ سەرۇك ئاپۇ و (PKK) و ى كورد خۇى بسووتىنېت ئەوا زۇر گرنگە. ھەئبەتە ئەمە وەلامىكە بۇ خيانەتى دەولەتى يۇنانستان، بەم چالاكىيە "ئەلەفتەريا" خيانەتى دەولەتى يۇنانستانى لەخۇيدا سووتاند و تۈاندەو. ئەو چالاكىيەى ھەر تەنيا لەدۇى خيانەتى دەولەتى يۇنانستان نەبوو، بەلكو لەدۇى خيانەتى كورد، لەدۇى ھەموو ئەو خيانەتەنى لە گەلى كورد دەكرېن، لەدۇى ئەو پىلانگىرپىيەنى لەدۇى گەلى كورد و سەرۇكى گەلى كورد دەكرېت ئەو چالاكىيەى نەنجام دا. بېگومان ئەو جۇرە چالاكىيە، تا چالاكىيەكەى "ئەلەفتەريا" زىدەتر لەنىوان كوردان و لەنىو تورگان دەركەوتوو، ئەمە يەكەمجارە كەوا لەمىللەتىكى دىكە چالاكىيەكى بەمجۇرە پىشكەوېت. بېگومان ئەگەر ئەوانە لە سەرۇك ئاپۇ و (PKK) و گەلى كورددا خۇيان نەبىنيايە، كەسىتى و ناسنامە و نىرادەى خۇيان نەبىنيايە، ئومىد و باومېرى و خەيالى خۇيان نەبىنيايە، وادىارە ژىيىكى يۇنانى و

خاومن دوو منډال به مشیویه خوی نه دسووتاند و وها له خویدا خیانه تی نه دتواندوه.

نیمه "نلهفته ریا" مان نه دمناسی و هیچ کاتیک نیمه بهر و مردشمان نه کردبو و هیچ توانستیکشمان پئی نه داوه، به لکو به توانستی خوی چهنده له سرړک ناپو و تهمگهری نازاد یخوای گهلی کورد تیگه یشتووه، نهوا هه مووی همر به توانستی خوی تیگه یشتووه، به ته و اوای به توانست و هیزی خویه وه خوی پیگه یاندووه، نه نیمه بهر و مردمان کردووه و نه نیمه توانستیکمان پئی داوه، نه کادیریک تهمگهریش بوو، بیگومان نه گهر که سیك کادیری نه تهمگهره نه بیئت و ههم کوردیش نه بیئت و ژنیک یونانی بیت، وها به توانستی خوی له تهمگهره تیگات، به گویره ی نهو توانست و تیگه یشتنه ی خوی له و ناسته بهر زده چالاکیه کی به مجوره پیکینیت و خاومنداری له سرړک و تهمگهر و گهلی کورد بکات و له دزی هه موو هیرشیک و خیانه تکاریه که رابوستیت و له جهسته ی خویدا هه موو نهو خیانت و هیرشانه بسوتینیت بیگومان و اتایه کی مه زنی خوی هه یه. همر که سیکی کوردی خاومن ویزدان دتوانیت له مه نه نجام بوخوی هه لېهینیت، نه که همر ته نیا کادیرانی نه تهمگهره به لکو کهسانی ولاتباریزیش دتوانن له "نلهفته ریا" پروان که چون مرؤف له دزی دووژمنی خوی رابوستیت، له دزی خیانت رابوستیت، که چون خاومنداریتی له ولات و گهل و ناسنامه و ئیراده و که سیکی و نازادی خوی بکات، چون ئه رک و بهر پرسیاریتی خوی جیهه جی بکات، دتوانیت له مر ووهه نه نجام دمریخت. نه گهر ژنیک یونانی خاومنی دوو منډال له پیناو کوردان و نازادی کورداندا خوی دسوتینیت نهوا پیویسته همر مرؤفیک کورد له دزی دووژمنی خوی و خیانت خوی بکاته توپیک ناگر. نه گهر "نلهفته ریا" بوخوی به بنه ما و مرگریت و نه نجامی بوخوی لی هه لېهینجیت، زیده زانایی و نه زمونی شی پیوست ناکات. ته نیا لهو پروانیت دتوانیت به ناسانی نهو به بینیت که چون بزیت؟ چون کار بکات؟ چون خاومنداریتی له نازادی و له خودی خوی بکات و چون له دزی دووژمن رابوستیت. بویه چالاکیه که ی "نلهفته ریا" زورگرنگه.

نه گهر ژنیک یونانی له پیناو نه تهمگهر و سرړکه خوی دسوتینیت که واته لهو سرړکه دا خوی و نازادی و ئومیدی خوی دبینیت، بویه نهو چالاکیه نه نجام ددات.

ئەگەر وەها نەبێت بۆچی خۆی وەها دەسووتێنێت؟ لەمیژوودا شتیکی بەمجۆرە هیچ نەبێراوە، کەواتە لەو سەرۆکەدا ئازادی، ئازادی ژن، ئازادی گەلان دەبینێت، لەو سەرۆکەدا سەرکەوتن دەبینێت، دەبینێت کە ئەو سەرۆکە لەدژی هەموو جۆرە زولمێک رادەوستێت، بۆیە بۆ ئەو سەرۆکە خۆی دەسووتێنێت. بۆچی بۆ یەکێکی دیکە ئەو چالاکییە پێشنەخستوو؟ ژنیکی یۆنانییە، ئەگەر نامانجێکی مەزنی لەپێشدا نەبێت، بۆچی بۆ کەسیکی یۆنانی یان کەسیکی دیکە خۆی ناسووتێنێت، بۆ سەرۆک ئاپۆ خۆی دەسووتێنێت؟ پێویستە هەموو مرۆفێک کە خوازیاری ئازادی و دیموکراسییە، خوازیاری بەدیھێنانی ناسنامە و ئیرادییە لەسەر ئەوە بەجەدی راوستە بکات و بۆخۆی ئەنجام ھەڵبھێنجێت، کە چۆن بژیت و چۆن نەژیت؟ چۆن لەدژی زولم و خیانت رابوستێت؟ دقتوانێت لەم چالاکییەدا دمرکی پێبکات.

چالاکییەکە "ئەلمەفتەریا" نەک تەنیا بۆ گەلی کورد بەلکو بۆ مرۆفایەتیش گەرنە و مەزنە. بۆیەش گەلی کورد هیچ کاتێک "ئەلمەفتەریا" لەیاد ناکات، "ئەلمەفتەریا" لەدای گەلی کورددا جێیەکی مەزنی بۆخۆی کردووە، لەدای مرۆفایەتیدا جێیەکی مەزنی بۆخۆی کردووە، بوو میژوویک، بوو پێوانە و گولتوور و ئەخلاقی. مرۆفایەتی و گەلی کورد و (PKK) قەرزازیاری "ئەلمەفتەریا". پێویستە ئەو قەرزە خۆیان بەدەنەو، مرۆفایەتی ئەو قەرزە دەداتەو یان نا، من ئیستا ناتوانم شتێک بڵێم، بەلام گەلی کورد و (PKK) بۆ ئەوەی ئەو قەرزە خۆیان بەدەنەو هەمیشە "ئەلمەفتەریا" بۆخۆیان بەبەنجینە وەردەگرن. "ئەلمەفتەریا" خەتیکی دایە پێش ئێمە، پێوانەییەکی دایە پێش ئێمە، بۆ ئەوەی ئێمە هەمیشە لەسەر ئەو بنەمایە بژین، لەدەرەوێ ئەمە هیچ کاتێک ژيانیکی دیکە بەشایستەیی خۆمان نابینین و لێشی نزیک نابینەو.

لێردا پێویستە دەرک بەم راستییە بکەیت کە تەفگەری (PKK)، تەفگەریک نییە ھەر تەنیا ئازادی گەلی کورد بەبەناخە وەرگیرێت، خۆی تەفگەریکی ئازادییە، لەبەر ئەوەی تەفگەریکی ئازادییە، کەواتە کەسیک ئازادیخواز بێت و دەخوازێت بۆ ئازادی کاربکات و دمیەوێت ئەو تەفگەرە بناسێت، نەک تەنیا ھەر کورد، بەلکو سەرنجی ھەرکەسیک بۆ لای خۆی رادەکێشێت. بۆیە زۆر کەس لەدەرەوێ کوردان لەم تەفگەرەدا بەشدار دەبن. ھەر لەدەستپێکەو تارۆژی ئەمڕۆ زۆر شەھیدی (PKK) ھەیە کە بەرگەز کورد نین و

له نەتەوهی ترن. ئیدی ئەمە کارەکتەری ئەم تەفکەرە نیشان دەدات. ئەگەر تەفکەری (PKK) تەنیا تەفکەرێک بۆ کوردان بووایە، ئەوا لەدەرەوهی کوردان کەسیکی دیکە بەشاری تێدا نەدەکرد، لەوانەیە ئیستا هەندێک کەس بەشارییان تێدا بکردایە. بەلام کاتیەک مەرووف لەمیژووێ (PKK) برۆانی، دیمینێت کە هەر تەنیا لەمیژووێ چەند کەسێک بەشارییان تێدا نەکردوو، بەلکو زۆر کەس لە گەل و نەتەوێکانی دیکە بەشارییان تێداکردوو و تەفلیبوونە و خەبات و تێکۆشان لەنیو ئەم تەفکەرەدا دیکە و لەنەتەوه و گەلانی دیکە، لەواندا شەهید و کەم ئەندام بوونە.

بۆچی تەفکەرەکانی دیکەدا ئەم هەموو کەسە لە نەتەوه و گەلانی دیکەیان تێدا بەشار نەبوو، بەلام لە تەفکەری (PKK)دا جێیان گرتوو و تەفلی بوونە و دیمین؟ چونکە لەم تەفکەرەدا ئازادی خۆیان و سەرکەوتنی خۆیان دیمین، ئومێد و خەیاڵی خۆیان دیمین. بەم تەفکەرە ئینسانییەتی خۆیان بەدەست دێننەوه، بۆیە تەفلی ئەم تەفکەرە دیمین. هەر لەدەستپێکدا کاتیەک سەرۆک ئاپۆ بەتەنیا هەنگاوی هاوێشتبوو لەگەڵ سەرۆکدا هەردوو هەمال "حەقی قەرار" و "کەمال پیر" جێگەیان تێدا گرتبوو، بێگومان هەردووکیان کورد نەبوون و لەکوردستانیش نەزایابوون. چونکە هەر لەسەرەتایە ئەو سەرۆک و تەفکەرە سەریانەڵدا سەرۆک و تەفکەرێکی میلیگەرایی نەبوون، سەرۆک و تەفکەرێک نەبوون بەزێهینیەتییکی بەرتەسک بێر بکەنەوه، هەر لەسەرەتایە سەرۆک ئەوهی خستبوو پێشخۆی کە چۆن بتوانێت کێشە مەروفاپەتی چارەسەر بکات؟ بۆیە سەرئێجی "حەقی قەرار" و "کەمال پیر"ی بۆ لای خۆی راکێشابوو. ئەگەر سەرۆک ئاپۆیان وەک سەرۆکێک کە ئازادی بەبناخە و مەردمگەرت نەبێنێبایە ئەوا هیچ کاتیەک لەگەڵ سەرۆکدا شوێنیان نەدەگرت.

دوای ئەوەش ئەگەر زۆر کەس هەمالیێتی سەرۆکیان کرد و تەفلی ئەو تەفکەرە بوون و بێ دوودلی کەوتنە نیو خەبات و شەڕەوه و شەهیدبوون و برینداربوون و کەمەندەم بوون و هێشتاش لەنیو تەفکەرەدا زۆرن و خەزمت دیکە و بەردەوامن لە تێکۆشاندا هەروا بێ هۆ نییە. چونکە لەم تەفکەر و سەرۆکەدا زێهینیەتییکی نوێیان بینی، وێژدانیکی نوێیان بینی، ئەو ئینسانییەتیان بینیوە کە زۆر تاپەتەمەندی خۆی لەدەستدابوو. بێنیان کە ئەم تەفکەرە نوێنەرایەتی مەروفاپەتی دیکە، ئەو

مرؤفايه تييهی كهوا كهوتوته ژېر پېيانه وه و دهخوازیت له ژېر پېيانی رزگار بکات، نهو ئینسانیه تهی كهوا زور تایبتمه ندی له دهست داوه، چاریکی دیکه نهو تایبتمه ندی پیا نهی بؤ دهگه رېنیت هوه، نه مه یان بینی، بینیان که نه م تمفگه ره دهخوازیت کیشه مرؤفايه تييه کان؛ کیشهی نازادی، دیموکراسی، په کسان، عه دالمت و ناشتی چار سه مر بکات... بینیان نه وانهی که له م تمفگه ره دا جېدمگرن بؤ بهر ژموندی خویان جیناگرن. به لکو به ته وای بؤ نازادی و نازادی مرؤفايه تي جېدمگرن، ئیدی نه لقهی دواپیش "نه له مته ریا" په، ژنیکی یونانییه و خاوهن دوو منداله و نه بهر و مرده په کی نه م تمفگه ره ی بینیه و نه تمفگه ره توانستی پېداوه، به لکو به گوېره ی توانست و دمرغه تی خوی بیستوویه تی و لیكؤلینه وه ی کردووه، ئیدی چهنده لیی تیگه پشته وه نه و مندهش له سه نه وه مه زن رابوو، مه زن ژیا. نه گه ر "نه له مته ریا" له م تمفگه ره و سه رؤكه دا نازادی ژن و نازادی گه لان و مرؤفايه تي نه بینیا په، وادیا ره له م تمفگه ره نزیک نه دیمبووه، بؤ نه م سه رؤكه ش به و جوړه خوی نه ده سووتاند و خوی نه ده وتوانده وه. كهواته له م تمفگه ره دا سه ركه وتی بینیه و خوی بینیه وه. له پېناو نه م تمفگه ره دا نه و چالاکیه ی نه نجام داوه. نه مه ش سه لانندی نه ویه.

بویه تادیت نه م تمفگه ره سه رنجی مرؤفايه تي رادمکیشیت، هه ركه س دهخوازیت زیاتر له م سه رؤك و تمفگه ره تی بگات. چونکه له مېژوودا كه سیك بؤ كه سیکی دیکه خوی نه سووتاندووه، ته نانه ت بؤ پېفه مبه ركه ان كه س خوی نه سووتاندووه، بؤ سه رؤك ئاپؤ نزیکه ی سه د كه س كه له نیوانیاندا كورد هیه، تورك، عه رب، نه رمن، زور كه س كه له نه ته وه و گه لی دیکه ن خویان سووتاندووه. هه ركه س دهخوازیت له مه تی بگات، تا لیی تی دمه گات دمی نیت له خوی تی دمه گات، چهندهش له خوی تی بگات نه و منده له سه رؤك ئاپؤ و فیکر و فه لسه فه كه ی تی دمه گات. ئیدی گه لان نه وانه ی نازادی، دیموکراسی، عه دالمت و په کسان دهخوازن نه م تمفگه ره و سه رؤكه بؤ خویان ئومیدیک دمی ن. نه وانه ی سه رده ست، داگیر که ر و خوینر پزیشن هه موویان نه م تمفگه ره و نه م سه رؤكه بؤ خویان به مه ترسی دمه زن. هه م دووژمنا په تی بؤ نه م تمفگه ره په رده سی نیت، هه می ش دؤ ستا په تی و باوهری بؤ نه م تمفگه ره په رده سی نیت، له نیو سه رمایه داران و چینی سه رده ستدا دووژمنا په تيیه کی مه زن پېشه ده کویت. بویه جفاکی خواره وه، ژېر ده ستان و

زولمليکراوان، جا چ چين و تويز بن، يان رمگهز و نمتهوه بن، بۇ ئەوانەش دھبېتە ئومېدېكى مەزن. ئېستا راستينەى ئەم تەفگەرە وەمايە، بەو شېوېمېش دمرکەوتۆتە روو، ھەر کەسېک بەگۆپرەى ئەم راستيە يان لىي نزيک دھبېتەوه يان دووژمنايەتى دھکات. ئەوانەى بۇخۇيان وەك ئومېدېكى دھبين، ئەوا لەگەل ئەم تەفگەرەدا جېدەگرن، ئەوانەش کە ئەم تەفگەرە بۇخۇيان بەمەترسى دھزانن ئەوا دووژمنايەتى ئەم تەفگەرە دھکەن. بۇيە ئەگەر نېمە دەخوازين پېوانەيەك بۇخۇمان دروستبکەين، نەمە پېوانەيەکە، كى دووژمنايەتى دھکات و كى دۇستايەتى دھکات، لېرەدا پېويستە جياوازی بکەين، ئەوہى دووژمنايەتى دھکات مروۇ دھزانېت کە دووژمنايەتى گەلى کورد و گەلان و مروۇفايەتى دھکات، دووژمنايەتى ئازادى و دېموکراسى، عەدالەت و ناشتى دھکات. ئەمە لەشەخسى ئەو تەفگەرەدا ھېندە روونبۆتەود، ئەم تەفگەرە ئەمە زياتر رووندەمکاتەود، ئەو جياوازيە زياتر يەکلایى دھکاتەود.

ئېستا تەفگەرى (PKK) يەکلایەنە ناگرېستى راگەياندوود، زۇر قسە و باس لەسەر ئەو ناگرېستە دھکرىت. بېرۇکەى ئەو ناگرېستە لەبنەرەتدا لەگوپوۋە دەستېپېکرد؟ تانىستا ھەلوېستى ھېزە دمرەکیيەگان، ھەرىمىيەگان و تورکيا لەم ناگرېستەدا چۆن بوود؟ ھەرودەها ئېستا ئەو ناگرېستە گەيشتۆتە چ خالىک و چى لەگەل خۇيدا ھېناوہ؟ چاومرې دھکرىت بگاتە چ خالىک؟ ئايا ئەم ناگرېستە دواى ئەزموونى چەنلېن ناگرېستى رابردوود، شانسى ئەوہى ھەيە کە بگاتە ناشتيەكى ھەمېشەيى و ھەنگاوېک بۇ چارەسەرى کيشەى کورد؟

نهم تمفگهره لهسالی (۱۹۹۲) وه دمستی بهناگر بهست کردوو. تاكو ئیستا پینچ جار یهكلاینه ناگر بهستی راگهیانده. نهمه جی دهخاته پروو؟ نهوه دهخاته پروو كه نهم تمفگهره شهر ناخوازیت و نایه ویت کیشه ی گهلی كورد به شهر چارسه ر بكات، بهلكو دمه ویت بهر یگه ی دیالوگ و بهر یگه ی سیاسی و دیموكراتیایانه چارسه ر ی بكات. نهگهر نهو پینچ جار یهكلاینه ناگر بهست پیندمخات بۆ نهم مه بهسته یه. نهگهر بیخواستبایه کیشه كه ی به شهر چارسه ر یكردبایه، هیئنده یهكلاینه ناگر بهستی پیندمه خست. نهمه راستینه ی نهم تمفگهر مش دهخاته پروو، راستینه ی دمولمتی تورکیاش ناشكرا دمكات، كه دمولمتی تورکیا ناخوازیت کیشه ی كورد به دیالوگ و بهر یگه ی سیاسی و دیموكراتیایانه چارسه ر بكات، بهلكو دمه ویت به نكولی و كومه لكوژی و لهناو بردن و ژینوساید و تواننده وه (ناسمیلاسیون) چارسه ر بكات.

لیرهدا نهگهر نهم ناگر بهسته ی ئیستا كه وا سه رۆك پینشیخت له بهر نه وه بوو كه گه لێك هیژ و لایمن داوایان كردبوو، بۆیه له سه ر نهو بنه مایه سه رۆك ئاپۆ نهم ناگر بهسته ی پینشیخت. چونكه سه رۆك پینداگری له سه ر چارسه ر ی کیشه ی گهلی كورد بهر یگه ی سیاسی دمكات. بۆ نهم مه بهسته هه ول و گاری زۆر جدی کردوو. كاتیك كه زۆر هیژ و لایه نیش؛ له وانه هیژه كوردیه كانی باشوور (ی ن ك - پ د ك)، ههروه ا نه مریکا و نه وروپاش داوایان كرد، له ناو تورکیاشدا ههم هیژ و لایه نه سفیله كان، هه میش هه ندێك دامودمزاگی ناو دمولمت، هه موویان داوای ناگر بهستیان كرد، و گووتیان: "نهگهر ناگر بهستیك را بگه یه ندریت نه وا ئیمهش بۆ چارسه ر ی كاردكه یین" ههروه ا ههر ته مئا داوای ناگر بهستیان نه كرد، بهلكو به ئینیشیان دا كه بۆ چارسه ریش كار بكهن، نهو گووتنه میان كرد و نهو به ئینانه میان دا. له سه ر نهو بنه مایهش سه رۆك ئاپۆ ناگر بهستی راگه یاند.

نزیكبوونی نهو هیژ و لایه نانه داوای راگه یاندنی ناگر بهسته كه
چی بوو؟

دواى ئەوەى ئاگرىبەستەكە راگەیه‌ندرا، ئەوا هەموویانی مورتاح كرد (هەساندەوه) و دڵخۆشى كردن. بەلام بۆ ئەوەى ئاگرىبەستەكە پێشكەوت و ببێتە دوو لایەنە و كێشەكە بكەوتە سەرپێى چارەسەرى هیچیان نەكرد. ئەوانەى كە ئاگرىبەستیان دەخواست و دمیانگوت: "ئەگەر ئاگرىبەست راگەیه‌نن ئەوا ئێمە بۆ چارەسەرى كار دەكەین..." دواى ئەوەى ئاگرىبەستەكە راگەیه‌ندرا هەموویان بێدەنگ بوون، هەموویان بەئەرك و كارى دیکه‌وه خۆیان خەريك كرد.

كەواتە بۆچى ئەو هیژ و لایەنە داوایان كرد كە سەرۆك ئاپۆ ئاگرىبەستێك راگەیه‌نیت؟ ئەگەر مەرۆك لەنزیكبوونەوهى ئەوانە لەدواى راگەیاندى ئاگرىبەستەكە بپروانیت ئەوا تێدەگات بۆچى ئەو داوایەیان لە سەرۆك ئاپۆ و تەفكەر كرد. مەرۆك لەوه تێدەگات كە ئەو لایەن و هیژانە بێیان كە؛ تەفكەر هەنگاوى هاوێشت، بە سەرھەڵدان و بە گەریلا بەرخۆدانێكى مەزنى پێشخست، جارێكى دیکە لەسیاسەتى خۆرھەلاتى ناویندا جێگە و پێگەیه‌كى بەھێزى گرتەوه. چونكە ئەوان دەیانخواست لەو پێگەیه‌ى دەربخەن، كەچى تەفكەر پێگەى بەھێزتری گرت و كاریگەرى لەسەر سیاسەتى ناوچەكە زیاتر كرد، كاریگەرى لەسەر سیاسەتى زۆر هیژ و لایەن كرد و بەرژھەندییەكانى ئەوانى خستە مەترسییەوه، بۆ ئەوەى بتوانن سیاسەت و بەرژھەندییەكانى خۆیان لەژێر مەترسییەكان دەربخەن، داواى ئاگرىبەستیان كرد. بۆیە كە ئاگرىبەستەكە راگەیه‌ندرا هەموویانى هەساندەوه و دڵخۆشى كردن. ئیدی بۆخۆیان بەكارى دیکه‌وه مژووول بوون و لەسەر ئاگرىبەستەكە راوەستەیان نەكرد. دەولەتى توركیاش بێنى كە راگەیاندى ئاگرىبەستەكە كەشوه‌واپەكى باشى لەگەڵ خۆیدا هیناوه. بەلام دواى ئەو بێنى كە ئەوانەى داواى ئاگرىبەستیان كردووه، تەنیا داواى ئاگرىبەستیان كردووه، واتا بۆ ئەوەى كێشەكان چارەسەر ببێت هیچ هەنگاو ناھاوێژن، تەنانت ئەوانەى كە دەخوازن ئاگرىبەستەكە پێشكەوت و بێگەیه‌ننە چارەسەرى، زۆر كەم و لاوازن، ئیدی هەولیاندا بۆ ئەوەى ئەو كەشوه‌واپە كپ بكەنەوه، چۆن ئاگرىبەستەكە بێكارىگەر بكەن؟ چیبكەن تاكو بتوانن زەبر لەتەفكەر بدەن؟ ئەویمان بەبەنما وەرگرت. ئەگەر ئەو هیژ و لایەنەى داواى ئاگرىبەستیان كردبوو خاوەنداریان لێبكدایە و بۆ چارەسەرى هەول و

تەقەللایان بىدایایه، ئەوا کێشهکه دهکەوتە سەرپرێ چارەسەرى. واتا هێزێکی مەزنى
 ئەوتۆى تورکيا نىیه که لەدزى ئەو ناگرەستەى نێمە رابوستیت.
 بەلام ئەوەى لەسەر سیاسەتى تورکيا بالادەستە سوپای تورکیایه، ئەویش بىنى که
 ئەوانە بۆ بەرژموندى خۆیان ناگرەستەکه دەخوازن نەك بۆ چارەسەرى، ئەوانەى
 چارەسەرى دەخوازن زۆر کەم و لاوازن، بۆیه بىنى ھەر خۆى بالادەست و بەھێزە،
 نەگەر لەدزى ناگرەستەکه رابوستیت ئەوا دەتوانیت ناگرەستەکه بیکاریگەر بکات و
 ئەو کەشوەھوايەى ناگرەستەکه دروستیشى کردووە تێكى بدات. سوپای تورکيا لەلایەك
 لەمە سوودمەند بوو، لەلایەكى دیکەشەووە بىنى کە ئێران و سوریاش پشٹیوانى
 لەسیاسەتى سوپای تورکيا دەکەن، سوریا و ئێرانیش ناخوازن کێشهکه چارەسەر ببیت.
 چونکە ئەگەر کێشهکه چارەسەر ببیت، ئەوا لەوانەى تورکيا لەدەست بەدەن و
 ھاوپەیمانیى و رێککەوتى نیوانیان تێك بجێت و تورکيا بەتەواوى بەردە لای ئەمەریکا
 بپروات، ئەمەش بۆخۆیان بە مەترسیدار دەزانن، بۆیەش پێویست دەکات ناگرەستەکه
 پێشنەکەوێت، چارەسەرى پێشنەکەوێت، پێویست دەکات شەڕ بەرپا ببێتەو، کە
 شەڕیش بەرپا بوووە تورکيا لەو رێککەوتن و ھاوپەیمانییەیان دوور ناکەوێتەو.
 بۆیه ئێران و سوریا لەپشت سیاسەتى سوپای تورکيا راوستان، سوپای تورکيا و
 ژمنەالەکانى ئەوانیش ئەمەیان بۆخۆیان وەك هێزێك و پشٹیوانییەك دەبینى. ھەروەھا
 سوپای تورکيا دەیبىنى کە ئەمەریکا لەئێراق موحتاجى تورکیایه، بۆ ئەوەى پرۆژە و
 سیاسەتى خۆى لە ناوچەکه پێشبەخت موحتاجى تورکیایه و پێویستى پێى ھەیه، ئەو
 کاتە دەتوانیت لەم روووە ئەمەریکاش بۆ لای سیاسەتى خۆى رابکێشیت، دەتوانیت
 ئەوروپاش رابکێشیتە نێو سیاسەتى خۆیەو، ئەو کاتە پێویست نىیه ھەنگاو بۆ
 چارەسەرى بنیت، دەتوانیت لەسەر ئەو سیاسەتى نكۆلى و لەناوبردەى پێشتر پەپرەوى
 کردووە بەردەوام ببیت و بیگەیهنیتە سەرکەوتن. سوپای تورکيا ئەمەى بەبنەما
 وەرگرت. لەسەر سەرۆك ئاڤد و دامودەزگا دیموکراتى و مەدەنییەکان لە تورکيا و لە
 کوردستاندا، ھەروەھا لەسەر گەل و گەریلا ئۆپەراسیۆن، فشار و گوشار، کوشتن و
 ئەشکەنجەى خۆى بەردەوام بوو و زیاتر پەردە پێدا، تاكو بتوانیت رێ لەبەردەم
 گەشەسەندنى ئەو کەشوەھوايەى ناگرەستەکه دروستیکردووە بگریت، ھەمیشە بتوانن

لهو دؤخه سوود و مریگرن و زمبر له تەفکەر بدن، به مشیومیه له ناگر به سته که نریک بوونه وه. ئەو کەس و هیژ و لایەنانە دیانخواست ناگر به سته که به رهو چارەسەری ئاراستەگیر بکەن، له ئەنقەرە کۆنفرانسیکیان سازدا، "پەشار کەمال" و ئەوانیش تەفلیبوون. له کۆنفرانسه کهدا برپاری باشیشیان و مرگرت و ئومیدیکیشیان به خشی، به شداران کۆنفرانسه که گووتیان: "ئیمە هەر تەنیا له جوارچیوهی کۆنفرانسه کهدا نامینی نه وه، به لگو بۆ ئەوهی ئەو برپارانە به خینه پراکتیکه وه ههولەکانی خۆمان به رده وهام دهکەین، واتا ئیمە خۆمان دهکەینه تەفکەریکی ناشتی و چارەسەری..." کاتیکی که دهولەتی تورکیا و سوپایه کهی بینیان تەفکەریکی به مشیومیه له ناو تورکیادا پیشده کهویت، ئەوهیان به مەترسی زانی، ئیدی ههولیان دا که چۆن ئەو کۆنفرانسه پووچ بکەنه وه؟ ههولیان دما که چۆن بتوانن ئەوانە ئەو کۆنفرانسیان سازاوه و ئەو برپارانەیان و مرگرتووه بترسین. تاکو ئەو کاره پیشنه کهویت و نه بیته تەفکەریکی، بۆ ئەوهی تەنگەتاویان نه کات. ئیدی له جوارچیومیه دا رۆژنامه وانی ئەرمەنی "هیرانت دینک" یان کوشت(۹) که به مه بتوانن کاریگەری ئەو کۆنفرانسه نهیلن. ئەوانە بۆ چارەسەری کیشه که کار دهکەن و دۆستایهتی کوردان دهکەن بترسین، تاکو دهستبهرداری ئەو کاره ببن، ئەو تاوانەیان بۆ ئەو مه به سته نهجام دا.

ههروهها له کاتیکی که مه سه لهی کۆمه لگوژی ئەرمەنییه کان له رۆژمفی مه جلیسی ئەمریکا دایه، بهم کوشتنه وه لامیکی ئەو به رۆژمفکردنهیان دایه وه. واتا: "نه گەر ئیوه به مشیومیه خاونداریتی له ئەرمەنییه کان بکەن، ئیوه به مشیومیه له مه جلیسی خۆتان برپار و مریگرن، ئەوا ئیمەش ئەرمەنییه کان دهکوژین، ئیمە له دزی ئیوه راده وهستین." ئەو به یامه یان دا. واتا "پیویسته کهس خاونداریتی له ئەرمەنییه کان نه کات." بۆ ئەوهی له مه جلیسا برپار سه بارهت به ئەرمەنییه کان و کومه لگوژییه که یان و مرنه گرن خواستیان ریگری له مه بکەن.

و مکوتریش به کوشتنی "هیرانت دینک" خواستیان له تورکیا شو فی نیزمی تورک به هیژ بکەن و میللیگه رایی و نه ژاد به رستی به هیژ بکەن، ئەمهش له دزی کوردان و (PKK) به خه نه گەر و جموجۆله وه، ئامانجیکی ئەو کوشتنه یان ئەمه بوو. بیگومان کاتیکی که "هیرانت دینک" یان کوشت، ئەوانه مه زندهی ئەوهیان نه ده کرد که کهس به و شیومیه

خاونداریتی له "هیرانت دینک" بکات، مەراسیمیکې زۆر مەزنی بۆ کرا، ئەوانەى کە تەقلى ئەو مەراسیمەبوون گووتیان: "ئیمە هەموومان "هیرانت دینک"ین، هەموومان ئەرمەنین" ئەمە کەشوهەوا و دۆخیکى دیکەى له تورکیا پېشخست، ئەوانەى ئەو تاوانمیان ئەنجام دا بینیان ئەو ترسەى دمیانخواست دروستى بکەن، دروست نەبوو و ئەنجامگیر نەبوون، ئەو شۆفینیزمەى دمیانخواست بەو تاوانە پېشیبخەن پېشنەکەوت و تەواو بەپېچەوانەى ئەمە، ئەو تاوانەیان لەسەر ئەستۆى دەولەت مایهەو، لەسەر ئەستۆى میلیگەرایى تورکیا مایهەو، دەولەت و هیژە میلیگەراکانى زۆر تەنگەتاو کرد، وەك بلۆى لەسەر تاوان دەستگیر کرابن وابوو. له تورکیادا هیژە دیموکراتیخوازەکان، تەنانەت هیژە لیبرالەکانیش ئەو تاوانەیان مەحکوم و ریسوا کرد، دەستیان بە موخاسەبەکردن و مەحکومکردنى میلیگەرایى تورک کرد. ئەمە چى لەگەڵ خۆیدا هیئا؟ ئەمە ئەگەر رېگیرى لێتەکریت، ئەوا دۆستایەتى مەزنىش بۆ کوردان دروست دەکات، ئەوانەى ئەمەپۆ گووتیان: "ئیمە هەموو ئەرمەنین" ئەوا سەبەینیش دەلێن: "ئیمە هەموو کوردین" ئەمە مەترسییەكى مەزنە، تەنانەت لەو مەراسیمەدا گووتیشیان: "ئیمە هەموومان کوردین"، بۆیە بینیان کە شۆفینیزم گورزیکى مەزن دەخوات، یەكسەر دەولەت و هیژە فاشیست و شۆفینیسەتەکان کەوتنە نیو جموجۆلەو، تاكو رېگیرى لەو کەشوهەوايە بکەن و بۆ ئەوێ پېچەوانەى وەرگەرپێننەو، تاكو بتوانن دیسان نامانجەکانى خۆیان پیکبھێنن. بۆیە ئیدى له "دەنیز بايکال" دەو بگرە تا دەگاتە "دەقەلت باخچەلى" و هەموویان، ئەوانەى ناو حکومەت و دەولەت گووتیان: "میلیگەرایەتى بېرېرى پشتى تورکیایە" و خاونداریتیان لێکرد. گووتیان: "هیرش بۆ سەر میلیگەرایى هەيە و ئیمە ئەو پەسند ناکەین. ئەم هیرشە لەدۆى دەولەتە، لەدۆى هیژە میلیگەراکانە، ئەمە بۆ دوارۆزى کۆمارى تورکیا مەترسیدارە" یەكسەر کەوتنە ناو هیرش و گوشار و فشاردەو، بۆ ئەوێ هەرکەس بێدەنگ بکەن، بۆ ئەوێ موخاسەبەى میلیگەرایەتى و دەولەت پېشنەکەوێت، بەمەش تەفگەرى کورد بەهیز نەبێت و چارەسەرى کیشەى کورد پېشنەکەوێت. ئیدى ئەمجارە شەپۆلێكى شۆفینیزمى بەهیزیان بەناشکرا پېشخست، بۆ ئەوێ هەموو کەسیك بترسێن، زۆر بەناشکرایى گووتیان: "ئیمە هیرانت دینکەنین و ئیمە ئەرمەنى نین و ئیمە هەموو تورکین، هەموو کەس

PKK مېژوونك له ناگر

توركه، نهوهی تورك نهېت پېويسته نهژيت" بهناشكرا و بې پېچ و پهنا نهوهی "هیرانت دینك"ی كوشت خاونداریتیان لیکرد، گووتیان: "نیمه هه موو ئوگونین" (۱۰) بهمهش خواستیان كۆمهلگا بهتهواوی بترسیئن، هیزه دیموكراتیخوازمكان بترسیئن و تهسلیمیان بكهن، ئیدی دهستیان بههپرشه كردن كرد. نهو كهسانه ی به دیموكراتیخواز دهناسرین، ههر له "پهشار كهمال"هوه بگره تا دمكاته "ئۆرهان پاموك" (۱۱) و نهوان ههپرشه ی كوشتنیان لیکردن. ئیدی له لایه كهوه خاونداریتیان له بكوزمکان كرد، له لایه کی دیکه شهوه ههپرشه میان لهو كهس و هیزه دیموكراتیخوازانه كرد، بۆ نهوهی بتوانن شۆفیئیزی تورك بپاریزن و جاریکی دیکه زمبری بهرنه كهوئیت، بهلگو نهو شۆفیئیزمه له دزی كوردان بخرنه جموجۆلهوه.

دهولهتی توركیا بهو شیومیه و بهناشكرا خاونداریتی له شۆفیئیزم دمكات، شۆفیئیزم پېشدهخت و دهخوازیت زالی بكات. بۆیهش ههر كهسیك له ناوهوه له دزی (PKK) و كوردان دهخاته نیو جموجۆلهوه، ئۆپهراسیونی سهربازی مهزن و فراوان دمكات، گرتن، سووكایهتی و نهشكهنجه چروپ و بهر فراوانتر دمكات. له دهرهوش دمیوهیت هه موو دهولهتان له دزی (PKK) بخاته نیو جموجۆلهوه، بینوییهتی كه نه مریكا پېویستی پئی هیه، نه وروپا پېویستی پئی هیه، هه لېهته هیزمکانی ناوچه كه، وهك سوريا و ئیرانیس پېویستیان پئی هیه، دهخوازیت سوود له مانه و مرگریت و ههر كهس له دزی (PKK) بخاته نیو جموجۆلهوه.

نه مریكاش بۆ بهرزه وهندییه كانی خوی، بۆ نهوهی توركیا به لای خویدا رابكیشیت و ریکه وهتی نیوان توركیا، سوريا و ئیران تیک بدات، بۆ نهوهی بتوانیت له ئیراق نهنجامگیر ببیت و شالوو و موداخله ی خوی بۆ ئیران و سوريا پېشبخات و ستراتیزی خوی له خۆره لاتی ناوین پیک بینیت، نهوا (PKK) و كوردان دمكاتنه قوربانی. بهمهش داخوازییه كانی توركیا پیک دینیت، بۆیه نه مریكا جاریکی دیکه دهخوازیت نهو پیلانگتیریهی كهوا له دزی (PKK) پېشخستبوو به گوێره ی هه لومه رچی نوی ریکبخته وه. ئیدی پێگه ی نه وروپای نهو پیلانگتیریهی دروستكرد، نه وروپای خسته نیو جموجۆلهوه، نه لمانیا كهوته نیو هیرشه وه، هه رمنسا و به لژیکا كهوته نیو هیرشكردنه وه، سه رله نوی دادگایه كردنه وهی سه رۆکیان پووچه ل كرده وه، هه روه ها بۆ

نډوې له توركيادا كورد لههه لېزار دنه كاندا سمرنه كمون رېژمې (۱۰٪) پان دانابوو، دادگاي مافي مروفي نهو روپا نډوې په سندر كړد و گووتې: "نډمه بؤ نارامې توركي پېويسته و پېشليكردن نييه بؤ مافي مروف" زؤر بهناشكرامې له دزې (PKK) و سمرؤك و كوردان كهوتنه نيو جموجو لهوه. بهمهش هم داخوازيه كانې نه مريكا پيكيډينن، هميش داخوازيه كانې توركي پيكيډينن، بؤ نډوې بتوان بهرزمومنديه كانې خوږيان له توركي و لمرې توركيا شهوه، له خو ره لاتي ناوين بهارېزن.

بيگومان نه مريكا دميه وېت پيگه دوومې نهو پيلانگيرپيهش پېشبخات، نډم پايه و پيگه ميهش له نيراقه و زياتر دمخوازيت بهرې (ي ن ك) و (پ د ك) دوه پېشبخات. ئيدى بؤيه كؤبوونهوه لمگه ل (ي ن ك) و (پ د ك) سازدمكه و نيوان نهوان و تورك كؤبوونهوه ريكدهخه. "رالسئون" (۱۲) هات و "ممسعود بارزاني" بينى و گووتې: "من له سمر مەترسى (PKK) لمگه ل ممسعود بارزاني قسم كردوه، كه چهنده بؤ (ي ن ك) و (پ د ك) و باشوور مەترسيداره، لهو باومرهدام كه قهناعه تي پييهنم" پاشان "نيچرفان بارزاني" چوو نه مريكا، "عميدوللا گويل" يش له توركي اووه چوو نه مريكا، لهو ئيدى ديدار نه نجام دمدهن. ليردا دياره كه ههنديك ههنگاويان لهم روووه هاويشتووه "نمديپ باشمر" كؤرديناتؤرى توركي (۱۳) ناخفتنيكى كرد و گووتې: "نډگر سوودى ههبيت نهوا دمتوانم ديدار لمگه ل تالهبانى و بارزاني سازبدم" نډمه لهكاتيكدا پيش نهوه هيچ كاتيك نهميدهخواست ديدار لمگه ل نهوانه سازبدات و نهوانه بيبينيت. ئيدى نډگر نهمرؤ كه دهليت: "نډگر سوودى ههبيت دمتوانم نهوانيش بيبينم، دياره له ناخافتنه كاندا؛ له ناخافتنى سمرانى نه مريكا و "تالهبانى" و "بارزاني" دا، له ناخافتنى "نيچرفان بارزاني" و "عميدوللا گويل" دا كه نه مريكا كؤردينه هه موويان دمكات ههنديك ههنگاويان لهم روووه بهرمو پيشهوه ههلهيناوه تاكو "نمديپ باشمر" يش له ناخافتنى خويدا ههلوپستىكى نو پيشدهخات. ئيدى نډمهش نهوه بهديار دهخات كه پي پيلانگيرپيه كه له باشوورى كوردستانيش واخهريكه پيشدهكهوېت، تاكو بتوان له نهو روپا و له باشووريش زهر له تهمگر بومشينن.

نډم پيلانگيرپيه بهتخواي نه مريكا نؤرگانيزه دمكات. ناشكرا بوو كه نهو ميكانيزمى كؤرديناتؤرييه بؤ نهوه دروستبووه تاكو پيلانگيرپيه كه بهگوپره هه لومهرجى تازه

رېكېخه و كوردینه ی بکه. ئیدى پایه (قاچ)ی ئه وروپا ئه لمانیا نوینه رایه تی دهکات، ئه لمانیا ئه وروپا ده خاته نیو جموجو له وه و له ئه وروپاش هر ئه لمانیا كوردینه ی دهکات. له ئیراقیشدا بۇ ئه وه ی بتوانن به و شیویه ئه نجامگیر ببن، ده خوازن پایه ی دووه میش له (ی ن ك) و (پ د ك) دروستبکه ن. له ناووه هاشیزم پیشده خه ن، له دهره وش به و شیویه پیلانگیر پیشده خه ن، بۇ ئه وه ی بتوانن ئه نجام به ددستبکه ن.

ئیستا نزیكبوونه وه له ناگرېسته كه له سر ئه و بنه مایه یه. ئه مرېكا و ئه وروپا و (ی ن ك) و (پ د ك) ش نه ك بۇ ئه وه ی ناگرېسته پیشبکه ویت و به ره و چارمه رى ناراسته گیر ببیت، هه ولده من، به لكو ده خوازن ناگرېسته كه بکه نه ئامراز و رېگه ی ته سفیه كرده ی ته فگه رى (PKK)، ئیستا بۇ ئه و ئامانجه كاردكه ن. هه لبه ته توركیا هیج جارېك ناگرېسته ی په سند نه كرده وه، دواى ئه م ناگرېسته ش هیرشه كانى خوى زور زیاتر و فراوانتر كرده وه. وانا ده خوازن ته فگه ر له ناو ببه ن بکه ن. هه لبه ته بویه ئیستا ناگرېسته كه وكو پیویسته به رپوه ناچیت. به م حاله شه وه مومكین نییه ناگرېسته كه بپارېزیت. ئیبه تاكو ئیستا په كلاپه نه ناگرېسته مان راگه یاندوه و پیداگیرمان له سر ناگرېسته كه كرده وه، له ژیر ئه و هیرشانه شدا ئیبه برپارى ناگرېسته ی خومان دمپارېزین، ئیبه ده خوازین ئه و ناگرېسته بپارېزیت، به لام كه س ناگرېسته په سند ناكات و هر كه سیکیش شه رى له به رامبه ر (PKK) راگه یاندوه. ده لئین: "یان ئیوه ته سلیم ببن، یانیش ئیبه ئیوه ته سفیه ده كه ی" نه مه یه وه لامى ئه وان، ئه و هه نگاوه ی ده یهاوړن به و واتایه دیت. بیگومان ته فگه رى (PKK) خوى دمپارېزیت، به و شیویه ته سلیم نابیت، هه تاكو دواپیش هه رخوى دمپارېزیت. بویه ئه و پیفاژویه (هوناخه ی) پیشده كه ویت، پیفاژویه كه ده خوازیت تییدا ته فگه ر ته سفیه بکه ن. له هه موو شوینیکه وه؛ هه میش زور به ناشكرا هیرش و فشار زیاتر ده كه ن... ته نانه ت شتیكى وكو ناشتی یان چارمه رى بۇ كوردان ناهیننه نیو ئه قلى خوشیانه وه. بیر له وه ده كه نه وه كه چون له ناویان ببه ن. ئه مه ش ناشارنه وه و به ناشكرا ده یلئین: "ئیبه ته سفیه یان ده كه ی". نزیكبوونه ومیان له م ناگرېسته وهایه.

هه لبه ته ئیبه چه نده هه ولېشمان داوه تاكو ناگرېسته كه ببیته دوو لاپه نه، وادپاره نه مه نایه ته دی، به لكو ده خوازن زه بر له ته فگه ر بوشینن. هه لبه ته ته فگه ریش

ناتوانیت بهو شیومیه پیداکری لهسمر ئاگر بهستهکه بکات. نهگهر پیداکریش بکات
بیسووده، بویه له بهرام بهر نهو هیرشانه تهفگهر و گهل خوینان دمپاریزن.

بەرەو لوڤکەى سەرکەوتن...

دواى ھەموو ئەو پەرسىارانەى سەبارەت بە میژوو و تیکۆشانى سى
سال زياترى تەفکەرى (PKK) کردم؛ ئەمەڕۆ داھاتوى ئەم
تەفکەرە، ئاسۆى پێشکەوتن و مەزنبوون و سەرکەوتنى ئەم تەفکەرە
چۆن دەبینن؟

ئەم تەفکەرە بەبێ میراس دەستى بە تیکۆشان کرد، بەبێ توانست و دەستیپێکرد، لەنێو
نەبوونى و سەختى و دژوارییەکی مەزندا دەستیپێکرد و بەتەواوى لەسەر ھێز و
توانستى خۆى سەریھەلدا. ھەر لە دەستپێکەو زۆر بەدژواری و زەحمەتى سەریھەلدا،
زۆر ھێز و لایەن ھەر لە سەرمتاوە خواستیان ئاستەنگى لەبەردەم دەرکەوتنى ئەو
تەفکەرە دروستبکەن، بۆ ئەوەى ھیچ دەرئەکەوێت، ئەم تەفکەرە پێداگری کرد، ئەو
ئاستەنگیانە زەحمەتیش بن لەبەردەم خۆیدا لایبرد و دەرکەوتن و پێھەلگرتن
(إنطلاقة)ى خۆى ئەنجام دا، لەو رۆژمە تەواوە رۆژگارى ئەمەڕۆ بەردەوام لەنێو
بەرخوادانى مەزن دا، بە بەرخۆدان و توانست و ھێزی خۆیەو لەسەر پێیان
ماوەو و پێشکەوت، بەردەوامیش خواستیان رێگری لەم تەفکەرە بکەن، بۆ ئەوەى ئەم
تەفکەرە تەسلىم و ھەڕى بکەن. بەلام ئەم تەفکەرە نە تەسلىم بوو و نە
تەسلىم بوو، تارۆزى ئەمەڕۆش ھاتوو. لەمەودا ھەر لەسەر ھێزی خۆى خۆى،
لەسەر توانست و ئیمکانییەتى خۆى، لەسەر رۆحى خۆى بەردەوام دەبێت تا
ئامانجەکانى خۆى بەدیپێنێت. ئەمە کاروانى ئازادى و میژووێكى پڕ لە بەرخۆدانە.

PKK مېژوونك له ناگر

بۆيەش تا ئەم كاروانە دىمكاته ئامانچەكانى خۇى شىلگىرانە ھەر بەردىموام دەبىت، چ ئاستىنگى و سەختى و دژوارى دەبن بابىن، ئەم كاروانە ھەر بەردىموام دەبىت. وەك چۆن تاكو ئىستا بەردىموام بوو، لەمەودوش ھەروا بەردىموام دەبىت. بە نكۆلى و قىركردن و پىلانگىرپى ناتوان ھەروا ئەم تەفگەرە تەسلىم وەربىگرن و تەسفىيەى بىكەن. ئەم تەفگەرە چەندە نكۆلى لىكراو و چەندە خواستووپانە لەناوى بىن، تەسلىم بىبىت و تەسفىيەى بىكەن، ئەوانەى ھەموو كردۆتە ھۆكارى ئەوئى كە تەسلىم و تەسفىيەى نەبىت. بۆيەش نەپانتوانىو ئەنجامگىر بىن. چونكە ئەم تەفگەرە ھەمىشە خۇى دەنافرىنئەو، لەبەر ئەوئى لەسەر ھىزى خۇى رابوو و باوئى بەخۇى دەكات، ھەروا بەناسانى ناتوان تەسلىمى وەربىگرن و تەسفىيەى بىكەن. ئەم تەفگەرە تەفگەرەىكى وەھا بەرتەسك نىيە، ھەر تەنیا تەفگەرەى كادىران نىيە، ئەم تەفگەرە بۆتە تەفگەرەى گەل، كەوتۆتە نىو دلى گەلەو، لەھەر چوار پارچەى كوردستان و لەدەرەوئى كوردستان، ھەروەھا ھەر تەنیا نەكەوتۆتە دلى كوردانەو، بەلكو كەوتۆتە دلى گەلانى دىكەشەو، كەسانى دىكەشەو. بۆيە تەسفىيەى كەردنى و تەسلىم وەربگرتنى ئەم تەفگەرە زۆر دژوارە. ئىدى بۆتە تەفگەرەى مليۇنان مەوۇ، بۆتە تەفگەرەى گەلان، نەك ھەر تەنیا گەلى كورد، جگە لە گەلى كوردىش زۆر كەسى دىكە لەنىو گەلانى دىكەدا جىيان تىيدا گرتوو و بەشداربوونە و ئەم تەفگەرەيان بۇخۇيان كردۆتە ئومىلنىك...

ھەروەھا لەرىگەى تىكۆشان و بەرخۇدانى ئەم تەفگەرەو رەنجىكى پىر. مەزن ئافرىنارە، بەھای زۆر مەزن ئافرىندىران، شەھىدبوونى زۆر مەزنى داو، بەمليۇنان كەس كۆچبەرەوونە، بەھەزاران گوند تىكدىران و سووتىنران، لەباكووردا مەوۇ نەماو بەدەست داگىر كەرمەو ئەشكەنجە نەدرايىت، بۆيە گەل چارەنووسى خۇى لەگەل ئەم تەفگەرەدا كردۆتە يەك، زۆر بەناشكرایى ئەمەش دەبىژن: "بى سەرۆك، بى (PKK) ژيان نابىت" و " (PKK) گەلە و گەلىش ئىمەين" وەھا دەلئىن: "ھەر ھەلۆيەست و نرىكبوونەومىيەك لە سەرۆك ئاپۇ و (PKK)، ھەلۆيەست و نرىكبوونەومىيە لە كىشەى گەلى كورد" ئەمانە ھەر كەس بەناشكرا و بى پىچ و پەنا دەبىژن. ئەمريكا ھىندە پىلانگىرپىيەكى مەزن لەسەر تەفگەرە بەرپۆە دەبات، ھەرچى دەولەتە ئەم دونىايە ھەيە لەزى ئەم تەفگەرە دەخاتە جموجۆلەو، كەچى ناتوانىت ئىرادەكەى تىك بشكىنىت و

تەسلیمې وەربرگریت. چونکه گهلی کورد برپاری خوی داوه که بهنازادی بژیت، یانیش هیچ نه ژیت. ئیدی گهلی کورد بهرنگه ی ئەم تەفکەرەوه ئەو ژيانه ی که سیستمی کاپیتالیزم، داگیرکهران و بهکرڼگیراوانی کورد بهسەدان سالە بهسەریدا سهپاند بوو، رمیکردۆتهوه و ئەو ژيانه پهسند ناکات و چیدی تییدا ناژیت، ئیرادمیەکی نازادی خوی دەرختۆتهپوو، لەمەشدا پیداکری دهاکات و دهلیت: "یان دهبیت من بهنازادی بژیم یانیش ناژیم" ئەم برپارە ی داوه، بۆیه بهرخۆدانیک ی مەزن دهاکات، بۆیه لەدزی ئەم هەموو پیلانگیریه رادهوستیت. ئەگەر وەها نهبايه له میژر بوو ئەم تەفکەرە یان تەسلیم دهبوو، یانیش تەسفیه دهبوو. زیهنييهت و فەلسەفەیهکی ئەم تەفکەرە ههیه؛ کهسیتی ئەم تەفکەرە و گهلی ئەم تەفکەرە بهتەواوی لەسەر ئەو بنه‌مايه ئافریندراوه، ئەو فەلسەفە و زیهنييهته چیه؟ "یان من بهنازادی دژیم یانیش ناژیم" بهم فەلسەفەیه کۆمه‌لگایهکی بهمشوومه و مروفیکی بهمشوومه و تەفکەریکی بهمشوومه ی خولقاندووه، خیانهت و بهکرڼگیراویتی و تەسلیمییهت پهسند ناکات، سهودا و مامه‌له و درۆ پهسند ناکات، ته‌نیا و ته‌نیا ده‌لیت: "ئەگەر من بژیم بۆ نازادی دژیم، ئەگەر بشمرم هەر بۆ نازادی دهمرم" لەم روومه برپاری خوی داوه، ئەگەر تەفکەریک، میللەتیک برپاری وەها بدات ئەوا هیچ هیژک ناتوانیت رڼگری لیبکات، هیژکی له‌مه مەزنی‌ش له‌ئارادا نییه، ئەم هیژرە دمتوانیت له‌به‌رامبەر هەر هیژکی دیکه رابوستیت و راوستاوه و له‌مه‌ودا‌ش هەر رادهوستیت.

زۆر کهس بۆ نازادی خویان سووتاندووه، ئەوهی بۆ نازادی خوی بسووتینیت، کێ دمتوانیت نازادیان لیبستینیت‌وه؟ ئەوهی ئەمه بخوازیت ئەوا ئەوانیش دسووتینن. پێویسته هەرکەس ئەم راستیه ببینیت. چەنده لەسەر نکۆلی و له‌ناوبردن پیداکری بکه‌ن، ئەوا ئەم تەفکەرەش زیاتر لەسەر نازادی پیداکری دهاکات. ئەو برپارە ی گەل و تەفکەر داویه‌تی ئەمه‌یه: "یان بهنازادی بژین یانیش ئەو ژيانه پهسند ناکه‌ین، وهک بلێ؛ تییدا نه‌ژیاوم و تییدا ناژیم"، بۆیه تا ئەو ئامانجانە ی له‌پیش خوی داناوه پیکنه‌هینیت دهمتبه‌رداری له‌خه‌بات و تیکۆشان و بهرخۆدان ناکات. سه‌ختی و دژواری چەنده دهمین با ببن، خیانهت چەنده دهبیت با ببیت، پیلانگیر چەنده دهبیت با ببیت، دهمتبه‌رداری له‌مه ناکات. پێویسته هەموو کهسێک ئەم راستیه بهمشوومه

تیبگات. چونکه هم تمفگهره، همموو خیانت و پیلانگپرېتیههک دهکاته هوۍ نهومی کهوا نیراده و خهباتی خوۍ بههیزتر بکات، شهرۍ نازادی بههیزتر بکات، نهگهر تمفگهریک بهم ههلسمفهیه جموجول بکات، نهوا کهس ناتوانیت ریگری لیبکات. تاگو نیستا زور هوول و تمقهلالایان دا که تسلیم بییت و تمسفییه بکهن. بهلام نهنجامیان نهگرت و لهممووداش ههر ناتوانن نهنجام بگرن. چونکه هم تمفگهره رمنجیکی مهزنی داوه، بههای زور مهزنی ئافرانددوه، هم گهله چارمنووسی خوۍ لهگهل هم تمفگهردها کردوته یهک، همموو شتیکی خوۍ خسوته نیو هم تمفگهرموه و دمرانیت که نهگهر هم تمفگهره بهسهر نهکهویت، نهوا همموو شتیک لهدمست دمدات، مرؤفایهتی خویشی لهدمست دمدات. نهمه باش دمرانیت. بویه خاومنداریتی له سهروک و (PKK) دهکات، خاومنداریتی له بهها و رمنجهکانی خوۍ دهکات، خاومنداریتی لهداهاوو و مرؤفایهتیبوونی خوۍ دهکات.

هم زیهنییهته و هم دلله هم تمفگهردها خولقاوه، بویه ناتوانن شکستی پییهینن. شتی ههره راست نهومیه که نیرادهی هم تمفگهره پهسند بکهن و ریژ هم گهله بگرن. بانگهوازی من بؤ همموو کهسیک نهمهیه. پیویسته کهس بیړیزی لهبهامبهر هم تمفگهر و گهله نهکات و حیساباتۍ ههله نهکات، نهوانهۍ تاگو نیستا دووژمنایهتیان کردوو، با ههولبدن خوۍان بهم گهله به عمفوکردن بدن، پیویسته نازادی و مافی هم گهله پهسند بکهن، مهگهر تنیا بهمشیومیه بتوانن خوۍان و تاوانهکانی خوۍان به عمفوکردن بدن، نهگهرنا نهگهر تاوانهکانی خوۍان قورستر بکهن، نهوا حیساب پرسینهوه و لیپرسینهومش قورستر دمییت. پیویسته همموو کهسیک نهو راستینهیهش ومها تیبگات.

هم تمفگهره ئامانجی مهزنی لهپیش خوۍ داناوه، بویهش پراکتیکبوونی خویشی مهزن دمرکهوتوتهپوو. چونکه چارمهسرکردنی کیشهکانی مرؤفایهتی لهپیش خوۍ داناوه، بویه لهدزی نهو زیهنییهتهۍ نهمرؤ له دونیادا همیه و بالادسته شهر دهکات، لهدزی نهو نهخلاق و کولتووری لهو زیهنییهتهوه سهرچاوهی گرتووه شهر دهکات، شهریکی هینده مهزن پیشدهخت، دمخوازیت دونیایهک بگوریت، لهبهرامبهر دونیایهک رادموستیت، هم جورتهتهۍ لهخویدا خولقاندوو، ئامانجی خوۍ ومها مهزنه، نهوهی

نهقل و دلی خوۍ بهگوږهری نهمه مهزن خولقاندبیت، نهوا بهگوږهری نهمهش دهزیت و کاردمکات. بویه ههروا بهناسانی ناتوانن نهم تهفگهره تسلیم و مربگر و پهرشوبلاوهی پیبکه. نهم تهفگهره تووڼکی هاوښتووه، ههمیش تووڼکی مهزنی هاوښتووه، نهم تووه تادیت بلاودمبیتهوه، ناشتوانن ریگری له بلاووبونهوهی بکه، ناتوانن به گرتن و کوشتن و پیلانگړیتی، ریگری لیبکه. زیاتر لهچوار هزار گوندیان تیکداوه، بهملیونان کهسیان کۆچهر کردووه و لهکۆلنان فرپیان داوون و برسیان کردوون، ههموویان نهشکهنجه دهکړن، سووکایهتی ههره مهزن بهرامبر کوردان دهکمن، ههموو شیوه زولم و چهوسانهومیهک بهرپوه دمبهن، تاکو نیستا سهروکی نهو گهله دستگیر کراوه، بههزاران کهسیان له کوچه و کۆلانهکاندا کوشت، دهولمتی ههره زلهیز هاتنه سر نهم تهفگهر و گهله چ نهجامیکیان بهدهست خست؟ هیچ نهجامیکی لینهکهوتهوه، ههموو کات دهلن: "نیمه نهجامگیر بووین". کهچی دهیین جاریکی دیکه زور مهزتر سهریهئدايهوه، وده درختی بهروو وایه، تو دپیرپتهوه، کهچی جاریکی دیکه لهسر ههمان رهگدا سهرهئدهاتوه و دمبیته پینچ شمش رمگی دیکه. راستینهی نهم تهفگهره وهایه. بۆچی؟ چونکه لهسر راستینهیهک و بناخهیهکی راست و ئامانجیکی راست سهریهئداوه، لهسر بنچینهیهکی مرؤفایهتی و کارهکتهری مرؤفایهتی سهریهئداوه و دهخوازیت کیشه مرؤفایهتییهکان چارسهه بکات، کی دمتوانیت ریگری لهم تهفگهره بکات و تسلیمی و مربگری؟ تاکو نیستا سهلیندراوه که کهس ناتوانیت نهجامگیر ببیت.

وهکو دیاره دهخوازن زیاتریش بۆیان بسملیت، هیشتاش ئومیډیکی وهایان ههمیه که دمتوانن تسلیمی و مربگر یان پهرشوبلاوهی پیبکه، بویه دهستبهرداری خرابهکاری خوځیان نابن و بی ویزدانی دهکمن، مادام وهایه و هیشتاش ئومیډیکی وهایان ههمیه، نهوا نهم تهفگهرمش تا نهو ئومیډهیان نهوان مایهپوچ نهکات و نهلن: "نیمه ههموو شتیکیان لهبرامبهری کرد و نهمانتوانی تسلیمی و مربگرین و پهرشوبلاومیان پیبکهین" نهوا نهم تهفگهرمش بهرخودانی خوۍ بهردموام دمکات. بهداخهوه نیمه نهماندهخواست وها بیت، بهلام وکو دیاره بو نهوهی نهو ئومیډی نهوان نهمینیت پیویسته نیمه نهو بهرخودانهش زیاتر و زیاتر بکهین، پیویسته گهلی کورد نهم

راستىيە باش تېبگات. بۇيە پېويست دەكات بەرخۇدانى خۇى بەھىزتر بكات. لېرما شەپكى ئىرادە بەرپۈۋە دەچىت، ئەوان دەخوازن ئىرادەى خۇيان بەئىمە بە پەسندکردن بدەن، ئىمە ناخوازن پەسندى بکەين و ئىمەش خاۋەندارېتى لەئىرادەى خۇمان دەكەين، لەناكامى ئەو شەپمدا دەبىت لايەك ئىرادەى ئەۋەيتەر پەسند بكات. ئىمە ومكو كورد پىشتەر لەكۇندا ئىرادەى ئەۋانمان پەسندکردېوو، بەلام لەگەل سەرھەلدان و پىشكەۋتنى ئەم تەفكەرە ئىدى ئىرادەى ئەۋان ھەرگىز پەسند ناکەينەۋە و رەتمانکردۇتەۋە، لەپىناۋ گەيشتن بە ئىرادەمپەكى نازاد و سەرپەخۇشدا دەستمان بە تىكۇشان و بەرخۇدان کردوۋە و تا رۇزگارى ئەمپۇش ھەر لەنىۋ تىكۇشان و بەرخۇدان داین و تاگەيشتن بە نازادى و تەۋاۋى مافەكان ئەم تىكۇشان و بەرخۇدانە ھەر بەردەۋام دەبىت و بەرمو سەرکەۋتن ھەلەدەكشیت. بىگومان ئەگەر ئىمە پەسندمان بکردبايە ئەۋا رەتمان نەدەمکردەۋە، پېويستە ئەۋان ئىرادەى ئىمە پەسند بکەن، ئىرادەى نازادى پەسند بکەن، ئىمە بە بەرخۇدانى خۇمان ئىرادەى ئەۋانمان شكاند، بەلام ئەۋان دەیانەۋىت جارېكى دىكە ئىرادەى شكىنراۋى خۇيان بە پەسندکردنەۋە بدەن، ئەمەش ھىچ مومكىن نىيە، ئىمە ئىدى بىرپارمان داۋە؛ يان ئىمە بەئىرادە و ناسنامە و نازادى و زمان و كولتوۋرى راستىنەى خۇمان دەژىن يانىش ئىمە ناژىن. ئەمە بە چ واتايەك دىت؟ پېويستە ھەرکەس بىزانىت و بەگوپۇرەى ئەمە بىرپارى خۇى بدات...

دوا پەيام و گوۋتنى ئىۋە چىيە بۇ ئەۋ كەسانەى كە ئەم مېژوۋە دەخۇپنەۋە؟

ئەۋەى كە من بىلېم ئەۋەپە؛ پېويستە بزانن كە سەرۋك ئاپۇ و (PKK) ھەر تەنیا بۇ باكوۋرى كوردستان نىين و تەنیا لەپىناۋ باكوۋر شەپ و تىكۇشان ناكەن، بەلكو لەپىناۋ تەۋاۋى پارچەكانى كوردستاندا شەپ و خەباتى نازادپخوازنە پىشدەخەن. سەرۋك ئاپۇ و (PKK) دەخوازن رۇخى كورد و يەكېتى كورد مەزن بکەن، دەخوازن كېشەى كورد لەتەۋاۋى پارچەكاندا چارەسەر بکەن. كېشەى كورد ھەر تەنیا كېشەى پارچەپەك نىيە،

كوردستان تهنيا پهك پارچه نيبه و كورد تهنيا لهيهك پارچهدا نيبه، كورد و كوردستان بههر چوار پارچهى خويهوه كورد و كوردستانه، نهوهى دهليت؛ من بۇ كورد و كوردستان كار و خهبات دهكم، ناچاره هر چوار پارچه بداته پيشخوى و بۇ نهوهى لههر چوار پارچهدا كيشهى كورد چارسهر بكات خهبات و بهرخودان پيشبخت، پيوسته ههمو توانستى خوى بخاته خزمهت و راژى هر چوار پارچهكهوه، پيوسته يهك رۇحيى كوردان و يهكيتى كوردان بغولقينييت، تا كيشهكه لههر چوار پارچهى كوردستان چارسهر نهبيت رانهومستيت و ژيانى شەخسى لهخوى حهرام بكات. سهرۇك ئاپۇ و (PKK) لهو رۇژهوهى دمركهوتوو تا رۇژى نهمرۇ لهسر نهو بنهمايه كاربان كردوو، بۇيه سهرۇك ئاپۇ، (PKK) هيز و وزى گهلى كوردن، زانايى و توانستى گهلى كوردن، دل و ويزدانى گهلى كوردن، كورد به (PKK) و سهرۇك ئاپۇوه مەزن بوون و لهمش زياتر مەزن دىبن. نهگهر نهمرۇ له باشووردا نيوه دموئهتياكى كوردى ئاوا بووه ليږدا پيوسته لهمهدا كهس رهنجى سهرۇك ئاپۇ و (PKK) لهياد نهكات. پيوسته ريز لهمش بگيرديت.

كاتيك كه سهرۇك ئاپۇ به بيلانگيرپيهكى نيودهولمتى دهستگيرگرا، لهنيو فرۇكهدا گووتى: "لهوانهيه شەخسى من زهرر بكهم، بهلام كوردانم به قازانجى مەزن گهياندوو" نهمه راسته. نيدي ئاكامى نهمش نهمرۇ لهباشوورى كوردستان لههرچاوان دايه. نهگهر ئيستا قهوارميهك لهباشوور ئاوابوو، نهوا ليږدا بهرهنجى گهلهكهمان لهباشوور و رهنجى (PKK)، هرودها هاوكارى نهريكا ئاوابوو و پيوسته ههمو كهسليك نهو راستيه بيينيت. نهگهر خهباتى (PKK) نهبايه، (PKK) توركيائى موحتاجى (ى ن ك) و (پ د ك) نهكردبايه، (ى ن ك) و (پ د ك) ش هاوكاريان له توركيائى ورنهگرتبايه هيچ جاريك نهپاندمتوانى ببنه هيز. (PKK) رپى توركيائى و بهريگهى توركياشهوه بۇ ههمو دونيائى بۇ نهوان كردهوه، خهبات و تيوكوشانى (PKK) نهو ريگايهى كردهوه، نهگهر ودها نهبايه نهوا هيچ كاتيك ريگهى توركيائى بۇ باشوور نهدهكرايهوه، هيئندش ريگهى دونيا بۇ باشوور نهدهكرايهوه، توركياش هيئند هاوكارى نهوانى نهدمكرد، نهه ههنگاوه (PKK) بهتوركيائى هاويشت، (PKK) توركيائى خسته ناو نهو ههلهيهوه و نهمرۇ توركيائى نهو ههلهيهى خوى دىبينيت و ژهنرال و سهرانى توركيائى

دهلین: "نیمه بدمستی خومان لهباکووری نیراق (باشووری کوردستان) دموکریکمان
 ئاواکرد، نیمه خواستمان (ی ن ک) و (پ د ک) و (PKK) بهگز یهکیاندا بدمین و بهمهش
 کورد بهکورد بهکوشتن بدمین و کوردان وهها تهسفییه بکهین، بهلام پاشان بهدیارکوت
 که کوردان قازانجیان کرد و نیمه دۆراندمان". نهمرۆ نهو قسهیه دمکهن. ئیدی نهگهر
 تورکیا دۆراندی و نهو ههلهانهی کرد، نهوا (PKK) تورکیا خسته ناو نهو ههلهمهوه.
 لهناکامی نهوهدا لهباشوور دموکرت ئاوابوو، پیویسته ههموو کهسیک نهو راستینه
 بزانیت.

پیویسته ههر کهسیکیش بزانیت که تا لهباکووری کوردستان کیشهکه چارهمهر نهبیت
 نهوا کورد هیچ ناحهسیتهوه. نهمرۆ نهو راستیهش لهباشوور لهپیش جاوانه.

تورکیا تازه لهوه گهیشتهوه که (PKK) نهو ههلهیهی پی کردوو و خسته خزمهتی
 ئاواکردنی دموکریک لهباشوور، لهبهر نهمه ئیستا رکوکینیکی مهزنی لهبهرامبههر
 سمرۆک ئاپ و (PKK) ههروهها لهدری باشووریش ههلگرتوو، دهمخوازیت تۆلهی خوی
 بکاتهوه، دهمخوازیت ههلهکانی خوی راست بکاتهوه، دهلیت: "من چۆن نهو ههلهانه
 کرد؟ من دهمخواست کوردان لهناوبههم، کهچی من کوردم کرده هیز" ههروهها دهلیت:
 "ئاپ و (PKK) نهو ههلهیان بهمن کرد" بۆیه دهمخوازیت تۆلهی خوی بکاتهوه.
 بههاوکاری تورکیا دموکرت لهباشوور ئاوا بوو، دیسان دهمخوازیت چۆن ئاواکردوو
 تیکیشی بداتهوه، لهه پێناوهشدا کار دهکات. پیویست دهکات گهلهکهمان لهباشوور نهمه
 ببین، نرخ و بههای (PKK) ببین و بیزان. چونکه (PKK) گهلی کوردی لهباشوور
 گهمانده قازانجی مهزن، نهگهر دهمخوازن نهو دهمکهوتانهی بهدهستهاتوون بپاریزن و
 دهمکهوتی زیاتریش به دهستهیهین، پیویست دهکات (PKK) بپاریزن و ریژی لیبگرن و
 بیشتیوانی لیبکهن. (PKK) چهنده کار بکات، نهوا باشوور نهوهمده قازانجی مهزن
 دهکات، تا ئیستا چهندهی قازانج کردوو، نهوا لهمهوداوش زیاتر قازانج دهکات. بۆیه
 پیویسته (PKK) وهک چاوی خویان بپاریزن، (PKK) هیزی نهوانه، رۆحی نهوانه،
 (PKK) گهرمندی نهوانه.

ههروهها با ههرمهشکهانی تورکیا بۆ سهر باشوور لهلایهک بمینیت، نهگهر چارهمهری
 لهباکوور به دینهیهت نهوا گهلهکهمان لهباشوور ناحهسیتهوه و بهردهوام لهسهر نهوان

مەترسی ھەبێت، ئەگەر تورکیا دەرھەت و ھەلی بۆ بڕەخسێت، ئەوا ھەرجی دەستکەوتی بەدیھاتوو بەفیڕۆی دەدات و تێکی دەدات و کۆمەڵگۆزی ئەنجام دەدات. بۆیە پێویستە گەلەکەمان لەباشووردا باش لەراستینەدا تورکیا تێبگات.

لەو رۆژانەدا لەدادگایی ئەنفالدا بەدیارکەوت؛ کاتیك کە رژیمی سەددام کوردی ئەنفال کردوو، ئەوا بەھاوکاری سوپای تورکیا ئەمەمی ئەنجام داو، ئەمەش روون و ئاشکرایە، کە ھەر چییەک بەسەر باشووردا ھاتوو، ھەر تەنیا سەددام و پارتی بەعس و سوپای ئێراق بەسەرینەھێناون، بەلکو ئەمەمی بەھاوکاری دەولەتی تورکیا پێکھێناو، ئیدی دادگاییەکە لەپیش چاوانە (۱۸) مادام ئەگەر راستی مەسەلەکە و ھاھیە، پێویستە گەلەکەمان لەباشوور دووژمنی خۆی ببینێت و بناسێت کە لەبەرھەتدا مەترسییەکان لەکوێ دەین، ببینێت. ئەوێ لەبەرەبەر ئەو مەترسیانە رادەوستێت (PKK) یە، پێویست دەکات خۆی لەگەڵ (PKK) دا بکاتە یەک و ھێز بە (PKK) ببەخشێت، بۆ ئەوێ ھەم ئەو مەترسییە لەسەر خۆی لەئارادایە کەم بکاتەو و ئەو مەترسییانە پووچەڵ بکاتەو، ھەمیش کاتیك ئەسەردەمی حوکمی سەددامدا ئەو کۆمەڵگۆزی و ئەشکەنجەیی بەسەریھاتوو رۆژی تورکیای تیدا ببینێت، پێویستە جارێکی دیکە دەرھەتی بەمجۆرە بە تورکیا ئەداتەو، بۆئەمەش پێویستە بەھەموو ھێزی خۆی پشتیوانی (PKK) بکات، تاکو (PKK) بتوانێت چارەسەری لەباکووری کوردستان پێشبخات، بۆ ئەوێ ئەو مەترسییانە تورکیاش دروستی دەکات نەبھیلت.

لەوانەبە پێشتر زۆر ئەو ئیمکانییەت و توانستەمی خۆی نەبوویت، پێشان دەیانگوت: "دەوروبەری ئیمە گیراوە" بەلام ئەمڕۆ بوونەتە خاوەن قەوارە، تەنانەت ئەنستێ ئێراقیشدا قورسای خۆیان ھەبێت، ئەمریکا و سیستەمی کاپیتالیزمیش پشتیوانیان لێدەکات، دەتوانن ئەو ھێزی خۆیان بھەنە خەزەتی گەلەکەیی خۆیان لەپارچەکانی دیکەشدا. بۆ ئەوێ لەپارچەکانی دیکەشدا چارەسەری پێشکەوت، ئەوا پێویستە لەباکوور چارەسەری بێتەدی. ئەگەر لەباکوور گێشەیی کورد چارەسەر بوو، ئەوا لەپارچەکانی دیکەشدا پێشکەوت، ئەوێ ناھێلێت ئەمە بێتەدی تورکیایە. ئەمە راستینەبەکە و ئەگەر ئیمە دەمانەوێت چارەسەری لەتەواوی کوردستان پێشبخەین و رۆح و یەکیتی کوردان بەھێز بکەین و لە کوردستاندا ئازادی ببینەدی

نەوا پېوېسته بههه موو هېزى خۆمانه وه هەول بدمېن له باكوور چارمەسەرى بېتەدى. هەلۆېستى هەرە راستېش ئەمەيه. بۆيه پېوېسته پشتيوانى له (PKK) بكن، نەك باشوور ببېته نامرازى توركيا. ئېستا توركيا هەول دمدات ديسان له نيوان كوردان دووژمنايهتى دروست بكاته وه، پېوېسته ئەم له يستۆكه ببين و نەكه ونه نيو ئەم له يستۆكه وه، پېوېسته دووژمنايهتى (PKK) و براى خۆيان نەكه ن. ئەگەر دووژمنايهتى بكن ئەوا دووژمنايهتى خۆيان دمكەن، چەندە دۆستايهتى (PKK) بكن ئەومندە قازانجى مەزن دمكەن. توركيا دميه وېت جاريكى ديكە نيوان كوردانى باكوور و باشوور شەپ بەرپا بكاته وه، له نيوان (پ د ك) و (ى ن ك) و (PKK) شەپ بەرپا بكات، بۆ ئەوهى كورد نەبنەيهك، تاكو دەسلەندارېتى خۆى لاواز نەبېت و نەكه وېتە مەترسييه وه. لەم پېناومشدا هەول و تەقەللاى زۆر دمدات، ئيدى چۆن تۆلە له (PKK) بكاته وه؟ دميه وېت شەپړېكى بەمجۆره بەرپا بكات و تاكو تۆلەى خۆى بستېنېتە وه. چونكه دەلېت: " (PKK) ئەو هەلەيهى بەمەن كرد، منى خستە خزەمەتى ئاواكردىنى دەولەتېك لەباشوور " بەمەش دميه وېت بەوجۆره تۆلەى خۆى له (PKK) و هەميش لەباشوور بكاته وه، پېوېسته ئېمەش هەموو لايەكمان ئەو دەرڤەتەى پېنەدمېن. با ئەنڤالەكان و رۆلى توركيا تېيدا و ئەو دادگايېش بخەينه پېش چاومان، پېوېسته ئېمەش پېلانە گلاوهكانى توركيا هەلومشېنېنە وه.

ئېمە گەمىشتووينەتە ئەو قۆناخەى كە بگەينه ئامانج. ئيدى پېوېسته هەموو كەسېك پشتيوانى ئەمە بكات. نەك ئەمە لاواز بكات يان تېكيبدا، دەولەتانى داگيركەر و دەولەتانى ديكە ئەمە دەخوازن و بەرژوموندىي ئەوان وا دەخوازېت. بەرژوموندىيەكانى گەلى كوردېش وا دەخوازېت كە لەدزى ئەوان رابووستېت. وا دەخوازېت لەگەل براى خۆى ببېتەيهك، ئەگەر كوردان ببەنە يەك، دلې خۆيان بكنەنە يەك، لەسەر ئيراده و نازادى خۆيان پېداگرى بكن، ئەوا كەس ناتوانېت كوردان تېك بشكېنېت، ئەمە راستيەكە، پېوېسته كورد نەترسېت، پېوېسته كورد حيسابى زۆر مەزتر بكات. ئەگەر حيسابى خۆى مەزن كرد، ئەوا دەتوانېت خۆى بكاته هېزى يەكەمېن لەناوچەكەدا. ئەم رۆژه هاتوو و ئەو دەرڤەت و توانستە رەخساوه، ئەمە دەمېنېتە وه سەر كوردان، ئەگەر يەكېتى نيوان خۆيان بەهېز بكن و لەهەموو پارچەكاندا چارمەسەرى پېشبخەن و

PKK میژروپك له ناگر

كيشه كورد چارمهر بكن و ببنه هيزى يهكهه لهناوچهكهدا، ببنه هيزى نازادى،
يانيش خيانهت لهخومان بكهين و گورز لهخومان بوشينين، نهو لهسهر كوردان
دهمينيتهوه.

من لهو باومرهدام نيدى كهلهكهمان لهباشوور له راستييهكان تيدمكات و لهراستينهى
(PKK)ش تيدمكات، باش لهمه تيدمكات كه (PKK) بؤ تهواوى كوردستان و باشوور
بهتايبمت گوزارشت لهچى دمكات و ناكهويته نيؤ لهيستؤكهكانهوه، بهلكو شانبهشانى
(PKK) لهدزى لهيستؤكهكان رادهوستيت و نهو لهيستؤكانه تيك دمدات...

زؤر سوپاس بؤ نهه ديداره...

سوپاس بؤ تؤش...

بهراوێزمكان:

- (١) مەبەستی ئەو مانگرتنەیه کە سەرۆک ئەو کاتە لەزینداندا دژ بە هەڵسوکەوتەکانی حکومەتی تورکیا ئەنجامی دا. لەئاکامدا داوای کرد کەوا پارێزەران و برا و خوشکەکانی بۆ ماومێک سەردانی نەکەن سەردانی نەکەن.
- (٢) مەمەد عەلی بیراند: رۆژنامەوانێکی بەناوبانگی تورکیایە، بەو دەناسرێت کە زۆر لەدەزگای میت (MIT) و کەسانی بالادەستی نیو دەوڵەتی تورکیاوە نزیکە.
- (٣) کۆمیتەی زانست، رۆشنەگەری، ھونەر: کۆمیتەیەکە لەکۆمیتەکانی نیو بێکھاتە کۆنگرە گەل.
- (٤) مەبەستی ھەلۆشانسەوێ بەرەزگار یخوای نەتەوێ کوردستان (ERNK) بوو لە کۆنگرە جەوتەمدا.
- (٥) ھەر لەو کۆنگرەیی جقاتی گشتیدا ھەفاق "زوبێر ئاھدار" وەک سەرۆکی دیوانی کۆنگرە گەل ھەلبژێردرا.
- (٦) مەبەستی رووداوی شەھیدبوونی ئەو چواردە گەریلائیە کە لە ناوچەی مووش لە (٢٤) مانگی ئاداری (٢٠٠٦)دا لەئاکامی ھێرشێ چەکی کیمیای سوبای تورکیا شەھید بوون.
- (٧) کانی شیلان: دۆلێکە لە جپای قەندیل، کانییەکی بەو ناوہ لێیە. ئەو کاتە کەمبێ پەرۆردمیی پارتی یەکییتی دیموکراتی (PYD)ی لێبوو.
- (٨) پراواکسیۆنی ئالای: مەبەستی رووداوە گێرەشیۆنییەکە ی داوای پێرۆزکردنی جەزنی نەورۆزی (٢٠٠٥) و خاوەنداریتی گەلی کورد لەراگەیانننی سیستمی (KKK) بوو لەلایەن رێبەر ئۆجەلانەو، کە حکومەتی تورکیا زۆر تەنگەتاو بوو و بۆ ئەوێ شەری کورد - تورک بەرپابکات ھات ئالای تورکیای داھە دەستی ھەموو گەسێک و کردی بە شەرە ئالای.

(۹) هیرانت دینک: رۇژنامەوانى بەناوبانگى نەرمەنى لەرىكەوتى (۱۹) ى مانگى (۱) ى (۲۰۰۷) کوژرا و پاشان بکوژانى ئەو رۇژنامەوانە ئاشکراپوون كە پشتيوانىيەكى مەزنيان لەناو دمولەتدا هەيه.

(۱۰) ئۆگون سامەست: ئەو كەسە بوو كە رۇژنامەوان هیرانت دینكى گوشت.

(۱۱) ئۆرهان پامووك: رۇماننووسىكى بەناوبانگى تورکيايه و لەسالى ۲۰۰۷دا خەلاتى نۆبلى لەبوارى ئەدمىيات وەرگرت.

(۱۲) جۇزيف رالستۇن كۆنەزەنرال و سەرمايەدارىكى گەورەى ئەمرىكايە و نوپنەرى ئەمرىكا بوو لە كۆردىناتۆرى مەسەلەى PKK و پاش ئەووى ئەو كۆردىناتۆرىيە سى قۆلىيەى نيوان ئەمرىكا و تورکيا و ئيراق لەقۇناخى يەكەمىدا بىنەنجام بوو رالستۇن دەستى لەو ئەركەى خۆى كىشايەوه.

(۱۳) ئەدىب باشەر ژەنراللىكى خانەنشينكراوى تورکيايه و نوپنەرى تورکيا بوو لە كۆردىناتۆرە سى قۆلىيەكەى مەسەلەى PKK ئەویش پاشان دەستى لەئەركەكەى خۆى كىشايەوه.

(۱۴) مەبەستى ئاشکراپوونى ئەو بەلگانەيه كە لە كاتى دادگاييكردى سەرانى رژیمی بەعسدا دەرگەوتن كە سوپای تورکيا هاوكارى سوپای ئيراقى كردووہ بۆ بەنەنجام گەيانلىنى پروسە بەدناوەكانى ئەنفال.

جه ميل بايك له چهنډ ديړيكد

★ لسالي (۱۹۵۵) له خيزانيكي زور همزاري گوندي (ئمشاها جه خماخ) ي سر به قهزاي "كهبان" ي سر بهشاري خهريووت (ئه لارخ) له اديكبووه. شاري خهريووت شاريكي ديړينه و بهنداويكي مهن له نيوان نه لاج و كهبان بهناوي بهنداوي "كهبان" دروستكراوه.

★ خيزانه كه ي بهزوري و زه مته تي بزيوي ژياني دابينكردووه و خهريكي كشتوكال بووه.

★ خوښنني سهرتايي له گوند خوښندووه. بهووي دؤخي همزاري خيزانه كه يه موه دواي ته واوگردي خوښنني سهرتايي، چووته تافيكردنه موهي خوښندنگا (په يمانگا) يه ي مامؤستاياني سهرتايي. چونكه سهركهوتن له و تافيكردنه موهي مهرجه بؤ خوښننن تييدا. نه وپش له و تافيكردنه موهي دا سهرده كه وپت.

بؤ هم مهبهسته ش له شاري مه لاتي له خوښندنگاي مامؤستاياني نه كچا داخ ده خوښنيت، له بمرنه موهي خوښننن له م خوښندنگايه دا له سهر كيس و خهريكي ده ولت بوو و زياترپش خه لكي هزار ده چنه نه و خوښندنگايه موه.

★ له هم موو قؤنا خه كان ي خوښندنگا په كيكي بووه له خوښندنگاره هم ره زيرده كه كان.

★ نه و خوښندنگايانه ش زياتر له هم ري م كوردييه كان (باكووري كوردستان) ناواكر ابوون. بيگومان نامانجي شاره و ده ولت له ناواكردي نه و خوښندنگايانه نه و موبو كه سياسته تي توه نه وه جيبه جي بكات. وانا ده ولت دميه وپست خوښندنگاره ناتوركه كان بكاته تورك و بيخاته خزمه تي تورگياوه. وانا نامانج نه و بوو كوردان له و بتيوښنه موه. هه لته نه و ده و ده چوو نه و خوښندنگايه موه شه و روژ له و دمايه موه، بؤ نه و ده

پروژه‌ی تواندنه‌وه‌که زیاتر و زووتر نهنجام بگریت. به‌رپز بایک پینج سال له‌وی ده‌خوینیت، کاتیک که دمربازی پولی شه‌شم ده‌بیت له‌بهر نه‌وه‌ی خویندکاریکی زیره‌ک بوو له‌سهر برپاری به‌رپوه‌به‌رایه‌تی خویندنگایه‌که ده‌ینیرنه نه‌نقهره بۇ خویندنی خویندنگای ماموستایانی بالا. له‌و خویندنگایه‌ی نه‌نقهره‌دا ماموستای قوناخی ناومندی و دواناوه‌ندی لیدهرده‌چیت. له‌بهر نه‌وه‌ی به‌رپزی قوتابییه‌کی زیره‌ک ده‌بیت له‌خویندنی خویدا، به‌برپاری ئیداره‌ی قوتابخانه ده‌ینیرنه نه‌نقهره تاگو نه‌و قوتابخانه بخوینیت.

★ به‌رپزیشی ده‌چیته نه‌نقهره و له‌وی له تاقیکردنه‌وه‌ی و مرگرتندا سهردمکه‌ویت و ده‌چیته نه‌و خویندنگایه‌وه. له‌وی سالتیک له قوناخی ناماده‌کاری ده‌خوینیت بۇ نه‌وه‌ی ده‌چیته زانکو، له‌و قوناخه‌شدا سهردمکه‌ویت و ده‌چیته زانکو.

★ له‌زانکوی نه‌نقهره له "کولیزوی زمان، میژوو، جوگرافیا" دا وهردمگیردریت، له‌و کولیزه‌شدا ده‌چیته به‌شی زمان و نه‌ده‌بیاتی تورگی.

★ له‌سالی (۱۹۷۲) دا له‌زانکو‌دا هه‌فال که‌مال پیر ده‌ناسیت که یه‌کیکه له‌و سی سهرکردانه‌ی گروپی سهرمتایی ئاپوچیتیان ئاواکردوه. ئیدی له‌رپی هه‌فال که‌مال پیره‌وه سهرۆک ئۆجه‌لان ده‌ناسیت و ده‌ست به‌تیکۆشانی شۆرشگیر دمه‌کات.

★ تا قوناخی سییه‌می کولیز شانه‌شانی خویندنه‌که‌ی په‌ره‌ی به‌تیکۆشانی شۆرشگیر خوی دژ به‌فایشته‌کان ده‌دا.

★ له‌سالی چواره‌می زانکو‌دا ده‌ستبه‌رداری خویندن ده‌بیت. چونکه هه‌موو زیان و کاتی خوی بۇ تیکۆشانی شۆرشگیریتی ته‌رخان کرد، ئیدی کاتیک که دمربازی سالی چواره‌م ده‌بیت به‌ته‌واوی ده‌ستبه‌رداری له‌خویندندا دمه‌کات. چونکه وه‌ک گروپی سهرمتای ته‌ه‌گه‌ری ئاپوچی برپار ده‌مدن که تیکۆشان بگوازنه‌وه بۇ کوردستان و له‌م پیناوه‌شدا ده‌گه‌رینه‌وه کوردستان و ده‌ست به‌خه‌بات و تیکۆشان دمه‌کن. کاتیک که له‌گه‌ل یه‌که‌م گروپدا ده‌گه‌رینه‌وه کوردستان سهرمتا ده‌چیته شاری "عه‌نتاب" و ده‌ست به‌جموجۆل و چالاک‌ی شۆرشگیر دمه‌کات.

PKK مېژوويك له ناگر

*** وەك يەككەك لەنەندامانی دەستەي دامەزرێنەری تەفكەری نابۆجیتى و (PKK) لەنیو تیکۆشانى شۆرشيگيریدا تیکۆشاوه. ئیدی لەو رۆژەوه تاكو رۆژی ئەمڕۆ لەتیکۆشاندا بەردەوامە و لەسەر جەم ئاستەکانی تیکۆشاندا کار و خەباتی کردووه...
*** ئیستا جیگری سەرۆکی کۆما جفاکین کوردستان (KCK) یە.

كرۇنۇلۇزىيە مىژووى

پارتى كرىكارانى كوردستان

(PKK)

* لەدواي كودەتاكەي (۱۱)ى ئادارى سالى (۱۹۷۱) رەوتى شۇرشيگىرى و جەپگەرى لەزىر
كارىگەرى شۇرشى گەلى فیتنام و بزافى لاوانى پارىسى (۱۹۶۸)دا لەنىو لاوان لەتوركىيادا
لەبرەو دابوو و ئاتمۇسفیرىكى شۇرشيگىرى خولقابوو.

*سەرۆك ئاپۇش سەبارەت بە كورد و كىشەگەي و گرافتەكانى دىكەي كۆمەلگا لەنىو
لېگەرېن و لېكۆلېنەوۋە داپە و تادىت زياتر لە راستىنەي كىشە و گرافتەكان و
ناكۆكېيەكان قوولتر دەبىتەوۋە. بەھاتنىشى بۇ ئەنقەرە و زانكۆي ئەنقەرە و كۆلېزى
زانستە سىياسىيەكان و ئەو دۇخ و ئاتمۇسفیرى لەپەرمسەندەن دابوو بەرموتى جەپگەرى
و شۇرشيگىرى ئەو كاتە كارىگەر دەبىت. بەتایبەت زياتر بزافەكانى پارتى - بەرمەي -
رزگارى گەلى توركىيە (Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi) بەرمەرايەتى "ماھىر
چاپان" و نەرمەشى رزگارى گەلى توركىيە (Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu)
بەرمەرايەتى"دەنیز گەزمىش" و نەرمەشى شۇرشيگىرى رزگارخوۋازى كرىكاران و
جووتيارانى توركىيە (TİKKO) بەرمەرايەتى "ئىبراھىم كاپاك كاپا"ى لەھەموو
گروپەكانى دىكەي جەپگەر كارىگەر دەبىت و لەگروپەكانى دىكەي جەپەرەو باشتريان
دەبىتى.

* بۇيە لەدزى شەھىدبوونى ماھىر چاپان سەرۆكى بەرەى - پارتى - رزگارى گەلى تورکيا (Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi) و نۆ لەھاورپېځانى لە(۲۱)ى ئادارى (۱۹۷۲)دا لە ناوچەى قزلمەرە، ھەروەھا بۆ رېځىرى لە لەسېدارمەدانى دەنیز گەزمىش سەرۆكى ئارتەشى رزگارى گەلى تورکيا (Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu) و دوو لە ھاورپېځانى "يوسف نەسلان و حوسېن ئىنان" رېبەر ئۆجەلان لەگەل ھاورپېځەى بەناوى "دوغان قرتە" پېشەنگاپەتى رېپېوانىځى پىرۆتستۆى دەکەن لە کۆلېزى زانستە سىياسىيەکانى زانکۆى ئەنقەرە. بەھۆى ئەو پېشەنگاپەتیکردنەى لەرېپېوانەکەدا دەستگىر دەکرېت و نرېکەى (۷) مانگ لەزىندانى "ماماک"دا دەمېنېتەو، لەماوۋى زىندانىبوونىدا بېر لە ئاواکردنى گروپېځى رېځخستنى شۆرېځگېرى دەکاتەو، لەدواى ئازادبوونى لەزىنداندا ھەموو ھەول و تېځۆشانىځى بۆ ئەو مەبەستە دەبېت.

* دواى ئازادبوونى لەزىندان و گەرپانەوۋى بۆ خوېندن، لەرېځاى ئەدرەسېځ کە دوغان قرتە دەمىداتى، ھەردوو ھەفال "حەقى قەرار و کەمال پېر" دەناسېت، ئىدى بەيەکەو دەزىن و تېدەمکۆش و يەکەم گروپى ئايدېوئۆزى تەڭگەرى ئاپۆځىتى بىناى دەنېن.

* لەنەورۆزى (۱۹۷۲)دا لە لەمیانەى گەشتىځى ئاسايدىدا لەگەل چەند ھاورپېځەى زانکۆيدا بۆ بەندى "چووبوک"، بۆ يەکەم جار سەرۆک ئۆجەلان ئەو دەرئەنجامە فېکرىيەى لەمیانەى ھوولبوونەو و لېڭەرېنى تېۋرېدا پېڭەيشتېو لەلای ئەو ھاورپېځانەى باس دەکات و خوازيارە ھەلۆيەست و بېر و رايان لەمبارمېوە بزانېت، تاكو بناخەى يەکەم گروپ داپرېژېت. لەو کۆمەلە ھاورپېځەيدا تەنبا "عەلى حەمىدەر قەمېتان" تېيدا دەمېنېتەو و تاكو ئېستا لەنېو تېځۆشاندا بەردەوامە. ئىدى لەو کاتە بەدواو سەرۆک تېځۆشانى خۆى دەگەيمەنېتە ئاستى گروپېځى ئايدېوئۆزى و بەناوى "شۆرېځگېرېنى کوردستان" يان بەناوى "تەڭگەرى ئاپۆځى" يەو لەزانکۆ و ھەندېځ گەرېځى ھەزارنېش و کوردنېشېنى ئەنقەرەدا فېکەر و بېروباومېرې خۆيان بلۆدەکەنەو.

* لەسالى (۱۹۷۶)دا لە ئەنقەرە لە "ژوورى بېناسازان" ى "کۆمەلەى ئەندازياران" سېمىنارېځى سەبارەت بە فېکەر و بېر و باومېرې خۆى سازکرد. ئەمەش يەکەم جار بوو سەرۆک ئاپۆ لەدەرەمۋى گروپەکە تېرۋانېن و دەرئەنجامە فېکرىيەکانى خۆى بە ئاشکرا بۆ خەلځى دېکە باس بکات و راپدەگەيمەنېت.

* له (۱۹۷۶) دا له نهنقهردا په كهم كۆبونونه وى گروهه كه له گهرمكى "ديكمان" نهنجام ددرېت. نه م كۆبونونه وى په كهم كۆبونونه وى فهرمى تهفگهرى ئاپوچېتېيه، كه تييدا برپارى گهرانه وه له نهنقهردوه بۇ كوردستان و دهستگردن بهتيكوشانى ئايدپولۇزى سياسى و ريگخستنى ددرېت.

* له سالى (۱۹۷۶) له كاتى مهشقيپكرنى ههفالان لهسر بهكارهينانى دهمانچه، ههفال "عهلى دوغان يلترم" له گهرمكى "تووزلوچاير"ى نهنقهردا فيشهكى لهدهست دمردهچيت و شهيد دمېيت. نه مه په كهم شهيدى تهفگهرى (PKK) يه.

* له سالى (۱۹۷۶) دا سهرۆك ئاپو په كهم ناميلكه دنووسيت بهناوى "ميژوى كۆلۇنياليزم" نه م ناميلكه يه سهرمتا لهسر كاسيت تۇمار دهكرت و پاشان لهلايهن ههفال "مهمهد خهبرى دوورموش" وه دهكرتبه ناميلكه.

* له (۸) ى ئادارى (۱۹۷۷) دا لهشارى ديړسىمدا ههفال "ئايدن گول" بهدهستى ريگخراوى چهپى توركى رزگار پخوانانى گهل (Halkin Kurtuluşu) شهيد دهكرت. چونكه دهستبهردارى نهوان بووه و تهفلى تهفگهرى ئاپوچېتى بووه. بهمهش تهفگهرى ئاپوچېتى په كهم شهيدى خوى ددهت.

* له (۱۵/۱۹۷۷) دا ههفال "حمقى قهرار" ياريدهدمى په كهمى سهرۆك ئۆجهلان بهدهستى ريگخراوى سيخورى "ستيركا سورسور" Sitërka soror له چايخانه يه كه له گهرمكى نوورى بازار باشى شارى "عهنتاب" لهميانه ي پيلانگيرپيه كدا بهدهستى سيخور "عهلنهدين قاپان" شهيد دهكرت.

* له پاپزى (۱۹۷۷) دا سهرۆك ئۆجهلان دهست به نووسينى په كهم رهشنووسى پرؤگرامى پارتيه يه كى سياسى كرد و لهزستان و بههارى (۱۹۷۸) بهسر تهواوى كاديرانى تهفگهرمه كدا بلاو دهكرتبه وه، بۇ نه وى ههموويان پهرومردى لهسر بېين و تيړوانينى خويانى لهسر بدن. نه و رهشنووسه پاشان دهيتبه پرؤگرامى (PKK).

* له (۹) ى ئادارى ۱۹۷۸ دا لهعهنتاب بهدهستى رزگار پخوانانى گهل (Halkin Kurtuluşu) ههفال پاريزم "همه من ئايدن" شهيد دهكه وېت.

* له سالى (۱۹۷۷) وه تا بهرپابوونى كودمى سهرىازى (۱۲) ى نهيلولى (۱۹۸۰) چه ندين ريگخراوى هاشيستى و چهپى توركى و ريگخراوى كوردى دزايه تى تهفگهرى ئاپوچى

(PKK) پان دمكرد و همنسك لهو ريكخراوانه دژايهتی خوڤان گهيانده ناستی كوشتن و هيرش و پهلاماردانيش. لهميانهی لهو هيرش و پهلامارداناندها بهدميان كادير و همواداری تمفكهری ئاپوچييان شهيد كرد.

* لهبههاری (۱۹۷۷) وه تا (۱) ی گولانی (۱۹۷۷) سهروك ئاپو له كوردستاندا زنجيريهك كۆبوونهوهی بۆ كاديرانی پيشكهوتووی تمفكهرهكه نهجام دا. وهك نامادمكاريهك بۆ نووسینی رهنووسی بهرنامهی پارتی. ئهم زنجيره كۆبوونهوهيه بهماراتونی جفينهكان دمناسريت.

* لهشموی (۲۰/۱۱) ی گولانی (۱۹۷۸) لهكاتی كۆبوونهوهيهکی نهينیدا لهشاروچكهی حيلواندا همقال "خهليل چاوغون" لهلايهن عهشيرتی سليمانان موه شهيد دهبيت.

* بۆيه لهههمان سالدا (۱۹۷۸) دا لهشاروچكهی "حيلوان" چالاكويهك لهژوی سهروك جاش و سهروکی عهشيرتی سليمانان نهجام دهدريت. لهو چالاكويهدا سهروك عهشيرتهكه و چهندين جاشی لهو عهشيرته دمكوژرين، لهناكامدا "حيلوان" دهكهويته دهستی ئاپوچييهكان، نهوانيشت دسهلات بهجهماوهری شاروچكهكه دسپيرن و دسهلاتی گهل ئاوا دهكهن. بريندارمكانيشيان دهبهنه نهخوشخانهی دياربهكر، لهویش لهبهردهم نهخوشخانهكهدا ديسان هيرشيان دمكرتهوه سهرو و چهندين كهسی ديكهيان بريندار دهبيت ناچار بريندارمكاني دياربهكريش دهبهنه عهنتاب، لهویش لييان ددهنهوه دمكوژرين...

* له (۲۷/۱۱/۱۹۷۸) دا لهگوندى "هيس" ی سهرو به قهزای "ليجه" ی شاری "ئامهد"، بهنامادهبوونی بيستو دوو تا بيستو سی كهس، كه دوويان كچ بوون، يهكهه كۆنگرهی تمفكهری ئاپوچيتی نهجام دهدريت و لهو كۆنگرهيهدا پارتی گرێكارنی كوردستان (PKK) دامههزريت.

* له (۲۰/۷/۱۹۷۹) دا لهگوندى "قرباشی" ی سهرو به شاروچكهی "حيلوان" ی سهرو به شاری "ئورفه" چالاكويهك لهبهرامبهر گهورمترين بهمركيگراو "مهمهد جهلال بوچاك" ی سهروکی عهشيرتی بوچاك لهلايهن ئاپوچييهكانهوه نهجام دهدريت و لهناكامدا "مهمهد جهلال" بهبريندارى خوێ رزگار دهكات. بهم چالاكويه دامههزانينی (PKK) رادمهيهنريت. لهو چالاكويهدا همقال "سالح كهنال" شهيد دهبيت.

PKK مېژوونك له ناگر

* له ريځهوتې نيوان (۲۷ - ۲۴) ى كانوونى يه كه مې (۱۹۷۸) دا دمولېتى تورك به هاوكارى هيزه هاشيستېكانى نه وگاته كؤمه لكوژييه كى مهن له شارى "مهرعش" نه نجام ددات، نه م كؤمه لكوژييه وهك كار دانه وميهك بؤ پهرسه ندى ته فگهرى ئاپوچيتى و دامه زراندى (PKK) و ههنگاوېك بؤ نه نجامدانى كودتايه كى سهربازى نه نجام درا. له و كؤمه لكوژييه دا به سه دان كهس كوژران. ههرومها شانبه شانى نه و كؤمه لكوژييه ش حوكمى عورق "رموشى ئاوارته" ى له (۱۳) پاريزگا كه (۱۰) يان له باكوورى كوردستان بوو راگهياند.

* له سالى (۱۹۷۹) دا له هه ئېزاردى شارموانيدا، له شارهكانى حيلوان و باتمان لايه نگرانى (PKK) له هه ئېزاردنه كاندا سهرده كهون. به لام دواى (۲) مانگ سهرؤكى هه ئېزىردراوى شارهوانى باتمان "ئه ديب سؤلماز" له لايه ن دمولېته وه تيرور دهكرېت. نه و نه زموونه ى شارهكانى حيلوان و باتمان به نموونه يه كى ديموكراتيانه ى دهسلاتى گه ل و كوئفيدراليزمى ديموكراتيانه داده نرېت.

* وهك ته دبىر ومرگرتنېك له بهرامبهر نه گهرى بهرپابوونى كودتايه كى سهربازى، له سه رمتاى ته مموزى (۱۹۷۹) دا به هاوكارى هه قالى شهيد "ئه ده هم نه كچان" سهرؤك ئؤجه لان توركي ا و باكوورى كوردستان به جيديلييت و به نه يتى به ره و باشوورى رؤژناوى كوردستان و سوريا دهروات و له وئى له مالى خزمېكى شهيد "ئه ده هم نه كچان" له شارؤچكه ى كوبانى به نه يتى ماوميهك ده مي نيته وه.

* ههر له هه مان سالد له ديمه شق ريځخراوه هه له ستينييه كان دمناسيت و په يوه ندىيان له گه لدا ده به ستيت و توانستى نه وه دمنافرينيت تا له لوبناندا له كامبى په رومردمى هه له ستينييه كاندا كاديرانى (PKK) تييدا په رومردمى ئايديؤلؤزى، سياسى و گه ريلايى ده بينن. ههر له كؤتايى هه مان سالد به دميان كاديرى (PKK) بؤ مه شق و په رومرده بينن ده ربازى كامبى هه له ستينييه كان له لوبنان دميان.

* له (۱۹۸۰/۱۲) دا وهك سهرؤك شيمانه ى ده كرد؛ كودتايه كى سهربازى له توركي نه نجام ده دريت و به همزاران كهسى سقىل ده كوژرين و به دميان همزار كهسى ديكهش ده خرينه زيندانه وه و برپارى داخستنى سهرجه م پارتې سياسييه كان و ريځخراوه مه دمييه كان و ته واولى رؤژنامه و گوڤاره كان ده دريت و هه موويان داده خرين و حوكمى جؤنتاى

سهربازی دمه‌لاتدار و بالادست دمیټ. همروها ته‌واوی تورکیا و باکووری کوردستان که‌وته ژیر حوکی عورفییه‌وه. لهو هه‌لمه‌ته‌دا به‌سه‌دان کادییری (PKK) و هه‌زاران لایه‌نگری (PKK) و که‌سانی ولاتپار‌یزیش د‌ستگیر ده‌کړین. له‌ناکامی نه‌شکه‌نجه‌یه‌کی هؤفیگه‌رانه‌وه کادییرانی (PKK) له‌زیندانی "نامه‌د" به‌رخ‌ودانیکی مه‌زن نه‌نجام د‌مدن.

* له (۱۵)ی ته‌موزی (۱۹۸۱)دا په‌که‌مین کونفرانسی (PKK) له لوبنان نه‌نجام د‌د‌ریت و تییدا برپاری گه‌رانه‌وه بؤ ولات و ناماده‌کاری بؤ د‌ستکردن به‌خه‌باتی پروپاگه‌نده‌ی چه‌کداری (الدعاية المسلحة) و د‌ستکردن به‌تی‌کۆشانی چه‌کداری د‌د‌ریت.

* له‌روژی نه‌روژی (۱۹۸۲)دا هه‌فال "مه‌زلوم دؤغان" له‌ژیر دروشمی "به‌رخ‌ودان ژپانه، ته‌سلیمییه‌ت مردنه"دا له‌حوجره‌ی (۹)ی قاتی (۴)ی زیندانی "نامه‌د"دا ناگر له‌جه‌سته‌ی خوی به‌رده‌دات و شهید د‌میټ. به‌مه‌ش به‌دوایدا زنجیریه‌ک چالاکي به‌رخ‌ودانفانی لهو زیندانه د‌ست پ‌یده‌کات، پاشان نه‌و به‌رخ‌ودانفانییه زیندانه‌کانی دیکه‌ی باکوور و تورکیاش د‌م‌گ‌ریت‌ه‌وه.

* له کاتزمیری نیوان دوو تا س‌یی شه‌وی (۱۸/۱۱)ی مانگی (۵)ی سالی (۱۹۸۲)دا له‌قاوشی (۳۳)ی قاتی (۲)ی زیندانی "نامه‌د"دا بؤ به‌رده‌وامکردنی چالاکیه به‌رخ‌ودانییه‌که‌ی هه‌فال "مه‌زلوم دؤغان" هه‌فالان "فه‌ره‌اد کورتای، مه‌حمود زم‌نگین، شه‌رف نانیک، نه‌ج‌می ئونه‌ر" به‌دروشمی "به‌رخ‌ودان ژپانه، ته‌سلیمییه‌ت مردنه" هه‌ر چواریان به‌یه‌که‌وه گر له‌جه‌سته‌ی خویان به‌رده‌مدن و شهید د‌م‌بن. نه‌م چالاکیه به‌"چالاکي شه‌وی چوار قاره‌مانه‌که" به‌ناوبانه‌گه.

* له (۱۷/۱۱/۱۹۸۲)دا هه‌فالان "مه‌مه‌د خه‌یری دوورموش، که‌مال پ‌یر، عاکیف پ‌لماز، عه‌لی چیچه‌ک" د‌ستیان به‌مانگرتن له‌خواردن کرد و پاش (۶۵ روژ له مانگرتن هه‌ر چواریان د‌م‌برد‌رینه نه‌خ‌وشخانه‌ی سهربازی "دیاربه‌کر" و هه‌موویان له‌وی شه‌هید بوون. که‌مال پ‌یر له حوجره‌ی (۱)ی قاتی(۴)دابوو، له‌روژی (۷/۹/۱۹۸۲)دا شه‌هید بوو. هه‌فال "مه‌مه‌د خه‌یری دوورموش" له‌حوجره‌ی (۲)ی قاتی (۴)دابوو، له‌روژی (۱۳/۹/۱۹۸۲)دا شه‌هید بوو. هه‌فال "عاکف پ‌لماز" له‌قاتی (۲)دابوو، له‌روژی (۱۵/۹/۱۹۸۲)دا شه‌هید بوو. هه‌فال "عه‌لی چیچه‌ک" له‌روژی (۱۷/۹/۱۹۸۲)دا شه‌هید بوو.

PKK میژروونک له ناگر

★ له سالې (۱۹۸۲) دا له بهامېر هيرشې اسرائيل بۇ سر باشووری لوبنان و گمېی ههلهستينيهگاندا (PKK) برپاری پشتيوانیکردنی گهلی ههلهستين و لوبنان دمدات و له شارمکانی بهیروت، حهسبایا، ئهلهامور، سهیدا سور.. بهگشتی و له ههلهی شهقیف و ههلهی سهلاهممدینې ئهویوینی بهتایبهتی بهرخودانیکې مهزن له بهرامېر سوپای ئیسرائیلییهگان دمکهن، نهو بهرخودانه کارنگهريیهکی مهزن لهسر پهیوهندی کورد - عزمب دمکات.

★ له (۲۰) ی ئابی (۱۹۸۲) دا له لوبناندا دوومین کۆنگرهی (PKK) نهتجام دمدريت و برپاری گهراڼهوه بۇ ولات و دمستکردن به تیکۆشانی چهکداري دمدريت. بهمهش بهشیومهکی پراکتیکی گهراڼهوه بۇ ولات دمست پئیدهگریت و نیتر ههفلان گروپ گروپ بۇ ولات دهگهريڼهوه.

★ له (۲۵/۱۹۸۲) دا ئهلهامی کۆمیتهی ناومندی (PKK) ههفال "محممد فهرسوونگور" و ههفال "ئیراهیم بیلگین" لهشهری ناوخوی نیوان (ی ن ک) و حزبی شیوعی ئیراق که بهشهری قزناقا و پشتناشان دمناسريت شهید دکرین. نهو دوو ههفاله لهگهله دوو ههفالی دیکهیان بهمهلهستی راوستانی شهری براکۆزی نهوکاتهی نیوان هیزمکانی باشوور و فهراهه مکرنتی ناشتی و تهباپی نیوان لایهنهگان سهردانی بارمگای نهو بارت و لایهنهانیان دکره: لهو ههولنهیان دابوون که شهید دکرین.

★ له سالانی (۱۹۸۲ - ۱۹۸۴) دا چهندن گروپ و پهکینهی گهزیلایی بهرهو ولات دهگهريڼهوه و لهسر سنووری نیوان باکوور - باشووری کوردستان (تورکیا - ئیراق) جیگیردین و دهست به پروپاگاندهی چهکداري دمکهن و ئامادهکاری بۇ ئهتجامدانی ههلهمهتیکی چهکداري لهباکووری کوردستان دمکهن.

★ له (۷) ی ئابی (۱۹۸۴) دا دواي ئامادهکارییهکی چروپ به فهرماندهیی و سهربهشرتی ههفال عهگید (مهعسوم قۆزهمان) له شارۆچکهکانی "ئهروه - شه مزینان" ههلهمهتی چهکداري دهستپیدمکات و پهکهه فیشهک دمهقینريت. بهمهش تیکۆشانی چهکداري (PKK) دهستپیدمکات و ههلهمهبازیکی میژوویی له میژووی تیکۆشانی (PKK) و گهلی کورد دمهاویشريت. ههروهه لهگهله نهو ههلهمهتهدا هیزی رزگاری کوردستان (HRK) رادهگهیهندريت.

PKK مېژوونك له ئاگر

* له رۇزى نەورۇزى (۱۹۸۵) دا بىرەي رزگار پىخماز: "مىي كوردستان (ئەنيا رزگاريا نەتمو كوردستان ERNK) رادەگەپەندىت. بىم بىرەپە يىرتى بوو لە رىكخستە جەماوەرى و ديموكراتىيەكانى گەل كوردستان.

* لە (۱۹۸۱/۲/۲۸) دا بىپىلاننىكى ھاوبەشى دەزگا ئىستخباراتىيەكانى (CIA) ى ئەمەرىكى و (MIT) ى توركى و (SAPO) ى سوئد: "ئۆلف پالەم" ى سەرۆك وەزىرائى سوئد تىرۆر كرا، پالەم كەسايەتتىمكى ئەنتەرناسىئونال و سۆسىال - ديموكرات بوو و سەرۆكى پارتى سۆسىال - ديموكراتى سوئد بوو، دۆستىكى دىسۆزى گەل كورد و (PKK) بوو. بەئامانجى ناووزاندىنى (PKK) لە ئەوروپا، ئەو تاوانەيان دايە پال (PKK). بەلام پاش مەمەكە لە لىكۆلىشەو و بىدواداچوونىكى زۆر، تاوانى تىرۆركردنى ناويزاوا ئاشكرا بوو و زانرا كە (CIA) و (MIT) و (SAPO) تىرۆريان كىدوو.

* لە (۱۹۸۱/۲/۲۸) دا ھەفالى ھەگىد (مەعسوم قۇرقماز) ھەرمەندارى ھەلمەتى (۱۵) ى ئاب و (HRK) لەمیانەى شەر و بىكەداننىكىدا لەجىاي گىيار شەھىد دەبىت. شەھىدبوونى كارىگەرىيمكى مەزن لەسەر ئاراستەى تىكۆشانى ھەكەدارى دەكات.

* لە (۱۹۸۱/۱۰/۲۵) دا كۆنگەرى سىيەمى (PKK) لە ئەكەنىمىي مەعسوم قۇرقماز لە بۆلى بىققا لە لوبنان بەسترا. لەو كۆنگەرىيەدا سەرۆك ئۆجەلان شىكرىنەو مەمەكى پىر گىرىگ سەبارەت بە تالە كۆمەلگا، سۆسىالىزم، سۆسىالىزمى بنىادنراو و بەسەپاىبوونى كەرىلا و پارتىبوون دەكات. ھەر لەم كۆنگەرىيەدا بىرپارى ئاواكرىنى "ئارتەشى رزگار پىخووزى گەلى كوردستان ARGK" درا.

* لە (۱۹۸۸/۵) ھۆكۈمەتى ئەلمانىا ھەفالى: "ئوران كالىكان و ھەلى ھەمىدەر ھەمىتان" و ھەند ئەندامىكى بىكەى (PKK) ى گرت و خىستىيە زىندانەو. ئەلمانىا دىيويست لەكەسايەتى ئەو سەرگردانەدا: تىكۆشانى (PKK) و خەمىياتى ئازادپىخووزى گەلى كوردستان بىخەنە ژىر ركىفى خۇيانەو، ئەگەرنا مارژىنال يان تەسفىيەى بىكەن. بەلام بەرگىركردنى رەوايانە و ياساىيانەى ئەو سەرگردانەى (PKK) لە دادگاى دۆسلۇرەدا واپىكرد كە ئاراستەى دادگاىيەكە بە بەرزمومىندى ھۆكۈمەتى ئەلمانىا بەرپۆە نەچوو، ناچار ئازادكران.

PKK میژروپك له ناگر

★ له گولانی (۱۹۹۰) دا کونفرانسی نه تهومی دووهی (PKK) به ستر. رۆزمفی گشتی کونفرانسه که هه لسه ننگاندنی پراکتیکی دوی سییه مین کۆنگره بوو، که لهو پراکتیکه دا چه مکی چه ته گهریتی مۆرکی خوی لیدا بوو. بۆیه لهو کونفرانسه چه ته گهریتی مه حکوم کرا و برپاری خهبات له دزی چه ته گهریتی درا.

★ له رۆژی نه ورۆزی (۱۹۹۰) دا کچه خویندکاری کۆلیزی پزیشکی زانکۆی دهجله "زمکیه ئالکان" له سه ره لاکه ی شاری نامه د گری له جهسته ی خوی بهردا و به گیانی خوی نه ورۆزی پیرۆز کرد.

★ له نه ورۆزی (۱۹۹۰) تا سالی (۱۹۹۲) دا له زۆربه ی شار و شارۆچکه کانی باکووری کوردستاندا سه ره له ئدانی گهل بهرپا بوو. تیکۆشان گه پشته ناستیکی گهلهری و گهل و گهریلا بوونه یه ک. سه ره تا هه قال زانا (کامهران دوندار) له (۱۰/۱۳/۱۹۹۰) له ماردین شه هید ده بییت و سه ره له ئدان له شارۆچکه ی نیسیبین ده ستپیندکات. ههروه ها ههر لهو سه ره له ئدانه دا له "جزیره" و "یۆتان" یش سه ره له ئدان به رفراوان ده بییت و له نیۆ سه ره له ئدانه که دا هه قال بیڕه یان (بنهوش ئاگال) له سالی (۱۹۹۲) له "جزیره" شه هید ده بییت.

★ له پایزی (۱۹۹۰) دا کۆنگره ی چواره می (PKK) له کوردستان به ستر. که نوینه ری ههر چوار پارچه ی ولات و کورده کانی دهره وه ی ولات تییدا به شدار بوون، نه م کۆنگره یه به کۆنگره ی نه تهومی ناسینرا. له م کۆنگره یه دا، برپاری مه زنگردنی سوپای گهریلا و فراوانکردنی شه ر و پێشخستنی سه ره له ئدانی گهل له باکووری کوردستان درا. ههروه ها برپار درا که ئه منجوومه ن (مه جلیس) ی نه تهومی دابه زریت.

★ له سالی (۱۹۹۱) دا بۆیه که مین جار کونفرانسیکی تایبهت به گهراوه کانی زیندانه کانی تورکیا و باکووری کوردستان له ئه کادیمیای مه عسوم قۆرقماز له "دۆلی بیقاع" ی لوبنان دا سازدرا.

★ له سالی (۱۹۹۱) دا پارتی نازادی کوردستان (PAK) له لایه ن هه فالان و کادییرانی خه لکی باشوور که تا نه و کاته له نیۆ (PKK) دا له تیکۆشان دابوون دامه زرا.

★ له (۱۰/۷/۱۹۹۲) وهداد ئایدن سه ره وکی لقی دیاربه کری (DEP) شه هید ده کریت و له ئاکامدا سه ره له ئدانیکی مه زن بهرپا ده بییت.

- * له نهوړوړی (۱۹۹۲) دا همقال رههشان دیمیرال له شار، ئیزمیر، لهسهر قهلاى قهذیفه گړی لهجهستهى خوی بهردا و جهژنی نهوړوړی پیرۆز کرد.
- * له (۱۹۹۲) دا کۆنفرانسی نهتهومى سییهى (PKK) بهسترا.
- * له (۱۹۹۲/۱۰/۴) دا تورکیا و (ب د ک) و (ی ن ک) و بهپشتیوانى سیاسى و راگهیاندى ئهمریکا و زۆریه پارتیه گوردیهکان، ئهوکاته، هیرش کرایه سهر (PKK) و شهر ههریمهکانى ههفتانین، خواگورک و چوهورجهى گرتوه.
- * لهههمان شهردا و بۆ ئهوهى خوی تهسلیمى دووژمنان نهکات همقال بیړیتان (گولناز قهرقاش) لهخواگورک له (۱۹۹۲/۱۰/۲۵) دا دواى ئهوهى فیشهک و تهقهمهنى پى نامینیت تهنهنگهکى خوی دهمکینیت و خوی لهسهر لوتکهى چيادا دههاویریت و شههید دهینت.
- * لهروړی (۸) ى مایسى (۱۹۹۳) دا یهکهه ژماره (ژماره سفر) ى روژنامهى ولات له شارى ههولیر دهرچوو، ولات خاوهرن بیریکى نهتهومى دیموکراتى بوو و وهک روژنامهیهکى سهربهخو و نهتهومى و دیموکراتى روژیکى گرنکی لههوشیارى نهتهومى و دیموکراتى لهباشوورى کوردستاندا بینى و بووه قوتابخانهیهکى گرنکی بیگهیاندى روژنامهوانى.
- * دهرچوونى ئهه روژنامهیه بهجهندنین قوناخى جیاجیا تیپهپرى و جهندین جار قهدهخهکرا و بهنهینى لهههولیر، سلیمانى و شاخ دهردهچوو. خاوهرنى زیاتر له (۱۰) روژنامهوانى شههید و تا سالى (۲۰۰۲) لهدهمرچوون بهردهوام بوو.
- * له (۱۹۹۳/۲/۱۷) دا (PKK) یهکلاپه نه ئاگریهستى راگهیاندى. له (۱۷/۴/۱۹۹۳) بیواده دریزکرایهوه. بهلام نهو ئاگریهسته بى وهلام دهمینیتهوه و شهر و پیکدادان دهستپیدمکاتهوه. له (۲۰۱۵/۱۹۹۳) کۆتایى پیهات.
- * لهروړی نهوړوړی (۱۹۹۴) دا بۆ پرۆتستۆکردنى سیاسهتى دژه دیموکراتیانهى حکومهتى ئهلمانیا بهرامبهر به تهفگهرى ئازادیخوازى گهلى کورد له ئهلمانیا؛ ههردوو گچه کورد "رووناهى و بیړیهان" ئاگریان لهجهستهى خوڤان بهردهدهن و شههید دهبن.
- * له (۱۹۹۴) دا (PKK) له شارى ژنیف، پهیمانى نیودموئهتى بهناوى پهیمانى مافى مروڤى ئیمزا کرد، پاش ئیمزاکردنى نهو پهیمانه (PKK) لهسهر ئاستى نیودموئهتى وهکو لایهنیکى شهر ناسرا.

- ★ له (کوتای کانونی دووهمی (۱۹۹۴) تا سهرمتای شویاتی (۱۹۹۵) کونگره‌ی پینجهمی (PKK) له کوردستان به‌سترا. له کونگره‌یه‌دا برپاری نه‌هیشتنی ته‌سفیه‌گهرتی و چته‌گهرتی درا، هه‌روه‌ها برپار و پیداکری له‌سهر پینځه‌ستنی پارتیبوون درا...
- ★ له‌یه‌هاری (۱۹۹۵) دا سوپای تورکیا به‌هاوکاری (پ د ک) ئۆپهراسیۆنیکی مه‌زنی به‌ناوی ئۆپهراسیۆنی پۆلایین (ÇELİK OPERASYONU). به‌نامانجی له‌ناویردنی (PKK) نه‌نجام دا. به‌لام وه‌ک هه‌موو ئۆپهراسیۆنه‌کانی بیه‌که به‌و نامانجی خوی نه‌گه‌میشته و زمیریکی مه‌زنی خوارد.
- ★ له‌مه‌ورۆزی (۱۹۹۵) دا له‌میانهمی کونفرانسیسکه‌دا په‌کیتی نه‌تموه‌یی دیموکراتی کوردستان (YNDK) دامه‌زرا، له‌و کونفرانسه‌دا شه‌هید دسروان به‌سکرتیری گشتی هه‌لبژێردا، زۆری نه‌برد له‌لایهن (پ د ک) و (ی ن ک) وه‌ هه‌ولێ مارژینالکردن و پارچه‌کردنی درا و هه‌ر په‌کیکیان له‌لای خۆیه‌وه (YNDK) په‌کی ساخته و گرێدراوی خۆیان دروستکرد.
- له‌سالی (۱۹۹۹) وه‌ (YNDK) وه‌ک ریکخستن هه‌لو‌ه‌شایه‌وه.
- ★ له‌ (۱۹۹۵/۳/۲۱) دا په‌که‌م که‌نالی ئاسمانی کوردان (MED -TV) له‌ئه‌وروپا کرایه‌وه و ده‌ستی به‌ په‌خشی فهرمی خۆی کرد و بووه‌ هیزیکی مه‌عنه‌وی مه‌زن و فه‌لمه‌بازیکی میژووپی له‌ یواری راگه‌یانینی کوردیدا.
- ★ له‌ (۱۹۹۵/۴/۲۱) په‌رله‌مانی کوردستان له‌ده‌ره‌وه‌ی ولایت (PKDW) دامه‌زرا. ئه‌و په‌رله‌مانه‌ وه‌ک سه‌کۆیه‌کی سیاسي و دیپلۆماسی گه‌لی کورد رۆلێکی گرنگی بینی له‌ناساندنی دۆزی ره‌وای گه‌لی کوردستان له‌ناستی ئه‌وروپادا. ئه‌و په‌رله‌مانه‌ له‌نوێنه‌ری زۆر پارت و ریکخراوی سیاسي و مه‌دنه‌ی و که‌سایه‌تی سه‌ربه‌خۆی هه‌ر چوار پارچه‌ی کوردستان و هه‌نده‌ران پیکه‌اتبوو و تا سالی (۱۹۹۹) خه‌باتی خۆی به‌رده‌وام کرد و پاشان له‌چوار چیوه‌ی کونگره‌ی نه‌تموه‌یی کوردستان (KNK) دا درێژمی به‌خه‌باتی سیاسي و دیپلۆماسی خۆی دا.
- ★ له‌ (۱۹۹۵/۸/۲۱) دا شه‌ر له‌نیوان (PKK) و (پ د ک) هه‌لگیرسا و تا کوتای ئه‌و ساله‌ به‌رده‌وام بوو. پاشان (PKK) ئاگریه‌ستی راگه‌یاندا و (پ د ک) ش ئه‌و ئاگریه‌سته‌ی په‌سندکرد و تا مانگی گولانی (۱۹۹۷) به‌رده‌وام بوو. له‌میانهمی به‌شداریکردنی (پ د ک) له‌ ئۆپهراسیۆنه‌کانی سوپای تورکیا له‌ (۱۴/۵/۱۹۹۷) دیسان شه‌ر و پیکدادان ده‌ستیپیکرده‌وه.

- * لەنايارى (۱۹۹۱) دا كۆنفرانسى چوارمىنى (PKK) بەسترا.
- * لە (۱۹۹۵/۱۲/۲۴) جاريكى دېكە ئاگرىيەستى يەكلايەنەى لەبەرامبەر تورگيا و (پ د ك) راگهياند. بەلام ديسان ئەو ئاگرىيەستەش بى وەلام مايەو.
- * لە (۱۹۹۶) دا لەميانەى پيلانگيرىيەكى ھەمەلايەنەدا؛ لە شام ترومبيليكى بۆمبىزكراو لەنزىك شوينى مانەوى سەرۆك ئاپۆ تەقەندرايەو. لەم پيلانگيرىيەدا ئىستخباراتى جەنلىن دەولەت ھەندىك ھيزى كوردانىش تيلدا بەشدار بوون. بەلام پيلانەكە سەرناگەويت.
- * لە (۱۹۹۶/۶/۲۰) كچە گەريلاى (ARGK) ھەفان زيلان (زەيتەب كىناجى) لە شارى دىرسىم لەبەرامبەر پيلانگيرىيەكەى (۱۹۹۶) ى ناياردا لەنيو ژمارەيك ئەفسەر و سەربازى داگرى كەرى تورك چالاككەيكى گيانبازى ئەنجام دا و خوى تەقاندەو و بەدەيان سەرباز و ئەفسەرى توركى كوشت.
- * لە (۱۹۹۶/۱۰/۴) دا دكتۇر سىروان، سكرتيرى گشتى يەكيتى نەتەوئىي ديموكراتى كوردستان "YNDK" لەنزىك گوندى "تەلاچووغمى ھەى كەرىم" ى سەر بەناوچەى "ئاخجەلەر" بەدەستى چەكدارانى (پ د ك) لەگەل ھەفان "حاجى قامشولوى، عەگيد گەرميانى، بابان، ديان ماردىنى دا شەھيد كران.
- * لە (۱۹۹۶/۱۰/۲۵) دا لە شارى ئامەد ھەفان رەوشەن (لەيلا كەپلان) بە چالاككەيكى گيانبازى رووبەرووى دووژمن بۆو.
- * لە (۱۹۹۶/۱۰/۲۹) دا لە شارى سىواس ھەفان بەرمان (گولەر ئاتاچ) بە چالاككەيكى گيانبازى رووبەرووى دووژمن بۆو.
- * لە (۱۹۹۷/۵/۱۴) دا بەپاڤىشتى (پ د ك) سوپاى تورك ئۆپەرەسيونيكى مەزنى دۆى (PKK) و باشوورى كوردستان ئەنجام دا.
- * لە (۱۹۹۷/۵/۱۶) دا چەكدارانى (پ د ك) لە شارى ھەولير بەلامازى بىكە و بارەگانى "YNDK" و نووسىنگەى رۆژنامەى ولات و نەخشەخانەى مانگى سوورى كوردستان و نوینەرەيمتى باشوورى (PKK) و مەلەبەندى رۆشنيرى مېژووتاميا و نووسىنگەى "MEDTV" يان دا و لەئاكامدا كۆمەلگوزىيەكى مەزى ئەنجام دزا و بە دەيان شۆڭگير و برىندارى شەر و نەخش و نووسەر و رۆشنير و ولاتپاريز شەھيد و شونبزر كران.

* لهسهرمتای حوزمیرانی (۱۹۹۷) دا له همریمی زاپ به دمستی گهریلاکانی "ARGK" کوپتهریکی سوپای داگیرکهری تورک بهردرایهوه که چهنلین گهوره نمفسهری بهرپومهری ئوپهراسیونهکهی تیدا کوژران و لهناوچوون. پاشان دمولتهی تورک پاشهکشیی خوی له ئوپهراسیونهکه راگهیاند.

* له (۲۰) ی ئهیلولی (۱۹۹۷) دا جاریکی دیکه داگیرکهری تورک پهلاماری باشووری کوردستانی دایهوه و دیسان شکستی هیئا.

* له (۱۱/۱۹۹۸) دا بهبونهی رۆزی ناشتی جیهانییهوه و لهپیناو زمینه خۆشکردن بۆ دیالوگ و چارمههرکردنی کیشهی کورد (PKK) ناگریهستیکی پهکلاپهنهی راگهیاند. بهلام نهو بانگهوازییهی ناشتیش وهک بانگهوازمکانی دیکه بهپیلانگپری وهلام درایهوه.

* له (۱۱/۱۹۹۸) دا بهسهرپهرشتی و هاوکاری نهمریکا و تورکیا ریکهوتنی واشنتون لهنیوان (ی ن ک) و (پ د ک) ئهنجام درا، لهم ریکهوتنهدا پیلاننامهی تهسفیهکردنی رهبهر ئۆجهلان و (PKK) درا، که پاشان نهو ریکهوتنه بهشیومیهکی کرداری لهریککهوتی (۱۱/۱۹۹۸) دهستیپیکرد و بهتۆمهتی دالدهدانی رهبهر ئۆجهلان ههرمه لهسوریا دمکریت. رهبهر ئۆجهلان له خۆرههلاتی ناوپهوه (سوریا) بهرمو نهوورویا (یۆنان) چوو.

* له (۱۹۹۸) دا سهما پوجه له زینلانی ساغمالجیلهر (له ئهستهنبۆل) دزی مهپله خیانهتکارییهکان و هپرش و شالودهکانی رژیمی تورکیا ناگر له جهستهی خوی بهردمدات و پرۆتستوی خیانت و داگیرکاری دمکات.

* له (۱۱/۱۹۹۸) دا رهبهر ئۆجهلان سوریا بهجیدیلایت و بهرمو یۆنانستان بهرپدمکهویت. بهلام ههر له فرۆکهخانهوه نهوانهی بانگهیشتیان کردووه پيشوازی لیناکهن و خاومنداری له بانگهیشتنامهکهی خویان ناگهن. بۆیه رهبهر ئۆجهلان بهرمو روسیا بهرپدمکهویت. دواى ماوهیهک حکومهتی روسیاش پهسندناکات رهبهر ئۆجهلان لهوئ بمینیتهوه، بۆیه جاریکی دیکه دمگهرپتهوه یۆنانستان. بهلام دیسان ریکهی مانهوهی پینادهن. بۆیه رهوانهی سههارمتی یۆنانستان له "کینیا" دمکریت. ئیدی دواى مانهوهی چهند رۆژیک لهو سههارمه لهفرۆکهخانهی نهو ولاته دهرفیندرپت و بهدمستگیرکراوی تهسلیمی تورکیا دمکریتهوه.

* له (۱۵/۲/۱۹۹۹) دا رېښه نۆجه لان به پیلانگېرپیه کی نیوده ولته له ولاتی "کینیا" وه
د مرفیندریت و دستگیر دهگریټ و تهسلیمی تورکیا دهگریټه وه. له و کاته وه تا کو نیستا
له زیندانی نیمرالی له نیو رهوشیکی پر دژواردا له ژوریتکی تاکه که سید زیندانی کراوه.

* له کاتی دستبېگردنی پیلانگېرپیه نیوده ولته له و دمرچوونی رېښه نۆجه لان له
سوریا وه بۇ نه وروپا و پاشان دستگیرکردنی و تهسلیمکردنه وه به تورکیا زیاتر له (۸۵)
کس له کادیران و دوست و ههواداران له هره چوارپارچه ی کوردستان و دمره وه ولت،
چ به چالاکۍ فیدایی دژی هیژمکانی دووژمن یان به ناگر له خو بهردان چالاکۍ گیانبازیان
نه نجام دا و نه و پیلانگېرپیه یان مه حکوم و پرؤتستؤ کرد. نه گهر بانگه وازی چهن دین
جاره ی رېښه نۆجه لان بۇ دستبهردان له و جوړه چالاکیه نه بو وایه، نه و نه و شیوه
چالاکیه نه زیاتر بهربلا و فراوان دمبوو...

* له شوباتی (۱۹۹۹) دا شه شمین کؤنگره ی (PKK) سازدرا، له نائوساتی به ستنی
کؤنگره که دا هه والی رفاندن و دستگیرکردنی رېښه نۆجه لان به پیلانگېرپیه کی
نیوده ولته دمبیسرتیت... ئیدی کؤنگره دستبهرداری رؤژمه کانی خوی دمبیت و
برپاری بهر زکردنه وهی شه پ و بهر خؤدانی نه ته وه می دمدریت...

* له سالی (۱۹۹۹) دا برپاری گشانده وهی سه رجهم هیژمکانی گهریلا له تورکیا و باکووری
کوردستانه وه بۇ سه ر سنووری باشوور دمدریت، له پینا و دروستکردنی زهمینه ی دیالوگ
و ناشتی و چارمه ری.

* له (۱۹۹۹) دا دوو گروپی ناشتی به مه به ستی نیشاندهانی نیازپاکی و داخواری دیالوگ و
ناشتی به ره و تورکیا به پنده کون. نه م دوو گروپه یه کیکیان له نا و هیژمکانی گهریلا و
نه وهی تریشیان له نه وروپا وه هه لگری نامه و په یامی ناشتی و نیازپاکی بوون و نه و
نامه یه ئاراسته ی سه رۆک کؤمار و سه رۆکی بهرله مان و سه رۆک و مزیران و سه رۆک
نه رکانی گشتی کرابوون. به لام هه ر له گه ل گه یشتنی هه ردو و گروپه که دستگیر کران و
هیچ وه لامیکی نه و نامه نه یان نه دایه وه.

* له زستانی سالی (۲۰۰۰) دا هه وته شمین کؤنگره ی (PKK) به شیوه یه کی ئاوارته ساز
دمدریت. له و کؤنگرمه دا برپار له سه ر گؤرانی ستراتیزی (PKK) دمدریت.

* له ئەیلوولی (٢٠٠٠) دا (ی ن ك) بوای داخستنی هه‌موو باره‌گاكانی وەك " رۆژنامه‌ی وڵات، مه‌ڵه‌ندێ رۆشنیری میژوو پۆتامیا، به‌كێتی نه‌ته‌ومیی دیموكراتی كوردستان، بیرووی به‌یوه‌ندییه‌كانی (PKK) و.... هتد، به‌لاماری كه‌مپی به‌روهرده‌یی قهره‌داخی دا و پاشان هێرش و شالوده‌كانی خۆی بۆ سهر قه‌ندیل ده‌ستپێكرد و شه‌ر و پێكدادان به‌ره‌ی سه‌ند....

* له‌سالی (٢٠٠١) دا شه‌شه‌مین كۆنفرانسی (PKK) سازدرا.

* له‌ هاوینی (٢٠٠١) یه‌كه‌مین كۆنفرانسی هێزی پاراستنی گه‌ل (HPG) سازمه‌دریٲ. برپاری هه‌ره‌ گرنگ كرده‌وه‌ی نه‌كادیمیای نه‌فسه‌ری عه‌سكه‌ری بگرێته‌وه‌.

* له‌ سالی (٢٠٠٢) دا هه‌شته‌مین كۆنگره‌ی (PKK) سازمه‌دریٲ. له‌م كۆنگره‌یه‌دا ناوی (PKK) ده‌گۆردریٲ و ده‌بیته‌ كۆنگره‌ی ئازادی و دیموكراتی كوردستان (KADEK).

* له‌كۆتایی سالی (٢٠٠٢) دا دووهمین كۆنگره‌ی (KADEK) سازمه‌دریٲ. له‌م كۆنگره‌یه‌دا (KADEK) خۆی هه‌ڵمه‌وه‌شی‌نێته‌وه‌ و كۆنگره‌ی گه‌ل كوردستان (KONGRA GEL) داده‌مه‌زریٲ. له‌هه‌مانكاتدا نه‌و كۆنگره‌یه‌ ده‌بیته‌ یه‌كه‌مین كۆنگره‌ی "كۆنگره‌ی گه‌ل" یش. به‌لام به‌هۆی مه‌هیل و جموجۆله‌ ته‌سفیه‌گه‌راپیه‌كانه‌وه‌ سیسته‌می كۆنگره‌ی گه‌ل به‌شیومه‌یكی راست خێگێر نابێٲ و له‌گه‌ڵ خۆیدا په‌رشویه‌لوی دێنیٲ.

* له‌ (١٥) ی (٢٠٠٢) دا هه‌م‌قال ئه‌ردال (نه‌نگین سېنجەر) قه‌رمانده‌ی (HPG) به‌رووداویك شه‌هید بوو.

* له‌ (٢٠٠٤) دا دووهمین كۆبوونه‌وه‌ (كۆنگره‌)ی حیفاتی گشتی كۆنگره‌ی گه‌ل سازمه‌دریٲ. له‌و كۆنگره‌یه‌دا مه‌هیل و جموجۆله‌ ته‌سفیه‌گه‌راپیه‌كان زیاتر ئاشكرا و مه‌حكوم ده‌كریٲ.

* له‌ (١٦/٢٠٠٤) دا له‌سه‌ر بنه‌مای مافی به‌رگری له‌خۆكردندا، هه‌ڵمه‌تیکی به‌ره‌راوانی به‌رگری له‌خۆكردن ئه‌نجام ده‌دریٲ. له‌میانێ ئه‌و هه‌ڵمه‌ته‌دا ته‌فكه‌ر خۆی كۆده‌كاتوه‌ و هێرش و پیلانگێرپیه‌كان پێكارپه‌ر ده‌كات و چاریکی دیکه‌ توانستی هه‌نگاو هاوێشتن به‌رمو پێشه‌وه‌ ده‌نافرێنیٲ.

* له‌ (١٢/٢٠٠٤) له‌میانێ پیلانگێرپیه‌كدا و به‌نامانجی شكاندنی ئیراده‌ی گه‌ل كورد له‌روژئاوای كوردستاندا هێزمه‌كانی رژێمی سوریا كۆمه‌لۆزییه‌کیان له‌ قامیشلۆ ئه‌نجام دا،

PKK مېژورېك له ناگر

نەو كۆمەنگوزىيە لەگەل خۆيدا سەرھەلداڻ ھەموو رۇڭئاواى كوردستانى گرتەو و ھاوسۆزى و پشديوانى نەتەومىيى لەتەواوى كوردستان پتەوتركرد.

* لە (۲۲ - ۱۵) ى گولانى (۲۰۰۵) دا سېيەمىن كۆبوونەو دى جفاتى گشتى كۆنگرەى گەل سازدەدرېت.

* لە (۲۹/۱۱/۲۰۰۴) دا ھەفالان "شيلان گوبانى، جەمىل، زەگەريا، ھوناد، جوان" لەمىيانەى پېلانگىرپىيەكدا لە دەوروبەرى شارى موسىل شەھىد دەكرىن. ئەو ھەفالانە لە بەرپۆمبەرايمتى پارتى پەككىتى تېمۆكراتى (PYD) دا بوون.

* لە نەورۆزى (۲۰۰۵) دا رېبەر ئۆجەلان لەرېگەى پارىزمەركانىيەو سىستەمى كۆما كۆمەلەئىن كوردستان (KKK) رادەگەيەنېت و گەلىش لەمىيانەى پىرۆزبايەكانى جەژنى نەورۆزى ھەمان سالدا ھەك رېفراندۆمىكى جەماومرى و گەلەرى ئەو سىستەمە پەسند دەكات و بە ھەلكرەنى ئەو ئالايەى رېبەر ئۆجەلان بۆ (KKK) وەسفى كرەبوو خەلك دروستيان كرد و لەئاھەنگەكانى پىرۆزبايەدا بەرزيان كردهو. لەو كاتەو (KKK) كە پاشان ناوى گۆردرا و بوو كۆما جفاكەن كوردستان (KCK) يەگەمىن سىستەمى گەلە لەمېژوودا كە لەدەرمەو پىكەتالەى دەولەتگەرايەو دادەمەزرىت و بەرپۆ دەجېت.

* لەشەوى (۲۱) ى شوباتى (۲۰۰۶) دا ھەفال ڤيان ئەندامى دەستەى دامەزرىنەرى (PKK ى ئى) و ھەرمەندارى ھىزى پاراستنى گەل (HPG) و پەژا ستار (YJA STAR) وچەى ھەفتانىندا بۆ پرۆتستۆكرەنى پېلانگىرپى (۱۵) ى شوباتى (۱۹۹۹) و گۆشەگىركەنى رېبەر ئۆجەلان لەزىندانى ئيمرالى و لەبەرامبەر ئەو زولم و جەوسانەومىيەى لە گەلى كورد و ژنانى كورد دەكرېت بەچالاكىيەكى گيانبازى ئاگرى لە جەستەى خۆى بەردا و شەھىدبوو. شەھىد ڤيان لەواى خۆيدا نامەيەكى (۲۲) لاپەرمىي بەجېھېشتوو، لەو نامەيەدا بەھوولى باس لە ھۆكارى ئەنجامدانى ئەو چالاكىيەى خۆى دەكات.

* لە ئادارى (۲۰۰۶) دا كچە يۆنانى ئەلەفەتەريا ھۆرتاكى لە يۆنانستانەو دژ بەسياسەتى گۆشەگىرى لەسەر سەرۆك ئۆجەلان و كوشتوبېركەنى گەلى كورد چالاكىيەكى گيانبازى ئەنجام دا و ئاگرى لەجەستەى خۆى بەردا.

* لە (۲۰۰۶) چوارەمىن كۆبوونەو دى جفاتى گشتى كۆنگرەى كۆنگرەى گەل سازدرا.

* له (۱۱۲/۲۰۰۷) دا پارېزمرانی رېبېر ئۆجھلان له نهوړوپادا لهمیانې کونفرانسیکې رۆژنامهوانیدا رایانگهیاند که رېبېر ئۆجھلان له زیندانی نیمرالیدا به ماددې سترانسیۆم و گرۆم ژمهرخوارد کراوه. بهمهش بۆ نارېزایې دمرېپېن بهرامبېر بهو پلانگېرېپېه ژمهرخواردنه گهلی کورد له همر چوار پارچې کوردستان و دهرهوهی ولات بهچهنډین شیوه دهستیان به چالاکې پروتستویې کرد.

* همر داوی نهو کونفرانسه رۆژنامهوانییدا به بهشداری (۲۸) کهس، (۸) یان ههمیشهیې و (۵۰) یان بهنۆره لهبهردهم بینایهی دادگای مافی مرؤفې نهوړوپا له ستراسپورگ دهستیان به مانگرتنی بېکۆتایې کرد، بهمهبهستی شهرمهزارکردنی پیلانی ژمهرخواردکردنی رېبېر ئۆجھلان و فشارخستنه سهر رېکخراوی دژ به نهشکهنجه (CPT) بۆ نهوهی دهستهیهک پزیشکی سهربهخۆ سهردانی نیمرالی بکات و بهزووترېن کات بشکینینی پزیشکی نهمنجام بدرېت و چارمهسر بکړېت و له زیندانی نیمرالی دهرېخړېت. نهو چالاکیه (۲۹) ی خایاند. نهو رېکخراوه لهژېر فشاری نهو چالاکییانهدا سهردانی نیمرالی کرد، بهلام تا ئیستا نهنجامی بشکیننهگهی ناشکرا نهگردوه!!.

* له (۱۱۱/۲۰۰۷) دا لهجوارچیهوی تېکۆشان بۆ راوستانننی زوئم و تیرۆری دهولتهی تورکیا و داگیرکهرانی دیکهی کوردستان و زمینه خوشکردن بۆ چارمهسرکردنی کیشی گهلی کورد و نازادی رېبېر ئۆجھلاندا، ههلمهتی "ئیتېر بهسه" بهچهنډین شیوه و جوړی چالاکې نواندن دهستیپېکردوه و تا ئیستا بهردهوامه....

* له (۲۰/۱۱/۲۰۰۷) دا کۆنسهی بهرپوهیهاریهتی کۆما جفاکین کوردستان (KCK) و دیوانی سهرۆکایهتی کۆنگرهی گهل پرۆژمیهکی چارمهسهری بهناوی "چارپامهی چارمهسهری دیموکراتیانه" ی له جهوت خالدا پېشکەش کرد، بهمهبهستی چارمهسرکردنی کیشی کورد. بهلام نهو پرۆژمیه به پیلانگېرې و ئۆپهراسیۆنی بهرراوانی سهربازی وهلام دراپهوه.

* رۆژی (۲۰۰۸/۱۲/۲) حکومهتی ههریمی کوردستان بۆ چهنډین جار و لهدهرهوهی یاسا بارهگای "ههولیر" و "سلیمانی" ی پارتی چارمهسهری دیموکراتی کوردستان (PCDK) داخستهوه.

* رۆژی (5 2008) حکومهتی ههرێمی کوردستان ئابڵۆقهی ئابووری و راگهیاندنی لهسهر بناری قهندیل (ههرێمی پاراستنی میدیا) و کامپی ئاوارهکانی مهخمور سهپاند.

* لهشهوی (16 - 17) ی مانگی (12) ی (2008) دا (52) فرۆگهی جهنگی سوپای تورک گوندهکانی باشووری کوردستانیان بۆردومان کرد. له ئاکامدا (2) گوندنشیانی بناری قهندیل و (5) گهریلا شههیدبوون و بهدیهان گهسیش بریندار بوون. ههروهها چهندیان نهخۆشخانه و خۆپننگا و خانووی گوندنشین وێران کران و بهسهدان سهر مهڕیش لهناوچوون.

کورتکراوهی

ناوی پارت و ریکخراوهکان

کونگرا گهل: KONGAR GEL: کونگرهه گهل کوردستان.

PKK: پارتیا کارکمرین کوردستان، پارتی گرێکارانی کوردستان.

KNK: کونگرهه نهتهووهیی کوردستان

KJB: کۆما ژنێن بێند

YAJK: پهکیتی ئازادی ژنانی کوردستان

PAJK: پارتی ئازادی ژنانی کوردستان

ARGK: ئارتهشی رزگارپه‌خوازی گهل کوردستان

ERNK: ئهنیا رزگارپه‌ نهته‌وا کوردستان، پان به‌ره‌ی رزگارپه‌خوازی نهته‌ووهیی

کوردستان

YAJK: پهکیتی ئازادی ژنانی کوردستان

HEP: پارتی ره‌نجی گهل

DEP: پارتی ره‌نجی دیموکراتی

DEHAP: پارتی گهل دیموکراتی

HADEP: پارتی دیموکراتی گهل

HRK: هیزری رزگاری کوردستان

KKK(KCK): کۆما کۆمه‌لانی کوردستان، پان کۆما جفاکێن کوردستان

PKDW: په‌رله‌مانی کوردستان له‌ده‌ره‌وه‌ی کوردستان

HPG: هیزری پاراستنی گهل.

PKK میژروونك له ناگر

TÜRKİYE İHTİLALCI İŞÇİ KÖYLÜ :TİİKKO

KURTULUŞ ORDUSU ئارتەشی رزگار یخوازی کرێکاران و جووتیارانی

شۆرشگێری تورکیا

DDKD Devrimci Demokratik Kültür Dernekleri کۆمهڵهکانی

کولتووری دیموکراتی شۆرشگێر

DEV-YOL :DEV-RİMCİ YOL رێگای شۆرشگێری

DEV-SOL :DEV-RİMCİ SOL چهپی شۆرشگێر

ADYÖD ANKARA DEV-RİMCİ YÜKSEK ÖĞRENİM

DERNEĞİ کۆمهڵهێ خوێندکارانی خوێندنی بالای شۆرشگێر له ئەنقەرە

TSP :TÜRKİYE SOSYALİST PARTİSİ پارتی سۆسیالیستی تورکیا

TSIP :TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ پارتی کرێکارانی

سۆسیالیستی تورکیا

THKO :TÜRKİYE HALK KURTULUŞ ORDUSU ئارتەشی

رزگاری گهلی تورکیا

THKP-C :Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi بهردی - پارتی -

رزگاری گهلی تورکیا.

KUK :Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları رزگار یخوازانی نەتەوهیی

کوردستان.

UDG :Ulusal Demokratik Güçbirliği یهکێتی هێزه دیموکراتییه

نەتەوهییهکان

PSK :Partiya Sosyalist a Kürdistan پارتی سۆسیالیستی کوردستان

پ د ک پارتی دیموکراتی کوردستان

ی ن ک: یهکێتی نیشتمانی کوردستان

فه رهه نگوکی هه نديک

له وشه و زاراهه گان

ئه کادیمیای مه عسوم قورقماز: ئه کادیمیای بهروردیهی تهفگهری (PKK) بوو، تییدا بهروردی هیکری، سیاسی و عهسکهری بهرپومده چوو. شوپنی ئهو ئه کادیمیایه له دۆلی "بیقاع" ی لوبنان بوو، له سهرمتهای سالانی ههشتاگانی سهدهی رابردودا (PKK) به هاوکاری ریکخراوه شۆرشگێره فهلهستینییهکانی وهک "بههری دیموکراتی فهلهستینی" دایمه زرانده. له دواي شههیدبوونی ههفال عهگید (مه عسوم قورقماز) و ومرگرتنی برپاری بهسوپایبوون (به نارتشه بوون) و دامه زرانندی (ARGK) له کۆنگرهی سیپهم (۱۹۸۶) دا، وهک ریزگرتن و بیرمورییهکی شههیدبوونی ههفال عهگید، ئهو ئه کادیمیایه به ناوی ئهوهوه کرا. له سالێ (۱۹۹۲) دا له ژێر فشارێکی زۆری ئهمریکا و تورکیادا بۆ سههر حکومهتی لوبنان، ئهو ئه کادیمیایه داخرا.

بههرگری رهوا: بههرگری رهوا مافیکی سروشتی و گهردوونی ههموو کهمس و هیز و لایهن گهل و نهتهومهیه که له یواره سیاسی، سهربازی و یاساییه گانهوه و بهندیکی نیو چارنامهی جیهانی مافی مرۆفیشه. له بهرامبهر ههر هیز و پهلاماردانی مافی بههرگری لهخۆکردن مافیکی رهوايه، تهنا نهت پێشیلکردنی ههره مهزن بههرگری لهخۆنهکردنه، واته بهکارنههینانی ئهو مافهیه. بههرگری رهوا سێ جۆره یان بلێن سێ ناستی ههیه: بههرگری رهواي پاسیف، بههرگری رهواي چالاک، بههرگری رهواي سهرتاسهري.

بهرپومه بهرایهتی هراکتیکی: (سهروکایهتی مهیدانی، یان سهروکایهتی تاکتیکی) بهو بهرپومه بهرایهتییه دهگووتریت که بهرپرسیار و سهربههرشتیکار و جییه جیکاره له هراکتیکدا.

بکهري نادیار: واته ئهو کاره که بکهرمه که دیار نییه و نازانریت کێ کردوویهتی. بهلام لهم پهرتووکهدا مه بهست له دهستهواژهی (بکهري نادیار) سهرحهم ئهو کاره تیرۆریستانهیه که له سهرمتهای سالانی نهوهدمکانهوه تاوهکو ئیستا له باکووری کوردستان و تورکیا له لایهن دهولتهی تورکیاوه و له رێگهی ریکخراوه شاراوه و نهئینییهکانی وهک "

میت، حزبوللا، ژیتهم، کونراگه رېلا، نوزمل تیم... هتد" بهرپوه دمېردرېت. نهو کاره تیرورېستیانهی لهژېر ناوی "بکهری نادیارموه نمنجام دمدرېت، بهشیکه له" تیرورې دموئته"ی تورکیا که بهردموام له دزی گهلی کورد بهگشتی و نازادېخواز و دیموکراتیخواز مکان له کوردستان و تورکیا بهرپوهی دمبات. لهسهرمتای نهو دمهکانهوه تاومکو نیستا قوربانیانی "بکهری نادیار" زیاتر له (۱۰۰۰۰) دمهزار کهسه، که له نیویاندا روژنامهوان، هونهمه نند، نووسهر، چالاکوانانی بواری مافی مروؤ و حقوق، سیاستمه دار، ماموستا، خویندمهان، کاسبکار، جووتیار، شوان، هرودها ژن، مندال و پیریش ههن. تیرورکردنی نووسهری گهوردی کورد موسا عهنتهر که تهمهنی لهسهر ووی ههشتاوه بوو، نموونهیهکی قوربانی تیرورې دموئتهی تورکیایه. نهووی جیی سهرنجه تا نیستا یهک کهسیش لهسهر نهو تاوانانهی لهژېر ناوی "بکهری نادیار" کراوه، لهلایهن دادگای دموئتهوه سزا نه دراوه، تمنامت نهگهر بکهره که ناشکراش بییت هر سزا نادرېت، بهلگو دمبارېزېت و نیمتیازی زیاتری پیدهدرېت، بونموونه؛ تهقاندنهووی په رتووکخانهی نومید له شه مزینان له (۹)ی مانگی تشرینی دووهمی سالی (۲۰۰۵) گهل تاوانبارانیا ن لهسهر تاوانه که و بهدمیان بهلگهوه دهمستگیرکرد کهچی داداگا بهرپه لای کردنهوه....

بهلشفیک؛ وشهیهکی روسییه، واتا زورینه. کاتیک که "لینین" لهسالی (۱۹۰۴) دا مودیلکی ریکخستنی بۇ پارتی گومونېستی روسیا پېشنیاز کرد، زوربهی بهشدارانی کونگره که لهگهل موديله کهی "لینین" دابوون و کهمینهش له دزی نهو موديله پېشنیازکراوهی "لینین" نهبوون. بهزمانی روسی به زورینه گانیان دهگوت "بهلشفیک" به کهمینه گانیس "مهنشفیک". نهو موديلهی که "لینین" پېشنیازی کردبوو؛ میکانیزمهی "ناوفندی دیموکراتی" به بنهما دمگرت و دبوو نهندامی پارتی ناماده بییت له شانهیهکی ریکخستنی دا جیگه بگرېت و بییته نهندامی شانهیهکی ریکخستنی نهو کاته نهندامیتهی نهو کهسه پهسند دمکرا. بهلام "مهنشفیه گان" پییان وابوو مهرج نییه نهندام بییته نهندامی نۇرگانیک ریکخستنی، بهلگو هر کهسیک بهرنامه و بیروبووچوونی پارتی پهسند کرد و گاری بؤگرد نهوا نهندامی پارتییه. کاتیک که بهلشفیکه گان له میانهی شورشى نۇکتوبهری (۱۹۱۷) دا سهردمکهون و دمهسلات دمگرنه

دمست، نهوا بهگوږه‌ی چه‌مکه‌کانی خوږيان سؤفیه‌تیاڼ به‌ړپوه برد. بهو شیوه ریڅخستنییه‌ی که "لنین" دایه‌یڼا ده‌گووتریت شیوه ریڅخستنی به‌لشه‌فیانه و له‌هموو جیهاندا بووه مؤدیلی پارت و ریڅخراوه کؤمونیستی و سؤسیالیستییه‌کان.

تسفییه‌گهریټی؛ بریتییه لهو هه‌ولانه‌ی له‌ناو ریڅخستندا دراوڼ بؤ به‌لاریدا بردنی ریڅخستن و گوږینی هیلی تیڅؤشانی ریڅخستن.

تسفه‌گر؛ بزووتنه‌وه، بزاډ، جولانه‌وه، جموجول. به‌لام له‌دووتویي نه‌م په‌رتووکه‌دا وشه‌ی (تسفه‌گر) له‌زور کاتدا به‌واتای تسفه‌گری ئاپوچی یان تسفه‌گری (PKK) دیت.

چه‌ته‌گهریټی؛ له‌بنه‌رمتدا نه‌و چه‌مکی چه‌ته‌گهریټییه له‌چه‌مکی گوندیټییه‌وه دهرچوو. له‌بنه‌مادا چه‌مکی چه‌ته‌گهریټی سالی (۱۹۸۷) ده‌ستېپېکرد و "کور چه‌مال" نوږنه‌رایه‌تی نه‌و چه‌مکه‌ی ده‌کرد و له‌ناو تسفه‌گر و له‌ناو گهریلادا په‌ره‌ی پېدا. هرچه‌نده نه‌و چه‌مکه چوار چه‌ته‌کان له‌پراکتیکدا پېشیاڼخت و به‌هیزیاڼ کرد، به‌لام له‌بنچینه‌شدا نه‌بوبه‌گر (خه‌لیل نه‌تاج) و بؤتان (نیزامه‌ددین تاش) که دوو به‌رپرسیاری نه‌وکاته بوون، نه‌و خه‌ته‌ی نه‌وانیاڼ ده‌پاراست، نه‌وانه بوونه هو‌ی نه‌وه‌ی خه‌تی چه‌ته‌گهریټی و ریڅخستندنی چه‌ته‌گهریټی نه‌ومنده تسه‌نه بکات و نه‌ومنده ته‌خربات له‌گه‌ل خویدا به‌نیټ. له‌بنه‌مادا، له‌ژېر به‌رپرسیاریټی هه‌ردووکیاندا نه‌و خه‌ته و نه‌و هموو ته‌خرباتانه روویاندا. به‌رېز چه‌میل باهک له‌م بارمیه‌وه ده‌لیټ: "نه‌و پراکتیکه‌ی له‌ماردین و بؤتان و ده‌وروبه‌ری له‌دزی گونده‌کان، له‌دزی که‌سانی سفیل پېشکه‌وت له‌ژېر ناوی "نه‌وانه سیخوږن، چه‌ته‌ن و جاشن" تسفییه‌کردنی نه‌و که‌سانه هه‌مووی له‌ژېر به‌رپرسیاریټی "نیزامه‌ددین تاش و خه‌لیل نه‌تاج" دا پېشکه‌وت...". له‌سالانی (۲۰۰۴. ۲۰۰۵) شدا نه‌و که‌سانه خواستیان ئیدی تاپه‌تمه‌ندیټی چه‌ته‌گهریټی و تسفییه‌گهریټی خوږيان به‌ته‌واوی بسه‌پېن. بلام که له‌مه‌دا سه‌رنه‌که‌وتن، به‌یه‌که‌وه له‌نیو ریڅخستندا هه‌لاتن.

چوارچه‌ته؛ به "کور چه‌مال، هوگر، مه‌تین، شه‌مدین ساکیک" ده‌گووتریت "چوار چه‌ته" که. چونکه نه‌وانه سه‌رکیشی پراکتیکی چه‌ته‌گهریټیاڼ له‌نیو تسفه‌گردا کردووه. نه‌وانه له‌نیو تیڅؤشانی گهریلاییدا له‌دمرهموی ئامانچ و پرمنسیپ و ریږازی (PKK)

چالاکي و جموجول و هه لسوکه وتیان کردوو. نهو چه تانه به سوود و مرگرتن له رهوشی پر دزوارى خه باتي گهريلای له هه شتاگان و سروشتي پیکهاته ی گوندیتي و گوندنشي ني کومه لگای کوردستان و خوشکردنی زمينه ی چه ته گهریتي له لایه ن هه ردوو بهرپرسياری نهو کاته ی گهریلا "خه لیل نه تاج" و "نيزامه ددين تاش" نهو چه تانه چه مکی چه ته گهریتي خو یان ته شه نه پيدا. سه مرپای هه موو ته دبیرمکانی سه روك و ريکخستن، به لام زهرمر و زیانیکی زوریان له ته فگهر و گهل دا، چه ندين چه مکی دواکه و تووی وه؛ "گروپچیتي، پیرپیریتي، ته که تول، به کارهینانی توندوتیزي له رادبه دمر و بی هو، مولکییه تی شه خسی، ده سه لاتخوازیتي، پیلانگیریتي، گوندیتي و... هتد" یان له ناو ته فگهر دا په ره پيدا. دواى هه ول و کوششيتی زوری سه روك و هه فالانی ملیتان و گشت ته فگهر توانرا نهو چه تانه و چه مکه کانیا ن ريسوا و بیکاریگهر بکری ن و پاشماوه کانیا ن بسپردریته وه، به مهش ته فگهر له که سانی چه ته و چه مکه چه ته گهریه کانیا ن پاک بکریته وه و ته فگهر بکه ویته وه سه ر رهوت و راسته پری خوی.

دیموکراتی راسته وخو؛ بریتییه لهو سیسته مه ی که گهل راسته وخو خوی به پریوه دمبات. نه م سیسته مه له خوارمه و بۆ سه رمه و خوی بنیاد دهنیت و دیموکراسییه ت ته نیا میکانیزمیکی ئیداری نییه، به لگو خودی سیسته مه که یه و گهل هه مووی به یه که وه مومارمه ی دمکه ن، نه ک ته نیا نوخبه یه کی سیاسی بالادست. هه روه ها نه م سیسته مه له دمرمه ی زیهنیه ت و پیکهاته ی ده ولته تگه راییه وه به پریوه ده چی ت.

دیموکراتی نوین ه راییه تی؛ بریتییه لهو سیسته مه ی که گهل نوین ه رانی خوی بۆ نۆرگانه کانی ده سه لات و ده ولت هه لدمبزی ریت و له رتیگه ی نهو نوین ه رانه یه وه به شداری له ده سه لات ده کات. واتا دیموکراسییه ت وه ک میکانیزمیکی ئیداری ده ولت بۆ ده ستاو ده ستکردنی ده سه لات کار ی پیدمکری ت، نه ک وه ک سیسته می ک که ئیراده ی گهل راسته وخو به شداری تیدا ده کات، به لگو به نوین ه راییه تی گهل نوخبه یه کی سیاسی مومارمه ی ده سه لات ده کات.

سۆسیالیزمی بنیادنراو: سۆسیالیزمی رینال، بهو نه زموونه ده گووتریت که سؤفییه ت و چین و ولاتانی نه وروپای رۆژه لات و هه ندیک ولاتی نه مریکای لاتین په پرهویان کرد و خواستیان سۆسیالیزم په پرهو بکه ن. به لام له جیبه جیکردندا له جه وه ره ر راستینه ی

سۆسياليزمى زانستى لاياندا و لهناكامدا لهسهرمتاي نهوهدەكانى سەددى رابردودا نهو
نەزمونانە بەرمو هەلومشانەوه چوون. نېستاش هەندېك ولاتى وەك چين و كۆرياي
باكوور و كوبا پېداگرى لەسەر هەمان نەزموون دەكەن. ئەو زاراوھيە وەك ناماژمەك بۆ
دووركەوتنەوهى ئەو نەزموونە لە راستينەى سۆسياليزم بەكار دەھيئەت... هەروەھا بۆ
هەموو ئەقلىيەت، جەمەك، كولتوور، شىوازی بېركردنەوه و ژيان و كارىك دەگووترىت كە
لەو نەزموونەدا سەرپههئادە، يان خوازيار بېت لاسايى بكاتهوه.

ژېرى سۆزدارى و ژېرى ئەنالىتيكى: بەپيى زانست ژېرى مرؤفە دوولايەنەيه؛
لايەنى سۆزدارى و لايەنى شيكارى. ژېرى سۆزدارى ئەو لايەنەى پېكهاتهى ژېرى مرؤفە
كە سۆز بەسەريدا زالە و رەنگدانەوهى خۆى لەهەلسوكەوت و مامەئەكردن لەگەل
رووداو و ديار دەكەندا. ژېرى شيكارىش برىتييه لەو بەشەى ژېرى مرؤفە كە پيشت
بەزانيارى و پېدراوەكان دەبەستيت و دابراو لەسۆز مامەئە لەگەل رووداو دەكەندا دەكات.
كۆمەلگاي ژېرەوه: برىتييه لەسەر جەم ئەو رەگەز، توپژ و چين، ئاپين، ئاپينزا،
نەتنىك و گەلانەى ژېردەستە و چەوساومەن. وەك ژن، كۆيلە، سەپان، جوتيار، گرېكار....
كۆمەلگاي سەرەوه: برىتييه لە سەر جەم رەگەز، توپژ و چينە دەسەلاتدار و
بالادەستەكان، ئەوانەى لەناستى سەرودا لەدەسەلات و دەولەتدا شوپنگيرن. وەك: پياو،
تەكنوكرات، خانەدان، كۆيلەداران، دەرەبەگ، بۆرژوا...هتد.

كۆمىنالى ديموكراتى: (كۆمەلگارى ديموكراتى) لەسەر بنەماى بەها كۆمەلگارىي و
هەروەزىيەكان بنىاد دەنرىت. شانبەشاني لەبەر چاوغرتنى ماف نازادىيەكانى تاك، ماف
و نازادىيەكانى كۆمەلگەكان و پېكهاته ئەتنىكيەكانيش بەھادار دەبينيت.
گۆرەپانى سەرۆكايەتى: بەشوپنى مانەوهى سەرۆكايەتى (PKK) بەتايبەتى سەرۆك
نۆجەلان دەگوترا. لە سالانى نيوان (۱۹۷۹ - ۱۹۹۸) گۆرەپانى سەرۆكايەتى لوبنان و سوريا
بوو. ئەو گۆرەپانە شوپنى سەرەكى پەرەمردە و قوولبوونەوهى فيكرى بوو.

مىللىگەراى سەرەمتايى: برىتييه لەو جەمەك و پېكهاتهيهى كە بانگەشەى
نەتەومىيىبوون دەكات، بەلام لەرووى كردارىيەوه پېداويستىيەكانى نەتەومىيىبوونيش
نە لەرووى زېھنى و نە لەرووى كردارىيەوه لەخۆيدا بەرجەستە ناكات و بەدیناھيئيت.

به لكو پيوانه خپله كي و ناوچه گهريه كان له بواره فيكري و سياسي و كولتووري و نابووريه كان به سهر نهو پيكا ته و ريځستنه دا زاله.

ناتمؤسفيړ: كه شوه وا

ناژيتاسون: خيتابي حماسي، هاندان.

نه لته رناتيف: به ديل، جېگړه وه.

نه نته رناسوناليست: كه سي نيونه ته ومي

نهما تور: ناپروفيشنال، رانه هاتوو، به كه سيك ده گووتريت كه كارېك بكات به لام نه كړدبيته بيشه و خوي تيدا قوول نه كړدبيته وه.

نوبز ټكليف: بابم تي

نورگانيزه: به رپو مېردن، سهرپه رشتي كړدن، ريځسته كړدن.

نيكولوزي: زانستي ژينگه، ژينگه ناسي، ژينگه پاريزي.

ني نسياتيف: دمستپيشخه ري، مبادره.

بايكوت: نه چوونه سهر كار، يان نه چوونه دهوام.

پاراديگما: جيهان بيني، ديدگا.

پار شه كړدن: دابه شكردن،

پيڅاژو: پيواژو، قوناخ، دوخ، دوخ به رپو مېروو يان دوخ به رپو مېرواو.

پراواكسيون: گيرم شويوني. نالوزي دروست كړدن.

پروئتستو: شهرمه زار و مه حكوم كړدن

جفات: نه نجوومهن، شورا

جفاك: كومه لگا

جفين: كويوونه وه، گردبوونه وه

چيېوون: دروست بوون، نافراندن

ديرؤك: ميژوو.

دۇگماتېك: ، نهقل ووستاو، قالبجى، چەقبەستوو، بەو كەسانە دىگووترېت كە
بەشېومىەكى رەھا لەمەسلەكان دەروانىت و باومېرى بەگۇران و پېشكەوتن نەبىت.

دېاليكتېك: جەدەلىيەت

تەفلىھەف: تېكەل و پېكەل، ئالۇز.

تەفلىبوون: بەشداربوون

تەرز: شىواز، ئوسلوب.

تېم: گروپ، دەستە، مەفرەزە.

رەوش: بارودۇخ، ھەلومەرج.

رۇژەف: باسوخواس، ئەجىندا، بابەتى باس.

زەلال: روون، ئاشكرا، سازگار.

كاپىتالىزم: سەرمايەدارى

كەنالىزمكردن: ئاراستەكردن، رېپرەودان.

كۆردىناتۇر: كارگېر

كۆردىناسىيۇن: لىژنەى تەنسىق، ئەنجوومەنى كارگېرى، ئەنجوومەنى تەنسىق.

كۇنسىپت: پىلان، نەخشەيەكى كار.

كىماسى: كەموكورى.

ھاللا: پووج، بەتال، بۇش.

سەنترالىزم: ناومىنگەرايى

سۇبژېكتىف: خودى (ژاتى)

ستاتۇ: ھەۋارە، كيان، پېكھاتە... ستاتۇپارىز: قەۋارەپارىز يان كۇنەپارىز.

شانناز: ھەمەشە، گوشار، بەكارھىنانى كارتى فشار.

لەپستۇك: يارى، گەمە. بۇ پىلانگېرېش بەكار دىت.

لېنجىكردن: بېكارىگەركردن، گۇشەگىركردن.

مارژېنال: بېكارىگەر، بېچووككردن.

مەترىال: كەرمستە.

مژوول: خەرىك، مژوولېوون: خەرىكېوون.

ملىتان: شۆرېشكېرى پروفېشنالى فېداكار

نۆرمال: ناسايى.

نيؤلۇتيك: چەرخى بەردىنى نوئ.

ليستی ناوی ښو همغان و دوست و لایمنگرانمی که لهماوی نزیکی
سی مانگدا لمریکهوتی نیوان (۱۹۹۸/۱۰/۹) و (۱۲/۱۹۹۹) بهجالاکی
فیدایی پان خوښووتاننن پان شیوازی دیکه جالاکی لهډی
پیلانگپری نیودمولهتی دهستگیرکردنی سمرۆک ټاپو راوستانهوه.

ژماره	ناوی جالاګوان	ریکهوتی ښهجامدان جالاګی	شوینی ښهجامدانی جالاګی
۱	محمد خالډ نورال	(۱۹۹۸/۱۰/۹)	زیندانی مهرعش
۲	موراد کایا	(۱۹۹۸/۱۰/۱۸)	زیندانی بارتن
۳	محمد گول	(۱۹۹۸/۱۰/۱۹)	زیندانی ښهماسیا
۴	عملی ټایډن	(۱۹۹۸/۱۰/۱۹)	زیندانی ښهماسیا
۵	مهرال کاشو توراجاک	(۱۹۹۸/۱۰/۲۰)	زیندانی چاناک ټاله
۶	بولمند بایرام	(۱۹۹۸/۱۰/۲۱)	زیندانی ټادیهمان
۷	عیسمت ټینانچ	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	زیندانی یوزګات
۸	حسین عیسا حسین	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	قامیشلی
۹	قمتاح قمرمتاش	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	ټامهډ
۱۰	سهلامت مهنتش	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	زیندانی میدیات
۱۱	ټاپنور ټارتان	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	زیندانی میدیات
۱۲	محمد باریانک	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	زیندانی ښهلمپستان "مهرش"
۱۳	چمنمت گونش	(۱۹۹۸/۱۰/۲۴)	زیندانی عهنتاب
۱۴	سهری ټیپک	(۱۹۹۸/۱۰/۲۴)	زیندانی ساګاریا
۱۵	ټاپسول جهیلان	(۱۹۹۸/۱۰/۲۴)	زیندانی ساګاریا
۱۶	سهمهډ ټوکټای	(۱۹۹۸/۱۰/۲۴)	زیندانی کونیا

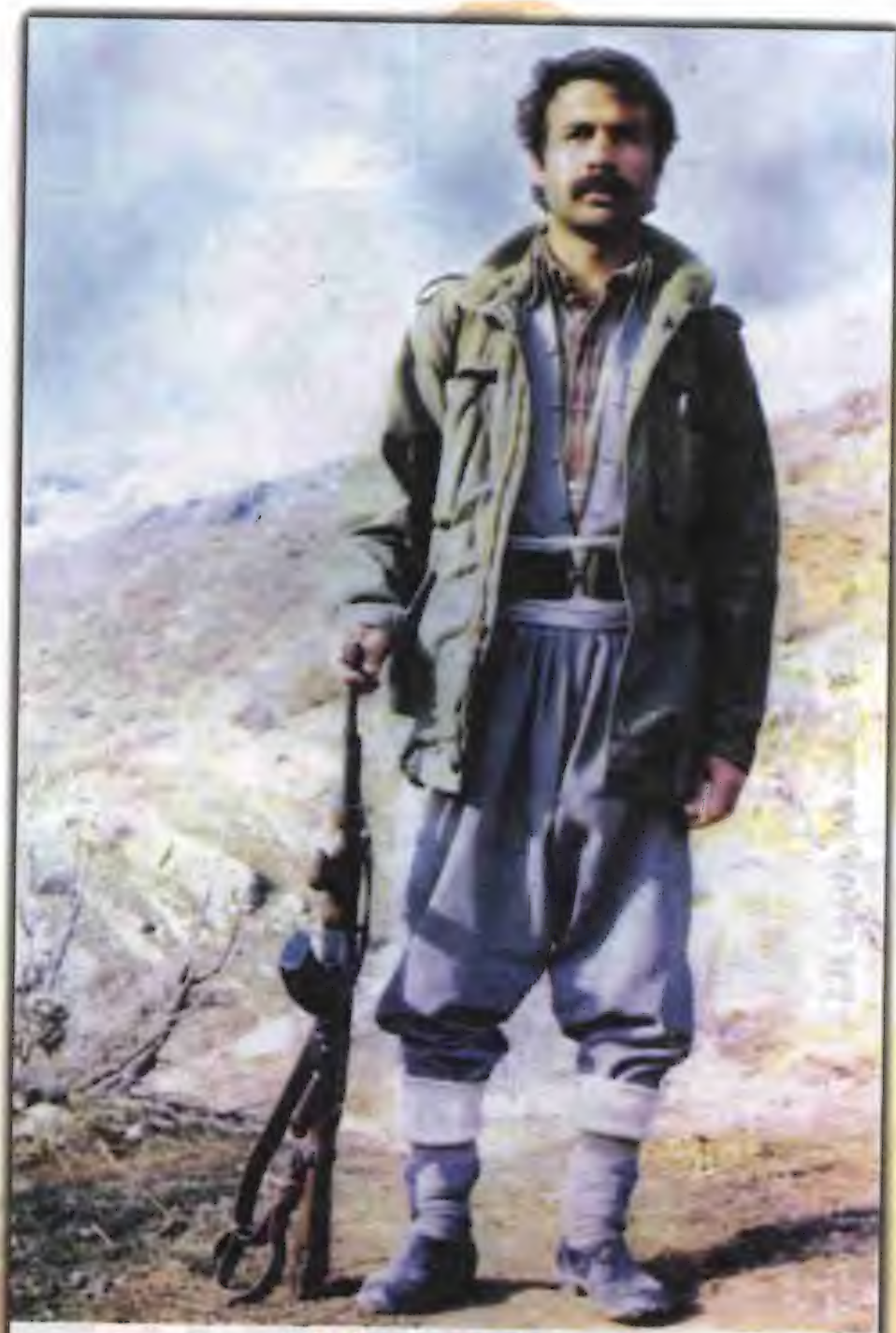
۱۷	میرزا سفييملى	(۱۹۹۸/۱۰/۲۶)	زیندانی ئەر زېږوم
۱۸	موسليم محمەد	(۱۹۹۸/۱۰/۲۶)	زیندانی عەنتاب
۱۹	کەنمان قەرە حەسەنۆ - لی	(۱۹۹۸/۱۰/۲۶)	زیندانی ئەر زېږوم
۲۰	بەرزان ئۆزتورک	(۱۹۹۸/۱۱/۱)	ئەلمانیا (۱۹۹۹/۱/۴) شەهیدبوو
۲۱	محەمەد ئایدن	(۱۹۹۸/۱۱/۱۲)	زیندانی چەناک قالە
۲۲	ئەردال چەکەن	(۱۹۹۸/۱۱/۱۲)	زیندانی ماردین
۲۳	عەباس سەرتکایا	(۱۹۹۸/۱۱/۱۴)	زیندانی عومرانی
۲۴	عیسمەت ئاکای	(۱۹۹۸/۱۱/۱۴)	زیندانی ئادیهەمان
۲۵	موحەبیەدین سەفیملى	(۱۹۹۸/۱۱/۱۵)	زیندانی ئامەد
۲۶	عومەر شەن	(۱۹۹۸/۱۱/۱۵)	زیندانی عومرانی
۲۷	عەدنان ئۆزجان	(۱۹۹۸/۱۱/۱۵)	زیندانی بوسا
۲۸	قادی ئیلهان	(۱۹۹۸/۱۱/۱۵)	زیندانی سیرت
۲۹	سیراجەدین حەسەن	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی بوسا
۳۰	رەمەزان مالکۆج	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی عومرانی
۳۱	عەزەمە ئینان	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی باتمان
۳۲	رەمزیە زەنگین	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی باتمان
۳۳	ئیدریس باشاران	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی چەبیان
۳۴	حانیفی کوزو	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی سیرت
۳۵	حەمدوللا داشجی	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی ماردین
۳۶	عەلی ئەربەک	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی ماردین
۳۷	مستەفا شاھین	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	ئەلمانیا
۳۸	ئەحمەد پلیرم	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	مۆسکۆ
۳۹	محەمەد تورگای	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	زیندانی کۇنیا
۴۰	زەینەب عەرەب	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	زیندانی عەنتاب
۴۱	رەمەزان ئیدیپەللی	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	زیندانی کۇنیا
۴۲	رەمزی ئاککوش	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	مۆسکۆ

۴۳	فاتمه نۆزمن (رۆژبین)	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	یوکسەكۇفا\جالاکی فیدایی
۴۴	ئەمروئلا داملاچی	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	ھامیشلی
۴۵	سولیمان گولتەکین	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	زیندانى تراپزۆن
۴۶	سەید بایرام	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	دېرك(باشووری رۆژئاوا)
۴۷	زولکیف یلماز	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	رۇما
۴۸	فەتیحە عەبدوئلا	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	زیندانى مەلاتیە
۴۹	عوسمان تینیت	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	زیندانى مەلاتیە
۵۰	ھازل سولوك	(۱۹۹۸/۱۱/۱۹)	زیندامى عەنتاب
۵۱	خەلیل ئاگنچى	(۱۹۹۸/۱۱/۱۹)	زیندانى بورسا
۵۲	جەنگیز کایا	(۱۹۹۸/۱۱/۱۹)	زیندانى ناگرى
۵۳	حەمید چاکر	(۱۹۹۸/۱۱/۱۹)	نامەد
۵۴	مەتین پورتسەفەر	(۱۹۹۸/۱۱/۱۹)	کۆجائەلى
۵۵	زەھرا رزگار	(۱۹۹۸/۱۱/۲۷)	رۆژھەلاتى کوردستان
۵۶	نورى ئاجار	(۱۹۹۸/۱۱/۲۷)	زیندانى ئۆردوو
۵۷	جەمیل ئۆزالپ	(۱۹۹۸/۱۱/۲۷)	نامەد
۵۸	میرزا ھوبوکچو	(۱۹۹۸/۱۱/۲۷)	زیندانى باتمان \ لەئەنجامى جالاکی مانگرتن شەھیدبوو
۵۹	ھوسنییە ئۆروچ (بەنفش)	(۱۹۹۸/۱۲/۱)	لیجە (جالاکی فیدایی)
۶۰	حەسەن تاشکەن	(۱۹۹۸/۱۲/۳)	ئەلمانیا
۶۱	جیھاد شېخۆ	(۱۹۹۸/۱۲/۱۰)	ھوبیرس
۶۲	تاقییە گولتەکین	(۱۹۹۸/۱۲/۱۲)	زیندانى سیواس
۶۳	خەدیجە ھالای	(۱۹۹۸/۱۲/۱۳)	ئەستەمبۆن
۶۴	گولستان تاش	(۱۹۹۸/۱۲/۱۶)	باتمان

٦٥	تایلان ئۆزگور قەھرەمان	(١٩٩٨/١٢/٢١)	روسیا
٦٦	محیدین ئشک	(١٩٩٨/١٢/٢٤)	عەنتاب
٦٧	حەمدیە کاپان (بەروار)	(١٩٩٨/١٢/٢٤)	وان /جالاکی فیدایی
٦٨	ئەردال ناکسو	(١٩٩٨/١٢/٢٩)	لەجالاکی رفاندنی فرۆکەدا
٦٩	سیروان رموف	(١٩٩٩/٢/١٨١٧)	سلیمانی - لەشەوی (٢٦) ١٩٩٩/٢/٢٧ (شەهیدبوو
٧٠	فەلات قادەر	(١٩٩٩/٢/٢٥)	یوکسەکۆفا /جالاکی فیدایی
٧١	نورەددین شاهین(قەرەدا بەروار)	(١٩٩٩/٢/٥)	باشکەلا /جالاکی فیدایی
٧٢	شاهین حوسین	(١٩٩٩/٢/١٠)	دەوئا /جالاکی فیدایی
٧٣	دیلان گەمەر	حوزمیرانی (١٩٩٩)	نەرزۆم /جالاکی فیدایی
٧٤	باقی تاتلی (باران شاهین)	(١٩٩٩/٤/٥)	بینگۆل /جالاکی فیدایی
٧٥	نەزەات باراجی (شەهرستان یۆتان)	١٩٩٩	
٧٦	یافوز گوزەل	(١٩٩٩/١١/٢٠)	زیندانی بارتە (١٩٩٩/١٢/٦) لە نەخۆشخانە شەهیدبوو
٧٧	حوکمیە سەمیان (رووکەن بیریتان)	(١٩٩٩/١٢/)	روسیا
٧٨	ریناس	(١٩٩٩/٦/٣٠)	زیندانی ورمی

زیندانی ناگرئ لهنه خوشخانهی ناگرئ شههیدبوو	۲۰۰۰	موسلم	۷۹
--	------	-------	----

کۆنایی

شەھید عەگىك (مەعسوم قۇرقماز)

ئەكادېمىيە مەھسۇم قورقماز - دۇنى بىقاع

رئیسەر ئۆجەلان ئەگەن پۈتۈك ئەكادىران - دۇنى بىقاع

سېيەمىن كۆنگرەي (PKK)

سییه مین کۆنگره‌ی کۆنگره‌ی (PKK)

نەكدەيمىيە مەھسۇم قۇرقماز - دۆلى بېقاع - ئوبدان

رێبێوانێکی جەماوەری ئەنەو روپا

رئيسيوانىكى جەماوۋى ئەنەۋورپا

شەھىد جەمزە ئەگەن رەبەر ئۆجەلاند

رېپبلېکې جھماوړې له نورو پا

رېښوانىڭكى جەماوەرى

كۆمەنىك بلاكراوى تەڭكەرى ناپۇچى

شەھىد نەزىر - ئەزىزىۋانىكى جەماۋى ئەھۋال
ئەمەلىي ناسى (1992) شەھىدكرا

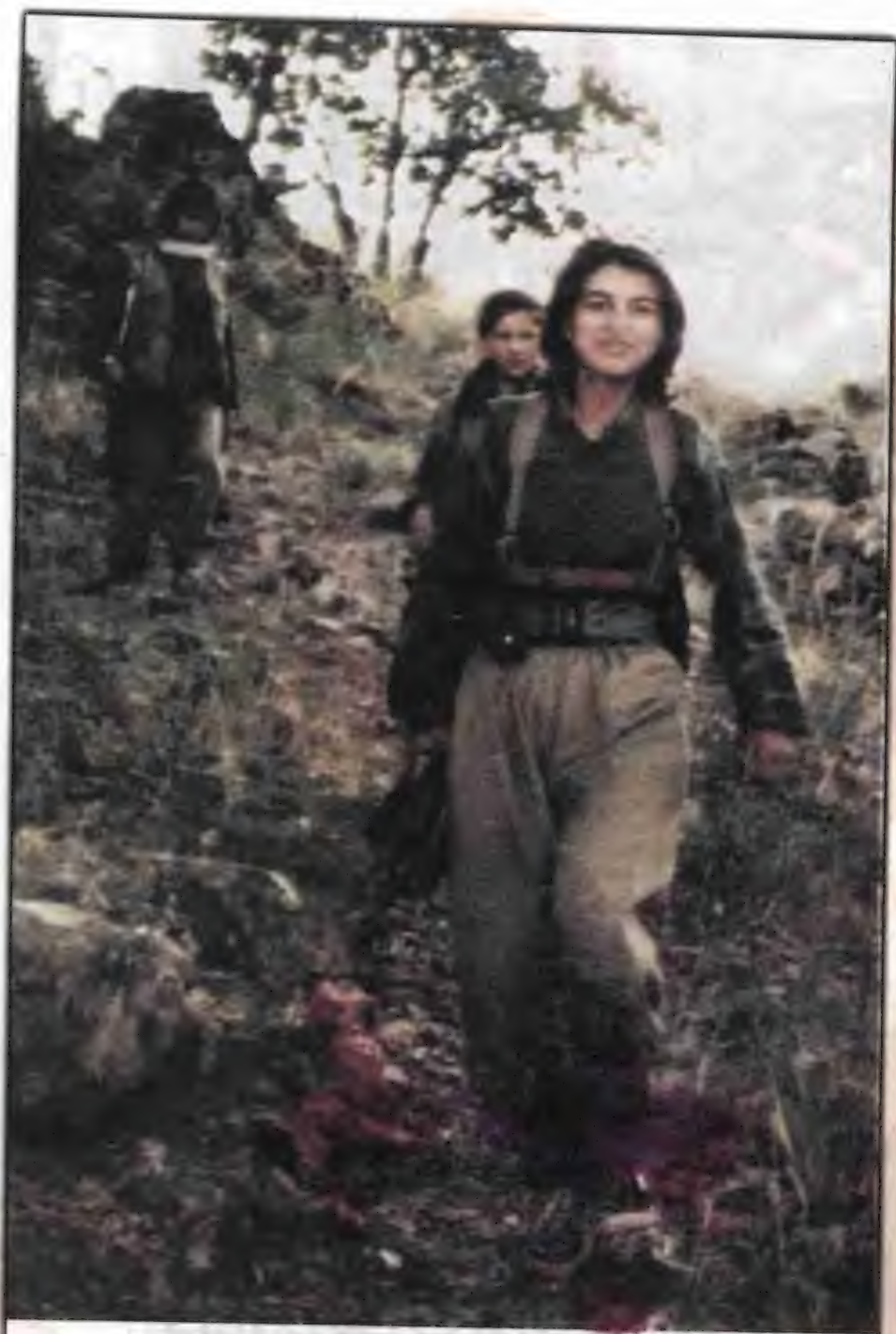
راگەياندنى ئاگرىيەستى يەكلايەنە لە
كۆنفرانسىكى رۆژنامەۋانىدا
17-3-1993

رەسپىۋانى جەماودى

YJA-STAR پۇلىك گەريلاي

شہید بسیریتان (گولنار قہرمتاش)

Sersala Damezrandina PKK'ê li we pîroz be

پۆستەریك سه بارهت به سائپوژی
دامه زاناندنی (PKK)

كۆبوونه وهیه کی جه ماوه ری نه شاری نامه د

شەھید د. سیروان ئەگەن رییەرنۆجەلان - 1991

ئۆگۈى يەكەم كەنالى ئاسمانى كوردى

ئۆگۈى دووہم كەنالى ئاسمانى كوردى

رۇڭنامە (وڭات) يادى نووسدەر شەھىدەكالى غۇنى نە كۆمە ئكوزىيەكەى 16 ى كوزۇنى 1997 نە ھەۋنيز دەككەتە

شهید شهزاد خان خیلکی ولایت بدخشان
 نه کومه لیکواله کون هادولیر نه سارنگه کرای نه د ۱۰ نه د ۱۹۹۷/۵/۱۶ شهید کرا

شه هید هیلین سه رجه د
 نه کومه لیکواله کون هادولیر نه سارنگه کرای نه د ۱۰ نه د ۱۹۹۷/۵/۱۶ شهید کرا

شەھید سەئىح (خەسەن ئاغاج)
ئە كۆمە ئىكۆزىيە كەى ھە ولىر ، 1997/5/16
شەھىد كرا

شەھىد ھۆزان

پۇلىك گەريلا ھىزى پاراستى گەل HPG

شەھىد زىلان ، زەينەب كىناجى ،

شەھىد بەرمان ، گۈلەر نۇتاج ،

پۆلىك گەريلاى YJA-STAR

شەھىد سىروان رەئوف

شەھىد تەيەمان ، نومیڧد بىڭکۇن ،

شەھىد مەرىيەم ئەنگەن زۆرەن ئۆچمەن ۋە ھەشائەتلىرى

شەھىد سەدىيە ئۆچمەن

شەھىد رووناھى

چالاکییہ کی پروتستوئی

رئیسەر ئۆجەلان ئە بەناو دادگای ئیمرالیدا

پۆلىك گەريلا ئەكاتى بەئىندانى شۆرشگىرىدا

شهید گولان

شهید خلات سوران

شەھید نەردال (نەنگین سىنچار)

نەوروژی سائى 2005

كاتیك كه ئیرادەى ئازادى گەل دیتە مەیلان... ۱۱

دووهمین کۆبوونهوهی جقاتی گشتی کۆنگرهی گهل

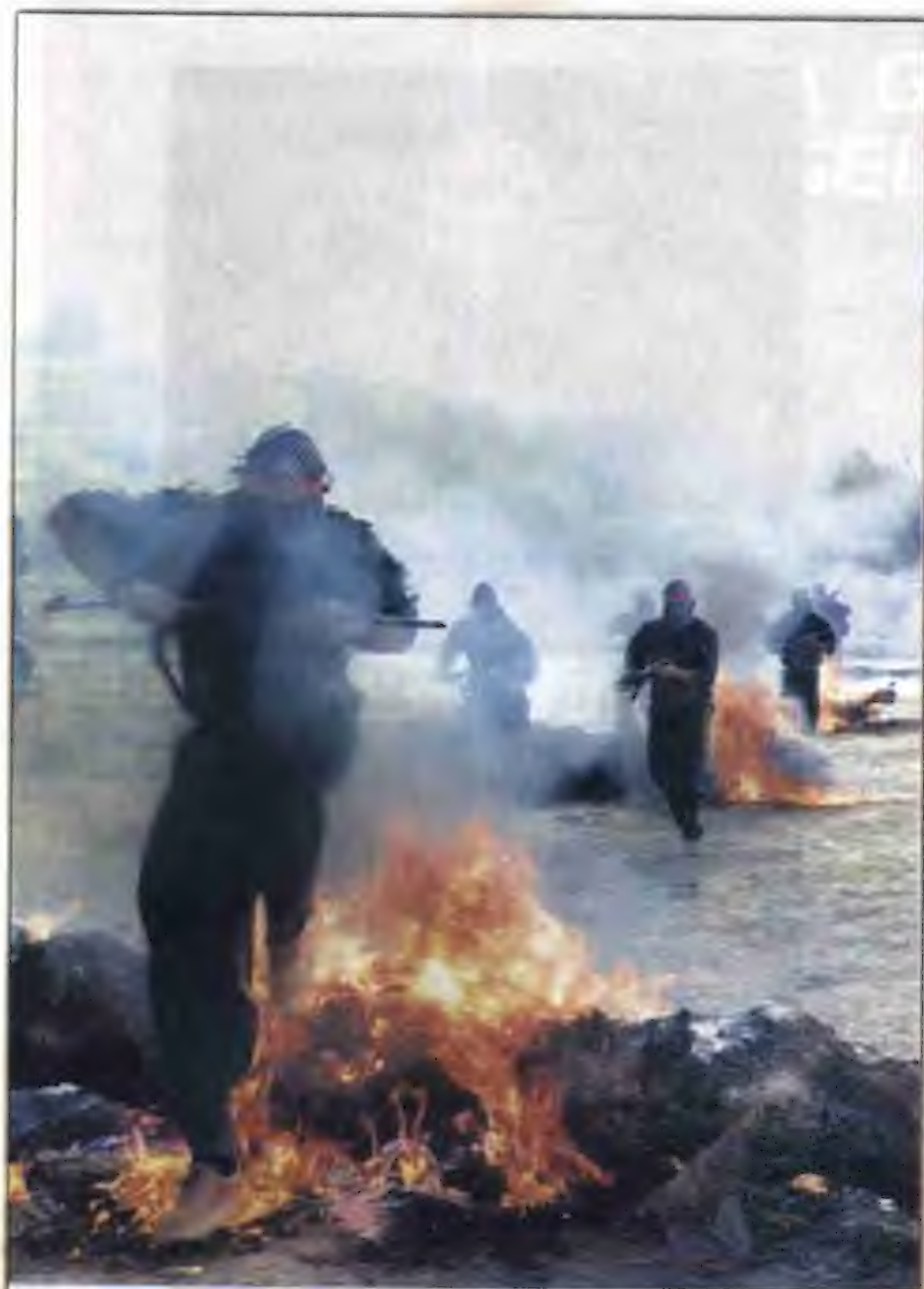
مهراستی مهزیاری ریزگرتن لهیادی شهیدان

شہید شیلان (مہیسا باقی)

شہید جمیل

پۆلىك گەريلا لەكاتى مەشکردندا

شهید قیان جاف

شهید نه له فته ریا له گهل مندا له کانیدا

شهید نه له فته ریا

شەھید نوودەم (نووتە)
بەرگەز نەلمان

شەھید نەمارە (بەرگەز تورك)

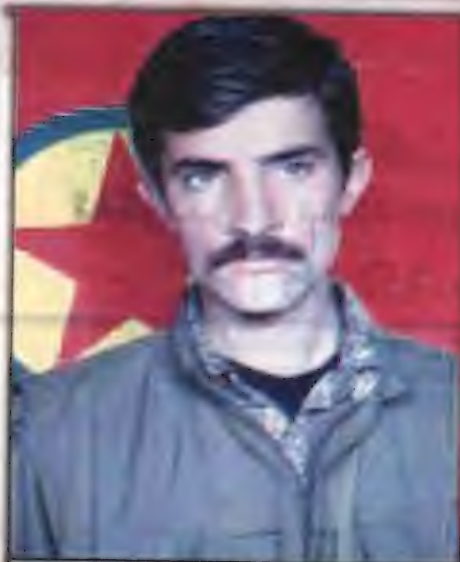
هه‌شالان (جهميل بايك، مسته‌فا قه‌ره‌سوو، دوران كالكان)

هه‌شان موراوه قه‌ره‌يلان سلاو له‌هه‌شالانی ده‌کات

کۆبوونه وهیه کی جه ماومری نه بهردم باره گای (پ چ د ک)

AKIF ZAGROS

SIRWAN NARI

شهیدان

عاکف زاگروسی و سیروان ناری

هەندىك لە ئارم و ئالاكانى تەقگەرى ئاپوچى

ئالاي (PKK)

لەكۆنگرەى يەكەمەو 31 كۆنگرەى پىنچەم
1995 - 1978

نالای (PKK) له کۆنگره‌ی جه‌وته‌مه‌وه
 تا کۆنگره‌ی هه‌شته‌م -
 باشان بووه نالای KADEK

نالای کۆنگره‌ی گه‌لی کوردستان

ناپه‌ی پارتی ئازادی ژنانی کوردستان PAJK

چەپكىڭ ويىنە لە ميژرووى تىكۆشانى (PKK)

هەفان جەمىل بايك سادو دەداتە ھەفاننى خۇي

كۆنگرەيەكى رۆژنامەوانى بۆ راكە ياندنى ئاكرىبەست

رئیسەر ئۆجەلان لەگەڵ ھەقَالَ جەمیل بايکدا

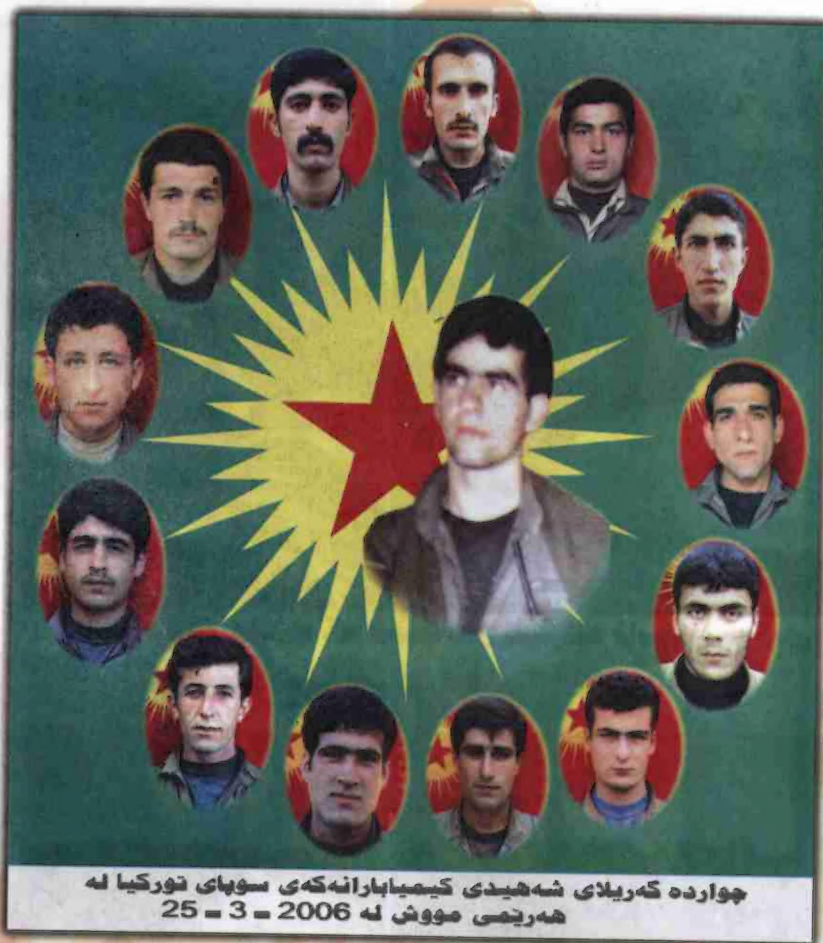
ھەقَالَ جەمیل بايک

شهید سیروان له نه خوشخانه دا

شهید سیروان رهنووف له نه خوشخانه دا

شه هید دایکه عایشه که له ناکامی ههتر شه ناسمانیه که ی
فرۆکه جهنگیه کانی تورکیا له 2008-12-16

رژیمی تورکیا هه موو گیانه وهریکی کوردستانیش
به دووژمنی خوی ده زانیست

که ریلاکانی هیژی تایبەتی HPG

که ریلاکانی هیژی تایبەتی HPG

پەیمانێ شۆرشگێڕانە ی گەرێلا

PKK

ئىدى (PKK) تەڭگەرئىكە ۋەك رووبار ھەمىشە شە پۇل دەدات و دەھەركىت و خۇي نويدەكاتەۋە و پىشەكەۋىت. ئەمەش سەرچاۋى خۇي ئە فەلسەفە و ئايدىۋولۇژياكەيەۋە ۋەردەگىرىت. بۇيەكەس ناتۋانىت بە لۇژىكى باۋ و ئەئارادا راست ئە (PKK) تىبگات، چونكە (PKK) بەگۈيرەي ئەۋ لۇژىكە باۋى ھەيە ئاۋا نەبۋەۋە بەرپۋە ناچىت و كارناكات، بەلكۈ لەدەرەۋەي ئەۋ زىھنىيەت و لۇژىكەي ھەيە ئاۋاۋبۋەۋە بەرپۋەدەچىت و كاردەكات، بۇيە ئەۋ زىھنىيەتەي ئەئارادايە ناتۋانىت ئە (PKK) تىبگات.